Ι. Α. ΒΡΕΤΟΥ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ 1902

ΒΡΕΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ 190?

Η Α. Θ. Π. Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΙΩΑΚΕΙΜ Ο Γ'

Ι. Α. ΒΡΕΤΟΥ

2310

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΤΟΥ 1902

ΕΤΟΣ Β'

معارف نظارت جلیله سنك ۱۸۷ نومرولی و ۲۸ حزیران ۳۱۷ تاریخلی رخصتیله طبع اولنمشدر

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
Εκ του Τυπογραφειου ΑΔΕΛΦΩΝ ΓΕΡΑΡΔΩΝ, Κιουτσουκ Χενδεκ, 29, 31

1901

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑΙ ΔΙΑ ΤΟ 1902

7410	ἀπὸ κτίσεως κόσμ. κατὰ τοὺς *Ο'.*	**845**	ἀπὸ τοῦ χωρισμοῦ τῆς *Ὀρθοδόξ. Ἐκκλησ.* ἀπὸ τῆς *Λυτικῆς.*
5906	» » » » *Λατίνας.*	**844**	» τῆς ἐφευρέσεως τοῦ χάρτου.
5662	» » καθ' *Ἑβραίους.*	**600**	» » » τῆς ναυτ. πυξίδος.
5168	τοῦ *Κατακλυσμοῦ.*	**482**	» » τῆς τυπογραφίας.
2771	» τῆς κατασκευῆς τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων.	**447**	» τῆς ἁλώσεως τῆς *Κων/λεως.*
2656	» κτίσεως *Ῥώμης.*	**430**	» τῆς ἐκτενεστέρας τοῦ πρώτου ἡμερολογίου.
2108	» τῆς κατασκευῆς τῶν χρυσῶν νομισμάτων.	**410**	» τῆς ἀνακαλύψ. τῆς *Ἀμερικῆς.*
1946	» τῆς διορθώσεως τοῦ *Ἡμερολογ.* ὑπὸ *Ἰουλ. Καίσαρος.*	**366**	» τῆς ἐκδόσεως τῆς πρώτης ἐφημερίδος ἐν *Βενετίᾳ.*
1869	» τοῦ θανάτου τοῦ *Ι. Χριστοῦ.*	**302**	» τῆς ἐφευρ. τῶν ὡρολογίων.
1579	» κτίσεως τῆς *Κων/πόλεως.*	**264**	» » τοῦ θερμομέτρου.
1463	» τοῦ σχίσματος τῶν *Ἀρμεν.*	**259**	» » » βαρομέτρου.
1360	» τῆς οἰκοδ. τῆς *Ἁγ. Σοφίας.*	**106**	» » » τῆς δαμαλίδος (βατσίνας).
1324	» τῆς γεννήσεως τῦ *Μωάμεθ.*	**87**	» » » τῶν ἀτμοπλοίων.
1280	» τῆς εἰς *Μεδῖναν* ἀναχωρήσεως αὐτοῦ (*Ἐγείρας*).	**72**	» » » σιδηροδρόμ.
1319	» τῆς αὐτῆς ἐποχῆς εἰς σεληνιακὰ ἔτη.	**64**	» » τοῦ τηλεγράφου.
1040	» τῆς θεμελιώσεως τῆς ὁμοσικῆς μοναρχίας.	**62**	» » χρήσ. τῶν γραμματοσήμ.
		39	» » ἀναρρήσεως *Γεωργίου Α'.*
		25	» » ἐφευρέσ. τοῦ τηλεφώνου.

26 ἀπὸ τῆς ἐνθρονίσεως τῆς *Α. Α. Μ.* τοῦ *Σουλτάνου ΑΒΔΟΥΛ ΧΑΜΗΤ ΧΑΝ* τοῦ *Β'.*

ΚΙΝΗΤΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥ 1902-1906

	ΤΡΙΩΔΙΟΝ	ΑΠΟΚΡΕΩ	ΕΥΑΓΓΕΛ.	ΠΑΣΧΑ	ΑΝΑΛΗΨΙΣ	ΠΕΝΤΗΚ.	ΑΓ. ΠΝΕΥ.
1902	*3 Φεβρ.*	*17 Φεβρ.*	*Δευτέρα*	*14 Ἀπρ.*	*23 Μαΐου*	*2 Ἰουν.*	*9 Ἰουν.*
1903	*26 Ἰαν.*	*9* »	*Τρίτη*	*6* »	*15* »	*25 Μαΐου*	*1* »
1904	*18* »	*1* »	*Μ. Τετ.*	*28 Μαρ.*	*6* »	*16* »	*23 Μαΐου*
1905	*6 Φεβρ.*	*20* »	*Παρασκ.*	*17 Ἀπρ.*	*26* »	*5 Ἰουν.*	*12 Ἰουν.*
1906	*22 Ἰαν.*	*5* »	*Σάββατ.*	*2* »	*11* »	*21 Μαΐου*	*28 Μαΐου*

ΕΚΛΕΙΨΕΙΣ ΤΟΥ 1902

Κατὰ τὸ ἔτος 1902 θὰ συμβοῦν αἱ ἑξῆς πέντε ἐκλείψεις:

Α' 19/1 Ἀπριλίου. Μερικὴ ἔκλειψις ἡλίου ἀόρατος ἐκ Κων/πόλεως.

Β' 9/22 Ἀπριλίου. Ὁλικὴ ἔκλειψις σελήνης ἐν μέρει ὁρατὴ ἐκ Κ/πόλεως.

Γ' 19/31 Μαΐου. Μερικὴ ἔκλειψις ἡλίου ἀόρατος ἐκ Κων/πόλεως.

Δ' 4/17 Ὀκτωβρίου. Ὁλικὴ ἔκλειψις σελήνης ἀόρατος ἐκ Κων/πόλεως.

Ε' 18/31 Ὀκτωβρίου. Μερικὴ ἔκλειψις ἡλίου ἐν μέρει ὁρατὴ ἐκ Κ/πόλεως.

Ἀρχὴ τὸ ἥμισυ τοῦ παντός.

ΕΟΡΤΑΙ ΜΩΑΜΕΘΑΝΙΚΑΙ

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΑΙ

Ἡ ἐνθρόνισις τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου
ΑΒΔΟΥΛ ΧΑΜΗΤ ΧΑΝ ΤΟΥ Β'
19 Αὐγούστου.

Τὰ γενέθλια τῆς
Α. Α. ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΟΣ
2 Νοεμβρίου.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑΙ

Ῥαμαζάν	*16 Νοεμ.—15 Δεκεμ.*
Χιρκαΐ-Σερίφ	*1 Δεκεμβρίου.*
Καδὶρ Γκετζεσί	*12 Δεκεμβρίου.*
Βαϊράμ	*16-18 Δεκεμβ.*
Κουρμπάν Βαϊράμ	*5-8 Μαρτίου.*
Μουχαρέμ (νέον ἔτος)	*25 Μαρτίου.*
Μεβλοντ	*13 Ἰουνίου.*
Οὔτς' Ἀϊλάρ	*18 Σεπτεμβρ.*
Λεϊλεϊ-μιράτς-Σερίφ	*14 Ὀκτωβρίου.*
Λεϊλεϊ Μπεράτ	*11 Νοεμβρίου.*

ΓΕΝΕΘΛΙΑ ΗΓΕΜΟΝΩΝ

Βασιλέως τῆς Σουηδίας	*8 Ἰανουαρ.*	*Βασιλέως τῆς Σερβίας*	*2 Αὐγόστ.*
Αὐτοκράτ. τῆς Γερμανίας	*14* »	*Αὐτοκράτ. τῆς Αὐστρίας*	*5* »
Ἡγεμόν. τῆς Βουλγαρίας	*14 Φεβρ.*	*Βασιλίσσ. τῆς Ὁλλανδίας*	*18* »
Σάχου τῆς Περσίας	*13 Μαρτίου.*	*Βασιλ. τῆς Πορτογαλίας*	*15 Σεπτεμ.*
Βασιλέως τῆς Δανίας	*26* »	*Ἡγεμ. τοῦ Μαυροβουνίου*	*24* »
Βασιλέως τοῦ Βελγίου	*27* »	*Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας*	*28 Ὀκτωβ.*
Βασιλέως τῆς Ῥουμανίας	*8 Ἀπριλίου*	*Βασιλέως τῆς Ἰταλίας*	*31* »
Βασιλέως τῆς Βαυαρίας	*14* »	*Αὐτοκράτ. τῆς Ἰαπωνίας*	*22 Νοεμβρ.*
Βασιλέως τῆς Ἱσπανίας	*4 Μαΐου*	*Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος*	*12 Δεκεμβ.*
Αὐτοκράτ. τῆς Ῥωσσίας	*6* »		

ΑΝΑΡΡΗΣΕΙΣ ΗΓΕΜΟΝΩΝ

Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας	*11 Ἰανουαρ.*	*Βασιλέως τῆς Σουηδίας*	*5 Σεπτεμ.*
Αὐτοκράτορ. τῆς Σινσιῆς	*20 Φεβρ.*	*Βασιλ. τῆς Πορτογαλίας*	*6 Ὀκτωβ.*
Βασιλέως τῆς Σερβίας	*22* »	*Αὐτοκράτ. τῆς Ῥωσσίας*	*20* »
Βασιλέως τῆς Ῥουμανίας	*14 Μαρτίου*	*Βασιλέως τῆς Δανίας*	*2 Νοεμβρ.*
Σάχου τῆς Περσίας	*19 Ἀπριλίου*	*Βασιλίσσ. τῆς Ὁλλανδίας*	*10* »
Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος	*25 Μαΐου*	*Αὐτοκράτ. τῆς Αὐστρίας*	*19* »
Βασιλέως τῆς Βαυαρίας	*1 Ἰουνίου*	*Βασιλέως τοῦ Βελγίου*	*27 Δεκεμβ.*
Αὐτοκράτ. τῆς Γερμανίας	*2* »	*Αὐτοκράτ. τῆς Ἰαπωνίας*	*30* »

ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΩΡΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

ΧΕΙΜΩΝ *9/22 Δεκεμβρ. ὥρ. 2 λ. 32 μ. μ.—8/21 Μαρτίου ὥρ. 8 λ. 13 μ. μ.*	ΘΕΡΟΣ *9/22 Ἰουνίου ὥρ. 11 λ. 12 π. μ.—11/24 Σεπτεμ. ὥρ. 1 λ. 51 π. μ.*
ΑΝΟΙΞΙΣ *8/21 Μαρτίου ὥρ. 3 λ. 13 μ. μ.—9/22 Ἰουνίου ὥρ. 11 λ. 12 π. μ.*	ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΥ *11/24 Σεπτ. ὥρ. 1 λ. 54 π. μ.—9/22 Δεκεμ. ὥρ. 9 λ. 21 μ. μ.*

Προτιμώτερον νὰ δώσῃς τὸ μαλλὶ παρὰ τὸ πρόβατον.

ΗΜΕΡΑΙ ΚΑΘ' ΑΣ ΑΡΧΕΤΑΙ ΕΚΑΣΤΟΣ ΜΗΝ ΤΟΥ 1902

Ἰανουάριος	Τρίτη.	Ἰούλιος	Δευτέρα.
Φεβρουάριος	Παρασκευή.	Αὔγουστος	Πέμπτη.
Μάϊτιος	Παρασκευή.	Σεπτέμβριος	Κυριακή.
Ἀπρίλιος	Δευτέρα.	Ὀκτώβριος	Τρίτη.
Μάϊος	Τετάρτη.	Νοέμβριος	Παρασκευή.
Ἰούντιος	Σάββατον.	Δεκέμβριος	Κυριακή.

ΜΗΝΕΣ ΕΧΟΝΤΕΣ 31 ΗΜΕΡΑΣ

Ἰανουάριος—Μάϊτιος—Μάϊος—Ἰούλιος—Αὔγουστος—Ὀκτώβριος—Δεκέμβριος.

ΜΗΝΕΣ ΕΧΟΝΤΕΣ 30 ΗΜΕΡΑΣ

Ἀπρίλιος—Ἰούντιος—Σεπτέμβριος—Νοέμβριος.

Ὁ Φεβρουάριος ἔχει 28 ἡμέρας.

ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Ἰουνίου 9 καὶ 10:
Ἡμέραι ὥραι 15. — Νύκτες ὥραι 9.

ΜΙΚΡΟΤΕΡΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Δεκεμβρίου 10:
Ἡμέρα ὥραι 9. — Νὺξ ὥραι 15.

ΙΣΗΜΕΡΙΑ

9 Μαρτίου (ἐαρινή). — 9 Σεπτεμβρίου (φθινοπωρινή).

Τὸ ἔτος ἄρχεται τὴν 1ην Ἰανουαρίου, Τρίτην, καὶ λήγει τὴν 31ην Δεκεμβρίου, Τρίτην.

ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΣΕΛΗΝΙΑΚΟΙ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΙ ΜΗΝΕΣ

ΟΝΟΜΑΤΑ	ΑΡ. ΗΜ.	ΕΝΑΡΞ. ΤΟ 1902	ΟΝΟΜΑΤΑ	ΑΡ. ΗΜ.	ΕΝΑΡΞ. ΤΟ 1902
Ζιλκαδέ	30	25 Ἰανουαρίου.	Δζεμαζί-ὰλ-ἐββέλ	30	24 Ἰουλίου.
Ζιλτζέ	29	24 Φεβρουαρίου.	Δζεμαζί-ὰλ-ἀχήρ	29	20 Αὐγούστου.
Μουναρέμ	30	25 Μαρτίου.	Ρετζέπ	30	18 Σεπτεμβρ.
Σεφέρ	29	24 Ἀπριλίου.	Σαμπάν	29	18 Ὀκτωβρίου.
Ρεβι-ὰλ-ἐββέλ	30	23 Μαΐου.	Ραμαζάν	30	16 Νοεμβρίου.
Ρεβι-ὰλ-ἀχήρ	29	22 Ἰουνίου.	Σεβάλ	29	16 Δεκεμβρίου.

ΜΗΝΕΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΙ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΗΜΕΤΕΡΟΥΣ

Κιανούνι-σανί	Ἰανουάριος.	Τεμούζ	Ἰούλιος.
Σουμπάτ	Φεβρουάριος.	Ἀγουστός	Αὔγουστος.
Μάρ	Μάϊτιος.	Ἐϊλούλ	Σεπτέμβριος.
Νισάν	Ἀπρίλιος.	Τεσρίνι-ἐββέλ	Ὀκτώβριος.
Μαΐς	Μάϊος.	Τεσρίνι-σανί	Νοεμβριος.
Χαζηράν	Ἰούνιος.	Κισλούνι-ἐββέλ	Δεκέμβριος.

Ὅποιος σπείρει ἀρετὴν θερίζει δόξαν.

ΚΑΘ' ΟΠΟΙΑΝ ΗΜΕΡΑΝ ΣΥΜΠΙΠΤΟΥΣΙΝ ΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΙ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1902

ΜΗΝΕΣ	ΚΥΡΙΑΚΗ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ			1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	17	18	19
	20	21	22	23	24	25	26
	27	28	29	30	31		
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ						1	2
	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28		
ΜΑΡΤΙΟΣ						1	2
	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28	29	30
	31						
ΑΠΡΙΛΙΟΣ		1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
	28	29	30				
ΜΑΪΟΣ				1	2	3	4
	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18
	19	20	21	22	23	24	25
	26	27	28	29	30	31	
ΙΟΥΝΙΟΣ							1
	2	3	4	5	6	7	8
	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22
	23	24	25	26	27	28	29
	30						

ΜΗΝΕΣ	ΚΥΡΙΑΚΗ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΙΟΥΛΙΟΣ			1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
	28	29	30	31			
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ					1	2	3
	4	5	6	7	8	9	10
	11	12	13	14	15	16	17
	18	19	20	21	22	23	24
	25	26	27	28	29	30	31
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
	29	30					
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ			1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	17	18	19
	20	21	22	23	24	25	26
	27	28	29	30	31		
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ						1	2
	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28	29	30
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
	29	30	31				

Διὰ τὸν ἐργαζόμενον ὁ καιρὸς περνᾷ γρήγορα.

ΑΙ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Ἰανουάριος.

1. Ἁγ. Βασιλείου.
6 Ἅν. Θεοφάνεια.
7. Προδρόμου.
17. Ἁγ. Ἀντωνίου.
18. » Ἀθανασίου.
20. » Εὐθυμίου.
25. Γρηγορ. Θεολόγ.
27. Ἰωάνν. Χρυσ. μ.
30. Τρεῖς Ἱεράρχαι.

Φεβρουάριος.

2. Ὑπαπαντή.
16. Ψυχῶν.
17. Ἀπόκρεω.
24. Τυρινή.

Μάρτιος.

3. Ὀρθοδοξίας.
17. Σταυροπροσκύνησ.
25. Εὐαγγελ.

Ἀπρίλιος.

7. Βαΐων.
14. Ἅγιον Πάσχα.
19. Ζωοδόχου Πηγῆς.
21. Θωμᾶ.
23. Ἁγ. Γεωργίου.

Μάϊος.

2. Ἁγ. Ἀθανασίου.
5. Ἁγ. Εἰρήνης.
8. Μεσοπεντηκοστῆ.
21. Κωνσ.ν. καὶ Ἑλέν.
23. Ἀναλήψις.

Ἰούνιος.

2. Πεντηκοστή.
24. Γενέθλ. Προδρόμ.
29. Πέτρου καὶ Παύλ.
30. Σύναξ. 12 Ἀποστ.

Ἰούλιος.

1. Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ Ἀναργύρων.
2. Κατάθ. τ.μ. ἐσθῆτ. Θεοτ. ἐν Βλαχέρν.
20. Ἠλιοῦ τοῦ Προφ.
25. Κοίμ. Ἁγ. Ἄννης
27. Ἁγ. Παντελεήμον.

Αὔγουστος.

6. Μεταμόρφωσις.
15. Κοίμησ. Θεοτόκου
29. Ἀποτομὴ τ. κεφαλῆς Προδρόμου.
30. Ἀλεξάνδ. ἀρχιεπ.

Σεπτέμβριος.

8. Γενέθλ. Θεοτόκου.
9. Ἰωακείμ καὶ Ἄνν.
14. Ὑψ. Τιμ. Σταυροῦ.
23. Σύλληψις Προδρ.
23. Γρηγορίου ἱερομ.

Ὀκτώβριος.

14. Ἁγ. 350 Θεοφ. Π.
26 Ἁγ. Δημητρίου.

Νοέμβριος.

8. Ἀρχιστ. Μιχαήλ.
12. Ἰωάνν. Ἐλεήμον.
13 Ἰωάνν. Χρυσοστόμ.
21. Εἰσόδια Θεοτόκου.
25 Ἁγ. Αἰκατερίνης.
30. Ἁγ. Ἀνδρέου.

Δεκέμβριος.

6. Ἁγ. Νικολάου.
9. Σύλλ. Ἁγ. Ἄννης.
10. Ἁγ. Μηνᾶ.
12. Ἁγ. Σπυρίδωνος.
16. Ἁγ. Προπατόρων.
25. Γενν. Ἰησοῦ Χριστ.
26. Ἰωσὴφ μνῆς. Θεοτ.
27 Ἁγ. Στεφάνου

ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΑΓΙΩΝ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΝ ΤΑΞΙΝ

Α

Ἀθανασίου τοῦ Μεγ. 18 Ἰαν.
» » » 2 Μαΐου.
Αἰκατερίνης μάρτ. 25 Νοεμβρ.
Ἀλεξάνδρου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως 30 Αὐγούστ.
Ἀναστασίας ὁσιομ. 29 Ὀκτωβρ.
Ἀναστασίας Φαρμακολ. 22 Δεκ.
Ἀναστασίου ὁσιομ. 22 Ἰανουαρ.
Ἀνδρέου ἀρχ Κρήτης 4 Ἰουλ.
Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλ. 30 Νοεμ.
Ἀνθίμου ἱερομάρτ. 3 Σεπτεμβρ.
Ἄννης Θεομήτορος 25 Ἰουλίου.
» » 9 Σεπτεμ.
Ἀντων. τοῦ μεγ. 17 Ἰανουαρ.
Ἀρσενίου ἐπ. Κερκύρας 19 Ἰαν.
» τοῦ μεγάλ. 8 Μαΐου.
Ἀχιλίου ἐπ. Λαρίσσης 15 Μαΐου.

Προτιμώτερον νὰ κάθησαι ἢ νὰ ἐργάζησαι κακῶς.

Β

Βαρβάρας μάρτυρος 4 Δεκεμβρίου.
Βασιλείου τοῦ μεγ. 1 Ἰανουαρ.
Βλασίου ἱερομάρτ. 14 Φεβρουαρ.

Γ

Γαβριὴλ τοῦ ἀρχιστρ. 26 Μαρτ.
» » 13 Ἰουλ.
» » 8 Νοεμ.
Γερασίμου τοῦ ἐν Κεφαλ. 20 Ὀκ.
Γερμανοῦ ἀρχ. Κωνσ. 12 Μαΐου.
Γεωργίου τοῦ τροπαιοφ. 23 Ἀπρ.
Γλυκερίας μάρτυρος 13 Μαΐου.
Γρηγορίου τοῦ Θεολ. 25 Ἰαν.

Δ

Δαμιανοῦ (Ἁγ. Ἀναρ.) 1 Ἰουλ.
» » 1 Νοεμ.
Δανιὴλ τοῦ Προφήτου 17 Δεκεμ.
Δημητρίου τοῦ Μυροβλ. 26 Ὀκτ.
Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγ. 3 »
» τοῦ ἐν Ζακύνθ. 17 Δεκ.
Δομνίκης τῆς ὁσίας 8 Ἰανουαρ.

Ε

Εἰρήνης μάρτυρος 5 Μαΐου.
Ἑλένης καὶ Κωνσταν. 21 Μαΐου.
Ἐλευθερίου ἱερομ. 15 Δεκεμβρίου.
Ἐλισάβετ, μ. τοῦ Προδρ. 24 Ἰουν.
» » 5 Σεπτ.
Ἑρμολάου (Ἁγ. Ἀναρ.) 26 Ἰουλ.
Εὐγενίας ὁσιομάρ. 24 Δεκεμβρίου.
Εὐδοκίας ὁσιομάρ. 1 Μαρτίου.
Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου 20 Ἰαν.
Εὐσταθίου μάρτυρος 20 Σεπτεμ.
Εὐστρατίου μάρτυρος 13 Δεκεμ
Εὐφημίας παρθενομάρτ. 11 Ἰουλ.
» » 16 Σεπ.
Εὐφροσύνης τῆς ὁσίας 25 »

Ζ

Ζαχαρίου τοῦ Προφ. 24 Ἰουν.
» » 5 Σεπτ.
» » 23 »
Ζωῆς μάρτυρος 18 Δεκεμβρίου.
Ἠλία τοῦ Προφήτου 20 Ἰουλίου.
Ἡρακλείου μάρτυρος 18 Μαΐου.
Ἡσαΐου Προφήτου 9 Μαΐου.

Θ

Θέκλης τῆς πρωτομάρτ. 24 Σεπ.
Θεοδοσίας μάρτυρος 29 Μαΐου.
Θεοδοσίου Κοινοβιάρχου 11 Ἰαν.
Θεοδώρας τῆς Αὐγούστης 11 Φεβ.
Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος 17 Φεβ.
Θεοφάνους ὁμολογητοῦ 12 Μαρτ.
Θωμᾶ τοῦ Ἀποστόλου 6 Ὀκτ.

Ι

Ἰακώβου τοῦ Ζεβεδαίου 20 Ἀπρ.
» » Ἀλφαίου 9 Ὀκτ.
Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου 20 Δεκ.
Ἱεροθέου ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν 4 Ὀκ.
Ἰδιώρου μ. τοῦ ἐν Χίῳ 14 Μαΐου.
Ἰωακείμ τοῦ Θεοπάτορ. 9 Σεπτ.
Ἰωάννου Βαπ. Σύναξις 7 Ἰαν.
» » Γέννησις 24 Ἰουν.
» » Ἀποτομὴ 29 Αὐγ.
» » Σύλληψις 23 Σεπ.
Ἰωάννου (Ἁγ. Ἀναρ.) 31 Ἰαν.
Ἰωάννου τοῦ Εὐαγγ. 8 Μαΐου.
» » » 26 Σεπτ.
» » Ἐλεήμ. 12 Νοεμ.
» » Χρυσος. 13 »
» » Δαμασ. 4 Δεκεμ.
Ἰωσὴφ τοῦ Μνήστορος. Τῇ Κυριακῇ μετὰ τὴν τοῦ Χρ. Γέννησιν.

Κ

Καλλινίκου μάρτυρος 14 Δεκεμ.
Κοσμᾶ (Ἁγ. Ἀναρ.) 1 Ἰουλίου.
» » 1 Νοεμβρ.
Κυριακῆς μάρτυρος 7 Ἰουλίου.
Κυριακοῦ τοῦ Ἀναχωρ. 29 Σεπ.
Κυρίλλου Πατρ. Ἀλεξ. 18 Ἰαν.
» » » 9 Ἰουν.
Κύρου (Ἁγ. Ἀναρ.) 31 Ἰαν.
Κωνσταντίνου τοῦ μεγ. 21 Μαΐου.

Ὅποιος κυνηγᾷ δύο λαγοὺς χάνει καὶ τὸν ἕνα.

Λ

Λαζάρου. Τὴν παραμ. τῶν Βαΐων.
Λέοντος Πάπα Ῥώμης 18 Φεβ.
Λουκίας μάρτυρος 13 Δεκεμβρ.
Λουκιανοῦ μάρτυρος 15 Ὀκτωβρ.

Μ

Μακαρίου τοῦ ὁσίου 19 Ἰανουαρ.
Μανουὴλ μάρτυρος 17 Ἰουνίου.
Μαρίας Θεοτ. Εὐαγγ. 25 Μαρτ.
» » Κοιμ. 15 Αὐγ.
» » Γέννησ. 8 Σεπτ.
» » Εἰσόδ. 21 Νοεμ.
» τῆς Μαγδαλ. 22 Ἰουλ.
Μάρκου τοῦ Εὐαγγελ. 25 Ἀπρ.
Ματθαίου » 16 Νοεμ.
Ματρώνης ὁσίας Χιοπολ. 9 Νοεμ.
Μηνᾶ μάρτυρος 11 Νοεμβρίου.
Μητροφάνους Κωνσταντ. 4 Ἰουν.
Μιχαὴλ τοῦ ἀρχιστρατ. 6 Σεπτ.
» » » 8 Νοεμ.

Ν

Ναταλίας μάρτυρος 26 Αὐγούστ.
Νεοφύτου μάρτυρος 21 Ἰανουαρ.
Νέστορος μάρτυρος 27 Ὀκτωβρ.
Νικάνδρου ἱερομάρτυρος 4 Νοεμ.
Νικήτα μάρτυρος 15 Σεπτεμβρ.
Νικηφόρου ἀρχ. Κωνσ. 13 Μαρ.
» » » 2 Ἰουν.
Νικοδήμου. Τῇ Κυριακ. Μυροφόρ.
Νικολάου ἀρχιεπ. Μύρων 6 Δεκ.

Ξ

Ξένης τῆς ὁσίας 24 Ἰανουαρίου.
Ξενοφῶντος τοῦ ὁσίου 26 Ἰαν.

Ο

Ὀνουφρίου τοῦ ὁσίου 12 Ἰουνίου.
Ὀρέστου μάρτυρος 10 Νοεμβρίου.

Π

Παντελεήμονος 27 Ἰουλίου.
Παρασκευῆς ὁσιομάρτ. 26 Ἰουλ.
Παύλου τοῦ Ἀποστόλ. 29 Ἰουν.
Πέτρου τοῦ Ἀποστόλ. 29 Ἰουν.
Πλάτωνος μάρτυρος 18 Νοεμβρ.
Πολυκάρπου Σμύρνης 23 Φεβρ.
Πορφυρίου μάρτυρος 9 Νοεμβρ.
Προκοπίου μεγαλομάρ. 20 Ἰουλ.

Ρ

Ρωμανοῦ τοῦ μελῳδοῦ 1 Ὀκτωβ.
» » μάρτυρος 18 Νοεμ.

Σ

Σάββα τοῦ Ἡγιασμένου 5 Δεκεμ.
Σαμουὴλ τοῦ Προφήτου 20 Αὐγ.
Σαμψὼν τοῦ Ξενοδόχου 27 Ἰουν.
Σεβαστιανοῦ μάρτυρος 18 Δεκεμ.
Σεργίου μάρτυρος 7 Ὀκτωβρίου.
Σίμωνος τοῦ Ἀποστ. 10 Μαΐου.
Σοφίας μάρτυρος 17 Σεπτεμβρίου.
Σπυρίδωνος τοῦ θαυματ. 12 Δεκ.
Στεφάνου τοῦ πρωτομάρ. 27 Δεκ.
Συμεὼνος τοῦ Κυρίου 27 Ἀπρ.
» » Στυλίτου 1 Σεπτ.
Σωφρονίου Ἱεροσολύμ. 11 Μαρτ.

Τ

Τιμοθέου (ἐκ τῶν 70) 22 Νοεμ.
Τίτου » 25 Αὐγούστ.
Τρύφωνος μάρτυρος 1 Φεβρουαρ.

Φ

Φεβρωνίας ὁσιομάρτ. 25 Ἰουνίου.
Φιλήμονος (ἐκ τῶν 70) 22 Νοεμ.
Φιλίππου (ἐκ τῶν 12) 14 Νοεμ.
Φωκᾶ ἱερομάρτυρος 22 Σεπτεμβ.
Φωτίου μάρτυρος 12 Αὐγούστου.
» » 28 Ὀκτωβρ.

Χ

Χαραλάμπους ἱερομάρτ. 10 Φεβ.
Χαριτίνης μάρτυρος 5 Ὀκτωβρ.
Χαρίτωνος τοῦ ὁμολογ. 28 Σεπτ.
Χριστίνης μάρτυρος 18 Μαΐου.
Χριστοδούλου τοῦ ὁσίου 16 Μαρ.
Χριστοφόρου μάρτυρος 9 Μαΐου.
Χρυσάνθου μάρτυρος 19 Μαρτίου.

Ὁ ψάλτης ψάλλει ὅ,τι τοῦ κανοναρχοῦν.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

ΜΕΣΗΜΕΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

1— 5	ὥρ. 7.—
6—10	» 6.54
11—15	» 6.49
16—20	» 6.44
21—25	» 6.39
26— 31	» 6.27

☉ *Ὁ ἥλιος εἰς τὸν ΥΔΡΟΧΟΟΝ*

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

☽ *Πρ. τέταρτον* 4
○ *Πανσέληνος* 11
☾ *Τελ. τέταρτον* 18
● *Νέα σελήνη* 26

Μὴν ὁθωμανικὸς **ΖΙΛΚΑΔΕ**
ἔχων ἡμέρας 30.

Η			Θ
1	*T.*	**ΠΕΡΙΤΟΜΗ.** *Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.*	6
2	*T.*	*Σιλβέστρου Ῥώμης. Θεογένους.*	7
3	*Π.*	*Μαλαχίου προφ. Γορδίου μ.*	8
4	*Π.*	*Συναξις τῶν Ο΄ Ἀποστόλων.* ☽	9
5	*Σ.*	*Παραμονὴ τῶν Φώτων (νηστεία).*	10
6	*K.*	**ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΙΑ.**	11
7	*Δ.*	*Σύναξις Ἰωάννου τῦ Προδρόμου.*	12
8	*T.*	*Κύρα, Ἀλτικιέ, Δομνίνης ὁσίων.*	13
9	*T.*	*Πολυευκτου καὶ Εὐστρατίου.*	14
10	*Π.*	*Γρηγορίου ἐπ. Νύσσης. Δομετιανῦ*	15
11	*Π.*	*Θεοδοσίου Κοινοβιάρχ. Ἀγαπίου.* ☾	16
12	*Σ*	*Ταταινῆς μάρτυρος.*	17
13	*K.*	*Ἑρμύλου καὶ Στρατονίκης μαρτύρ.*	18
14	*Δ.*	*Τῶν ἐν Σινᾷ καὶ Ῥαΐθῷ Πατέρων.*	19
15	*T.*	*Ἰωάννου Καλυβίτου. Παύλου Θηβαίου.*	20
16	*T.*	*Προσκύνησις ἁλύσεως ἁπ. Πέτρου.*	21
17	*Π.*	**ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ**	22
18	*Π.*	*Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου.* ☾	23
19	*Σ.*	*Μακαρίου Αἰγυπτ. Εὐφρασίας μ.*	24
20	*K.*	*Εὐθυμίου τοῦ Μεγάλου.*	25
21	*Δ.*	*Μαξίμα ὁμολ. Νεοφύτου, Ἀγνῆς μ.*	26
22	*T.*	*Τιμοθέου σπ. Ἀναστασίου Πέρσ.*	27
23	*T.*	*Κλήμεντος ἱερομ. Ἀγαθαγγέλου μ.*	28
24	*Π.*	*Ξένης, Ἑρμογένους, Μάμαντος.*	29
25	*Π.*	*Γρηγορίου Θεολόγου.*	30
26	*Σ.*	*Ξενοφῶντος ὁσίου.* ●	31
27	*K.*	*Ἀνακομ. λειψ. Ἰω. Χρυσοστόμ.*	1
28	*Δ.*	*Ἐφραὶμ ὁσίου καὶ Παλλαδίου.*	2
29	*T.*	*Ἰγνατίου ἱερομάρτυρος.*	3
30	*T.*	**ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ**	4
31	*Π.*	*Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν Ἀναργύρων.*	5

Ν			Ο
14	s.	Hilaire, év.	6
15	s.	Paul 1er ermite	7
16	s.	Marcel p. m.	8
17	s.	Antoine, ab. ☽	9
18		Chaire de s. Pierre à Rome	10
19		*Nom de Jésus*—s. Marius, m.	11
20	ss.	Fabien et Sébastien, m.m.	12
21	ste	Agnès, v. m.	13
22	ss.	Vincent et Anastase, m.m.	14
23	Epous^{es}	de la S.V.-s. Raymond, c.	15
24	s.	Timothée, m. ☾	16
25	*Convers. de s. Paul.*-	s. Marin, m.	17
26	*Septuagésime.*-s.	Polycarpe, év.m.	18
27	**S. JEAN CHRYSOSTOME ÉV. D.**		19
28	s.	Charlemagne, emp.	20
29	s.	François de Sales, év.D.	21
30	ste	Bathilde, v.	22
31	s.	Pierre Nolasque, c. ☾	23
1	s.	Ignace, év. m.—s. Emile, duc.	24
2	*Sex.*—	**PURIFICATION DE LA S. V.**	25
3	s.	Blaise, év.m.—s. Oscar, év.	26
4	s.	André Cors., év.—s. Gilbert, m.	27
5	ste	Agathe, v. m.	28
6	ste	Dorothée, v.m.—s. Gaston, év.	29
7	s.	Romuald, ab.—s. Nivard, év.	1
8	s.	Jean de Matha, conf. ●	2
9	*Quinquagés.*—	ste Apollonie, v. m.	3
10	*Lundi Gras*—	ste Scolastique, v.	4
11	*Mardi Gras*—	s. Sévérin, ab.	5
12	CENDRES-ste	Eulalie.-*Jeûne Abst.*	6
13	ste	Cathérine Ricci, v.	7

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ, *ἡμέραι 31.*—*Ὁ μὴν οὗτος ὠνομάσθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων Januarius πρὸς τιμὴν τοῦ θεοῦ αὐτῶν Ἰανοῦ. Ὁ θεὸς οὗτος ἦτο ἐπώνυμος τῆς θύρας (janua), ὡς ἐκ τούτου δὲ ἦτο σύμβολον πάσης ἐναρξεως καὶ ἐτομέτητος καὶ τῆς τοῦ ἔτους. Παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἐτύγχανε μεγάλης λατρείας.*

Εἰς μίαν τῶν ἀγορῶν τῆς Ῥώμης, τετράθυρον, παρίστατο ὁ θεὸς τετραπρόσωπος, ἀλλ' εἰς τὰς δημοσίους οἰκοδομάς, τὰς ἐχούσας εἴσοδον καὶ ἔξοδον, παρίστατο συνήθως διπρόσωπος.

Ὑπῆρχεν ἐν Ῥώμῃ μία στοά, καλουμένη «Ναὸς τοῦ Ἰανοῦ», ἡ ὁποία ἔμενε κεκλεισμένη ἐν καιρῷ εἰρήνης, ἠνοίγετο δὲ ὅτε ἤρχιζε πόλεμος.

Τοῦ Γενάρη τὸ φεγγάρι παρὰ ὥρα νάναι 'μέρα.

ΚΥΡΙΑΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΩΝ 12 ΜΗΝΩΝ

(Ἴδε «Ἐγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον» τοῦ 1901).

ΤΡΟΠΑΡΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

1. Τοῦ ἁγίου Βασιλείου.

∴ Εἷς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος σου, ὡς δεξάμενην τὸν λόγον σου· δι' οὗ θεοπρεπῶς ἐδογμάτισας, τὴν φύσιν τῶν ὄντων ἐτράνωσας, τὰ τῶν ἀνθρώπων ἤθη κατεκόσμησας. Βασίλειον ἱεράτευμα, Πάτερ Ὅσιε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἱκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

∴ Ὡφθης βάσις ἀσειστος τῆς Ἐκκλησίας, νέμων πᾶσιν ἀσυλον τὴν κυριότητα βροτοῖς, ἐπισφραγιζῶν σοῖς δόγμασιν, Οὐρανοφάντωρ Βασίλειε Ὅσιε.

6. Τὰ ἅγια Θεοφάνεια.

∴ Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου Κύριε, ἡ τῆς Τριάδος ἐφανερώθη προσκύνησις· τοῦ γὰρ Γεννήτορος ἡ φωνὴ προσεμαρτύρει σοι, ἀγαπητὸν σε υἱὸν ὀνομάζουσα· καὶ τὸ Πνεῦμα ἐν εἴδει περιστερᾶς, ἐβεβαίου τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές. Ὁ ἐπιφανεὶς Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ τὸν κόσμον φωτίσας, δόξα σοι.

∴ Ἐπιφάνης σήμερον τῇ οἰκουμένῃ, καὶ τὸ φῶς σου, Κύριε, ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς, ἐν ἐπιγνώσει ὑμνοῦντάς σε· Ἦλθες, ἐφάνης, τὸ Φῶς τὸ ἀπρόσιτον.

7. Τοῦ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

∴ Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων σοί δὲ ἀρκέσει ἡ μαρτυρία τοῦ Κυρίου, Πρόδρομε· ἀνεδείχθης γὰρ ὄντως καὶ Προφητῶν σεβασμιώτερος, ὅτι καὶ ἐν ῥείθροις βαπτίσαι κατηξιώθης τὸν κηρυττόμενον. Ὅθεν τῆς ἀληθείας ὑπεραθλήσας, χαίρων εὐηγγελίσω, καὶ τοῖς ἐν Ἅδῃ, Θεὸν φανερωθέντα ἐν σαρκί, τὸν αἴροντα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. καὶ παρέχοντα ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

17. Τοῦ ὁσίου Ἀντωνίου.

∴ Τὸν ζηλωτὴν Ἠλίαν τοῖς τρόποις μιμούμενος, τῷ Βαπτιστῇ ἐν θείαις ταῖς τρίβοις ἑπόμενος, Πάτερ Ἀντώνιε, τῆς ἐρήμου γέγονας οἰκιστής, καὶ τὴν οἰκουμένην ἐσήψεις εὐχαῖς σου. Διὸ πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

∴ Τοὺς βιωτικοὺς θορύβους ἀπωσάμενος, ἡσυχαστικῶς τὸν βίον ἐξετέλεσας, τὸν Βαπτιστὴν μιμούμενος, κατὰ πάντα τρόπον, ὡσώσατε. Σὺν αὐτῷ οὖν σε γεραίρομεν, Ἀντώνιε πάτερ, τῶν Πατέρων κρηπίς.

25. Τῇ ΚΕ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

∴ Ὁ ποιμενικὸς αὐλὸς τῆς θεολογίας σου, τὰς τῶν ὑητόρων ἐνίκησε σάλπιγγας· ὡς γὰρ τὰ βάθη τοῦ Πνεύματος ἐκζητήσαντι καὶ τὰ κάλλη τοῦ φθέγματος προσετέθη σοι. Ἀλλὰ πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, Πάτερ Γρηγόριε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

∴ Θεολόγῳ γλώττῃ σου, τὰς συμπλοκὰς τῶν ὑητόρων, διαλύσας ἔνδοξε, ὀρθοδοξίας μιτώσα, ἄνωθεν ἐξυφανθέντα τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἑστάλωσας, ὃν καὶ φοροῦσα σὺν ἡμῖν κράζει, τοῖς σοῖς τέκνοις· Χαίροις, πάτερ, θεολογίας ὁνοῦς ὁ ἀῤῥάτατος.

27. Τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

∴ Ἡ τοῦ στόματός σου καθάπερ πυρσὸς ἐκλάμψασα χάρις, τὴν οἰκουμένην ἐφώτισεν, ἀφλαγήτους τῷ κόσμῳ θησαυροὺς ἐναπέθετο, τὸ ὕψος ἡμῖν τῆς ταπεινοφροσύνης ὑπέδειξεν. Ἀλλὰ σοῖς λόγοις παιδεύων, πάτερ Ἰωάννη Χρυσόστομε, πρέσβευε τῷ λόγῳ Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

∴ Ἐθρόησθη μυστικῶς, ἡ σεπτὴ Ἐκκλησία, τῇ ἀνακομιδῇ τοῦ σεπτοῦ σου λειψάνου· καὶ τοῦτο κατακούσασα ὡς χρυσίον πολύτιμον, τοῖς ὑμνοῦσί σε, ἀδιαλείπτως παρέχει, ταῖς πρεσβείαις σου, τῶν ἰαμάτων τὴν χάριν, Ἰωάννη Χρυσόστομε.

Ὄρνιθα τὸ Γενάρι, κέφαλο τὸν Ἀλωνάρη.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

(Κατὰ τὸ Γαλλικόν).

1. **ΑΔΑΜΑΝΤΕΣ.** Ἡ νέα οὐδέποτε φέρει ἀδάμαντας εἰς τὰ ὦτα. Δύναται ὅμως νὰ φέρῃ πολὺ μικροὺς εἰς τὰς καρφίδας. Οἱ εἰς τὴν νύμφην δωρούμενοι ἀδάμαντες ἐκτίθενται μετὰ τῶν ἄλλων δώρων, ἀλλ' ἡ νύμφη δὲν τοὺς φέρει κατὰ τὴν τελετὴν τοῦ γάμου. Δύναται νὰ στολισθῇ μὲ αὐτοὺς τὸ ἑσπέρας ἐὰν ὑπάρχῃ δεῖπνον ἢ χορός.

2. **ΑΚΡΙΒΕΙΑ.** Αὕτη εἶνε ἀναγκαιοτάτη. Εἰς γεῦμα δύνασαι νὰ μεταβῇς δύο ἢ τρία λεπτὰ πρὸ τῆς ὁρισθείσης ὥρας. Εἰς γάμον καθιερώθη ἡ συνήθεια νὰ μεταβαίνωσιν ἡμίσειαν ὥραν βραδύτερον.

3. **ΑΚΡΟΑΣΙΣ.** Ἄκουε μετὰ προσοχῆς τὸν ὁμιλοῦντα πρὸς σέ, καὶ μὴ διάκοπτε αὐτόν. Τὸ ἀκροᾶσθαι εἰς τὰς θύρας εἶνε ἀνάξιον ἀνθρώπου καλῶς ἀνατεθραμμένου, καὶ ἂν ἔτι πρόκειται περὶ πράγματος λίαν ἐνδιαφέροντος. Ἄκουε μετὰ προσοχῆς τὰς συμβουλὰς τῶν συγγενῶν σου καὶ παντὸς τοῦ συμβουλεύοντός σε.

4. **ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ.** Εἶνε ἀπαραίτητον νὰ ἐνθυμεῖσαι τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα. Τὸ μόνον τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ λησμονῇς εἶνε ἡ χάρις τὴν ὁποίαν ἔκαμες.

5. **ΑΝΑΡΡΩΣΙΣ.** Αἱ ἐπισκέψεις σου διὰ τὴν ἀνάρρωσιν πρέπει νὰ εἶνε βραχεῖαι διὰ νὰ μὴ κουράσῃς τὸν ἀναρρωνύοντα. Καλὸν νὰ ὁμιλήσῃς ὀλίγον περὶ τῆς ἀσθενείας, ὅσον σοβαρὰ καὶ ἂν ὑπῆρξεν αὕτη. Ὀφείλεις νὰ ἐξαγάγῃς ἀπὸ τῆς μνήμης τοῦ ἀναρρωνύοντος τὰς δυσαρέστους ταύτας ἀναμνήσεις.

6. **ΑΝΘΗ.** Ἡ συνήθεια τοῦ προσφέρειν ἀνθοδέσμας κατηργήθη. Προσφέρουσι δὲ ἁπλῶς ἄνθη κατὰ τὸ νέον ἔτος, τὰς ἑορτὰς καὶ τοὺς ἐνταφιασμούς. Ὅταν μία γυνὴ δέχεται πρέπει νὰ ἔχῃ ὅσῳ τὸ δυνατὸν περισσότερα ἄνθη εἰς τὴν αἴθουσάν της. Ἡ πολυτέλεια αὕτη ἀποδεικνύει φιλοκαλίαν. Ὁ μνηστὴρ στέλλει ἓν κάνιστρον ἀνθέων εἰς τὴν μνηστήν του κατ' ἐλάχιστον ὅρον ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος. Τὰ τεχνητὰ ἄνθη εἶνε ψευδὴς πολυτέλεια. Προτιμώτερον νὰ μὴ ὑπάρχουν εἰς μίαν αἴθουσαν ἄνθη, ἢ νὰ ὑπάρχουν τοιαῦτα τεχνητά, ὅσον καὶ ἂν αὐτὰ εἶνε ἐντελῆ.

7. **ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ.** Οὕτος δὲν πρέπει νὰ διαρκῇ πολύ. Μὴ παρατείνῃς αὐτὸν κατὰ τὴν ἡμέραν γάμου ἢ κατὰ ἀναχώρησιν δι' ἀτμοπλοΐου ἢ σιδηροδρόμου. Ἀπόφευγε τὰ δάκρυα εἰς δημόσιον μέρος. Αἱ θορυβώδεις ἐκδηλώσεις λύπης ἀντίκεινται εἰς τὴν καλὴν συμπεριφοράν.

8. **ΑΡΜΟΝΙΑ.** Αὕτη εἶνε ἡ εὐ-

Τοῦ Γεννάρι τὸ φεγγάρι ἥλιος τῆς ἡμέρας μοιάζει.

τυχία τῆς οἰκογενείας. Ὅπως διατηρεῖται ἡ ἁρμονία ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, μὴ ἐπίμενε εἰς τὰς ἰδέας καὶ τὰς ὀρέξεις σου. Εἰς τὸ ἀνδρόγυνον εἶνε ἀπαραίτητοι αἱ ἀμοιβαῖαι ὑποχωρήσεις.

9. **ΑΣΘΕΝΕΙΑ.** Ὡμίλει ταπεινοφώνως εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ἀσθενοῦς διὰ νὰ μὴ τὸν κουράσῃς. Ἡ ἐπίσκεψίς σου πρέπει νὰ εἶνε σύντομος. Ὡμίλησον ὀλίγον περὶ τῆς ἀσθενείας διὰ νὰ μὴ πλήξῃς τὴν φαντασίαν τοῦ ἀσθενοῦς.

10. **ΑΤΜΟΠΛΟΙΟΝ.** Ὅταν ταξειδεύῃς δι' ἀτμοπλοίου, μένε ἐντὸς τοῦ θαλαμίσκου σου ἢ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἐφ' ὅσον ὑποφέρεις ἀπὸ ναυτίασιν, μὴ καθίσῃς δὲ εἰς τὴν κοινὴν τράπεζαν ἂν δὲν εἶσαι βεβαία περὶ τῆς καρδίας σου. Ἔσο προσεκτικὴ καὶ ἐπιφυλακτικὴ εἰς τὰς ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ σχέσεις σου, διότι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀγνοεῖς ποῖοι εὑρίσκονται ἐπ' αὐτοῦ. Αἱ ἐντὸς τοῦ ἀτμοπλοίου ἐρωτοτροπίαι ἀποδεικνύουσιν ἔλλειψιν ἀνατροφῆς.

11. **ΑΥΘΑΔΕΙΑ.** Ἂν μία γυνὴ συναντηθῇ μὲ ἕνα αὐθάδη, τὸ καλλίτερον εἶνε νὰ προσποιηθῇ ὅτι δὲν τὸν ἐννοεῖ καὶ νὰ τῷ ἀπαντήσῃ διὰ περιφρονήσεως, ἐκτὸς ἂν τῇ ἐπέλθῃ κατὰ νοῦν κατάλληλος ἀπάντησις. Αὐτὴ τιμωρεῖ τοὺς αὐθάδεις ἀθορύβως.

12. **ΒΑΛΣ.** Αἱ νέαι δὲν ἐχόρευον ἄλλοτε βάλς, ἀλλὰ σήμερον βαλσίζουσι, καθ' ὅσον μάλιστα αἱ ἔγγαμοι χορεύουσιν ὀλίγον. Ἐν τούτοις τὸ βάλς εἶνε χορός, ὁ ὁποῖος εὐκόλως ἐκθέτει. Μία νέα δὲν πρέπει νὰ χορεύσῃ ἀμέσως δύο φορὰς βάλς οὔτε πολὺ συχνὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χοροῦ μετὰ τοῦ ἰδίου χορευτοῦ.

13. **ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.** Ἂν περιμένῃς ἐντὸς τῆς βιβλιοθήκης αὐτοῦ τὸν οἰκοδεσπότην, περιορίσθητι παρατηρῶν τὰ βιβλία, χωρὶς οὐδὲν ἐξ αὐτῶν νὰ λάθῃς. Ἂν ὅμως εἶσαι πολὺ οἰκεῖος, ἐπιτρέπεται νὰ ἀνοίξῃς τὴν βιβλιοθήκην καὶ νὰ λάθῃς ἐξ αὐτῆς ἓν βιβλίον, ἀλλὰ ὀφείλεις νὰ τὸ θέσῃς καὶ πάλιν εἰς τὴν θέσιν του. Οὐδεμίαν ὅμως ποίησον παρατήρησιν περὶ τῆς ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ παρουσίας τοῦ δεῖνα ἢ δεῖνα βιβλίου.

14. **ΒΡΑΧΙΟΝ.** Ὁ ἀνὴρ ὀφείλει νὰ προσφέρῃ τὸν δεξιὸν αὐτοῦ βραχίονα πρὸς μίαν κυρίαν ὅπως τὴν ὁδηγήσῃ ἀπὸ τῆς αἰθούσης εἰς τὸ ἐστιατόριον. Τὸ ἔθιμον τοῦτο κατέστη γενικόν.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Νῖκος λέγει μίαν ἡμέραν εἰς τὸν πατέρα του·

— Πατέρα, δεῖρέ με λιγάκι.

— Διατί, παιδί μου, να σὲ δείρω;

— Διότι κάθε φορὰ ποῦ μὲ δέρνεις ἡ μητέρα μοῦ δίδει γλυκό.

Γενάρι μῆνα κλάδευε, φεγγάρι μὴ γυρεύῃς.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

1— 5	ὥρ. 6.21
6—10	» 6.14
11—15	» 6.10
16—20	» 6.03
21—25	» 5.56
26—28	» 5.53

☉ Ὁ ἥλιος εἰς τοὺς ΙΧΘΥΣ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

☽ Πρ. τέταρτον	2
☾ Πανσέληνος	9
☾ Τελ. τέταρτον	17
● Νία σελήνη	25

Μὴν ὀθωμανικὸς **ΣΙΑΧΙΑΣΕ**
ἔχων ἡμέρας 29.

Π			Σ		
1	Π.	Τρύφωνος μάρτυρος.	14		s. Valentin, m.
2	Σ.	**Η ΥΠΑΝΑΝΤΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ.** ☽	15		ss. Faustin et Jovite, m.m. ☽
3	Κ.	ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ	16		ste Julienne, v. m.
4	Δ.	Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου.	17		s. Théodule, m.
5	Τ.	Ἀγάθης μάρτυρος.	18		s. Flavien, év.
6	Τ.	Βουκόλου ἐπισκ. Σμύρνης, Φωτίου πατρ. Κ/πόλεως. Ἰουλιανοῦ.	19		s. Conrad, c.—*Q. T. Jeûne Abst.*
7	Π.	Παρθενίου ἐπισκ. Κοσμᾶ ὁσίου.	20		s. Eucher, év.—ste Jeanne Reine
8	Π.	Θεοδώρου Στρατηλάτου, Ζαχαρίου.	21		ste Eléonore, v.- *Q. T. Jeûne Abst.*
9	Σ.	Νικηφόρου μάρτ. Ῥωμανῦ ὁσίου. ☾	22		Ch. de s. Pierre à Ant.-*Q. T. J^ne A.* ☾
10	Κ.	ΑΣΩΤΟΥ. Χαραλάμπους.	23		s. Pierre Damien, év.D.—ste Mar-
11	Δ.	Βλασίου ἱερομ. Θεοδώρας Αὐγούστης.	24		s. Mathias, ap. [guerite de Cort.
12	Τ.	Μελετίου Ἀντιοχείας.	25		ste Walburga, v.
13	Τ.	Μαρτιανοῦ ὁσίου.	26		s. Porphyre, év.
14	Π.	Αὐξεντίου ὁσίου.	27		s. Léandre, év.
15	Π.	Ὀνησίμου Ἀποστόλου.	28		s. Romain, ab.-ste Honorine, v.m.
16	Σ.	Τῶν ψυχῶν. Παμφίλου μάρτ.	1	s.	s. Albin, év.— s. Roger, év.
17	Κ.	ΑΠΟΚΡΕΩ. Θεοδ. Τηρωνος. ☾	2	s.	s. Jovin, m. ☾
18	Δ.	Λέοντος Πάπα Ῥώμης.	3	s.	ste Cunégonde, impérat.
19	Τ.	Ἀρχίππου, Λέοντος, Ἀγάθωνος.	4	s.	s. Casimir, roi
20	Τ.	Λέοντος ἐπισκ. Κατάνης.	5	s.	s. Jean Joseph, c.
21	Π.	Τιμοθέου. Εὐσταθίου ἐπ. Ἀντιοχείας.	6	s.	s. Fridolin, ab. — ste Colette, v.
22	Π.	Ἀνθούσης μάρτυρος.	7	s.	s. Thomas d'Aquin, D.
23	Σ.	Πολυκάρπου. Πολυχρονίου ὁσίου.	8	s.	s. Jean de Dieu, c.—s. Gérard, ab.
24	Κ.	ΤΥΡΙΝΗΣ. Α' καὶ Β' εὕρεσις κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου.	9	s.	ste Françoise, v.
25	Δ.	Ταρασίου ἀρχιεπ. Κ/πόλεως. (Ἀρχ. ἡ Μ. Τεσσαρακοστή). ●	10	s.	ss. 40 Martyrs —s. Emilien, ab. ●
26	Τ.	Πορφυρίου ἐπισκ. Γάζης.	11	s.	ste Rosine, m.
27	Τ.	Προκοπίου τοῦ Δεκαπολίτη.	12	s.	s. Grégoire I., p. D. [s. Humbert
28	Π.	Βασιλείου τοῦ ὁμολογητοῦ.	13	s.	ste Euphrasie, v.—s. Nicéphore, év.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ, *ἡμέραι 28. — Ὁ μὴν οὗτος ἔχει κατὰ πᾶν τέταρτον ἔτος ἡμέρας 29, καὶ τότε τὸ ἔτος λέγεται Βίσεκτον. Ἐπειδὴ ἦτο τοιοῦτον τὸ 1900, θέλει εἰσθαι πάλιν Βίσεκτον τὸ 1904, μετ' αὐτὸ τὸ 1908 καὶ οὕτω καθεξῆς.*

Οἱ πρῶτοι δόντες τὰ ὀνόματα εἰς τοὺς 12 μῆνας Ῥωμαῖοι εἶχον ὡς πρῶτον μῆνα τοῦ ἔτους τὸν Μάρτιον, ὁ δὲ Φεβρουάριος ἦτο τελευταῖος. Τοῦτου ἕνεκεν ἀφιέρωσαν αὐτὸν εἰς τὸν Θεὸν τῶν νεκρῶν Februo (Φέβρουο), ἐξ οὗ παρῆχθη τὸ ὄνομα Φεβρουάριος.

Ὁ Φλεβάρης κ' ἂν φλεβίζῃ πάλαι ἄνοιξι μυρίζει.

ΤΡΟΠΑΡΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

2. Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου.

℣. Χαῖρε κεχαριτωμένη Θεοτόκε Παρθένε· ἐκ σοῦ γὰρ ἀνέτειλεν ὁ Ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, φωτίζων τοὺς ἐν σκότει. Εὐφραίνου καὶ σύ, Πρεσβῦτα δίκαιε, δεξάμενος ἐν ἀγκάλαις τὸν ἐλευθερωτὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν, χαριζόμενον ἡμῖν καὶ τὴν Ἀνάστασιν.

℣. Ὁ μήτραν παρθενικὴν ἁγιάσας τῷ τόκῳ σου, καὶ χεῖρας τοῦ Συμεὼν εὐλογήσας ὡς ἔπρεπε, προφθάσας καὶ νῦν ἔσωσας ἡμᾶς, Χριστὲ ὁ Θεός. Ἀλλ' εἰρήνευσον ἐν πολέμοις τὸ πολίτευμα, καὶ κραταίωσον βασιλεῖς, οἷς ἠγάπησας, ὁ μόνος φιλάνθρωπος.

3. Τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου.

℣. Φαρισαίων φύγωμεν ὑψηγορίαν, καὶ Τελώνου μάθωμεν, τὸ ταπεινὸν ἐν στεναγμοῖς, πρὸς τὸν Σωτῆρα κραυγάζοντες· Πλάσθητι μόνε ἡμῖν εὐδιάλλακτε.

8. Θεοδώρου τοῦ Στρατηλάτου.

℣. Στρατολογίᾳ ἀληθεῖ Ἀθλοφόρε, τοῦ οὐρανίου στρατηγὸς Βασιλέως, περικαλλὲς γεγένησαι Θεόδωρε· ὅπλοις γὰρ τῆς πίστεως παρετάξω ἐμφρόνως, καὶ κατεξωλόθρευσας τῶν Δαιμόνων τὰ στίφη, καὶ νικηφόρος ὤφθης ἀθλητής· ὅθεν σε πίστει ὑμνοῦντες μακαρίζομεν.

℣. Ἀνδρείᾳ ψυχῆς τὴν πίστιν ὁπλισάμενος, καὶ αἷμα Θεοῦ ὡς λόγχην χειρισάμενος, τὸν ἔχθρὸν κατετρόπωσας, τῶν μαρτύρων κλέος Θεόδωρε. Σὺν αὐτοῖς Χριστῷ τῷ Θεῷ, πρεσβεύων μὴ παύσῃ ὑπὲρ πάντων ἡμῶν.

10. Χαραλάμπους ἱερομάρτυρος. Τοῦ Ἀσώτου.

℣. Ὡς στῖλος ἀκλόνητος τῆς Ἐκκλησίας Χριστοῦ, καὶ ἰσχυρὸς ἀνίκητος τῆς οἰκουμένης σοφέ, ἐδείχθης Χαράλαμπε· ἔλαμψας ἐν τῷ κόσμῳ διὰ τοῦ μαρτυρίου, ἔλυσας τῶν εἰδώλων τὴν σκοτόμαιναν, μάκαρ. Διὸ ἐν παρρησίᾳ Χριστῷ πρέσβευε σωθῆναι ἡμᾶς.

℣. Ὡς φωστὴρ ἀνέτειλας ἐκ τῆς ἑῴας καὶ πιστοὺς ἐφώτισας ταῖς τῶν θαυμάτων σου βολαῖς, Ἱερομάρτυς Χαράλαμπε. Ὅθεν τιμῶμέν σου τὴν θείαν ἀθλησιν.

℣. Τῆς πατρῴας δόξης σου, ἀποσκιρτήσας ἀφρόνως, ἐν κακοῖς ἐσκόρπισα, ὧν μοι παρέδωκας πλοῦτον· ὅθεν σοι τὴν τοῦ Ἀσώτου φωνὴν κραυγάζω· Ἥμαρτον ἐνώπιόν σου, πάτερ οἰκτιρμον· δέξαι με μετανοοῦντα, καὶ ποίησόν με ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου.

16. Τῶν κεκοιμημένων.

℣. Ὁ βάθει σοφίας φιλανθρώπως πάντα οἰκονομῶν, καὶ τὸ συμφέρον πᾶσιν ἀπονέμων, μόνε Δημιουργέ, ἀνάπαυσον, Κύριε, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου· ἐν σοὶ γὰρ τὴν ἐλπίδα ἀνέθεντο, τῷ ποιητῇ καὶ πλάστῃ καὶ Θεῷ ἡμῶν.

℣. Μετὰ τῶν Ἁγίων ἀνάπαυσον, Χριστέ, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου, ἔνθα οὐκ ἔστι πόνος, οὐ λύπη, οὐ στεναγμός, ἀλλὰ ζωὴ ἀτελεύτητος.

17. Ἡ Ἀπόκρεω καὶ Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος.

℣. Ὅταν ἔλθῃς ὁ Θεὸς ἐπὶ γῆς μετὰ δόξης, καὶ τρεμοῦσι τὰ σύμπαντα, ποταμοὶ δὲ τοῦ πυρὸς πρὸ τοῦ βήματος ἕλκῃ, καὶ βίβλοι ἀνοιγήσονται, καὶ τὰ κρυπτὰ δημοσιεύονται· τότε ῥῦσαί με ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ ἀφράστου, καὶ ἀξίωσον ἐκ δεξιῶν σου με στῆναι, Κριτὰ δικαιότατε.

℣. Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα! ἐν τῇ πηγῇ τῆς φλογός, ὡς ἐπὶ ἕδατος ἀναπαύσας, ὁ ἅγιος μάρτυς Θεόδωρος ἠγάλλετο· πυρὶ γὰρ ὁλοκαυτωθείς, ὡς ἄρτος ἡδὺς τῇ Τριάδι προσήνεκται. Ταῖς αὐτοῦ ἱκεσίαις, Χριστὲ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

℣. Πίστιν Χριστοῦ ὡσεὶ θώρακα, ἔνδον λαβὼν ἐν καρδίᾳ σου, τὰς ἐναντίας δυνάμεις κατεπάτησας, πολυάθλε, καὶ στέφει οὐρανῷ ἐστέφθης, αἰωνίως ὡς ἀήττητος.

Ὁ Φλεβάρης κι' ἂν φλεβίζῃ, τοῦ καλοκαιριοῦ μυρίζει.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

15. **ΓΑΜΒΡΟΣ.** Φέρου πρὸς τὸν γαμβρόν σου ὡς πρὸς υἱόν σου καὶ μὴ κούραζε αὐτὸν διὰ τῶν συμβουλῶν σου, αἱ ὁποῖαι ἐν γένει εἶνε ἀνωφελεῖς.

16. **Γάμος.** Ἡ αἴτησις γάμου γίνεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς τοῦ νέου, ἐλλείψει δὲ τοιούτων ὑπό τινος τῶν πλησιεστέρων συγγενῶν του. Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ὁ νέος δύναται νὰ ποιήσῃ ὁ ἴδιος τὴν αἴτησιν. Ἂν οἱ γονεῖς τῆς νέας δὲν δεχθῶσι τὴν αἴτησιν, δικαιολογοῦσι τὴν ἄρνησίν των εὐγενῶς, προβάλλοντες τὴν θέσιν οὐχὶ τοῦ νέου ἀλλὰ τῆς νέας. Προβάλλουσιν ὡς δικαιολογίαν τὴν ὑγείαν αὐτῆς, τὴν ἡλικίαν της, ἢ σχέδια σχηματισθέντα προηγουμένως κτλ.

17. **Γάμου ἀγγελία.** Ἀναγγέλλει τις ἕνα γάμον εἰς τοὺς φίλους του προφορικῶς ἢ δι' ἐπιστολῆς ἂν εἶνε ἀπών, ἅμα οὗτος ἀποφασισθῇ. Αἱ προσκλήσεις τοῦ γάμου στέλλονται πρὸ 8 ἡμερῶν αἱ δὲ γνωστοποιήσεις (faire part) μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας ἀπὸ τοῦ γάμου.

18. **ΓΕΥΜΑ.** Ὅταν προσκαλεῖσαι εἰς γεῦμα, ὀφείλεις νὰ ἀπαντήσῃς ἀμέσως ὅτι δέχεσαι τὴν πρόσκλησιν, ὅπως μὴ ἀφίσῃς τοὺς προσκαλέσαντάς σε εἰς ἀβεβαιότητα. Εἶνε ἔλλειψις καλῆς συμπεριφορᾶς νὰ βραδύνῃς νὰ γράψῃς, ὑποθέτων ὅτι μόνον ἡ ἄρνησις ἀπαιτεῖ ἐπείγουσαν ἀπάντησιν. Διαρκοῦντος τοῦ γεύματος οὔτε ἀμίλει πάντοτε μόνον σύ, οὔτε τήρει ἐπίμονον σιγήν, περιοριζόμενος μόνον νὰ τρώγῃς. Ἀπόφευγε πᾶσαν συζήτησιν, ἂν δὲ ἀναφυῇ τοιαύτη λίαν ζωηρά, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐγερθῇς ἀπὸ τὴν τράπεζαν.

Μὴ δίδε γεῦμα ποτὲ εἰς ἡμέρας νηστείας, διότι πιθανὸν οἱ προσκεκλημένοι σου νὰ νηστεύουν. Ἂν ὅμως εἶνε ἀπαραίτητον τὸ γεῦμα δῶσι ὁλονδήποτε λόγον, φρόντισον νὰ παραθέσῃς καίτινα φαγητὰ νηστείσιμα, ἀλλὰ τότε ἀπόφυγε νὰ κάμῃς λόγον περὶ νηστείας κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος.

Ὁ δίδων τὸ γεῦμα ὀφείλει νὰ μὴ προσκαλῇ εἰς τὴν τράπεζάν του ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι θὰ δυσηρεστοῦντο εὑρισκόμενοι ὁμοῦ. Ὀφείλει νὰ φέρεται πρὸς πάντας κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, ἄνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως, διότι ἀφοῦ εὑρίσκονται ὑπὸ τὴν ἰδίαν στέγην ὀφείλει νὰ τοὺς θεωρῇ ὅλους ἴσους. Δύναται νὰ κάμῃ διάκρισιν ὡς πρὸς τὴν ἐν τῇ τραπέζῃ τοποθέτησιν αὐτῶν, ἀλλ' οὐδεμίαν διάκρισιν ὀφείλει νὰ ποιήσῃ κατὰ τὴν μετ' αὐτῶν συνδιάλεξιν. Ὀφείλει τέλος νὰ περιποιεῖται ὅλους ἐξ ἴσου καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς εὐγε-

Μὰ ἂν τύχῃ καὶ κακιώσῃ, μέσ' 'στὸ χιόνι θὰ μᾶς χώσῃ.

νείας. Ὅταν γευμάτιση τις εἰς μίαν οἰκίαν, ὀφείλει ἐντὸς 8 ἡμερῶν νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς οἰκοδεσπότας διὰ τὸ γεῦμα, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἀναφέρῃ περὶ τούτου ἂν ὑπάρχουν εἰς τὴν αἴθουσαν ἄνθρωποι μὴ προσκληθέντες. Οὐδέποτε ποιεῖ τις λόγον περὶ τῶν φαγητῶν, οὐδ' ὅπως ἐπαινέσῃ τὴν ἐξαίρετον αὐτῶν ποιότητα, ἐκτὸς ἂν εἶνε πολὺ σχετικός. Τὸ γεῦμα ἦτο ἐξαίρετον, ἀλλ' ἂν εἶπῃ τοῦτο, ὑπονοεῖται ὅτι εἶχε περὶ τούτου ἀμφιβολίαν.

19. **ΓΕΛΟΙΟΝ**. Προτιμότερον νὰ εἶνέ τις κακός, δυσάρεστος, μισητὸς ἢ γελοῖος. Πᾶν τὸ ὑπερβολικὸν εἶνε γελοῖον, καὶ αὐτὸς ὁ ὑπερβολικὸς καλλωπισμός. Ὅταν τις εἶνε ἁπλοῦς καὶ φυσικός, οὐδέποτε καθίσταται γελοῖος. Ἡ καλὴ ἀνατροφὴ δὲν ἐπιτρέπει νὰ ὑποδεικνύῃ τις τὸ γελοῖον τῶν ἄλλων, καὶ ἀπαγορεύει νὰ γελωτοποιῶνται οἱ γέροντες καὶ οἱ ἔχοντες φυσικὰ ἐλαττώματα.

20. **ΓΕΝΕΘΛΙΑ**. Κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν γενεθλίων εἰς ἣν προσκαλεῖσαι οὐδέποτε ἐρώτα τὴν ἡλικίαν τοῦ ἑορτάζοντος, ἐκτὸς ἂν εἶναι παιδίον.

21. **ΓΕΡΟΝΤΕΣ**. Φέρεσθε πρὸς αὐτοὺς μετὰ μεγάλου σεβασμοῦ, εἶνε δὲ ἐλλειψις ἀνατροφῆς νὰ δέσητε νέον πλούσιον πρὸ πτωχοῦ γέροντος. Νέα γυνὴ καὶ νεᾶνις οὐδέποτε κάθηται εἰς τὴν ὀπισθίαν θέσιν τῆς ἁμάξης, ἀφίνουσα τὸν γέροντα εἰς τὴν ἐμπροσθίαν.

22. **ΓΑΜΟΣΣΑ**. Κακῶς πράττει ἡ οἰκοδέσποινα φρονοῦσα ὅτι φέρεται εὐγενῶς ἂν ἀπευθύνῃ τὸν λόγον εἰς ἕνα ξένον ἢ μίαν ξένην εἰς τὴν μητρικήν της γλῶσσαν. Ὑποτίθεται ὅτι ὁ ξένος ἢ ἡ ξένη ἐννοεῖ καὶ ὁμιλεῖ τὴν γλῶσσάν της οἰκοδεσποίνης, ἡ δὲ τελευταία τότε μόνον ὀφείλει νὰ μεταχειρισθῇ τὴν ξένην γλῶσσαν, ὅταν βεβαιωθῇ ὅτι ὁ μεθ' οὗ ἢ μεθ' ἧς συνδιαλέγεται προτιμᾷ αὐτήν. Εἶνε ἄτοπον νὰ ὁμιλῇ τις εἰς ξένην γλῶσσαν ἐνώπιον κυριῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐννοοῦσιν αὐτήν, ἐκτὸς ἂν τοῦτο εἶνε ἀπαραίτητον, διότι εἷς ἢ μία τῶν παρισταμένων ἀγνοεῖ τὴν γλῶσσαν τῆς οἰκοδεσποίνης. Ἀλλὰ τότε αὐτὴ ὀφείλει νὰ δικαιολογηθῇ δι' ἀτόπημα, τὸ ὁποῖον κατέστη ἀναγκαῖον.

ΕΡΩΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

— Πότε αἱ γυναῖκες ὁμιλοῦν ὀλιγώτερα;
— Τὸν Φεβρουάριον.

— Διατί;
— Διότι ἔχει δύο ἡμέρας ὀλιγώτερον.

Τὴν Τυρινὴ καὶ τῶν Βαγιῶ μπαίνει ὁ διάολος 'στὸ γιαλό.

ΜΑΡΤΙΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

1— 5	ὥρ.	5.47
6—10	»	5.43
11—15	»	5.36
16—20	»	5.31
21—25	»	5.26
26—31	»	5.20

☉ Ὁ ἥλιος εἰς τὸν ΚΡΙΟΝ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

☽ Πρ. τέταρτον 4
Ⓟ Πανσέληνος 11
☾ Τελ. τέταρτον 19
● Νέα σελήνη 26

Μὴν ὀθωμανικὸς
ΜΟΥΧΑΡΕΜ
ἔχων ἡμέρας 30.

1			0
1	Π.	Εὐδοκίας ὁσιομάρτυρος.	6
2	Σ.	Εὐδαλίας μ. καὶ τῶν σὺν αὐτῇ.	7
3	Κ.	ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ	8
4	Δ.	Γερασίμου ὁσίου τῆ ἐν Ἰορδάνῃ. ☽	9
5	Τ.	Κόνωνος. Ἀρχιλάου. Βενεδίκτου.	10
6	Τ.	Τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μαρτύρων.	11
7	Π.	Βασιλίσσης ἐπισκ. Χερσῶνος.	12
8	Π.	Θεοφυλάκτου ἐπισκ. Νικομηδείας.	13
9	Σ.	Τῶν ἐν Σεβαστείᾳ 40 μαρτύρων.	14
10	Κ.	ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΛΑΜΑ	15
11	Δ.	Σωφρονίου ἀρχ. Ἱεροσολύμων. Ⓟ	16
12	Τ.	Θεοφάνους τοῦ ὁμολογητοῦ.	17
13	Τ.	Νικηφόρου μάρτυρος.	18
14	Π.	Βενεδίκτου ὁσίου.	19
15	Π.	Ἀγαπίου μ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.	20
16	Σ.	Σαβίνα μάρτ. Χριστοδούλα ὁσία.	21
17	Κ.	ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ	22
18	Δ.	Κυρίλλου ἀρχιεπ. Ἱεροσολύμων.	23
19	Τ.	Χρυσάνθου καὶ Δαρείας παρτ. ☾	24
20	Τ.	Τῶν ἐν τῇ μονῇ ὄν. Σάββα μαρτ.	25
21	Π.	Ἰακώβου τοῦ ὁμολογητοῦ.	26
22	Π.	Βασιλείου ἱερομάρτυρος.	27
23	Σ.	Νίκωνος ὁσιομ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.	28
24	Κ.	ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΤΟΥΔ. ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ	29
25	Δ.	ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ.	30
26	Τ.	Σύναξις ἀρχαγγέλου Γαβριήλ. ●	31
27	Τ.	Ματρώνης ὁσίας.	1
28	Π.	Ἡρῳδίωνος μ. Φιλλ. καὶ Μ. Κανών.	2
29	Π.	Μάρκου ἐπισκ. Φιλ. ὁ Ἀνακ. Ὑμνος.	3
30	Σ.	Ἰωάννη σγγραφ. τῆς Κλίμακος.	4
31	Κ.	ΜΑΡΙΑΣ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΙΑΣ	5

ΜΑΡΤΙΟΣ, *ἡμέραι 31.* — *Οὗτος ἦτο παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ὁ πρῶτος μὴν τοῦ ἔτους, καθιερωσαν δὲ αὐτὸν εἰς τὸν θεὸν τοῦ πολέμου, τὸν Ἄρην, λατινιστὶ* Mars *(Μάρς), τὸν ὁποῖον ὡς ἐκ τοῦ φιλοπολέμου αὐτῶν ἐλάτρευον καθ' ὑπερβολήν.*

Ὁ Ἄρης, ὁ θεὸς τοῦ πολέμου, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας παρίστατο ἄγριος, αἱμοχαρής, καὶ ἐλέγετο ὑπό τινων ὅτι εἶχεν ἀδελφὴν τὴν Ἔριν καὶ υἱοὺς τὸν Δεῖμον καὶ τὸν Φόβον. Παριστᾶται ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας καὶ συνήθως πάνοπλος. Ὑπάρχει ἐν Ῥώμῃ ὡραῖον αὐτοῦ ἄγαλμα, τὸ ὁποῖον παριστᾶται ὁ θεὸς οὗτος καθήμενος καὶ ἀφοπλιζόμενος ὑπὸ τοῦ Ἔρωτος, ὅστις ἐλέγετο υἱὸς αὐτοῦ καὶ τῆς Ἀφροδίτης.

Μήτ' ὁ Μάρτις καλοκαίρι, μήτ' ὁ Αὔγουστος χειμῶνας.

ΤΡΟΠΑΡΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

3. Τῆς Ὀρθοδοξίας.

∴ Τὴν ἀχραντον εἰκόνα σου προσκυνοῦμεν, ἀγαθέ, αἰτούμενοι συγχώρησιν τῶν πταισμάτων ἡμῶν, Χριστέ ὁ Θεός· βουλήσει γὰρ ηὐδόκησας σαρκὶ ἀνελθεῖν ἐν τῷ Σταυρῷ, ἵνα ῥύσῃ οὓς ἔπλασας ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ. Ὅθεν εὐχαριστως βοῶμέν σοι· Χαρᾶς ἐπλήρωσας τὰ πάντα, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, παραγενόμενος εἰς τὸ σῶσαι τὸν κόσμον.

∴ Ὁ ἀπεριγραπτος λόγος τοῦ Πατρός, ἐκ σοῦ, Θεοτόκε, περιετράφη σαρκούμενος, καὶ τὴν ὑπωπιεῖσαν εἰκόνα εἰς τὸ ἀρχαῖον ἀναμορφώσας, τῷ θείῳ κάλλει συγκατέτειξεν. Ἀλλ' ὁμολογοῦντες τὴν σωτηρίαν, ἔργῳ καὶ λόγῳ ταύτην ἀριστοροῦμεν.

17. Τῇ Γ' Κυριακῇ τῶν Νηστειῶν (Τῆς Σταυροπροσκυνήσεως).

∴ Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, νίκας τοῖς Βασιλεῦσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος, καὶ τὸ σὸν φυλάττων, διὰ τοῦ Σταυροῦ σου πολίτευμα.

∴ Οὐκ ἔτι φλογίνη ῥομφαία φυλάττει τὴν πύλην τῆς Ἐδέμ· αὐτὴ γὰρ ἐπῆλθε παράδοξος σρέσις, τὸ ξύλον τοῦ Σταυροῦ· θανάτου τὸ κέντρον, καὶ Ἅιδου τὸ νῖκος ἐλήλακεν. Ἐπίστη δὲ Σωτὴρ μου βοῶν τοῖς ἐν Ἅιδῃ· Εἰσάγεσθε πάλιν εἰς τὸν Παράδεισον.

24. Τῇ Δ' Κυριακῇ τῶν Νηστειῶν, Προεόρτια τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. (Ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Ἰωάννου, τοῦ Συγγραφέως τῆς Κλίμακος).

∴ Ταῖς τῶν δακρύων σου ῥοαῖς τῆς ἐρήμου τὸ ἄγονον ἐγεώργησας· καὶ τοῖς ἐκ βάθους στεναγμοῖς, εἰς ἑκατὸν τοὺς πόνους ἐκαρποφόρησας· καὶ γέγονας φωστὴρ, τῇ οἰκουμένῃ λάμπων τοῖς θαύμασιν, Ἰωάννη Πατὴρ ἡμῶν ὅσιε. Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

∴ Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς τὰ προοίμια μετὰ χαρμοσύνης προορτάσωμεν· ἰδοὺ γὰρ Γαβριὴλ παραγίνεται, τῇ Παρθένῳ κομίζων τὰ εὐαγγέλια, ἅμα καὶ φόβῳ καὶ θαύματι. Χαῖρε, Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ.

∴ Ἐπέλευσει Πνεύματος τοῦ παναγίου, τοῦ πατρὸς τὸν σύνθρονον καὶ ὁμοούσιον φωνῇ τοῦ Ἀρχαγγέλου συντέλαβες, Θεοτόκε, Ἀδὰμ ἡ ἀνάκλησις.

25. Τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

∴ Σήμερον τῆς Σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον, καὶ τοῦ ἀπ' αἰῶνος Μυστηρίου ἡ φανέρωσις. Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ Υἱὸς τῆς Παρθένου γίνεται, καὶ Γαβριὴλ τὴν χάριν εὐαγγελίζεται. Διὸ συν αὐτῷ τῇ Θεοτόκῳ βοήσωμεν· Χαῖρε, Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ.

∴ Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ τὰ νικητήρια, ὡς λυτρωθεῖσα τῶν δεινῶν εὐχαριστήρια, ἀναγράφω σοι ἡ Πόλις σου, Θεοτόκε. Ἀλλ' ὡς ἔχουσα τὸ κράτος ἀπροσμάχητον, ἐκ παντοίων με κινδύνων ἐλευθέρωσον, ἵνα κράζω σοι· Χαῖρε, Νύμφη, ἀνύμφευτε.

31. Τῇ Ε' Κυριακῇ τῶν Νηστειῶν. (Ψάλλεται ἡ Ἀκολουθία Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας).

∴ Ἐν σοί, Μῆτερ, ἀκριβῶς διεσώθη τὸ κατ' εἰκόνα· λαβοῦσα γὰρ τὸν Σταυρόν, ἠκολούθησας τῷ Χριστῷ, καὶ πράττουσα ἐλπίδασκες, ὑπερφρὸν μὲν σαρκὸς, παρέρχεται γάρ, ἐπιμελεῖσθαι δὲ ψυχῆς, πράγματος ἀθανάτου· διὸ καὶ μετὰ Ἀγγέλων συναγάλλεται, ὁσία Μαρία, τὸ πνεῦμά σου.

∴ Τῆς ἁμαρτίας τὴν ἀχλὺν ἐκφυγοῦσα, τῆς μετανοίας τῷ φωτὶ αὐγασθεῖσα, τὴν σὴν καρδίαν, Ἔνδοξε, προσήξας τῷ Χριστῷ, τοῦτον τὴν πανάμωμον καὶ ἁγίαν Μητέρα, πρέσβυν συμπαθέστατον, προσεύγεσθαι· ὄφειν, καὶ τῶν πταισμάτων εἴρυσι ἄτοιχήν, καὶ σὺν Ἀγγέλοις ἠεὶ ἐπαγάλλεσθαι.

Ὁ Μάρτις ἔβρεχε θεριστὴς ἐχαίρουνταν.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

23. **ΓΝΩΜΗ.** Καλὸν νὰ ἔχῃς τὴν γενναιότητα ὅπως ὑποστηρίζῃς τὴν γνώμην σου, ἀλλὰ μὴ ἀντίκρουε ζωηρῶς τὴν γνώμην τῶν ἄλλων. Σέβου τὴν γνώμην αὐτῶν ἵνα καὶ οὗτοι σέβωνται τὴν ἰδικήν σου.

24. **ΔΑΚΤΥΛΙΔΙΑ.** Αἱ φέρουσαι τοιαῦτα εἰς ὅλους αὐτῶν τοὺς δακτύλους ποιοῦσιν ἐπίδειξιν χυδαίαν καὶ ὁμοιάζουσι χωρικάς. Πρέπει τὰ χρώματα τῶν δακτυλιδίων τῆς ἰδίας χειρὸς νὰ εἶνε ἁρμονικά. Ἡ μεμνηστευμένη φέρει τὸ δακτυλίδιον τοῦ ἀρραβῶνος εἰς τὸν δάκτυλον τῆς ἀριστερᾶς χειρός, τὸν ἐπισρέφει δὲ ἂν ὁ γάμος ναυαγήσῃ. Οἱ ἄνδρες πρέπει νὰ φέρουν ἓν μόνον δακτυλίδιον.

25. **ΔΑΝΕΙΑ.** Εἶνε πάντοτε δυσάρεστον νὰ δανείζεσαι παρὰ φίλων σου, δύνασαι δὲ νὰ πράξῃς τοῦτο μόνον ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκῃ. Ἀλλὰ τότε ὀφείλεις νὰ πληρώσῃς τὸ χρέος σου ἀνθ' οἱασδήποτε θυσίας καθ' ἣν ἡμέραν ὑπεσχέθης.

26. **ΔΑΝΤΕΛΛΑΙ.** Αἱ νέαι οὐδέποτε φοροῦσι δαντέλλας, ἀλλ' ὁ κανὼν οὗτος παύει ἅμα νυμφευθῶσιν. Ἂν δ' ἔλαβον τοιαῦτας ὡς δῶρον τὰς φοροῦσιν ἅμα νυμφευθῶσι πρὸς τιμὴν τῆς δωρησάσης ἢ τοῦ δωρήσαντος αὐτάς.

27. **ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ.** Οὐδέποτε ἐπιτρέπεται εἰς μίαν γυναῖκα νὰ ἀποδεικνύῃ ὅτι διευθύνει τὸν σύζυγόν της. Ὀφείλει νὰ κρύπτῃ τοῦτο πρὸς τοὺς ἄλλους ὅπως μὴ σμικρύνῃ ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου φέρει τὸ ὄνομα.

28. **ΔΙΗΓΗΣΙΣ.** Εἰς τὰς διηγήσεις σου ἔσο σύντομος. Οἱ διὰ μακρῶν διηγούμενοι καὶ οὐδεμίαν παραλείποντες λεπτομέρειαν εἶνε λίαν ὀχληροί, κακῶς δὲ ὑποθέτουσιν ὅτι κινοῦσι τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀκροατῶν αὐτῶν. Ἐνώπιον νεανίδων ἢ γυναικῶν μὴ διηγοῦ πράγματα, ὡς ἐκ τῶν ὁποίων εἶνε δυνατὸν νὰ ἐρυθριάσωσιν. Οἱ γέροντες ἀγαπῶσι τὰς μακρὰς διηγήσεις, ἐκ σεβασμοῦ δὲ ὀφείλεις νὰ τοὺς ἀκούῃς μετὰ προσοχῆς καὶ ὑπομονῆς χωρὶς νὰ τοὺς διακόπῃς.

29. **ΔΥΣΤΥΧΙΑ.** Μὴ ἀπομακρύνου τῶν φίλων σου μηδὲ ἀραίωνε τὰς μετ' αὐτῶν σχέσεις σου ἐὰν δυστυχήσουν. Εἰς τὰς συναναστροφάς σου μὴ θεώρει αὐτοὺς ὡς προσκεκλημένους δευτέρας τάξεως, ὡς πτωχοὺς συγγενεῖς, τοὺς ὁποίους κατ' ἀνάγκην ἀνέχεσαι. Ὀφείλεις νὰ προσκαλῇς αὐτοὺς ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, μετὰ τῶν ἰδίων προσώπων καὶ κατὰ τὰς ἰδίας ἡμέρας. Κατὰ τὰ γεύματα δίδε εἰς τὸν δυστυχῆ τὴν ἰδίαν θέσιν, τὴν ὁποίαν τῷ ἔδιδες ὅτε ἦτο εὐτυχής.

30. **ΕΙΡΩΝΕΙΑ.** Αὕτη εἶνε ἐπίδειξις πνεύματος, εἰς ἣν κατα-

Ὁ Μάρτις ὥραις κλαίει καὶ ὥραις γελᾷ.

φεύγουσι μόνον οἱ ἀνόητοι. Ὀφείλουν νὰ τὴν ἀπομακρύνουν ἀπὸ πᾶσαν αἴθουσαν, διότι εἶνε πάντοτε πρᾶγμα κακόν. Τὸ πολὺ πολὺ δικαιολογεῖται κατὰ τὴν ἡλικίαν τῆς εὐθυμίας μεταξὺ νέων ἢ νεανίδων, αἱ ὁποῖαι γελοῦν ἄνευ αἰτίας. Ἀλλ' ἡ οἰκοδέσποινα οὐδέποτε ὀφείλει νὰ ἀνεχθῇ ὅπως ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους ὑποδέχεται κατασπῶσι θύματα εἰρωνείας. Ἡ εἰρωνεία τέλος εἶνε ἀναξία ἀνθρώπων καλῶς ἀνατεθραμμένων, διότι προκαλεῖ αὐτὴν φυσικὸν ἐλάττωμα, ἠθικὸν ἢ σωματικόν.

31. **ΕΙΣΟΔΗΜΑ.** Οὐδέποτε ἐρώτα τοὺς ἄλλους περὶ τοῦ εἰσοδήματός των, οὐδὲ λέγε ὁποῖον εἰσόδημα ἔχεις. Αἱ περὶ χρημάτων ἐρωτήσεις δὲν ἐπιτρέπονται ὑπὸ τῆς καλῆς ἀνατροφῆς.

32. **ΕΚΚΛΗΣΙΑ.** Οὐδέποτε μία γυνὴ ὀφείλει νὰ μεταβαίνῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν μὲ πολυτελῆ καλλωπισμόν. Ἐνδύου μετὰ μεγαλειτέρας ὅσον οἷόν τε ἁπλότητος, ἀποφεύγουσα τὰ ἀνοικτὰ φορέματα καὶ τὰ ζωηρὰ χρώματα. Ὅταν εἰσέλθῃς εἰς μίαν ἐκκλησίαν, καὶ ἂν αὕτη ἀνήκῃ εἰς θρήσκευμα διάφορον τοῦ ἰδικοῦ σου, τήρει εὐλαβῆ στάσιν καὶ μὴ ὁμίλει. Αἱ ἐκκλησίαι ὅλων τῶν θρησκευμάτων εἶνε οἶκοι τοῦ Θεοῦ.

33. **ΕΚΜΥΣΤΗΡΕΥΣΕΙΣ.** Ἀπόφευγε αὐτάς. Πράγματι μία ἐκμυστήρευσις εἶνε πολλάκις ἀδιακρισία. Ἐκείνος πρὸς ὃν γίνεται αὕτη στενοχωρεῖται ἐνίοτε ἐξ αὐτῆς ὡσεὶ φέρει βαρὺ φορτίον, τὸν ὑποχρεοῖ δὲ ἀπαλλάσσων αὐτὸν ἐξ αὐτῆς. Ὀφείλεις νὰ ποιῇς τὰς ὠφελίμους ἐκμυστηρεύσεις μόνον πρὸς τοὺς συγγενεῖς ἢ τοὺς ἀρχαίους φίλους σου. Εἶναι μεγίστη ἔλλειψις καλῆς ἀνατροφῆς καὶ σχεδὸν ἔγκλημα ν' ἀποσπάσῃς μίαν ἐκμυστήρευσιν ἢ νὰ ποιήσῃς ψευδῆ ὅπως ἀποσπάσῃς τὴν ἀληθῆ. Τήρει αὐστηρῶς τὸ μυστικόν. Τὸ νὰ μάθῃς οἰκογενειακὸν μυστικὸν καὶ νὰ τὸ μεταχειρισθῇς εἶνε ἠθικὴ κλοπή. Ἀπόφευγε τοὺς ἔχοντας τὴν μανίαν νὰ ἐμπιστεύωνται τὰ μυστικά των, διότι οὗτοι θἄττον ἢ βράδιον θὰ σὲ κατηγορήσουν ὅτι τὰ ἐπρόδωκες.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

★ Ἐνῶ ὁ διδάσκαλος παραδίδει ἱεραν ἱστορίαν, ὁ μικρὸς Παῦλος σκαλίζει τὸ θρανίον μὲ τὸν σουγιά του. Αἴφνης ὁ διδάσκαλος τὸν ἐρωτᾷ·

— Παῦλε, ποῖος ἔκαμε τὸ σύμπαν;

—Δὲν τὸ ἔκαμα ἐγώ, διδάσκαλε.

Ὁ διδάσκαλος ὀργισθεὶς ἐρωτᾷ μὲ ὀργήν·

— Δὲν τὸ ἔκαμες σύ;

Ὁ Παῦλος ἀπαντᾷ ἔντρομος·

— Ἐγὼ τὸ ἔκαμα, ἀλλὰ δὲν τὸ ξανακάμνω.

Ὅπ' ἔχει κόρη ἀκριβῆ, τοῦ Μάρτι ἥλιος μὴ τὴν δῇ.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

1—5	ὥρ.	5.13
6—10	»	5.08
11—15	»	5.03
16—20	»	4.58
21—25	»	4.54
26—30	»	4.48

☉ Ὁ ἥλιος εἰς τὸν ΤΑΥΡΟΝ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

☽ Πρ. τέταρτον 2
○ Πανσέληνος 9
☾ Τελ. τέταρτον 18
● Νέα σελήνη 25

Μὴν ὀθωμανικὸς
ΣΕΦΕΡ
ἔχων ἡμέρας 29.

Ιι				Ν	
1	Δ.	*Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας.*		0	
2	Τ.	*Τίτου ὁσίου.*	☽	14	s. Justin Philos. 8
3	Τ.	*Νικήτα. Ἰωσὴφ Ὑμνογράφου.*		15	ste Lidwine, v. ☽ 9
4	Π.	*Γεωργίου ὁσίου. Ζωσιμᾶ ὁσίου.*		16	s. Lambert, m. 10
5	Π.	*Κλαυδίου μ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.*		17	s. Rodolphe, m. — s. Anicet, p. 11
6	Σ.	*Τὰ Λαζάρου. Εὐτυχίου ἀρχιεπ.*		18	s. Eleuthère, év. — s. Apollon 12
7	Κ.	ΤΩΝ ΒΑΙΩΝ. *Γεωργίου Μυτιλήνης.*		19	s. Expédite, m. — ste Emma, v. 13
8	Δ.	*Ἡρῳδίωνος ἀποστ. ἐκ τῶν Ο'.*		20	*Patr. de S. Joseph* — s. Sulpice, m. 14
9	Τ.	*Εὐψυχίου μάρτυρος.*	☿	21	s. Anselme, év. D. — s. Silvius, m. 15
10	Τ.	*Τερεντίου μ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.*		22	s. Soter, p. m. — s. Léonide ☿ 16
11	Π.	*Ἀντύπα ἱερομ. ἐπισκ. Περγάμου*		23	s. Georges, m. — s. Adalbert 17
12	Π.	*Βασιλείου ἐπισκόπου Παρίου.*		24	s. Fidèle, m. — Bon Larron 18
13	Σ.	*Μαρτίνου Πάπα Ῥώμης.*		25	s. Marc évang. 19
14	Κ.	ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ. *Τροφίμου ἀπ.*		26	N. D. du bon Conseil 20
15	Δ.	*Κρήσκεντος. Λεωνίδου Ἀθηνῶν.*		27	s. Pierre Canisins, c. 21
16	Τ.	*Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιωνίας μ.*		28	s. Paul de la Croix, c. 22
17	Τ.	*Συμεὼν ἱερομ. τοῦ ἐν Περσίδι.*		29	s. Pierre de Verone, m. 23
18	Π.	*Ἰωάννη ὁσ. καὶ Ἰωάννα νεομ.*	☾	30	ste Cathérine de Sienne, v. 24
19	Π.	ΤΗΣ ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ. *Παφνουτίου ἱερομάρτυρος.*		1	ss. Philip. et Jacq. ap.-ste Berthe ☾ 25
20	Σ.	*Θεοδώρου Τριχινᾶ.*		2	s. Athanase, év. D. 26
21	Κ.	ΤΟΥ ΘΩΜΑ. *Ἰανουαρίου ἱερομ.*		3	*Invention de la Saint Croix* 27
22	Δ.	*Θεοδώρου Συκεώτ. Ναθαναήλ.*		4	ste Monique, v. — s. Florian, m. 28
23	Τ.	ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΡΟΠΑΙΟΦΟΡ. *Ἀλεξάνδρας.*		5	s. Pie V, pape *Rogations* 29
24	Τ.	*Ἐλισάβετ ὁσίας.*		6	s. Jean devant la P. L. *Rogations* 30
25	Π.	*Μάρκου Εὐαγγελιστοῦ.*	●	7	s. Stanislas, év. m.-ste Gisèle. *Rog.* 1
26	Π.	*Βασιλέως ἐπισκόπου Ἀμασείας.*		8	**ASCENSION**—App. de s. Michel ● 2
27	Σ.	*Συμεὼν ἱερομάρτυρος.*		9	s. Grégoire de Nazianze, év. D. 3
28	Κ.	ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ		10	s. Antonin, év.—ste Solange, v. 4
29	Δ.	*Ἰάσονος καὶ Σωσιπάτρου ἀποστόλ.*		11	s. Mamert, év.— s. Walbert 5
30	Τ.	*Ἰακώβου τοῦ ἀποστόλου.*		12	s. Nérée et Comp., m.-s. Pancrace 6
				13	s. Servace év. 7

ΑΠΡΙΛΙΟΣ, *ἡμέραι 30.* — *Ὠνομάσθη Ἀπρίλιος ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων κατὰ τοὺς μὲν ἐκ τῆς λατινικῆς λέξεως aperire (ἀτενίζω), ἤτοι ἀνοίγειν, ἀνθεῖν, διότι κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἡ φύσις ἀνθεῖ. Κατ' ἄλλους ὠνομάσθη τοιουτοτρόπως ἐκ τῆς Ἀφροδίτης, τῆς θεᾶς τοῦ κάλλους καὶ τοῦ ἔρωτος. Ἡ Ἀφροδίτη, κατὰ τὴν μυθολογίαν, ἦτο θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Διώνης. Κατὰ τὸν Ὅμηρον εἶχε σύζυγον τὸν χωλὸν Ἥφαιστον, ἀλλ' ἠγάπα τὸν Ἄρην, ἐξ οὗ ἐγέννησε τὸν Ἔρωτα. Ἡ τέχνη παριστᾷ τὴν Ἀφροδίτην ὡς νέαν ὡραιοτάτην. Ταύτης διασώζονται δύο ἀγάλματα, ἡ Ἀφροδίτη τῆς Μήλου ἐν Παρισίοις καὶ ἡ Ἀφροδίτη τῶν Μεδίκων ἐν Φλωρεντίᾳ.*

Ὁ Ἀπρίλις κι' ἂν χιονίσῃ, καλοκαῖρι θὰ μυρίσῃ.

ΤΡΟΠΑΡΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

6. Τοῦ Λαζάρου.

∴ Τὴν κοινὴν Ἀνάστασιν πρὸ τοῦ σοῦ πάθους πιστούμενος, ἐκ νεκρῶν ἤγειρας τὸν Λάζαρον, Χριστὲ ὁ Θεός· ὅθεν καὶ ἡμεῖς ὡς οἱ παῖδες, τὰ τῆς νίκης σύμβολα φέροντες, σοὶ τῷ νικητῇ τοῦ θανάτου βοῶμεν· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

∴ Ἡ πάντων χαρά, Χριστὸς ἡ ἀλήθεια, τὸ φῶς, ἡ ζωὴ τοῦ κόσμου ἡ ἀνάστασις, τοῖς ἐν γῇ πεφανέρωται, τῇ αὐτοῦ ἀγαθότητι, καὶ γέγονε τύπος τῆς Ἀναστάσεως, τοῖς πᾶσι παρέχων θείαν ἄφεσιν.

7. Κυριακὴ τῶν Βαΐων.

∴ Συνταφέντες σοι διὰ τοῦ Βαπτίσματος, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, τῷ ἀθανάτου ζωῆς ἠξιώθημεν τῇ ἀναστάσει σου, καὶ ἀνυμνοῦντες κράζομεν· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς Ὑψίστοις, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

∴ Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ, τῷ πώλῳ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐποχούμενος, Χριστὲ ὁ Θεός, τῶν Ἀγγέλων τὴν αἴνεσιν, καὶ τῶν παίδων ἀνάμεσον, προσεδέξω βοώντων σοι· Εὐλογημένος εἶ ὁ ἐρχόμενος, τὸν Ἀδὰμ ἀνακαλέσασθαι.

11. Τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μ. Πέμπτῃ.

∴ Ὅτε οἱ ἔνδοξοι Μαθηταὶ ἐν τῷ νιπτῆρι τοῦ Δείπνου ἐφωτίζοντο, τότε Ἰούδας ὁ δυσσεβὴς φιλαργυρίαν νοσήσας ἐσκοτίζετο· καὶ ἀνόμοις κριταῖς, σὲ τὸν δίκαιον Κριτὴν παραδίδωσι. Βλέπε χρημάτων ἐραστὰ τὸν διὰ ταῦτα ἀγχόνην κτησάμενον. Φεῦγε ἀκόρεστον ψυχήν, τὴν Διδασκάλῳ τοιαῦτα τολμήσασαν.

∴ Ὁ περὶ πάντων ἀγαθός, Κύριε δόξα σοι.

∴ Τὸν ἄρτον λαβών, εἰς χεῖρας ὁ Προδότης, κρυφίως αὐτὰς ἐκτείνει καὶ λαμβάνει τὴν τιμὴν τοῦ πλάσαντος ταῖς οἰκείαις χερσὶ τὸν ἄνθρωπον. Καὶ ἀδιόρθωτος ἤμεινεν Ἰούδας ὁ δοῦλος καὶ δόλιος.

12. Τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μ. Παρασκευῇ.

∴ Τὸν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα δεῦτε πάντες ὑμνήσωμεν· αὐτὸν γὰρ κατεῖδε Μαρία ἐπὶ τοῦ ξύλου καὶ ἔλεγεν· Εἰ καὶ Σταυρὸν ὑπομένεις, σὺ ὑπάρχεις ὁ Υἱὸς καὶ Θεός μου.

∴ Ἐξηγόρασας ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, τῷ τιμίῳ σου αἵματι· τῷ Σταυρῷ προσηλωθείς, καὶ τῇ λόγχῃ κεντηθείς, τὴν ἀθανασίαν ἐπήγασας ἀνθρώποις. Σωτὴρ ἡμῶν, δόξα σοι.

14. Τὸ Ἅγιον Πάσχα.

∴ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν θανάτῳ θάνατον πατήσας, καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος.

∴ Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατῆλθες, ἀθάνατε, ἀλλὰ τοῦ Ἅιδου καθεῖλες τὴν δύναμιν, καὶ ἀνέστης ὡς νικητής, Χριστὲ ὁ Θεός, γυναῖκι Μυροφόροις φθεγξάμενος. Χαίρετε, καὶ τοῖς σοῖς Ἀποστόλοις εἰρήνην δωρούμενος, ὁ τοῖς πεσοῦσι παρέχων ἀνάστασιν.

19. Τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς.

∴ Ἐξ ἀκενώτου σου πηγῆς, θεοχαρίτωτε, ἐπιβραβεύοις μοι πηγάζουσα τὰ νάματα, ἀεννάως τῆς σῆς χάριτος ὑπὲρ λόγον· τὸν γὰρ λόγον ὡς τεκοῦσαν ὑπὲρ ἔννοιαν, ἱκετεύων σε δροσίζειν με τῇ σῇ χάριτι, ἵνα κράζω σοι· Χαῖρε ὕδωρ σωτήριον.

21. Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ.

∴ Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος, ἡ ζωὴ ἐκ τάφου ἀνέτειλας, Χριστὲ ὁ Θεός· καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, τοῖς Μαθηταῖς ἐπέστης ἡ πάντων Ἀνάστασις, Πνεῦμα εὐθὺς δ' αὐτῶν ἐγκαινίζων ἡμῖν, κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος.

∴ Τῇ φιλοσπλάγχνῳ δεξιᾷ, τὴν ζωοπάροχόν σου πλευρὰν ὁ Θωμᾶς ἐζητρύνησε, Χριστὲ ὁ Θεός· συγκεκλεισμένων γὰρ τῶν θυρῶν ὡς εἰσῆλθες, σὺν τοῖς λοιποῖς Ἀποστόλοις ἔβοα σοι· Κύριος ὑπάρχεις καὶ Θεός μου.

Ὅλο τὸ Μάρτη φύλαγε καὶ τ' Ἀπριλιοῦ τῆς δέκα.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

34. **ΕΝΟΙΚΙΟΝ.** Εἶνε κακὸν νὰ ὁμιλῇς διὰ τὸ ἐνοίκιον τῆς οἰκίας σου, καὶ μάλιστα ἐὰν εἶνε ἄκριβόν, ἐκτὸς ἐὰν σὲ ἐρωτήσουν. Κατὰ τὰς ἐπισκέψεις σου οὐδέποτε κάμνε παρατήρησιν διὰ τὰ ἐλαττώματα μιᾶς οἰκίας. Τὴν ἐνοικίασαν, ἀφ' ἧς ζήσουν εἰς αὐτὴν καὶ δὲν εἶνε δίκαιον νὰ τὴν κατηγορῇς.

35. **ΕΠΑΙΝΟΣ.** Ὁ ἔπαινος ἀπαιτεῖ λεπτότητα. Ἂν ἐπαινῶσιν ἐνώπιόν σου ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον δὲν ἀγαπᾷς, περιορίζου τηρουμένης σιγῆς, ἡ ὁποία ἔχει τὴν εὐγλωττίαν της, ἀλλὰ μὴ ἀντίκρουε τοὺς ἐπαίνους.

36. **ΕΠΕΤΗΡΙΣ.** Κατὰ τὴν ἐπετηρίδα τῶν γενεθλίων ὀφείλεις νὰ κάμνῃς τὴν ἐπίσκεψίν σου τὴν ἰδίαν ἡμέραν. Κατὰ τὴν ἐπετηρίδα τῶν γάμων προσκαλοῦνται μόνον οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ στενότεροι φίλοι.

37. **ΕΠΙΕΙΚΕΙΑ.** Αὕτη πάντοτε εἶνε καλή. Οὐδέποτε ὀφείλει τις νὰ ῥίπτῃ τὸν πρῶτον λίθον. Ἡ οἰκοδέσποινα εἰς τὴν αἴθουσάν της πρὸς οὐδένα πρέπει νὰ εἶνε αὐστηρά. Ἐνταῦθα ἰδίως ἡ ἐπιείκεια εἶνε καθῆκον.

38. **ΕΠΙΚΡΙΣΕΙΣ.** Καλὸν εἰς μίαν αἴθουσαν νὰ μὴ γίνωνται ἐπικρίσεις. Τὸ νὰ ἐπιδεικνύῃ δέ τις εὐφυΐαν ἐπικρίνων ἄλλους, σπανίως εἶνε πνευματώδες καὶ οὐδέποτε εἶνε ἴδιον καλῆς ἀνατροφῆς.

39. **ΕΠΙΠΛΗΞΙΣ.** Μὴ ἐπίπληττε τὰ τέκνα σου, τοὺς ὑπηρέτας ἢ τοὺς ὑπαλλήλους σου ἐνώπιον τρίτων. Ἐπίπληττε αὐτοὺς κατ' ἰδίαν. Μία γυνὴ κουράζει καὶ τὸν σύζυγόν της ἐπιπλήττουσα ἐνώπιον αὐτοῦ.

40. **ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ.** Αἱ ἐπίσημοι ἐπισκέψεις πρέπει νὰ εἶναι σύντομοι. Μόνον μεγάλη οἰκιοκτὴς ἐπιτρέπει τὴν παράτασιν μιᾶς ἐπισκέψεως, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἀπαιτεῖται, ἂν εἶνε ἡμέρα ὑποδοχῆς, νὰ μὴ διαμένῃ τις ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ πληρῇ τὴν αἴθουσαν. Καλὸν ἐν γένει ν' ἀποσύρεται τις ὅταν ἀναχωρήσωσιν οἱ πρὸ αὐτοῦ ἐλθόντες. Ἡ πρώτη ἐπίσκεψις ἐπιστρέφεται ταχέως, ἐπαναλαμβάνεται δὲ ἡ ἐπίσκεψις ἂν θέλῃ τις νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν σχέσιν, διότι ἡ ἀποδοθεῖσα ἦτο ὑποχρεωτικὴ καὶ δὲν ἤρκει. Ἂν δὲν δύνασαι νὰ ἐπιστρέψῃς μίαν ἐπίσκεψιν, στεῖλε τὸ ἐπισκεπτήριον σου ἐπυγμένον, μέ τινας γραπτὰς δικαιολογίας. Αἱ ἐπισκέψεις τοῦ νέου ἔτους γίνονται ἐντὸς τοῦ μηνός, ἐκτὸς ἂν πρόκειται περὶ ἡλικιωμένων συγγενῶν, τοὺς ὁποίους ἐπισκέπτεταί τις κατὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου. Συγχαρητήριοι ἐπισκέψεις διὰ γάμον, γέννησιν ἢ εὐτυχές τι συμβεβηκὸς γίνονται μετὰ 15 ἡμέρας. Ἐπισκέψεις συλλυπητήριοι διὰ θάνατον γίνονται τὴν δευτέραν ἑβδομάδα μετὰ τὴν κηδείαν.

Ἀκόμη καὶ τῆς δεκαχτὼ πέρδικα ψόφησα στὸ αὐγό.

Μὴ βράδυνε νὰ ἐπισκεφθῇς φίλον δυστυχήσαντα. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς εὐτυχήσαντας, οὐδὲν σὲ ἀναγκάζει νὰ βιασθῇς. Φοβοῦ μὴ φανῇς ὅτι θὰ ζητήσῃς παρ' αὐτῶν χάριν. Κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν ἐντὸς θεωρείου θεάτρου, ἂν ἔλθῃ νέος ἐπισκέπτης, παραχώρησον αὐτῷ τὴν παρὰ τῇ κυρίᾳ θέσιν καὶ ἀποσύρθητι εἰς τὸ βάθος τοῦ θεωρείου, ἐκτὸς ἂν ἀποσυρθῇς.

41. **ΕΠΙΣΤΟΛΟΓΡΑΦΙΑ**. Οὐδέποτε στέλε ἐπιστολὴν ἀπλήρωτον ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι δὲν εἶχες γραμματόσημον. Ἡ ἀλληλογραφία εἶνε ἀπαραβίαστος, καὶ μεταξὺ συζύγων ἀκόμη, ἐκτὸς ἂν οὗτοι ἐξ ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης συνεφώνησαν περὶ τοῦ ἐναντίου. Ἡ μήτηρ ὀφείλει νὰ ἀνοίγῃ τὰς πρὸς τὴν θυγατέρα της ἀπευθυνομένας ἐπιστολάς, ὅταν ὁ γραφικὸς χαρακτὴρ τῇ εἶνε ἄγνωστος, ἡ δὲ θυγάτηρ της δὲν εἶνε νυμφευμένη. Ὀφείλεις ν' ἀπαντᾷς ταχέως εἰς τὴν ἀπευθυνθεῖσάν σοι ἐπιστολήν. Ἐπιστολικῶν δελταρίων γίνεται χρῆσις μόνον μεθ' ἑνὸς προμηθευτοῦ. Ἂν ὅμως ἀναγκασθῇς νὰ μεταχειρισθῇς ἐπιστολικὸν δελτάριον, οὐδέποτε γράφε ἐπ' αὐτοῦ λέξεις ἀπρεπεῖς καὶ ἰδίως προσβλητικάς.

42. **ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ**. Εἶνε κακὸν πάντοτε νὰ ἐρωτᾷς. Ἡ καλὴ ἀνατροφὴ ἀπαιτεῖ νὰ περιμένῃς ὅπως σοὶ εἴπωσι τὰ διατρέξαντα. Ἡ αἴθουσα δὲν εἶνε δωμάτιον ἀνακρίτου, αἱ δ' ἐν αὐτῇ ἐρωτήσεις εἰσὶν ἄκαιροι.

43. **ΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΙΣ**. Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ νυμφευθῇ μίαν νέαν, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ὀφείλει νὰ δηλώσῃ τοῦτο πρὸς αὐτὴν πρὶν ἢ λάβῃ τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν τῶν γονέων της. Ἂν ὅμως γείνῃ πρὸς τὴν νέαν τοιαύτη δήλωσις, τὸ καλλίτερον εἶνε αὐτὴ νὰ προσποιηθῇ ὅτι δὲν ἐννοεῖ, ἂν δὲ ὁ νέος ἐπιμένῃ, νὰ ἐκλάβῃ τοῦτο ὡς ἀστεϊσμόν.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

★ Ὁ μικρὸς Δήμος ἀγαπᾷ περισσότερον καὶ ἀπὸ αὐτὰ ἀκόμη τὰ γλυκίσματα τὸν ὕπνον, ἕνα δὲ πρωὶ εἶπεν εἰς τὴν μητέρα του·

— Πόσον, μητέρα μου, ἤθελα νὰ ἀποθάνω!

— Διατί; τὸν ἐρωτᾷ ἡ μήτηρ του.

— Διότι ἤκουσα χθὲς νὰ λέγῃ ὁ παπποῦς ὅτι ὁ θάνατος εἶνε αἰώνιος ὕπνος, καὶ ὅταν ἀποθάνω *δὲν θὰ ἠμπορεῖς πλέον νὰ μ' ἐξυπνᾷς πρωΐ, πρωΐ.*

★ *Πατὴρ πρὸς τὸν ἀτακτήσαντα υἱόν του.*

— Τί νὰ σοῦ κάμω τώρα; Νὰ σὲ δείρω καθὼς σοῦ πρέπει;

— Τί μ' ἐρωτᾷς, πατέρα. *Σὺ με δέρνεις καὶ χωρὶς νὰ μ' ἐρωτήσῃς.*

Στῶν ἁμαρτωλῶν τὴ χώρα τὸ Μαγιάπριλο χιονίζει.

ΜΑΪΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ	ὥρ.
1— 5	ὥρ. 4.43
6—10	» 4.40
11—15	» 4.34
16—20	» 4.30
21—25	» 4.27
26—31	» 4.44

☉ Ὁ ἥλιος εἰς τοὺς ΔΙΔΥΜΟΥΣ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ	
☽ Πρ. τέταρτον	1
○ Πανσέληνος	9
☾ Τελ. τέταρτον	17
● Νέα σελήνη	24
☽ Πρ. τέταρτον	31

Μὴν ἑβδομαδικὸς
ΡΕΒΒΙ-ΟΥΛ-ΕΒΒΕΛ
ἔχων ἡμέρας 30.

Π			N		O
1	*T.*	*Ἱερεμίου προφήτου.* ☽	14	s. Boniface, m. — s. Gérard, c. ☽	8
2	*Π.*	*Ἀνακομιδὴ λειψ. Ἀθανασίου τοῦ Μ.*	15	s. J. de la Salle, c.— ste Sophie v.m.	9
3	*Π.*	*Τιμοθέου καὶ Μαύρας τῶν μαρτύρ.*	16	s. Jean Népomucène, m.	10
4	*Σ.*	*Πελαγίας μάρτυρος.*	17	s. Pascal, c. — *Vigile Jeûne Abst.*	11
5	*K.*	**ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ.** *Εἰρήνης μεγαλ.*	18	**PENTECOTE**— s. Vénance, m.	12
6	*Δ.*	*Ἰὼβ τοῦ πολυπάθους.*	19	**2 j. de PENT.**— s. Pierre Cél.—s.Yves	13
7	*T.*	*Ἀκακίου καὶ Κοδράτου μαρτ.*	20	s. Bernardin, c.	14
8	*T.*	**ΜΕΣΟΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ.** *Ἰσαάκ Θεολόγ.*	21	s. Félix de Cant., c.— *Q. T. J^er Abst.*	15
9	*Π.*	*Ἡσαΐου προφ. Χριστοφόρου μ.* ○	22	ste Julie, v.m.— s. Emile, m. ○	16
10	*Π.*	*Σίμωνος ἀποστόλου τοῦ Ζηλωτοῦ.*	23	s. Désiré, év.m.— *Q. T. J^er Abst.*	17
11	*Σ.*	*Μωκίου ἱερομάρτυρος.*	24	N. D. Auxiliatrice— *Q.T. J^er Abst.*	18
12	*K.*	**ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ.** *Ἐπιφανίου.*	25	**TRINITÉ** — s. Urbain, p. m.	19
13	*Δ.*	*Γλυκερίας μάρτυρος.*	26	s. Philippe Néri, c.	20
14	*T.*	*Ἰσιδώρου μάρτυρος.*	27	s. Bède, év.— ste M. Magdeleine P.	21
15	*T.*	*Παχωμίου τοῦ Μεγ. Ἀχιλλίου.*	28	s. Germain, év.	22
16	*Π.*	*Θεοδώρου τοῦ Ἡγιασμένου.*	29	**FÊTE DIEU** — s. Maximin, év.	23
17	*Π.*	*Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας ἀπος.* ☾	30	s. Ferdinand roi. ☾	24
18	*Σ.*	*Πέτρου καὶ Διονυσίου μαρτ.*	31	ste Angèle, v.	25
19	*K.*	**ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ.** *Πατρικίου ἱερομ.*	1	s. Pothin, m.	26
20	*Δ.*	*Θαλλέλαιου μάρτυρος.*	2	s. Erasme, év. m.— ste Emilie, m.	27
21	*T.*	**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ**	3	N. D. de la Lettre— ste Clotilde, r.	28
22	*T.*	*Βασιλίσκου μάρτυρος.*	4	s. Dacien, m.	29
23	*Π.*	**ΤΗΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ.** *Μιχαὴλ ἐπ.*	5	s. Boniface, év. m.	1
24	*Π.*	*Συμεὼν τοῦ ἐν Θαυμαστῷ ὄρει.* ●	6	s. Cœur de J. — s. Norbert, év. ●	2
25	*Σ.*	*Ἡ Γ' εὑρ. τῆς τιμ. κεφ. τῷ Πρόδρ.*	7	s. Robert, ab.	3
26	*K.*	**ΤΩΝ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ**	8	ss. Médard et Gaudard	4
27	*Δ.*	*Ἑλλαδίου μάρτυρος.*	9	ss. Prime et Félicien, mm.	5
28	*T.*	*Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος.*	10	ste Amélie, v.	6
29	*T.*	*Θεοδοσίας μάρτυρος.*	11	s. Barnabé, ap.	7
30	*Π.*	*Ἰσαακίου ὁσίου.*	12	s. J. de S. Facond, c.—s.Odolphe, c.	8
31	*Π.*	*Ἑρμείου μάρτυρος.* ☽	13	s. ANTOINE DE PADOUE, c. ☽	9

ΜΑΪΟΣ, *ἡμέρα 31.*—*Ὁ μὴν οὗτος ὠνομάσθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων Μαΐα, ἐκ τῆς θεᾶς Μαΐας, καὶ μετετράπη εἰς Μάϊον.*

Ἡ θεὰ Μαΐα, κατὰ τὴν μυθολογίαν ἦτο θυγάτηρ τοῦ Ἄτλαντος καὶ τῆς Πλειόνης καὶ μήτηρ τοῦ Ἑρμοῦ ἐκ τοῦ Διός. Οἱ ἀρχαῖοι ὠνόμαζον μαΐας τὰς τροφοὺς καὶ ἐν γένει τὰς γραίας.

★ *Ὁ Μάϊς ἔχει τ' ὄνομα κ' Ἀπρίλης τὰ λουλούδια.*

★ *Στὸν κατηραμένο τόπο τὸ Μάϊ μῆνα βρέχει.*

★ *Σὰν ἔπρεπε δὲν ἔβρεχε τὸ Μάϊ δροσολόγα.*

ΤΡΟΠΑΡΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

5. Τῇ Κυριακῇ τοῦ Παραλύτου.

℣. Εὐφρανέσθω τὰ οὐράνια, ἀγαλλιάσθω τὰ ἐπίγεια, ὅτι ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ, ὁ Κύριος· ἐπάτησε τῷ θανάτῳ τὸν θάνατον, πρωτότοκος τῶν νεκρῶν ἐγένετο, ἐκ κοιλίας Ἅιδου ἐρρύσατο ἡμᾶς, καὶ παρέσχε τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

℣. Τὴν ψυχήν μου, Κύριε, ἐν ἁμαρτίαις παντοίαις, καὶ ἀτάκτοις πράξεσι, δεινῶν παραλελυμένην, ἔγειρον τῇ θείᾳ σου ἐπιστασίᾳ, ὥσπερ καὶ τὸν Παράλυτον ἤγειρας πάλαι, ἵνα κράζω σοι σεσωσμένος· Οἰκτίρμον, δόξα, Χριστέ, τῷ κράτει σου.

12. Τῇ Κυριακῇ τῆς Σαμαρείτιδος.

℣. Τὸ φαιδρὸν τῆς Ἀναστάσεως κήρυγμα ἐκ τοῦ Ἀγγέλου μαθοῦσαι αἱ τοῦ Κυρίου Μαθήτριαι, καὶ τὴν προγονικὴν ἀπόφασιν ἀπορρίψασαι, τοῖς Ἀποστόλοις κατῳκίσθησαν ἔλεγον· Ἐσκύλευται ὁ θάνατος, ἐγήγερθη Χριστὸς ὁ Θεός, δωρούμενος τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

℣. Πίστει ἐλθοῦσα ἐν τῷ φρέατι ἡ Σαμαρεῖτις ἐθεάσατο τὸ τῆς σοφίας ὕδωρ δέ, ᾧ ποτισθεῖσα δαψιλῶς, βασιλείαν τὴν ἄνωθεν ἐκληρώσατο, αἰωνίως ἡ ἀοίδιμος.

19. Τῇ Κυριακῇ τοῦ Τυφλοῦ.

℣. Τὸν συνάναρχον λόγον Πατρὶ καὶ Πνεύματι, τὸν ἐκ παρθένου τεχθέντα εἰς σωτηρίαν ἡμῶν, ἀνυμνήσωμεν πιστοί· καὶ προσκυνήσωμεν· ὅτι ηὐδόκησε σαρκὶ ἀνελθεῖν ἐν τῷ Σταυρῷ, καὶ θάνατον ὑπομεῖναι, καὶ ἐγεῖραι τοὺς τεθνεῶτας ἐν τῇ ἐνδόξῳ Ἀναστάσει αὐτοῦ.

℣. Τῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα, πεπτωκυῖα, σοὶ Χριστὲ προσέρχομαι, ὡς ὁ Τυφλός· ἐκ γενετῆς, ἐν μετανοίᾳ κραυγάζων σοι· Σὺ τῶν ἐν σκότει τὸ φῶς τὸ ὑπέλαμψον.

21. Τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης.

℣. Τοῦ Σταυροῦ σου τὸν τύπον ἐν οὐρανοῖς θεασάμενος, καὶ ὡς ὁ Παῦλος τὴν κλῆσιν οὐκ ἐξ ἀνθρώπων δεξάμενος, ὁ ἐν βασιλεῦσιν Ἀπόστολός σου, Κύριε, βασιλεύουσαν Πόλιν τῇ χειρί σου παρέθετο· ἣν περίσωζε διὰ παντὸς ἐν εἰρήνῃ, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, μόνε φιλάνθρωπε.

℣. Κωνσταντῖνος σήμερον σὺν τῇ μητρὶ τῇ Ἑλένῃ, τὸν Σταυρὸν ἐμφαίνουσι, τὸ πανσεβάσμιον ξύλον, πάντων μὲν τῶν Ἰουδαίων αἰσχύνην ὄντα, ἅλλον δὲ πιστῶν· Ἀνάκτων καὶ ἐναντίων· δι' ἡμᾶς γὰρ ἀνεδείχθη, σημεῖον μέγα, καὶ ἐν πολέμοις φρικτόν.

23. Τῆς Ἀναλήψεως.

℣. Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, χαροποιήσας τοὺς Μαθητάς, τῇ ἐπαγγελίᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος· βεβαιωθέντων αὐτῶν διὰ τῆς εὐλογίας, ὅτι σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὁ Λυτρωτὴς τοῦ κόσμου.

℣. Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας οἰκονομίαν, καὶ τὰ ἐπὶ γῆς ἑνώσας τοῖς οὐρανοῖς, ἀνελήφθης ἐν δόξῃ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὐδαμόθεν χωριζόμενος, ἀλλὰ μένων ἀδιάστατος καὶ βοῶν τοῖς ἀγαπῶσί σε· Ἐγώ εἰμι μεθ' ὑμῶν, καὶ οὐδεὶς καθ' ὑμῶν.

26. Τῇ Ζ' Κυριακῇ ἀπὸ τοῦ Πάσχα. *(Τῶν Θεοφόρων Πατέρων).*

℣. Ἀγγελικαὶ δυνάμεις ἐπὶ τὸ μνῆμά σου, καὶ οἱ φυλάσσοντες ἀπενεκρώθησαν· καὶ ἵστατο Μαρία ἐν τῷ τάφῳ, ζητοῦσα τὸ ἀχραντόν σου Σῶμα· ἐσκύλευσας τὸν Ἅιδην, μὴ πειρασθεὶς ὑπ' αὐτοῦ· ὑπήντησας τῇ Παρθένῳ, δωρούμενος τὴν ζωήν. Ὁ ἀναστὰς ἐκ τῶν νεκρῶν, Κύριε, δόξα σοι.

℣. Τῶν Ἀποστόλων τὸ κήρυγμα, καὶ τῶν Πατέρων τὰ δόγματα, τῇ Ἐκκλησίᾳ μίαν τὴν πίστιν ἐκραύτυναν· ἣ καὶ χιτῶνα φορεῖσα τῆς ἀληθείας, τὸν ὑφαντὸν ἐκ τῆς ἄνω θεολογίας, ὀρθοτομεῖ καὶ δοξάζει, τῆς εὐσεβείας τὸ μέγα μυστήριον.

Μάϊς ἄβροχος, μοῦστος ἄμετρος.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

44. **ΕΣΠΕΡΙΣ.** Ἐκτὸς ἐναντίας καὶ ῥητῆς εἰδοποιήσεως, ὁ ἀνὴρ μεταβαίνει εἰς μίαν ἑσπερίδα μὲ μαῦρον φόρεμα καὶ λευκὸν λαιμοδέτην. Ἡ γυνὴ χρεωστεῖ νὰ πληροφορηθῇ ἂν ὀφείλει νὰ μεταβῇ δεκολτὲ ἢ μόνον κατὰ τὸ ἥμισυ. Ἂν ἡ ἑσπερὶς εἶνε μουσική, μὴ κάμνε κατάχρησιν τῆς μουσικῆς. Μὴ περιορισθῇς εἰς ἔργα ἑνὸς μόνου μελοποιοῦ, ἀλλὰ ποίκιλε αὐτά. Οἱ ἀκροαταὶ ὀφείλουν νὰ σιγῶσι καὶ νὰ μὴ ἀποδεικνύουν ὅτι στενοχωροῦνται. Ἐπιτρέπονται διακριτικὰ χεφοκροτήματα.

Κακὸν νὰ παρακαλεῖται μία κυρία ὅπως τραγωδήσῃ εἰς μίαν ἑσπερίδα. Κακὸν ἐπίσης νὰ τραγωδήσῃ χωρὶς νὰ προσκληθῇ. Πρέπει νὰ τραγῳδήσῃ ἓν ἆσμα, καὶ νὰ σταθῇ ἐν καιρῷ. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ ᾄσματος πρέπει νὰ εἶνε ἀνάλογος τοῦ ἀκροατηρίου. Ἐνίοτε μελαγχολικὸν ᾆσμα εἶνε ἀναχρονισμὸς καὶ εὔθυμον εἶνε ἄτοπον.

Κατὰ τὴν ἐξ ἑσπερίδος ἀναχώρησιν ἂν μία τῶν προσκεκλημένων σου κατοικῇ ἀρκετὰ πλησίον καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκην ὀχήματος, ἡ οἰκοδέσποινα ὀφείλει νὰ παρακαλέσῃ ἕνα τῶν προσκεκλημένων της ὅπως τὴν συνοδεύσῃ. Ἐλλείψει τούτου ὁ οἰκοδεσπότης (ἢ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἂν ἔχῃ κατάλληλον ἡλικίαν) ὀφείλει νὰ συνοδεύσῃ τὴν προσκεκλημένην καὶ νὰ μὴ τὴν ἀφίσῃ ἀπροστάτευτον τὴν νύκτα εἰς τὴν ὁδόν. Σήμερον δὲν προσφέρει τις πλέον τὸν βραχίονά του εἰς μίαν κυρίαν, ἐκτὸς ἂν ἡ ὁδὸς εἶνε ὀλισθηρά, ἢ ἂν ὑπάρχῃ χιὼν ἢ πάγος.

45. **ΕΥΘΥΜΙΑ.** Ὅσον ἁπλῆ καὶ εὐχάριστος εἶνε ἡ φυσικὴ εὐθυμία, τοσοῦτον δυσάρεστος εἶνε ἡ ὑπερβολική, καὶ μυσαρὰ ἡ βεβιασμένη. Εἶνε ἀνυπόφοροι οἱ ἔχοντες ἀδιάκοπον καὶ δορυβώδη εὐθυμίαν. Ἂν εἶσαι μελαγχολικός, προτιμότερον ν' ἀπόσχῃς μιᾶς συναναστροφῆς, διότι ἡ παρουσία σου ἐμποδίζει τὴν εὐθυμίαν τῶν ἄλλων.

46. **ΕΥΧΑΙ.** Οὐδέποτε λησμόνει τὰς ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει εὐχάς πρὸς τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους σου. Τοῦτο ἐπιβάλλει ἡ καλὴ ἀνατροφή.

47. **ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ.** Ἡ ἁπλῆ λέξις *εὐχαριστῶ* γραφομένη ἐπὶ ἐπισκεπτηρίου εἶνε πολὺ ξηρά. Ὀφείλεις νὰ προσθέσῃς κάτι, ὡς *μυρίας εὐχαριστίας, μετὰ τῶν θερμῶν εὐχαριστιῶν μου* κτλ. Αἱ εὐχαριστήριοι ἐπιστολαὶ πρέπει νὰ στέλλωνται ταχέως.

48. **ΗΛΙΚΙΑ.** Οὐδέποτε ἐράτα μίαν γυναῖκα περὶ τῆς ἡλικίας αὐτῆς. Μόνον αἱ ὀγδοηκοντούτιδες καὶ αἱ μικραὶ κόραι εὐχαριστοῦνται νὰ κάμνωσι λόγον

Κακὸ κεφάλι τὸ Μάϊ βγάζει στάρι καὶ τὸν Αὔγουστο κρασί.

περὶ τῆς ἡλικίας των. Μὴ ἀνάφερε μεμακρυσμένα γεγονότα, ὡς ἐκ τῶν ὁποίων μία γυνὴ θὰ ἀναγκασθῇ νὰ ὁμολογήσῃ ἐμμέσως τὴν ἡλικίαν της. Κατὰ τοὺς κανόνας τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς, *μία γυνὴ δὲν ἔχει ἡλικίαν* ἐκτὸς ἐκείνης τὴν ὁποίαν φαίνεται ὅτι ἔχει. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο, ἡ σιωπὴ εἶνε χρυσός. Τοῦ κανόνος τούτου ἐξαιροῦνται ἐννοεῖται οἱ νέοι ὅταν πρόκειται νὰ νυμφευθοῦν, διότι τότε ὑπάρχει σπουδαῖος λόγος ὅπως γνωσθῇ ἡ ἡλικία των. Πρέπει νὰ ἐξετάζεται σπουδαίως ἡ ἡλικία ἑνὸς νέου ἢ μιᾶς νέας ὅταν πρόκειται περὶ γάμου. Ὅσον ἄφορᾷ τὰ μικρά, ἡ μήτηρ των εὐχαριστεῖται ὅταν τὴν ἐρωτῶσι διὰ τὴν ἡλικίαν των, ἰδίως ἂν εἶναι ὡραῖα καὶ ρωμαλέα.

49. **ΗΜΕΡΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ**. Ὀφείλεις νὰ κάμνῃς τακτικῶς τὰς ἐπισκέψεις σου κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ὑποδοχῆς· προτιμότερον οὐδαμῶς νὰ μεταβῇς ἢ νὰ δώσῃς τὸ ἐπισκεπτήριόν σου, ὑποδεικνύων οὕτω τὴν ἐπιθυμίαν σου ὅπως μὴ γείνῃς δεκτός. Ἡ γυνὴ καὶ παρὰ ταῖς φίλαις αὐτῆς δὲν πρέπει νὰ μεταβαίνῃ κατὰ πᾶσαν ἑβδομάδα κατὰ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν αὗται δέχονται, διότι οὕτω θὰ ἐφαίνετο ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ ἐξετάζῃ τὰ κατ' αὐτάς. Ἡ γυνὴ καθ' ἣν ἡμέραν ὑποδέχεται πρέπει νὰ ἐνδύεται μετὰ κοσμιότητος ἀλλ' ἄνευ ὑπερβολῆς, νὰ ἐνδύεται δὲ ἐνωρίς.

50. **ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ**. Εἰς τὸ σημειωματάριόν σου κράτει σημείωσιν τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς ὀφείλεις νὰ κάμῃς ἐπισκέψεις διὰ γενέθλια ἢ ὀνομαστικὴν ἑορτήν. Θέτε ἡμερομηνίαν εἰς τὰς ἐπιστολάς σου, ἀλλὰ διὰ τοὺς οἰκείους σου καὶ προκειμένου περὶ ἐπιστολίων ἄνευ σημασίας δύνασαι νὰ περιορισθῇς γράφουσα μόνον τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

★ Ὁ μικρὸς Χρῆστος, ὁ ὁποῖος εἶνε πέντε ἐτῶν, ἔμαθε πλέον νὰ ἐνδύεται μόνος του, ἐν δὲ πρωῒ ἐφόρεσε τὰς κάλτσας του ἀναποδα.

Ἡ μήτηρ του τὸν ἠρώτησε·

— Διατί, Χρῆστε, ἐφόρεσες τὰς κάλτσας σου ἀναποδα;

— *Διότι, μητέρα, ἀπὸ τὴν καλὴ εἶνε τρύπιες.*

★ Ὁ μικρὸς Ἀριστείδης ἐτιμωρήθη νὰ μὴ καθήσῃ εἰς τὴν τράπεζαν. Ἡ μήτηρ του πρὶν ἀρχίσῃ νὰ τρώγῃ, ἔλαβεν ἓν πινάκιον, ἔβαλεν ἐντὸς αὐτοῦ μερίδα φαγητοῦ καὶ τὸ ἔθεσε κατὰ μέρος.

Ὁ τιμωρούμενος ἰδὼν τοῦτο, καὶ ἐννοήσας ὅτι ἦτο τὸ μερίδιόν του, εἶπε·

— *Μαμά, δι' ὅποιον καὶ ἂν κρύβῃς αὐτὸ τὸ φαγητό, εἶνε ἀλίγο.*

Μάϊς ἄβροχος, χρονιὰ εὐτυχισμένη.

ΙΟΥΝΙΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

1— 5	ὥρ.	4.21
6—10	»	4.19
11—15	»	4.19
16—20	»	4.21
21—25	»	4.24
26—30	»	4.25

☉ Ὁ ἥλιος εἰς τὸν ΚΑΡΚΙΝΟΝ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

☽ Παναύλιος 8
☾ Τελ. τέταρτον 15
● Νέα σελήνη 22
☽ Πρ. τέταρτον 29

Μὴν ἑβδομαδικὸς
PEBBI - OYA - AXHP
ἔχων ἡμέρας 29.

Π			N		O
1	Σ.	*Τῶν Ψυχῶν τ. Ἰουστίνου μάρτ.*	14	s. Basile, év. D.	10
2	K.	**ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ**	15	ste Germain Cousine,v.—s.Guidon	11
3	Δ.	**ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ**	16	s. Bennon, év.— s. Doré, év.	12
4	T.	*Μητροφάνους ἀρχιεπ. Κ/πόλεως.*	17	s. Adolphe, év.— s. Félix diac.	13
5	T.	*Δωροθέου ἐπισκόπου Τύρου.*	18	ste Marine,v. m.	14
6	Π.	*Ἰλαρίωνος ὁσίου τοῦ Νέου.*	19	N D. de perp. Sec.—ste Julienne, v.	15
7	Π.	*Θεοδώρου ἐπισκ. Ἀγκύρας*	20	s. Sylvère, év. m.	16
8	Σ.	*Ἡ ἀνακομ. τῶ λειψ. Θεοδ. Στρ.* ☽	21	s. Louis de Gonzague ☽	17
9	K.	**ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ**	22	s. Paulin, év.— s. Eberhard, év.	18
10	Δ.	*Ἀλεξάνδρου μ. (ἀρχ. τ. ἁγ. Ἄποσ.).*	23	ste Edilitrude — *Jeûne Abst.*	19
11	T.	*Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα ἀπ.*	24	**s. Jean-Baptiste.**	20
12	T.	*Ὀνουφρίου καὶ Πέτρου ὁσίων.*	25	s. Prosper, év.—s. Guillaume, ab.	21
13	Π.	*Ἀκυλίνης μάρτυρος.*	26	ss. Jean et Paul, mm.	22
14	Π.	*Ἐλισσαίου Προφήτου.*	27	s. Ladislas, roi	23
15	Σ.	*Ἁμὼς προφ., Ἰεφθ. Ναζιρ.* ☾	28	s. Léon II, pape — *Jeûne Abst.* ☾	24
16	K.	*Τύχωνος ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος.*	29	**ss. Pierre et Paul Ap.**	25
17	Δ.	*Μανυήλ, Σαβέλ, Ἰσμαήλ, Ἰσαύρ.*	30	Commémoration de s. Paul	26
18	T.	*Λεοντίου μ. Θεοδούλου.*	1	s. Didier, év.—s. Thiebaud, c.	27
19	T.	*Ἰούδα ἀπόστ. Παϊσίου τοῦ Μεγ.*	2	VISITATION DE LA S. V.—s. Othon	28
20	Π.	*Μεθοδίου ἱερομ. ἐπισκ. Πατάρων.*	3	s. Héliodore, év. — s. Anatole, év.	29
21	Π.	*Ἰουλιανοῦ μ. τοῦ Ταρσέως.*	4	s. Udalric, év.—ste Zoé, v. m. ●	30
22	Σ.	*Εὐσεβίου ἐπισκ. Σαμοσάτων.* ●	5	ss. Cyrille et Méthode	1
23	K.	*Ἀγριππίνης καὶ Ἀριστοκλέους μ.*	6	s. Isaïe, proph.—s. Romule, év. m.	2
24	Δ.	*Τὸ γενέθλιον τοῦ Προδρόμου.*	7	*Précieux Sang de N. S. J. C.*	3
25	T.	*Φεβρωνίας ὁσιομάρτυρος.*	8	ste Elisabeth, reine—s. Edgar, roi	4
26	T.	*Λαβὶδ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ.*	9	s. Brice, év.—ste Veronique, Cap.	5
27	Π.	*Σαμψὼν τοῦ Ξενοδόχου.*	10	ste Félicité et ses 7 fils, mm.	6
28	Π.	*Ἀνακομιδὴ τῶν λειψ. Κύρ. καὶ Ἰωάννου τῶν Ἀναργύρων.*	11	s. Pie I, p.	7
29	Σ.	ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ. ☽	12	s. Jean Gualb., c.— s. Fortuné ☽	8
30	K.	Η ΣΥΝΑΞΙΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.	13	s. Eugène, év.m.—ste Mérope,v.m.	9

ΙΟΥΝΙΟΣ, *ἡμέραι 30.* — *Ὁ μὴν οὗτος ὠνομάσθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων Junius (Ζούνιος) διότι ἦτο ἀφιερωμένος εἰς τὴν θεὰν Ἥ ρ α ν, καλουμένην λατινιστὶ Junon (Ζουνών).*

Ἡ Ἥρα, κατὰ τὴν μυθολογίαν, ἦτο ἡ χρισοβυτίρα θυγάτηρ τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ῥέας, ἀδελφὴ δὲ καὶ σύζυγος τοῦ Διός. Ἦτο ἡ ὑψίστη τῶν θεαινῶν καὶ ἡ σεβαστοτάτη, ταύτην δὲ συνεχῶς συνεβουλεύετο ὁ Ζεύς. Ἦτο ἡ μόνη τόμιμος σύζυγος μεταξὺ τῶν θεῶν, τοὔτου δ' ἕνεκεν ἐθεωρεῖτο προστάτις τοῦ γάμου.

Ὁ γλέπτης Πολύκλειτος εἶχε κατασκευάσει κολοσσιαῖον χρυσελεφάντινον ἄγαλμα τῆς Ἥρας, τὸ ὁποῖον κατετέθη εἰς τὸν Ἡραῖον, ναὸν τῆς θεᾶς.

Ἀπὸ τὸ θέρο ὡς τ' ἐλαιᾶς δὲν ἀπολείπουν ἡ δουλιαῖς.

ΤΡΟΠΑΡΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

1. Τὸ Ψυχοσάββατον.

∴ Ὁ βάθει σοφίας φιλανθρώπως πάντα οἰκονομῶν, καὶ τὸ συμφέρον πᾶσιν ἀποτέμνων, μόνε Δημιουργέ, ἀνάπαυσον, Κύριε, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου· ἐν σοὶ γὰρ τὴν ἐλπίδα ἀνέθεντο, τῷ ποιητῇ καὶ πλάστῃ καὶ Θεῷ ἡμῶν.

∴ Μετὰ τῶν Ἁγίων ἀνάπαυσον, Χριστέ, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου, ἔνθα οὐκ ἔστι πόνος, οὐ λύπη, οὐ στεναγμός, ἀλλὰ ζωὴ ἀτελεύτητος.

2. Κυριακὴ τῆς Πεντηκοστῆς.

∴ Εὐλογητὸς εἶ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πανσόφους τοὺς ἁλιεῖς ἀναδείξας, καταπέμψας αὐτοῖς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καὶ δι' αὐτῶν τὴν οἰκουμένην σαγηνεύσας· φιλάνθρωπε, δόξα σοι.

∴ Ὅτε καταβὰς τὰς γλώσσας συνέχεε, διαμέριζεν ἔθνη ὁ Ὕψιστος· ὅτε τοῦ πυρὸς τὰς γλώσσας διέτεμεν, εἰς ἑνότητα πάντας ἐκάλεσε· καὶ συμφώνως δοξάζομεν τὸ πανάγιον πνεῦμα.

9. Τῇ Κυριακῇ τῶν Ἁγίων Πάντων.

∴ Ἐξ ὕψους κατῆλθες ὁ εὐσπλαγχνος, ταφὴν κατεδέξω τριήμερον, ἵνα ἡμᾶς ἐλευθερώσῃς τῶν παθῶν. Ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάστασις ἡμῶν, Κύριε δόξα σοι.

16. Τύχωνος ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος.

∴ Τῆς ἐρήμου πολίτης καὶ ἐν σώματι Ἀγγέλοις καὶ θαυματουργὸς ἀνεδείχθης πατὴρ ἡμῶν Τύχων· νηστείᾳ, ἀγρυπνίᾳ, προσευχῇ, οὐράνια χαρίσματα λαβών, θεραπεύεις τοὺς τοσοῦτας, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πίστει προστρεχόντων σοι· δόξα τῷ ἐνεργοῦντι διὰ σοῦ πᾶσιν ἰάματα.

∴ Ἐν ἀσκήσει, ὄγιε, θεοφιλεῖ διαπρέψας. Παρακλήτου δύναμιν ἐξ ὕψους καθυπεδέξω, ξόανα καθαιρεῖν πλάνης, λαοὺς δὲ σώζειν, δαίμονας ἀποδιώκειν, νόσους ἰᾶσθαι· διὰ τοῦτο σὲ τιμῶμεν, ὡς Θεοῦ φίλον, Τύχων μακάριε.

24. Τὸ γενέθλιον τοῦ Προδρόμου.

∴ Προφῆτα καὶ Πρόδρομε τῆς παρουσίας Χριστοῦ, ἀξίως εὐφημῆσαί σε, οὐκ εὐπορούμεν ἡμεῖς, οἱ πόθῳ τιμῶντές σε· στείρωσις γὰρ τεκούσης, καὶ πατρὸς ἀφωνία, λέλυνται τῇ ἐνδόξῳ καὶ σεπτῇ σου Γεννήσει, καὶ σάρκωσις Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, κόσμῳ κηρύττεται.

∴ Ἡ πρὶν στεῖρα σήμερον, Χριστοῦ τὸν Πρόδρομον τίκτει, καὶ αὐτὸς τὸ πλήρωμα πάσης τῆς προφητείας ὑπερ- γὰρ προανεκήρυξαν οἱ Προφῆται, τοῦτον δὴ ἐν Ἰορδάνῃ χειροθετήσας, ἀνε- δείξθη Θεοῦ λόγος, Προφήτης, Κῆρυξ ὁμοῦ καὶ Πρόδρομος.

29. Τῶν Ἁγ. Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου.

∴ Οἱ τῶν Ἀποστόλων πρωτόθρονοι, καὶ τῆς οἰκουμένης διδάσκαλοι, τῷ δε- σπότῃ τῶν ὅλων πρεσβεύσατε, εἰρήνην τῇ οἰκουμένῃ δωρήσασθαι, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

∴ Τοὺς ἀσφαλεῖς καὶ θεοφθόγγους κήρυκας, τὴν πορφύραν τῶν Ἀποστόλων, Κύριε, προσελάβου εἰς ἀπόλαυσιν τῶν ἀγαθῶν σου καὶ ἀνάπαυσιν· τοὺς πόνους γὰρ ἐκείνων καὶ τὸν θάνατον, ἐδέξω ὑπὲρ πᾶσαν ὁλοκάρπωσιν, ὁ μόνος γινώσκων τὰ ἐγκάρδια.

30. Ἡ Σύναξις τῶν 12 Ἀποστόλων.

∴ Ἀπόστολοι ἅγιοι, πρεσβεύσατε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμάτων ἄφεσιν παράσχῃ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

∴ Ἡ πέτρα Χριστός, τὴν πέτραν τῆς πίστεως, δοξάζει φαιδρῶς, τῶν μαθη- τῶν τὸν πρόκριτον, καὶ σὺν Παύλῳ ἅπασαν δωδεκάριθμον φάλαγγα σήμε- ρον· ὧν τὴν μνήμην τελοῦντες πιστῶς, τὸν τούτους δοξάσαντα δοξάζομεν.

Μὴ σὲ γελάσῃ ὁ μπάκακας ἢ τὸ χελιδονάκι.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

51. **ΙΑΤΡΟΣ.** Αἱ ἀμοιβαὶ τοῦ ἰατροῦ πρέπει νὰ πληρώνονται ἅμα λάβῃς τὸν λογαριασμόν αὐτοῦ. Ἡ πληρωμὴ πρέπει νὰ γίνεται μετὰ λεπτότητος καὶ διὰ τρόπου ἀποδεικνύοντος ὅτι δὲν θεωρεῖς ἑαυτὸν ἀπηλλαγμένον πάσης ὑποχρεώσεως.

52. **ΙΕΡΟΚΗΡΥΞ.** Ἀκούουσα ἱεροκήρυκα μὴ χασμᾶσαι, διότι τοῦτο εἶνε ἀπόδειξις κακῆς ἀνατροφῆς. Ἀναμφιβόλως τὸ χάσμημα εἶνε ἐκδήλωσις γνώμης, ἀλλ' ἡ καλὴ ἀνατροφὴ δὲν ἐπιτρέπει νὰ ἐκφράζῃ τις αὐτὴν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Ἄκουε τὸ κήρυγμα ἄνευ ἐπιδοκιμασίας καὶ ἀποδοκιμασίας.

53. **ΚΑΚΟΛΟΓΙΑ.** Γυνὴ καλῶς ἀνατεθραμμένη δὲν πρέπει νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν κακολογίαν ἐν τῇ αἰθούσῃ αὐτῆς. Δὲν ἀρκεῖ δὲ μόνον νὰ ἀπέχῃ τῆς κακολογίας, ἀλλ' ὀφείλει καὶ νὰ τὴν καταπαύῃ, ὅπερ δύναται, μεταβάλλουσα τὸ θέμα τῆς ὁμιλίας.

54. **ΚΑΠΝΙΣΜΑ.** Ὅταν συνοδεύῃς μίαν κυρίαν εἰς τὴν ὁδόν, δὲν πρέπει νὰ καπνίζῃς. Ἐντὸς τοῦ οἰδηροδρόμου δὲν πρέπει νὰ ζητῇς τὴν ἄδειαν τῶν ἐντὸς τοῦ βαγονίου κυριῶν. Πιθανὸν ὁ καπνὸς νὰ τὰς βλάπτῃ καὶ νὰ μὴ τολμῶσι νὰ ἀρνηθῶσι τὴν ἄδειαν. Διὰ τοῦτο ὑπάρχει ἰδιαίτερον βαγόνιον διὰ τοὺς καπνίζοντας. Μετὰ τὸ γεῦμα ὁ οἰκοδεσπότης προσφέρει εἰς τοὺς προσκεκλημένους αὐτοῦ σιγάρα ὅπως καπνίσωσιν.

55. **ΚΑΤΟΙΚΙΑ.** Αὕτη πρέπει νὰ εἶνε ὅσον οἷόν τε εὐάρεστος, ἀναπαυτικὴ καὶ κομψὴ ἀναλόγως τῶν μέσων τοῦ οἰκοδεσπότου. Ἡ γυνὴ ὀφείλει νὰ τὴν κοσμῇ διὰ τῆς χάριτος καὶ τοῦ γούστρου αὐτῆς, ὁ δὲ ἀνὴρ νὰ ἀρίνῃ ἐκτὸς τῆς θύρας τὰς μερίμνας καὶ τὰς στενοχωρίας του ὅπως μὴ καθιστᾷ μελαγχολικὴν τὴν κατοικίαν.

56. **ΚΗΡΙΚΟΙ.** Καὶ ἂν ὁ κληρικὸς ἀνήκῃ εἰς θρήσκευμα διάφορον τοῦ ἰδικοῦ σου, ὀφείλεις νὰ δεικνύῃς πρὸς αὐτὸν σεβασμόν, ἀποκαλοῦσα αὐτόν, *πάτερ μου*. Ὅταν ὁ κληρικὸς εἰσέρχεται εἰς τὴν αἴθουσαν, ἡ οἰκοδέσποινα ὀφείλει νὰ ἐγείρεται εἰς ἔνδειξιν σεβασμοῦ.

57. **ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ.** Εἶνε κάκιστον νὰ ἐπιδιώκῃς τὴν κληρονομίαν ξένων. Ἂν λάβῃς κληρονομίαν, εἶνε ἀπρεπὴς ἡ ἐκδήλωσις χαρᾶς. Εἶνε ἄτοπον νὰ βιάζεσαι ὅπως κληρονομήσῃς. Κατὰ τὸν ἐνταφιασμὸν ὁ κληρονόμος πρέπει νὰ φαίνηται λυπημένος, καὶ ἂν ἡ καρδία του δὲν ὑπαγορεύῃ τοῦτο. Φέρε τὸ πένθος τοῦ ξένου τὸν ὁποῖον κληρονομεῖς. Κατὰ τὴν κηδείαν ὁ κληρονόμος ὀφείλει νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς θελήσεις τοῦ νεκροῦ,

Ἂν δὲν λαλήσῃ τζίτζικας δὲν εἶν' καλοκαιράκι.

καὶ ἂν ἔτι αὖται ἀντίκεινται εἰς τὰς ἰδικάς του. Εἶνε κάκιστον ὁ κληρονόμος νὰ κάμνῃ οἰκονομίας κατὰ τὴν κηδείαν ἐκείνου, τὸν ὁποῖον ἐκληρονόμησε.

58. **ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ**. Ὅταν μία γυνὴ φορτώνεται μὲ κοσμήματα, τοῦτο ἀποδεικνύει ἐλλειψιν καλαισθησίας. Δὲν ὀφείλει νὰ ἐπιδεικνύῃ τὰ κοσμήματά της. Ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει ἐπιτρέπεται νὰ εἴπῃ τὴν ἀξίαν τῶν κοσμημάτων αὐτῆς. Ἂν ἐρωτηθῇ ὑπὸ ἀδιακρίτου, ἀπαντᾷ δι' ὑπεκφυγῆς.

59. **ΚΥΡΙΟΣ**. Μία γυνή, ἐκτὸς ἂν ὁμιλῇ πρὸς τοὺς ὑπηρέτας της, οὐδέποτε ὀφείλει νὰ ὀνομάζῃ τὸν σύζυγόν της ἁπλῶς *κύριον*, ἀλλὰ νὰ προσθέτῃ καὶ τὸ ἐπίθετόν του. Κατὰ τὴν συνδιάλεξιν ὅμως λέγουσιν ἁπλῶς *κύριε*, καὶ ἂν ἔτι ἀπευθύνωνται εἰς ἄνθρωπον ἔχοντα τίτλον εὐγενείας. Μόνον οἱ ὑπηρέται προσθέτουσι τοὺς τίτλους.

60. **ΜΗΝΥΣΤΕΙΑ**. Ὅταν γίνῃ ἀρραβών, δίδεται τὸ ἑσπέρας δεῖπνον ἢ ἑσπερίς. Πρὸ τοῦ ἀρραβῶνος ἀνάγκη τὰ πάντα νὰ συμφωνηθῶσι, διότι ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης οὔτος γνωστοποιεῖται, ἡ δὲ ματαίωσις τοῦ γάμου θὰ ἦτο πολὺ δυσάρεστος. Οἱ μνηστῆρες καλὸν νὰ προσκαλῶνται ὁμοῦ εἰς χορούς καὶ ἑσπερίδας, ἀλλὰ συνοδευόμενοι πάντοτε ὑπὸ τῶν γονέων αὐτῶν.

61. **ΝΕΥΜΑΤΑ**. Οὐδέποτε ἔν τινι αἰθούσῃ μία γυνὴ ὁμιλοῦσα ὀφείλει νὰ κάμνῃ νεύματα πρὸς ἄλλην, ἢ νὰ δεικνύῃ τινα διὰ τοῦ δακτύλου. Τοῦτο ἐπιτρέπεται μόνον εἰς μεταμφιεσμένους χορούς.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

★ Ὁ Νῖκος κλαίει, ἡ δὲ μήτηρ του τὸν ἐρωτᾷ·

— Τί ἔχεις, Νικό μου, καὶ κλαίεις; Μήπως σοῦ πονεῖ τίποτε;

— Ὄχι, ἀλλὰ ἔπεσα χθές.

— Καὶ κλαίεις δι' αὐτό; Τὸ χθὲς δὲν εἶνε σήμερον.

— *Ναί, τὸ χθὲς δὲν εἶνε σήμερον, ἀλλὰ χθὲς ὅταν ἔπεσα ἦσουν ἔξω.*

★ Ὁ πατὴρ τοῦ μικροῦ Νίκου προσφέρει γεῦμα πρός τινας φίλους του, ἐπειδὴ δὲ εἶχον νὰ ὁμιλήσουν διὰ σπουδαίαν ὑπόθεσιν, καὶ ἤθελον νὰ εἶνε μόνοι εἰς τὴν τραπέζαν, ὁ πατὴρ λέγει εἰς τὸν υἱόν του·

— Νῖκο, πήγαινε νὰ φάγῃς εἰς τὸ δωμάτιόν σου, διότι ἐδῶ θὰ φάγουν μόνον ὅσοι ἔχουν μουστάκια.

Ἐνῷ ὁ Νῖκος ἔτρωγεν εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἦλθε πλησίον του ἡ γάτα, θέλουσα νὰ φάγῃ καὶ αὐτή, ὁ δὲ μικρὸς τῇ λέγει·

— *Σὺ πήγαινε νὰ φάγῃς εἰς τὸ τραπέζι, διότι ἔχεις μουστάκια.*

Τζίτζηρας ἐλάλησε πάρτε τὰ δρεπάνια σας.

ΙΟΥΛΙΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ	
1—5	ὥρ. 4.26
6—10	» 4.29
11—15	» 4.32
16—20	» 4.38
21—25	» 4.43
26—31	» 4.50

☉ Ὁ ἥλιος εἰς τὸν ΛΕΟΝΤΑ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

☽ *Πανσέληνος* 7
☾ *Τελ. τέταρτον* 15
● *Νέα σελήνη* 21
☽ *Πρ. τέταρτον* 29

Μὴν ὀθωμανικὸς
ΖΕΜΑΖΙΟΥΛ-ΕΒΕΛ
ἔχων ἡμέρας 30.

Π							Ο
1	Δ.	*Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ Ἀναργύρων.*		14	s. Bonaventure, év. D.		10
2	Τ.	*Κατάθ. τῆς Ζώνης ἐν Βλαχέρναις.*		15	s. Henri, emp.— s. Wladimir, c.		11
3	Τ.	*Ὑακίνθου μ. Ἀναστολίου Κ' ἰσαπ.*		16	N.-D. du Mont-Carmel		12
4	Π.	*Ἀνδρέου ἐπ. Κρήτης· Ἱεροσολύμιτ.*		17	s. Alexis, c.		13
5	Π	*Ἀθανασίου. Λαμπαδὰ θαυματισ.*		18	s. Camille, c. — s. Frédéric, év. m.		14
6	Σ.	*Σταυροῦ ὁσίου τοῦ Μεγάλου.*		19	s. Vincent de Paul, c.		15
7	Κ.	*Κυριακῆς μεγαλομ. Εὐαγγέλιον.*	☉	20	ste Marguerite, v.m.—s. Elie, pr.	☉	16
8	Δ.	*Προκοπίου μεγαλομάρτυρος.*		21	ste Julie, v. m.— s. Victor, m.		17
9	Τ.	*Παγκρατίου Ταυρομενίας ἱερομ.*		22	ste Marie-Madeleine, Pénit.		18
10	Τ.	*Τῶν ἐν Νικοπόλει 45 μαρτύρων.*		23	s. Apollinaire, év. m.		19
11	Π.	*Ἡ κύμωσις τῆ Θρι ὑπὸ Εὐφημίας.*		24	ste Christine, v.m.- ste Louise de S.		20
12	Π.	*Πρόκλη, Ἱλαρία, Βιρωνίκης μ.*		25	s. Jacques, ap.— s. Christophe, m.		21
13	Σ.	*Σύναξις τῶ ἀρχαγγ. Γαβριήλ.*		26	ste Anne, mère de la S. V.		22
14	Κ.	**ΤΩΝ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ**		27	s. Pantaléon, m.		23
15	Δ.	*Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης μαρτ.*	☾	28	s. Victor Ier, pape	☾	24
16	Τ.	*Ἀθηνογένους ἱερομάρτυρος.*		29	ste Marthe, v.—ste Béatrice, v.m.		25
17	Τ.	*Μαρίνης μεγαλομάρτυρος.*		30	ss. Abdon et Sennoen, mm.		26
18	Π.	*Αἱμιλιανοῦ καὶ Ὀυαλεντίνης μ.*		31	s. Ignace de Loyola, c.		27
19	Π.	*Λίου καὶ Μακρίνης ὁσιων.*		1	s. Pierre-aux-Liens		28
20	Σ.	*Ἠλιου Θεσβίτου.*		2	s. Alphonse, év. D. Portiuncule		29
21	Κ.	*Συναξις τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ.*	●	3	Invent. de s. Etienne-ste Lydia	●	1
22	Δ.	*Μαρίας Μαγδαληνῆς.*		4	s. Dominique, c.		2
23	Τ.	*Φωκᾶ ἱερομ. Ἱεζεκιὴλ προφ.*		5	N.-D. des Neiges— s. Oswald, m.		3
24	Τ.	*Χριστίνης μεγαλομάρτυρος.*		6	*Transfigurat. de N. S.*- s. Hermain		4
25	Π.	*Κοιμησις ἁγιας Ἄννης.*		7	s. Gaetan, év.		5
26	Π.	*Ἑρμολάου. Παρασκευῆς ὁσιομ.*		8	ss. Cyriaque et Comp., mm.		6
27	Σ.	*Παντελεήμονος ἰαματικοῦ.*		9	s. Romain, m.		7
28	Κ.	*Προχόρου, Τιμωνος ἐκ τῶν Ο'.*		10	s. Laurent, m.		8
29	Δ.	*Καλλινίκου καὶ Θεοδότης μαρτ.*	☽	11	ste Philomène, v. m.	☽	9
30	Τ.	*Σίλα καὶ τῶν συν αὐτῶ ἐκ τῶν Ο'*		12	ste Claire, v. — ste Hilarie		10
31	Τ.	*Εὐδοκίμου τοῦ Δικαίου.*		13	s. Hippolyte, m.—s. Wigbert, ab.		11

ΙΟΥΛΙΟΣ, *ἡμέραι 31.* —*Ὁ μὴν οὗτος ὠνομάσθη κατὰ πρῶτον ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων Quintilis (Πέμπτος), διότι τὸ ἔτος παρ' αὐτοῖς, ὡς ἄλλοτε εἴπομεν, ἤρχιζεν ἀπὸ τοῦ Μαρτίου, ἀλλὰ βραδύτερον ὠνομάσθη Julius, ἐξ οὗ τὸ ἡμέτερον Ἰούλιος, πρὸς τιμὴν τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος.*

Ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ ἦτο υἱὸς τοῦ Ἰουλίου Κωνσταντίνου, ἐγεννήθη τῷ 331 μ. Χ., ἐξεπαιδεύθη ἐπιμελέστατα ὑπὸ διδασκάλων Ἑλλήνων καὶ ἀντεράγη εἰς τὸν Χριστιανισμόν. Προεχειρίσθη εἰς Καίσαρα τῷ 355 καὶ ἀνεκηρύχθη αὐτοκράτωρ, ἀλλ' ἠθέλησε νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ἀρχαίαν εἰδωλολατρείαν. Ἠθέλησεν ἐπίσης νὰ ἀνοικοδομήσῃ τὸν ναὸν τῆς Ἱερουσαλὴμ ἀλλ' ἐκωλύθη ὑπὸ σεισμοῦ.

Τὸν ἀλωνάρι ἔβρεχε στὸν ποντισμένο τόπο.

ΤΡΟΠΑΡΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

1. Τῶν ἁγίων Ἀναργύρων.

∴ Ἅγιοι ἀνάργυροι καὶ θαυματουργοί, ἐπισκέψασθε τὰς ἀσθενείας ἡμῶν δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε ἡμῖν.

∴ Οἱ τὴν χάριν λαβόντες τῶν ἰαμάτων, ἐφαπλοῦτε την ῥῶσιν τοῖς ἐν ἀνάγκαις, ἰατροὶ θαυματουργοὶ ἔνδοξοι· ἀλλὰ τῇ ἡμῶν ἐπισκέψει, καὶ τῶν πολεμίων τὰ θράση καταπάσατε, τὸν κόσμον ὠφέλετε ἐν τοῖς θαύμασιν.

2. Κατάθεσις τῆς Ἁγ. Ζώνης ἐν Βλαχέρναις.

∴ Θεοτόκε ἀειπάρθενε, τῶν ἀνθρώπων ἡ σκέπη, Ἐσθῆτα καὶ Ζώνην τοῦ ἀχράντου σου σώματος, κραταιὰν τῇ πόλει σου περιβολὴν ἐδωρήσω, τῷ ἀστόρῳ τόκῳ σου ἀφθαρτα διαμείνανται· ἐπὶ σοὶ γὰρ καὶ φύσις καινοτομεῖται καὶ χρόνος. Διὸ δυσωποῦμέν σε, εἰρήνην τῇ πολιτείᾳ σου δώρησαι, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

∴ Περιβολὴν πᾶσι πιστοῖς ἀφθαρσίας, Θεοχαρίτωτε Ἁγνή, ἐδωρήσω τὴν ἱερὰν Ἐσθῆτά σου, μεθ' ἧς τὸ ἱερὸν σῶμά σου ἐσκέπασας, σκέπη πάντων ἀνθρώπων ἧς περ τὴν κατάθεσιν, ἑορτάζομεν πόθῳ, καὶ ἐκβοῶμεν φόβῳ σοι, σύμνη Χαῖρε, Παρθένε, Χριστιανῶν τὸ καύχημα.

11. Εὐφημίας Μεγαλομάρτυρος.

∴ Λίαν εὐφραναι τοὺς Ὀρθοδόξους καὶ κατῄσχυνας τοὺς κακοδόξους, Εὐφημία, Χριστοῦ καλλιπάρθενε· τῇ γὰρ τετάρτῃ Συνόδου ἐκύρωσας, ἃ οἱ Πατέρες καλῶς ἐδογμάτισαν· Μάρτυς ἔνδοξε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἱκέτευε δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

∴ Ἀγῶνας ἐν ἀθλήσει, ἀγῶνας ἐν τῇ πίστει κατέβαλον θερμῶς ὑπὲρ Χριστοῦ τοῦ Νυμφίου σου. Ἀλλὰ καὶ νῦν, ὡς τοὺς αἱρέσεις, καὶ τῶν ἐχθρῶν τὸ φρύαγμα, ἐν τοῖς ποσὶ τῶν βασιλέων ἡμῶν ὑποταγῆναι πρόσβιτε, διὰ τῆς Θεοτόκου, ἡ ὑπὸ ἑξακοσίων τριάκοντα Θεοφόρων Πατέρων τὸν Ὅρον λαβοῦσα καὶ φυλάττουσα, πανεύφημε.

20. Τοῦ Προφήτου Ἠλιού.

∴ Ὁ ἔνδαρκος ἄγγελος, τῶν Προφητῶν ἡ κρηπίς, ὁ δεύτερος Πρόδρομος τῆς παρουσίας Χριστοῦ, Ἠλίας ὁ ἔνδοξος, ἄνωθεν καταπέμψας Ἐλισσαίῳ τὴν χάριν, νόσους ἀποδιώκει καὶ λεπροὺς καθαρίζει· διὸ καὶ τοῖς τιμῶσιν αὐτὸν βρύει ἰάματα.

∴ Προφῆτα καὶ πρόκριτα τῶν μεγαλουργιῶν τοῦ Θεοῦ, Ἠλία μεγαλώνυμε, ὁ τῷ φθέγματί σου στέγας τὰ ὑδατόρρυτα τεφῃ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν τὸν μόνον φιλάνθρωπον.

25. Ἡ Κοίμησις τῆς ἁγίας Ἄννης.

∴ Ζωὴν τὴν κυήσασαν ἐκνενόφρησας, ἀγγὴν Θεομήτορα, Θεόφρον Ἄννα· διὸ πρὸς ἄλῆξιν σὴν ἀγίαν, ἔνθα εὐφραινομέναν, κατοικεῖ ἐν δόξῃ, χαίρουσα νῦν μετέστεις, τοῖς τιμῶσί σε πόθῳ, πταισμάτων αἰτουμένη ἄφεσιν, ἀειμακάριστε.

∴ Προγόνων Χριστοῦ τὴν μνήμην ἑορτάσωμεν, τὴν τούτων πίστιν, αἰτούμενοι βοήθειαν, τοῦ ὑμνεῖν ἄπαυστος, ἀπὸ πάσης θλίψεως τοὺς κράζοντας· Ὁ Θεὸς γενοῦ μεθ' ἡμῶν, ὁ τούτους δοξάσας ὡς ηὐδόκησας.

27. Τοῦ Ἁγ. Παντελεήμονος.

∴ Ἀθλοφόρε ἅγιε, καὶ ἰαματικὲ Παντελεήμον, πρόσβευε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμάτων ἄφεσιν παράσχῃ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

∴ Μιμητὴς ὑπάρχων τοῦ Ἐλεήμονος, καὶ ἰαμάτων τὴν χάριν παρ' αὐτοῦ κομισάμενος, ἀθλοφορε, καὶ Μάρτυς Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ταῖς εὐχαῖς σου τὰς ψυχικὰς ἡμῶν νόσους θεράπευσον, ἀπελαύνων τοῦ ἀεὶ πολεμίου τὰ σκάνδαλα, ἐκ τῶν βουλῶν ἀπαύστως Σῴζων ἡμᾶς, Κυριε.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

62. **ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.** Αὕτη εἶνε ἀρετή, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως εἶνε ἀνάλογος τῶν πόρων τῆς οἰκογενείας. Πρέπει νὰ εἶσαι οἰκονόμος μετὰ μέτρου καὶ καθ' ἣν ὥραν τὸ τοιοῦτον ἁρμόζει, ἀλλὰ μὴ λημόνει ὅτι ὁ πλοῦτος ἐπιβάλλει καθήκοντα βοηθείας πρὸς τοὺς ἀποκλήρους τοῦ κόσμου τούτου. Ἂν ὑπερβῇς τὰ ὅρια τοῦ πρέποντος, τότε ἡ οἰκονομία μετατρέπεται εἰς φιλαργυρίαν.

63. **ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ.** Οἱ οἰκογενειακοὶ δεσμοὶ δυνατὸν νὰ χαλαρωθοῦν, νὰ λησμονηθοῦν, ἀλλ' οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ αὐτούς. Ὡς ἐκ τούτου ἂν περιέλθῃς εἰς ἔρημα μετὰ τῆς οἰκογενείας σου, μὴ διακοινώσῃς αὐτὴν εἰς ξένους. Αἱ οἰκογενειακαὶ δυσαρέσκειαι πρέπει νὰ τηρῶνται μυστικαί. Ἂν δύο σχετικαί σου οἰκογένειαι διατελοῦσιν εἰς ῥῆξιν, ἀνάγκη ἀπόλυτος νὰ μὴ δέχεσαι αὐτὰς ταὐτοχρόνως.

64. **ΟΧΗΜΑ.** Ἐντὸς τοῦ ὀχήματος ἡ θέσις τῆς τιμῆς εἶνε εἰς τὴν ὀπισθίαν θέσιν, εἰς τὰ δεξιά. Οὐδέποτε κάθηται εἰς αὐτὴν ὁ συνοδεύων γυναῖκα. Δέχθητι ἐν τῷ ὀχήματι τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν σοὶ προσφέρουν ἄνευ παρατηρήσεων.

65. **ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.** Αὕτη δυνατὸν νὰ τρώγῃ εἰς τὴν τράπεζαν τῶν οἰκοδεσποτῶν ἢ ἰδιαιτέρως, ἀλλ' οὐδέποτε μετὰ τῶν ὑπηρετῶν.

66. **ΠΑΠΠΟΣ, ΜΑΜΜΗ.** Ἡ μήτηρ ὁμιλοῦσα εἰς τὰ τέκνα της, οὐδεμίαν ὀφείλει νὰ ποιῇ διάκρισιν μεταξὺ τῶν γονέων αὐτῆς καὶ τῶν γονέων τοῦ συζύγου της. Οἱαδήποτε καὶ ἂν ὦσι τὰ περὶ τούτου αἰσθήματά της, δὲν ὀφείλει νὰ τὰ ἐκδηλώνῃ. Καθῆκον ἔχει νὰ συμβουλεύῃ τὰ τέκνα της ὅπως ἀγαπῶσιν ἐξ ἴσου τοὺς γονεῖς αὐτῆς, καὶ τοὺς τοῦ συζύγου της.

67. **ΠΑΙΓΝΙΑ.** Ταῦτα παίζονται μόνον μεταξὺ οἰκείων, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐνδιαφέρωνται εἰς αὐτὰ ὅλοι.

68. **ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.** Μὴ ποίει τοιαύτας ἐνώπιον ξένων. Αἱ συμβουλαὶ καὶ αἱ παρατηρήσεις εὐχαριστοῦσι μόνον τὸν ἀπευθύνοντα αὐτάς. Μὴ ποίει παρατηρήσεις πρὸς τὰ τέκνα σου, τοὺς ὑπηρέτας καὶ τοὺς ὑπαλλήλους σου ἐνώπιον τρίτων, διότι στενοχωρεῖς τοὺς τελευταίους.

69. **ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ.** Ὅταν μία νέα παρουσιάζεται κατὰ πρῶτον εἰς τὰς συναναστροφάς, πρέπει νὰ εἶνε πολὺ ἐπιφυλακτική. Ἡ δειλία δὲν βλάπτει, ἐνῶ ἡ μεγάλη ἐλευθερία εἶνε πρόωρος.

70. **ΠΕΡΙΕΡΓΕΙΑ.** Αὕτη ἀποδεικνύει ἔλλειψιν ἀνατροφῆς. Πρέπει νὰ περιμένῃς μίαν ἐκμυστήρευσιν καὶ οὐδέποτε νὰ προκαλῇς αὐτήν, ἀδιάφορον ἐφ' ὁποίου ζητήματος. Εἶνε κάκιστον νὰ ζητῇς νὰ μάθῃς τὰ μικρὰ

οἰκογενειακὰ δράματα καὶ τὴν χρηματικὴν θέσιν τῶν ἄλλων. Διαπράττεις δὲ πρᾶξιν πλέον ἢ ἔνοχον ἐρωτῶν τὰ παιδία ἢ τοὺς ὑπηρέτας ἐκ περιεργείας, ὅπως μάθῃς τὰ ἀφορῶντα τὴν οἰκογένειαν.

71. **ΠΕΝΘΕΡΟΣ, ΠΕΝΘΕΡΑ.** Φέρου πρὸς τὸν πενθερὸν καὶ τὴν πενθερὰν σου ὡς πρὸς γονεῖς, καὶ ὀνόμαζε αὐτοὺς *πατέρα* καὶ *μητέρα*. Ἐν τούτοις πολλάκις ὁ γαμβρὸς εἶνε συνομήλιξ τῆς πενθερᾶς, καὶ θὰ ἦτο ἄτοπον ἐὰν ἐκάλει αὐτὴν μητέρα, τὸ ὁποῖον θὰ παρίστα αὐτὴν γραῖαν. Τότε ἐφευρίσκει μίαν χυδευτικὴν προσωνυμίαν τὴν ὁποίαν προσθέτει εἰς τὴν λέξιν *μητέρα*. Ἡ νύμφη ὅμως ὀφείλει νὰ ὀνομάζῃ τὸν πενθερὸν καὶ τὴν πενθερὰν της *πατέρα* καὶ *μητέρα*, διότι εἶνε δι' αὐτοὺς μία θυγάτηρ ἐπὶ πλέον.

72. **ΠΛΟΥΤΟΣ.** Ἡ ἐπίδειξις τοῦ πλούτου εἶνε ἔνδειξις κακῆς ἀνατροφῆς καὶ ἀποδεικνύει ὑψίπλουτον. Γινομένη ἐνώπιον πτωχῶν εἶνε ἀδικαιολόγητος.

73. **ΠΡΟΓΟΝΟΙ.** Ἐνδομύχως δύνασαι νὰ ὑπερηφανεύεσαι διὰ τὴν εὐγένειαν τῶν προγόνων σου, ἀλλ.' οὐδέποτε κάμνε λόγον περὶ αὐτῆς, καὶ μάλιστα ὅταν συνδιαλέγεσαι μετ' ἀνθρώπων ταπεινῆς καὶ ἀσήμου καταγωγῆς.

74. **ΠΡΟΙΞ.** Οὐδέποτε μία νέα ὀφείλει νὰ ἐρωτᾷ τοὺς γονεῖς της περὶ τῆς προικός αὐτῆς. Ἂν δὲ γινώσκῃ τὴν προῖκά της δὲν πρέπει νὰ ὁμιλῇ περὶ αὐτῆς εἰς τὰς φίλας της, ἀλλὰ νὰ προσποιῆται ὅτι ἀγνοεῖ πᾶν τὸ ἀφορῶν τὸ ζήτημα τοῦτο.

75. **ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ.** Οὗτος οὐδέποτε ὀφείλει νὰ ἐπιδεικνύῃ τὴν ὑπεροχήν του, ἀλλὰ νὰ ἀποκρύπτῃ αὐτὴν μετριοφρόνως. Ὁ προϊστάμενος ἔχει καθῆκον νὰ φέρεται εὐγενῶς πρὸς τοὺς κατωτέρους του καὶ νὰ προστατεύῃ αὐτούς.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

★ Ὁ θεῖος εἶπε πρὸς τὸν ἀνεψιόν του·

— Κωστάκη, πές μου ποῦ εἶνε ὁ Θεός, καὶ θὰ σοῦ δώσω 1 πορτοκάλι.

— *Πές μου σύ, θεῖε*, ἀπαντᾷ εὐφυῶς ὁ Κωστάκης, *ποῦ δὲν εἶνε Θεός, καὶ θὰ σοῦ δώσω 2 πορτοκάλια.*

★ Ἡ μητέρα λέγει εἰς τὸν μικρὸν Νίκον·

— Πήγαινε, παιδί μου, εἰς τὸν γιατρὸν μας τὸν Μῆτρον νὰ ἰδῇ ἂν ἔχει *βωδινὰ πόδια*.

Μετὰ δέκα λεπτὰ ὁ Νίκος ἐπιστρέφει, ἡ δὲ μήτηρ του τὸν ἐρωτᾷ·

— Λοιπόν, ἔχει;

— *Δὲν ἠμπόρεσα, μητέρα, νὰ ἰδῶ ἂν ὁ Μῆτρος ἔχει βωδινὰ πόδια ἐπειδὴ ἐφορροῦσεν ὑποδήματα.*

Ἄϊ Διοῦ καρύδι, Σωτῆρος σταφύλι καὶ Παναγιᾶς σῦκο.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

1— 5	ὥρ. 5.56
6—10	» 5.63
11—15	» 5.11
16—20	» 5.22
21—25	» 5.29
26—31	» 5.39

☉ *Ὁ ἥλιος εἰς τὴν* ΠΑΡΘΕΝΟΝ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

☽ *Πανσέληνος*	6
☾ *Τελ. τέταρτον*	13
● *Νέα σελήνη*	20
☽ *Πρ. τέταρτον*	28

Μὴν ὀθωμανικὸς
ΔΖΕΜΑΖΙΟΥΛ-ΑΧΗΡ
ἔχων ἡμέρας 29.

Η			Ν		Ο
1	*Π.*	*Πρόοδος Σταυροῦ (Ἀρχ. ἡ νης.).*	14	s. Eusèbe, m —*Vig. J^er Abst. str.*	12
2	*Π.*	*Ἀνακομιδὴ λειψ. Στεφάνε πρωτομ.*	15	**ASSOMPTION DE LA S. V.**	13
3	*Σ.*	*Ἰσαακίου, Δαλμάτε, Φαύστε ὁσίων.*	16	**s. Roch, c.** — s. Oswin.	14
4	*Κ.*	*Τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 παίδων.*	17	s. JOACHIM, Père de la S. V.	15
5	*Δ.*	*Εὐθυγενίου, Νόννας μαρτ.*	18	s. Hyacinthe, c.— ste Hélène	16
6	*Τ.*	**Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ.** ☽	19	s. Louis, év.—s. Jules, m. ☽	17
7	*Τ.*	*Δομετίε, Ναρκίσσα, Ἱεροσολύμων.*	20	s. Bernard, c. D.	18
8	*Π.*	*Αἱμιλιανοῦ, Τρωανταφύλλου.*	21	ste Jeanne de Chantal, vve	19
9	*Π.*	*Ματθία ἀποστόλου.*	22	s. Philippe Benizzi, c.	20
10	*Σ.*	*Λαυρεντίου, Ἱππολύτου.*	23	s. Philibert, m.	21
11	*Κ.*	*Εὐτάλου διακόνου μάρτυρος.*	24	*T.P.C. de Marie*—s. Barthél., ap.	22
12	*Δ.*	*Φωτίου καὶ Ἀνικήτου μαρτ.*	25	s. Louis IX, roi	23
13	*Τ.*	*Μαξίμου, Εὐδοκίας, Εἰρήνης.* ☾	26	s. Zéphyrin, év. m. ☾	24
14	*Τ.*	*Μιχαίου προφήτου.*	27	s. Joseph Calasanz, c.	25
15	*Π.*	**Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ.**	28	s. Augustin, év. D.	26
16	*Π.*	*Τοῦ ἁγ. Ματθηλίου. Διομήδος μ.*	29	Décollation de s. Jean-Baptiste	27
17	*Σ.*	*Μύρωνος, Στρατωνος μ.*	30	ste Rose de Lima, v.	28
18	*Κ.*	*Φλώρου καὶ Λαύρου μ.*	31	s. Raymond, c.— ste Isabelle, v.	29
19	*Δ.*	*Ἀνδρέου μ. Στρατηλάτου.*	1	ss. Egide et Gilles, ab.	30
20	*Τ.*	*Σαμουὴλ προφήτου.* ●	2	s. Etienne de Hongrie, roi ●	1
21	*Τ.*	*Θαδδαίου ἀποστ. Βάσσης μ.*	3	ste Sérapie, v. m.	2
22	*Π.*	*Ἀγαθονίκου μάρτυρος*	4	ste Rosalie, v.- ste Hermine, v. m.	3
23	*Π.*	*Λουκᾶ μάρτ. Εἰρηταίου ἱερομ.*	5	s. Laurent Giustiniani-s. Bertin, c.	4
24	*Σ.*	*Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος.*	6	s. Magne,év— s. Urbain, m.	5
25	*Κ.*	*Βαρθολομαίου καὶ Τίτου ἀποστ.*	7	ste Reine, v.m.— ste Virginie, v.m.	6
26	*Δ.*	*Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας μ.*	8	**NATIVITÉ DE S. V.** - s. Adrien	7
27	*Τ.*	*Ποιμένος ὁσίου.*	9	s. Serge Ier, pape—s. Omer, év.	8
28	*Τ.*	*Μωϋσέως Αἰθιόπος.* ☽	10	s. Nicol. de Tol.,c.-ste Pulchérie ☽	9
29	*Π.*	*Ἀποτομὴ κεφ. Προδρόμου(νηστ.).*	11	ss. Prot et Hyacinthe, mm.	10
30	*Π.*	*Ἀλεξάνδρου ἀρχιεπ. Κ/πόλεως.*	12	s. Guidon, c.	11
31	*Σ.*	*Κατάθεσις τῆς Τιμίας Ζώνης*	13	s. Aimé, év.	12

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ, *ἡμέρα 31.* — *Ὁ μὴν οὗτος ὠνομάζετο ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων Sextilis (ἕκτος) βραδύτερον δὲ ἀπεκλήθη Augustus (Σεβαστός) πρὸς τιμὴν τοῦ αὐτοκράτορος Ὀκταβιανοῦ, ὁ ὁποῖος τὸν τίτλον αὐτοκράτορος ἀντικατέστησε διὰ τοῦ τίτλου Αὔγουστου Ἡ τιμὴ αὕτη ἀπενεμήθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων εἰς τὸν Καίσαρα Αὔγουστον, οὐ μόνον διότι ἐθριάμβευσε τρὶς ἐν Ῥώμῃ, ἀλλὰ καὶ διότι εἰς τὴν ξωσιαϊκὴν Αὐτοκρατορίαν προσέθηκε τὴν Αἴγυπτον. Τὸν τίτλον τοῦτον μετὰ τὸν Ὀκταβιανὸν ἔφερον πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς Ῥώμης. Ὁ Καίσαρ Αὔγουστος προσέθηκεν εἰς τὸν μῆνα τοῦτον μίαν ἡμέραν.*

Αὔγουστε, καλέ μου μῆνα, νᾶσουν δύο φοραῖς τὸ χρόνο.

ΤΡΟΠΑΡΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

1. Τῶν ἁγίων ἑπτὰ παίδων, τῶν Μακκαβαίων.

∴ Τὰς ἀληχδόνας τῶν ἁγίων σου, ὡς ἐπῆρ σοὶ ἔπαθον, δυσωπήθητι, Κύριε, καὶ πάσας ἡμῶν τὰς ὀδύνας ἴασαι, φιλάνθρωπε, δεόμεθα.

∴ Σοφίας Θεοῦ οἱ στῦλοι οἱ ἑπτάριθμοι, καὶ θείου φωτὸς οἱ λέγιοι οἱ ἑπτάφωτοι, Μακκαβαῖοι πανσοφοι, πρὸ μαρτύρων μίγιστοι μάρτυρες, σὺν αὐτοῖς τὸν πάντων Θεὸν αἰτεῖσθε σωθῆναι τοὺς τιμῶντας ὑμᾶς.

5. Προεόρτια τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου.

∴ Χριστοῦ τὴν μεταμόρφωσιν προϋπαντήσωμεν, φαιδρῶς πανηγυρίζοντες τὰ προεόρτια, πιστοί, καὶ βοήσωμεν· "Ἐφθασεν ἡ ἡμέρα τῆς ἐνθέου εὐφροσύνης· ἄνεισιν εἰς τὸ ὄρος τὸ Θαβὼρ ὁ Δεσπότης τῆς θεότητος αὐτοῦ ἀπαστράψαι τὴν ὡραιότητα.

∴ Ἐν τῇ θείᾳ σήμερον μεταμορφώσει, ἡ βροτεία ἄπασα φύσις προλάμπει θείκῶς, ἐν εὐφροσύνῃ κραυγάζουσα· Μεταμορφοῦται Χριστός, σώζων ἅπαντας.

6. Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Κυρίου.

∴ Μετεμορφώθης ἐν τῷ Ὄρει, Χριστέ ὁ Θεός, δείξας τοῖς Μαθηταῖς σου τὴν δόξαν σου, καθὼς ἠδύναντο. Λάμψον καὶ ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς τὸ φῶς σου τὸ ἀΐδιον, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου. Φωτοδότα, δόξα σοι.

∴ Ἐπὶ τοῦ Ὄρους μετεμορφώθης, καὶ ὡς ἐχώρουν οἱ Μαθηταί σου τὴν δόξαν σου, Χριστὲ ὁ Θεός, ἐθεάσαντο, ἵνα, ὅταν σε ἴδωσι σταυρούμενον, τὸ μὲν πάθος νοήσωσιν ἑκούσιον, τῷ δὲ κόσμῳ κηρύξωσιν, ὅτι σὺ ὑπάρχεις ἀληθῶς τοῦ Πατρὸς τὸ ἀπαύγασμα.

15. Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου.

∴ Ἐν τῇ Γεννήσει τὴν παρθενίαν ἐφύλαξας, ἐν τῇ Κοιμήσει τὸν κόσμον οὐ κατέλιπες, Θεοτόκε. Μετέστης πρὸς τὴν ζωήν, Μήτηρ ὑπάρχουσα τῆς ζωῆς, καὶ ταῖς πρεσβείαις ταῖς σαῖς ἐντρυφῶσα ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

∴ Τὴν ἐν πρεσβείαις ἀκοίμητον Θεοτόκον, καὶ προστασίαις ἀμετάθετον ἐλπίδα, τάφος καὶ νεκρωσις οὐκ ἐκράτησεν· ὡς γὰρ ζωῆς Μήτερα, πρὸς τὴν ζωὴν μετέστησεν, ὁ μήτραν οἰκήσας ἀειπάρθενον.

29. Ἀποτομὴ Κεφαλῆς Προδρόμου.

∴ Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων· σοὶ δὲ ἀρκέσει ἡ μαρτυρία τοῦ Κυρίου, Πρόδρομε· ἀνδείχθης γὰρ ὄντως καὶ Προφητῶν σεβασμιώτερος, ὅτι καὶ ἐν Ἰορδάνου βαπτίσαι κατηξιώθης τὸν κηρυττόμενον. Ὅθεν τῆς ἀληθείας ὑπερασθλήσας, χαίρων εὐηγγελίσω καὶ τοῖς ἐν Ἅιδῃ, Θεὸν φανερωθέντα ἐν σαρκί, τὸν αἴροντα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, καὶ παρέχοντα ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

∴ Ἡ τοῦ Προδρόμου ἔνδοξος Ἀποτομή, οἰκονομία γέγονέ τις θείκή, ἵνα καὶ τοῖς ἐν Ἅιδῃ τοῦ Σωτῆρος κηρύξῃ τὴν ἔλευσιν. Θρηνείτω οὖν Ἡρῳδιάς, ἄνομον φόνον αἰτήσασα· οὐ νόμον γὰρ τὸν τοῦ Θεοῦ, οὐ ζῶντα αἴσθησιν ἠράτησεν, ἀλλ' ἐπίπλαστον, πρόσκαιρον.

31. Ἡ κατάθεσις τῆς τιμίας Ζώνης.

∴ Θεοτόκε ἀειπάρθενε, τῶν ἀνθρώπων ἡ σκέπη, Ἐσθῆτα καὶ Ζώνην τοῦ ἀχράντου σου σώματος, κραταιὰν τῇ πόλει σου περιβαλὴν ἠθωρήσω, τῷ ἀπείρῳ τόκῳ σου ἄφθαρτα διαμείνατε· ἐπὶ σοὶ γὰρ καὶ φύσις καινοτομεῖται καὶ χρόνος. Διὸ δυσωποῦμέν σε, εἰρήνην τῇ πολιτείᾳ σου δώρησαι, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

∴ Τὴν Θεοδόχον γαστέρα σου, Θεοτόκε, περιλαβοῦσα ἡ Ζώνη σου ἡ τιμία, κράτος τῇ πόλει σου ἀπροσμάχητον καὶ θησαυρὸς ὑπάρχει τῶν ἀγαθῶν ἀνέκλειπτος, ἡ μόνη τεκοῦσα ἀειπάρθενος.

Κάθε πρᾶγμα 'στὸν καιρό του κι' ὁ κολοιὸς τὸν Αὔγουστο.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

76. **ΠΡΟΣΔΟΚΙΑ.** Ἡ ἀκρίβεια εἶνε ἀρετὴ ὄχι μόνον τῶν βασιλέων ἀλλὰ καὶ παντὸς καλῶς ἀνατεθραμμένου. Εἶνε ἔλλειψις ἀνατροφῆς ὅταν δὲν φθάνῃ τις εἰς τὴν συνέντευξιν ἀκριβῶς κατὰ τὴν συμφωνηθεῖσαν ὥραν. Κατὰ μεῖζονα λόγον δὲν πρέπει ν' ἀφίνῃ τις νὰ τὸν περιμένουν εἰς γεῦμα. Τοῦτο στενοχωρεῖ ὅλους τοὺς συνδαιτημόνας καὶ τοὺς οἰκοδεσπότας. Ἂν ἔχῃς συνέντευξιν εἰς τὴν οἰκίαν σου, ἔσο ἑτοιμος πρὸ τῆς ὁρισθείσης ὥρας ὅπως, ἅμα φθάσῃ τὸ πρόσωπον, μεθ' οὗ ὡρίσθη ἡ συνέντευξις, σὲ εὕρῃ εἰς τὴν θέσιν σου.

77. **ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ ΕΙΣ ΕΣΠΕΡΙΔΑ.** Κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ παρουσία σου ἀρκεῖ ὡς ἀποδοχή, διότι καὶ ἂν δὲν μεταβῇς δὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἐκωλύθης ὑπὸ ἀπροόπτου περιστατικοῦ. Δύνασαι νὰ γράψῃς ὅτι σοὶ εἶνε ἀδύνατον νὰ δεχθῇς τὴν πρόσκλησιν μόνον ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἀδιαθετεῖς, ἢ ἔνεκα πένθους.

78. **ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ ΕΙΣ ΘΕΑΤΡΟΝ.** Ὅταν μία οἰκογένεια προσκαλῇ μίαν κυρίαν εἰς τὸ θέατρον, ἀρκεῖ νὰ τῇ εἴπῃ τὸν ἀριθμὸν τοῦ θεωρείου χωρὶς νὰ μεταβῇ ὅπως τὴν παραλάβῃ. Ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ θεάτρου ἔξοδον, ἂν ἡ προσκληθεῖσα δὲν ἔχῃ ἰδικόν της ὄχημα, δὲν πρέπει ἡ προσκαλέασα νὰ περιορισθῇ μόνον θέτουσα αὐτὴν ἐντὸς τοῦ ὀχήματος, ἀλλ' ὀφεῖλει νὰ τὴν συνοδεύσῃ μέχρι τῆς οἰκίας της. Ὁ σύζυγος καταβαίνει πρῶτος ἀπὸ τοῦ ὀχήματος, δίδει τὴν χεῖρα εἰς τὴν προσκληθεῖσαν, καὶ τότε μόνον ἐπιβαίνει τοῦ ὀχήματος ὅταν βεβαιωθῇ ὅτι ἐκλείσθη ἡ θύρα τῆς οἰκίας.

79. **ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ ΕΝ ΓΕΝΕΙ.** Διὰ μέγα γεῦμα, χορὸν ἢ γάμον αἱ προσκλήσεις στέλλονται πρὸ 8 ἡμερῶν, ἀλλὰ διὰ πρόγευμα ἢ ὑποδοχὴν φιλικὴν ἀρκοῦσι 3-4 ἡμέραι. Διὰ πρόσκλησιν εἰς γεῦμα ὀφείλεις νὰ ἀπαντήσῃς ἀμέσως. Ἂν δὲν δύνασαι νὰ μεταβῇς εἰς γάμον, στέλλεις τὸ ἐπισκεπτήριόν σου μετὰ τῶν σχετικῶν εὐχῶν, καὶ ἐκφράζων συνάμα λύπην διότι δὲν δύνασαι νὰ μεταβῇς. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐσπερίδας καὶ τοὺς χορούς, ἀρκεῖ νὰ ποιήσῃς ἀκολούθως ἐπίσκεψιν, ἐκφράζων τὴν λύπην σου διότι δὲν ἠδυνήθης νὰ παρευρεθῇς.

80. **ΠΡΟΠΟΣΕΙΣ.** Αὗται ἀπαγορεύονται σχεδὸν εἰς ἐπίσημον γεῦμα, ἐπιτρέπεται δὲ μόνον μεταξὺ οἰκείων τῆς οἰκογενείας νὰ πίνωσιν εἰς ὑγείαν τινός, ἢ νὰ κρούωσι τὰ ποτήρια.

81. **ΡΕΔΙΓΟΤΑ** Τὴν ἡμέραν πρὸ τοῦ δείπνου τὸ μόνον παραδεκτὸν φόρεμα εἶνε ἡ ῥεδιγγότα. Δύναταί τις νὰ τὴν φορέσῃ

Ὁ Αὔγουστος ἐπλάκωσεν, ἡ ἄκρα τοῦ χειμῶνα.

καὶ εἰς γεῦμα μεταξὺ οἰκείων. Οἱ νέοι πρέπει νὰ ἔχουν κομβωμένην τὴν ῥεδιγγόταν αὐτῶν.

82. **ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ.** Οἱ ξένοι δὲν πρέπει νὰ ἀναμιγνύωνται εἰς τὰς μεταξὺ συγγενῶν διαφοράς, διότι οὔτω τίθενται μεταξὺ σφύρας καὶ ἄκμονος. Μὴ διακοίνωνε εἰς τοὺς ξένους τὰ ἐλαττώματα τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας σου.

83. **ΣΥΝΔΙΑΛΕΞΙΣ.** Προσπάθει νὰ παρακολουθῇς τὴν συνδιάλεξιν, καὶ μὴ σκέπτεσαι ἄλλο πρᾶγμα ἐνῷ σοὶ ὁμιλοῦσι. Τὸ νὰ εἶνε τις ἀφηρημένος καθ' ὃν χρόνον τῷ ὁμιλοῦν ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν συμπεριφοράν. Κατὰ τὴν συνδιάλεξιν ἀπόφευγε τὴν κακολογίαν καὶ τοὺς περιττοὺς λόγους. Ἡ ταπεινοφρόνως καὶ διὰ ψιθυρισμῶν συνδιάλεξις εἶνε ἄτοπος, ὅσον ὀλίγον καὶ ἂν διαρκέσῃ. Μόλις ἐπιτρέπεται νὰ ἀνταλλάξῃς ταχέως λέξεις τινάς, ἂν τοῦτο εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαῖον. Μὴ ὠμίλει μεγαλοφώνως ὥστε νὰ καταπίγῃς τὴν συνομιλίαν τῶν ἄλλων. Ἡ οἰκοδέσποινα ἔχει καθῆκον νὰ διατηρῇ τὴν συνδιάλεξιν παρακωλύουσα τὰς μακρὰς σιωπάς. Ἂν ἀφίσῃ νὰ χαλαρωθῇ ἡ συνδιάλεξις, τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ ἀναχωρήσουν αἱ ἐπισκέπτριαι αὐτῆς. Τὸ τοιοῦτον ἀπαιτεῖ μεγάλην λεπτότητα. Ὁμιλοῦσα μὴ λέγε ὅ,τι τύχῃ. Μὴ διηγεῖσαι πράγματα χωρὶς νὰ εἶσαι βεβαία περὶ τῆς ἀκριβείας αὐτῶν. Εἶνε πάντοτε ἀπόδειξις κακῆς ἀνατροφῆς νὰ ὁμιλῇς χωρὶς νὰ σκέπτεσαι καὶ νὰ συλλογίζεσαι τοῦτο βραδύτερον. Περίμενον ὁ μετὰ σοῦ συνδιαλεγόμενος νὰ περατώσῃ τὴν φράσιν του καὶ μὴ διάκοπτε αὐτόν. Ἀλλὰ μία οἰκοδέσποινα ἔχει καθῆκον νὰ διακόπτῃ ἀποτόμως συνδιάλεξιν στενοχωροῦσαν τρίτον.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

★ Ἡ μητέρα ἔλεγεν εἰς τὸν υἱόν της·

— Δὲν πρέπει, Περικλῆ μου, νὰ ἀναβάλῃς διὰ τὴν αὔριον, ὅ,τι δύνασαι νὰ κάμῃς σήμερον.

— Ἀφοῦ εἶνε ἔτσι, μαμᾶ, ἀπαντᾷ ὁ Περικλῆς, δὲν εἶνε καλλίτερα νὰ φᾶμε σήμερα τὴν τοῦρτα ποῦ ἐφυλάξαμε δι' αὔριον;

★ Ἡ μικρὰ Φιφὴ ἐρωτᾷ τὴν μητέρα της·

— Γιατί, μητέρα, ἔχεις στὸ κεφάλι σου καὶ ἄσπρες τρίχες;

— Γιατὶ κάθε φορὰ ποῦ κάμνεις μίαν ἀταξίαν μοῦ ἀσπρίζει καὶ μία τρίχα.

Ἡ Φιφὴ ἀφοῦ ἐσκέφθη ὀλίγον ἀπαντᾷ·

— Ὥστε σύ, μαμά, ἔχεις κάμει πολλαῖς ἀταξίαις, ἐπειδὴ τὰ μαλλιὰ τῆς γιαγιᾶς εἶνε ὅλα ἄσπρα.

Ὁ ἥλιος τοῦ Μαγιοῦ τ' Αὐγούστου τὸ φεγγάρι.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

1— 5	ὥρ.	5.47
6—10	»	5.55
11—15	»	6.04
16—20	»	6.12
21—25	»	6.21
26—30	»	6.29

☉ Ὁ ἥλιος εἰς τὸν ΖΥΓΟΝ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

○ Πανσέληνος	4
☾ Τελ. τέταρτον	11
● Νέα σελήνη	18
☽ Πρ. τέταρτον	26

Μὴν ἀθωμανικὸς
ΡΕΔΖΕΠ
ἔχον ἡμέρας 30.

Π				Σ	Ο
1	*Κ.*	Ἀρχὴ τῆς Ἰνδ. Συμεὼν Στυλ.	14	*Nom de Marie - Ex. de la Croix*	13
2	*Δ.*	Μάρκιανος, Ἰωάννου Νηστευτοῦ.	15	s. Nicomède, m.— s. Roland, év.	14
3	*Τ.*	Ἀνθίμου ἱερομ. ἐπ. Νικομηδείας.	16	ste Euphémie, v. m.- s. Corneille, m.	15
4	*Τ.*	Βαβύλα Ἀντιοχ. Μωυσέως πρ. ☽	17	Stigm. de s. Franç.-ste Hildegarde ☾	16
5	*Π.*	Ζαχαρίου προφήτου.	18	s. Joseph a Cup., c.	17
6	*Π.*	Ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐν Κολοσσαῖς θαύματος τοῦ Ἀρχ. Μιχαήλ.	19	ss. Janvier et Comp., mm.	18
7	*Σ.*	Ἑπτὰ ὁσίων μαρτύρων.	20	ss. Eustache et Comp., mm.	19
8	*Κ.*	**Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ.**	21	*Sept Douleurs.*—s. Mathieu, ap.	20
9	*Δ.*	Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης Θεοπατόρων.	22	ss. Maurice et Comp., mm.—s. Lo	21
10	*Τ.*	Μηνοδώρας καὶ Μητροδώρας μ.	23	s. Lin, p. m. — ste Thècla, v. m.	22
11	*Τ.*	Θεοδώρας ὁσ. Εὐσταθίας μ. ☾	24	N.-D. de la Merci-*Q. T. J^m Abst.*	23
12	*Π.*	Αὐτονόμου ἱερομάρτυρος.	25	s. Pacifique, c.—s. Guarin, ab. ☾	24
13	*Π.*	Κορνηλίου Ἑκατοντάρχου.	26	ste Justine, m.— *Q. T. J^m Abst.*	25
14	*Σ.*	**Η ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ.**	27	ss. Côme et Damien, mm — *Q. T.*	26
15	*Κ.*	Νικήτα μ. Φιλοθέου ὁσίου.	28	ss. Wenceslas, roi-s. Chaumont, év.	27
16	*Δ.*	Εὐφημ. μεγαλομ. τῆς Παντοφήμ.	29	s. Michel Archange	28
17	*Τ.*	Σοφίας μ. καὶ τῶν 3 αὐτῆς θυγατ.	30	s. Jérôme, D.—ste Sophie, v^ve	29
18	*Τ.*	Εὐμενίου Γορτύνης. Ἀριάδνης. ●	1	s. Rémi, év.	30
19	*Π.*	Τροφίμου, Σαββατίου, Δορυμιδοντος.	2	*ss. Anges Gardiens*—s. Léger ●	1
20	*Π.*	Εὐσταθίου μεγαλομάρτυρος.	3	s. Ewald — s. Théophile, év.	2
21	*Σ.*	Κοδράτου ἀποστ. Ἰωνᾶ προφ.	4	s. François d'Assise	3
22	*Κ.*	Φωκᾶ ἱερομ. ἐπ. Σινώπης.	5	*N.-D. du Rosaire*—s. Placide, m.	4
23	*Δ.*	Σέλλησις Προδρόμου. Πολυξένης.	6	s. Bruno, c.	5
24	*Τ.*	Θεκλης πρωτομάρτυρος.	7	s. Auguste Gustav. p. transp. de lett.	6
25	*Τ.*	Εὐφροσύνης ὁσίας.	8	ste Brigitte, v^ve—s. Démètre, m.	7
26	*Π.*	Ἡ μετάστ. Ἰωάννου Θεολόγου. ☽	9	s. Denis— s. Guislain, év.	8
27	*Π.*	Καλλιστράτη μ. καὶ τῶν σὺν αὐτῇ.	10	s. François de Borgia ☽	9
28	*Σ.*	Χαριτώνος ὁμολ. Βαρσὶς προφ.	11	s. Firmin, év.	10
29	*Κ.*	Κεφαλαίου τοῦ ἀναχωρητοῦ.	12	s. Maximilien, év.m.-s. Wilfrid, év.	11
30	*Δ.*	Γρηγορίου ἱερομ. τοῦ Φωτιστοῦ.	13	s. Edouard, roi	12

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ, *ἡμέραι 30.* — Ἐπειδὴ ἀρχῆθεν οἱ Ῥωμαῖοι ἐκάλουν τὸν μῆνα τοῦτον Septimus, ἤτοι ἕβδομον τοῦ ἔτους, διετήρησαν τὸ ὄνομα τοῦτο, μολονότι ἀπὸ ἑβδόμου ἔγινεν ἔννατος, ἀφ' ὅτου ὁ Νουμᾶς τῷ 713 π. Χ. προσέθηκε τοὺς μῆνας Ἰανουάριον καὶ Φεβρουάριον. Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς, καλῶς ποιοῦντες, διετηρήσαμεν τὴν ὀνομασίαν ταύτην, ἀποκαλοῦντες Σεπτέμβριον ἤτοι ἕβδομον τὸν μῆνα τοῦτον, ἐνῷ πράγματι εἶνε ἔννατος. Τὸν Σεπτέμβριον ἐκάλουν Γερμανικόν, Ἀντώνικον καὶ Τάκιτον.

Τὸν τρυγητὴ σιτάρι σπεῖρε κι' ὅσο θέλεις σύρε.

ΤΡΟΠΑΡΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

5. Ζαχαρίου τοῦ Προφήτου.

∴ Ἱερουσύνης στολισμὸν περιβαλλόμενος, σοφέ, κατὰ τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, ἁλοκαυτώματα δεκτά, ἱεροπρεπῶς προσενήνοχας, Ζαχαρία· καὶ γέγονας φωστὴρ καὶ θεατὴς μυστικῶν· τὰ σύμβολα ἐν σοὶ τὰ τῆς χάριτος, φέρων ἐκδήλως, πάνσοφε· καὶ ξίφει ἀναιρεθεὶς ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ, Χριστοῦ Προφῆτα, σὺν τῷ Προδρόμῳ, πρέσβευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

∴ Ὁ προφήτης σήμερον, καὶ ἱερεὺς τοῦ Ὑψίστου, Ζαχαρίας προϋθεμαι, ὁ τοῦ Προδρόμου γενέτης, τράπεζαν, τῆς αὐτοῦ μνήμης πιστοὺς ἐκτρέφων, πάμπε δικαιοσύνης τούτοις κερδάσας. Διὸ τούτων εὐφημοῦμεν, ὡς θεῖον μύστην Θεοῦ τῆς χάριτος.

8. Τὸ Γενέθλιον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.

∴ Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε, χαρὰν ἐμήνυσε πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ· ἐκ σοῦ γὰρ ἀνέτειλεν ὁ Ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν· καὶ λύσας τὴν κατάραν, ἔδωκε τὴν εὐλογίαν, καὶ καταργήσας τὸν θάνατον, ἐδωρήσατο ἡμῖν ζωὴν τὴν αἰώνιον.

∴ Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα ὀνειδισμοῦ ἀτεκνίας, καὶ Ἀδὰμ καὶ Εὔα ἐκ τῆς φθορᾶς τοῦ θανάτου ἠλευθερώθησαν, Ἁγνὴ, ἐν τῇ ἁγίᾳ Γεννήσει σου. Αὐτὴν ἑορτάζει καὶ ὁ λαός σου ἐνοχῆς, τῶν πταισμάτων λυτρωθεὶς ἐν τῷ κράζειν σοι· Ἡ στεῖρα τίκτει τὴν Θεοτόκον, καὶ τροφὸν τῆς ζωῆς ἡμῶν.

9. Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης.

∴ Τῶν δικαίων Θεοπατόρων σου, Κύριε, τὴν μνήμην ἑορτάζοντες, δι' αὐτῶν σε δυνωποῦμεν. Σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

∴ Εὐφραίνεται νῦν, ἡ Ἄννα τῶν στειρώσεως ἐνθέσια δεσμῶν, καὶ τρέφει τὴν Παναχραντον, συγκαλοῦσα ἅπαντας, ἀνυμνῆσαι τὸν δωρησάμενον, ἐκ τῆς νηδύος αὐτῆς τοῖς βροτοῖς, τὴν μόνην Μητέρα τὴν ἀπείρανδρον.

13. Τὰ Ἐγκαίνια τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως.

∴ Ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος τὴν εὐπρέπειαν, καὶ τὴν κάτω συναλίδιξας ὡραιότητα, τοῦ ἁγίου σκηνώματος τῆς δόξης σου, Κύριε. Στερέωσον αὐτὸ εἰς αἰῶνα αὐτοῦ, καὶ πρόσδεξαι ἡμῶν, τὰς ἐν αὐτῷ ἁπάντοτε προσαγομένας σοι δεήσεις, διὰ τῆς Θεοτόκου ἡ πάντων ζωὴ καὶ ἀνάστασις.

∴ Οὐρανὸς πολύφατος ἡ Ἐκκλησία, ἀνεδείχθη ἅπαντας φωταγωγοῦσα τοὺς πιστούς, ἐν ᾗ ἑστῶτες κραυγάζομεν· Τοῦτον τὸν οἶκον στερέωσον, Κύριε.

23. Σύλληψις Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

∴ Ἡ πρώην οὐ τίκτουσα στεῖρα εὐφράνθητι· ἰδοὺ γὰρ συνέλαβες Ἠλίου λύχνον, σαφῶς ᾠδίζειν τὸν μέλλοντα πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, ἀβλεψίᾳ νοσοῦσαν. Χόρευε, Ζαχαρία, ἐκβοῶν παρρησίᾳ· Προφήτης τοῦ Ὑψίστου ἐστὶν ὁ μέλλων τίκτεσθαι.

∴ Εὐφραίνεται λαμπρῶς Ζαχαρίας ὁ μέγας, καὶ ἡ πανευκλεὴς Ἐλισάβετ ἡ σὺζυξ, ἀξίως συλλαμβάνουσα Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον ὃν Ἀρχάγγελος εὐηγγελίσατο χαίρων, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀξιοχρέως τιμῶμεν, ὡς μύστην τῆς Χάριτος.

26. Μετάστασις Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

∴ Ἀπόστελε, Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡγαπημένε, ἐπιτάγυνον ὦδαι λαὸν ἀναπολόγητον· δέχεταί σε προσπίπτοντα ὁ ἐπιπεσόντα τῷ στήθει καταδεξάμενος· ὃν ἱκέτευε, Θεολόγε, καὶ ἐπίμονον νέφος ἐθνῶν διασκεδάσαι, αἰτούμενος ἡμῖν εἰρήνην, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

∴ Τὰ μεγαλεῖά σου, Παρθένε, τίς διηγήσεται; βρύεις γὰρ θαύματα. καὶ πηγάζεις ἰάματα, καὶ πρεσβεύεις ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὡς Θεολόγος καὶ φίλος Χριστοῦ.

Ἡ καρδία ἔχει λόγους τοὺς ὁποίους ἀγνοεῖ τὸ λογικόν.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

84. **ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ**. Διὰ γενήσεις, γάμους, προαγωγὴν κ.τ.λ. εἶναι προτιμοτέρα συγχαρητήριος ἐπιστολή, ἀλλ' ἂν ἔχῃς στενὰς σχέσεις, εἶνε προτιμοτέρα ἡ ἐπίσκεψις, ὅπως συγχαρῇς αὐτοπροσώπως.

85. **ΣΥΚΟΦΑΝΤΙΑ**. Ὅταν εἰς μίαν αἴθουσαν εὑρίσκεται γυνὴ συκοφαντηθεῖσα, περὶ τῆς ὁποίας διεδόθησαν δυσάρεστοι φῆμαι, ἡ οἰκοδέσποινα ὀφείλει νὰ προσενεχθῇ πρὸς αὐτὴν κατὰ τρόπον ἀναφοῦντα τὴν συκοφαντίαν. Οὐδεμίαν δύναται νὰ παραδεχθῇ σπουδαίαν κατηγορίαν κατ' ἐκείνων, τοὺς ὁποίους δέχεται. Ἐπίσης ὀφείλει νὰ μὴ ἀνέχηται ὅπως ἐν τῇ αἰθούσῃ αὐτῆς συκοφαντῶσι τοὺς ἀπόντας. Ἡ ἀνοχὴ ἀποδεικνύει σιωπηλὴν παραδοχὴν τῆς συκοφαντίας. Ἡ οἰκοδέσποινα φέρει ποιὰν τινὰ εὐθύνην τῶν λεγομένων ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς συκοφαντουμένους, ἡ περιφρόνησις εἶνε ἡ καλλιτέρα αὐτῶν ἀπάντησις. Χάνει τις συζητῶν καὶ θέλων νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀθωότητά του. Ὁ δικαιολογούμενος κατηγορεῖ ἑαυτόν.

86. **ΣΧΕΣΕΙΣ**. Μὴ σχετίζεσαι μετὰ τῶν ἀνθρώπων πρὶν ἢ καλῶς σπουδάσῃς αὐτούς, ἀλλὰ ἅπαξ σχετισθεῖσα μὴ περιέρχεσαι εἰς ῥῆξιν μετ' αὐτῶν ἐξ ἰδιοτροπίας καὶ ἄνευ σπουδαίου λόγου.

87. **ΤΡΑΠΕΖΑ**. Ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἡ τράπεζα εἶνε διευθετημένη, δύναταί τις νὰ κρίνῃ περὶ τῆς οἰκοδεσποίνης. Οἱ προσκεκλημένοι πρέπει νὰ κάθηνται ἐν ἀνέσει καὶ τὰ πάντα νὰ εὑρίσκωνται πλησίον αὐτῶν, ὥβωρ ἁλατοδοχεῖον κ.τ.λ. Εἶνε μάλιστα ἔλλειψις ὅταν οἱ προσκεκλημένοι, ὄντες πολλοί, εἶνε στενοχωρημένοι. Ἅμα τελειώσῃ τὸ φαγητόν, ἡ οἰκοδέσποινα ἐγείρεται, διότι δὲν πρέπει νὰ κάθηνται ἐπὶ πολὺ εἰς τὴν τράπεζαν, παρατείνοντες ἐπ' αὐτῆς τὴν συνδιάλεξιν. Καὶ ἐν οἰκογενειακῷ ἐτι κύκλῳ οἱ καλῶς ἀνατεθραμμένοι κάθηνται ἐπὶ τῆς τραπέζης ὡσεὶ παρευρίσκοντο εἰς μέγα δεῖπνον.

88. **ΤΕΚΝΑ**. Ἐν ἡμέρᾳ ὑποδοχῆς ἡ μήτηρ οὐδέποτε ἀφίνει τὰ τέκνα αὐτῆς εἰς τὴν αἴθουσαν. Ὅταν δμως αὐτὰ εἶνε πολὺ μικρά, ἐπειδὴ πολὺ πιθανὸν μία ἐπισκέπτρια νὰ θελήσῃ νὰ τὰ ἴδῃ πρέπει νὰ εἶναι καλῶς ἐνδεδυμένα. Τότε τὰ φέρει ἡ τροφὸς ἢ ἡ παιδαγωγός, ἀλλὰ περιμένει εἰς τὴν θύραν, ὅπως τὰ παραλάβῃ ἅμα διαταχθῇ.

89. **ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ**. Δυσάρεστοι εἰδήσεις, ὡς θάνατος, οὐδέποτε ἀναγγέλλεται διὰ τηλεγραφήματος, ἐκτὸς ἂν προηγηθῶσιν αὐτοῦ πολλὰ ἄλλα προδιαθέτοντα τὸν συγγενῆ. Καὶ

Παρασκεύασε τὸν ἄρτον μόνος σου καὶ θὰ τραφῇς καλλίτερον.

ἐν καιρῷ ὑποδοχῆς δύνασαι ν'ἀνοίξῃς ἓν τηλεγράφημα, περιοριζομένη νὰ ζητήσῃς τὴν ἄδειαν τῶν προσκεκλημένων, διότι πιθανὸν τοῦτο ν' ἀναγγέλλῃ εἴδησιν σοβαρὰν ἢ ἐπείγουσαν.

90. **ΤΡΟΠΟΣ ΤΟΥ ΦΕΡΕΣΘΑΙ.** Ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν φέρεταί τις πρὸς ἄλλον ἀποδεικνύεται ἡ καλὴ ἢ ἡ κακὴ αὐτοῦ ἀνατροφή. Ὁ τρόπος οὗτος εἶνε διάφορος, κατὰ λόγον τῆς ἡλικίας καὶ τοῦ φύλου. Ἡ γραῖα δὲν πρέπει νὰ φέρεται ὡς νέα, οὐδ' ὁ γέρων ὡς εἰκοσιτετραετὴς νέος. Ἂν πρόκειται περὶ ἀνθρώπου δειλοῦ ἢ κατωτέρου, ὑποδέχου αὐτὸν μὲ μειδίαμα ὅπως τῷ δώσῃς θάρρος. Ἂν δὲ πρόκειται περὶ ἀνθρώπου, τοῦ ὁποίου ἡ παρουσία ἢ ἡ κοινωνικὴ θέσις ἐπιβάλλει σεβασμόν, φέρου πρὸς αὐτὸν μετὰ τοῦ ἀπαιτουμένου σεβασμοῦ ἀλλὰ μὲ ἀξιοπρέπειαν.

91. **ΤΡΟΦΟΣ.** Ἀδὴν εἰσέρχεται πανταχοῦ μετὰ τοῦ βρέφους καὶ εἰς αὐτὴν ἔτι τὴν αἴθουσαν. Παραλαμβάνουσιν αὐτὴν καὶ εἰς τὸ ὄχημα.

92. **ΤΥΧΗ.** Ἐνώπιον ξένων μὴ παραπονεῖσαι καὶ μὴ στέναζε διὰ τὴν τύχην σου. Τοῦτο τοὺς στενοχωρεῖ. Καὶ μεταξὺ ἔτι τῆς οἰκογενείας ὀφείλεις νὰ ὁμιλῇς ὅσῳ τὸ δυνατὸν σπανιώτερον διὰ τὴν κακὴν τύχην σου.

93 **ΥΠΗΡΕΤΑΙ.** Τὸ ζήτημα τῶν ὑπηρετῶν εἶναι δύσκολον εἰς ὅλας τὰς οἰκίας, ἀλλὰ τοῦτο ἀφορᾷ τὴν οἰκοδέσποιναν, ἡ ὁποία οὐδέποτε ὀφείλει νὰ στενοχωρῇ τὸν σύζυγόν της, δυμγουμένη πρὸς αὐτὸν τὰ κατὰ τῶν ὑπηρετῶν παράπονά της. Μετὰ τῆς ὑπηρετρίας σου μὴ φέρεσαι μὲ οἰκειότητα. Εἶναι τὸ ἴδιον ὡς νὰ ἐφέρεσο πρὸς αὐτὴν κατὰ τρόπον ἀπρεπῆ. Ἕκαστος ὀφείλει νὰ τηρῇ τὴν θέσιν του.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

★ Εἰς τὸ μάθημα τῆς ἀριθμητικῆς ὁ διδάσκαλος ἐρωτᾷ τὸν Πέτρον·

— Ἐάν, Πέτρε, ἀφαιρέσω τρία ἀπὸ τρία πόσα θὰ μείνουν;

— Δὲν ἠξεύρω.

— Ἀλλὰ πρόσεξε. Ἔχεις εἰς τὴν τσέπην σου τρεῖς δεκάρας καὶ σοῦ πέφτουν. Τί θὰ σοῦ μείνῃ;

— Μιὰ τρύπα, ἀπαντᾷ θριαμβευτικῶς ὁ Πέτρος.

★ Μαρία, λέγει ἡ μητέρα, πήγαινε νὰ ἰδῇς ἂν ἐξύπνησεν ὁ Χρῆστος, διὰ νὰ ὑπάγετε εἰς τὸ σχολεῖον.

— Μὴν ἔρχεσαι, Μαρία, φωνάζει ἀπὸ τὴν κλίνην του ὁ Χρῆστος, διότι κοιμοῦμαι.

★ *Ἡ ζηλοτυπία εἶναι ἄκανθα τοῦ ἔρωτος.*
★ *Μὴ πίστευε ποτὲ γυναῖκα κλαίουσαν καὶ ἄνδρα ὀρκιζόμενον.*

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

1—5	ὥρ. 6.35
6—10	» 6.42
11—15	» 6.51
16—20	» 6.56
21—25	» 7.02
26—31	» 7.09

☉ Ὁ ἥλιος εἰς τὸν ΣΚΟΡΠΙΟΝ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

☽ Πανσέληνος 4
☾ Τελ. τέταρτον 11
● Νέα σελήνη 18
☽ Πρ. τέταρτον 26

Μὴν ὀθωμανικὸς **ΣΑΜΠΑΝ** ἔχων ἡμέρας 29.

Η			Ν		Ο
1	*T.*	*Ἀνανία ἀποστ. Ῥωμανῦ μελῳδ.*	14	s. Calixte, p. m.— ste Fortunée	14
2	*T.*	*Κυπριανοῦ ἱερομ. Ἰουστίνης μ.*	15	ste Thérèse, v.	15
3	*Π.*	*Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου ἱερομ.*	16	s. Gall, ab.—s. Léopold	16
4	*Π.*	*Ἱεροθέου ἐπισκ. Ἀθηνῶν.* ☾	17	ste Hédwige, vve ☾	17
5	*Σ.*	*Χαριτίνης μάρτυρος.*	18	s. Luc, Evang.	18
6	*Κ.*	*Θωμᾶ ἀποστόλου.*	19	s. Pierre d'Alc., c.-s. Théofred, ab.	19
7	*Δ.*	*Σεργίου, Βάκχου μ. Πολυχρονίου.*	20	s. Wendelin, ab.	20
8	*T.*	*Πελαγίας ὁσιας.*	21	ste Ursule, m.—s. Hilarion, ab.	21
9	*T.*	*Ἰακώβου Ἀλφαίου ἀποστόλου.*	22	ste Marguerite Alacoque, v.	22
10	*Π.*	*Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας μαρτ.*	23	T.-S. Rédempteur— ste Ode, vve	23
11	*Π.*	*Θεοφάνους ὁσίου τοῦ Γραπτοῦ.* ☾	24	s. Raphaël Archange ☾	24
12	*Σ.*	*Προβη, Ταρσίχη καὶ Ἀνδρονίκη μ.*	25	ss. Crepin et Crepinien, mm.	25
13	*Κ.*	**ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ 350 ΠΑΤΕΡΩΝ**	26	s. Evariste, p. m.	26
14	*Δ.*	*Ναζαρίου, Γερβασίου μ. Κοσμᾶ μελ.*	27	s. Florence, m.	27
15	*T.*	*Λουκιανοῦ μάρτυρος.*	28	ss. Simon et Jude ap.—s. Alfred, c.	28
16	*T.*	*Λογγίνου μ. τοῦ Ἑκατοντάρχου.*	29	s. Narcisse, m.	29
17	*Π.*	*Ὑσπὴ προφ. Ἀνδρέου ὁσιομ.*	30	s. Gerard, év.	30
18	*Π.*	*Λουκᾶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ.* ●	31	s. Loup, év.— *Vig. Jeûne Abst.* ●	31
19	*Σ.*	*Ἰωὴλ προφ. Ὀδέρνου μ.*	1	**TOUSSAINTS**	1
20	*Κ.*	*Ἀρτεμὶς μεγαλομ. Γερασίμου Νέου.*	2	*Les Trépassés*— s. Juste, év.	2
21	*Δ.*	*Ἱλαρίωνος ὁσίου τοῦ Μεγάλου.*	3	s. Hubert, év.- ste Sylvia - ste Ida	3
22	*T.*	*Τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 παίδων. Ἀβερκίου.*	4	s. Charles Barromée, év.	4
23	*T.*	*Ἰακώβου ἀποστ. τοῦ Ἀδελφοθέου.*	5	s. Emerich, roi	5
24	*Π.*	*Ἀρέθα μ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.*	6	s. Léonard, ab.	6
25	*Π.*	*Μακκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου μ.*	7	s. Ernest, ab.—s. Florence, év	7
26	*Σ.*	**ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΜΥΡΟΒΛΗΤΟΥ** ☽	8	s. Godefroy, év. ☽	8
27	*Κ.*	*Νίστορος μάρτυρος.*	9	ss. Théodore et Oreste, mm.	9
28	*Δ.*	*Τερεντίου καὶ Νεονίλλης μ.*	10	s. André Avellini, c.	10
29	*T.*	*Ἀναστασίας ὁσιομ. Ἀβραμίου ὁσ.*	11	s. Martin, év.	11
30	*T.*	*Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας μ.*	12	s. Rémé, év.— s. Chrétien, év.	12
31	*Π.*	*Στάχυος ἀποστ. Ἐπιμάχου μ.*	13	s. Eugène, év.— s. Brice, év.	13

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ, *ἡμέραι 31.—Τὸ ὄνομα αὐτοῦ παράγεται ἐκ τοῦ octo (ὀκτώ), καὶ σημαίνει τὸν ὄγδοον μῆνα. Συμβαίνει ἐπομένως καὶ διὰ τὸν μῆνα τοῦτον τὸ αὐτὸ ἴσοπον, τὸ ὁποῖον συμβαίνει καὶ διὰ τὸν Σεπτέμβριον. Ἤτοι ἀποκαλοῦμεν αὐτὸν Ὀκτώβριον ἐκ τοῦ λατινικοῦ October, τηρήσαντες τὸ ῥωμαϊκὸν αὐτοῦ ὄνομα, ἐνῷ παράγεται εἴτε οὐχὶ ὄγδοος, ἀλλὰ δέκατος. Πρὸς καιρὸν ὠνόμαζον αὐτὸν Φαυστῖνον, καὶ ἐπὶ Κομόδου Ἀνβίκτον καὶ Δομιτιανόν.*

Ὀκτώβρι καὶ δὲν ἔσπειρες; ὀκτὼ σωροὺς δὲν ἔκαμες.

ΤΡΟΠΑΡΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

3. Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου.

∴ Χρηστότητα ἐκδιδαχθείς, καὶ γήφων ἐν πᾶσιν, ἀγαθὴν συνείδησιν ἱεροπρεπῶς ἐνδυσάμενος, ἠντλησας ἐκ τοῦ Σκεύους τῆς ἐκλογῆς τὰ ἀπόρρητα, καὶ τὴν πίστιν τηρήσας, τὸν ἴσον δρόμον τετέλεκας, ἱερομάρτυς Διονύσιε. Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

∴ Τὰς οὐρανίους διαβὰς πύλας ἐν πτέρυξι, ὡς μαθητὴς τοῦ ὑπὲρ τρεῖς οὐρανοὺς φθάσαντος Ἀποστόλου, Διονύσιε, τῶν ἀρρήτων, ἐκλουτίσθης πᾶσαν γνῶσιν καὶ κατηύγασας, τοὺς ἐν σκότει τῆς ἀγνοίας καθεζομένους· διὸ κράζομεν· Χαίροις, Πάτερ πανόσιε.

6. Θωμᾶ τοῦ Ἀποστόλου.

∴ Ἀπόστολε ἅγιε Θωμᾶ, πρέσβευε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμάτων ἄφεσιν παράσχῃ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

∴ Ὁ τῆς θείας χάριτος πεπληρωμένος, τοῦ Χριστοῦ Ἀπόστολος καὶ ὑπηρέτης ἀληθής, ἐν μετανοίᾳ ἐκραύγαζε· Σύ μου ὑπάρχεις Θεός τε καὶ Κύριος.

18. Λουκᾶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ.

∴ Ἀπόστολε ἅγιε καὶ Εὐαγγελιστὰ Λουκᾶ, πρέσβευε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμάτων ἄφεσιν παράσχῃ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

∴ Μαθητὴς γενόμενος τοῦ θείου Λογου, σὺν τῷ Παύλῳ ἅπασαν ἐφωτογράγησας τὴν γῆν, καὶ τὴν ἀχλὺν ἀπεδίωξας, τὸ θεῖον γράψας Χριστοῦ Εὐαγγέλιον.

20. Τοῦ Ὁσίου Γερασίμου.

∴ Τῶν Ὀρθοδόξων προστάτην, καὶ ἐν σαρκὶ ἄγγελον, καὶ θαυματουργὸν Θεοφόρον τοσραντίνα ἠμῖν, ἐπαινέσωμεν, πιστοί, θεῖον Γεράσιμον· ὅτι ἀξιος παρὰ Θεοῦ ἀπέλαβε ἰαμάτων τὴν ἀφθαρσίαν χάριν· ᾧ κράζουσι τοὺς νοσοῦντας, δαιμονῶντας ἰᾶται. Διὸ καὶ τοῖς τιμῶσιν αὐτὸν βρύει ἰάματα.

∴ Εὐχαρίστως ἄσμασι τῶν Κεφαλήνων ἡ νῆσος, προσκαλεῖται σήμερον τῶν Ὀρθοδόξων τὰ πλήθη, μέγιστον τοσραντίντα, ἐγκωμιάσαι, καύχημα Ὀρθοδοξίας ἀναφαντέντα, τὸν Γερσίσιμον τὸν θεῖον, τὸν ζῶσιν ταύτης ὁμοῦ καὶ πρόμαχον.

23. Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου.

∴ Ὡς τοῦ Κυρίου Μαθητής, ἀνεδέξω, Δίκαιε, τὸ Εὐαγγέλιον ὡς Μάρτυς, ἔχεις τὸ ἀπαράτρεπτον, τὴν παρρησίαν ὡς Ἀδελφόθεος, τὸ πρεσβεύειν ὡς Ἱεράρχης. Ἱκέτευε Χριστὸν τὸν Θεόν, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

∴ Ὁ τοῦ Πατρὸς Μονογενὴς Θεὸς Λόγος, ἐπιδημήσας πρὸς ἡμᾶς ἐκ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, Ἰάκωβε θεσπέσιε, πρῶτόν σε ἀνέδειξε τῶν Ἱεροσολύμων ποιμένα καὶ διδάσκαλον, καὶ πιστὸν οἰκονόμον τῶν Μυστηρίων τῶν πνευματικῶν· ὅθεν σε πάντες τιμῶμεν, Ἀπόστολε.

26. Τοῦ ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου.

∴ Μέγαν εὗρατο ἐν τοῖς κινδύνοις σὲ ἐπέρμαχον ἡ οἰκουμένη, Ἀθλοφόρε, τὰ ἔθνη τροπούμενον. Ὡς οὖν Ἀναίου καθεῖλες τὴν ἔπαρσιν, ἐν τῷ σταδίῳ θαρρύνας τὸν Νέστορα, οὕτως, ἅγιε, Μεγαλομάρτυς Δημήτριε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἱκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

∴ Τοῖς τῶν αἱμάτων σου ῥείθροις, Δημήτριε, τὴν Ἐκκλησίαν Θεὸς ἐτοφράγωσεν, ὁ δοὺς σοι τὸ κράτος ἀήττητον, καὶ περιέπων τὴν πόλιν σου ἀῤῥωτον· αὐτὴς γὰρ ὑπάρχεις τὸ στήριγμα.

★ Ἔσο κύριος τῆς θελήσεώς σου καὶ δοῦλος τῆς συνειδήσεώς σου.
★ Τὸ βλέμμα εἶναι ἠλεκτρικὸς σπινθὴρ τῆς καρδίας.
★ Τὸ μέλλον σου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ παρελθόντος σου.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

94. **ΥΠΟΚΛΙΣΕΙΣ.** Αὗται ἐπιτρέπονται ἐντὸς αἰθούσης, ἰδίως πρὸς τὰς νέας γυναῖκας καὶ τὰς νεάνιδας, ἀλλ' οὐχὶ εἰς τὴν ὁδόν. Ἐνταῦθα αὗται χαιρετίζουσι διὰ κλίσεως τῆς κεφαλῆς.

95. **ΥΠΟΛΗΨΙΣ.** Εἶναι ἀνάξιον καλῶς ἀνεθραμμένου ἀνδρὸς νὰ ἐκφράζεται διφορουμένως διὰ τὴν ὑπόληψιν μιᾶς γυναικός. Ὁ τοιοῦτος στερεῖται καλῆς ἀνατροφῆς καὶ ἔχει χαμερπῆ ψυχὴν τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον αἱ λέξεις αὗται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἶναι ἐκδίκησις γυναικείας αὐστηρότητος.

96. **ΥΠΟΣΧΕΣΙΣ.** Εἶνε εὔκολον νὰ ὑποσχεθῇ τις τὰ πάντα ὅπως ἀπαλλαγῇ τινός, ζητοῦντος μίαν χάριν, ἀλλὰ τοῦτο εἶναι κακὸν διότι γεννᾷ ἐλπίδας αἱ ὁποῖαι δὲν θὰ πραγματοποιηθοῦν. Τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν ἀνατροφήν. Τέλος νὰ τηρῇς τὰς ὑποσχέσεις σου, διότι ἡ ὑπόσχεσις εἶνε συμβόλαιον, τὸ ὁποῖον συνυπογράφεις μετὰ τῆς συνειδήσεώς σου.

97. **ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΣ.** Οὐδέποτε ἀπόφευγε ἐκείνους εἰς τοὺς ὁποίους εἶσαι ὑπόχρεως. Τοῦτο κάμνουν πολλοὶ ὅταν λάβωσι παρ' ἄλλων χρήματα. Διὰ μιᾶς εὐγενοῦς λέξεως ὑπενθύμισον πρὸς αὐτοὺς ὅτι δὲν ἐλησμόνησες τὴν ὑποχρέωσίν σου.

98. **ΦΑΓΗΤΟΝ.** Οἱ καλῶς ἀνατεθραμμένοι δὲν κόπτουν μὲ τὸ μαχαίριον τὸν ἄρτον, δὲν χειρονομοῦν ἐνῷ κρατοῦν τὸ μαχαίριον ἢ τὸ περούνιον, δὲν λαμβάνουν τὸ περούνιον ὅτε μὲν διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς καὶ ἄλλοτε διὰ τῆς ἄλλης, δὲν θραύουν τὰ βραστὰ αὐγὰ μὲ τὸ μαχαίριον, ἀλλὰ μὲ μικρὸν κοχλιάριον, ἀκολούθως δὲ θραύουν τὸ κέλυφος αὐτῶν διὰ τοῦ ὠοδοχείου. Δὲν μασσοῦν θορυβωδῶς, δὲν ροφοῦν τὴν σοῦπαν μετὰ θορύβου, καὶ δὲν τρώγουν ἄρτον μεταξὺ ἑνὸς φαγητοῦ καὶ ἄλλου.

Μεταχειρίζου τὸ περούνιόν σου ὅταν τρώγῃς ὀπωρικά, ὡς ροδάκινα ἢ ἀπίδια. Τὰ ἀπίδια καὶ τὰ μῆλα κόπτονται εἰς τέσσαρα ἀλλ' οὐδέποτε τὰ ροδάκινα. Τὰ σταφύλια κόπτονται εἰς λογικὸν μέγεθος καὶ προσφέρονται μὲ εἰδικὰ ψαλίδια, ὅπως ὁ συνδαιτυμὼν κόπτει ὅσον θέλει.

Τὰ περούνια εἰς μίαν καλὴν οἰκίαν ἀλλάσσονται κατὰ πᾶν φαγητόν, ἀλλὰ καὶ μεταξὺ συγγενῶν ἡ ἀλλαγὴ εἶνε ἀπαραίτητος μετὰ τὰ ὄψαρια. Ἐπὶ μιᾶς τραπέζης κάνισμον μὲ ὀπωρικὰ ἀντικαθιστᾷ κάλλιστα τὰ ἄνθη ὅταν οἱ προσκεκλημένοι εἶνε οἰκεῖοι, ἀλλὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ γίνεται εἰς μέγα γεῦμα.

99. **ΦΙΛΙΑ.** Δὲν πρέπει νὰ καθιστῶμεν τοὺς φίλους μας ἐντ-

Τ' ἁγίου Λουκᾶ, σπεῖρε τὰ κουκιά.

μέρους τῶν δυστυχῶν μας, καὶ ἰδίως εἰς τὰ χρηματικὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα εἶνε τόσον λεπτά. Ἡ γυνὴ δὲν ὀφείλει νὰ ἐπιζητῇ τὰς φίλας αὐτῆς εἰς κοινωνικὴν τάξιν ἀνωτέραν τῆς ἰδικῆς της. Διὰ τὴν φιλίαν ἀναγκαιοῖ κοινωνικὴ ἰσότης. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς παιδικὰς αὐτῆς φίλας, καλὸν νὰ τὰς ὑποδέχεται, καὶ ἂν ἀκόμη ἐδυσφύχησαν.

100. **ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ**. Περιποιοῦ ἐκείνους, τοὺς ὁποίους φιλοξενεῖς. Ἂν εἶνε ὀχληροί, ἢ ἔχουσιν ἐλαττώματα, δύνασαι νὰ μὴ τοὺς προσκαλέσῃς πλέον ἐν τῷ μέλλοντι, ἀλλὰ κατ' οὐδένα τρόπον μὴ ἀποδείξῃς πρὸς αὐτοὺς τὴν δυσαρέσκειάν σου.

101. **ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ**. Εἰς τὴν ὁδὸν μία γυνὴ ὅταν ἀπαντᾷ ἕνα ἄνδρα γνωστόν της, ἀποδεικνύει δι' ἐλαφρᾶς κλίσεως τῆς κεφαλῆς, ὅτι συγκατατίθεται νὰ χαιρετηθῇ. Πολλάκις μάλιστα χαιρετᾷ αὐτὴ πρώτη. Εἰς τὴν κλίμακα ἢ τὸν διάδρομον ὁ ἀνὴρ χαιρετᾷ μίαν γυναῖκα, καὶ ἂν ἀκόμη δὲν τὴν γνωρίζῃ. Ὁ καλῶς ἀνατεθραμμένος ὅταν χαιρετᾷ μίαν γυναῖκα ἐκβάλλει καθ' ὁλοκληρίαν τὸν πῖλόν του. Ὅταν εἰς τὴν ὁδὸν ὁμιλῇ πρὸς μίαν γυναῖκα, κρατεῖ τὸν πῖλόν του, ἐφ' ὅσον αὐτη δὲν τῷ εἴπῃ νὰ τὸν φορέσῃ.

Μεταξὺ ἀνδρῶν ὁ χαιρετισμὸς γίνεται μόλις ἐκβαλλομένου τοῦ πίλου, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ νέου ἀπέναντι γέροντος, ἢ περὶ κατωτέρου ἀπέναντι ἀνωτέρου. Καὶ μεταξὺ συγγενῶν, καὶ μεταξὺ ἀνδρογύνου ὁ καλῶς ἀνατεθραμμένος ἐκβάλλει πάντοτε τὸν πῖλόν του.

102. **ΧΑΡΤΟΠΑΙΓΝΙΟΝ**. Εἰς μίαν ἐσπερίδα καλὸν νὰ ὑπάρχῃ δωμάτιον χαρτοπαιγνίου, διὰ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὴν τὴν διασκέδασιν, ἀλλ' οὐδέποτε ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἡ οἰκοδέσποινα πρέπει νὰ ἀνεχθῶσιν ὅπως παίζωνται μεγάλα ποσά. Ὁ χαρτοπαίζων ὀφείλει οὔτε νὰ χαίρεται ὅταν κερδίζῃ οὔτε νὰ λυπῆται ὅταν χάνῃ.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

★ Ἡ Ἑλένη εἶχε μίαν ἡμέραν τρομερὰν πολυλογίαν, ὁ δὲ ἀδελφός της Νικόλαος, τὸν ὁποῖον ἡ Ἑλένη δὲν ἄφηνε νὰ γράψῃ μὲ τὴν πολυλογίαν της, τῇ λέγει·

— Κρῖμα ὅτι ἐγεννήθης καὶ ἀνετράφης εἰς τὴν Λακωνίαν, καὶ δὲν ἔμαθες νὰ ὁμιλῇς *λακωνικῶς*.

Ἡ Ἑλένη ἐσιώπησεν, ὕστερον δὲ ἀπὸ ὀλίγον ὁ ἀδελφός της τῇ λέγει·

— Φέρε μου, Ἑλένη, τὸ βιβλίον τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται πλησίον σου.

— *Μολὼν λαβέ*, ἀπαντᾷ λακωνικῶς ἡ Ἑλένη, δηλαδὴ *ἔλα καὶ πάρε τό*.

Ἄϊ Δημητράκη μικρὸ καλοκαιράκι.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

1— 5	ὡρ.	7.14
6—10	»	7.17
11—15	»	7.21
16—20	»	7.23
21—25	»	7.23
26—30	»	7.23

☉ *Ὁ ἥλιος εἰς τὸν* ΤΟΞΟΤΗΝ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

○ *Πανσέληνος*	2
☾ *Τελ. τέταρτον*	9
● *Νέα σελήνη*	17
☽ *Πρ. τέταρτον*	25

Μὴν ὀθωμανικὸς
RAMAZAN
ἔχων ἡμέρας 30.

Π				Ο
1	*Π.*	*Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ Ἀναργύρ.*	14	s. Livin, év.—s. Imier, c.	15
2	*Σ.*	*Ἀμπδύνου μ. καὶ συν αὐτῷ.*	15	s. Léopold, c.—s. Albert le Grand ☉	16
3	*Κ.*	*Ἀκεγιμᾶ, Ἰωσὴφ, Ἀεθφαλὲ μ.* ☾	16	s. Edmond, év.—s. Othmar, ab.	17
4	*Δ.*	*Ἰωαννικίου τοῦ Μεγ. Νικαίρχου.*	17	s. Grégoire Thaumaturge, év.	18
5	*Τ.*	*Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης μ.*	18	s. Odon Dédic. de ss. Pier^re^ et Paul	19
6	*Τ.*	*Παύλου ὁσιομ. Κ'παλεοῦς ὁμολ.*	19	ste Elisabeth de Hongrie	20
7	*Π.*	*Τῶν ἐν Μελιτηῖ 33 μ. Λαζάρου.*	20	s. Félix de Valois, c.	21
8	*Π.*	ΣΥΝΑΞΙΣ ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓ. ΜΙΧΑΗΛ	21	*Présentation de la S. Vierge*	22
9	*Σ.*	*Ὀνησιφόρου καὶ Πορφυρίου μ.* ☾	22	ste Cécile, v. m. ☾	23
10	*Κ.*	*Ἑρμᾶτου ἀποστ. Ὀρέστου μ.*	23	s. Clément, p. m. - ste Lucrèce	24
11	*Δ.*	*Μηνᾶ, Βίκτωρος, Βικεντίου μ.*	24	s. Jean de la Croix, c.	25
12	*Τ.*	*Ἰωάννου Ἐλεήμονος. Νείλου ὁσ.*	25	ste Cathérine v. m.	26
13	*Τ.*	*Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.*	26	s. Leonard, p. m.—s. Conrad, év.	27
14	*Π.*	*Φιλίππου ἀποστόλου.*	27	s. Virgile, év.—ste Delphine, v.	28
15	*Π.*	*Γουρία, Σαμωνᾶ, Ἀβίβου μ. (Ἀρχὴ ἡ νηστεία τῶν Χριστουγέννων).*	28	s. Sosthènes, m.	29
					1
16	*Σ.*	*Ματθαίου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ.*	29	s. Saturnin, m.	
17	*Κ.*	*Γρηγορίου ἐπ. Νεοκαισαρείας.* ●	30	*1er de l'Avent*—s. André, ap. ●	2
18	*Δ.*	*Πλάτωνος καὶ Ῥωμανοῦ μ.*	1	s. Eloi, év. — ste Natalie, v^ve^	3
19	*Τ.*	*Ἀβδιοῦ προφ. Βαρλαὰμ μ.*	2	ste Bibiane, v.m.	4
20	*Τ.*	*Προκλῆ Κ'λεους. Γρηγορίου Δεκαπ.*	3	s. François Xavier, c.-s. Luce, roi	5
21	*Π.*	**ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ.**	4	ste Barbe, v. m.	6
22	*Π.*	*Φιλήμονος καὶ Ἀρχίππ. ἀποστ.*	5	s. Sabbas, ab.	7
23	*Σ.*	*Ἀμφιλοχίου ἐπισκ. Ἰκονίου.*	6	s. Nicolas, év.	8
24	*Κ.*	*Κλήμεντος πάπα Ῥώμης.*	7	*2e de l'Avent*—s. Ambroise, év. D.	9
25	*Δ.*	*Αἰκατερίνης μεγαλ. Μερκουρίου μ.* ☽	8	IMM. CONCEPTION DE N.-D. ☽	10
26	*Τ.*	*Ἀλυπίου τοῦ Κιονίτ. Στυλιανοῦ.*	9	stes Léocadie-Valérie - s. Egbert	11
27	*Τ.*	*Ἰακώβου Πέρσου μεγάλου.*	10	ste Eulalie v. m.—s. Herbert, év.	12
28	*Π.*	*Στεφάνου τοῦ νέου. Εἰρηνάρχης μ.*	11	s. Damase, p.	13
29	*Π.*	*Παραμόνου καὶ Φιλουμένου μ.*	12	s. Maxence, m.	14
30	*Σ.*	ΑΝΔΡΕΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ	13	ste Lucie, v. m. — ste Odile, v.	15

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ, *ἡμέραι 30.* — *Καὶ τοῦ μηνὸς τούτου τὸ ὄνομα παράγεται ἐκ τοῦ λατινικοῦ Novem (ἐννέα), καὶ πράγματι ἦτο ἔννατος πρὸ τοῦ Νουμᾶ, ἐνῷ σήμερον εἶνε ἐνδέκατος. Ἐπὶ Τιβερίου ἡ ῥωμαϊκὴ γερουσία προέτεινε νὰ ὀνομασθῇ ὁ μὴν οὗτος Τιβέριος, ὡς ἐγένετο διὰ τοὺς μῆνας Ἰούλιον καὶ Αὔγουστον, ἀλλ' ὁ Αὐτοκράτωρ ἠρνήθη εἰπών· — Τί θὰ ἔκαμεν ἡ Γερουσία καθ' ἣν ἡμέραν ἡ Ῥώμη θὰ ἠρίθμει δεκατρεῖς Καίσαρας;*

Τὸν Νοέμβρι μῆνα σπεῖρε.

ΤΡΟΠΑΡΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

8. Ἡ Σύναξις τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ.

∴ Τῶν οὐρανίων στρατιῶν Ἀρχιστράτηγος, δυσωποῦμεν ὑμᾶς, ἡμεῖς οἱ ἀνάξιοι, ἵνα ταῖς Ὑμῶν δεήσεσι τειχίσητε ἡμᾶς, σκέπῃ τῶν πτερύγων τῆς ἀΰλου Ὑμῶν δόξης φρουροῦντες ἡμᾶς προσπίπτοντας, ἐκτενῶς καὶ βοῶντας· Ἐκ τῶν κινδύνων λυτρώσασθε ἡμᾶς, ὡς ταξιάρχαι τῶν ἄνω Δυνάμεων.

∴ Ἀρχιστράτηγοι Θεοῦ, λειτουργοὶ θείας δόξης, τῶν ἀνθρώπων ὁδηγοί, καὶ ἀρχηγοὶ Ἀσωμάτων, τὸ συμφέρον ἡμῖν αἰτήσασθε καὶ τὸ μέγα ἔλεος, ὡς τῶν Ἀσωμάτων Ἀρχιστράτηγοι.

13. Ἰωάννου Χρυσοστόμου.

∴ Ἡ τοῦ στόματός σου καθάπερ πυρσὸς ἐκλάμψασα χάρις, τὴν οἰκουμένην ἐφώτισεν· ἀφιλαργυρίας τῷ κόσμῳ θησαυροὺς ἐναπέθετο· τὸ ὕψος ἡμῖν τῆς ταπεινοφροσύνης ὑπέδειξεν. Ἀλλὰ σοῖς λόγοις παίδευσον, Πάτερ Ἰωάννη Χρυσόστομε, πρέσβευε τῷ Λόγῳ Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

∴ Ἐκ τῶν οὐρανῶν ἐδέξω τὴν θείαν χάριν, καὶ διὰ τῶν σῶν χειλέων πάντας διδάσκεις, προσκυνεῖν ἐν Τριάδι, τὸν ἕνα Θεόν, Ἰωάννη Χρυσόστομε, παμμακάριστε Ὅσιε· ἐποῦσις εὐφημοῦμέν σε· ὑπάρχεις γὰρ καθηγητὴς, ὡς τὰ θεῖα σαφῶν.

20. Προεόρτια τῶν Εἰσοδίων.

∴ Χαρὰν προμηνυστεύεται σήμερον Ἄννα ἡμῖν, τῆς λύπης ἀντίθετον καρπὸν βλαστήσασα, τὴν μόνην Ἀειπάρθενον· ἣν πεφ δὴ καὶ προσάγει, τὰς εὐχὰς ἐκπληροῦσα σήμερον γηθομένη ἐν Ναῷ τοῦ Κυρίου, ὡς ὄντως Ναὸν τοῦ Θεοῦ Λόγου καὶ Μητέρα ἀγνήν.

∴ Εὐφροσύνης σήμερον ἡ οἰκουμένη, ἐπλημμύρησεν ἅπασα ἐν τῇ εὐσήμῳ ἑορτῇ τῆς Θεοτόκου κραυγάζουσα· Ἄϋτη ὑπάρχει σκηνὴ ἐπουράνιος.

21. Τὰ Εἰσόδια τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.

∴ Σήμερον τῆς εὐδοκίας Θεοῦ τὸ προοίμιον, καὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων σωτηρίας ἡ προκήρυξις. Ἐν Ναῷ τοῦ Θεοῦ τρανῶς ἡ Παρθένος δείκνυται, καὶ τὸν Χριστὸν τοῖς πᾶσι προκαταγγέλλεται. Αὐτὴ καὶ ἡμεῖς μεγαλοφώνως βοήσωμεν· Χαῖρε, τῆς οἰκονομίας τοῦ Κτίστου ἡ ἐκπλήρωσις.

∴ Ὁ καθαρώτατος ναὸς τοῦ Σωτῆρος, ἡ πολυτίμητος παστὰς καὶ Παρθένος, τὸ ἱερὸν θησαύρισμα τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, σήμερον εἰσάγεται ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, τὴν χάριν συνεισάγουσα, τὴν ἐν Πνεύματι θεῳ· ἣν ἀνυμνοῦσιν Ἄγγελοι Θεοῦ. Αὕτη ὑπάρχει σκηνὴ ἐπουράνιος.

25. Τῆς ἁγίας Μεγαλομάρτυρος Αἰκατερίνης.

∴ Τὴν πανεύφημον νύμφην Χριστοῦ ὑμνήσωμεν Αἰκατερίναν τὴν θείαν καὶ πολιοῦχον Σινᾶ, τὴν βοήθειαν ἡμῶν καὶ ἀντίληψιν· ὅτι ἐφώτισε λαμπρῶς, τοὺς κομψοὺς τῶν ἀσεβῶν, τοῦ Πνεύματος τῇ μαχαίρᾳ, καὶ νῦν ὡς Μάρτυς στεφθεῖσα, αἰτεῖται πᾶσι τὸ μέγα ἔλεος.

∴ Χορείαν σεπτὴν, ἐνθέως, φιλομάρτυρες, ἐγείραντε νῦν, γεραίροντες τὴν πάνσοφον Αἰκατερίναν. Αὕτη γὰρ ἐν σταδίῳ τὸν Χριστὸν ἐκήρυξε, καὶ τὸν ὄφιν ἐπάτησε, ῥητόρων τὴν γνῶσιν καταπτύσασα.

30. Ἀνδρέου Ἀποστόλου.

∴ Ὡς τῶν Ἀποστόλων Πρωτόκλητος, καὶ τοῦ Κορυφαίου αὐτάδελφος, τῷ Δεσπότῃ τῶν ὅλων, Ἀνδρέα, ἱκέτευε, εἰρηνηγετῇ οἰκουμένῃ βοηθῆσασθαι, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

∴ Τὸν τῆς ἀνδρείας ἐπώνυμον θεηγόρον, καὶ Μαθητὴν τὸν Πρωτόκλητον τοῦ Σωτῆρος, Πέτρου τὸν σύγγονον εὐφημήσωμεν· ὅτι, ὡς πάλαι τότε, καὶ νῦν ἡμῖν ἐκήρυξεν· Εὑρήκαμεν δεῦτε τὸν ποθούμενον.

Ὄντας ἡ Πούλια βασιλεύει, ὁ καλὸς ζευγολάτης ἀποσπέρνει,

ΟΔΗΓΙΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

103. **ΧΕΙΡ.** Ὁ ἀνὴρ εἰσερχόμενος εἰς μίαν αἴθουσαν δύναται νὰ ἀσπασθῇ τὴν χεῖρα τῆς οἰκοδεσποίνης. Τὸ τοιοῦτον δὲν συνειθίζεται μὲν ἀλλὰ καὶ δὲν βλάπτει. Ἡ γυνὴ δὲν δίδει τὴν χεῖρα αὐτῆς εἰς πάντας.

104. **ΧΕΙΡΟΚΡΟΤΗΣΕΙΣ.** Εἰς τὸ θέατρον ἢ εἰς δημοσίαν μουσικὴν συναυλίαν ἡ γυνὴ οὐδέποτε χείροκροτεῖ. Τοῦτο ἐπιτρέπεται μόνον ἐντὸς αἰθούσης. Τὸ τοιοῦτον εὐχαριστεῖ τὴν οἰκοδέσποιναν, ἀλλ' οὐδέποτε ὀφείλει αὐτὴ νὰ δώσῃ τὸ σύνθημα τῶν χειροκροτήσεων.

105. **ΧΟΡΟΣ.** Μία νέα δὲν ὀφείλει νὰ χορεύῃ ἀδιακόπως μετὰ τοῦ ἰδίου χορευτοῦ, μεταβάλλουσα τὸν χορὸν εἰς συνέντευξιν. Δὲν εἶνε ὀρθὸν νὰ ἐκμοτηρεύηται ταπεινοφρόνως πρὸς ἐκεῖνον μετὰ τοῦ ὁποίου χορεύει. Πᾶσα πλάνη ἐπὶ τοῦ σημειωματαρίου αὐτῆς εἶναι ἀσύγγνωστος. Ἂν ὑπεσχέθη κατὰ λάθος ἕνα χορὸν εἰς δύο χορευτάς, προτιμότερον μετ' οὐδενὸς νὰ χορεύσῃ ἢ νὰ προσβάλῃ τὸν ἕνα χορεύουσα μετὰ τοῦ ἄλλου. Ἐκτὸς ἂν ἐπέλθῃ συμβιβασμός, καὶ παραχωρήσῃ εἰς τὸν ἄλλον τὸν ἑπόμενον χορόν.

106. **ΧΡΗΜΑΤΑ.** Μόνον οἱ ὑψίπλουτοι ὁμιλοῦσι διὰ τὰ πλούτη αὐτῶν, ὅπερ κάκιστον. Πρέπει νὰ εἶνε τις ἐπιφυλακτικὸς καὶ οὐδέποτε νὰ ὁμιλῇ ἐπιδεικτικῶς διὰ τὰ πλούτη του, ἰδίως ἐνώπιον πτωχῶν. Ὅταν δανείζῃς χρήματα, μὴ λησμόνει ὅτι ὁ τρόπος τοῦ δανείζειν εἶνε σημαντικώτερος τῆς πράξεως. Ἀπαιτεῖται πρὸς τοῦτο μεγίστη λεπτότης. Ὅταν δανείσῃς χρήματα λησμόνησον αὐτά. Προτιμότερον νὰ ἀρνηθῇς ἢ νὰ ἐνθυμῆσαι καὶ νὰ ὑπενθυμίζῃς τὴν ἀγαθοεργίαν σου. Ὁ δανειζόμενος χρήματα, ὀφείλει νὰ τὰ ἐπιστρέψῃ ἅμα δυνηθῇ. Κάμνει κάκιστα ἂν περιμένῃ νὰ τὰ ζητήσουν παρ' αὐτοῦ, ἐνῷ ἠδύνατο νὰ τὰ πληρώσῃ.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

★ Ὁ πατὴρ τοῦ Λεωνίδα εἶνε ἀσθενὴς καὶ λαμβάνει χάπια, τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται ἐντὸς ὡραίων κοκκίνων κουτίων. Ὕστερον ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας ἔγινε καλὰ καὶ ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν κλίνην. Ὁ μικρὸς Λεωνίδας τὸν ἐρωτᾷ τότε·

— Πότε πάλιν θὰ ἀρρωστήσῃς;

— Διατί ἐρωτᾷς, Λεωνίδα; Μήπως θέλεις νὰ εἶμαι ἄρρωστος;

— Ναί.

— Ἀλλὰ διατί;

— Διὰ νὰ παίρνῃ· καὶ πάλιν χάπια καὶ τὰ μοῦ δίδῃς τὰ ὡραῖα κόκκινα κουτιά.

κι' οὔτε τσοπάνης 'στὰ βουνά, οὔτε ζευγᾶς 'στοὺς κάμπους.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

(Εἰς τὸ «Ἐγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ 1901» ὑπάρχει πλήρης μαγειρική, μὲ 167 φαγητά, γλυκίσματα, γλυκά, παγωτὰ κτλ. Σελ. 339).

1. Ἀγγουράκια Τουρσί. Λαμβάνομεν ὅσα θέλομεν ἀγγουράκια τοῦ ἰδίου μεγέθους, καὶ τὰ σπογγίζομεν καλὰ μὲ ἕν πανίον ἢ τὰ βουρτσίζομεν. Κόπτομεν ἀκολούθως τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς των, τὰ θέτομεν ἐντὸς δοχείου, τὰ ἁλατίζομεν καὶ τὰ ἀφίνομεν ἐπὶ 2 ἡμέρας εἰς μέρος δροσερόν. Κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα τὰ γυρίζομεν 2—3 φορὰς διὰ νὰ ἁλατισθοῦν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη. Μετὰ δύο ἡμέρας τὰ ἀγγουράκια θὰ σχηματίσουν ἰδρῶτα. Τὰ καθαρίζομεν ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἰδρῶτα, καὶ τὰ θέτομεν μέσα εἰς μίαν λεκάνην μὲ ἀρκετὴν ποσότητα ἄπρου ξυδιοῦ βραστοῦ. Πρέπει τὰ ἀγγουράκια νὰ κολυμβοῦν ἐντελῶς μέσα εἰς τὸ ξύδι. Σκεπάζομεν τὴν λεκάνην ἐπὶ 24 ὥρας, καὶ μετὰ ταῦτα θὰ ἰδοῦμεν ὅτι τὰ ἀγγουράκια ἔγιναν κίτρινα. Τότε τὰ στραγγίζομεν, θέτομεν τὸ ξύδι εἰς τέντζερεν ἀγάνωτον καὶ τὸν βάζομεν ἐπὶ ζωηροτάτης φωτιᾶς. Ἅμα τὸ ξύδι πάρῃ βράσιν, ῥίπτομεν μέσα εἰς τὸν τέντζερεν τὰ ἀγγουράκια, ἀνακατώνομεν καλά, καὶ ὅταν ἑτοιμασθοῦν νὰ πάρουν βράσιν, τὰ καταιβάζομεν, τὰ ἐκβάλλομεν ἀπὸ τὸν τέντζερε καὶ τὰ ἀφίνομεν νὰ κρυώσουν. Θὰ γίνουν πάλιν πράσινα ὡς ἦσαν προηγουμένως. Τὰ θέτομεν τότε μέσα εἰς ἀγγεῖα πήλινα ἢ ὑάλινα, ῥίπτομεν μέσα μοσχοκάρφια, κόκκινον πιπέρι, μοσχοκάρυδον τριμμένον, κρομμυδάκια, σκόρδα κλπ. καὶ γεμίζομεν τὰ ἀγγεῖα μὲ ξύδι. Κατόπιν τὰ κλείομεν στεγανῶς. Μετὰ 8—10 ἡμέρας τὰ ἀγγουράκια εἶναι φαγώσιμα.

2. Καππαρι εις το ξυδι. Ξηραίνομεν τὴν κάππαρι κατὰ τὸ ἥμιυ εἰς τὴν σκιάν, μετὰ ταῦτα δὲ τὴν θέτομεν ἐντὸς δοχείου, καὶ χύνομεν ἐπάνω εἰς αὐτὴν ξύδι καὶ ἅλας.

3. Ντοματαις εις το Αλας. Καθαρίζομεν καλῶς τὰς ντομάτας, τὰς θέτομεν εἰς ἕνα μπουκάλι, καὶ χύνομεν ἐπάνω εἰς αὐτὰς σαλαμοῦραν καὶ ξύδι. Μετὰ ταῦτα σκεπάζομεν τὴν ἐπιφάνειαν των μὲ λάδι, διὰ νὰ ἐμποδισθῇ τοιουτοτρόπως πᾶσα συγκοινωνία μὲ τὸν ἀέρα, τοιουτοτρόπως δὲ αἱ ντομάται δύνανται νὰ διατηρηθοῦν ἐπὶ ὁλόκληρον ἔτος. Πρέπει ὅμως νὰ προσέχωμεν ἡ σαλαμοῦρα νὰ σκεπάζῃ ἐντελῶς τὰς ντομάτας καὶ νὰ ἀφίσωμεν εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ μπουκαλίου κενὸν 5 δακτύλων. Ἀφοῦ σφραγίσωμεν καλῶς τὰ μπουκάλια, τὰ θέτομεν εἰς μέρος δροσερόν.

Ὁ ἄϊ Μηνᾶς μήνυσε Πούλια μὴ ξημερώσῃ.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

1— 5	ὥρ.	7.22
6—10	»	7.20
11—15	»	7.17
16—20	»	7.14
21—25	»	7.10
26—31	»	7.05

☉ *Ὁ ἥλιος εἰς τὸν* ΑΙΓΟΚΕΡΩ

ΦΑΣΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

☾	*Πανσέληνος*	2
☾	*Τελ. τέταρτον*	8
●	*Νέα σελήνη*	15
☽	*Πρ. τέταρτον*	24
☾	*Πανσέληνος*	31

Μὴν ὁθωμανικὸς **ΣΕΒΑΛ** *ἔχων ἡμέρας 29.*

Π			Ν		Ο
1	*Κ.*	*Νικόλα προφ. Φιλοκτίτου ὁσίου.*	14	*S^t de l'Av.*-s.Spiridion.- s.Berthold	16
2	*Δ.*	*Ἀββακοὺμ προφήτου.*	15	s. Eusèbe, év. ☾	17
3	*Τ.*	*Σοφονίου προφ. Ἀγγελικῆς νεομ.*	16	ste Adélaide, impér.-ste Alliane, v.	18
4	*Τ.*	*Βαρβάρας μ. Ἰωάννα Δαμασκηνοῦ.*	17	s. Lazare, év.— *Q. T. Jeûne Abst.*	19
5	*Π.*	*Σάββα ἡγιασμένου. Διογένους.*	18	ste Irmine, v.—s. Gratien, év.	20
6	*Π.*	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΜΥΡΩΝ	19	ste Fausta, v^ve—*Q.T. Jeûne Abst.*	21
7	*Σ.*	*Ἀμβροσίου ἐπισκ. Μεδιολάνων.*	20	s. Philogone, év.— *Q. T. J^r Abst.*	22
8	*Κ.*	*Πατρὸς ὁσ. Σωσθένους ἀπ.* ☾	21	*4e de l'Avent*— s. Thomas, ap. ☾	23
9	*Δ.*	*Σελλήνης ἁγίας Ἄννης.*	22	s. Démètre, m.	24
10	*Τ.*	*Μηνᾶ, Ἑρμογένους, Εὐτρόπης μ.*	23	s. Degobert, roi—ste Victoire, m.	25
11	*Τ.*	*Δανιὴλ προφ. καὶ τῶν 3 Παίδων.*	24	ss. Adam et Eve- *Vig. J. Abst. str.*	26
12	*Π.*	*Σπυρίδωνος ἐπ. Τριμυθοῦντος.*	25	**NOEL** — ste Eugenie, v. m.	27
13	*Π.*	*Εὐστρατίου μ. Λυσικίας μ.*	26	**s. ETIENNE, pr. m.**	28
14	*Σ.*	*Θέρσου, Καλλινίκου, Φιλήμονος μ.*	27	s. Jean Evang.	29
15	*Κ.*	ΠΡΟΠΑΤΟΡΩΝ. *Ἐλευθερίου ἱερομ.* ●	28	ss. Innocents	30 ●
16	*Δ.*	*Ἀγγαίου πρ. Θεοφανοῦς βασιλ.*	29	s. Thomas Cant.— s. David, roi	1
17	*Τ.*	*Διονυσίου ἀρχιεπ. Αἰγυπτ.*	30	s. Reynier, c.	2
18	*Τ.*	*Σεβαστιανοῦ καὶ Ζωῆς μαρτ.*	31	s. Sylvestre, p.—ste Mélanie, v^ve	3
19	*Π.*	*Βονιφατίου μ. Ἀγλαΐας ὁσίας.*	1	**CIRCONCISION DE N. S.**	4
20	*Π.*	*Ἰγνατίου ἱερομ. Θεοφόρου.*	2	s. Macaire, ab.— s. Odilon	5
21	*Σ.*	*Ἰουλιανῆς καὶ Θεμιστοκλέους μ.*	3	ste Geneviève, v.	6
22	*Κ.*	*Ἀναστασίας Φαρμακολυτρίας.*	4	s. Rigobert, év.— s. Tite, év.	7
23	*Δ.*	*Τῶν ἐν Κρήτῃ 10 μαρτύρων.*	5	ste Emilienne, v.— s. Siméon Styl.	8
24	*Τ.*	*Εὐγενίας ὁσιομάρτυρος.* ☽	6	**EPIPHANIE**— 3 Rois Mages ☽	9
25	*Τ.*	**Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.**	7	s. Lucien, m.—s. Renaud, év.	10
26	*Π.*	**Η ΣΥΝΑΞΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ**	8	s. Séverin, m.	11
27	*Π.*	*Στεφάνου πρωτομάρτυρος.*	9	s. Julien, m.	12
28	*Σ.*	*Τῶν ἐν Νικομηδείᾳ διαμυρίων μ.*	10	s. Guillaume, év.	13
29	*Κ.*	*Τῶν ἐν Βηθλεὲμ 14 χιλ. νηπίων.*	11	s. Hygin, p. m.— ste Hortense	14
30	*Δ.*	*Ἀνυσίας μ. τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.*	12	s. Ernest, ab.— ste Tatienne	15
31	*Τ.*	*Μελάνης ὁσίας.* ☾	13	s. Léonce, év. ☾	16

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ, *ἡμέραι 31. — Συμβαίνει καὶ διὰ τὸν μῆνα τοῦτον τὸ ἄτοπον, τὸ συμβαῖνον διὰ τοὺς μῆνας Σεπτέμβριον, Ὀκτώβριον καὶ Νοέμβριον. Ἤτοι καλεῖται Δεκέμβριος ἤτοι δέκατος ἐκ τοῦ λατινικοῦ decem (δέκα) ἐνῷ πράγματι μετὰ τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ Νουμᾶ ἀπὸ δεκάτου ἐγένετο δωδέκατος. Ὁ Δεκέμβριος ἐπὶ Κομόδου ὠνομάζετο Ἀμαζόνιος, πρὸς τιμὴν μιᾶς ἑταίρας, καλουμένης Ἀμαζόνος, τῆς ὁποίας ἠράτο ὁ Αὐτοκράτωρ.*

Χαρὰ 'στὰ Γέννα τὰ στεγνά, τὰ Φῶτα χιονισμένα
καὶ τὴ Λαμπρὴ βρεχούμενη, τ' ἀμπάρια γιομισμένα.

ΤΡΟΠΑΡΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

4. Βαρβάρας Μεγαλομάρτυρος.

∴ Βαρβάραν τὴν ἁγίαν τιμήσωμεν· ἐχθροῦ γὰρ τὰς παγίδας συνέτριψε, καὶ ὡς στρουθίον ἐρρύσθη ἐξ αὐτῶν, βοηθοῦ καὶ ἄλλο τοῦ Σταυροῦ ἡ πάνσημος.

∴ Τῷ ἐν Τριάδι εὐαρέστως ὑμνουμένῳ, ἀκολουθήσασα, σεμνὴ Ἀθλοφόρε, τὰ τῶν εἰδώλων ἔλιπες σεβάσματα· μέσον δὲ τοῦ σκάμματος, ἐναθλοῦσα, Βαρβάρα, τροφάντων οὐ κατέπτηξας, ἀτειλάς, ἀνδρειόφρον, μεγαλοψύχως κράζουσα, σεμνή· Τριάδα σέβω τὴν μίαν Θεότητα.

6. Τοῦ ἁγίου Νικολάου.

∴ Κανόνα πίστεως, καὶ εἰκόνα πραότητος, ἐγκρατείας διδάσκαλον ἀνεδείξω σε τῇ ποίμνῃ σου ἡ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια· διὰ τοῦτο ἐκτήσω τὰ ταπεινώσει τὰ ὑψηλά, τῇ πτωχείᾳ τὰ πλούσια. Πάτερ Ἱεράρχα Νικόλαε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

∴ Ἐν τοῖς Μύροις, Ἅγιε, ἱερουργὸς ἀνεδείχθης, τοῦ Χριστοῦ γάρ, Ὅσιε, τὸ Εὐαγγέλιον πληρώσας, ἔθηκας τὴν ψυχήν σου ὑπὲρ λαοῦ σου, ἔσωσας τοὺς ἀθῴους ἐκ τοῦ θανάτου· διὰ τοῦτο ἠγιάσθης ὡς μέγας μύστης Θεοῦ τῆς χάριτος.

12. Σπυρίδωνος Ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος.

∴ Τῆς Σιτόδου τῆς πρώτης ἀνεδείχθης ὑπέρμαχος καὶ θαυματουργὸς Θεοφόρε Σπυρίδων, Πατὴρ ἡμῶν· διὸ νεκρῷ σὺ ἐν τάφῳ προσφωνεῖς, καὶ ὄφιν εἰς ζοφοῦν μετεβαλες· καὶ ἐν τῷ μέλπειν τὰς ᾠδάς σου εὐχάς, Ἀγγέλους ἔσχες συλλειτουργοῦντάς σοι, Ἱερώτατε. Δόξα τῷ σὲ δοξάσαντι· δόξα τῷ σὲ στεφανώσαντι· δόξα τῷ ἐνεργοῦντι διὰ σοῦ πᾶσιν ἰάματα.

∴ Τῷ πόθῳ Χριστοῦ τρωθείς, Ἱερώτατε, τὸν τοῦν πιεροσθείς, τῇ αἰχμῇ τοῦ Πνεύματος, πρακτικῇ θεωρίᾳ τὴν πρᾶξιν εὗρες, Θεόπνευστε, θυσιαστήριον θεῖον γενόμενος, αὐτόνμενος πᾶσι θείαν ἔλλαμψιν.

20. Προεόρτια τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.

∴ Ἑτοιμάζου, Βηθλεέμ, ἡγοῦνται πᾶσιν ἡ Ἐδέμ· εὐτρεπίζου, Εὐφραθά, ὅτι τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, ἐν τῷ σπηλαίῳ ἐξήνθησεν ἐκ τῆς Παρθένου· Παράδεισος καὶ γὰρ ἡ ἐκείνης γαστήρ, ἐδείχθη νοητός, ἐν ᾧ τὸ θεῖον φυτόν, ἐξ οὗ φαγόντες ζήσομεν, οὐχὶ δὲ ὡς ὁ Ἀδὰμ τεθνηξόμεθα. Χριστὸς γεννᾶται τὴν πρὶν πεσοῦσαν ἀνιστήσων εἰκόνα.

∴ Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον, ἐν σπηλαίῳ ἔρχεται ἀπρεκλῶς ἀπορρήτως. Χόρευε ἡ οἰκουμένη ἀκουτισθεῖσα· δόξασον μετὰ Ἀγγέλων καὶ τῶν Ποιμένων, βουληθέντα ἐποφθῆναι Παιδίον νέον τὸν πρὸ αἰώνων Θεόν.

25. Γέννησις τοῦ Χριστοῦ.

∴ Ἡ Γέννησις σου, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ τὸ φῶς τῆς γνώσεως· ἐν αὐτῇ γὰρ οἱ τοῖς ἄστροις λατρεύοντες, ὑπὸ Ἀστέρος ἐδιδάσκοντο σὲ προσκυνεῖν τὸν Ἥλιον τῆς δικαιοσύνης, καὶ σὲ γινώσκειν ἐξ ὕψους Ἀνατολήν. Κύριε, δόξα σοι.

∴ Ἡ Παρθένος σήμερον, τὸν ὑπερούσιον τίκτει, καὶ ἡ γῆ τὸ σπήλαιον, τῷ ἀπροσίτῳ προσάγει. Ἄγγελοι μετὰ Ποιμένων δοξολογοῦσι, Μάγοι δὲ μετὰ Ἀστέρος ὁδοιποροῦσι· δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγεννήθη Παιδίον νέον, ὁ πρὸ αἰώνων Θεός.

27. Στεφάνου Πρωτομάρτυρος.

∴ Βασίλειον διάδημα ἐστέφθη σὴ κορυφή, ἐξ ἀθλων, ὧν ὑπέμεινας ὑπὲρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, Μαρτύρων Πρωτόαθλε. Σὺ γὰρ τὴν Ἰουδαίων ἀπελέγξας μανίαν, εἶδές σου τὸν Σωτῆρα, τοῦ Πατρὸς δεξιόθεν. Αὐτὸν οὖν ἐκδυσώπει ἀεὶ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

∴ Ὁ Δεσπότης χθὲς ἡμῖν διὰ σαρκὸς ἐπεδήμει, καὶ ὁ δοῦλος σήμερον, ἀπὸ σωμάτος ἐξεδήμει. Χθὲς μὲν γὰρ ὁ Βασιλεύων σαρκὶ ἐτέχθη, σήμερον δέ, ὁ οἰκέτης λιθοβολεῖται, δι' αὐτὸν καὶ τελειοῦται, ὁ Πρωτομάρτυς καὶ Θεῖος Στέφανος.

Τ' ἄϊ Νικολοβάρβαρο κάνει νερὰ καὶ χιόνια.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

4. Ντομάτα Πελτέ. Ἐκλέγομεν ὡριμαις ντομάταις, προσέχοντες νὰ μὴ ἔχουν κάμμίαν βλάβην ἀπὸ τὰ ἔντομα. Τὰς ἀφήνομεν εἰς τὸν ἥλιον καὶ ἡλιάζονται ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας, κατ' αὐτὸ δὲ τὸ διάστημα ἀφαιροῦμεν ἐκείνας αἱ ὁποῖαι φαίνονται σάπιαι. Κατόπιν τὰς κόπτομεν εἰς κομμάτια καὶ τὰς ζουλοῦμεν ἀμέσως· ἔπειτα τὰς περνοῦμεν ἀπὸ ψιλὸν τρυπητὸν διὰ νὰ ἀφαιρεθοῦν αἱ ἶνές των, οἱ σπόροι καὶ τὸ δέρμα. Βράζομεν ἔπειτα τὸν πελτὲν ἐντὸς χύτρας ἐπὶ δυνατῆς φωτιᾶς, ῥίπτοντες μέσα καὶ τὸ ἀπαιτούμενον ἅλας, καὶ ἀνακατώνομεν ἀκαταπαύστως μὲ ξυλίνην χουλιάραν ἕως ὅτου νὰ μείνουν τὰ τρία πέμπτα τοῦ πελτέ. Τὸν ἀποσύρομεν τότε ἀπὸ τὴν φωτιάν, τὸν ἀφίνομεν νὰ κρυώσῃ καὶ τὸν κενώνομεν ὕστερον εἰς πιατέλας ἢ πιάτα. Τὸν θέτομεν πάλιν δύο ἡμέρας εἰς τὸν ἥλιον, γυρίζοντες αὐτὸν συχνὰ διὰ νὰ μὴ ξηραίνεται. Μετὰ ταῦτα τὸν θέτομεν ἐντὸς ἀγγείων, τὰ ὁποῖα θέτομεν εἰς ἀποθήκην ξηρὰν καὶ σκοτεινήν, καὶ τὸν μεταχειριζόμεθα εἰς τὰ φαγητά.

5. Φασουλια Πρασινα εις το Ξυδι. Καθαρίζομεν καλῶς τὰ φασούλια, τὰ θέτομεν εἰς ἐν ἀγγεῖον μὲ ὀλίγον ἅλας καὶ ξύδι καὶ τὰ ἀφήνομεν τοιουτοτρόπως ἐπὶ 24 ὥρας. Μετὰ ταῦτα τὰ στεγνώνομεν καλῶς καὶ τὰ θέτομεν μέσα εἰς βουκάλια, ῥίπτοντες ἐπ' αὐτῶν ξύδι βραστόν. Μετὰ μίαν ὥραν κλείομεν καλῶς τὰ βουκάλια καὶ τὰ θέτομεν εἰς μέρος ξηρόν.

6. Σπαραγγια εις το Ξυδι. Βράζομεν νερόν, ῥίπτοντες ἐντὸς αὐτοῦ ὀλίγον ξύδι, μετὰ ταῦτα θέτομεν τὰ σπαράγγια δι' ὀλίγα λεπτὰ εἰς τὸ νερόν, τὸ ὁποῖον βράζει. Τὰ σπαράγγια δὲ αὐτὰ ἀφοῦ πρῶτον τὰ καθαρίσωμεν καὶ ἀφαιρέσωμεν τὰς φλούδας, τὰ στρώνομεν ὕστερον καλῶς εἰς ἓν πήλινον ἀγγεῖον, ῥίπτοντες ἐπ' αὐτῶν δυνατὴν σαλαμοῦραν. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀποσύρομεν τὴν σαλαμοῦραν ἀπὸ τὸ ἀγγεῖον, τὴν βράζομεν, ἐξαφρίζοντες αὐτήν, τὴν χύνομεν ἔπειτα ἐκ νέου ἐπὶ τῶν σπαραγγίων καὶ ἀφοῦ κρυώσῃ χύνομεν ἐπ' αὐτῆς ὀλίγον λάδι καὶ κλείομεν καλῶς τὸ ἀγγεῖον.

7. Φασουλια Διατηρημενα. Λαμβάνομεν φασούλια ὅσῳ τὸ δυνατὸν τρυφερὰ (τὰ ψιλὰ εἶναι προτιμότερα), τὰ καθαρίζομεν καὶ τὰ κόπτομεν εἰς τέσσαρα, δηλαδὴ πρῶτον εἰς τὴν μέσην εἰς τὸ μάκρος καὶ κατόπιν εἰς δύο. Τὰ βράζομεν εἰς νερὸν ἀφθονον μὲ ὀλίγην στάκτην εἰς ἕνα πανὶ δεμένην καὶ εἰς δυνατὴν φωτιάν, ἀφοῦ δὲ βράσουν,

Ὁ ἄϊ Νικόλας ἀσπρίζει τὰ γένεια του.

τὰ στραγγίζομεν, τὰ κρυώνομεν μὲ κρέο νερὸ καὶ τὰ βάζομεν μέσα εἰς τενεκεδένια δοχεῖα. Τὰ δοχεῖα δὲν πρέπει νὰ εἶναι πολὺ μεγάλα, ἀλλὰ νὰ πέρνουν τὸ καθὲν 100 δράμια φασούλια. Χύνομεν μέσα εἰς αὐτὰ νερὸν ἁλατισμένο ἕως νὰ σκεπασθοῦν τὰ φασούλια, κολλοῦμεν ἀμέσως τὰ δοχεῖα, τὰ βάζομεν εἰς μίαν χύτραν, τὰ σκεπάζομεν μὲ νερὸ ζεστὸ καὶ βάζομεν τὴν χύτραν εἰς τὴν φωτιάν. Ἀφοῦ πάρῃ βράσιν ἡ χύτρα, τὴν τραβοῦμεν εἰς τὴν ἄκραν τῆς φωτιᾶς καὶ τὴν δίδομεν 10 λεπτῶν βράσιν πολὺ σιγανήν. Ἀφοῦ παρέλθουν τὰ 10 λεπτά, τὴν καταβιδάζομεν, καὶ παρατηροῦμεν ἂν μερικὰ δοχεῖα εἶναι φουσκωμένα. Αὐτὰ τὰ τρυποῦμεν μὲ μίαν καρφοβελόνην καὶ ἀμέσως τὰ κολλοῦμεν πάλιν καὶ τὰ βάζομεν εἰς τὸ νερόν των. Τὰ ἀφίνομεν νὰ κρυώσουν εἰς τὸ νερὸν καὶ ἔπειτα τὰ σπογγίζομεν καὶ τὰ φυλάττομεν.

8. **Ντοματαις διατηρημεναις.** Λαμβάνομεν μικρὰς καὶ γερὰς ντομάτας, τὰς βάζομεν μέσα εἰς τενεκεδένια δοχεῖα, τὰς σκεπάζομεν νὲ νερὸν ὀλίγον ἁλατισμένον, κολλοῦμεν τοὺς τενεκέδαις, καὶ κατόπιν τοὺς βάζομεν ὅλους εἰς ἕνα τέντζερε. Βάζομεν τὸν τέντζερεν εἰς τὴν φωτιάν, σκεπάζομεν τὰ δοχεῖα μὲ νερόν, καὶ ἀφοῦ πάρῃ βράσιν, τὸν ἀποσύρομεν εἰς τὴν ἄκρην τῆς φωτιᾶς καὶ τὸν ἀφίνομεν νὰ σιγοβράσῃ ἐπὶ 8 λεπτά. Ἔπειτα τὸν καταβιβάζομεν ἀπὸ τὴν φωτιὰν καὶ ἀφίνομεν τὰ δοχεῖα νὰ κρυώσουν εἰς τὸ νερόν των· ὅταν κρυώσουν τὰ σκουπίζομεν καὶ τὰ φυλάττομεν εἰς μέρος δροσερόν.

9. **Ντοματα διατηρημενη.** Λαμβάνομεν ντομάταις ὡριμαις, τὰς κόπτομεν εἰς τὴν μέσην, τὰς στίβομεν ὀλίγον διὰ νὰ φύγουν οἱ σπόροι καὶ τὸ νερὸν καὶ τὰς βάζομεν εἰς ἕνα τέντζερεν εἰς τὴν φωτιὰν διὰ νὰ βράσουν ἀρκετά, τουλάχιστον 2 ὥρας. Κατόπιν τὰς περνοῦμεν ἀπὸ τρυπητόν, τὰς ἁλατίζομεν μὲ ψιλὸν ἅλας καὶ χύνομεν τὸν πουρὲ μὲ χανὶ μέσα εἰς μποτίλιας, αὐταὶ ὅμως πρέπει νὰ εἶναι δυναταί. Τὰς βουλώνομεν μὲ φελοὺς γιεροὺς καὶ τὰς δένομεν μὲ σπάγγους, εἰς τρόπον ὥστε ὅταν βράσουν αἱ μποτίλιαι νὰ μὴ πεταχθοῦν οἱ φελοί. Ἀφοῦ δέσωμεν τὰς μποτίλιας, τὰς βάζομεν μέσα εἰς ἕνα τέντζερε μὲ νερὸν τὸν ὁποῖον ἔχομεν δέσει εἰς τὴν φωτιάν. Ἀφοῦ πάρῃ βράσιν τὰς ἀφίνομεν καὶ βράζουν ἐπὶ 6 λεπτά, κατόπιν ἀποσύρομεν ἀπὸ τὴν φωτιὰν τὸν τέντζερε καὶ τὰς ἀφίνομεν νὰ κρυώσουν εἰς τὸ νερόν των. Ὅταν κρυώσουν τὰς σκουπίζομεν, καὶ τὰς τοποθετοῦμεν εἰς μέρος δροσερόν.

Τ' ἄϊ Νικολοβάρβαρα οἱ τοῖχοι δρώνουν,
καὶ μέσ' 'στὰ Φωτοκάλαντρα ἀποξυλώνουν.

ΚΟΣΜΟΓΡΑΦΙΚΑ

Η ΓΗ

(Εἰς τὸ «Ἐγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ 1901» δημοσιεύονται τὰ κεφάλαια Πῶς ἐσχηματίσθη ἡ Γῆ καὶ ἡ ἡλικία αὐτῆς).

Κινησις της Γης περι τον Ηλιον. Ἡ Γῆ ἐκτὸς τῆς περὶ ἑαυτὴν στροφῆς στρέφεται καὶ περὶ τὸν Ἥλιον ἐν διαστήματι 365 ἡμερῶν καὶ 6 περίπου ὡρῶν. Ἀπέχουσα τοῦ Ἡλίου **148** ἑκατομ. χιλιόμετρα, ἐκτελεῖ ἐκ τῆς ἀποστάσεως ταύτης περὶ τὸν λαμπρὸν ἀστέρα μέγαν κύκλον (τροχιὰν) ἔχοντα ἔκτασιν **930** ἑκατομ. χιλιομέτρων. Ὅπως διανύσῃ τὸν κύκλον τοῦτον, κινεῖται μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος, διατρέχουσα κατὰ πᾶν ἡμερονύκτιον **2,544,000** χιλιόμετρα, κατὰ πᾶσαν ὥραν **106,000** χιλιόμετρα, καὶ κατὰ πᾶν δευτερόλεπτον **29** χιλιόμ.

Ταχυτης της Κινησεως της Γης. Ἡ ταχύτης μεθ' ἧς κινεῖται ἡ Γῆ εἶνε **1100** φορὰς ἀνωτέρα τῆς κινήσεως ταχείας σιδηροδρομικῆς ἁμαξοστοιχίας, ἐπειδὴ δὲ αὕτη ἔχει **1100** φορὰς ταχύτητα ἀνωτέραν τῆς ταχύτητος τῆς χελώνης, ἂν ἦτο δυνατὸν σιδηρόδρομος νὰ καταδώξῃ τὴν Γῆν εἰς τὸ ἄπειρον, θὰ ἦτο τὸ αὐτὸ ὡσεὶ χελώνη κατεδίωκε ταχεῖαν σιδηροδρομικὴν ἁμαξοστοιχίαν. Ἡ ταχύτης τοῦ πλανήτου ἡμῶν κατὰ τὴν περὶ τὸν Ἥλιον στροφὴν αὐτοῦ εἶνε **75** φορὰς ἀνωτέρα τῆς ταχύτητος σφαίρας ἐκσφενδονιζομένης ὑπὸ τηλεβόλου.

Εντυπωσις εκ της Κινησεως της Γης. Ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ σταθῇ τις εἰς τὸ ἄπειρον, οὐχὶ μακρὰν τῆς τροχιᾶς τὴν ὁποίαν ἡ Γῆ διαγράφει περὶ τὸν Ἥλιον, θὰ ἐφριξία ἐκ τρόμου, βλέπων τεράστιον ὄγκον ὑπὸ τὴν μορφὴν ἀστέρος, μεγεθυνόμενον ἐφ' ὅσον πλησιάζει, καλύπτοντα ἅπαν τὸ κενόν, στρεφόμενον περὶ ἑαυτὸν μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος καὶ ἀπομακρυνόμενον μὲ ταχύτητα ἀστραπῆς.

Διατι δεν αισθανομεθα την Κινησιν της Γης. Ἡ παρουσία ἡμῶν ἐπὶ τῆς στρεφομένης ταύτης σφαίρας ἔχει τὴν αὐτὴν περίπου ἀναλογίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει μόριον κόνεως ἐπὶ πελωρίας σφαίρας τηλεβόλου, ἐκσφενδονιζο-

Τὸ γελοῖον εἶναι ἄριστον ὅπλον διὰ νὰ φονεύσῃ τις τὸν ἐχθρόν του.

μένης εἰς τὸ ἄπειρον... Καίπερ ἐπὶ τῆς Γῆς εὑρισκόμενοι οὐδαμῶς αἰθανόμεθα τὴν κίνησιν ταύτην, ἥτις καθίσταται ἡμῖν καταληπτὴ μόνον ἕνεκα τῆς ἀκινησίας τῶν ἀστέρων. Ὁποῖος θαυμάσιος μηχανισμός! Οὗτος κινεῖ τὸν ἡμέτερον πλανήτην ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου κλονισμοῦ, ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου θορύβου, ἄνευ τῆς ἐλαχίστης προστριβῆς, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀπολύτου σιγῆς τοῦ ἀπείρου! Ἡ Γῆ ὁλισθαίνει μεγαλοπρεπῶς ἐπὶ τῆς περὶ τὸν Ἥλιον ἐδαφικῆς αὐτῆς τροχιᾶς, χωρὶς οὐδὲν ἴχνος νὰ προδίδῃ τὴν κινοῦσαν αὐτὴν τεραστίαν δύναμιν. Ὁλισθαίνει τοσοῦτον ἀθορύβως, ὅσον ἐλαφρὰ λέμβος παρασυρομένη ὑπὸ τοῦ ῥεύματος ποταμοῦ, καὶ ὅσον τὸ ἀνυψούμενον εἰς τὸν ἀέρα ἀεράστατον.

Τι εἶνε η Γη. Εἶνε καὶ αὕτη ἓν ἐκ τῶν πολλῶν οὐρανίων ἀστέρων· εἶνε ὡς ἡ Σελήνη καὶ οἱ λοιποὶ Πλανῆται. Καὶ αὕτη δὲν ἔχει, ὡς ἡ Σελήνη καὶ οἱ Πλανῆται, ἴδιον φῶς, ἀλλὰ φωτίζεται ὑπὸ τοῦ Ἡλίου. Παρατηροῦμένη μακρόθεν λάμπει ὅσον καὶ ἡ Σελήνη, παρατηρουμένη δὲ ἐκ μεγαλειτέρας ἀποστάσεως λάμπει ὡς ἀπλοῦς ἀστήρ. Ἀπὸ τῶν πλανητῶν **Ἀφροδίτης** καὶ **Ἑρμοῦ** ὁρωμένη, εἶνε ὁ λαμπρότερος ἀστὴρ τοῦ οὐρανοῦ.

Ωραι του Ετους και Ημερονυκτιον. Ἀποτέλεσμα τῆς περὶ τὸν Ἥλιον στροφῆς τῆς Γῆς εἶνε αἱ 4 ὧραι τοῦ ἔτους, τῆς δὲ περὶ αὐτὴν κινήσεως εἶνε ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νύξ. Ἂν ἡ Γῆ οὔτε περὶ ἑαυτὴν ἐστρέφετο οὔτε περὶ τὸν Ἥλιον, οὔτε ὧραι θὰ ὑπῆρχον, οὔτε ἡμέραι, οὔτε ἑβδομάδες, οὔτε μῆνες, οὔτε ὧραι τοῦ ἔτους, οὔτε ἔτη, οὔτε αἰῶνες. Ἀλλὰ ἡ Γῆ κινεῖται...

Συνεπειαι της Κινησεως της Γης. Εἶνε περιεργότατα αἱ συνέπειαι τῆς κινήσεως τῆς Γῆς ἐπὶ τοῦ ὑλικοῦ καὶ τοῦ πνευματικοῦ ἡμῶν βίου. Αὗται ἀποτελοῦσι τὸ μέτρον τοῦ χρόνου, διὰ δὲ τοῦ μέτρου τούτου κανονίζεται ἅπας ὁ βίος ἡμῶν. Ἡ διάρκεια τῆς ζωῆς μας, αἱ ταύτην διαρροῦσαι περίοδοι, αἱ ἀσχολίαι ἡμῶν, αἱ ἐποχαὶ τῆς ἱστορίας, ταῦτα πάντα εἰσὶν ἀποτελέσματα τῆς κινήσεως τῆς Γῆς καὶ συνδέονται μετ' αὐτῆς.

Ποικιλια του Χρονου εις τους Διαφορους Πλανητας. Αὕτη εἶνε περιεργοτάτη. Τὸ ἔτος τῆς Σελήνης διαρκεῖ ὅσον καὶ τὸ τῆς Γῆς, ἀλλ' ἀπαρτίζεται οὐχὶ ἐκ 365 ἡμερονυκτίων, ἀλλὰ μόνον ἐκ **12** ἡμερῶν καὶ **12** νυκτῶν. Τὸ ἔτος τοῦ πλανήτου **Διός** ἔχει διάρκειαν περίπου δεκαπλασίαν τοῦ ἰδικοῦ μας, αἱ ἡμέραι ὅμως αὐτοῦ εἶνε βραχύτεραι τῶν ἰδικῶν μας ἡμερῶν πλέον τοῦ ἡμίσεως. Τὸ ἔτος τοῦ Διὸς ἀριθμεῖ **10,455** τοιαύτας ἡμέρας. Τὸ ἔτος τοῦ πλανήτου **Κρόνου** εἶνε τριακοντάκις διαρκέστερον τοῦ ἰδικοῦ μας καὶ ἀριθμεῖ **25,217**

Ὅλοι εὔχονται τὸ γῆρας ἀλλ' οὐδεὶς τὸ ἐπιθυμεῖ.

ἡμέρας. Ἀλλ' εἶνε καταπληκτικὴ ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἔτους τῆς Γῆς καὶ τοῦ ἔτους τοῦ πλανήτου **Ποσειδῶνος**. Τὸ ἔτος τοῦτο ἰσοδυναμεῖ μὲ **165** ἰδικά μας ἔτη.

Συνεπειαι της Ποικιλιας του Ετους των Πλανητων. Ἂν ὁ ἀνθρώπινος βίος διήρκει ἐπὶ τοῦ Ποσειδῶνος τοσαῦτα ἔτη ὅσα καὶ ἐπὶ τῆς Γῆς, θὰ συνέβαινε τὸ ἑξῆς· Νεᾶνις **17** ἐτῶν, κάτοικος τοῦ Ποσειδῶνος, ἔζησε πράγματι μέχρι τῆς ἡλικίας ταύτης **2800** γήϊνα ἔτη. Τουτέστιν ἔζη πρὶν ἢ γεννηθῇ ὁ Χριστός. Ἐνῷ δὲ εἶνε σύγχρονος τοῦ Ῥωμύλου, τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος, τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, τοῦ Καρολομάγνου καὶ τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος κτλ. κτλ. ἔχει σήμερον ἀκόμη ἡλικίαν **17** ἐτῶν! Ἂν δ' εἶνε μεμνηστευμένη, θὰ νυμφευθῇ μετὰ **300—400** ἔτη τὸν ἐκλεκτὸν τῆς καρδίας της, ὁ ὁποῖος ἔχει ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν **3000** γηΐνων ἐτῶν!...

Διαιρεσις του Χρονου. Πρῶτον μέτρον τοῦ χρόνου ὑπῆρξε φυσικῶς ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νύξ, ἤτοι τὸ ***ἡμερονύκτιον***, διότι τοῦτο ἐφείλκυσεν ἐξ ἀρχῆς τὴν προσοχὴν τῶν ἀνθρώπων, πολὺ δὲ βραδύτερον παρετηρήθησαν αἱ ὧραι τοῦ ἔτους, ὑπελογίσθη ἡ διάρκεια αὐτῶν καὶ ὡρίσθη ἡ διάρκεια τοῦ ἐνιαυτοῦ.

Μηνες. Ἐπειδὴ ὅμως αἱ φάσεις τῆς σελήνης εἶνε ταχύτεραι καὶ ἐφελκύουσι τὴν προσοχὴν πλέον τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους, ὡς ἐκ τούτου ὁ χρόνος διῃρέθη εἰς Μῆνας πολὺ πρὸ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἰς Ἔτη.

Ο εκ της Νυκτος Τρομος των Πρωτων Ανθρωπων. Εἶνε περίεργος ὁ τρόμος τὸν ὁποῖον ἠσθάνοντο οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι ὅταν ἐπήρχετο νύξ. Τὸν τρόμον τοῦτον περιγράφει ζωηρότατα καὶ ἐκφραστικώτατα τὸ ἑπόμενον ἰνδικὸν ποίημα·

Ὁ Ἥλιος, ὁ καλὸς Ἥλιος ἐξηφανίσθη εἰς τὴν Δύσιν.

Εἶνε βέβαιον ὅτι θὰ τὸν ἐπανίδωμεν αὔριον εἰς τὴν Ἀνατολήν;

Καὶ ἂν δὲν ἐπανέλθῃ πλέον! Τότε οὔτε φῶς θὰ ὑπάρξῃ οὔτε θερμότης!

Ἡ νύξ, ἡ παγετώδης νύξ, ἡ ὀκοτεινὴ νὺξ καλύπτει τὸν κόσμον!

Πῶς θὰ ἐπανεύρωμεν τὸ ἀπολεσθὲν φῶς!

Πῶς θὰ ἀντικατασταθῇ ὁ εὐεργετικὸς Ἥλιος καὶ τὸ οὐράνιον αὐτοῦ φῶς!

Οἱ ἀστέρες ῥίπτουσιν ἀπὸ τὰ ὕψη τοῦ οὐρανοῦ τὴν μελαγχολικὴν αὐτῶν λάμψιν.

Ἡ Σελήνη διασκορπᾷ εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν τὸ ἀργυροῦν αὐτῆς φῶς, τὸ ὁποῖον διαχέει τοσοῦτον θέλγητρον ἐπὶ τῆς κοιμωμένης φύσεως.

Ἀλλὰ δὲν εἶνε ὁ Ἥλιος, δὲν εἶνε ἡ ἡμέρα.

. . . . . .

Ἆ! Ἰδοὺ ἡ αὐγὴ ἐπέρχεται βραδέως. Ἰδοὺ τὸ φῶς! Ἰδοὺ ἡ ἡμέρα!

Ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου.

"Ηλιε! βασιλεῦ τῶν οὐρανῶν ἔσο εὐλογημένος.

Ὦ! μὴ λησμονήσῃς ποτὲ νὰ ἐπανέλθῃς!...

Ἰουλιανὸν Ἡμερολόγιον. Κατὰ τὸ Ἡμερολόγιον τοῦτο, τὸ νέον ἔτος ἤρχιζεν ἀπὸ τῆς 1 Μαρτίου, ἀλλ' ὁ Καρολομάγνος καθιέρωσεν εἰς τὰ κράτη αὐτοῦ ὡς πρώτην τοῦ ἔτους τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὴν μεγαλειτέραν ἑορτὴν τῆς χριστιανωσύνης. Ἐκ τούτου διατηρεῖται μέχρι σήμερον παρὰ τοῖς Ἄγγλοις καὶ Γερμανοῖς ἡ συνήθεια νὰ προσφέρωσι δῶρα κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ἐνῷ οἱ λοιποὶ τὰ προσφέρουσι κατὰ τὴν 1 τοῦ ἔτους.

Ἡ Πρώτη τοῦ Ἔτους. Θὰ ἦτο λογικώτερον ἂν ὡς πρώτη τοῦ ἔτους καθιεροῦτο ἡ 8/21 Μαρτίου, ὅτε ἄρχεται ἡ ἄνοιξις, ἢ τοὐλάχιστον ἡ πρώτη τοῦ μηνὸς τούτου, τὴν ὁποίαν εἶχον καθιερώσει οἱ Ῥωμαῖοι πρὸ δισχιλίων ἐτῶν. Ἀλλ' ὁρίσαντες τοιαύτην τὴν 1 Ἰανουαρίου, ἐξελέξαντο τὴν χειροτέραν ἐποχὴν καὶ τὸν χειρότερον μῆνα, τὸν μῆνα τοῦ ψύχους, τῶν χιόνων καὶ τῶν πάγων.

Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον.[1] Οἱ Ἄγγλοι παρεδέχθησαν τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον καὶ τὴν μετάθεσιν τῆς πρώτης τοῦ ἔτους ἀπὸ τοῦ Μαρτίου εἰς τὸν Ἰανουάριον τῷ 1752, ἀλλὰ τοῦτο προὐκάλεσε παρὰ ταῖς Ἀγγλίσι καὶ τῷ λαῷ μεγίστην ἀγανάκτησιν διὰ τοὺς ἑπομένους λόγους. Τὸ νέον ἡμερολόγιον εἰσήχθη τὴν 25 Μαρτίου, οὕτω δὲ αἱ Ἀγγλίδες εὑρέθησαν πρεσβύτεραι οὐ μόνον κατὰ 11 ἡμέρας, ὁπόια ἦτο τότε ἡ μεταξὺ τῶν 2 ἡμερολογίων διαφορά, ἀλλὰ περιπλέον καὶ κατὰ τρεῖς μῆνας. Ὡς ἐκ τούτου ἐπετέθησαν κατὰ τῶν εἰσαγαγόντων τὸν νεωτερισμὸν τοῦτον. Ἀλλ' ἔτι θορυβωδεστέρα ὑπῆρξεν ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ ἀγανάκτησις τοῦ ἐργατικοῦ λαοῦ. Οἱ ἐργάται, μὴ ἐννοήσαντες ὅτι ἡ ἀπώλεια τῶν τριῶν μηνῶν ἦτο δι' αὐτοὺς ἰδανική, ἐπανεστάτησαν, ὁ δὲ λαὸς κατεδίωκεν εἰς τὰς ὁδοὺς τοῦ Λονδίνου τὸν λόρδον Σεστερφίελδ κραυγάζων ἀγρίως· ***Θέλομεν τοὺς τρεῖς μῆνάς μας.***

Το Γρηγοριανον Ημερολογιον εν Ιταλια. Καὶ ἐνταῦθα διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐγένοντο ἀρκετὰ ἐπεισόδια. Οἱ Νεαπολιτανοὶ διετείνοντο ὅτι τῷ 1583, ἦτοι τὸ ἐπιὸν ἔτος τῆς προσθήκης τῶν 10 ἡμερῶν εἰς τὸ ἡμερολόγιον, τὸ αἷμα τοῦ Ἁγίου Ἰανουαρίου μετετρέπη εἰς ὑγρὸν πρὸ 10 ἡμερῶν, κατὰ τὴν 9 Σεπτεμβρίου, μνήμην τοῦ ἁγίου κατὰ τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον, ἀντὶ τῆς νῦν ὁρισθείσης 19 τοῦ αὐτοῦ μηνός.

1. *Διὰ τὴν μεταξὺ τοῦ Ἰουλιανοῦ καὶ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου διαφορὰν ἴδε «Ἐγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ 1901» σελ. 107.*

Δευτέρα σκέψις καλλιτέρα τῆς πρώτης.

Κλίματα καὶ Ὧραι τοῦ Ἔτους. Ὁ πλανήτης ἐφ' οὗ κατοικοῦμεν διατρέχει τὸ ἄπειρον μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος, περιγράφων μέγαν κύκλον περὶ τὸν Ἥλιον. Αἱ ἡμέραι διαδέχονται τὰς νύκτας ἡ δὲ ἄνοιξις τὸν χειμῶνα. Τὰ παιδία γεννῶνται, οἱ γέροντες ἀποθνήσκουσι, τὰ ἄνθη ἀναφαίνονται, τὰ δένδρα ἀναβλαστάνουσιν, αἱ ἀνθρώπιναι γενεαὶ διαδέχονται ἀλλήλας, οἱ λαοὶ μεταμορφοῦνται, οἱ αἰῶνες παρέρχονται ἀλλὰ ἡ ***Γῆ κινεῖται πάντοτε.*** Συνέπεια τῆς στροφῆς τοῦ ἡμετέρου πλανήτου περὶ τὴν ἑστίαν τοῦ φωτὸς καὶ τῆς θερμότητος εἶνε τὰ διάφορα ***κλίματα*** καὶ αἱ ***ὧραι τοῦ ἔτους***. Εἰς τοὺς Πόλους αἱ ἀκτῖνες τοῦ Ἡλίου πίπτουσιν ὅλως πλαγίως, ἀποστέλλουσαι εἰς αὐτοὺς ἀσθενῆ θερμότητα καὶ ὠχρὸν φῶς. Τούτου ἕνεκεν αἱ χῶραι τῶν Πόλων, μὴ θερμαινόμεναι ὑπὸ τῶν ζωογόνων ἀκτίνων τοῦ Ἡλίου, εἶνε ἄγονοι. Ὁ περιηγούμενος αὐτὰς ἀντὶ τοῦ φωτοβόλου Ἡλίου βλέπει μόνον διαρκὲς λυκόφως. Ἀπ' ἐναντίας εἰς τὰς εὐκράτους ζώνας θερμὸς Ἥλιος ἐξακοντίζει τὰς ἀκτῖνας αὐτοῦ σχεδὸν καθέτως ἄνωθεν τῶν κεφαλῶν μας, ἡ δὲ Γῆ, ζωογονουμένη ἐκ τῆς θερμοκρασίας ταύτης, παράγει πλουσιωτάτην βλάστησιν. Τὸ δριμὺ ψῦχος τῶν Πόλων, ἡ μετρία θερμότης τῶν εὐκράτων μερῶν, ὁ τρομερὸς καύσων τῆς Ἀφρικῆς, ταῦτα πάντα εἶνε ἀποτελέσματα τῆς θέσεως, τὴν ὁποίαν κατέχει ἡ Γῆ ἀπέναντι τοῦ Ἡλίου, ταῦτα δὲ παράγουσι τὰ διάφορα κλίματα καὶ τὰς 4 ὥρας τοῦ ἔτους.

Περιήλιον καὶ Ἀφήλιον. Ἡ Γῆ περιγράφει κατ' ἔτος περὶ τὸν Ἥλιον μέγαν κύκλον οὐχὶ κανονικὸν ἀλλ' ὠοειδῆ, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἡ ἀπόστασις αὐτῆς ἀπὸ τοῦ Ἡλίου μεταβάλλεται κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους. Κατὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου ἡ Γῆ εὑρίσκεται πλησιέστερον τοῦ Ἡλίου, ἡ δὲ θέσις αὕτη τῆς Γῆς λέγεται ***περιήλιον***. Κατὰ δὲ τὴν 1 Ἰουλίου εὑρίσκεται εἰς τὴν πλεον μεμακρυσμένην θέσιν αὐτῆς ἀπὸ τοῦ Ἡλίου, ἡ δὲ τοιαύτη αὐτῆς θέσις λέγεται ***ἀφήλιον***. Κατὰ τὸ ἀφήλιον αὐτῆς ἡ Γῆ ἀπέχει τοῦ Ἡλίου **151,800,000** χιλιόμετρα, κατὰ δὲ τὸ περιήλιον **145,700,000**. Ἐκ τούτου ἐξάγεται ὅτι κατὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου ἡ Γῆ εὑρίσκεται ἐγγυτέρω τοῦ Ἡλίου κατὰ **6,100,000** χιλιόμετρα, ἢ κατὰ τὴν 1 Ἰουλίου. Λογικὴ τούτου συνέπεια θὰ ἦτο νὰ ἔχωμεν μεγαλειτέραν θερμότητα κατὰ Ἰανουάριον καὶ μικροτέραν κατὰ Ἰούλιον, καὶ ὅμως συμβαίνει τὸ ἐναντίον ὡς ἐκ τῆς κλίσεως τῆς Γῆς. Ἕνεκα αὐτῆς αἱ ἀκτῖνες τοῦ Ἡλίου πίπτουσαι πλαγίως, μᾶς φωτίζουσι τὸν χειμῶνα ὀλιγώτερον καὶ μόλις μᾶς θερμαίνουσι. Διὰ

Κακὴ ἀρχή, κακὸ τέλος.

τὸν ἴδιον δὲ λόγον τὸν χειμῶνα αἱ νύκτες εἶνε μεγάλαι αἱ δὲ ἡμέραι μικραί. Τὸ θέρος συμβαίνει τὸ ἐναντίον.

Ισημερία. Κατὰ Μάρτιον καὶ Σεπτέμβριον τὸ φωτιζόμενον ὑπὸ τοῦ Ἡλίου ἡμισφαίριον περιλαμβάνει ἀμφοτέρους τοὺς Πόλους, τότε αἱ 24 ὧραι τοῦ ἡμερονυκτίου διαιροῦνται εἰς δύο ἴσα μέρη πανταχοῦ τῆς Γῆς. Ταῦτα ἔχουσι τὰς ἡμέρας ἴσας μὲ τὰς νύκτας, καὶ τότε λέγομεν ὅτι ἔχομεν ***ἰσημερίαν***. Τὸ τοιοῦτον συμβαίνει κατὰ τὰς 9/22 Μαρτίου καὶ 9/22 7βρίου. Μετὰ τὰς ἐποχὰς ταύτας ἐπέρχεται ἀνισότης τῶν ἡμερῶν καὶ τῶν νυκτῶν εἰς τὰς βορείους καὶ νοτίους χώρας. Ὅσῳ προχωροῦμεν πρὸς τὸν νότιον Πόλον τοσούτῳ μεγαλείτεραι καθίστανται αἱ ἡμέραι καὶ μικρότεραι αἱ νύκτες, ἐνῷ εἰς τὸν βόρειον συμβαίνει τὸ ἐναντίον. Εἰς δὲ τοὺς Πόλους ἐπικρατεῖ ἑναλλὰξ ἓξ μηνῶν ἡμέρα καὶ ἓξ μηνῶν νύξ.

Αυγοφως. Οὕτως ὀνομάζεται τὸ φῶς, τὸ ὁποῖον ἐξακολουθεῖ νὰ μᾶς φωτίζῃ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ Ἡλίου. Τὸ λυκόφως, ἀρκούντως διαρκὲς εἰς τὰ ἡμέτερα κλίματα κατὰ τὸ θέρος, καθίσταται διαρκέστερον ἐφ' ὅσον προχωροῦμεν πρὸς βορρᾶν. Οὕτως ἐν Πετρουπόλει περὶ τὰ μέσα Ἰουνίου κατὰ τὸ μεσονύκτιον τὸ λυκόφως εἶνε εἰσέτι τοσοῦτῳ ζωηρόν, ὥστε δύνασθαί τις νὰ γράψῃ. Ὡς ἐκ τούτου δὲ καὶ ἡ ἀπελπιστικὴ νὺξ τῶν Πόλων, ἡ διαρκοῦσα ἐπὶ 6 μῆνας, πράγματι διαρκεῖ πολὺ ὀλιγώτερον συνεπείᾳ τοῦ λυκόφωτος.

Ορίζων. Ἐφ' ὅσον ὑψοῦταί τις ἄνωθεν τῆς Γῆς κατὰ τοσοῦτον αὐξάνει καὶ ἡ ἔκτασις τοῦ ὁρίζοντος. Ἀπὸ ὕψους 1000 μέτρων ἡ ὅρασις ἡμῶν περιλαμβάνει ὁρίζοντα, ἔχοντα ἀκτῖνα **112 χιλιομέτρων**, καὶ ἑπομένως ἔκτασιν ἔχουσαν διάμετρον 224 χιλιομέτρων.

Ατμοσφαιρα. Ἡ σφαῖρα ἡμῶν περιβάλλεται ὑπὸ ἀτμοσφαίρας, εἰς τὸ βάθος τῆς ὁποίας ἀναπνέομεν καὶ ζῶμεν. Ταύτην ἀποτελοῦσι τὰ ἀέρια ἄζωτον, ὀξυγόνον καὶ ἀνθρακικὸν ὀξὺ καὶ ὁ ἀπὸ τῶν θαλασσῶν, τῶν ποταμῶν καὶ τῶν λιμνῶν προερχόμενος ἀτμός. Ἡ ἀτμόσφαιρα αὕτη, μὴ οὖσα ἀπολύτως διαφανής, λαμβάνει τὸ κυανοῦν χρῶμα, τὸ ὁποῖον βλέπομεν ἄνωθεν τῶν κεφαλῶν μας, ὡς ἐκ τῆς ἀντανακλάσεως τοῦ φωτὸς τῆς ἡμέρας. Ὁ φωτισμὸς οὗτος τῶν μορίων τοῦ ἀέρος μᾶς ἐμποδίζει νὰ βλέπωμεν τοὺς ἀστέρας τὴν ἡμέραν, καθὼς βλέπομεν αὐτοὺς τὴν νύκτα. Ἡ ἀτμόσφαιρα αὕτη ἐκλείπει εἰς ὕψος 48 χιλιομέτρων, ἀλλὰ πολὺ κατωτέρω τοῦ ὕψους τούτου δὲν εἶνε ἀναπνεύσιμος. Οἱ ἀεροπόροι δὲν κατώρθωσαν ν' ἀνυψωθῶσι δι' ἀεροστάτου ἀπὸ τῆς Γῆς πλέον τῶν 9 χιλιομέτρων.

Βαρος της Γης. Ἡ Γῆ, ἔχουσα διάμετρον **12,742** χιλιομέτρων, ἀποτελεῖ ὄγκον χιλίων δισεκατομμυρίων κυβικῶν χιλιομέτρων, καὶ ἔχει βάρος ***ἓξ χιλιάδων ἑξακισεκατομμυρίων*** χιλιογραμμων. Τὸ βάρος τοῦτο εἶνε πέντε καὶ ἡμίσειαν φορὰς μεγαλείτερον ἢ ἂν ἡ Γῆ ἀπετελεῖτο καθ' ὁλοκληρίαν ἐξ ὕδατος.

Επιφανεια της Γης. Αὕτη ἔχει ἔκτασιν **511,000,000** τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, ἐκ τῶν ὁποίων **384,000,000** καλύπτονται ὑπὸ τῶν ὠκεανῶν καὶ τῶν θαλασσῶν. Ἑπομένως εἶνε κατοικήσιμον μόνον τὸ τέταρτον μέρος τῆς Γῆς.

Κατοικοι της Γης. Εἶνε γνωστὰ ἐπὶ τῆς γῆς 20,000 εἴδη φυτῶν καὶ 300,000 εἴδη ζῴων, ἀνθρώπινον ὅμως εἶδος ὑπάρχει ἓν καὶ μόνον. Κατὰ τὰς τελευταίας στατιστικὰς ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς γῆς ὑπολογίζονται εἰς **1,450,000,000**. Κατὰ πᾶν δευτερόλεπτον γεννᾶται σχεδὸν ἓν βρέφος καὶ ἀποθνήσκει ἓν ἀνθρώπινον πλάσμα, ἀλλ' ὁ ἀριθμὸς τῶν γεννήσεων ὑπερβαίνει τὸν τῶν ἀποβιώσεων. Ὡς ἐκ τούτου ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων τῆς Γῆς αὐξάνει. Ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς Γῆς ὑπολογίζεται ὅτι ἀπέθανον **400,000,000,000** ἀνθρωπίνων πλασμάτων. Ἂν πάντες οἱ μέχρι τοῦδε ἀποθανόντες ἦτο δυνατὸν ν' ἀναζήσωσι καὶ νὰ κατακληθῶσιν οἱ μὲν παρὰ τοὺς δέ, θὰ ἐκάλυπτον ἔκασιν γῆς 536 χιλιάδων τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, ἤτοι ἴσην σχεδὸν πρὸς τὴν τῆς Γαλλίας.

Περιεργοι Αποκαλυψεις. Τὰ μόρια, τὰ ὁποῖα ἀναπνέομεν, πίνομεν, τρώγομεν καὶ παραλαμβάνομεν εἰς τὸν ὀργανισμόν μας ἀπετέλεσαν ἤδη μέρος τῶν προγόνων μας. Γενικὴ ἀνταλλαγὴ ἐπιτελεῖται πάντοτε μεταξὺ ἁπάντων τῶν ὄντων. Τὸ μόριον τοῦ ὀξυγόνου, τὸ προερχόμενον ἀπὸ τῆς καταστροφῆς γηραιᾶς δρυός, καταβληθείσης ὑπὸ τοῦ βάρους τῶν αἰώνων, θὰ προσκολληθῇ ἐπὶ τῆς ξανθῆς κεφαλῆς τοῦ νεογεννήτου βρέφους. Τὸ μόριον τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέως, τὸ ἐξερχόμενον ἀπὸ τοῦ ἀγωνιῶντος ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ ἐτοιμοθανάτου, θὰ ζωογονήσῃ τὸ ὡραῖον καὶ δροσερὸν ῥόδον τοῦ ἀνθῶνος. Ἀπόλυτος ἀδελφότης διέπει τοὺς νόμους τῆς ζωῆς. Τὴν αἰώνιον ζωὴν διοργανίζει ὁ αἰώνιος θάνατος. Ἡ κόνις ἐπιστρέφει εἰς τὴν κόνιν, μόνον δὲ τὸ πνεῦμα ζῇ καὶ ἐρευνᾷ. Ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα τὰ ἐμψυχα ὄντα ἀντικαθίστανται ὑπὸ ἑτέρων ὄντων ἐπί τε τῶν ἠπείρων καὶ ἐντὸς τῶν θαλασσῶν, τῶν ποταμῶν καὶ τῶν λιμνῶν. Ἡ ζωὴ ἀκτινοβολεῖ μὲν πάντοτε, ἀλλὰ δὲν πάλλουσιν αἱ ἴδιαι

Ὁ θάνατος τοῦ πτωχοῦ εἶναι ἀνάπαυσις.

Τὸ καλοκαῖρι θερίζει, ὁ χειμὼνας τρώγει.

καρδίαι, δὲν βλέπουσιν οἱ ἴδιοι ὀφθαλμοί, δὲν μειδιῶσι τὰ ἴδια στόματα. Ὁ θάνατος κατακλίνει διηνεκῶς εἰς τὸν τάφον τοὺς ἀνθρώπους καὶ πάντα τὰ ζῶα, ἀλλ' ἐπὶ τῆς κόνεως αὐτῶν ἀνανεοῦται ἀδιακόπως ἡ φλὸξ τῆς ζωῆς. Ἡ ζωὴ κυκλοφορεῖ, ἡ δὲ ἄνοιξις ἀπανέρχεται πάντοτε.

Η Γη Εγεννηθη και θα Αποθανη. —Το Τελος των Κοσμων.—Θανατος της Γης. Θαυμάζομεν σήμερον τὰς καλλονὰς τῆς γηΐνης φύσεως, τοὺς χλοεροὺς λόφους, τὰς ἀνθοστολίστους πεδιάδας, τοὺς μορμυρίζοντας ῥύακας, τὰ μυστηριώδη σκιὰν ἔχοντα δένδρα, τὰ ἐπ' αὐτῶν ᾄδοντα πτηνά, τὰ χιονοσκεπῆ ὄρη, τὰς ἀπεράντους θαλάσσας καὶ τὰς δύσεις τοῦ Ἡλίου ἐντὸς χρυσοχρόων καὶ πορφυροχρόων νεφῶν. Θαυμάζομεν τὰ ἀνθρώπινα ἔργα, τὰς ἀπὸ ὄρους εἰς ὄρος τεραστίας γεφύρας, ἐφ' ὧν διέρχεται ὁ ἀτμός, τὰ διασχίζοντα τοὺς ὠκεανοὺς μεγαλοπρεπῆ σκάφη, τὰς περικαλλεῖς πόλεις, τὰ ἀνάκτορα, τοὺς ναούς, τὰς βιβλιοθήκας, μουσεῖα τοῦ πνεύματος κτλ. κτλ. Θαυμάζομεν τὰ ἔργα τῆς γλυπτικῆς καὶ ζωγραφικῆς, τὰ ἰδανικεύοντα τὸ πραγματικόν, τὰς ἐμπνεύσεις τῆς μουσικῆς, τὰς διανοητικὰς ἐργασίας τοῦ πνεύματος, τὰς ἐρευνώσας τὰ μυστήρια τῶν κόσμων καὶ μεταφερούσας ἡμᾶς εἰς τὸ ἄπειρον, καὶ ζῶμεν ἐν εὐτυχίᾳ ἐν τῷ μέσῳ τῆς τοσούτῳ φωτοβόλου ταύτης ζωῆς. Ἀλλ' ἅπασα ἡ καλλονὴ αὕτη θὰ παρέλθῃ, θὰ ἐκλείψῃ... **Ἡ γῆ ἐγεννήθη καὶ θὰ ἀποθάνῃ.**

Πως θα Αποθανη η Γη. Θὰ ἀποθάνῃ εἴτε ἐκ γήρατος, ὅταν τὰ ζωτικὰ αὐτῆς στοιχεῖα θὰ φθαρῶσιν, εἴτε διὰ τῆς καταστροφῆς τοῦ Ἡλίου, ἀπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ὁποίου ἐξαρτᾶται ἡ ζωὴ αὐτῆς. Δυνατὸν νὰ ἀποθάνῃ καὶ τυχαίως, συγκρουομένη μετὰ οὐρανίου τινὸς σώματος, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον τέλος τῆς Γῆς εἶνε τὸ μᾶλλον ἀπίθανον. Δυνατὸν νὰ ἀποθάνῃ, ὡς εἴπομεν, ἐκ γήρατος, ἤτοι ἐκ φυσικοῦ θανάτου, διὰ τῆς βραδείας ἀπορροφήσεως ἁπάντων τῶν ζωτικῶν αὐτῆς στοιχείων. Πραγματικῶς, δυνατὸν νὰ ἐλαττωθῶσιν ὁ ἀὴρ καὶ τὸ ὕδωρ. Φαίνεται ὅτι ἡ ἀτμόσφαιρα κατὰ προγενεστέρας ἐποχὰς ὑπῆρξε κατὰ πολὺ σημαντικωτέρα τῆς σημερινῆς καὶ οἱ ὠκεανοὶ πολὺ μεγαλείτεροι, ἀλλὰ τὰ ὕδατα αὐτῶν εἰσεχώρησαν ἐντὸς τοῦ φλοιοῦ τῆς Γῆς. Ἐπίσης φαίνονται ὑφιστάμενα βραδεῖαν ἀπορρόφησιν τὰ ἀποτελοῦντα τὴν ἀτμόσφαιραν ἡμῶν ἀέρια, ἤτοι τὸ ἄζωτον, τὸ ὀξυγόνον καὶ τὸ ἀνθρακικὸν ὀξύ.

Ποτε θα Αποθανη η Γη. Διαπερῶν τις τὰ σκότη τῶν μελλόντων αἰώνων, δύναται νὰ προΐδῃ

Μόνα κρυφὰ εἶνε ὅσα κρατεῖ τις διὰ τὸν ἑαυτόν του.

τὴν ἐποχήν, ἀληθῶς λίαν μεμακρυσμένην, καθ' ἣν ἡ Γῆ, στερουμένη τοῦ ἀτμοῦ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ὕδατος, τοῦ προστατεύοντος αὐτὴν κατὰ τοῦ παγετώδους ψύχους, καθὰ συγκεντροῦντος περὶ αὐτὴν τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας, **θὰ ψυχρανθῇ διὰ τοῦ ὕπνου τοῦ θανάτου.** Τὸ σάβανον τῶν χιόνων ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῶν ὀρέων θὰ καταβῇ εἰς τὰς πεδιάδας, διώκον πρὸ αὐτοῦ τὴν ζωὴν καὶ τὸν πολιτισμόν, καὶ καλύπτον διὰ παντὸς τὰ ἄνθη καὶ τὰς πόλεις, τὰς ὁποίας θὰ ἀπαντήσῃ κατὰ τὴν διάβασιν αὐτοῦ. Τότε ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνθρωπίνη δραστηριότης θὰ συσφιγχθῶσιν ἀνεπαισθήτως εἰς τὴν διακεκαυμένην ζώνην. Ἡ Πετρούπολις, τὸ Λονδῖνον, οἱ Παρίσιοι, ἡ Βιέννη, ἡ Κωνσταντινούπολις, ἡ Ῥώμη, ἡ Νέα Ὑόρκη θὰ κοιμηθῶσιν ἐξ ὑπαμοιβῆς ὑπὸ τὸ αἰώνιον αὐτῶν σάβανον. Ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας ἡ ὑπὸ τὸν Ἰσημερινὸν ἀνθρωπότης θὰ ἐπιχειρῇ ματαίας ἐκδρομάς, ὅπως ἐπανέρχῃ ὑπὸ τοὺς πάγους τὴν θέσιν τῶν Παρισίων καὶ τοῦ Λονδίνου! Αἱ ἀκταὶ τῶν θαλασσῶν θὰ μεταβληθῶσιν, ὁ δὲ γεωγραφικὸς χάρτης θὰ τροποποιηθῇ.

Η Τελευταια Ανθρωπινη Οικογενεια. Τότε θὰ ζῶσι καὶ θὰ ἀναπένωσι μόνον ἐν τῇ διακεκαυμένῃ ζώνῃ, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἡ τελευταία φυλή, νεκρὰ ἤδη ἐκ τοῦ ψύχους καὶ τῆς πείνης, θὰ καθεσθῇ εἰς τὴν παραλίαν τῆς τελευταίας θαλάσσης, εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ὠχροῦ Ἡλίου, ὁ ὁποῖος θὰ φωτίζῃ τοῦ λοιποῦ τὴν Γῆν, κινητὸν τάφον, στρεφόμενον περὶ ἀνωφελὲς φῶς καὶ ἄγονον θερμότητα. Ἡ **τελευταία ἀνθρωπίνη οἰκογένεια** θὰ ὑποκύψῃ εἰς τὸ ψῦχος καὶ θὰ ἀποθάνῃ καὶ αὕτη, τὰ δὲ ὀστᾶ αὐτῆς θὰ ταφῶσιν ὑπὸ τὸ σάβανον τῶν αἰωνίων πάγων.

Επιταφιος της Γης. Τότε ὁ ἱστορικὸς τῆς φύσεως θὰ δυνηθῇ νὰ γράψῃ: ***Ἐνταῦθα κεῖται ἅπασα ἡ ἀνθρωπότης ὁλοκλήρου κόσμου, ὁ ὁποῖος ἔζησεν!!! Ἐνταῦθα κεῖνται ἅπαντα τὰ ὄνειρα τῆς φιλοδοξίας, ἅπασαι αἱ κατακτήσεις τῆς πολεμικῆς τέχνης, ἅπασαι αἱ γιγάντιοι οἰκονομολογικαὶ ἐπιχειρήσεις, ἅπαντα τὰ συστήματα ἐντελοῦς ἐπιστήμης, καὶ ἅπαντες οἱ ὅρκοι τῶν ἀνθρωπίνων ἐρώτων!.... Ἐνταῦθα κεῖνται πᾶσαι αἱ καλλοναὶ τῆς Γῆς!...*** Ἀλλ' οὐδεὶς ἐπιτάφιος λίθος θὰ δεικνύῃ τὴν θέσιν, εἰς ἣν ὁ ταλαίπωρος ἡμῶν πλανήτης θὰ ἀποδώσῃ τὴν τελευταίαν αὐτοῦ πνοήν.

Θανατος του Ηλιου. Ἴσως ὅμως ἡ Γῆ ζήσῃ ἐπὶ ἀρκετὸν χρόνον, ὅπως ἀποθάνῃ μόνον κατὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ Ἡλίου, ἀλλ' ἡ τύχη ἡμῶν θὰ εἶνε πάντοτε ἡ αὐτή. Θὰ ἀπευνή-

Ἄναψε τὸ κερί σου πρὶν νυκτώσῃ.

σκομεν πάντοτε ἐκ ψύχους, μετὰ μόνης τῆς διαφορᾶς ὅτι, κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν θὰ ἀπεθνήσκομεν ***ἐντὸς ὀλίγων ἑκατομμυρίων ἐτῶν***, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ***ἐντὸς 20—30 ἑκατομμυρίων*** ἴσως δὲ καὶ πλέον τούτου. Τὸ τοιοῦτον ὅμως εἶνε ἁπλοῦν ζήτημα χρόνου. ***Ναί, ὁ Ἥλιος θὰ σβεσθῇ!***

Πῶς θὰ Ἀποθάνῃ ὁ Ἥλιος. Οὗτος χάνει διηνεκῶς μέρος τῆς θερμότητός του, διότι ἐν τῇ φωτοβολίᾳ αὐτοῦ δαπανᾷ ἐνεργητικότητα, τὴν ὁποίαν ἀδύνατον νὰ φαντασθῶμεν. Ἡ θερμότης τὴν ὁποίαν διαδίδει εἶνε ἀρκοῦσα ὅπως βράζωσι κατὰ πᾶσαν ὥραν ***2,900,000 κυβικῶν μυριαμέτρων*** ὕδατος, ἔχοντος θερμοκρασίαν πάγου. Ἅπασα σχεδὸν ἡ θερμότης αὕτη χάνεται εἰς τὸ ἄπειρον. Ἡ ποσότης τῆς θερμότητος, τὴν ὁποίαν παραλαμβάνουσιν οἱ πλανῆται καὶ χρησιμοποιοῦσι διὰ τὴν ζωὴν αὐτῶν, εἶνε σχεδὸν ἀσήμαντος σχετικῶς πρὸς τὴν χαθεῖσαν. Ἂν ὁ Ἥλιος συμπυκνοῦται ἔτι καὶ σήμερον μετὰ ταχύτητος, ἐπαρκούσης ὅπως ἀναπληρωθῇ ἡ τοιαύτη ἀπώλεια, ἂν ἡ βροχὴ τῶν οὐρανολίθων, ἡ πίπτουσα διηνεκῶς ἐπ' αὐτοῦ, εἶνε ἐπαρκὴς ὅπως ἀναπληρώσῃ τὴν διαφορὰν ταύτην, ὁ ἀστὴρ οὗτος δὲν θὰ καταψυχθῇ εἰσέτι. Ἀλλ' ἐν τῇ ἐναντίᾳ περιπτώσει ἡ ψῆξις αὐτοῦ ἤρξατο ἤδη.

Συνέπειαι τοῦ Θανάτου τοῦ Ἡλίου. Ἡ ἔναρξις τῆς ψήξεως τοῦ Ἡλίου φαίνεται πιθανοτάτη, διότι αἱ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ παρουσιαζόμεναι κηλίδες δυνατὸν νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐκδήλωσις ψήξεως. Θὰ ἔλθῃ ἐποχή, καθ' ἣν αὗται θὰ καταστῶσι πολυαριθμότεραι ἀφ' ὅσον εἶνε σήμερον, καὶ τότε αὗται θὰ καλύπτωσι μεγαλείτερον μέρος τῆς σφαίρας αὐτοῦ. Ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα τὸ σκότος θὰ αὐξάνῃ βαθμηδόν, διότι τὰ πρῶτα τεμάχια τοῦ φλοιοῦ, τὰ ὁποῖα θὰ καλύψωσιν ἐκ νέου τὴν ὑγρὰν περιφλεγῆ ἐπιφάνειαν, θὰ συντριβῶσι ταχέως, ἀντικαθιστώμενα ὑπὸ νέων. Οἱ μέλλοντες αἰῶνες θὰ ἴδωσι τὸν Ἥλιον σβεννύμενον καὶ ἀνάπτοντα, μέχρι τῆς μεμακρυσμένης ἐποχῆς, καθ' ἣν τὸ ψῦχος θὰ εἰσβάλῃ ὁριστικῶς εἰς ἅπασαν αὐτοῦ τὴν ἐπιφάνειαν. Τότε αἱ τελευταῖαι ὠχραὶ αὐτοῦ ἀκτῖνες θὰ ἐκλείψωσι διὰ παντός, τέλος δὲ ἡ πελωρία αὕτη ἐρυθρὰ σφαῖρα θὰ σκοτισθῇ.

Θάνατος τῶν Ἡλίων. Εἴδομεν ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ 25 ἀστέρας, διαδίδοντας σπασμωδικὴν λάμψιν καὶ περιελθόντας εἰς κατάστασιν, προσεγγίζουσαν εἰς τὸν θάνατον. Πολλοὶ ἀστέρες, τοὺς ὁποίους ἐχαιρέτισαν οἱ πρόγονοι ἡμῶν, ἐξέλιπον ἤδη ἀπὸ τοῦ χάρτου τοῦ οὐρανοῦ. Πολυάριθμοι ἐρυθροὶ ἀστέρες εἰς-

Καλὸς αὐθέντης καλὸ παράδειγμα.

ἦλθον εἰς τὴν περίοδον τῆς καταστροφῆς. Ὁ Ἥλιος εἶνε καὶ οὗτος ἀστήρ, καὶ θὰ ὑποστῇ τὴν τύχην τῶν ἀδελφῶν του. Οἱ Ἥλιοι, ὡς καὶ οἱ κόσμοι, γεννῶνται ὅπως ἀποθάνωσιν, ἐν δὲ τῇ αἰωνιότητι τὸ μακρὸν αὐτῶν στάδιον διήρκεσε τοσοῦτον, ὅσον μία πρωΐα. Ναί, θὰ ἐπέλθῃ ἐποχὴ καθ' ἣν ὁ Ἥλιος, σκοτεινὸς μὲν ἀλλ' εἰσέτι θερμός, ἠλεκτρικὸς καὶ ἀναμφιβόλως ἀμυδρῶς φωτιζόμενος, θὰ εἶνε ἀπέραντος κόσμος, κατοικούμενος ὑπὸ παραδόξων ὄντων. Περὶ αὐτὸν θὰ ἐξακολουθῶσι στρεφόμενοι οἱ τῶν πλανητῶν τάφοι, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἡ τοῦ Ἡλίου δημοκρατεία ἐξαλειφθῇ καθ' ὁλοκληρίαν ἀπὸ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς, ὅπως ὑποχωρήσῃ εἰς ἕτερα συστήματα κόσμων, εἰς ἑτέρους Ἡλίους, εἰς ἕτερα σώματα ὡς ἡ Γῆ, εἰς ἑτέρας ἀνθρωπότητας, εἰς ἄλλας ψυχάς, τοὺς διαδόχους ἡμῶν ἐν τῇ παγκοσμίῳ καὶ αἰωνίῳ ἱστορίᾳ.—Τοιαύτη εἶνε ἡ τύχη τῆς Γῆς καὶ ὅλων τῶν κόσμων.

Οὐδέποτε θὰ Βασιλεύσῃ ὁ Γενικὸς Θάνατος. Ὀφείλομεν ὅμως νὰ συμπεράνωμεν ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ὅτι τὸ σύμπαν θὰ μετατραπῇ εἰς ἀπέραντον μαῦρον τάφον; Ὄχι! Ὑπάρχει ἐν τῇ φύσει ἕτερόν τι ἐκτὸς τῆς ὕλης. Διανοητικὸς νόμος προόδου διέπει τὸ Σύμπαν. Οἱ τοῦτο διέποντες νόμοι ἀδύνατον νὰ μείνωσιν ἀπρακτοῦντες. Οἱ ἀστέρες θὰ ἀναστηθῶσιν ἐκ τῆς τέφρας αὐτῶν. Ἐκ τῆς συναντήσεως ἀρχαίων ἐρειπίων θὰ ἀναλάμψωσι νέαι φλόγες, ἡ δὲ μετατροπὴ τῆς κινήσεως εἰς θερμότητα θὰ δημιουργήσῃ νεφελώσεις καὶ κόσμους. Οὐδέποτε θὰ βασιλεύσῃ ὁ γενικὸς θάνατος!

(Κατὰ τὸν ΦΛΑΜΑΡΙΩΝ).

Η ΣΕΛΗΝΗ

Η Σελήνη ως Γείτων Ημών. Ἡ ἀστρονομία ἤρξατο τὰς ἐρεύνας αὐτῆς ἀπὸ τῆς Σελήνης, τῆς ὁποίας τὸ γλυκὺ φῶς, ἀπαλλάσσον τὸ πνεῦμα ἡμῶν ἀπὸ τῶν γηΐνων δεσμῶν, μᾶς ἀναγκάζει νὰ ἀναλογισθῶμεν τὸν οὐρανόν. Ἡ Σελήνη ὅμως δὲν εἶνε ἀκόμη οὐρανὸς ὡς δὲν εἶνε καὶ Γῆ. Εἶνε θυγάτηρ τῆς Γῆς, παραχθεῖσα πρὸ ἑκατομμυρίων ἐτῶν ἀπὸ τῶν ἄκρων τῆς γηΐνης νεφελώσεως, καὶ πολὺ πρὸ τῶν αἰώνων, καθ' οὓς ὁ πλανήτης ἡμῶν ἔλαβε τὸ συμπαγὲς αὐτοῦ σχῆμα, ἐστερεοποιήθη καὶ ἐγένετο κατοικήσιμος. Ἑπομένως ἡ Σελήνη ἔλαμπεν ἀπὸ πολλοῦ εἰς τὸν οὐρανόν, καθ' ἣν ἐποχὴν τὸ πρῶτον ἀνθρώπινον βλέμμα παρετήρησε τὸ γλυκὺ αὐτῆς φῶς. Αὕτη

Ἡ γοῦνα δὲν φοβεῖται τὸν χειμῶνα.

εἶνε τὸ ἐγγύτερον ἡμῶν οὐράνιον σῶμα. Ἀνήκει, οὕτως εἰπεῖν, εἰς ἡμᾶς. Τὴν ἐγγίζομεν διὰ τοῦ δακτύλου μας. Εἶνε ἐπαρχία τῆς Γῆς.

Αποστασις της Σεληνης. Ἡ Σελήνη ἀπέχει ἀφ' ἡμῶν τριάκοντα διαμέτρους τῆς Γῆς. Ἤτοι ἂν θέσωμεν 30 σφαίρας ἴσας μὲ τὴν Γῆν τὰς μὲν παρὰ τὰς δὲ εἰς τὴν αὐτὴν γραμμήν, θὰ ἔχωμεν κρεμαστὴν γέφυραν ἐπαρκῆ ὥπως ἑνωθῶσιν οἱ 2 πλανῆται. Ἡ ἀπόστασις αὕτη εἶνε ἀσήμαντος. Πολλοὶ ναυτικοὶ καὶ ὁδοιπόροι διέτρεξαν διὰ πλοίων, σιδηροδρόμων, ἁμαξῶν ἢ καὶ πεζῇ ἀπόστασιν μεγαλειτέραν τῆς χωριζούσης ἡμᾶς ἀπὸ τῆς Σελήνης. Ἂν ἦτο δυνατὸν ν' ἀποστείλωμεν εἰς αὐτὴν τηλεγράφημα, τοῦτο θὰ ἔφθανεν ἐντὸς ὀλίγων δευτερολέπτων. Ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ συνεννοηθῶμεν διὰ φωτεινοῦ συνθήματος μετὰ τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας ταύτης, τὸ φωτεινὸν τοῦτο σύνθημα θὰ διήρχετο ἔτι ταχύτερον τὴν ἀπόστασιν ταύτην. Ὁ Ἥλιος ἀπέχει ἡμῶν **400** φορὰς περισσότερον τῆς Σελήνης, ὁ δὲ πλησιέστερος εἰς ἡμᾶς ἀστὴρ ἀπέχει τῆς Γῆς **100,000,000** φοράς. Ἀνάγκη ἑπομένως νὰ διανύσωμεν ἑκατὸν ἑκατομμύρια φορὰς τὴν ἀφ' ἡμῶν μέχρι τῆς Σελήνης ἀπόστασιν, ὅπως φθάσωμεν εἰς τοὺς ἀστέρας...

Ὅτε ἐφευρέθη τὸ ἀερόστατον (1783), ὅτε κατὰ πρῶτον οἱ ἄνθρωποι ἔσχον τὸ εὐτύχημα νὰ ἀνυψωθῶσιν εἰς τὸν ἀέρα, τοσοῦτον ἐνεθουσιάσθησαν, ὥστε ἐφαντάσθησαν ὅτι θὰ ἠδύναντο νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν Σελήνην. Δὲν ἀρνούμεθα ἀπολύτως, ὅτι δυνατὸν μίαν ἡμέραν αἱ πρόοδοι τῶν ἐφευρέσεων νὰ ἐπιτρέψωσι πρὸς ἡμᾶς τὸ τοιοῦτον, εἶνε ὅμως ἀδύνατον νὰ κατορθωθῇ δι' ἀεροστάτου, διότι ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς Γῆς δὲν πληροῖ τὸ ἀπ' αὐτῆς μέχρι τῆς Σελήνης διάστημα. Ἄλλως ἡ ἐπαρχία αὕτη, καίτοι γείτων ἡμῶν, ἀπέχει πράγματι τῆς Γῆς **384** χιλιάδας χιλιόμετρα.

Προσπαθήσωμεν ἤδη ὅπως καταστήσωμεν καταληπτὴν τὴν ἀπόστασιν ταύτην. Σφαῖρα τηλεβόλου, διατρέχουσα **500** μέτρα κατὰ δευτερόλεπτον καὶ ἐκσφενδονιζομένη ἀπὸ τῆς Γῆς, θὰ ἔφθανεν εἰς τὴν Σελήνην ἐν διαστήματι ***8 ἡμερῶν καὶ 5 ὡρῶν.*** Ὁ ἦχος διατρέχει **332** μέτρα κατὰ δευτερόλεπτον. Ἂν λοιπὸν τὸ μεταξὺ Γῆς καὶ Σελήνης διάστημα ἦτο καθ' ὁλοκληρίαν πλῆρες ἀέρος, καὶ συνέβαινεν ἐπὶ τῆς Σελήνης ἔκρηξις ἡφαιστείου ἀρκούντως ἰσχυρά, ὥπως ἀκουσθῇ μέχρι τῆς Γῆς, ὁ κρότος τῆς ἐκρήξεως ταύτης θὰ ἔφθανε μέχρις ἡμῶν μετὰ ***13 ἡμέρας καὶ 20 ὥρας.*** Ταχεῖα σιδηροδρομικὴ ἁμαξοστοιχία, κινουμένη ἀκαταπαύστως, δύναται νὰ περιελθῇ

τὴν Γῆν ἐντὸς **27** ἡμερῶν, ἀλλὰ θὰ ἔφθανεν εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν τῆς Σελήνης ἐν διαστήματι ***38 ἑβδομάδων.*** Τὸ φῶς, τοῦ ὁποίου ἡ ταχύτης ὑπερβαίνει πᾶσαν ἄλλην κίνησιν, μεταδίδεται ἀπὸ τῆς Σελήνης εἰς τὴν Γῆν ἐν διαστήματι ***ἑνὸς δευτερολέπτου καὶ 1/4 τοῦ δευτερολέπτου.***

Ογκος της Σεληνης. Γινώσκοντες τὴν ἀφ' ἡμῶν ἀπόστασιν τῆς Σελήνης, δυνάμεθα διὰ μαθηματικῶν ὑπολογισμῶν νὰ ὁρίσωμεν τὸν πραγματικὸν αὐτῆς ὄγκον. Ἡ διάμετρος τῆς Γῆς ἔχει ἀναλογίαν πρὸς τὴν διάμετρον τῆς Σελήνης ὡς ὁ ἀριθμὸς 1000 πρὸς τὸν 273. Ἐπειδὴ δὲ ἡ διάμετρος τῆς Γῆς ἔχει μῆκος **12,732** χιλιομέτρων, ἄρα ἡ τῆς Σελήνης ἔχει μῆκος **3,484** χιλιομέτρων. Ἑπομένως ἡ περιφέρεια τοῦ δορυφόρου ἡμῶν ἔχει μῆκος **10,940** χιλιομέτρων, τὴν δ' ἐπιφάνειαν αὐτοῦ ἀποτελοῦσι **38,000,000** □ χιλιόμετρα. Τὸν ὄγκον τῆς Σελήνης ἀποτελοῦσι 22,105 ἑκατομμύρια κυβικὰ χιλιόμετρα. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε ***τετραπλασία*** περίπου τῆς Εὐρώπης καὶ ἴση πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ὅλης Ἀμερικῆς. Ὁ πλανήτης οὗτος ἠδύνατο νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν φιλοδοξίαν ἑνὸς Καρολομάγνου ἢ ἑνὸς Μεγάλου Ναπολέοντος, εὐνόητον δὲ διατί ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἐλυπεῖτο, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπεκτείνῃ τὸ κράτος αὐτοῦ μέχρι τῆς Σελήνης. Ὁ ὄγκος αὐτῆς ἀποτελεῖ τὸ 1/49 τοῦ ὄγκου τῆς Γῆς. Ἐν ἄλλοις ἀπαιτοῦνται 49 Σελῆναι ὅπως ἀποτελέσωσι σφαῖραν ἰσομεγέθη πρὸς τὴν Γῆν. Πρὸς σχηματισμὸν ὅμως ὄγκου ἴσου πρὸς τὸν Ἥλιον ἀπαιτοῦνται **62,000,000** Σελῆναι.

Κλισις της Σεληνης. Ἡ Σελήνη στρέφεται περὶ τὴν Γῆν ἐν διαστήματι 27 ἡμερῶν, 7 ὡρῶν, 43 λεπτῶν καὶ 11 δευτερολέπτων, κινουμένη μετὰ ταχύτητος 1017 μέτρων κατὰ δευτερόλεπτον. Ἑπομένως διατρέχει κατὰ λεπτὸν ὑπὲρ τὰ 60 χιλιόμετρα, περιγράφουσα τροχιὰν μήκους **2,400,000** χιλιομέτρων. Ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ σταθῇ καὶ νὰ παύσῃ κινουμένη, τότε ἐπειδὴ θὰ ἐξέλιπεν ἡ κεντρόφυξ αὐτῆς δύναμις, ὑπείκουσα εἰς τὸν νόμον τῆς ἕλξεως θὰ ἔπιπτεν ἐπὶ τῆς Γῆς ἐν διαστήματι 4 ἡμερῶν, 19 ὡρῶν, 54 λεπτῶν καὶ 57 δευτερολέπτων. Φαντασθῆτε τις ὁποίαν ἔκπληξιν τὸ τοιοῦτον θὰ μᾶς προυξένει.

Φασεις της Σεληνης. Ἡ Σελήνη εἶνε σφαῖρα σκοτεινή, ὡς καὶ ἡ Γῆ, μὴ ἔχουσα ἴδιον φῶς, βλέπομεν δὲ αὐτὴν μόνον διότι φωτίζεται ὑπὸ τοῦ Ἡλίου. Οὗτος φωτίζει φυσικῶς πάντοτε τὸ ἥμισυ αὐτῆς, οὔτε περισσότερον δὲ οὔτε ὀλιγώτερον. Αἱ φάσεις τῆς Σελήνης ποικίλλουσι κατὰ λόγον τῆς θέσεως αὐτῆς σχετικῶς πρὸς τὴν Γῆν

καὶ πρὸς τὸν Ἥλιον. Ὅταν ἡ Σελήνη εὑρίσκεται μεταξὺ ἡμῶν καὶ τοῦ Ἡλίου, ἐπειδὴ τὸ φωτιζόμενον μέρος αὐτῆς εἶνε ἐστραμμένον πρὸς τὸν φωτεινὸν ἀστέρα, ἡμεῖς δὲν τὴν βλέπομεν. Τότε εἶνε ἡ φάσις τῆς ***Νέας Σελήνης.*** Ὅταν σχηματίζῃ εὐθεῖαν γωνίαν μετὰ τοῦ Ἡλίου, τότε βλέπομεν τὸ ἥμισυ τοῦ φωτιζομένου ἡμισφαιρίου αὐτῆς. Τότε εἶνε τὸ ***πρῶτον*** ἢ τὸ ***τελευταῖον τέταρτον.*** Ὅταν διέρχεται ὄπισθεν ἡμῶν σχετικῶς πρὸς τὸν Ἥλιον, παρουσιάζει πρὸς ἡμᾶς τὸ φωτιζόμενον αὐτῆς ἡμισφαίριον, καὶ τότε ἔχομεν ***Πανσέληνον.*** Ἡ κίνησις τῆς Σελήνης ἐκ δυσμῶν πρὸς Ἀνατολὰς καὶ αἱ φάσεις αὐτῆς παρέσχον εἰς τοὺς ποιμένας τὸ πρῶτον μέτρον τοῦ χρόνου, μετὰ τὸ μέτρον τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός, τὸ ὀφειλόμενον εἰς τὴν περιστροφικὴν κίνησιν τῆς Γῆς.

Η ΝΕΑ ΣΕΛΗΝΗ. Αἱ φάσεις τῆς Σελήνης ἐχρησιμοποιήθησαν ἀνέκαθεν πρὸς διαίρεσιν τοῦ χρόνου εἰς μῆνας καὶ ἑβδομάδας ἐξ ἑπτὰ ἡμερῶν, διότι μετὰ ἕνα περίπου μῆνα ἐπανέρχονται αἱ αὐταὶ φάσεις, καὶ διότι κατὰ ἑπτὰ περίπου ἡμέρας ἡ Σελήνη παρουσιάζεται, οὕτως εἰπεῖν, ὑπὸ νέον σχῆμα. Τοιοῦτον ὑπῆρξε τὸ πρῶτον μέτρον τοῦ χρόνου, διότι ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ οὐδὲν ἕτερον σημεῖον ὑπῆρχε, τοῦ ὁποίου νὰ εἶνε μᾶλλον ἀξιοσημείωτοι αἱ ἀλλοιώσεις καὶ αἱ ἐποχαί. Ἐκ τῆς ἐνάρξεως τοῦ μηνὸς ἐκανονίζοντο αἱ θυσίαι, αἱ συνελεύσεις καὶ οἱ δημόσιοι ἀγῶνες. Ὁ μέγας ἱερεὺς ἀνήγγελλεν αὐτὴν διὰ σαλπισμάτων. Ἐπισημότεραι ἦσαν αἱ νέαι Σελῆναι, αἱ συμπίπτουσαι μετὰ τῆς ἐνάρξεως τῶν 4 ἐποχῶν τοῦ ἔτους. Δι' αὐτῶν οἱ ἀρχαῖοι ἐκανόνιζον τὰς πλείστας τῶν ἑορτῶν καὶ τελετῶν. Οἱ Χαλδαῖοι, οἱ Αἰγύπτιοι, οἱ Ἰουδαῖοι ἐτήρουν θρησκευτικῶς τὸ ἔθιμον τοῦτο. Τὴν ἐμφάνισιν τῆς νέας Σελήνης ἑόρταζον ἐπίσης οἱ Αἰθίοπες, οἱ κάτοικοι τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας, οἱ Πέρσαι καὶ οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνες. Ἀπ' αὐτῆς ἤρχιζον αἱ ὑπὸ τοῦ Ἰφίτου ἱδρυθεῖσαι Ὀλυμπιάδες. Ἐπίσης ἐπανηγύριζον αὐτὴν οἱ Ῥωμαῖοι, οἱ Σῖναι, οἱ Καραΐβαι τῆς Ἀμερικῆς, οἱ Περουβιανοί, οἱ κάτοικοι τῆς νήσου Ταΐτης καὶ οἱ Τασμάνιοι, λαὸς ἄγριος, τοῦ ὁποίου ὁ τελευταῖος ἀντιπρόσωπος ἀπέθανε τῷ 1876.

Ο ΧΡΥΣΟΥΣ ΑΡΙΘΜΟΣ. Ἐπειδὴ οἱ ἀρχέγονοι λαοὶ ὥριζον τὰς Νέας Σελήνας διὰ τὰς τελετὰς αὐτῶν, εἰς τὰ πρῶτα ἡμερολόγια αἱ ἀρχαὶ ὥριζον ἐκ τῶν προτέρων καθ' ὁποίαν ὥραν τοῦ ἔτους θὰ ἑωρτάζοντο αἱ ***Νουμηνίαι,*** ἤτοι αἱ Νεαι Σελῆναι. Ἐκ τούτου δ' ἐννοεῖ τις ὁποῖον συμφέρον εἶχον οὗτοι ν' ἀνακαλύψωσι τρόπον, ὅπως ὁρίζωσιν ἐκ τῶν προτέρων τὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους, καθ' ἃς ἀρχίζουσιν αἱ φάσεις τῆς Σελήνης. Τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην ἐποίησεν ὁ ἀστρονόμος ***Μέτων,*** ἀναγγείλας αὐτὴν τῷ 433 π. Χ. πρὸς τοὺς Ἕλληνας κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας, ἔχει δὲ ὡς ἑξῆς·

Οἱαδήποτε φάσις τῆς Σελήνης ἐπανέρχεται μετὰ χρονικὸν διάστημα 29 $^{1}/_{2}$ ἡμερῶν. 19 ἡλιακὰ ἔτη, ἢ 6,940 ἡμέραι περιέχουσιν ἀκριβῶς 235 σεληνιακὰς περιόδους. Ἑπομένως μετὰ 19 ἔτη αἱ αὐταὶ φάσεις τῆς Σελήνης ἐπανέρχονται κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους. Οὕτως ἀρκεῖ νὰ καταγράψῃ τις ἐφάπαξ τὰς ἡμερομηνίας ταύτας ἐπὶ 19 ἔτη, ὅπως δύναται νὰ τὰς γνωρίζῃ ἐκ τῶν προτέρων καθ' ἁπάσας τὰς ἐπερχομένας περιόδους. Ὁ συνδυασμὸς οὗτος σφάλλεται μόνον κατὰ 1 ἡμέραν ἐν διαστήματι 312 ἐτῶν. Ἡ ἀνακάλυψις αὕτη τοσοῦτον ηὐχαρίστησε τοὺς Ἕλληνας, ὥστε ἔγραψαν τὸν ὑπολογισμὸν τοῦτον διὰ χρυσῶν χαρακτήρων εἰς τὰς δημοσίους πλατείας πρὸς χρῆσιν τῶν πολιτῶν, καὶ ὠνόμασαν ***χρυσοῦν ἀριθμὸν*** τὸ 19ον ἔτος, τὸ ὁποῖον ἐπανέφερε τὰς φάσεις τῆς Σελήνης κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους.

ΕΒΔΟΜΑΣ. Αὕτη εἶνε τὸ φυσικὸν μέτρον, τὸ δημιουργηθὲν ὑπὸ τῶν 4 φάσεων τῆς Σελήνης, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἡ ἀρχὴ αὐτῆς εἶνε ἀρχαιοτάτη. Ἡ ἑβδομὰς ὡς μέτρον τοῦ χρόνου ἦτο ἐν χρήσει πρὸ αἰώνων παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις, τοῖς Χαλδαίοις, τοῖς Ἄραψι καὶ τοῖς Σίναις, ἀλλ' οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἠρίθμουν κατὰ δεκάδας οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἄλλως. Ὅτε βραδύτερον οἱ Ῥωμαῖοι παρεδέχθησαν τὸ μέτρον τῆς ἑβδομάδος, ἔδωκαν εἰς τὰς 7 αὐτῆς ἡμέρας τὰ ὀνόματα τοῦ Ἡλίου, τῆς Σελήνης καὶ 5 θεῶν ἤτοι ὠνόμασαν·

Τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ Ἡλίου=***Δίες Σόλις.*** Τὴν δευτέραν ἡμέραν τῆς Σελήνης= ***Δοῦνε Δίες.*** Τὴν τρίτην ἡμέραν τοῦ Ἄρεως=***Μάρτις Δίες.*** Τὴν τετάρτην τοῦ Ἑρμοῦ= ***Μερκοῦρι Δίες.*** Τὴν πέμπτην τοῦ Διὸς=***Ζόβις Δίες.*** Τὴν ἕκτην τῆς Ἀφροδίτης=***Βένερι Δίες.*** Τὴν ἑβδόμην τοῦ Κρόνου =***Σατούρνι Δίες.*** Τὰ ὀνόματα ταῦτα διατηροῦσιν ἐν μέρει μέχρι τῆς σήμερον πολλὰ εὐρωπαϊκὰ ἔθνη, ὡς οἱ Γάλλοι καὶ οἱ Ἰταλοί, ἀλλ' ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησία, μὴ δυναμένη νὰ υἱοθετήσῃ ὀνόματα θρησκείας εἰδωλολατρῶν, παρεδέχθη τὰ σημερινά. Πρῶτος ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος, ὅτε ἠσπάσθη τὸν χριστιανισμόν, ὠνόμασε τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ***Κυριακήν,*** ἤτοι ***ἡμέραν τοῦ Κυρίου,*** ἡ δὲ ***Σατούρνο Δίες*** μετετράπη εἰς Σάββατον,

τῆς λέξεως ληφθείσης ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ Schabbath, τὸ ὁποῖον σημαίνει ἀνάπαυσις.

Τροχια της Σεληνης. Ὡς ἡ Γῆ περὶ τὸν Ἥλιον οὕτω καὶ ἡ Σελήνη περιγράφει περὶ τὴν Γῆν τροχιὰν ἐλλειπτικήν, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται ὅτε μὲν ἐγγυτέρω καὶ ἄλλοτε ἀπωτέρω ἡμῶν. Ἡ πλησιεστέρα εἰς ἡμᾶς ἀπόστασις εἶνε **363,000** χιλιόμετρα, ἡ ἀπωτέρα **405,000** χιλιόμετρα, ἡ δὲ μεσαία **384,000**. Οὕτως ἐν διαστήματι 15 ἡμερῶν ἡ ἀφ' ἡμῶν ἀπόστασις τοῦ ἡμετέρου δορυφόρου αὐξάνει κατὰ **42,000** χιλιόμετρα, ἡ δὲ διαφορὰ αὕτη γίνεται καταφανὴς κατὰ τὰς ἐκλείψεις τοῦ Ἡλίου. Ὅταν ἡ Σελήνη εὑρίσκεται ἐγγυτέρω ἡμῶν, βλέπομεν φυσικῶς τὸν δίσκον αὐτῆς μεγαλείτερον, ὅταν δ' εὑρίσκεται ἀπωτέρω ἡμῶν τὸν βλέπομεν μικρότερον. Συνεπείᾳ τῆς διαφορᾶς ταύτης αἱ ἐκλείψεις τοῦ Ἡλίου εἶνε ὁτὲ μὲν ***ὁλικαί,*** καὶ ἄλλοτε ***δακτυλιοειδεῖς.*** Ἐπίσης ἡ διαφορὰ τῆς ἀποστάσεως τῆς Σελήνης ἀπὸ τῆς Γῆς προκαλεῖ τὰς παλιρροίας ἐπὶ τοῦ πλανήτου ἡμῶν.

Βαρος της Σεληνης. Τοῦτο ὁρίζουσιν ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων, τὰ ὁποῖα ἡ ἔλξις τῆς Σελήνης παράγει ἐπὶ τῆς Γῆς, ἐν δὲ τῶν ἀποτελεσμάτων τούτων εἶνε αἱ ***παλίρροιαι.*** Τὰ ὕδατα τῶν θαλασσῶν ὑψοῦνται δὶς τῆς ἡμέρας ὡς ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ ἡμετέρου δορυφόρου. Μελετῶντες ἐπισταμένως τὴν διαφορὰν τῆς ἀνυψώσεως τῶν ὑδάτων, εὑρίσκουσι τὴν ἔντασιν τῆς ἀναγκαιούσης δυνάμεως ὅπως ἀνυψώσῃ τοσοῦτον αὐτά, καὶ κατὰ συνέπειαν τὴν δύναμιν, τὸ βάρος τῆς αἰτίας τῆς προκαλούσης τὴν ἀνύψωσιν ταύτην. Ἐκ τούτου ἐξάγουσι τὸ ἑξῆς· ὅτι ὁ ὄγκος τῆς Σελήνης εἶνε **81** φορὰς μικρότερος τοῦ ὄγκου τῆς Γῆς, καὶ ὅτι ἡ Σελήνη ἔχει βάρος ***74 ἑξακισδισεκατομμυρίων χιλιογράμμων.*** Τὰ ἀπαρτίζοντα τὴν Σελήνην στοιχεῖα εἶνε πολὺ ὀλιγώτερον πυκνὰ τῶν ὑλῶν τῶν ἀποτελουσῶν τὴν Γῆν, ἔχοντα περίπου τὰ $^{6}/_{10}$ τῆς πυκνότητος τῶν ὑλῶν τῆς Γῆς. Ἐκ τούτου προκύπτουσι τὰ ἑξῆς πορίσματα·

Βάρος τῆς Γῆς **6,000,000,000 000,000,000,000,000** χιλιόγρ.

Βάρος τῆς Σελήνης **74,000 000,000,000,000,000,000** χιλόγρ.

Βαρυτης επι της Σεληνης. Ἐπ' αὐτῆς ἡ βαρύτης εἶνε ἀσθενεστέρα ἢ ἐπὶ τῆς Γῆς. Ἂν παρατηρήσωμεν τὴν συγκρατοῦσαν τὰ ἀντικείμενα περὶ τὴν γῆινην σφαῖραν διὰ τοῦ ἀριθμοῦ **1000**, δυνάμεθα νὰ παραστήσωμεν τὴν ἐπὶ τῆς Σελήνης βαρύτητα διὰ τοῦ ἀριθμοῦ **164**. Ἤτοι τὰ αὐτὰ ἀντικείμενα ἔχουσιν ἐπὶ τῆς Σελήνης ***ἑξάκις*** ὀλιγωτέραν βαρύτητα ἢ ἐπὶ τῆς Γῆς. Ἑπομένως ἡ ἐπὶ τῆς Σελήνης ἕλξις εἶνε ***ἑξάκις*** ἀσθενεστέρα τῆς ἐπὶ τῆς Γῆς. Λίθος βάρους ἑνὸς χιλιογράμμου, μεταφερόμενος εἰς τὴν Σελήνην θὰ ἔχῃ βάρος μόνον 164 γραμμαρίων. Ἄνθρωπος ζυγίζων ἐπὶ τοῦ πλανήτου ἡμῶν 70 χιλιόγρ. ἐπὶ τῆς Σελήνης θὰ ἐζύγιζε μόνον **11** $^{1}/_{2}$ χιλιόγραμμα. Ἂν ἦτο δυνατὸν ἄνθρωπος νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Σελήνην, τηρῶν ἐπ' αὐτῆς τὰς ἐπὶ τῆς γῆς δυνάμεις τῶν μυῶνων αὐτοῦ, θὰ ἠδύνατο νὰ ἐγείρῃ βάρος ἑξάκις βαρύτερον ἢ ἐπὶ τῆς Γῆς, τὸ δὲ σῶμάτου θὰ τῷ ἐφαίνετο πεντάκις ἢ ἑξάκις ἐλαφρότερον. Διὰ τῆς ἐλαχίστης τῶν μυῶνων αὐτοῦ προσπαθείας θὰ κατώρθου νὰ πηδήσῃ εἰς θαυμάσια ὕψη καὶ νὰ τρέξῃ μὲ ταχύτητα ἀτμαμάξης.

Ο Χαρτης της Σεληνης. Πρῶτος ὁ τὸ τηλεσκόπιον ἐφευρὼν Γαλιλαῖος (1609) μετεχειρίσθη αὐτὸ ὅπως μελετήσῃ τὴν Σελήνην, καὶ ἀνεκάλυψεν ὅτι αὕτη εἶνε σφαῖρα, ἐφ' ἧς ὑπάρχουσι βαθύταται κοιλάδες, τῶν ὁποίων ὑπέρκεινται ὑψηλότατα ὄρη. Σήμερον οἱ ἀστρονόμοι κατώρθωσαν νὰ χαράξωσι τὸν χάρτην τῆς Σελήνης ὡς οἱ γεωγράφοι τὸν τῆς Γῆς. Δύνανται μάλιστα νὰ διαταθῇ ὅτι οἱ χάρται τῆς πρώτης εἶνε ἀκριβέστεροι τῶν τῆς δευτέρας, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον ὅτι βλέπομεν τὴν Σελήνην, ἐνῷ δὲν βλέπομεν τὸ σύνολον τῆς Γῆς. Εἰς τοὺς χάρτας τούτους αἱ μεγάλαι φαιόχροοι πεδιάδες ὠνομάσθησαν ***Θάλασσαι,*** εἰς τὰ κυριώτερα ὄρη ἐδόθησαν ὀνόματα διασήμων ἀνδρῶν, ἡ δὲ σφαῖρα τῆς Σελήνης διῃρέθη εἰς μεσημβρινοὺς καὶ παραλλήλους, ὡς καὶ ἡ γηΐνη.

Σεληνογραφια. Ἐσφαλμένως αἱ μεγάλαι φαιόχροοι ἐκτάσεις τῆς Σελήνης ὠνομάσθησαν θάλασσαι, διότι σήμερον εἶνε πασίγνωστον ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐπ' αὐτῆς ὕδωρ. Ὑποτίθεται ἑπομένως ὅτι αὗται ἦσαν ἀρχαῖαι θάλασσαι ἀποξηρανθεῖσαι σήμερον. Εἶνε ἄξιον παρατηρήσεως, ὅτι αἱ πλεῖσται τῶν πεδιάδων τούτων ἔχουσι σχῆμα ***κυκλοτερές.*** Αἱ πεδιάδες κατέχουσι περίπου τὸ τρίτον τοῦ δίσκου τῆς Σελήνης. Ἀπὸ τῆς κορυφῆς ἑνὸς τῶν ὀρέων αὐτῆς, κληθέντος ***Τυχώ,*** διαδίδεται λαμπρὸν φῶς, ἑξακοντίζον φωτεινὰς ἀκτῖνας εἰς μεγίστην ἀπόστασιν. Καταμετρήσαντες τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Σελήνης, εὗρον ὅτι τὸ ἡμισφαίριον αὐτῆς, τὸ ὁποῖον βλέπομεν κατὰ τὴν πανσέληνον, ἔχει ἀκριβῶς ἔκτασιν **4,728.000** τετρ. χιλιομ., ἐξ ὧν 3,320,000 κατέχουσι τὰ ὄρη καὶ 1,408,000 αἱ πεδιάδες. Ἡ περιφέρεια αὐτῆς ἔχει ἔκτασιν **10,940** χιλιομ. Ἐπὶ τῶν χαρτῶν τῆς Σελήνης σημειοῦνται τὰ κυριώτερα αὐτῆς ὄρη, **300** τὸν ἀριθμόν. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς παρουσιάζει μεγίστας ἀνωμαλίας, διακρίνονται δὲ ἐπ' αὐτῆς κυκλοτερεῖς κοιλάδες, φωτιζόμεναι πλαγιόθεν,

Ὁ ὕπνος ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ φαγί.

Καλλίτερον ἀργὰ παρὰ ποτέ.

καὶ σκιαὶ λίαν χαρακτηριστικαί. Αὗται παρατηρούμεναι ἐπὶ πολλὰς κατὰ συνέχειαν ἡμέρας, αὐξομειοῦνται κατ' ἔκτασιν καὶ πυκνότητα, καθ' ὃν λόγον ἡ πλαγία διεύθυνσις τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων ἐπὶ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος μέρους τῆς Σελήνης μεταβάλλεται.

Ηφαιστεια επι της Σεληνης. Ἐκ τῶν παρατηρήσεων τούτων ἐπείσθησαν ὅτι ἡ Σελήνη εἶνε πλήρης κρατήρων ἡφαιστείων. Τὴν προσοχὴν τῶν ἀστρονόμων ἐφείλκυσεν ἰδίως πιθανὴ μεταβολή, ἐπελθοῦσα εἰς τὸν μικρὸν κρατῆρα τοῦ ἐπικληθέντος *Ὄρος τοῦ Διναίου*, καὶ ὁ ἡφαιστειώδης σχηματισμὸς ἁπάντων τῶν ὀρέων τῆς Σελήνης. Ἀπὸ τοῦ μεγαλοπρεπεστέρου καὶ μεγαλειτέρου τῶν ὀρέων αὐτῆς, τοῦ *Τυχώ*, λευκοῦ σημείου καὶ λαμπροτάτου, διαδίδονται ἀκτινοβολίαι. Ὁ χαίνων αὐτοῦ κρατήρ, κυκλοτερής, ἔχει διάμετρον 85 χιλιομέτρων, τὸ δὲ σχῆμα δακτυλίου ἔχον ὄρος τοῦτο φαίνεται ὅτι εἶνε τὸ μέγα κέντρον, εἰς ὃ ἡ ἡφαιστειώδης ἐνέργεια ὑπῆρξεν ἰσχυροτέρα. Ἐπ' αὐτοῦ αἱ ζέουσαι λάβαι, ἀντὶ νὰ ἐνωθῶσι καὶ νὰ σχηματίσωσι στρώματα, διετηρήθησαν τοιαῦται ὁποῖαι ἐξηκοντίσθησαν. Κατὰ τὴν Πανσέληνον ἡ *Τυχὼ* περιβάλλεται ὑπὸ φωτεινοῦ κύκλου τοσοῦτον ἀκτινοβόλου, ὥστε θαμβώνει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ παρακωλύει νὰ παρατηρήσῃ τις τὰ γεωλογικὰ περίεργα τοῦ κρατῆρος.

Το Ορος του Κοπερνικου. Τοῦτο εἶνε ἓν τῶν ὡραιοτέρων καὶ μᾶλλον ἐνδιαφερόντων ὀρέων τῆς Σελήνης. Ὁ μέγας αὐτοῦ κρατὴρ ἔχει διάμετρον 90 χιλιομέτρων, κατὰ δὲ τὴν Πανσέληνον ἐξακοντίζει καὶ τοῦτο ἀκτῖνας ὡς ἡ *Τυχώ*. Ὅταν ὁ Ἥλιος δὲν τὸ φωτίζει καθ' ὁλοκληρίαν, δύνανταί τις νὰ παρατηρήσῃ τὰ περὶ τὸν κρατῆρα αὐτοῦ ὄρη καὶ τὰς κλιτύας τοῦ περιβάλλοντος αὐτὰ χείλους. Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ κρατῆρος παρουσιάζει τριπλοῦν χεῖλος ἐκ βράχων συντετριμμένων, καὶ μεγάλους ὄγκους συσσωρευμένους εἰς τοὺς πρόποδας τῆς κρημνωρείας, ὡσεὶ οὗτοι ἀπεσπάσθησαν καὶ ἐκυλίσθησαν πρὸς τὰ κάτω. Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ κρατῆρος εἶνε περίπου ὁμαλόν, ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ φαίνονται εἰσέτι λείψανα τῆς ἐκρήξεως. Τοιαῦτα εἶνε πάντα τὰ ὄρη τῆς Σελήνης. Πάντα εἰσὶ κοῖλα, αἱ δὲ πλευραί, αἱ περιβάλλουσαι ἕκαστον κρατῆρα, εἰσὶ σχεδὸν κάθετοι, μέχρι βάθους ποικίλλοντος μεταξὺ 3 καὶ 4 χιλιομέτρων.

Υψος των Ορεων της Σεληνης. Τοῦτο καταμετρήθη μετὰ διαφορᾶς ὀλίγων μόνον μέτρων, (δὲν δύναταί τις νὰ εἴπῃ τὸ αὐτὸ καὶ περὶ τῶν ὀρέων τῆς Γῆς)ὑψηλότερα δὲ ἐκ τῶν ὀρέων τῆς Σελήνης εἰσὶ τὰ ἑπόμενα·

Ὄρος Λεϊβνιτίου	μ.	7.610
» *Δέρφελ*	»	7.603
Κρατὴρ Νεύτωνος	»	7,264
» *Κλαβίου*	»	7,091
» *Καζάτου*	»	6,959
» *Κουρτίου*	»	6,769
Καύκασος	»	6,216
Ἀπέννινα	»	5,560
Σχὸρ	»	5,500
Κρατὴρ Τυχὼ	»	5,400

Ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῆς Σελήνης ὄρη, ἔχοντα θέσιν τοσούτῳ παράδοξον, ὥστε ἡ κορυφὴ αὐτῶν ἀγνοεῖ τὸ σκότος. Ἐπ' αὐτῶν ὁ Ἥλιος *οὐδέποτε* δύει, δύναται δέ τις νὰ τὰ ὀνομάσῃ *Ὄρη αἰωνίως φωτιζόμενα*.

Κρατηρες της Σεληνης, Παραβαλλομενοι προς τους Γηινους. Ἡ διάμετρος τῶν κρατήρων τῶν ἐν ἐνεργείᾳ μεγαλειτέρων ἡφαιστείων τῆς Γῆς εἶνε κατωτέρα τῶν 1000 μέτρων. Ὁ κρατὴρ τοῦ Βεζουβίου ἔχει διάμετρον (3,600 μέτρων) ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἐξωτερικοῦ αὐτοῦ χείλους, ὁ δὲ τῆς Αἴτνης 3,500. Κρατῆρές τινες ἐσβεσμένων ἡφαιστείων εἰσὶ μεγαλείτεροι, ὡς ὁ τῶν Πυρρηναίων (9,000) μέτρα, καὶ ὁ τῆς νήσου Κεϋλάνης, ὁ μεγαλείτερος τῆς γηΐνης σφαίρας, ἔχων διάμετρον 70,000 μέτρων, ἀλλὰ τί εἶνε ἡ τοιαύτη διάμετρος ἀπέναντι τῶν κρατήρων τῆς Σελήνης, πολλοὶ τῶν ὁποίων ἔχουσιν ἔκτασιν κατὰ μῆκος καὶ πλάτος 150—210,000 μέτρων; Ἐπὶ τοῦ δορυφόρου ἡμῶν ὑπάρχουσιν 20 κρατῆρες, τῶν ὁποίων ἡ τῶν χειλέων διάμετρος ὑπερβαίνει τὰς 100,000 μέτρα, καὶ ἐν τούτοις ἡ Σελήνη εἶνε 49 φορὰς μικροτέρα τῆς Γῆς!

Παραβολη των Ορεων της Σεληνης προς τα της Γης. Ἀληθὲς ὅτι τὰ ὑψηλότερα ὄρη τῆς Σελήνης εἶνε κατὰ 1000 περίπου μέτρα ταπεινότερα τῶν τῆς Γῆς, ἀλλ' ἡ μικρὰ αὕτη διαφορὰ καθιστᾷ τὸ ὕψος τῶν ὀρέων τῆς Σελήνης τεράστιον, ἐν σχέσει πρὸς τὰς μικρὰς διαστάσεις τοῦ φέροντος αὐτὰ πλανήτου. Κατ' ἀναλογίαν ὁ δορυφόρος ἡμῶν ἔχει πολὺ περισσότερα ὄρη ἢ ἡ Γῆ καὶ πολυαριθμότερα ἡφαίστεια. Ἡ ὑψηλοτέρα κορυφὴ τῶν ὀρέων τῆς Γῆς, ἡ Γουρισαγκάρ, εἰς τὰ Ἰμαλάϊα, ἔχουσα ὕψος 8,840 μέτρων, εἶνε ἴση πρὸς $^1/_{1440}$ τῆς διαμέτρου αὐτῆς, ἀλλ' ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῆς Σελήνης ὄρη ὕψους 7,600 μέτρων, ἀναλο-

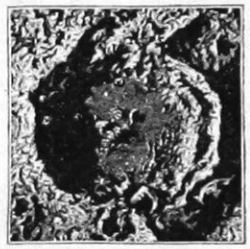

Ὄρος τῆς Σελήνης.

γοῦντος πρὸς $^1/_{470}$ τῆς διαμέτρου αὐτῆς. Ἐπομένως κατ' ἀναλογίαν ἡ κορυφὴ τῶν Ἰμαλαΐων ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ὕψος **13,000** μέτρων.

Προέλευσις των Ορεων της Σεληνης. Ὅτι ταῦτα ἔχουσιν ἠφαιστειώδη προέλευσιν, ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ στρογγύλου αὐτῶν σχήματος, ἐκ τῶν χειλέων τῶν κρατήρων, ἐκ τῶν μεγάλων κοιλάδων καὶ ἐξ ἁπάντων τῶν μικροτέρων κοιλωμάτων τῶν ἀποτελούντων τὸν κρατῆρα. Ἡ ὕπαρξις τῶν κρατήρων, καὶ τὸ μέγεθος καὶ τὸ πολυπληθὲς αὐτῶν, ἀποδεικνύει ὅτι ἡ Σελήνη ὑπῆρξεν, ὡς καὶ ἡ Γῆ, καὶ ἔτι πρὸ αὐτῆς, ἑστία τρομερῶν ἀναστατώσεων. Καὶ αὕτη ἤρξατο ἀπὸ ὑγρᾶς καταστάσεως, εἶτα δὲ ἐψυχράνθη καὶ ἐκαλύφθη ὑπὸ στερεοῦ φλοιοῦ. Ὁ φλοιὸς οὗτος ἐτροποποιήθη ὡς ἐκ τῶν γεωλογικῶν φαινομένων, τῶν ὁποίων τὰ ἴχνη ὑφίστανται μέχρι τῆς σήμερον ὑπὸ τὸ σχῆμα ἀνωμαλιῶν, ἐχουσῶν διαφόρους διαστάσεις. Τούτων αἰτία ὑπῆρξεν ἀναμφιβόλως ἡ ἐξόρμησις τῶν ἐσωτερικῶν ἀερίων. Κατὰ πρῶτον ὁ στερεὸς φλοιὸς τῆς Σελήνης, ὢν ὀλιγώτερον συμπαγής, παρεῖχε καὶ ἀσθενεστέραν ἀντίστασιν. Μὴ ὑποστάς ἔτι ἀνατροπάς, εἶχε πανταχοῦ σχεδὸν τὴν αὐτὴν ὁμογένειαν καὶ τὸ αὐτὸ πάχος, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἀερίων καὶ τῶν ἀτμῶν, ἐνεργούντων τότε καθ' ὅλους πρὸς τὰ ἀνώτερα στρώματα, συνετρίβη καὶ παρήγαγεν ἀνυψώσεις σχήματος κυκλοτεροῦς. Ἀναμφιβόλως κατὰ τὴν ἀρχαίαν ταύτην περίοδον παρήχθησαν οἱ ἀπέραντοι κυκλοτερεῖς περίβολοι, τὸ ἐσωτερικὸν τῶν ὁποίων ἀποτελοῦσι σήμερον αἱ πεδιάδες αἱ καλούμεναι θάλασσαι. Ἐπῆλθον εἶτα νέαι ἀνυψώσεις, ἀλλ' εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ὁ φλοιὸς τῆς Σελήνης ἐγένετο πυκνότερος, τότε δὲ παρήχθησαν οἱ μικρότεροι κυκλοτερεῖς περίβολοι. Ἀκολούθως ἀνεφάνησαν οἱ ἀναρίθμητοι μεσαίου μεγέθους κρατῆρες, πολλοὶ τῶν ὁποίων ἐσχηματίσθησαν ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ μέσῳ τῶν ἀρχικῶν περιβόλων. Ὁ ἀποθανὼν διευθυντὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις ἀστεροσκοπείου Σμὶθ ἠρίθμησεν ἐπὶ τοῦ πρὸς ἡμᾶς ἐστραμμένου προσώπου τῆς Σελήνης **33,000** κρατῆρας, ἐκ τούτου δὲ δικαιούμεθα νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ὑπάρχουσιν ἐφ' ἅπαντος τοῦ δορυφόρου ἡμῶν περὶ τοὺς **60,000**!

Διαφοραι Σεληνης και Γης. Ἐκ τοῦ ἐδάφους τῆς Σελήνης τὸ μὲν εἶνε λευκότερον, τὸ τῶν ὀρεινῶν χωρῶν, τὸ δὲ βαθυτέρου χρώματος εἶνε τὸ τῶν πεδιάδων. Τὰς τελευταίας ἐκάλυπτον βεβαίως θάλασσαι, ἀλλὰ τί αὗται ἐγένοντο; Θὰ ἦσαν βεβαίως καθ' ἅπαντας τοὺς αἰῶνας μικρότεραι καὶ ἀβαθέστεραι τῶν ὠκεανῶν τῆς Γῆς,

πιθανὸν δὲ τὰ ὕδατα αὐτῶν νὰ ἀτερροφήθησαν βραδέως ὑπὸ τοῦ πορώδους ἐδάφους, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὑρίσκοντο. Ἴσως μένει εἰσέτι εἰς τὸ βάθος αὐτῶν ὀλίγον ὕδωρ ἢ ὑγρασία.

Ὑπάρχει οὐσιώδης διαφορὰ μεταξὺ τῶν ὀρέων τῆς Σελήνης καὶ τῶν τῆς Γῆς. Ἅπαντα τὰ ὄρη τῆς Σελήνης εἰσὶ κοῖλα, τὸ δὲ κοίλωμα αὐτῶν εἶνε πολὺ ταπεινότερον τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τῶν χειλέων. Τοῦτο παρατηρεῖται εἰς τὸν Βεζούβιον, καὶ ὅμως οὗτος, μολονότι εἶνε ἓν ἐκ τῶν μεγαλειτέρων ἡφαιστείων τῆς Εὐρώπης, θὰ ἦτο ἐπὶ τῆς Σελήνης εἷς τῶν μικρῶν ἐκείνων κρατήρων, τῶν μόλις ὁρωμένων. Ἡ μεταξὺ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς Σελήνης καὶ τῆς Γῆς διαφορὰ εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς ἀσθενείας τῆς βαρύτητος ἐπὶ τῆς πρώτης. Αἱ ἐπὶ τῶν ὀρέων τῆς Σελήνης τοποθεσίαι θὰ παρέχωσι θέαμα ἀληθῶς μεγαλοπρεπές. Αἱ κορυφαὶ διαδέχονται τὰς κορυφάς, φωτιζομένας ὑπὸ τοῦ Ἡλίου διὰ παραδόξου φωτός, τὸ ὁποῖον δὲν σβύνει τοὺς ἀστέρας. Ἐπὶ τῆς Σελήνης ἐπικρατεῖ διαρκὲς λυκόφως, ἐπ' αὐτῆς δ' αἰσθάνεταί τις ἄλλον κόσμον.

Η ατμοσφαιρα της Σεληνης. Ἐγένετο μεγάλη συζήτησις περὶ τῆς ὑπάρξεως ἀτμοσφαίρας ἐπὶ τῆς Σελήνης, ἀλλὰ τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν ἐπελύθη. Ἂν ὑπάρχῃ περὶ αὐτὴν ἀτμοσφαῖρα, αὕτη οὐδέποτε σχηματίζει νέφη, ὡς συμβαίνει ἐπὶ τῆς Γῆς. Πράγματι ἂν ἐσχηματίζοντο νέφη, ταῦτα θὰ ἀπέκρυπτον πρὸς ἡμᾶς μέρη τινὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἀστέρος τούτου, καὶ θὰ ἐφαίνοντο ἐπ' αὐτοῦ λευκαὶ κηλῖδες κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐκτεταμέναι καὶ κινούμεναι. Ἀλλὰ ἡμεῖς βλέπομεν τὸν δίσκον τῆς Σελήνης πάντοτε τὸν αὐτὸν κατὰ τὰς ἐλαχίστας λεπτομερείας αὐτοῦ. Ὥστε ἂν ὑπάρχῃ ἀτμοσφαῖρα ἐπὶ τῆς Σελήνης, αὕτη θὰ εἶνε πάντοτε καθ' ὁλοκληρίαν διαφανής. Οὐδόλως ὅμως ἀπίθανον νὰ ὑπάρχῃ ἐπ' αὐτῆς ἀτμοσφαῖρα ἀσθενὴς μὲν καὶ ταπεινὴ ἀλλὰ πραγματική. Τινὲς μάλιστα διατείνονται ὄχι μόνον ὅτι ὑπάρχει ἀλλ' ὅτι ἔχει καὶ ὕψος 32 περίπου χιλιομέτρων. Τοῦτο εἶνε πιθανόν. Πιθανὸν νὰ ὑπάρχῃ ἐπὶ τῆς Σελήνης **ἀτμοσφαῖρα ἀραιὰ** καὶ διάφορος τῆς ἰδικῆς μας. Ἴσως ὑπάρχουσι καὶ ὑγρά τινα καὶ τὸ ὕδωρ ἀλλ' εἰς σμικρὰν ποσότητα.

Οι οροι της ζωης επι της Σεληνης. Οὕτοι εἶσι λίαν παράδοξοι. Ἐπειδὴ ἂν ὑπάρχῃ ἐπὶ τῆς Σελήνης ἀτμοσφαῖρα θὰ εἶνε ἐλαφροτάτη, δὲν θὰ φαίνεται ἐξ αὐτῆς ὁ κυανόχρους οὐράνιος θόλος τοιοῦτος, ὁποῖον βλέπομεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Γῆς. Δὲν θὰ φαίνεται ἀπ' αὐτῆς ὁ κυανοῦς οὐρανός. Οὐδέποτε θὰ ὑπάρ-

χωσι νέφη, ἀλλὰ κενὸν ἀπέραντον, ἄμορφον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ λάμπωσιν ἀπειροπληθεῖς ἀστέρες τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα. Τὸ φῶς καὶ ἡ θερμότης τοῦ Ἡλίου ἔχουσιν ἐπὶ τῆς Σελήνης τὴν αὐτὴν θερμότητα, τὴν ὁποίαν ἔχουσι καὶ ἐπὶ τῆς Γῆς, ἀλλὰ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ Ἡλίου εἶνε ὅλως διάφορα ἐπὶ τῆς Σελήνης, διότι ἡ ἀτμόσφαιρα αὐτῆς δὲν εἶνε ἐπαρκὴς ὅπως τὰ μετριάσῃ. Ἐν πλήρει Ἡλίῳ τὸ φῶς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς Σελήνης θὰ εἶνε ἰσχυρόν, τραχύ, κουραστικόν, ἐν δὲ τῇ σκιᾷ θὰ εἶνε σχεδὸν μηδαμινόν, συγκεχυμένον, ἀπαισία ἀντανάκλασις τῶν φωτιζομένων βράχων. Κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν ἡ θερμότης θὰ εἶνε ἀφόρητος, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν θὰ αἰσθάνεταί τις παγετῶδες ψῦχος. Ἐπὶ τῆς Γῆς ἡ ἀτμόσφαιρα χρησιμεύει ἄνωθεν τῶν κεφαλῶν μας ὡς προστατευτικὸν θερμοκήπιον, διατηροῦν τὴν θερμότητα, τὴν ὁποίαν ἔλαβε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας, οἱ δὲ ἄνεμοι φέρουσιν εἰς ἁρμονίαν τὰς μεγάλας διαφορὰς τῆς θερμοκρασίας. Ἀπ' ἐναντίας ἐπὶ τῆς Σελήνης ἡ θερμότης τῆς ἡμέρας φεύγει ἅμα ἀπουσιάσῃ ὁ Ἥλιος, ἡ δὲ νὺξ φέρει παγετῶδες ψῦχος.

Ημερονυκτιον της Σεληνης. Ἐπὶ τοῦ παραδόξου τούτου μικροῦ κόσμου αἱ ἡμέραι καὶ αἱ νύκτες εἶνε περίπου **30** φορὰς διαρκέστεραι τῶν ἡμετέρων. Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἑαυτὴν στροφὴ τῆς Σελήνης, σχετικῶς πρὸς τὸν Ἥλιον, ἐκτελεῖται ἐντὸς 29 ἡμερῶν, 12 ὡρῶν καὶ 44 λεπτῶν, τοσοῦτον διαρκοῦσι καὶ αἱ ἡμέραι αὐτῆς. Ἡ κυρίως ἡμερα, ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, διαρκεῖ **354** ὥρας καὶ ἄλλας τόσας ἡ νύξ. Ὁ Ἥλιος δαπανᾷ **177** ὥρας ἵνα φθάσῃ εἰς τὸ ζενίθ, κατὰ τὴν μεσημβρίαν, καὶ ἰσαρίθμους μέχρι τῆς δύσεως αὐτοῦ. Ὁποῖον μέγεθος ἡμέρας! Καὶ οὐδέποτε νέφος μετριάζει τὴν θερμότητα τοῦ Ἡλίου.

Ετος της Σεληνης. Τοῦτο εἶνε βραχύτερον τοῦ ἰδικοῦ μας. Ἀποτελεῖται ὑπὸ 346 ἡμερῶν τῆς Γῆς ἢ ***δώδεκα*** σεληνιακῶν μηνῶν. Οὕτως ἐπὶ τῆς γείτονος ἡμῶν σφαίρας ὑπάρχουσι καθ' ὅλον τὸ ἔτος μόνον ***12 ἡμέραι***.

Η Σεληνη εινε Κατοικημενη; Ἡ Σελήνη, ὁ ἀστὴρ οὗτος τῶν ῥεμβασμῶν καὶ τοῦ μυστηρίου, ὁ ὠχρὸς Ἥλιος τῶν νυκτῶν ἐφείλκυσε καθ' ἁπάσας τὰς ἐποχὰς τὴν προσοχὴν ἁπάντων τῶν λαῶν. Πρὸ 2,000 περίπου ἐτῶν ὁ Πλούταρχος συνέγραψε περὶ αὐτῆς πραγματείαν, τῷ δὲ 1835 ἅπασα ἡ Εὐρώπη ἀνεγίνωσκεν ἀπλήστως ἓν φυλλάδιον τοῦ σὶρ Τζὼν Χέρσελ, παριστῶντος τοὺς κατοίκους τῆς Σελήνης ὡς ἔχοντας πτερὰ ὅμοια νυκτερίδων καὶ πετῶντας ὡς αἱ νῆσσαι. Πρὸ τῆς

ἐφευρέσεως τοῦ τηλεσκοπίου οἱ φιλόσοφοι ἐθεώρουν τὴν Σελήνην ὡς ὁμοίαν τῆς Γῆς, ὅταν δὲ ὁ Γαλιλαῖος διηύθυνεν ἐπ' αὐτῆς τὸ πρῶτον τηλεσκόπιον, καὶ ἀνεκάλυψεν ὄρη καὶ πεδιάδας ἀναλόγους τῶν γηΐνων, καὶ ἐκτεταμένας φαιοχρόους πεδιάδας, τὰς ὁποίας ἠδύνατό τις νὰ ἐκλάβῃ δυσχερῶς ὡς θαλάσσας, ἡ ὁμοιότης μεταξὺ τοῦ κόσμου τούτου ἐφάνη τοσοῦτον προφανής, ὥστε ἔσπευσαν διαβεβαιώσαντες, ὅτι ἐπὶ τῆς Σελήνης ὑπάρχουσιν οὐχὶ ἄνθρωποι ἀλλὰ ποικίλα ζῶα.

Οἱ ἀστρονόμοι ἤλπιζον ὅτι θὰ ἐτελειοποιοῦντο τὰ τηλεσκόπια, καὶ θὰ κατεσκευάζοντο τοιαῦτα, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἠδύναντο νὰ ***διακρίνωσι ζῶα ἐπὶ τῆς Σελήνης***, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον δὲν ἐπραγματοποιήθη μέχρι τῆς σήμερον. Ἀπ' ἐναντίας διὰ τῆς τελειοποιήσεως τῶν τηλεσκοπίων ἐξηλείφθησαν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον αἱ κατὰ πρῶτον παρατηρηθεῖσαι ἀναλογίαι μεταξὺ Σελήνης καὶ Γῆς. Διακρίνουσιν ἐπὶ τῆς πρώτης καθαρῶς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν θαλασσῶν, ἀλλὰ παρατηροῦσιν ὅτι αὕτη οὔτε ὑγρὰ εἶνε, οὔτε λεία, ἀλλ' ἀμμώδης, καλυπτομένη ὑπὸ λόφων καὶ κρατήρων. Οὔτε μίαν θάλασσαν κατώρθωσαν ν' ἀνακαλύψωσιν, οὔτε μίαν λίμνην, οὔτε οὐδεμίαν ἀπόδειξιν τῆς παρουσίας ὕδατος ὑφ' οἱανδήποτε μορφήν. Τότε ἐξέλιπε πᾶσα μεταξὺ Γῆς καὶ Σελήνης ἀναλογία, μικρὸν δὲ κατὰ μικρὸν συνείθισαν νὰ γράφωσιν εἰς ἅπαντα τὰ ἀστρονομικὰ συγγράμματα. ***Ἡ Σελήνη εἶνε νεκρὸς ἀστήρ!***

Εἷς ἀστρονόμος διετάθη ὅτι ἂν ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς Σελήνης ἀγελὰς βουβάλων, ἢ στρατὸς βαδίζων ἐν παρατάξει μάχης, ἢ ποταμοί, σιδηρόδρομοι, πόλεις, πελώρια κτίρια κτλ. ταῦτα πάντα θὰ διεκρίνοντο διὰ τοῦ κολοσσιαίου τηλεσκοπίου τοῦ λόρδου Ῥός, ἔχοντος διάμετρον 1 μέτρου καὶ 83 ἑκατοστομέτρων· ἀλλὰ διὰ τῶν ἐντελεστέρων τηλεσκοπίων δυνάμεθα νὰ προσεγγίσωμεν τὴν Σελήνην μόνον μέχρις ἀποστάσεως ἐννενήκοντα χιλιομέτρων. Τί δὲ δύναταί τις νὰ διακρίνῃ ἀπὸ τοσαύτης ἀποστάσεως; Οὐδ' αὐτὰς τὰς Πυραμίδας τῆς Αἰγύπτου. Ἀλλά, λέγουσί τινες— ***Οὐδὲν βλέπομεν ἐπὶ τῆς Σελήνης κινούμενον!*** Οἱ τοῦτο λέγοντες ἀπατῶνται μεγάλως ὡς πρὸς τὴν δύναμιν τῶν τηλεσκοπίων.

Ἂν ὑψωθῶμεν δι' ἀεροστάτου κατά τινα μόνον χιλιόμετρα, ἡ δὲ ἀτμόσφαῖρα εἶνε καθαρά, διακρίνομεν διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ τὰς πόλεις, τὰ δάση, τοὺς ἀγρούς, τὰς πεδιάδας, τοὺς ποταμούς· ἀλλ' οὐδὲν βλέπομεν κινούμενον. Ἡ ἐντύπωσις τὴν ὁποίαν αἰσθανόμεθα εἶνε ἡ τῆς

σιωπῆς, τῆς ἐρημίας, τῆς ἀπουσίας τῆς ζωῆς. Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ Γῆ, ὁρωμένη ἀπὸ ὀλίγων μόνον χιλιομέτρων, ὁμοιάζει νεκρὸν κόσμον, μεγάλως ἀπατᾶται ὁ διαβεβαιῶν ὅτι ἡ Σελήνη εἶνε κόσμος νεκρός. Διὰ προσεκτικῶν παρατηρήσεων ἀπεδείχθη ὅτι ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ἐπέρχονται εἴς τινα μέρη τῆς Σελήνης παράδοξοι μεταβολαί, γεωλογικαὶ καὶ μετεωρολογικαί, ἐκ τούτου δ' ἐξάγεται ὅτι ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς μεταβάλλεται ὡς καὶ ἡ γηΐνη. Ἂν ἔχωμεν ἐπὶ τῆς γῆς ἰσχυρὰς ἐκρήξεις ἡφαιστείων, καταστρεπτικοὺς σεισμούς, Ἥλιον, παγετούς, ἀνέμους, βροχάς, ποταμούς, φυτά, ζῶα, καὶ τέλος ἀνθρώπους, τροποποιοῦντας ἀδιακόπως τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῆς, ὑπάρχουσι καὶ ἐπὶ τῆς Σελήνης δύο παράγοντες, ἐπαρκοῦντος ὅπως προκαλέσωσι τροποποιήσεις ἔτι ταχυτέρας, ἡ ***θερμότης*** καὶ τὸ ***ψῦχος***.

Κατὰ πᾶσαν σεληνιακὴν περίοδον ἡ ἐπιφάνεια τῆς Σελήνης ὑφίσταται ἀντιθέσεις θερμοκρασίας, ἀρκούσας ὅπως καταστρέψωσιν ἐκτεταμένας χώρας καὶ ὅπως κρημνίσωσι σὺν τῷ χρόνῳ τὰ ὑψηλότερα ὄρη. Κατὰ τὴν μακρὰν σεληνιακὴν νύκτα, ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν ψύχους πλέον ἢ παγετώδους, ἅπασαι αἱ τὸ ἔδαφος τῆς Σελήνης ἀποτελοῦσαι οὐσίαι βεβαίως θὰ συστέλλωνται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον κατὰ λόγον τῆς φύσεως αὐτῶν. Εἶτα τὸ ἔδαφος θὰ θερμαίνεται ὑπὸ καυστικοῦ καὶ ἀνεφέλου Ἡλίου, ἡ δὲ θερμότης θὰ ὑψοῦται τρομερῶς, ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἢ τῆς ἀραιότητος τῆς ἀτμοσφαίρας, ὡς τοῦτο παρατηρεῖται ἐπὶ τοῦ ἀεροστάτου ἢ εἰς τὰς ὑψηλὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων. Τότε πάντα τὰ ὀρυκτά, τὰ ὁποῖα πρὸ 15 ἡμερῶν εἶχον περιορισθῇ εἰς τὸν ἐλάχιστον αὐτῶν ὄγκον, θὰ διαστέλλωνται κατὰ διαφόρους ἀναλογίας. Ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα παράγουσιν ἐπὶ τῆς Γῆς ὁ χειμὼν καὶ τὸ θέρος, πρέπει νὰ ἀναλογισθῶμεν ὅτι ταῦτα παράγονται ἑκατονταπλασίως ἐπὶ τῆς Σελήνης, διὰ τῆς διαδοχικῆς ταύτης συστολῆς καὶ διαστολῆς τῶν ὑλικῶν αὐτῆς, τὰ ὁποῖα εἶνε ἧττον συναφῆ, ἧττον ὀγκώδη τῶν τῆς Γῆς. Ἂν δὲ προσθέσωμεν ὅτι αἱ ἀντιθέσεις αὗται παράγονται οὐχὶ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, ὡς ἐπὶ τῆς Γῆς, ἀλλ' ἀπὸ μηνὸς εἰς μῆνα, οὐδόλως θὰ μᾶς φανῇ παράδοξον, ἂν χορογραφικαὶ ἀλλοιώσεις παράγονται σήμερον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Σελήνης. Τίς δὲ δύναται νὰ βεβαιώσῃ ὅτι δὲν ἐπέρχονται ἕτεραι ἀλλοιώσεις εἰς τὸ βασίλειον τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζώων —καὶ τίς οἶδεν—ἴσως εἰς οἱαδήποτε ζωϊκὰ ὄντα, τὰ ὁποῖα οὔτε φυτικὰ εἶνε οὔτε ζωϊκά;

Ὁ Ἥλιος θερμαίνει καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς πλουσίους.

Ἐπὶ τῆς Σελήνης φαίνονται τελούμεναι ἡφαιστειώδεις ἐνέργειαι. Ἐσχηματίσθη, ἢ τουλάχιστον ἐμεγεθύνθη τοσοῦτον ἓν ἡφαίστειον, ὥστε ἐγένετο κατὰ πρῶτον ὁρατὸν τῷ 1875. Ὅταν ἡ Σελήνη εὑρίσκεται εἰς τὸ πρῶτον αὐτῆς τέταρτον, ὁ Ἥλιος ἀρχίζει φωτίζων τὴν πεδιάδα τὴν καλουμένην ***Θάλασσαν τῶν ἀτμῶν***, κειμένην ἀκριβῶς εἰς τὸ κέντρον τοῦ δίσκου τῆς Σελήνης, ἐνταῦθα δὲ παρατηρεῖται κρατὴρ, ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὸ ἔδαφος, ταπεινούμενον βαθμηδόν, ἀπολήγει εἰς πεδιάδα, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας διακρίνεται εἶδος ποταμοῦ. Ὁ κρατὴρ καὶ ὁ ποταμὸς οὗτος εἰς οὐδένα τῶν προηγουμένων χαρτῶν τῆς Σελήνης παρατηροῦνται, οὐδεὶς δ' ἀστρονόμος μέχρι τοῦ 1875 παρετήρησε καὶ ἐχάραξεν αὐτούς.

Ἀλλὰ καὶ πολλαὶ ἄλλαι παρατηρήσεις ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἐπέρχονται ἤδη τροποποιήσεις εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Σελήνης. Εἶνε δυνατὸν νὰ διακρίνωμεν τὰς φλόγας τῶν ἡφαιστείων αὐτῆς ἐκ τῆς ἀποστάσεως, ἐξ ἧς τὴν βλέπομεν διὰ τηλεσκοπίου; Οὐχὶ βεβαίως, ἐκτὸς ἂν τὰ ἡφαίστεια ταῦτα ἐξακοντίζωσι φλόγας πολὺ μεγαλειτέρας τῶν γηΐνων. Ὁ ἀστρονόμος Σχρέτερ ὡς ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς Σελήνης παρατηρουμένων ὁμιχλῶν, ἀτμῶν ἢ καπνῶν, ὑπέθεσεν ὅτι ἡ παρουσία αὐτῶν ***ἀποδεικνύει βιομηχανικήν τινα ἐνέργειαν*** τῶν κατοίκων αὐτῆς, ὡς μεγάλους κλιβάνους, ἐργοστάσια καὶ τὰ παρόμοια. Ἡ ἀτμοσφαῖρα τῶν βιομηχανικῶν πόλεων, κατ' αὐτόν, μεταβάλλεται κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας καὶ κατὰ λόγον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀνατταμένων πυρῶν. Ὁ ἀστρονόμος οὐ μόνον ἐξήγαγε συμπεράσματα περὶ τῆς δραστηριότητος τῶν κατοίκων τῆς Σελήνης, ἀλλὰ καὶ ἐνόμισεν ὅτι παρετήρησε μεταβολάς τινας ἐπ' αὐτῆς, δυναμένας νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τροποποιήσεις ἐπερχομένας ἐκ τῆς βλαστήσεως ἢ τῆς καλλιεργείας.

Καὶ πράγματι, διατί νὰ μὴ ὑποθέσωμεν ὑπάρχουσαν ἐπὶ τῆς μικρᾶς ταύτης σφαίρας βλάστησιν, ἀνάλογον τῆς κοσμούσης τὴν Γῆν; Πυκνὰ δάση δυνατὸν νὰ καλύπτωσι μεγάλας ἐκτάσεις, χωρὶς νὰ δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν αὐτά. Ἐπὶ τῆς Σελήνης οὔτε ἀνοιξις ὑπάρχει, οὔτε φθινόπωρον, οὔτε ἡ χλοερότης τοῦ Μαΐου, οὔτε ἡ πτῶσις τῶν φύλλων τοῦ Ὀκτωβρίου. Ἐπ' αὐτῆς ὁ χειμὼν διαδέχεται τὸ θέρος ἐντὸς 15 ἡμερῶν. Ὁ Ἥλιος μένει ἄνωθεν τοῦ ὁρίζοντος 15 φορὰς 24 ὥρας. Τοσαύτη εἶνε ἡ διάρκεια τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ θέρους τῆς Σελήνης. Τοσοῦτον διαρκεῖ καὶ ἡ νύξ, ἤτοι ὁ χειμών. Οἱ κλιματολογικοὶ οὗτοι ὅροι εἰσὶν

Ὁ ψεύτης μόνον ὅταν σιωπᾷ δὲν ψεύδεται.

ὅλως διάφοροι τῶν διεπόντων τὴν βλάστησιν τῆς Γῆς, ὡς ἐκ τούτου δὲ παρουσιάζονται αἱ ἑπόμεναι ἐρωτήσεις, εἰς ἃς οὐδεμία ἀπάντησις εἶνε δυνατὸν νὰ δοθῇ. Ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῆς Σελήνης φυτά; Ἂν ὑπάρχωσιν εἶνε πρασινόχροα; Ἂν εἶνε πρασινόχροα, μεταβάλλουσι χρῶμα μετὰ τῆς θερμοκρασίας; Ἂν μεταβάλλωσι χρῶμα, εἶνε δυνατὸν ἀπὸ τῆς Γῆς νὰ παρατηρήσωμεν τὴν μεταβολὴν ταύτην; Κατὰ πόσον ἡ διὰ τηλεσκοπίου παρατήρησις δύναται νὰ διαφωτίσῃ τὰ σκοτεινὰ ταῦτα σημεῖα;

Βεβαίως ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς Σελήνης οὐδὲν μέρος ὑπάρχει τοσοῦτο πρασινόχρουν, ὅσον εἷς λειμὼν ἢ ἓν γήϊνον δάσος, ἀλλ' ὑπάρχουσιν εἴς τινα μέρη διάφοροι χρωματισμοὶ μεταβαλλόμενοι. Πράγματι ὑπάρχουσι κοιλάδες καὶ πεδιάδες, μεταβάλλουσαι χρῶμα ἐφ' ὅσον ὁ Ἥλιος ὑψοῦται ἐπ' αὐτῶν· ὡς ἐκ τούτου δὲ δὲν δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν ὅτι ἡ Σελήνη στερεῖται φυτικῆς ζωῆς, καὶ ὅτι τὸ ἔδαφος αὐτῆς ἀποτελεῖται ἁπλῶς ἐξ ὀρυκτῶν. Ἂν παραδεχθῶμεν τοῦτο, τὰ ἀνωτέρω εἶνε δυσεξήγητα, ἐνῷ ἀπ' ἐναντίας ἐξηγοῦνται, ἂν παραδεχθῶμεν ἐπὶ τοῦ δορυφόρου ἡμῶν βλάστησιν ὑφ' οἱανδήποτε μορφήν.

Αἱ μεταξὺ Γῆς καὶ Σελήνης διαφοραὶ ἀποδεικνύουσιν, ὅτι ἐπὶ τῆς σφαίρας ταύτης ὑπάρχει ζωὴ ἀπολύτως διάφορος τῆς ἰδικῆς μας. Δυνατὸν νὰ ὑπάρχωσιν ἐπὶ τῆς Σελήνης καλλιεργημέναι γαῖαι, ὁδοί, χωρία, μεγαλοπόλεις, ἀλλ' ἀδύνατον νὰ ἴδωμεν αὐτὰ διὰ τῶν τηλεσκοπίων. Οἱ διατεινόμενοι ὅτι, ἕνεκα τῶν μεταξὺ Γῆς καὶ Σελήνης διαφορῶν ἀδύνατον νὰ ὑπάρχῃ ζωὴ ἐπὶ τῆς δευτέρας, συλλογίζονται ὡς οἱ ἰχθύες. Πᾶς σκεπτόμενος ἰχθὺς φυσικῶς εἶνε πεπεισμένος, ὅτι τὸ ὕδωρ εἶνε τὸ ἀποκλειστικὸν στοιχεῖον τῆς ζωῆς, καὶ ὅτι οὐδεὶς εἶνε δυνατὸν νὰ ζήσῃ ἐκτὸς αὐτοῦ. Ἀφ' ἑτέρου ὁ κάτοικος τῆς Σελήνης θὰ ἐπνίγετο βεβαίως, κατερχόμενος εἰς τὴν τοιούτῳ βαρεῖαν καὶ τοσούτῳ πυκνὴν ἀτμοσφαίραν ἡμῶν. Ὁ διατεινόμενος ἑπομένως ὅτι ἡ Σελήνη εἶνε ***νεκρὸς ἀστὴρ*** διότι δὲν ὁμοιάζει τὴν Γῆν, θὰ ἦτο στενοκέφαλος, φανταζόμενος ὅτι τὰ πάντα γινώσκει, καὶ κακῶς οὕτω διισχυριζόμενος, ὅτι ἡ ἐπιστήμη εἶπε τὴν τελευταίαν αὐτῆς λέξιν[1].

(Κατὰ τὸν ΦΛΑΜΑΡΙΩΝ)

1. Εἰς τὸ ἡμερολόγιον τοῦ 1903 θὰ πραγματευθῶμεν περὶ τοῦ Ἡλίου καὶ τῶν Πλανητῶν.

Τὸ σίδερο κόπτει τὸ σίδερο.

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑ

ΔΙΑΤΤΟΝΤΕΣ ΑΣΤΕΡΕΣ

Κατὰ γαλήνιον καὶ καθαρὰν νύκτα μεμακρυσμένος ἀστὴρ φαίνεται ἀποσπώμενος ἀπὸ τῶν οὐρανῶν, διολισθαίνει ἐν σιγῇ, τρέχει καὶ ἐξαφανίζεται. Οἱ τεθλιμμένοι φρονοῦσιν ὅτι ὁ οὐρανὸς ἀσχολεῖται περὶ ἡμῶν, καὶ ὅτι ὁ διάττων ἀστὴρ εἶνε ἡ ἀναχώρησις μιᾶς ψυχῆς εἰς τὸν ἄλλον κόσμον. Ἡ νεᾶνις, ἡ προσηλώσασα πρὸς στιγμὴν τὸ ῥεμβάζον αὐτῆς βλέμμα ἐπὶ τοῦ μετεώρου, σπεύδει νὰ διατυπώσῃ μίαν εὐχήν, ἐλπίζουσα ὅτι θέλει ἴδει αὐτὴν ταχέως πραγματοποιουμένην. Ὁ ῥεμβάζων ποιητής, ἐκλαμβάνων τοὺς ἀστέρας ὡς ἄνθη τοῦ οὐρανοῦ, φρονεῖ ὅτι βλέπει τὰ φωτεινὰ αὐτῶν πέταλα, παρασυρόμενα ὑπὸ ὑψηλοτέρων ἀνέμων ἐν τῇ ἀτεράντῳ νυκτί. Ἀλλ' ὁ ἀστρονόμος γινώσκει ὅτι ὁ ἐφήμερος οὗτος ἀστὴρ οὔτε ἀστὴρ εἶνε οὔτε ψυχή, ἀλλὰ μόριον, κοσμικὸν ἄτομον, τεμάχιον κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον μικρόν, τὸ ὁποῖον διηγεῖται πρὸς αὐτὸν πόθεν προέρχεται καὶ πῶς κατὰ τὴν διάβασίν του συναντᾷ τὴν γῆν.

Ἡ ἐμφάνισις ἑνὸς ***διάττοντος*** ἀστέρος εἶνε συχνοτάτη. Οἱ ἀστέρες οὗτοι ἐμφανίζονται εἰς ὕψος ***120 χιλιομέτρων***, καὶ παύουσι καθιστάμενοι ὁρατοὶ εἰς ὕψος ***80 χιλιομέτρων***. Δὲν ἐμφανίζονται εἰς τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν καθ' ἅπασας τὰς νύκτας τοῦ ἔτους. Ὑπάρχουσι τοιοῦτοι ἐμφανιζόμενοι κατὰ ***ἐτησίους, μηνιαίας*** καὶ ***ἡμερησίας*** περιόδους. Αἱ μᾶλλον ἀξιοσημείωτοι ἐποχαὶ εἶνε ἡ νὺξ τῆς 28 Ἰουλίου, (10 Αὐγούστου) καὶ ἡ πρωῒα τῆς 1/14 Νοεμβρίου. Συνεπείᾳ τῆς ὡρισμένης ταύτης ἐποχῆς δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποδώσωμεν τὸ φαινόμενον τοῦτο εἰς μετεωρολογικὴν αἰτίαν. Ἡ κατ' Αὔγουστον ἐμφάνισις αὐτῶν διαρκεῖ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, ἀλλ' εἶνε πολυπληθέστεροι κατὰ τὴν 10

Τὸ μάτι εἶναι τὸ αὐτὶ τοῦ κωφοῦ.

τοῦ μηνὸς τούτου. Πολυπληθέστεροι κατὰ Νοέμβριον εἰσὶν οἱ τῆς πρωΐας τῆς 1/14. Κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην ἐποχὴν τὰ μετέωρα ἐνίοτε ὑπῆρξαν τοσούτῳ πολυάριθμα, ὥστε παρέβαλον αὐτὰ πρὸς πυρίνην βροχήν.

Ἡ πυρίνη αὕτη βροχὴ δὲν εἶνε κατὰ πᾶν ἔτος ἐξίσου ἄφθονος. Ἡ ἀφθονία αὐτῆς ἐπανέρχεται περιοδικῶς κατὰ πᾶν 33ον ἔτος. Εἶτα ἐξακολουθεῖ ἐπίσης ἄφθονος ἐπὶ πολλὰ ἔτη, εἶτα ἐλαττοῦται βαθμηδόν, καὶ τέλος παύει, ὅπως ἐπαναληφθῇ ἐν ἀφθονίᾳ μετὰ 33 πάλιν ἔτη. Οἱ διάττοντες ἀστέρες τῆς 10 Αὐγούστου καλοῦνται **Περσεῖδαι,** διότι τὸ σημεῖον ἀπὸ τοῦ ὁποίου προέρχονται εὑρίσκεται μεταξὺ τῶν ἀστερισμῶν τοῦ ***Περσέως*** καὶ τῆς ***Κασιόπης,*** οἱ δὲ τῆς 14 Νοεμβρίου **Λεοντίδες,** καθὰ προερχόμενοι ἀπὸ τοῦ σημείου, εἰς ὃ εὑρίσκεται ὁ ἀστερισμὸς τοῦ ***Λέοντος.***

Οἱ διάττοντες ἀστέρες εἶνε βεβαίως μικρὰ στερεὰ σώματα, διότι ἂν ἦσαν ἀερώδη, δὲν θὰ εἶχον τὴν δύναμιν νὰ εἰσχωρῶσιν ἐπὶ τοσοῦτον ἐντὸς τῆς ἀτμοσφαίρας ἡμῶν, καὶ νὰ διασκορπίζωνται πρὶν ἢ πυροληθῶσι. Βλέπει τις ἐνίοτε ἕνα ὄγκον διαιρούμενον εἰς δύο ἢ τρία μέρη, ἐνίοτε πλειότερα, ἕκαστον δὲ τῶν μερῶν τούτων διατηρεῖ σχῆμα εὐκρινῶς ὡρισμένον. Ἑπομένως συνίστανται ἐκ συμπαγῶν οὐσιῶν, μετατρεπομένων εἰς τεμάχια κατὰ τὴν διάρλεξιν αὐτῶν. Συνεχῶς παρετηρήθη ἐπίσης ὅτι, ὅπου ἐμφανίζονται τὰ μετέωρα ταῦτα, σχηματίζονται μικρὰ νέφη, τὰ ὁποῖα διαμένουσιν ἐπί τινα καιρὸν μετὰ τὴν ἐξαφάνισιν τῶν μετεώρων, καὶ εἶτα παρασύρονται ὑπὸ τῶν ῥευμάτων τῆς ἀτμοσφαίρας.

Οἱ διάττοντες ἀστέρες εἰσὶ πολυπληθέστεροι κατὰ Νοέμβριον ἢ Αὔγουστον, προέρχονται δὲ διότι ἡ Γῆ συναντᾷ τὰ σμήνη ταῦτα τῆς μετεωρικῆς ὕλης κατὰ τοὺς δύο τούτους μῆνας. Πραγματικῶς δυνάμεθα νὰ παραβάλωμεν τὴν Γῆν πρὸς σφαῖραν τηλεβόλου, διερχομένην διὰ μέσου σμήνους μυιῶν. Θ' ἀπαντήσῃ πλειοτέρας ἐξ αὐτῶν εἰς τὸ ἐμπρόσθιον αὐτῆς μέρος, καὶ θ' ἀφίσῃ ἀληθὲς κενὸν εἰς τὰ ὄπισθεν αὐτῆς.

Τὰ μετέωρα ταῦτα ἅμα φθάσωσιν εἰς τὴν ἡμετέραν ἀτμοσφαῖραν, οἱονδήποτε καὶ ἂν ἦνε τὸ μέγεθος αὐτῶν, φλέγονται. Τοῦτον ἕνεκεν οὐδεὶς διάττων ἀστὴρ εἶνε δυνατὸν νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς Γῆς. Μετατρέπονται εἰς ἀτμὸν πρὶν ἢ εἰσχωρήσωσιν εἰς τὰ κατώτερα στρώματα τῆς ἀτμοσφαίρας ἡμῶν. Τὰ μετέωρα ταῦτα ἔχουσι δι' ἡμᾶς μεγίστην σημασίαν. Δὲν παρέρχεται νύξ, ὥρα, λεπτὸν χωρὶς νὰ πέσῃ εἰς διάττων ἀστὴρ. Ὑπολογίσαντες τὸν ἀριθμὸν τῶν διαττόντων ἀστέρων, τῶν ἐμφανιζομένων ἄνωθεν ἑνὸς δεδομένου ὁρίζοντος κατὰ τὰς διαφόρους νύκτας τοῦ ἔτους, καὶ λαμβάνοντες τοῦτον ὡς βάσιν τῶν λοιπῶν ὁριζόντων, τῶν περιλαμβανόντων ἅπασαν τὴν ἐπιφάνειαν τῆς σφαίρας ἡμῶν, εὗρον ὅτι πίπτουσι τοιοῦτοι ἐπὶ τῆς Γῆς κατ' ἔτος **146,000,000,000**!

Τῇ 15/27 Νοεμβρίου τοῦ 1872 καὶ τῇ 15/27 Νοεμβρίου τοῦ 1885 κατέπεσεν ἐπὶ τῆς Γῆς ἀληθὴς βροχὴ διαττόντων ἀστέρων, ἀλλὰ δὲν κατόρθωσαν νὰ ἀριθμήσωσιν αὐτούς. Εἷς Ἀμερικανὸς ἀστρονόμος ἐν Βοστώνῃ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀφθονωτέρας αὐτῶν καταπτώσεως παρέβαλεν αὐτοὺς πρὸς συνήθεις νιφάδας χιόνος. Ὅταν τὸ φαινόμενον ἐξησθένησεν ἐπαισθητῶς, ἠρίθμησεν ἐν διαστήματι 15 λεπτῶν **650** διάττοντας ἀστέρας ἐπὶ ζώνης, μὴ ἰσοδυναμούσης οὐδὲ πρὸς τὸ δέκατον τοῦ ὁρατοῦ ὁρίζοντος, καὶ ὑπελόγισεν εἰς **8,660** τοὺς καταπεσόντας εἰς ἅπαν τὸ ὁρατὸν μέρος τοῦ ὁρίζοντος. Οὕτως ὑπελογίσθη ὅτι εἰς αὐτὸ ἐντὸς μιᾶς ὥρας κατέπεσον **34,640** διάττοντες ἀστέρες. Ἐπειδὴ δὲ τὸ φαινόμενον τοῦτο διήρκεσεν ὑπὲρ τὰς ἑπτὰ ὥρας, οἱ ἐν Βοστώνῃ παρατηρηθέντες διάττοντες ἀστέρες ὑπερέβησαν τὰς **240,000**!

Τὰ μικρὰ ταῦτα σώματα ἅμα φθάσωσιν εἰς τὴν ἀτμοσφαίραν τῆς Γῆς, θερμαίνονται ὡς ἐκ τῆς προστριβῆς, ἡ δ' ἐπιβραδυνομένη αὐτῶν κίνησις μετατρέπεται εἰς θερμότητα. Ἂν ὁ διάττων ἀστὴρ ἔχῃ βάρος ὀλίγων μόνον γραμμαρίων, ἐξατμίζεται εἰς τὸν ἀέρα. Ἂν ὅμως εἶνε ἀερόλιθος βαρύτερος ἀνθίσταται, ἀλλ' ἅπασα ἡ ἐξωτερικὴ αὐτοῦ ἐπιφάνεια καλύπτεται ὑπὸ ἐπιχρίσματος βερνικίου.

Γεννῶνται ἤδη τὰ ἑπόμενα δύο ζητήματα. 1) Τί εἶνε οἱ διάττοντες ἀστέρες; 2) Διατί οὗτοι ἐπανέρχονται περιοδικῶς καθ' ὡρισμένας ἐποχὰς καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη; Ὁ ἐκ Μιλάνου ἀστρονόμος Σκιαπαρέλη εὗρεν ὅτι οἱ διάττοντες ἀστέρες τοῦ Αὐγούστου καὶ Νοεμβρίου συμπίπτουσι μετὰ δύο γνωστοτάτων κομητῶν, τοῦ μεγάλου κομήτου τοῦ 1862, ὁ ὁποῖος διῆλθεν ἐγγύθεν τοῦ Ἡλίου τῇ 11/23 Αὐγούστου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, καὶ ὅστις ἐκτελεῖ τὴν περίοδον αὐτοῦ ἐν διαστήματι 121 ἐτῶν, καὶ τοῦ ἐμφανισθέντος τῷ 1866, ἐκτελοῦντος τὴν περίοδόν του ἐν διαστήματι 31 ἐτῶν. Μετὰ τοῦ πρώτου τῶν κομητῶν τούτων συμπίπτουσι τὰ μετέωρα τῆς 10 Αὐγούστου, μετὰ δὲ τοῦ δευτέρου τὰ τοῦ Νοεμβρίου. Ἡ ἀτροσδόκητος αὕτη ἀνακάλυψις διηυκρίνησε μεγάλως τὴν φύσιν τῶν διαττόντων ἀστέρων καὶ τὴν σχέσιν

Τὰ μεγάλα πλοῖα κάμνουν μεγάλα ταξείδια.

"Οποιος τρέχει πολὺ μένει εἰς τὸν δρόμον.

αὐτῶν πρὸς τὰς τροχιὰς τῶν κομητῶν. Πάραυτα ἐξήγαγον τὸ συμπέρασμα ὅτι οἱ κομῆται καὶ οἱ διάττοντες ἀστέρες εἶσὶ συσσωρεύσεις μετεώρων, προερχομένων ἀπὸ νεφελώσεων, ἀλλοτρίων τοῦ πλανητικοῦ ἡμῶν συστήματος.

Ἐκτὸς τῶν δύο προρρηθέντων κομητῶν εὗρον ὅτι, καὶ πολλῶν ἄλλων αἱ τροχιαὶ συμπίπτουσι μετὰ τῶν διαττόντων ἀστέρων. Οὕτως ἐνθυμοῦνται ὅτι, καθ' ἣν ἡμέραν ἡ Γῆ ἐπρόκειτο νὰ διέλθῃ διὰ τῆς τροχιᾶς τοῦ κομήτου τοῦ Βιέλα (15/27 Νοεμβρίου τοῦ 1872), ἐγένετο ἡ διάσημος βροχὴ τῶν διαττόντων ἀστέρων, περὶ ἧς προανεφέραμεν. Εἰς τρόπον ὥστε, ἂν ἡ Γῆ δὲν συνήντησε τὴν κεφαλὴν τοῦ κομήτου, οὐχ ἧττον διῆλθε διὰ τῆς οὐρᾶς αὐτοῦ. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ ἐξαγάγωμεν ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ὅτι ἑκάστη ἐμφάνισις τῶν διαττόντων ἀστέρων ἔχει ὡς λόγον καὶ τὴν διάβασιν ἑνὸς κομήτου. Ἡ ὑπὸ τοῦ Ἡλίου ἐξασκουμένη ἀπωθητικὴ δύναμις ἐπὶ τῆς κόμης ἑνὸς κομήτου, διερχομένου ἐγγὺς αὐτοῦ, καὶ ἡ ὁποία ἀπωθεῖ τὰ μόρια, τὰ ἀποτελοῦντα τὴν οὐρὰν του, ὑπερβαίνει τὴν ἕλξιν τοῦ κομήτου, εἰς ἀπόστασιν δὲ σχετικῶς μικρὰν ἀπὸ τοῦ πυρῆνος τοῦ κομήτου ἡ ἕλξις τοῦ πυρῆνος τούτου δὲν δύναται πλέον νὰ συγκρατήσῃ τὴν οὐσίαν ταύτην. Τί τότε γίνεται αὐτῆ; Διασκορπίζεται εἰς τὸ ἄπειρον. Ὁ κομήτης κατὰ πᾶσαν ἐγγὺς τοῦ Ἡλίου διάβασιν αὐτοῦ χάνει μέρος τῆς οὐσίας του, τούτου δ' ἕνεκεν οἱ συνεχῶς ἐγγὺς τοῦ Ἡλίου διερχόμενοι κομῆται εἰσὶν ἀσθενεῖς καὶ ὁρατοὶ μόνον διὰ τηλεσκοπίου. Δυνάμεθα ἑπομένως νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι οἱ κομῆται καὶ οἱ ἐκ τῆς ἀποσυνθέσεως αὐτῶν προκύπτοντες διάττοντες ἀστέρες, προερχόμενοι ἀπὸ τοῦ ἀπείρου, κατετάχθησαν ἐντὸς τοῦ ἡμετέρου συστήματος. Πιθανὸν ὅμως κομῆταί τινες καὶ διάττοντες ἀστέρες νὰ παράγωνται ἀπὸ ἡφαιστειωδῶν ἐκρήξεων τῶν πλανητῶν.

Τοιοῦτοι εἶνε οἱ μικροσκοπικοὶ διάττοντες ἀστέρες. Οὗτοι δὲν ὀλισθαίνουσι τυχαίως, ὡσεὶ παρασυρόμενοι ὑπό τινος πνοῆς, ἀλλὰ περιγράφουσι μαθηματικὰς τροχιάς, ὡς ἡ Γῆ ἢ ὁ κολοσσιαῖος πλανήτης **Ζεύς**. Τὰ πάντα ἐκανονίσθησαν, τὰ πάντα διέπονται ὑπὸ ὑπερτάτου νόμου. Τίς οἶδε δέ; Ἴσως ἡ ἀόρατος Φύσις διευθύνει ἑκάστην τῶν ἀσθενῶν ἡμῶν ὑπάρξεων, ἑκάστην τῶν ἐφημέρων ἡμῶν πράξεων, ἡ Φύσις αὕτη, ἡ ὁποία τοσοῦτον τὸν ἀστέρα εἰς τὸν οὐρανόν, τὸ βρέφος εἰς τὴν κοιτίδα, τὸν γέροντα εἰς τὸν τάφον...

Τὸ σύννεφο περνᾷ, ἡ βροχὴ μένει.

ΑΕΡΟΛΙΘΟΙ

Τί εἶνε ὁ ***ἀερόλιθος;*** Φωτεινὸν σῶμα, ἐπαισθητῶν διαστάσεων, τὸ ὁποῖον διέρχεται ταχέως τὸ ἄπειρον, διασκορπίζον πανταχοῦ ζωηρὸν φῶς. Εἶνε ὡσεὶ πυρίνη σφαῖρα, μεγέθους ἐνίοτε ἴσου πρὸς τὴν Σελήνην. Τὸ σῶμα τοῦτο ἀφίνει συνήθως ὄπισθεν αὐτοῦ ἐπαισθητὴν φωτεινὴν αὐλακα. Συνεχῶς κατὰ τὴν ἐμφάνισίν του ἢ ἀμέσως μετ' αὐτὴν παράγεται ἔκρηξις, ἐνίοτε μάλιστα πολλαὶ ἐπανειλημμέναι ἐκρήξεις, ἀκουόμεναι ἀπὸ μεγάλων ἀποστάσεων. Τὴν ἔκρηξιν συνοδεύει πολλάκις ἡ διαίρεσις τῆς φωτεινῆς σφαίρας εἰς φωτεινὰ τεμάχια, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον πολυάριθμα, τὰ ὁποῖα φαίνονται ἐξακοντιζόμενα εἰς διαφόρους διευθύνσεις. Τὸ φαινόμενον τοῦτο παράγεται οὐ μόνον τὴν νύκτα ἀλλὰ καὶ τὴν ἡμέραν, ἀλλὰ τότε τὴν λαμπρότητά του ἐξασθενίζει τὸ φῶς τοῦ Ἡλίου.

Ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων τὰ σώματα ταῦτα ἐθεωροῦντο ὡς λίθοι καταπίπτοντες ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πρὸ δισχιλίων δὲ καὶ πλέον ἐτῶν οἱ Ἕλληνες ἐσέβοντο τὸν διάσημον ἀερόλιθον τὸν καταπεσόντα εἰς τοὺς Αἰγὸς Ποταμούς. Πολλοὶ φυσιοδίφαι ὠνόμαζον τοὺς ἀερολίθους ***κερανυολίθους***, διότι ἐφρόνουν ὅτι οὗτοι ἐξηκοντίζοντο ὑπὸ τοῦ κεραυνοῦ. Τὸ περίεργον εἶνε ὅτι, ἐνῷ οἱ ἱστορικοὶ τῆς ἀρχαιότητος καὶ τοῦ μεσαιῶνος ἀνέφερον περὶ αὐτῶν, οἱ νεώτεροι σοφοὶ δὲν ἐπίστευον τὴν ὕπαρξίν των. Ἐφρόνουν ὅτι οἱ ἀερόλιθοι ἦσαν σώματα, ἐκσφενδονιζόμενα ὑπὸ ἡφαιστειωδῶν ἐκρήξεων καὶ ἀνυψούμενα εἰς τὸν ἀέρα ὑπὸ σφρόνων, ἢ παραγόμενα ἐκ τινων συμπυκνώσεων ὑδάτων ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀτμοσφαίρας. Ἀλλ' ἡ τῶν σοφῶν δυσπιστία ὑπεχώρησεν, ὅτε ὁ ***Βιὸ*** ἀνέγνω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν ἐκθεσιν περὶ ἀερολίθου, καταπεσόντος τῇ 14/26 Ἀπριλίου τοῦ 1803 ἐν Λέγλ, (διαμέρισμα Ὄρν) τῆς Γαλλίας. Λεπτομερὴς ἔρευνα ἐπὶ τόπου ἀπέδειξε τὸ ἀληθὲς τοῦ πράγματος, πολυάριθμοι δὲ θεαταὶ διεβεβαίουν ὅτι μετά τινα λεπτὰ ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἀερολίθου ἠκούσθη φρικαλέα ἐκπυρσοκρότησις, τὴν ὁποίαν ἐπηκολούθησαν ἕτεραι μικρότεραι, ὅμοιαι πρὸς κρότον τηλεβόλου ἢ πυροβολισμὸν πεζικοῦ. Αὗται προῆλθον ἀπὸ μαύρου νέφους μεμονωμένου ἐν εὐδιωτάτῳ οὐρανῷ. Εἶτα πολυάριθμοι λίθοι κατέπεσαν εἰς τὴν Γῆν, οὓς συνέλεξαν κατὰ ζοντας ἔτι ἐπὶ ἐκτάσεως μήκους

Ὁ μονόφθαλμος λυπεῖται τὸν τυφλόν.

τριῶν χιλιομέτρων. Ὁ μεγαλείτερος τῶν λίθων τούτων εἶχε βάρος δύο χιλιογράμμων.

λέξωσιν ἓν ἢ πολλὰ τεμάχια, ἐνίοτε τεθραυσμένα ἐπὶ τῶν βράχων καὶ ἄλλοτε βεβυθι-

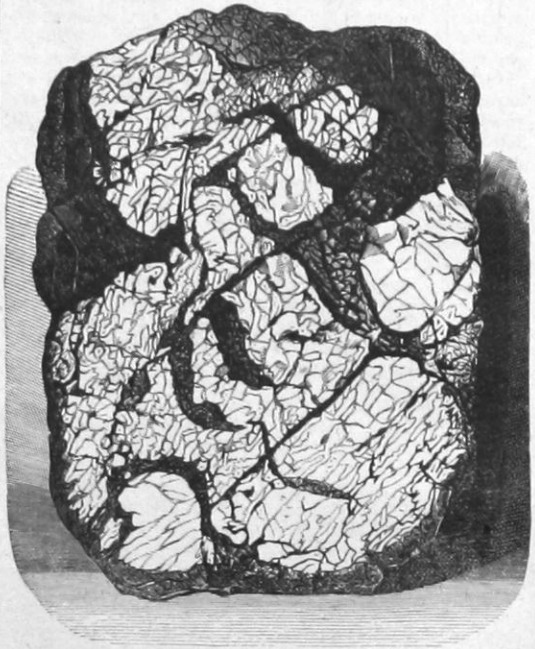

Ὁ πρὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Μαξιμιλιανοῦ καταπεσὼν ἀερόλιθος.

Ἔκτοτε παρετηρήθησαν πολλὰ ὅμοια φαινόμενα, δὲν παρέρχεται δὲ ἔτος χωρὶς νὰ συλ-

σμένα ἐντὸς τῆς Γῆς. Τῇ 11/23 Ἰουλίου τοῦ 1872, κατὰ ὡραίαν θερινὴν ἡμέραν ἔπεσε παρὰ

Ὁ φιλάργυρος ὠφελεῖ μόνον ὅταν ἀποθάνῃ.

τὸ Βλοᾶ ἀερόλιθος μετὰ ἔκρηξιν, ἀκουσθεῖσαν εἰς περίμετρον 80 χιλιομέτρων. Εἶχε βάρος 47 χιλιογράμμων, καὶ κατέπεσε 15 μέτρα μακρὰν βοσκοῦ, βυθισθεὶς εἰς βάθος 1 μέτρου καὶ 60 ἑκατοστῶν. Τῇ 19/31 Ἀπριλίου τοῦ ἐπιόντος ἔτους κατέπεσεν ἀερόλιθος πλησίον τῆς Ῥώμης μετὰ τοσούτου κρότου, ὥστε οἱ χωρικοὶ ἐνόμισαν ὅτι **ἐκρημνίζετο ὁ θόλος τοῦ οὐρανοῦ**. Κατὰ τὴν εἰς τὴν ἀτμοσφαίραν ἄφιξιν αὐτοῦ εἶχε ταχύτητα 59,500 μέτρων κατὰ δευτερόλεπτον, κατὰ δὲ τὴν ἔκρηξιν συνετρίβη εἰς τεμάχια. Ἐφάνη ἄνωθεν τῆς Ῥώμης κατὰ τὴν 5 ὥραν καὶ 15 λεπτὰ τῆς πρωΐας εἰς κάθετον ὕψος 184 χιλιομέτρων. Ἀερόλιθος κατέπεσε τῇ 2/14 Μαΐου τοῦ 1864 εἰς Ὀργὲλ τῆς Γαλλίας, ἕτερος τῇ 19/31 Ἰανουαρίου τοῦ 1879 εἰς Λοὺν-λὲ-Πελετιέ, τρίτος ἐν Ἰνδικῇ (εἰς Σανδπούρ) τῇ 6 Ἀπριλίου τοῦ 1885. Οὗτος συνωδεύθη ὑπὸ ἀστραπῆς καὶ κρότου κεραυνοῦ, οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν κατάπληκτοι Ἰνδοὶ τὸν εὗρον βεβυθισμένον εἰς τὴν γῆν διάπυρον. Τῇ 7 Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους κατέπεσεν ἀερόλιθος ἐν τῇ φυλακῇ τοῦ Βάλ, ἐν Ἱσπανίᾳ, τῇ δὲ 22 Νοεμβρίου τοῦ 1886 κατέπεσον ἐν Ῥωσσίᾳ, ἐν Νονόβο Οὐρέϊ, κυβερνεῖον Πένζα ἀερόλιθοι, ***περιέχοντες ἀδάμαντας!*** Ὁ ὄγκος τῶν καταπιπτόντων ἀερολίθων δὲν εἶναι ἀσήμαντος, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἑπομένου πίνακος.

Ἐποχὴ καταπτώσεως ἢ εὑρέσεως	*Μέρος καταπτώσεως*	*Βάρος εἰς χιλιόγραμμα*	*Ποῦ σήμερον εὑρίσκεται.*
1866	Χηλῆ	104	Μουσεῖον Παρισίων
1858	Μουρκία (Ἱσπανία)	114	» Μαδρίτης
1492 (1)	Ἐνσισχάϊμ (Γερμ.)	158	» Βιέννης
1866	Οὐγγαρία	293	» »
; (2)	Θαλάσσιαι Ἄλπεις	625	» Παρισίων
1788	Ἀργεντίνη	635	» Λονδίνου
1749	Σιδηρία	700	» Παρισίων
1810	Σάντα Ῥόζα	750	» —
;	Μεξικόν	780	» Παρισίων
1861 (3)	Μελβούρνη	3,000	» Λονδίνου
1816	Βρασιλία	5,360	» Ῥίου Ἰανειρ.

1. Κατέπεσε πρὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Μαξιμιλιανοῦ, ἠγνοημένου τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐθεωρήθη ὡς προοιωνιζόμενος νίκην.

2. Ἐξησφίσιεν ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων ὡς κάθισμα παρὰ τὴν θύραν ἐκκλησίας.

3. Οὗτος διηρέθη εἰς δύο τεμάχια, ἐξ ὧν τὸ ἕτερον εὑρίσκεται ἐν τῷ Μουσείῳ Μελβούρνης.

Ὁ ψεύτης εἶνε ἐξάδελφος τοῦ κλέπτου.

Ἀερόλιθος βάρους ἀνωτέρου τῶν **10,000** χιλιογράμμων κατέπεσεν ἐν Κίνᾳ παρὰ τὰς πηγὰς τοῦ Κιτρίνου ποταμοῦ, ἔχων ὕψος **15** μέτρων. Οἱ Μογγόλοι ἀποκαλοῦσιν αὐτὸν ***Μαῦρον Βράχον***, καὶ διηγοῦνται ὅτι κατέπεσε συνεπείᾳ μεγάλης πυρκαϊᾶς τοῦ οὐρανοῦ.

Ἕτερος κεῖται εἰς τὴν πεδιάδα Τουκαμὰν τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, ἔχων βάρος **15,000 χιλιογράμμ.** περίπου. Τῷ 1870 ὁ Νορδενσκιὸλ εὗρεν ἐν Γροιλανδίᾳ πελωρίους ὄγκους σιδήρου 15, 20 καὶ 25 χιλιάδων χιλιογράμμων εἰς τὴν παραλίαν, ἀλλ' οὗτοι φαίνονται ἔχοντες γηΐνην καταγωγήν. Αὐθεντικώτερα εἶνε τὰ **25,000** χιλιόγραμμα σιδήρου, τὰ εὑρεθέντα τῷ 1875 ἐπί τινος ὄρους τῆς Βρασιλίας, ἁμαιρούμενα εἰς 14 ὄγκους. Βεβαίως ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων κατέπεσεν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ μεγίστη ποσότης σιδήρου, διότι ἐκ τούτου οἱ ἄνθρωποι κατεσκεύασαν τὰ πρῶτα σιδηρᾶ αὐτῶν ἐργαλεῖα.

Συστατικὰ τῶν Ἀερολίθων. Ἐξ ἀναλύσεων πολλῶν ἑκατοντάδων ἀερολίθων, γενομένων ὑπὸ τῶν διασημοτέρων χημικῶν, ἐξάγεται ὅτι οὗτοι οὐδὲν ἀτλοῦν σῶμα παρουσιάζουσι ξένον διὰ τὴν σφαῖραν ἡμῶν. Τὰ μέχρι τοῦδε ὑπ' αὐτῶν μετὰ βεβαιότητος ἀναγνωρισθέντα στοιχεῖα εἰσὶν 22, ἐξ ὧν ἀναφέρομεν τὰ ἑξῆς·

1) Σίδηρος, ὅστις ἀποτελεῖ τὸ κύριον αὐτῶν συστατικόν. 2) σιλίκιον. 3) ὀξυγόνον. 4) νικέλιον. ὅπερ εἶνε ὁ κύριος συνοδὸς τοῦ σιδήρου. 5) κοβάλτιον, 6) χρώμιον, 7) μαγγανέζιον, 8) τιτάνιον, 9) νατρίτερος, 10) χαλκός, 11) ἀλουμίνιον, 12) ποτάσιον, 13) σόδιον, 14) κάλιον, 15) ἀρσενικόν, 16) φώσφορος, 17) ἄζωτον, 18) θεῖον, 19) ἴχνη χλωρίου καὶ τέλος ἀνθρακ καὶ ὑδρογόνον.

Ἡ σύστασις τῶν ἀερολίθων εἶνε πυκνοτέρα τῶν ἐξωτερικῶν στρωμάτων τῆς γηΐνης σφαίρας, πλησιάζει δὲ πρὸς τὴν πυκνότητα τῶν ἐσωτερικῶν αὐτῆς στρωμάτων. Οὗτοι δὲ διαιροῦνται, κατὰ λόγον τῆς ποσότητος τοῦ σιδήρου τὸν ὁποῖον περιέχουσιν, εἰς 4 κατηγορίας· εἰς ***ὁλοσιδήρους,*** ἀποτελουμένους καθ' ὁλοκληρίαν ἐκ σιδήρου καὶ δυναμένους νὰ σφυρηλατηθῶσι κατ' εὐθεῖαν. (Οὐδέποτε εὑρέθη ἐπὶ τῆς Γῆς σίδηρος τοσοῦτον καθαρός). Εἰς ***συσσιδήρους,*** ἤτοι συγκειμένους ἐκ σιδήρου μεμιγμένου μετὰ λίθων, ὁμοιαζόντων πρὸς σκωρίας. Εἰς ***σποραδοσιδήρους,*** ἤτοι συγκειμένους ἐκ πετρώδους ὕλης, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὁ σίδηρος εἶνε διεσπαρμένος εἰς ἄφθονα ψηγματα. Καὶ τέλος εἰς ***ἀσιδήρους,*** ἐν οἷς οὐδαμῶς ὑπάρχει σίδηρος, ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι εἶνε σπανιώτατοι.

Ποθεν προερχονται οι Αερολιθοι; Ἐκ τῆς μελέτης τῶν συστατικῶν αὐτῶν προκύπτει, ὅτι ταῦτα εἶνε τὰ αὐτὰ μετὰ τῶν ὑπαρ-

χόντων ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς Γῆς, κάτωθεν τῶν γρανιτικῶν στρωμάτων. Ἐκ τούτου ἐξάγεται, ὅτι οὗτοι προέρχονται ἀπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ πλανητῶν σχηματισθέντων ὡς ἡ ἡμετέρα Γῆ, ἀπὸ κόσμων μὴ ἀφιχθέντων εἰσέτι εἰς τὴν παρακμὴν αὐτῶν, ὡς εἶνε δυνατὸν νὰ φθάσῃ μίαν ἡμέραν ἡ Γῆ. Προέρχονται ἀπὸ σφαίρας μήπω ὡριμασάσης, οὕτως εἰπεῖν, ἐφ' ἧς οὐδέποτε ὑπῆρξαν ἴχνη ζωῆς. Ἀλλ' ἀφοῦ οἱ κατὰ διαφόρους ἐποχὰς καταπεσόντες ἀερόλιθοι ἔχουσι ***τὰ αὐτὰ συστατικά,*** ἐξ ὧν εἶνε σχηματισμένος ὁ πλανήτης ἡμῶν, δὲν εἶνε φυσικὸν νὰ ἐρωτήσωμεν, ***μήτοι προέρχονται ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς Γῆς;***

Ἀλλὰ πῶς; Δὲν ἦτο δυνατὸν κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς Γῆς, καθ' ὃν ἐγένοντο τρομεραὶ ἐκρήξεις καὶ ἀναστατώσεις, ἀληθὲς τέλος πανδαιμόνιον, νὰ ἐξεσφενδονίσθησαν εἰς τὸ ἄπειρον λάβαι, σκωρίαι καὶ λίθοι μετὰ τοσαύτης ὁρμῆς, ὥστε νὰ φθάσωσιν εἰς χιλιάδας, εἰς ἑκατομμύρια, εἰς ἑκατοντάδας ἑκατομμυρίων λευγῶν, καὶ νὰ περιγράφωσι περὶ αὐτὴν τροχιάς, τὰς ὁποίας νὰ διατρέχωσιν ἐν διαστήματι 1000, 10,000, 100,000 ἐτῶν ἢ καὶ πλέον τούτου; Τὸ ζήτημα τοῦτο εἶνε ἄξιον μελέτης. Ἂν ὁ πλανήτης ἡμῶν εἶχεν ἄλλοτε ἡφαίστεια, ἱκανὰ ὥστε ἐξακοντίσωσι τοιούτους λίθους, οὗτοι διέρχονται κατὰ πᾶσαν περίοδον αὐτῶν τὴν τροχιὰν τῆς Γῆς, ἔρχονται δὲ εἰς ἡμᾶς μετὰ ταχύτητος κομητῶν καὶ διαττόντων ἀστέρων, μετὰ ταχύτητος ὀφειλομένης εἰς τὴν ἕλξιν τοῦ Ἡλίου καὶ προστιθεμένης εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ταχύτητα. Τουτέστιν οὐχὶ μετὰ τῆς ταχύτητος τῆς περὶ τὸν Ἥλιον στροφῆς τῆς Γῆς (**29,500** μέτρα κατὰ δευτερόλεπτον) ἀλλὰ μετὰ ταχύτητος, τῆς ὁποίας ὁ ἀνώτατος ὅρος εἶνε **41,700** μέτρα κατὰ δευτερόλεπτον.

Ἑπομένως ἀερόλιθος, ἐρχόμενος εἰς τὴν Γῆν ἀντιθέτως τῆς περιστροφικῆς ἡμῶν κινήσεως, δυνατὸν νὰ ἔχῃ ταχύτητα **41,700** μέτρων, καὶ ν' ἀπαντήσῃ τὴν Γῆν, ἐρχομένην μὲ ταχύτητα 29,500 μέτρων, ὅπερ παρέχει ταχύτητα **71,200** μέτρων κατὰ δευτερόλεπτον διὰ τὴν ἁπλῆν ἕνὸς ἀερολίθου εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν ἡμῶν. Τοιαύτη δὲ ταχύτης δὲν ὑπερβαίνει τὰς παρατηρηθείσας. Ἀφοῦ λοιπὸν τὰ συστατικὰ τῶν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καταπιπτόντων λίθων εἶνε τὰ αὐτὰ μετὰ τῶν ἀποτελούντων τὴν Γῆν, δυνατὸν καὶ πιθανὸν οἱ λίθοι οὗτοι νὰ κατάγωνται ἀρχικῶς ἀπὸ τῆς Γῆς, ἡ ὁποία ἐξηκόντισεν αὐτοὺς εἰς τὸ ἄπειρον. Οὗτοι δέ, ἀπαλλαγέντες τῆς ἕλξεως τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, νὰ στρέφωνται περὶ τὸν Ἥλιον, περιγράφοντες τροχιὰς ἐλλειπτικὰς καὶ λίαν ἐπιμήκεις. Τούτους

συναντῶσα ἡ Γῆ τοὺς ἁρπάζει ἐκ νέου, διὰ τὸν λόγον ὅτι **ἐπανέρχονται ἀναποφεύκτως** εἰς τὴν γηΐνην τροχιάν, ἀπὸ τῆς ἀποίας ἀνεχώρησαν.

Προσθέσωμεν ἤδη ὅτι, πιθανώτατον λίθοι τινες τῶν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καταπεσόντων, ὡς ἐκεῖνοι τῶν ὁποίων τὰ συστατικὰ δὲν εἶνε τὰ αὐτὰ πρὸς τὰ τῆς Γῆς, νὰ προέρχωνται ἀλλαχόθεν. Ἂν ὁ πλανήτης ἡμῶν ἐκσφενδονίζει σώματα μετὰ τοσαύτης δυνάμεως καὶ ταχύτητος, δὲν ἀποτελεῖ βεβαίως ἐξαίρεσιν τοῦ σύμπαντος, δυνατὸν δὲ νὰ γίνεται τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὰ λοιπὰ οὐράνια σώματα.

Πᾶν σῶμα, ἐξακοντιζόμενον ἀπὸ τῆς Σελήνης μετὰ ταχύτητος ἀνωτέρας τῶν 1668 μέτρων κατὰ δευτερόλεπτον, δὲν θὰ ἔτιτε πλέον ἐπ᾽αὐτῆς, θὰ ἔπιπτε δὲ ἢ ἐπὶ τῆς Γῆς, ἂν ἦτο πρὸς τοῦτο εὐθετος ἡ διεύθυνσις αὐτοῦ, ἢ θὰ ἐστρέφετο περὶ αὐτὴν ὡς δορυφόρος. Πιθανὸν ἑπομένως **ἀερόλιθοί** τινες ν᾽ ἀποστέλλωνται πρὸς ἡμᾶς ἀπὸ τῆς Σελήνης, ἂν παραδεχθῶμεν ἐπ᾽αὐτῆς ἠφαίστεια, ἔχοντα τὴν ἀσθενῆ ἄλλως δύναμιν ταύτην. Τὴν γνώμην ταύτην παρεδέχοντο ὁ Λαπλὰς καὶ ὁ Βερζέλιος.

Οἱ ἀερόλιθοι οὗτοι δυνατὸν ἐπίσης ν᾽ ἀποστέλλωνται πρὸς ἡμᾶς ἀπὸ τῶν μικρῶν πλανητῶν, ἀπὸ τῶν μεγάλων, ἴσως δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων. Ἀλλ᾽ ἡ μετὰ τῆς Γῆς συνάντησις τῶν ἀερολίθων τούτων παρέχει ὀλιγίστας πιθανότητας, ἐνῷ οἱ ἀπὸ τῆς Γῆς προερχόμενοι θὰ ἐπανέλθωσι κατ᾽ ἀνάγκην εἰς τὴν ὁδόν, τὴν ὁποίαν διατρέχει κατ᾽ἔτος ἡ πατρὶς ἡμῶν περὶ τὸν Ἥλιον. Ἡ θεωρία αὕτη εἶνε ἡ πιθανωτέρα.

Ἡ πτῶσις τῶν ἀερολίθων παρήγαγεν ἐπὶ τῆς Γῆς δυστυχήματα, ἐξ ὧν ἡ ἱστορία διέσωσε τὰ ἑξῆς.

Κατὰ τὰ σινικὰ χρονικά, τῷ 616 ἀερόλιθος κατεσύντριψεν ἁμάξας καὶ ἐφόνευσε 10 ἀνθρώπους. Τῷ 944 ἐπυρπόλησεν οἰκίας. Τῇ 7 Μαρτίου τοῦ 1618 ἐπυρπόλησε τὸ δικαστήριον τῶν Παρισίων. Τῷ 1647 ἐφόνευσε δύο ἀνθρώπους εἰς τὴν θάλασσαν, τῷ δὲ 1654 ἕνα Φραγκισκανὸν ἐν Μεδιολάνοις. Τῷ 1879 ἀερόλιθος, καταπεσὼν ἐν Καλιφορνίᾳ, ἐφόνευσεν ἕνα χωρικὸν καὶ συνέτριψεν ἓν δένδρον. Καὶ ὅμως οἱ ἀερόλιθοι εἰσὶν ἧττον καταστρεπτικοὶ τῶν κεραυνῶν, οἱ ὁποῖοι φονεύουσι κατ᾽ ἔτος ἐν μόνῃ τῇ Γαλλίᾳ 90 περίπου ἀνθρώπους. Ἀλλὰ τί σημαίνουσιν οἱ ἀερόλιθοι καὶ οἱ κεραυνοὶ ἀπέναντι τῆς ἀνθρωπίνης βλακείας, ἡ ὁποία ἐξοντώνει κατ᾽ἔτος ἐφ᾽ἁπάσης τῆς Γῆς κατὰ μέσον ὅρον 400,000 ἀνθρώπινα πλάσματα διὰ τῶν διηνεκῶν πολέμων;

(Κατὰ τὸν ΦΛΑΜΑΡΙΩΝ)

Κατὰ τὸν ἀέρα γύρισε καὶ τὸ πανί.

ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΑ

ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ

Συστασις αυτης. Ἡ γῆ περιβάλλεται πανταχόθεν ὑπὸ ἀέρος, τὸν ὁποῖον ὀνομάζομεν ἀτμοσφαίραν. Εἰς τὸ βάθος αὐτῆς τῆς ἀτμοσφαίρας ἀναπνέομεν καὶ ζῶμεν, ἀπαραλλάκτως, καθὼς τὰ ὑψάρια ζῶσιν ἐντὸς τοῦ ὕδατος. Τὴν ἀτμοσφαίραν ἀποτελοῦσι τὰ ἀέρια ἄζωτον, ὀξυγόνον καὶ ὑδρογόνον καὶ ὁ ἀτμός, ὁ προερχόμενος ἀπὸ τῶν θαλασσῶν, τῶν ποταμῶν καὶ τῶν λιμνῶν.

Χρωμα της ατμοσφαιρας. Ἡ ἀτμοσφαῖρα δὲν εἶνε ἀπολύτως διαφανής, ἀλλ᾽ ὡς ἐκ τῆς ἀνταυγείας τοῦ φωτὸς τῆς ἡμέρας λαμβάνει τὸ κυανοῦν ἐκεῖνο χρῶμα, τὸ ὁποῖον βλέπομεν ἄνωθεν τῶν κεφαλῶν μας.

Υψος της ατμοσφαιρας. Ἡ ἀτμοσφαῖρα δὲν ἐκτείνεται ἐπ᾽ ἀόριστον περὶ τὴν γῆν. Εἰς ὕψος 48 χιλιομέτρων ἐκλείπει, ἀλλὰ πολὺ κατωτέρω τοῦ ὕψους τούτου δὲν εἶνε ἀναπνεύσιμος. Δι᾽ ἀεροστάτου οἱ ἀεροπόροι δὲν κατώρθωσαν νὰ ὑψωθῶσι μέχρι τῶν 10,000 μέτρων.

Αποδειξεις του μη αναπνευσιμου. Τῷ 1875 οἱ ἀεροπόροι Σῶλ καὶ Σπινέλλι ἀπέθανον ἐξ ἀσφυξίας εἰς ὕψος ὁκτὼ χιλιάδων ἑξακοσίων μέτρων, τῷ δὲ 1862 ὁ ἀεροπόρος Glaisher ἴσως ἔφθασεν εἰς ὕψος ὑπερβαίνον τὰς ἐννέα χιλιάδας μέτρα, ἀλλ᾽ ἐλιποθύμησε, καὶ εἰς τὴν λιποθυμίαν ταύτην ὤφειλε τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ. Τῷ 1894 ὁ ἀεροναύτης Βερσὼν κατώρθωσε νὰ ἀνέλθῃ μέχρις ὕψους ἐννέα χιλιάδων ἑκατὸν πεντήκοντα μέτρων, ἀλλ᾽ ὅπως προλάβῃ τὸν ἐξ ἀσφυξίας θάνατον εἶχε παραλάβει καὶ χρησιμοποιήσει ἀερόστατα πλήρη ὀξυγόνου.

Ὁ ἀνερχόμενος ὑψηλὰ δρῃ, ἅμα ἀνέλθῃ εἰς ὕψος τεσσάρων ἕως πέντε χιλιάδων μέτρων, καταλαμβάνεται ὑπὸ ἀσφυξίας, προερχομένης ἐκ τῆς ἀραιότητος τοῦ ἀέρος. Ὡς ἐκ τούτου οὐδεὶς θὰ ἐπιχειρήσῃ ποτὲ νὰ ἀναβῇ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν Ἰμαλαΐων, τὸ ὕψος τῶν ὁποίων ὑπερβαίνει τὰς ὀκτὼ χιλιάδας μέτρων.

Ὁ ἔχων τέχνην ἔχει περιουσίαν.

ΑΝΕΜΟΣ

Τι το προκαλουν αυτον. Όταν εἰς ἓν μέρος θερμαίνεται ἡ ἀτμοσφαῖρα, διαστέλλεται καὶ ἀπωθεῖ τὰ ἀποτελοῦντα αὐτὴν μόρια τοῦ ἀέρος μὲ δύναμιν, ἀνάλογον τῆς αἰτίας τῆς θερμάνσεως. Ἂν δὲ ἐκ τουναντίου ἡ ἀτμοσφαῖρα ψυχρανθῇ, τὰ ἀποτελοῦντα αὐτὴν μόρια τοῦ ἀέρος συστέλλονται. Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ταύτας παράγεται κίνησις ἀέρος ἢ ῥεῦμα ἀέρος, τοῦτο δὲ εἶνε ὁ **ἄνεμος.**

Τὴν δοκιμὴν ταύτην ἐποίησεν ὁ Ἀμερικανὸς Φραγλῖνος. Ἂν τὸν χειμῶνα ἀνοίξωμεν τὴν θύραν θερμοῦ δωματίου, συγκοινωνοῦντος μετὰ ἑτέρου ψυχροῦ, συνεπείᾳ τῆς ἐπαφῆς τῆς θερμότητος μετὰ τοῦ ψύχους θὰ σχηματισθῶσι δύο **ῥεύματα ἀέρος** (δύο ἄνεμοι). Ἐκ τῶν δύο τούτων ῥευμάτων τὸ τοῦ θερμοῦ δωματίου θὰ σχηματισθῇ ὑψηλότερον τὸ δὲ τοῦ ψυχροῦ χαμηλότερον. Τὰ δύο ταῦτα ῥεύματα, βαίνοντα κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν, θὰ συναντηθῶσιν εἰς ἓν σημεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν καταστρέφονται.

Ανεμοι γενικοι. Πῶς λοιπὸν σχηματίζονται οἱ ἄνεμοι; Ἐπειδὴ ὑπάρχει διαφορὰ 45—50 βαθμῶν μεταξὺ τῆς θερμοκρασίας τῶν Πόλων καὶ τοῦ Ἰσημερινοῦ, ὁ καθ' ὑπερβολὴν θερμαινόμενος ἀὴρ εἰς τὰς χώρας τοῦ Ἰσημερινοῦ διαστελλόμενος, ὑψοῦται διηνεκῶς εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη τῆς ἀτμοσφαίρας, καὶ διευθύνεται πρὸς βορρᾶν εἰς τὰ χαμηλότερα μέρη τῶν πόλων. Ἀλλὰ πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἰσορροπίας, καὶ ὅπως πληρωθῇ τὸ κενὸν τῆς ἀτμοσφαίρας, τὸ παραχθὲν ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς θερμάνσεως τοῦ Ἰσημερινοῦ, ὁ ψυχρὸς καὶ βαρὺς ἀὴρ τῶν Πόλων ὁρμᾷ διὰ τοῦ ταπεινοτέρου μέρους εἰς τὸν Ἰσημερινόν. Οὕτω σχηματίζονται οἱ τακτικοὶ ἄνεμοι, οἱ καλούμενοι **ἐτησίαι.**

Περιοδικοι ανεμοι. Οὗτοι μεταβάλλονται μὲ τὰς διαφόρους ἐποχὰς τοῦ ἔτους, ἀλλὰ πνέουσι κανονικῶς ἐπὶ ἓξ μῆνας.

Επιτοπιοι ανεμοι. Οὗτοι ποικίλουσιν ἐπ' ἄπειρον, καὶ προέρχονται ἀπὸ πολλὰς αἰτίας. Ἐν τοῦτοις εἰς ὡρισμένα μέρη πλεονάζουσιν ὡρισμένοι ἄνεμοι.

Κυκλωνες. Παράγονται ἐκ τῆς συναντήσεως δύο ῥευμάτων ἀνέμου, καὶ εἶνε πολὺ ἐπικίνδυνοι εἰς τὰ πλοῖα. Ἐνῷ εἰς τὴν περιφέρειαν ὁ ἄνεμος στρέφεται ὁρμητικῶς, εἰς τὸ κέντρον ἐπικρατεῖ σχετικὴ γαλήνη, ὅταν δὲ τὸ πλοῖον εἰσέλθῃ ἐντὸς τοῦ κυκλῶνος, διέρχεται κατὰ πρῶτον τὴν ζώνην εἰς τὴν ὁποίαν ὁ κυκλὼν εἶνε τρομερώτερος, εἶτα εἰσέρχεται εἰς τὴν ζώνην τῆς γαλήνης καὶ ἐξέρχεται ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους, ὅπου καὶ πάλιν ἐπικρατεῖ τρικυμία.

Ανεμοστροβιοι. Παράγονται ἐκ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, εἶνε δὲ στῆλαι ἀέρος, περιστρεφόμεναι περὶ ἑαυτὰς καὶ παρασύρουσαι κατὰ τὰς περιστροφικὰς αὐτῶν κινήσεις πᾶν ὅ,τι συναντήσωσιν.

Αποτελεσματα των ανεμων. Οὗτοι βοηθοῦσι τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν ἀνθέων, μεταφέροντες εἰς μεγάλας ἀποστάσεις τὴν γονιμοποιὸν αὐτῶν γῦριν· ἀνεοῦσι τὸν ἀέρα τῶν πόλεων καὶ φέρουσιν εἰς τὰ βόρεια κλίματα τὰς θερμὰς ἀπορροίας τῶν μεσημβρινῶν. Σύρουσι τὰ νέφη εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν ἠπείρων, αἱ ὁποῖαι ἄνευ αὐτῶν θὰ ἔμενον ἄνυδρι καὶ ταχέως θὰ μετετρέποντο εἰς ἐρήμους.

Ταχυτης των ανεμων. Αὕτη περιγράφεται ἐν τῷ κατωτέρω πίνακι.

ΑΝΕΜΟΣ	ΤΑΧΥΤΗΣ		Πίεσις εἰς χιλογρ.
	Κατὰ δευτερόλ. μέτρα	Καθ' ὥραν χιλόμετρα	
Μόλις αἰσθητός	0.5	1.8	1
Ἀσθενέστατος	1.0	3.3	2
Ἀσθενής	2.0	7.2	4
Μέτριος	5.2	18.7	7
Τείνων τὰ ἱστία	7.5	27	9
Κινῶν τὰ πλοῖα	9.0	32.4	12
Ἰσχυρός	12	43.2	16
Ἰσχυρότατος	20	72	36
Ὁρμητικός	27	97	64
Τρικυμιώδης	36	129.6	81
Μεγάλη τρικυμία	45	162	100
Θύελλα	50	180	144
Ταχύτης στροφῆς Κυκλῶνος	66.5	240	275

ΑΕΡΟΣΤΑΤΑ

Αεροστατικη. Αὕτη βασίζεται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Ἀρχιμήδους. Τὸ ἀερόστατον ἀνυψοῦται διότι, ὂν πλῖρες ὑδρογόνου ἢ φωταερίου, εἶνε ἐλαφρότερον τοῦ ὄγκου τοῦ ἀέρος τὸν ὁποῖον μετατοπίζει. Τοῦτο ἐφευρέθη ἐν Γαλλίᾳ τῷ 1783 ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Μονγκολφιέρων.

Απο τι συγκειται το αεροστατον. Ἀπὸ μεταξωτὸν ὕφασμα, τὸ ὁποῖον, ἐπιχρίουσι διά τινος ὕλης, καθιστῶντες οὕτως αὐτὸ ἀδιάδροχον. Κάτωθεν αὐτοῦ κρεμῶσι κοφίνιον ἐκ λύγου (λυγαριᾶς), ἐντὸς τοῦ ὁποίου κάθηνται οἱ ἀεροναῦται. Οὗτοι παραλαμβάνουσι μεθ' ἑαυτῶν

ἅρμα (σαβοῦραν) ἐξ ἄμμου ἐντὸς σακκιδίων, ἐφόσον δὲ ῥίπτουσιν αὐτήν, τὸ ἀερόστατον καθίσταται ἐλαφρότερον καὶ ἀνυψοῦται. Καταβαίνουσι δὲ σύροντες ἐν σχοινίον, τὸ ὁποῖον ἀνοίγει τὸ πῶμα μιᾶς ὀπῆς, εὑρισκομένης ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ἀεροστάτου, καὶ διὰ τῆς ὁποίας ἐξέρχεται βαθμηδὸν τὸ ἐντὸς αὐτοῦ ἀέριον. Ὅταν τοῦτο καταβῇ εἰς τὴν γῆν, ῥίπτουσι μίαν ἄγκυραν, μὴ διαφέρουσαν με-

Ἀερόστατον.

γάλως τῆς ἀγκύρας τῶν πλοίων, καὶ οὕτω τὸ σταματῶσιν. Ἂν τὸ ἀερόστατον παρασυρθῇ εἰς τὴν θάλασσαν, ῥίπτουσιν εἰς αὐτὴν μίαν κωνικὴν ἄγκυραν, ἡ μᾶλλον ἕνα σάκκον ἐξ ὑφάσματος ἀδιαβρόχου. Οὗτος πληροῦται ὕδατος, τὸ δὲ ἀερόστατον ἵσταται ἀνωθεν τῆς θαλάσσης. Ἐκκινεῖ δὲ πάλιν ὅταν ὁ σάκκος κενωθῇ, τὸ ὁποῖον κατορθοῦσι σύροντες ἐν σχοινίον, προσδεδεμένον εἰς τὸ κάτω αὐτοῦ μέρος.

ΔΙΑΣΗΜΟΤΕΡΑΙ ΑΝΥΨΩΣΕΙΣ ΔΙ' ΑΕΡΟΣΤΑΤΩΝ. Τοιαῦται ὑπῆρξαν αἱ ἑξῆς·

1803. Ὁ ἀεροναύτης Ῥόμπερτσων Λοὲστ ἀνυψώθη ἐξ Ἀμβούργου, διέτρεξεν ἐν διαστήματι $5\frac{1}{2}$ ὡρῶν ἀπόστασιν 110 χιλιομέτρων, καὶ ἔφθασεν εἰς ὕψος **7,400** μέτρων.

1804. Ὁ Gay Lussac ἀνυψωθεὶς ἐκ Παρισίων, διέτρεξεν ἐν διαστήματι 4 ὡρῶν ἀπόστασιν 125 χιλιομέτρων, ἔφθασεν εἰς ὕψος **7,016** μέτρων καὶ κατέβη παρὰ τὸ Ῥουέν.

1836. Οἱ Green καὶ Monk Mason ἀνυψώθησαν ἀπὸ τοῦ Λονδίνου, διέτρεξαν ἐν διαστήματι 11 ὡρῶν 500 χιλιόμετ. ἔφθασαν εἰς ὕψος **4,000** μέτρων καὶ κατέβησαν εἰς Νασώ.

1850. Οἱ Βαρὰλ καὶ Βίξιο ἀνυψώθησαν ἐκ Παρισίων, διέτρεξαν ἐν διαστήματι 2 ὡρῶν 17 χιλιόμετρα καὶ ἔφθασαν εἰς ὕψος **6.500** μέτρων.

1862. Ὁ Glaisher Coxwel ἀνυψωθεὶς ἐκ Λονδίνου, διέτρεξεν ἐν διαστήματι 4 ὡρῶν 87 χιλιόμετρα καὶ ἔφθασεν εἰς ὕψος **9.000** μέτρων.

1864. Οἱ Γοδὰρ καὶ Ναδὰρ μετὰ 11 ἐπιβατῶν ἀνυψώθησαν ἐκ Παρισίων, διέτρεξαν ἐν διαστήματι 13 ὡρῶν 1500 χιλιόμετρα, ἔφθασαν εἰς ὕψος **3,000** μέτρων καὶ κατέβησαν εἰς Ἀνόβερον.

1867. Ὁ Γοδὰρ μετὰ τοῦ Φλαμαριών, ἀνυψωθέντες ἐκ Παρισίων, διέτρεξαν ἐν διαστήματι 13 ὡρῶν 700 χιλιόμετρα, ἔφθασαν εἰς ὕψος **3,000** μέτρων, καὶ κατέβησαν εἰς Δουσελδόρφ.

1870. Οἱ Ῥολιὲ καὶ Βεζιέ, ἀνυψωθέντες ἐκ Παρισίων, διέτρεξαν ἐν διαστήματι 15 ὡρῶν 1800 χιλιόμετρα, ἔφθασαν εἰς ὕψος **5,500** μέτρων καὶ κατέβησαν εἰς Νορβηγίαν.

1875. Οἱ Σίβελ καὶ Croce Spineli ἀνυψωθέντες ἐκ Παρισίων, διέτρεξαν ἐν διαστήματι $22\frac{1}{2}$ ὡρῶν 590 χιλιόμετρα, ἔφθασαν εἰς ὕψος **1200** μέτρων καὶ κατέβησαν εἰς Ἀρκασών.

1875. Οἱ αὐτοὶ μετὰ τοῦ Τισανδιὲ ἐν διαστήματι 5 ὡρῶν διέτρεξαν 320 χιλιόμετρα καὶ ἔφθασαν εἰς ὕψος **8,600** μέτρων.

1886. Ὁ Ἐρδὲ ἐκ Βουλώνης διέτρεξεν ἐν διαστήματι 36 ὡρ. 150 χιλιόμετρα, ἔφθασεν εἰς ὕψος **2,000** μέτρων καὶ κατέβη εἰς τὴν Βόρειον Θάλασσαν.

1892. Ὁ Μαλλὲ ἀνυψωθεὶς ἐκ Παρισίων, διέτρεξεν ἐντὸς 36 ὡρῶν 850 χιλιόμετρα, ἔφθασεν εἰς ὕψος **1200** μέτρων καὶ κατέβη εἰς Βαυαρίαν.

ΘΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΕΡΟΣΤΑΤΙΚΗΣ. Ἔκτοτε ἐγένοντο καὶ ἕτεραι ἀεροπορίαι, μία τῶν ὁποίων εἶνε ἡ γενομένη πρό τινων ἐτῶν ὑπὸ τοῦ Ἀνδρέ, προσπαθήσαντος νὰ μεταβῇ δι' ἀεροστάτου εἰς τὸν Βόρειον Πόλον, καὶ ἀπωλεσθέντος ἐξ ἀγνώστου αἰτίας. Ἀλλ' ἡ ἀεροστατικὴ ἀριθμεῖ πολλὰ θύματα, ἐξ ὧν κυριώτερα εἶνε τὰ ἑξῆς·

Π. δὲ Ῥοζιὲ	*1785*	*πτῶσις*
Ὀλιβάρι	*1801*	*πυρκαϊὰ*
Ζαμβεκάρι	*1812*	»
Ἔμμα Βερδιὲ	*1846*	*ἀσφυξία*
Ἀρβὰν	*1854*	*πνιξιμον*
Πρίγκηψ Λακὲζ	*1870*	»
De Groof	*1874*	*πτῶσις*
Σίβελ καὶ Croce	*1875*	*ἀσφυξία*
Ναβὰρ	*1880*	*πτῶσις*
Ἔλσῶ	*1885*	*πνιξιμον*
Gower	»	»
Lhoste καὶ Μαγκὼ	*1887*	»
Hogan	*1889*	»

Μεγάλαι προσπάθειαι καταβάλλονται σήμερον πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ πηδαλίου τοῦ ἀεροστάτου καὶ τελειοποίησιν αὐτοῦ.

Ὅ,τι μᾶς ἀρέσει εἶναι ὡραῖον.

ΧΑΛΑΖΑ

ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΧΑΛΑΖΗΣ. Ἡ χάλαζα, ἡ μάστιξ αὕτη τῶν ἀγρῶν, τῶν κήπων καὶ ἀμπέλων, ἡ κατασρέφουσα ἐντὸς μιᾶς στιγμῆς τὰς γλυκείας ἐλπίδας τοῦ γεωργοῦ, τοῦ ἀμπελουργοῦ καὶ τοῦ κηπουροῦ, πίπτει συνήθως κατὰ τὰς θερμὰς ὥρας τοῦ θέρους καὶ τοῦ φθινοπώρου. Σπανίως πίπτει κατὰ τὸν χειμῶνα

ΧΑΛΑΖΟΦΟΡΟΝ ΝΕΦΟΣ. Κάτωθεν τοῦ περιέχοντος τὴν χάλαζαν νέφους ἐπικρατεῖ βαθὺ σκότος. Ἅμα τοῦτο σχηματισθῇ, ἀκούεται κρότος ἰδιάζων. Τοῦτον παράγει ἡ σύγκρουσις τῆς χαλάζης

Ὅταν ἔλθῃ ἡ εὐτυχία φεύγει τὸ μνημονικόν.

κατωτέρου νέφους, ἐλκυομένου ὑπὸ νέφους ὑψηλοτέρου.

Μεγεθος χαλαζης. Αὕτη δυνατὸν νὰ ἔχῃ μέγιστον μέγεθος. Καταπίπτει συνεχῶς χάλαζα ἔχουσα μέγεθος ἀοῦ ὄρνιθος ἢ πορτοκαλίου. Τὸ βάρος αὐτῆς ποικίλλει συνήθως ἀπὸ 150—300 γραμμαρίων. Κατὰ Μάρτιον τοῦ 1703 κατέπεσεν ἐν Γαλλίᾳ χάλαζα ἰσομεγέθης πυγμῆς. Ἐν Ἰσπανίᾳ, εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καζόρτας κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1849 κατέπεσε χάλαζα, ἔχουσα βάρος δύο χιλιογράμμ. (πλέον τῆς μιᾶς καὶ ἡμισείας ὀκάδος), ἐν δὲ τῇ πτώσει αὐτῆς συνέτριψε τὰς στέγας τῶν οἰκιῶν. Τῷ 1894 ἐν τῇ Νοτίᾳ Ἀμερικῇ (Παράδῃ) ἡ καταπεσοῦσα χάλαζα ἐφόνευσεν ὁλόκληρον ποίμνιον.

Πόλεμος κατὰ τῆς χαλάζης.

Περιεργα σχηματα χαλαζης. Αὕτη ἔχει διάφορα σχήματα. Συντρίβων τις μίαν χάλαζαν, παρατηρεῖ ὅτι ἀποτελεῖται ἀπὸ διαφανῆ στρώματα πάγου καὶ συμπαγοῦς χιόνος.

Αερολιθος εκ παγου. Τῇ 31 Δεκεμβρίου τοῦ 1899 εἷς τῶν κατοίκων ἑνὸς χωρίου τῶν Βοσγίων (Γαλλία) εἶδε νὰ πέσῃ εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ χωρίου τούτου τεμάχιον χαλάζης, ἰσομεγεθες πρὸς κεφαλὴν ζακχάρεως. Τοῦτο ἀπετέλουν πολλαὶ χάλαζαι ἡνωμέναι. Εἷς ἱεραπόστολος εἶδεν ἐν Μογγολίᾳ νὰ καταπέσῃ τεμάχιον χαλάζης μεγαλείτερον μυλοπέτρας. Ἐν χρονικὸν ἀναφέρει ὅτι ἐπὶ Καρολομάγνου κατέπεσε χάλαζα μήκους **15** ποδῶν καὶ πλάτους **6**.

Πολεμος κατα της χαλαζης. ***Ἤττα αὐτῆς ὑπὸ τοῦ τηλεβόλου.*** Παρετηρήθη ὅτι ἡ χάλαζα πίπτει συνήθως εἰς ὡρισμένα μέρη. Πίπτει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς κοιλάδας καὶ ποταμούς, ὅταν τὰ νέφη δὲν εὑρίσκωνται πολὺ ὑψηλά. Ἀποφεύγει τὰ δάση, πίπτουσα μόνον εἰς τὰ ἄκρα αὐτῶν. Ὑπάρχουσι μέρη, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ χάλαζα πίπτει περιοδικῶς, καταστρέφουσα τὰ πάντα.

Πρό τινων ἐτῶν ἐγένοντο ἀπόπειραι ἐν Ἀμερικῇ, ὅπως προκαλέσωσι βροχὴν διὰ κανονιοβολισμοῦ τῆς ἀτμοσφαίρας, ἀλλ' αὗται ἀπέβησαν ἀνωφελεῖς. Ἐκ τούτου συνέλαβον τὴν ἰδέαν νὰ πολεμήσωσι διὰ τηλεβόλων τὰ νέφη τῆς χαλάζης. Ἅμα παρατηρήσωσι ταραχὴν εἰς τὴν ἠλεκτρικὴν κατάστασιν τῆς ἀτμοσφαίρας, τηλεβόλα, ἐστημένα εἰς τὰ ἀπειλούμενα μέρη, κανονιοβολοῦσι τὴν ἀτμοσφαίραν ὅπως οὕτω προληφθῇ ὁ σχηματισμὸς τοῦ χαλαζοφόρου νέφους.

Σταθμοι κανονιοβολισμου των νεφων της χαλαζης εν Στυρια. Αἱ πρῶται δοκιμαὶ ἐγένοντο τῷ 1896 ἐν Στυρίᾳ, ἐν Windisch — Firstritz, παρὰ τὸ Μορβούργ, ἔνθα ὑπάρχει γεωργικὴ σχολή. Ἐπειδὴ τὸ μέρος τοῦτο καταστρέφεται κατὰ πᾶν ἔτος ὑπὸ τῆς χαλάζης, τῷ 1873 ἐλειτούργουν ἐνταῦθα **33** σταθμοὶ πυροβολικοῦ, οἱ ὁποῖοι τῷ 1898 ηὐξήθησαν εἰς **56**. Ὁ διοικητὴς τῆς Στυρίας ἐπεφόρτισε τὸν καθηγητὴν Προάσκα νὰ παρακολουθῇ τὴν πορείαν τῶν θυελλῶν, ἐνῷ ὁ Ἀλβ. Στίεγερ προέβαινεν εἰς τὴν τοποθέτησιν τῶν τηλεβόλων.

Ἅμα ἀναφανῇ ἡ θύελλα, καὶ πρὶν ἢ σχηματισθῇ τὸ χαλαζοφόρον νέφος, τὰ τηλεβόλα κανονιοβολοῦσιν ἀδιακόπως ἄχρις οὗ ἡ θύελλα παρέλθῃ. Οἱ κανονιοβολισμοὶ ἔδωκαν ἐξαίρετα ἀποτελέσματα, ὅταν οἱ σταθμοὶ τοῦ πυροβολικοῦ δὲν ἀπεῖχον ἀλλήλων πλέον ἑκατοντάδων τινῶν μέτρων.

Τὸ παράδειγμα τῆς Στυρίας ἐμιμήθησαν οἱ ἐν Ἰταλίᾳ, τῆς ὁποίας πολλὰ μέρη καταστρέφονται κατ' ἔτος ὑπὸ τῆς χαλάζης. Πράγματι ἐν Πεδεμοντίῳ πίπτει χάλαζα **26** ἡμέρας κατ' ἔτος, ἐν Λομβαρδίᾳ **31** καὶ ἐν Βενετίᾳ **23**. Ἐπομένως ἐσχηματίσθησαν ἑταιρίαι πρὸς καταπολέμησιν τῆς χαλάζης διὰ κανονιοβολισμῶν ἐν Τρέβῃ, Βισένσῃ, Παδούῃ, Βερόνῃ καὶ Βεργάμῳ. Μία τῶν ἑταιριῶν τούτων ἔχει περὶ τοὺς 200 σταθμοὺς κανονιοβολισμοῦ. Ἀλλὰ καὶ ἐν Βουλγαρίᾳ ἀπεφασίσθη νὰ εἰσαχθῇ ἡ διὰ κανονιοβολισμῶν καταπολέμησις τῆς χαλάζης, πιστεύσης συνεχῶς εἰς τὴν χώραν ταύτην καὶ προξενούσης μεγάλας καταστροφάς.

Ὡς ἐκ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ γενομένων δοκιμῶν ἐσχηματίσθη καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἑταιρία, ὅπως προστατεύσῃ κατὰ τῆς χαλάζης τοὺς ἀμπελῶνας τοῦ Dénicé (Rhône). Ἡ ἑταιρία αὕτη κατέχει σήμερον 50 σταθμοὺς πυροβολικοῦ ἐπὶ ἐκτάσεως 1000 ἑκταρίων ἀμπελώνων.

Σχημα τηλεβολων. Τὰ κατὰ τῆς χαλάζης τηλεβόλα εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παλαιαὶ κωνικαὶ καπνοδόχοι ἀτμαμαξῶν, τὰς ὁποίας τοποθετοῦσι καθέτως ἐπὶ στερεᾶς βάσεως, καὶ ἐντὸς τῶν ὁποίων θέτουσι βόμβαν μετὰ 100 περίπου γραμμαρίων πυρίτιδος. Ἕτερα, τὰ νεώτερα, εἰσὶ χαλύβδινα καὶ θέτουσιν ἐντὸς αὐτῶν φυσέκια ἐπίσης χαλύβδινα, περιέχοντα 80 γραμμάρια πυρίτιδος.

Ὅλοι προεῖδον τὸ κακὸ ἀφοῦ ἔγινε.

Φοβοῦ τὸν ἐχθρόν σου καὶ ἀφοῦ γίνῃ φίλος σου.

Κατὰ τὴν ἐκπυροσκρότησιν σχηματίζεται δακτύλιος ἐξ ἀέρος καὶ καπνοῦ, οὗτος δὲ διὰ περιστροφικῆς κινήσεως δύναται νὰ ὑψωθῇ εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν καὶ νὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὸ νέφος τῆς χαλάζης σπουδαίαν διατάραξιν. Σήμερον δοκιμάζουσι πρὸς διάλυσιν τῶν νεφῶν τῆς χαλάζης **ρακέτας**, ἐκρηγνυμένας ὑψηλά.

ΨΕΥΔΟΛΟΓΙΑΙ

⁂ Δύο ψευδολόγοι ἐτιλονείκουν τίνος ἡ πατρὶς ἔχει περισσοτέρας καλλονάς.

— Εἰς τὴν πατρίδα μου, λέγει ὁ εἷς, εἶνε μία λίμνη, ποῦ ἔχει τόσα ψάρια ὅσο καὶ νερό.

— Αὐτὸ δὲν εἶνε τίποτε, ἀπαντᾷ ὁ ἄλλος. Στὴ δική μου τὴν πατρίδα εἶνε μία λίμνη ποῦ δὲν ἔχει καθόλου νερόν. Μόνον ψάρια ἔχει.

⁂ Τερατολόγος, ἐπιστρέψας πρὸ ὀλίγου ἀπὸ τὴν Ῥωσσίαν, διηγεῖτο πρὸς τοὺς φίλους αὐτοῦ τὰς ἐντυπώσεις του, μεταξὺ δὲ ἄλλων ἔλεγε·

— Διὰ νὰ καταλάβετε τὶ φοβερὸ κρύο κάμνει στὴ Ῥωσσία, ἀκούσετε καὶ τοῦτο. Μία γάτα ἐπῆδησεν ἀπὸ τὰ κεραμίδια μιᾶς οἰκίας εἰς τὴν ἀπέναντι, ἀπὸ τὸ κρύο ὅμως τὸ πολὺ ἐπάγωσε στὴ μέση τοῦ δρόμου, καὶ στὴ μέση τοῦ δρόμου ἔμεινε παγωμένη ἕως τὸ καλοκαίρι.

⁂ Δύο τερατολόγοι συνδιελέγοντο. Ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν ἔλεγεν εἰς τὸν ἄλλον.

— Φαντάσου, φίλε μου, τὶ κρύο κάμνει στὴν πατρίδα μου. Τὸν περασμένο χειμῶνα ἀπὸ τὸ κρύο τὸ κρασὶ πάγωσε μέσα στὸ βαρέλι.

— Καὶ ὅμως στὴν ἰδικήν μου πατρίδα, ἀπήντησεν ὁ ἄλλος, ἔκανε περισσότερο κρύο. Θυμοῦμαι ποῦ μια βραδυὰ ἁρπᾶκα τὸ κερὶ ἀναμμένο στὸ δωμάτιό μου καὶ κατέβηκα μιὰ στιγμὴ κάτω. Ὅταν ἐπέστρεψα τί βλέπω... *Τὸ φῶς τοῦ κεριοῦ ἦτο παγωμένο.*

⁂ Μεταξὺ δύο ψευδολόγων. Ὁ εἷς ἐρωτᾷ τὸν ἄλλον·

— Βλέπεις ἐκείνην τὴν μυῖα ποῦ περπατεῖ ἐπάνω εἰς τὸ κιμπαναρειό;

— Δὲν τὴν βλέπω, ἀπαντᾷ ὁ ἄλλος, ἀκούω ὅμως τὸ περπάτημά της.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

⁂ Δύο μικροὶ ἀδελφοὶ εἶνε κλεισμένοι εἰς τὸ δωμάτιον. Ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν κρατεῖ ῥάβδιον ὁ δὲ ἄλλος τοῦ λέγει·

— Σεύρεις τίνα κάμωμεν τώρα;

— Τί;

— Σὺ μὲ τὸ μπαστοῦνι νὰ μοῦ δώσῃς δύο τρεῖς· καὶ ἐγὼ θὰ ἀρχίσω νὰ κλαίω. *Ἡ μαμμὰ θὰ μοῦ δώσῃ γλυκό...καὶ θὰ τὸ μοιράσωμε.*

Τὸ γῆρας εἶνε λύπη.

ΕΚ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΖΩΗΣ

1. **Ἀγριόχοιρος.** Ζῇ κατὰ μέσον ὅρον 25 ἔτη.

2. **Ἀετός.** Εἷς ἀετὸς ἀπέθανεν ἐν Βιέννῃ τῷ 1719, εἶχε δὲ συλληφθῇ πρὸ 104 ἐτῶν. Παραδέχονται γενικῶς ὅτι ὁ ἀετὸς ζῇ 100 ἔτη.

3. **Ἀηδών.** Εἷς φυσιοδίφης ἀναφέρει ὅτι μία ἀηδὼν ἔκαμνε τὴν φωλεάν της ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ κήπου ἐπὶ 9 κατὰ συνέχειαν ἔτη.

4. **Αἴξ** (κατσίκα). Ζῇ 12—14 ἔτη.

5. **Ἀκρίς.** Αἱ θηλυκαὶ δὲν ζῶσι πλέον τῶν 4 ἑβδομάδων.

6. **Ἀλώπηξ.** Παραδέχονται κοινῶς ὅτι ζῇ 14—15 ἔτη.

7. **Ἄρκτος.** Ζῇ περίπου 50 ἔτη.

8. **Βάτραχος.** Εἷς τοιοῦτος ἔζησε 16 ἔτη καὶ ἕτερος 19.

9. **Βοῦς.** Ζῇ περὶ τὰ 20 ἔτη.

10. **Γαλῆ** (Γάτα). Αὕτη μετὰ 10—12 ἔτη εἶνε γραῖα, ἀλλὰ μία γάτα ἔζησεν 28 ἔτη. Εἷς φυσιοδίφης παραδέχεται ὅτι ἡ γάτα δυνατὸν νὰ ζήσῃ 40 ἔτη, ἀλλὰ τοῦτο φαίνεται ὑπερβολικόν. Οἱ καλλίτεροι γάτοι εἶνε οἱ τῆς Ἀγκύρας. Ὁ μεγάλουτος Ἀμερικανὸς Κάρολος Βιδ ἔχει ἕνα τοιοῦτον, βραβευθέντα εἰς διαφόρους **γατικοὺς** συναγωνισμούς, καὶ διὰ τὸν ὁποῖον τῷ προσέφερον **125,000** φράγκων, ἀλλ' ἠρνήθη νὰ τὸν πωλήσῃ. Ἔχει δι' αὐτὸν ἰδιαιτέραν οἰκίαν καὶ ἰδιαιτέρους ὑπηρέτας.

11. **Γὺψ.** Λευκοκέφαλος γὺψ, συλληφθεὶς τῷ 1706, ἀπέθανε τῷ 1824 εἰς ἕνα ζωολογικὸν κῆπον, ἤτοι μετὰ 118 ἔτη. Ἕτερον παρετήρουν οἱ γέροντες εἰς τὸ αὐτὸ μέρος ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων.

12. **Ἐλέφας.** Κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην ὁ ἐλέφας ζῇ 200 ἔτη, οἱ δὲ Ἰνδοὶ διατείνονται ὅτι ζῇ 300. Εἷς ἐλέφας, συλληφθεὶς εἰς ἄγνωστον ἡλικίαν, ἔζησεν 130 ἔτη. Ὁ ἐλέφας εἶνε ἔφηβος εἰς ἡλικίαν 32 ἐτῶν.

13. **Ἡμίονος.** Ἀναφέρονται ἡμίονοι ζήσαντες ὑπὲρ τὰ 50 ἔτη.

14. **Ἱέραξ.** Εἷς τοιοῦτος ἔζησεν 162 ἔτη. Γενικῶς ὁρίζουσι τὴν ἡλικίαν τοῦ ἱέρακος εἰς 100 ἔτη.

15. **Ἰνδιάνος** (κοῦρκος). Ζῇ περὶ τὰ 16 ἔτη.

Τὰ ἀηδόνια δὲν τρέφονται μὲ παραμύθια.

16. **Ἵππος.** Κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην, εἷς Ἵππος ἔζησε 40 ἔτη καὶ ἕτερος 70. Ἄλλοι ἵπποι ἔζησαν 37, 42 καὶ 44 ἔτη. Ὁ κ. Σανσὼν ἀναφέρει ἕνα Ἵππον ζήσαντα 62 ἔτη. Ἐννοεῖται ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ζήσωσι τοσαῦτα ἔτη οἱ σύροντες ἁμάξας ἵπποι.

17. **Κάμηλος.** Ζῇ περίπου 40 ἔτη.

18. **Καναρίνι.** Ἐντὸς κλωβοῦ ζῇ 12—15 ἔτη.

19. **Καραβίς.** Ζῇ 20 περίπου ἔτη.

20. **Καρδερίνα.** Ζῇ ἴσως 25 ἔτη.

21. **Κίσσα.** Μία ἐντὸς κλωβοῦ ἔζησεν 20 ἔτη, φρονεῖται δὲ ὅτι ζῇ πολὺ περισσότερα.

22. **Κόραξ.** Ἀναφέρονται κόρακες ζήσαντες περιωρισμένοι περὶ τὰ 100 ἔτη.

23. **Κουνέλι.** Ζῇ 8 περίπου ἔτη.

24. **Κόσσυφος.** Ζῇ 18 ἔτη.

25. **Κοῦκος.** Εἷς ἔζησε 32 ἔτη.

26. **Κύκνος.** Ἀναφέρονται κύκνοι ζήσαντες 300 ἔτη, ἀλλ' ὀφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν τὸ τοιοῦτον μετ' ἐπιφυλάξεως.

27. **Κύων.** Ζῇ κατὰ μέσον ὅρον 12 ἔτη.

28. **Λαγωός.** Ζῇ τὸ πολὺ 10 ἔτη.

29. **Λέων.** Εἷς ἔζησεν ἐντὸς θηριοτροφείου 70 ἔτη.

30. **Μέλισσα.** Αἱ κοιναὶ μέλισσαι ζῶσι 5—6 μῆνας ἡ δὲ βασίλισσα 5 ἔτη. Ἀναφέρεται μία βασίλισσα ζήσασα 7 ἔτη.

31. **Μύρμηξ.** Οἱ ἄρρενες ζῶσιν ὀλίγας μόνον ἑβδομάδας αἱ δὲ θήλεις 3 ἢ 4 ἔτη. Ἀλλ' ὁ φυσιοδίφης Lubbock διετήρησεν ἕνα θηλυκὸν μύρμηκα ἐπὶ 15 περίπου ἔτη. Οὗτη γονιμοποιηθεῖσα τῷ 1874 διὰ τελευταίαν φοράν, ἐξηκολούθησε τίκτουσα ὠὰ γόνιμα μέχρι τοῦ 1887 ὅτε ἀπέθανεν. Ὁ αὐτὸς φυσιοδίφης ἀναφέρει βασιλίσσας μυρμήκων, τὰς ὁποίας διετήρησεν ἐπὶ 9 καὶ 13 ἔτη.

32. **Ὄνος.** Δύναται νὰ ζήσῃ ἐπὶ 30 ἔτη, ἀλλ' ἐν Εὐρώπῃ ὡς ἐκ τῶν κακουχιῶν ἡ ζωὴ αὐτοῦ δὲν παρατείνεται πλέον τῶν 15—20 ἐτῶν. Ἡ θήλεια ζῇ πλέον τοῦ ἄρρενος.

33. **Ὄρνις.** Ζῇ 10—12 ἔτη.

34. **Πελαργός.** Λέγουσιν ὅτι ζῇ πολλάκις μέχρις 100 ἐτῶν.

35. **Περιστερά.** Ζῇ 10 ἔτη, ἀλλὰ τῷ 1895 ἀνέφερον δύο περιστεράς, αἱ ὁποῖαι ἔζησαν ἡ πρώτη 18 καὶ ἡ δευτέρα 28 1/2 ἔτη.

36. **Πέστροφα.** Πέστροφαι ποταμῶν, τεθεῖσαι ἐντὸς φρεάτων, ἐπανευρέθησαν μετὰ 30 καὶ 50 ἔτη. Ἀλλ' ἆρά γε ἦσαν αἱ ἴδιαι;

37. **Ποντικός.** Ζῇ 6 περίπου ἔτη.

38. **Πρόβατον.** Ζῇ 9 ἔτη.

39. **Σαζάνι.** (Κυπρῖνος). Ὁ Βυφφὼν ἀναφέρει ὅτι εἷς τὴν λίμνην τοῦ κόμητος Μωριτὰ κυπρῖνοι ἔζησαν ὑπὲρ τὰ 150 ἔτη.

40. **Σάλιαγκος.** Ζῇ 2—3 ἔτη. Ὁ τῶν ἀμπέλων ζῇ 4 ἔτη. Ἀλλ' εἴδη τινὰ σαλιάγκων ζῶσιν ὑπὲρ τὰ 10 ἔτη.

41. **Σαῦρα.** Μία ἔζησεν ἐν τινι ζωολογικῷ κήπῳ 19 ἔτη.

42. **Σκίουρος.** Ζῇ περὶ τὰ 6 ἔτη.

43. **Σπουργίτης.** Ἀναφέρεται σπουργίτης ζήσας 7 ἔτη καὶ 10 μῆνας. Ἐπίσης ἀναφέρεται ἕτερος ζήσας 25 ἔτη, ἀλλὰ τοῦτο εἶνε ὑπερβολή.

44. **Σῆψ.** Ζῇ τὸ πολὺ 1ἔτος.

45. **Τριγωνοκέφαλος** (ὄφις). Εἷς ἔζησεν ἐντὸς ζωολογικοῦ κήπου 21 ἔτη.

46. **Φάλαινα.** Λέγουσιν ὅτι ζῇ περὶ τὰ 400 ἔτη.

47. **Φασιανός.** Ζῇ περὶ τὰ 15 ἔτη.

48. **Χελώνη.** Ἐντὸς ζωολογικῶν κήπων πολλαὶ χελῶνες ἔζησαν ὑπὲρ τὰ 20 ἔτη, ἐν δὲ εἶδος αὐτῶν ἔζησεν 27 ἔτη.

49. **Χήν.** Ἡ ἀγρία δύναται νὰ ζήσῃ μέχρις 100 ἐτῶν. Μία χήνα ἦμερος ἔζησεν 70 ἔτη.

50. **Χοῖρος.** Ζῇ 15—20 ἔτη.

51. **Χρυσαλλίς.** Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ζῇ ὀλίγας ἑβδομάδας. Αἱ πλεῖσται τῶν συλλαμβανομένων καὶ περιοριζομένων χρυσαλλίδων δὲν ζῶσι πλέον τῶν 10—12 ἡμερῶν. Ὑπάρχει ἓν εἶδος χρυσαλλίδων αἱ ὁποῖαι ζῶσι 2—4 ἡμέρας καὶ ἕτεραι ζῶσι 12 μόνον ὥρας.

52. **Χρυσόκανθαρος.** Ζῇ 30—40 ἡμέρας.

53. **Ψιττακός** (Παπαγάλλος). Λέγεται ὅτι ζῇ ἑκατὸν καὶ πλέον ἔτη.

ΓΟΝΙΜΟΤΗΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

1. **Ἀκανθόχοιρος.** Συζῇ μὲ μίαν μόνην θήλειαν καὶ γεννᾷ κατ' ἔτος 4—7 μικρά.

2. **Ἀστακός.** Φέρει ἐντὸς αὐτοῦ κατὰ λόγον τῆς ἡλικίας του 3,000—85,000 ὠά.

3. **Ἰνδιάνος.** (Κοῦρκος). Γεννᾷ εἰς ἡλικίαν 10—12 μηνῶν κατὰ Μάρτιον 15—20 ὠά, ἀλλ' ἀπαιτεῖται προσοχή, διότι αὗται συνειθίζουν νὰ κρύπτουν τὰ ὠά των. Ἡ δευτέρα ὠοτοκία ἄρχεται κατὰ Ἰούλιον ἢ Αὔγουστον. Δύναται νὰ ἐπωάζῃ 9—15 ὠά, ἀναλόγως τοῦ μεγέθους αὐτῆς, τὰ δὲ μικρὰ ἐκκολάπτονται μετὰ 22 ἡμέρας. Μετὰ 4 ἔτη παύει ἡ ὠοτοκία.

4. **Καρκῖνος.** Φέρει ἐντὸς αὐτοῦ μέχρι 4,500,000 ὠῶν.

5. **Κουνέλι.** Γεννᾷ τετράκις τοῦ ἔτους ἀνὰ 5—15 μικρά, ἀλλὰ δυνατὸν ἐντὸς 1 ἔτους νὰ γεννήσῃ ἕως 100 μικρά.

6. **Κύκνος.** Ἀρχίζει νὰ γεννᾷ εἰς ἡλικίαν 2 ἐτῶν, κατὰ τὴν ἄνοιξιν, 5—9 ὠά, μεγάλα ὡς γρόνθους, σταχτόχροα. Ἡ

ἐπώασις τῶν ὠῶν τοῦ κύκνου διαρκεῖ 28—35 ἡμέρας, κατὰ δὲ τὴν διάρκειαν αὐτῆς ὁ ἄρρην μένει πλησίον τῆς ἐπωαζούσης θηλείας, ἕτοιμος νὰ τὴν ὑπερασπίσῃ, καὶ ἐπικίνδυνος πολλάκις διὰ τοὺς πλησιάζοντας εἰς τὴν φωλεάν.

7. **Μέλισσα.** Ἐπὶ 2—3 ἔτη γεννᾷ κατὰ 24 ὥρας **3,000—4,000** ὠά.

8. **Ὄρνις.** Γεννᾷ κατὰ μῆνα 18—20 ὠά, ἡ δὲ ὠοτοκία αὐτῆς ἐλαττοῦται ἢ καὶ παύει ἐντελῶς τὸν χειμῶνα, ἰδίως εἰς τὰ ψυχρὰ κλίματα. Ἡ κλῶσσα ἐπωάζει κατὰ λόγον τοῦ μεγέθους αὐτῆς 10, 13—15 ὠά, ἡ ἐπώασις δὲ αὐτῶν διαρκεῖ 16—21 ἡμέρας. Τὰ φρέσκα ὠὰ ἐκκολάπτονται πρὸ τῶν παλαιῶν.

Τὰ ὠὰ τὰ ὁποῖα μεταχειριζόμεθα διὰ τὴν κλῶσσαν πρέπει νὰ εἶνε ὁμοιόμορφα, καὶ οὐχὶ τὰ μὲν μεγαλείτερα τὰ δὲ μικρότερα. Εἷς συνταγματάρχης Ναπολεόντος τοῦ Α' ἐποίησε τὴν ἐπομένην ἀνακάλυψιν. ***Τὰ ὠὰ ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων τὰ δύο ἄκρα εἶνε ὁμοιομόρφως στρογγύλα παράγουσιν ὄρνιθας, ἐκεῖνα δὲ τῶν ὁποίων ἡ μία ἄκρα εἶνε εὐδιακρίτως ὀξεῖα παράγουσι πετεινούς.*** Τὸ τοιοῦτον ἐδοκιμάσθη καὶ ἀπεδείχθη ὅτι ἐπιτυγχάνει κατὰ ὀγδοήκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατόν.

9. **Ὀψάρια.** Ἡ γονιμότης αὐτῶν εἶνε καταπληκτική. Ἡ ἀρίγκα γεννᾷ μέχρις **7,000** ὠῶν. Ἡ μουρούνα γεννᾷ ἕως **9** ἑκατομμύρια ὠά. Τὸ συάκι γεννᾷ **150,000**, τὸ δὲ χέλυ 8—10 ἑκατομμύρια.

10. **Πάπια.** Γεννᾷ καθ' ἑκάστην ἓν ὠόν, ἡ δὲ ὠοτοκία αὐτῆς διαρκεῖ κατ' ἔτος ἐπὶ 85 ἡμέρας καὶ πλέον. Ὥστε γεννᾷ ἐντὸς τοῦ ἔτους ἐνίοτε μέχρις 120 ὠῶν. Τὸ κλώσσημα αὐτῆς διαρκεῖ ἐπὶ 31 ἡμέρας, ἀλλ' ἐπειδὴ αὕτη δεικνύει ὀλίγην διάθεσιν νὰ κλωσσήσῃ, προτιμότερον νὰ δίδωμεν τὰ ὠά της πρὸς ἐκκόλαψιν εἰς τὰς ὄρνιθας.

11. **Περιστερά.** Αὕτη τείνει πρὸς πολλαπλασιασμὸν μόνον μέχρι τῆς ἡλικίας 5—6 ἐτῶν. Κατὰ τὸ διάστημα τῶν δύο ἢ τριῶν πρώτων ἐτῶν τῆς ἡλικίας των αἱ περιστεραὶ ἀφίνωνται ἐλεύθεραι νὰ γεννοῦν καὶ νὰ ἐπωάζουν, ὥστε νὰ πληθύνωνται, διότι μέχρι τῆς ἡλικίας ἐκείνης εἶνε κατάλληλοι πρὸς φαγητόν. Αἱ ταχυδρομικαὶ περιστεραὶ ἔχουν ταχύτητα 60—65 χιλιομέτρων καθ' ὥραν, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἀναθέτωμεν εἰς αὐτὰς δρόμους ἀνωτέρους τῶν 500 χιλιομέτρων.

12. **Σκύλλα.** Γεννᾷ κατὰ πᾶσαν γέννησιν 4—5 μικρά. Μεγάλαι ὅμως σκύλλαι γεννῶσι 12, 16 καὶ ἐνίοτε μέχρις 24 μικρῶν.

13. **Πίθηκος.** Γεννᾷ κατ' ἔτος ἓν μόνον μικρόν.

14. **Χήνα.** Ἡ ὠοτοκία αὐτῆς διαρκεῖ ἕνα μόνον μῆνα κατ' ἔτος, συνήθως κατὰ Φεβρουάριον, γεννᾷ δὲ μόνον 12—15 ὠά, ἤτοι ἀνὰ ἓν κατὰ πᾶσαν δευτέραν ἡμέραν. Ὑπὸ τὴν κλῶσσαν πρέπει νὰ θέσωμεν 11—12 ὠά, ἐπωάζει δὲ αὐτὰ ἐπὶ 25—30 ἡμέρας. Δυνατὸν καὶ ὄρνιθα νὰ ἐπωάσῃ τὰ ὠά τῆς χήνας, ἀλλὰ τότε θέτομεν ὑπ' αὐτὴν μόνον 4—5 ὠά.

15. **Φασιανός.** Ἡ ἐπώασις τῶν ὠῶν αὐτοῦ δυνατὸν νὰ γείνῃ καὶ δι' ὄρνιθος, τοῦτο δὲ πρέπει νὰ γείνῃ περὶ τὸ μέσα Μαΐου. Διάρκεια ἐπωάσεως 23—26 ἡμέραι.

16. **Φώκη.** Γεννᾷ κατ' ἔτος 1—2 μικρά.

17. **Στρουθοκάμηλος.** — Γεννᾷ 15—18 μικρά.

18. **Χοῖρος.** Ἀπὸ τοῦ 9 ἢ 12 μηνὸς ἀρχεται τίκτουσα κατὰ πρῶτον 6 χοιρίδια καὶ βραδύτερον 8—10. Ἐὰν τὰ μικρὰ εἶνε περισσότερα τῶν μαστῶν τῆς μητρός, ὀφείλομεν κατ' ἀνάγκην νὰ θυσιάσωμεν τινὰ ἐξ αὐτῶν, διότι ἕκαστον μικρὸν οἰκειοποιεῖται ἕνα μαστόν, καὶ διατηρεῖ αὐτὸν μέχρι τοῦ ἀπογαλακτισμοῦ. Ἐξ ἑνὸς ζεύγους χοίρων δυνατὸν νὰ παραχθῶσιν ἐντὸς 10 ἐτῶν, ἀμέσως καὶ ἐμμέσως, **6,434,838** χοιρίδια. Μία ὀήλεια δι' 20 τοκετῶν ἐγέννησε 355 μικρά.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

1 Αἴξ (κατσίκα)	*ἐγκ.*	*ἐπὶ*	*6*	*μῆν.*	*6 Πίθηκος. Οἱ μικροὶ ἐγκυμονοῦσιν ἐπὶ 5 μῆνας οἱ δὲ μεγάλοι 7.*				
2 Ἀγελὰς	»	»	*9—10*	»	*7 Πρόβατον ἐγκυμ. ἐπὶ*			*150*	*ἡμ.*
3 Γάτα	»	»	*55*	*ἡμέρ.*	*8 Φοράδα*	»	»	*347—360*	»
4 Κουνέλι	»	»	*29—31*	»	*9 Χοῖρος*	»	»	*155*	»
5 Ὄνος	»	»	*11—12*	*μῆν.*					

ΠΟΣΟΝ ΚΑΙΡΟΝ ΔΥΝΑΝΤΑΙ ΝΑ ΖΗΣΟΥΝ ΤΑ ΖΩΑ ΧΩΡΙΣ ΤΡΟΦΗΝ

Ὁ ***Ἵππος*** δύναται νὰ ζήσῃ ἐπὶ 25 ἡμέρας χωρὶς τροφήν, ἀρκεῖ νὰ πίνῃ νερόν. Χωρὶς νερὸν ζῇ μόνον 17 ἡμέρας. Ἂν δὲ τρώγῃ χωρὶς νὰ πίνῃ ἀποθνήσκει μετὰ 5 ἡμέρας.

Ἡ ***Γάτα*** ἐὰν πίνῃ νερὸν ζῇ ἄνευ τροφῆς 15—20 ἡμέρας.

Εἷς ***σκύλος***, πίνων χωρὶς οὐδὲν νὰ τρώγῃ ἔζησε 39 ἡμέρας. Ἂν δὲ ὁ σκύλος τρώγῃ χωρὶς νὰ πίνῃ ἀποθνήσκει μετὰ 20 ἡμέρας.

Τὸ ***Κουνέλι*** ζῇ ἄνευ τροφῆς 14 ἡμέρας.

Ἡ ***Περιστερὰ*** στερουμένη τροφῆς ζῇ 10 μόνον ἡμέρας.

Ὁ ***Σπουργίτης*** ἄνευ τροφῆς ζῇ μόνον 2 ἡμέρας.

Ὁ ***ἄνθρωπος*** τέλος οὐδὲν τρώγων ζῇ ἐπὶ 20 ἡμέρας.

Η ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΣ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ

Είνε μεγίστη ζημία εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ σχεδὸν ἔγκλημα ἡ ὑπ' αὐτοῦ καταστροφὴ τῶν πτηνῶν, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἑπομένων.

Ἀηδών. Τρέφεται μὲ κάμπας καὶ ἰδίως μὲ ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι καταστρέφουν τὰ μπιζέλια. Ἀναζητεῖ αὐτὰς εἰς τοὺς κήπους καὶ τοὺς λαχανοκήπους. Ἀγαπᾷ ἰδίως ἓν ἔντομον, καλούμενον **Ψαλίς**, τὸ ὁποῖον καταστρέφει τὰ καῦσιά, τὰ ῥοδάκινα, τὰ ἄνθη καὶ ἰδίως τὰ γαρόφαλα. Ἐξολοθρεύει τὰς φυτοφθείρας (ψώρας), μικρὰ ἔντομα, τὰ ὁποῖα ἐκμυζῶσι τὸν χυμὸν τῶν ῥοδεῶν, τῶν αἰγοκλημάτων, τῶν πευκῶν κτλ., ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου ξηραίνονται. Τὰ ἔντομα ταῦτα εἶνε πάντοτε ἡνωμένα κατὰ πολυαρίθμους ὁμάδας, ἐνίοτε δὲ εἶνε τόσον πολλά, ὥστε καλύπτουσι καθ' ὁλοκλήριαν τὰ στελέχη καὶ τὰ φύλλα τῶν δένδρων. Ἐν Γερμανίᾳ ὁ θέλων νὰ ἔχῃ ἀηδόνα ἐντὸς κλωβοῦ ὀφείλει νὰ πληρώσῃ 30 φράγκα, τὰ ὁποῖα διατίθενται ὑπὲρ τῶν πτωχῶν.

Καρακάξα. Τρέφεται καθ' ὅλον τὸ ἔτος μὲ μικρὰ ἔντομα ἐπιβλαβῆ εἰς τὴν γεωργίαν. Ὅταν ὁ γεωργὸς ἀροτριᾷ, ἀκολουθεῖ τοὺς ἀνοιγομένους αὐλακας καὶ τρώγει τοὺς εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἀνερχομένους λευκοσκώληκας. Περιπλέον κάθηται ἐπὶ τῆς ῥάχεως τῶν χοίρων καὶ ἐρευνῶσα διὰ τοῦ ῥάμφους αὐτῆς, εὑρίσκει καὶ τρώγει τὰς ἐπ' αὐτῶν φθείρας.

Καρδερίνα. Τρέφεται μὲ κόκκους τῆς καννάβεως, καὶ ἄλλους τινὰς σπόρους χρησίμους εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἀλλ' ἡ κυριωτέρα αὐτῆς τροφὴ εἶνε οἱ σπόροι τοῦ σκολύμνου (γαϊδουραγκάθου), τοῦ ὁποίου ὁ πολλαπλασιασμὸς ἀπειλῆσαι τοὺς γεωργούς. Μέχρις οὗ ὅμως οἱ σπόροι οὗτοι ὡριμάσουν καὶ πέσουν κατὰ γῆς, τρώγει ἔντομα καὶ κάμπας, μὲ αὐτὰ δὲ τρέφει καὶ τὰ μικρὰ αὐτῆς. Κυρίως ἀγαπᾷ νὰ τρώγῃ ἓν μικρὸν ἔντομον, τὸ ὁποῖον ἀφοῦ φάγῃ τὰ φύλλα τῆς φραγκοσταφυλιᾶς, προξενεῖ εἰς αὐτὴν ἀσθένειαν, ἐκ τῆς ὁποίας αὕτη ξηραίνεται. Παρετηρήθη ὅτι ζεῦγος καρδερινῶν ἐχρειάσθη περίπου **34,000** τοιαῦτα ἔντομα ἵνα θρέψῃ τὰ μικρὰ αὐτοῦ ἐπὶ 15 ἡμέρας. Ἐκ τούτου ἐννοεῖ τις ὁποίαν καταστροφὴν αἱ καρδερίναι ἐπιφέρουσιν εἰς αὐτὰ τὰ ἔντομα.

Κορυδαλός. Ὅταν εἶνε μικρός, τρώγει συνήθως σκώληκας, κάμπας, ὠὰ μυρμήκων, μύρμηκας, ἀκρίδας κτλ.

Κόσσυφος. Τρέφεται μὲ κοχλίας, κάμπας καὶ σκώληκας.

Πελαργός. Κτίζων τὴν φωλεάν του εἰς τὰ χωρία, ἀπαλλάσσει αὐτὰ ἀπὸ τοὺς ὄφεις καὶ τοὺς σκορπίους τοὺς ὁποίους τρώγει.

Σπίνος. Τρώγει ἀπλήστως ἓν ἐπιβλαβέστατον ἔντομον, καλούμενον **μηλονόμη**, καὶ τρέφει τὰ μικρά του μὲ ἕτερον ἔντομον καλούμενον **πηδητήρ**, διότι πηδᾷ ὡς αἱ ἀκρίδες ἢ μᾶλλον οἱ ψύλλοι.

Σπουργίτης. (Στρουθίον). Οἱ ἄνθρωποι, ἀγνοοῦντες τὴν χρησιμότητα τοῦ μικροῦ τούτου πτηνοῦ, τὸ περιῤῥονοῦν καὶ τὸ καταδιώκουν ὡς ἄχρηστον καὶ ἐπιζήμιον. Καὶ ὄχι μόνον δὲν βλάπτει, ἀλλ' ἀπεναντίας εἶνε καὶ ὠφελιμώτατον εἰς τὴν γεωργίαν. Ὁ βασιλεὺς τῆς Πρωσσίας Μέγας Φρειδερῖκος, ἰδὼν μίαν ἡμέραν εἰς τὸν κῆπον αὐτοῦ σπουργίτας τρώγοντας κεράσια, τὰ ὁποῖα ὑπερηγάπα, διέταξε νὰ φονευθοῦν ὅλοι οἱ σπουργίται τῆς ἐπικρατείας του. Τὰ δυστυχῆ πτηνὰ πράγματι ἐξωλοθρεύθησαν, ἀλλὰ μετά τινα ἔτη οὔτε κεράσια ὑπῆρχον πλέον εἰς τὴν Πρωσσίαν, οὔτε ἄλλα ὀπωρικά, διότι αἱ κάμπαι, μὴ τρωγόμεναι πλέον ἀπὸ τοὺς σπουργίτας, κατέφαγον τὰ δένδρα. Αὗται δὲ ἐπὶ τοσοῦτον ἐπολλαπλασιάσθησαν, ὥστε ἀπέβησαν ἐνοχλητικαὶ καὶ ἐνέβαλον εἰς μεγάλην ἀνησυχίαν τοὺς κατοίκους. Ὁ Μέγας Φρειδερῖκος, ἀναγνωρίσας τὸ σφάλμα αὐτοῦ, διέταξε νὰ ἀφήσουν ἐλευθέρους τοὺς σπουργίτας, καὶ νὰ φροντίσουν αἱ ἀρχαὶ διὰ τὸν πολλαπλασιασμὸν αὐτῶν, λέγεται δὲ ὅτι ἕκτοτε ὁ μέγας βασιλεὺς ἠγάπησεν αὐτὰ τὰ πτηνά, διότι ἀνεγνώρισε τὴν χρησιμότητα αὐτῶν.

Εἷς φυσιοδίφης ὑπελόγισεν ὅτι ἓν ζεῦγος σπουργιτῶν μεταχειρίζεται κατὰ πᾶσαν ἑβδομάδα **3,000** περίπου ἔντομα, σκώληκας, ἀκρίδας, κάμπας κλ., πρὸς τροφὴν τῶν νεοσσῶν του, καὶ ὅτι ἕκαστος τῶν γονέων φέρει τροφὴν εἰς τὴν φωλεὰν εἴκοσι τοὐλάχιστον φορὰς τὴν ὥραν.

Φλῶροι. Τοῦτο ὡς σποροφάγον ἐπιφέρει ζημίας τινας εἰς τοὺς κήπους καὶ τὰς ἀμπέλους, διότι τρώγει μεταξὺ ἄλλων καὶ τοὺς σπόρους τῶν σταφυλῶν, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου τρέφεται μὲ κάμπας, μύρμηκας, μυῖας καὶ ἀκρίδας. Ὥστε ἀπέναντι τῆς βλάβης εἶνε πολὺ μεγαλειτέρα ἡ ὠφέλεια.

Τριγών. Ὁ σχηματισμὸς τοῦ στομάχου αὐτῆς δὲν τῇ ἐπιτρέπει νὰ τρέφεται μὲ ζωϊκὰς οὐσίας, ἂν δὲ τρώγῃ σπόρους χρησίμους, ἡ ζημία αὕτη εἶνε μηδὲν ἀπέναντι τῶν ὑπηρεσιῶν τὰς ὁποίας παρέχει εἰς τοὺς γεωργούς, καθαρίζουσα τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν ἀπὸ σπόρους λίαν ἐπιβλαβεῖς. Εἷς Γερμανὸς φυσιολόγος ἠρίθμησεν ἐντὸς τοῦ στομάχου μιᾶς τρυγόνος **2,500** σπόρους δηλητηριωδῶν φυτῶν.

Ὅποιος εἰξεύρει πολλὰ χρήγορα γηράσκει.

Δύο συμβουλαὶ προτιμώτεραι μιᾶς.

ΑΠΟΔΗΜΗΤΙΚΑ ΠΤΗΝΑ

Ὀνομάζονται τοιουτοτρόπως τὰ πτηνὰ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἕνεκα τοῦ ψύχους καὶ τῆς ὡς ἐκ τούτου ἐπερχομένης ἐλλείψεως τροφῆς ἀπέρχονται εἰς χώρας νοτιωτέρας, θερμὰς ὅπως διαχειμάσωσι, καὶ ἐπιστρέφουσι κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔαρος εἰς τοὺς τόπους ἀφ' ὧν ὡρμήθησαν. Ταῦτα ἀπέρχονται πρὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ χειμῶνος, συνήθως κατὰ μεγάλας ὁμάδας ἢ σπίφ, ὡς οἱ κορυδαλοί, αἱ ἀγριόχηναι, αἱ χελιδόνες κτλ. Πτηνῶν τινων ἀποδημοῦσι μόνον τὰ θήλεα μετὰ τῶν νεοσσῶν, ἄλλων δὲ τὰ ἄρρενα προηγοῦνται τῆς πορείας ἡμέρας ὅλας. Τὰ ἀποδημητικὰ πτηνὰ τῆς μέσης Εὐρώπης ἀποδημοῦσι διὰ τῆς νοτίου εἰς τὴν Ἀφρικήν, διερχόμενα ἄνωθεν τῆς Μεσογείου, τὰ δὲ τῆς βορείου Εὐρώπης κατέρχονται μέχρι τῆς μέσης. Κατὰ τὴν πορείαν αὐτῶν τινὰ μὲν τῶν ἀποδημητικῶν πτηνῶν δὲν ἵπτανται μὴν ἡμέραν ἀλλὰ μόνον ἐν καιρῷ νυκτός. Τινὰ ἵπτανται λίαν ὑψηλά, ὡς οἱ πελαργοί, ἄλλα δὲ πολὺ χαμηλά, ὡς οἱ σκολόπακες. Ἱπτάμενα δὲ σχηματίζουσι τὰ μὲν ἄτακτα πυκνὰ στίφη, ὡς αἱ σπίζαι καὶ αἱ χελιδόνες, ἄλλα εὐθείας σειράς, ὡς αἱ νῆσσαι, ἄλλα λοξάς, ὡς αἱ χῆναι, καὶ ἄλλα γωνιώδεις σχηματίζοντα ὀξὺ τρίγωνον, ὡς οἱ γέρανοι.

Ἀποδημοῦσιν ἐκτὸς τῶν χελιδόνων τὰ ἑπόμενα πτηνά. Οἱ μποῦφοι, τὰ γεράκια, οἱ πλάνοι, τὰ φασοτρύγονα, οἱ μελισσουργοί, οἱ τσαλαπετεινοί, οἱ συκοφάγοι, τὰ κιτρινοπούλια, οἱ διπλοκεφαλάδες, αἱ φάσαι, τὰ τρυγόνια, τὰ ὀρτύκια, τὰ νεροχελίδονα, αἱ ἀγριοπουλάδες, οἱ γερανοί, τὰ τροχοπούλια, αἱ ξυλόκοται, οἱ νυκτοκόρακες, οἱ τρυγονοκράχται, οἱ κύκνοι, αἱ ἀγριόχηναι καὶ αἱ ἀγριοπάπιες.

ΟΧΛΗΡΑ ΕΝΤΟΜΑ

Μυῖαι. Ὁ καύσων εἶνε πνιγηρός. Ὁ ἥλιος λάμπει. Τὰ ζῷα, καταβεβλημένα ὑπὸ τοῦ καύσωνος, ἀναπαύονται. Ὁ ἄνθρωπος μετὰ τὸ γεῦμα αὐτοῦ κλείει τὰ παραθυρόφυλλα καὶ ἐξαπλοῦται ὁ μὲν πλούσιος ἐπὶ τοῦ διβανίου αὐτοῦ, ὁ δὲ πτωχὸς ἐπὶ τῆς ἀχυροστρωμνῆς του. Ἀλλὰ καὶ ὁ μὲν καὶ ὁ δὲ ἀκούουσι περὶ αὐτοὺς διηνεκῆ βόμβον. Μάτην καλύπτουσι διὰ μανδυλίου τὸ πρόσωπον αὐτῶν. Αἰσθάνονται δυσαρέστους νυγμοὺς εἰς τὸν τράχηλον, τὰ ὦτα καὶ τὰς χεῖρας. Δι' αὐτομάτου χειρονομίας ἀπομακρύνουσι τὸν ἐχθρόν, ἀλλ' οὗτος ἐπανέρχεται ἀδιακόπως

Ὁ φοβούμενος τὸν λύκον ἂς μὴ πηγαίνῃ εἰς τὸ δάσος.

πολλαπλασιάζων τὰ κεντήματά του. Ὁ βόμβος ἐξακολουθεῖ ἀπελπιστικὸς καὶ μοτόνος, ὁ δὲ ἀναπαύμενος ἄνθρωπος, λυσσῶν, ἀπηλπισμένος, ἐγείρεται καὶ παραιτεῖται τοῦ ὕπνου.

Ἀφότου ἠγέρθη, ἐξακολουθεῖ μὲν ὁ βόμβος, ἀλλὰ τὰ κεντήματα εἶνε σπάνια. Πλὴν ὁ ἐχθρός, αἱ **μυῖαι,** ὑπάρχει παντοχοῦ, ἐπὶ τῶν παραπετασμάτων, ἐπὶ τῶν θυρῶν, ἐπὶ τῶν ἐπίπλων, ἐπὶ τοῦ σανιδώματος. Αἱ μυῖαι ἵπτανται, πηγαινοέρχονται, διασταυροῦνται. Ἀρέσκονται εἰς πάντα, εἰς τὸν ἐπὶ τῶν χειρῶν ἢ ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ ἀνθρώπου ἱδρῶτα, εἰς τὰ ἀπὸ τῆς τραπέζης πεσόντα ψιχία, εἰς τὰ τεμάχια τῆς ζακχάρεως ἢ τοῦ τυροῦ, εἰς τὸ κρέας ἢ τὰ ὀπωρικά. Ῥίπτονται ἐπὶ παντὸς φαγωσίμου καὶ ῥυπαίνουσι τὰ πάντα.

Πολυτοκία τῶν μυιῶν. Ἡ μυῖα γεννᾷ ἐντὸς τοῦ θέρους τετράκις ἀνὰ 80 ὠά, ἤτοι 320. Τὸ κακὸν θὰ ἦτο μικρὸν ἂν περιωρίζετο μέχρι τοῦ σημείου τούτου. Ἀλλ' ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι ἐκ τῶν 320 ὠῶν παράγονται 160 ἄρρενες καὶ 160 θηλυκαί, αἱ 40 πρῶται θηλυκαὶ γεννῶσι καὶ αὗται κατὰ τὸ θέρος **12,800** ὠὰ καὶ οὕτω καθεξῆς. Οὕτως ἐξ ἑνὸς μόνου ζεύγους μυιῶν γεννῶνται ἐντὸς τοῦ θέρους ἀμέσως καὶ ἐμμέσως ὑπὲρ τὰ **2 ἑκατομμύρια** μυῖαι. Ἡ μυῖα καταθέτει τὰ ὠὰ αὐτῆς ἐπὶ τῆς κόπρου, ἐπὶ τῶν πτωμάτων τῶν ζώων, τῶν ὁποίων ἐπιταχύνει τὴν ἀποσύνθεσιν, ἐπὶ τεμαχίων πέπονος, καὶ εἰσέτι ἐντὸς καπνοθήκης, ἡ ὁποία ἔμεινεν ἀνοικτή.

Ἡ μυῖα κομιστὴς μικροβίων. Μὴ φαντασθῇ δέ τις ὅτι ἡ μυῖα εἶνε μόνον ὀχληρά. Εἶνε καὶ ἐπιβλαβὴς διὰ τὸν ἑπόμενον λόγον. Ἐπειδὴ ἀγαπᾷ τὰς ἀκαθαρσίας, παραλαμβάνει ἐξ

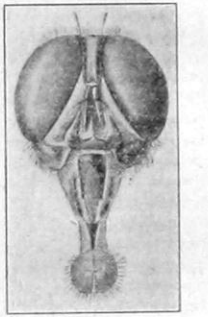

Κεφαλὴ μυίας.

αὐτῶν διὰ τῆς προβοσκίδος ἢ τῶν ποδῶν αὐτῆς ὀλοκλήρους ἀποικίας μικροβίων, διὰ τῶν ὁποίων διαδίδονται μολυσματικαὶ ἀσθένειαι, πιθανῶς δὲ καὶ ὁ τυφοειδὴς πυρετός. Ἀνάγκη ἑπομένως νὰ καταπολεμηθῇ ὁ τρομερὸς οὗτος ἐχθρός, ἀλλὰ δι' ὁποίου μέσου; Τὰ μέσα εἶνε πολλὰ ἀλλὰ δυστυχῶς οὐδαμῶς τελεσφόρα.

Πήγαινε σιγὰ καὶ θὰ ὑπάγῃς μακράν.

Αἱ κρεατόμυιαι. Αὗται, κυανόχροοι καὶ μεγαλείτεραι τῶν λοιπῶν, καταθέτουσι τὰ ὠὰ αὐτῶν ἐπὶ τοῦ κρέατος, τὸ ὁποῖον ὀσφραίνονται ἀπὸ μεγίστης ἀποστάσεως, ἐξ αὐτῶν δὲ γεννῶνται μικροὶ σκώληκες. Αὗται εἶνε ἐπικινδυνωδέστεραι τῶν λοιπῶν ἀλλ' εὐτυχῶς σπανιώτεραι. Εἰσὶ γονιμώτεραι τῶν κοινῶν μυιῶν, καὶ γεννῶσι κατὰ σωρὸν μέχρι **200** ὠῶν. Δὲν εἶνε δὲ σπάνιον νὰ εὑρεθῶσιν ἐπὶ τοῦ κρέατος 20 — 100 τοιοῦτοι σωροί.

Ψύλλος. Ὅλοι γνωρίζουν τὸ κέντημα τοῦ ψύλλου καὶ τὸν πόνον, τὸν ὁποῖον αὐτὸ προξενεῖ. Ἡ μικρὰ αὐτοῦ γλῶσσα ἔχει σχῆμα ὑδρορρόης, καὶ εὑρίσκεται ἐντὸς ζεύγους σιαγώνων, αἱ ὁποῖαι εἶνε ὀδοντωταὶ ὡς πριόνια. Ὅλα τὰ μέρη τοῦ στόματός του εἶνε κατάλληλα πρὸς ἐκμύζησιν, ὁ ψύλλος ὅμως δὲν ἐκμυζᾷ τὸ τυχόν, ἀλλ' ἐκλέγει κατὰ προτίμησιν τὴν ἁπαλὴν ἐπιδερμίδα τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδίων. Προτιμᾷ οὐδαμῶς νὰ ῥοφήσῃ αἷμα ἢ νὰ κεντήσῃ ἐπιληπτικούς. Οὐδέποτε προσβάλλει πτῶμα ἢ ἄνθρωπον θανατιῶντα. Θέλει αἷμα καλόν, ὑγιές. Εὑρίσκεται εἰς ἅπασαν τὴν γῆν, εἰς τὰ πολυτελέστερα ἀνάκτορα καὶ εἰς τὰς ῥυπαροτέρας καλύβας. Οἱ πόδες του εἶνε ἰσχυροὶ καὶ κατάλληλοι διὰ πήδημα. Τὸ μικρὸν αὐτὸ ζῷον κάμνει πηδήματα, ὑπερβαίνοντα κατὰ 500 φορὰς τὸ μῆκός του.

Ψύλλος.

Ὠοτοκία τοῦ ψύλλου. Οὗτος γεννᾷ τὰ ὠά του εἰς μέρη ἀπόκεντρα, εἰς γωνίας τὰς ὁποίας οὐδέποτε ἐπισκέπτεται τὸ σάρωθρον, εἰς ῥυπαρὰ ἀσπρόρουχα κλ. Γεννᾷ 12 ὠά, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξέρχονται πάραυτα μικροὶ σκώληκες. Οὗτοι ἀφοῦ μεταμορφωθῶσιν εἰς νύμφας ἐντὸς τῶν κουκουλίων αὐτῶν, ἐξέρχονται πάραυτα τέλειοι, καὶ μετὰ 11 ἡμέρας γεννῶσι καὶ αὐτοὶ ὠά.

Ψύλλοι γυμνασμένοι. Τοὺς ψύλλους τοὺς ἐξημερόνουσι καὶ τοὺς διδάσκουσι νὰ ἐκτελῶσι διάφορα γυμνάσια. Οἱ πρῶτοι ἐξημερωμένοι ψύλλοι ἀνεφάνησαν τῷ 1834. Ὁ τούτους ἐξημερώσας εἶχε διδάξει τέσσαρας ψύλλους νὰ σύρωσι μικροσκοπικὴν ἅμαξαν, ἑτέρους δύο

Ὅλα τὰ ἄστρα δὲν λάμπουν ὁμοίως.

νὰ μονομαχῶσιν, ἕνα, δῆθεν κατάδικον, νὰ σύρῃ τὴν ἅλυσον αὐτοῦ καὶ ἕτερον/ νὰ ἐξάγῃ ὕδωρ ἀπὸ μικροσκοπικοῦ φρέατος ἢ νὰ ῥυμουλκῇ μέγιστον χάρτινον ἐλέφαντα.

Κόρις (Κορέος). Τὸ βρωμερὸν τοῦτο ζωΰφιον τὴν ἡμέραν

Κόρις.

χωνεύει τὴν τροφήν του, ἅμα δὲ νυκτώσῃ ἐξέρχεται πρὸς ἀναζήτησιν νέας. Οὐδὲν πρόσκομμα παρακωλύει αὐτό, ὁδηγούμενον δὲ ἐκ τῆς ὀσφρήσεως, δὲν φοβεῖται νὰ καταπέσῃ ἀπὸ τῆς στέγης ὅπως ἐπιτεθῇ κατὰ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐκμυζήσῃ τὸ αἷμα αὐτοῦ. Κατὰ τὴν ἐλαχίστην τοῦ ἀνθρώπου κίνησιν τρέπεται εἰς φυγήν, ἀλλ' ἀκόρεστον, ἐπανέρχεται πάραυτα καὶ ἐκμυζᾷ τὸ αἷμά του. Μεθ' ὅλα τὰ συνιστώμενα ἐντομοφθόρα μέσα, εἶνε ἀδύνατος ἡ καταστροφὴ τῶν κορέων. Οἱ ἀρχαῖοι ἐγνώριζον τὸ βρωμερὸν τοῦτο ἔντομον, ποιοῦνται δὲ μνείαν αὐτοῦ ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ Πλίνιος καὶ ὁ Διοσκουρίδης.

Ὠοτοκία. Ὁ κορέος γεννᾷ ἀνὰ 50 ὠὰ κατὰ Μάρτιον, Μάϊον Ἰούλιον καὶ Σεπτέμβριον καὶ ἐνίοτε μετὰ τὴν ὠοτοκίαν ἀποθνήσκει. Τὰ ὠὰ ἐκκολάπτονται κατὰ τὸν θερμὸν καιρὸν ἐν διαστήματι ἐλάσσονι τῶν 7 ἡμερῶν, καὶ ἀμέσως ζητοῦσι τὴν τροφήν των.

Ψεῖρα τῆς κεφαλῆς. Αὕτη εἰς τοὺς ῥυπαροὺς προκαλεῖ ἀληθεῖς ἀσθενείας. Οὗτοι, ξεόμενοι διηνεκῶς, προκαλοῦσιν ἐξανθήματα, πληρούμενα πύου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου κολλῶνται αἱ

Ψεῖρα τῆς κεφαλῆς.

τρίχες καὶ σχηματίζονται πληγαί, μεταβαλλόμεναι εἰς ἕλκη.

Πολυτοκία ψείρας. Ἡ θηλυκὴ γεννᾷ 70-80 ὠά, τὰ ὁποῖα

Οἱ γέροντες σπανίως ἐνθυμοῦνται ὅτι ἦσαν νέοι.

προσκολλᾷ εἰς τὰς τρίχας τῆς κόμης. Ταῦτα ἐκκολάπτονται μετὰ 8 ἡμέρας καὶ μετὰ 15 ἡμέρας γεννῶσι καὶ αὐτὰ ὠά. Μία θηλυκὴ ψεῖρα ἐντὸς δύο μηνῶν παράγει **18,000** ψείρας.

Ψεῖρα τοῦ σώματος. Ὁ ἔχων τοιαύτας ψείρας ξέεται τοσοῦτον φρικωδῶς, ὥστε προξενεῖ φλυκταίνας τοῦ σώματος καὶ τὰ παρόμοια. Τὸ βρωμερὸν

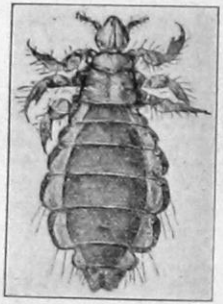

Ψεῖρα τοῦ σώματος.

τοῦτο ἔντομον ἀπαντᾶται σπανιώτατα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ἀλλ' ἐνίοτε εἰς τὸ γένειον, τὰς βλεφαρίδας καὶ τὰς ὀφρῦς. Εἰς τὰς ὀφρῦς παρετηρήθησαν εἰς βρέφη, εἰς τὰ ὁποῖα μετέδησαν ἀπὸ τοῦ μαστοῦ τῆς τροφοῦ. Τὸ κυριώτερον κατ' αὐτῶν φάρμακον εἶνε ἡ καθαριότης.

Λέγεται ὅτι ἀπέθανον πλήρεις φθειρῶν πολλοί, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ ποιητὴς Ἀλκμένης, ὁ Ἡρόδοτος, ὁ Ἀντίοχος ὁ δικτάτωρ Σύλλας, ὁ Ὀνόριος, ὁ Ἀγρίππας, ὁ Βαλέριος Μάξιμος καὶ ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἱσπανίας Φίλιππος ὁ Β'. Ὡς ἐκ τούτου ἐπενόησαν νέον εἶδος ἀσθενείας, τὴν ὁποίαν ὠνόμασαν ***φθειρίασιν***. Κατὰ τὸν 17 αἰῶνα ὑπῆρχον ἄνθρωποι ἐν Λισσαβῶνι, ἐνοικιάζοντες πιθήκους, οἱ ὁποῖοι ἐζήτουν καὶ ἔρωγον τὰς ψείρας τῶν πελατῶν αὐτῶν. Ἡ δὲ φαρμακοποιὰ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐχαρακτήριζε τὰς ψείρας τοῦ σώματος ὡς ἑξῆς· ***Ἂν ἀφ' ἑνὸς ἀνησυχοῦσι τὸν ἄνθρωπον, ἀφ' ἑτέρου ὅμως τῷ εἶνε ὠφέλιμοι, διότι προκαλοῦσι τὴν ὄρεξιν, διώκουσι τὸν πυρετὸν*** κτλ. ***τρωγόμεναι δὲ ζωντανὰ 8-9 θεραπεύουσι τὴν κιτρινάδα!*** » Ὁποῖαι ἐποχαὶ καὶ ὁποῖα ἤθιμα!

Ὠοτοκία. Ἡ ψεῖρα αὐτὴ γεννᾷ 10—15 ὠά, τὰ ὁποῖα προσκολλᾷ εἰς τὴν βάσιν τῶν τριχῶν τοῦ σώματος. Μετὰ 6—7 ἡμέρας ἀπὸ αὐτὰ τὰ ὠὰ ἐξέρχονται αἱ μικραὶ ψεῖραι, αἱ ὁποῖαι μετὰ 15 ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐκκολάψεώς των γεννῶσι καὶ αὐταὶ ὠά.

Κώνωψ (εἰκοσαπλάσιος τοῦ πραγματικοῦ). Κατοικεῖ εἰς τὴν ἐξοχήν, καὶ ἐφθάσεν ἡ ὥρα τῆς ἀναπαύσεως. Καταβεβλημένος ὑπὸ τοῦ καύσωνος τῆς ἡμέρας, μεταβαίνεις εἰς τὸν κοιτῶνά σου, ἀφίνεις τὸ παράθυρον ἀνοικτὸν διὰ ν' ἀναπνεύσῃς τὴν

νυκτερινὴν αὔραν, ἐκδύεσαι βραδέως, κατακλίνεσαι, καὶ ἀναγνώσκεις πρὸς στιγμὴν ἕως οὗ σὲ καταλάβῃ ὁ ὕπνος. Αἰσθάνεσαι τέλος βαρέα τὰ βλέφαρά σου, κλείεις τὸ βιβλίον, σβύνεις τὸ κηρίον καὶ ἀποκοιμᾶσαι. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον αἰσθάνεσαι φαγοῦραν εἰς τὸ πρόσωπον ἢ τὰς χεῖρας, ξέεσαι μηχανικῶς, ἡμιεξυπνᾷς καὶ πάλιν ἀποκοιμᾶσαι. Ἀλλ' ἡ φαγοῦρα ἐπαναλαμβάνεται εἰς ἄλλο μέρος. Ἀκούεις περὶ σὲ ὀξὺν καὶ λεπτὸν συριγμόν, κατ' ἀρχὰς μεμακρυσμένον καὶ εἶτα πλησιέστερον, ἐρεθίζοντα τὰ νεῦρά σου. Αἴφνης ὁ συριγμὸς παύει, ὁ δὲ ἐχθρὸς κεντᾷ τὸ πρόσωπον ἢ τὰς χεῖράς σου. Τρίβεις ἐλαφρῶς τὸ κεντηθὲν μέρος, ἀλλ' ἡ φαγοῦρα αὐξάνει. Τὸ τρίβεις λυσσωδῶς καὶ ἡ φαγοῦρα μεταβάλλεται εἰς πόνον.

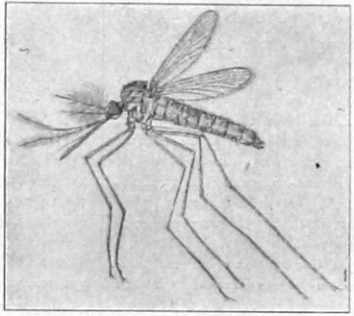

Κώνωψ.

Ὁ ἐχθρὸς εἶνε ὁ ***κώνωψ***, ἀλλὰ δὲν εἶνε μόνος. Ἔχει πολλοὺς συντρόφους. Ἀδύνατον νὰ κοιμηθῇς. Ἐγείρεσαι τῆς κλίνης καὶ μένεις ἄϋπνος καθ' ὅλην τὴν νύκτα. Οἱ κώνωπες εἶνε ὀχληρότεροι τῶν ψύλλων καὶ τῶν κορέων. Εἶνε σήμερον ἀποδεδειγμένον, ὅτι ὁ κώνωψ μεταδίδει εἰς τὸ αἷμα τὰ μιάσματα, τὰ ὁποῖα συλλέγει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ἑλῶν, καὶ τὰ ὁποῖα προξενοῦν τὸν ἑλώδη πυρετόν. Ταῦτα ἀνεκάλυψε διάσημος ἰατρὸς ἐν τῷ στομάχῳ τοῦ κώνωπος, καὶ ἐντὸς αὐτῆς ἔτι τῆς προβοσκίδος του. Πρὶν ἢ ὁ κώνωψ κεντήσῃ ἐκβάλλει κατὰ πρῶτον σίαλον, ὁ ὁποῖος καθιστᾷ ἀναίσθητον τὸ κεντώμενον μέρος, καὶ ἀκολούθως προξενεῖ τὴν φαγοῦραν, τὴν ὁποίαν αἰσθανόμεθα. Παρεθέσαμεν ἐνταῦθα τὴν εἰκόνα τοῦ ἄρρενος κώνωπος, ἀλλ' οὗτος τρέφεται οὐχὶ ἐκ τοῦ αἵματός μας ἀλλ' ἐκ τῶν ἀνθέων. Ἡ θήλεια κώνωψ εἶνε ἐκείνη, ἡ ὁποία τρέφεται ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἀνθρώπων. Αὕτη γεννᾷ τὰ ὠά της ἐπὶ τῶν στασίμων ὑδά-

των, ἀπὸ δὲ τούτων ἐξέρχονται τὰ ἔμβρυα. Ὅταν αὐταὶ γίνωσι νύμφαι, ἀποβάλλουσι τὸ περικάλυμμα αὐτῶν, καὶ ζῶσιν ἐντὸς αὐτοῦ ὡς ἐντὸς λέμβου ἕως ὅτου σχηματισθῶσι τὰ πτερά των.

ΟΙ ΑΦΗΡΗΜΕΝΟΙ

⁂ Ὁ διάσημος Γάλλος μαθηματικὸς Ἀμπέρ, διευθυνόμενος ἡμέραν τινὰ εἰς τὴν παράδοσίν του, παρετήρησε καθ' ὁδὸν περίεργον χάλικα. Κύψας λαμβάνει αὐτὸν καὶ ἐξετάζει μετὰ θαυμασμοῦ τὰς φλέβας του. Αἴφνης ὅμως ἐνθυμεῖται τὸ μάθημά του, καὶ ἐξάγει τὸ ὡρολόγιόν του ὅπως παρατηρήσῃ τὴν ὥραν. Ἰδὼν τότε ὅτι ἡ ὥρα πλησιάζει, θέτει τὸν χάλικα ἐντὸς τῶν θυλακίων του, ῥίπτει ἀπὸ τοῦ κιγκλιδώματος τῆς γεφύρας τὸ ὡρολόγιόν του εἰς τὸν ποταμὸν καὶ ταχύνει τὸ βῆμα.

⁂ Ὁ αὐτός, διδάσκων μαθηματικὰ εἰς τὴν Πολυτεχνικὴν σχολὴν τῶν Παρισίων, ἐχάρασσε διὰ κιμωλίας σχήματα ἐπὶ τοῦ πίνακος, ἀλλὰ ὅταν ἐπρόκειτο νὰ τὰ ἐξαλείψῃ ἐλάμβανε μὲν τὸ μάκτρον, ἀλλ' ἐξέλειπε τὰ σχήματα διὰ τοῦ ῥινομάκτρου του. Εἶτα ἀντὶ τούτου ἔθετεν ἐντὸς τῶν θυλακίων αὐτοῦ τὸ μάκτρον.

⁂ Ὁ Ἀμπὲρ ὅπως ἀποφύγῃ τοὺς ὀχληροὺς ἐπισκέπτας, ἔγραψε μίαν πρωΐαν ἐπὶ τῆς ἐξωθύρας τῆς οἰκίας αὐτοῦ· *Ὁ κύριος Ἀμπὲρ ἐξῆλθεν*, εἶτα ἀνεχώρησε, λησμονήσας νὰ παραλάβῃ τὸ ἀλεξίβροχόν του. Ἐπειδὴ ἤρξατο πίπτουσα βροχή, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν του ὅπως παραλάβῃ αὐτό, ἀλλ' ἰδὼν τὴν ἐπὶ τῆς θύρας ἐπιγραφήν· *Ὁ κύριος Ἀμπὲρ ἐξῆλθεν*, ἐστάθη ἀπορῶν. Εἶτα ἔκρουσεν ἐπανειλημμένως τὴν θύραν, ἀλλ' εἰς μάτην, οὐδαμῶς δ' ἐσκέφθη ὅτι εἶχε τὸ κλειδίον ἐντὸς τῶν θυλακίων αὐτοῦ. Ἐπομένως ἠναγκάσθη ν' ἀναχωρήσῃ, παρὰ τὴν βαγδαΐαν βροχήν, ἄνευ ἀλεξιβρόχου.

⁂ Ὁ μαθηματικὸς *Λαβὲρδ* παρίστατο εἰς τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου μιᾶς τῶν ἀνεψιῶν του. Ὅταν ἐπερατώθη ἡ τελετὴ τοῦ γάμου, οἱ δὲ προσκεκλημένοι ἤρξαντο ἐξερχόμενοι τῆς ἐκκλησίας, εἶπε πρὸς ἐκεῖνον μεθ' οὗ συνεδάδιζε· — *Θὰ ὑπάγετε μέχρι τοῦ νεκροταφείου;*

⁂ Ὁ σοφὸς *Βεκαρίας* ἦτο ἱερεύς, ἐνῷ δὲ μίαν ἡμέραν ἐλειτούργει, ἐνεθυμήθη ἓν πείραμα, τὸ ὁποῖον εἶχε ποιήσῃ ἐπὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Ἐπομένως ἀντὶ νὰ εἴπῃ κατὰ τὴν ἱερατελεστίαν Dominus vobiscum (ὁ Θεὸς μεθ' ὑμῶν) ἀνέκραξε στεντωρείᾳ τῇ φωνῇ l'esperiezza e fata (τὸ πείραμα ἐγένετο). Συνεπείᾳ τούτου τῷ ἀφηρέθη τὸ ἱερατικὸν ἐπάγγελμα.

Καλὰ δεμένο δέμα εὔκολα σηκώνεται.

ΕΚ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΩΝ ΟΡΥΚΤΩΝ

ΟΙ ΔΙΑΣΗΜΟΤΕΡΟΙ ΑΔΑΜΑΝΤΕΣ

Τούτων κυριώτεροι εἶνε οἱ ἑπόμενοι·

1) *Ὀρλώφ*,
2) *Μέγας Μογγόλος*,
3) *Ἀντιβασιλεύς*,
4) *Φλωρεντιανός*,
5) *Σανσύ*,
6) *Βόρειος Πολικὸς Ἀστήρ*,
7) *Νότιος Πολικὸς Ἀστήρ*,
8) *Σάχης*,
9) *Κοχινούρ* (ὄρος φωτός).

Τινὲς τῶν ἀδαμάντων τούτων ἔχουσι περίεργον ἱστορικὸν ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν κατωτέρω·

1. **Ὀρλώφ** (Ῥωσσία). Οὗτος εἶνε ὁ μεγαλείτερος ἀδάμας τῆς ὑφηλίου. Ἔχει βάρος 779 καρατίων[1] καὶ σχῆμα ἡμίσεως ὠοῦ, τὸ δὲ ἱστορικὸν αὐτοῦ εἶνε ἀρκετὰ περίεργον. Περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΖ' αἰῶνος Γάλλος στρατιώτης τῆς ἐν Πονδιχέρῃ φρουρᾶς ἐπληροφορήθη, ὅτι εἷς τὸν παρὰ τὴν πόλιν ἐκείνην εὑρισκόμενον ἰνδικὸν ναὸν ὑπῆρχεν ἄγαλμα τοῦ Θεοῦ Βράχμα, τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ὁποίου ἀπετέλουν δὺο μεγαλοπρεπέστατοι ἀδάμαντες. Τότε λιποτακτεῖ, ἀσπάζεται τὴν θρησκείαν τῶν Βραχμάνων, βαθμηδὸν καθίσταται βραχμὰν καὶ κατορθώνει νὰ καταταχθῇ μετὰ τῶν φρουρούντων τὸν ναόν. Κατά τινα θυελλώδη νύκτα ἀποσπᾷ τὸν ἕνα ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Βράχμα, καταφεύγει εἰς τὴν ἀγγλικὴν Ἰνδικήν, καὶ πωλεῖ τὸν ἀδάμαντα ἀντὶ **50,000** φράγκων. Ὁ ἀγοραστὴς ἐπώλησεν αὐτὸν ἀντὶ **112,000** φράγκων, τέλος δὲ ἡ Αὐτοκράτειρα τῆς Ῥωσσίας Αἰκατερίνη ἠγόρασεν αὐτὸν ἀντὶ **13,000,000** φράγκων, περιπλέον δὲ παρέσχεν εἰς τὸν πωλητὴν τίτλον εὐγενείας καὶ ἰσόβιον σύνταξιν ἐξ 100,000 φράγκων.

2. **Μέγας Μογγόλος.** Ἀνῆκεν εἰς τὸν Μέγαν Μογγόλ, παρὰ τοῦ ὁποίου τὸν ἐκλεψαν. Ἀπὸ βάρους **787** καρατίων πε-

1. Τὸ καράτιον ἰσοῦται μὲ 205 χιλιοστὰ τοῦ γραμμαρίου, ἡ δὲ συνήθης αὐτοῦ τιμὴ εἶνε 200—350 φράγκα. Ἀλλ' ἂν ἀδάμας ἑνὸς καρατίου ἔχει τὴν ἀξίαν ταύτην, ἀδάμας τῆς αὐτῆς ποιότητος ἀλλ' ἑξαπλασίου βάρους, ὑπερβαίνει κατὰ πολὺ τὸ ἑξαπλάσιον τῆς τιμῆς τοῦ ἑνὸς καρατίου, πωλούμενος μέχρις **7,000** *φράγκων. Ἡ δυσαναλογία αὕτη καθίσταται πολὺ μεγαλειτέρα, φθάνουσα εἰς τιμὰς ὑπερόγκους, ἂν πρόκειται περὶ σπανίων ἀδαμάντων.*

Αἱ πληγαὶ τῆς γλώσσης εἶνε χειρότεραι τῶν πληγῶν τοῦ ξίφους.

ριωρίσθη διὰ τῆς ἐπεξεργασίας εἰς **280**. Ἄγνωστον ποῦ εὑρίσκεται, ἀλλ' ὑποτίθεται ὅτι κατέχει αὐτὸν σήμερον ὁ Σάχης τῆς Περσίας.

3. **Ἀντιβασιλεύς** (Γαλλία). Εὑρέθη ἐν Γολκόνδῃ. Εἶχε βάρος **410** καρατίων, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐπεξεργασίας αὐτοῦ, ἡ ὁποία ἐστοίχισεν **600,000** φρ., περιωρίσθη μόνον εἰς 136 καράτια καὶ 1/4. Τῷ 1702 ἐπωλήθη ὑπὸ τοῦ Πὶτ εἰς τὸν δοῦκα τῆς Αὐριλίας καὶ ἀντιβασιλέα τῆς Γαλλίας ἀντὶ **3,125,000** φρ. Ἐκλάπη τῷ 1792 ἀλλ' εἶτα ἐπανευρέθη. Ἡ σημερινὴ αὐτοῦ ἀξία ὑπολογίζεται εἰς **4. 500,000** φρ.

4. **Φλωρεντιανός** (Αὐστρία). Ὑποκίτρινος, βάρους 139 καρατίων. Ἀνῆκεν εἰς Κάρολον τὸν Τολμηρὸν ὅστις τὸν ἀπώλεσε κατά τινα μάχην. Εἶς στρατιώτης εὗρεν αὐτὸν καὶ τὸν ἐπώλησεν εἰς τὸν δοῦκα τοῦ Μιλάνου Σφόρτζα.

5. **Σανσύ** (Ρωσσία). Ἔχει βάρος 106 καρατίων, τὸ δὲ ἱστορικόν του εἶνε περιεργότατον. Ἐκομίσθη ἐξ Ἰνδικῆς, πρῶτος δὲ ἰδιοκτήτης αὐτοῦ ὑπῆρξε ***Κάρολος ὁ Τολμηρός***. Οὗτος τὸν ἔφερε πάντοτε μεθ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἐφονεύθη κατὰ τὴν μάχην τοῦ Νανσύ. Εἷς Ἑλβετὸς ἀφήρεσε παρὰ τοῦ νεκροῦ τὸν ἀδάμαντα, καὶ τὸν ἐπώλησεν εἰς ἕνα ἱερέα ἀντὶ ἑνὸς φλωρινίου. (Περίπου 10 γροσίων). Τῷ 1580 ἀνῆκεν εἰς τὸν βασιλέα τῆς Πορτογαλλίας Ἀντώνιον, ὅστις

Ἡ καρδία δὲν ἔχει ὀντίδας.

περιελθὼν εἰς χρηματικὰς στενοχωρίας, τὸν ἐπώλησε πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν τῆς Γαλλίας ***Σανσὺ*** ἀντὶ **100,000** φρ. Ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Ἐρρῖκος ὁ Γ' ἔχων ἀνάγκην χρημάτων, ἐζήτησε παρὰ τοῦ Σανσύ, εὑρισκομένου τότε πρεσβευτοῦ εἰς ἓν γερμανικὸν κράτος, τὸν ἀδάμαντά του ὅπως τὸν πωλήσῃ. Ὁ Σανσὺ τὸν ἔστειλε διὰ πιστοῦ ὑπηρέτου του, ἀλλὰ λῃσταὶ προσέβαλον τὸν ὑπηρέτην καθ' ὁδόν, οὗτος δὲ κατέπιε τὸν ἀδάμαντα ὅπως μὴ τὸν ἁφαιρέσωσι παρ' αὐτοῦ οἱ λῃσταί. Τότε ὁ Σανσύ, πληροφορηθεὶς τὰ διατρέξαντα, διέταξε νὰ σχίσωσι τὴν κοιλίαν τοῦ ὑπηρέτου, ἐντὸς δὲ αὐτῆς εὑρέθη ὁ ἀδάμας. Τῷ 1680 ὁ ἀδάμας ἀνῆκεν εἰς Ἰάκωβον τὸν Β' ὅστις τὸν ἐπώλησεν εἰς τὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας Λουδοβίκον τὸν ΙΔ' ἀντὶ **600,000** φράγκων. Τῷ 1835 ἠγόρασεν αὐτὸν ὁ ἀρχικυνηγὸς τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσσίας ἀντὶ **500,000** ἀργυρῶν ῥουβλίων, διεδόθη δὲ ὅτι τὰ χρήματα ταῦτα ἐδόθησαν εἰς τὸν οἰκονόμον ἑνὸς πρίγκηπος τοῦ οἴκου τῶν Βουρβώνων.

7. **Νότιος Πολικὸς Ἀστήρ.** Ἠγοράσθη ἐν Ἀφρικῇ παρά τινος Ὁτεντότου τοῦ ποταμοῦ Ὀράνζ ἀντὶ **10,000** φράγκων καὶ ἐξετιμήθη ἀντὶ **1,375,000** φράγκων. Ἔχει βάρος **46** $^{1}/_{2}$ καρατίων καὶ ἀνήκει εἰς τὴν κόμησσαν Δούδλεϋ.

9. **Κοχινοὺρ,** ἤτοι ὄρος φωτός (Ἀγγλία). Οὗτος εἶνε γνωστὸς 3,000 ἔτη π. Χ. καὶ ἀνήκεν εἰς ἕνα βασιλέα τῆς Ἰνδικῆς. Εὑρέθη ἐν Λαχόρῃ ὑπὸ

Καλλίτερον νερὸν φίλου παρὰ κρέας προδότου.

τῶν ἀγγλικῶν στρατευμάτων καὶ εἶχε βάρος **279** καρατίων, ἀλλ' ὅτε τὸν ἐπεξεργάσθησαν ἐμει-

νον μόνον **103** καράτια καὶ $^3/_4$. Ἐξετιμήθη ἀντὶ **11,723,275** φρ.

Excelsior (Ἀγγλία). Εὑρέθη εἰς τὸ Εὐελπὶ Ἀκρωτήριον κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1893 καὶ ἔχει βάρος **971** καρατίων. Δὲν ἐπεξεργάσθησαν αὐτόν, εὑρίσκεται εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἀγγλίας καὶ ἐξετιμήθη ἀντὶ **25,000,000** φρ.

Βικτώρια, βάρους **302** καρατίων. Εὑρέθη ἐν Κιμβερλέῃ κατὰ Μάρτιον τοῦ 1884, δὲν ἐπεξεργάσθησαν δ' εἰσέτι αὐτόν.

Ὁ Μέγας Ναπολέων ἔφερε πάντοτε μεθ' ἑαυτοῦ μέγιστον ἀδάμαντα, τὸν ὁποῖον ἀπώλεσε κατὰ τὴν μάχην τοῦ Βατερλώ, εὗρε δὲ αὐτὸν εἷς Πρῶσσος στρατιώτης. Οὗτος ἀνήκει σήμερον εἰς τοὺς Αὐτοκράτορας τῆς Γερμανίας καὶ ἔχει ἀξίαν πολλῶν ἑκατομμυρίων.

Παμμέγιστος ἀδάμας, **1730** καρατίων εὑρέθη εἰς Βρασιλίαν καὶ περιῆλθεν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ πρώην Αὐτοκράτορος αὐτῆς. Οὗτος θὰ εἶχεν ἀξίαν πολλῶν ἑκατοντάδων ἑκατομμυρίων φρ., ἂν δὲν εἶχεν ἐλαττώματά τινα, ἐξασθενοῦντα τὴν λαμπρότητα αὐτοῦ. Ὡς ἐκ τούτου ὀνομάζουσιν αὐτὸν ***Λευκὸν τοπάζιον.***

Ἐκ δὲ τῶν κατωτέρας ἀξίας ἀδαμάντων εἶνε γνωστοὶ οἱ ἑπόμενοι

Πιγό, βάρους 82 καρατίων.

Πασσᾶς (Αἴγυπτος), βάρους 49 καρατίων καὶ ἀξίας **700,000** φράγκων.

Νασάκ, βάρους 82 καρατίων καὶ ἀξίας **750,000** φράγκων.

Κυανοῦς ἀδάμας Χόπ, βάρους 44 καρατίων καὶ ἀξίας **450,000** φράγκων.

Ῥαζὰχ τοῦ Ματάν, βάρους 367 καρατίων.

Μὴ κάμνε νέους φίλους μήτε ἐγκατάλιπε τοὺς παλαιούς.

ΓΑΙΑΝΘΡΑΞ

Ὁ Γαιάνθραξ εἶνε τὸ ταπεινότερον καὶ ἀσχημότερον ὅλων τῶν μετάλλων, καὶ ὅμως εἶνε τὸ πολυτιμότερον πάντων. Καλοῦσιν αὐτὸν ***ἀποθηκευμένον ἥλιον,*** καὶ πράγματι εἶνε τοιοῦτος, ἀφοῦ δίδει θερμότητα, φῶς διὰ τοῦ ἐξ αὐτοῦ ἐξαγομένου ἀεριόφωτος καὶ δύναμιν, διὰ τῶν μηχανῶν τὰς ὁποίας κινεῖ.

Κατὰ τὸ ἔτος 1898 ἐξήχθησαν ἐξ ὅλων τῶν γαιανθρακούχων μερῶν τῆς γῆς τόνοι 660,000 000 ἤτοι·

Ἀγγλία	205,287,000
Ἡνωμ. Πολιτεῖαι	199,525,000
Γερμανία	130,928,000
Αὐστροουγγαρία .	35,939,000
Γαλλία	32,356,000
Βέλγιον	22,356,000
Ῥωσσία	9,385,000

Ἐπειδὴ ἡ κατανάλωσις τοῦ γαιάνθρακος αὐξάνει ἐφ' ὅσον ἀναπτύσσεται ἡ βιομηχανία, γεννᾶται ἡ ἑπομένη ἀπορία. Θὰ ἔχωμεν πάντοτε γαιάνθρακα; Οὗτος δὲν θὰ ἐξαντληθῇ μίαν ἡμέραν, καταδικάζων ὡς ἐκ τῆς ἐξαφανίσεως αὐτοῦ εἰς ἀδυναμίαν τὰς μελλούσας γενεάς; Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην δίδεται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἡ ἑπομένη παρήγορος ἀπάντησις. Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν μᾶλλον ἀπαισιοδόξων, ἡ Γῆ περικλείει εἰσέτι εἰς τὰ σπλάγχνα αὐτῆς γαιάνθρακας, ἐπαρκοῦντας διὰ ***δέκα αἰῶνας,*** διότι ὑπάρχουσιν ἀπέραντα στρώματα γαιάνθρακος μήπω ἐκμεταλλευθέντα ἐν Κίνᾳ, Αὐστραλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ. Πρὶν δὲ παρέλθωσιν οἱ δέκα οὗτοι αἰῶνες, καὶ πρὶν ἡ ἐπέλθῃ ἡ ὁλοσχερὴς ἐξάντλησις τοῦ γαιάνθρακος, ἡ ἀνθρώπινος δραστηριότης θὰ κατορθώσῃ νὰ ἐφεύρῃ ἑτέραν ὕλας, διὰ τῶν ὁποίων ν' ἀντικατασταθῇ τὸ πολύτιμον τοῦτο μέταλλον.

Τὰ σπουδαιότερα γαιανθρακοῦχα στρώματα τῆς Εὐρώπης εὑρίσκονται κατὰ πρῶτον λόγον ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ εἶτα ἐν Βελγίῳ, Πρωσσίᾳ, Σαξωνίᾳ, Βοημίᾳ καὶ Γαλλίᾳ. Ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπάρχουσι γαιανθρακοῦχα στρώματα ἐπὶ ἐκτάσεως **23,430** □ χιλιομέτρων. Ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα στρώματα ἐν Ἀμερικῇ ἔχουσιν ἐκτασιν **300,000** □ χιλιομέτρων. Ὁ ἐν Εὐρώπῃ γαιάνθραξ θὰ ἐξαντληθῇ μετὰ 2—3 αἰῶνας, ἀλλ' ἡ Ἀμερικὴ δύναται νὰ παράσχῃ ὅλον τὸν ἐπὶ τῆς γῆς καταναλισκόμενον γαιάνθρακα ***ἐπὶ δέκα αἰῶνας.***

Καὶ ἐν Τουρκίᾳ, ἰδίως ἐν Ποντοηρακλείᾳ ὑπάρχουσι πλούσια στρώματα γαιάνθρακος, ἀλλ' ὡς

Ἡ ὑπομονὴ νικᾷ τὰ πάντα.

ἐκ τῆς ἀτελοῦς αὐτῶν ἐκμεταλλεύσεως ἡ παραγωγὴ εἶνε ἀσήμαντος. Ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχουσι γαιανθρακωρυχεῖα ἐν Κύμῃ τῆς Εὐβοίας, ἀλλ' ὁ ἐξ αὐτῶν ἐξαγόμενος γαιάνθραξ εἶνε κατωτάτης ποιότητος, ἔχων ὀλιγίστην θερμαντικὴν δύναμιν καὶ καλούμενος ***λινίτης***.

Ἡ ἐτησία ἐξαγωγὴ τοῦ γαιάνθρακος ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τῆς γῆς ὑπολογίζεται περίπου εἰς **660,000,000** τόνων. Ἀπὸ τοῦ 1800 μέχρι τοῦ 1890 ἐξήχθησαν **11.086,000,000** τόνοι γαιάνθρακες, ἀξίας ***104 δισεκατομμυρίων*** φράγκων. Ὑπολογίζεται ὅτι μένουσιν εἰσέτι ἐντὸς τῶν σπλάγχνων τῆς γῆς ***400 δισεκατομμύρια*** τόνοι γαιάνθρακες περίπου.

ΟΙ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΙΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

Οἱ ἐργάται ἀμφοτέρων τῶν φύλων, οἱ ἀσχολούμενοι ὅπως ἐξαγάγωσιν ἀπὸ τῶν σπλάγχνων τῆς γῆς τὰ προϊόντα, τὰ ὁποῖα ὁ πολιτισμὸς κατέστησεν ἀπαραίτητα εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἦτοι γαιάνθρακας, πετρέλαιον, μέταλλα, πολυτίμους λίθους κλπ. ὑπολογίζονται εἰς **4,355,200**, διανεμομένους κατὰ χώρας περίπου ὡς ἑξῆς·

Μεγάλη Βρετανία	875,600
Γερμανία	498,500
Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι	444,570
Ἰνδίαι	310,880
Κεϋλάνη	310,200
Γαλλία	292.700
Ῥωσσία	239,430
Αὐστροουγγαρία	219,220
Βέλγιον	160,150
Ἰαπωνία	118,510
Τρανσβαάλ	100,000

Ἐξήχθησαν δὲ προϊόντα ἀξίας κατὰ τὸ 1899·

Ἐν Ἀγγλίᾳ	1,925,000,000 φρ.
» Γερμανίᾳ	750,000,000 »
» Γαλλίᾳ	650,000,000 »
» Τρανσβαάλ	425,000,000 »
» Βελγίῳ	300,000,000 »
» Αὐστρίᾳ	275,000,000 »

ΤΟ ΑΛΑΣ

Τὸ ἅλας ἔχει μεγίστην φυσιολογικὴν σημασίαν διὰ τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμόν. Ἀνθρώπινον σῶμα, ζυγίζον 75 χιλιόγραμμα, ἐνέχει $^1/_2$ χιλιόγραμμον ἅλατος, ἔχει δὲ ἀνάγκην **8** περίπου χιλιογράμμων ἅλατος κατ' ἔτος πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ. Τὸ ἅλας εἶνε οὐσιωδεστάτη ἀρχικὴ ὕλη τῶν σπουδαιοτάτων κλάδων τῆς βιομηχανίας, οἷον τῆς παραγωγῆς τῆς σόδας, τῆς ὑαλουργίας, τῆς σαπωνοποιΐας κτλ. Εὐτυχῶς εὑρίσκεται ἐν ἀφονίᾳ ἐν τῇ φύσει, ἰδίως ἐν τῷ θαλασσίῳ ὕδατι, τὸ ὁποῖον

Ὅταν θερίζῃς ἄφινε ὀλίγα στάχυα διὰ τὸν πτωχόν.

περιέχει καθαρὸν μὲν ἅλας $2\ ^1/_2$ τοῖς ἑκατὸν καὶ ἀκάθαρτον $3\ ^1/_2$ τοῖς ἑκατόν. Ἐκτὸς τούτου εὑρίσκεται ἄφθονον εἰς τὰς ἐρήμους, εἰς μεγάλας ἁλατούχους λίμνας, ὡς ἡ Νεκρὰ θάλασσα κτλ. καὶ ὡς ὀρυκτὸν εἰς ἐκτεταμένα κοιτάσματα, φθάνοντα εἰς βάθος μέχρι 1300 μέτρων.

Τὸ κοινὸν ἅλας ἐξάγεται κατὰ τέσσαρας διαφόρους τρόπους. 1) Ἐν καταστάσει ὀρυκτοῦ, ὡς ἐν Πολωνίᾳ, Οὐγγαρίᾳ, Καταλονίᾳ, ἀνατολικῇ Γαλλίᾳ καὶ ἐν τῇ κομητείᾳ τοῦ Chester ἐν Ἀγγλίᾳ. 2) Ἀπὸ πηγῶν ἁλμυρῶν ὑδάτων, ὡς ἐπὶ τῶν Πυρρηναίων, ἐν τῇ ἀνατολικῇ Γαλλίᾳ καὶ ἐν τῷ Τυρόλῳ. 3) Διὰ τῆς ἀποπλύσεως τῆς θαλασσίας ἄμμου, ὡς ἐπὶ τῶν δυτικῶν καὶ βορείων παραλίων τῆς Γαλλίας. 4) Ἀπὸ τῶν θαλασσίων ὑδάτων διὰ τῆς ἐξατμίσεως καὶ τῆς ἀποκρυσταλλώσεως ἐν ταῖς ἁλυκαῖς.

Τὸ ἅλας εἶνε ἀπαραίτητον εἰς τὴν οἰκιακὴν οἰκονομίαν διὰ τὴν ἅρτυσιν τῆς τροφῆς τοῦ ἀνθρώπου, ὡς ἐκ τούτου δ' ἐπωνομάσθη ἡ ***ζάχαρις τῶν πτωχῶν***. Παρὰ τισιν ἡμιβαρβάροις λαοῖς, ὡς παρὰ τοῖς Ἀβησσινοῖς μέχρι τῆς σήμερον τὸ ἅλας εἰς σχῆμα ῥάβδων ἐπέχει τόπον νομίσματος. Τὸ μαγειρικὸν ἅλας ὑπὸ διαιτητικὴν ἔποψιν ἔχει μεγίστην σπουδαιότητα εἰς τὴν κτηνοτροφίαν καὶ τὴν κτηνιατρικήν. Τοῦτο προσφερόμενον εἰς τὰ ζῶα παρέχει εὐάρεστον γεῦσιν, καὶ διεγείρει τὴν ὄρεξιν καὶ τὴν ἔκκρισιν τῶν πεπτικῶν ὑγρῶν. Μεγάλως συνίσταται ἡ χρῆσις αὐτοῦ εἰς τὰ ἠηλαζόμενα ζῶα καὶ εἰς τὰ πρόβατα, τῶν ὁποίων τὸ ἔριον πρόκειται νὰ χρησιμοποιηθῇ εἰς τὴν βιομηχανίαν τῶν ὑφασμάτων.

ΤΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝ

Ἤλεκτρον (Κεχριμπάρι). Τοῦτο εἶνε ὀρυκτὴ ῥητίνη ἐκ προϊστορικῶν κωνοφόρων δένδρων, εὑρισκομένη εἰς τριτογενῆ κοιτάσματα γαιανθράκων, συχνότερον δὲ εἰς προκατακλυσμιαῖα ἐντὸς ἄμμου καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ ὑπὸ μορφὴν παντοσχήμων καὶ παντοειδοῦς χρώματος τεμαχίων. Ἀποδίδει προστριβόμενον ἰδιάζουσαν ὀσμὴν καὶ καθίσταται ἠλεκτρικόν, εἰς αὐτὸ δὲ ὀφείλει ὁ ἠλεκτρισμὸς τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Θερμαινόμενον ἐντὸς ἐλαίου, καθίσταται μαλακὸν καὶ εὐλύγιστον. Καιόμενον ἀποδίδει εὐάρεστον ὀσμήν. Τὸ ἤλεκτρον ἦτο γνωστὸν ἀρχαιότατα, ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου, εὑρέθη δὲ καὶ ἐν τοῖς Μυκηναίοις τάφοις. Οἱ Ἕλληνες παρέλαβον αὐτὸ πιθανῶς παρὰ τῶν Φοινίκων. Κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους ἠγρεύετο

Ὁ καθεὶς θεωρεῖ τὸν ἑαυτόν του ὡραῖον.

εἰς τὰ παράλια τῆς Πρωσσίας, οἱ δὲ ἀρχαῖοι μετεχειρίζοντο αὐτὸ οὐ μόνον ὡς κόσμημα, ἀλλὰ καὶ ὡς εὔοσμον θυμίαμα.

Κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἐθεωροῦντο τελεσφορώτατα τὰ ἐξ ἠλέκτρου φυλακτήρια.

ΑΣΤΕΙΑ

⁂ *Εἰς τὸ τραπέζι.* Ἡ κυρία λέγει εἰς τὴν ὑπηρέτριαν·

— Μαρία, φέρε μου μιὰ φέτα ψωμί.

Ἡ Μαρία φέρει τὸ ψωμὶ ἀλλὰ τὸ κρατεῖ μὲ τὰ δάκτυλά της· τότε ἡ κυρία τῆς λέγει·

— Ὅταν σοῦ ζητῶ κάτι, πρέπει νὰ μοῦ τὸ φέρῃς μέσα εἰς τὸ πιάτο.

Μετ' ὀλίγον ἡ κυρία φωνάζει·

— Μαρία, φέρε ταῖς παντοῦφλαις μου.

Ἡ Μαρία ἐνθυμεῖται τὴν παραγγελίαν τῆς κυρίας της, θέτει τὰς παντοῦφλας ἐντὸς πινακίου, καὶ τὰς παρουσιάζει εἰς τὴν κυρίαν της μὲ ὅλην τὴν ἐπισημότητα.

⁂ Ὁ κύριος προσκαλεῖ τὸν ὑπηρέτην του Νικόλα καὶ τοῦ λέγει·

— Μά, καϋμένε Νικόλα, πάντα θὰ εἶσαι κουτός; Σοῦ εἶπα νὰ μοῦ φέρεις τὰ καινούρια ὑποδήματά μου, καὶ σὺ μοῦ ἔφερες ἕνα καινούριο καὶ ἕνα παληό.

Ὁ Νικόλας ἐξέρχεται καὶ μετ' ὀλίγον ἐπιστρέφει καὶ λέγει·

— Περίεργο πρᾶγμα, ἀφεντικό *Κάποιος θὰ ἄλλαξε τὰ παπούτσια σας, ἐπειδὴ καὶ τὸ ἄλλο ζευγάρι εἶνε τὸ ἴδιο· ἕνα παληὸ καὶ ἕνα καινούριο.*

⁂ Εἷς Ἄραψ μεταβὰς διὰ πρώτην φορὰν εἰς Ῥωσσίαν, διήρχετο ἔκ τινος χωρίου, εἷς δὲ σκύλος ἐξῆλθεν ἀπό μίαν οἰκίαν καὶ ἤρχισε νὰ γαυγίζῃ καὶ νὰ τὸν κυνηγᾷ. Ὁ Ἄραψ ἔκυψε νὰ λάβῃ μίαν πέτραν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἔκαμνε παγωνιάν, ἡ πέτρα εἶχε κολλήσει καὶ δὲν κατώρθωσε νὰ τὴν λάβῃ· τότε ἐφώναξε·

— *Τί ἀνάποδος τόπος! Ἀφήνουν τὰ σκυλιὰ λυτὰ καὶ τὶς πέτρες τῆς ἔχουν δεμένες!*

⁂ Ὁ κύριος Λύσανδρος προσλαμβάνει νέον ὑπηρέτην καὶ λέγει πρὸς αὐτόν·

— Λοιπόν, ἀπὸ σήμερον εἶσαι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου. Θὰ σοῦ δίδω μίαν λίραν κατὰ μῆνα καὶ θὰ σὲ ἐνδύνω. Δέχεσαι;

— Πολὺ καλά, ἀφέντη, δέχομαι. Τὴν ἑπομένην πρωΐαν κρούει τὸν κώδωνα ἅπαξ, δίς, τρίς, ἀλλ' ὁ νέος ὑπηρέτης, ὁ Θανάσης δὲν φαίνεται. Τρέχει τότε εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ τὸν εὑρίσκει εἰς τὴν κλίνην του.

— Ἀνόητε, λέγει, ἡ ὥρα εἶνε 8 καὶ σὺ ἀκόμη κοιμᾶσαι;

— Δὲν κοιμοῦμαι, ἀφέντη, *ἀλλὰ περιμένω, κατὰ τὴν συμφωνίαν ποῦ ἐκάμαμε χθές, νὰ ῥθῆτε καὶ νὰ μὲ νυώσετε!*

Διὰ νὰ γυρίζουν οἱ τροχοὶ λάδωσέ τους.

ΕΚ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΩΝ ΦΥΤΩΝ

Η ΗΛΙΚΙΑ ΤΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ

Ὑπάρχουσι πολλὰ δένδρα, ἀριθμοῦντα ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν **1000** ἐτῶν. Τοιαῦτα εἰσὶν ἐκ τῶν γνωστῶν ἓξ, εὑρισκόμενα ἐντὸς διαφόρων νεκροταφείων τῆς Γαλλίας. Ταῦτα ἔχουσι περίμετρον κορμοῦ εἰς ἀπόστασιν ἑνὸς μέτρου ἀπὸ τοῦ ἐδάφους 8—10 μέτρων, καὶ ὕψος 12—17 μέτρων. Τῆς αὐτῆς περίπου ἡλικίας εἶνε οἱ ἐν Βουγιοὺκ Δερὲ κατὰ τὴν θέσιν ***Τσαΐρια*** πλάτανοι, ἐξ ὧν εἷς εἶνε διμερὴς εἰς ἑπτὰ κορμούς, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου ὀνομάζεται τὰ ***ἑπτὰ ἀδέλφια***. Τῶν κορμῶν τούτων ὁ μεγαλείτερος ἔχει περιφέρειαν 150 ποδῶν. Κάτωθεν τοῦ πλατάνου τούτου ἐστρατοπέδευσε Γοδοφρεῖδος ὁ Βουϊλὼν μετὰ τῶν σταυροφόρων του. Δύο κέδροι τοῦ Λιβάνου ἀριθμοῦσι ζωὴν 120—140 ἐτῶν. Ὑπάρχουσι πολλαὶ δρῦς ζῶσαι ἀπὸ **1000** ἐτῶν, φηγοὶ δὲ καὶ πτελέαι ἡλικίας **500—550** ἐτῶν. Μία ἀπιδέα ἀριθμεῖ **100** ἔτη καὶ πολλοὶ πρίνοι ἔχουσιν ἡλικίαν 100—120 ἐτῶν.

ΤΑ ΔΕΝΔΡΑ ΚΑΙ Ο ΚΕΡΑΥΝΟΣ

Ὁ κεραυνὸς φαίνεται ὅτι προτιμᾷ εἴδη τινὰ δένδρων. Οἱ ἀρχαῖοι ἐῤῥόνουν ὅτι ἡ δάφνη ἀπομακρύνει τὸν κεραυνόν, οἱ δὲ σύγχρονοι ὅτι τοῦτον ἀπομακρύνει ἡ φηγός, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶνε ἀληθές. Εἰς περίεργος, ἀσχοληθεὶς ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰς παρατηρήσεις, καὶ παρακολουθήσας τὴν πτῶσιν 170 κεραυνῶν, ἐξήγαγε τὰ ἑπόμενα συμπεράσματα.

Ἐπὶ 170 δένδρων, προσβληθέντων ὑπὸ τοῦ κεραυνοῦ ἦσαν·

54 δρῦς, 24 λεῦκαι, 11 πτελέαι, 11 καρυδέαι, 10 ἐλάται, 7 ἰτέαι, 6 πεῦκαι, 6 φηγοί, 5 μηλέαι, 4 ἀπιδέαι, 4 κερασέαι, 3 καστανέαι, 2 φιλύραι, 2 μηλέαι, 1 συκομορέα, 1 ἀκακία, 1 ψευδοακακία, 1 συκῆ, 1 πορτοκαλέα, 1 ἐλαία, 1 σημύδα, 1 σφένδαμνος.

Ὥστε ἡ κυρία αἰτία, δι' ἣν πίπτει ὁ κεραυνὸς ἐπὶ τῶν δένδρων δὲν εἶνε, ὡς κοινῶς φρονεῖται, τὸ ὕψος αὐτῶν. Ἀναγκαζόμεθα δὲ νὰ παραδεχθῶμεν, ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ῥηθέντων, ὅτι τὸν κεραυνὸν ἑλκύει μᾶλλον αὐτὴ ἡ οὐσία τῶν δένδρων.

Ἡ γλῶσσα κόκκαλα δὲν ἔχει καὶ κόκκαλα τσακίζει.

Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ ΤΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ

Ἡ ἀνάπτυξις τῶν δένδρων τελεῖται πρὸ πάντων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτός, καὶ ἰδίως ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου μέχρι τῆς ἕκτης ὥρας τῆς πρωΐας. Εἷς Αὐστραλὸς βοτανολόγος, ἀσχοληθεὶς εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο, ἐξήγαγε τὰς ἑπομένας παρατηρήσεις.

Ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἓν δένδρον ἀναπτύσσεται ἐντὸς 24 ὡρῶν κατὰ 100 μέρη, ἐκ τούτων τὰ 85 ἀποκτᾷ ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου μέχρι τῆς ὅης ὥρας τῆς πρωΐας. Τὰ $8\frac{3}{8}$ ἀπὸ τῆς ἕκτης ὥρας τῆς πρωΐας μέχρι τῆς 9ης. Αὐξάνει κατὰ 1 καὶ $\frac{1}{8}$ ἀπὸ τῆς 9ης μέχρι τῆς μεσημβρίας. Ἡ ἀνάπτυξις σταματᾷ ἀπὸ τῆς μεσημβρίας μέχρι τῆς ὅης ὥρας τῆς ἑσπέρας. Ἀπὸ τῆς ἕκτης μέχρι τῆς 9ης ἀναπτύσσεται κατὰ 1 καὶ $\frac{1}{8}$ ἀπὸ δὲ τῆς 9 μέχρι τοῦ μεσονυκτίου κατὰ 3 καὶ $\frac{7}{8}$. Ὥστε ὑπὲρ τὰ ἐννενήκοντα ἑκατοστὰ τῆς αὐξήσεως τῶν δένδρων γίνονται καθ' ὃν χρόνον ὁ ἥλιος εὑρίσκεται ὑπὸ τὸν ὁρίζοντα. Αἱ παρατηρήσεις ἐγένοντο ἐπὶ πολυαρίθμων φυτῶν, ἡ δὲ ἀνάπτυξις αὐτῶν ἐποικίλλε κατὰ λόγον τοῦ εἴδους αὐτῶν. Οὕτω μία ῥοδὴ ἐντὸς 24 ὡρῶν ἀνεπτύχθη κατὰ 9 ὑφεκατοστόμετρα, ἓν δὲ γεράνιον κατὰ 11.

ΤΑ ΜΕΓΑΔΕΙΤΕΡΑ ΔΑΣΗ

Ταῦτα δὲν εὑρίσκονται ἐν τῇ ἡμετέρᾳ γηραιᾷ Εὐρώπῃ. Ἐν τῇ Βορείῳ Ἀμερικῇ, εἰς τὰς ἐπαρχίας Κουεβέκης καὶ Ὀντάριο ὑπάρχουσι δύο δάση, ἔχοντα μῆκος **2,700** χιλιομ. καὶ πλάτος **1000**.

Εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν ὑπάρχει ἀπέραντον δάσος, τὸ ὁποῖον ἔχει μῆκος **3,300** χιλιομέτρων καὶ πλάτος **2,000**.

Λέγουσιν ὅτι εἰς τὴν Ἀφρικὴν ὑπάρχει ἀπέραντον δάσος, μήκους **4,800** χιλιομ., καὶ τοῦ ὁποίου τὸ πλάτος μένει εἰσέτι ἄγνωστον.

Καὶ εἰς τὴν Σιβηρίαν ὑπάρχει ἀπέραντον δάσος, ἀλλ' ἀγνοεῖται ἡ ἔκτασις αὐτοῦ.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

*** Ὁ Ἰωάννης ἐρωτᾷ τὴν μητέρα του·

— Διατί, μητέρα, πηγαίνομεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν;

Ἡ μικρὰ ἀδελφή του παρεμβαίνουσα λέγει·

— Καὶ δὲν τὸ ἐννοεῖς; ... *Διὰ νὰ φορῶμεν τὰ καλά μας ἐνδύματα.*

Ὁ Θεὸς δίδει τὸ κρύο κατὰ τὴ γοῦνα.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

ΑΙ ΤΡΙΧΕΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ὁ ἀνὴρ ἔχει **80,000** τρίχας περίπου. Ἐκ τούτων **60,000** ὑπάρχουσιν εἰς τὴν κόμην του καὶ **20,000** εἰς τὸ ἐπίλοιπον σῶμα. Αἱ γυναῖκες ὅμως ἔχουσι περισσοτέρας τρίχας, ὁ δὲ ἀριθμὸς αὐτῶν ποικίλλει κατὰ λόγον τοῦ χρώματος τῆς κόμης.

Ἡ ἐρυθρὰ γυναικεία κόμη ἔχει 88,000 τρίχας. Ἡ μαύρη 102,000. Ἡ καστανόχρους 109,000. Ἡ δὲ ξανθὴ γυναικεία κόμη ἔχει 140,000 τρίχας.

Ἡ κόμη τῶν γυναικῶν ζυγίζει κατὰ μέσον ὅρον 300 γραμμάρια (120 δράμια). Ἡ γυνὴ φέρει κατὰ μέσον ὅρον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς τρίχας μήκους **70—80** χιλιομέτρων, ἀλλ' ἡ κόμη ξανθῶν τινων ἔχει μῆκος μέχρις ***110 χιλιομέτρων.***

Ἡ διάρκεια μιᾶς τριχὸς τῆς κόμης ὑπολογίζεται εἰς 2—4 ἔτη, ἡ δὲ διάρκεια μιᾶς τριχὸς τῆς βλεφαρίδος εἰς 100—150 ἡμέρας. Αἱ τρίχες τῆς κόμης ἀναπτύσσονται καθ' ἑκάστην κατὰ 2—3 δέκατα τοῦ χιλιοστομέτρου, αἱ δὲ τοῦ σώματος καὶ τοῦ πώγωνος κατὰ 4—5 δέκατα τοῦ χιλιοστομέτρου.

Αἱ τρίχες μας αὐξάνουσι περισσότερον κατὰ τὴν ἄνοιξίν καὶ τὸ θέρος ἢ κατὰ τὸ φθινόπωρον καὶ τὸν χειμῶνα, καὶ περισσότερον τὴν ἡμέραν ἢ τὴν νύκτα.

Ἀπὸ τοῦ 18—20 ἔτους τῆς ἡλικίας μας πίπτουσι καθ' ἑκάστην κατὰ μέσον ὅρον 38—40 τρίχες. Ἀπὸ τοῦ 20—30 ἔτους πίπτουσι καθ' ἑκάστην κατὰ μέσον ὅρον 90 τρίχες. Ἀπὸ δὲ τοῦ 50—60 ἔτους τῆς ἡλικίας μας πίπτουσι καθ' ἑκάστην κατὰ μέσον ὅρον 120 τρίχες καὶ περισσότεραι.

Τὸ μῆκος τῆς κόμης παρὰ τοῖς Εὐρωπαίοις κατὰ μέσον ὅρον εἶνε ἑβδομήκοντα πέντε ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου. Εἷς Ἄγγλος εἶχε κόμην μήκους ***ἑνὸς μέτρου*** καὶ ***ἐννενήκοντα δύο*** ἑκατοστομέτρων, εἷς δὲ Ἀμερικανὸς εἶχε πώγωνα **2** μέτρων καὶ **28** ἑκατοστῶν. Εἷς ἅγριος Σιοὺξ εἶχε κόμην μήκους **3** μέτρων καὶ **22** ἑκατοστομέτρων.

Ὅλα περνοῦν καὶ λησμονοῦνται.

Συμβαίνει ένίοτε τὰς λευκανθείσας καὶ πιτρούσας τρίχας νὰ ἀντικαθιστῶσι μαῦραι ἢ ξανθαί.

Ἡ φαλάκρα ἀναφαίνεται κατὰ μέσον ὄρον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κατὰ τὸ 35ον ἔτος. Οἱ Εὐρωπαῖοι καθίστανται φαλακροὶ ταχύτερον τῶν ἄλλων φυλῶν.

ΟΙ ΟΝΥΧΕΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ἡ κατὰ μέσον ὄρον ἡμερησία ἀνάπτυξις τῶν ὀνύχων μας ποικίλλει κατὰ λόγον τῶν δακτύλων. Ἂν δὲν ἐκόπταμεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τοὺς ὀνυχάς μας, τὸ μῆκος αὐτῶν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους θὰ ὑπερέβαινε τὰ **31** χιλιοστὰ τοῦ μέτρου.

Οἱ ὀνυχές μας ἀνανεοῦνται καθ' ὁλοκληρίαν·

Οἱ τῶν μικρῶν δακτύλων ἐν διαστήματι 120 ἡμερῶν.

Οἱ τῶν τριῶν μεσαίων δακτύλων ἐν διαστήματι 120—130 ἡμερῶν.

Οἱ τοῦ μεγάλου δακτύλου ἐν διαστήματι 130 ἡμερῶν.

Συμβαίνει διὰ τοὺς ὀνυχας ὅ,τι καὶ διὰ τὴν κόμην καὶ τὸ γένειον. Καὶ οὗτοι ἀναπτύσσονται ταχύτερον τὸ θέρος ἢ τὸν χειμῶνα. Ἡ διαφορὰ τῆς αὐξήσεως εἶνε 100 τὸν χειμῶνα καὶ 120—130 τὸ θέρος.

Οἱ ὀνυχες τῶν δακτύλων τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἀναπτύσσονται ταχύτερον τῶν τῆς ἀριστερᾶς κατ' ἀναλογίαν 1.05 πρὸς 1. Ὁ ὀνυξ τοῦ μεγάλου δακτύλου ἀναπτύσσεται ταχύτερον τῶν λοιπῶν. Ἄνθρωπος ἑβδομηκοντούτης ἀνενέωσε καθ' ὁλοκληρίαν τοὺς ὄνυχας αὐτοῦ **186** φοράς, καὶ παρήγαγε δι' ἑκάστου δακτύλου κατὰ μέσον ὄρον ὄνυχα μήκους **2** μέτρων καὶ **17** ἑκατοστοῦ.

Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Κατὰ τὸν Γερμανὸν ἰατρὸν Σμὶτ τὰ θηλυκὰ παιδία ἀπὸ 7—10 ἐτῶν κερδίζουσι κατ' ἔτος βάρος 1—$1\frac{1}{2}$ χιλιογράμμου, ἀπὸ δὲ τοῦ 11—13 ἔτους κερδίζουσι κατ' ἔτος 2 χιλιόγραμμα. Τὰ ἀρσενικὰ ἀπὸ τοῦ ἕκτου ἔτους κερδίζουσι κατ' ἔτος $2\frac{1}{4}$ χιλιόγραμμα, ἀπὸ τοῦ 9—12 κερδίζουσι $2\frac{1}{2}$ χιλιόγραμμα, κατὰ δὲ τὸ 13ον ἔτος $3\frac{1}{2}$ χιλιόγρ.

Ἡ αὔξησις τοῦ ἀναστήματος τῶν παιδίων ἐκτελεῖται ἰδίως κατὰ τὴν ἄνοιξιν, τὸ θέρος καὶ τὸ φθινόπωρον. Τὸν χειμῶνα εἶνε βραδυτέρα. Ἡ αὔξησις τοῦ βάρους εἶνε μεγαλειτέρα κατὰ τὸ θέρος, φθάνει δὲ εἰς τὸ κατακόρυφον σημεῖον κατ' αὐγουστον. Εἶτα σμικρύνεται τὸ φθινόπωρον, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα μέχρι φεβρουαρίου εἶνε στάσιμος. Κατὰ μάρτιον μάλιστα παρατηρεῖται ἐνίοτε καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ὑγιῆ παιδία ἐλάττωσις τοῦ βάρους αὐτῶν.

Ποτὲ δὲν ἔζησέ τις μὲ ἄέρα καὶ κρύο νερό.

ΓΟΝΙΜΟΤΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ἐπὶ 20 γυναικῶν ὑπάρχει στεῖρα μόνον μία, ἐνῷ ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν εἶναι στεῖρος εἷς ἐπὶ 30. Ἐν γένει τὰ τέσσαρα ἑκατοστὰ τοῦ ὅλου ἀνθρωπίνου γένους εἶνε στεῖρα. Ἐπὶ 20 γάμων εἶνε εἷς στεῖρος, ἤτοι 5 %. Μεταξὺ ὅμως τῶν Ἄγγλων εὐγενῶν, παρ' οἷς οἱ ὁμαίμονες γάμοι εἶνε συνεχεῖς, ὑπάρχει στεῖρωσις 21 %.

Ὁ Ἀριστοτέλης ἀναφέρει ὅτι μία γυνὴ ἐγέννησε τέσσαρας φορὰς κατὰ σειρὰν ἀνὰ 5 παιδία, ἤτοι ἀπέκτησεν ἐκ τεσσάρων συνεχῶν τοκετῶν **20** τέκνα. Κατὰ δὲ τὸν Μενάζ, μία γυνὴ ἐντὸς ἑπτὰ ἐτῶν ἐγέννησεν **21** τέκνα. Μία Ῥωσσίς, σύζυγος τοῦ καλουμένου Κυρλώφ, ἐγέννησε **57** τέκνα, ἤτοι ἐποίησε 4 τοκετοὺς ἐκ τεσσάρων παιδίων, 7 ἐκ τριῶν καὶ 10 ἐκ δύο. Οὐδέποτε ἐγέννησεν ἓν. Τοῦτο πληροφορηθεῖσα ἡ Αὐτοκράτειρα τῆς Ῥωσσίας Αἰκατερίνη, τὴν προσεκάλεσεν εἰς τὰ ἀνάκτορα ὅπως τὴν ἴδῃ.

Ὁ Φεδὸρ Βασιλιέφ, κάτοικος τῆς Μόσχας, τῷ 1872 εἶχεν **83** τέκνα, ἅπαντα ζῶντα, ὁ δὲ Τσάρος ἐχορήγησε πρὸς αὐτὸν σύνταξιν. Ἡ πρώτη αὐτοῦ σύζυγος τῷ εἶχε χορηγήσει δι' **27** τοκετῶν 69 τέκνα. Ἡ κυρία Γεωργία Χὶρς ἐν Τεξᾶς (Ἀμερικὴ) τῷ 1888 ἐγέννησεν **6** τέκνα, 4 ἄρρενα καὶ 2 θήλεα. Ἑτέρα Ἀμερικανίς, ἡ κυρία Βίλιγκ, ἐγέννησε τῷ 1892 ἓξ τέκνα, ὅλα ἄρρενα. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἡ Μαρία Ζουνώ, ἓξ Ἐκουαδόρ, ἐγέννησεν **7** τέκνα. Ἡ Ἀμερικανὶς Βρόδνιγκ εἶχεν ἀποκτήσει μέχρι τοῦ 1892 ἑκ πέντε γάμων 67 τέκνα. Ἑτέρα Ἀμερικανὶς ἀπέκτησεν ἀπὸ 6 γάμους **61** τέκνα, ἐξ ὧν τῷ 1892 ἔζων τὰ **50**.

Ἐν ἀνδρόγυνον τοῦ Γάνκτων εἶχεν ἀποκτήσει 27 παιδία, γεννηθέντα ἀνὰ τρία, πάντα δὲ ἔζων. Ἡ μήτηρ εἶχεν ἡλικίαν 30 μόνον ἐτῶν καὶ ἐξηκολούθει τίκτουσα. Μία Καναδὴ ἀπέκτησε **32** τέκνα. Τῷ 1818 μία Ἀμερικανὶς ἐκ δύο τοκετῶν, γενομένων ἐντὸς ἑνὸς ἔτους, ἀπέκτησε 10 παιδία, ἀνὰ πέντε ἐξ ἑκάστου τοκετοῦ, καὶ ἀπέθανε μετὰ ἓν ἔτος, ἀλλὰ πρὶν ἀποθάνῃ ἐγέννησεν ἕτερα δύο. Ἤτοι ἐγέννησεν ἐντὸς 20 μηνῶν 12 τέκνα.

Εἷς Καναδός, γαλλικῆς καταγωγῆς, καλούμενος Λευΐ Βρεσὼν καὶ κατοικῶν εἰς τὸ χωρίον Φόστερ, παρὰ τὴν Νιοῦ Χάβεν, ἐώρτασε τῷ 1900 τὴν γέννησιν τοῦ ***τεσσαρακοστοῦ πρώτου*** τέκνου αὐτοῦ. Ἐκ τῆς πρώτης αὐτοῦ συζύγου ἀπέκτησε 16 τέκνα, ἐξ ὧν **12** δίδυμα, ἐκ τῆς δευτέρᾶς **14** ἐκ δὲ τῆς τρίτης **11**. Ἐκ τῶν τέκνων τούτων ζῶσι **35**. Ἐκ τούτων εἶνε νυμφευμένα **20** καὶ 8 αὐτοῦ ἔγγονοι. Εἶνε γεωργός, ῥωμαλέος εἰσέτι

Ὅσον βιάζεταί τις τόσον δὲν γίνεται ἡ ἐργασία.

καὶ καλλιεργεῖ πάντοτε τὰ κτήματά του. Νομίζει ὅτι ἔχει ἡλικίαν 71 ἐτῶν, ἀλλὰ δὲν εἶνε βέβαιος περὶ τούτου. Οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶχον ἀποκτήσει 18 τέκνα, αὐτὸς δὲ εἶνε ὁ πρωτότοκος.

Κατά τινα συνεδρίασιν τῆς ἀνθρωπολογικῆς ἑταιρίας τοῦ Βερολίνου ἐν τῶν μελῶν αὐτῆς, ὁ κ. Βαρτὲς ἀπέδειξε διὰ παραδειγμάτων, ὅτι μία γυνὴ εἶνε δυνατὸν νὰ γεννήσῃ ταυτοχρόνως πλείονα τῶν 5 τέκνων. Κατὰ τὴν στατιστικὴν τοῦ Βαπαὲν ἐπὶ δέκα ἑκατομμυρίων τοκετῶν **3,946** εἶνε τριπλοῖ, **115** τετραπλοῖ καὶ **3** πενταπλοῖ. Ἡ *Ἐπιστημονικὴ Ἐπιθεώρησις* ἀναφέρει ὅτι ἀνεκαλύφθη ἐν Χάμελν ἐπιτάφιος λίθος, στηριζόμενος ἐπὶ μιᾶς οἰκίας, ἐν ᾗ κατῴκει ποτὲ ὁ καλοθυμένος Ῥέμερ. Ἐπὶ τοῦ ἐπιταφίου τούτου λίθου ἀναφέρεται ὅτι ἡ σύζυγος τοῦ ῥηθέντος Ῥέμερ ἐγέννησε τὴν πρωΐαν τῆς 9 Ἰανουαρίου τοῦ 1600 **ἑπτὰ** τέκνα, δύο ἄρρενα καὶ πέντε θήλεα, τὰ ὁποῖα ὅμως ἀπέθανον μετά τινας ὥρας.

ΟΠΟΙΑΝ ΗΛΙΚΙΑΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΟΙ ΝΥΜΦΕΥΟΜΕΝΟΙ

Ὁ Οὔγγρος Καρόσι, ἀσχολούμενος εἰς τὴν ἀνθρωπολογίαν καὶ τὴν στατιστικήν, καὶ πασίγνωστος εἰς τοὺς ἐπιστήμονας, ἠσχολήθη νὰ εὕρῃ ὁποία πρέπει νὰ εἶνε ἡ ἡλικία τῶν νυμφευομένων, ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι σκοπὸς τοῦ γάμου εἶνε ἡ τεκνοποίησις, καὶ κατέληξεν εἰς τὰ ἑπόμενα συμπεράσματα·

Ἀνὴρ	25	ἐτῶν	ὀφείλει	νὰ λαμβάνῃ	σύζυγον	19	ἐτῶν
»	35	»	»	»	»	21	»
»	40	»	»	»	»	24	»
»	45	»	»	»	»	29	»
Γυνὴ	18	»	»	»	»	25	»
»	25-30	»	»	»	»	28	»
»	35	»	»	»	»	29	»

ΕΛΑΤΤΩΣΙΣ ΤΩΝ ΓΕΝΝΗΣΕΩΝ

Οἱ Γάλλοι κραυγάζουσιν ὅτι αἱ γεννήσεις προϊόντος τοῦ χρόνου ἐλαττοῦνται ἐν Γαλλίᾳ, ἀλλὰ τὸ φαινόμενον τοῦτο παρατηρεῖται παντοῦ σχεδὸν τῆς Εὐρώπης καὶ ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἑπομένου πίνακος.

Ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις	τῷ	1880	36.0	Τῷ	1890	30.7
» Ἀγγλίᾳ	»	»	34.2	»	»	30.2

Εὐτυχὴς εἶνε μόνον ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος τὸ νομίζει.

Ἐν Σκωτίᾳ	τῷ	1880	33.6	τῷ	1890	30.3
» Ἰρλανδίᾳ	»	»	24.7	»	»	22.3
» Γαλλίᾳ	»	»	24.5	»	»	21.8
» Βελγικῇ	»	»	31.1	»	»	28.7
» Γερμανίᾳ	»	»	37.6	»	»	35.7
» Αὐστρίᾳ	»	»	38.0	»	»	36.7
» Ἑλβετίᾳ	»	»	29.6	»	»	26.6
» Δανιμαρκίᾳ	»	»	31.8	»	»	30.6
» Νορβηγίᾳ	»	»	30.7	»	»	30.0
» Ὁλλανδίᾳ	»	»	35.5	»	»	32.9

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος ἀποδεικνύεται, ὅτι αἱ περισσότεραι γεννήσεις γίνονται κατὰ πρῶτον λόγον ἐν Αὐστρίᾳ καὶ κατὰ δεύτερον ἐν Γερμανίᾳ. Αἱ δὲ ὀλιγώτεραι γίνονται κατὰ πρῶτον λόγον ἐν Γαλλίᾳ καὶ κατὰ δεύτερον ἐν Βελγικῇ. Περὶ τῆς ἐν Γαλλίᾳ τεκνοποιΐας παραθέτομεν τὴν ἑπομένην στατιστικήν.

2,007,250	ἀνδρόγυνα	εἶνε ἄτεκνα
2,542,621	»	ἔχουσιν ἓν τέκνον.
2,265,317	»	» δύο τέκνα.
1,512,054	»	» τρία τέκνα.
936,853	»	» τέσσαρα τέκνα.
549,693	»	» πέντε τέκνα.
313,400	»	» ἓξ τέκνα.
232,188	»	» 7 τέκνα καὶ περισσότερα.

ΠΟΣΑ ΣΤΟΙΧΙΖΕΙ Η ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΕΝΟΣ ΠΑΙΔΙΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΕΩΣ ΑΥΤΟΥ

Τὸ βρέφος γεννᾶται καὶ κλαυθμυρίζει, οἱ δὲ γονεῖς του, κύπτοντες ἄνωθεν αὐτοῦ, τὸ παρατηροῦσι μειδιῶντες καὶ ἀγαλλόμενοι. Σχηματίζουσι μυρία σχέδια διὰ τὸ μικρὸν τοῦτο πλάσμα, τοῦ ὁποίου ἡ ἐλαφρὰ πνοὴ ὁμοιάζει πνοὴν πτηνοῦ. Τί εἶνε ; ἀρσενικὸν ἢ θηλυκόν ; Ἐπὶ τοῦ παρόντος εἶνε νεογέννητον καὶ τοῦτο ἀρκεῖ.

Ἀλλὰ πρέπει ἀμέσως νὰ τὸ ἐνδύσωσιν. Οἱ πλούσιοι τὸ ἐνδύουσι μὲ πολυτελεῖς δαντέλας, βατίστας κτλ. οἱ δὲ πτωχοὶ τὸ τυλίσσουν, ἀλλὰ μετὰ μεγίστης προσοχῆς, διὰ παλαιοῦ ὑφάσματος. Τὸ μικρὸν κομμάτι καὶ τὸ παρατηροῦσι μετὰ στοργῆς. Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν εἶνε ἀκόμη τίποτε, οὐδὲ κἂν ἔχει ὄνομα, ἀλλὰ θὰ τὸ βαπτί-

Ἡ χρηὰ ἀλεποῦ δὲν πιάνεται μὲ ξόβεργες.

σουν μετά τινας ήμέρας καὶ θὰ τὸ ὀνομάσουν Παῦλον ἢ Μαρίαν.

Ἤδη ἐρχόμεθα εἰς τὸ **δοῦναι** καὶ **λαβεῖν** μεταξὺ τοῦ τέκνου καὶ τῶν γονέων αὐτοῦ. Τί ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ τὸ μικρὸν κατὰ τὴν γέννησίν του; Τίποτε καὶ πολύ. Πολύ, διότι εἶνε ἡ χαρά, ἡ εὐδαιμονία, ὁ θησαυρὸς τῆς οἰκογενείας. Ἀλλὰ χρεοῦται ἀμέσως μὲ τὰς φροντίδας, διὰ τῶν ὁποίων τὸ περιβάλλουσι, μὲ τοὺς φόβους, πολλάκις ματαίους, τοὺς ὁποίους προξενεῖ εἰς τοὺς γονεῖς του. Τὸ μικρὸν κλαίει καὶ αὐτοὶ ἀπελπίζονται, χωρὶς δὲ τοῦτο οὐδὲν νὰ ἐννοῇ, ἀρχονται δαπανῶντες καὶ ῥίπτοντες τὰ χρήματα ἀπὸ τοῦ παραθύρου. Ἴδωμεν ἤδη πόσα οὗτοι θὰ δαπανήσωσι διὰ τὸν μικρὸν ἢ τὴν μικρὰν ἄχρις οὗ ἡλικιωθῇ.

Ἀπὸ 2—3 ἐτῶν. Τὸν Παῦλον ἐθήλασεν ἡ μήτηρ του, οὐχ ἧττον ὅμως οἱ γονεῖς του ἐδαπάνησαν δι' αὐτὸν πρὸς τροφήν του, ἐνδυμασίαν του κτλ., κατὰ μῆνα κατ' ἐλάχιστον ὅρον 1 λίραν. Ὥστε ἐδαπάνησαν δι' αὐτὸν ἐντὸς 3 ἐτῶν **36** λίρας. Ἀλλὰ τὴν Μαρίαν τὴν ἐθήλασε τροφός, λαμβάνουσα κατὰ μῆνα 2 λίρας. Ὥστε δι' αὐτὴν ἐδαπανήθησαν κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τοῦ θηλασμοῦ πρὸς διατροφὴν καὶ μισθὸν τῆς τροφοῦ 3 λίραι κατ' ἐλάχιστον ὅρον καὶ 1 δι' ἑτέρα τῆς μικρᾶς ἔξοδα. Ἤτοι **48** λίραι. Ἂν εἰς αὐτὰ προσθέσωμεν καὶ λίρας 24 διὰ τὰ δύο ἑπόμενα ἔτη, ἔχομεν διὰ τὰ 3 πρῶτα ἔτη τῆς μικρᾶς Μαρίας δαπάνην **72** λιρῶν.

Ἀπὸ τοῦ 3—8 ἔτους. Ἀπὸ τῆς ἡλικίας ταύτης ὑπάρχει μεγάλη διαφορὰ μεταξὺ τοῦ τέκνου τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ τέκνου τοῦ πτωχοῦ. Τὸ τοῦ τελευταίου θὰ σταλῇ εἰς τὸ νηπιαγωγεῖον καὶ τὸ δημοτικὸν σχολεῖον, θὰ ὑπολογίσωμεν δὲ μόνον τὴν τροφήν, τὴν ἐνδυμασίαν καὶ τὰ βιβλία αὐτοῦ. Ὑποθέσωμεν ὅτι δι' ὅλα αὐτὰ οἱ γονεῖς δαπανῶσι δύο λίρας κατὰ μῆνα. Ἔχομεν ἐντὸς 5 ἐτῶν **120** λίρας. Ἀλλὰ διὰ τὸν Παῦλον καὶ τὴν Μαρίαν, τῶν ὁποίων οἱ γονεῖς εἶνε εὔποροι, ἐδαπανήθησαν πολὺ περισσότερα. Ὑποθέσωμεν ὅτι ἐδαπανήθησαν κατὰ μῆνα 2 λίραι διὰ τὴν τροφὴν 1 διὰ τὴν ἐνδυμασίαν, 2 λίραι διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ 1 λίρα διὰ βιβλία καὶ λοιπά. Ἔχομεν κατὰ μῆνα 6 λίρας καὶ διὰ τὰ πέντε ἔτη λίρας **360**.

Ἀπὸ 8—18 ἐτῶν. Κατὰ τὴν ἡλικίαν ταύτην ὑπάρχει μεγίστη διαφορὰ μεταξὺ τῶν τέκνων τῶν πτωχῶν καὶ τῶν τέκνων τῶν πλουσίων. Τὰ πρῶτα ἀπὸ τοῦ 13 ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν θὰ μάθωσι μίαν τέχνην καὶ θὰ κερδίζωσι. Τοῦ λοιποῦ θὰ κερδίζωσι καὶ θὰ ὑπερηφανεύονται διότι βοηθοῦσι τοὺς γονεῖς των.

Ὁ Παῦλος ὅμως καὶ ἡ Μαρία, τὰ τέκνα ταῦτα τοῦ εὐπόρου,

εἶνε προνομιοῦχα. Διὰ τὸν Παῦλον ἐπιφυλάσσεται λαμπρὰ τύχη. Θὰ γίνῃ διπλωμάτης, ἐπιστήμων ἢ ἔμπορος. Ὡς ἐκ τούτου οἱ γονεῖς του δαπανῶσι δι' αὐτὸν κατ' ἔτος διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν του, τὴν ἐνδυμασίαν του, τὰ βιβλία του, τὴν τροφήν του κτλ. κατ' ἐλάχιστον ὅρον **80** λίρας κατ' ἔτος, αἱ ὁποῖαι ἐντὸς δέκα ἐτῶν ἀποτελοῦσι τὸ ποσὸν **800** λιρῶν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ Μαρία θὰ σπουδάσῃ. Πρέπει νὰ λάβῃ ὅσον οἷόν τε ἐντελεστέραν ἀνατροφήν. Θὰ σταλῇ ἐξωτερικῇ εἰς ἓν παρθεναγωγεῖον, τὸ δὲ ἐσπέρας θὰ ἐπιστρέφῃ ὅπως διασκεδάζῃ τὴν οἰκογένειαν διὰ τῆς εὐθυμίας καὶ τῶν γελώτων αὐτῆς. Πλὴν τί τοῦτο κοστίζει; Θὰ πληρώνῃ ὡς ἡμιοικότροφος μετὰ τῶν ξένων γλωσσῶν καὶ τῆς μουσικῆς 36 λίρας κατ' ἔτος, διὰ δὲ τὴν ἐν τῇ οἰκίᾳ τροφήν, τὰ βιβλία της, τὰ ἐνδύματά της κτλ. θὰ δαπανῶνται ἑτέραι 36 λίραι. Κατ' ἔτος 72 καὶ διὰ δέκα ἔτη λίραι **720**.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς κόρας τῶν πτωχῶν, αὗται ἀπὸ τοῦ 13ου ἢ τοῦ 14ου ἔτους τῆς ἡλικίας των θὰ γίνωσι ῥάπτριαι, ὑπηρέτριαι κτλ. καὶ ὄχι μόνον θὰ κερδίζωσι τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀλλὰ θὰ βοηθῶσι καὶ τοὺς γονεῖς των.

Ἀπὸ 18—21 ἐτῶν. Ἤδη τὸ μικρὸν ἐγένετο νέος ἢ νέα. Ὁ μετρίας περιουσίας νέος θὰ γίνῃ ὑπάλληλος καὶ θὰ κερδίζῃ ἀρκετὰ ὅπως βοηθῇ τοὺς γονεῖς του. Ὁ Παῦλος ὅμως, ἀποβλέπων εἰς ὑψηλότερον στάδιον, θὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς σπουδάς του, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου οἱ γονεῖς του θὰ δαπανῶσι δι' αὐτὸν περισσότερα. Μόνον ἡ σπουδὴ αὐτοῦ στοιχίζει κατ' ἔτος περὶ τὰς 80 λίρας, ἡ ἐνδυμασία του περὶ τὰς 20, ἡ τροφή του κτλ. 36, αἱ διασκεδάσεις του κτλ. 24, τὸ ὅλον κατ' ἔτος λίραι **160** καὶ διὰ τὰ τρία ἔτη λίραι **480**.

Διὰ τὴν δεσποινίδα Μαρίαν θὰ δαπανηθῶσιν ὀλιγώτερα, ἤτοι διὰ μουσικήν, ζωγραφικήν, χορὸν κτλ. λίραι 60 κατ' ἔτος, διὰ τροφὴν της λίραι 30, δι' ἐνδυμασίαν καὶ διασκεδάσεις κτλ. λίραι 20. Ἤτοι κατ' ἔτος λίρας **110** καὶ διὰ τὰ τρία ἔτη λίρας **330**.

Ἀνακεφαλαίωσις. Ἀνακεφαλαιώσωμεν ἤδη τοὺς λογαριασμούς μας. Αἱ πτωχαὶ οἰκογένειαι, δυνάμει τοῦ ῥητοῦ ***Μὲ ὅσα τρώγουν δύο τρώγουν καὶ τρεῖς***, ὄχι μόνον δαπανῶσιν ὀλίγα, ἀλλὰ καὶ μετὰ 15 ἔτη ἔχουσι τέκνα, τὰ ὁποῖα τοὺς ἀποζημιώνουν δι' ὅσα ἐξώδευσαν. Ὡς ἐκ τούτου οἱ γονεῖς δύνανται νὰ ἀναπαυθῶσι, καὶ εἶνε βέβαιοι ὅτι θὰ τοὺς γηροκομήσωσι τὰ τέκνα αὐτῶν.

Αἱ δαπάναι ὅμως διὰ τὸν Παῦλον καὶ τὴν Μαρίαν δὲν ἐτελείωσαν εἰσέτι. Διὰ τὸν Παῦλον ἐδαπανήθησαν μέχρι τοῦδε **1676** λίραι, ἀλλ' ἀπαιτοῦνται εἰσέτι 400—500 ὅπως σπουδάσῃ

μίαν ἐπιστήμην. Διὰ τὴν δεσποινίδα Μαρίαν οἱ γονεῖς αὐτῆς ἐδαπάνησαν μέχρι τοῦδε **1480** λίρας, ἀλλὰ μένει εἰσέτι ἡ προῖξ αὐτῆς, διότι βεβαίως θὰ νυμφευθῇ.

Τοσαῦτα οἱ γονεῖς δαπανῶσι περίπου δι' ἕκαστον τῶν τέκνων των, καὶ ὅμως πόσα ἐξ αὐτῶν, καὶ ἰδίως υἱοὶ δὲν τοὺς ἐγκαταλείπουσι κατὰ τὸ γῆράς των, ὅταν πλέον δὲν δύνανται νὰ ἐργάζωνται, καὶ ἔχουσι μεγίστην ἀνάγκην ὑποστηρίξεως!

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ὅταν τελειώσῃ μία ἡμέρα, ἀπευθύνομεν εἰς ἑαυτοὺς τὴν ἑπομένην ἐρώτησιν·

— Τί ἔκαμα κατ' αὐτὰς τὰς 24 ὥρας, αἱ ὁποῖαι παρῆλθον ἀνεπιστρεπτὶ καταπεσοῦσαι εἰς τὴν αἰωνιότητα, καὶ πόσας ἐκ τῶν 24 τούτων ὡρῶν μετεχειρίσθην ἐπωφελῶς; Πόσαι ἐχάθησαν; Κατὰ πόσας ὥρας αὐτῆς τῆς ἡμέρας ἔζησα πράγματι; Ὁποίαν ἐποίησα ἐργασίαν ὠφέλιμον εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ἢ εἰς ἐμὲ αὐτόν;

Καὶ ἐξετάζομεν ὥραν πρὸς ὥραν τὴν ζωὴν ἑκάστης ἡμέρας, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἠγέρθημεν ἀπὸ τῆς κλίνης καὶ ἐνίφθημεν, μέχρις ἐκείνων καθ' ἃς εἰργάσθημεν, ἐκαθήσαμεν εἰς τὴν τράπεζαν καὶ εἶτα μετέβημεν εἰς τὸν περίπατον ἢ εἰς μίαν διασκέδασιν.

Μίαν ἡμέραν ἐμείναμεν πολὺν ὥραν εἰς τὴν τράπεζαν. Ἄλλην συνηντήσαμεν ἕνα φίλον, ἐκάμαμεν μίαν ἐπίσκεψιν, καὶ ἐσπαταλήσαμεν πολὺν καιρὸν εἰς φλυαρίαν. Ἄλλην ἡμέραν ἕνεκεν ἀδιαθεσίας ἠναγκάσθημεν νὰ ἀναπαυθῶμεν ἐπὶ πολύ. Πόσον δὲ εἰργάσθημεν;

Καὶ ὅμως κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦτον οὐδαμῶς λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν τὸν ὕπνον, τὸν καθημερινὸν τοῦτον θάνατον, ὁ ὁποῖος ἀπασχολεῖ τὸ τρίτον τῆς ζωῆς μας.

Πόσον κοιμώμεθα; Οἱ δραστήριοι κοιμῶνται ἓξ μόνον ὥρας, οἱ δὲ ὀκνηροὶ ἑπτὰ καὶ ὀκτώ· τινὲς μάλιστα κοιμῶνται μέχρις ἐννέα ὡρῶν. Ὁ Πασκὰλ παρεπονεῖτο ὅτι οἱ σύγχρονοί του ἐκοιμῶντο κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς ζωῆς των, ἀλλ' ἴσως μετεχειρίζετο ὑπερβολήν. Δι' ὑπολογισμοῦ ὅμως ἁπλουστάτου εὑρίσκομεν ὅτι ἐπασχολοῦμεν εἰς τὸν ὕπνον ἂν ὄχι τὸ ἥμισυ ἀλλὰ βεβαιότατα τὸ τρίτον τῆς ζωῆς μας.

Ἄνθρωπος ἡλικίας 70 ἐτῶν ἐκοιμήθη 24 ἔτη.

Ἂν θέλῃ τις νὰ ὑπολογίσῃ ἐπακριβῶς τὴν διάρκειαν τοῦ ὕπνου ὁλοκλήρου τῆς ζωῆς, ὀφείλει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὄχι μόνον τὸν ὕπνον τῆς ὡριμου ἡλικίας, ἀλλὰ καὶ τῆς νηπιακῆς, τῆς παιδικῆς καὶ τῆς ἐφηβικῆς.

Μὴ δώρθωνε ἂν δὲν εἶσαι βέβαιος.

Τὸ νήπιον κοιμᾶται νυχθημερόν, ἐξυπνᾷ δὲ μόνον ὅπως ζητήσῃ ὀρυδωδῶς τὴν τροφήν του. Τὸ παιδίον πολὺ πρὶν ἢ γείνῃ ἔφηβος κοιμᾶται ὁλόκληρον τὴν νύκτα. Μόνον ὅταν γείνῃ ἀνήρ, ἀρκεῖται εἰς ἐξάωρον καὶ πολλάκις ἑπτάωρον ὕπνον. Ὥστε ὁ μακρὸς ὕπνος τῆς νηπιακῆς καὶ παιδικῆς ἡλικίας αὐξάνει τὸν μέσον ὅρον τοῦ χρόνου, τὸν ὁποῖον ὁ ἄνθρωπος ἀφιερώνει εἰς τὸν ὕπνον. Τὸν χρόνον τοῦτον αὐξάνουσιν αἱ ἀδιαθεσίαι καὶ ἀσθένειαι, ὡς ἐκ τῶν ὁποίων ὁ ἄνθρωπος ἀναγκάζεται νὰ μένῃ ἐπὶ τῆς κλίνης. Εἶτα ἐπέρχεται τὸ γῆρας, τὸ ὁποῖον μᾶς περιορίζει τοσοῦτον συνεχῶς εἰς ἀκινησίαν, καὶ μυρίαι ἄλλαι ἀπροσδόκητοι περιστάσεις.

Πάντων τούτων ἕνεκα δυνάμεθα νὰ ἐξαγάγωμεν τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ ἄνθρωπος διέρχεται ἐπὶ τῆς κλίνης ***πλέον τοῦ τρίτου τῆς ζωῆς του.*** Ὥστε ἄνθρωπος ζήσας ἑβδομήκοντα ἔτη ἀφιέρωσεν ***εἰκοσιτέσσαρα*** εἰς τὸν ὕπνον, ἢ τουλάχιστον εἰς τὴν ἀνάπαυσιν.

Πόσα ἔτη ἐργαζόμεθα; Εἰς τί ἀσχολούμεθα κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ δὲν κοιμώμεθα; Ὁ Sir John Lubbock ἐν τῷ περιέργῳ αὐτοῦ βιβλίῳ τῷ ἐπιγραφομένῳ· ***Ἡ Εὐδαιμονία τοῦ ζῆν***, ὁρίζει ὡς ἀκολούθως τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου. «Ἡ » ζωὴ ἡμῶν διαρκεῖ 70 περί» που ἔτη, ἀλλ' ἐκ τούτων πόσα » μᾶς ἀνήκουσιν; Ὀλίγιστα μέ» νουσιν εἰς τὴν διάθεσίν μας, ἂν » ἀφαιρέσωμεν τὸν καιρὸν τὸν » ὁποῖον δαπανῶμεν εἰς τὸν ὕ» πνον, εἰς τὸ φαγητόν, εἰς τὸ » νὰ ἐνδυώμεθα, νὰ ἐκδυώμεθα, » νὰ γυμναζώμεθα κτλ.»

Ὁ ζήσας 70 ἔτη εἰργάσθη μόνον 11. Ὅπως ἀποδείξωμεν τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται ὑπερβολικόν, ἀναλύομεν ὡς ἑξῆς τὸν χρόνον τῆς ζωῆς μας.

Σπουδάζομεν 3 μόνον ἔτη. Ἡ σπουδὴ τοῦ ἀνθρώπου περιλαμβάνει μόνον τὰς ὥρας, καθ' ἃς ὁ παῖς καὶ ὁ ἔφηβος ***πράγματι σπουδάζει.*** Δὲν περιλαμβάνεται εἰς αὐτὰ ὁ καιρὸς καθ' ὃν διασκεδάζει, περιπατεῖ, συνδιαλέγεται καὶ κοιμᾶται.

Ἀνακεφαλαίωσις. Ἑπομένως ὁ ἄνθρωπος κατὰ τὸν ἑβδομηκονταετῆ αὐτοῦ βίον,

Σπουδάζει	.....	***3 ἔτη***
Διασκεδάζει	.....	***8*** »
Ἀσχολεῖται εἰς καθαριότητα	.....	***3*** »
Τρώγει	.....	***6*** »
Περιπατεῖ	.....	***5*** »
Συνδιαλέγεται	.....	***3*** »
Ἀναγινώσκει	.....	***7*** »
Ἐργάζεται	.....	***11*** »
Καὶ κοιμᾶται	....	**24** »
		Τὸ ὅλον 70 ἔτη

Ἡ εὐγένεια κοστίζει ὀλίγον ἀλλ' ἀξίζει πολύ.

ΠΑΡΑΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Εἷς τῶν μαθητῶν τοῦ διασήμου Γάλλου Παστέρ, ὁ δόκτωρ Ἠλίας Μετσνικώφ, Ῥῶσσος, προσπαθεῖ νὰ ἀνακαλύψῃ μέσον πρὸς καταπολέμησιν τῆς ἀτροφίας κατὰ τὴν γεροντικὴν ἡλικίαν, ὅπως ἐπιβραδυνθῇ οὕτως ὁ θάνατος. Ὁ Μετσνικώφ βασίζει τὴν θεωρίαν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν κυττάρων, ἐξ ὧν ἀποτελεῖται τὸ ἀνθρώπινον σῶμα. Τὰ κύτταρα ταῦτα, μικροσκοπικά, κολυμβῶσιν, οὕτως εἰπεῖν, ἐντὸς τοῦ ἀνθρωπίνου αἵματος, καὶ διαιροῦνται εἰς δύο ἐχθρικὰ στρατόπεδα, αἰωνίως ἀντιμαχόμενα καὶ ἀλληλοτραγῳδόμενα. Ἡ τῶν μικροσκοπικῶν τούτων κυττάρων πάλη εἶνε φρικαλέα. Εἰς ὅλα τὰ ὄργανα τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος τὸ ἀλληλοφάγωμα τῶν κυττάρων ἀρχίζει ἀπὸ τῆς γεννήσεως καὶ ἐξακολουθεῖ μέχρι τοῦ θανάτου.

Κατὰ τὴν νεότητα τὰ κύτταρα τὰ καλούμενα ***μικροφάγα***, καταπίνοντα τὰ ἄλλα κύτταρα τὰ ὀνομαζόμενα ***μακροφάγα***, κερδίζουσι τὴν νίκην. Κατὰ τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν ἐπέρχεται ἰσότης ἐν τῇ πάλῃ. Τέλος κατὰ τὴν γεροντικὴν ἡλικίαν ὑπερισχύουσι τὰ ***μακροφάγα κύτταρα***, καταπίνοντα τοὺς ἀντιπάλους αὐτῶν, οὕτω δὲ ἐπέρχεται ἡ ἀτροφία, καὶ κατὰ συνέπειαν ὁ θάνατος.

Ὁ δόκτωρ Μετσνικώφ ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν ἡσχολήθη μελετῶν, ὅπως ἐξεύρῃ τρόπον νὰ ἐνισχυθῶσιν ἐν τῇ πάλῃ ταύτῃ τὰ ***μικροφάγα κύτταρα*** καὶ ἐξασθενήσωσι τὰ ***μακροφάγα***, οὕτω δὲ ἐπέλθῃ ἡ ἀναστολὴ τῆς γεροντικῆς ἀτροφίας, καὶ ἑπομένως ἡ παράτασις τῆς ζωῆς. Εὗρε τὸν ὁρὸν τῆς ἐξασθενήσεως τῶν ***μακροφάγων κυττάρων*** τοῦ ἤπατος, ἀλλ' ὁ ὁρὸς οὗτος οὐδεμίαν ἔχει ἐνέργειαν εἰς τὰ ἄλλα ὄργανα τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. Πρέπει δι' ἕκαστον αὐτῶν νὰ ἐφευρεθῇ ἰδιαίτερος ὁρός, πρὸς τοῦτο δὲ ἀπαιτεῖται μεγάλη ἐργασία.

Διὰ τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ ὁροῦ τούτου ἐργάζεται σήμερον ὁλόκληρος σχολὴ ὑπὸ τὸν Μετσνικώφ, καὶ μεγάλη ὑπάρχει ἐλπὶς ἡ ἐργασία αὕτη νὰ ἀπολήξῃ εἰς ἐπιτυχίαν. Ἀλλὰ καὶ πολλοὶ Γερμανοὶ ἐπιστήμονες ἀσχολοῦνται εἰς μελέτας πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν μικροφάγων κυττάρων καὶ ἐξασθένησιν τῶν μακροφάγων, ἂν δὲ αἱ μελέται αὗται καταλήξωσιν εἰς εὐχάριστον ἀποτέλεσμα, θὰ κατορθωθῇ παράτασις τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον μακρά.

ΤΙ ΤΡΩΓΟΜΕΝ ΚΑΙ ΤΙ ΠΙΝΟΜΕΝ

Τί τρώγει καὶ πίνει ὁ ἄνθρωπος ἐν διαστήματι 70 ἐτῶν; Ὡς ἡ ἀτμομηχανὴ διὰ νὰ κινηθῇ ἔχει ἀνάγκην γαιανθράκων, οἱ ὁποῖοι δίδουσιν εἰς αὐτὴν τὴν ἀπαιτουμένην δύναμιν, οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος, ἡ ζῶσα αὕτη μηχανή, ἔχει ἀνάγκην ν' ἀναπληρώσῃ ὅ,τι χάνει

Ἄρτος.
160 δράμια καθ' ἑκάστην.
10,220 ὀκάδες εἰς 70 ἔτη.

ἀδιακόπως διὰ τῆς ***θερμότητος*** καὶ ν' ἀποκτήσῃ νέας ***δυνάμεις*** διὰ τὴν καθημερινὴν αὐτοῦ ἐργασίαν, διανοητικὴν ἢ σωματικήν. Πρὸς ἀνάκτησιν τῆς ἀπωλείας ταύτης δίδομεν εἰς τὸ σῶμα ἡμῶν τροφὴν δύο εἰδῶν, ***στερεὰν*** καὶ ***ὑγράν***. Τί δὲ ὁ ἄνθρωπος τρώγει καὶ πίνει ἐν διαστήματι ἑβδομήκοντα ἐτῶν, ὁπότε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ περατοῦται ἡ ζωὴ αὐτοῦ;

1. ***Ἄρτος.*** Ὑπάρχουν ἄνθρωποι τρώγοντες καθ' ἑκάστην ἡμίσειαν ἢ καὶ μίαν ὀκᾶν ἄρτου, καὶ ἄλλοι μὴ τρώγοντες οὔτε ἑκατὸν δράμια. Ἂν δὲ λάβωμεν ὡς μέσον ὅρον **160** δράμια, ἔχομεν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ὀκάδας **146** καὶ ἐντὸς 70 ἐτῶν ὀκάδας **10,220**. (Εἰς τὴν σχετικὴν εἰκόνα (ἀριθ. 1.) φαίνεται ἡ ἀναλογία τοῦ ὄγκου τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ ἄρτου, τὸν ὁποῖον καταναλίσκει ἐντὸς ἑβδομηκονταετίας).

2. ***Οἶνος καὶ ὕδωρ.*** Ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ὁ ἄνθρωπος πίνει καθ' ἑκάστην ἡμίσειαν ὀκᾶν οἴνου καὶ ὕδατος, ἔχομεν κατ' ἔτος

Οἶνος καὶ ὕδωρ.
Ἡμίσεια ὀκὰ καθ' ἑκάστην.
12,740 ὀκάδες εἰς 70 ἔτη.

182 ὀκάδας καὶ εἰς 70 ἔτη ὀκάδας **12,740**.

3. ***Χορταρικά, ὄσπρια, κτλ.*** Ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ὁ ἄνθρω-

πος τρώγει χορταρικά καὶ ὀσπρια **150** δράμια καθ' ἑκάστην, θὰ καταναλώσῃ ἐκ τούτων ἐντὸς ἑνὸς ἔτους **136** ὀκάδας μια ἄλατος. Ἔχομεν οὕτω ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ὀκάδας ***δεκατρεῖς*** καὶ ἐντὸς ἑβδομήκοντα ἐτῶν ὀκάδας **910**.

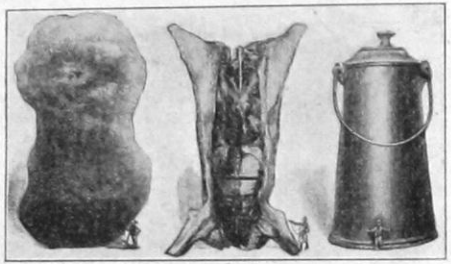

Χορταρικὰ καὶ ὀσπρια. *Καθ' ἑκάστην δρ. 150.* *Εἰς 70 ἔτη ὀκ. 9,520.*

Κρέας. *Καθ' ἑκάστην δρ. 100.* *Εἰς 70 ἔτη ὀκ. 6,370.*

Γάλα. *Καθ' ἑκάστην δρ. 75.* *Εἰς 70 ἔτη ὀκ. 4,760.*

καὶ ἐντὸς ἑβδομήκοντα ἐτῶν ὀκάδας **9,520**.

4. ***Κρέας.*** Οὐδαμῶς εἶνε ὑπερβολικὴ ἡ ποσότης 100 δραμίων κρέατος καθ' ἑκάστην δι' ἕκαστον ἄνθρωπον. Ὡς ἐκ τούτου ἀπαιτοῦνται ἐντὸς 1 ἔτους ὀκάδες **91** καὶ ἐντὸς 70 ἐτῶν ὀκάδες **6,370**.

5. ***Γάλα.*** Ἐπὶ τῇ πιθανωτάτῃ ὑποθέσει ὅτι ὁ ἄνθρωπος πίνει καθ' ἑκάστην **75** δράμια γάλακτος, ἔχομεν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ὀκάδας **68** καὶ ἐντὸς ἑβδομήκοντα ἐτῶν ὀκάδας **4,760**.

6. ***Ἅλας.*** Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ τρώγῃ καθ' ἑκάστην **15** δράμια ἅλατος. Ἔχομεν οὕτω ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ὀκάδας ***δεκατρεῖς*** καὶ ἐντὸς ἑβδομήκοντα ἐτῶν ὀκάδας **910**.

7. ***Ὀπωρικά.*** Ὑποτίθεται ὅτι ὁ ἄνθρωπος τρώγει καθ' ἑκάστην ζο δράμια ὀπωρικῶν. Ὥστε τρώγει ἐντὸς ἑνὸς ἔτους **45** περίπου ὀκάδας καὶ ἐντὸς ἑβδομήκοντα ἐτῶν ὀκάδας **3,192**.

Ὀπωρικά. *Καθ' ἑκαστ. δρ. 50.* *Εἰς 70 ἔτ. ὀκ. 3,192.*

Ἅλας. *Καθ' ἑκ. 15 δρ.* *Εἰς 70 ἔτ. 910 ὀκ.*

Διὰ μία χαρὰ χίλια δάκρυα.

Ο ΑΝΗΡ

Οἱ μεγαλείτεροι ἄνδρες τῆς ἀνθρωπότητος, κατὰ τοὺς Γάλλους, εἰσὶν οἱ ἑπόμενοι **100**.

Ἡγεμόνες.

1. ***Κῦρος*** (560—529 π. Χ.).
2. ***Μ. Ἀλέξανδρος*** (356-323).
3. ***Αὔγουστος*** (63 π. Χ.—14 μ. Χ.).
4. ***Καρολομάγνος*** (742—814).
5. ***Φίλιππος Αὔγουστος*** (1165—1223).
6. ***Δουδοβῖκος ὁ Θος*** (1215—1270).
7. ***Κάρολος ὁ Ε'*** (1494-1557).
8. ***Φραγκῖσκος ὁ Α'*** 1494—1557).
9. ***Ἑρρῖκος ὁ Δ'*** (1553-1610).
10. ***Λουδοβῖκος ὁ ΙΔ'*** (1638—1715).
11. ***Πέτρος ὁ Μέγας*** (1682—1725).
12. ***Ναπολέων ὁ Α'*** (1769-1821).
13. ***Νικόλαος ὁ Β'*** (1868

Πολιτικοί.

14. ***Περικλῆς*** (494—429 π. Χ.).
15. ***Δημοσθένης*** (384-322 »)
16. ***Κικέρων*** (107—43 »)
17. ***Μισὲλ δὲλ Ὀσπιτὰλ*** (1507—1573).
18. ***Σουλλὺ*** (1560—1641).
19. ***Ῥισελιὲ*** (1585—1642).
20. ***Μαζαρῖνος*** (1662—1701).
21. ***Κολβὲρ*** (1619—1683).
22. ***Φραγκλῖνος*** (1706—1790).
23. ***Τουργὼ*** (1727—1781).
24. ***Βάσιγκτων*** (1732—1799).
25. ***Λάζαρος Καρνὼ*** (1753—1823).
26. ***Λαφαγιὲτ*** (1757—1834).
27. ***Θιὲρς*** (1797—1871).
28. ***Γαμβέτας*** (1838—1882).

Φιλόσοφοι.

29. ***Σωκράτης*** (468-399 π. Χ.).
30. ***Ἀριστοτέλης*** (384-322 »)
31. ***Μονταὶν*** (1533—1592).
32. ***Ῥουσὼ*** (1712—1778).
33. ***Διδερὸ*** (1713—1784).

Ἐπιστῆμαι, ἀνακαλύψεις, ἐφευρέσεις.

34. ***Ἀρχιμήδης*** (267-212 π. Χ.).
35. ***Γουτεμβέργιος*** (1400-1468).
36. ***Παλισὺ*** (1510—1590).
37. ***Γαλιλαῖος*** (1564—1642).
38. ***Παρμαντιὲ*** (1737—1813).
39. ***Λαβοαζιὲ*** (1743—1794).
40. ***Βόλτα*** (1745—1827).
41. ***Ζακὰρ*** (1752—1834).
42. ***Σὰρπ*** (1763—1805).
43. ***Ἀμπὲρ*** (1775—1836).
44. ***Ἀραγὼ*** (1786—1863).
45. ***Δομπὰλ*** (1787—1843).
46. ***Ἔδισων*** (1847—).

Ἰατρικὴ καὶ χειρουργική.

47. ***Ἱπποκράτης.***

Ἡ ὡραιότης παρέρχεται, ἡ ἀξία μένει.

48. *Ἀμβρόσιος Παρὲ* (1517—1590).
49. *Δουπουΐτρεν* (1777-1835).
50. *Πινὲλ* (1746—1826).
51. *Ζένερ* (1749—1826).
52. *Παστὲρ* (1822—1895).
53. *Βερνὰρ* (1813—1878).
54. *Ῥοῦ* (1853—).

Γράμματα.

55. *Ὅμηρος.*
56. *Βιργίλιος* (70 π. Χ. — 1 μ. Χ.).
57. *Ὁράτιος* (64 π. Χ.—8 μ.Χ.).
58. *Μαλὲρβ* (1555—1628).
59. *Σαίξπηρ* (1564—1616).
60. *Δεσκὰρτ* (1595—1650).
61. *Κορνήλιος* (1606—1684).
62. *Λαφονταίν* (1631—1695).
63. *Μολιέρος* (1622—1673).
64. *Πασκὰλ* (1623—1662).
65. *Βοσουέτος* (1627—1704).
66. *Βοαλὼ* (1636—1711).
67. *Ῥακίνας* (1639—1699).
68. *Φενελὼν* (1641—1715).
69. *Λαβρουγιὲρ* (1645—1696).
70. *Βολταὶρ* (1694—1778).
71. *Βυφφὼν* (1707—1778).
72. *Σατωβριὰν* (1768—1848).
73. *Λαμαρτὶν* (1790—1869).
74. *Βαλζὰκ* (1779—1850).
75. *Βίκτωρ Οὐγγὼ* (1802 — 1885).

Θαλασσοπόροι.

76. *Χριστοφόρος Κολόμβος* (1435—1506).
77. *Μαγγελὰν* (1470—1521).
78. *Δουπλέϊξ* (1697—1763).
79. *Λαπερούζ* (1741—1788).
80. *Βουγαινβὶλ* (1729—1811).

Ζωγραφικὴ[1], γλυπτικὴ[2], ἀρχιτεκτονικὴ[3].

81. *Μιχαὴλ Ἄγγελος* (1475—1564).
82. *Ῥαφαὴλ* (1463—1520).
83. *Γουζὼν* (1515—1572).
84. *Κουζὲν* (1500—1590).
85. *Πιλὼν* (1535—1590).
86. *Βωβὰν* (1633—1707).
87. *Ῥοῦβενς* (1577—1640).

Στρατιωτικοί.

88. *Σκιπίων ὁ Ἀφρικανὸς* (235—183 π. Χ.).
89. *Ἰούλιος Καῖσαρ* (101—44 π. Χ.).
90. *Βεσινγετόριξ* (82-42 π. Χ.).
91. *Δουγουεσκλὶν* (1314-1380).
92. *Βαγυὰρ* (1475—1524).
93. *Τουρὲν* (1611—1675).
94. *Κονδὲ* (1621—1686).
95. *Χὸς* (1768—1797).
96. *Μαρσὼ* (1769—1796).
97. *Κλέβερ* (1758—1800).
98. *Μασένα* (1758—1817).
99. *Ῥουζὼ* (1784—1849).
100. *Σανζὺ* (1823—1883).

Κατὰ δὲ τοὺς Ἀμερικανούς, οἱ ἐνδοξότεροι ἄνδρες τοῦ 19ου αἰῶνος ὑπῆρξαν οἱ ἀκόλουθοι

1. *Λίγκολν.* 2. *Γκράν.* 3. *Νέλσων.* 4. *Δοὺξ Οὐέλιγκτων.* 5. *Βίσμαρκ.* 6. *Γλάδστων,* 7. *Ναπολέων Α΄.* 8. *Μόλτκε.* 9. *Θιέρς.* 10. *Δισραέλης.* 11. *Νιοῦ-*

1. Ἐλησμονήθησαν οἱ Ἀπελλῆς, Ζεῦξις, Πολύγνωτος, Παράσιος.
2. Ἐλησμονήθησαν οἱ Φειδίας, Πραξιτέλης.
3. Ἐλησμονήθησαν Ἰκτῖνος κτλ.

Κάλλιο πέντε καὶ στὸ χέρι παρὰ δέκα καὶ καρτέρει.

μαν. 12. *Λίβιγστων.* 13. *Παστέρ.* 14. *Χόου.* 15. *Ἔγγελ.* 16. *Οὔμβολδ.* 17. *Φαραδὲϋ.* 18. *Γκαῖτε.* 19. *Σέφερσων.* 20. *Ἔδουϊν.* 21. *Μπούθ.* 22. *Φόρτουνυ.* 23. *Μεϊσονιέ.* 24. *Θόρβαλσεν.* 25. *Στούαρ Μίλ.* 26. *Τάρνεκ.* 27. *Οὐέβστερ.* 28. *Τάκεραι.* 29. *Ὥτμορν.* 30. *Τέννυσων.* 31. *Ῥοῦσελ.* 32. *Λόβελ.* 33. *Λογγφελόου.* 34. *Ἔμερσων.* 35. *Coleridge.* 36. *Χούξλεϋ.* 37. *Κάρλυλ.* 38. *Βύρων.* 39. *Οὐάλτερ Σκὼτ.* 40. *Μπρόουνιγγ.* 41. *Δίκενς.* 42. *Βαλζάκ.* 43. *Β. Οὐγγώ.* 44. *Φρόβελ.* 45. *Δαγκέρ.* 46. *Σχίλλερ.* 47. *Μπετόβεν.* 48. *Βάγνερ.* 49. *Δουμᾶς πατήρ.* 50. *Ἔρ. Ἄϊνε.* 51. *Δάρβιν.*

Ο ΜΕΓΑΣ ΠΑΣΤΕΡ ΚΑΙ ΑΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ ΑΥΤΟΥ

Ὁ *Παστὲρ* ὑπῆρξεν, ὡς ὑπὸ πάντων ὁμολογεῖται, ὁ μεγαλείτερος ἀνὴρ τοῦ ΙΘ' αἰῶνος καὶ ὁ μέγιστος τῶν εὐεργετῶν τῆς ἀνθρωπότητος. Κατήγετο ἐκ ταπεινῆς οἰκογενείας, διότι ἦτο τέκνον ἁπλοῦ βυρσοδέψου, καὶ ἐγεννήθη κατὰ δεκέμβριον τοῦ 1822. Κατὰ τὴν εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον φοίτησιν αὐτοῦ ἦτο μὲν ἐπιμελέστατος, ἀλλ' οὐδὲν προανήγγελλε τὸν μέλλοντα μέγαν σοφόν. Ὑπεῖθετο μάλιστα κατ' ἀρχὰς ὅτι ἦτο προωρισμένος διὰ τὴν ζωγραφικήν, διότι εἶχε ζωγραφίσει κατὰ τὴν ἐφηβικὴν αὐτοῦ ἡλικίαν τὴν μητέρα του μετὰ καταπληκτικῆς ὁμοιότητος.

Μικρὸν κατὰ μικρὸν ἀνεπτύχθη παρ' αὐτῷ ὁ πρὸς τὴν ἐπιστήμην ἔρως. Προσκοληθεὶς ὡς προπαρασκευαστὴς εἰς τὸ χημεῖον τοῦ γυμνασίου τῆς γαλλικῆς πόλεως Arbois, ἐποίησεν ἐνταῦθα τὴν περὶ ***ὑπάρξεως μικροβίων*** σπουδαιοτάτην αὐτοῦ ἀνακάλυψιν, ἡ ὁποία παρέσχεν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ἀνεκτιμήτους εὐεργεσίας. Καὶ πρῶτον ἀνεκάλυψε μεθόδους προφυλάξεως τῶν οἴνων ἀπὸ τῶν προσβαλλόντων αὐτοὺς μικροοργανισμῶν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐνέσκηψεν ἐν Γαλλίᾳ νόσος ἐπὶ τῶν μεταξοσκωλήκων. Οὗτοι ἐκαλύπτοντο αἴφνης ἀπὸ ὑπομελαίνας κηλίδας καὶ ἀπέθνησκον μεθ' ὁλίγας ἡμέρας, ἐκ τούτου δὲ ἡ Γαλλία ὑφίστατο μεγίστας ζημίας. Ἐνῷ ἐπὶ Λουδοβίκου Φιλίππου παρήγοντο ***εἴκοσιν ἑκατομμύρια χιλιογράμμων*** κουκούλια, ἐκπροσωποῦντα ἀξίαν **100,000,000** φράγκων, τῷ 1865 ἡ παραγωγὴ αὕτη περιωρίσθη μόνον εἰς τὸ τρίτον τοῦ ποσοῦ τούτου.

Ἀπηλπισμένοι οἱ μεταξοπαραγωγοί, ἀπηύθυνον αἴτησιν εἰς τὴν γαλλικὴν κυβέρνησιν, ὅπως διατάξῃ τὴν μελέτην τῆς ἀσθενείας τῶν μεταξοσκωλήκων, ὁ δὲ Παστέρ, ὁ οὐδέποτε μέχρι

Ἡ σπίθα ἀνάπτει τὴ φωτιά.

τοῦδε ἰδὼν μεταξοσκώληκα, ἀνακαλύπτει διὰ τοῦ μικροσκοπίου ὅτι αἱ ὑπομέλαιναι κηλίδες, αἱ προκαλοῦσαι τὴν ἀσθένειαν, δὲν εἶνε ἄλλο ἢ σωρεία μικροβίων. Ἐννοήσας ὅτι ταῦτα ἀπὸ τῶν χρυσαλίδων μεταδίδονται εἰς τὸν μεταξόσπορον καὶ ἀπὸ τούτου εἰς τὸν σκώληκα, συνιστᾷ τὸν ἀποχωρισμὸν τῶν ἀσθενῶν ὠαρίων ἀπὸ τῶν ὑγιῶν, καὶ οὕτω προλαμβάνεται τὸ κακόν.

Ὁ Παστὲρ.

Ἀπὸ τῶν σκωλήκων μεταβαίνει εἰς τὰ ζῶα. Ἐνσκήπτει εἰς αὐτὰ τρομερὰ ἐπιδημία καὶ θνησιμότης 20 ἐπὶ τοῖς ἑκατόν, ἡ δὲ ἐκ τούτου ζημία ὑπολογίζεται μόνον διὰ τὴν Γαλλίαν εἰς **20,000,000** φράγκων. Ὁ Παστὲρ κατορθώνει ν' ἀνακαλύψῃ καὶ ν' ἀπομονώσῃ τὸ προκαλοῦν τὴν καταστροφὴν ταύτην μικρόβιον, μετατρέπει τὸ μόλυσμα εἰς ἐμβολιασμόν, ἐκ τούτου δ' ἐπιτυγχάνονται θαυμάσια ἀποτελέσματα. Τῷ 1882 ἐμβολιάζονται ἐν Γαλλίᾳ **613, 740** πρόβατα καὶ **83, 946** βάδια, ἀπὸ δὲ τοῦ 1882—1887 ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐμβολιασθέντων προβάτων ἀνέρχεται εἰς **1,600,000** τῶν δὲ βοῶν εἰς **200,000**. Τὰ τὸν θάνατον διαφυγόντα ζῶα ταῦτα ἐκπροσωποῦσιν ἀρκετὰ ἑκατομμύρια, τὰ ὁποῖα ἐκέρδισαν οἱ Γάλλοι κτηνοτρόφοι.

Ἐκ τῆς τοιαύτης αὐτοῦ ἀνακαλύψεως καὶ τῆς προλήψεως τῆς ἀσθενείας τοῦ μεταξοσκώληκος ὁ Παστὲρ ἠδύνατο, καὶ ἐδικαιοῦτο νὰ κερδίσῃ ἑκατομμύρια. Τῷ προσεφέρθησαν μάλιστα καὶ γενναῖα χρηματικὰ ποσά, ἀλλ' οὐδὲν τούτων ἐδέχθη. Εἰργάζετο ἀφιλοκερδῶς, εἰργάζετο διὰ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὴν ἐπιστήμην, περιφρονῶν δὲ τὰ πλούτη, ἤρκειτο εἰς τὴν σύνταξιν, τὴν ὁποίαν ἐχορήγησαν αὐτῷ ἐξ εὐγνωμοσύνης τὰ νομοθετικὰ σώματα τῆς πατρίδος αὐτοῦ.

Ἀπὸ τῶν ζώων μεταβαίνει εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ὁ λυσσόδηκτος παρουσιάζει τὰ ἑπόμενα συμπτώματα. Κυριεύεται ὑπὸ σπασμῶν, καὶ τῆς μανίας ὅπως δαγκάσῃ πᾶν τὸ προσηνχόν, εἶτα καταπίπτει ἀσθμαίνων καὶ ἀποθνήσκει ἐν τῷ μέσῳ τρομερᾶς ἀγωνίας. Οὐδεὶς τολμᾷ νὰ τὸν πλησιάσῃ, οὐδεὶς ἀποφασίζει νὰ τὸν περιποιηθῇ, ὅπως δὲ ἀπαλλαγῶσιν αὐτοῦ ὅσον οἷόν τε ταχύτερον, τὸν ἔπνιγον ἄλλοτε μεταξὺ δύο στρωμάτων. Μέχρι τοῦδε πρὸς θεραπείαν τῆς λύσσης ἡ ἐπιστήμη οὐδὲν εἶχε κατορθώσει ν' ἀνακαλύψῃ.

Ὁ Παστὲρ ἀνακαλύπτει τὸ μικρόβιον τῆς λύσσης, τὸ ἀπομονώνει, τὸ καλλιεργεῖ, μετατρέπει καὶ πάλιν τὸ μόλυσμα εἰς ὁρόν, καὶ δοκιμάζει αὐτὸν ἐπὶ κυνῶν ὑγιῶν καὶ λυσσοδήκτων. Τὸ πείραμα ἐπέτυχεν εἰς τοὺς κύνας, ἀλλ' ἆρα θὰ ἐπιτύχῃ καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον; Ἐνῷ ὁ σοφὸς ἀμφιβάλλει περὶ τούτου, μεταβαίνει παρ' αὐτῷ κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1885 λυσσόδηκτος Ἀλσατιανὸς νεανίας, καλούμενος ***Ἰωσὴφ Μέϊστερ***, τὸν ὁποῖον εἶχε δαγκάσει πρὸ δύο ἡμερῶν λυσσαλέος κύων. Ἤδη παρουσιάζεται ἡ εὐκαιρία ὅπως ὁ Παστὲρ ποιήσῃ τὸ μέγα αὐτοῦ πείραμα, ἀλλὰ διστάζει. Προσκαλεῖ τότε δύο ἰατροὺς, συμβουλεύεται αὐτούς, καὶ εἰς τὰς προτροπὰς αὐτῶν ὑπείκων ὑποβάλλει τὸν νεανίαν εἰς τὴν ἀπαιτουμένην θεραπείαν. Νοσηλεύει αὐτὸν ἐπὶ 22 ἡμέρας, τὴν δὲ 27 Ἰουλίου οὗτος ἀπέρχεται εἰς Ἀλσατίαν. Ἐνῷ δὲ ὁ Παστὲρ ἀμφιβάλλει περὶ τῆς θεραπείας, λαμβάνει περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου παρὰ τοῦ Ἰωσὴφ τὸ ἑπόμενον ἐπιστόλιον· ***Ἀγαπητέμου Παστέρ, σὲ διαβεβαιῶ μετὰ μεγίστης χαρᾶς ὅτι εἶμαι πολὺ καλά***.

Τὸ ἐπιστόλιον τοῦτο ἐπροξένησεν εἰς τὸν σοφὸν μεγίστην ἀνακούφισιν. Ἔκτοτε ἤρξατο θεραπεύων μετὰ πεποιθήσεως τοὺς λυσσοδήκτους, τὰ δὲ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν θαυμάσια. Ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1885 μέχρις Αὐγούστου τοῦ 1886 ἐνοσήλευσεν **1726** λυσσοδήκτους, ἐκ τούτων δ' ἀπέθανον μόνον ***δέκα***.

Τοιοῦτος ὑπῆρξεν ὁ μέγας εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητος ***Παστέρ***, ἀποθώσας κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1895.

Εἰς τὴν χώραν τῶν τυφλῶν βασιλεύει ὁ μονομάτης.

ΨΕΥΔΗΣ ΝΕΚΡΟΣ

Χαριεστάτη δίκη ἐξελίχθη πρό τινων μηνῶν εἰς ἓν τῶν ἀστυνομικῶν δικαστηρίων τοῦ Λονδίνου, τὸ δὲ ἐδώλιον τοῦ κατηγορουμένου κατεῖχεν εἷς φοιτητὴς τῆς ἰατρικῆς, ὀνόματι Χάρισων. Οὗτος, εὑρι-

Ἡ πολὺ παχειὰ γάτα δὲν πιάνει ποντικούς.

σκόμενος εἰς γραμματικὰς στενοχωρίας, καὶ οὐδὲν ἔχων πλέον νὰ ἐκποιήσῃ πλὴν μιᾶς ἀποδείξεως ἀσφαλιστικῆς ἑταιρίας, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀσφαλισθῇ ὁ ἴδιος ἀντὶ **200** λιρῶν, ἀπέφασισε ν' ἀποθάνῃ, χωρὶς δὲ νὰ χάσῃ καιρόν, ἔθεσε τὸ σχέδιόν του εἰς ἐνέργειαν.

Τὴν ἐπιοῦσαν ἠσθένησε ψευδῶς, ὡς ἐκ τῶν ἰατρικῶν του δὲ γνώσεων ὑπεκρίνετο μὲ τόσην ἐντέλειαν τὸν ἀσθενῆ, ὥστε ὁ προσκληθεὶς ἰατρὸς ἐξηπατήθη. Ἐν τούτοις ἡ ἀσθένεια ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ προώδευε, μίαν δὲ πρωΐαν ὁ Χάρισων εἶπεν εἰς τὸν ἰατρόν του, ὅτι αἰσθάνεται τὸν θάνατον αὐτοῦ προσεγγίζοντα, καὶ ὅτι ὡς ἐκ τούτου ἔγραψεν εἰς τὸν νεώτερον ἀδελφόν του νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ παρευρεθῇ εἰς τὰς τελευταίας αὐτοῦ στιγμάς.

Πράγματι μετὰ δύο ἡμέρας εἷς νέος, ὁμοιάζων καταπληκτικῶς πρὸς τὸν ἀσθενῆ ἀλλ' ἀμύστακος, παρουσιάζεται εἰς τὸν ἰατρὸν καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, ὅτι ὁ δυστυχὴς ἀδελφός του Χάρισων ἀπέθανε τὴν ἑσπέραν τῆς χθές. Ἐζήτησεν ἐπομένως πιστοποιητικὸν ἵνα τὸν θάψῃ. Ὁ ἰατρὸς ἔδωκε τὸ πιστοποιητικόν, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον μετανοήσας διὰ τὴν εὐκολοπιστίαν του, ἠθέλησε νὰ ἴδῃ τὸν νεκρὸν καὶ μετέβη εἰς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ. Ἐκεῖ ὅμως εὗρε τὸ δωμάτιον κλειστόν, καὶ μολονότι εἶδεν ἓν νεκρώσιμον ἐπὶ τῆς θύρας, ἐκάλεσε τὴν ἀστυνομίαν.

Μετ' ὀλίγον ὁ ἀστυνομικὸς κλητὴρ παρεβίασε τὴν θύραν τοῦ δωματίου, καὶ παρέστη μετὰ τοῦ ἰατροῦ πρὸ τοῦ ἐξῆς ἀστείου θεάματος. Δύο κουβέρται, τυλιγμέναι ἐν εἴδει ἀνθρωπίνου σώματος, ἐκαλύπτοντο διὰ σινδόνης, εἰς δὲ τὸ ἐπάνω μέρος ὑπῆρχεν ἓν κρανίον νεκροῦ μετὰ περούκας. Ταυτοχρόνως ἠκούσθησαν βήματα εἰς τὸν διάδρομον, καὶ μετ' ὀλίγον ἡ φυσιογνωμία τοῦ ἥρωος ἐνεφανίσθη πρὸ τῆς θύρας, ἐνῷ ὄπισθέν του ἤρχοντο δύο ἀχθοφόροι κομίζοντες φέρετρον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐπρόκειτο νὰ τοποθετήσῃ τὸν δῆθεν νεκρόν ... τοῦ ἑαυτοῦ του, ἵνα τὸν θάψῃ, ἀκολούθως δὲ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἀσφαλιστικὴν ἑταιρίαν καὶ νὰ λάβῃ τὰς **200** λίρας. Δυστυχῶς ὅμως διὰ τὸν Χάρισων τὸ μὲν φέρετρον ἐπεστράφη, αὐτὸς δὲ ὡδηγήθη εἰς τὸ κρατητήριον.

ΑΦΗΡΗΜΕΝΟΙ

Ἴδιως εἶνε ἀφῃρημένοι οἱ μαθηματικοί. Ὁ διάσημος Ἄγγλος Νεύτων, ὁ ἀνακαλύψας τὸν νόμον τῆς βαρύτητος, διὰ τοῦ ὁποίου κινοῦνται τὰ οὐράνια σώματα, ἠθέλησε μίαν ἡμέραν νὰ πληροφορηθῇ ἐν διαστήματι πόσων δευτερολέπτων εἶνε δυνατὸν νὰ βράσῃ ἓν ὠόν. Ἑπομένως ἐξήγαγε τῶν θυλακίων αὐτοῦ τὸ ὡρολόγιόν του, μεγίστης ἀξίας, καὶ ἔλαβεν ἓν ὠὸν ὅπως τὸ βύψῃ ἐντὸς τοῦ ζέοντος ὕδατος. Ἀλλ' ἀντὶ νὰ βύψῃ ἐντὸς τοῦ ὕδατος τὸ ὠόν ἔρριψε τὸ ὡρολόγιόν του καὶ ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρά του τὸ ὠόν.

Καὶ ὁ διάβολος ἦτο ὡραῖος ὅταν ἦτο νέος.

Η ΓΥΝΗ

Η ΑΛΗΘΗΣ ΚΑΛΛΟΝΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

Ἡ γυναικεία καλλονὴ εἶνε διάφορος, κατὰ τὴν περὶ καλαισθησίας ἰδέαν τῶν διαφόρων λαῶν. Εἷς συγγραφεὺς διατείνεται ὅτι γυνὴ ὡραία διὰ τὸν Εὐρωπαῖον εἶνε ὡραία δι' ὅλον τὸν κόσμον, ἀλλ' ἕτερος, ὁ Δάρβιν ἀμφιβάλει ἂν ὁ ἄραψ θὰ ἐπροτίμα εὐειδοῦς αἰθιοπίδος ὡραίαν Εὐρωπαίαν. Νομίζομεν ὅτι ὁ Δάρβιν ἔχει δίκαιον.

Τὸ ἄκρον ὦτον τῆς καλλονῆς εὑρίσκεται εἰς μίαν γυναῖκα ὅταν ἔχῃ·

1. Τὴν κόμην τῶν γυναικῶν τοῦ Γάγγου.
2. Τὴν ὀῖνα τῶν Ἑλληνίδων.
3. Τὸ στόμα τῶν Ἀγγλίδων.
4. Τὸ χρῶμα τῶν Γερμανίδων.
5. Τὸ ἀνάστημα τῶν Γεωργιανῶν.
6. Τοὺς πόδας τῶν Κινέζων.
7. Τοὺς ὀδόντας τῶν Αἰθιοπίδων.
8. Τοὺς βραχίονας τῶν Φλαμανδῶν.
9. Τὰς κνήμας τῶν Ἰταλίδων.
10. Τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν Ἀνδαλουσίων.
11. Καὶ τέλος τὴν χάριν τῶν Παρισινῶν.

Οἱ Εὐρωπαῖοι ἐπιζητοῦσιν ἐν γένει εἰς τὴν καλλονὴν τῆς γυναικὸς τὰ ἑξῆς. ***Ἐπιδερμίδα*** λευκὴν καὶ λεπτήν, λείαν, ζωηράν, καὶ χρώματα δροσερά. ***Σάρκας*** στερεὰς καὶ ἁπαλὰς εἰς τὴν ἀφήν. ***Μέλη*** ἁρμονικά. ***Πάχος*** μέτριον. Ἄλλως ἡ καλλονὴ διαφέρει ἐπαισθητῶς, ἀναλόγως τοῦ ἀνοικτοῦ ἢ βαθέος χρώματος τῆς κόμης. Οὕτως ἡ ξανθὴ καλλονὴ εἶνε λαμπροτέρα, χαριεστέρα, μᾶλλον γυναικεία, ἐνῷ ἡ μελαγχροινὴ εἶνε ἐπιβλητικωτέρα, περιπαθεστέρα, ἀνδρικωτέρα.

Καὶ τοιαύτη μὲν ἡ καλλονὴ διὰ τοὺς Εὐρωπαίους. Ἀλλ' εἷς ἄραψ ποιητὴς φρονεῖ ὅτι, διὰ νὰ εἶνε ἡ γυνὴ ἐντελῶς ὡραία, πρέπει νὰ ἔχῃ τὰ ἀκόλουθα·

Τέσσαρα μαῦρα. Τὴν κόμην, τὰς ὀφρῦς, τὰς βλεφαρίδας καὶ τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν.

Τέσσαρα λευκά. Τὸ δέρμα, τὸν βολβὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ, τοὺς ὀδόντας καὶ τὰς κνήμας.

Τέσσαρα ἐρυθρά. Τὴν γλῶσσαν, τὰ χείλη, τὰ οὖλα καὶ τὰ μῆλα τῶν παρειῶν.

Ὁ χρυσὸς δὲν λερώνει.

Τέσσαρα στρογγύλα. Τὴν κεφαλήν, τὸν λαιμόν, τὸ ἀντιβράχιον καὶ τὰ σφυρά.

Τέσσαρα μακρά. Τὴν ῥάχιν, τοὺς δακτύλους, τοὺς βραχίονας καὶ τὰς κνήμας.

Τέσσαρα πλατέα. Τὸ μέτωπον, τοὺς ὀφθαλμούς, τὴν χώραν τῶν νεφρῶν καὶ τὰ ἰσχία.

Ὁ Πλάτων λέγει ὅτι ἡ καλλονὴ εἶνε τὸ ὑπέρτατον ἀγαθὸν ἐπὶ τῆς γῆς, οἱ δὲ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἀπέδιδον εἰς τὴν καλλονὴν τοσαύτην σημασίαν, ὥστε οἱ Σπαρτιᾶται κατεδίκασαν εἰς βαρὺ πρόστιμον τὸν βασιλέα αὐτῶν Ἀρχίδαμον, διότι ἐνυμφεύθη γυναῖκα ἄσχημον καὶ καχεκτικήν, ἐξ ἧς δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ παραχθῶσιν ὡραῖοι πρίγκηπες, ὅπερ ἦτο τότε ἀπαραίτητον διὰ τὴν διοίκησιν τῶν λαῶν. Ἡ καλλονὴ εἶνε κληρονομική, ὅπως ἐν γένει ὅλαι αἱ ἰδιότητες τῶν ὀργανικῶν ἱστῶν. Ὁ νόμος τῆς κληρονομικότητος ἰσχύει ἐπὶ ὅλων τῶν ζώντων ὄντων καὶ ἐξασφαλίζει τὴν διαιώνισιν τοῦ εἴδους.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΑΙ

Κατά τινα τελευταίαν στατιστικήν, ὑπάρχουσιν ἐν Γαλλίᾳ **12,907,042** γυναῖκες ἔχουσαι ἡλικίαν 20 ἐτῶν, ἐκ τούτων δὲ ζῶσιν ἐκ τῆς ἐργασίας ἡ τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν **5,351,069** Αὗται κατ' ἐπαγγέλματα διαιροῦνται ὡς ἑξῆς·

450 ἰατροί.
519 φιλόλογοι.
3,600 ζωγράφοι καὶ γλύπτ.
3,500 ἠθοποιοί.
13,000 μαῖαι.
30,000 μοδίστραι.
50,000 κυβερνητικοὶ ὑπάλ.
95,000 μοναχαί.
100,000 διδασκάλισαι.
245,000 ἐμποροϋπάλληλοι.
570,000 ἐργάτιδες ἐργοστασ.
650,000 ὑπηρέτριαι.
950,000 ῥάπτριαι.
2,700,000 γεωργοί.

Εἰς ταύτας προσετέθησαν περὶ τὰ τέλη τοῦ 1900 καὶ δύο γυναῖκες δικηγόροι. Καὶ ἐπετρέπετο μὲν μέχρι τοῦδε εἰς τὰς γυναῖκας νὰ σπουδάζωσι τὰ νομικά, ἀλλὰ δὲν ἐπετρέπετο νὰ μετέρχωνται τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα. Πρώτη ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸ δικαστήριον, κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1900 ἡ κυρία ***Πτί***, ῥωσσικῆς καταγωγῆς, νυμφευθεῖσα τὸν Γάλλον δικηγόρον Μωρὶς Βερνάρ, καὶ ἔδωκε πρὸ τῶν δικαστῶν τὸν ἀπαιτούμενον ὅρκον. Μετὰ 15 ἡμέρας ἔπραξε τὸ αὐτὸ ἡ δεσποινὶς Σωβέν, ἀδελφὴ δικηγόρου καὶ βουλευτοῦ.

Εἰς τὸ μεγάλο σκότος ἄναψε μεγάλο φανάρι.

ΑΙ ΠΡΩΤΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Πολύμνια Παναγιωτίδου, *φαρμακοποιός*. Ἐγεννήθη ἐν ***Τσκὰτ*** τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἡ δὲ οἰκογένεια αὐτῆς ἀπὸ ἐτῶν μετῴκησεν εἰς Ἀθήνας. Ἡ δεσποινὶς Πολύμνια διήνυσε τὰς ἐγκυκλίους αὐτῆς σπουδὰς ἐν τῷ Ἀρσακείῳ, καὶ ἔτυχε πτυχίου πρωτοβαθμίου διδασκαλίσσης, ἀλλ' εἶτα ἀσκηθεῖσα ἰδιαιτέρως εἰς τὰ γυμνασιακὰ μαθήματα, ἠξιώθη ἀπολυτηρίου γυμνασίου, δι' οὗ ἐνεγράφη εἰς τὴν φαρμακευτικὴν σχολήν. Πρώτη δὲ μεταξὺ τῶν Ἑλληνίδων, ἐπιδοθεῖσα εἰς τὸν κλάδον τοῦτον, μετὰ εὐδοκίμους σπουδὰς ἀπέκτησε τῷ 1899 τὸ δίπλωμα φαρμακοποιοῦ, κατὰ δὲ τῷ 1900 ἔλαβε καὶ τὴν ἄδειαν ὅπως μετέρχεται τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο, ἀλλὰ δυστυχῶς ἀπέθανεν.

Θηρεσία Ῥοκᾶ, *διδάκτωρ τῆς φιλολογίας*. Ἡ δεσποινὶς αὕτη, ὑποστᾶσα αὐστηρὰν διδακτορικὴν δοκιμασίαν κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1898, ἠρίστευσεν εἰς τὰ πρῶτα σχεδὸν καὶ σπουδαιότερα μαθήματα, ἦτοι εἰς τὴν ἑλληνικὴν καὶ λατινικὴν φιλολογίαν, τὴν γραμματολογίαν, τὴν ἱστορίαν τῆς Φιλοσοφίας καὶ τῆς Καλλιτεχνίας κτλ. καὶ διορίσθη καθηγητὴς ἐν τῷ Ἀρσακείῳ Παρθεναγωγείῳ. Ταυτοχρόνως ἐδίδασκε καὶ εἰς ἄλλα ἐκπαιδευτήρια θηλέων μετ' ἐκτάκτου ζήλου καὶ ἐπιτυχίας. Ἡ Θηρεσία Ῥοκᾶ ἐνυμφεύθη τὸν καθηγητὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου κ. Μαργαρίτην Εὐαγγελίδην.

Ἀδελφαὶ Παναγιωτάτου, *διδάκτορες τῆς ἰατρικῆς*. Αἱ δεσποινίδες Παναγιωτάτου εἰσὶν αἱ ***πρῶται ἑλληνίδες διδάκτορες***. Καλοῦνται ἡ μὲν Ἀγγελικὴ ἡ δὲ Ἀλεξάνδρα, ἐσπούδασαν τὴν ἰατρικὴν ἐν τῷ Ἀθηναϊκῷ Πανεπιστημίῳ, καὶ κατώρθωσαν διὰ τῆς εὐφυΐας καὶ ἀκαταπονήτου μελέτης νὰ τύχωσι κατὰ τὰς ἐξετάσεις αὐτῶν ἐπιζήλου βαθμοῦ ***ἄριστα*** κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1896. Κατάγονται ἐκ Κεφαλληνίας, καὶ ἔχουσι σήμερον ἡλικίαν ἡ μὲν Ἀγγελικὴ 27—28 ἐτῶν ἡ δὲ Ἀλεξάνδρα 25—26. Δεκατριετεῖς μόλις ἠρίστευσαν ἐν τῷ Ἀρσακείῳ, ἀξιωθεῖσαι τοῦ διδασκαλικοῦ πτυχίου, μεθ' ὃ φοιτήσασαι ἐν τῇ σχολῇ τῶν καλογραιῶν, προσῆλθον εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν καὶ ἔτυχον τοῦ διπλώματος τῆς Γαλλικῆς ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ κ. Ῥαμόλ. Εἶτα διδαχθεῖσαι τὰ ἐγκύκλια μαθήματα ὑπὸ ἰδιαιτέρων καθηγητῶν, προσῆλθον εἰς τὸ Βαρβάκειον λύκειον καὶ ἔτυχον τοῦ γυμνασιακοῦ ἀπολυτηρίου, μεθ' ὃ ἐνεγράφησαν εἰς τὴν ἰατρικὴν σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου. Τῇ 20 δεκεμ-

Ὁ ἔχων ἄδικον φωνάζει δυνατώτερον τῶν ἄλλων.

βρίου τοῦ 1896 αἱ δύο ἀδελφαὶ ἐνεφανίσθησαν ὅπως ὑποστῶσι τὴν διδακτορικὴν δοκιμασίαν. Ἡ αἴθουσα τοῦ Πανεπιστημίου ἦτο ἐκτάκτως κατάμεστος, οἱ καθηγηταὶ καὶ οἱ φοιτηταὶ συνωστίζοντο μέχρις ἀσφυξίας, αἱ δὲ δύο δεσποινίδες τῇ ἰατρικῇ σχολῇ. Ὅπως ἐννοηθῇ ὁ θρίαμβος τῶν ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν πρωτοφανῶν τούτων ἐξετάσεων, παραθέτομεν τὴν χαρακτηριστικὴν προσλαλιάν, ἣν ἀπηύθυνεν ὁ κοσμήτωρ τῆς ἰατρικῆς σχολῆς μὲ τὴν ἀναγγελίαν τῆς ἐπισήμου ἀναγορεύσεώς των.

Ἀδελφαὶ Παναγιωτάτου.

Δεσποινίδες, *Διὰ τῶν σημερινῶν ἐξετάσεών σας ἡ θέσις τῆς γυναικὸς κατὰ πολὺ ἀνυψοῦται, καὶ ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ γυνή, τὴν ὁποίαν ὁ ἀνὴρ διὰ τῶν ἰσχυρῶν αὐτοῦ μυώνων ἐζήτησε νὰ ὑποτάξῃ καὶ νὰ κρατῇ ὑποδεεστέραν του, ἔχει τὴν αὐτὴν δύναμιν τοῦ πνεύματος, δύναται νὰ δώσῃ τοὺς αὐτοὺς ἐπιστημονικοὺς καρποὺς, καὶ νὰ τύχῃ τῶν αὐτῶν ἐπιστημονικῶν τίτλων. Ἔτι διὰ τῆς φοιτήσεώς σας ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον, τὸ ὁποῖον ἀδίκως διασύρεται, ἀποτελεῖ τι ρῆγμα μορφώσεως καὶ πολιτισμοῦ ἀντάξιον καὶ ἴσως ὑπέρτερον τῶν διασημοτέρων τῆς Εὐρώπης Πανεπιστημίων, τῶν ἀδίκως θεωρουμένων ὡς ἀποκλειστικῶν κέντρων πολιτισμοῦ, καθ' ὅτι οἱ ἡμέτεροι συνάδελφοι καὶ φοιτηταὶ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν τῇ Πανεπιστημίῳ φοιτήσεώς σας, σᾶς ὑπεστήριξαν, παραφελέστατα, μὲ τὴν ἠρεμίαν καὶ τὴν διαύγειαν τῆς ἀντιλήψεως, ἣν προσδίδει ἡ ἐπὶ τὴν ἰδίαν ἀξίαν πεποίθησις, οὐδαμοῦ προσέκοψαν, εἰς οὐδὲν ζήτημα ἐφάνησαν ἐνδοιάζουσαι. Καὶ λέγεται ὅτι σπανίως διεξήχθησαν αὐστηρότεραι ἐξετάσεις ἐν*

χωροῦντες ὑμῖν τὰς καλλιτέρας καὶ προσφορωτέρας θέσεις πρὸς εὐχερεστέραν ἀκρόασιν καὶ ἀντίληψιν τῶν διδασκομένων. Σήμερον δ' ἔτι, παρακολουθοῦντες μέχρι τέλους τὰς σπουδὰς ὑμῶν, ἐξ ἴσου χαίρουσιν ἐπὶ τῇ λαμπρᾷ ὑμῶν ἐπιτυχίᾳ, ἐγὼ δέ, ὁ κοσμήτωρ τῆς Σχολῆς, ἀπὸ καρδίας συγχαίρω ὑμᾶς καὶ ἀπονέμω ὑμῖν τὸν τίτλον διδάκτορος μὲ τὸν βαθμὸν παμψηφεί **Ἄριστα.**

Αἱ ἀδελφαὶ Παναγιωτάτου μετέρχονται σήμερον τὸ ἐπάγγελμα αὐτῶν ἐν Αἰγύπτῳ.

(Κατὰ τὸ ΗΜΕΡΟΛ. Κ.Φ. ΣΚΟΚΟΥ*).*

ΠΙΘΑΝΟΤΗΣ ΓΑΜΟΥ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Τί ἀναλογίζονται διηνεκῶς αἱ δεσποινίδες; Τὸν μνηστῆρα, τὸν μέλλοντα σύζυγον, τὸν γάμον. Ἅμα ἡ νεᾶνις φθάσῃ εἰς τὸ 17ον ἢ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῆς, οἱ γονεῖς της σκέπτονται νὰ τὴν ὑπανδρεύσωσιν. Τοῦτο εἶνε τὸ σπουδαιότερον ζήτημα ἁπασῶν τῶν οἰκογενειῶν. Ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν γάμων ἐλαττοῦται διηνεκῶς σχεδὸν εἰς ἁπάσας τὰς χώρας, παρῆλθε δὲ ἡ εὐτυχὴς ἐποχή, καθ' ἣν δεκαοκταετεῖς νέοι ἐνυμφεύοντο δεκαπενταετεῖς δεσποινίδας. Σήμερον αἱ περιστάσεις εἶνε δύσκολοι, οἱ δὲ νέοι ἐπιζητοῦσι μᾶλλον προῖκα ἢ ὡραίαν καὶ ἐνάρετον σύζυγον. Ἤδη καὶ αὐτοὶ οἱ εὔποροι σπανίως νυμφεύονται.

Ὅπως δήποτε, καθ' ὁποίαν ἐποχὴν τῆς ζωῆς αὐτῆς μία νέα δύναται νὰ ἔχῃ μεγαλειτέραν ἐλπίδα ὅτι θὰ νυμφευθῇ; Καὶ καθ' ὁποίαν ἡλικίαν ὀφείλει νὰ ἀπελπισθῇ ὅτι δὲν θὰ εὕρῃ σύζυγον; Εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας ἐπίσημος στατιστικὴ ἀπαντᾷ ὡς ἑξῆς·

Ἀπὸ	15—20	ἐτῶν	ἐπὶ	100	δεσποινίδων	νυμφεύονται	μόνον 13
»	20—25	»	»	»	»	»	» 36
»	25—30	»	»	»	»	»	» 22
»	30—35	»	»	»	»	»	» 12
»	35—40	»	»	»	»	»	» 6
»	40—45	»	»	»	»	»	» 5
»	45—50	»	»	110	»	»	» 1
»	50—65	»	»	365	»	»	» 1

(Ἴδε τὴν ὀπισθεν σχετικὴν εἰκόνα).

Ὁ ἀνταγωνισμὸς τῶν χηρῶν. Ἀλλ' εἰς τὰς δεσποινίδας αἱ χῆραι ποιοῦσι τρομερὸν ἀνταγωνισμόν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς κατωτέρω στατιστικῆς.

Ἀπὸ	15—20	ἐτῶν	ἐπὶ	22	χηρῶν	ὑπανδρεύεται	1
»	20—25	»	»	8	»	»	1
»	25—35	»	»	10	»	»	1
»	35—45	»	»	23	»	»	1
»	45—55	»	»	68	»	»	1
»	55—65	»	»	284	»	»	1

Ἐπὶ 1000 γάμων 858 γίνονται μεταξὺ ἀγάμων, 66 μεταξὺ δεσποινίδων καὶ ἀνδρῶν ἐν χηρείᾳ διατελούντων, 35 μεταξὺ ἀνδρῶν ἀγάμων καὶ χηρῶν καὶ 41 μεταξὺ χηρῶν καὶ ἀνδρῶν διατελούντων ἐν χηρείᾳ.

Ἀλλὰ δὲν εἶνε λυπηρὸν τοσαῦται ὡραῖαι νέαι νὰ μένωσιν ἄνευ συζύγου; Ποία δὲ εἶνε ἡ τοῦ κακοῦ τούτου θεραπεία; Ἡ ἐπάνοδος εἰς τὰ ἁπλᾶ ἤθη τοῦ παρελθόντος, καὶ ἡ ἀποσκοράκησις τῆς πολυτελείας καὶ ματαιοδοξίας. Τότε αἱ δεσποινίδες θὰ ἀνησυχῶσιν ὀλιγώτερον διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς διακαεστέρας αὐτῶν ἐπιθυμίας, τοῦ προσφιλεστάτου αὐτῶν ὀνείρου.

ΟΔΗΓΙΑΙ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΜΗΤΕΡΑΣ ΠΕΡΙ ΘΗΛΑΣΜΟΥ

(Κατὰ τὸν Γάλλον ἰατρὸν Marfan).

Μητρικὸς θηλασμός. Μήτηρ ὑγιὴς ὀφείλει πάντοτε νὰ θηλάζῃ τὸ τέκνον της. Οὐδεμία τροφὴ ὑπάρχει καλλιτέρα διὰ τὸ βρέφος ἀπὸ τὸ μητρικὸν γάλα. Κατὰ τοὺς δύο πρώτους μῆνας ὁ θηλασμὸς πρέπει νὰ γίνεται τὴν μὲν ἡμέραν κατὰ πᾶσαν δευτέραν ὥραν, τὴν δὲ νύκτα ἅπαξ μόνον, ἤτοι ὀκτὼ φορὰς ἐν διαστήματι 24 ὡρῶν. Κατὰ τοὺς ἀκολούθους πρέπει νὰ ἐπιβραδύνεται. Μετὰ τὸν ἕκτον μῆνα τὸ βρέφος πρέπει νὰ θηλάζῃ κατὰ πᾶσαν τρίτην ὥραν, ἤτοι ἑπτάκις ἐντὸς τοῦ ἡμερονυκτίου. Ὅταν ἡ μήτηρ στερῆται πολλοῦ γάλακτος, τὸ ὁποῖον συμβαίνει πολλάκις ἐν ἀρχῇ τοῦ θηλασμοῦ, πρέπει οἱ ἐν καιρῷ ἡμέρας θηλασμοὶ νὰ γίνωνται συχνότεροι μέν, πάντοτε ὅμως νὰ παρέρχηται τουλάχιστον δίωρον χρονικὸν διάστημα.

Εἶνε πολὺ ἀναγκαῖον νὰ συνειθίζουν τὰ νήπια νὰ θηλάζουν κατὰ διαστήματα κανονικά. Τοῦτο κατορθοῦται ἐὰν ἡ μήτηρ κοφεύῃ εἰς τὰς κραυγάς των, αἱ ὁποῖαι προέρχονται συνήθως ἀπὸ ἰδιοτροπίαν καὶ λαιμαργίαν, καὶ ἐπομένως οὐδόλως τὰ βλάπτουσι. Πρέπει ὅμως νὰ βεβαιωθῇ μήτοι αἱ κραυγαὶ τῶν προέρχονται ἀπὸ βρέξιμον τῶν σπαργάνων, ἀπὸ νυγμὸν βελόνης, ψῦχος ἢ θερμότητα. Ἂν δὲ ὑπάρχῃ ἀμφιβολία μήτοι προέρχονται ἀπὸ

Ὁ ἀετὸς δὲν κυνηγᾷ τὰς μυίας.

νοσηρὰν κατάστασιν, τότε πρέπει νὰ προσκληθῇ ὁ ἰατρός. Ὁπωσδήποτε εἶνε ὀλέθριον νὰ παρέχηται συχνότατα ὁ μαστὸς πρὸς κατάπαυσιν τῶν κραυγῶν τῶν βρεφῶν.

Ἐὰν ἡ μήτηρ ἔχῃ πολὺ γάλα, δύναται εἰς ἕκαστον θηλασμὸν νὰ παρέχῃ ἕνα μόνον μαστόν, ἄλλως καὶ τοὺς δύο. Ἐν γένει ὁ θηλασμὸς δὲν πρέπει νὰ διαρκῇ πλέον τῶν 15 λεπτῶν. Ἐὰν ἡ μήτηρ εἶνε ἀδύνατος, καταβεβλημένη ἢ ὑπόχρεως νὰ ἐργάζηται ἐκτὸς τοῦ οἴκου, δύναται νὰ ἀντικαταστήσῃ ἕνα ἢ περισσοτέρους θηλασμοὺς δι' ἑνὸς ἢ περισσοτέρων θηλάστρων (biberons), τὰ ὁποῖα νὰ περιέχουν βόειον γάλα, παρεσκευασμένον κατὰ τὰς κάτωθι ὁδηγίας. Ἂν ὅμως ἡ μήτηρ ἀδυνατεῖ ἀπολύτως νὰ θηλάσῃ, τότε προτιμώτερον εἶνε νὰ προσληφθῇ **ὑγιὴς** τροφός, ἡ ὁποία ἀκολουθεῖ τὰς προεκτεθείσας ὁδηγίας. Ἂν εἶνε ἀδύνατος ἡ πρόσληψις τροφοῦ, τότε τὸ νήπιον θὰ ἀνατραφῇ διὰ θηλάστρου.

Τεχνητὸς θηλασμός. Εἰς τὴν γαλούχησιν διὰ θηλάστρου γίνεται χρῆσις βοείου γάλακτος, ἀλλὰ τοῦτο πρέπει νὰ προέρχηται, εἰ δυνατόν, ἀπὸ ἀγελάδας τρεφομένας μόνον διὰ ξηροῦ χόρτου. Τὸ γάλα δυνατὸν νὰ εἶνε **συμπεπυκνωμένον** ἢ **βεβρασμένον**.

Γάλα συμπεπυκνωμένον. Τοῦτο ἢ ἀγοράζεται τοιοῦτον ἐκ τοῦ ἐμπορίου, ἢ παρασκευάζεται ἐν τῷ οἴκῳ. Ἐὰν δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ εὑρεθῇ γάλα πρὸ μικροῦ ἡμελγμένον (τὸν μὲν χειμῶνα ἔλαττον τῶν 6 ὡρῶν τὸ δὲ θέρος ἔλαττον τῶν 3), ὅπερ σύνηθες εἰς τὰς μεγαλοπόλεις, τότε προτιμώτερον ν' ἀγοράζηται τοιοῦτον ***συμπεπυκνωμένον***, ἀλλὰ τοῦτο μετὰ τὸν ἐκπωματισμὸν τῆς φιάλης πρέπει νὰ ἐξετάζηται ὅπως μὴ εἶνε διεφθαρμένον. Ἐπομένως ἀπορρίπτεται πᾶσα φιάλη περιέχουσα γάλα κομμένον, ἢ ὄζον, ἢ ἔχον γεῦσιν ὀξύνην ἢ πικράν.

Ἐὰν ὅμως κατοικῶμεν πλησίον βουστασίου, δυνάμεθα νὰ συμπυκνώσωμεν τὸ γάλα πληροφορούμενοι τὸν τρόπον τῆς συμπυκνώσεως, ἐπὶ τῷ ἀπαραβάτῳ ὅμως ὅρῳ νὰ προμηθευθῶμεν τὸ δι' 24 ὥρας ἀναγκαῖον ποσὸν ὅσον οἷόν τε ἀμέσως μετὰ τὸ ἄμελγμα, καὶ νὰ τὸ συμπυκνώσωμεν παρευθὺς ἄνευ ἀναβολῆς.

Γάλα βεβρασμένον. Κατοικοῦντες πλησίον βουστασίου, ἐὰν στερούμεθα τοῦ πρὸς συμπύκνωσιν μηχανήματος, ἀρκούμεθα εἰς τὸ βράσιμον τοῦ γάλακτος ἀλλ' ὑπὸ τοὺς ἑξῆς δύο ὅρους· 1) Νὰ θέτωμεν τὸ γάλα ἐπὶ τῆς πυρᾶς εὐθὺς μετὰ τὸ ἄμελγμα καὶ 2) Νὰ ἐπιτηρῶμεν αὐτὸ μέχρις **ἀληθοῦς** βρασμοῦ, διότι δὲν πρέπει νὰ νομίζωμεν

ὅτι τὸ γάλα βράζει ὅταν φουσκώνει. Τὸ φούσκωμα γίνεται πρὸ τοῦ κυρίως βρασμοῦ. Πρέπει κατὰ τὸ βράσιμον νὰ θραύσωμεν τὸν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ γάλακτος σχηματιζόμενον ἐπίπαγον, μέχρις οὗ κοχλάσῃ καλῶς ἐπὶ τρία τουλάχιστον λεπτά. Ἀκολούθως καλύπτομεν τὸ δοχεῖον καὶ διατηροῦμεν τὸ γάλα εἰς τόπον ψυχρόν. Πρέπει νὰ ἀποφεύγωμεν ἐπίσης τὰς ἀνωφελεῖς μεταφορὰς ἀπὸ δοχείου εἰς δοχεῖον.

Ἀνάμιξις τοῦ γάλακτος. Κατὰ τοὺς τέσσαρας πρώτους μῆνας δὲν πρέπει νὰ δίδεται εἰς τὰ βρέφη ἄδολον τὸ βόειον γάλα, ἀλλὰ συγκερασμένον μὲ ὕδωρ σακχαροῦχον. Κατ' ἀρχὰς ἀναμιγνύομεν δύο μέρη γάλακτος βεβρασμένου ἢ συμπεπυκνωμένου μεθ' ἑνὸς μέρους ὕδατος, βεβρασμένου ἐπίσης καὶ ἐγλυκασμένου, διαλύοντες τὸ ἀναλογοῦν[1] ποσὸν τῆς σακχάρεως ἐν αὐτῷ ἐν καιρῷ βρασμοῦ. Ἐὰν δὲ μεταχειριζώμεθα γάλα βεβρασμένον ἤδη ἢ συμπεπυκνωμένον, ἡ ἀνάμιξις τοῦ γάλακτος μετὰ τοῦ ὕδατος ἂς γίνεται ἐν τῷ θηλάστρῳ κατὰ τὴν ὥραν τῆς γαλουχήσεως. Ἀπὸ τοῦ πέμπτου μηνός, ἐὰν τὸ βρέφος εἶνε ὑγιές, δύναται νὰ δοθῇ τὸ βόειον γάλα ἀμιγὲς καὶ ἐλαφρῶς ἐγλυκασμένον.

Προμήθεια καὶ διατήρησις τοῦ γάλακτος. Μεταχειριζόμενοι γάλα βεβρασμένον, πρέπει νὰ προμηθευόμεθα νέαν καθ' ἑκάστην ποσότητα, καὶ οὐδέποτε νὰ δίδωμεν εἰς τὰ νήπια γάλα τῆς προτεραίας, ὡς καὶ ὅταν συμπυκνοῦμεν γάλα ἐν τῷ οἴκῳ. Τὸ συμπυκνώμενον γάλα τοῦ ἐμπορίου διατηρεῖται περισσοτέρας ἡμέρας, πρέπει ὅμως νὰ μεταχειριζώμεθα ὅλον τὸ γάλα ἀνοιγήσης φιάλης αὐθημερόν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ἐγλυκασμένον ὕδωρ, τὸ πρὸς ἀνάμιξιν χρησιμεῖον, ἀνάγκη οὐ μόνον νὰ παρασκευάζηται καθ' ἑκάστην ἐκ νέου, ἀλλὰ καὶ νὰ βράζηται καὶ πάλιν ἐν τῷ διαστήματι τῆς ἡμέρας. Οὐδέποτε δὲ πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦμεν τὸ ἐν τῷ θηλάστρῳ ἀπολειφθὲν γάλα.

Θήλαστρον καὶ καθαριότης αὐτοῦ. Τὸ θήλαστρον διὰ τοῦ ὁποίου δίδομεν τὸ γάλα πρέπει νὰ σύγκειται ἀπὸ φιάλην ἠριθμημένην (φέρουσαν δηλ. γραμμάς, διὰ τῶν ὁποίων καταμετρεῖται ἡ ποσότης τοῦ ἐμπεριεχομένου ὑγροῦ) καὶ μίαν θηλὴν ὄχι πολὺ μακρὰν ἀπὸ ἐλαστικὸν κόμμι, καὶ ἡ ὁποία εἶνε δυνατὸν ν' ἀναστρέφηται ὡς περιχειρίς. Μεθ' ἕκαστον τεχνητὸν θηλασμὸν ἡ μὲν φιάλη πρέπει νὰ καθαρίζεται καλῶς

1. Τὸ πρὸς ἀνάμιξιν χρησιμεῖον ὕδωρ πρέπει νὰ εἶνε ἐγλυκασμένον κατὰ τὴν ἀναλογίαν 10 τοῖς ἑκατόν. Ἤτοι 100 δράμια ὕδατος νὰ περιέχουν 10 δράμια ζαχάρεως, 200 δράμια ὕδατος 20 δρ. ζαχάρεως καὶ οὕτω καθεξῆς.

διὰ βεβρασμένου λίαν θερμοῦ ὕδατος, ἡ δὲ θηλὴ διὰ ψήκτρας καὶ θερμοῦ ἐπίσης ὕδατος ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν. Οὐδ' ἐλάχιστος θρόμβος γάλακτος πρέπει νὰ παραμένῃ οὔτε ἐν τῇ φιάλῃ οὔτε ἐν τῇ θηλῇ. Καλὸν νὰ βυθίζεται ἡ φιάλη καὶ ἡ θηλὴ ἐντὸς βράζοντος ὕδατος ἅπαξ τῆς ἡμέρας.

Ὡριαῖα διαστήματα τοῦ τεχνητοῦ θηλασμοῦ. Τοὺς πρώτους μῆνας δίδομεν τὸ θήλαστρον ἐν καιρῷ μὲν ἡμέρας κατὰ τρίωρον, ἐν καιρῷ δὲ νυκτὸς ἅπαξ· οὕτως, ὥστε ἐν διαστήματι 24 ὡρῶν νὰ τρέφεται τὸ βρέφος ἑπτάκις. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ μετὰ τὸν ἕκτον μῆνα, μὲ τὴν ἐξῆς ὅμως διαφοράν, ὅτι τὴν νύκτα ἐπὶ 6 ὥρ. οὐδὲν δίδομεν εἰς τὸ βρέφος, ὥστε νὰ γαλουχῆται ἑξάκις μόνον ἐπὶ 24 ὥρας.

Ποσότης τοῦ κεκραμένου εἴτε ἀδόλου γάλακτος καθ' ἕκαστον θηλασμόν. Κατὰ τὰς πρώτας ἑβδομάδας θέτομεν ἐντὸς τοῦ θηλάστρου δι' ἕκαστον θηλασμὸν 40 γραμμάρια (16 δράμια) βεβρασμένου ἢ συμπεπυκνωμένου γάλακτος καὶ 20 γραμμάρια (8 δράμια) βεβρασμένου σακχαρούχου ὕδατος, ἤτοι ἐν ὅλῳ 20 δράμια. Ἐὰν τὸ νεογνὸν εἶνε ἀνεπτυγμένον καὶ ὑγιές, αὐξάνομεν κατά τι τὰς ποσότητας ταύτας, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ πρώτου μηνὸς θέτομεν 60 γραμμάρια γάλακτος καὶ 30 γραμμ. ἐγλυκασμένου ὕδατος, (ἤτοι ἐν ὅλῳ 30 δράμια). Κατὰ τοὺς ἀκολούθους μῆνας αὐξάνομεν τὰς ἀνωτέρω ποσότητας, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ τρίτου μηνός, θέτομεν εἰς ἕκαστον θήλαστρον 80 γραμ. γάλακτος καὶ 40 γραμμ. σακχαρούχου ὕδατος (ἐν ὅλῳ 40 δράμια). Εἰς τὸ τέλος τοῦ τετάρτου μηνὸς θέτομεν 90 γραμ. γάλακτος καὶ 30 γραμ. ὕδατος. Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἕνου μηνός, ἐὰν τὸ παιδίον ὑγιαίνῃ, 100—120 περίπου γραμ. γάλακτος καθαροῦ ἐλαφρῶς ἐγλυκασμένου. Ἀπὸ δὲ τοῦ ἕκτου μηνὸς 150—165 γραμ. γάλακτος (ἤτοι 65 περίπου δράμια) ἐλαφρῶς ἐγλυκασμένου. Ὅταν τὸ παιδίον ἀσθενῇ, αἱ ποσότητες τοῦ γάλακτος καὶ ὁ βαθμὸς τῆς μεθ' ὕδατος ἀναμίξεως κανονίζονται κατὰ τὰς ὁδηγίας τοῦ ἰατροῦ.

Προπαρασκευὴ πρὸς ἀπογαλακτισμόν. Μέχρι τοῦ 9ου ἢ 10ου μηνὸς ἐπ' οὐδεμιᾷ δικαιολογίᾳ ἐπιτρέπεται νὰ δοθῇ εἰς τὸ παιδίον ἑτέρα τροφὴ ἐκτὸς γάλακτος. Ἀπὸ δὲ τοῦ 10ου, ἐὰν ἀπολαύῃ τελείας ὑγείας καὶ ἔχῃ τουλάχιστον δύο ὀδόντας, δυνάμεθα ν' ἀντικαταστήσωμεν ἕνα φυσικὸν θηλασμὸν ἢ ἓν θήλαστρον δι' ἑνὸς χυλοῦ ἐξ ὕδατος καὶ ἀλεύρου γαλακτούχου (Φαρὶν Lactée), εἴτε ἐκ γάλακτος καὶ ἀρίστου ἀλεύρου ἀποξηραμένου ἐν κλιβάνῳ[1].

1. *Ἵνα παρασκευάσωμεν τὸν τελευταῖον τοῦτον ζωμόν, ἀναμιγνύομεν τὸ ἄλευρον μετ' ἀλίγου ὕδατος οὕτως, ὥστε*

Ὁ χρυσὸς ἀνοίγει ὅλας τὰς θύρας.

Ἀπὸ τοῦ 10ου—12ου μηνὸς τὸ παιδίον λαμβάνει μίαν σοῦπαν (τὸν ῥηθέντα χυλόν), καὶ πεντάκις τὸν μαστὸν (ἢ ὅ θήλαστρα καὶ 150—200 γραμμαρίων γάλακτος καθαροῦ ζακχαρούχου.) Ἀπὸ τοῦ 12ου—15ου μηνὸς πρέπει πεντάκις μόνον εἰς 24 ὥρας νὰ τρέφεται· ἤτοι δύο χυλοὺς ἢ ῥοφήματα (σοῦπας) εἰς μεγαλειτέραν ποσότητα καὶ 3 θηλασμούς, (ἢ τρεῖς κυαθίσκους γάλακτος ἓκ 200 περίπου γραμμ. καθαροῦ ζακχαρούχου). Μετὰ τὸν χυλὸν πρέπει νὰ παρέλθωσι 3 τουλάχιστον ὧραι ὅπως δοθῇ ὁ μαστὸς ἢ τὸ θήλαστρον.

Ἀπογαλακτισμός. Μετὰ τὸν 15ον μῆνα τὸ ὑγιὲς παιδίον πρέπει νὰ ἀπογαλακτίζηται,

ν' ἀποφύγωμεν τὴν παραγωγὴν θρόμβων. Εἶτα ῥίπτομεν τὸ μίγμα τοῦτο ἐντὸς βράζοντος γάλακτος καὶ ἀφίνομεν ὅπως βράσῃ ἐπὶ 8—10 λεπτά, ταράσσοντες τὸ μίγμα, καὶ προσθέτομεν ἀκολούθως ὀλίγον ἅλας καὶ σάκχαρι. Ἐὰν δὲ τὸ παιδίον εἶνε δυσκοίλιον, προσθέτομεν ὀλίγον βούτυρον ὅταν ὁ ζωμὸς κρυώσῃ ὀλίγον. Ὁ ζωμὸς οὗτος πρέπει κατ' ἀρχὰς νὰ εἶνε πολὺ ἁραιὸς καὶ ἀκολούθως πυκνότερος. Ἀρχόμενοι δίδομεν ἐξ αὐτοῦ ἕνα κυαθίσκον καφέ, περὶ δὲ τὸν 15ον μῆνα συνήθως ἓν πιάτον ζωμοῦ. Δυνάμεθα ν' ἀντικαταστήσωμεν τὸ ἐκ σίτου ἄλευρον δι' ἀλεύρου κριθῆς ἢ βρώμης ἢ ὀρύζης. Τὸ τῆς βρώμης ἄλευρον εἶνε κατάλληλον διὰ δυσκοιλιότητας· τὸ δὲ τῆς ὀρύζης ἐπὶ ἐντερικῶν διαταράξεων.

νὰ τρέφηται δὲ τετράκις τῆς ἡμέρας (3 χυλοὺς ἢ ῥοφήματα καὶ ἕνα κυαθίσκον γάλακτος ἐκ 200—250 γραμμ.). Τὸν 18ον μῆνα, ἂν ἡ ὑγεία τοῦ παιδίου βαίνει καλῶς πάντοτε, παρέχομεν αὐτῷ τὴν 8ην πρωϊνὴν ὥραν χυλὸν ἢ ῥόφημα ἐκ γάλακτος· τὴν μεσημβρίαν ἓν ὠὸν βραστὸν (ἁλακόν), ὀλίγον πολτὸν (πουρὲ) ἐκ γεωμήλων, ὀλίγον ἄρτον, ὀλίγον ὕδωρ βεβρασμένον. Τὴν 4 μ. μ. 200—250 γραμμ. γάλακτος καὶ τὴν 7ην χυλὸν ἢ ῥόφημα ἐκ γάλακτος· (βραδύτερον ἀντικαθιστῶμεν τοῦτον διὰ ζωμοῦ ἐκ κρέατος). Αἱ τῆς τροφῆς ποσότητες αὐξάνονται βαθμηδόν, δὲν πρέπει δὲ νὰ δώσωμεν εἰς τὸ βρέφος κρέας πρὸ τῆς λήξεως τοῦ δευτέρου ἔτους. Μέχρι τοῦ 2ου ἢ 3ου ἔτους τὰ παιδία πρέπει νὰ πίνουν μόνον ὕδωρ, (ἐλλείψει καλοῦ πηγαίου ὕδατος βράζομεν τοῦτο) καὶ ν' ἀπέχουν τοῦ οἴνου, τοῦ ζύθου καὶ παντὸς οἰνοπνευματώδους ποτοῦ. Μετὰ τὸ 3ον ἢ 4ον ἔτος δυνάμεθα νὰ δώσωμεν εἰς αὐτὰ πρὸς πόσιν ὕδωρ κεκραμένον διὰ συνήθους οἴνου, καὶ ὀλίγης ποσότητος ζύθου. Πρέπει ν' ἀπαγορεύηται εἰς τοὺς παῖδας, καὶ δὴ εἰς τοὺς ἐνηλίκους ὁ καφές, τὸ τεῖον καὶ τὰ οἰνοπνευματώδη ποτά.

Ἡ λεπτότης εἶνε εἰς τὴν ἀγάπην ὅ,τι ἡ χαρὰ εἰς τὴν ὡραιότητα.

Η ΗΛΙΚΙΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Λουδοβίκου τοῦ ΙΕ' μέγιστος συρμὸς ὑπῆρχεν ἐν Παρισίοις, ὅπως αἱ κυρίαι διευθύνωσι μόναι τὰ ὀχήματα αὐτῶν. Ἐκ τούτου ὅμως ἐπήρχετο ἀπερίγραπτος σύγχησις. Αἱ ὡραιότεραι κυρίαι ἦσαν καὶ οἱ μᾶλλον ἀδέξιοι ἡνίοχοι, ὡς ἐκ τῆς ἀδεξιότητος δὲ ταύτης συνέβαινον καθ' ἑκάστην πολλὰ δυστυχήματα.

Ἐκ τούτων ἀνησυχήσας ὁ βασιλεύς, προσεκάλεσε τὸν ὑπουργὸν τῆς Ἀστυνομίας, καὶ τῷ συνέστησε νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τῆς ἀσφαλείας τῆς ζωῆς τῶν ὑπηκόων αὐτοῦ.

— Θὰ τὸ πράξω εὐχαρίστως, Μεγαλειότατε, ἀπήντησεν ὁ ὑπουργός, ἀλλὰ θέλετε αὐτὰ τὰ δυστυχήματα νὰ ἐκλείψωσι καθ' ὁλοκληρίαν;

— Καὶ μ' ἐρωτᾶτε περὶ τούτου;

— Τότε σᾶς ὑπόσχομαι, ὅτι θὰ ἐκλείψωσι μετ' ὀλίγας ἡμέρας.

Τὴν ἐπιοῦσαν ἐδημοσιεύετο διὰ τῶν ἐφημερίδων καὶ ἐτοιχοκολλεῖτο εἰς τὰς ὁδοὺς ἡ ἑπομένη ἀστυνομικὴ διαταγή· «Ἀπαγορεύεται εἰς τὰς κυρίας » νὰ ὁδηγῶσιν αἱ ἴδιαι τὰ ὀχήματα αὐτῶν, ἐὰν δὲν ἔχωσι » συμπληρώσει τὸ **τριακοστὸν** » ἔτος τῆς ἡλικίας των. Ἡ παραβᾶτις τιμωρεῖται.»

Μετὰ δύο ἡμέρας οὐδεμία θυγάτηρ τῆς Εὔας, οὐδεμία Παρισινὴ ἐτόλμησε νὰ διευθύνῃ τὸ ὄχημα αὐτῆς, διότι οὔτω θ' ἀπεδείκνυεν ὅτι ἦτο **ὑπερτριακοντοῦτις.**

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΘΗ

Ἡ γυνὴ εἶνε τὸ ἄνθος τῆς δημιουργίας.

Ὅλα τὰ ἄνθη δένονται εἰς ἀνθοδέσμας, ἀλλ' ὅλαι αἱ γυναῖκες δὲν εἶνε διὰ δέσιμον.

Τὸ ἄνθος ἅμα σοῦ ἀρέσῃ τὸ κόπτεις, ἀλλὰ τὴν γυναῖκα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τὴν κόψῃς, καὶ ἂν ἀκόμη δὲν σοῦ ἀρέσῃ.

Τὰ ἄνθη ἔχουν συμβολικὴν γλῶσσαν ἀλλὰ δὲν ὁμιλοῦν. Αἱ γυναῖκες ὅμως καὶ ἂν δὲν εἶχον γλῶσσαν θὰ εὗρισκον τρόπον νὰ ὁμιλοῦν.

Τὸ ῥόδον καὶ ἡ γυνὴ ἔχουν κοινὸν προσὸν τὸ κάλλος, καὶ κοινὸν ἐλάττωμα τὴν ἄκανθαν. Ἡ ἄκανθα τῆς γυναικὸς ὀνομάζεται **γλῶσσα.**

Καὶ τῶν πολλῶν ἀνθέων καὶ τῶν γυναικῶν ἡ συναναστροφὴ προξενεῖ κεφαλόπονον.

Ἐκ πολλῶν ἀνθέων κατασκευάζονται γλυκύσματα. Μὲ τὰς γυναῖκας ὅμως μὴ δοκιμάσῃς, διότι θὰ χάσῃς τὴν ζάχαρίν σου.

Τὰ ἄνθη χρησιμεύουν ἐνίοτε ὡς φαρμακευτικὰ εἴδη, ἀλλ' αἱ γυναῖκες εἶνε πάντοτε φαρμακερὸν γένος.

Τὰ ἄνθη μαραίνονται. Αἱ γυναῖκες μαραίνουν.

Καὶ τῶν ἀνθέων καὶ τῶν γυναικῶν προορισμὸς εἶνε τὰ στέφανα.

Ἡ ἐλεημοσύνη εἶνε ἀδελφὴ τῆς προσευχῆς.

ΤΙ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΚΑΜΗ ΜΙΑ ΓΥΝΗ

Ἡ γυνὴ δύναται νὰ προφέρῃ τὸ **Ὄχι** μὲ φωνὴν τόσῳ μαλακὴν καὶ γλυκεῖαν, ὥστε νὰ ἐκφράζῃ κἂτι περισσότερον τοῦ **Ναί.**

Ἓξ γυναῖκες δύνανται νὰ ὁμιλοῦν ταυτοχρόνως καὶ νὰ συνεννοῶνται θαυμάσια, ἐνῷ δύο ἄνδρες οὐδέποτε θὰ τὸ κατορθώσουν.

Ἡ γυνὴ εἶνε ἱκανὴ νὰ χορεύῃ ὅλην τὴν νύκτα ἐντὸς ζεύγους ὑποδημάτων, τὰ ὁποῖα εἶνε δύο φορὰς μικρότερα ἀπὸ τὸ πόδι της, ἐνῷ τὴν ἐπιοῦσαν οὔτε τὰς διπλασίους μεγέθους παντόφλας της δύναται νὰ ὑποφέρῃ.

Δύναται νὰ συνομιλῇ μετὰ γλυκύτητος εἰς ἄλλην γυναῖκα, τὴν ὁποίαν μισεῖ, ἐνῷ δύο ἄνδρες εἰς παρομοίαν περίστασιν θὰ συνέτριβον μεταξὺ αὐτῶν τὰς κεφαλάς των.

Δύναται νὰ παρασύρῃ ἐντὸς 24 ὡρῶν τὸν ἄνδρα εἰς τὴν αὐτοκτονίαν, καὶ ἐν διαστήματι 2 λεπτῶν νὰ τὸν ἐπαναφέρῃ εἰς τὸν παράδεισον.

Η ΞΑΝΘΙΠΠΗ

Ἴσως ἀδικοῦσι τὴν Ξανθίππην, τὴν σύζυγον τοῦ φιλοσόφου Σωκράτους, οἱ παριστάνοντες αὐτὴν ὡς γυναῖκα φίλεριν καὶ δύστροπον, ἴσως δὲ καὶ κακῶς ποιοῦμεν ὀνομάζοντες πᾶσαν κακὴν γυναῖκα Ξανθίππην. Φαίνεται ὅτι οἱ συγγραφεῖς, ὑπερασπίζοντες ἐν παντὶ τὸν διδάσκαλον, ἠδίκησαν τὴν σύζυγον αὐτοῦ. Ἦτο φυσικώτατον ὅπως σύζυγος καὶ οἰκογενειάρχης τῆς ποιότητος τοῦ Σωκράτους, οὐδέποτε ἐργασθέντος πρὸς διατήρησιν τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, ἀλλ' ἀσχολουμένου εἰς φιλοσοφήματα ἐνῷ ἡ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα του ἐπαίνοντο, παρέχῃ διηνεκεῖς ἀφορμὰς εἰς συζυγικὰς ἔριδας.

ΘΗΛΥΚΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ

Ἡ Ἀμερικὴ εἶνε πάντοτε ἡ χώρα τῶν παραδοξοτήτων. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ λήξαντος ἔτους ἀπέθανεν ἐν Βοστώνῃ ὁ βου-

Μαραίνονται τὰ λουλούδια καὶ μένουν τὰ ἀγκάθια.

λευτὴς Μουράν, κατὰ δὲ τὸν θάνατόν του ἀνεκαλύφθη ὅτι ἦτο γυνή, κατορθώσασα νὰ κρύψῃ ἐπὶ τριακονταετίαν τὸ φύλον αὐτῆς ὑπὸ ἀνδρικὸν ἔνδυμα.

ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΟΣ

Ἡ δεσποινὶς *** ἀγαπᾷ τὸν	*Α*
Χαριεντίζεται μὲ τὸν.....	*Β*
Συμπαθεῖ τὸν.....	*Γ*
Θέλγεται εἰς τὴν ὁμιλίαν τοῦ	*Δ*
Ἡ καρδία της πονεῖ τὸν....	*Ε*
Ἡ ψυχή της ὀνειροπολεῖ τὸν	*Ζ*
Στεναζει διὰ τὸν.....	*Η*
Προφέρει μετὰ χαρᾶς τὸ ὄνομα τοῦ.....	*Θ*
Δίδει τὸν βραχίονά της, εἰς τὸν	*Ι*
Εὐχαριστεῖται βλέπουσα τὸν	*Κ*
Δίδει συνέντευξιν εἰς τὸν....	*Λ*
Συνεννοεῖται μυστικὰ μὲ τὸν	*Μ*
Ἔχει ἀλληλογραφίαν μὲ τὸν	*Ν*
Προσφέρει ἄνθη εἰς τὸν.....	*Ξ*
Ἀποστέλλει ἀσπασμὸν εἰς τὸν	*Ο*
Συνοδεύεται εἰς τὸν περίπατον ὑπὸ τοῦ.....	*Π*
Ταξειδεύει μὲ τὸν.....	*Ρ*
Ἐπιστρέφει ἀπὸ τὸ ταξείδιον μὲ τὸν.....	*Σ*
Κλαίει διὰ τὸν.....	*Τ*
Βασανίζεται μὲ τὴν ἀνάμνησιν τοῦ	*Υ*
Δέγεται ἐρωτικὰ ποιήματα τοῦ	*Φ*
Ἀναγινώσκει μετὰ θαυμασμοῦ τὰς ἐπιστολὰς τοῦ.....	*Χ*
Κρημνίζεται μὲ τὸν.....	*Ψ*
Καὶ πηγαίνει εἰς τὸν διάβολον μὲ τὸν.....	*Ω*

ΚΥΡΙΑΙ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑΙ

*** *Κυρία.* Δὲν ἠντρέπεσαι, Σοφία, ἐνῷ πλένεις τὰ πιάτα νὰ τραγουδῇς τέτοια πρόστυχα τραγούδια;

Σοφία. Κυρία, κατὰ τὴ δουλειὰ ποῦ κάνω εἶνε καὶ τὸ τραγούδι. Μὲ τὸ πλύσιμο τῶν πιάτων δὲν ἀξίζει καλλίτερο τραγούδι. Ὅταν θὰ πλύνω τ' ἀσημικά, τότε θ' ἀρχίσω τὴν *Τραβιάτα.*

*** Μαροῦλα, τίκατάστασις εἶνε αὐτή; Ἐπάνω στῆς πολυθρόναις καὶ τὸν καναπὲ εἶνε καθισμένη ἓξ μηνῶν σκόνι.

— Καὶ τί πταίω ἐγώ, κυρά; Ἐγὼ μόνον τρεῖς μῆνας ἔχω στὸ σπίτι σας... *Ποῦ βρέθηκαν οἱ ἕξη μῆνες ποῦ λέτε;*

*** Ἡ οἰκοδέσποινα ἀποφασίζει νὰ διώξῃ τὴν ὑπηρέτριάν της, ἐκ δὲ τῶν μισθῶν της κρατεῖ τὴν ἀξίαν μερικῶν πιάτων καὶ ποτηρίων, τὰ ὁποῖα ἔσπασε.

— Μπᾶ! κραυγάζει ἡ Μαρία. Στὸ δικό σας τὸ σπίτι πληρώνουν οἱ ὑπηρέτριες τὴς ζημίαις! *Τότε ἔπρεπε νὰ μοῦ τὸ 'πῆτε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ γιὰ νὰ προσέχω.*

Δυσκολώτερον νὰ διδάσκῃς παρὰ νὰ μανθάνῃς.

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΑ

ΑΙ ΜΕΓΑΛΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑΙ

Μεγάλαι Εὐρωπαϊκαὶ γλῶσσαι εἶνε ἑπτά, ἤτοι ἡ *Ἀγγλική,* ἡ *Ῥωσσική,* ἡ *Γερμανική,* ἡ *Γαλλική,* ἡ *Ἱσπανική,* ἡ *Ἰταλικὴ* καὶ ἡ *Πορτογαλική.* Αἱ γλῶσσαι αὗται κατὰ τοὺς τρεῖς τελευταίους αἰῶνας ἐποίησαν τρομερὰ ἅλματα, ὡς ἀποδειχθήσεται ἐκ τῶν ἑπομένων.

1. **Πορτογαλική.** Πόσοι ὁμιλοῦν αὐτὴν κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου τοῦ 1700; Ἴσως **2,500,000** ἐξ ὧν 1,500,000 ἐν Πορτογαλίᾳ καὶ 1,000,000 εἰς τὴν Βρασιλίαν καὶ τὰς διαφόρους πορτογαλικὰς ἀποικίας. Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1800 ὁμίλουν αὐτὴν **5,500,000**, ἀλλὰ κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1900 ὁμιλοῦσιν αὐτὴν **22,000,000**, ἐξ ὧν 16,500,000 εἰς τὴν Βρασιλίαν. Αὕτη δὲ εἶνε τοσοῦτον ἐκτεταμένη, τοσοῦτον προάγεται ὡς εὔστροφος καὶ πλουσία, ὥστε ἐντὸς μικροῦ θὰ ὁμιλοῦσι τὴν πορτογαλικὴν γλῶσσαν ἑκατοντάδες ἑκατομμυρίων.

2. **Ἰταλική.** Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1700 ὁμίλουν αὐτὴν **12** ἑκατ., περὶ τὰ τέλη τοῦ 1800 τὴν ὡμίλουν **15,000,000** περὶ δὲ τὰ τέλη τοῦ 1900 ὁμιλοῦσιν αὐτὴν **32,000,000**. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Ἰταλία δὲν ἔχει ἀποικίας, δὲν ὑπάρχουσι πιθανότητες μεγάλης ἀναπτύξεως τῆς Ἰταλικῆς γλώσσης.

3. **Ἱσπανική.** Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1700 ὡμίλουν τὴν Ἱσπανικὴν **18,000,000**, περὶ τὰ τέλη τοῦ 1800 ὡμίλουν αὐτὴν **21** ἑκατομ. κατὰ δὲ τὴν λῆξιν τοῦ 19ου αἰῶνος τὴν ὁμιλοῦσι **45** ἑκατ. Ὑπάρχουσι περιπλέον **60,000,000** Ἰνδῶν, οἱ ὁποῖοι μεταχειρίζονται εἰσέτι διαφόρους διαλέκτους ἐν τῇ Κεντρικῇ καὶ τῇ Νοτίᾳ Ἀμερικῇ, οὗτοι δὲ ἀντικαθιστῶσι βαθμηδὸν τὰς διαφόρους αὐτῶν διαλέκτους διὰ τῆς Ἱσπανικῆς, ἥτοι ὁσημέραι ***ἐξισπανίζονται.*** Ὡς ἐκ τούτου ἐπιφυλάσσεται τῇ Ἱσπανικῇ γλώσσῃ μέγα μέλλον, διότι ταχέως θὰ ὁμιλῶσιν αὐτὴν ἑκατοντάδες ἑκατομμ.

4. **Γαλλική.** Ὡμίλουν αὐτὴν περὶ τὰ τέλη τοῦ 17ου αἰῶνος **20,000,000**, περὶ τὰ τέλη τοῦ 18ου τὴν ὡμίλουν **30** ἑκατ., περὶ δὲ τὰ τέλη τοῦ 19ου αἰῶνος τὴν ὁμιλοῦσι **50,000,000**.

Ὁ κύριος τοῦ θυμοῦ του εἶνε κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του.

Θεωρεῖται μέχρι τῆς σήμερον *γενικὴ* γλῶσσα. Ἐφαίνετο καταδεδικασμένη νὰ φυτοζωήσῃ ἐν Εὐρώπῃ, καὶ ν' ἀποθάνῃ βραδέως εἰς τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἄφνης ὡς ἐκ τῆς χρήσεως αὐτῆς ὡς γλώσσης ἐπισήμου, καὶ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν ἀποικιῶν τῆς Γαλλίας ἤρξατο λαμβάνουσα μεγίστην διάδοσιν.

5. **Γερμανική.** Ἐνῷ τῷ 1700 ὡμίλουν αὐτὴν μόνον **22** ἑκατ., τῷ 1800 τὴν ὡμίλουν **29** ἑκατ., καὶ κατὰ τὸ 1900 τὴν ὁμιλοῦσιν **70,000,000**. Ἀλλ' ἐν ταῖς ἀποικίας λησμονοῦσιν αὐτὴν ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἐλλείψει δὲ νέων ἀποικιῶν φαίνεται ὅτι αὕτη θὰ περιορισθῇ μόνον ἐν Εὐρώπῃ, καθισταμένη στάσιμος ὡς καὶ ἡ Ἰταλική.

6. **Ῥωσσική.** Αὕτη ἐποίησε πελώρια ἅλματα. Μόνον **17** ἑκατ. ὡμίλουν αὐτὴν τῷ 1700, τῷ 1800 οἱ ὁμιλοῦντες αὐτὴν ἀνῆλθον εἰς **31,000,000** σήμερον δὲ τὴν ὁμιλοῦσιν **100** ἑκατ. Ἡ σλαυϊκὴ αὕτη γλῶσσα ἔχει πρὸ αὐτῆς μέγα μέλλον. Ὁμιλοῦσιν αὐτὴν σήμερον εἰς πλέον τοῦ ἡμίσεως τῆς Εὐρώπης, ἐντὸς δὲ μικροῦ θὰ τὴν ὁμιλοῦσιν εἰς τὸ ἥμισυ τῆς Ἀσίας.

7. **Ἀγγλική.** Αὕτη σήμερον εἶνε ἡ κορυφαία πασῶν, καὶ ὅμως τῷ 1700 ὡμίλουν αὐτὴν **8,000,000** καὶ **20,000,000** κατὰ τὸ 1800. Ἀλλὰ κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα ἐποίησε τρομερὸν ἅλμα, ἐξαπλασιασθεῖσα. Σήμερον τὴν ὁμιλοῦσιν **120,000,000**, ὡς ἐκ τῆς τεραστίας δὲ αὐτῆς ἀναπτύξεως θὰ ὑποσκελίσῃ βεβαίως πάσας τὰς ἄλλας γλώσσας. Φόβος ὅμως ὑπάρχει μὴ ὑποσκελίσῃ αὐτὴν ἡ Ῥωσσική.

ΜΕΤΑΞΥ ΔΑΝΕΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΟΦΕΙΛΕΤΟΥ

Ὀφειλέτης. Βλέπω ὅτι ἑτοιμάζεσθε νὰ ἐξέλθητε.

Πιστωτής. Ν ί. Ἔχω μίαν κατεπείγουσαν συνέντευξιν. Περὶ τίνος πρόκειται;

Ὀφειλέτης. Ἦλθα διὰ τὸ μικρόν χρέος μου.

Πιστωτής. Τότε, καθίσατε...

Ὀφειλέτης. Ἠρχόμην νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μοῦ δώσητε μικρὰν προθεσμίαν...

Πιστωτής. Ἔστω... Συγχωμην. Μὲ περιμένουν. (Ἑτοιμάζεται νὰ ἐξέλθῃ).

Ὀφειλέτης. Ἐνῷ ἠρχόμην νὰ σᾶς ζητήσω μικρὰν προθεσμίαν, ἀπήντησα καθ' ὁδὸν ἕνα ὀφειλέτην μου, ὁ ὁποῖος μὲ ἐπλήρωσε, καὶ ἐπομένως ἔρχομαι καὶ ἐγὼ νὰ σᾶς πληρώσω.

Πιστωτής. Τότε, καθίσατε, φίλε μου. *Μαρία,* (προσκαλεῖ τὴν ὑπηρέτριαν) *φέρε διὰ τὸν κύριον γλυκὸ καὶ καφέ.*

Ὅσοι χορεύουν δὲν εἶνε πάντοτε ζωηροί.

ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΤΗΣ ΒΗΘΛΕΕΜ

Τὸ σπήλαιον τοῦτο, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐγεννήθη ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, εἶνε μικρόν, καὶ ἐν μέρει φυσικὸν ἐν μέρει δὲ τεχνητόν. Διὰ νὰ τὸ προφυλάξουν ἀπὸ πᾶσαν βλάβην καὶ νὰ τὸ καταστήσουν ἐσαεὶ προσιτόν, οἱ πρῶτοι Χριστιανοὶ ἔκτισαν ἄνωθεν αὐτοῦ ἐκκλησίαν. Οἱ τοῖχοι τοῦ Σπηλαίου καὶ οἱ φυσικοὶ βράχοι καλύπτονται ἀπὸ πολυτελῆ ὑφάσματα, ἀπὸ δὲ τοῦ θόλου κρέμανται ἄπειροι κανδῆλαι, καίουσαι ἡμέραν καὶ νύκτα. Εἰς τὴν θέσιν τῆς γεννήσεως ὑπάρχει ἀργυροῦς ἀστήρ, φέρων τὴν λατινικὴν ἐπιγραφήν, **ἐνταῦθα ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐκ τῆς Παρθένου Μαρίας.**

Εἰς τὴν δεξιὰν πλευρὰν τοῦ σπηλαίου ὑπάρχει εἰδός τι παστάδος ἐντὸς τοῦ βράχου. Ἐνταῦθα εὑρίσκετο ἡ φάτνη τῶν ἀλόγων, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἀπέθηκε τὸν Ἰησοῦν ἡ μήτηρ αὐτοῦ. Ἐκεῖ ἐπίσης ὑπάρχει καὶ βωμός, δεικνύων τὴν θέσιν ὅπου ἐγονυπέτησαν οἱ Μάγοι.

Οὐχὶ μακρὰν τοῦ τόπου τῆς Γεννήσεως κεῖται τὸ Σπήλαιον τῆς Γαλουχίας, φυσικὸν καὶ τοῦτο σπήλαιον, λελαξευμένον ἐν τῷ βράχῳ. Κατὰ τὴν παράδοσιν ἐκεῖ κατέφυγεν ἡ Παρθένος, ἐνῷ ὁ Ἰωσὴφ προητοίμαζε τὰ διὰ τὴν εἰς Αἴγυπτον φυγήν. Ἐῷ ἡ παρθενομήτωρ ἐθήλαζε τὸ βρέφος της, ὀλίγαι σταγόνες γάλακτος ἔπεσαν χαμαί, εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ σπηλαίου, οἱ δὲ ἐγχώριοι, καὶ αὐτοὶ προσέτι οἱ ἀλλόθρησκοι Βεδουῖνοι πιστεύουσιν εἰς τὴν θαυματουργὸν ἐνέργειαν τοῦ λίθου ἐκείνου, μικρὸν σύντριμμα τοῦ ὁποίου, λειοτριβούμενον καὶ ἐντὸς ὕδατος πινόμενον, ἐπαναφέρει τὸ στειρεῦσαν γάλα εἰς τὰς γαλουχούσας μητέρας.

Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΙ Ο ΑΓΙΟΣ ΤΑΦΟΣ

Μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ τοῦ Τίτου, ἐφαίνετο ἐντὸς τῆς τότε ἀνεγερθείσης πόλεως τεχνητὸς λοφίσκος, ὅστις ἐλέγετο ὅτι ἦτο ἐπὶ τῆς θέσεως, ἔνθα ἐσταυρώ-

Ὁ ἐχθρὸς δὲν κοιμᾶται.

θη ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ὠνομάζετο ὑπὸ τῶν Χριστιανῶν ***ὄρος Γολγοθᾶ***. Ἐκ διαταγῆς τοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τῷ 326 κατεστράφη ὁ λόφος. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τόπου ἐκτίσθη καὶ ὁ ναὸς τῆς εὑρέσεως τοῦ Σταυροῦ, ὅστις ὀνομάζεται καὶ μαρτύριον, καὶ ὁ ναὸς τῆς Παρθένου. Τῷ 614 ὁ ναὸς τοῦ

Ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως.

φος, καὶ ἐπί τινος ὑπ' αὐτὸν εὑρεθέντος τάφου, ὅστις ἀπεδείχθη ὅτι ἦτο ὁ τάφος τοῦ Σωτῆρος, ᾠκοδομήθη ὁ ναὸς τῆς ***Ἀναστάσεως***, ἐντὸς τοῦ ὁποίου περιελήφθη ὁ ἅγιος Τάφος. Τῷ 1010 ὑπὸ τοῦ καλίφου Χακὶμ Βιρμιλᾶ. Ἀρχιτέκτονες Ἕλληνες ἀνήγειραν αὐτὸν τῷ

Μαυρικίου, μοναχός τις ὀνόματι Μόδεστος, εἶτα δὲ πατριάρχης Ἱεροσολύμων, ἠδυνήθη ἐν διαστήματι 15 ἐτῶν ν' ἀνοικοδομήσῃ αὐτὸν ἀτελῶς. Σπουδαιοτάτην βλάβην ὑπέστη ὁ Ἅγιος

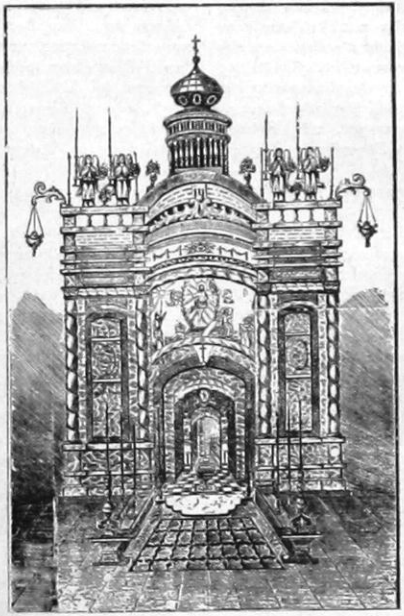

Τὸ ἱερὸν Κουβούκλιον.

1048 τῇ διαταγῇ τοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ

Μοδέστου. Οἱ σταυροφόροι ἐφόντισαν νὰ λαμπρύνωσι τὸν ναόν. Ἡ λαμπρὰ ἐκκλησία, ἥτις περιλαμβάνει τὰ 4 παρεκκλήσια τοῦ Μοδέστου, ἱδρύθη ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν θεμελίων τῶν ἐπὶ Κωνσταντίνου. Ὁ Ἅγιος Τάφος ἀποτελεῖ κοινὸν κτῆμα τῶν Ὀρθοδόξων, τῶν Λατίνων, τῶν Ἀρμενίων, τῶν Ἰακωβιτῶν, τῶν Σύρων, τῶν Κοπτῶν καὶ τῶν Ἀβυσσινίων, ἀλλ' ὁ τρόπος τῆς κατοχῆς εἶνε πολύπλοκος καὶ παρέχει πολλάκις ἀφορμὴν εἰς ἔριδας. Ὡς γνωστὸν περὶ τὰ μέσα τοῦ ΙΘ' αἰῶνος προῆλθεν ἐντεῦθεν ὁ κριμαϊκὸς πόλεμος, καθ' ὃν οἱ μὲν Γάλλοι ὑπεστήριζον τοὺς Λατίνους οἱ δὲ Ῥῶσσοι τοὺς Ὀρθοδόξους. Αἱ νεώτεραι ἔρευναι συνηγοροῦσιν ὑπὲρ τῆς γνησιότητος τοῦ Ἁγίου Τάφου.

ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟΝ ΤΑΦΟΝ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΣΤΕΡΟΝ

Τῷ 37 π. Χ. ὁ Ἡρῴδης, βοηθούμενος ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, ἐγένετο βασιλεὺς τῆς Παλαιστίνης, ἔχων ἕδραν τὴν Ἱερουσαλήμ. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἡ Παλαιστίνη καὶ ἡ Συρία ἦσαν χῶραι ἑλληνικαί. Ἡ πρωτεύουσα μάλιστα τῆς Συρίας, ἡ Ἀντιόχεια ἔφθασεν εἰς τόσην ἀκμήν, εἰς ὅσην εἶχον φθάσῃ μόνον αἱ Ἀθῆναι ἐπὶ Περικλέους. Ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐδιδάσκετο καὶ ἐλαλεῖτο ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα, ὁ δὲ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐκήρυττεν ἑλληνιστὶ εἰς τὰς πόλεις τῆς Παλαιστίνης. Ἐπὶ τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ εἶχε τεθῇ τρίγλωσσος ἐπιγραφή, λατινιστί, ἑλληνιστὶ καὶ ἑβραϊστί. Καὶ οἱ Ἀπόστολοι αὐτοῦ ὡμίλουν ἐπίσης ἑλληνιστί, ὁ δὲ Ἀπόστολος Παῦλος καὶ ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ πανταχοῦ ἔγραφε καὶ ἐδίδασκεν εἰς τὴν ἑλληνικήν.

Ἕνεκα ἐπαναστάσεως τῶν Ἰουδαίων, σύσσωμος ἡ ἐκκλησία Ἱεροσολύμων κατέφυγεν εἰς Πέλλην τῆς Δεκαπόλεως, ἀποικίαν ἑλληνικήν, μετὰ δευτέραν δὲ αὐτῶν ἐπανάστασιν, περὶ τὰ μέσα τοῦ Β΄ αἰῶνος, ὁ Ἀδριανὸς κατέστρεψε τὴν Ἱερουσαλήμ, ἵδρυσεν ἐπ' αὐτῆς πόλιν κληθεῖσαν Αἰλίαν Καπιτωλιαν, καὶ ἀπηγόρευσε τὴν εἰς αὐτὴν εἴσοδον καὶ ἐγκατάστασιν τῶν Ἰουδαίων. Ἡ ἐκκλησία ἐκ Πέλλης ἐπανῆλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ κατὰ τὸν Γ΄ αἰῶνα ἕνεκα τῶν διωγμῶν καὶ ἑτέρων ἐξωτερικῶν περιστάσεων περιῆλθεν εἰς ἀφάνειαν, ἤκμασε δὲ ἀπὸ τοῦ Δ΄ αἰῶνος καὶ ἐφεξῆς. Τότε ἐτελοῦντο ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀναστάσεως μεγαλοπρεπεῖς τελεταί, οἱ ἐθνικοὶ ναοὶ μικρὸν κατὰ μικρὸν κατεστρέφοντο ἢ μετετρέποντο εἰς χριστιανικούς, καὶ ἀνηγέρθησαν ναοὶ μεγαλοπρεπεῖς, ξενῶνες κτλ.

Χρυσὸ σκεπάρνι σπάνει καὶ σιδερένια πόρτα.

Μεταξὺ τοῦ 425 καὶ 450 μεταβᾶσα δὶς εἰς Ἱεροσόλυμα ἡ βασίλισσα Εὐδοκία, σύζυγος Θεοδοσίου τοῦ Μικροῦ, ἀνήγειρε τὰ τείχη τῆς Ἱερουσαλήμ, ἔκτισε τὴν ἐν Σιὼν ἐκκλησίαν, τὴν τοῦ Ἁγίου Στεφάνου ἐκτὸς τῶν τειχῶν, νέον ἐπισκοπεῖον παρὰ τὸν ναὸν τῆς Ἀναστάσεως ὁρίσασα αὐτῷ καὶ πρόσοδον 1000 χρυσῶν νομισμάτων, μονάς, πτωχοκομεῖα, νοσοκομεῖα, ξενῶνας, τελευταίως δὲ ἐπεμελήθη καὶ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως. Περὶ τὸ 525 μετέβη εἰς Ἱερουσαλὴμ ἡ δευτέρα σύζυγος τοῦ Ἰουστινιανοῦ Εὐδοκία, προικίσασα τὴν πόλιν διὰ ναῶν καὶ μοναστηρίων καὶ ἐπιδιορθώσασα τὰ τείχη αὐτῆς. Ἡ Δ΄ οἰκουμενικὴ σύνοδος ἀπέδωκεν εἰς τὸν ἐπίσκοπον Ἱερουσαλὴμ πατριαρχικὸν ἀξίωμα, ὁ δὲ Ἰουστινιανὸς ἀνῳκοδόμησεν ἐντὸς τῆς Ἱερουσαλήμ, τῆς Βηθλεὲμ καὶ Ἰεριχοῦς πολλοὺς ναοὺς καὶ περὶ τὰ δέκα μοναστήρια.

Τῷ 614—615 οἱ Πέρσαι κατέστρεψαν ἱκανὸν μέρος τῆς Ἱερουσαλήμ, ἰδίως δ' ὑπ' αὐτῶν ἔπαθε πολλὰς ζημίας ὁ ναὸς τῆς Ἀναστάσεως, ἀλλὰ μετὰ 15 ἔτη ὁ Ἡράκλειος, ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἁγίαν πόλιν, ἐπεμελήθη καὶ τοῦ ναοῦ καὶ τῶν τειχῶν αὐτῆς. Τῷ 637 ἡ Ἱερουσαλὴμ κατελήφθη ὑπὸ τοῦ Ὁμάρ, τότε δὲ ἡ ἐκκλησία αὐτῆς ὑπέστη πολλὰς καταδιώξεις. Τῷ 936 οἱ Ἄραβες ἔθηκαν πῦρ εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀναστάσεως, κατακαύσαντες ἰδίως τὸ δυτικὸν αὐτοῦ μέρος, ἐπιδιορθωθὲν εἶτα μετὰ πολλῶν ἀγώνων, μετὰ δὲ 33 ἔτη ὁ ναὸς κατεκάη ὑπὸ τῶν Ἀράβων, ὁπότε καὶ ὁ Πατριάρχης Ἰωάννης ἀπωλέσθη ἐν τῷ μέσῳ τῶν φλογῶν. Τὸ κακὸν διορθώθη πάλιν ὅσον τοῦτο ἦτο δυνατόν, ἀλλὰ τῷ 1010, ἐκ διαταγῆς τοῦ ἡγεμόνος τῆς Αἰγύπτου Χακίμ, ὁ ναὸς τῆς Ἀναστάσεως κατεστράφη καθ' ὁλοκληρίαν, ἐπὶ μακρὸν δὲ χρόνον εἰς τὰ ἐρείπια αὐτοῦ ἐρρίπτοντο κῦνες θνησιμαῖοι. Τότε οἱ Αὐτοκράτορες τοῦ Βυζαντίου ἀνέλαβον νὰ ἀνοικοδομήσωσι τὸν ναόν. Πρῶτος ἀνέλαβε τοῦτο τῷ 1033 ὁ Αὐτοκράτωρ Ῥωμανός, τὴν δὲ οἰκοδομὴν συνεπλήρωσαν οἱ Αὐτοκράτορες Μιχαὴλ Παφλαγὼν καὶ Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος.

Ὅτε ἡ Ἱερουσαλὴμ ἐπολιορκεῖτο ὑπὸ τῶν Σταυροφόρων (1099), οἱ πολιορκούμενοι θὰ κατέστρεφον τὸν Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως, δι' ὃν οἱ Σταυροφόροι εἶχον ἀναλάβει τὸν πόλεμον ἐκεῖνον, ἂν μὴ παρενέβαινεν ὁ Πατριάρχης Συμεὼν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Λατινοκρατίας οἱ ὀρθόδοξοι δὲν εἶχον ἀποβάλει κατὰ πρῶτον τὰ ἐπὶ τῶν προσκυνημάτων δικαιώματα αὐτῶν καὶ τὴν ἀρχαίαν θέσιν των. Καὶ εἶχον μὲν οἱ Λατῖνοι ἐκλέξῃ βραδύτερον λατῖνον Πα-

Ἡ πτωχεία δὲν εἶνε ἐλάττωμα ἀλλὰ ἐντροπή.

τριάρχην ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ ἐπισκόπους. ἀλλ' ἡ ὑπ' αὐτῶν διενόχλησις τῶν ἡμετέρων ἐξηκολούθει καὶ μετὰ τὴν ἐν Παλαιστίνῃ κατάλυσιν τῆς Λατινοκρατίας. Τῷ 1219 ὁ ἱδρυτὴς τοῦ τάγματος τῶν Φραγκισκανῶν ἐγκαθιδρύθη ἐν Πτολεμαΐδι μετὰ 12 μοναχῶν, καὶ διὰ τῆς ἀκαταπονήτου αὐτοῦ ἐνεργείας κατώρθωσε ν' ἀφίσῃ ἀποθνήσκων πληθὺν μοναχῶν ἐν Πτολεμαΐδι καὶ Ἱεροσολύμοις. Τῷ 1291 πάντες οἱ Φραγκισκανοὶ μοναχοὶ κατεσφάγησαν ὑπὸ τῶν Ἀράβων, ἀλλὰ μετὰ μικρὸν ἦλθον νέοι αὐτῶν ἀντικαταστάται, οἱ ὁποῖοι κατώρθωσαν νὰ λάβωσι καὶ δικαιώματά τινα ἐν Παλαιστίνῃ. Τῷ 1351 ὁ πάπας Κλήμης ὁ β' ἀπέστειλεν εἰς Ἱερουσαλὴμ Φραγκισκανούς, ἀλλὰ φοβούμενος διὰ τὴν τύχην αὐτῶν, παρεκάλεσε τὸν Αὐτοκράτορα τοῦ Βυζαντίου Ἰωάννην Κατακουζηνὸν νὰ τοὺς λάβῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν του, ὅπερ καὶ ἐγένετο. Ἀλλὰ τῷ 1368 πολλοὶ ἐξ αὐτῶν κατεσφάγησαν, τῷ δὲ 1432 παντελῶς ἐξηφανίσθησαν. Μόλις δὲ μετὰ ἕνα περίπου αἰῶνα ἐνεκαθιδρύθησαν ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ ἀπεπειράθησαν νὰ ἰδιοποιηθῶσι τὰ Προσκυνήματα.

Τῷ 1187, ὅτε ὁ Σαλαχεδδὶν ἐξ Αἰγύπτου ἐλθὼν ἐκυρίευσε τὴν Ἱερουσαλήμ, ἐφείσθη τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως κατὰ παράκλησιν τοῦ Αὐτοκράτορος Ἰσαακίου Ἀγγέλου, ἀλλ' οἱ γραμματεῖς αὐτοῦ, ὄντες Κόπται Αἰγύπτιοι, κατώρθωσαν ν' ἀποσπάσωσι παρ' αὐτοῦ διαταγήν, δι' ἧς παρεχωρήθησαν εἰς αὐτοὺς πρὸς κατοικίαν ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀναστάσεως δύο καμάραι ὑπὸ τὰ Κατηχούμενα τοῦ μεγάλου τρούλλου, πρὸς τὸ ΝΔ τοῦ Κουβουκλίου μέρος, ταῦτα δὲ κατέχουσι μέχρι σήμερον. Ὡσαύτως πρὸς τὴν Δ πλευρὰν τοῦ Κουβουκλίου παρεχωρήθη καὶ μέρος τριῶν ὀργυιῶν, ἔνθα μέχρι τῆς σήμερον οἱ Κόπται λειτουργοῦσιν. Αἰτήσει δὲ τῶν βασιλέων τῆς Ἀβυσσινίας, καὶ διαταγῇ τοῦ Σαλαχεδδὶν διὰ τῶν ὁμοδόξων γραμματέων Κοπτῶν, παρεχωρήθησαν καὶ εἰς τοὺς Ἀβυσσινοὺς δύο καμάραι παρὰ τὰ Κατηχούμενα, πλησίον τῶν Κοπτῶν, πρὸς κατοικίαν, πρὸς ἱερουργίαν δὲ παρεχωρήθη πρὸς αὐτοὺς ὁ ναὸς τοῦ Σταυροῦ, ἐν ᾧ κατεσκεύασαν καί τινα κελλία. Οἱ Ἀβυσσίνιοι κατώρθωσαν περιπλέον καὶ ἐν τῷ ναῷ τῆς Βηθλεέμ, παρὰ τὴν βόρειον τοῦ σπηλαίου πύλην, νὰ καταλάβωσι μικρὰν γωνίαν, ἔκτισαν δὲ καὶ κελλία τινὰ ἐν τῷ κρημνισθέντι νάρθηκι τοῦ ναοῦ. Ἐν γένει οἱ Κόπται καὶ οἱ Ἀβυσσίνιοι μεγάλως ἠκμασαν τότε ἐν Βηθλεὲμ καὶ Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ βραδύτερον ὑπεσκέλισαν αὐτοὺς οἱ Ἀρμένιοι.

Ὁ καλὸς ναύτης φαίνεται στὴν τρικυμία.

Τῷ 1348 ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰωάννης ὁ Κατακουζηνὸς ἀπέστειλεν ἱκανὰ χρήματα εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως καὶ τοῦ τῆς Βηθλεέμ, τῷ δὲ 1435, ἐπειδὴ ἐφθάρη ἡ διὰ μολύβδου κεκαλυμμένη ξυλίνη ὀροφὴ τοῦ ναοῦ, ἐνεκαινίσθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Τραπεζοῦντος.

Μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην Πατριάρχαι Ἱεροσολύμων ἐχρημάτισαν οἱ ἀκόλουθοι.

Δωρόθεος	β'	1493—1543
Γερμανὸς	β'	1543—1579
Σωφρόνιος	ε'	1579—1608
Θεοφάνης	δ'	1608—1645
Παΐσιος	α'	1645—1661
Νεκτάριος		1661—1669
Δοσίθεος	β'	1669—1707
Χρύσανθος		1707—1731
Μελέτιος		1731—1737
Παρθένιος		1737—1766
Ἑβραὶμ	β'	1766—1771
Σωφρόνιος	ς'	1771—1775
Ἀβραάμιος		1775—1787
Προκόπιος		1787—1788
Ἄνθιμος		1788—1808
Πολύκαρπος		1808—1827
Ἀθανάσιος		1827—1845
Κύριλλος	β'	1845—1872
Προκόπιος	β'	1872—1875
Ἱερόθεος		1875—1882
Νικόδημος		1882—1890
Γεράσιμος		1891—1897
Δαμιανὸς		1897.

Ο ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΩΝ ΑΓΩΝ

Ἐγκατάστασις Ἀρμενίων καὶ Λατίνων ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀναστάσεως. Οἱ ἑτερόδοξοι ἤλαβον μὲν παρὰ τῶν ἡμετέρων τὴν ἄδειαν, κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα, νὰ ἔρχωνται ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀναστάσεως καὶ νὰ προσκυνῶσιν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ εἰς οὐδὲν τῶν ἐν αὐτῷ Προσκυνημάτων εἶχον δικαίωμα νὰ ἱερουργῶσιν. Ἀλλ' οἱ Λατῖνοι, ἐπωφελούμενοι τῆς ἀπουσίας τοῦ Πατριάρχου Γερμανοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀπεπειράθησαν νὰ λειτουργῶσιν ἐπὶ τῆς Ἀποκαθηλώσεως. Πρὸς τοῦτο ἔθεσαν κατ' ἀρχὰς ξυλίνην ἁγίαν τράπεζαν, εἶτα δ' ἔφερον ἐξ Εὐρώπης καὶ ὀρειχαλκίνην, ἣν ἀπεφάσισαν νὰ στήσωσι διὰ παντὸς ἐκεῖ. Ταυτοχρόνως οἱ Ἀρμένιοι, δελεάσαντες διὰ χρημάτων τοὺς Ἀβυσσινίους, ἔλαβον παρ' αὐτῶν τὴν ἄδειαν νὰ λειτουργῶσιν εἰς τὴν βόρειον γωνίαν τοῦ ναοῦ τῆς Εὑρέσεως, ἀνήκουσαν αὐτοῖς. Ἀλλ' οἱ Ἀρμένιοι προέβησαν ἔτι περαιτέρω. Συνεφώνησαν πρὸς τοὺς Ἴβηρας, καὶ ἐπὶ ἐνοικίῳ 50 φλωρίων κατῴκησαν ἐν τῷ Μοναστηρίῳ τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου. Οἱ δὲ Λατῖνοι, διαμένοντες μέχρι τοῦδε ἐν Σιών, ἐχρησιμοποίησαν πρὸς τοὺς σκοποὺς αὐτῶν τοὺς ἐν Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντας Μαρωνίτας. Οἱ τελευταῖοι διὰ δο-

Κατὰ τὸ πουλὶ ἡ φωλειά, κατὰ τὸν ἄνθρωπο τὸ σπῆτι.

ροδοκίας κατώρθωσαν νὰ καταλάβωσιν ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀναστάσεως μικράν τινα γωνίαν, ταύτην δὲ καταλαβόντες οἱ Λατῖνοι, ἔστησαν ἐκεῖ τὴν ὀρειχαλκίνην τράπεζαν καὶ ἤρξαντο ἱερουργοῦντες.

Οἱ Λατῖνοι κατῴκουν μέχρι τοῦδε ἐν Σιών, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἐπέτρεψάν ποτε εἰς πλούσιον Ἰουδαῖον, γνωστὸν τῷ διοικητῇ, νὰ προσκυνήσῃ ἢ ἐπισκεφθῇ τὴν ἐν Σιὼν μονὴν καὶ τὸν ναόν, οὗτος κατώρθωσεν ἵνα ἡ μονὴ αὕτη μεταβληθῇ εἰς τέμενος. Ὡς ἐκ τούτου οἱ Λατῖνοι, μείναντες ἄνευ κατοικίας, κατώρθωσαν νὰ ἐνοικιάσωσι τὴν μονὴν τῶν Ἰβήρων τοὺ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, καὶ ἐγκατέστησαν ὁριστικῶς ἐν Ἱερουσαλήμ. Εἶτα ὅμως ἥρπασαν αὐτὴν ἐντελῶς, ὡς ἔπραξαν καὶ οἱ Ἀρμένιοι διὰ τὴν μονὴν τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου.

Τὰ ὑπὸ τῶν ἑτεροδόξων διαδραματισθέντα πρὸς ἁρπαγὴν τῶν ἱερῶν προσκυνημάτων. Μετ' ὀλίγον οἱ Λατῖνοι διὰ δωροδοκίας κατέλαβον τὸν Γολγοθᾶ καὶ τὸ ἐγγὺς αὐτοῦ παρεκκλήσιον τῆς Ἁγίας Ἑλένης, μέρος τι ἐν τῷ ναῷ τῆς Βηθλεέμ, καὶ τὴν ἄδειαν νὰ ἱερουργῶσιν ἐν τῷ Σπηλαίῳ τῆς Γεννήσεως. Παρὰ τὰς διαμαρτυρήσεις τοῦ Πατριάρχου καὶ τὰς ἐνεργείας αὐτοῦ, δαπανήσαντος πρὸς τοῦτο 12,000 φλωρία, κατώρθωσεν οὗτος νὰ καταλάβῃ μέρος μόνον τοῦ Γολγοθᾶ, τὸ δεξιόν, ὅπερ ἀπέμεινεν ἡμῖν μέχρι σήμερον, τὸ δὲ λοιπὸν καὶ τὸ παρεκκλήσιον κατεκράτησαν οἱ Λατῖνοι. Ὥστε κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα οἱ ἡμέτεροι ἀπώλεσαν μέρος τοῦ ναοῦ τῆς Εὑρέσεως, μέρος τοῦ Γολγοθᾶ καὶ μέρος τοῦ ναοῦ τῆς Βηθλεέμ, ἐκινδύνευσαν δὲ ν' ἀπωλέσωσι τὰς μεγάλας μονὰς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ τοῦ Ἰακώβου τοῦ Ζεβεδαίου, τὰς ὁποίας ὅμως δυνάμεθα νὰ θεωρῶμεν ὡς ἀπωλεσθείσας ἤδη.

Τῷ 1607 οἱ Λατῖνοι, τοῦ Πατριάρχου Θεοφάνους εὑρισκομένου εἰς Μολδαυΐαν πρὸς εἰσπραξιν συνδρομῶν, κατεσκεύασαν σιδηρᾶς κιγκλίδας καὶ διεχώρισαν δι' αὐτῶν τὸ νότιον μέρος τοῦ Γολγοθᾶ, μὴ ἐπιτρέποντες εἰς τοὺς ἡμετέρους νὰ ἵστανται ἐκεῖ ἐν καιρῷ τῆς ἱερουργίας, ἀλλ' ὁ πατριάρχης διὰ σουλτανικῆς διαταγῆς κατώρθωσε νὰ ἐκδιώξῃ αὐτοὺς ἐντελῶς τοῦ Γολγοθᾶ. Ἀλλ' οἱ ἐκβληθέντες ἐξήγειρον μέγαν θόρυβον, καὶ διὰ πολλῶν μέσων οὐ μόνον τὸ νότιον μέρος τοῦ Γολγοθᾶ κατέλαβον πάλιν (1611), ἀλλὰ τῷ 1614 ἐπειράθησαν νὰ καταλάβωσι καὶ ἅπαντα τὸν ναὸν τῆς Βηθλεέμ. Καὶ πρὸς καιρὸν μὲν δὲν κατώρθωσαν τοῦτο, κατώρθωσαν ὅμως νὰ

Ὅταν φύγῃ τὸ βιολὶ παύει ὁ χορός.

ἀναγνωρισθῇ ὁ τόπος τῆς Ἀποκαθηλώσεως ὡς κοινὸς μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἡμῶν. Εἶτα ἀπεπειράθησαν νὰ καταλάβωσιν ἅπαντα τὸν ναὸν τῆς Βηθλεέμ, πρὸς τοῦτο δὲ τῷ 1628, τῇ ἡμέρᾳ τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν, κατὰ τὴν στιγμὴν λιτανείας, ἧς ἡγεῖτο ὁ Πατριάρχης Θεοφάνης, ἔκλεισαν αἴφνης τὴν βόρειον πύλην τοῦ Σπηλαίου, λέγοντες ὅτι ἀνήκει εἰς αὐτούς, καὶ δὲν ἐπέτρεψαν ὅπως διέλθωσι δι' αὐτῆς οἱ λιτανεύοντες. Ἀλλὰ διὰ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Πατριάρχου, μεταβάντος πρὸς τοῦτο εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐξεβλήθησαν καὶ πάλιν οἱ Λατῖνοι τοῦ ἁγίου Σπηλαίου, καὶ μόλις ἐπετράπη εἰς αὐτοὺς νὰ λειτουργῶσιν ἐπὶ τῆς ἁγίας Φάτνης, τῇ ἀδείᾳ τοῦ ἡμετέρου Πατριάρχου.

Τῷ 1633 οἱ Ἀρμένιοι διὰ ψευδῶν ἐγγράφων καὶ χοτζετῶν κατώρθωσαν νὰ καταλάβωσιν ὁριστικῶς τοὺς οἴκους Ἄννα καὶ Καϊάφα, ὧν τὰ μοναστήρια εἶχον παραχωρηθῇ πρὸς αὐτοὺς ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἐπὶ ἐνοικίῳ, τῷ δὲ 1634 ἤγειραν τὴν ἀξίωσιν νὰ προηγηθῶσιν ἐν τῇ τελετῇ τοῦ ἁγίου Φωτός, ἵνα ἀποκτήσωσι δικαιώματα πρωτείων. Εὐτυχῶς ἡ τοιαύτη ἀπόπειρα αὐτῶν ἐματαιώθη διὰ τῶν ἐνεργειῶν τῶν ἡμετέρων. Τῷ 1649, ἐπὶ Πατριάρχου Παϊσίου, οἱ Ἀρμένιοι ἥρπασαν μίαν πύλην τοῦ ἁγίου Σπηλαίου τῆς Βηθλεέμ, καὶ ἰδιοποιηθέντες αὐτήν, ἐκρέμασαν κανδήλας καὶ εἰκόνας, ἔκτισαν δὲ καὶ τοῖχον μεταξὺ τοῦ ἐκεῖ ἡμετέρου μοναστηρίου καὶ τῶν ἀβυσσινιακῶν κτημάτων, τὰ ὁποῖα κατέλαβον ὡσαύτως· ἀλλ' εἶτα ἐξεβλήθησαν καὶ τοῦ μὲν καὶ τῶν δέ, περιπλέον δὲ καὶ ἐκ τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου. Εἶτα ὅμως κατώρθωσαν, τῷ 1653, νὰ καταλάβωσιν οὗ μόνον τὴν μονὴν τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐνδοθεν τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως νότια Κατηχούμενα, καὶ τὰ δύο μεγάλα παράθυρα, τὰ ἀπὸ τῆς ἁγίας Πύλης, καὶ τὸ κάτωθεν τῆς Μονῆς τοῦ Πατριάρχου Ἀβραὰμ παρεκκλήσιον, εἰς δὲ τὴν Βηθλεὲμ τὰ οἰκήματα τῶν Ἀβυσσινίων καὶ τὸν κῆπον αὐτῶν.

Τῷ 1661 οἱ Λατῖνοι κατά τινα νύκτα δι' ἐργαλείου ἐπιτηδείου ἔκοψαν μέρος ἐκ τοῦ ἁγίου λίθου, ὅστις ἦτο ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ Μνημείου, φωραθέντες δὲ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων, κατώρθωσαν ν' ἀποκρύψωσι τὸ ὁποκοπὲν μέρος. Τῷ 1674 ἠθέλησαν κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Βαΐων νὰ κοσμήσωσι τὸ ἱερὸν Κουβούκλιον, διατελοῦν τότε εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν κυριότητα τῶν ἡμετέρων, ἐπειδὴ δ' οἱ ἡμέτεροι ἀντέστησαν, συνήφθη ἀγών, καθ' ὃν οἱ Λατῖνοι ἕνα μὲν τῶν ἡμετέρων μοναχῶν

Ὁ μεγαλώνων στὸ καπηλειὸ ἀποθνήσκει στὸ νοσοκομεῖο.

ἐφόνευσαν τοὺς δὲ λοιποὺς ἐτραυμάτισαν. Συνεπεία τούτων, καὶ τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ Πατριάρχου Δοσιθέου, ἐξεδόθη τῷ 1676 Σουλτανικὸς ὁρισμός, διατάσσων νὰ διανυκτερεύσωσιν ἐν τῷ ναῷ 3 μόνον λατῖνοι μοναχοί, καὶ νὰ οἰκῶσιν ἐν Ἱεροσαλὴμ μόνον 36, ἀλλὰ καὶ οὗτοι νὰ ἀντικαθιστῶνται κατὰ τριετίαν. Ἀλλὰ τῷ 1688 οἱ Λατῖνοι κατώρθωσαν νὰ ἐκβάλωσι πάλιν τοὺς ἡμετέρους ἐκ τοῦ ἁγίου Κουβουκλίου, ῥίψαντες ἀπ' αὐτοῦ καὶ εἰκόνας καὶ κανδήλας. Τὸ αὐτὸ ἔπραξαν καὶ ἐν Βηθλεὲμ καὶ Γεθσημανῇ. Ἐν Βηθλεὲμ μάλιστα κατεσύντριψαν τὸ καλλιτεχνικώτατον τέμπλον.

Τῷ 1756 οἱ Λατῖνοι διὰ τῶν ὑπαδῶν αὐτῶν ἐπροξένησαν τὴν ἐσπέραν τοῦ σαββάτου τοῦ Λαζάρου εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀναστάσεως μεγάλας ταραχάς, ἕνεκα τῶν ὁποίων διὰ σουλτανικοῦ ὁρισμοῦ, τῷ 1756, ἐξεβλήθησαν τῶν ναῶν τῆς Γεθσημανῆς καὶ τῆς Βηθλεέμ, ἐπετράπη δ' αὐτοῖς νὰ ἱερουργῶσι μόνον ἐπὶ τῆς ἁγίας Φάτνης. Ἀλλὰ τότε οἱ Ἀρμένιοι διὰ πλαστῶν ἐγγράφων ἤρξαντο ἀπαιτοῦντες ἅπαντα τὰ Προσκυνήματα. Ὁ δόλος ὅμως ἀνεκαλύφθη καὶ ἡ ἀπόπειρα αὐτῶν ἐματαιώθη. Ἐπίσης ἐματαιώθη καὶ δευτέρα ὁμοία αὐτῶν ἀπόπειρα, ἐπαναληφθεῖσα τῷ 1768, ἐπὶ τοῦ ῥωσσοτουρκικοῦ πολέμου, καὶ τρίτη τῷ 1799 καὶ 1800.

Τῇ 21 Ἰουλίου τοῦ 1803 οἱ Ἀρμένιοι ἀπεπειράθησαν νὰ κρεμάσωσιν ἐν Γεθσημανῇ 3 κανδήλας, ἀλλ' ἀπεκρούσθησαν ὑπὸ τῶν ἡμετέρων δι' αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος. Ταυτοχρόνως οἱ Λατῖνοι προσεπάθησαν νὰ εἰσχωρήσωσιν εἰς τὴν Γεθσημανῆν καὶ ν' ἀνακαινίσωσι τὸν μικρὸν τροῦλλον τοῦ Κουβουκλίου, ἀλλ' ἀποκρουσθέντες, κατώρθωσαν μόνον νὰ καταλάβωσι τὸ ἐγγὺς τῆς Γεθσημανῆς σπήλαιον ἐν ᾧ, κατὰ τὴν παράδοσιν, πολλάκις ηὐλίσθη ὁ Κύριος. Τῷ 1807, ἐπὶ τοῦ ῥωσσοτουρκικοῦ πολέμου, νέαι ἀπόπειραι τῶν Ἀρμενίων πρὸς ἁρπαγὴν τῶν ἱερῶν Προσκυνημάτων ἀπεκρούσθησαν.

Πυρπόλησις τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως καὶ ἀγῶνες πρὸς ἀνοικοδόμησιν αὐτοῦ. Τῷ 1808, τῇ 30 Σεπτεμβρίου, ὁ ναὸς τῆς Ἀναστάσεως ἐπυρπολήθη ὑπὸ τῶν Ἀρμενίων, ὅπως οὗτοι ἀνοικοδομοῦντες αὐτὸν τὸν καταλάβωσι τελείως. Τότε πάντες οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁμογενεῖς, συνελθόντες ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ, ἀπεφάσισαν ν' ἀνοικοδομήσωσιν αὐτὸν διὰ γενικῆς συνεισφορᾶς ὁλοκλήρου τοῦ Γένους, καὶ ἔλαβον τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν παρὰ τοῦ φιλοδικαίου Σουλτὰν

Κατάπινε τὰ χάπια χωρὶς νὰ τὰ μασσᾷς.

Μαχμούτ. Καὶ οἱ Ἀρμένιοι ἐζήτησαν ἐπιμόνως νὰ ἐπιτραπῇ αὐτοῖς ἡ ἀνοικοδόμησις τοῦ ναοῦ, ἀλλ' ἀποτυχόντες ἐζήτησαν νὰ ἐπιτραπῇ τουλάχιστον εἰς αὐτοὺς ἡ συμμετοχὴ ἐν ταῖς δαπάναις τῆς ἀνοικοδομήσεως. Ἀλλὰ καὶ ἡ τοιαύτη αἴτησις αὐτῶν ἀπερρίφθη, καὶ ἤρξαντο αἱ πρὸς τοῦτο προετοιμασίαι. Ἐπειδὴ ἅπας ὁ ναὸς σχεδὸν ἐγένετο παρανάλωμα τοῦ πυρός, οἱ ἀρχιτέκτονες ἐσκέφθησαν ν' ἀρχίσωσι τὴν οἰκοδομὴν ἀπὸ τῆς ἁγίας Πύλης. Τῇ 19 Ἰουλίου τοῦ 1809, ἀναστηλωθείσης τῆς Πύλης ἐν τῷ ἰδίῳ τόπῳ, κατεσκευάσθησαν κλίμακες πρὸς οἰκοδομὴν τῆς ἐκεῖ πεπτωκυίας ὀροφῆς. Αἴφνης ὅμως συρφετὸς χυδαίου ὄχλου, πρωτοστατούντων τῶν Ἀρμενίων, ὥρμησε κατὰ τῶν ἐργατῶν καὶ διεσκόρπισεν αὐτούς, ἐπίκουροι δὲ τῶν Ἀρμενίων ἔσπευσαν οἱ Λατῖνοι. Τὸ ζήτημα ἀνηνέχθη εἰς Κωνσταντινούπολιν, δίκαιον ἀπεδόθη εἰς τοὺς ἡμετέρους, ἐγένετο καὶ πάλιν ἔναρξις τῶν ἐργασιῶν τῇ 2 Ὀκτωβρίου, ἀλλ' εἰσὶν ἀπερίγραπτα τὰ σκάνδαλα, τὰ ὁποῖα ἐδημιούργησαν οἱ Ἀρμένιοι καὶ οἱ Λατῖνοι πρὸς παρακώλυσιν τοῦ ἔργου. Ἐκτὸς πολλῶν ἄλλων οἱ Ἀρμένιοι προέβησαν καὶ εἰς ἀπόπειραν δολοφονίας τοῦ ἀρχιτέκτονος Κομνηνοῦ, εὐτυχῶς ἀποτυχοῦσαν. Τέλος, μετὰ ἀπεριγράπτους περιπετείας ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ναοῦ ἐπερατώθη τῇ 1ῃ σεπτεμβρίου τοῦ 1810, τῇ δὲ 13 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια αὐτοῦ.

Τότε οἱ Λατῖνοι κατήγγειλαν τοὺς ἡμετέρους, ὅτι κατὰ τὴν ἀνακαίνισιν τοῦ ναοῦ ἥρπασαν τοὺς τόπους αὐτῶν μεταθέντες τὰ ὅρια, καὶ ὅτι τὸ ἱερὸν Κουβούκλιον ἀνέκαθεν ἀνῆκεν αὐτοῖς· εἰσπηδήσαντες δὲ καὶ πάλιν εἰς τὰ ἱερὰ προσκυνήματα, κατεβίβασαν τὰς περὶ τὸν μικρὸν κουμπὲ τοῦ ἁγίου Κουβουκλίου κανδήλας καὶ ἔρριψαν αὐτὰς ἔνδοθεν τοῦ Καθολικοῦ· ἔκοψαν διὰ πρίονος τὸν ἐπὶ τοῦ ἁγίου Κουβουκλίου ξύλινον σταυρόν, ἔρριψαν ἐντὸς τοῦ Καθολικοῦ τὰ ἐπὶ τοῦ Ἁγίου Τάφου κηροπήγια καὶ τὰς κανδήλας τῶν ἡμετέρων, ἀφῆκαν μόνον τοὺς λίθους γυμνούς, καὶ ἐκβαλόντες τὸν ἡμέτερον φύλακα ἔθεντο ἴδιον. Ἀλλὰ τέλος τὸ δίκαιον ἀπεδόθη τοῖς ἡμετέροις, οἱ Λατῖνοι ἐξεβλήθησαν τοῦ ναοῦ διὰ τῆς βίας, καὶ τὰ πάντα ἐπανῆλθον εἰς τὴν προτέραν τάξιν. Ἀλλ' ἐνῷ οἱ ἡμέτεροι ἠσχολοῦντο εὐτρεπίζοντες τὸν ναόν, οἱ Λατῖνοι, ὁρμήσαντες διὰ ῥοπάλων, ἔσχισαν τὴν κεφαλὴν ἑνὸς Ἕλληνος μοναχοῦ. Εὐτυχῶς οἱ μετ' αὐτοῦ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εὑρισκόμενοι ἡμέτεροι, πολυπληθέστεροι, ἥρπασαν τὰ ῥόπαλα τῶν Λατίνων καὶ κακοὺς κακῶς ἐξεδίωξαν αὐτούς.

Ὅπου εἶνε δεμένη ἡ κατσίκα ἐκεῖ βόσκει.

Τὰ μέχρι τοῦ 1834 διαδραματισθέντα ὑπὸ Λατίνων καὶ Ἀρμενίων. Ἀπὸ τοῦ 1811—1813 οἱ Ἀρμένιοι κατώρθωσαν νὰ καταλάβωσι τὰ μέρη, ἅτινα κατέχουσι μέχρι σήμερον ἐν τοῖς ναοῖς τῆς Γεθσημανῆς καὶ Βηθλεέμ, κατέλαβον τὸ ἀριστερὸν μέρος τοῦ ναοῦ τῆς Βηθλεέμ, καὶ ἔστησαν ἰδίαν τράπεζαν, ἔνθα λειτουργοῦσιν, ὡς καὶ ἐν τῷ ἁγίῳ Σπηλαίῳ, ἔνθα ἐκρέμασαν καντήλας καὶ εἰκόνας. Τῷ 1815 οἱ Λατῖνοι ηὔξησαν τὰς φωνὰς τοῦ μουσικοῦ αὐτῶν ὀργάνου, εἰς τρόπον ὥστε δὲν ἐπέτρεπον ὡς ἐκ τῶν φωνῶν τούτων εἰς τοὺς ἡμετέρους νὰ ἱερουργῶσιν ἐν τῷ ἱερῷ Κουβουκλίῳ. Τότε ἐξεδόθη σουλτανικὸς ὁρισμός, τῷ 1819, ὅπως τὸ ἱερὸν Κουβούκλιον ἀποβῇ κοινὸν τοῖς ἡμετέροις καὶ τοῖς Λατίνοις. Τῷ 1828 οἱ Ἀρμένιοι κατώρθωσαν νὰ λάβωσιν ἄδειαν ἵνα λειτουργῶσιν ἐπὶ τοῦ Ἁγίου Τάφου καὶ ὧσι κοινωνοὶ τῶν ἐν τῷ ἁγίῳ Κουβουκλίῳ. Τῷ 1832 ἀπετόλμησαν ν' ἀντικατασταίσωσι διὰ πλακὸς μετὰ ἀρμενικῶν ἐπιγραφῶν τὴν εἰς τρία μέρη τεθρανσμένην πλάκα ἐπὶ τοῦ μεταξὺ τῆς Ἀποκαθηλώσεως καὶ τοῦ Κουβουκλίου τόπου ἐκείνου, ἐν ᾧ, κατὰ τὴν παράδοσιν, ἵσταντο αἱ Μυροφόροι κλαίουσαι. Οἱ ἡμέτεροι παρεκάλεσαν τοὺς Ἀρμενίους ν' ἀφαιρέσωσι τὴν πλάκα ταύτην, τούτων δὲ θρασέως ἀρνηθέντων, προσκυνηταί τινες κατεσύντριψαν αὐτήν. Τὴν πρωΐαν τρομερὸς ἐξηγέρθη πάταγος ὑπὸ τῶν Ἀρμενίων, ἐστήθησαν καὶ πάλιν δικαστήρια, οἱ ἡμέτεροι ἐδικαιώθησαν, ἐτέθη καὶ πάλιν ἡ ἀρχαία πλάξ, ἀλλ' οἱ Ἀρμένιοι ἐκ πείσματος κατεσύντριψαν αὐτὴν εἰς τεμάχια.

Τῷ 1834 οἱ Λατῖνοι προσεπάθησαν νὰ κοσμήσωσι τὸ Κουβούκλιον, ἀλλὰ παρεκωλύθησαν ὑπὸ τῶν ἡμετέρων. Τὸ σάββατον ὅμως τῆς πρώτης ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν πρὸ τοῦ Κουβουκλίου διεδραματίσθησαν ὑπὸ τῶν Ἀρμενίων σκηναὶ ἀτρεπεῖς. Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἑσπερινοῦ εἰς Ἀρμένιος ἐρράτισεν ἕνα τῶν ἡμετέρων, γενομένης δὲ συμπλοκῆς, ἐπενέβησαν οἱ θυρωροὶ τοῦ ναοῦ, τὸ δ' ἐπεισόδιον ἐφάνη λῆξαν. Ἀλλὰ κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀρτοκλασίας εἷς Ἀρμένιος ὕβρισεν ἕνα τῶν ὀρθοδόξων ἱερέων, καὶ ἐπειδὴ ὀρθόδοξος προσκυνητής, γινώσκων τὴν ἀρμενικήν, εἶπεν εἰς αὐτόν· «Διατὶ σὺ ὑβρίζεις τὸν ἱερέα;» Ὁ Ἀρμένιος ὕβρισε καὶ ἐκεῖνον καὶ τὸν ἐρράτισε. Τοῦτο ὑπῆρξε σύνθημα γενικῆς συμπλοκῆς, οἱ δὲ Ἀρμένιοι, πολυπληθέστεροι ὄντες, ὥρμησαν κατὰ τῶν ἡμετέρων. Ὁ στρατὸς τότε κληθεὶς ἐπροφθασε νὰ καταπαύσῃ τὴν μάχην, λήξασαν εὐτυχῶς ἄνευ θυμάτων. Οἱ Ἀρμένιοι

Εἰς τὰ χέρια τοῦ ἄλλου τὸ κομμάτι φαίνεται πάντοτε χονδρό.

κατὰ τὴν γενομένην ἀνάκρισιν προσεπάθησαν νὰ ἐνοχοποιήσωσι τοὺς ἡμετέρους, ἀλλὰ διὰ τῆς μαρτυρίας τῶν θυρωρῶν ἡ κατηγορία ἀτεδείχθη ψευδής. Ἀλλὰ κατὰ τὸ μέγα σάββατον τοῦ ἔτους ἐκείνου ἕνεκα τοῦ μεγάλου συνωστισμοῦ ἔμεινον ἐπὶ τόπου θύματα 30 μὲν ἐκ τῶν ἡμετέρων καὶ ὑπερεκατὸν ἐκ τῶν Ἀρμενίων.

Ὁ σεισμὸς τοῦ 1834 καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ. Τῇ 13 Σεπτεμβρίου τοῦ 1834 ἐγένετο μέγας σεισμός, καθ' ὃν διερράγη πανταχόθεν ὁ τροῦλλος τοῦ Καθολικοῦ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, ὁ μέγας κουμπὲς τοῦ Παναγίου Τάφου, ὁ κουμπὲς τοῦ ἐπὶ τοῦ Ὄρους τῶν Ἐλαιῶν προσκυνήματος, ἐν δὲ τῇ Βηθλεὲμ ἐκτὸς τοῦ ναοῦ τὰ μοναστήρια τῶν ὀρθοδόξων, Λατίνων καὶ Ἀρμενίων. Δίκη τότε ἤρξατο μεταξὺ αὐτῶν περὶ τοῦ τίς θὰ ἀνοικοδόμει τὸν κουμπὲ τοῦ ἐν τῷ Ὄρει τῶν Ἐλαιῶν προσκυνήματος, καὶ ἀπεφασίσθη ὅπως τοῦτο γένηται καὶ ὑπὸ τῶν τριῶν φυλῶν. Εἰς τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν λοιτῶν ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ βλαβέντων μερῶν πολλὰ παρενεβλήθησαν προσκόμματα ὑπὸ τῶν Λατίνων καὶ Ἀρμενίων.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ συνέβη τὸ ἑξῆς λυπηρὸν ἐπεισόδιον. Ἐπεκράτησε συνήθεια ἵνα, ὅταν τελῆται λειτουργία ὑφ' ἑνὸς τῶν τριῶν ἐθνῶν, οὐδεὶς διέρχηται διὰ τοῦ ἁγίου Κουβουκλίου. Τῇ 10 Μαρτίου τοῦ 1835, Κυριακῇ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, παρισταμένων 3,000 περίπου προσκυνητῶν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ Χερουβικοῦ, Λατῖνος ἱερεὺς μετά τινος μοναχοῦ, κρατῶν τὸ ἅγιον Ποτήριον, ἐζήτει ἵνα διαγκωνίσῃ τοὺς πρὸ τοῦ Κουβουκλίου ὀρθοδόξους καὶ περάσῃ ἵνα λειτουργήσῃ ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ. Καὶ ἐπειδὴ τὸ πλῆθος ἦτο ὡς στερεὸς τοῖχος, οἱ Λατῖνοι ἤρξαντο λακτίζοντες τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας. Θορύβου γενομένου, ἔσπευσαν οἱ ἡμέτεροι μοναχοί, παρακαλοῦντες τοὺς Λατίνους ἵνα διαβῶσι δι' ἄλλης ὁδοῦ, ἀλλ' οὗτοι ἀποσυρθέντες, ἐπανῆλθον φέροντες μεθ' ἑαυτῶν ῥαβδούχους, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἕνα ἰταλόν, φέροντα στρατιωτικὴν στολήν. Οὗτος ἤρξατο τύπτων διὰ τῆς ῥάβδου τοὺς ὀρθοδόξους ἵνα ἀνοίξῃ δρόμον, ἐπειδὴ δὲ εἷς ὀρθόδοξος, ῥαβδισθεὶς ἀμειλίκτως κατὰ τῆς κεφαλῆς, ἥρπασε τὴν ῥάβδον, ὁ ἰταλὸς ξιφουλκήσας, ἠτοιμάζετο νὰ ἐπιτεθῇ διὰ τοῦ ξίφους. Τοῦτο ἰδόντες οἱ λοιποὶ ὀρθόδοξοι, ἥρπασαν τὴν σπάθην καὶ μετὰ λακτισμάτων ἐξετίναξαν καὶ τὸν ἰταλὸν καὶ τὸν λατῖνον μοναχόν. Ἀλλὰ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὥρμησαν ἄλλοι λατῖνοι μοναχοὶ μετὰ ῥοπάλων καὶ ῥάβδων κατὰ τῶν ὀρθοδόξων, τύπτοντες αὐτοὺς

Ἡ ἀνάγκη κάμνει τὴν ἀρκοῦδα νὰ χορεύῃ.

ἀνιλεῶς, τότε δὲ τὸ πλῆθος ὥρμησε κατ' αὐτῶν. Οἱ Λατῖνοι, ἐπιστρέψαντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν των καὶ κλείσαντες ἀσφαλῶς τὰς θύρας αὐτῆς, ὥρμησαν εἰς τὰ Κατηχούμενα, καὶ ἐρριπτον ἐκεῖθεν ξύλα, λίθους καὶ τὰ τοιαῦτα κατὰ τῶν ὀρθοδόξων, οὗτοι δὲ ἐξαγριωθέντες, ὥρμησαν κατὰ τῆς λατινικῆς ἐκκλησίας, καὶ διαρρήξαντες τὰς θύρας αὐτῆς, ἐζήτουν ν' ἀναβοῦν εἰς τὰ Κατηχούμενα, διέσχισαν δὲ καὶ κατεσύντριψαν τὰ προστυχόντα λατινικὰ ἀντικείμενα. Οἱ Λατῖνοι ἐκίνησαν κατὰ τῶν ἡμετέρων ἀγωγήν, ζητοῦντες ἀποζημίωσιν 100,000 γροσίων, ἀλλὰ μετὰ τὰς γενομένας ἀνακρίσεις ἡ ἀποζημίωσις ὑπεβιβάσθη μόνον εἰς 6,000 γρόσια, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως ὅπως οἱ Λατῖνοι μὴ διέρχωνται πρὸ τοῦ ἱεροῦ Κουβουκλίου κατὰ τὴν ὥραν τῆς λειτουργίας τῶν ὀρθοδόξων.

Νέαι ἀπαιτήσεις τῶν Ἀρμενίων καὶ Λατίνων διετυπώθησαν τῷ 1836, καὶ νέαι ὑπ' αὐτῶν ἐγένοντο ἀρπαγαί, τέλος δὲ τῷ 1837 ἐξεδόθη διάταγμα, καθ' ὃ μόνοι οἱ ὀρθόδοξοι ἐδικαιοῦντο νὰ ἐπισκευάσωσι τοὺς ἐκ τοῦ σεισμοῦ παθόντας ναοὺς τῶν Ἁγίων Τόπων, διότι οὗτοι ἀνέκαθεν ἀνῆκον εἰς αὐτούς.

Ἀλλὰ πρὸ τούτου διεδραματίζοντο ὑπὸ τῶν Ἀρμενίων σκηναὶ ἔν τε Ἱερουσαλὴμ καὶ Βηθλεέμ. Τῇ 16 Σεπτεμβρίου τοῦ 1836, κατὰ τὴν εἰς Ἱερουσαλὴμ μετάβασιν τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου, οἱ Λατῖνοι ἤνοιξαν τὴν βόρειον πύλην τοῦ Σπηλαίου τῆς Βηθλεέμ, τὴν ὁποίαν προηγουμένως οἱ Ἀρμένιοι εἶχον κλείσει αὐθαιρέτως, ἐνῷ δὲ οἱ Λατῖνοι διὰ τῆς πύλης ταύτης ἐτέλουν λιτανείαν εἰς τὸ Σπήλαιον, ὁ ἡγούμενος τῶν Ἀρμενίων, θεὶς ἐπὶ τῆς πύλης κλίμακα, ἐπειρᾶτο νὰ κρεμάσῃ ἄνωθεν αὐτῆς εἰκόνα. Τότε οἱ Λατῖνοι ὁρμήσαντες, ἀνέτρεψαν τὸν ἡγούμενον μετὰ τῆς κλίμακος καὶ ἐξυλοφόρτωσαν αὐτόν. Οὐχ ἧττον οἱ Ἀρμένιοι, παρὰ τὰς διαμαρτυρίας τῶν ἡμετέρων, κατέλαβον πάντα σχεδὸν τὸν ναὸν τῆς Βηθλεὲμ καὶ τὸ Ἅγιον Σπήλαιον, οἱ δὲ Λατῖνοι ἐζήτουν νὰ καταλάβωσι καθ' ὁλοκληρίαν τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ὅπερ κατεῖχετο ὑπὸ τῶν Ἀρμενίων. Τότε ἐγένετο δίκη, καθ' ἣν ἀπεφασίσθη ὅπως κρημνισθῶσι πάντα τὰ ὑπὸ τῶν Ἀρμενίων ᾠκοδομηθέντα ἐπὶ τοῦ Ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, ὅπερ καὶ ἐγένετο ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων καὶ τῶν Λατίνων ὁμοῦ.

Τῷ 1842 ἀφίχθη εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἀποσταλεὶς ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου, ὁ ἀρχιτέκτων μετὰ τῶν ἔργατῶν πρὸς ἐπιδιόρθωσιν τῶν ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ βλαβέντων ναῶν, καὶ ἐπρόκειτο ν'

ἀρχίσῃ ἡ ἐπισκευή, ἤτο δὲ περίεργος ἡ ἡσυχία ἣν ἐτήρησαν κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην οἱ Λατῖνοι, καὶ ἰδίως οἱ φιλοτάραχοι Ἀρμένιοι. Ἀλλ' ἡ ἡσυχία αὕτη ἦτο προσωρινή. Τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων, μετὰ τὴν ὑπὸ τριῶν Ἀρχιερέων τελεσθεῖσαν ἱερουργίαν, ἐνῷ ἅπας ὁ κλῆρος καὶ οἱ προσκυνηταὶ ἐποίουν περὶ τὸ Κουβούκλιον λιτανείαν μετὰ βαΐων καὶ κλάδων, αἴφνης οἱ Ἀρμένιοι ὥρμῶσι κατὰ τῶν ὀρθοδόξων, καὶ διὰ σφοδρῶν λακτισμάτων καὶ κτυπημάτων προσωθοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὸ Καθολικόν. Ὁ στρατὸς σπεύσας κατέπαυσε τὴν σύγχρουσιν, λήξασαν εὐτυχῶς ἄνευ θυμάτων, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον, ἐνῶ τινες τῶν ὀρθοδόξων προσκυνητῶν διήρχοντο πρὸ τοῦ ἀρμενικοῦ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Ἰακώβου, ὥρμησαν κατ' αὐτῶν οἱ Ἀρμένιοι καὶ ἤρξαντο τύπτοντες αὐτούς. Εἷς τῶν τυπτομένων, διαφυγὼν τὰς χεῖρας αὐτῶν, εἰδοποίησε τὸν στρατόν, ὅστις σπεύσας συνέλαβε τριάκοντα Ἀρμενίους. Οὕτως ἀπεδείχθη ὅτι οὗτοι ἔπραττον ταῦτα ὅπως παρακωλύσωσι τὰς ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἐπισκευάς.

Τότε ἤρξαντο αἱ ἐπισκευαὶ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἀπὸ τοῦ Σπηλαίου, ἀλλ' αὗται διεκόπησαν κατ' ἀνωτέραν διαταγήν, τῶν Ἀρμενίων διατυπούντων ψευδεῖς ἀξιώσεις. Συνεπείᾳ τούτου νέαι καὶ πάλιν ἐγένοντο δίκαι, καθ' ἃς ἀπεφασίσθη ὅπως ἡ παρὰ τοῖς Ἀρμενίοις εὑρισκομένη κλεὶς τῆς ἐν Βηθλεὲμ πύλης παραδοθῇ τοῖς ἡμετέροις. Τοῦτο καὶ ἐγένετο, οἱ δὲ ἡμέτεροι, συνοδευόμενοι ὑπὸ ἀνθρώπων τῆς ἀρχῆς, μετέβησαν εἰς Βηθλεὲμ καὶ ἔθεσαν νέον κλεῖθρον, διότι τοῦ παλαιοῦ εἶχον οἱ Ἀρμένιοι δεύτερον κλειδίον. Μόλις ὅμως ἀπῆλθον, καὶ σπεύσαντες οἱ Λατῖνοι καὶ οἱ Ἀρμένιοι μετὰ σκεπαρνῶν, ἀξινῶν καὶ λοστῶν, ἐξήγαγον τὸ κλεῖθρον καὶ τὸ περιῆγον ἀνὰ τὴν πόλιν οἱ Βηθλεεμῖται Λατῖνοι. Ἕνεκα τοῦ ἐγερθέντος θορύβου ἔσπευσεν εἰς Βηθλεὲμ ὁ Μητροπολίτης αὐτῆς μετά τινων μοναχῶν, ἀλλ' οἱ Ἀρμένιοι ὁρμήσαντες κατ' αὐτῶν τοὺς ἔτυπτον διὰ ῥοπάλων καὶ ξύλων. Ταῦτα πληροφορηθέντες οἱ ὀρθόδοξοι, ἔσπευσαν εἰς Βηθλεὲμ μετὰ ῥοπάλων, ξύλων καὶ ὅπλων, αἱματηρὰ δὲ θὰ ἐπήρχετο συμπλοκὴ ἂν ὁ Μητροπολίτης δὲν καθησύχαζε τοὺς ἡμετέρους.

Μετὰ τὴν γενομένην δίκην νέον κλεῖθρον ἐτέθη, ἀλλ' ἐνῷ οἱ ἡμέτεροι εὑρίσκοντο ἐν τῷ Σπηλαίῳ, ὥρμησαν καὶ πάλιν οἱ Ἀρμένιοι μετὰ ῥοπάλων, διὰ δὲ σφοδροῦ λακτίσματος ἀφῆκαν ἡμιθανῆ τὸν ὀρθόδοξον Μητροπολίτην. Οἱ ὀρθόδοξοι τῆς Βηθλεὲμ μόλις συνεκρατήθησαν ὑπὸ τῶν σπευσάντων στρατιωτῶν, ἄλλως θὰ ἐφό-

νευον ἅπαντας τοὺς Ἀρμενίους. Ἐπρόκειτο νὰ καταβιβασθῶσι μετά τινας ἡμέρας αἱ ὑπὸ τῶν Ἀρμενίων κρεμασθεῖσαι κανδῆλαι, ἐπειδὴ δὲ οὗτοι ἠρνοῦντο νὰ πράξωσι τοῦτο, τὸ ἔπραξαν οἱ ἡμέτεροι. Ἀλλὰ τότε 13 Ἀρμένιοι, ἐπιτεθέντες κατὰ τῶν ἐν τῷ Σπηλαίῳ τριῶν ὀρθοδόξων μοναχῶν, κατετραυμάτισαν καὶ ἁρπῆκαν αὐτοὺς ἡμιθανεῖς. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὁ Μητροπολίτης Βεθλεέμ, γινώσκων ὅτι οἱ Ἀρμένιοι θὰ ἐπανελάμβανον τὸ ξυλοκόπημα, προσεκάλεσε 4 ὀθωμανοὺς ἵνα ὦσι μάρτυρες τῶν γενησομένων. Οὕτω, ὅταν οἱ ἡμέτεροι μοναχοὶ ἤρξαντο σαρώνοντες, ἐπεφάνησαν Ἀρμένιοι ῥοπαλοφόροι, ἀλλ' εἰς δοθὲν σύνθημα ὥρμησαν κατ' αὐτῶν οἱ ὀρθόδοξοι Βηθλεεμῖται καὶ ἀνταπέδωκαν αὐτοῖς τὰ ἴδια. Οὗτοι ἀνηνέχθησαν εἰς τὸ δικαστήριον, ἀλλ' οἱ ἡμέτεροι ἐδικαιολογήθησαν παρουσιάσαντες τοὺς 4 ὀθωμανοὺς μάρτυρας. Τέλος τῷ 1846 οἱ ἡμέτεροι παρεχώρησαν τοῖς Ἀρμενίοις δικαίωμα ἐπὶ τῆς μικρᾶς σιδηρᾶς πύλης τοῦ Ναοῦ.

Μετὰ τοὺς Ἀρμενίους ἐπῆλθον καὶ αὖθις οἱ Λατῖνοι. Οὗτοι τῷ 1848 σκάπτοντες εἰς τὸ ἑαυτῶν νεκροταφεῖον, συνορεῖον μετὰ τοῦ ἡμετέρου, προυχώρησαν μέχρι τοῦ τελευταίου, ὄντος κατὰ 2 πήχεις ὑψηλοτέρου τοῦ ἰδικοῦ των, καὶ ὑπέσκαψαν αὐτὸ ἐπὶ ἑκτάσεως 8 πήχεων. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ὑποσκαφεῖσα ἐπιφάνεια τοῦ ἡμετέρου νεκροταφείου ἔπεσεν εἰς τὸ ὑποσκαφὲν μέρος, κατέπεσε δὲ ἡ ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ ἐκεῖσε ἑλληνικοῦ ξενοδοχείου. Παρὰ τὰς ἐντόνους διαμαρτυρίας τῶν ἡμετέρων, οἱ Λατῖνοι ἐξηκολούθουν σκάπτοντες διὰ νυκτὸς καὶ κτίζοντες θόλον εἰς τὸ ἀνοιχθὲν χάσμα. Φαίνεται ὅτι ἐζήτουν δι' ὑπονόμων νὰ φθάσωσι μέχρι τοῦ μεγάλου ναοῦ τῆς Βηθλεέμ, ὅστις στηρίζεται ἐπὶ στοῶν καὶ κάτωθεν εἶνε κενός. Οἱ ἡμέτεροι προσέτρεξαν εἰς τὴν ἀρχήν, διατάξασαν ὅπως πληρωθῇ ἐκ νέου τὸ ὑπὸ τῶν Λατίνων ἀνοιχθὲν χάσμα καὶ ἀνεγερθῇ ἡ πεσοῦσα πλευρὰ τοῦ ξενοδοχείου. Τότε οἱ Λατῖνοι, ἐκδικούμενοι τοὺς ἡμετέρους, ἔπραξαν τὸ ἑξῆς. Τῇ 19/31 ὀκτωβρίου, ἐνῷ ὁ Μητροπολίτης Βηθλεὲμ μετὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἑσπερινοῦ μετέβη εἰς τὸ νεκροταφεῖον, ἐξέρχεται τοῦ λατινικοῦ μοναστηρίου ὁ ἡγούμενος αὐτοῦ μετὰ πολλῶν μοναχῶν κρατούντων ῥόπαλα, καὶ ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Μητροπολίτου, ὅστις μόλις διέφυγε τὸν θάνατον. Τὴν αὐτὴν τύχην ὑπέστησαν ὑπὸ τῶν Λατίνων ὁ ἡγούμενος τῶν Ἀρμενίων μετὰ Ἀρμενίων μοναχῶν. Αἱ διαδραματισθεῖσαι σκηναὶ ἐγνώσθησαν ἤδη ἐν Βηθλεέμ, οἱ ὀρθόδοξοι ἔσπευσαν σωρηδὸν εἰς τὸν ναόν,

Κατὰ τὸ πουλὶ καὶ τὰ πτερά του.

ἐν δὲ τῇ ἐπελθούσῃ ταραχῇ ἐκλάτη ὁ ἀστὴρ ἐκ τοῦ Σπηλαίου. Κατὰ τὴν γενομένην δίκην ἀπεδείχθη ὅτι, κατὰ τὴν ὥραν τῆς ὀχλοβοῆς, ἐκλείσθησαν πρὸς στιγμὴν ἡ βόρειος καὶ ἡ νότιος πύλη τοῦ Σπηλαίου, ἐκ τούτου δὲ ὑπονοεῖται ὅτι οἱ Λατῖνοι μοναχοί, εἰσελθόντες διὰ τῆς κάτωθεν τῆς ἐκκλησίας αὐτῶν σκοτεινῆς διόδου καὶ τῆς δυτικῆς πύλης εἰς τὸ ἅγιον Σπήλαιον, ἔκλεισαν τὴν βόρειον καὶ νότιον αὐτοῦ πύλην καὶ ἀφήρεσαν τὸν ἀστέρα, ἀνοίξαντες δὲ πάλιν τὰς θύρας, ἐγένοντο ἅφαντοι διὰ τῆς ῥηθείσης ὑπογείου σκοτεινῆς αὐτῶν θύρας. Ὡς ἐκ τούτου οἱ ἡμέτεροι ὑπέθεσαν ὅτι οἱ Λατῖνοι ἀφήρεσαν τὸν ἀστέρα διὰ νὰ κραυγάζωσιν εἶτα ζητοῦντες αὐτὸν ὡς κτῆμα αὐτῶν ἴδιον, καὶ ἐὰν κατώρθουν νὰ βάλωσιν αὐτοὶ ἐπὶ τοῦ ἀὐτοῦ τόπου ἀστέρα ἴδιον, νὰ ἰδιοποιηθῶσι τὸν τόπον, ἐν ᾧ ἦτο ὁ ἀστήρ. Τοῦτο καταφαίνεται ἐκ τοῦ θορύβου ὃν ἤγειρον μετὰ ταῦτα οἱ Λατῖνοι, ὑπὲρ ὧν ἐκηρύχθη ἡ Γαλλία, καὶ ἔνεκεν τοῦ ὁποίου ἐξερράγη ὁ πόλεμος τοῦ 1854. Μετὰ τὸν πόλεμον ἡ Τουρκία, Γαλλία καὶ Ῥωσσία ὑπέγραψαν πρωτόκολλον, δι' οὗ ἀπὸ κοινοῦ ἀνελάμβανον ν' ἀντικαταστήσωσι τὸν ἀστέρα καὶ νὰ κατασκευάσωσι τὸν μέγαν τροῦλλον τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, διότι οἱ ἡμέτεροι, καίτοι εἶχον ἀπὸ τοῦ 1842 διάταγμα πρὸς ἐπισκευὴν αὐτοῦ, παρεκωλύθησαν ὅμως ὑπὸ τῶν Λατίνων. Ἡ ἐπισκευὴ ἀρξαμένη κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1867 ἐπερατώθη ἐντὸς δύο ἐτῶν. Ἔκτοτε δὲν ἐγένοντο μεταβολαὶ ἐν τοῖς Προσκυνήμασι, συνέβησαν ὅμως μερικὰ ἐπεισόδια ἐκ μέρους τῶν Ἀρμενίων, ὡς πρὸ ἐξαετίας ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀναστάσεως, κατὰ τὴν λιτανείαν τοῦ Ἁγίου Φωτὸς καὶ ἐκ μέρους τῶν Λατίνων ἐν τῷ ναῷ τῆς Βηθλεέμ.

ΖΩΟΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ
(Βαλουκλῆ)

Περὶ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς (Βακουκλῆ) ἀνεφέρετο παρὰ τοῖς Κωνσταντινουπολίταις ἡ ἑπομένη παράδοσις. Ἡ θέσις αὕτη ἦτο ἐκ παλαιοτάτων χρόνων ἰατρεῖον ἀσθενειῶν, εἶτα δὲ παραμεληθεῖσα, ἀνευρέθη ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίας τῶν ἁγίων Μαρκιανοῦ καὶ Πουλχερίας ὡς ἑπομένως. Ἄνθρωπός τις, χειρώναξ, καλούμενος Λέων, ἀγαθὸς καὶ συμπαθῶν τοὺς πάσχοντας, ἐνῷ ἡμέραν τινὰ περιεφέρετο εἰς τὸ μέρος, ἔνθα εὑρίσκεται σήμερον τὸ ἁγίασμα τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, εὗρεν ἄνθρωπον τυφλόν, κατατρυχόμενον ὑπὸ τῆς δίψης καὶ φλε-

Πάντοτε ὁ λαγὸς ἐπιστρέφει στὴ φωλιά του.

γόμενον ὑπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων. Λαβὼν τὸν τυφλὸν ἀπὸ τῆς χειρὸς ὡδήγει αὐτόν, ὅτε ἔφθασε πλησίον τέλματος. Ὁ τυφλὸς ἀποκαμὼν ἐντελῶς, παρεκάλει τὸν ἁγαθὸν αὐτοῦ χειραγωγὸν νὰ εὕρῃ μέρος σύσκιον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἀναπαυθῇ, καὶ ὕδωρ, δι' οὗ νὰ καταπαύσῃ τὴν δίψαν αὐτοῦ.

Ἐνῷ λοιπὸν ὁ Λέων περιεφέρετο ζητῶν ὕδωρ, ἤκουσεν ἀπροσδοκήτως φωνὴν ἐξ ὕψους φερομένην, καὶ λέγουσαν αὐτῷ νὰ μὴ κοπιᾷ περιπλανώμενος εἰς μάτην, ἀφοῦ τὸ ὕδωρ εὑρίσκετο πλησίον αὐτοῦ. Ὁ Λέων, ἐκπλαγεὶς διὰ τὴν φωνὴν καὶ μὴ εὑρίσκων τὴν πηγὴν τοῦ ὕδατος, ἤκουσε τὴν φωνὴν ἐκ δευτέρου εἰποῦσαν αὐτῷ νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς τοῦ κατασκίου μέρους, εἰς ὃ ἐξετείνετο τὸ τέλμα, νὰ λάβῃ ἐκ τοῦ θολοῦ ὕδατος, νὰ δώσῃ ἐξ αὐτοῦ ἵνα ὁ τυφλὸς πίῃ, ἐκ δὲ τῆς ὑλύος τοῦ τέλματος νὰ χρίσῃ τοὺς ὀφθαλμούς του. Ἡ φωνὴ περιπλέον προεῖπεν αὐτῷ προφητικῶς· ***Μίαν ἡμέραν θὰ γείνῃς βασιλεύς, καὶ θὰ σὲ βοηθήσω νὰ οἰκοδομήσῃς δι' ἐμὲ ναὸν ἐνταῦθα, ἔνθα οἱ μετ' εὐλαβείας προσερχόμενοι καὶ μετὰ πίστεως ἐπικαλούμενοι τὸ ὄνομά μου, θὰ θεραπεύονται ἐκ παθῶν ἀθεραπεύτων φαινομένων εἰς τοὺς ἰατρούς.*** Ὁ Λέων ἔπραξεν ὡς διετάχθη, ὁ δὲ τυφλὸς ἀνέκτησε τὴν ὅρασιν αὐτοῦ.

Ἀκολούθως ὁ Λέων ἐγένετο στρατιώτης, προήχθη βαθμηδὸν εἰς στρατηγόν, ὅτε δὲ ἀπέθανεν ὁ αὐτοκράτωρ Μαρκιανός, τῷ 457, ἀνηγορεύθη οὗτος αὐτοκράτωρ, ἐπονομασθεὶς ***Μακέλλης***, ἤτοι σφάκτης διότι ἐφόνευσεν ἀρειανούς τινας. Ὁ Λέων ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος ἄναξ, ὁ ὁποῖος ἔλαβε τὸ βασιλικὸν στέμμα ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἐβασίλευσε δὲ ἀπὸ τοῦ 457—474. Οὗτος ᾠκοδόμησεν ἐπὶ τῆς σημερινῆς θέσεως τὸν ναὸν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, τὰ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ὁποίου ὁ Νικηφόρος Κάλλιστος περιγράφει ὡς ἑπομένως.

«Ἀφοῦ ἐκαθαρίσθη τὸ ἔδαφος ἀπὸ τὴν ὕλην, ὁ ἐστεμμένος κτίτωρ διέταξε νὰ ἀνασκάψωσιν αὐτὸ εἰς ἱκανὸν βάθος ἐντὸς τῆς γῆς ὅπως ἀνευρισθῇ ἡ φλὲψ τοῦ ὕδατος, εἶτα περιέβαλε τὴν πηγὴν διὰ στερεοῦ τείχους. Ἐπὶ τοῦ τείχους τούτου ᾠκοδόμησε ναόν, τὸ ἥμισυ τοῦ ἁπτοῦς ἦτο ἐντὸς τῆς γῆς τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ ἐκτός. Εἰς τὸ ἁγίασμα κατήρχετό τις διὰ 25 βαθμίδων, δύο δὲ στοαὶ ὑπεβάσταζον τὸν τροῦλλον τοῦ ναοῦ. Ὁ τροῦλλος οὗτος, σφαιροειδής, ἐκοσμεῖτο ὑπὸ τοσούτου χρυσοῦ καὶ τοσούτων εἰκόνων, ὥστε ὁμοίαζε πρὸς οὐρανόν καὶ ἔλαμπεν ὡς πῦρ. Οἱ τοῖχοι τοῦ ναοῦ ἦσαν ἐκ μαρμάρου, ἐν μέσῳ δὲ τοῦ ναοῦ ὑπῆρχεν ἡ πηγὴ τοῦ ἁγιάσματος, περιβαλλομένη ὑπὸ μαρμαρίνου τείχους».

Ἕτερος ὅμως συγγραφεὺς ἀναφέρει ὡς ἑπομένως τὰ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ. Ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανός, ἐξελθὼν ἡμέραν τινὰ εἰς κυνήγιον, εἶδε πλῆθος ἐρχόμενον ἀπὸ ἐκκλησιδίου, ἐρωτήσας δὲ ἕνα

"Οποιος φοβεῖται τὰ πουλιὰ δὲν σπέρνει.

τῶν μετ' αὐτοῦ, ἐπληροφορήθη ὅτι ἐκεῖ ὑπῆρχε πηγὴ ἰαματική. Τότε ἐκ τῶν περισσευμάτων τῆς Ἁγίας Σοφίας, τὴν ὁποίαν οὗτος ᾠκοδόμησεν, ἔκτισε καὶ τὸν ναὸν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Ὑποτίθεται ὅμως ὅτι ὁ Μέγας Αὐτοκράτωρ δὲν οἰκοδόμησεν ἀλλ' ἐπεσκεύασεν αὐτόν.

Φαίνεται ὅμως ὅτι βραδύτερον ὁ ναὸς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς κατεστράφη, ὑπὸ σεισμοῦ ἴσως, διότι τρίτος κτίτωρ αὐτοῦ ἀναφέρεται ἡ Αὐτοκράτειρα Εἰρήνη ἡ Ἀθηναία, σύζυγος Λέοντος τοῦ Δ', ἀποθανόντος τῷ 780, καὶ ἡ ὁποία ἐβασίλευσεν ὡς κηδεμὼν τοῦ δεκαετοῦς αὐτῆς υἱοῦ Κωνσταντίνου. Ἡ αὐτὴ ἀνήγειρε καὶ ἐν τῇ νήσῳ Πριγκήπῳ μοναστήριον, ἐν ᾧ ὁ διαδεχθεὶς αὐτὴν ἐπὶ τοῦ θρόνου Αὐτοκράτωρ Νικηφόρος (διότι ἐτύφλωσαν τὸν υἱὸν αὐτῆς,) ἔθαψε τὸν νεκρόν της, μετακομίσας αὐτὸν ἐκ Λέσβου, ἔνθα εἶχεν ἐξορισθῆ. Τέταρτος κτίτωρ τοῦ ναοῦ, καταστραφέντος ὑπὸ τρομεροῦ σεισμοῦ, τῷ 869, ἀναφέρεται Βασίλειος ὁ Μακεδών, ἀνελθὼν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῷ 867, ἀλλὰ τοῦτον καὶ πάλιν, καταστραφέντα ὑπὸ σεισμοῦ ἢ ἑτέρας αἰτίας, ἀνήγειρεν ὁ Αὐτοκράτωρ Λέων ὁ Σοφός.

Ἐπὶ τῆς ἁλώσεως ὁ ναὸς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς δὲν ὑπῆρχε πλέον, ἐφαίνοντο δὲ μόνον τὰ θεμέλια αὐτοῦ. Ὑπῆρχεν ὅμως μικρὸν ὑπόγειον, εἰς ὃ οἱ πιστοὶ προσήρχοντο μετὰ σεβασμοῦ. Τῷ 1727 ὁ τότε μητροπολίτης Δέρκων Νικόδημος ἤγειρε μικρὸν ναΐσκον τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ὑποκειμένης κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους εἰς τὴν Μητρόπολιν Δέρκων, κατὰ δὲ τὴν ἀνακαίνισιν εὑρέθη παλαιὰ εἰκὼν τῆς Θεοτόκου ἐντειχισμένη ἐν τῷ ἱερῷ βήματι, ἣν ὁ κτίτωρ ἐκόσμησε δι' ἀργύρου. Τὴν εἰκόνα ταύτην παραλαβὼν ὁ ἀδελφὸς τοῦ Μητροπολίτου ἱερομόναχος Καλλίνικος, μετέβη εἰς Ἱεροσυαλὴμ πρὸς εὐσπραξιν συνδρομῶν. Ἀλλὰ τῷ 1732, καθὰ ἀναφέρει ὁ χρονογράφος Κομνηνὸς Ὑψηλάντης, ὁ ἀρμένιος ἀρχιτέκτων Σιρὶν προσεπάθησε ν' ἀφαιρέσῃ παρὰ τῶν ὀρθοδόξων τὸ ἁγίασμα, καὶ νὰ δώσῃ τοῦτο εἰς τοὺς ὁμοθρήσκους αὐτοῦ, διότι καὶ οὗτοι ἔχουσιν ἐκεῖ πλησίον μνημεῖά τινα. Τότε ἐγένετο μεγάλη ταραχή, ὁ δὲ Δέρκων Σαμουὴλ μετὰ τοῦ Πατριάρχου Παϊσίου ἀνηνέχθησαν εἰς τὸν Σουλτάνον Μαχμοὺτ τὸν Α', καὶ οὗτω τὸ κακὸν προελήφθη. Ὁμοία ἀπόπειρα ἐγένετο ὑπὸ τῶν Ἀρμενίων πρὸ 30 ἐτῶν, τῷ 1703 ἢ 1704, πρὸς σφετερισμὸν τοῦ ἁγιάσματος, ἀλλὰ καὶ αὕτη εἶχε ματαιωθῇ δι' αὐτοκρατορικοῦ φιρμανίου, ἀποφαινομένου ὅτι τὸ προσκύνημα τῆς Ζωοδόχου

Τοῦ φιλαργύρου ὁ νοῦς γίνεται σπάταλος.

Πηγῆς εἶνε κτῆμα ἀναφαίρετον τῶν Γραικῶν, ὁριζόμενον μάλιστα καὶ βακούφιον τοῦ τεμένους Σουλτὰν Βαγιαζίτ. Ἀλλὰ μετὰ τὴν ματαιωθεῖσαν δευτέραν τῶν Ἀρμενίων ἀπόπειραν τοῦ σφετερισμοῦ, τὴν τοῦ 1732, ὁ Σιρὶν Κάλφας ἐμηχανεύθη νὰ σκάψῃ φρέαρ, διὰ τοῦ ὁποίου νὰ ὑποκλέψῃ τὸ ἁγίασμα. Καὶ ἡ τρίτη αὕτη ἀπόπειρα ἐματαιώθη, κατὰ δὲ σωζομένην παράδοσιν, ὁ ἀείμνηστος Σουλτάνος Μαχμοὺτ ὁ Α΄ κατεδίκασε τοὺς πρωτουργοὺς τῆς ἱεροσυλίας ταύτης νὰ μετακομίζωσιν οὗτοι τὸ χῶμα καὶ τοὺς λίθους, δι' ὧν κατεχώσθη τὸ φρέαρ.

Ὁ Μητροπολίτης Δέρκων Γεράσιμος, γενόμενος τῷ 1794 Πατριάρχης, ἀνεκήρυξε τὸν ναὸν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Πατριαρχικὸν σταυροπήγιον, καὶ ὥρισεν ὅπως αἱ πρόσοδοι τοῦ ἁγιάσματος καὶ τῆς ἱερᾶς εἰκόνος ἀφιερωθῶσιν ἀποκλειστικῶς εἰς συντήρησιν τῶν νοσοκομείων. Ταυτοχρόνως δὲ διωρίσθησαν ἐπίτροποι τοῦ ναοῦ οἱ προεξάρχοντες τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συντεχνιῶν. Ἡ νέα οἰκοδομὴ ἢ μᾶλλον ἡ ἐπισκευὴ τοῦ ναοῦ ἐγένετο τῷ 1793, ἀλλὰ τῷ 1821 οὗτος κατεστράφη ὑπὸ ἀτάκτου ὄχλου τὸ δὲ ἁγίασμα κατεχώσθη. Κωνστάντιος ὁ Α΄ ὁ ἀπὸ Σιναίου τῷ 1827 ἐζήτησεν ἄδειαν πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ ναοῦ, ἡ δὲ οἰκοδομὴ εἶχεν ἀρχίσει, ὅτε τὸ σχέδιον ἐτροποποιήθη διὰ τὸν ἑξῆς λόγον. Ἐνῷ ἐκαθαρίζετο ὁ πέριξ τόπος, ἀνευρέθησαν τὰ θεμέλια τοῦ ἀρχαίου ναοῦ, ἐπ' αὐτοῦ δέ, δυνάμει φιρμανίου χορηγηθέντος τῷ 1833, ἀνηγέρθη ὁ νῦν ὑπάρχων μεγαλοπρεπὴς ναός. Αἱ ἐργασίαι τῆς οἰκοδομῆς ἀρξάμεναι τῇ 26 Ἰουλίου τοῦ 1833 ἐπερατώθησαν τῇ 30 Δεκεμβρίου τοῦ 1834, τῇ δὲ 2 Φεβρουαρίου τοῦ 1835, ἑορτῇ τῆς Ὑπαπαντῆς, ὁ Πατριάρχης Κωνστάντιος Β΄ ὁ ἀπὸ πρώην Τυρνόβου μετὰ 12 μητροπολιτῶν ἐτέλεσε τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ (Ἄθως)

Κεῖται ἐπὶ τῆς Χαλκιδικῆς χερσονήσου, ἔχον ὕψος δισχιλίων περίπου μέτρων ἄνωθεν τῆς θαλάσσης. Τῷ 483 π. Χ. ὁ τὸν κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐκστρατεύσαντα Μαρδόνιον παρακολουθῶν περσικὸς στόλος ἕνεκα σφοδρᾶς τρικυμίας ὑπέστη τρομερὰν καταστροφήν, ἕνεκα δὲ τούτου ὁ Ξέρξης πρὸ τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα διαβάσεως αὐτοῦ διώρυξε τὴν χερσόνησον κατὰ τὸ στενώτερον αὐτῆς μέρος διὰ Φοινίκων ἐργατῶν. Ὁ δὲ ἀρχιτέκτων Δεινοκράτης ὑπέβαλεν εἰς τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον σχέδιον, ὅπως μεταβάλῃ τὸ ὄρος εἰς κολοσσιαῖον ἄγαλμα, διὰ μὲν τῆς μιᾶς χειρὸς φέρον πόλιν δεκαχιλίων κατοίκων, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας κρήνην, ἐξ ἧς ἔμελλον νὰ ἐκχύνωνται τὰ ὕδατα ὁρμητικοῦ ποταμοῦ.

Ἀπ' αἰώνων ἡ ὑπὸ γυναικῶν καὶ θηλέων ζώων ἄβατος περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τοῦ ὁποίου εἶνε πολλοῦ λόγου ἄξιος ὁ φυσικὸς πλοῦτος καὶ ἀξιοθαύμαστοι αἱ φυσικαὶ καλλοναί, οἰκεῖται ὑπὸ μοναχῶν καὶ ἀσκητῶν Ἑλλήνων καὶ Σλαύων. Οὗτοι ἤρξαντο οἰκοῦντες ἐπ' αὐτοῦ περὶ τὰ μέσα τοῦ ἐννάτου αἰῶνος, ἔζων δὲ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν σποράδην, ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς παρὰ τὴν Ἱερισσὸν μονῆς Ἰωάννου τοῦ Κολοβοῦ.

Ἀξία μνείας εἶνε ἡ φιλοξενία τῶν μοναχῶν, οἱ ὁποῖοι οὐ μόνον ἡμιόνους ἢ λέμβους παρέχουσιν ἀμισθὶ πρὸς μετάβασιν τῶν προσκυνητῶν ἀπὸ μονῆς εἰς μονήν, ἀλλὰ καὶ διατρέφουσι δωρεὰν τοὺς ξενιζομένους καθ' ὅλην τὴν ἐν ταῖς μοναῖς διαμονὴν αὐτῶν.

Μόνη κωμόπολις καθ' ὅλην τὴν περιοχὴν τοῦ Ἁγίου Ὄρους εἶνε αἱ **Καρυαί**, οἰκουμένη ἀποκλειστικῶς ὑπ' ἀνδρῶν, καὶ ἔνθα οἰκοῦσιν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν μονῶν, οἱ κατ' ἔτος ἀποτελοῦντες τὴν σύναξιν τῶν Μονῶν. Αἱ μοναί, ἰδίως αἱ ἀρχαιότεραι εἶνε ἄξιαι πολλῆς μελέτης ὑπό τε ἀρχιτεκτονικὴν ἔποψιν καὶ διὰ τὰ ἐν τοῖς σκευοφυλακείοις ἀποτεθησαυρισμένα ἔργα τέχνης, ὧν πολλὰ ἐκ τῶν βυζαντινῶν χρόνων, ὅτε καὶ πλεῖστα ἅγια λείψανα ἐδωρήθησαν εἰς τὰς μονὰς ὑπὸ τῶν Αὐτοκρατόρων, ὡς καὶ διὰ τὰ χρυσόβουλα τῶν αὐτοκρατόρων καὶ τῶν ἡγεμόνων τῆς Βλαχίας καὶ Μολδαυΐας. Οὗτοι μετὰ τοὺς βυζαντινοὺς βασιλεῖς πολλαχῶς ἐπροστάτευον καὶ εὐηργέτουν τὰς μονάς. Πλουσιώτατα δὲ εἶνε καὶ αἱ βιβλιοθῆκαι, περιέχουσαι ἄξια λόγου παλαιότυπα βιβλία, καὶ πλῆθος χειρογράφων ἰβηρικῶν, σλαυϊκῶν καὶ ἰδίως ἑλληνικῶν.

Τὸ Ἅγιον Ὄρος ἀπ' οὐδενὸς ἐπισκόπου ἢ μητροπολίτου ἐξαρτᾶται, οὐδ' αὐτὸς δ' ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης δύναται νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰ τῆς διοικήσεως αὐτοῦ. Εἶνε ἀπηλλαγμένον παντὸς ἄλλου φόρου, πληρώνει δὲ μόνον εἰς τὴν Πύλην 720 λίρας κατ' ἔτος. Ἐκ τῶν Σλαύων μοναχῶν 2,440 εἰσὶ Ῥῶσσοι, 225 Βούλγαροι, 164 Ῥουμάνοι, καὶ 44 Σέρβοι. Ἐκτὸς τῶν μοναχῶν ὑπάρχουσι καὶ 1371 λαϊκοὶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν μονῶν καὶ σκητῶν, ἱκανοὶ δὲ ἐν Καρυαῖς μετέρχονται τὸν ἔμπορον καὶ ἰδίᾳ τὸν κάπηλον. Εἰς τὸ θῆλυ γένος ἀπαγορεύται αὐστηρῶς καὶ ἁπλῆ ἐπίσκεψις ἐν Ἁγίῳ Ὄρει.

ΜΟΝΑΙ ΚΑΙ ΣΚΗΤΑΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

1. **Μονη Λαυρας.** Ἐκτίσθη τῷ 961 ὑπὸ τοῦ ὁσίου Ἀθανασίου. Περὶ τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶνος περιεῖχε 400 κελλία καὶ 4 πύργους, εἰς τῶν ὁποίων χρησιμεύει σήμερον ὡς φυλακή. Ὁμοιάζει ὀχυρὸν φρούριον. Ἡ βιβλιοθήκη αὐτῆς περιέχει **1000** χειρόγραφα. Μοναχοὶ ἐν αὐτῇ **110**.

2. **Μονη Βατοπεδιου.** Ἐκτίσθη μετὰ τὴν τῆς Λαύρας ὑπὸ τῶν ἐξ Ἀδριανουπόλεως Ἀθανασίου, Νικολάου καὶ Ἀντωνίου καὶ ἐκαλλωπίσθη ὑπὸ τῶν αὐτοκρατόρων Μανουὴλ Κομνηνοῦ, Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου καὶ Ἰωάννου Καντακουζηνοῦ. Ὁ τελευταῖος ἐγένετο μοναχὸς ἐν αὐτῇ μετονομασθεὶς Ἰωάσαφ. Ἐκλήθη οὕτω διότι ὁ βασιλόπαις Ἀρκάδιος ἐπιστρεφόμενος ἐκ Ῥώμης, ἔπεσε παρ' αὐτὴν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐσώθη ἀπὸ βάτου. Ἐκ τῆς βάτου λοιπὸν καὶ τοῦ παιδίου ἐκλήθη ἡ μονὴ ***Βατοπαίδιον,*** ἀλλ' ἐπεκράτησε συνήθεια νὰ γράφεται ***Βατοπέδιον.*** Ὁ πατὴρ τοῦ βασιλόπαιδος Θεοδόσιος τότε πολλὰ προσήνεγκε τῇ μονῇ ταύτῃ. Τὸ δάπεδον τοῦ ναοῦ, ἐπ' ὀνόματι τῆς Μεταμορφώσεως, καλύπτεται ὑπὸ μαρμάρου καὶ μωσαϊκοῦ. τὸ δὲ ἱερὸν περιβάλλεται ὑπὸ στηλῶν πορφυρίτου, μετενεχθεισῶν ἐκ Ῥώμης τῇ διαταγῇ τοῦ αὐτοκράτορος Θεοδοσίου. Ἐντὸς μαρμαρίνης λάρνακος φυλάσσονται τὰ ὀστᾶ τῶν αὐτοκρατόρων Θεοδοσίου, Ἀνδρονίκου, καὶ Ἀρκαδίου καὶ τῆς αὐτοκρατείρας Πουλχερίας. Ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ αὐτῆς ὑπάρχουσι **1000** χειρόγραφα. Μοναχοὶ **210** ἐξ ὧν 15—20 Σλαῦοι.

3. **Μονη Ιβηρων.** Ἱδρύθη μετὰ τὴν Λαύραν ὑπὸ τοῦ "Ἰβηρος ***Ἰωάννου Τορνικίου.*** Εἰς ταύτην τῷ 980 Βασίλειος ὁ Β' ὁ Βουλγαροκτόνος ἐδώρησε μονάς τινας, καὶ τῷ 1669 ὁ Τσάρος μετόχιον ἐν Μόσχᾳ. Κατεστραφεῖσα ὑπὸ πυρκαϊᾶς ἀνεκτίσθη τῷ 1865. Ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ αὐτῆς ὑπάρχουσι **1386** χειρόγραφα καὶ ἀρκετὰ χρυσόβουλα. Ἀπὸ ταύτης ἐξαρτᾶται ἡ σκήτη τοῦ τιμίου Προδρόμου, ἀπαρτιζομένη ἐκ 30 κελλίων. Μοναχοὶ **180**, ἐξ ὧν πολλοὶ Κεφαλλῆνες καί τινες Σλαῦοι.

4. **Μονη Χιλανδαριου.** Περιβάλλεται ὑπὸ ὀχυροῦ περιβόλου, καὶ ἐκτίσθη τῷ 1197. Εἰς ταύτην προσῆλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἡγεμόνος τῆς Σερβίας Στεφάνου Νεμανίᾳ, καλούμενος Σάββας, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ πατήρ του, μετονομασθεὶς Συμεών. Οὗτοι προσέφερον τῇ μονῇ πολλὰς δωρεὰς ὡς καὶ οἱ μετ' αὐτοὺς ἡγεμόνες τῆς Σερβίας. **Βιβλιοθήκη 105** χειρόγραφα. **Μοναχοὶ 60** Σέρβοι.

5. **Μονη Αγιου Διονυσιου.** Ἐκτίσθη τῷ 1380, πυροπληθεῖσα δὲ ἀνῳκοδομήθη ὑπὸ Νεαγούλου Βασσαράβα. **Βιβλιοθήκη** χειρόγραφα **588**. **Μοναχοὶ 70**.

6. **Μονη Κουτλουμουσιου.** Κεῖται ἐν μέσῳ γραφικοῦ δάσους ἐκ καστανεῶν καὶ πολλῶν κήπων, εἰς μίαν δὲ γωνίαν τοῦ περιβόλου αὐτῆς ἐγείρεται ὑψηλὸς πύργος. Ἐκτίσθη μεταξὺ τοῦ 11 καὶ 12 αἰῶνος, πιθανῶς ὑπό τινος ἀρχηγοῦ τῶν Ἀράβων καλουμένου Κουτλουμούς. Καταστραφεῖσα ἀνῳκοδομήθη ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων τῆς Βλαχίας, ἀνεκαινίσθη δὲ περὶ τὰ μέσα τοῦ 18 αἰῶνος δαπάνῃ τοῦ εἰς αὐτὴν ἀποσυρθέντος Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Ματθαίου τοῦ ἐξ "Ανδρου. **Βιβλιοθήκη** χειρόγραφα **461**. **Μοναχοὶ 60** ὧν ἱκανοὶ ἑλληνίσιοι.

7. **Μονη Παντοκρατορος.** Ἱδρύθη ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, περιβαλλομένη ὑπὸ ὀχυροῦ περιβόλου. **Χειρόγραφα 234. Μοναχοὶ 50.**

8. **Μονη Ξηροποταμου.** Ἐκτίσθη κατὰ τὸν 10 αἰῶνα, ἠρημώθη ὑπὸ πειρατῶν κατὰ τὸν 14 καὶ ἀνῳκοδομήθη τῷ 1600. Μεταξὺ τῶν πολυτίμων κειμηλίων αὐτῆς ὑπάρχει καὶ σταυρὸς ἐκ τιμίου ξύλου, καὶ ποτήριον πλουσίως γεγλυμμένον τῆς Αὐτοκρατείρας Πουλχερίας. Ἐν τῇ μονῇ καὶ τοῖς πέριξ κεῖνται 32 μικραὶ ἐκκλησίαι. **342** χειρόγραφα. Μοναχοὶ **90**, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀρκετοὶ Ῥῶσσοι.

9. **Μονη Ζογραφου.** Ἐκτίσθη τῷ 1280, καὶ ἀνεκαινίσθη τῷ 1502. Ἐν αὐτῇ διατῶνται Μακεδόνες, οἱ πλεῖστοι Σέρβοι καί τινες Ῥῶσσοι, ἐν ὅλῳ μοναχοὶ **150**. Χειρόγραφα **107**.

10. **Δοχειαριου.** Ἱδρύθη τὸν ΙΑ' αἰῶνα, καὶ καταστραφεῖσα ἀνεκτίσθη τῷ 1578. Χειρόγραφα **395**. Μοναχοὶ **75**, ὧν τινες Σλαῦοι.

11. **Καρακαλλου.** Ἱδρύθη πιθανῶς τῷ 1068, ἐρημωθεῖσα δὲ ὑπὸ πειρατῶν, ἀνῳκοδομήθη δαπάναις Πέτρου τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδαυΐας, μονάσαντος ἀκολούθως ἐν αὐτῇ. Κειμένη ἐπὶ λόφου, ἔχει ἰσχυρότατον πύργον καὶ περικυκλοῦται ὑπὸ ἀμπέλων καὶ κήπων. Χειρόγραφα **250**. Μοναχοὶ **50**.

12. **Φιλοθεου.** Ἱδρύθη ὀλίγον πρὸ τοῦ 992, ἐν τῷ μέσῳ ὡραίας καὶ χαραδρούτου κοιλάδος, ἐν τῷ μέσῳ ἀμπέλων καὶ δασῶν ἐκ καστανεῶν. Τῷ 1492 ἀνῳκοδομήθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως τοῦ Καχετίου παρὰ τὴν Γεωργίαν Λεοντίου. Χειρόγραφα **250**. Μοναχοὶ **60**.

13. **Σιμωνος Πετρα ἢ Σιμοπετρα.** Κεῖται ἐπὶ λίαν ἀποτόμου καὶ σχεδὸν ἀπροσπελάστου βράχου, καὶ περιβάλλεται ὑπὸ ξυλίνων ἐξωστῶν, ἀφ' ὧν ἡ πρὸς τὰ κάτω θέα ἐμποιεῖ τρόμον τῷ θεωμένῳ. Μακρόθεν ἡ μονὴ αὕτη φαίνεται ὡσεὶ μετέωρος. Ἀνηγέρθη ὑπὸ τοῦ ὁσίου Σιμωνος, τῷ 1368, πυροπληθεῖσα

Ὅ,τι τραγουδεῖ ὁ κόρακας θὰ τραγουδήσῃ καὶ τὸ παιδί του.

Ἀπὸ πάνω μεταξωτὰ κι' ἀπὸ κάτω κουρέλια.

δὲ τῷ 1581, ἀνῳκοδομήθη τῷ 1620. Χειρόγραφα **245**. Μοναχοὶ **50**. Ἕνεκα τῶν δυσβάτων ὁδῶν οἱ πλεῖστοι τῶν ἐπισκεπτῶν μεταβαίνουσιν εἰς αὐτὴν διὰ θαλάσσης.

14. **Ἁγίου Παύλου.** Φαίνεται ὑφισταμένη ἀπὸ τοῦ ΙΑ΄ αἰῶνος, καὶ περιβάλλεται ὑπὸ ὑψηλοῦ καὶ ἰσχυροῦ περιβόλου κλειομένου διὰ σιδηρῶν θυρῶν. Ἐντὸς τοῦ περιβόλου αὐτῆς ὑπάρχουσι 4 ἐκκλησίαι καὶ ἐκτὸς 10. Χειρόγραφα **24**. Μοναχοὶ **70**, ὧν οἱ πλεῖστοι Κεφαλλῆνες.

15. **Σταυρονικήτα.** Ἐκλήθη οὕτω ἴσως ἐκ τῶν κελλίων μοναχῶν τινων Σταύρου καὶ Νικήτα. Ἐκτίσθη τῷ 1542 ὑπὸ τοῦ ἀπὸ Σοφίας Πατριάρχου Ἱερεμίου. Χειρόγραφα **167**. Μοναχοὶ **150**.

16. **Ξενοφόντος.** Κτισθεῖσα τῷ 1083 ἀνεκαινίσθη τῷ 1545. Πέριξ τοῦ περιβόλου καὶ ἐπ' αὐτοῦ ὑπάρχουσι 300 δωμάτια, ἐν οἷς διαμένουσι **55** μοναχοί, καταγόμενοι ἐκ Λέσβου καὶ Ἑπτανήσου. Χειρόγραφα **163**.

17. **Γρηγορίου.** Ἱδρύθη ὑπερμεσοῦντος τοῦ 14ου αἰῶνος, πυρποληθεῖσα δὲ ἀνεκαινίσθη τῷ 1761. Μοναχοὶ ἐκ Πελοποννήσου **85**. Χειρόγραφα **155**.

18. **Εσφιγμένου.** Κεῖται ἐν μέσῳ δάσους καὶ κατὰ τὴν εἴσοδον στενῆς χαράδρας, ἐξ ἧς ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα. Ἱδρύθη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΑ΄ αἰῶνος, περιβάλλεται δὲ ὑπὸ ὀχυροῦ περιβόλου μετὰ πύργων. Ἐπυρπολήθη ὑπὸ πειρατῶν τῷ 1533 καὶ ἀνεκτίσθη τῷ 1634. Χειρόγραφα **320**. Μοναχοὶ **60**.

19. **Ἁγίου Παντελεήμονος ἢ Ῥωσσικόν.** Ταύτην ἔκτισαν τῷ 1814 οἱ ἐν τῇ μονῇ Θεσσαλονικέως (νῦν Παλαιομονάστηρον) μονάζοντες τότε ἡμέτεροι μοναχοί, τῇ συνδρομῇ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδαυΐας Σκαρλάτου Καλλιμάχη, ἀλλ' αἱ μεγάλαι ἑπαυξήσεις καὶ καλλωπισμοὶ χρονολογοῦνται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν εἰσῆλθον ἀθρόοι πολλοὶ Ῥῶσσοι μοναχοί, οἱ ὁποῖοι ἀποτελέσαντες πλειοψηφίαν, ἐξεδίωξαν βαθμηδὸν τοὺς ἡμετέρους. Ἐκτὸς τῆς μονῆς κεῖνται διάφορα οἰκοδομήματα, ὡς ναυπηγεῖον, βυρσοδεψεῖον, ξυλουργεῖον, σιδηρουργεῖον κτλ. Ὁ Ξενὼν τῆς μονῆς ταύτης εἶνε πολυτελέστατος. Μοναχοὶ Ῥῶσσοι **1900**, ὧν οἱ 1000 ἀποσπῶνται εἰς διάφορα μέρη καὶ μετόχια.

20. **Καστάμονιτου.** Ἱδρύθη κατὰ τὸν ΙΑ΄ αἰῶνα καὶ ἀνεκαινίσθη κατὰ τὸν ΙΕ΄. Κεῖται ἐν μέσῳ δάσους. Μοναχοὶ **55**. Χειρόγραφα **111**.

Αἱ 20 αὗται μοναί, περιβαλλόμεναι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὑπὸ ὀχυροῦ περιβόλου, διαιροῦνται εἰς ***Κοινόβια***, εἰς ἃ οἱ μοναχοὶ τρώγουσιν εἰς κοινὴν τράπεζαν, εἰς ἣν οὐδέποτε παρατίθεται κρέας, οὐδὲ τὸ Πάσχα, κατὰ δὲ τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος εἷς μοναχὸς ἀναγινώσκει ἀπ' ἄμβωνος τὸν βίον τοῦ Ἁγίου τῆς ἡμέρας, καὶ εἰς ***Ἰδιορρύθμους***. Ἐν ταῖς τελευταίαις ἕκαστος τῶν μοναχῶν ἑτοιμάζει τὸ φαγητόν του ἐν τῷ κελλίῳ του, λαμβάνων τὰ ἀναγκαιοῦντα ἐκ τῆς μονῆς.

Σκηταί. Οὕτως ὀνομάζονται πολλὰ κελλία, κείμενα πέριξ κοινῆς Ἐκκλησίας. Τὰ δὲ κελλία εἶνε οἰκήματα μετ' ἐκκλησιδίου, κείμενα ἐν ἰδιοκτήτῳ καὶ ἀναφαιρέτῳ χώρῳ τῆς μονῆς, ἡ ὁποία ὡς κυρίαρχος τὰ παραχωρεῖ ἐπὶ πληρωμῇ ποσοῦ τινος εἰς τρία πρόσωπα. Τοιαῦτα κελλία ὑπάρχουσιν ἐν ὅλῳ 290, σκῆται δὲ 12 αἱ ἑξῆς.

1. **Του Αγιου Δημητριου**, ἀπαρτιζομένη ἐκ 35 κελλίων καὶ ὑταγομένη εἰς τὴν μονὴν τοῦ Βατοπεδίου.

2. **Του Αγιου Ανδρεου**, περιέχουσα 800 ῥώσσους μοναχούς, καὶ εὑρισκομένη ἐντὸς περιβόλου ἐν εἴδει μονῆς εὐρυχώρου καὶ πλουσίας.

3. **Του Προφητου ηλια.** Περιέχει 150 Ῥώσσους μοναχούς, κεῖται ἐντὸς περιβόλου ἐν εἴδει μονῆς καὶ ἔχει πέριξ Νοσοκομεῖον καὶ Ἐργοστάσια.

4. **Του Τιμιου Προδρομου.** Ἀπαρτίζεται ἐκ 30 κελλίων.

5. **Του Τιμιου Προδρομου.** (Ῥουμανική). Περιέχει 90 μοναχοὺς Ῥουμάνους.

6. **Καυσοκαλυβια.** 30 κελ.
7. **Της Αγιας Αννης.** 80 »
8. **Του Αγ. Παντελεήμονος** 20 »
9. **Νεα Σκητη.** 55 »
10. **Του Αγ. Δημητριου** (Ῥουμανική). 20 »
11. **Βογοροδιτσα** περιέχουσα 10 μοναχοὺς Βουλγάρους.
12. **Του Ευαγγελισμου** ἀπαρτιζομένη ἐξ 25 κελλίων.

Διοικησις. Αἱ μοναί, αἱ σκῆται καὶ τὰ κελλία ἔχουσι τὴν ἰδιαιτέραν αὐτῶν διοίκησιν, ἀλλὰ τὰ γενικὰ τοῦ Ἁγίου Ὄρους συμφέροντα διευθύνει συμβούλιον, ***Σύναξις*** καλούμενον, ἑδρεῦον ἐν ***Καρυαῖς*** καὶ ἀπαρτιζόμενον ἐξ ἀντιπροσώπων τῶν 20 μονῶν. Ἡ Σύναξις δικάζει πᾶσαν ἀναφυομένην διαφοράν. Αἱ ἀποφάσεις αὐτῆς ἐφεσιβάλλονται εἰς τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν.

Καρυαί. Ἡ τῶν μοναχῶν κωμόπολις αὕτη, κατάρρυτος καὶ σύνδενδρος, κεῖται εἰς τὸ μέσον σχεδὸν τῆς χερσονήσου, καὶ ἀπαρτίζεται ἐξ 100 σχεδὸν οἰκιῶν, ἀνηκουσῶν εἰς τὰς μονάς. Ἐκ τούτων 20 εἶνε εὐρύχωροι, καλούμεναι ***Κονάκια,*** ἐντὸς τῶν ὁποίων διαμένουσιν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν μονῶν. Ἐν Καρυαῖς διαμένει ὁ διοικητὴς (καϊμακάμης) καὶ φυλάσσονται τὰ ἀρχεῖα τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος.

ΟΡΟΣ ΣΙΝΑ

Τὸ ὄρος τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν μεταξὺ τῶν κόλπων τοῦ Σουὲζ καὶ Ἀκαβᾶ χερσόνησον, ἔχει πολλὰς κορυφάς καὶ ὕψος 2602 μέτρων. Ἐπ' αὐτοῦ εὑρίσκεται ἡ μονὴ τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης, ἱδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ, ἴσως τῷ 527. Ἐν αὐτῇ ἑδρεύει ὁ αὐτοκέφαλος ἀρχιεπίσκοπος Σιναίου, καὶ ἐνταῦθα εὑρίσκονται πολλὰ χειρόγραφα, ἐν οἷς ἄλλοτε καὶ ὁ περίφημος Σιναϊτικὸς κῶδιξ. Ἄλλαι ὑψηλαὶ κορυφαὶ εἶνε τὸ ὄρος Μωϋσῆ (Μουσᾶ) ἔχον ὕψος 2244 μέτρων. Τὸ Σινᾶ κατέστη περίφημον, διότι ἐπ' αὐτοῦ ὁ Μωϋσῆς ἔλαβε παρὰ τοῦ Θεοῦ τὴν νομοθεσίαν διὰ τοὺς Ἰσραηλίτας. Ὡς Σινᾶ Χωρήβ, ἤτοι τὴν ἰδιαιτέραν σκηνὴν τῆς κηρύξεως τοῦ Δεκαλόγου ἄλλοι παραδέχονται ἄλλας κορυφάς, ἀλλὰ κατὰ τὴν παράδοσιν τοιοῦτον εἶνε τὸ ὄρος τοῦ Μωϋσέως, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἱδρύθη ἡ Ἁγία Αἰκατερίνη.

Ο ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ

Ὁποῖοι οἱ λόγοι, οἱ προκαλέσαντες τὸν ***Ἀκάθιστον Ὕμνον;*** (τοὺς Χαιρετισμοὺς τῆς Παναγίας;) Καθ' ὃν χρόνον ὁ βασιλεὺς Ἡράκλειος (610-641) ἐξεστράτευσε κατὰ τῶν Περσῶν, οἱ Ἄβαροι ἐπολιόρκησαν τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἀφοῦ δὲ μάτην ἀπήτησαν τὴν παράδοσιν τῆς βασιλευούσης, ἐπεχείρησαν κατ' αὐτῆς δεινοτάτην ἔφοδον. Ταύτην οἱ πολιορκούμενοι οὐ μόνον ἀπέκρουσαν (2 Αὐγούστου 626) ἀλλὰ καὶ ποιήσαντες ἔξοδον ἔτρεψαν τοὺς ἐχθροὺς εἰς φυγήν, φονεύσαντες πολλοὺς ἐξ αὐτῶν. Ἡ νίκη ἀπεδόθη εἰς τὴν Θεομήτορα, διὰ τοῦτο δὲ μετὰ τὴν θριαμβευτικὴν ἐπάνοδον τοῦ βασιλέως ὁ τότε Πατριάρχης Στέργιος, συναινέσει τοῦ βασιλεως, καθιέρωσε πρὸς ἀνάμνησιν τοῦ σωτηρίου τούτου γεγονότος τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ***Ἀκαθίστου Ὕμνου,*** ψαλλομένου ἔτι καὶ σήμερον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ κατὰ 4 τμήματα καθ' ἑκάστην Παρασκευὴν τῶν 4 πρώτων ἑβδομάδων τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς, ἐν ὅλῳ δὲ κατὰ τὴν Παρασκευὴν τῆς Ε ἑβδομάδος. Καλοῦνται δὲ ***ἀκάθιστοι*** διότι εἶνε ἄνευ καθισμάτων, ἤτοι δὲν παρεμβάλλονται ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ τῶν ὕμνων ἕτερα ἄσματα, τῶν ὁποίων ψαλλομένων ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ἐκκλησιαζομένους νὰ καθηνται.

Τὸ ψωμὶ δὲν τρώγεται ὅταν τὸ δώσῃς μὲ γογγυσμό.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΣΟΥΛΤΑΝΩΝ

Γενικαὶ γνώσεις. Πρῶτος θεμελιωτὴς τῆς ὀθωμανικῆς φυλῆς ἀναφέρεται ὁ ***Ὀγοὺζ Χάν,*** ἐγκατασταθεὶς ἐν τῇ πόλει Τουρκεστάν. Οὗτος ἀπέκτησεν 24 υἱοὺς καὶ ἐγγόνους, ἐξ ὧν ἐσχηματίσθησαν αἱ 24 ὀθωμανικαὶ φυλαί, ἐξ ὧν κυριώτεραι ἦσαν οἱ Γκαζνεβίδαι, οἱ Σελτσουκίδαι καὶ οἱ Ὀθωμανοί. Οἱ Γκαζνεβίδαι ἐξουσίασαν τὴν Περσίαν καὶ τὸ Τουρκεστὰν ἐπὶ 214 ἔτη, εἷς δὲ τῶν βασιλέων αὐτῶν, ὀνομαζόμενος ***Μαχμούτ,*** ἔλαβε τῷ 997 τὸν τίτλον Σουλτάνου. Ὁ ἐκ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ ***Σουλεϋμὰν*** ἵδρυσε τῷ 1074 δεύτερον κράτος, τὸ τῶν Σελτσουκιδῶν, προχωρήσας μέχρι τῶν παραλίων τῆς Βιθυνίας καὶ καταστήσας πρωτεύουσαν τοῦ βασιλείου αὐτοῦ τὴν Νίκαιαν. Εἶτα ἱδρύθησαν πολλαὶ μικραὶ ἡγεμονίαι, τῶν ὁποίων ἰσχυροτέρα ὑπῆρξεν ἡ ὑπὸ τὸν υἱὸν τοῦ Ἐρτογρουλ Ὀσμάν.

1. Οσμαν ἢ Οθμαν Σουλτάν ο Νικητης (1299—1326). Οὗτος ἦτο εὐθὺς καὶ ἀνδρεῖος, ἠγαπᾶτο ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν αὐτοῦ, ἐπ' αὐτοῦ δὲ οἱ ὑπήκοοί του ἀνομάσθησαν ὀσμανλῆ ἢ ὀθωμανοί. Ὥρισε τὴν Παρασκευὴν ὡς ἡμέραν ἑορτῆς καὶ προσευχῆς, καὶ ἔκοψε πρῶτος νόμισμα φέρον τὴν προτομήν του. Ἐνίκησε τὰ στρατεύματα τοῦ Βυζαντινοῦ Αὐτοκράτορος παρὰ τὴν Νίκαιαν, καὶ κατέστησε πρωτεύουσαν τοῦ βασιλείου αὐτοῦ τὸ Γιενὶ Σεχίρ, ὅπως ἐκ τοῦ μέρους τούτου κυριεύσῃ τὴν Προῦσαν, τὴν ὁποίαν ἐπωφθαλμία.

2. Σουλταν Ορχαν, υἱὸς τοῦ προηγουμένου, διαδεχθεὶς τὸν πατέρα αὐτοῦ τῷ 1327. Ἐκυρίευσε τὴν Προῦσαν καὶ Νικομήδειαν, καὶ ἐγένετο κύριος ἁπάσης τῆς Βιθυνίας. Συνέστησε τὸ τάγμα τῶν Γενιτσάρων, τὸ ὁποῖον ἀριθμοῦν κατ' ἀρχὰς μόνον 1000 ἄνδρας, τοσοῦτον ηὔξησε βαθμηδόν, ὥστε ἐπὶ τοῦ Σουλτάνου Μωάμεθ τοῦ Δ' ἀνήρχετο εἰς 40,000, ἐνίκησε κατὰ κράτος (1330) τὸν ὑπὸ τὸν Αὐτοκράτορα Ἀνδρόνικον Παλαιολόγον στρατόν, ἐκυρίευσε τὴν Νίκαιαν (1331), ἔκτισεν ἐν Προύσῃ διάφορα ὄξαμια, σχολεῖα καὶ μοναστήρια διὰ τοὺς δερβίσας, καὶ ἔλαβεν ὡς σύζυ-

Εἰς τὰ θολὰ νερὰ ψαρεύουν.

γον τὴν θυγατέρα τοῦ Καντακουζηνοῦ Θεοδώραν. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ὀρχὰν Σουλεϋμὰν πασσᾶς ἐκυρίευσε (1335) τὴν Καλλίπολιν καί τινας ἄλλας θρακικὰς πόλεις.

3. **Σουλτὰν Μουρὰτ ὁ Α'** (1360—1389). Διαδεχθεὶς τῷ 1360 τὸν πατέρα αὐτοῦ, διῆλθε τὸν Ἑλλήσποντον, ἐκυρίευσεν ἁπάσας τὰς παραλίους πόλεις τῆς Θρᾴκης, τὰ φρούρια Κεσὰν καὶ Διδυμοτείχου, τὴν Ἀδριανούπολιν, τὴν Φιλιππούπολιν καὶ τὴν Γκιουμουλτζίναν. Κατέστησε κατὰ πρῶτον πρωτεύουσαν τὸ Διδυμότειχον, ἐπ' αὐτοῦ δὲ εἰσήχθη κατὰ πρῶτον ὁ αὐτοκρατορικὸς ***Τουγρᾶς***. Μετέφερε τὴν πρωτεύουσαν τοῦ βασιλείου αὐτοῦ εἰς Ἀδριανούπολιν, ἔνθα οἰκοδόμησε μεγαλοπρεπῆ ἀνάκτορα, ἐκυρίευσε τὸ Κεστενδήλιον, τὴν Θεσσαλονίκην, τὰ Βιτώλια, τὴν Καβάλλαν, τὰς Σέρρας, τὴν Δράμαν καὶ τὴν Νύσσαν, ἐνίκησε τοὺς Βουλγάρους καὶ εἶτα τοὺς Σέρβους ἐν Κοσσυφοπεδίῳ, ἀλλ' ἐδολοφονήθη ὑφ' ἑνὸς Σέρβου. Ὁ νεκρὸς αὐτοῦ ἐστάλη εἰς Προῦσαν.

4. **Σουλτὰν Βαγιαζὴτ ὁ Α'** (1389—1402). Διεδέχθη τὸν πατέρα αὐτοῦ Σουλτὰν Μουρὰτ τὸν Α', καὶ ἀνηγορεύθη Σουλτᾶνος ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης. Ὡς ἐκ τῆς ἀνδρείας του ἐπωνομάσθη ***Κεραυνὸς*** (Γιλδιρίμ). Οὗτος ἐνίκησε τοὺς Σέρβους καὶ τοὺς Οὐγγρους (1396), εἶτα ἐπανελθὼν εἰς Μικρὰν Ἀσίαν, καθυπέταξε τὰς ἐπαρχίας Τοκάτ, Σεβάστειαν, Κασταμονήν, Σινώπην καὶ Σαμψοῦντα. Διανοούμενος τὴν ἅλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐξεστράτευσε μετὰ 4,000 πεζῶν καὶ 6,000 ἱππέων, ἀνεβίβασεν ἐπὶ τοῦ θρόνου τὸν ἐν τοῖς ἀνακτόροις τῶν Βλαχερνῶν πεφυλακισμένον Ἀνδρόνικον, καὶ ἐφυλάκισεν ἔν τινι πύργῳ, παρὰ τὴν παραλίαν τῆς Θρᾴκης, τὸν Αὐτοκράτορα Ἰωάννην Παλαιολόγον καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Μανουήλ. Μετὰ ταῦτα ἀνεβίβασε καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ θρόνου τὸν Παλαιολόγον, καὶ ἐκυρίευσε τὴν Φιλαδέλφειαν, κατεχομένην εἰσέτι ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν. Εἶτα πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωάννου Μανουὴλ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός του ἐδραπέτευσεν ἐκ Προύσης, ἔνθα ἐκρατεῖτο ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου, καὶ ἀνεκηρύχθη Αὐτοκράτωρ, ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐπολιόρκησεν αὐτὴν ἐπὶ 7 ἔτη.

Ὁ Μανουὴλ, βλέπων ὅτι ὡς ἐκ τῆς πείνης ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀντιστῇ εἰς τὴν πολιορκίαν, παρέδωκε τὴν πόλιν καὶ τὸν θρόνον εἰς τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ Ἰωάννην, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Πελοπόννησον. Ὁ δὲ νέος Αὐτοκράτωρ συνῆψε μετὰ τοῦ Σουλτάνου συνθήκην συμμαχίας καὶ ἐπιμαχίας, δυνάμει τῆς ὁποίας παρεδέχθη ἱεροδικαστὴν ὀθωμανὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔδωκεν ἄδειαν

ν' ἀνεγερθῇ ἐν αὐτῇ ὀθωμανικὸν τέμενος (τὸ νῦν Δαοὺτ Ζαμισί), ὑπεχρεώθη νὰ πληρώνῃ κατ' ἔτος εἰς τὸν Σουλτάνον φόρον 10,000 δουκάτων, περιπλέον δὲ ἐπέτρεψε τὸν συνοικισμὸν ὀθωμανῶν ἔν τινι προαστείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ὁ Σουλτὰν Βαγιαζὴτ ἐκστρατεύσας εἶτα εἰς Ἑλλάδα, ἐκυρίευσε τὰς κυριωτέρας αὐτῆς πόλεις, ἤτοι τὴν Λάρισσαν, τὰ Τρίκκαλα, τὸν Δομοκόν, τὰ Φάρσαλα, τὰς Ἀθήνας, τὴν Κορώνην, τὴν Μεθώνην καὶ τὸ Ἄργος, τῷ δὲ 1400 ἐπανῆλθε νικηφόρος εἰς Προῦσαν. Εἰς τοὺς Βυζαντινοὺς Αὐτοκράτορας ἔμεινε μόνον ἡ Κωνσταντινούπολις, ὁ δὲ Σουλτάνος ἀνεγείρας ἐπὶ τοῦ Βοσπόρου φρούριον (τὸ Ἀνατολ. Χισάρ), ἀπεφάσισε νὰ κυριεύσῃ τὴν πρωτεύουσαν τῶν Βυζαντινῶν, καὶ προσεκάλεσε τὸν Αὐτοκράτορα Ἰωάννην νὰ ἐγκαταλείψῃ αὐτὴν καὶ νὰ λάβῃ οἱανδήποτε ἄλλην ἐπαρχίαν ἤθελε. Τοῦ Αὐτοκράτορος ἀρνηθέντος, παρεσκευάζετο νὰ πολιορκήσῃ τὸ δεύτερον τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἀλλὰ παρεκώλυσαν αὐτὸν αἱ ἐν Ἀσίᾳ πρόδοι τοῦ Ταμερλάνου. Κατὰ τὴν μετ' αὐτοῦ μάχην ἡχμαλωτίσθη, ἀπέθανε τῷ 1403 καὶ ἐτάφη ἐν τῷ Αὐτοκρατορικῷ μαυσωλείῳ Προύσης.

Ἀπὸ τοῦ 1402—1413 ἀνεφύησαν ἔριδες περὶ τοῦ θρόνου μεταξὺ τῶν υἱῶν τοῦ Σουλτάνου Βαγιαζήτ, κατ' αὐτὰς δὲ ὑπερίσχυσεν ὁ Μωάμεθ, ἀνακηρυχθεὶς Σουλτάνος τῶν ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀσίᾳ ὀθωμανικῶν κτήσεων.

5. **Σουλτὰν Μωάμεθ ὁ Α'** (1413—1421). Οὗτος ἀπέδωκεν εἰς τὸν Αὐτοκράτορα τοῦ Βυζαντίου πολλὰ φρούρια ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου, τῆς Προποντίδος καὶ τῆς Μακεδονίας, ἐν οἷς καὶ τὴν Θεσσαλονίκην. Τῷ 1414 ἐκυρίευσε τὸ Ἰκόνιον, ἐναυμάχησε μετὰ τοῦ ἐνετικοῦ στόλου, ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Οὐγγαρίας, κτίσας τότε, ἀφοῦ διῆλθε τὸν Δούναβιν, τὸ φρούριον Γερίκιοϊ (Γιούργιεβον) καὶ ἐπεράτωσεν ἐν Προύσῃ τὸ μέγα τέμενος ὅπερ, ἀρξάμενον ἐπὶ τοῦ Σουλτάνου Μουράτ, ἐξηκολούθει κτιζόμενον ἐπὶ Βαγιαζήτ. Ἐν Ἀδριανουπόλει δὲ ἀντὶ δαπάνης 40,000 δουκάτων ἔκτισε τὸ ***Γιοὺλ Ἰμαρέτ***. Πρῶτος οὗτος ἤρξατο ἀποστέλλων κατ' ἔτος εἰς Μέκκαν πλούσια δῶρα.

6. **Σουλτὰν Μουρὰτ ὁ Β'** (1421—1451). Ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ θρόνου δεκαπενταετής, ἔχων δὲ παράπονα κατὰ τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Κωνσταντινουπόλεως Μανουήλ, ἐπολιόρκησεν αὐτὴν (1422). Ἡμέρα γενικῆς ἐφόδου ὡρίσθη ἡ 24 Αὐγούστου, ἀλλὰ διέλυσε τὴν πολιορκίαν, ὅπως παρακωλύσῃ τὸν ἐπαναστατήσαντα ἀδελφὸν αὐτοῦ Μουσταφᾶν καὶ καταλαβόντα τὴν Νίκαιαν. Καταβαλὼν τὸν ἀδελφόν του συνῆψε συνθήκην μετὰ

τοῦ νέου Αὐτοκράτορος τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννου (1424), δι' ἧς οὗτος ὑπεσχέθη νὰ παραδώσῃ αὐτῷ ἅπαντα τὰ φρούρια τοῦ Εὐξείνου, καὶ νὰ τῷ πληρώνῃ κατ' ἔτος φόρον 30,000 δουκάτων. Ἐνίκησεν εἶτα τὸν βασιλέα τῆς Οὐγγαρίας Σιγισμόνδον (1428) καὶ ἐκυρίευσε παρὰ τῶν Ἐνετῶν τὴν Θεσσαλονίκην, δωρηθεῖσαν ὑπὸ τῶν Σουλτάνων εἰς τοὺς Βυζαντινοὺς καὶ πωληθεῖσαν ὑπ' αὐτῶν εἰς τοὺς Ἐνετούς. Τῷ 1438 ἐνίκησε τοὺς Οὐγγρους, συλλαβὼν ἐξ αὐτῶν 70,000 αἰχμαλώτους, ἐπολέμησεν ἐπὶ 5 ἔτη κατὰ τοῦ Ἰωάννου Οὐνιάδου, μεθ' ὃ συνωμολογήθη μεταξὺ τῶν ἐμπολέμων δεκαετὴς εἰρήνη (1444). Εἶτα καιρίως λυπηθεὶς διὰ τὸν θάνατον τοῦ πρωτοτόκου αὐτοῦ υἱοῦ, παρητήθη τοῦ θρόνου ὑπὲρ τοῦ δεκατριετοῦς δευτεροτόκου Μωάμεθ, καὶ ἀπεσύρθη εἰς τὸ ἐν Μαγνησίᾳ ἀνάκτορον αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Οὐνιάδης παραβιάζων τὴν συνθήκην κατέκτησε τὴν Βουλγαρίαν, ὁ Σουλτᾶνος Μουράτ ἐγκατέλιπε τὸ ἐρημητήριον αὐτοῦ, διέβη τὸν Βόσπορον μετὰ 40,000 ἀνδρῶν, ἐνίκησε τὸν Οὐνιάδην παρὰ τὴν Βάρναν καὶ ἀπεσύρθη πάλιν εἰς Μαγνησίαν.

Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ Γενίτσαροι, δυσαρεστηθέντες ἕνεκα τῆς μισθοδοσίας αὐτῶν, ἐνέπρησαν τὴν ἀγορὰν τῆς Ἀδριανουπόλεως, καὶ ἐστρατοπέδευσαν ἔξωθεν τοῦ φρουρίου, ὁ Σουλτᾶνος ἐπανῆλθεν ἀμέσως εἰς Ἀδριανούπολιν, ἀνέλαβε τὸν θρόνον, καθησύχασε τοὺς Γενιτσάρους, καὶ ἀπεφάσισε νὰ κατακτήσῃ τὴν Πελοπόννησον, τὴν ὁποίαν κατεῖχεν ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀνεγείρας τεῖχος ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου.

Ὁ Σουλτᾶνος μετὰ 60,000 ἀνδρῶν, παραλαβὼν ὡς σύμμαχον τὸν δοῦκα τῶν Ἀθηνῶν Νέριον, ἔφθασεν εἰς τὸν ἰσθμόν, μετὰ δὲ γενικὴν ἔφοδον, διαρκέσασαν ἐπὶ 7 ἡμέρας, ἐκρήμνισε μέρος τοῦ τείχους, (3 δεκεμβρίου 1446) καὶ εἶτα ἅπαν τὸ τεῖχος, κατέστρεψεν ἐκ θεμελίων τὴν Κόρινθον καὶ τὰς Πάτρας, καὶ τέλος ἀνεγνώρισε τὸν Κωνσταντῖνον καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἰωάννην ὡς ἡγεμόνας τῆς Πελοποννήσου, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως πληρώνωσιν εἰς αὐτὸν ἐτήσιον φόρον. Τῷ 1448 κατὰ Ὀδριον ἐνίκησε τὸν εἰς Σερβίαν εἰσελθόντα Οὐνιάδην ἐν τῇ πεδιάδι τοῦ Κοσσυφοπεδίου, τῷ δὲ 1450 ἐπολιόρκησεν ἐν Κρόϊᾳ τὸν Σκενδέρβεην.

Ἀποθανόντος τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου, καὶ πολλῶν ἐριζόντων περὶ τῆς διαδοχῆς αὐτοῦ, ἐπενέβη ὁ Σουλτὰν Μουράτ, ὑποστηρίξας καὶ ἀναβιβάσας εἰς τὸν θρόνον Κωνσταντῖνον τὸν Παλαιολόγον, τῷ 1451, ἀπέθανε δ' ἐξ ἀπο-

Καλὸν νὰ ἔχῃς φίλους παντοῦ.

πληξίας, ἄγων τὸ 49ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ.

Ὁ Σουλτὰν Μουρὰτ ᾠκοδόμησε τὸ ἐν Ἀδριανουπόλει τέμενος ***Οὔτς Σεφερλῆ***, ἀριστούργημα ἀρχιτεκτονικῆς, πρῶτος δὲ αὐτὸς διεκανόνισε τὸ ὑπούργημα τοῦ μεγάλου Βεζύρου, καταστήσας αὐτὸν σχεδὸν ἀπόλυτον ἄρχοντα μετὰ τὸν Σουλτάνον.

7. Σουλταν Μωαμεθ ο Β' ο Πορθητης (1451—1481). Μωάμεθ ὁ Β' ἅμα διεδέξατο ἐπὶ τοῦ θρόνου τὸν πατέρα αὐτοῦ, κύριον εἶχε μέλημα τὴν ἅλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ διέταξε τὴν ἀνέγερσιν φρουρίου ἐπὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς παραλίας τοῦ Βοσπόρου. Μάτην ὁ Αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος διεμαρτυρήθη, ὅπως δὲ προσελκύσῃ συμμάχους, ὑπέγραψε συνθήκην μετὰ τοῦ Πάπα Νικολάου τοῦ Ε'. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν αὐτῇ ἐγίνετο λόγος περὶ δογματικῶν διαφορῶν, ὁ λαὸς δὲν ἀνεγνώρισε τὴν συμμαχίαν ταύτην, καὶ οὕτως ἡ Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία ἀφέθη εἰς τὰς ἰδίας αὐτῆς δυνάμεις.

Ἐν τούτοις αἱ ἐργασίαι τοῦ φρουρίου ἐξηκολούθουν. Εἰργάζοντο 6,000 ἐργάται νυχθημερὸν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν αὐτοῦ τοῦ Σουλτάνου, τὸ φρούριον (Ρούμελι Χισὰρ) ἐπερατώθη καὶ ἐτέθη ἐντὸς αὐτοῦ φρουρὰ ἐκ 400 Γενιτσάρων. Ὁ Σουλτάνος ἀπῆλθεν εἰς Ἀδριανούπολιν ἵνα ἑτοιμάσῃ τὰ τῆς πολιορκίας, εἰς δὲ Οὐγγρος, ὀνόματι Οὐρβανός, προσκληθεὶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ, κατεσκεύασε τεράστιον τηλεβόλον χάριν τῆς μελετωμένης πολιορκίας. Τοῦτο μόλις ἔσυραν 100 βόες· 700 ἄνδρες ἐτάχθησαν πρὸς χειρισμὸν αὐτοῦ, αἱ δὲ λίθινοι σφαῖραί του εἶχον περιφέρειαν 12 σπιθαμῶν καὶ βάρος 1200 λιτρῶν. Κατὰ τὴν πρώτην δοκιμήν του, γενομένην ἐν Ἀδριανουπόλει, ἡ σφαῖρα ἔπεσεν εἰς ἀπόστασιν ἑνὸς μιλίου καὶ ἐβυθίσθη εἰς βάθος μιᾶς ὀργυιᾶς.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὀθωμανικὸς στόλος ἐξ 150 πλοίων διέπλεε τὴν θάλασσαν τοῦ Μαρμαρᾶ, πολυάριθμος δὲ στρατὸς κατεπλημμύρει τὰς μεταξὺ Ἀδριανουπόλεως καὶ Κωνσταντινουπόλεως πεδιάδας. Ὁ Αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος, βλέπων τὴν ἀπάθειαν καὶ ἀνανδρείαν τῶν περὶ αὐτόν, κατέβαλεν ὑπεράνθρωπον δραστηριότητα, μόλις δὲ κατώρθωσε νὰ περισυλλέξῃ 5 χιλιάδας στρατιώτας, 2,000 ξένους καὶ 500 Γενουηνσίους ὑπὸ τὸν ἀρχηγὸν Ἰωάννην Λόγγον Ἰουστινιάνην. Οἱ λοιποὶ ἠρνήθησαν τὴν συνδρομὴν αὐτῶν παρασυρόμενοι ὑπὸ τῶν λόγων τοῦ Νοταρᾶ, κηρύσσοντος ὅτι προτιμότερον νὰ ἴδωσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸν Σουλτᾶνον ἢ τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Πάπα.

Κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1453 τὸ μέγα τηλεβόλον ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως μετηνέχθη εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς μεταφο-

Δὲν ὑπάρχει κανὼν χωρὶς ἐξαίρεσιν.

ρὰν δ' αὐτοῦ ἐδαπανήθησαν δύο μῆνες.

Εἰς Κωνσταντινούπολιν μετέβη ἐκ Ῥώμης ὁ καρδινάλιος Ἰσίδωρος, ἐπ' ἐλπίδι ἑνώσεως τῶν δύο ἐκκλησιῶν. Ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ ὁ κλῆρος ἦσαν σύμφωνοι μετ' αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ μοναχὸς Γεννάδιος παρώξυνε τὸν λαὸν κατὰ τῆς ἑνώσεως. Οἱ ναοὶ σχεδὸν ἐγκατελείφθησαν, οἱ δὲ ἱερεῖς ἠρνοῦντο νὰ ἱερουργήσωσιν.

Τῇ 6 Ἀπριλίου 1453 ὁ Σουλτάνος περιέζωσε τὴν πόλιν διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης, τὸ δὲ μέγα τηλεβόλον ἐτοποθετήθη πρὸ τῆς πύλης τοῦ Ῥωμανοῦ, ἡ ὁποία ἔκτοτε καλεῖται **Τὸπ-Καποῦ**. Τὸ μέγα τηλεβόλον ἐπυροβόλει μόνον ἑπτάκις τῆς ἡμέρας, διότι ἀπητοῦντο δύο ἀκριβῶς ὧραι διὰ τὴν γόμωσιν αὐτοῦ· ἐκτὸς δὲ τούτου ὑπῆρχον καὶ ἕτερα δύο μικρότερα, ἐκσφενδονίζοντα σφαῖρας βάρους 150 λιτρῶν. Ἀλλὰ τὴν δεκάτην ἡμέραν, ἀφ' οὗ ἱκανὸν μέρος τῶν τειχῶν εἶχε καταπέσει, τὸ τηλεβόλον διερράγη, ὁ δὲ χύτης αὐτοῦ Οὐρβανὸς κατεκερματίσθη.

Τότε ἕτερος Οὔγγρος, πρεσβευτὴς τοῦ Οὐνιάδου, ἐπεσκεύασε τὸ μέγα τηλεβόλον καὶ ἐδίδαξε τὸν χειρισμὸν αὐτοῦ εἰς τοὺς Ὀθωμανοὺς πυροβολητάς. Σέρβοι δέ, ἐργάται μεταλλείων, ἔσκαψαν διαφόρους ὑπονόμους, δι' ὧν διερχόμενοι οἱ στρατιῶται κάτωθεν τοῦ πρώτου τείχους ἔθλαπτον τοὺς πολιορκουμένους. Περιπλέον κατεσκευάσθησαν τέσσαρες πύργοι κινητοὶ ἐπὶ τροχῶν, καὶ δι' αὐτῶν οἱ πολιορκοῦντες ἐπολέμουν ἀκινδύνως κατὰ τῶν πολιορκουμένων.

Ὁ πολιορκῶν τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁθωμ. στρατὸς ὑπελογίζετο εἰς 150 χιλ. πεζοὺς καὶ 100 χιλ. ἱππεῖς, ἐν τῷ κέντρῳ δὲ αὐτοῦ εὑρίσκετο ὁ Σουλτάνος, ἔχων ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ 15,000 ἐκλεκτοὺς Γενιτσάρους. Ὁ στόλος συνίστατο ἐκ 400 πλοίων. Ἐν τούτοις οἱ πολιορκούμενοι ἀνθίσταντο ἰσχυρῶς, διὰ δὲ τῶν τηλεβόλων, τὰ ὁποῖα διηύθυνεν εἷς Γερμανός, ὁ Ἰωάννης Γράντης, ἀπεμάκρυναν ἐν μιᾷ νυκτὶ τοὺς κινητοὺς πύργους τῶν ὀθωμανῶν καὶ ἐπιδιώρθωσαν τὰ ῥήγματα τῶν τειχῶν.

Τῇ 15 Ἀπριλίου ὁ ὀθωμανικὸς στόλος ἀπὸ τοῦ ἄνω Βοσπόρου ἠγκυροβόλησε παρὰ τὸ Διπλοκιόνιον (Βεσικτάς), μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας ἔφθασαν πρὸ τοῦ λιμένος καὶ πλοῖα φέροντα τροφὰς εἰς τοὺς πολιορκουμένους. 150 ὀθωμανικὰ πλοῖα προσεπάθησαν νὰ παρακωλύσωσι τὴν εἰς τὸν λιμένα εἴσοδον αὐτῶν, καὶ συνήφθη ναυμαχία, καθ' ἣν πολλοὶ ἑκατέρωθεν ἐφονεύθησαν, ἀλλὰ πνεύσαντος εὐνοϊκοῦ ἀνέμου, τὰ προσβαλλόμενα πλοῖα εἰσῆλθον εἰς τὸν λιμένα, προφυλαττόμενοι ἐκ παχυτάτης σιδηρᾶς ἁλύσεως, ἐκτεινομένης

Ἡ μικρὰ ἐλεημοσύνη εἶνε καλή.

ἀπὸ τοῦ Κουρσοὺμ-μαγαζῆ τοῦ Γαλατᾶ μέχρι Βαξὲ καποῦ τῆς πόλεως.

Ὁ Σουλτᾶνος τότε συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ μετακομίσῃ διὰ ξηρᾶς τὰ πλοῖα ἐντὸς τοῦ λιμένος, τοῦτο δὲ κατωρθώθη ὡς ἑξῆς. Κατεσκευάσθη ὁμαλὸς δρόμος ἀπὸ Διπλοκιονίου εἰς Χάσκιοϊ, τὰ πλοῖα ἐτέθησαν ἐπὶ ξυλίνων δοκῶν ἠλειμμένων δι' ἐλαίου καὶ λίπους, ἀνεπετάσθησαν τὰ ἱστία αὐτῶν ὅπως τὰ ὠθῇ ὁ ἄνεμος, καὶ οὕτως ἐν μιᾷ νυκτὶ 70 πλοῖα εὑρέθησαν ἠγκυροβολημένα πρὸ τοῦ Βαλατᾶ καὶ Ἀϊδὰν σεραγίου, ἐμποιήσαντα εἰς τοὺς πολιορκουμένους ἀπερίγραπτον τρόμον.

Ὁ Σουλτάνος ἐγεφύρωσε μετὰ ταῦτα τὸν λιμένα, καὶ ἐπὶ τῆς γεφύρας ἔστησε τηλεβόλα. Ἡ ἐπὶ 7 ἡμέρας διαρκοῦσα ἤδη πολιορκία διὰ ξηρᾶς ἤρξατο καὶ διὰ θαλάσσης, ἡ δὲ ἅλωσις ἐπέκειτο, ἀλλ' οὐχ ἧττον ὁ Σουλτάνος προέτεινε πρὸς τὸν αὐτοκράτορα νὰ παραδώσῃ οἰκειοθελῶς τὴν πόλιν καὶ νὰ ἀπέλθωσιν ἐλευθέρως ἐκ τῶν πολιορκουμένων ὅσοι ἤθελον. Ἀλλ' ὁ Κωνσταντῖνος μετὰ διάσκεψιν μετὰ τῶν μεγιστάνων καὶ τῶν στρατηγῶν, ἔδωκεν εἰς τοὺς πρεσβευτὰς τοῦ Σουλτάνου ἀρνητικὴν ἀπάντησιν.

Εἶτα ὁ Σουλτᾶνος τῇ 24 Μαΐου διεκήρυξεν εἰς τὸν στρατὸν ὅτι ἡ γενικὴ ἔφοδος θὰ ἐγίνετο τῇ 29 τοῦ αὐτοῦ. Τὴν προτεραίαν τῆς γενικῆς ἐφόδου, 28 Μαΐου, ὁ Αὐτοκράτωρ ἐκοινώνησεν ἐν Ἁγίᾳ Σοφίᾳ τῶν ἀχράντων μυστηρίων, τοῦτο δ' ἔπραξαν καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν αὐλικῶν, ὅτε δὲ ἤρχισε νὰ ἐξημερώνῃ ἡ 29 Μαΐου ἤρξατο ἡ γενικὴ ἔφοδος. Αὕτη διήρκει ἐπὶ δύο ὥρας, ὅτε ὁ Ἰουστινιάνης τραυματισθεὶς ἀπεχώρησε διὰ πλοίου εἰς Γαλατᾶν, καίπερ παρακαλούμενος ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος νὰ μείνῃ, ἡ δὲ φυγὴ αὕτη ἀπεθάρρυνε τοὺς πλείστους τῶν πολιορκουμένων.

Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐμάχετο παρὰ τὴν πύλην τοῦ Ἁγίου Ῥωμανοῦ, καθ' ἧς οἱ Ὀθωμανοὶ διηύθυνον τὸ μέγα αὐτῶν τηλεβόλον, ὅτε διεδόθη ἡ εἴδησις ὅτι οἱ πολιορκοῦντες εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν. Μεταξὺ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως ὑπῆρχε καὶ μία, οὐχὶ χρήσιμος, σχεδὸν ἰσόγειος, ὀνομαζομένη τότε Κερκόπορτα, τῇ δὲ 28 Μαΐου ὁ Αὐτοκράτωρ εἶχε διατάξει ὅπως αὕτη ἀνοιχθῇ, καὶ ἐξορμήσωσιν ἄνδρες τινὲς κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν ἀπροσδοκήτως. Τὸ κίνημα τοῦτο ἀπέτυχεν, ἀλλ' ἡ πύλη ἔμεινεν ἀνοικτή. Διὰ αὐτῆς εἰσελθόντες οἱ Ὀθωμανοὶ προσέβαλον ἄφνης τοὺς πολιορκουμένους ἐκ τῶν νώτων.

Ἡ εἴδησις αὕτη ἐνέσπειρε πανικόν, οἱ δὲ κάτοικοι ἤρξαντο φεύγοντες. Καὶ οἱ μὲν εἰσῆρχοντο εἰς πλοῖα Γενουηνσίων ἢ ἄλλα, οἱ δὲ κατέφευγον εἰς τὰς Ἐκκλησίας. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν

Ἡ καλωσύνη ποτὲ δὲν χάνεται.

ὁ Αὐτοκράτωρ ἐφονεύθη, οἱ δὲ Ὀθωμανοὶ ἤρξαντο εἰσβάλλοντες πανταχόθεν εἰς τὴν πόλιν.

Ὁ Σουλτάνος εἰσῆλθε θριαμβευτικῶς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὴν τρίτην ἡμέραν μετὰ τὴν ἅλωσιν αὐτῆς, καὶ διηυθύνθη κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἁγ. Σοφίας ἔνθα προσηυχήθη. Εἶτα πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ ἐφονεύθη πολεμῶν, διέταξε νὰ ταφῇ μετὰ τῶν προσηκουσῶν τιμῶν.

Τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ τῆς ἁλώσεως ὁ Σουλτάνος ἀπέπεμψε τὸ πλεῖστον τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στόλου εἰς διάφορα μέρη τοῦ κράτους, οὗτος δὲ ἰσχυλήθη εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν, διακόσμησιν καὶ συνοίκισιν τῆς πόλεως. Μετά τινας δὲ μῆνας διέταξε τὴν ἐκλογὴν νέου Πατριάρχου, τοιοῦτος δ' ἐξελέγη Γεννάδιος ὁ Σχολάριος, γενόμενος δεκτὸς μετὰ μεγάλων τιμῶν. Διαμονὴ τοῦ Πατριάρχου ὡρίσθη ὁ ναὸς τῶν Ἁγ. Ἀποστόλων, μέχρι τοῦ ὁποίου συνώδευσαν αὐτὸν πάντες οἱ Ὀθωμανοὶ ἀξιωματικοί.

Ὁ Σουλτάνος περιποιηθεὶς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει χριστιανοὺς ὑπηκόους του, μετέδη τῇ 1η Ἰουνίου εἰς Γαλατᾶν, διέταξε νὰ καταγραφῶσιν αἱ οἰκίαι καὶ αἱ περιουσίαι τῶν κατοίκων, καὶ εἰς τοὺς φυγόντας ἔδωκε δίμηνον προθεσμίαν ὅπως ἐπανακάμψωσιν εἰς τὰς ἑστίας των. Μετὰ τὴν προθεσμίαν ταύτην ὅ,τι ἐδημεύοντο αἱ περιουσίαι των. Τὰ τείχη τοῦ Γαλατᾶ κατηδαφίσθησαν τὰ δὲ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπεσκευάσθησαν.

Τῷ 1454 ὁ Σουλτάνος ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Σερβίας, ἐκυρίευσε δύο αὐτῆς φρούρια, ἀφεὶς δ' ἐν Σερβίᾳ τὸν στρατηγὸν Φερούζ βέην μετὰ 32,000 ἀνδρῶν, ἐπανῆλθεν εἰς Ἀδριανούπολιν. Ὁ στρατηγὸς οὗτος, συμπλακεὶς μετὰ τῶν Σέρβων καὶ Οὐγγρων ὑπὸ τὸν Οὐνιάδην, ἐνικήθη, ἀλλ' ὁ Σουλτᾶνος ἐπανελθών, τὸν μὲν Οὐνιάδην ἠνάγκασε ν' ἀποχωρήσῃ, ὁ δὲ βασιλεὺς τῶν Σέρβων ὑπεσχέθη διὰ συνθήκης νὰ πληρώνῃ ἐτήσιον φόρον 30,000 δουκάτων. Ἐπετράπη τοῖς Ἐνετοῖς νὰ ἐμπορεύωνται ἐλευθέρως εἰς τὰς ὀθωμανικὰς χώρας καὶ νὰ διατηρῶσι πρέσβεις ἐν Κωνσταντινουπόλει πληρόνοντες ἐτήσιον φόρον.

Κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1456 ἐκυριεύθησαν ἡ Αἶνος καὶ αἱ παρ' αὐτὴν νῆσοι Θάσος, Σαμοθράκη, Λῆμνος καὶ Ἴμβρος, οἱ δὲ Χῖοι ὑπετάγησαν, ἀναδεχθέντες νὰ πληρώνωσιν ἐτήσιον φόρον 10,000 δουκάτων.

Τῷ 1459 ὑπετάγη ἡ Σερβία, ἀλλὰ πρὸ τούτου ὁ Σουλτάνος εἰσβαλὼν εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἐκυρίευσε πολλὰ αὐτῆς φρούρια, καὶ τέλος διὰ συνθήκης ἀφῆκε τὸ ἥμισυ αὐτῆς εἰς τοὺς ἀδελφοὺς Παλαιολόγους Θωμᾶν καὶ Δημήτριον. Ἀλλὰ βραδύτερον ὁ Σουλτάνος ἐκυρίευσεν ἅπασαν

τὴν Πελοπόννησον, τὰς Ἀθήνας (1460) καὶ ἅπασαν τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, ἐκτὸς παραλίων τινῶν φρουρίων, κατεχομένων ὑπὸ τῶν Ἐνετῶν. Εἶτα ὑπέταξε τὴν ἡγεμονίαν τῆς Τραπεζοῦντος, διοικουμένην ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν Κομνηνῶν, ὁ δὲ Αὐτοκράτωρ αὐτῆς μετέβη μετὰ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ εἰς Σέρρας. Ἀκολούθως ὑπέταξε τὴν Βλαχίαν καὶ τὴν νῆσον Μιτυλήνην, ἐπανελθὼν δ' εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀντίγειρε δύο φρούρια εἰς τὰς δύο ἀκτὰς τοῦ Ἑλλησπόντου, ἐπεσκεύασε τὰ ἐν Ἀδριανουπόλει ἀνάκτορα, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸ τέμενος Σουλτὰν Μεχμὲτ (Φατὶχ Ζαμισί). Ἐπειδὴ ὀθωμανικὸς στρατὸς ἠττήθη δὶς ὑπὸ τοῦ Σκενδέρβεη, ἐξεστράτευσεν ὁ ἴδιος κατ' αὐτοῦ μετὰ 100,000 ἀνδρῶν, καὶ ἐπολιόρκησε τὴν Κρόϊαν, ἀλλ' ἔλυσε τὴν πολιορκίαν, περιορισθεὶς εἰς τὴν ἐκπόρθησιν τῶν φρουρίων Ἐλβασὰν καὶ Τσορλοῦ. Βραδύτερον ὑποτάξας ἀμαχητεὶ σχεδὸν τὴν Ἐρζεγοβίνην, ἐπανῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐναυπήγησε στόλον καὶ ᾠκοδόμησε νέα ἀνάκτορα ἐν ᾗ θέσει ἐκειντο τὰ τῶν βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων. Ἀκολούθως ὑπέταξε τὴν Εὔβοιαν, ἐκυρίευσε παρὰ τῶν ἱπποτῶν τοῦ τάγματος τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τὴν Ῥόδον (1481), ἐνῷ δὲ μετέβαινεν εἰς Ἀσίαν, ἐτελεύτησε τῇ 3 Μαΐου εἰς ἡλικίαν 53 ἐτῶν καὶ μετὰ Βασιλείαν 30 ἐτῶν. Ὁ Σουλτὰν Μωάμεθ ἀνωμάσθη πορθητής, διότι κατέκτησε δύο Αὐτοκρατορίας, τὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ Τραπεζοῦντος, 14 βασίλεια καὶ 200 πόλεις.

8. **Σουλτὰν Βαγιαζὴτ ὁ Β'** (1481—1512). Οὗτος ᾠκοδόμησεν ἐν Ἀδριανουπόλει τὸ ὁμώνυμον αὐτῷ τέμενος, ἐπ' αὐτοῦ δὲ ἡ ὀθωμανικὴ Αὐτοκρατορία ἐκραταιοῦτο. Ἐπτὰ υἱοὶ τοῦ Σουλτάνου διηύθυνον 7 τῶν πλουσιωτέρων ἐπαρχιῶν τῆς Ἀσίας, δύο δὲ θυγατέρες του εἶχον νυμφευθῇ ἡ μὲν τὸν ἰσχυρὸν ἡγεμόνα τῆς Αἰγύπτου, ἡ δὲ τὸν διάδοχον τοῦ Περσικοῦ θρόνου. Ἐπ' αὐτοῦ ἡ ὀθωμανικὴ Αὐτοκρατορία εἶχε πρόσοδον 30 ἑκατ. δουκάτων. Ὡς ἐκ τῶν προόδων τῶν ὀθωμανῶν συνησπίσθησαν κατ' αὐτῶν οἱ ἡγεμόνες τῆς Εὐρώπης, τῷ δὲ 1501 ὑπεγράφη ἐν Ῥώμῃ συμμαχία μεταξὺ τοῦ Πάπα, τῆς Βενετίας, Γαλλίας, Οὐγγαρίας καὶ Ἰσπανίας. Οἱ σύμμαχοι κατὰ ξηρὰν οὐδὲν κατώρθωσαν, ἀλλὰ κατὰ θάλασσαν ἐπολιόρκησαν ἐπὶ 20 ἡμέρας τὴν Μιτυλήνην. Ἀλλὰ φοβερὰ τρικυμία κατέθραυσεν ἅπαντα σχεδὸν τὰ γαλλικὰ πλοῖα, διασωθέντων ὀλίγων μόνον ναυτῶν. Νέος γαλλικὸς στόλος συνενωθεὶς μετὰ τῶν Ἐνετῶν ἐκυρίευσε τὴν νῆσον Λευκάδα, ἀλλ' ὁ εἰρηνικοῦ χαρακτῆρος Σουλτάνος ὑπέγραψε συνθήκην μετὰ

τῶν Ἐνετῶν (1508) δι' ἧς οὗτος παρέδιδε πρὸς αὐτοὺς τὴν Λευκάδα λαβὼν 34,000 δουκάτα.

Μέγας σεισμὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει (14 Σεπτεμβρίου 1509) κατέστρεψεν ἐκ θεμελίων 109 τεμένη, 1070 οἰκίας, πάντα τὰ χερσαῖα διπλᾶ τείχη τῆς πόλεως, μέρος τῶν θαλασσίων καὶ τὸν πύργον τοῦ Λεάνδρου. Πολλαὶ χιλιάδες γυναικοπαίδων ἀπώλοντο ὑπὸ τὰ ἐρείπια, ἡ Κωνσταντινούπολις ἐσείετο ἐπὶ 45 ἡμέρας, ἡ δὲ θάλασσα ὑψώθη τοσοῦτον, ὥστε ἐχύνετο ἐντὸς τῆς πόλεως. Πολλὰ προάστεια ἠρημώθησαν. Πρὸς ἀνοικοδόμησιν τῶν τειχῶν καὶ λοιπῶν οἰκοδομῶν εἰργάζοντο ἐπὶ 2 μῆνας (27 Μαρτίου—1 Ἰουνίου 1510) 3,000 ἐργάται καὶ ἰσάριθμοι βοηθοὶ αὐτῶν. Γέρων ἤδη ὁ Σουλτάνος παρητήθη τοῦ θρόνου ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Σελίμ, καὶ ἐνῷ ἀπεσύρετο εἰς Διδυμότειχον, ἐτελεύτησε καθ' ὁδὸν ἐξ ἀσθενείας. Ὁ Σουλτάνος Βαγιαζὴτ ἠγάπα τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας, ἦτο λιτόβιος, ἐλάτρευε τὰς ἀρχαιότητας καὶ ἦτο δεινὸς εἰς τὴν ἀστρονομίαν καὶ θεολογίαν. Ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔκτισε τὸ ὁμώνυμον αὐτῷ τέμενος, πλουσίως προικοδοτήσας αὐτό.

9. **Σουλτὰν Σελὶμ Β' ὁ Ἀκάμπτος** (1512-1520). Ἐκστρατεύσας κατὰ τῆς Περσίας μετὰ στρατοῦ 160 χιλιάδων ἀνδρῶν, ἐνίκησε κατὰ κράτος τοὺς Πέρσας (1514), ἐπανελθὼν δ' εἰς Κωνσταντινούπολιν (1515) ἐναυπήγησε στόλον ἐκ 500 πλοίων καὶ συνέστησε ναύσταθμον εἰς ἣν θέσιν εὑρίσκεται σήμερον. Εἶτα ἐκυρίευσε τὴν Αἴγυπτον, ἐπανῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, μετέβη εἰς Ἀδριανούπολιν, ἐνῷ δ' ἐπανήρχετο ἐξ αὐτῆς, προσεβλήθη ὑπὸ κακοήθους οἰδήματος καὶ ἀπέθανε παρὰ τὴν Τσορλοῦ μετὰ νοσηλείαν 7 ἡμερῶν. Ὁ νεκρὸς αὐτοῦ μετηνέχθη εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐτάφη εἰς τὸ μῆπω περατωθὲν τέμενος ***Σελιμιέ***, περατωθὲν δὲ ὑπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Σουλεϋμάν.

10. **Σουλεϋμαν Α' ὁ Μεγαλοπρεπὴς καὶ Νομοθέτης** (1520—1566). Κατ' Αὔγουστον τοῦ 1521 ἐκυρίευσε τὸ Βελιγράδιον, μέρος τῶν κατοίκων τοῦ ὁποίου μετέφερεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὁρίσας πρὸς αὐτοὺς κατοικίαν τὸ σημερινὸν Βελιγράδιον, ἐσωτερικῶς τοῦ Βουγιοὺκ Δερέ, καὶ ἕτερον μέρος παρὰ τὴν πύλην τῆς Συληβρίας (Μπελιγραδὸ Καπουσοῦ). Κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1522 ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Ῥόδου μετὰ στόλου 300 πλοίων καὶ στρατοῦ 100,000 ἀνδρῶν, καὶ ἐκυρίευσεν αὐτήν. Εἶτα ἐκυρίευσε τὰς νήσους Λέρον, Κῶ, Κάλυμνον, Νίσυρον, Τήλον, Χάλκην καὶ Σύμην, καὶ βραδύτερον (1526) ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Οὐγγαρίας μετὰ 100,000 ἀνδρῶν καὶ 300 τηλεβόλων. Ἡ μάχη ὑπῆρξε φονικωτάτη, κατ' αὐτὴν

δὲ ἠττήθησαν οἱ Οὐγγροι, φονευθέντων 60,000 ἐξ αὐτῶν καὶ τοῦ βασιλέως Λαδισλάου. Ὁ Σουλτάνος εἰσελθὼν εἰς Βούδαν, ἀπηγόρευσεν αὐστηρῶς τὴν λεηλασίαν αὐτῆς, μόνον δὲ ὁ Μέγας Βεζύρης παρέλαβε καὶ μετέφερεν εἰς Κωνσταντινούπολιν τρία ἀρχαῖα ἀγάλματα, τοῦ Ἡρακλέους, τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος. Εἶτα ὑπέταξε τὴν Πέστην καὶ ἐπανῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν μετὰ ἀπουσίαν 9 μηνῶν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ὑποτελὴς τοῦ Σουλτάνου βασιλεὺς τῆς Οὐγγαρίας Ἰωάννης Ζεπόλιος, νικηθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Αὐστρίας Φερδινάνδου, ἐδιώχθη ὑπ' αὐτοῦ, ὁ Σουλτάνος κατὰ Μάϊον τοῦ 1529 μετὰ 250,000 ἀνδρῶν καὶ 300 τηλεβόλων ἐξεκίνησε κατὰ τῶν Αὐστριακῶν, ἐκυρίευσε παρ' αὐτῶν τὴν Βούδαν, ἀποκατέστησεν ἐπὶ τοῦ θρόνου τὸν βασιλέα αὐτῆς, εἶτα δὲ διηυθύνθη εἰς Βιέννην καὶ ἐπολιόρκησεν αὐτήν. Ἀλλ' ἐλλείψει ζωοτροφιῶν καὶ ὡς ἐκ τοῦ ψύχους διέλυσε τὴν πολιορκίαν κατὰ Ὀκτώβριον καὶ ἐπανῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Ὀθωμανικὸς στόλος ὑπέταξεν ἀλληλοδιαδόχως πάσας σχεδὸν τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου, ἐνῷ ὁ διοικητὴς τῆς Πελοποννήσου Κασὶμ πασσᾶς ἐπολιόρκησε στενῶς τὸ Ναύπλιον, ἀλλὰ τὸ φρούριον ἀντέστη καὶ διέλυσε τὴν πολιορκίαν. Τῷ 1539 ὁ Σουλτάνος ᾠχύρωσε τὸν πορθμὸν τοῦ Ἑλλησπόντου κατὰ τὸ Εὐρωπαϊκὸν σύστημα, οἱ δὲ Ἐνετοὶ συνωμολόγησαν μετ' αὐτοῦ εἰρήνην, παραδόντες αὐτῷ τὰ φρούρια Μονεβασίαν καὶ Ναύπλιον μετὰ πολεμικῆς ἀποζημιώσεως 300,000 δουκάτων. Ἀκολούθως ἐξεστράτευσε κατὰ τῶν Αὐστριακῶν, ἐκυρίευσε τὰς παρ' αὐτῶν καταληφθείσας Βούδαν καὶ Πέστην (1541), ἐπανέλαβε κατ' αὐτῶν καὶ κατὰ Καρόλου τοῦ Ε' Αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας τὸν πόλεμον, τέλος δὲ ὑπεγράφη εἰρήνη (1547), καθ' ἣν ὁ βασιλεὺς τῆς Αὐστρίας Φερδινάνδος ὑπεχρεοῦτο νὰ πληρώνῃ τῇ Πύλῃ ἐτήσιον φόρον 80,000 δουκάτων. Τῷ 1848 ὁ Σουλτάνος ἐκστρατεύσας κατὰ τοῦ Σάχου, κατέλαβε τὸ Κουρδιστὰν καὶ τὴν Γεωργίαν, ἐκυρίευσε 30 πόλεις, κατηδάφισεν 14, ᾠχύρωσεν 28, καὶ μετὰ διετῆ πόλεμον ἐπανῆλθε θριαμβευτικῶς εἰς Κωνσταντινούπολιν. Τῷ 1550 κατέθηκε τὰ θεμέλια τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου φερωνύμου αὐτῷ τεμένους, περατωθέντος τῷ 1556 ἀντὶ δαπάνης 700,000 δουκάτων. Ἐκτὸς τούτου ἐκτίσθησαν ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ 6 ἄλλα τεμένη. Τῷ 1566 ἐξεστράτευσε καὶ πάλιν κατὰ τῆς Αὐστρίας μετὰ πολυαρίθμου στρατοῦ, ἐνῷ δὲ ἐπολιόρκει τὸ Φεσλάο, ἐξεμέτρησε τοῦ ζῆν κατὰ Σεπτέμβριον ἐκ δυσεντερίας. Ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ εἰσή-

χθῆ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἡ χρῆσις τοῦ καφέ, καὶ συνεστήθησαν τὰ πρῶτα καφενεῖα.

(Τῶν ἐπιλοίπων Σουλτάνων τὴν βιογραφίαν ἀναβάλλομεν διὰ τὸ προσεχὲς Ἡμερολόγιον, παραθέτομεν δ' ἐνταῦθα μόνον τὴν χρονολογίαν τῆς βασιλείας αὐτῶν).

11. Σελὶμ ὁ Β΄ (1566-74).
12. Μοὺρατ ὁ Γ΄ (1574—1595).
13. Μωαμὲθ ὁ Γ΄ (1595—1603).
14. Ἀχμὲτ ὁ Α΄ (1603—1617).
15. Μουστάφας ὁ Α΄ (1617—1618).
16. Ὀσμὰν ὁ Β΄ (1618—1622).
17. Μουστάφας ὁ Α΄ (τὸ δεύτερον) (1622—1623).
18. Μοὺρατ ὁ Δ΄ (1623—1640).
19. Ἰβραὴμ ὁ Α΄ (1640—1648).
20. Μωαμὲθ ὁ Δ΄ (1648—1687).
21. Σουλεϋμὰν ὁ Β΄ 1687—1691).
22. Ἀχμὲτ ὁ Β΄ 1691—1695).
23. Μουστάφας ὁ Β΄ (1695—1703).
24. Σουλτὰν Ἀχμὲτ ὁ Γ΄ (1703-30).
25. Μαχμοὺτ ὁ Α΄ (1730—1754).
26. Ὀσμὰν ὁ Γ΄ (1754—1757).
27. Μουστάφας ὁ Γ΄ (1757—1774).
28. Ἀπτοὺλ Χαμὴτ ὁ Α΄ (1774 — 1789).
29. Σελὴμ ὁ Γ΄ (1789—1807).
30. Μουστάφας ὁ Δ΄ (1807—1808)·
31. Μαχμοὺτ ὁ Β΄ (1808—1839).
32. Ἀπτοὺλ Μεδζὶτ (1839—1861).
33. Ἀζὶζ (1861—1876).

(Κατὰ τὴν Ἱστορίαν τῶν Σουλτάνων ὑπὸ τοῦ ἐξ. ΑΒΡ. ΒΑΠΟΡΙΔΟΥ).

ΛΑΟΣ ΠΑΝΤΟΤΕ ΠΛΑΝΩΜΕΝΟΣ

ΟΙ ΒΟΕΡΣ

Ὁποῖοι εἶνε. Οἱ Βόερς μετηνάστευσαν ἐξ Ὁλλανδίας εἰς τὰ νοτιώτερα μέρη τῆς Ἀφρικῆς. Εἶσὶ γεωργοὶ καὶ κτηνοτρόφοι, ἐν δὲ τῇ νέᾳ αὐτῶν πατρίδι ἕκαστος ἐξ αὐτῶν ἀντὶ ἑνὸς ἔχει πολλὰ κτήματα, μεγάλως ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντα. Ὅταν εἷς ἓν κτῆμα ἐνσκήπτῃ ἐπιζωοτία, ἀκρὶς, ἢ τοῦτο καταστρέφεται ὑπὸ χαλάζης, ὁ Βόερς ἐγκαταλείπει αὐτὸ καὶ μεταβαίνει εἰς ἄλλο. Μετοικεῖ πανοικεί, παραλαμβάνων ἅπασαν τὴν περιουσίαν του, ἡ δὲ μετοικεσία αὕτη καλεῖται ***τρέκ.***

Πῶς μετοικοῦσιν οἱ Βόερς. Ἕκαστος Βόερς κατέχει ὀγκωδεστάτην καὶ λίαν ἐπιμήκη φορτηγὸν ἅμαξαν, ἡ ὁποία ἐν καιρῷ εἰρήνης χρησιμεύει ὡς κινουμένη οἰκία, ἐν καιρῷ δὲ πολέμου ὡς φρούριον. Αἱ ἅμαξαι αὗται, κατασκευαζόμεναι ἐκ ξύλου στερεωτάτου, χωρὶς νὰ γίνῃ χρῆσις οὐδ' ἑνὸς καρφίου, εἶνε ὅλαι ὁμοιαι. Εἶνε κεχρωματισμέναι διὰ τριῶν χρωμάτων, κοκκίνου, πρασίνου καὶ κιτρίνου, συρόμεναι ὑπὸ ὁλοκλήρου ἀγέλης βοῶν. Σύρουσιν αὐτὰς ἀνὰ ζεύγη 14, 18 καὶ πολλάκις 20 βόες. Εἰς τὴν ὀπισθίαν θέσιν τῆς ἁμάξης ὑπὸ στέγασμα κάθηται ἡ οἰκογένεια τοῦ Βόερς, ἐνῷ αὐτός, κρατῶν πελωρίαν μάστιγα, βαδίζει μεγαλοπρεπῶς παρ' αὐτήν. Οὐχὶ μακρὰν τῆς ἁμάξης, πρὸ αὐτῆς ἢ μετ' αὐτὴν βαδίζουσιν ἢ βόσκουσι τὰ ζῷά του, πρόβατα καὶ βόες. Ἡ βαρεῖα φορτηγὸς ἅμαξα προχωρεῖ βραδέως, ἡ δὲ ὁδὸς εἶνε μακρά, ἀλλ' ὁ Βόερς δὲν βιάζεται.

Ὁλόκληρος λαὸς μεταναστεύων. Ὅταν οἱ Ἄγγλοι ἐγένοντο κύριοι τοῦ Εὐέλπιδος Ἀκρωτηρίου, τὸ ὁποῖον εἶχον καταλάβῃ οἱ Βόερς, οἱ τελευταῖοι, μὴ ἀνεχόμενοι τὰς καταπιέσεις τῶν κατακτητῶν, ἀπεφάσισαν νὰ μεταναστεύσωσιν. Ἡ μεγάλη αὕτη μετανάστευσις, ἡ καλουμένη ***Μέγα τρέκ,*** ἐγένετο περὶ τὰ μέσα τοῦ 1836. Διῃρέθησαν τότε εἰς τρία σώματα, ἐξ ὧν τὸ πρῶτον διηύθυνεν ὁ Χένδρικ Ποτγίετερ, τὸ δεύτερον ὁ Γὲρτ Μαρτίνος, τὸ δὲ τρίτον ὁ Ἰακὼβ Οὔϊς, ἔχων ἡλικίαν 70 ἐτῶν. Τὸ σῶμα τοῦ τελευταίου, ἀριθμοῦν περὶ τοὺς 100 μετανάστας, ἀπηρτίζετο σχεδὸν καθ' ὁλοκληρίαν ἐκ τῶν τέκνων καὶ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ. Δύναταί τις νὰ φαντασθῇ τὰς δυσχερείας τῆς ἐξόδου ταύτης ὁλοκλήρου λαοῦ, ἐν χώρᾳ σχεδὸν ἀγνώστῳ, καὶ καθ' ἣν ἕκαστος Βόερς ὤφειλε νὰ διαθρέψῃ τὴν οἰκογένειάν του, νὰ φροντίσῃ διὰ τὰ ζῷά του καὶ νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ἐλευθερίαν του. Τὸ κυνήγιον παρεῖχε τὴν τροφὴν τῆς οἰκογενείας. Τὰς νύκτας ἤναπτον περὶ τὰς ἁμάξας μεγάλας πυρᾶς, ὅπως ἀπομακρύνωσι τοὺς λέοντας.

Οἱ προιμένες πολεμισταί. Ὅταν οἱ μετανάσται ἔφθασαν εἰς τὴν χώραν τῶν Κάφρων Βατουένγκ, ὁ Ποτγίετερ ἠγόρασε παρὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Κάφρων τὴν μεταξὺ τῶν ποταμῶν Βὲτ καὶ Βάαλ χώραν. Τοῦτο ἔπραττον καὶ πράττουσι πάντοτε οἱ Βόερς, ἠγόραζον καὶ ἀγοράζουσιν ἀλλ' οὐδέποτε ἁρπάζουσιν. Ἀλλ' ἐνῷ οἱ ὑπὸ τὸν Ποτγίετερ ἐβαδίζοντο εἰς τὰς εἰρηνικὰς διαθέσεις τῶν ἰθαγενῶν, αἴφνης ἀκούεται διαπεραστικὴ πολεμικὴ κραυγή, σῶμα δὲ ἀγρίων πολεμιστῶν Ματαβελὲς ὁρμᾷ κατὰ τῶν ἀνυπερασπίστων μεταναστῶν καὶ κατασφάζει αὐτοὺς μέχρι τοῦ τελευταίου. Ὅτε ἐπληροφορήθη ταῦτα ὁ κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ἀπουσιάζων ἀρχηγὸς Ποτγίετερ, διοργανίζει τοὺς μέχρι τοῦδε ἡσύχους ποιμένας Βόερς στρατιωτικῶς, σχηματίζει διὰ τῶν ἁμαξῶν αὐτῶν ὀχύρωμα τετράγωνον πανταχοῦ κλειστόν, τοποθετεῖ ἐντὸς αὐτοῦ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία, τὸ κάτωθεν τῶν ἁμαξῶν κενὸν φράσσει μὲ ἀκανθωτοὺς κλάδους, καὶ θέτει ἐντὸς τοῦ ὀχυρώματος ὅσα ζῷα τοῦτο ἦτο δυνατὸν νὰ περιλάβῃ.

Πρώτη ἔφοδος. Τῇ 17/29 Ὀκτωβρίου πολυάριθμοι Ματα-

Ἄλλα εἶνε τὰ μάτια τοῦ λαγοῦ κι' ἄλλα τῆς κουκουβάγιας.

Ἀπὸ μικρὸ κ' ἀπὸ τρελλὸ μαθαίνεις τὴν ἀλήθεια.

βελὲς ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ ὀχυρώματος τούτου, εἰς τούτους δὲ οἱ Βόερς εἶχον ν' ἀντιτάξωσι μόνον 32 ἱππεῖς, οἱ ὁποῖοι ὡς ἐκ τοῦ ὀλιγαριθμου αὐτῶν ἠναγκάσθησαν ν' ἀποσυρθῶσιν ἐντὸς τοῦ ὀχυρώματος. Οἱ Ματαβελὲς ὁρμῶσιν ἐκβάλλοντες τρομερὰς κραυγάς, οἱ δὲ Βόερς ἀφίνουσιν αὐτοὺς νὰ πλησιάσωσι μέχρις ἀποστάσεως 30 βημάτων, καὶ τότε ἄρχονται πυροβολοῦντες. Οἱ ἄγριοι, μετὰ στιγμαῖον δισταγμόν, ὁρμῶσι κατὰ πυκνὰ σώματα, πατῶντες ἐπὶ τῶν πρὸ αὐτῶν νεκρῶν, κύπτουσιν ὑπὸ τὰς δερματίνους αὐτῶν ἀσπίδας, προσεγγίζουσι μέχρι τῶν τροχῶν τῶν ἁμαξῶν καὶ προσπαθοῦσι ν' ἀποσύρωσι τοὺς ὑπ' αὐτοὺς ἀκανθωτοὺς κλάδους. Οἱ Βόερς τότε πυροβολοῦσι κατ' αὐτῶν ἀδιακόπως, ὅπως δὲ οὐδὲ στιγμὴν ἀπολέσωσιν, αἱ γυναῖκες πληροῦσι τὰ τυφέκια τῶν συζύγων καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν οἱ Ματαβελὲς ἀποσύρονται ἀφέντες περὶ τὸ ὀχύρωμα 150 νεκρούς. Ἐντὸς τοῦ ὀχυρώματος εὑρέθησαν ὑπὲρ τὰ 1100 βέλη.

Προδοσία τῶν Ζουλούς. Ἐπὶ πολλοὺς μῆνας οἱ δυστυχεῖς μετανάσται ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ πολεμῶσιν ἀδιακόπως, ὁτὲ μὲν κατὰ τῶν Ζουλούς καὶ ἄλλοτε κατὰ τῶν Κάφρων. Ἤδη εὑρισκόμενοι πάντες ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἑνὸς μόνου ἀρχηγοῦ, τοῦ Πιέτερ Ρέτιεφ, διευθύνονται εἰς Νατάλ, κατὰ δὲ Ἰανουάριον τοῦ 1838 στρατοπεδεύουσιν εἰς τὰς εὐφόρους ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Τουγέλα. Ὁ ἀρχηγὸς τῶν Ζουλοὺς Διγκαὰν παραχωρεῖ πρὸς αὐτοὺς τὴν μεταξὺ Τουγέλα καὶ Πόρτ-Νατὰλ χώραν. Ἡ συνδιαλλαγὴ αὕτη συνοδεύεται ὑπὸ μεγάλων ἑορτῶν, τὴν δὲ τελευταίαν ἡμέραν τῶν ἑορτῶν τούτων, ὁ Διγκαὰν προσκαλεῖ τὸν Ῥέτιεφ καὶ τοὺς συνοδεύοντας αὐτὸν Βόερς, νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ ἀνάκτορον αὐτοῦ ὅπως παρασταθῶσιν εἰς διασκέδασιν, τὴν ὁποίαν θὰ ἔδιδε πρὸς τιμὴν αὐτῶν. Ἀπαιτεῖ ὅμως ὅπως οἱ λευκοὶ ἀφίσωσι τὰ τυφέκια αὐτῶν ἐκτὸς τοῦ περιβόλου τοῦ ἀνακτόρου. Ὁ Ῥέτιεφ, μὴ ὑποπτευθεὶς τὴν παγίδα, συμμορφοῦται πρὸς τὴν ἀπαίτησιν ταύτην. Ὁ Διγκαάν, ἔχων παρ' αὐτῷ τὸν ἀρχηγὸν τῶν Βόερς, διατάσσει νὰ ἀρχίσῃ ἡ διασκέδασις. Οἱ πολεμισταὶ αὐτοῦ ἄρχονται τότε ᾄδοντες καὶ χορεύοντες, ἀλλ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον θέτουσι τοὺς Βόερς ἐντὸς κύκλου. Αἴφνης ὁ Διγκαὰν κραυγάζει· ***Φονεύσατε τοὺς κακούργους.*** Οἱ ἄγριοι ὁρμῶσι κατὰ τῶν λευκῶν, τοὺς ἁρπάζουσιν ἀπὸ τοὺς πόδας, τοὺς σύρουσι μέχρι παρακειμένου λόφου καὶ διὰ ῥοπάλων συντρίβουσι τὰ κρανία αὐτῶν. Τὸν Ῥέτιεφ σφάζουσι τελευταῖον, ἀφοῦ ἀφῆκαν αὐτὸν νὰ παρασταθῇ μάρτυς τοῦ θανάτου

τῶν πολεμιστῶν αὐτοῦ, καὶ ἀποσπῶσι τὴν καρδίαν καὶ τὸ ἧπάρ του. Ἐκ τῶν 60 Βόερς καὶ 30 πιστῶν Ὁτεντώτων, οἱ ὁποῖοι συνώδευον τὸν λευκὸν ἀρχηγόν οὐδὲ εἷς διέφυγε τὸν θάνατον.

Εἶτα οἱ Ζουλοὺς ἐπιτίθενται κατὰ τῶν Βόερς, στρατοπεδευόντων ἄνευ δυσπιστίας εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ, καὶ σφάζουσι πολλοὺς ἐξ αὐτῶν. Κατὰ τὰ ἑξημερώματα οἱ ἐπιζήσαντες κατωρθοῦσι νὰ σχηματίσωσι μὲ τὰς ἁμάξας αὐτῶν ὀχύρωμα καὶ ἀποκρούουσι τέλος τοὺς Ζουλούς, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν ἐφονεύθησαν 531, ἐξ ὧν 185 παιδία. Αὕτη ὑπῆρξεν ἡ μεγαλειτέρα καταστροφὴ τὴν ὁποίαν ὑπέστησαν οἱ δυστυχεῖς μετανάσται. Μέχρι τῆς σήμερον ἡ μικρὰ πόλις, ἡ ἐγερθεῖσα πλησίον τοῦ ὁλεθρίου μέρους, εἰς ὃ ἐγένετο ἡ σφαγὴ αὐτη, καλεῖται Weenen (Δάκρυα).

Ἐκδίκησις τῶν Βόερς. Οἱ Βόερς ἀποβαλόντες τὸ θάρρος αὐτῶν, διετέλουν ἐν ἀμηχανίᾳ, ἀγνοοῦντες τί ὤφειλον νὰ πράξωσιν, ἀλλ' αἱ γυναῖκες ἐνεθάρρυνον αὐτούς, καὶ τοὺς παρεκίνησαν νὰ ἐκδικηθῶσι τοὺς ἐχθρούς των. Τὸν ἀτυχῆ Ῥέτιεφ ἀντεκατέστησεν ἐν τῇ ἀρχηγίᾳ νέος ἀρχηγός, ὁ Ἀνδρέας Πρετόριος, καὶ ἀπεφασίσθη ὅπως ἐκστρατεύσωσι κατὰ τοῦ Διγκαάν. Τῆς ἐκστρατείας ταύτης μετέσχον 400 ἱππεῖς, παραλαβόντες 57 ἁμάξας πρὸς σχηματισμὸν τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν.

Ὁ Πρετόριος διοργανώσας στρατιωτικῶς τὸ σῶμα τοῦτο, ἐβάδισε κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, μετὰ δὲ πορείαν ἑνὸς μηνὸς ἐστρατοπέδευσε τὴν ἑσπέραν τῆς 3/15 Δεκεμβρίου εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Βλοεδρίβερ. Οἱ Ζουλούς, εὑρισκόμενοι εἰς τὸ μέρος τοῦτο, ἐπετέθησαν τετράκις τὴν πρωΐαν κατὰ τοῦ στρατοπέδου τῶν Βόερς, ἀλλὰ καὶ αἱ τέσσαρες αὐτῶν ἔφοδοι ἀπεκρούσθησαν. Τέλος καταλαμβάνονται ὑπὸ δισταγμοῦ, τότε δὲ ὁ Πρετόριος ἐξέρχεται μετά τινων ἱππέων, προσβάλλει αὐτοὺς ἐκ τῶν νώτων, τοὺς θέτει μεταξὺ δύο πυρῶν καὶ φονεύει ἐξ αὐτῶν **3,000**. Ὅπερ δὲ πρωτοφανὲς εἰς τὰ χρονικὰ τῶν πολέμων, ἐκ τῶν Βόερς οὐδεὶς ἐφονεύθη ἀλλὰ μόνον 3 ἐπληγώθησαν.

Ἀπὸ τοῦ 1838 οἱ Βόερς τελοῦσι κατ' ἔτος, τὴν 4/16 Δεκεμβρίου, τὴν μεγάλην ἐθνικὴν αὐτῶν ἑορτήν, κατὰ περίεργον δὲ σύμπτωσιν τῷ 1899, κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν, ἐδόθη μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν Ἄγγλων μάχη ἐν Κολένσῳ, καθ' ἣν οἱ Βόερς ἤραντο λαμπρὰν νίκην, φονεύσαντες 3,000 Ἄγγλους, ἐνῷ ἐξ αὐτῶν ἐφονεύθησαν μόνον 4 καὶ ἐπληγώθησαν 14.

Μετὰ τὴν νίκην αὐτοῦ ὁ Πρετόριος εἰσῆλθεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Διγκαάν, ἀλλ' οὗτος ἐτράπη εἰς φυγὴν ὡς καὶ

πάντες οἱ κάτοικοι. Οἱ Βόερς ἐπυρπόλησαν τὸ χωρίον καὶ ἐπανεῦρον ἐπὶ τοῦ παρακειμένου λόφου τοὺς σκελετοὺς καὶ τὰ διὰ ῥοπάλων συντριβέντα κρανία τῶν ὑπὸ τὸν Ῥέτιεφ ὁμοφύλων αὐτῶν. Ἀνεγνώρισαν τὸν σκελετὸν τοῦ Ῥέτιεφ, πλησίον τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε μάρσιπος, περιέχων τὸ ἔγγραφον διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Διγκαὰν παρεχώρει τὸ Νατάλ εἰς τοὺς Βόερς.

Κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1840 τὸ ἐθνικὸν συμβούλιον τῶν Βόερς ἀνεκήρυσσε τὴν σύστασιν τῆς δημοκρατίας τοῦ Νατάλ, καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν Ἄγγλον διοικητὴν τοῦ Ἐδέλπιδος Ἀκρωτηρίου αἴτησιν, ὅπως ἡ Ἀγγλία ἀναγνωρίσῃ αὐτήν. Ἡ Ἀγγλία ὅμως ἠρνήθη τὴν ἀναγνώρισιν ταύτην, μὴ δυναμένη, καθὰ ἀπήντησε, ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν ὑπηκόων αὐτῆς, τῷ δὲ 1843 προσήρτα τὸ Νατάλ εἰς τὰς κτήσεις αὐτῆς.

Νέα ἔξοδος. Οἱ Βόερς ὅμως οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἐσκέφθησαν νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τοὺς Ἄγγλους. Κατέφυγον καὶ πάλιν εἰς τὴν μετανάστευσιν, εἰς τὸ ***τρέκ.*** Εἶχον πάντοτε τὰς φορτηγὰς αὐτῶν ἁμάξας, καὶ ἐξεκίνησαν πάλιν ἀθρόως, ἄνευ προκλήσεως, ζητοῦντες νέαν πατρίδα, νέαν ἀνεξαρτησίαν. Διηυθύνθησαν εἰς τὰ ὄρη, διῆλθον αὐτά, ἔφθασαν εἰς τὰς πεδιάδας τοῦ Ὀράνζ καὶ Τρανσβααλ., καὶ συνέστησαν ἐνταῦθα τὰς δύο ταύτας δημοκρατίας. Οἱ Ἄγγλοι διεμαρτυρήθησαν, ἐκίνησαν πόλεμον κατ' αὐτῶν, ἀλλ' οἱ Βόερς ἐνίκησαν αὐτοὺς εἰς Μόδερ Ῥίβερ, μετὰ δὲ τὴν μάχην τῆς Μαγιούπας, 1881, τὸ ὑπουργεῖον Γλάδστωνος παρεχώρησεν εἰς τὰς δύο ταύτας δημοκρατίας τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτῶν.

Τί γενήσεται; Ἀλλ' οἱ τὸ Νατὰλ προσαρτήσαντες Ἄγγλοι δὲν ἠδύναντο ν' ἀνεχθῶσι τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν δημοκρατιῶν τοῦ Ὀράνζ καὶ Τρανσβααλ, καὶ ἐκήρυξαν κατ' αὐτῶν πόλεμον. Ὁ πόλεμος ἀρξάμενος περὶ τὰ τέλη τοῦ 1899 διαρκεῖ μέχρι σήμερον. Κατὰ τῶν ἐπιμόνων Βόερς ἀπεστάλησαν 250,000 Ἄγγλοι, ἐδαπανήθησαν ὑπὲρ τὰ 160,000,000 ἀγγλικῶν λιρῶν, ἡ δὲ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις ἐξακολουθεῖ ἔτι δαπανῶσα. Τυπικῶς μετὰ τὰς νίκας τῶν Ἄγγλων ἀνεκηρύχθη ἡ εἰς τὴν Ἀγγλίαν προσάρτησις τῶν δύο δημοκρατιῶν, ἀλλ' ὁ πόλεμος ἐξακολουθεῖ εἰσέτι. Ἀδύνατον βεβαίως νὰ διαρκέσῃ ἐπ' ἄπειρον, ἡ δὲ δρὰξ τῶν Βόερς θὰ ὑποκύψῃ ἐπὶ τέλους. Ἀλλὰ θὰ ἀνεχθῶσι τὴν Ἀγγλικὴν κυριαρχίαν τὴν φοράν ταύτην; ἢ θὰ καταφύγωσι καὶ πάλιν εἰς τὸ ***τρέκ,*** ἐκζητοῦντες εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀφρικῆς ἐλευθέραν πατρίδα;

Μικρὸς ἐχθρὸς δὲν ὑπάρχει.

ΗΓΕΜΟΝΕΣ ΚΑΙ ΑΡΧΗΓΟΙ
ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

ΕΥΡΩΠΗ

ΑΓΓΛΙΑ

	Ἔκτασις	Πληθυσμός
Ἡν. Βασίλειον	314.339 □ χιλ. (κατὰ □ χιλ. 120 κ.)	41.454.578 (1901)
Ἰνδίαι	5.068.340 □ χιλ.	290.575.000 (1891)
Ἀποικίαι	22.736.760 » »	56.579.000
		388.608.578

Θρησκεία. Ἐν τῷ Ἡνωμ. Βασιλείῳ Διαμαρτυρόμενοι 29.000.000.

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ Ζ

Βασιλεὺς ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ Ζ'

Γέννησις :
9 Νοεμβρίου 1841[1].

Ἀνάρρησις :
24 Ἰανουαρίου 1901.

Γάμος : Τῷ 1863 μετὰ τῆς **Ἀλεξάνδρας,** πριγκηπίσσης τῆς Δανιμαρκίας, γεννηθείσης τῷ 1844.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ

ΤΕΚΝΑ: *1) Γεώργιος, διάδοχος, (γενν. 1865). Γάμος τῷ 1893 μετὰ τῆς πριγκηπίσσης τοῦ Τὴκ Μέρυς (γενν. 1867). 2) Λουΐζα (1867), σύζυγος τοῦ δουκὸς Ἀλεξάνδρου Δούφ. 3) Βικτώρια (1868). 4) Μώδη (1869), σύζυγος τοῦ πριγκήπος τῆς Δανιμαρκίας Καρόλου.*

Πρεσβευτὴς παρὰ τῇ Υ. Πύλῃ **Sir N. R. O'Conor**

Πρεσβευτὴς τῆς Υ. Πύλης ἐν Λονδίνῳ **Κωστάκης Ἀνθόπουλος Πασσάς**

1. Αἱ ἡμερομηνίαι τῶν γεννήσεων καὶ ἀναρρήσεων ὅλων τῶν ἡγεμόνων εἶνε κατὰ τὸ νέον ἡμερολόγιον, πλὴν τῶν ἡγεμόνων τῶν ὀρθοδόξων κρατῶν, αἵτινες εἶσι κατὰ τὸ ἡμέτερον.

Ἡ εὐεργεσία ποτὲ δὲν χάνεται.

ΑΥΣΤΡΟΟΥΓΓΑΡΙΑ

Ἔκτασις. Αὐστρία 300.193 □ χιλ. Οὐγγαρία κλπ. 325.325 » » } (κατὰ □ χιλ. 71 κ.).

Πληθυσμός		Θρησκεία	
Αὐστρία	25.791.160 (1898)	Καθολικοί	27.754.936 (1890)
Οὐγγαρία	16.489.265 »	Διαμαρτυρόμ.	3.865.518 »
Κροατ.-Σλαβ.-κλπ.	2.464.226 »	Ὀρθόδοξοι	3.170.077 »
	44.744.651	Ἰσραηλῖται	1.868.527 »

ΦΡΑΓΚ. ΙΩΣΗΦ Α'

Αὐτοκράτωρ **ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΙΩΣΗΦ Α'**

Γέννησις: 18 Αὐγούστου 1830.

Ἀνάρρησις: 2 Δεκεμβρίου 1848. Στέψις ὡς βασιλεὺς τῆς Οὐγγαρίας 1867.

Γάμος: Τῷ 1854 ἐνυμφεύθη τὴν δούκισσαν **Ἐλισάβετ** τῆς Βαυαρίας, ἀποθανοῦσαν τῷ 1898.

ΤΕΚΝΑ: *1) Γιζέλα (γενν. 1856) νυμφευθεῖσα τῷ 1873 τὸν πρίγκηπα τῆς Βαυαρίας Λεοπόλδον. 2) Ῥοδόλφος (1858) ἀποθανὼν τῷ 1889. 3) Μαρία Βαλερία (1868) νυμφευθεῖσα τῷ 1890 τὸν ἀρχιδοῦκα τῆς Αὐστρίας καὶ διάδοχον τοῦ θρόνου Σαλβατόρ.*

Πρεσβευτὴς παρὰ τῇ Υ. Πύλῃ **H. BARON DE CALICE**

» τῆς Υ. Πύλης ἐν Βιέννῃ **MAXIMOVIT NEDJIN BEHΣ**

ΒΑΔΗ, Μέγα Δουκάτον

Ἔκτασις 15.263 □ χιλιόμετρα (κατὰ □ χιλ. 114 κ.). Πληθυσμὸς 1.725.464 (1895).

Θρησκεία	
Καθολικοί	1.057.417 (1895)
Διαμαρτυρόμεν.	637.604 »
Ἰσραηλῖται	25.903 »

ΦΡΕΙΔ. ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ

Μέγας δοὺξ **ΦΡΕΙΔΕΡ. ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ**

Γέννησις: 9 Σεπτεμβρίου 1826.

Ἀνάρρησις: 5 Σεπτεμβρίου 1856.

Γάμος: Τῷ 1856 ἐνυμφεύθη τὴν πριγκήπισσαν **Λουΐζαν** τῆς Πρωσσίας (1838).

ΛΟΥΪΖΑ

ΤΕΚΝΑ: *1) Φρειδερῖκος (1857) διάδοχος, νυμφευθεὶς τῷ 1885 τὴν πριγκήπισσαν τοῦ Νασὼ Χίλδαν (1864). 2) Βικτωρία (1862) νυμφευθεῖσα τῷ 1881 τὸν πρίγκηπα τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας Γουσταῦον.*

Ὅποιος σταχυολογεῖ δὲν ἐκλέγει.

ΒΑΥΑΡΙΑ

Ἔκτασις 78.870 □ χιλιόμετρα (κατὰ □ χιλ. 77 κ.). Πληθυσμὸς 5.818.544 (1895).

Θρησκεία	
Καθολικοί	4.115.578 (1895)
Διαμαρτυρόμεν.	1.642.348 »
Ἰσραηλῖται	53.750 »

ΟΘΩΝ Α'

Βασιλεὺς **ΟΘΩΝ Α'**

Γέννησις: 27 Ἀπριλίου 1848.

Ἀνάρρησις: 13 Ἰουνίου 1886.

Ἀντιβασιλεὺς ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1886 ὁ θεῖος αὐτοῦ πρίγκηψ Λοϋϊτπολδος, τοῦ ὁποίου τὰ τέκνα εἶσι διάδοχοι τοῦ θρόνου.

ΛΟΥΪΤΠΟΛΔΟΣ

ΒΕΛΓΙΟΝ

Ἔκτασις 29.456 □ χιλ. (κατὰ □ χιλ. 228 κ.). Πληθυσμὸς 6.744.532 (1899).

Θρησκεία. Καθολικοί, ἐκτὸς 15.000 Διαμαρτυρομένων καὶ 3.000 Ἰσραηλιτῶν.

ΛΕΟΠΟΛΔΟΣ Β'

Βασιλ. **ΛΕΟΠΟΛΔΟΣ Β'**

Γέννησις: 9 Ἀπριλίου 1835.

Ἀνάρρησις: 10 Δεκεμβρίου 1865.

Γάμος: Τῷ 1853 ἐνυμφεύθη τὴν ἀρχιδούκισσαν τῆς Αὐστρίας **Μαρίαν Ἑριέτταν** (1836).

ΜΑΡΙΑ

ΤΕΚΝΑ: *Λουΐζα (1858) σύζυγος τοῦ πρίγκηπος τοῦ Σαξο-Κοβούργο Γοθα Φιλίππου (1875). 2) Στεφανία (1864) συζευχθεῖσα τὸ πρῶτον τὸν ἀρχιδοῦκα τῆς Αὐστρίας Ῥοδόλφον καὶ εἶτα τὸν οὐγγρον κόμητα de Lyonnai. 3) Κλεμεντίνα (1872).*

Πρεσβευτὴς παρὰ τῇ Υ. Πύλῃ **Κόμης ERRAMBAULT DE DUEDZEELE**

» τῆς Υ. Πύλης ἐν Βρυξέλλαις **MOYNIP BEHΣ**

Εἶνε ὡραῖον πρᾶγμα τὸ τέλος τῆς ἐργασίας.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Ἔκτασις. Βουλγαρία 63.160 □ χιλ. (κατὰ □ χιλ. 37 κ.).
Ἀνατ. Ῥωμυλία 35.500 » » » » » 34 »
Πληθυσμός (μετὰ τῆς Ἀνατολικῆς Ῥωμυλίας) 3.310.713 (1893).

Ἐθνότητες		Θρησκεία	
Βούλγαροι	2.505.326	Ὀρθόδοξοι	2.606.786
Τοῦρκοι	569.728	Μωαμεθανοί	643.258
Ῥουμᾶνοι	62.628	Ἰσραηλῖται	28.307
Ἕλληνες	58.518	Καθολικοί	22.617
Ἀθίγγανοι	52.132	Ἀρμένιοι	6.643
Ἰσραηλῖται	27.531	Διαμαρτυρόμενοι	2.384
Γερμανοί	3.620	Ἀγνώστου θρησκείας	718
Ῥῶσσοι	928		

ΦΕΡΔΙΝΑΝΔΟΣ Α

Ἐν ἡγεμόνων **ΦΕΡΔΙΝΑΝΔΟΣ Α΄**

Γέννησις: 26 Φεβρουαρίου 1861.

Ἐκλογή: 7 Ἰουλίου 1887.

Γάμος: Τῷ 1893 ἐνυμφεύθη τὴν Βουρβωνίδα **Μαρίαν Λουΐζαν,** ἀποθανοῦσαν τῷ 1898.

ΤΕΚΝΑ: *1) Βόρις. 2) Κύριλλος. 3) Εὐδοξία. 4) Ναδέζδα.*

Ἀντιπρόσωπος παρὰ τῇ Υ. Πύλῃ **ΙΒΑΝ ΓΚΕΣΟΦ**

Αὐτοκρατορικὸς ἐπίτροπος ἐν Σοφίᾳ **ΝΕΔΖΙΠ ΕΦΕΝΔΗΣ ΜΕΛΧΑΜΕ**

ΒΥΡΤΕΜΒΕΡΓΗ

Ἔκτασις 19.517 □ χιλιόμετρα (κατὰ □ χ. 107 κ.).
Πληθυσμός 2.081.151 (1895).

Θρησκεία	
Διαμαρτυρόμεν.	1.440.240 (1895)
Καθολικοί	621.474 »
Ἰσραηλῖται	11.887 »

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ Β΄

Βασιλ. **ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ Β΄**

Γέννησις: 25 Φεβρουαρίου 1848.

Ἀνάρρησις: 6 Ὀκτωβρίου 1891.

Γάμος: Α΄ μετὰ τῆς **Μαρίας** Βαλδὲκ Πύρμοντ. Β΄ μετὰ τῆς **Καρλόττας** Σωμβούργου Λίππης.

ΚΑΡΛΟΤΤΑ

Τὸ ἄχυρο εἶνε περισσότερο ἀπὸ τὸ σιτάρι.

ΓΑΛΛΙΑ

Δημοκρατία ἀπὸ τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1870 (ν).

Ἔκτασις 536.408 □ χιλ. (κατὰ □ χιλ. 72 κ.).
Πληθυσμός 38.317.975 ἐξ ὧν 1.051.907 ξένοι (1896).

Θρησκεία	
Καθολικοί	36.500.000
Διαμαρτυρόμενοι	600.000
Ἰσραηλῖται	50.000

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΛΟΥΒΕ

Πρόεδρος **ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΛΟΥΒΕ**

Γέννησις: 31 Δεκεμβρίου 1838.

Ἐκλογή: 18 Φεβρουαρίου 1899.

Διάρκεια τῆς προεδρείας ἑπταετής.

ΚΥΡΙΑ ΛΟΥΒΕ

Πρεσβευτὴς παρὰ τῇ Υ. Πύλῃ **J. A. E. CONSTANS**
» τῆς Υ. Πύλης ἐν Παρισίοις **ΜΟΥΝΙΡ ΒΕΗΣ**

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Ἔκτασις 540.667 □ χιλιόμετρα (κατὰ □ χιλ. 97 κ.).
Πληθυσμός 52.279.901 (1895).

Θρησκεία	
Διαμαρτυρόμενοι	31.026.810
Καθολικοί	17.671.929
Ἰσραηλῖται	567.884

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ Β΄

Αὐτοκ. **ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ Β΄**

Γέννησις: 27 Ἰανουαρίου 1859.

Ἀνάρρησις: 15 Ἰουνίου 1888.

Γάμος: τῷ 1881 ἐνυμφεύθη τὴν **Αὐγούσταν Βικτωρίαν** τοῦ Σχλέσβιγ Ὁλστάϊν (1858).

ΑΥΓΟΥΣΤ. ΒΙΚΤΩΡΙΑ

ΤΕΚΝΑ: *1) Φρειδερῖκος Γουλιέλμος, διάδοχος, (1882). 2) Ἔϊτελ (1883). 3) Ἀλβέρτ (1884). 4) Αὔγουστος (1887). 5) Ὄσκαρ (1888). 6) Ἰωακεὶμ (1890). 7) Βικτωρία Λουΐζα (1892).*

Πρεσβευτὴς παρὰ τῇ Υ. Πύλῃ **Βαρῶνος MARCHALL DE BIEBERSTEIN**
» τῆς Υ. Πύλης ἐν Βερολίνῳ **ΤΕΦΙΚ ΠΑΣΣΑΣ**

Ὑπάρχει καιρὸς διὰ κάθε πρᾶγμα.

ΔΑΝΙΑ

Ἔκτασις 39.665 □ χιλ. (κατὰ □ χιλ. 55 κ.).

Πληθυσμός

Δανία	2.310.000	(1898)
Ἰσλανδία	73.500	»
Ἀντίλαι	32.000	»

Θρησκεία

Λουθηρανοί	2.149.000
Καθολικοί	3.685
Ἰσραηλῖται	4.080
Μορμόνοι	941

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ Η'

Βασιλεὺς **ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ Η'**

Γέννησις: 8 Ἀπριλίου 1818.

Ἀνάρρησις: 15 Νοεμβρίου 1863.

Γάμος: Κατὰ Μάϊον τοῦ 1842 ἐνυμφεύθη τὴν πριγκήπισσαν τῆς Ἕσσης **Λουΐζαν,** ἀποθανοῦσαν τῷ 1898.

ΤΕΚΝΑ: *1) Φρειδερῖκος, διάδοχος (1843), τῷ 1869 ἐνυμφεύθη τὴν πριγκήπισσ. τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας Λουΐζαν (1851). 2) Ἀλεξάνδρα (1844), βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας. 3) Γεώργιος (1845), βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος. 4) Δάγμαρ (1847) νυμφευθεῖσα τὸν ἀποθανόντα Αὐτοκράτορα τῆς Ῥωσσίας Ἀλέξανδρον (1866) καὶ μετονομασθεῖσα Μαρία Θεοδωρόβνα. 5) Θύρα (1853) νυμφευθεῖσα τῷ 1878 τὸν δοῦκα τῆς Κουμβερλάνδης Ἐρνέστον Αὔγουστον. 6) Βαλδεμὰρ (1858) νυμφευθεὶς τῷ 1885 τὴν πριγκήπισσαν τοῦ Ὀρλεὰν Μαρίαν.*

Πρεσβευτὴς παρὰ τῇ Υ. Πύλῃ ὁ τῆς Σουηδίας.

ΕΛΒΕΤΙΑ

Ἔκτασις εἰς □ χιλ.	Πληθυσμός	Κάτοικοι κατὰ □ χιλ.
41.346	3.119.635	76

Κατ' ἐθνότητας διαιροῦνται ὡς ἑξῆς·

Γερμανοί	112.342	Ῥῶσσοι	1.354
Γάλλοι	53.627	Ἄλλοι Εὐρωπαῖοι	2.153
Ἰταλοί	41.881	Βόρειοι Ἀμερικανοί	1.019
Αὐστροουγγροι	14.181	Μὴ Εὐρωπαῖοι ἕτεροι	516
Ἄγγλοι	2.577		

Θρησκεία

Διαμαρτυρόμενοι	1.716.548	Ἰσραηλῖται	8.069
Καθολικοί	1.183.828	Διαφόρων θρησκευμάτ.	9.309

Πολίτευμα δημοκρατικόν. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκλέγεται κατ' ἔτος.

Οὐδεὶς εἶνε τόσον μικρὸς ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ βλάψῃ.

ΕΛΛΑΣ

Ἔκτασις εἰς □ χιλ.	Πληθυσμός	Κάτοικοι κατὰ □ χιλ.
64.679	2.565.000	37

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'

Βασιλεὺς **ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'**

Γέννησις: 12/12 Δεκεμβρίου 1845.

Ἀνάρρησις: 25 Μαΐου 1863.

Γάμος: Τῇ 16 Ὀκτωβρίου τοῦ 1867 ἐνυμφεύθη τὴν Μεγάλην δούκισσαν **Ὄλγαν,** θυγατέρα τοῦ Μεγάλου δουκὸς τῆς Ῥωσσίας Κωνσταντίνου, γεννηθεῖσαν τῇ 3 Σεπτεμβρίου τοῦ 1851.

ΟΛΓΑ

ΤΕΚΝΑ: *1) Κωνσταντῖνος, διάδοχος, (1868) νυμφευθεὶς κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1889 τὴν πριγκήπισσαν τῆς Γερμανίας Σοφίαν (1870). 2) Γεώργιος (1869). 3) Ἀλεξάνδρα (1871) συζευχθεῖσα τὸν Μέγαν δοῦκα τῆς Ῥωσσίας Παῦλον (1889) καὶ ἀποθανοῦσα τῷ 1891. 4) Νικόλαος (1872). 5) Μαρία (1876) νυμφευθεῖσα τῷ 1900 τὸν Μέγαν δοῦκα τῆς Ῥωσσίας Γεώργιον. 6) Ἀνδρέας (1882). 7) Χριστόφορος (1888).*

Πρεσβευτὴς παρὰ τῇ Υ. Πύλῃ ***ὁ πρίγκηψ*** **Ν. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ**

» τῆς Υ. Πύλης ἐν Ἀθήναις **ΡΙΦΑΑΤ ΒΕΗΣ**

ΙΣΠΑΝΙΑ

Ἔκτασις 504.552 □ χιλ. (κατὰ □ χιλ. 36 κάτ.).

Πληθυσμός 18.226.000.

Θρησκεία

Καθολικοὶ 15.000.000.

ΑΛΦΟΝΣΟΣ ΙΓ'

Βασιλεὺς **ΑΛΦΟΝΣΟΣ ΙΓ'**

Γέννησις: 17 Μαΐου 1886.

Ἀνάρρησις: 17 Μαΐου 1886.

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Ἀντιβασίλισσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Ἀντιπρόσωπος παρὰ τῇ Υ. Πύλῃ

J. M. BERNADO DE QUIROS *μαρκήσιος* de Camposagrado.

Ἀντιπρόσωπος τῆς Υ. Πύλης ἐν Μαδρίτῃ **ΙΖΖΕΤ ΠΑΣΣΑΣ**

Μετὰ τὴν γαλήνην ἡ τρικυμία.

ΙΤΑΛΙΑ

Ἔκτασις 286.648 □ χιλ. (κατὰ □ χιλ. 111 κάτ.).
Πληθυσμός 31.856.675 (1899).

Θρησκεία
Καθολικοί 31.756.675 (1881)
Διαμαρτυρόμ. 62.000 »
Ἰουδαῖοι 38.000 »

ΒΙΚΤΩΡ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Βασιλεύς
ΒΙΚΤ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
Γέννησις: 11 Νοεμβρίου 1869.
Ἀνάρρησις: 29 Ἰουλίου 1900.
Γάμος: Τῇ 24 Ὀκτωβρίου τοῦ 1896 ἐνυμφεύθη τὴν πριγκήπισσαν τοῦ Μαυροβουνίου **Ἑλένην** (1873) ἀσπασθεῖσαν τὸν Καθολικισμόν.

ΕΛΕΝΗ

ΤΕΚΝΑ: *Ἰολάνδη Μαργαρίτα (1901).*

Πρεσβευτὴς παρὰ τῇ Υ. Πύλῃ **μαρκήσιος ΚΑΡΒΟΝΑΡΑΣ ΔΕ ΜΑΛΑΣΠΙΝΑ**
» τῆς Υ. Πύλης ἐν Ῥώμῃ **ΜΟΥΣΤΑΦΑ ΡΕΣΙΤ ΒΕΗΣ**

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΝ, Μέγα Δουκᾶτον

Ἔκτασις 2.597 □ χιλ. (κατὰ □ χ. 84 κ.).
Πληθυσμός 217.583 (1895).

Θρησκεία. Καθολικ. 215.036
Διαμαρτ. 1.316
Ἰσραηλ. 1.084

ΑΔΟΛΦΟΣ

Μέγας δοὺξ ΑΔΟΛΦΟΣ
Γέννησις: 24 Ἰουλίου 1817.
Ἀνάρρησις: 23 Νοεμβρίου 1890.
Γάμος: Τῷ 1844 ἐνυμφεύθη τὴν μεγάλην δούκισσαν τῆς Ῥωσσίας **Ἐλισάβετ** Μιχαηλόβναν, ἀποθανοῦσαν τῷ 1845, τῷ δὲ 1851 τὴν πριγκήπισσαν τοῦ Ἀνχάλτ. **Ἀδελαΐδα** (1833).

ΑΔΕΛΑΪΣ

ΤΕΚΝΑ: *Ἐκ τοῦ β' γάμου· 1) Γουλιέλμος, διάδοχος, (1852). 2) Χίλδα (1864), σύζυγος τοῦ διαδόχου τῆς Βάδης Φρειδερίκου (1885).*

Ὑπάρχει καιρὸς διὰ κάθε πρᾶγμα.

ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΝ, Ἡγεμονία

Ἔκτασις 8.438 □ χιλιόμετρα.
Πληθυσμός 227.841.

Θρησκεία
Ὀρθόξ. 201.067 Καθολ. 12.924
Διαμαρτ. 10 Μωαμ. 13.840

ΝΙΚΟΛ. Α' ΠΕΤΡΟΒΙΤΣ

Ἡγεμὼν
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Α' ΠΕΤΡΟΒΙΤΣ
Γέννησις: 25 Σεπτεμβρίου 1841.
Ἀνάρρησις: 2 Αὐγούστου 1860.
Γάμος: Τῷ 1860 ἐνυμφεύθη τὴν **Μιλέναν** Βούκοτιτς (1847).

ΜΙΛΕΝΑ

ΤΕΚΝΑ: *1) Μιλίτσα (1866) νυμφευθεῖσα τῷ 1889 τὸν Μέγαν δοῦκα τῆς Ῥωσσίας Πέτρον Νικολάβιτς. 2) Στάνα (1867) συζευχθεῖσα τὸν πρίγκηπα τοῦ Ἀαὶχτέμβεργ Γεώργιον. 3) Δανιήλ (1871), διάδοχος, νυμφευθεὶς τῷ 1999 τὴν δούκισσαν τοῦ Μεκλεμβούργου Μιλίτσαν (1880) ἀσπασθεῖσαν τὴν ὀρθοδοξίαν τῷ 1899. 4) Ἑλένη (1872) νυμφευθεῖσα τῷ 1896 τὸν βασιλέα τῆς Ἰταλίας καὶ ἀσπασθεῖσα τὸν καθολικισμόν. 5) Ἄννα (1874) νυμφευθεῖσα τῷ 1897 τὸν πρίγκηπα τοῦ Βάττεμβεργ Φραγκίσκον Ἰωσήφ. 6) Μίρκος (1879). 7) Ξενία (1881). 8) Βέρα (1887). 9) Πέτρος (1889).*

Ἀντιπρόσωπος παρὰ τῇ Υ. Πύλῃ **ΒΑΚΙΤCΗ**
» τῆς Υ. Πύλης ἐν Κετίγνῃ **ΑΧΜΕΤ ΦΕΒΖΗ ΠΑΣΣΑΣ**

ΜΟΝΑΚΟ, Ἡγεμονία

Ἔκτασις 216 □ χιλιόμετρα.

Πληθυσμός 15.180.
Θρησκεία. Καθολικοί.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ

Ἡγεμὼν **ΑΛΒΕΡΤΟΣ**
Γέννησις: 13 Νοεμβρίου 1848.
Ἀνάρρησις: 10 Σεπτεμβρίου 1889.
Γάμος: Ἐνυμφεύθη τῷ 1869 τὴν **Λαίδυ-Μέρυ Δούγλας Ἄμιλτων**, ἀλλὰ τοῦ γάμου τούτου μὴ ἀναγνωρισθέντος ὑπὸ τοῦ Πάπα, ἐνυμφεύθη τὸ δεύτερον τὴν δούκισσαν **Ἀλίκην** τοῦ Ῥισελιέ, τὸ γένος Χέϊν, τῷ 1889.

ΑΛΙΚΗ

ΤΕΚΝΑ: *Λουδοβῖκος (1870), διάδοχος.*

Μεταξὺ δύο κακῶν ἔκλεγε τὸ ὀλιγώτερον κακόν.

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Ἔκτασις 32.538 □ χιλιόμ. (κατὰ □ χιλ. 156 κ.).
Πληθυσμός 5.139.565 (1899).

Θρησκεία
Διαμαρτυρόμ. 2.728.870 (1889)
Καθολικοί 1.604.179 »
Ἰσραηλῖται 97.274 »

ΒΙΛΕΛΜΙΝΗ

Βασίλισσα ΒΙΛΕΛΜΙΝΗ
Γέννησις: 31 Αὐγούστου 1881.
Ἀνάρρησις: 31 Αὐγούστου 1898.
Γάμος: Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1901 ἐνυμφεύθη τὸν δοῦκα τοῦ Μεκλεμβούργου **Ἑρρῖκον.**

ΕΡΡΙΚΟΣ

Ἀντιπρόσωπος παρὰ τῇ Υ. Πύλῃ **W. F. H. DE WECHERLIN**
» τῆς Υ. Πύλης ἐν Ἁγῇ **ΜΙΣΑΚ ΕΦΕΝΔΗΣ**

ΠΑΠΩΣΥΝΗ

Πάπας ΛΕΩΝ ΙΓ' (πρώην Ἰωακίνο Πέτσι).
Γέννησις: 2 Μαρτίου 1810.
Ἐκλογή: 20 Φεβρουαρ. 1878.

Ἀντιπρόσωπος παρὰ τῇ Υ. Πύλῃ **AUGUSTE BONETTI**

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Ἔκτασις 88.954 □ χιλιόμετρα.
Πληθυσμός 4.660.000 (1890)
» Ἀποικ. 389.634

Θρησκεία
Καθολικοί 4.560.000

ΚΑΡΟΛΟΣ Α'

Βασιλεὺς **ΚΑΡΟΛΟΣ Α'**
Γέννησις: 28 Σεπτεμβρίου 1863.
Ἀνάρρησις: 19 Ὀκτωβρίου 1889.
Γάμος: Τῷ 1886 ἐνυμφεύθη τὴν **Ἀμαλίαν** τῶν Βουρβώνων Ὀρλεάν (1865).

ΑΜΑΛΙΑ

ΤΕΚΝΑ: *1) Λουδοβῖκος Φίλιππος (1887). 2) Μανουὲλ (1889).*

Καλῶς ἐργάζεται ὁ ἀνατρέφων καλῶς τὰ τέκνα του.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Ἔκτασις 131.020 □ χιλιόμετρα (κατὰ □ χιλ. 45 κ.).
Πληθυσμός 5.912.520 (1899).

Θρησκεία
Ὀρθόδοξοι 5.408.743
Καθολ. καὶ Διαμαρτ. 168.276
Ἰσραηλῖται 269.000
Μωαμεθανοί 43.740

ΚΑΡΟΛΟΣ Α'

Βασιλεὺς **ΚΑΡΟΛΟΣ Α'**
Γέννησις: 8 Ἀπριλίου 1839.
Ἀνάρρησις: 26 Μαρτίου 1866.
Γάμος: Τῷ 1869 ἐνυμφεύθη τὴν **Ἐλισάβετ** τοῦ Βιέδ (1843).
Διάδοχος ὁ ἀνεψιὸς τοῦ βασιλέως Φερδινάνδος (1865).

ΕΛΙΣΑΒΕΤ

Ἀντιπρόσωπος παρὰ τῇ Υ. Πύλῃ **ΓΚΙΚΑΣ ΒΡΙΓΑΔΙΕ**
» τῆς Υ. Πύλης ἐν Βουκουρεστίῳ **ΧΟΥΣΕΪΝ ΚΙΑΖΙΜ ΒΕΗΣ**

ΡΩΣΣΙΑ

	Ἔκτασις		Πληθυσμός	
Εὐρωπαϊκὴ Ῥωσσία	4.889.062	□ χιλ.	94.215.415	(1897)
Πολωνία	127.319	» »	9.455.943	»
Φινλανδία	373.604	» »	2.563.000	»
Καύκασος	472.554	» »	9.248.695	»
Σιβηρία	12.518.489	» »	5.727.090	»
Κεντρικὴ Ἀσία	3.504.908	» »	7.721.000	»

Μετὰ τῆς θαλάσσης τοῦ Ἀράλ τῆς Κασπίας καὶ τῆς Ἀζοφικῆς ἔκτασις 22.429.998 □ χιλιόμετρα καὶ πληθυσμὸς τὸ ὅλον 128.931.827 κάτοικοι. Ἀναλογοῦσι κατὰ □ χιλιόμετρον 6 κάτοικοι.

Θρησκεία. Πάντες σχεδὸν εἰσὶν Ὀρθόδοξοι ἐκτὸς 2.500.000 περίπου Ἰσραηλιτῶν.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Β'

Αὐτοκρ. **ΝΙΚΟΛΑΟΣ Β'**
Γέννησις: 6 Μαΐου 1868.
Ἀνάρρησις: 20 Ὀκτωβρίου 1894.
Γάμος: Τῷ 1894 ἐνυμφεύθη τὴν **Ἀλίκην** τῆς Ἕσσης, ἀσπασθεῖσαν τὴν ὀρθοδοξίαν καὶ μετονομασθεῖσαν **Ἀλεξάνδραν Θεοδωρόβναν.**

ΑΛΕΞ. ΘΕΟΔΩΡΟΒΝΑ

Ἡ φιλαργυρία θέλουσα νὰ κερδίσῃ ὅλα χάνει ὅλα.

Τεκνα: *1) Ὄλγα (1895). 2) Τατιάνα (1897). 3) Μαρία (1899). 4) Ἀναστασία (1901).*

Πρεσβευτὴς παρὰ τῇ Υ. Πύλῃ **Ι. Α. Ζηνοβιεφ**

» τῆς Υ. Πύλης ἐν Πετρουπόλει **Χουσεΐν Χουσνη Πασσας**

ΣΑΞΩΝΙΑ

Ἔκτασις		Θρησκεία	
14.993	□ χιλιόμετρα	Διαμαρτυρόμενοι	3.622.208
(κατὰ □ χιλ. 253 κ.).		Καθολικοί	140.285
Πληθυσμὸς 3.787.688 (1895).		Ἰσραηλῖται	9.902

ΑΛΒΕΡΤΟΣ

Βασιλεὺς **ΑΛΒΕΡΤΟΣ**

Γέννησις:
23 Αὐγούστου 1828.

Ἀνάρρησις:
29 Ὀκτωβρίου 1873.

Γάμος: Τῷ 1853 ἐνυμφεύθη τὴν **Καρολίναν** τοῦ Ὀλστάϊν-Γοτόρπ-Βάσα.

ΚΑΡΟΛΙΝΑ

Διάδοχος ὁ πρωτότοκος υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Γεωργίου.

ΣΕΡΒΙΑ

Ἔκτασις		Πληθυσμὸς 2.452.373 (1900).
48.303	□ χιλιόμετρα	Θρησκεία. Ὀρθόδοξοι πλὴν
(κατὰ □ χιλ. 51 κ.).		5.048 Ἰσραηλιτῶν.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Α'

Βασ. **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Α'**

Γέννησις:
2 Αὐγούστου 1876.

Ἀνάρρησις:
22 Φεβρουαρίου 1889.

Γάμος: Τῷ 1900 ἐνυμφεύθη τὴν **Δράγαν**, χήραν Μάσην, θυγατέρα τοῦ Πάντσου Λουγνεβίτζα.

ΔΡΑΓΑ

Ἀντιπρόσωπος παρὰ τῇ Υ. Πύλῃ στρατηγὸς **Sava Grouitch**

» τῆς Υ. Πύλης ἐν Βελιγραδίῳ **Ιβραημ Φετιχ Πασσας**

Ὁ τίτλος δὲν κάμνει τὸν κύριον.

ΣΟΥΗΔΙΑ ΚΑΙ ΝΟΡΒΗΓΙΑ

Ἔκτασις		Θρησκεία	
Σουηδίας	450.574 □ χιλιόμ.	*Σουηδ.* Λουθηρανοί	4.735.218
(κατὰ □ χιλ. 11 κ.).		Βαπτ. καὶ Μεθοδ.	42.255
Νορβηγίας	325.429 □ χιλιόμ.	Καθολικοί	1.390
Πληθυσμός		Ἰσραηλῖται	3.402
Σουηδίας	5.097.402 (1895)	*Νορβ.* Λουθηρανοί	1.970.232
Νορβηγίας	2.122.400 »	Καθολ. 1.004 Ἰσραηλ.	214

ΟΣΚΑΡ Α'

Βασιλεὺς **ΟΣΚΑΡ Β'**

Γέννησις:
21 Ἰανουαρίου 1829.

Ἀνάρρησις:
18 Σεπτεμβρίου 1872.

Γάμος: Τῷ 1857 ἐνυμφεύθη τὴν **Σοφίαν** τοῦ Νασώ.

ΣΟΦΙΑ

Τεκνα: *Γουσταῦος Ἀδόλφος, διάδοχος, (1858). 2) Ὄσκαρ (1859). 3) Κάρολος (1861). 4) Εὐγένιος (1865).*

Ἀντιπρόσωπος παρὰ τῇ Υ. Πύλῃ ***Κόμης*** **Οθων Steanbock**

» τῆς Υ. Πύλης **Σεριφ Πασσας**

ΤΟΥΡΚΙΑ

Σουλτάνος

Η Α. Α. Μ. Ο ΑΒΔΟΥΛ ΧΑΜΗΤ ΧΑΝ

Γέννησις: 15 Νοεμβρίου 1842.

Ἀνάρρησις: 19 Αὐγούστου 1876.

	Ἔκτασις εἰς □ χιλιόμ.	Πληθυσμός —	Κάτοικοι κατὰ □ χιλ.
Τουρκία	2.888.400	24.515.500	8
Βουλγαρία	63.160	2.312.282	37
Ἀνατολ. Ῥωμυλία	33.500	998.431	30
Σάμος	468	52.820	113
Αἴγυπτος	994.300	9.811.544	9
Θάσος	393	12.140	31
Βοσνία καὶ Ἑρζεγοβ.	51.110	1.591.036	31
Κρήτη	8.618	294.192	32
Κύπρος	9.601	221.843	23
Τὸ ὅλον	4.049.550	39.809.788	9

Ὁ καλὸς λόγος προκαλεῖ γέλωτα, ἡ καλὴ πρᾶξις σιωπήν.

Θρησκεία. Τὸ *Patermans Geographische Mitteilungen* (1896) δημοσιεύει στατιστικὴν μόνον τῶν ἑπομένων μερῶν·

Μέρη	*Μωαμεθ.*	*Ἀρμένιοι*	*Ἕτεροι Χριστ.*	*Ἰσραηλ.*
Μικρὰ Ἀσία	9.975.700	1.050.900	1.137.500	215.300
Βιλαέτ. Χαλεπίου	792.500	49.000	134.300	20.000
» Βηρυτοῦ	230.200	6.100	160.400	136.900
» Λιβάνου	30.400	800	318.500	49.800
» Συρίας	585.200	7.100	257.500	105.800
» Ν. Ἀρχιπελάγ.	27.195	38	296.736	1.837

ΑΣΙΑ

ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΚΡΑΤΗ

ΙΑΠΩΝΙΑ

Ἔκτασις εἰς □ χιλ.	Πληθυσμός	Κάτοικοι κατὰ □ χιλ.
417.396	46.541.976	111

ΜΟΥΤΣΟΥΧΙΤΟ

Θρησκεία. Πολυθεϊσμός. Αἱ θρησκευτικαὶ τελεταὶ τῶν Ἰαπώνων συνίστανται εἰς προσευχάς, χορούς καὶ ᾄσματα. Οἱ θεοὶ αὐτῶν ἀριθμοῦνται κατὰ μυριάδας, οἱ δὲ ναοὶ αὐτῶν εἶσι **300.000**.

Αὐτοκράτωρ ΜΟΥΤΣΟΥΧΙΤΟ

Γέννησις: 3 Νοεμβρίου (ν) 1852.
Ἀνάρρησις: Τῷ 1867.
Γάμος: Ἐνυμφεύθη τὴν **Χαροῦκο,** καταγομένην ἐξ Αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας, κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1869.
Τέκνα 5.

Προϋπολογισμὸς τοῦ 1900 *εἰς Γιέν* (= φρ. 5,17).

Εἰσπράξεις	246.953.075
Δαπάναι	246.451.707

Ἐμπορικὴ κίνησις τοῦ 1899 *εἰς λίρας Ἀγγλίας.*

Ἐξαγωγὴ	21.941.000
Εἰσαγωγὴ	22.499.000

Ἐμπορικὸν ναυτικὸν *τῇ 1 Ἰανουαρίου 1899.* 21.101 ἱστιοφόρα 1.130 ἀτμόπλοια.

Σιδηρόδρομοι *τῇ 31 Μαρτίου 1899.* 7.100 χιλιόμετρα.

Ταχυδρομεῖα *(1898-1899).* Ταχυδρομικὰ γραφεῖα 4.145. Ἀποσταλεῖσαι εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἐπιστολαὶ κλπ. 595.394.090. καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν 5.540.517.

Τηλέγραφοι *(1898-99).* Τηγραφικὰ γραφεῖα 1.272, ἀποστείλαντα τηλεγραφήματα εἰς τὸ ἐσωτερικὸν 13.731.466 καὶ διεθνῆ 292.606.

Τηλέφωνα *(1898-99).* Σταθμοὶ 8.190. Συνδιαλέξεις 27.739.683.

Στρατὸς *(1899).* Ἐν καιρῷ εἰρήνης 1.150 στρατηγοὶ καὶ ἀνώτεροι ἀξιωματ., 7.975 ἀξιωματικοὶ καὶ 603.116 στρατιῶται.

Στόλος. 53 πλοῖα, ἐξ ὧν 6 θωρηκτά, φέροντα 895 τηλεβόλα καὶ πολλὰ ὑπὸ ναυπήγησιν.

Προσωπικὸν τοῦ ναυτικοῦ κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1900. 2 ναύαρχοι, 9 ὑποναύαρχοι, 20 ἀντιναύαρχοι, 112 πλοίαρχοι α΄ τάξεως, 155 β΄ τάξεως, 287 ὑποπλοίαρχοι, 252 σημαιοφόροι, 271 μηχανικοί, 275 ἰατροί, 4.956 ὑπαξιωματικ. καὶ 19.768 ναῦται.

Τὴν πολὺ ἥμερη προβατίνα τὴν βυζάνει κάθε ἀρνί.

ΚΙΝΑ

	Ἔκτασις εἰς □ χιλ.	Πληθυσμὸς —	Κάτοικοι κατὰ □ χιλ.
Ἰδίως Κίνα	5.396.100	346.250.000	64
Μαντσουρία	920.000	7.500.000	7
Μογγολία	3.543.000	2.000.000	0.6
Τιβέτ	1.200.000	1.500.000	1
Ἕτεραι Χῶρ. ὑπὸ τὴν Κίν.	4.743.000	3.500.000	0.7
Κινεζικὴ Αὐτοκρατορία	15.805.100	360.750.000	32

ΤΣΑΪ-ΤΙΕΝ

Θρησκεία. Οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Κομφουκίου εἶσιν οἱ πολυπληθέστεροι, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ πολλοὶ βουδδισταί. Περιτλέον Μωαμεθανοὶ **20** ἑκατομ. Καθολικ. **1.094.000** καὶ Διαμαρτυρόμ. **33.750.**

Αὐτοκράτ. ΤΣΑΪ-ΤΙΕΝ

Γέννησις: 2 Αὐγούστου (ν) 1872.
Ἀνάρρησις: 12 Ἰανουαρίου 1875 (ν) ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τῆς θείας καὶ θετῆς αὐτοῦ μητρὸς **Τσοῦ Χσί,** μεθ' ἧς μέχρι τοῦδε συμβασιλεύει.
Γάμος: Κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1889 ἐνυμφεύθη τὴν **Γιε-χο-να-λά,** θυγατέρα Κινέζου μεγιστάνος.

Ἡ βροχὴ τοῦ Ἀπριλίου πλουτίζει τὸν γεωργόν.

Ἐμπορικὴ κίνησις.

	Εἰσαγωγὴ εἰς τάελ (φρ. 3.76)		Ἐξαγωγὴ εἰς τάελ (φρ. 3.76)
1896	202.589.994	1896	131.081.421
1897	202.828.625	1897	163.501.358
1898	209.579.334	1898	159.037.149
1899	264.748.456	1899	195.784.832

(Οἱ ἄνω ἀριθμοὶ δὲν σημειοῦσιν ἅπασαν τὴν κίνησιν τοῦ ξένου ἐμπορίου, διότι πολλὰ ἐμπορεύματα μεταφέρονται διὰ σινικῶν πλοίων, τὰ ὁποῖα δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν ξένων τελωνείων).

Ἐμπορικὰ εἴδη κατὰ τὸ 1899.

Εἰσαγωγὴ	εἰς τάελ		εἰς τάελ
Νήματα βάμβακος	54.941.000	Σίδηρος	4.021.000
Βαμβακ. ὑφάσματα	48.524.000	Ὀψάρια	3.849.000
Ὄπιον	35.793.000	Μάλλινα ὑφάσματα	3.680.000
Ὄρυζα	17.813.000	Βάμβαξ	3.476.000
Πετρέλαιον	13.002.000	Ἄλευρα	3.189.000
Ζάκχαρις	10.226.000	Πυρεῖα	2.713.000
Γαιάνθρακες	6.397.000		
Ἐξαγωγὴ	**εἰς τάελ**		
Μέταξα ἀκατέργας.	71.366.000	Βάμβαξ	2.980.000
Τέϊον	31.469.000	Ἔργα ταπετσαρίας	2.882.000
Μεταξωτά	10.527.000	Καπνὸς	2.310.000
Φασόλια κλπ.	9.418.000	Ἐνδύμ. καὶ ὑποδήμ.	2.224.000
Δέρματα	7.720.000	Τρόφιμ. » λαχανικ.	2.184.000
Μαλλία	4.141.000	Χάρτης	2.158.000
Ψιάθαι	3.652.000	Ἔλαιον	2.046.000
Ζάκχαρις	3.373.000	Εἴδη ἐκπορσελ. κλπ.	1.803.000

Ναυτικὴ κίνησις τῶν σινικῶν λιμένων κατὰ τὸ 1899

(Κατάπλους καὶ ἀπάπλους).

Σκάφη	Βρεττανικά	25.350	τόννων	23.338.230
»	Γερμανικά	2.078	»	1.854.246
»	Σινικά	31.009	»	9.349.247
»	Ἰαπωνικά	3.712	»	2.839.741
»	Διάφορα	3.269	»	1.886.866
Ἐκ τούτων ἦσαν	ἀτμόπλοια	52.720	»	37.794.440
	ἱστιοφόρα	12.698	»	1.473.890
Τὸ ὅλον σκάφη		65.418	»	39.268.330

Δὲν δύνασαι νὰ γυμνώσῃς ἄνθρωπον γυμνόν.

Σιδηρόδρομοι τῷ 1900. Χιλιόμετρα 470 ὑπὸ κατασκευὴν 6.500.

Ταχυδρομεῖα. Ὑπάρχουσι ταχυδρομικὰ καταστήματα 8.000. Ταχυδρόμοι διὰ τὸ ἐσωτερικὸν 2.040. Ἐκτὸς τῶν ταχυδρομικῶν κυβερνητικῶν καταστημάτων ὑπάρχουσι καὶ ἰδιωτικά.

Τηλέγραφοι. Τηλεγραφικοὶ σταθμοὶ 250. Μῆκος τῶν γραμμῶν 23.000 χιλιόμετρα.

Στρατός. Δὲν εἶνε γνωστὸς ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ, ἀλλ' ὑπολογίζεται εἰς **100.000** ἄνδρας. Ὁ σινικὸς στρατὸς εἶνε ἀνεπαρκῶς ὡπλισμένος καὶ στερεῖται μορφώσεως.

Στόλος τῷ 1900. 23 πλοῖα διαφόρων διαστάσεων, χωρητικότητος 43.658 τόννων, δυνάμεως 114.000 ἵππων καὶ ἔχοντα 230 τηλεβόλα. Ὁ ἀριθμὸς τῶν πληρωμάτων αὐτῶν εἶνε ἄγνωστος. Ἐκτὸς τῶν 23 πλοίων ὑπάρχουσι 5 κανονιοφόροι καὶ 26 τορπιλοβόλα.

ΠΕΡΣΙΑ

Ἔκτασις 1.645.000 □ χιλ. περίπου.

Πληθυσμὸς 9.000.000, ἐξ ὧν περίπου **2.500.000** νομάδες.

Σάχης ΜΟΥΖΑΦΕΡΕΔΔΙΝ

Γέννησις: 13 Μαρτίου 1853.

Ἀνάρρησις: 19 Ἀπριλίου 1869.

Οἰκονομικὰ *(1898-99).* **Εἰσπράξεις** 1.500.000 λίραι στερλίναι.

Ἐμπορικὴ κίνησις *(1899).*

Εἰσαγωγὴ 131.250.000 φράγ.

Ἐξαγωγὴ 118.750.000 »

Κυριώτερα εἴδη ἐξαγωγῆς εἰς λίρας στερλίνας·

Ὄπιον	285.800
Μαργαρῖται	230.127
Ὄρυζα	55.200
Γόμα	37.042
Τάπητες	36.953
κτλ.	κτλ.

ΑΦΡΙΚΗ

ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΚΡΑΤΗ

ΑΙΓΥΠΤΟΣ

Ἔκτασις 994.300 □ χιλιόμ.

Πληθυσμὸς 9.811.500 (1897).

Θρησκεία Μουσουλ. **8.978.700**

Χριστιαν. **730.162**

Κόπται **608.446**

Ἰσραηλῖται **25.200**

Χεδίβης ΑΒΒΑΣ Β' ΧΙΛΜΗ

Γέννησις: 2/14 Ἰουλίου 1874.

Ἀνάρρησις: 14/26 Μαρτ. 1892.

Τέκνα δ.

Ὁ ὑποσχόμενος ταχέως μετανοεῖ ἀργά.

Οἰκονομικὰ *(1898-99)*
εἰς λίρας Αἰγυπτιακ. (φ. 25.62).

Εἰσπράξεις	11.415.487
Δαπάναι	11.013.032

Ἐμπορικὴ κίνησις *(1899)*
εἰς λίρας Αἰγυπτιακάς.

Εἰσαγωγή	11.441.802
Ἐξαγωγή	15.350.908

Κυριώτερα εἴδη ἐξαγωγ. (1899)
εἰς λίρας Ἀγγλίας.

Βάμβαξ	11.598.000
Βαμβακόσπορος	1.637.000
Ζάκχαρις	664.000
Κουκία	421.000
κρόμμυα	229.000
Ὄρυζα	105.000

Σιδηρόδρομοι *(1899)*. 4.401 χιλιόμετρα.

Ταχυδρομεῖα *(1899)*. Γραφεῖα 290.

Τηλέγραφοι *(1899)*. Γραφεῖα 250. Μῆκος γραμμῶν 3.369 χιλ. Τηλεγραφήματα 2.958.258.

Στρατός *(1900)*. Ἐν καιρῷ εἰρήνης 915 ἀξιωματικοὶ καὶ 22.787 στρατιῶται.

ΑΒΥΣΣΙΝΙΑ

Ἔκτασις 540.000 □ χιλ.
Πληθυσμὸς 4.000.000.
Θρησκεία Χριστιανοὶ κόπται, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ πολλοὶ Μωαμεθανοὶ καὶ Εἰδωλολάτραι.

Ἡγεμὼν (Νέγους Νεγουέστι = βασιλεὺς τῶν βασιλέων)
ΜΕΝΕΛΙΚ Β'

Γέννησις: 5/17 Αὐγούστ. 1844.
Ἀνάρρησις: Τῷ 1866.

Γάμος: Κατὰ Ἀπρίλιον τοῦ 1883 ἐνυμφεύθη τὴν **Οὐϊζέρο Ταϊτοῦ**, γεννηθεῖσαν τῷ 1876.

Ἐμπορικὴ κίνησις *(1899)*.

Εἰσαγωγή	6.000.000 φράγ.
Ἐξαγωγή	3.000.000 »

Κυριώτερα εἴδη ἐξαγωγῆς. Καφές, χρυσός, ἐλεφαντόδους, δέρματα, γόμα, κηρίον καὶ διάφορα ἰατρικὰ φυτά.

Στρατός. 150.000 ἄνδρες.

ΑΜΕΡΙΚΗ

ΗΝΩΜΕΝΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ

Τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἀποτελοῦσι 45 δημοκρατεῖαι. Ἡ Γερουσία ἀποτελεῖται ἐξ 90 ἀντιπροσώπων τῶν δημοκρατειῶν (2 ἐξ ἑκάστου κράτους), οἱ δὲ γερουσιασταὶ ἐκλέγονται ὑπὸ τῶν βουλῶν δι' ἐξαετίαν, ἀνανεουμένου κατὰ διετίαν τοῦ τρίτου ἐξ αὐτῶν. Οἱ γερουσιασταὶ πρέπει νὰ ἔχωσιν ἡλικίαν 30 ἐτῶν καὶ νὰ εἶνε πολῖται τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἀπὸ 9 ἐτῶν. Τὴν Βουλὴν τῶν ἀντιπροσώπων ἀποτελοῦσι 357 μέλη ἐκλεγόμενα ὑφ' ἑκάστης Πολιτείας χωριστὰ κατὰ διετίαν καὶ διὰ ψηφοφορίας γενικῆς. Οἱ βουλευταὶ πρέπει νὰ ἔχωσιν ἡλικίαν 25 ἐτῶν καὶ νὰ εἶνε πολῖται τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἀπὸ 7 ἐτῶν. Ὁ Πρόεδρος ἐκλέγεται κατὰ τετραετίαν διὰ ψήφου δύο βαθμῶν. Ἤτοι ἑκάστη Πολιτεία ἐκλέγει διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας τόσους ἐκ-

Εἰς τοὺς πτωχοὺς τὰ τέκνα εἶνε πλοῦτος.

λογεῖς, ὅσοι εἶνε οἱ γερουσιασταὶ καὶ βουλευταί, τοὺς ὁποίους αὗτη ἔχει δικαίωμα νὰ ἐκλέγῃ, οὗτοι δὲ ἐκλέγουσι τὸν Πρόεδρον. Ὁ ἀποθανὼν Πρόεδρος Μὰκ Κίνλεϋ ἐξελέγη τὸ δεύτερον κατὰ Μάρτιον τοῦ 1901.

Ἔκτασις 9.230.000 □ χιλ.
Πληθυσμὸς 77.000.000 (1901).
Θρησκεία (1890). Οἱ κάτοικοι τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν ἀνήκουσιν εἰς διάφορα δόγματα. Καθολικοὶ **6.231.417**. Ἰσραηλῖται **130.496**.

Πρόεδρος ΡΟΥΖΒΕΛΤ [1]

Διεδέχθη ὡς ἀντιπρόεδρος κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1901 τὸν ἀποθανόντα πρόεδρον Μὰκ Κίνλεϋ.

ΡΟΥΖΒΕΛΤ

Ἐμπορικὴ κίνησις *(1900)* εἰς δολάρια.

Εἰσαγωγή	849.700.000
Ἐξαγωγή	1.370.500.000

Ἐμπορικὸν ναυτικόν *(1899)*. Ἀτμόπλ. 6.837. Ἱστιόφ. 15.891.

Σιδηρόδρομοι *(1898)*. 300.639 χιλιόμετρα.

Ταχυδρομεῖα *(1897-98)*. Ταχυδρομικὰ γραφεῖα 74.831.

Τηλέγραφοι *(1899)*. Γραφεῖα μόνον τῆς Compagnie du Western Union Télégraph 22.285.

Τηλέφωνα *(1900)*. Γραφεῖα 557.979.

Στρατός. Ἐν καιρῷ εἰρήνης 65.000, ἐν καιρῷ πολέμου 180.000.

Στόλος *(1899)*. 78 πλοῖα φέροντα 434 τηλεβόλα καὶ πλήρωμα 13.736 ἀνδρῶν. Ὑπὸ ναυπήγησιν πολλά.

1. Ὁ κ. Ῥοὺζβελτ, ἅμα συμπληρώσας τὰς νομικὰς αὐτοῦ σπουδάς, εἰς ἡλικίαν 23 ἐτῶν, ἀνεμίχθη παραυτὰ εἰς τὴν πολιτικὴν. Διορίσθη πρόεδρος τῆς ἀστυνομίας τῆς Νέας Ὑόρκης, τῷ δὲ 1897 ἐγένετο ὑφυπουργὸς τῶν ναυτικῶν. Ὡς τοιοῦτος παρεσκεύασε τὸ Ἀμερικανικὸν ναυτικὸν δι' ἐνδεχόμενον μετὰ τῆς Ἱσπανίας πόλεμον, ἅμα δὲ τῇ ἐκρήξει τοῦ πολέμου τούτου, ἐγκατέλιπε τὴν ὑφυπουργίαν ἵνα ὠργανώσῃ σῶμα ἐθελοντῶν, τὸ ὁποῖον ἡνδραγάθησεν ἐν Σαντιάγῳ τῆς Κούβας. Κατόπιν διωρίσθη διοικητὴς τῆς Νέας Ὑόρκης, εἶτα δ' ἐξελέγη ἀντιπρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Συνεπλήρωσε μόλις τὸ 40 ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἔχει δὲ ἐπιβάλον παράστημα καὶ βλέμμα ὀξύ, ἐκφράζον ἀτόφαιτον ἀνδρώτου γινώσκοντος τί θέλει. Εἶνε πατὴρ ἓξ τέκνων.

Αἱ μέλισσαι δὲν γίνονται σφῆκαι.

ΗΓΕΜΟΝΕΣ ΚΑΙ ΑΡΧΗΓΟΙ
ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

Κράτη	Ἡγεμόνες καὶ ἀρχηγοὶ	Τίτλοι	Ἐποχὴ ἀναρρήσ.	Ἡλικία
Ἀνὰμ	Θὰνθ-Θάϊ	Βασιλεὺς	1889	23
Ἀργεντίνη	Ἰ. Ῥόκα	Πρόεδρος	1897	—
Ἀφγανιστὰν	Χεβιβουλλὰχ	Χὰν	1901	—
Βενεζουέλα	Σιπριάνο Κάστρο	Πρόεδρος	1900	—
Βολιβία	Ζοζὲ Μανουὴλ Πάνδο	»	1899	—
Βουχάρα	Σαΐδ-Ἀβδὰλ-Ἀκχὰδ	Χὰν	1885	54
Βρασιλία	Μ. Φ. Κάμπος Σάλες	Πρόεδρος	1898	—
Ἀνχὰλτ	Φρειδερῖκος	Δοὺξ	1871	72
Βρέμη	Φ. Α. Σχούλτς	Δήμαρχος	1898	68
Βρούνσβικ	Ἀλβέρτος τῆς Πρωσίας	Ἀντιβασιλ.	1885	66
Ἀμβοῦργον	Χάσμαν	1ος Δήμαρχ.	1900	65
Ἔσση	Ἐρνέστ Λουΐ	Μ. Δοὺξ	1892	32
Λίππε	Ἀλέξανδρος	Πρίγκηψ	1895	72
»	Κόμης Ἐρνέστος	Ἀντιβασιλ.	1899	61
Λυβὲκ	Κλοῦγ	1ος Δήμαρχ.	1899	66
Μεκλεμβοῦργον-Σβέριν	Φρειδερῖκος Φραγκῖσκος Δ'	Μ. Δοὺξ	1897	19
»	Ἰωάννης Ἀλβέρτος Ἀντιβασιλεὺς	Δοὺξ	1897	66
Μεκλεμβοῦρλον-Στρέλιτς	Φρειδερῖκος Γουλιέλμος	Μ. Δοὺξ	1860	82
Ὀλδεμβοῦργον	Φρειδερῖκος Αὔγουστος	»	1900	48
Ῥέους	Ἑρῖκος ΚΒ'	Πρίγκηψ	1859	57
Σὰξ-Ἀλτεμβούργου	Ἐρνέστος	Δοὺξ	1853	77
» Κοβοῦργο-Γόθα	Κάρολος Ἐδουάρδος	»	1900	19
»	Ἀντιβασιλ. Ἐρνέστ. Χοενλόχε	Πρίγκηψ	1900	40
» Μέϊνιγκεν	Γεώργιος Β'	Δοὺξ	1866	77
» Βέϊμαρ	Κάρολος Ἀλέξανδρ.	Μ. Δοὺξ	1853	85
Σάουμβουργ Λίππε	Γεώργιος	Πρίγκηψ	1893	57
Σάρτσβουργ Ρούδολστατ	Γονθιὲ	»	1890	61

Εἰς τὸν κίνδυνον φαίνεται ὁ γενναῖος.

Κράτη	Ἡγεμόνες καὶ ἀρχηγοὶ	Τίτλοι	Ἐποχὴ ἀναρρήσ.	Ἡλικία
Σάρτσβουγ Σουδερσχάουζεν	Κάρολος Γονθιὲ	Πρίγκηψ	1880	73
Βαλδὲκ	Φρειδερῖκος	»	1893	48
Γουατεμάλα	Ε. Καβρέρα	Πρόεδρος	1898	46
Δομινικανὴ (Δημ.)	Ἰ. Ζιμενὲζ	»	1899	—
Ἐκουατὸρ	Ἐλοῦ Ἀρφάρο	»	1897	—
Ἑλβετία	Χάουζερ	»	1900	—
Ζανζιβὰρ	Χαμοὺδ	Ἡγεμὼν	1896	—
Καμβόδγη	Νοραδὼν	Βασιλεὺς	1884	—
Κολομβία	Σανκλεμέντε	Πρόεδρος	1898	90
Κογκὸ	Λεοπόλδος Β'	Βασ. Βελγίου	1885	66
Κορέα	Γὶ Χὲγκ	Βασιλεὺς	1864	51
Κόστα-Ῥίκα	Ἰγγλέσιας	Πρόεδρος	1894	42
Λιβερία	Κολέμαν	»	1900	63
Λιχτενστάϊν	Ἰωάννης Β'	Πρίγκηψ	1858	—
Μαρόκκον	Μουλὰϊ Ἀβδὰλ' Ἀζὶζ	Ἡγεμὼν	1894	25
Μαρῖνος (Ἅγιος)	Βονέλι καὶ Οὐγολίνι	Ἀντιβασιλ.	1900	—
Νεπὼλ	Δζιράσζ	Μαχαραδζᾶ	1881	62
Νικαράγουα	Ζελάγια	Πρόεδρος	1894	50
Οὐρουγουάη	Ζουὰν Κουέστα	»	1899	—
Παραγουάη	Λιμίλιο Ἀσεβὰλ	»	1898	49
Φιλανδία	Νικόλαος	Μ. Δοὺξ	1894	35
Χίβα	Σαΐδ Μωχαμὲτ Βακχὶν Βαχαδοὺρ	Χὰν	1865	58
Τῆνυς	Σίδυ Ἀλῆ	Βέης	1882	86
Τόγκαι (Νῆσοι)	Γεώργιος Β'	Βασιλεὺς	1893	39
Χαΐτη	Σιμὼν Σὰμ	Πρόεδρος	1896	—
Χιλὴ	Ἐρατουρὶζ	»	1896	53
Χονδούρας	Τερέντσιο Σιέρα	»	1899	—

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

★ Ὁ Θρασύβουλος εἶνε ἀσθενής, ἡ δὲ μήτηρ του προσκαλεῖ τὸν ἰατρόν. Οὗτος λέγει εἰς τὸν μικρὸν ὅτι ἂν δὲν πίῃ τὰ ἰατρικὰ τὰ ὁποῖα θὰ τοῦ δώσῃ, θὰ ἀποθάνῃ.

Ὁ Θρασύβουλος ὅμως διόλου δὲν πίνει τὰ ἰατρικά, διότι δὲν τοῦ ἀρέσουν.

Τὸ ἑσπέρας ἔρχεται πάλιν ὁ ἰατρός, ὁ δὲ Θρασύβουλος, ἀκούων τὰ βήματά του φωνάζει·

— *Μὴ ἔρχεσαι μέσα γιατρέ, ἐπειδὴ πέθανα πλέον.*

Ἡ ἐπιμέλεια εἶνε ἴση μὲ τὴν ταχύτητα.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

Κράτη	Έτος	Νόμισμα	Εἰσπράξεις	Δαπάναι
Ἀγγλία	1900	Λ. Ἀγγλ.	162.931.524	151.238.887
Αἴγυπτος	»	»	10.380.000	10.380.000
Αὐστροουγγαρία	»	Κορῶναι	1.585.811.822	1.585.403.933
Βάδη	»	Μάρκα	82.505.986	82.505.986
Βαυαρία	»	»	432.919.989	432.919.989
Βέλγιον	»	Φράγκα	452.246.618	453.023.428
Βουλγαρία	1899	»	83.827.863	83.270.370
Βυρτεμβέργη	1900	Μάρκα	82.220.006	81.364.737
Γαλλία	»	Φράγκα	3.547.932.981	3.547.863.008
Γερμανία	»	Μάρκα	2.064.641.012	2.066.644.012
Δανία	»	Κορῶναι	72.820.278	71.464.566
Ἑλλάς	»	Φράγκα	112.206.849	111.049.279
Ἑλβετία	1899	»	100.476.336	98.052.644
Ἡνωμ. Πολιτεῖαι	»	Δολλάρια	610.982.004	700.093.564
Ἱσπανία	»	Φράγκα	885.998.215	905.451.827
Ἰταλία	1901	»	1.726.421.692	1.730.315.542
Κίνα	»	Τάελ(=φ.3.76)	88.979.000	88.979.000
Λουξεμβοῦργον	1900	Φράγκα	12.275.570	11.839.640
Μαυροβούνιον	»	Αὐστρ. φλ.	600—840.000	— — —
Μόνακο	1899	Φράγκα	2.799.515	2.013.875
Ὁλλανδία	1900	Ὁλ. φλ.	145.083.185	151.547.457
Περσία	1899	Λίρ. στερ.	1.500.000	— — —
Πορτογαλία	1900	Μιλρέϊς(φ.4.50)	52.188.125	54.878.957
Ῥουμανία	»	Φράγκα	245.325.400	238.278.376
Ῥωσσία	»	Ῥούβλια	1.575.387.103	1.575.387.103
Σαξωνία	1901	Μάρκα	266.905.529	266.905.529
Σερβία	1900	Φράγκα	77.789.648	76.259.245
Σουηδία Νορβηγ.	1901	Κορῶναι	145.681.000	132.189.700

Καλλίτερο λίγο καὶ καλὸ παρὰ πολὺ καὶ ἄσχημο.

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΗΓΕΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΩΝ

Ἀγγλία	12.250.000	φράγκα
Αὐστρία	4.650.000	Λυστριακὰ φλωρίνια=φρ. 2.47
Οὐγγαρία	4.650.000	» »
Βαυαρία	5.288.000	φράγκα
Βέλγιον	4.000.000	»
Βουλγαρία	1.200.000	»
Βυρτεμβέργη	2.000.901	μάρκας=φρ. 1.234
Γαλλία	1.200.000	φράγκα
Γερμανία	10.000.000	»
Δανία	1.203.200	κορώνας=φρ. 1.33
Ἑλβετία	13.000	φράγκα
Ἑλλὰς	1.325.000	»
Ἡν. Πολιτ.	250.000	»
Ἱσπανία	9.250.000	»
Ἰταλία	16.000.000	»
Λουξεμβοῦρ.	200.000	»
Μαυροβούν.	600.000	φλωρίνια αὐστριακὰ
Μονακὸ	100.000	» =φρ. 2.47
Ὁλλανδία	800.000	» ὁλλανδικὰ=φρ. 2.10
Πορτογαλία	525.000	Μιρλέϊς=φρ. 4.50
Σαξωνία	3.142.300	μάρκας=φρ. 1.234
Σερβία	1.200.000	φράγκα
Σουηδία	1.320.000	κορώνας=φρ. 1.33
Νορβηγία	352.700	»
Ἰαπωνία	3.000.000	Γιὲν=φρ. 5.16
Αἴγυπτος	253.861	λίρ. Αἰγυπτ.=φρ. 25.92

Ὁ Τσάρος οὐδεμίαν λαμβάνει ἐπιχορήγησιν, ἀλλ' ἐκ τῶν κτημάτων τοῦ Στέμματος, μεταλλείων κτλ. ἔχει ἐτησίαν πρόσοδον 50 ἑκατομμυρίων φράγκων.

ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΧΡΕΟΣ

Ἀγγλία	1900	Λίραι στερλίναι	610,497,774
Αἴγυπτος	»	» »	102,825,610
Αὐστροουγγαρία	»	Κορῶναι	8,602,506,183
Βάδη	»	Μάρκα	333,367,804
Βαυαρία	1901	»	1,460,173,215

Προτιμώτερον ἕνα ποδάρι παρὰ δύο ξυλοπόδαρα.

Βέλγιον	1900	Φράγκα	2,607,081,650
Βουλγαρία	1899	»	290,000,000
Βυρτεμβέργη	1901	Μάρκα	482,736,400
Γαλλία	1900	Φράγκα	30,055,398,099
Γερμανία	1899	Μάρκα	2,468,968,400
Δανία	1900	Κρόνερ	206,619,568
Ἑλλὰς	1899	Φράγκα	701,374,500
»	»	Χαρτονόμισμα	94,466,000
Ἑλβετία		Δὲν ἔχει δημ. χρέος	
Ἡνωμ. Πολιτεῖαι	1901	Δολλάρια	2,128,875,229 [1]
Ἰαπωνία	1899	Γιὲν	418,365,385
Ἰσπανία	1900	Φράγκα	8,953,339,837
Ἰταλία	»	»	589,095,616
Λουξεμβοῦργον	»	»	12,000,000
Μαυροβούνιον	»	Αὐστριακὰ φλωρίνια	960,000
Μόνακο	1899		δὲν ὑπάρχει)
Ὁλλανδία	1900	Ὁλλανδ. φλωρίνια	1,139,215,100
Περσία	»	Ῥωσσικὰ ῥούβλια	22,500,000
Πορτογαλία	1901	Μιλρέϊς (φρ. 4.50) ἐσωτερ.	56,345,471 423,234,097
Ῥουμανία	»	Φράγκα	1,596,421,960
Ῥωσσία	1900	Ῥούβλια	6,170,134,874
Σαξωνία	1901	Μάρκα	829,822,450
Σερβία	1900	Φράγκα	424,725,713
Σουηδία Νορβηγία	1901	Κρόναι	317,489,122

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

			Εἰσαγωγὴ	Ἐξαγωγὴ
Ἀβυσινία	1899	Φράγκα	6,000,000	3,000,000
Ἀγγλία	»	Λίρ. Ἀγγλ.	485,035,583	329,234,658
Αἴγυπτος	»	Λίρ. Αἰγυπτ.	11,441,802	15,350,908
Αὐστροουγγαρία	»	Φλ. φρ. 2,47	1,608,870,000	1,861,592,000
Βέλγιον	»	Φράγκα	2,260,200,000	1,949,300,000
Γαλλία	1898	»	5,582,600,000	4,673,500,000
Γερμανία	1899	Μάρκα	5,783,600,000	4,368,400,000
Δανία	1898	Κρόν. φρ. 1,33	462,219,000	326,361,000

1) Ἀλλ' ἔχουσιν ἐντοῖς θησαυροφυλακίοις αὐτῶν ἀποθεματικὸν 1,105,447,697, ὥστε τὸ πραγματικὸν αὐτῶν χρέος ἀνέρχεται εἰς δολλάρια 1,023,427,532.

Τὸ περίπαιγμα εἶνε ἡ ἀστραπὴ τῆς συκοφαντίας.

Ἑλβετία	1899	Φράγκα	1,286,642,000	865,667,000
Ἡνωμ. Πολιτεῖαι	1900	Δολλ. φρ. 5,18	849,700,000	1,370,500,000
Ἰταλία	1899	Φράγκα	1,506,600,000	1,431,400,000
Ἰσπανία	1898	Φράγκα	723,444,360	918,943,206
Μαυροβούνιον	1898	Αὐστρ. φλωρ.	1,405,580	1,179,960
Ὁλλανδία	»	Φλωρ. φρ. 2,10	179,819,000	217,754,000
Πορτογαλία	1899	Μιλρ. φρ. 5,60	51,522,882	30,052,225
Ῥωσσία [1])	1898	Ῥούβλ. φρ. 2,66	617,459,000	732,673,000
Σουηδ. Νορβηγία	»	Κορ. φρ. 1,33	455,249,000	334,900,000

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

Ἀλγέριον	4,479,000	*Λιβερία*	767,000
Ἀνὰμ	7,500,000	Κατ' ἄλλους	2,000,000
Ἀφγανιστὰν	5,000,000	*Μαρῖνος* (*Ἅγιος*).	9,535
Ἀργεντινὴ Δημ.	4,569,000	*Μαρόκκον*	8,000,000
Βενεζουέλα	2,445,000	*Μεξικὸν*	12,632,000
Βολιβία	2,019,000	*Νεπὼλτ*	3,000,000
Βρασιλία	14,334,000	*Νικαραγούα*	500,000
Βουχάρα	1,250,000	*Οὐρουγουάη*	883,000
Γουατεμάλα	1,574,000	*Παραγουάη*	656,000
Δομινικανὴ Δημ.	417,000	*Περουβία*	4,560,000
Ἑκουαδόρη	1,204,000	*Σαλβαδὸρ*	803,000
Ζανζιβάρη	150,000	*Σαμόαι*	34,000
Καμβόδγη	815,000	*Σιὰμ*	6,320,000
Κολομβία	3,320,000	*Τόγκαι Νῆσοι*	20,000
Κογκὸ	14,000,000	*Χίβα*	80,0000
Κορέα	7,500,000	*Χαΐτη*	990,000
Κόστα Ῥίκα	243,000	*Χιλῆ*	3,110,000
Λιχτενστάϊν	9,435	*Χονδουρᾶς*	399,000

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΩΝ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

Λονδῖνον	4,546,000	*Τόκιο* (*Ἰαπωνία*)	1,440,120
Παρίσιοι	2,536,830	*Βιέννη*	1,364,550
Βερολῖνον	1,677,300	*Πετρούπολις*	1.267,000

1) Καὶ τὸ αὐτὸ ἔτος ἡ Ῥωσσία ἐξήγαγε πολύτιμα μέταλλα ἀξίας 131,489,000 ῥουβλίων καὶ εἰσήγαγε τοιαῦτα ἀξίας 4,868,000 ῥουβλίων.

Εἰς τρελλὰ λόγια κουφὸ αὐτί.

Κωνσ/πολις	1,125,000	Βουκουρέστιον	282.070
Βουδαπέστη	617,850	Οὐασιγκτών	278,710
Ῥίον Ἰανέϊρον (Βρασ.)	526,600	Τεχεράνη	230,000
Κάϊρον	570,000	Βρυξέλλαι	210,060
Πεκῖνον	500,000	Χριστιανία	226,420
κατ' ἄλλους	1,650,000	Χάγη (Ὁλλανδία)	205,330
Μαδρίτη	512,150	Ζυρίχη (Ἑλβετία)	165,690
Ῥώμη	512,420	Ἀθῆναι	111,480
Μόναχον	411,000	Βελιγράδιον	58,990
Δρέσδη (Σαξωνία)	336,440	Σοφία	46,590
Κοπεγχάγη	312,860	Βέρνη	56,360
Λισσαβών	301,200	Κετίγνη	2,920
Στοκχόλμη	302,460		

ΠΟΛΕΙΣ ΕΧΟΥΣΑΙ ΑΝΩ ΤΩΝ 100,000 ΚΑΤΟΙΚΩΝ

ΑΓΓΛΙΑ		Σούδδερλανδ	145,613
Λονδῖνον	4,546,000	Βλακβούρν	135,154
Γλασκώβη (Σκωτία)	658,190	Ἀβερδὴν (Σκωτία)	124,940
Λίβερπουλ	634,212	Βράϊτων	123,226
Μάντσεστερ	543,902	Βόλτων	162,221
Βιρμιγχάμη	514,956	Κρουδόν	127,759
Λήϊδ	423,889	Πρεστόν	117,620
Σέφιλδ	361,169	Βίρκενχηδ	115,162
Οὐὲς Χάμ	300,241	Νόρβιχ	113,260
Ἐδιμβοῦργον (Σκ.)	263,640	Βούρνλεϋ	113,081
Βελφὰστ (Ἰρλανδ.)	255,900	Δέρβυ	106,401
Δουβλῖνον (Ἰρλ.)	245,000	Χούδελσφιηλδ	103,464
Βριστόλ	320,911	Γάτεσχηδ	106,552
Βράδφορτ	236,241	Σβάνσεα	103,722
Νόθιγκαμ	239,384	Πλυμούθη	100,037
Χούλ	234,270	**ΑΙΓΥΠΤΟΣ**	
Σάλφορδ	218,244	Κάϊρον	570,060
Νιούκαστελ	228,625	Ἀλεξάνδρεια	319,710
Λίσεστερ	213,851	**ΑΜΕΡΙΚΗ ΒΟΡΕΙΟΣ**	
Πόρτσμουθ	190,741	Νέα Ὑόρκη	1,437,200
Κάρδιφ	165,826	Σικάγον	1,698,570
Δούνδη (Σκωτία)	153,580	Φιλαδέλφεια	1,243,697
Ὄλδχαμ	150,772	Σὰν-Λουΐ	575,230

Καθαρὰ συνείδησις εἶνε καλὸν προσκεφάλαιον.

Βοστόνη	560,890	Ἀμβοῦργον	625,550
Βαλτιμόρη	508,950	Μόναχον	401,000
Ἅγ. Φραγκῖσκος	342,780	Λειψία	399,960
Κιγκινάτη	325,900	Βρεσλαυΐα	378,250
Κλέβελανδ	381,710	Δρέσδη	336,440
Βούφαλο	352,200	Κολωνία	321.560
Νέα Ὀρλεάνη	287,100	Φραγκφούρτη	229,270
Πιστβοῦργον	321,610	Μαγδεμβοῦργον	214,400
Βάσιγκτων	278,710	Ἀννόβερον	209,530
ΑΥΣΤΡΙΑ		Δούσελδορφ	175,980
Βιέννη	1,364,550	Καινιξβέργη	172,790
Πράγα	182,530	Νουρεμβέργη	195,783
Τεργέστη	157,460	Σέμνιτς	161,010
Λεμβέργη	127,940	Στουτγάρδη	158,300
Γράτς	112.000	Ἀλτόνα	148,900
Βουδαπέστη	617,850	Βρέμη	141,890
ΒΡΑΣΙΛΙΑ		Στετῖνον	140,720
Σ. Σαλβαδὸρ Βάχια	174,400	Ἑλβερφελδ	139,330
Περναμβοῦκον	115,500	Στρασβοῦργον	135,600
ΒΕΛΓΙΟΝ		Σαρλστεμβοῦργον	132,370
Ἀμβέρση	282,010	Βάρμεν	126,990
Βρυξέλλαι	210,060	Ἀκουΐσγρανον	126,420
Λιέγη	171,030	Δάνζιγ	125,600
Γάνδη	165,030	Χάλλη	116,300
ΓΑΛΛΙΑ		Βρούνσβικ	115,130
Παρίσιοι	2,536,830	Δορτμούνδη	111,230
Λυών	466,030	Κρέφελδ	107,210
Μασσαλία	442,240	Μανχεϊμ	105,399
Βορδώ	256,900	**ΕΛΒΕΤΙΑ**	
Λίλη	216,270	Ζυρίχη	165,190
Τουλούση	146,960	Βάλη	106,430
Ἅγ. Στέφανος	136,030	**ΙΑΠΩΝΙΑ**	
Ῥουβαί	124,660	Τόκιο	1,440,120
Νάντη	123,900	Ὀσάκα	821,230
Χάβρη	119,470	Κιότο	351,139
Ῥουένη	113,220	Ναγόγια	244,145
Ῥημοί	107,963	Κοβέ	215,780
ΓΕΡΜΑΝΙΑ		Ὑοκαχάμα	193,760
Βερολῖνον	1,677,300	Ἰροσχίμα	122,306
		Ναγασάκη	107,422

Ὁ φρόνιμος προφυλάσσεται σήμερον δι' αὔριον.

ΙΝΔΙΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑΙ

Βομβάη	821,760
Καλκούτα	810,780
Ὑδεραβάτ	415,040
Λουκνῶβ	273,000
Βεναρές	219,460
Δελχῆ	192,570
Μανδαλάϋ	188,800
Καουμπόρ	188,700
Βαγκαλόρ	180,360
Ῥαγκοῦν	180,320
Λαχόρη	176,850
Ἀλλαχαβάδ	175,240

ΙΣΠΑΝΙΑ

Μαδρίτη	512,150
Βαρκελόνη	509,590
Βαλεντία	204,768
Σεβίλη	146,200
Μαλάγα	125,570
Μουρκία	108,400

ΙΤΑΛΙΑ

Νεάπολις	544,030
Ῥώμη	512,420
Μιλάνον	492,160
Τουρίνον	352,300
Παλέρμον	292,800
Γένουα	237,480
Φλωρεντία	216,050
Ἐνετία	157,780
Βολωνία	158,970
Μεσήνη	156,550
Κατάνη	134,680
Λιβόρνον	105,770

ΚΙΝΑ

Πεκῖνον	500,000
» κατ' ἄλλους	1,050,000
Καντών	2,500,000
Τιὲν-Τσίν	1,000,000
Χὰν-Κέου	856,000
Χὰγκ-Τσέου	700,000
Φοὺ-Τσέου	650,000
Σοὺ-Τσέου	500,000
Σαγκάη	615,300
Τσοὺν-Κίγκ	300,000
Νὶγκ-Πό	255,000
Τσὶγκ-Κιάγκ	140,000

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Ἀμστερδάμη	523,550
Ῥοτερδάμη	319,860
Χάγη	205,330
Οὐτρέχτη	102,000

ΠΕΡΣΙΑ

Τεχερανη	230.000
Ταυρίς	180,000
Ἰσπαχάν	80,000

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Λισσαβών	301,200
Πόρτον	138,860

ΡΩΣΣΙΑ

Πετρούπολις	1,267,000
Μόσχα	1,035,700
Βαρσοβία	638,200
Ὀδησσός	405,000
Λόδζ	315,209
Ῥίγα	283,000
Κίεβον	247,300
Χαρκόβ	174,800
Βίλνα	159,300
Σαρατόβ	137,100
Καζάν	131,500
Αἰκατερινοσλάβ	121,216
Τούλα	111,000
Ῥοστόβ	119,880
Ἀστραχάν	113,000
Κισνόβ	108,800

ΤΟΥΡΚΙΑ

Κων/πολις	1,125,000

Ὅταν ὁ τρελλὸς σιωπᾷ φαίνεται σοφός.

Σμύρνη	201,000	Βαγδάτη	145,000
Δαμασκός	140,500	Χαλέπιον	127,150
Θεσσαλονίκη	150,000	Βηρυτός	119,000

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἱστορικὸν τῶν ταχυδρομείων. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες μετεβίβαζον τὰς ἐπιστολὰς αὐτῶν διὰ πεζῶν ἀγγελιαφόρων. Ὁ μέγας Ἀλέξανδρος ἐχρησιμοποίησε πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐφίππους, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι μετὰ τὴν τερατσίαν ἐπέκτασιν τοῦ κράτους αὐτῶν μετεχειρίζοντο ἁμάξας καὶ πλοῖα, ἀλλὰ ταῦτα ἐξυπηρέτουν μόνον τὴν κυβέρνησιν. Ἡ συστηματικωτέρα σύστασις τῶν ταχυδρομείων ὀφείλεται εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Taxis, τὰ μέλη τῆς ὁποίας, καταγόμενα ἐκ Μιλάνου, ἀνέλαβον ἐπὶ τῆς ἐποχῆς Φρειδερίκου τοῦ Γ' (1440—1493) κατ' ἀρχὰς μὲν μόνον τὴν τακτικὴν μεταβίβασιν τῆς ἀλληλογραφίας τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς, βαθμηδὸν δὲ ἔσχον τὸ μονοπώλιον τῶν ἐν τῷ μεγάλῳ γερμανικῷ κράτει ταχυδρομείων, ἐξυπηρετούντων καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν ἰδιωτῶν. Τῷ 1615 ὁ *Λαμοράλ Ταξὶς* ὠνομάσθη Γενικὸς Διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων τοῦ Κράτους, καὶ τῷ ἐδόθη ἡ ἐκμετάλλευσις αὐτῶν ὡς κληρονομικὸν φέουδον, ἀλλὰ πολλοὶ ἡγεμόνες τῆς Γερμανίας δὲν ἐδέχθησαν τὸ τοιοῦτον καὶ ἵδρυσαν ἴδια ταχυδρομεῖα. Εἶτα τὰ ταχυδρομεῖα εἰσήχθησαν καὶ εἰς τὰς λοιπὰς χώρας, τῷ δὲ 1875 ἱδρύθη ἐν Βέρνῃ ὁ *Διεθνὴς Ταχυδρομικὸς Σύνδεσμος*, περιλαμβάνων ἅπαντα σχεδὸν τὰ κράτη τῆς Γῆς. Κύριον ἀποτέλεσμα τῆς ἱδρύσεως αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἡ ἀντὶ ὁμοίου τέλους μεταβίβασις τῶν ταχυδρομικῶν ἀντικειμένων ἀνὰ πᾶσαν τὴν ὑφήλιον. Ὁ σύνδεσμος οὗτος τῷ 1900 κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς εἰκοσιπενταετηρίδος αὐτοῦ ἐξετύπωσε τὸ ἄνω γραμματόσημον.

Σύρε νερὸ ὅσο τὸ σχοινὶ βρίσκεται 'ς τὸ πηγάδι.

Κράτη	Έτος	Ταχυδρομικὰ καταστήμ.	Ἐπιστολαὶ καὶ ἐπιστ. δελτάρια	Ἐφημερίδες καὶ ἔντυπα
Ἀγγλία	1899—1900	21,574	2,647,000,000	866,000,000
Ἀγγλ. Ἰνδίαι	1898—1899	10,505	419,134,096	32,122,502
Αἴγυπτος	1899	290	12,570,000	8,831,000
Αὐστροουγγαρία	1898	10,711	1,124,882,000	382,834,000
Ἀμερικὴ Βόρ.	1897—1898	74,831	3,497,454,000	2,339,379,000
Βέλγιον	1899	1,069	212,122,043	242,625,368
Βουλγαρία	1898	—	17,163,000	15,421,000
Γαλλία	1898	9,203	1,042,872,000	1,390,946,000
Γερμανία	1899	36,464	5,567,937,918	2,373,763,994
Δανία	1898	1,070	78,343,000	86,915,000
Ἑλβετία	1899	1,505	199,944,000	62,868,000
Ἑλλὰς	1898	372	9,667,000	8,230,000
Ἰαπωνία	1898—1899	4,145	601,006,229	—
Ἱσπανία	1898	3,149	142,250,000	121,827,000
Ἰταλία	»	8,015	308,004,000	306,707,000
Ὁλλανδία	1899	1,307	159,312,000	153,913,000
Πορτογαλία	»	2,558	38,463,000	27,114,000
Ῥουμανία	»	3,387	20,839,306	29,220,893
Ῥωσσία	1898	10,236	402,208,000	292,921,000
Σερβία	1899	125	18,443,000	—
Σουηδία Νορβηγία	»	2,363	48,476,300	59,923,100
Τουρκία	1894—1895	1,018	14,951,000	4,354,000

Τὸ Μαυροβούνιον ἔχει 18 ταχυδρομικὰ καταστήματα, ἡ δὲ Περσία 97.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἱστορικὸν τῶν τηλεγράφων. Τῷ 1753 ἐγένοντο ἀπόπειραι πρὸς χρησιμοποίησιν τοῦ ἐκ τριβῆς παραγομένου τότε ἠλεκτρισμοῦ, ἀλλ' εἰς οὐδὲν ἀπέληξαν. Ἡ ἀνακάλυψις ὅμως τοῦ γαλβανισμοῦ ἔδωκε νέας ἐλπίδας ἐπιτυχίας. Καὶ πράγματι ὁ Sömmering ἐν Μονάχῳ (1809) ἐφεῦρε σύστημα ἀρκετὰ πρακτικόν, ἀλλ' ἡ σύστασις ὁλοκλήρων γραμμῶν ἠλεκτροτηλεγραφικῶν κατωρθώθη μόλις μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ἠλεκτρομαγνητισμοῦ. Τὸ πρῶτον σχέδιον τοῦ Ampère (1820) δὲν ἐξετελέσθη, ἐγένετο δὲ δεκτὸν τὸ τῶν Gauss καὶ Weber ἐν Γοτίγγῃ (1833) καὶ ἐπεκράτησε τέλος σχεδὸν ἀποκλειστικῶς τὸ ὑπὸ τῶν ἄλλων τελειοποιηθὲν σύστημα τοῦ Ἀμερικανοῦ Μόρς.

Ξηρὸ ψωμὶ εἶνε ἐλευθερία.

Ἀφότου ὁ τηλέγραφος ἐγένετο σπουδαῖον καὶ γενικὸν μέσον συγκοινωνίας, ἐπεκράτησεν ἡ πεποίθησις ὅτι δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν σκοπόν του μόνον ὅταν ἀνήκῃ εἰς τὰς κυβερνήσεις, ὡς τὰ ταχυδρομεῖα. Εἰς τοῦτο συνετέλεσεν ἡ σημασία του διὰ τὴν διπλωματείαν, τὴν διοικητικὴν καὶ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ἡ ἀνάγκη νὰ ἐμποδίζωνται τηλεγραφήματα, δυνάμενα νὰ βλάψωσι τὰ κράτη, ἡ ἀνάγκη τῆς τηρήσεως τοῦ μυστικοῦ τῶν τηλεγραφημάτων κτλ. Ἕνεκα τούτου εἰς ὀλίγας μόνον πολιτείας, ὡς π. χ. εἰς τὴν Βορειοαμερικανικὴν συμπολιτείαν ἡ τηλεγραφικὴ ὑπηρεσία εὑρίσκεται ἀκόμη εἰς χεῖρας ἰδιωτικῶν ἑταιριῶν.

Κράτη	Ἔτος	Τηλεγραφ. καταστήμ.	Μῆκος τηλεγρ. γραμμῶν εἰς χιλόμετρα	Τηλεγραφήματα Ἐσωτερικὰ	Τηλεγραφήματα Διεθνῆ
Ἀγγλία	1899	8,468	70,017	90,415,123	—
Ἀγγλικαὶ Ἰνδίαι	»	1,719	83,313	5,448,600	—
Αἴγυπτος	»	250	3,369	2,958,258	—
Αὐστροουγγαρία	1898	8,198	76,213	21,652,870	—
Ἀμερικὴ Βόρειος[1]	1899	22,285	305,538	61,398,157	—
Βέλγιον	»	1,091	6,372	3,300,944	3,363,927
Βουλγαρία	1898	189	5,245	1,054,494	230,173
Γαλλία	»	8,531	127,853	35,682,829	5,759,646
Γερμανία	1899	23,729	125,458	29,912,880	4,840,913
Δανία	1900	170	6,789	595,424	1,461,347
Ἑλβετία	1899	2,087	7,059	1,660,994	1,698,030
Ἑλλὰς	1898	221	8,379	902,872	319,048
Ἰαπωνία	1998-99	4,145	24,063	13,731,466	292,606
Ἱσπανία	1898	1,428	31,992	4,213,250	1,061,165
Ἰταλία	»	3,841	43,971	8,447,575	2,092,665
Μαυροβούνιον	»	20	575	68,606	—
Ὁλλανδία	1899	977	5,937	2,716,485	2,501,835
Περσία	1898	104	7,184	—	—
Πορτογαλία	1897	425	7,381	2,554,791	2,117,351
Ῥουμανία	1899	563	6,931	1,588,585	497,154
Ῥωσσία	1898	2,597	147,792	13,865,108	2,295,249
Σερβία	1899	142	4,068	901,929	155,298
Σουηδία Νορβηγία	»	660	11,537	1,418,167	818,062
Τουρκία	1894-95	666	36,138	3,124,168	—

1. Ὑπάρχουσι πληροφορίαι μόνον διὰ τὴν Western Union Telegraph.

Μὴ ἄνοιγε μία τρύπα διὰ νὰ κλείσῃς ἄλλην.

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Τηλέφωνον. Οὕτω καλεῖται συσκευή, διὰ τῆς ὁποίας οἱ φθόγγοι τῆς φωνῆς μεταδιδάζονται εἰς μακρυνὰς ἀποστάσεις. Ὁ Weinhold εἶχε παρουσιάσει συσκευὴν συνισταμένην ἐκ νήματος (σπάγγου) ἢ σύρματος τεταμένου, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἦσαν ἐστερεωμένα εἰς δύο ἠχητικὰ κιβώτια ἐκ λεπτοῦ ξύλου ἀνευ σκεπάσματος, λέξεις δὲ προφερόμεναι πλησίον τοῦ ἑνὸς ἄκρου ἠκούοντο εἰς τὸ ἕτερον ἐξ ἀποστάσεως 600 μέτρων. Εὑρηνέσταται δὲ ἦσαν αἱ λέξεις, ἂν ἀντὶ τοῦ ξυλίνου κιβωτίου ἐτίθεντο μεμβράναι τεταμέναι. Ἀλλὰ τελειότερον τούτου εἶνε τὸ ἠλεκτρικὸν τηλέφωνον, ἐφευρεθὲν τῷ 1860 ἢ 1861 ὑπὸ τοῦ Reis, διὰ τῆς τελειοποιήσεως δὲ αὐτοῦ προέκυψαν τὰ σημερινὰ τηλέφωνα, βαθμηδὸν τελειοποιούμενα.

Τὸ εὔωνον καὶ ἁπλοῦν τῆς ὑπηρεσίας ἐν τῇ τηλεφωνικῇ συγκοινωνίᾳ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν τοῦ τηλεγράφου, ἐπέφερε τὴν ταχίστην διάδοσιν αὐτῆς, κατὰ πρῶτον κυρίως ἐν Ἀμερικῇ, ὅπου τῷ 1880 αἱ πλεῖσται σημαντικαὶ πόλεις τῆς Συμπολιτείας ἦσαν συνδεδεμέναι διὰ τηλεφωνικῶν γραμμῶν, εἶτα δὲ εἰς Εὐρώπην. Ἐν Γερμανίᾳ συνδέονται σήμερον διὰ τηλεφώνου **13.175** πόλεις. Ἐν Εὐρώπῃ τὸ τηλέφωνον εἶνε κτῆμα τῶν κυβερνήσεων, ὡς καὶ ὁ τηλέγραφος, ἀλλ' ἐν τῇ Βορειογερμανικῇ συμπολιτείᾳ αἱ τηλεφωνικαὶ γραμμαὶ εἶνε εἰς χεῖρας τῶν ἰδιωτῶν. Ἤδη γίνεται σκέψις νὰ συνδεθῇ διὰ τηλεφώνου ἡ Εὐρώπη μετὰ τῆς Ἀμερικῆς, οὕτω δὲ οἱ Εὐρωπαῖοι καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ οὐ μόνον νὰ συνενοῶνται διὰ τοῦ τηλεγράφου ἀλλὰ καὶ νὰ *συνδιαλέγωνται.*

Κράτη	*Ἔτος*	*Τηλεφωνικοὶ σταθμοί*	*Συνδιαλέξεις διὰ τηλεφών.*
Ἀγγλία	1898—1899	—	7,066,609
Ἀγγλικαὶ Ἰνδίαι	»	2,886	—
Αὐστροουγγαρία	1898	39,821	129,087,032
Ἀμερικὴ Βόρειος	1900	557,979	—
Βέλγιον	1899	13,620	35,035,609
Βουλγαρία	1898	362	—
Γαλλία	»	53,449	141,226,883
Γερμανία	1899	—	621,395,828
Δανία	1898	21,825	42,131,955
Ἑλβετία	»	35,824	19,969,576

Θάνατος λύκου ὑγιεία προβάτων.

Κράτη	*Ἔτος*	*Τηλεφωνικοὶ σταθμοί*	*Συνδιαλέξεις διὰ τηλεφών.*
Ἑλλὰς	1898	151	373,000
Ἰαπωνία	1898—1899	8,190	27,739,682
Ἰσπανία	1898	11,793	—
Ὁλλανδία	»	12,345	16,609,594
Ῥουμανία	»	2,951	911,246
Ῥωσσία	»	23,841	103,389,388
Σουηδία καὶ Νορβηγία	»	25,234	53,296,731

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΙ

ΕΥΡΩΠΗ

Ἀγγλία	χιλιόμ.	41,576
Αὐστροουγγαρία	»	34,514
Βέλγιον	»	4,595
Βοσνία	»	877
Βουλγαρία	»	1,562
Γαλλία	»	42,437
Γερμανία	»	50,961
Δανιμαρκία	»	2,746
Ἑλβετία	»	3,926
Ἑλλὰς	»	952
Ἰταλία	»	15,696
Ἰσπανία	»	13,084
Λουξεμβοῦργον	»	473
Μάλτα	»	18
Ὁλλανδία	»	2,805
Πορτογαλία	»	2,362
Ῥουμανία	»	3,396
Ῥωσσία (εὐρωπ.)	»	50,885
Σουηδία Νορβηγία	»	10,707
Σερβία	»	562
Τουρκία (εὐρωπ.)	»	1,993
Φινλανδία	»	2,838
Τὸ ὅλον	»	288,960

ΑΣΙΑ

Ἀγγλ. Ἰνδίαι	χιλιόμ.	37,783
Γαλλικὴ Ἰνδοσιν.	»	71
Ἰαπωνία	Χιλιόμ.	7,100
Κίνα	»	480
Περσία	»	13
Ῥωσσία	»	10,122
Τουρκία (ἀσιατ.)	»	2,507
Κορέα	»	42
Κοχιγγίνα	»	82
Τογκῖνον	»	103
Σενεγάλη	»	159
Ῥεουνιὼν	»	127
Κεϋλάνη	»	478
Τὸ ὅλον	»	59,057

ΑΦΡΙΚΗ

Αἴγυπτος	χιλιόμ.	4,401
Ἀλγερία	»	3,472
Κογκὸ	»	398
Τῆνυς	»	1,422
Ἀκρωτήριον	»	3,781
Νατὰλ	»	764
Ῥοδεσία	»	764
Ἀνατ. Ἀφρικὴ	»	582
Τρανσβαὰλ	»	1,247
Ὀράνζ	»	821
Τὸ ὅλον	»	17,818

ΑΜΕΡΙΚΗ

Ἀργεντίνη	χιλιόμ.	16,399

Στὸ φαγητὸ εἶνε ὅλοι σύμφωνοι.

Βρασιλία	χιλιόμ.	14,038
ὑπὸ κατασκευὴν	»	8,034
Βολιβία	»	972
Γουϊάνη (Ἀγγλ.)	»	34
Ἡνωμ. Πολιτεῖαι	»	300,693
Δομινικανὴ	»	188
Ἐκουαδὸρ	»	96
Ἀγγλ. Ἀποικίαι	»	3,847
Γουατεμάλα	»	640
Βενεζουέλα	»	852
Περοῦ	»	1,667
Καναδᾶς	»	27,761
Κολομβία	»	557
Κόστα Ῥίκα	»	261
Χιλῆ	»	4,586
Νέα Γῆ	»	1,027
Χονδουρᾶς	»	92
Μεξικὸν	»	14,573
Νικαράγουα	»	146
Οὐρουγουάη	»	1,624
Παραγουάη	»	247
Τὸ ὅλον	»	398,334

ΝΗΣΟΙ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Αὐστραλία	χιλιόμ.	24,000
Φιλιππίναι	»	192
Πορτορίκο	»	195
Κοῦβα	χιλιόμ.	2,449
Μαρτινίκα	»	194
Ἰαμάϊκα	»	298
Βαρβὰδ	»	93
Τρινιτὲ	»	130
Νῆσοι Μορὶς	»	162
Σαλβαδὸρ	»	117
Τὸ ὅλον	»	28,830

Τὸ ὅλον μῆκος τῶν σιδηροδρόμων τῆς ὑφηλίου ἔχει ὡς ἑξῆς·

Εὐρώπη	χιλιόμ.	288,960
Ἀσία	»	59,057
Ἀφρικὴ	»	17,816
Ἀμερικὴ	»	398,334
Αὐστραλία καὶ λοιποὶ νῆσοι	»	28,830
Τὸ ὅλον	»	790,000

ἤτοι μέτρα **790,000,000**. Ἐπειδὴ δὲ ἡ περίμετρος τῆς Γῆς εἶνε ἴση μὲ **40,000,000** μέτρων, οἱ διάφοροι σιδηρόδρομοι δύνανται νὰ σχηματίσωσι περὶ αὐτὴν περίπου **20 ζώνας**.

ΣΤΟΛΟΙ

Ἀγγλία (1900). Σκάφη θωρηκτὰ καὶ μὴ **339** τόννων ὁμοῦ **1.267.805** καὶ δυνάμεως ἵππων **2.488.300**. Τηλεβόλα ὁλκῆς ἀνωτέρας τῶν 10 ἑκατοστομέτρων **2241**. Πλήρωμα **84.775** ἄνδρες.

Σκάφη ἀρχαίας κατασκευῆς **225**, τόννων **468.910**. δυνάμεως ἵππων **335.320** φέροντα **905** τηλεβόλα καὶ πλήρωμα **32.095** ἀνδρῶν.

Τορπιλοβόλα **90** Ἀης τάξεως μετὰ πληρώματος **1600** ἀνδρῶν, καὶ **170** Βας τάξεως.

Διάφορα ἀτμόπλοια καὶ ἱστιοφόρα **247**.

Ναυπηγεῖ **6** μεγάλα θωρηκτὰ μὲ **96** τηλεβόλα, **18** μικρότερα μὲ **258** τηλεβόλα, **8** σκάφη μὲ **64** τηλεβόλα, **12** ἀντιτορπιλικὰ καὶ **6** ἀτμόπλοια.

Ναυάρχους ἔχει **24**, ἀξιωματικοὺς **7.589** καὶ ὑπαξιωματικοὺς ναύτας καὶ πεζοναύτας **107.568**. Ἐν καιρῷ πολέμου ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἀναβιβάζεται εἰς **9.489** ἀξιωματικοὺς καὶ **134.368** ὑπαξιωματικούς, ναύτας καὶ πεζοναύτας.

Αὐστροουγγαρία (1900) Σκάφη **131**, ἐξ ὧν **11** θωρηκτὰ (1887—1896) καὶ **84** τορπιλοβόλα. Τὰ πάντα ἔχουσι χωρητ. **1.332.422** τόννων, δύναμιν ἵππων **238.385**, τηλεβόλα **879** καὶ πλήρωμα **14.253** ἀνδρῶν. Περιπλέον 4 ἱστιοφόροι δρόμονες καὶ 4 ἕτερα ἱστιοφόρα χρησιμεύοντα ὡς ναυτικαὶ σχολαί.

Ναυπηγεῖ δύο θωρηκτά. Τῷ 1899 εἶχεν ἕνα ναύαρχον, δύο ὑποναυάρχους καὶ **7.500** ναύτας.

Ἀμερικὴ (Ἡνωμένοι Πολιτεῖαι 1899). Σκάφη **78**, ἐξ ὧν **9** θωρηκτά, τόννων **209.825**, δυνάμεως ἵππων **317.455**, τηλεβόλα **434** καὶ πλήρωμα **13.736** ἀνδρῶν. Ὑπὸ ναυπήγησιν **53** σκάφη μικρὰ καὶ μεγάλα, φέροντα **304** τηλεβόλα καὶ πλήρωμα **6.187** ἀνδρῶν. Περιπλέον ἔχει **65** μικρότερα σκάφη.

Ἔχει **1** ναύαρχον, **18** ὑποναυάρχους, **14.501** ναύτας καὶ **3.436** πεζοναύτας. Τὸ ὅλον ἀξιωματικοί, ὑπαξιωματικοί, ναῦται καὶ πεζοναῦται **19.703**.

Γαλλία (1900). Θωρηκτὰ Ἀης τάξεως **20**, ἀντιτορπιλικὰ **14**, τορπιλικὰ **252** κτλ. Τὸ ὅλον σκάφη **419** τόννων **698.776** καὶ δυνάμεως ἵππων **651.810**. Τηλεβόλα **3.593** καὶ πλήρωμα **53.381** ἀνδρῶν.

Ναυπηγεῖ **2** μεγάλα θωρηκτά, **13** μικρότερα, **10** ἀντιτορπιλοβόλα, **27** τορπιλοβόλα κτλ., Τὸ ὅλον **62** σκάφη, φέροντα **642** τηλεβόλα καὶ πλήρωμα **10.238** ἀνδρῶν.

Προσωπικόν. **15** ὑποναύαρχοι, **30** ἀντιναύαρχοι, καὶ **63.664** ἀξιωματικοί, ὑπαξιωματικοί, ναῦται κτλ.

Γερμανία (1900). **14** θωρηκτὰ Ἀης τάξεως, **8** μικρότερα, **13** θωρηκταὶ κανονιοφόροι κτλ. Τὸ ὅλον σκάφη **105** χωρητικότητος τόννων **376.802** καὶ δυνάμεως **471.330** ἵππων. Δὲν ὑπάρχουσιν ἐπίσημοι πληροφορίαι περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τορπιλοβόλων καὶ τηλεβόλων.

Ὑπὸ ναυπήγησιν **5** θωρηκτὰ Ἀης τάξεως καὶ **6** μικρότερα.

Προσωπικὸν **2** ναύαρχοι, **4** ἀντιναύαρχοι, **10** ὑποναύαρχοι, καὶ **29.628** ἀξιωματικοί, ὑπαξιωματικοὶ καὶ ναῦται.

Δανιμαρκία (1900). Σκάφη **64**, ἐξ ὧν **6** θωρηκτὰ καὶ **27** τορπιλοβόλα, τόννων **431.102**, δυνάμεως ἵππων **66.940** καὶ φέροντα **346** τηλεβόλα. Περιπλέον ἔχει **35** μικρότερα σκάφη.

Προσωπικὸν **1** ὑποναύαρχος, **2** ἀντιναύαρχοι, **277** ἀξιωματικοὶ καὶ **1137** ὑπαξιωματικοὶ καὶ ναῦται.

Οἱ φίλοι ἀξίζουν περισσότερον ἀπὸ τὰ χρήματα.

Προτιμώτερον νὰ σὲ φθονοῦν παρὰ νὰ σὲ οἰκτίρουν.

Ελλας (1900). Σκάφη **45**, ἐξ ὧν **3** θωρηκτά, **1** θωρηκτὴ κορβέτα, τὰ δὲ λοιπὰ τορπιλοβόλα καὶ διάφορα. Τόννοι **27.493** δύναμις **35.834** ἵππων, τηλεβόλα **194** καὶ προσωπικὸν **3.083** ἄνδρες.

Ιταλια (1900). Σκάφη **336**, ἐξ ὧν **12** θωρηκτὰ Αης τάξεως. Τόννοι **387.177**, δύναμις **640.936** ἵππων, τηλεβόλα **563** ἀνώτερα τῶν **10** ἑκατοστομέτρων καὶ **1355** κατώτερα, καὶ πλήρωμα **25.878** ἀνδρῶν. **1** ναύαρχος, **6** ὑποναύαρχοι καὶ **13** ἀντιναύαρχοι.

Ὑπὸ ναυπήγησιν **2** θωρηκτὰ Αης τάξεως, **1** δευτέρας καὶ **5** ἀντιτορπιλικά.

Ιαπωνια (1900). Σκάφη **53**, ἐξ ὧν **4** θωρηκτὰ Αης τάξεως καὶ **2** δευτέρας. Τόννοι **187.103**, δύναμις ἵππων **309.358** καὶ τηλεβόλα **895**. Περιπλέον **12** ἀντιτορπιλοβόλα ναυπηγηθέντα ἐν Εὐρώπῃ καὶ **38** τορπιλοβόλα.

Ὑπὸ ναυπήγησιν **2** θωρηκτὰ Αης τάξεως, ὧν ἕκαστον ἔχει χωρητικότητα **15.240** τόννων, καὶ φέρει **50** τηλεβόλα, **6** μικρότερα καὶ **35** τορπιλοβόλα.

Προσωπικὸν **2** ναύαρχοι, **9** ὑποναύαρχοι, **20** ἀντιναύαρχοι, **1770** ἀξιωματικοί, **4.956** ὑπαξιωματικοὶ καὶ **19.768** ναῦται.

Ισπανια (1900). Σκάφη **39** ἐξ ὧν ἓν μόνον θωρηκτὸν[1] 2ας τάξεως. Τόννοι **85.420**, δύναμις ἵππων **110.221** καὶ τηλεβόλα **468**.

Προσωπικὸν (1896). **1** ναύαρχος, **6** ὑποναύαρχοι, **15** ἀντιναύαρχοι καὶ **753** ἀξιωματικοί.

Κινα (1900). Σκάφη **23**, τόνν. **43.658**, δύναμις ἵππων **114.000** καὶ τηλεβόλα **203**. Περιπλέον **5** κανονιοφόροι καὶ **26** τορπιλοβόλα. Ἄγνωστος ὁ ἀριθμὸς τοῦ πληρώματος τοῦ στόλου.

Ολλανδια (1900). Σκάφη **98**, ἐξ ὧν **15** θωρηκτὰ καὶ **12** μικρότερα, **26** κανονιοφόροι, **37** τορπιλοβόλα κτλ. Τόν. **103.698** δύναμις ἵππων **145.999**, τηλεβόλα **691** καὶ πλήρωμα **8.196** ἀνδρῶν.

Πορτογαλια (1900). Σκάφη **27**, τόννων **28.387**, δυνάμεως ἵππων **39.610** καὶ τηλεβόλα **205**.

Προσωπικὸν **1** ἀρχιναύαρχος, **1** ναύαρχος, **2** ὑποναύαρχοι, **5** ἀντιναύαρχοι, **265** ἀξιωματικοὶ καὶ **4.829** ναῦται.

Ρωσσια (1900). ***Στόλος Βαλτικῆς***. Σκάφη **215**, ἐξ ὧν **10** θωρηκτὰ Αης τάξεως. Τόν. **379.067** δύναμις ἵππων **563.884** καὶ τηλεβόλα **1932**. Περιπλέον **46** μικρὰ σκάφη.

Ναυπηγεῖ **7** θωρηκτὰ τόννων **80.000** καὶ δυνάμεως **93.000** ἵππων, **10** μικρότερα καὶ **19** τορπιλοβόλα Αης τάξεως τόννων **5.210** καὶ δυνάμ. ἵππων **84.900**.

Στόλος Εὐξείνου. Σκάφη **66**, τόννων **139.290**, δυνάμεως ἵππων **158.810** καὶ φέροντα **471** τηλεβόλα. Περιπλέον **3** ἀτμόπλοια διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν λιμένων καὶ **13** ἀτμόπλοια τοῦ ἐθελοντικοῦ στόλου, χωρητικότητος **113.674** τόννων καὶ δυνάμεως **65.433** ἵππων.

Ὑπὸ ναυπήγησιν **2** θωρηκτά, **2** καταδρομικὰ Αης τάξεως, **4** ἀντιτορπιλοβόλα εἰς Νικολάϊεφ, **1** θωρηκτὸν Αης τάξεως, **1** καταδρομικὸν καὶ **5** ἀντιτορπιλοβόλα εἰς Γαλλίαν καὶ ἓν καταδρομικὸν εἰς Στετῖνον.

Στόλος Σιβηρίας. Σκάφη **34**, τόννων **14.547** δυνάμεως **39.831** ἵππων καὶ φέροντα **123** τηλεβόλα. Ὑπὸ ναυπήγησιν **4** τορπιλοβόλα καὶ ἕτερα **3** εἰς Γενισέϊ, **1** ἑλικοφόρον ἀμπόλοιον καὶ **1** ἰστιοφόρον.

Στόλος τῆς Κασπίας. **2** κανονιοφόροι καὶ **6** ἀτμόπλοια.

Προσωπικὸν **1** ἀρχιναύαρχος, **11** ναύαρχοι, **22** ὑποναύαρχοι, **33** ἀντιναύαρχοι, **1.241** ἀξιωματικοὶ καὶ **45.380** ναῦται.

Σουηδια (1900). Σκάφη **45**, ἐξ ὧν **4** θωρηκτὰ (1897-1900) τόν. **28.553**, δυνάμεως **49.690** ἵππων, φέροντα **212** τηλεβόλα καὶ ἕξοντα πλήρωμα **2.544** ἀνδρῶν. Περιπλέον **3** ἰστιοφόροι κορβέται καὶ **15** μικρότερα σκάφη. Ναυπηγεῖ **4** τορπιλοβόλα καὶ **1** καταδρομικόν.

Τουρκια (1900). Σκάφη **42**, τόννων **66.947** καὶ δυνάμεως ἵππων **51.411**, φέροντα **153** τηλεβόλα. Περιπλέον **24** μὴ θωρηκτά, τόννων **23.226**, δυνάμεως ἵππων **8.570** καὶ φέροντα **100** τηλεβόλα. Ἐκτὸς τούτων ἔχει πολλὰ μεταφορικὰ ἀτμόπλοια, πολλὰ τορπιλοβόλα, **51** ἀτμόπλοια τῆς Μαξουσὲ καὶ **10** ἀτμόπλοια ἐν Βασόρᾳ.

Ναυπηγεῖ **1** θωρηκτὸν καταδρομικόν, **1** ἀντιτορπιλικόν, **2** τορπιλοβόλα, **6** καταδρομικά, ἐξ ὧν **2** πρώτης τάξεως, **2** δευτέρας καὶ **2** τρίτης καὶ **9** κανονιοφόρους πρώτης τάξεως.

Προσωπικὸν (1896). **2** ναύαρχοι, **9** ὑποναύαρχοι, **16** ἀντιναύαρχοι, **130** πλοίαρχοι Αης τάξεως, **35** δευτέρας, **300** ὑποπλοίαρχοι. Τὸ ὅλον **997** ἀξιωματικοί, **480** μηχανικοί, **50** ἰατροὶ κτλ. Ὑπαξιωματικοὶ καὶ ναῦται **3.000** καὶ **9.650** πεζοναῦται.

1. Ὡς γνωστὸν ἡ Ἱσπανία ἀπώλεσε τὰ καλλίτερα αὐτῆς πλοῖα εἰς τὸν πόλεμον τῆς Κούβας, ἔνθα ἐναυμάχησε μετὰ τοῦ στόλου τῆς Βορειοαμερικανικῆς Ὁμοσπονδίας.

Πολλοὶ γελοῦν μὲ τὸ ἕνα μάτι καὶ κλαίουν μὲ τὸ ἄλλο.

ΣΤΡΑΤΟΙ ΕΝ ΚΑΙΡΩ ΕΙΡΗΝΗΣ

Ἀγγλία	230,000	Γερμανία	512,000
Αὐστροουγγαρία	380,000	Δανία	7,100
Ἀμερική (Βόρ.)	74,000	Ἑλλάς	24,000
Βέλγιον	51,000	Ἰαπωνία	74,000
Γαλλία	580,000	Ἱσπανία	100,000

Ὁ μὴ ἔχων τίποτε νὰ χάσῃ κοιμᾶται ἥσυχος.

Ἰταλία	300,000	Ἐν καιρῷ πολέμου δύνανται νὰ διαθέσωσιν ἡ μὲν τριπλῆ συμμαχία (Αὐστρία, Γερμανία καὶ Ἰταλία) 7,700,000 ἡ δὲ Γαλλία καὶ Ῥωσσία ὁμοῦ 6,700,000 ἄνδρας.
Πορτογαλία	30,000	
Ῥουμανία	75,000	
Ῥωσσία	858,000	
Σινική	300,000	
Σερβία	22,000	

ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΤΟΛΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΩΝ

ΕΝ ΚΑΙΡῼι ΕΙΡΗΝΗΣ

Κράτη	*Ἔτος*	*Νόμισμα κράτους*		*Φράγκα*
Ἀγγλία [1]	1899	Λίρ. Στερλ.	40,680,000	1,013,340,000
Αὐστρουγγαρία	1901	Κορῶναι	300,392,000	315,411,000
Βέλγιον	1900	Φράγκα	—	54,328,000
Βουλγαρία	»	»	—	20,773,000
Γαλλία	»	»	—	972,014,000
Γερμανία	»	Μάρκα	615,384,000	769,230,000
Δανία	»	Κορῶναι	17,164,000	23,858,000
Ἑλβετία	1899	Φράγκα	—	27,472,000
Ἑλλάς	1900	»	—	25,910,000
Ἱσπανία	»	»	—	180,977,000
Ἰταλία	»	»	—	382,302,000
Λουξεμβοῦργον	»	»	—	464,000
Ὁλλανδία	»	Φλωρίνια	38,576,000	81,010,000
Πορτογαλία	»	Μιλρεῖς	10,328,000	46,476,000
Ῥωσσία	»	Ῥούβλια	410,872,000	1,092,920,000
Ῥουμανία	»	Φράγκα	—	45,940,000
Σερβία	»	»	—	20,031,000
Σουηδία Νορβηγία	1899	Κορῶναι	15,693,000	21,822,000
Τουρκία	1898	Λίρ. Τουρκ.	5,498,000	125,242,000
		Τὸ ὅλον Φράγκα		5,228,520,000

1. Τῷ 1900 ἕνεκα τοῦ κατὰ τοῦ Τρανσβάλ πολέμου ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις ἐνέγραψεν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν αὐτῆς 69,600,000 λίρας στερλίνας τῷ δὲ 1901 ἐζήτησε νέαν πίστωσιν ἐξ 70,000,000. Ἀλλὰ ταῦτα ἐξηντλήθησαν καὶ θὰ ζητήσῃ νέας πιστώσεις.

Φίλος ὅταν δανείζεται, ἐχθρὸς ὅταν πληρώνῃ.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΙΜΟΥ

ΤΟΥΡΚΙΑ

Ἐμπόριον ἐξωτερικὸν 1896-1897 (εἰς γρόσια).

Χῶραι	Εἰσαγωγή	Ἐξαγωγή
Ἀγγλία	856.774.000	631.316.000
Αἴγυπτος	64.917.000	—
Αὐστροουγγαρία	420.299.000	149.678.000
Βέλγιον	49.357.000	22.903.000
Βουλγαρία	67.268.000	36.928.000
Γαλλία	210.094.000	460.665.000
Γερμανία	20.914.000	26.964.000
Ἑλλάς	39.302.000	32.930.000
Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι	2.436.000	28.922.000
Ἰταλία	69.883.000	46.916.000
Ὁλλανδία	17.504.000	37.462.000
Περσία	58.172.000	2.503.000
Ῥουμανία	67.554.000	22.093.000
Ῥωσσία	175.230.000	38.277.000
Τῆνος	2.250.000	3.000
Διάφοροι χῶραι	14.017.000	5.286.000
Τὸ ὅλον Γρ.	2.135.971.000	1.542.846.000

Κυριώτερα εἰσαχθέντα καὶ ἐξαχθέντα εἴδη (1895-96).

Εἰσαχθέντα (εἰς γρόσια)			
Πανικὰ	151.000.000	Φάρμακα καὶ χρώματα	35.200.000
Ζακχάρεις	140.000.000	Ῥωπικὰ εἴδη (Mercerie)	31.900.090
Δημητρ., ἄλευρα	137.000.000	Βούτυρον, τυρὸς	28.400.000
Νήματα	101.300.000	Χάρτης	27.400.000
Καφὲς	93.300.000	Γαιάνθρακες	27.000.000
Δέρματα	56.800.000	Μεταξωτὰ	25.300.000
Ζῶα	54.400.000	Ἐνδύματα	25.300.000
Πετρέλαιον	51.200.000	Ὑαλικὰ	22.700.000
Μανταπόλαι	47.100.000	Μάλλινα καὶ βαμβακερὰ ὑφάσματα	22.100.000
Κασμίρια	40.000.000	Τάπητες	21.500.000
Σιδηρᾶ ἀντικείμενα	39.300.000	Ἐριοῦχα (Τσόχαι)	19.700.000
Ξύλα	37.500.000		
Σίδηρος	37.300.000		

Καλλίτερον ἕνα δράμι φρόνησις παρὰ μία ὀκᾶ ἐπιστήμη.

Ἐξαχθέντα (εἰς γρόσια)

Σταφίδες	219.700.000	Δημητρ., ἄλευρα	37.000.000
Μέταξα ἀκατέργ. καὶ κουκούλια	199.100.000	Ἐλαιόλαδον	34.900.000
Μέταλλα	82.200.000	Σησάμιον	30.500.000
Τυρτίκι	76.700.000	Τάπητες	27.700.000
Ὄπιον	75.200.000	Φάρμακα καὶ χρώματα	26.200.000
Κικκίδια	57.800.000	Σῦκα	25.100.000
Βάμβαξ	56.300.000	Χουρμάδες	23.300.000
Μαλλία	54.000.000	Ζῶα	22.000.000
Δέρματα	49.800.000	Λεπτοκάρυα	21.100.000
Καφὲς	43.900.000	Σπόροι	18.900.000
		Λεμόνια, Πορτοκάλια	16.300.000

ΚΡΗΤΗ

Ἐμπορικὴ κίνησις (24 Ὀκτωβρ. 1898—29 Φεβρουαρ. 1900).

	Εἰσαγωγὴ εἰς φράγκα	Ἐξαγωγὴ εἰς φράγκα
Τουρκία	7.806.000	3.322.000
Ἑλλὰς	6.128.000	470.000
Αὐστροουγγαρία	2.622.000	1.451.000
Ῥουμανία	1.267.000	198.000
Αἴγυπτος	806.000	1.748.000
Ἰταλία	595.000	687.000
Ἀγγλία	169.000	1.482.000
Διάφοροι χῶραι	692.000	951.000
Τὸ ὅλον	20.085.000	10.309.000

Κυριώτερα εἴδη ἐξαγωγῆς (εἰς φράγκα).

Ἐλαιόλαδα	φρ. 5.376.000	Ἀμύλδαλα	φρ. 254.000
Σάπων	» 877.000	Κίτρα	» 243.000
Ξυλοκέρατα (χαροῦπαι)	» 633.000	Δέρματα	» 232.000
Σταφὶς	» 609.000	Βαλανίδια	» 142.000
Οἶνος	» 416.000	Τυρὸς	» 131.000
Ἐλαιοκούκουτσα	» 280.000	Ζῶα	» 130.000
		Κουκούλια	» 108.000

Οἱ καλοὶ λογαριασμοὶ κάμνουν τοὺς καλοὺς φίλους.

ΣΑΜΟΣ

Ἐμπορικὴ κίνησις τοῦ 1900.

Εἰσαγωγὴ γρ. 20.240.208 **Ἐξαγωγὴ** γρ. 18.838.627

Κυριώτερα εἴδη ἐξαγωγῆς.

Οἶνοι	γρ. 11.894.000	Κονιὰκ καὶ ῥακῆ	γρ. 736.000
Δέρματα	» 1.430.000	Καπνὸς	» 564.000
Ἔλαια	» 1.092.000	Χαροῦπαι	» 254.000

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Ἐμπορικὴ κίνησις τοῦ 1899 εἰς φράγκα.

	Εἰσαγωγὴ	Ἐξαγωγὴ
Τουρκία	6.484.000	21.200.000
Αὐστροουγγαρία	18.441.000	4.160.000
Ῥωσσία	2.181.000	152.000
Ῥουμανία	1.658.000	543.000
Γερμανία	8.543.000	3.696.000
Γαλλία	3.225.000	4.915.000
Βέλγιον	1.549.000	3.215.000
Ἀγγλία	12.348.000	9.874.000
Ἰταλία	3.195.000	1.026.000
Διάφοροι χῶραι	2.559.000	4.486.000
Τὸ ὅλον	60.178.	53.467.

Κυριώτερα ἐμπορικὰ εἴδη.

	Εἰσαγωγὴ	Ἐξαγωγὴ
Ζῶα	321.000	4.764.000
Ζωϊκαὶ τροφαί	839.000	3.458.000
Δημητριακά	670.000	32.801.000
Ἀποικιακά	4.702.000	69.000
Πνευματώδη ποτά	120.000	2.663.000
Φάρμακα, χημ. προϊόντα, χρώματα	2.050.000	82.000
Ῥητίνη κτλ.	2.697.000	285.000
Ὕελοι	2.162.000	31.000
Μέταλλα καὶ μεταλλικὰ εἴδη	5.455.000	592.000
Ξύλα καὶ ξύλινα εἴδη	2.677.000	690.000
Χάρτης καὶ πρῶται ὕλαι	1.547.000	21.000

Ἡ πεῖρα εἶνε ἄφωνος διδάσκαλος.

	Εἰσαγωγή	Ἐξαγωγή
Δέρματα	2.849.000	3.184.000
Ὑφάσματα	20.676.000	4.075.000
Ἐργαλεῖα καὶ μηχαναί	5.329.000	80.000

ΕΛΛΑΣ

Ἐμπορικὴ κίνησις ἀπὸ τοῦ 1895—1899.

Εἰσαγωγὴ (φρ.).

1895	1896	1897	1898	1899
109,610,000	116,276,000	116,363,000	152,084,000	128,086,000

Ἐξαγωγὴ (φρ.).

72,183,000	72,477,000	81,709,000	89,438,000	94,666,000

Ἐμπορικὴ κίνησις τοῦ 1897.

	Εἰσαγωγή	Ἐξαγωγή
Τουρκία	8.744.000	4.869.000
Ῥουμανία	549.000	842.000
Ῥωσσία	29.257.000	2.435.000
Αὐστροουγγαρία	11.584.000	8.086.000
Ἰταλία	2.778.000	5.233.000
Γερμανία	7.550.000	4.734.000
Γαλλία	11.687.000	7.642.000
Βέλγιον	2.952.000	7.617.000
Ὁλλανδία	761.000	6.460.000
Ἀγγλία	29.487.000	26.763.000
Αἴγυπτος	884.000	2.147.000
Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι	3.891.000	3.644.000
Διάφοροι Χῶραι	6.219.000	1.237.000
Τὸ ὅλον	116.363.000	81.709.000

Κυριώτερα ἐμπορικὰ εἴδη.

Εἰσαγωγὴ (φρ.).			
Δημητριακὰ	33.118.000	Δέρματα	3.565.000
Βαμβακερὰ ὑφάσμ.	8.643.000	Ζάκχαρις	3.078.000
Γαιάνθρακες	8.328.000	Βάμβαξ	2.825.000
Μάλλινα εἴδη	6.039.000	Καφὲς	2.678.000
Παστόψαρα	4.661.000	Χάρτης	2.557.000
		Ζῶα	1.593.000

Κάμνε ὅ,τι χρεωστεῖς, ἔσο ὅ,τι δύνασαι.

Νήματα	1.460.000	Ἐλαιόλαδον	4.646.000
Σίδηρος	1.400.000	Μαγγανέζια	3.332.000
Ξυλεία οἰκοδομήσ.	1.245.000	Ζίγγος	3.256.000
Μεταλλικὰ σύρματα	1.056.000	Σῦκα	2.553.000
Ἐλουργήματα	922.000	Κηκίδια	1.966.000
Μεταξωτὰ	918.000	Καπνὸς	1.899.000
		Κονιὰκ	1.081.000
Ἐξαγωγὴ (φρ.).		Σπόγγοι	1.040.000
Σταφὶς	33.300.000	Δέρματα	787.000
Ἀργυροῦχ.μόλυβδ.	8.725.000	Ἐλαῖαι	684.000
Οἶνοι	5.526.000	Μολυβδοῦχα ὀρυκτὰ	497.000

Ἑλληνικὰ ἐμπορικὰ ἀτμόπλοια.

Τῷ 1883 ἡ Ἑλλὰς εἶχε				52
» 1886	»	»	»	73
» 1892	»	»	»	106
» 1901	»	»	»	185

Χωρητικότητος 140,260 τόνν.

Πλείονα ἀτμόπλοια ἀριθμοῦσι κατὰ πρῶτον ὁ λιμὴν Πειραιῶς καὶ μετ' αὐτὸν οἱ λιμένες Σύρου, Ἀργοστολίου καὶ Ἰθάκης.

ΣΕΡΒΙΑ

Ἐμπορικὴ κίνησις τοῦ 1899.

(Εἷς Δίναρ=φράγκα)	Εἰσαγωγή	Ἐξαγωγή
Αὐστροουγγαρία	27.437.000	54.749.000
Τουρκία	1.882.000	2.156.000
Ἑλλὰς	667.000	—
Βουλγαρία	245.000	1.046.000
Βοσνία	60.000	116.000
Ῥουμανία	1.058.000	1.312.000
Ῥωσσία	663.000	8.000
Γερμανία	4.792.000	5.992.000
Ἰταλία	876.000	13.000
Ἑλβετία	750.000	124.000
Γαλλία	690.000	182.000
Βέλγιον	186.000	30.000
Ἀγγλία	5.733.000	—
Ἀμερικὴ	1.078.000	—
Διάφοροι χῶραι	312.000	86.000
Τὸ ὅλον	46.429.000	65.744.000

Ὁ ἔχων κηρίνην κεφαλὴν δὲν πηγαίνει εἰς τὸν Ἥλιον.

Κυριώτερα ἐμπορικὰ εἴδη

	Εἰσαγωγὴ	Ἐξαγωγὴ
Γεωργικὰ προϊόντα	1.302.000	29.426.000
Τρόφιμα καὶ ποτὰ	1.217.000	2.968.000
Ἀποικιακὰ	3.419.000	—
Ζῶα	502.000	27.413.000
Δέρματα καὶ καουτσοὺκ	3.297.000	3.157.000
Μαλλία καὶ μάλλινα ὑφάσμ.	4.528.000	106.000
Σπόροι	1.918.000	2.000
Ξύλα καὶ ξύλινα εἴδη	2.727.000	422.000
Μέταλλα	5.027.000	560.000
Λίθοι, ὑελουργήματα	2.470.000	364.000
Χάρτης	1.068.000	—
Φάρμακα χημ. προϊόντα χρώματ.	1.699.000	154.000
Μηχαναὶ καὶ ἐργαλεῖα	1.805.000	8.000
Βαμβακερὰ ὑφάσματα	10.273.000	1.027.000
Μεταξωτά	960.000	—
Σιδηρᾶ σκεύη	1.329.000	—
Ἕτοιμα ἐνδύμ., κεντήματα κλ.	2.976.000	41.000

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Ἐμπορικὴ κίνησις (1896—1899 εἰς φράγκα).

	1896	1897	1898	1899
Εἰσαγωγὴ	337,922,929	355,782,804	389,908,439	333,267,938
Ἐξαγωγὴ	324,056,652	224,179,690	283,287,869	149,119,657

Ἐμπορικὴ κίνησις τοῦ 1899.

	Εἰσαγωγὴ	Ἐξαγωγὴ
Ἀγγλία	60.042.000	10.569.000
Αὐστροουγγαρία	95.672.000	38.444.000
Γερμανία	91.095.000	9.670.000
Γαλλία	22.164.000	5.601.000
Ῥωσσία	7.293.000	5.895.000
Βέλγιον	10.503.000	44.114.000
Ἰταλία	16.457.000	11.265.000
Ἑλλάς	1.984.000	551.000
Ἑλβετία	3.683.000	11.000
Τουρκία καὶ Βουλγαρία	17.380.000	16.815.000
Διάφοροι χῶραι	6.995.000	6.185.000
Τὸ ὅλον φρ.	333.268.000	149.120.000

Ὁ θέλων νὰ γνωρίσῃ τὸ μέλλον ἐρωτᾷ τὸ παρελθόν.

Κυριώτερα ἐμπορικὰ εἴδη.

	Εἰσαγωγὴ	Ἐξαγωγὴ
Δημητριακά	9.400.000	97.100.000
Ἀποικιακά, ὀπῶραι κτλ.	23.600.000	6.100.000
Ποτά	1.000.000	900.000
Ζῶα κλπ.	6.900.000	11.200.000
Τρόφιμα	9.000.000	8.200.000
Μεταλλουργήματα, ὑελουργ. κλπ.	8.200.000	300.000
Μέταλλα	76.400.000	4.200.000
Δέρματα	11.400.000	2.700.000
Ξύλα καὶ ξυλουργήματα	4.300.000	8.100.000
Ὑφαντικαὶ ὕλαι καὶ τὰ ἐκ τούτων προϊόντα	131.000.000	4.400.000
Χάρτης	6.600.000	100.000
Φάρμακα κλπ.	21.700.000	2.400.000
Λίπος, ἔλαια	6.400.000	100.000

ΛΙΜΕΝΙΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ

Χῶραι	Ἔτη	Κατάπλ. καὶ ἀπόπλοι			Τόννοι
		ἀτμόπλ.	ἱστιοφόρα	ἀνάμικτα	
Τουρκία	1897—1898	39,680	134,059	—	34,653,415
Βουλγαρία	1899	—	—	20,899	5,063,579
Ἑλλὰς	1895	—	—	10,324	5,131,718
Ῥουμανία	1899	—	—	52,122	10,901,364
Σάμος[1]	1899	1402	3,604	—	84,206

Κίνησις τοῦ διάπλου τοῦ Σουλινᾶ κατὰ τὸ 1899.

Ἐπειδὴ τὰ πλεῖστα τῶν ἱστιοφόρων ἀναπλέουσι τὸν Σουλινᾶ κενά, ὑπολογίζεται μόνον ὁ κατάπλους αὐτῶν. Τῷ 1899 ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ Δουνάβεως εἰσέπραξεν ἐκ διοδίων δικαιώματα **1.390.808** φράγκων. Ἐπειδὴ δὲ αἱ εἰσπράξεις ὑπερβαίνουσι τὰς δαπάνας, εἶχε περίσσευμα φρ. **1.907.000.** Ἡκίνησις ἔχει ὡς ἑξῆς·

1. Ἐκ τῶν ἀτμοπλοίων 674 ἔφερον τουρκικὴν σημαίαν, 482 ἑλληνικὴν καὶ 80 αὐστροουγγρικήν. Ἐκ τῶν ἱστιοφόρων 2,597 ἦσαν σαμιακά. Ἡ ἐμπορικὴ ναυτιλία τῆς Σάμου ἀριθμεῖ **368** πλοῖα τόννων **3,691.**

Κατὰ τὸν ἅγιο καὶ τὸ δῶρό του.

Σημαῖαι	Ἀτμόπλοια		Ἱστιοφόρα		Ἄθροισμα	
	Ἀριθ.	Τόννοι	Ἀριθ.	Τόννοι	Ἀριθ.	Τόννοι
Ἀγγλική	277	446.170	—	—	277	446.170
Ἑλληνική	100	149.875	53	18.107	153	167.964
Αὐστριακή	72	99.242	4	700	76	99.942
Ἰταλική	58	89.544	1	617	59	90.161
Ῥωσσική	135	67.649	14	3.210	149	70.859
Τουρκική	45	28.438	184	36.236	229	64.674
Ῥουμανική	41	57.448	6	1.197	47	58.645
Γαλλική	30	37.793	—	—	30	37.793
Γερμανική	15	20.511	—	—	15	20.511
Διάφοροι	10	12.044	11	1.604	21	13.648
Τὸ ὅλον	783	1.008.696	273	61.671	1054	1.070.367

ΔΙΩΡΥΞ ΤΟΥ ΣΟΥΕΖ

Ἡ ταύτην ἀνωρύξασα ἑταιρία ἱδρύθη τῷ 1854, ἡ ἔκδοσις τῶν μετοχῶν αὐτῆς ἤρξατο κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1858, αἱ ἐργασίαι τῆς διωρύξεως ἤρξαντο τῇ 22 Ἀπριλίου τοῦ 1859 (ν), τὰ δὲ ἐγκαίνια τῆς διώρυγος ἐγένοντο τῇ 17 Νοεμβρίου τοῦ 1869, ἐπὶ παρουσίᾳ πολλῶν ἡγεμόνων, πριγκήπων καὶ ἐπισημοτήτων. Ἡ ἰδέα τῆς μεγάλης ταύτης ἐπιχειρήσεως ὀφείλεται εἰς τὸν Γάλλον **Φερνινάνδον δὲ Λεσέψ.**

Λέγεται ὅτι εἷς τῶν ἀρχαίων βασιλέων τῆς Αἰγύπτου ἐπεχείρησε νὰ τάμῃ τὸν ἰσθμὸν τοῦ Σουέζ, τὸν ἑνοῦντα τὴν Ἀσίαν μετὰ τῆς Ἀφρικῆς, ἀλλὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν τῆς τομῆς ἀπέθανον ἐκ κακοπαθειῶν καὶ νόσων **120.000** ἄνθρωποι, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην.

Ἡ τὴν τομὴν τοῦ Σουὲζ ἀναλαβοῦσα ἑταιρία ἐδαπάνησε **500.000.000** φράγκων, ἡ δὲ διώρυξ ἔχει μῆκος ἀπὸ Πόρτ Σάϊδ μέχρι Σουὲζ **169** χιλιομέτρων. Βάθος ἔχει **8** μέτρων καὶ πλάτος εἰς μὲν τὸν πυθμένα **22** εἰς δὲ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος **58—100**.

Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς διωρύξεως, ἤτοι τῷ 1870 διέπλευσαν τὴν διώρυγα μόνον **186** σκάφη, ἱστιοφόρα καὶ ἀτμόπλοια, καὶ εἰσεπράχθησαν ἐκ διοδίων δικαιώματα **4.345.758** φράγκ. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ εἰσπραχθὲν ποσὸν ἦτο ὅλως ἀσήμαντον ἀπέναντι τοῦ δαπανηθέντος, αἱ μέτοχοι τῆς διώρυχος ὑπέστησαν μεγίστην ἔκπτωσιν. Βαθμηδὸν ὅμως τοσοῦτον ηὐξήσαν αἱ εἰσπράξεις τῆς διώρυγος, ὥστε αἱ μετοχαὶ αὐτῆς ὑπερετιμήθησαν ὑπερβολικῶς. Τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ κατωτέρω πίνακος τῆς κινήσεως τῆς διώρυγος.

Ὁ ἄνθρωπος κάμνει τὸ σπῆτι καὶ τὸ σπῆτι τὸν ἄνθρωπο.

Ἔτος	Πλοῖα	Τόννοι	Ἔτος	Πλοῖα	Τόννοι
1890	3.389	9.794.130	1895	3.434	11.833.637
1891	4.207	12.217.986	1896	3.409	12.039.859
1892	3.559	10.866.401	1897	2.986	11.123.403
1893	3.341	10.753.798	1898	3.503	12.962.632
1894	3.352	11.283.855	1899	3.607	13.815.992

Τὰ **3.607** πλοῖα, τὰ διαπλεύσαντα τὴν διώρυγα τοῦ Σουὲζ κατὰ τὸ 1899 διηρροῦντο κατὰ σημαίας ὡς ἑξῆς·

Ἀγγλικά	2.310
Γερμανικά	387
Γαλλικά	226
Ὁλλανδικά	206
Αὐστριακά	101
Ἰαπωνικά	65
Ῥωσσικά	55
Ἰταλικά	69
Νορβηγικά	59
Ἱσπανικά	38
Ἀμερικανικά	26
Δανικά	21
Τουρκικά	26
Βελγικά	5
Ἑλληνικά	4
Αἰγυπτιακά	2
Πορτογαλικά	3
Σουηδικά	2
Σοῦ Σιάμ	1

Ἐκ τῶν πλοίων τούτων εἰσεπράχθησαν τῷ 1899 διόδια φρ. **94.317.505**, ἐδαπανήθησαν πρὸς διατήρησιν τῆς διώρυγος καὶ μισθοὺς προσωπικοῦ **24.863.166** φράγκα, καὶ ἔμεινε καθαρὸν περίσσευμα ἐκ φρ. **64.454.339**.

ΔΙΩΡΥΞ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Ἡ διώρυξ αὕτη ἔχει μῆκος **6.343** μέτρων, βάθος **8**, πλάτος εἰς τὸν πυθμένα μέτρα **21** καὶ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος **25**. Αἱ ἐργασίαι τῆς διωρύξεως ἐπερατώθησαν κατ' Αὔγουστον τοῦ 1893, ἐδαπανήθη δὲ δι' αὐτὴν τὸ ποσὸν **25.000.000** φράγκ.

Ἀπὸ τοῦ 1893-1898 διέπλευσαν τὴν διώρυγα.

Ἀτμόπλοια 5.500, τόννων καθαρῶν 1.421.235 πληρώσαντα διόδια δραχμὰς 893.867 καὶ φράγκα 71.778.

Ἱστιοφόρα δὲ 6.436, τόννων καθαρῶν 240.250, πληρώσαντα διόδια δραχμὰς 228.030 καὶ φράγκα 35.233.

Κατὰ τὸ 1899 διέπλευσαν τὴν διώρυγα σκάφη ἐν ὅλῳ **2.952**,

Οἱ γλυκεῖς λόγοι καταπραΰνουν μέγαν θυμόν.

χωρητικότητος τόννων καθαρῶν **453.857**, πληρώσαντα διόδια δραχμὰς **273.371** καὶ φράγκα **26.233**. Ἐκ τούτων ἦσαν ἀτμόπλοια **1.382** καὶ ἱστιοφόρα **1.570**. Ἐκ τῶν 2 952 σκαφῶν ἀνῆκον εἰς ξένην σημαίαν **271**. Τὰ ἀτμόπλοια τοῦ Αὐστρ. Λόϋδ περιπλέουσι τὴν Πελοπόννησον ἀντὶ νὰ διέρχωνται διὰ τῆς διώρυγος.

Ἀπὸ τῆς 25 Νοεμβρίου τοῦ 1893, ὁπότε ἡ διώρυξ παρεδόθη εἰς τὴν κυκλοφορίαν, μέχρι τῆς 26 Μαρτίου τοῦ 1901 διέπλευσαν τὴν διώρυγα ἐν ὅλῳ σκάφη **18.687** χωρητικότητος τόννων καθαρῶν **2.632.452** πληρώσαντα διόδια δραχμὰς **1.715.926** καὶ φράγκα **177.237**.

Δαπάναι. Αὗται κατὰ τὸ 1899 ἀνῆλθον εἰς δραχμὰς **256.898**, ἐξ ὧν **27.254** δι' ἔξοδα διοικήσεως καὶ **229.898** δι' ἔξοδα ἐκμεταλλεύσεως.

ΟΙ ΙΣΡΑΗΛΙΤΑΙ ΕΝ ΕΥΡΩΠΗ

Ὁ ἀριθμὸς τῶν καθ' ἅπασαν τὴν ὑφήλιον Ἰσραηλιτῶν ὑπολογίζεται εἰς **8,000,000** καὶ κατ' ἄλλους **10,000,000** περίπου, ἐκ τούτων δὲ οἱ ἡμίσεις κατοικοῦσιν ἐν Εὐρώπῃ. Οἱ πλεῖστοι Ἰσραηλῖται κατοικοῦσι κατὰ πρῶτον λόγον ἐν Ῥωσσίᾳ(**2,500,000**), καὶ κατὰ δεύτερον λόγον ἐν Αὐστρίᾳ (**1,886,530**). Οἱ Ἰσραηλῖται τῆς Ῥουμανίας ὑπολογίζονται εἰς **269,000**, οἱ δὲ τῆς Γερμανίας εἰς **567,880**.

Οἱ Ἰσραηλῖται ἐν Τουρκίᾳ. Δὲν εἶνε ἐπακριβῶς γνωστὸς ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν Τουρκίᾳ Ἰσραηλιτῶν, εἶνε ὅμως γνωστὸν πόσοι οἰκοῦσιν εἰς τινα μέρη αὐτῆς. Οὕτως οἰκοῦσιν·

Ἐν Κωνσταντινουπόλει	περίπου	57.000
» Θεσσαλονίκῃ	»	75.000
» Μικρᾷ Ἀσίᾳ	»	214.000
» τῷ Βιλαετίῳ Βηρυτοῦ	»	137.000
» » » Συρίας	»	106.000
» » » Χαλεπίου	»	20.000
» τῷ Λιβάνῳ	»	50.000
» ταῖς νήσοις	»	2.000
Τὸ ὅλον	»	661.000

Τὰ σπουδαιότερα κέντρα τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐν Εὐρώπῃ. Ταῦτά εἰσι τὰ ἑξῆς·

Βαρσοβία	205.000	***Ὀδησσός***	144.000
Βιέννη	150.000	***Βερολῖνον***	110.000
Πέστη	150.000	***Ἀμστερδάμη***	108.000

Ὁ ἐπιθυμῶν τὸν θάνατον ζῇ πολύ.

ΠΟΙΗΣΙΣ

ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ Γεωργιος (1805—1858). Ἐγεννήθη ἐν Συράκῳ τῆς Ἠπείρου καὶ ἐσπούδασε τὰ νομικὰ ἐν Λιβούρνῳ τῆς Ἰταλίας. Κατεῖχε θέσιν οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὸ ἐν Πόρῳ ναυτικὸν διευθυντήριον, τῷ δὲ 1852 διωρίσθη ἐν τῷ γραφείῳ τῆς χωροφυλακῆς, ἔνθα διετέλει ἐργαζόμενος μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ. Ἐν τῷ Ῥαλλείῳ ποιητικῷ διαγωνισμῷ (1851) ἐβραβεύθη τὸ ποίημα αὐτοῦ ***Μεσολόγγιον***, ἐν δὲ τῶν ὡραιοτέρων λυρικῶν αὐτοῦ ποιημάτων εἶνε τὸ ***Συναπάντημα***. Τῷ 1853 πρωτηγωνίστησεν ἐν τῷ ποιητικῷ διαγωνισμῷ διὰ τοῦ ποιήματος ***Ἀρματωλοὶ καὶ Κλέπται***, τὸ αὐτὸ δ' ἔτος ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῆς συντάξεως τοῦ περιοδικοῦ ***Εὐτέρπης***. Ἐν αὐτῷ μετέφρασε διάφορα μυθιστορήματα, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸν ***Ῥένζην*** καὶ τὰς ***Τελευταίας Ἡμέρας τῆς Πομπηΐας*** τοῦ Βοὐλβερ Λύττον. Τῷ 1854 ἐπρώτευσαν ἀλλὰ δὲν ἐβραβεύθησαν αἱ ***Ὧραι Σχολῆς*** αὐτοῦ, ὧν τὸ κύριον μέρος ἀποτελοῦσιν ὁ ***Φῶτος καὶ ἡ Φρόσω***, ἐν τῶν ἀρίστων τοῦ ποιητοῦ. Ἡ μὴ βράβευσις κατὰ τὸν ἀγῶνα τοῦ 1855 τοῦ ποιήματός του ***Ἀναμνήσεις***, ἀποτελουμένου ἐκ τῶν ***Δακρύων*** καὶ τῆς ***Τελευταίας νυκτός***, προτιμηθέντων ποιημάτων τοῦ Ὀρφανίδου, ἐγέ-

Γεώργιος Ζαλοκώστας.

Αἱ ὄρνιθες κάμνουν τὰ αὐγὰ καὶ τὰ αὐγὰ ὄρνιθες.

νοντο ἀφορμὴ ὅπως ἀποσυρθῇ τοῦ διαγωνισμοῦ, καὶ ἐπεδόθη εἰς τὴν μετάφρασιν στρατιωτικῶν ἄρθρων καὶ μυθιστοριῶν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἄρτου τῶν τέκνων του, ὡς ὁ ἴδιος μετὰ πικρίας ἐδήλωσεν. Ὀλίγον δὲ μετὰ τὸν θάνατόν του οἱ κριταὶ τοῦ διαγωνισμοῦ τοῦ 1859 ἔσπευσαν τὴν σκιὰν αὐτοῦ, πέμψαντες τὴν δάφνην τῇ χήρᾳ τοῦ ποιητοῦ. Ἀριστούργημα τοῦ Ζαλοκώστα εἶνε ὁ ***Βότσαρης***, καίτοι μείνας ἀτελής.

Ὁ Ζαλοκώστας εἶχε καρδίαν εὐαίσθητον καὶ φαντασίαν ζωηράν. Ἐδημιούργησεν ἀληθῆ ποιητικὰ ἔργα, διακρινόμενα διὰ τὴν γλαφυρότητα καὶ τὴν ἔρρυθμον ἁρμονίαν. Ἔγραψε καὶ εἰς τὴν δημώδη καὶ εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν λογίων μετὰ γλαφυρότητος καὶ χάριτος ἀθιάστου. Τὸ ὕφος αὐτοῦ εἶνε βραχὺ καὶ συνεσταλμένον ἀλλ' ἔντονον καὶ εἰκονικόν, αἱ δὲ εἰκόνες του ἀληθῆ τῆς φύσεως ἀντίτυπα.

Τὸ ἀνάπαντημα

Ἀπρίλης εἶνε· γύρω μας
πετοῦν τὰ χελιδόνια
καὶ δένδρα, κάμποι καὶ βουνά,
ὅλα μοσχοβολᾶνε.
Γύκα λαλοῦν τ' ἀηδόνια
καὶ ζευγαρῶν' ἡ πέρδικα
καὶ οἱ κοῦκοι κελαϊδᾶνε.

Ἡ γῆ γελᾶ κι' ὁ οὐρανὸς
μαργαριτάρια χύνει
εἰς τὰ τριανταφυλλά της,
καὶ κάπου κάπου φαίνονται
καὶ μαραμένοι κρίνοι.

Ἀγρίμι κἂν τοὺς πάτησε κἂν ἄ-
[πονος διαβάτης.

Σὰν κρίνο ποὺ μαράθηκε
καὶ γέρνει πρὸς τὸ χῶμα
ὦ, κύτταξ' ἕνα λείψανο
Μιὰ νηὰ καμαρωμένη!
Θαρρεῖς ποὺ κρένει ἀκόμα,
ἀλλὰ τὰ λόγια δὲν τ' ἀκοῦς·
μ' ἀγγέλους συντυχαίνει.

Κοιμᾶται ἡ νηὰ σὰν τὰ νερὰ
τῆς λίμνης, ὁποῦ ἀνέμοι
καὶ ζάλαις δὲν κυλᾶνε.
Κι' ὅμως 'στὰ γείλη ἕνα πικρὸ
χαμόγελό της τρέμει
ὡσὰν νὰ λέῃ «—Βαρέθηκα
κόσμε σκληρὲ καὶ πλάνε.»

Πόσους ἡ ἀγάπη δύστυχους
καὶ νηοὺς καὶ νηαῖς θὰ φάῃ!
Δὲν μπόρεσε 'στὴν ἀπονιὰ
τοῦ Νάσιου νὰ φτουρίσῃ.
Βαρέθηκε καὶ πάει
ἐκεῖ ποὺ κάθε πλάσμα γῆς ἡ γῆ θὲ νὰ
[ξουφήξῃ.

Γερόντισσα γονατιστὴ
μὲ δάκρυα φλογισμένα
τὴν πεθαμένη βρέχει.
Μυρολογάει ἡ κακόμοιρη,
πικρά, φαρμακωμένα,
καὶ κλαίει καὶ σκοτώνεται.
Ἄλλο παιδὶ δὲν ἔχει.

«—Ξύπνα, νεράϊδα τοῦ χωριοῦ,
ξύπνα, λαμπρό μου ἀστέρι,
νὰ ἰδῇς τὴ γῆ πῶς χαίρεται,
τοὺς κήπους πῶς ἀνθίζουν.
Μὲ τὸ χρυσό σου χέρι
σήκου νὰ κόψῃς τοὺς ἀνθοὺς
ὅπου μοσχομυρίζουν.

Ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν χορὸν δὲν χρειάζεται βιολί.

Ὦ συμφορά μου! τοὺς ἀνθοὺς
τοὺς κόψτουν ἄλλα χέρια,
τοὺς βλέπουν ἄλλα μάτια!
Ἐσὺ μ' ἀγγέλους τ' οὐρανοῦ
τώρα πετᾷς σ' τὰ ἀστέρια
κ' ἐμὲ ἡ καρδιά μου καίγεται
καὶ γίνεται κομμάτια.

Ξανθή μου! Ἀκοῦς τῆς ἐκκλησιᾶς
τὸ σήμαντρο πῶς κλαίει;
Γιὰ σένα κλαίει τὸ σήμαντρο,
γιὰ σὲ ἡ λαμπάδα λυώνει,
καὶ τὸ λιβάνι καίει,
Κι' ὁ ψεύτης τῆς ἀγάπης σου,
ὁ Νάσιος ξεφαντώνει!

Κακὸ στοιχειὸ νὰ κυνηγᾷ τὸ νοῦ σου ἡ πεθαμένη,
φονηὰ τῆς θυγατρός μου!
κ' ὕπνο τὴ νύκτα νὰ μὴ βρῇς, σ' τὴν ἄκρη ἂν πᾶς τοῦ κόσμου.»

—Τὸ σήκωσαν τὸ λείψανο τέσσεροι νηοὶ σ' τὸν ὦμο·
κ' ἐκεῖ ποὺ τὸ διαβαίνανε γιομᾶτο ἀπὸ λουλούδια,
ἀπάντησαν σ' τὸ δρόμο
τραγουδιστάδες καὶ βιολιά! Σωπάσαν τὰ τραγούδια!

Μεγάλο θαῦμα ὁ θάνατος μὲ τὴν ζωὴ νὰ σμίγῃ!
Ὁ θάνατος νικάει...
Τὴ διώχνει ἡ λύπη τὴ χαρά, τόσο ἡ χαρὰ εἶνε λίγη.
Γι' αὐτὸ σωπαίνουν τὰ βιολιά, ὅταν νεκρὸς περνᾷ.

Ὁ Νάσιος ποῦχε τἄργανα, τὸ λείψανο γνωρίζει,
καὶ κίτρινος σὰν τὸ κερί, μὲ χέρια σηκωμένα,
«—Ξανθή μου! ξεφωνίζει,
Ξανθή μου, ἂν πᾷς 'στὴν ἐκκλησιά, καρτέραμε κ' ἐμένα.»

Καὶ βίχνει σ' τὸ ζωνάρι του σὰν ἀστραπὴ τὸ χέρι,
κ' ἀπάνου τὸ σηκώνει.
Ὅλο εἰς τὰ στήθια 'χώθηκε τὸ κοφτερό μαχαῖρι...
Ἀποθαμένος τὴν νεκρή, ὁ νηὸς τὴ νηὰ ἀνταμώνει.

Ἡ ἀναχώρησίς της.

Συπνῶ καὶ μοῦ εἶπαν, ἔφυγεν
ἡ κόρη ποὺ ἀγαποῦσα.
Καὶ κατεβαίνω στὸ γιαλὸ
τὴν θάλασσα παρακαλῶ
τὴν πικροκυματοῦσα.

—Ἐγὼ τὰ πρωτοδέχθηκα
τ' ἀφράτα της τὰ κάλλη,
μοῦ εἶπε ἕνα κῦμα, καὶ γι' αὐτὸ
μὲ πόθο καὶ μὲ γογγυτὸ
φιλῶ τὸ περιγιάλι.

—Τὰ μάτια της, ἐρώτησα,
μὴν ἦταν διακρυσμένα;
Ἓν' ἄλλο κῦμα μοῦ μιλεῖ·
—Σὰν τὸ χαρούμενο πουλὶ
ἐπήγαινε στὰ ξένα.

Ὑποχρεώνων ταχέως ὑποχρεώνει δίς.

Τὸ τρίτο κῦμα ἐρώτησα·
— Ἐμὲ γιατί ν' ἀρίσῃ
νὰ κλαίγω καὶ νὰ λαχταρῶ;
Περνάει τὸ κῦμα τὸ σκληρό
χωρὶς νὰ μοῦ μιλήσῃ.

Τὸ φίλημα.

Μιὰ βοσκοπούλα ἀγάπησα,
μιὰ ζηλεμμένη κόρη,
καὶ τὴν ἀγάπησα πολύ.
Ἤμουν ἀλάλητο πουλί,
δέκα χρονῶν ἀγόρι.

Μιὰ μέρα ποῦ καθόμαστε
στὰ χόρτα τ' ἀνθισμένα·
— Μάρω, ἕνα λόγο θὰ σοῦ πῶ.
Μάρω, τῆς εἶπα, σ' ἀγαπῶ,
τρελλαίνομαι γιὰ σένα.

Ἀπὸ τὴ μέση μ' ἄρπαξε,
μὲ φίλησε στὸ στόμα,
καὶ μοῦπε—Γι' ἀναστεναγμοὺς
γιὰ τῆς ἀγάπης τοὺς καϋμοὺς
εἶσαι μικρός ἀκόμα.

Μεγάλωσα καὶ τὴν ζητῶ...
Ἄλλον ζητᾷ ἡ καρδιά της.
Καὶ μὲ ξεχάνει τ' ὀρφανό...
Ἐγὼ ὅμως δὲν τὸ λησμονῶ
ποτὲ τὸ φίλημά της.

Ὁ μαγνητισμός.

Θαύματα ἀκούω στῆς Ἀθηνᾶς
τὴν ξακουσμένη πόλι!
Μαγνητισμός ἐδῶ κ' ἐκεῖ,
πιστεύουνε καλοὶ κακοί,
καὶ μαγνητίζουν ὅλοι.

Ἀρχήνισα τὸ σκύλο μου
κ' ἐγὼ νὰ μαγνητίσω.

Βάνω τὰ χέρια... Τί χαρά!
Εὐθὺς ὁ σκύλος τὴν οὐρὰ
κουνάγει ὁμπρὸς καὶ πίσω.

Πέρνω μιὰ κόττα στὴν αὐλή,
καὶ βάνω στὰ φτερά της
τὰ χέρια μου καὶ καρτερῶ...
Τινάζει ἡ κόττα τὸ φτερό
καὶ πάγει 'ς τὴ δουλειά της.

Παίρνω σιμὰ τὴ γάττα μου,
τὴν σφίγγω, γιαουρίζει...
Δὲν καλοπρύφθασα νὰ δῶ
καὶ μὲ τὰ πόδια της τὰ δυὸ
τὰ χέρια μου ξεσχίζει...

Βάνω τὰ χέρια στὸ πουγγὶ
καὶ στέκω καὶ προσμένω.
Σὰν πούπουλο γυρίζει αὐτό,
καὶ τὸ κυτάζω... Οὐδὲ λεπτό
δὲν εἶχε τσακισμένο.

Καλὰ καὶ μὲ καλέσανε
σὲ φίλου μου τραπέζι.
Πίνομε... πίνομε... κι' αὐτὸ
μ' ὅλο τὰ σπίτι, χορευτὸ
ἀρχήνισε νὰ παίζῃ.

Πᾶμε νὰ μαγνητίσωμε
καὶ τοῦ Διός μιὰ στήλη.
Γυρίζει ἡ στήλη ἐδῶ κ' ἐκεῖ..
Μᾶς 'φάνη ἡ θάλασσα φαχῆ
καὶ ὁ οὐρανὸς σφονδύλι.

Ἡ πόλκα στὸν ἀέρα.

Μετὰ Χριστὸν προφήτης,
ἕνας μὲ τὸ κοντύλι του
καὶ τοὺς λογαριασμούς του,
ὡμίλησε μὲ τὸν Θεόν
κ' ἐμάντευσε ὁ *κομήτης*
τὸν κόσμο θὰ χαλάσῃ.

Ἤ γάλασεν ὁ νοῦς του
ἢ θέλησε μὲ τοὺς μωροὺς
νὰ παίξῃ, νὰ γελάσῃ.

Ἀλλ' ἂν τὸ φέρῃ ὁ διάβολος
καὶ ἡ γῆ μὲ τὸν κομήτη
ζυγώσουν καμμιὰ μέρα
καὶ ὡς δυὸ τῆς Πασχαλιᾶς αὐγὰ
τσουγκρίσουν μύτη μύτη,
θὰ ἰδοῦμε πῶς χορεύουνε
τὴν πόλκα στὸν ἀέρα.

Ὦ! ν' ἄξευρα σὲ τί στιγμὴ
σὲ ποιὰ τοῦ χρόνου μέρα
θὰ πέσουμε στὸν οὐρανὸ
σὰν πέτρα στὸ ποτάμι,
νὰ πιάσω τὴν ἀγάπη μου
παλάμη μὲ παλάμη
γιὰ νὰ χορέψωμε μαζῆ
τὴν *πόλκα στὸν ἀέρα.*

Εἰς τὴν ἀποδημοῦσαν ψυχήν του.

Τώρα ποῦ χαμοκέρασα
μοσχοβολᾷν στὴ φτέρη,
ποῦ ἀνοίγει τ' ἄνθη ἡ μυρταλιά,
ποῦ κρυφοσμίγουν τὰ πουλιὰ
καὶ παίζουν τέρι, τέρι.

Τώρα ποῦ ντύθηκεν ἡ γῆ
νυφιάτικο στολίδι
ἄχ, ναί! — καὶ ἡ θάλασσα χρυσῆ
λαμποκοπάει, ποῦ πᾶς ἐσὺ
στὸ ὀλιβερό ταξεῖδι;

Χῦσε, ψυχή, μιὰ δέησι
στοὺς οὐρανοὺς καὶ στάσου,
καὶ μὴ στὸ μαῦρο χῶμα, μὴ
ἀφίνῃς τ' ὥμορφο κορμί
καὶ τὰ ξανθὰ μαλλιά σου.

Ψυχή! μ' ἀφίνεις ἔρημο
ψυχὴ λαχταρισμένη!
Δέτε πῶς κλαίγω, πῶς πονῶ,
ἀγγέλοι ποῦ στὸν οὐρανὸ
τὴν πᾶτε δειλιασμένη!

Κρατῆστε, ἀγγέλοι, τὰ φτερά,
κι' αὐτὴ νὰ σταματήσῃ.
Σταῖς ὠμορφιαῖς τῶν λουλουδιῶν,
καὶ 'στὰ παιχνίδια τῶν παιδιῶν
τὰ μάτια νὰ γυρίσῃ.

Ὄχι! παιχνίδια νὰ μὴ 'δῇ
ἐδῶ στὸν κόσμον κάτου,
μήτε λουλούδια δροσερά!
Ν' ἀκούσῃ μόνον ὀλιβερὰ
τραγούδια τοῦ θανάτου.

Ὁ βορειᾶς ποῦ τὰ ἀρνάκια παγόνει[1].

Ἤτον νύχτα. Σ τὴ στέγη ἐ-
[βογγοῦσε
ὁ βορειᾶς, καὶ ψιλὸ ἔπεφτε χιόνι.
Τί μεγάλο κακὸ νὰ ἐμηνοῦσε
ὁ βορειᾶς ποῦ τ' ἀρνάκια παγόνει;

Μὲς στὸ σπίτι μιὰ χαροκαμμένη
μιὰ μητέρα ἀπὸ πόνους γεμάτη,
στοῦ παιδιοῦ της τὴν κούνια σκυμ-
[μένη
δέκα νύχτες δὲν ἔκλειγε μάτι.

Εἶχε τρία παιδιὰ πεθαμμένα
ἀγγελούδια, λευκὰ σὰν τὸν κρίνο,
κ' ἕνα μόνον τῆς ἔμεινεν, ἕνα,
Καὶ στὸν τάφο κοντὰ ἦτον κ' ἐκεῖνο.

1. Τὸ μικρὸν τοῦτο πλῆρες ἀφελείας καὶ χάριτος καλλιτέχνημα ἔγραψεν ὁ ποιητὴς τῷ 1848 κατὰ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Χρήστου.

Τὸ παιδί της μὲ κλάμμα ἐβογγοῦσε
ὡς νὰ ἐζήτασε τὸ δύλιο βοήθεια,
κ' ἡ μητέρα σιμά του ἐθρηνοῦσε
μὲ λαχτάρα χτυπῶντας τὰ στήθια.

Τὰ γογγύσματα ἐκεῖνα κ' οἱ θρῆνοι
ἐπλήγόναν βαθειὰ τὴν ψυχή μου.
Σύντροφός μου ἡ ταλαίπωρη ἐκείνη,
ἄχ, καὶ τὸ ἄρρωστο ἦτον παιδί μου.

Στοῦ σπιτιοῦ μου τὴ στέγη ἐβογ-
[γοῦσε
ὁ βορειᾶς, καὶ ψιλὸ ἔπεφτε χιόνι.
Ἄχ! μεγάλο κακὸ μοῦ ἐμηνοῦσε
ὁ βορειᾶς ποῦ τ' ἀρνάκια παγόνει.

Τὸν γιατρό καθὼς εἶδε, ἐσηκώθη
σὰν τρελλή. Ὅλοι γύρω ἐσωπαίναν.
Φλογεροὶ τῆς ψυχῆς της οἱ πόθοι
μὲ τὰ λόγια ἀπ' τὸ στόμα της
[βγαίναν.

—«Ὦ, κακὸ ποῦμ' εὑρῆκε μεγάλο!
Τὸ παιδί μου, γιατρέ, τὸ παιδί μου...
Ἕνα τῶχω, δὲν μ' ἔμεινεν ἄλλο.
Σῶσέ μου το, καὶ πάρ' τὴ ψυ-
[χή μου.»

Κι' ὁ γιατρὸς μὲ τὰ μάτια σκυ-
[μένα
πολλὴν ὥρα δὲν ἄνοιξε στόμα.
Τέλος πάντων—ἄχ! λόγια γαμένα,
«Μὴ φοβᾶσαι, τῆς εἶπεν, ἀκόμα.»

Κ' ἐκαμώθη πῶς θέλει νὰ σκύψῃ
στὸ παιδί, καὶ νὰ ἰδῇ τὸ σφιγμό του.
Ἕνα δάκρυ ἐπροσπάθαε νὰ κρύψῃ
ποῦ κατέβη εἰς τὸ ὠχρὸ πρόσωπότου.

Στοῦ σπιτιοῦ μας τὴ στέγη ἐβογ-
[γοῦσε
ὁ βορειᾶς, καὶ ψιλὸ ἔπεφτε χιόνι.
Ἄχ! μεγάλο κακὸ μᾶς μηνοῦσε
ὁ βορειᾶς ποῦ τ' ἀρνάκια παγόνει.

Ἡ μητέρα ποτὲ δακρυσμένο
τοῦ γιατροῦ νὰ μὴ νοιώσῃ τὸ μάτι,
ὅταν ἔχῃ βαρειὰ ξαπλωμένο
τὸ παιδί της σὲ πόνου κρεββάτι!

Ἡ Πέρδικα.

Βόσκουνε ἡ ἀλλαις πέρδικες
ἢ λούζονται στὸ αὐλάκι,
καὶ μιὰ στὰ νύχια περπατᾷ
ἐπάνω σὲ κοτρῶνι.
Καὶ γέρνει πίσω καὶ τηρᾷ
μικρὸ ἕνα περδικάκι,
καὶ πότε τοῦ γλυκομιλεῖ
καὶ πότε τὸ μαλώνει.

—Ἄκω τῆς μάννας τὴ λαλιά,
καὶ ἀνέβα στὸ λιθάρι,
γιατὶ ἡ καρδιά μου λαχταρεῖ,
μονάκριδο πουλί μου.
—Γιὰ δέ, μαννοῦλα, τὸ νερὸ
ποῦ βρέχει τὸ θυμάρι,
γιὰ δὲ τὰ συνομίληκα
πῶς παίζουν ἄντικρύ μου.

—Ἔχουν ἡ μάνναις τους πολλά!
Ἔλα πουλὶ κοντά μου
κ' εἶδα τὸν ἴσκιο γερακιοῦ
ἐδῶ σιμὰ στὸ αὐλάκι.
—Πᾶμε, μανοῦλα, στὰ νερὰ
νὰ βρῶ τὴν συντροφιά μου·
αὐτὸ ἦταν σύνεφο μικρό,
δὲν ἦτανε γεράκι.

Καὶ ὁ ἴσκιος πάλι ἐφάνηκεν
ἐπάνω στὰ λιθάρια,
καὶ κατεβαίνει ἡ πέρδικα
ζητῶντας τ' ἀκριβό της.
Καὶ αὐταῖς ποῦ ἦταν στὸ ρίζωμα
τρυπῶσαν στὰ θυμάρια...
Ἐκεῖθε ὁ ἴσκιος πέρασε
τοῦ γερακιοῦ προδότης.

Ὁ τελευταῖος ἐμβαίνων πρέπει νὰ κλείῃ τὴν θύραν.

Καὶ ἀκούσθη ἕνα φτερούγισμα,
μιὰ ταραχή, μιὰ ἀντάρα.
—Ὀπῶχει τὸ μονάκριδο
ἔχει πικρὴ τὴν τύχη!
Σκούζει, χτυπιέται ἡ πέρδικα
μὲ τρόμο, μὲ λαχτάρα,
καὶ τὸ ἀκριδό της σπαρταρᾷ
στοῦ γερακιοῦ τὸ νύχι.

Ἡ μάνναις τῶν παιδιῶνέ μας
γεράκι δὲν φοβοῦνται
τὸ μυριοχαϑεμένο τους
στὰ νύχια του νὰ πάρῃ...
Ἀπὸ ἄλλα βάσανα σκληρὰ
στὸν κόσμο τυραννοῦνται,
ἔχουν ἀρρώστειες φοβερὲς
καὶ χάρο μακελλάρη.

Εἰς τὴν μνήμην τοῦ υἱοῦ μου Εὐαγγέλου.

Καλῶν τὸν θάνατον καὶ χρόνον,
ἔγραφον ἤσυχος καὶ πόνον
δὲν ἠσθανόμην φλογερόν.
Δὲν ἔλεγον πῶς θὰ σὲ χάσω,
ὡς ἄγγελος τότ' ἐκοιμᾶσο
εἰς τοῦ πατρός σου τὸ πλευρόν.

Ποσάκις τὴν γραφίδ' ἀφίνων
ἠρχόμην προσχαρής, καὶ κλίνων
τὸ πρόσωπόν μου ἐπί σέ,
εὐῶδες ὡσφραινόμην μῦρον,
καὶ μ' ἐγοήτευον ὀνείρων
τερπναὶ εἰκόνες καὶ χρυσαῖ.

Οὐαὶ χαρᾶς ἡμαρτημένης!
Εἰς κάλπην μαύρης εἱμαρμένης
ἐστρέφοντ' ὧραι συμφορᾶς...
Εἷς κλάδος σήμερον ἀνθίζει...
Ἀλλὰ τὸ μνῆμά σου στολίζει
τὸ μνῆμα πάσης μου χαρᾶς.

Ὁ καθεὶς ἔχει τὰς πεποιθήσεις του.

Ὁ Φῶτος καὶ ἡ Φρόδω.

Ἀγεράκι λεπτό, μυρωμένο
μὲ τῶν δένδρων τὰ φύλλα μαλλόνει.
Χαιρετᾷ τὴν αὐγοῦλα τὸ ἀηδόνι
στὴν πυκνάδα τοῦ δάσους χωμένο.

Καιρὸς εἶνε ποῦ ἀνθίζουν οἱ κῆποι.
Μιὰ παρθένα μὲς τ' ἄσπρα ντυμένη
εἰς τὸ βέμμα σιγὰ κατεβαίνει...
Τί μοναχὴ ζητεῖ, τί τῆς λείπει;

Μήπως ξεύρει καὶ αὐτὴ τί ζητάει;
Θολὴν ἔχει στὰ μάτια της σκέπη.
Μέσα εἰς τ' ἄνθη, χωρὶς νὰ τὴν
[βλέπῃ,
πεταλοῦδα χρυσὴ κυνηγάει.

Στὴν καρδιά της κρυφὰ μουρμου-
[ρίζει
μιὰ φωνή... Τί τῆς λέει δὲν τὸ ξέρει,
κ' εἶν' ὁ νοῦς της ὡσὰν περιστέρι
ποῦ σὲ θόλους σπηλιᾶς τριγυρίζει.

Μὲ διαμάντια δροσιᾶς ποτισμένο
βλέπει κρίνο μπροστά της ἀφράτο,
καὶ στὴ ρίζα τοῦ κρίνου ἐκεῖ κάτω
κλωναράκι μυρτιᾶς μαραμένο.

Κόφτει τόνα καὶ παίρνοντας τἄλλο
τώρ' αὐτὸ τώρα τοῦτο κυττάζει,
καὶ τὸ στῆθος τῆς κόρης ἐδγάζει
στεναγμὸ φλογισμένο, μεγάλο.

—Κρίνε, ἄχ, λέγει, ποῦ ἀνθίζεις μὲ
[χάρι
σὰν ἐσένα καὶ ἐγὼ εἶμαι δροσάτη,
ἀμμὴ μέσα στὰ στήθη ἔχω κάτι,
ὁποῦ μοιάζει μὲ αὐτὸ τὸ κλωνάρι.

Τὸ τουφέκι εἰς τὰ χέρια κρατῶντας
νὰ ἕνας νηὸς βέμμα βέμμα ἀνε-
[βαίνει.

Κ' ἔχει σκύλο μπροστὰ ποῦ πη-
[γαίνει
Ἡ λαγοὺς ἢ περδίκια ζητῶντας

Εἰς τὴν πλάτη τοῦ νιοῦ τρεμου-
[λιάζουν
χρυσωμένα μαλλιὰ σὰν δύο φίδια
ποῦ φιλιοῦνται τοῦ σμίγουν τὰ
[φρύδια,
καστανὰ ἔχει δύο μάτια ποῦ σφά-
[ζουν.

Τέτοια κρίνα δὲν ἔχουν οἱ κῆποι
σὰν τοῦ νιοῦ τοῦ προσώπου τὰ κρίνα.
Ἄχ! τί κόσμος πικρός! Καὶ εἰς
[ἐκεῖνα
Μιὰ κρυφὴ ζωγραφίζεται λύπη.

Ὦ! γνωρίζονται! Ἀρχίζει μὲ χάρι
λυπηρὰ νὰ μιλάῃ τὴν παρθένα.
Τρέμει αὐτὴ καὶ μὲ μάτια σκυμμένα
ἀγροικάει τὸ ξανθὸ παλληκάρι.

Μουσικὴ τῆς ψυχῆς κατεβαίνει
εἰς τὰ στήθη της μέσα ἡ λαλιά
[του . . .
Πάσα αὐγοῦλα στὸ ρέμμα ἐδῶ κάτου
τὸ ζευγάρι κρυφὰ συντυχαίνει.

Αὖ! τοῦ Γεώργου χρυσῆ θυγατέρα,
φεῦγα, Φρόσω, τὰ νιάτα τοῦ Φώτου·
δὲν τὸν δέχεται ὁ Γεῶργος γαμ-
[βρό του
καὶ θὰ κλαύσῃς πικρὰ μιὰν ἡμέρα![1]
. . . . . .

Δέτε, εἶνε νύχτα· εἰς τἄχραντα
μυστήρια τοῦ θανάτου
πλανᾷ μιὰ λάμψη λυπηρὴ
σκοταδερὸ κανδύλι.

Τοῦ κόσμου τούτου θλιβερὸς
διαβάτης, ἐκεῖ κάτου
λέει, ξαναλέει τὰ κρίματα
μὲ ἀποθαμμένα χείλη.

— Εἶχα 'στὸν κόσμο ἕναν ἐχθρό,
τοῦ Φώτου τὸν πατέρα,
κ' εἴμεθα οἱ δύο ἀφίλιωτοι,
γιὰ μάχη γεννημένοι.

Τὴν Φρόσω ὁ Φῶτος ἀγαπᾷ.
Τοῦ Γεώργου ἡ θυγατέρα,
φονιᾶς ἐγώ, ἀποκρίθηκα,
στὸ σπίτι αὐτὸ δὲν μπαίνει.

Ἡ ἀγάπη πάντα εἶνε διπλῆ·
ἀγάπησε καὶ ἡ Φρόσω,
ἐστεφανώθηκε κρυφά,
ἐγέννησε ἕνα ἀγόρι.

Κ' ἐγὼ τὴν καταράσθηκα! . . .
Ὦ! τί ψυχὴ θὰ δώσω,
ποῦ σ' ἔδιωξα στὲς ἐρημιὲς
λαχταρισμένη κόρη;

Ἄχ! ναὶ παπᾶ· στὲς ἐρημιές,
στὴν πεῖνα καὶ στὸ κρύο
ἔσερνε ἡμέρες ντροπαλὲς
ἡ καταφρονεμένη.

Καὶ ἐγώ, πατέρας της ἐγὼ
ἀληθινὸ θηρίο
δὲν ξέρω ἂν εἶναι ζωντανή,
ἂν εἶνε ἀποθαμμένη.

...Παπᾶ, παγόνω! Ὁ πάγος μου
δὲν εἶνε τοῦ θανάτου.
Φίδια στὸ νοῦ μου ἐγλίστρησαν.

1. *Ἡ Φρόσω συμφεύεται κρυφίως τὸν Φῶτο, ἀλλὰ τοίτου φονευθέντος μένει χήρα, μὴ γενομένη δὲ δεκτὴ ἐπὶ τοῦ πατρὸς της, καταφεύγει εἰς τὰ ὄρη. Ὁ πατὴρ αὐτῆς Γεώργος μεταμελεῖται κατὰ τὸν πλησιάζοντα αὐτοῦ θάνατον διὰ τὴν πρὸς θυγατέρα αὐτοῦ συμπεριφορὰν του.*

Ὅλα φθείρονται καὶ αὐτὸς ὁ σίδηρος.

Φαρμακεμένα, κρύα...
Σαλεύει ὁ νοῦς μου... Ἰδέ, γιὰ
[ἰδὲ
τί γίνεται ἐκεῖ κάτου...
Τί χαλασμός, τί κόλαση,
τί σκιαχτερὴ ἐρημία!...

Νύχτωσε... λόγγος φοβερός!...
Βροντάει τ' ἀστροπελέκι...
Πέφτει χαλάζι... Ὦ! κύτταξε!
Μὲς τὴν ἀνεμοζάλη
τραβοῦν δυὸ λύκοι ἕνα κορμί,
καὶ ἄλλος περνᾷ παρέκει,
κρατῶντας εἰς τὰ δόντια του
μικροῦ παιδιοῦ κεφάλι...

Παπᾶ, γνωρίζεις τὸ κορμὶ
ποῦ σέρνεται μπροστά σου;...
Ἔχει γυναίκειο πρόσωπο...
Σὰν νὰ τὸ ξέρω... Ὦ φρίκη,
ὦ συμφορά μου! κρύψε με
παπᾶ, στὴν ἀγκαλιά σου,
νὰ μὴν ἰδῶ τὰ σπλάχνα μου
ποῦ τὰ τραβοῦνε οἱ λύκοι.

...Καὶ μέσα στὴν παραφορά,
μαὶ μέσ' τὸ φόβο ἀκόμα
καὶ στοῦ θανάτου τοὺς σπασμοὺς
ἐπνίγηκε ἡ φωνή του.
Καὶ πέφτει κάτου. Τρεῖς φορὲς
ἀνοιγοκλεῖ τὸ στόμα,
καὶ μὲ τὸν τρίτο στεναγμὸ
φτερούγασε ἡ ψυχή του.

Ὁ Ποιητής.

Ὕπνο δὲν βρίσκει ἡ συμφορά.
Τρεμουλιαστὰ στὴ ῥάχη
ὁ αὐγερινὸς φωτοβολεῖ.
Ἀκόμα οἱ λόγγοι εἶνε θολοὶ
καὶ τὰ βουνὰ καὶ οἱ βράχοι.

Τὰ χόρτα πίνουν τὴ δροσιὰ
τῆς νύχτας, καὶ τ' ἀηδόνι
χύνει κελάδημα γλυκό,
καὶ ἕνα ἀγεράκι μαλακὸ
τὸ κῦμα χαρακόνει.

Νεράϊδες ποῦ δὲν φαίνονται,
χρυσᾶ στεφάνια πλέκουν
εἰς τοῦ βουνοῦ τὴν κορυφή.
Σὲ αὐτὴν τὴν ὥρα τὴν κρυφὴ
ἀγγέλοι παραστέκουν.

Ὥρα γλυκειὰ τῆς χαραυγῆς,
ποῦ ἡ φύσις βαλσαμόνει
ἄνθη καὶ φύλλα καὶ κλαδιά...
Χαρὰ σ' ἐκείνη τὴν καρδιὰ
ποῦ δὲν τὴν βέρνουν πόνοι!

Σιμὰ στὴ βρύσι ποιητὴς
νηὸς ἄμοιρος, κυττάζει
τῆς γῆς τὴν ὄψι τὴ θολή,
καὶ μὲ τὴν ἐρημιὰ μιλεῖ
καὶ συγνοανοστενάζει.

—Ἄχαρη νύχτα, ἡ ὄψι σου
ὁμοιάζει τῆς ψυχῆς μου.
Ὦ! πῶς μὲ ἐμάγευες, ὦ, πῶς
σὲ εὗρισκα πρῶτα χαρωπὸς
στὸ πλάγι τῆς καλῆς μου.

Ἄκω στὰ δένδρα πῶς λαλοῦν
πουλιὰ ζευγαρωμένα.
Καὶ ἐγώ,—ταλαίπωρος ἐγώ—
φάντασμα κ' ἔσκιο κυνηγῶ
σὲ δάση ἐρημωμένα.

Κι' ἦταν τὰ δάση αὐτὰ ποτὲ
παράδεισος ἐμπρός μου,
καὶ αὐτὴ ἡ βρυσοῦλα ἡ δροσερή.
Μωρὸς ἐκεῖνος ποῦ θαρρεῖ
εἰς τὰ καλὰ τοῦ κόσμου.

Πετᾷ μόνον ὅποιος ἔχει πτερά.

'Απ' ὄνειρα πλανέθηκα
καὶ πίστευσα' ἡ καρδιά μου
εἰς εὐτυχίαις οὐράνοῦ.
Πέτε, κοτσύφια τοῦ βουνοῦ
ἐσεῖς τὰ βάσανά μου.

Ναί! κ' ἔν κανέν' ἀπὸ τ' ἐσᾶς
τὴν ὀρφανιά του κλαίγει,
καὶ γιὰ τὸ παῖρί του πονῇ,
μὲ τὴ λεπτή του τὴ φωνὴ
τὴν ὀρφανιά μου ἂς λέγῃ.

Χρύσω τὴν λέγαν· ἔλαμπε
στὰ κάλλη καὶ στὴ νιότη.
—'Εγὼ εἶχα αὐτὸν τὸ θησαυρό,
βασίλισσα ἦταν στὸ χορό,
στὴν ἐκκλησιὰ ἦταν πρώτη.

Τὰ φρύδια της σὰν νάητανε
γραμμένα μὲ κονδύλι.
Δὲν εἶχαν ταῖρι πουθενὰ
τὰ μάτια της τὰ γαλανὰ
τὰ κοραλλένια χείλη.

Κι' ἡ νιότης τί ὠφέλησε
τί ὠφέλησέν ἡ χάρις
στὴν ἄδικη τὴ μοῖρα ἐμπρός;

Τὴν εἶδ' ὁ Χάρος ὁ σκληρὸς
ὁ ψυχοκυνηγάρης.

Ὦ σεῖς ποῦ τὴν γνωρίσετε
βρύσαις, πουλιὰ καὶ κρίνοι,
μὴ μὲ ὀνομάζετε σκληρό
ἂν εἰς τὸν κόσμ' αὐτὸ μπορῶ
νὰ ζῶ χωρὶς ἐκείνη.

Στὴν γῆν αὐτή, ποῦ σέρνομαι
λείψαν' ἀγνὸ καὶ βάρος,
θέλω ἡ ψυχή μου νὰ καῇ,
γιατ' εἶνε κόλασ' ἡ ζωὴ
καὶ πανηγύρ' ὁ χάρος.

Τ' ἄκουσ' ὁ χάρος. Μιὰ φορὰ
δὲν ἄνθισαν ἀκόμα
ἡ μυγδαλιαῖς τῆς ἐξοχῆς,
κ' ὁ νηὸς κοιμᾶτ' ὁ δυστυχὴς
στῆς Χρύσως του τὸ χῶμα.

Στὸ μνῆμα τὸ ζαγαρωτὸ
δυὸ δένδρα φυτεμμένα
τὸ χῶμα ἰσκιώνουν μυστικά,
κ' ὁπόταν ἄνεμος βογκᾶ
φιλιοῦντ' ἀδελφωμένα.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Πότε εἶνε ἀκριβὴς ὁ μνηστήρ.—Πατέρα, δὲν ἔπρεπε νὰ γράψῃς εἰς τὸν μνηστῆρά μου ἔτσι ψυχρά. *'Αγαπητέ μου κύριε...*

— Ἔνοιά σου, κόρη μου. Ὅταν τοῦ μετρήσω τὴν προῖκα, θὰ τοῦ γράψω· *'Ακριβέ μου κύριε...*

'Απειλὴ ἐπαίτου.—Δόσε μου, κύριε, λίγη βοήθεια, γιατί... θὰ κάμω πρᾶγμα ποῦ δὲν ἔκαμα ποτέ μου.

— Καὶ τί θὰ κάμῃς;

— *Νά, θὰ ἀναγκασθῶ νὰ πιάσω καμμιὰ δουλειά!...*

Κατὰ τὴν ἐξομολόγησιν.— *Πνευματικός.* Τέκνον μου, εἶνε πολὺ κακὸν πρᾶγμα νὰ δέρνῃς τὴν γυναῖκά σου. Ὁ Θεὸς θὰ σὲ τιμωρήσῃ.

'Εξομολογούμενος. Καὶ λίγη τιμωρία εἶνε, παπᾶ μου, νὰ μοῦ δώσῃ τέτοια γυναῖκα;

'Αν ἀγαπᾷς τοὺς καρποὺς μὴ σπάνε τὰ ἄνθη.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΠΡΩΤΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

1. **Εφημερις.** Ἐξεδόθη τῷ 1793 ἐν Βιέννῃ, ἡ δὲ ἔκδοσις αὐτῆς διήρκεσε μόνον ἐπὶ 6 μῆνας.

2. **Λογιος Ερμης.** Ἰδίως φιλολογική. Ἱδρύθη τῷ 1811 ἐν Βιέννῃ ὑπὸ τοῦ 'Ανθίμου Γαζῆ, κατὰ προτροπὴν τοῦ 'Αδαμαντίου Κοραῆ. Ἐκδοθεῖσα ἐπὶ 3 ἔτη, διεκόπη ἐπὶ $1\frac{1}{2}$, εἶτα ἐπανελήφθη ὑπὸ τοῦ Φαρμακίδη καὶ Κοκκινάκη τῷ 1816. Μετὰ τὴν ἐκ Βιέννης ἀναχώρησιν τοῦ Φαρμακίδη (1818) ὁ Κοκκινάκης τῇ βοηθείᾳ τοῦ Κοραῆ καὶ πολλῶν ἄλλων ἐξηκολούθησε τὴν ἔκδοσιν μέχρι τοῦ 1821.

3. **Ελληνικος Τηλεγραφος.** Ἐξεδόθη τῷ 1811 ἐν Βιέννῃ ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ Δ. 'Αλεξανδρίδου, ἡ δὲ ἔκδοσις αὐτῆς διήρκεσε μέχρι τοῦ 1837.

4. **Εφημερις Αιτωλικη.** Ἐξεδόθη ἐπὶ βραχύτατον χρόνον, τῷ 1821, ἐν τῇ Δυτικῇ 'Ελλάδι καὶ ἦτο χειρόγραφος.

5. **Ελληνικη Σαλπιγξ.** Ἐξεδόθη ἐν Καλάμαις τῷ 1821.

6. **Ελληνικα Χρονικα.** Ἐξεδόθη ἀπὸ τοῦ 1824—1826 ἐν Μεσολογγίῳ.

7. **Εφημερις της Υδρας.** Ἐξεδόθη ἐν Ὕδρᾳ ἀπὸ τοῦ Μαρτίου τοῦ 1824—Δεκεμβρίου τοῦ 1825.

8. **Εφημερις των Αθηνων.** Ἐξεδόθη ἐν 'Αθήναις ἀπὸ τοῦ 1825—1826.

9. **Ανεξαρτητος.** Ἐξεδόθη ἀπὸ τοῦ 1827—1828 κατὰ πρῶτον ἐν Ὕδρᾳ, εἶτα ἐν Αἰγίνῃ καὶ βραδύτερον ἐν 'Αθήναις.

10. **Ηως.** Ἐξεδόθη ἐν Ναυπλίῳ (1830—1831).

11. **Απολλων.** Ἐξεδόθη ἐν Ναυπλίῳ (1830—1831).

12. **Ελληνικος Καθρεπτης.** Ἐξεδόθη ἐν 'Αθήναις (1832—1833).

13. **Ελπις.** Ἐξεδόθη ἐν 'Αθήναις (1836—1868).

14. **Αθηνα.** Ἐξεδόθη ἐν 'Αθήναις τῷ 1832—1863).

15. **Χρονος** Ἐξεδόθη ἐν Ναυπλίῳ τῷ 1832 μόνον ἐπὶ $4\frac{1}{2}$ μῆνας.

Ὁ μέθυσος εἶνε εὐτυχὴς μόνον ὅταν ἐξαπλωθῇ κατὰ γῆς.

Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΛΕΒΙΔΗΣ Κωνσταντῖνος. (1800—1868). Εἷς τῶν πρώτων καὶ ἐπισημοτάτων δημοσιογράφων τῆς Ἑλλάδος, γεννηθεὶς ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ σπουδάσας ἐν Βιέννῃ τὰς πολιτικὰς ἐπιστήμας. Κατελθὼν εἰς Ἑλλάδα πρὸ τοῦ Καποδιστρίου, προσελήφθη κατόπιν ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν, κρουσθεὶς, ἠναγκάσθη τῷ 1836 νὰ παραιτηθῇ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας καὶ νὰ ἱδρύσῃ τὴν ἐφημερίδα ***Ἐλπίδα***, τῆς ὁποίας ὁ πρῶτος ἀριθμὸς ἐξεδόθη τῇ 6 Ὀκτωβρίου τοῦ 1836, καὶ τὴν ὁποίαν ἐξέδιδε μέχρι τοῦ θανάτου του. Ἡ ἐφημερὶς αὕτη, ἐκδιδομένη κατ' ἀρχὰς Ἑλληνιστὶ καὶ Γερμανιστί, ἐξήτησεν ἀπὸ τοῦ πρώτου αὐτῆς ἄρθρου τὸ Σύνταγμα, ὅπερ παρεχωρήθη μετὰ ἑπταετῆ ἀγῶνα, ἀλλ' ὁ ἐκδότης αὐτῆς ἠναγκάσθη νὰ τὴν διακόψῃ ἐπὶ ἑξαετίαν (17 Νοεμβρίου 1837—26 Σεπτεμβρίου 1843) ἕνεκα τῶν ἀπηνῶν καταδιώξεων τῆς Ἀντιβασιλείας καὶ τῆς φυλακίσεως αὐτοῦ. Ἐγένετο μάλιστα κατὰ τοῦ Λεβίδου καὶ δολοφονικὴ ἐπίθεσις ὑπὸ πολλῶν ἐν Ἀθήναις Βαυαρῶν ἀξιωματικῶν, ἐπὶ κεφαλῆς ἐχόντων τὸν τότε ταγματάρχην εἶτα δὲ στρατηγὸν Φέδερ, διότι ἡ ***Ἐλπὶς*** ἔγραφε δριμέως κατὰ τῆς Βαυαροκρατίας, καὶ ἐζήτει τὴν παρασκευὴν ἐθνικοῦ στρατοῦ.

Κωνσταντῖνος Λεβίδης.

Ἡ ***Ἐλπὶς*** εἶνε πολύτιμος θησαυρὸς διὰ τὴν πολιτικὴν ἱστορίαν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, καὶ ταμεῖον τῆς πνευματικῆς τότε κινήσεως. Κύριον χαρακτηριστικὸν τοῦ Λεβίδου ὡς δημοσιογράφου ἦτο τὸ ἄκρον φιλελεύθερον τῆς γνώμης αὐτοῦ, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου πολλὰς ὑπέστη καταδιώξεις, πανθομολογουμένη δ' ὑπῆρξεν ἡ δεινότης αὐτοῦ ὡς δημοσιογράφου, ἡ πολυμάθεια καὶ τὸ πολύγλωσσον τοῦ ἀνδρός. Δικαίως δ' ὠνομάσθη ὁ ***Πατριάρχης τῆς ἑλληνικῆς δημοσιογραφίας.***

Πολλάκις φοβούμεθα κατὰ φαντασίαν.

ΔΥΟ ΓΙΓΑΝΤΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Ἀληθῶς ὑπῆρξαν τοιοῦτοι οἱ ἀδελφοὶ Βυζάντιοι ***Ἀναστάσιος καὶ Ἀλέξανδρος***, υἱοὶ τοῦ Σκαρλάτου Βυζαντίου. Ὡς ἐκ τούτου καλὸν θεωροῦμεν νὰ παραθέσωμεν ἐνταῦθα ἐπίτομον αὐτῶν βιογραφίαν.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ. Ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις τῷ 1839, τὰς πρώτας αὐτοῦ σπουδὰς ἐποίησεν ἐν τῷ πατρικῷ οἴκῳ, καὶ συνεπλήρωσεν αὐτὰς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, ὅτε ἐδίδασκεν ἐν αὐτῷ ὁ Ἀσώπιος, ὁ Φίλιππος Ἰωάννου, ὁ Κουμανούδης καὶ λοιποί. Συμμετέσχε καὶ οὗτος τῶν κατὰ τοῦ βασιλέως Ὄθωνος κινημάτων (1859), συνεφυλακίσθη μετὰ τοῦ Ὀδ. Ἰαλέμου καὶ Παράσχου, ἀλλὰ πικρῶς μετημελήθη διὰ τοῦτο κατὰ τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν. Νεώτατος ἠσχολήθη εἰς τὴν δημοσιογραφίαν, κατὰ πρῶτον μὲν ὡς συνεργάτης τοῦ Κ. Παπαρρηγοπούλου εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐφημερίδος "***Ἑλλην***, ἀπὸ δὲ τοῦ 1861 ὡς συνεργάτης τὸ πρῶτον τοῦ Ἰσιδωρίδου Σκυλίτση εἰς τὴν σύνταξιν τῆς Τεργεσταίας ***Ἡμέρας***, καὶ βραδύτερον ὡς ἐκδότης αὐτῆς. Γνωστὸς ἐστὶν ὁ διὰ τοῦ ὀργάνου τούτου σφοδρὸς αὐτοῦ πόλεμος κατὰ τῶν ἐν Ἑλλάδι κομματικῶν ὀργίων. Τὸ δημοσιογραφικὸν αὐτοῦ στάδιον λήγει τῷ 1880,

Ἀναστάσιος Βυζάντιος.

Ἡ στενοχωρία εἶνε ἡ δυστυχία τοῦ πλουσίου.

ὁπότε ὁ Χ. Τρικούπης, ἐκτιμῶν τὰ ὑπέροχα τοῦ Ἀναστασίου προσόντα, διώρισεν αὐτὸν διπλωματικὸν πράκτορα τῆς Ἑλλάδος ἐν Σοφίᾳ, καὶ βραδύτερον πολιτικὸν πράκτορα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἔνθα διέμεινεν ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη. Εἶτα διωρίσθη πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος ἐν Ῥώμῃ, κατὰ δὲ τὴν εἰς Ἀθήνας ἐπάνοδον αὐτοῦ, (1890), ἐκφωνῶν ἐν τῷ νεκροταφείῳ τὸν ἐπιτάφιον τοῦ Γεωργίου Παράσχου, εἶπε μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς· ***Ζήσας τοσοῦτον ὑπὲρ τῶν ἄλλων, ἀπώλεσε τὴν δύναμιν νὰ ζήσῃ ἐν ἑαυτῷ, καὶ δὲν ἠδυνήθη ν' ἀντιπαλαίσῃ κατὰ τοῦ θανάτου καρδίᾳ, ἥτις ἀπήνυδησε βαθμηδὸν πάλλουσα ὑπὲρ δέκα ὑπάρξεων.*** Ὑπηνίσσετο διὰ τούτου τὰς συγγενικὰς περιστάσεις τοῦ ἀποθανόντος ποιητοῦ, καὶ ὅμως εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπῆγετο καὶ αὐτός. Τὴν βραχεῖαν ἐν Ῥώμῃ διαμονήν του εἶχον μετατρέψει εἰς μαρτύριον ἀλεπάλληλα οἰκογενειακὰ πένθη, καὶ ὅτε ἐπανῆλθεν εἰς Ἀθήνας, ἔφερε τὸν θάνατον ἐν τῇ καρδίᾳ. Ὁ Ἀναστάσιος Βυζάντιος ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1892. Πολλὰ τῶν δημοσιογραφικῶν του ἄρθρων ἐξετυπώθησαν εἰς κομψὸν βιβλίον ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ. Ἐγεννήθη ἐν Ναυπλίῳ κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1841, ἀπὸ δὲ τῆς ἐφηβικῆς αὐτοῦ ἡλικίας ἐδημοσιογράφει, ἀσχολούμενος ταυτοχρόνως εἰς τὴν ποίησιν. Κατὰ τὸν Βουτσιναῖον διαγωνισμὸν ἐβραβεύθη ποίημα αὐτοῦ, φέρον τίτλον ***Σωκράτης καὶ Ἀριστοφάνης.*** Ἀποτελέσας καὶ οὗτος μέλος τῆς κληθείσης τότε ***χρυσῆς νεολαίας,*** ἥτις τοσοῦτον συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐκθρόνισιν τοῦ Ὄθωνος, μετημελήθη πικρῶς, θρηνήσας τὸν θάνατον τοῦ ἐξορίστου βασιλέως ἐν τῇ ***Νέᾳ Ἡμέρᾳ*** διὰ βαρυσημάντου ἄρθρου. Τῷ 1864 μετέβη εἰς Λειψίαν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν νομικῶν αὐτοῦ σπουδῶν, εἶτα δὲ μεταβὰς εἰς Τεργέστην, συνεργάσθη ἐν τῇ ***Ἡμέρᾳ*** μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του, γενόμενος διευθυντὴς καὶ ἰδιοκτήτης αὐτῆς, τῷ 1875, ὅτε καὶ μετωνόμασεν αὐτὴν ***Νέαν Ἡμέραν.*** Ἔκτοτε ἠσχολεῖτο μόνος εἰς τὴν σύνταξιν αὐτῆς, κάτοχος δὲ τῆς Γερμανικῆς, τῆς Γαλλικῆς, τῆς Ἀγγλικῆς, τῆς Ἰταλικῆς καὶ τῆς Ῥωσσικῆς γλώσσης, παρηκολούθει ὅλον τὸν εὐρωπαϊκὸν τύπον, μεταφράζων τὰ σπουδαιότερα ἄρθρα αὐτοῦ. Καὶ οὗτος, ὡς καὶ ὁ ἀδελφός αὐτοῦ, εἶχε κηρύξει ἀμείλικτον πόλεμον κατὰ τῆς ἐν Ἑλλάδι κομματικῆς διαφθορᾶς. Ἀπέθανε κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1898 ἐν Ἀθήναις, εἰς ἃς ἐπανῆλθε χάριν τῆς κλονισθείσης ὑγείας του.

Ἡ εὐθηνία καταστρέφει τὸν ἀγοραστήν.

ΩΡΑΙΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Ἡ Ζωγραφικὴ προῆλθε πιθανῶς κατὰ πρῶτον, κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, ἐκ θρησκευτικῶν ἀναγκῶν παρὰ τοῖς ἀνατολικοῖς λαοῖς, περιωρίζετο δὲ παριστῶσα διὰ μονοτόνων χρωμάτων τὰ θέματα, ἀλλ' οὐδεμία φροντὶς ἐλαμβάνετο διὰ τὸν φωτισμὸν ἢ τὸν σκιασμόν. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὅμως Ἕλλησι περιῆλθεν εἰς μεγάλην ἀκμήν. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀπελλοῦ ὑπῆρχον κυρίως τέσσαρα χρώματα, τὸ ***ἐρυθρόν,*** τὸ ***ξανθόν,*** τὸ ***λευκὸν*** καὶ τὸ ***μέλαν,*** ἐκ τούτων δὲ οἱ ζωγράφοι διὰ συνδυασμῶν ἀπετέλουν καὶ ἄλλους χρωματισμούς, ἀλλὰ διὰ τῶν προόδων τῆς τέχνης ὁ ἀριθμὸς τῶν χρωμάτων ἐγένετο μέγιστος. Οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἐν τῇ ζωγραφικῇ ἦσαν κατὰ πολὺ ὑποδεέστεροι τῶν Ἑλλήνων. Τοὺς τελευταίους ῥωμαϊκοὺς τύπους παρέλαβεν ἐνάρξῃ ὁ Χριστιανισμός, ὡς τοῦτο φαίνεται ἐντὸς τῶν Κατακομβῶν τῆς Ῥώμης, ἐκτεταμένων ὑπογείων, ἐντὸς τῶν ὁποίων οἱ χριστιανοὶ ἐτέλουν τὰς θρησκευτικὰς αὐτῶν τελετὰς ἕνεκα τοῦ καταδιωγμοῦ τῶν κυβερνητῶν.

Κατὰ τὰς πρώτας ἑκατονταετηρίδας τοῦ Μεσαιῶνος οὐδὲ λόγος δυνατὸν νὰ γείνῃ περὶ ζωγραφικῆς ἐν τῇ Δύσει, ἐκτὸς τῆς Ἰταλίας, ἔνθα ἐπέδρασεν ἡ βυζαντινὴ τέχνη. Ἡ νέα περίοδος τῆς ἀκμῆς τῆς ζωγραφικῆς ἄρχεται μετὰ τῆς καθόλου ἀναγεννήσεως ἐν Ἰταλίᾳ, κατὰ τὸν δέκατον τρίτον αἰῶνα, περὶ δὲ τὰ μέσα τοῦ δεκάτου ἕκτου ἔφθασεν εἰς τὴν μεγίστην αὐτῆς ἀκμήν. Ἀπὸ τῆς ἐφευρέσεως τῶν ἐλαιοχρωμάτων ἡ ζωγραφικὴ ἤκμασε καὶ ἐν Ὁλλανδίᾳ καὶ Γερμανίᾳ, ὑπερτέρησεν ἐπί τινα χρόνον καὶ τῆς Ἰταλικῆς, ἀλλὰ εἶτα ὑπελείφθη πολὺ αὐτῆς κατὰ τὸν 16 καὶ 17 αἰῶνα, βραδύτερον δὲ πάλιν ἀνεπτύχθη μεγάλως ἐν Ὁλλανδίᾳ καὶ Φλανδρίᾳ. Συγχρόνως ἡ τέχνη ἀνεπτύχθη ἐν Ἱσπανίᾳ, ἀπὸ δὲ τοῦ τέλους τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος χρονολογεῖται ἡ ἀκμὴ τῆς ζωγραφικῆς, εἰς ἣν ἀμιλλῶνται πρὸ πάντων οἱ Γάλλοι καὶ οἱ Γερμανοί.

Δένδρον χωρὶς ἄνθη δὲν κάμνει καρπούς.

ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΖΩΓΡΑΦΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Απελλης. Ἐκ Κολοφῶνος. Ἦκμασεν ἐπὶ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου. Ἦτο τοσοῦτον ἐπιμελὴς ὅσον καὶ μεγαλοφυής. Ἔλεγον ὅτι οὐδὲ ἡμέραν ἄφινε νὰ παρέλθῃ χωρὶς νὰ χαράξῃ μίαν γραμμήν. Εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἔγραφεν **ἐποίει** ἀντὶ ἐποίησε, θέλων διὰ τούτου ν' ἀποδείξῃ ὅτι οὐδὲν αὐτῶν ἐθεώρει ὡς ἐντελές. Ἐν τῶν ἀριστουργημάτων αὐτοῦ ἦτο ἡ **Ἀναδυομένη Ἀφροδίτη,** τὴν ὁποίαν ἐζωγράφισε λαβὼν ὡς πρότυπον τὴν ἑταίραν Φρύνην. Τὴν εἰκόνα ταύτην ἠγόρασαν οἱ Κῷοι. Ἦτο ὁ εὐνοούμενος ζωγράφος τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, ὅστις ὁσάκις ἐποίει τὴν εἰκόνα αὐτοῦ ἔλεγεν·

— Ὑπάρχουν δύο Ἀλέξανδροι, ὁ μὲν **ἀήττητος** ὁ δὲ **ἀμίμητος.**

Ἀήττητον ἐννόει ἑαυτὸν καὶ ἀμίμητον τὸν ὑπὸ τοῦ Ἀπελλοῦ ζωγραφηθέντα. Λέγεται μάλιστα ὅτι ἅπαξ ὁ Ἀπελλῆς εἶχε ζωγραφήσει τὸν Ἀλέξανδρον εἰς φυσικὸν μέγεθος, ἱππεύοντα τὸν Βουκέφαλον, ὁ δὲ βασιλεὺς εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ ζωγράφου ἔφιππος ὅπως παρατηρήσῃ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ. Ὁ ἵππος ἰδὼν τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ ἐκλαβὼν αὐτὴν ὡς ζῶντα συνάδελφον, ἐχρεμέτισεν, ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος δὲν ηὐχαριστήθη ἐκ τῆς εἰκόνος. Τότε ὁ Ἀπελλῆς εἶπε μειδιῶν

—Συγγνώμην, βασιλεῦ, ἀλλ' ὁ ἵππος σας εἶνε καλλίτερος ἐκτιμητὴς τῆς ζωγραφικῆς ἢ ὑμεῖς.

Ζευξις. Κατήγετο ἐκ τῆς Ἰταλικῆς Ἡρακλείας, ἀποικίας ἑλληνικῆς, ὕθεν μετέβη εἰς Ἔφεσον. Ἐθαυμάζετο μεγάλως ὑπὸ τῶν συγχρόνων του, ἐκόμπαζε δὲ ὁ ἴδιος καὶ ἐμεγαλαύχει διὰ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ. Περιεφέρετο πολυτελῶς ἐνδεδυμένος, καὶ εἶχε κεντημένον ἐπὶ τῆς χλαμύδος του διὰ χρυσῶν χαρακτήρων τὸ ὄνομά του.

Ἔργα αὐτοῦ. Τούτων κυριώτερα, κατὰ τοὺς Ἕλληνας συγγραφεῖς, ἦσαν τὰ ἑξῆς· 1) **Ὁ Ἡρακλῆς βρέφος πνίγων τὸν δράκοντα.** 2) **Ὁ Μενέλαος κλαίων τὸν Ἀγαμέμνονα.** 3) **Ἡ Πηνελόπη.** 4) **Ἡ ὡραία Ἑλένη,** δι' ἣν ἔλαβεν ὡς πρότυπον τὰς ὡραιοτέρας νέας τῆς πόλεως. 5) **Οἱ δώδεκα θεοί.** 6) **Ὁ Μαρσύας δεδεμένος.** Ἀλλὰ τὸ ἀριστούργημα αὐτοῦ ἦτο ἡ **θήλεια Κένταυρος** θηλάζουσα τὰ τέκνα της, τὸ ὁποῖον ἐδείκνυε μόνον ἐπὶ ἀμοιβῇ.

Παρρασιος (Περὶ τὰ 400 π. Χ.). Οὗτος ἀπεικόνιζε Θεοὺς καὶ ἥρωας, προήγαγε δὲ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν τὴν ἐντέλειαν καὶ παράστασιν τῶν μελῶν τοῦ σώματος, τὴν ἔκφρασιν τοῦ στόματος, τὴν χάριν τῆς κόμης καὶ

Μὴ βράζῃς ταῖς πέτραις διὰ νὰ βγάλῃς πάχος.

ἐν γένει τὴν συμμετρίαν, ὥστε ἐθεωρεῖτο ὡς νομοθέτης τῆς ζωγραφικῆς. Διηγωνίσθη ἅπαξ μετὰ τοῦ Ζεύξιδος, κατὰ δὲ τὸν διαγωνισμὸν τοῦτον ὁ Ζεῦξις ἐζωγράφησε κάνιστρον πλῆρες σταφυλῶν, αἱ ὁποῖαι ἐφαίνοντο τόσον φυσικαί, ὥστε τὰ πτηνὰ ἁπατώμενα ἐπέτων καὶ προσεπάθουν νὰ κεντήσωσιν αὐτάς. Ὁ Παρράσιος ὅμως ἀπεικόνισεν ἁπλοῦν παραπέτασμα μετὰ τοσούτης ἐντελείας, ὥστε ὁ ἀντίπαλός του ἁπατηθεὶς τῷ εἶπεν·

— Παρράσιε, ἀπόσυρον τὸ παραπέτασμα διὰ νὰ ἴδω τὴν εἰκόνα σου.

Ἕνεκα τῆς ἐντελείας τῶν ἔργων τοῦ Παρρασίου διηγοῦντο περὶ αὐτοῦ πράγματα φαντασιώδη. Οὕτως ἔλεγον ὅτι, διὰ νὰ παραστήσῃ τὸν Προμηθέα σπαρασσόμενον ὑπὸ τοῦ γυπός, ἔλαβε παρὰ τοῦ Φιλίππου ἕνα Ὀλύνθιον αἰχμάλωτον, καὶ τὸν ἐφόνευσε βασανίζων αὐτόν, διὰ νὰ ἴδῃ τὴν ἐπὶ τοῦ προσώπου του ἔκφρασιν τῆς ἀγωνίας καὶ νὰ τὴν ἀποτυπώσῃ ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Προμηθέως. Τὸ ψεῦδος τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Παρράσιος δὲν ἔζη ἐπὶ Φιλίππου. Ὁ Παρράσιος διετείνετο ὅτι εὗρε τὰ ἔσχατα ὅρια τῆς ζωγραφικῆς.

Πολυγνωτος (470—430 π. Χ.). Κατήγετο ἐκ τῆς νήσου Θάσου, μεταβὰς δὲ εἰς Ἀθήνας ἐπὶ Φειδίου, ἀνεδείχθη διάσημος ζωγράφος. Τὰ θέματα αὐτοῦ ἐλάμβανεν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκ τῆς Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσείας. Ἰδίως διεκρίνετο διὰ τὴν παράστασιν τῆς γυναικείας καλλονῆς.

Ἔργα αὐτοῦ. 1) Μία τῶν 4 μεγαλογραφιῶν, δι' ὧν ἐκοσμεῖτο ἡ **Ποικίλη Στοὰ** τῶν Ἀθηνῶν, παριστῶσα τὴν τιμωρίαν τοῦ Αἴαντος διὰ τὴν ἁρπαγὴν τῆς Κασσάνδρας. 2) Διάφοροι εἰκόνες τεθεῖσαι ἐν τῇ Πινακοθήκῃ τῶν Προπυλαίων. Μία ἐξ αὐτῶν παρίστα τὸν Ὀδυσσέα μετὰ τῆς Ναυσικάας, καὶ ἑτέρα τὸν Ἀχιλλέα ἐν Σκύρῳ, ἐν τοῖς ἀνακτόροις τοῦ βασιλέως Λυκομήδους. 3) Αἱ τοιχογραφίαι τοῦ Θησείου, παριστῶσαι Κενταυρομαχίαν, Ἀμαζονομαχίαν καὶ τὰ ἆθλα τοῦ Θησέως. 4) Τὸν Ὀδυσσέα φονεύοντα τοὺς μνηστῆρας τῆς Πηνελόπης. 5) Δύο μέγισται αὐτοῦ εἰκόνες ἐν Δελφοῖς, ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Νεοπτολέμου.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟΙ ΙΤΑΛΟΙ ΖΩΓΡΑΦΟΙ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΟΣ

Τῶν πρώτων δώδεκα τὰς βιογραφίας ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τὸ **Ἐγκυκλ. Ἡμερολόγιον** τοῦ 1901 σελ. 158—164. Αἱ τῶν διασημοτέρων δὲ ζωγράφων Ῥαφαὴλ καὶ Μιχαὴλ Ἀγγέλου δημοσιεύονται ἐκτενέστερον εἰς τοὺς **Μεγάλους Ἄνδρας** ὑπὸ Ι. Βρετοῦ.

Ἂν δίδῃς εἰς ἀνάξιον ἡ ἀπώλεια εἶνε διπλῆ.

ΜΙΧΑΗΛ ΑΓΓΕΛΟΣ
1475—1564.

ΡΑΦΑΗΛ
1483—1520.

ΚΟΡΡΕΓΙΟΣ
1475—1534.

ΤΙΤΙΑΝΟΣ
1477—1576.

ΤΙΝΤΟΡΕΤΟΣ
1512—1594.

ΠΕΡΟΥΓΙΝΟΣ
1446—1528.

ΡΟΖΑ (ΣΑΛΒΑΤΩΡ)
1615—1673.

ΚΑΡΑΤΣΙ
1560—1609.

ΒΕΡΟΝΕΖΕ
1528—1588.

ΦΡΑ ΒΑΡΘΟΛΟΜΕΟ
1475—1517.

ΛΕΟΝΑΡΔΟ ΔΕ ΒΙΝΤΣΙ
1452—1517.

ΖΙΟΡΖΙΟΝΕ
1478—1511.

Οἱ πλησιέστεροι δὲν φθάνουν πάντοτε πρῶτοι.

ΣΙΜΑΒΟΥΕ
1240—1310.
Γέννησις ἐν Φλωρεντίᾳ.
ΕΡΓΑ: *Ἡ Παναγία καὶ ὁ Ἰησοῦς.*

ΓΙΟΤΟ ΑΝΤΖΙΟΛΟΤΟ
1266—1337.
Γέννησις ἐν Βεσπινιάνῳ, θάνατος ἐν Φλωρεντίᾳ.
ΕΡΓΑ: *Τοιχογραφίαι καὶ Προσωπογραφίαι. (Δάντε).*

ΦΡΑ ΑΝΖΕΛΙΚΟ
1378—1455.
Γέννησις ἐν Βόλτο, θάνατος ἐν Ρώμῃ.
ΕΡΓΑ: *Γάμος τῆς Παρθένου. Στέψις τῆς Παρθένου.*

ΜΑΖΑΤΣΙΟ
1401—1428.
Γέννησις παρὰ τὴν Φλωρεντίαν.
ΕΡΓΑ: *Τοιχογραφίαι. Ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα. Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἁγ. Πέτρου.*

ΖΙΟΒΑΝΝΙ ΜΠΕΛΙΝΙ
1427—1516.
Γέννησις ἐν Βενετίᾳ.
ΕΡΓΑ: *Ὁ Ἅγιος Ζαχαρίας. Ἡ Παρθένος ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτῆς. Ὁ Ὑψιστος εὐλογῶν. Βακχίς.*

ΦΡΑΝΤΣΙΑ
1450—1517.
Γέννησις ἐν Βολωνίᾳ.
ΕΡΓΑ: *Ὁ Ἅγιος Σεβαστιανός. Παναγία. Ἰωσὴφ ὁ ἐξ Ἀριμαθείας. Αἱ τρεῖς Μαρίαι.*

ΦΙΛΙΠΠΟ ΛΙΠΠΙ
1406—1469.
Γέννησις ἐν Φλωρεντίᾳ, θάνατος ἐν Σπολέτῳ.
ΕΡΓΑ: *Τοιχογραφίαι. Στέψις τῆς Παρθένου. Ὁ Χριστὸς μεταξὺ τῶν Διδασκάλων.*

ΒΟΤΙΤΣΕΛΙ
1447—1510.
Γέννησις ἐν Φλωρεντίᾳ, θάνατος ἐν Ρώμῃ.
ΕΡΓΑ: *Ἡ Παναγία καὶ ὁ Ἰησοῦς. Τὰ θαύματα τοῦ Μωϋσέως. Ἡ προσκύνησις τῶν Μάγων.*

ΑΝΔΡΕΑΣ ΔΕΛ ΣΑΡΤΟ
1486—1531.
Γέννησις ἐν Φλωρεντίᾳ.
ΕΡΓΑ: *Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος. Ἡ Ἐλεημοσύνη. Ἡ Θυσία τοῦ Ἀβραάμ. Ὁ Θάνατος τοῦ Χριστοῦ. Παναγία.*

Μὴ ἀγόραζε περισσότερα ἀφ' ὅσα δύνασαι νὰ πληρώσῃς.

ΟΡΚΑΝΑ ΑΝΔΡΕΑ
1308—1398.

Γέννησις ἐν Φλωρεντίᾳ. Ἦτο ζωγράφος καὶ ταυτοχρόνως ἀρχιτέκτων, γλύπτης καὶ ποιητής.

ΕΡΓΑ: *Ἡ τελευταία Παρουσία. Ὁ Παράδεισος. Ἡ Κόλασις.*

ΜΑΝΤΕΓΝΑ
1431—1506.

Γέννησις ἐν Μαντούῃ.

ΕΡΓΑ: *Ἡ Σταύρωσις. Ἡ οἰκογένεια τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου τοῦ Γονζάγ. Ὁ θρίαμβος τοῦ Καίσαρος. Ὁ Παρνασσός. Ἡ Παναγία τῆς Νίκης.*

ΓΙΔΟΣ
1575—1642.

Γέννησις ἐν Βολωνίᾳ, θάνατος ἐν Ῥώμῃ.

ΕΡΓΑ: *Ὁ Ὀρφεὺς καὶ ἡ Εὐρυδίκη. Τὰ ἆθλα τοῦ Ἡρακλέους. Καλλωπισμὸς τῆς Ἀφροδίτης. Ὁ Εὐαγγελισμός.*

ΡΟΜΑΙΝ
1492—1546.

Γέννησις ἐν Ῥώμῃ. Μαθητὴς καὶ φίλος τοῦ Ῥαφαήλ.

ΕΡΓΑ: *Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Στεφάνου. Ὁ κατακλυσμός. Πτῶσις τῶν Τιτάνων. Ἀφροδίτη καὶ Ἥφαιστος. Γέννησις.*

ΔΟΜΙΝΙΚΙΝΟΣ
1581—1641.

Γέννησις ἐν Βολωνίᾳ, θάνατος ἐν Νεαπόλει.

ΕΡΓΑ: *Ὁ Ἅγιος Πέτρος ἐν τῇ φυλακῇ. Μαστίγωσις τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου. Μετάληψις τοῦ Ἁγίου Ἱερωνύμου.*

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΕΛΛΗΝ ΖΩΓΡΑΦΟΣ

Γυζης (Νικόλαος). Ἐγεννήθη εἰς τὴν νῆσον Τῆνον τῇ 1 Μαρτίου τοῦ 1842, καὶ ἀπέθανε τῇ 22 Δεκεμβρίου τοῦ 1900 ἐν Μονάχῳ. Ἦτο μόλις πενταετὴς ὅτε ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν αὐτοῦ μία χαλκογραφία, ἀνηρτημένη ἐντὸς πλαισίου ἐν τῷ πατρικῷ οἴκῳ καὶ παριστῶσα ἕνα πολεμιστήν. Ἔστη ἐπὶ πολὺ ἐνώπιον τῆς χαλκογραφίας παρατηρῶν αὐτὴν μετὰ προσοχῆς,

Καλλίτερα νὰ χορεύῃς μὲ τὸ βιολὶ παρὰ μὲ τὸ ραβδί.

ἡμέραν δέ τινα, καθ' ἣν ἀπουσίαζεν ἡ μήτηρ του, κατώρθωσε νὰ τὴν καταβιβάσῃ. Ἀφοῦ ἐπεξειργάσθη αὐτὴν ἐκ τοῦ πλησίον, ἔλαβε τεμάχιον χάρτου καὶ μολυβδοκόνδυλον καὶ ἤρχισε νὰ τὴν ἀντιγράφῃ. *Τὸ πρῶτον ἔργον του* ὁμικρὸς ἀπεπεράτωσε μετά τινας ἡμέρας τῇ ἀδείᾳ τῆς μητρός του, ὡς ὁ ἴδιος δὲ διηγεῖτο κατόπιν, τὸ ἀντίγραφον ὁμοίαζε πολὺ μὲ τὸ πρωτότυπον. Μετὰ 1 ἔτος ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὁ πατήρ του ἀποκατέστη οἰκογενειακῶς ἐν Ἀθήναις.

Μία γείτων, μετὰ τῶν τέκνων τῆς ὁποίας ὁ μικρὸς Νικόλαος ἔπαιζεν ἐν Ἀθήναις, ἔτυχε νὰ ἔχῃ εἰς τὸν οἶκόν της ἀνηρτημένας δύο χαλκογραφίας, ὁ δὲ Γύζης ἐβασάνιζε καθ' ἑκάστην τὴν μητέρα του, παρακαλῶν αὐτὴν νὰ τὰς ζητήσῃ ὅπως τὰς ἀντιγράψῃ. Ἐπειδὴ ἡ μήτηρ του ἐδίσταζε διότι δὲν ἐγνώριζε πολὺ τὴν γειτόνισσαν, ὁ μικρὸς τὰς ἐζήτησε μόνος του. Τῷ ἐδόθη πρῶτον ἡ μία, τὴν ὁποίαν ὁ ἑξαετὴς ζωγράφος ἀντέγραψε τοσοῦτον πιστῶς, ὥστε ἡ ὁμοιότης τοῦ ἀντιγράφου πρὸς τὸ πρόσωπον ἐξέπληξε τοὺς πάντας. Κατόπιν ἀντέγραψε καὶ τὴν ἄλλην μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιτυχίας.

Ἔκτοτε, παρὰ τὴν ἀντίστασιν τοῦ πατρός του, ἐπεδόθη κρυφίως εἰς τὴν προσφιλῆ αὐτῷ

Νικόλαος Γύζης.

ζωγραφικήν, τῆς μητρός του χορηγούσης αὐτῷ τὰ ὑλικά, κατόπιν δὲ εἰσήχθη εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον ὑπὸ τοῦ πατρός του ὀκταετής. Ὁ πατήρ του ὅμως ἐδήλωσεν ὅτι ἦτο διώδεκα ἐτῶν, διότι ἂν ἐδηλοῦτο ἡ ἀληθὴς ἡλικία του δὲν θὰ ἐγίνετο δε-

Μεταξὺ τιμίων ὁ λόγος ἰσοδυναμεῖ μὲ συμβόλαιον.

κτὸς ὡς πολὺ μικρός. Ἦτο ὁ πρῶτος τῆς τάξεώς του, ἠρίστευε πάντοτε εἰς ὅλους τοὺς διαγωνισμούς, καὶ διετήρησε τὰ πρωτεῖα καθ' ὅλας τὰς τάξεις τοῦ Πολυτεχνείου.

Εἰς ἡλικίαν 23 ἐτῶν ἐστάλη ὡς ὑπότροφος εἰς Μόναχον πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν σπουδῶν του, ἐργασθεὶς ἐπὶ ἓξ ἔτη εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῆς ζωγραφικῆς, μετὰ δὲ τὴν ἓξ αὐτῆς ἀποφοίτησιν ἐπέστρεψεν εἰς Ἀθήνας πρὸς τοὺς γονεῖς του, ἔπειτα δ' ἐπεχείρησε ταξείδιον σπουδῆς εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν. Ἐπανελθὼν εἰς Μόναχον, τῷ 1880, ἐγένετο ἐπίτιμον Μέλος τῆς Ἀκαδημίας, τῷ δὲ 1882 διωρίσθη τακτικὸς αὐτῆς καθηγητής.

Τῷ 1900 ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις προσεκάλεσεν αὐτὸν νὰ μεταβῇ εἰς Ἀθήνας, ὅπως ἀναλάβῃ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν καλλιτεχνικῶν σχολῶν τοῦ Πολυτεχνείου. Ἐδέχθη τὴν πρότασιν μετ' ἀγαλλιάσεως, καίτοι δὲ ἀσθενὴς καὶ κλινήρης, ἐκάλεσε παρ' ἑαυτῷ τρεῖς καλλιτέχνας τοῦ Μονάχου, μεθ' ὧν συνειργάσθη ἐπὶ τοῦ σχεδίου, καὶ τοὺς ὁποίους ἐσκόπει νὰ παραλάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ κατερχόμενος εἰς Ἑλλάδα. Ἀνελογίζετο μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὰς εὐδαίμονας ἡμέρας, αἱ ὁποῖαι τὸν περιέμενον ὑπὸ τὸν χρυσὸν ἥλιον τῆς Ἀττικῆς, ἀλλ' ἡ παλινόστησις ἦτο τότε ἀδύνατος. Ὑπέφερεν ἀπὸ διαρκῆ ἐξαντλητικὸν πυρετόν, ἔγραφε δὲ πρός τινα τῶν ἐν Ἀθήναις φίλων του.

«... *Εἰπέ τους ὅτι εἶμαι ἀκόμη ὁ ἴδιος· ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον εἴξευραν. Ὅτι ἔχω νοσταλγίαν, καὶ ὅτι εἶμαι βέβαιος ὅτι, ἂν ἠμποροῦσα νὰ ἤλθω αὐτοῦ καὶ νὰ ὑπάγωμεν ὅλοι ὁμοῦ εἰς ἓν ἀκρογιάλι, ὅπως ἐκεῖνο τοῦ Δαφνίου, ὅπου εἴμεθα ἄλλοτε μαζῆ... θὰ ἐγινόμην ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ὑγιής.*»

Τὸ ὄνειρον τοῦ μεγάλου ζωγράφου δυστυχῶς δὲν ἐπραγματοποιήθη. Καὶ ὅμως ὁ δυστυχὴς Γύζης οὐδαμῶς προῃσθάνετο τὸ μοιραῖον τέλος, διότι ἕνα μῆνα πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, κατὰ Νοέμβριον, ἔγραφε τὰ ἑξῆς·

«*Ἡ ἀγάπη ὅλων σας πρός με καὶ ὅλου τοῦ κόσμου, ὅστις μὲ ἐγνώρισεν αὐτοῦ καὶ ἐδῶ, μοῦ φωνάζει μὲ φωνὴν δυνατὴν ὅτι πρέπει ἀκόμη νὰ ζήσω,* ***καὶ θὰ ζήσω βεβαίως,*** *διότι ἀνωτέρα δύναμις ἐπιβάλλει τοῦτο εἰς τὴν ψυχήν μου. Καὶ ἂν ἀκόμη ἐξακολουθῶ νὰ εἶμαι κλινήρης, καὶ ἂν μὲ καίῃ καθ' ἡμέραν ὁ πυρετός, ἐν τούτοις ἔχω θάρρος καὶ τὴν πεποίθησιν, ὅτι ὅλα μας τὰ ὄνειρα θὰ πραγματοποιηθοῦν... Ἔχω, ὡς βλέπεις, πυρετόν, ὄχι ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν ἅγιον πυρετὸν ὅστις ἀναβιβάζει τὸν ἄνθρωπον εἰς τοὺς οὐρανούς, ἀλλὰ τὸν τῆς κολάσεως, ὅστις καταβάλλει δυνάμεις καὶ παραλύει τὰς χεῖρας,*

Ὁ ἔχων κακὴν φήμην εἶνε μισοκρεμασμένος.

Βλέπεις λοιπόν, ὅτι δοκιμάζω πάλιν νὰ σοῦ παίξω ἐπὶ τῆς λύρας τῆς Μούσης.

Ὁ Γύζης ὑπῆρξεν ἔξοχος ἄνθρωπος καὶ ἐξοχώτερος καλλιτέχνης. Τῶν ἔργων αὐτοῦ γνωστότερα εἶνε τὰ ἑξῆς·

Ὁ ***Μικρὸς σοφός***, ***Νίκη***, ἡ ***Ἀποθέωσις τῆς Βαυαρίας***, ***Τέχνη καὶ Ἐπιστήμη***, ***Θεωρία καὶ Πρᾶξις***, ***Μικρὸς Πᾶν***, ***Ἁρμονία***, ***Κρυφὸ Σχολειό***, τὸ ***Πνεῦμα τοῦ Πόνου***, ***Ἐαρινὴ Συμφωνία***, τὸ ***Παραμύθι τῆς Γιαγιᾶς***, τὸ ***Τάμμα***, ἡ ***Ψυχομάννα***, ἡ ***Χαρτομάντις*** κτλ. κτλ.

ΜΟΥΣΙΚΗ

ΠΩΣ ΠΑΡΗΧΘΗ

Πόθεν παρήχθη ἡ μουσική; Ταύτην ἐλάτρευσαν πάντα τὰ ἀρχαῖα ἔθνη, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν δ' αὐτῆς διεκρίθησαν οἱ Αἰγύπτιοι, οἱ Ἀσύριοι καὶ οἱ Ἑβραῖοι, ἐκτὸς τῶν Σινῶν, οἱ ὁποῖοι μέχρι τῆς σήμερον διετήρησαν ἀτελὲς καὶ κακότεχνον μουσικήν. Οἱ Ἕλληνες ὅμως σὺν τῷ λοιπῷ πολιτισμῷ ἐτελειοποίησαν καὶ τὴν μουσικήν, ἀναγαγόντες αὐτὴν εἰς ὕψος ἀνάλογον πρὸς τὰς λοιπὰς τέχνας. Πόθεν λοιπὸν καὶ πῶς παρήχθη ἡ μουσική; Περὶ τούτου διαφωνοῦσιν οἱ ἀρμόδιοι. Κατὰ τοὺς μὲν εἶνε ἀπομίμησις τῆς μελῳδικῆς φωνῆς τῶν πτηνῶν, ἄλλοι δὲ φρονοῦσιν ὅτι εἶνε φυσικὴ συνέπεια τῆς ὁμιλίας καὶ τῆς σὺν τῷ χρόνῳ ἀναπτύξεως καὶ τελειοποιήσεως τῆς φωνῆς τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ τελευταῖοι βασίζουσι τὴν τοιαύτην αὐτῶν γνώμην ἐκ τοῦ ὅτι πάντα τὰ ἔθνη, πεπολιτισμένα καὶ βάρβαρα, καὶ αὐτὰ τὰ ἄγρια ἔτι καὶ νῦν, ἕκαστον ἀναλόγως τῆς ἀναπτύξεως αὐτοῦ, ἐκαλλιέργησαν τὴν μουσικήν.

Ἀπὸ τοῦ 8ου αἰῶνος π. Χ. ἡ μουσικὴ τέχνη ἤρξατο λαμβάνουσα ἐπιφανῆ πως θέσιν, καὶ μεταδιδομένη διὰ διδασκαλίας, ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχον εἰσέτι μουσικὰ σημεῖα. Τότε ἀναφέρονται ὡς διατρέψαντες μουσικοὶ ὁ Τέρπανδρος, ὁ Κλονᾶς, ὁ Ὄλυμπος, κατὰ μικρὸν δὲ μέχρι τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου φθάνει ἐν Ἀθήναις εἰς τὸ λαμπρότατον αὐτῆς σημεῖον. Ἀπὸ τῶν Μακεδονικῶν ὅμως χρόνων ἡ μουσικὴ παρεφθάρη, ἀναμιχθεῖσα πρὸς τὴν τῶν ἀνατολικῶν ἐθνῶν, καὶ παρήγαγε νέον εἶδος, οὐσιωδῶς μὲν ἀπέχον τοῦ παλαιοῦ, ἀλλ' ὁπωσδήποτε ὑπενθύμιζον τὴν εὐκλεᾶ αὐτοῦ καταγωγήν, ὡς βλέπομεν τοῦτο εἰς τὰ διασωθέντα μουσικὰ ἀποσπάσματα. Μετὰ ταῦτα διεσώθη ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ μουσικῇ, ἔνθα ἐδιχάσθη εἰς δύο

Ὅλα τὰ εἰξεύρουν οἱ γείτονες.

μεγάλους κλάδους. Ὁ πρῶτος τούτων εἶνε ὁ τῆς Ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, ὁ δὲ δεύτερος ὁ μεταφυτευθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου τῶν Μεδιολάνων Ἀμβροσίου εἰς τὴν ῥωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν. Ὁ δεύτερος οὗτος κλάδος ἀναβλαστάνει θαλερὸς ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν σταυροφόρων, καὶ παρέχει ἀφθόνους τοὺς ἀγλαοὺς αὐτοῦ καρπούς. Οἱ σταυροφόροι θεωροῦνται δικαίως καὶ ὡς ἀναμορφωταὶ τῆς μουσικῆς, διότι οὐ μόνον μετεκόμισαν τὸν μελῳδικὸν πλοῦτον τῆς Ἀνατολῆς, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, διαχθέντες τὸν χειρισμὸν τῶν παρὰ τοῖς ἀνατολικοῖς ἔθνεσι διαφόρων ὀργάνων, ἀγνώστων τέως τῇ Δύσει, ὑπῆρξαν μετὰ ταῦτα οἱ ἀναμορφωταί, οὕτως εἰπεῖν, τῆς νεωτέρας τέχνης. Ταύτην παραλαβόντες ἰδιοφυεῖς τῆς μετὰ ταῦτα ἐποχῆς διδάσκαλοι, μετέβαλον εἰς ἀληθῆ τέχνην, ἥτις σὺν τῷ χρόνῳ τελειοποιηθεῖσα, ἀπέβη ὁποία τὴν ἀκούομεν σήμερον, καὶ καταθελγόμεθα θαυμάζοντες τὸ μεγαλεῖον αὐτῆς.

Μουσικὰ ὄργανα. Ἀπὸ τῶν μυθικῶν χρόνων ἀναφέρεται ἡ ***λύρα*** ὡς εὕρημα τοῦ Ἑρμοῦ, ἣν ἐπενόησεν ἔκ τινός χελώνης, τῆς ὁποίας ἀφῄρεσε τὰς σάρκας καὶ προσέθεσε τέσσαρας χορδάς. Τὴν λύραν ταύτην ὁ Ἑρμῆς ἐδωρήσατο τῷ Ἀπόλλωνι, λαβὼν παρ' αὐτοῦ ὡς δῶρον τὸ κηρύκειον. Ὁ Ἀπόλλων ἐτελειοποίησεν αὐτήν. Ταύτην ὁ Ὅμηρος καλεῖ Φόρμιγκα καὶ Κίθαριν, ἐχειρίζοντο δὲ αὐτὴν οἱ ἀοιδοὶ Φήμιος καὶ Δημόδοκος, ἀμφιβάλλεται ὅμως ἂν αὕτη εἶχε τέσσαρας ἢ ἑπτὰ χορδάς. Εἶτα ἡ λύρα τελειοποιεῖται εἰς ***κιθάραν***, τῆς ὁποίας ποιοῦνται χρῆσιν οἱ ἔχοντες ἐπιτήδευμα τὴν μουσικὴν καὶ οἱ ἐπιδεικνύοντες τὴν μουσικὴν αὐτῶν δεξιότητα. Αὕτη σὺν τῷ χρόνῳ μετατρέπεται εἰς τὸ ὄργανον, τὸ καλούμενον Zither. Ἐκτὸς τούτων ὑπῆρχε παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὁ ***βάρβιτος***, δι' οὗ ἡ Σαπφὼ ἔψαλλε τὰς ᾠδάς αὐτῆς, ἡ ***μάγαδις***, πολύχορδον ὄργανον, ἡ ***κινύρα***, τὸ νῦν ***σαντοῦρι***, ἐκ τοῦ ὁποίου κατὰ τοὺς μεσαιωνικοὺς χρόνους παρήχθη τὸ chiavecino, ὅπερ τελειοποιηθέν, παρήγαγε τὸ κλειδοκύμβαλον. Παρὰ δὲ τοῖς Ἑβραίοις καὶ τοῖς Αὐγυπτίοις ἀναφέρεται ἡ ***ἅρπα*** ἢ τὸ ***ψαλτήριον***. Ἔγχορδα ὄργανα μετὰ τόξου κρουόμενα, ὡς τὸ νῦν ***βιολίον***, δὲν ὑπῆρχον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, μόνον δὲ παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς εὑρέθη τοιοῦτου εἴδους παμπάλαιον ὄργανον, καλούμενον ranavastron, μετὰ τόξου δὲ κρουόμενα ὄργανα ἀνευρίσκονται καὶ παρὰ τοῖς Ἄραψιν, οἱ ὁποῖοι λέγονται μουσικώτατοι. Εἰς τούτους ὀφείλεται ἡ δόξα τοῦ περιπαθεστάτου νῦν βιολίου, τὸ ὁποῖον εἰς χεῖρας τῶν ἀναμορφωτῶν τῶν τελευταίων αἰώνων τῆς Δύσεως ἀτέβη ὁ βασιλεὺς τῶν μουσικῶν ὀργάνων. Πνευστὰ ὄργανα ὑπῆρχον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὁ ***αὐλὸς*** καὶ ἡ ***σάλπιγξ***, ἀλλὰ τῆς τελευταίας ἐγίνετο χρῆσις μόνον ἐν πολέμῳ ἢ ἐν πομπαῖς.

Ἡ νεωτέρα μουσική. Αὕτη ἀνεγεννήθη κατὰ τὸν 11ον, 12ον καὶ 13ον αἰῶνα, ἀπὸ δὲ τοῦ 16ου ἔλαβεν ἐπίσημον θέσιν ἐν τῇ μορφώσει τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐξηπλώθη παρὰ τῷ λαῷ. Ἀπὸ τοῦ 17ου αἰῶνος εἰσήχθη εἰς τὸ θέατρον τὸ νεώτερον μελόδραμα, κατὰ δὲ τὸν 18ον καὶ 19ον ἡ μουσικὴ ἤρθη εἰς τὸ ὕψιστον αὐτῆς σημεῖον, συμβαδίζουσα μετὰ τῶν λοιπῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν. Τῆς μουσικῆς διακρίνονται τρεῖς ἰδιάζοντες ῥυθμοί, ***ὁ ἰταλικός***, ὁ ***γερμανικὸς*** καὶ ὁ ***γαλλικός***. Εἰς τὸν πρῶτον ὑπάρχει ἀπέριττος μελῳδικὴ χάρις, ἡμομσμένη εἰς ἁπλῆν καὶ ἁρμονικὴν σύνθεσιν. Εἰς τὸν δεύτερον ὑπάρχει ῥυθμικὴ γοργότης καὶ εὐθυμία, συνδυάζουσα τοὺς ἁρμονικοὺς ἤχους μετὰ τῆς φυσικῆς ἀφελείας. Εἰς δὲ τὸν γερμανικὸν αἴρεται ἡ διάνοια εἰς ὑψηλότερα στρώματα τῆς κοινῆς μελῳδίας, ὁ δὲ ἀκούων τὴν γερμανικὴν μουσικήν, βυθιζόμενος εἰς οὐρανίους ἐκστάσεις, ἀπολαύει τῆς θείας μυσταγωγίας τῆς νέας ταύτης τέχνης. Διὰ τοῦτο περισσότερον τέρπεταί τις εἰς τὴν ἰταλικὴν μουσικήν, εὐκολώτερον συνειθίζει εἰς τὴν γαλλικήν, καὶ ἰδίως τὴν τοῦ ἐλαφροῦ εἴδους, φορτικώτερον δὲ ὑπομένει τὴν γερμανικήν, καὶ ἰδίως ἐὰν μὴ ἔτυχε μουσικῆς παιδεύσεως.

Προτιμώτερον νὰ χάσῃς τὴν προβειὰν παρὰ γὸ πρόβατον.

ΤΙΝΕΣ ΤΩΝ ΔΙΑΣΗΜΟΤΕΡΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ

Μπετχόβεν[1] (1770-1827). Ἐγεννήθη ἐν Βόνῃ, καὶ ὑπῆρξεν εἷς τῶν μεγαλειτέρων μουσικῶν, ἴσως δὲ καὶ ὁ κορυφαῖος πάντων. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ψάλτης ἐκκλησίας, σκληρὸς καὶ μέθυσος, ἤρχισε νὰ τὸν διδάσκῃ κλειδοκύμβαλον, ἀλλὰ ὁ μαθητὴς τοσοῦτο συνεχῶς ἐδοκίμαζε τὰ γρονθοκοπήματα τοῦ θηριώδους διδασκάλου του, ὥστε ἐπὶ τέλους κατήντησεν ὑποχονδριακός. Πενταετὴς ὁ Μπετχόβεν ὑπερέβη εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ, ἐνδεκαετὴς δὲ ἔπαιζεν εὐχερέστατα μουσικὰ τεμάχια, καὶ συνέθετε τοιαῦτα μετὰ καταπληκτικῆς εὐχερείας. Κατά τινα συναυλίαν, καθ' ἣν παρίστατο καὶ ὁ διάσημος μουσικὸς Μοζάρ, ὁ Μπετχόβεν ἔπαιζεν ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου αὐτοσχέδιον μουσικὸν τεμάχιον, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Μοζάρ, νομίζων ὅτι

1. Τούτου λεπτομερειστέρα βιογραφία δημοσιεύεται εἰς τοὺς *Μεγάλους Ἄνδρας* ὑπὸ *Ι. Α. Βρετοῦ*.

Ὁ ἀγαπῶν πολὺ τὸν ἑαυτόν του οὐδόλως ἔχει φίλους.

ὁ μουσουργῶν εἶχε προηγουμένως μελετήσει αὐτό, τὸ ἤκουε μετ' ἀδιαφορίας, ὀργισθεὶς ὁ Μπετχόβεν, ἐζήτησε νὰ παίξῃ ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου πρωτότυπον μουσικὸν θέμα. Ὁ Μοζὰρ συνέθεσε τοιοῦτον δυσκολώτατον, ὁ δὲ Μπετχόβεν τὸ ἔπαιξε μετὰ τοσαύτης ἀκριβείας καὶ εὐχερείας, ὥστε ὁ συνθέσας αὐτὸ καταληφθεὶς ἐξ ἐνθουσιασμοῦ ἀνέκραξεν·

Μπετχόβεν.

— Αὐτὸς ὁ νέος θὰ γίνῃ μέγας μουσικός.

Ἡ φήμη αὐτοῦ ὡς ἀρίστου μουσικοῦ διεδόθη ταχέως καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην. Ἡ Ἀγγλία ἀπέστειλεν αὐτῷ πολυτελέστατον κλειδοκύμβαλον ἡ δὲ Γαλλία χρυσοῦν μετάλλιον. Ἀλλ' ὁ βίος αὐτοῦ ὑπῆρξε πλήρης ἐπεισοδίων, ὡς ἐκ τῆς ὑποχονδρίας ὑφ' ἧς ἔπασχεν. Ἡμέραν τινὰ συνεβάδιζε μετὰ τοῦ ποιητοῦ Γκαῖτε εἰς Κάρλσβαδ, ὅτε εἶδον ἐρχομένην τὴν βασιλικὴν οἰκογένειαν. Ὁ Γκαῖτε ἀφῆρεσε τὸν πῖλόν του καὶ παρεμέρισεν ὅπως αὕτη διέλθῃ, ἀλλ' ὁ Μπετχόβεν ὄχι μόνον δὲν ἔπραξε τοῦτο ἀλλὰ καὶ ἐψιθύρισε μετ' ὀργῆς·

— Αὐτὸς ὁ Γκαῖτε θὰ εἶνε πάντοτε δοῦλος!

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ὁδὸς ἦτο στενή, διῆλθε πρὸ τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, ἡ ὁποία παρεμέρισεν ἐκ σεβασμοῦ καὶ ἐστάθη ὅπως οὗτος διέλθῃ.

Ἡμέραν τινὰ ἔπαιζε κλειδοκύμβαλον ἔν τινι ἀριστοκρατικῇ γερμανικῇ αἰθούσῃ, ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν παρακειμένην αἴθουσαν κύριοί τινες συνδιελέγοντο μεγαλοφώνως, ὀργισθείς, ἀφίνει τὸ κλειδοκύμβαλον καὶ ἀπέρχεται κραυγάζων·

— Ποτὲ δὲν θὰ παίξω μουσικὴν διὰ τοιαῦτα ***γουρούνια!***

Κατὰ τὰς δοκιμὰς τῆς παραστάσεως ἑνὸς τῶν μελοδραμάτων αὐτοῦ, ἐπειδὴ εἷς ἠθοποιὸς τῷ ἔκαμε τὴν παρατήρησιν, ὅτι ἓν μέρος τοῦ μελοδράματος δὲν ἦτο καλόν, τὸν ἐγρονθοκόπησε, καὶ ἁρπάσας αὐτὸν ἀπὸ τοῦ τραχήλου ἠθέλησε νὰ τὸν πνίξῃ, ἀλλ' εἶτα διώρθωσε τὸ ὡς πλημμελὲς ὑποδειχθὲν μέρος. Ἀπεφάσισε νὰ νυμφευθῇ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐβράδυνον νὰ ἑτοιμασθῶσι τὰ διὰ τὸν γάμον ἀπαιτούμενα ἔγγραφα, ἐλησμόνησε καὶ τὸν γάμον καὶ τὴν νύμφην.

Ὁ λόγος εἶνε χαμένος ὅταν δὲν τὸν ἀκούσῃ ἡ καρδία.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου αὐτοῦ ἐγένετο μισάνθρωπος, ὑποπτευθεὶς δὲ ὅτι ἡ ἀπὸ 30 ἐτῶν ὑπηρετοῦσα αὐτὸν πιστὴ ὑπηρέτριά του ἤθελε νὰ τὸν δηλητηριάσῃ, ἐψώνιζεν ὁ ἴδιος τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς τροφήν του καὶ τὰ ἐμαγείρευε μόνος. Τέλος ὅμως παρητήθη τούτου. Ἅπαξ μόνον καθ' ἅπαντα αὐτοῦ τὸν βίον ὁ Μπετχόβεν ἠσθάνθη τὴν εὐτυχίαν, ἀλλ' αὐτὴ τὸν ἐθανάτωσε. Μετέβαινε πεζὸς εἰς Βιέννην χάριν οἰκονομίας, νύκτα δέ τινα ἐφιλοξενήθη ὑπὸ τῶν κατοίκων μικρᾶς ἐξοχικῆς οἰκίας. Μετὰ τὸ δεῖπνον ὁ πατὴρ ἠνέωξε παλαιὸν κλειδοκύμβαλον, ἕκαστος τῶν 3 αὐτοῦ υἱῶν ἔλαβεν ἀνὰ ἓν ὄργανον καὶ ἤρξαντο παίζοντες ἓν μουσικὸν τεμάχιον. Ἡ σύζυγος καὶ ἡ θυγάτηρ τοῦ οἰκοδεσπότου ἠκροῶντο μετὰ προσοχῆς, ὅταν δὲ ἐτελείωσεν ἡ μουσική, οἱ ἄνδρες ἐξ ἐνθουσιασμοῦ ἔθλιβον μετὰ παραφορᾶς τὰς χεῖρας ἀλλήλων, ἡ δὲ νέα ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρός της κλαίουσα. Τότε ὁ Μπετόβεν εἶπε·

— Φίλοι μου, ἀγαπῶ καὶ ἐγὼ τὴν μουσικήν, ἀλλ' εἶμαι δυστυχὴς μὴ δυνάμενος νὰ συμπλάσω τῆς εὐχαριστήσεως σας διότι εἶμαι κωφός. Δείξατέ μοι, σᾶς παρακαλῶ, τίνος μουσικὴν παίζετε.

Ἔλαβε τὸ τετράδιον, ἅμα δὲ εἶδεν ὅτι ἡ μουσικὴ ἦτο ἰδική του, οἱ ὀφθαλμοί του ἐσκοτίσθησαν, τὸ δὲ τετράδιαν ἔπεσεν ἀπὸ τὰς χεῖράς του. Ἐπί τινας στιγμὰς οἱ λυγμοὶ τὸν ἐμπόδιζον νὰ ὁμιλήσῃ, τέλος δὲ εἶπεν·

— Εἶμαι ὁ Μπετχόβεν!

Ἐκάθησε τότε ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου, ἔνευσεν εἰς τοὺς νέους νὰ ἀναλάβωσι τὰ ὄργανα αὐτῶν, καὶ ἐξετέλεσεν ὁ ἴδιος τὸ ἀριστούργημά του ἐκεῖνο. Ἔμεινε πρὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου σχεδιάζων μουσικὰ τεμάχια, οὕτω δὲ παρῆλθε μέρος τῆς νυκτός, ἀλλ' ἡ μουσικὴ ἐκείνη ὑπῆρξε τὸ κύκνειον αὐτοῦ ἆσμα. Κατεκλίθη, ἀλλὰ μὴ δυνάμενος νὰ κοιμηθῇ, καὶ αἰσθανόμενος ὅτι εἶχεν ἀνάγκην ἀέρος, ἐξῆλθε γυμνόπους εἰς τὴν ἔξοχήν. Ἀλλ' ἔπνεε ψυχρὸς καὶ σφοδρὸς ἄνεμος, ὁ δὲ Μπετχόβεν, ἀφοῦ περιεφέρετο εἰς τὴν ἐξοχὴν ἐπὶ πολλὰς ὥρας, ἐπανῆλθε τέλος εἰς τὴν οἰκίαν παγωμένος, προσεβλήθη ἐκ περιπνευμονίας καὶ ἀπέβιωσε μετὰ δύο ἡμέρας. Τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐπένθησεν ἅπασα ἡ Εὐρώπη, ἡ δὲ πατρὶς του ἤγειρε πρὸς τιμὴν αὐτοῦ ἀνδριάντα.

Μοζαρ. (1756—1791). Ἐγεννήθη ἐν Σαλτσβούργῳ, τὸ δὲ μέγα μουσικὸν αὐτοῦ ταλάντον ἀπέδειξεν ἀπὸ τῆς ἑξαετοῦς αὐτοῦ ἡλικίας. Τῷ 1769 μεταβὰς εἰς Ἰταλίαν, ἔτυχεν ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς ὡς κλειδοκυμβαλιστὴς καὶ βιολιστής. Τῷ 1770 παρεστάθη ἐν Μιλάνῳ τὸ

Ὁ καλὸς σπόρος κάμνει τὸ καλὸ σιτάρι.

μελόδραμα αὐτοῦ ***Μιθριδάτης,*** εἶτα δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα, φέροντα τὸν μέχρι τότε ἐπικρατοῦντα ἰταλικὸν χαρακτῆρα τῆς μουσικῆς. Ἀνέπτυξε μεγίστην

Μόζαρ.

συνθετικὴν γονιμότητα, ὁ δὲ μέγας ἀριθμὸς συμφωνιῶν καὶ ἄλλων ἔργων του δι' ὀρχήστραν, τετραφωνιῶν δι' ἔγχορδα ὄργανα, σονατῶν διὰ κλειδοκύμβαλον κτλ., ἅπερ παρήγαγεν ἔκτοτε ἐπιμαρτυρεῖ τὴν ἔξοχον πρωτοτυπίαν καὶ μεγαλοφυΐαν του. Τῷ 1781 ἐγκατεστάθη ἐν Βιέννῃ, διορισθεὶς ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος αὐλικὸς μουσικός, τὴν δὲ φήμην αὐτοῦ ἐπηύξησαν κυρίως τὰ μελοδράματα, καὶ ἰδίως ὁ ***Γάμος τοῦ Φιγαρὸ*** καὶ ὁ ***Δὸν Ζουάν.*** Εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο ἔφθασεν εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης του. Εἶτα ἔγραψε τὸ Così fan tutte (οὕτω πράττουσιν ὅλαι) la clemence di Tito καὶ τὸν ***Μαγευμένον αὐλόν.*** Ἔγραφεν εἰσέτι τὸ τελευταῖον τοῦτο ἀριστούργημα, τυχὸν ἀνηκούστου ὑποδοχῆς, ὅτε μυστηριώδης ἄγνωστος τῷ παρήγγειλε νεκρώσιμον ᾠδὴν (Requiem), ἐνῷ δὲ συνέθετεν αὐτὴν ἀπέθανε κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1791.

Ροσινης (1792—1868). Ἐγεννήθη ἐν Pezaro τῆς Ἰταλίας, δι' ὃ καὶ ἐκαλεῖτο ***Κύκνος τοῦ Πέζαρο.*** Ὁ πατήρ του Γκιουζέπε ἦτο σαλπιγκτὴς τῆς πόλεως Πέζαρο καὶ ἐπιθεωρητὴς τῶν σφαγείων αὐτοῦ, ἡ δὲ μήτηρ του Ἄννα, κόρη ἀρτοποιοῦ, εἶχε κλίσιν εἰς τὴν μουσικὴν καὶ κατεῖχεν ἀρκετὰ ὡραίαν φωνήν. Ὁ Ῥοσίνης ἐσπούδασε κατ'

Ῥοσινης.

ἀρχὰς τὴν μουσικὴν ἐν Βονωνίᾳ, ἀνεδείχθη δὲ ἀπὸ τοῦ 1813 διὰ τῶν μελοδραμάτων αὐτοῦ, παρασταθέντων πανταχοῦ τῆς Ἰταλίας, ἐξ ὧν διαπρέπουσι τὰ

Κάθε πρᾶγμα ἄσπρο δὲν εἶνε ἀλεῦρι.

Tancredi, l'Italiana in Algieri, ὁ ***Κουρεὺς τῆς Σεβίλλης,*** τὸ ἀριστούργημα τοῦτο τῆς νεότητός του, τὸ ὁποῖον ἐπώλησεν εἷς τινα θεατρώνην ἀντὶ 2,000 φράγκων, τιμὴν θεωρηθεῖσαν ὑπερβολικήν, διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὰ μελοδράματα ἐπωλοῦντο ἀντὶ 200—300 φράγκων. Οἱ ἀγοράζοντες αὐτὰ θεατρῶναι εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ τὰ παριστάνωσιν ἐπὶ 2 ἔτη, μετὰ δὲ τὸ διάστημα τοῦτο καθίσταντο κοινὴ ἰδιοκτησία. Μετὰ τὸν Κουρέα ἐμελοποίησε τὸν ***Ὀθέλον,*** εἶτα δὲ παρήγαγε πλείστας ἄλλας συνθέσεις, ὡς La Gazza Ladra. la Generentola τὸν ***Μωϋσῆν,*** τὴν ***Σεμιράμιδα,*** κτλ. Τῷ 1825 μεταβὰς εἰς Παρισίους, διωρίσθη πρῶτος μελοποιὸς τοῦ βασιλέως Καρόλου τοῦ 10ου, καὶ ἀπέκτησε μεγάλην περιουσίαν διὰ τῆς συνεργασίας τῆς συζύγου αὐτοῦ, ἐξαιρέτου ἀοιδοῦ. Ἐκεῖ συνέθεσε τὰ πλεῖστα τῶν ἔργων του. Ὕστατον αὐτοῦ μελόδραμα εἶνε ὁ ***Γουλιέλμος Τέλλος,*** (1829) ὅστις μετὰ τοῦ ***Κουρέως τῆς Σεβίλλης*** θεωρεῖται ὡς ἀριστούργημα αὐτοῦ. Ἔκτοτε οὐδὲν παρήγαγε πλὴν τῆς περιφήμου Stabat Mater (1832) μέχρι τοῦ θανάτου του. Ἀπέθανεν ἐν Παρισίοις, τὰ δὲ λείψανά του μετακομισθέντα τῷ 1887 εἰς Φλωρεντίαν, κατετέθησαν μεγαλοπρεπῶς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Σταυροῦ (Sta Crocce).

Βερδη (1814-1901). Ἐγεννήθη ἐν Ῥογκόλῃ τῆς Πάρμας καὶ ἐξεπαιδεύθη ἐν Μιλάνῳ καὶ Λαβινίᾳ. Ἀνεδείχθη κατὰ πρῶτον ὡς δεξιὸς κλειδοκυμβαλιστής, ἀλλ' ἀφιερωθεὶς βραδύτερον εἰς τὴν μελοποιΐαν, ἐφημίσθη τὸ πρῶτον διὰ τοῦ μελοδράματος Nabucco, μεθ' ὃ συνεθεσε πλεῖστα ἄλλα. Τὰ δημαφιλέστερα εἶνε ὁ ***Ἐρνάνης,*** ἡ ***Ἰωάννα-δ-Ἄρκ,*** ἡ ***Αλ-***

Βέρδης.

ζίρα, ὁ ***Ἀττίλας,*** ὁ ***Βασιλεὺς Λήρ,*** ὁ ***Ῥιγολέττος,*** ὁ ***Τροβατόρος,*** ἡ ***Τραβιάτα,*** ὁ ***Χορὸς τῶν Μετεμφιεσμένων,*** κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν τῆς παραγωγῆς των. Παρὰ τοῖς Ἰταλοῖς ἐθεωρεῖτο ὡς νεωτεροτιστής, ἀλλ' οἱ Γερμανοί, καίπερ ἀναγνωρίζοντες τὴν μεγαλοφυΐαν τοῦ ἀνδρὸς ἐν τῇ δραματικῇ τῶν ἔργων αὐτοῦ συνθέσει, τὸν κατηγοροῦν ὡς ἀφιλοκάλως καὶ

Τὸ παλαιὸ δένδρο δὲν ξεριζόνεται μὲ ἕνα κτύπημα.

ὑπὲρ τὸ δέον ἐπιδιώκοντα νὰ προξενῇ ἐξωτερικὴν μόνον ἐντύπωσιν διὰ τῶν συνθέσεών του, ἐπὶ ἐξευτελίσει τῆς μουσικῆς ὡς τέχνης τοῦ ἰδανικοῦ καλοῦ. Λαμπρότατον θρίαμβον ὑπὸ ἀληθῶς καλλιτεχνικὴν ἔποψιν κατήγαγεν ὁ Βέρδης διὰ τῆς εἰς μνήμην τοῦ Ματσόνη ***Νεκρωσίμου ἀκολουθίας*** (requiem), ἐν ᾗ παρίσταται ὑπὸ ἔποψιν καλλιτεχνικοῦ φρονήματος ὑψηλότερος ἢ ὅ,τι εἶνε ἐν τοῖς μελοδράμασιν αὐτοῦ. Ἐν τῶν τελευταίων αὐτοῦ ἔργων εἶνε ἡ ***Ἀΐδᾶ***, τὴν ὁποίαν συνέθεσε διὰ τὸ θέατρον τοῦ Καΐρου, κατ' ἐντολὴν τοῦ ἀντιβασιλέως τῆς Αἰγύπτου Ἰσμαὴλ πασσᾶ. Ὁ Βέρδης ἔπαυσε μελοποιῶν ἀπὸ τοῦ 1887, ἀπέθανε δὲ κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1901.

Βελλινης (1801-1835). Ἐγεννήθη ἐν Κατάνῃ τῆς Σικελίας, ἐσπούδασεν ἐν τῷ ᾠδείῳ τῆς Νεαπόλεως καὶ ἐφείλκυσε τὸ πρῶτον τὴν προσοχὴν τοῦ κοινοῦ διὰ τοῦ μελοδράματος αὐτοῦ ***Ἄδελσων καὶ Σελβίνη***, παρασταθέντος ἐν Νεαπόλει τῷ 1824. Τὸ μετὰ τοῦτο κατ' ἐντολὴν τοῦ θεάτρου San Carlo συνταχθὲν ἔργον ***Βιάγκα καὶ Φερνάνδος*** (1826), ηὐδοκίμησε τοσοῦτον, ὥστε προσεκλήθη εἰς Μιλάνον ὅπως συνθέσῃ ἐν μελόδραμα διὰ τὸ θέατρον τῆς ***Σκάλας***, ὅπερ λογίζεται ἐν Ἰταλίᾳ ὡς λίαν δυσέφικτος τιμή. Τότε ἐμελοποίησε τὸν ***Πειρατήν***, ἔργον δι' οὗ ἡ δόξα αὐτοῦ ἐξηπλώθη ἐφ' ἁπάσης τῆς Ἰταλίας. Μετὰ τοῦτο ἔγραψε τὴν ***Ξένην***, τοὺς ***Καπουλέτους καὶ Μοντέκους***, τὴν ***Ὑπνοβάτιδα***, τὴν ***Νόρμαν*** κτλ., μελοδράματα τὰ ὁποῖα ἔτυχον πανταχοῦ τῆς Εὐρώπης ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς. Τῷ 1833 μεταβὰς εἰς Παρισίους καὶ σχετισθεὶς μετὰ τοῦ Ῥοσίνη καὶ Χερουβίνη,

Βελλίνης.

ἐμελοποίησε διὰ τὸ μελόδραμα τῆς γαλλικῆς πρωτευούσης τοὺς ***Πουριτανούς***, τὸ ὁποῖον ἐπίσης ἐγένετο δεκτὸν μετὰ μεγίστου ἐνθουσιασμοῦ. Ὁ πρόωρος αὐτοῦ θάνατος ὑπῆρξε μεγίστη ζημία διὰ τὴν τέχνην. Ὁ Βελλίνης δὲν εἶνε δραματικὸς συνθέτης ἐν τῇ αὐστηρᾷ τοῦ ὅρου σημασίᾳ. Φροντὶς αὐτοῦ δὲν εἶνε νὰ δημιουργήσῃ δραματικόν τι ὅλον, ἀλλ' ἐκ τοῦ-

ναντίου προσπαθεῖ νὰ παράσχῃ εἰς τὸν ἀοιδὸν εὐκαιρίαν θεατρικῆς ἐπιτυχίας, τούτου δ' ἕνεκεν θυσιάζει πολλάκις τὴν ἀληθῶς δραματικὴν ἔκφρασιν καθ' ὁλοκληρίαν. Καὶ δὲν ἔχει μὲν τοὺς φορτικοὺς χρωματισμοὺς τοῦ Ῥοσίνη, ἁπλῶς καὶ ἀπεριτέχνως καὶ μετὰ βαθέως συναισθήματος ἐκφραζόμενος ἐν τῷ ᾄσματι, στερεῖται ὅμως τὴν μεγαλοφυΐαν καὶ τὸ πολύνουν ἐν τῇ ποικιλίᾳ. Εἰργάσθη ὅμως εὐσυνειδητότερον καὶ οὐχὶ ἀτημελῶς ὅπως ὁ Ῥοσίνης,

Δονιζετη. (1798—1848). Ἐγεννήθη ἐν Βεργάμῳ τῆς Ἰταλίας, ἐσπούδασε τὴν μουσικὴν ἐν Βονονίᾳ, τῷ δὲ 1818-19 κατώρθωσε νὰ παρασταθῶσι τὰ πρῶτα αὐτοῦ μελοδράματα ἐν Ἐνετίᾳ. Μέχρι τοῦ 1813 ἐτελείωσεν 28 μελοδράματα, εἶτα δὲ ἔγραψε τὰ Elisire d'Amore ***Τορκουάτος Τάσσος***, ***Λουκρητία Βόργια***, Gemma di Vergi, ***Μαρῖνο Φαλιέρη*** καὶ ***Λουτσία δὲ Λαμερμούρ***. Ἡ παράστασις τοῦ τελευταίου ἐν Νεαπόλει τοσοῦτον ἐπέτυχεν, ὥστε διωρίσθη καθηγητὴς τοῦ Ὠδείου. Τότε ἐμελοποίησε τὰ ***Βελισάριος***, ***Βέτλι***, Giovani di Parigi, la Fille du Regiment, τὴν ***Φαβορίταν*** τοὺς ***Μάρτυρας*** (Poliuto), τὴν Maria Padilles, τὴν Linda di Chamounix, τὴν Maria di Rohan, καὶ τὸν χαριέστατον Don Pasquale. Τελευταῖον αὐτοῦ ἔργον ἦτο ἡ ***Κατερίνα Κορνάρα***. Τῷ 1845 κατελήφθη ὑπὸ φρενοβλαβείας καὶ ἀπέθανε μετὰ 2—3 ἔτη ἐν Βεργάμῳ. Συνέγραψεν 64 ἐν ὅλῳ μελοδράματα καὶ διάφορα μικρὰ ἔργα, ᾄσματα κτλ. Θαυμάσιος εἶνε παρ' αὐτῷ ὁ πλοῦτος τῶν ὡραιοτάτων μελῳδιῶν καὶ ἡ ζωηρότης τῆς συνθέσεως, δι' ὃ καὶ τὰ πλεῖστα τῶν μελοδραμάτων αὐτοῦ παριστῶνται

Δονιζετης.

πολλάκις, τὰ δ' εἰς αὐτὰ ᾄσματα θὰ μείνωσιν ἀθάνατα.

Γουνο (1818). Γάλλος τελειοποιηθεὶς ἐν Ῥώμῃ, ἔνθα ἔγραψε τὸ πρῶτον ἐκκλησιαστικὰς συνθέσεις, ἐν αἷς καὶ τὴν φημισθεῖσαν Messe Solennelle. Τὸ πρῶτον αὐτοῦ μελόδραμα, ἡ ***Σαπφὼ*** ἀπέτυχεν, ἀλλ' ὁ τῷ 1859 παρασταθεὶς ***Φάουστ*** ἀνέδειξεν αὐτὸν ἕνα τῶν μεγαλειτέρων μουσουργῶν. Εἶτα συνέθεσε τὸ ***Φιλήμων καὶ Βαῦκις***

καὶ *Ῥωμαῖος καὶ Ἰουλιέττα*, τὸ ἄριστον τῶν ἔργων αὐτοῦ μετὰ τὸν *Φάουστ*.

Γουνώ.

Μαγτερβεερ (1791—1864). Μέγας συνθέτης μελοδραμάτων,

Μαγνερβέερ.

γεννηθεὶς ἐν Βερολίνῳ. Τὸ πρῶτον αὐτοῦ μελόδραμα ἡ *Θυγάτηρ τοῦ Ἰεφθάε* παρεστάθη ἐν Μονάχῳ, ἀλλὰ δύο ἕτερα ἔργα αὐτοῦ ἀπέτυχον. Τότε μετέβη πρὸς τελειοτέραν μουσικὴν ἐκπαίδευσιν ἐν Βενετίᾳ, ἔνθα ἐμελοποίησε τὸ Crociato in Egitto. Ἐπανελθὼν εἰς Βερολῖνον διωρίσθη Γενικὸς διευθυντὴς τῆς μουσικῆς, ἐπὶ 30 δὲ ἔτη ὑπῆρξε κύριος τῆς δραματικῆς σκηνῆς διὰ τῶν μελοδραμάτων αὐτοῦ. Τὴν φήμην του ἐδημιούργησε διὰ τοῦ *Ῥοβέρτου τοῦ διαβόλου*, διασημότερα δὲ τῶν μελοδραμάτων τοῦ ἐκτὸς τοῦ ἀνωτέρω ὑπῆρξαν τὰ *Οὐγγενότοι*, *Προφήτης*, *Βόρειος Ἀστήρ*, *Δινόρα*, *Ἀφρικανὴ* καὶ τὸ *Προσκύνημα τοῦ Πλοερμέλ*. Ἀλλὰ κάλιστον πάντων αὐτοῦ τῶν ἔργων θεωρεῖται ἡ μουσικὴ τὴν ὁποίαν ἔγραψεν εἰς τὴν τραγῳδίαν *Στρουένζε* τοῦ ἀδελφοῦ του Μιχ Βέερ. Συνέθεσε καὶ ἄλλα διάφορα δι' ὀρχήστρας, τραγούδια κλπ.

Μενδελσων (1809—1874). Γεννηθεὶς ἐν Ἀμβούργῳ ἐξεπαιδεύθη ἐν Βερολίνῳ, νεώτατος δὲ (1821—25) συνέθεσεν ἔργα τετραφωνίας διὰ κλειδοκύμβαλον, καὶ περίφημον ὀκταφωνίαν δι' ἔγχορδα ὄργανα, ἄτινα καὶ νῦν ἔτι λίαν ἐκτιμῶνται. Τὴν δόξαν του ἵδρυσαν ἡ εἰσαγωγὴ εἰς τὸ *ὄνειρον θερινῆς νυκτὸς* καὶ ἡ *Νηνεμία* καὶ *Εὔπλοια*. Ἐδημιούργησε μεταξὺ ἄλλων καί τινα ᾄσματα ἄνευ λέξεων, κονσέρτα, συμφωνίας, εἰσαγωγὰς καὶ συνέθεσε τὸ ὀρατόριον

Παῦλος καὶ ἄλλα παντοειδῆ ἔργα. Ἐν Βερολίνῳ διατρίβων ἀπεπεράτωσεν τὴν μουσικὴν διὰ τὴν *Ἀντιγόνην* τοῦ Σοφοκλέους, τελευταῖα δὲ αὐτοῦ ἔρ-

Μένδελσων.

γα ὑπῆρξαν ἡ μουσικὴ διὰ τὸν *Οἰδίποδα ἐπὶ Κολωνῷ*, διὰ τὴν *Ἀθαλίαν* τοῦ Ῥακίνα, τὸ ὀρατόριον *Ἠλίας* κτλ. Ὁ Μένδελσων μετὰ τὸν Μόζαρ καὶ τὸν Σχοῦβερ ὑπῆρξεν ὁ γονιμώτερος ἐν μελῳδίαις μουσικὸς συνθέτης, πλεῖστα δὲ ἔργα αὐτοῦ διὰ κλειδοκύμβαλον ἐγένοντο καὶ διέμεινον δημοφιλέστατα. Ἀπέθανεν ἐν Λειψίᾳ.

Βαγνερ (1813—1883). Ὁ μεγαλοφυέστερος τοῦ λήξαντος αἰῶνος μουσικός, συνθέτης καὶ ποιητής, γεννηθεὶς ἐν Λειψίᾳ καὶ σπουδάσας ἐν Δρέσδῃ ὅπως γείνῃ ἐπιστήμων, ἀλλ' εἶτα ἐπιδοθεὶς εἰς τὴν μουσικήν. Ἐνθουσιασθεὶς ὑπὸ τῆς μουσικῆς τοῦ Βετχόβεν καὶ ἀσχοληθεὶς εἰς αὐτήν, συνέθεσεν εἰς ἡλικίαν 16 ἐτῶν μίαν σονάταν, μίαν τετραφδίαν καὶ ἓν ᾄσματικὸν μέλος. Εἶτα συνέθεσε μίαν εἰσαγωγὴν καὶ μίαν συμφωνίαν, ἐκτελεσθεῖσας ἐν τῷ ᾠδείῳ τῷ 1833. Ἄπορος περιεπλανήθη ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, χρηματίσας πολλαχοῦ ἀρχιμουσικὸς θεάτρων, μεγάλως δ' ἐστενοχωρήθη ὑπὸ τῆς πενίας ἐν Παρισίοις. Εἶτα συνεπλήρωσε τὸ μελόδραμα αὐτοῦ *Ῥιένζην*, συνέθεσε τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὸν *Φάουστ* καὶ ἔγραψε τὸ κείμενον καὶ τὴν μουσικὴν τοῦ *Καταράτου Ὁλλανδοῦ*. Ἡ τούτων παράστασις ἐν Γερμανίᾳ ἔθηκε

Βάγνερ.

τέρμα εἰς τὴν πενίαν αὐτοῦ, τῷ δὲ 1842 διωρίσθη ἀρχιμουσικὸς τοῦ βασιλέως τῆς Σαξωνίας. Ἔκτοτε συνέθεσε πλὴν ἄλλων μικρῶν τὰ μελοδράματα *Ταγ-*

χάουζεν, Δόεγκριν, τὴν τετραλογίαν ὁ ***δακτύλιος τοῦ Νιβελοῦγκεν***, τὰ ***Τριστὰν καὶ Ἰσόλδην*** καὶ τοὺς ***Μαϊστερσίγκεν τῆς Νυρεμβέργης***. Τῷ 1846 προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκου τοῦ Β' εἰς Μόναχον, ἐπεξειργάσθη τὴν τετραλογίαν τῶν ***Νιβελοῦγκεν***, καὶ ἀνεβίβασε τὸ πρῶτον ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοὺς ***Μαϊστερσίγκερ***. Τότε οἱ ἐνθουσιασθέντες θαυμασταὶ αὐτοῦ καὶ ὁ βασιλεὺς συνέπραξαν πρὸς ἵδρυσιν ἰδίου θεάτρου διὰ τὸν Βάγνερ ἐν Βαϊρόϊτ, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐδιδάσκοντο τὰ μελοδράματα αὐτοῦ. Ἔσχατον αὐτοῦ ἔργον ὑπῆρξε τὸ ***Παρσιφλάρ***. Κατὰ τῆς μουσικῆς τοῦ Βάγνερ οἱ Γάλλοι εἶχον κηρύξει ἀμείλικτον πόλεμον, ἀλλ' ἐπ' ἐσχάτων ἤρξαντο ἀναβιβάζοντες ἐπὶ τῆς σκηνῆς τῶν παρισινῶν θεάτρων τὰ μελοδράματα αὐτοῦ.

ΕΛΛΗΝ ΜΕΛΟΠΟΙΟΣ

Σπυρίδων Σαμάρας. Ἐγεννήθη ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1862, ἀπὸ δὲ τῆς παιδικῆς αὐτοῦ ἡλικίας ἐξεδηλώθη ἡ πρὸς τὴν μουσικὴν κλίσις του. Ἅμα ἤκουεν ἓν μέλος, τὸ ᾠδὺς αὐτοῦ τοσοῦτον προσηλοῦτο εἰς τὴν ἁρμονίαν τῶν ἤχων, ὥστε κατώρθου νὰ μεταφέρῃ τὸ μέλος ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου. Ἀπορφανισθεὶς βραδύτερον καὶ μεταβὰς εἰς Ἀθήνας, ἐμόρφωσε βαθμηδὸν τὸ μουσικὸν αἴσθημά του διὰ τῆς μελέτης καὶ τῆς σπουδῆς παρ' ἐγκρίτοις μουσικοδιδασκάλοις, δεκαπενταετὴς δὲ ἐποίησε τὰ δύο πρῶτα μουσικὰ αὐτοῦ ἔργα, ὧν τὸ ἓν ἀφιέρωσεν εἰς τὸν διδάσκαλόν του τὸ δ' ἕτερον, κατά τι μεταγενέστερον καὶ ἐπιγραφόμενον Serénada pour piano, εἰς τὴν βασίλισσαν. Εἶτα ἐφιλοτέχνησε διάφορα μουσικὰ ἔργα, ἐφελκύσαντα τὸν θαυμασμὸν τῶν διδασκάλων αὐτοῦ, καὶ τῷ 1879 μίαν μεγάλην συμφωνίαν δι' ὀρχήστραν, τῆς ὁποίας τὴν ἐκτέλεσιν διηύθυνεν ὁ ἴδιος ἐν τῷ χειμερινῷ θεάτρῳ Ἀθηνῶν. Τῷ 1882 μετέβη εἰς Παρισίους, ἔνθα ἐξηκολούθησε τὰς σπουδάς αὐτοῦ ἐν τῷ ᾠδείῳ, ἐνταῦθα δὲ παρουσιασθεὶς ὑπὸ τοῦ προστατεύοντος αὐτὸν Marquis de Saint-Hilaire εἰς τὴν Société Academique des enfants d'Apollon, ἐξετέλεσεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐπευφημιῶν τοῦ ἀπαιτητικωτέρου ἐπὶ μουσικῇ λεπτότητι ἀκροατηρίου δύο ἔργα αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα εἶχε ποιήσει ἐν Ἀθήναις, συνοδευόμενος διὰ τετραχόρδου ὑπὸ τοῦ ἰδίου μαρκησίου καὶ ᾠδοντος τοῦ Ἕλληνος ὀξυφώνου Κρητικοῦ. Τοσαύτη

ὑπῆρξεν ἡ ἐπιτυχία τῶν ἔργων τούτων, ὥστε ὁ νέηλυς μουσουργὸς ἐξελέγη εὐθὺς καὶ ὁμοφώνως μέλος τῆς ἑταιρίας ταύτης. Τῷ 1883 ἐξεπόνησεν ἐν Παρισίοις τέσσαρα περιπαθῆ τεμάχια, ἀγορασθέντα ὑπό τινος ἐκδότου ἀντὶ ἀδρᾶς τιμῆς, ἐνῷ δὲ ἦτο μόλις εἰκοσαετής, ἠσχολεῖτο εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ πρώτου μελοδράματος αὐτοῦ Medjé. Τῷ 1885 ἐν τῷ Grand Concert du Trocadero, ἔνθα ἐψαλλεν ἡ διάσημος Νίλσον, ἐξετελέσθη νεώτερον αὐτοῦ ἔργον, Chitarrata, ὑπὸ δέκα κιθαρῳδῶν, δέκα μανδολίνων καὶ ὁλοκλήρου τῆς ὀρχήστρας, μετὰ δὲ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐγερθεὶς ὁ διάσημος μουσικὸς Gounod, ἠσπάσθη ἐπὶ τοῦ μετώπου τὸν νεαρὸν καλλιτέχνην καὶ ζωηρότατα συνεχάρη αὐτόν.

Σπυρίδων Σαμάρας.

Ἀλλὰ τὴν ἔξοχον φήμην τοῦ Σαμάρα ἐκορύφωσεν ἡ ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Μιλάνου Carcano παράστασις τοῦ μελοδράματος αὐτοῦ Flora Mirabilis. Τοῦτο παρεστάθη κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1886, τοσοῦτον δὲ τὸ ἀκροατήριον ἐνεθουσιάσθη, ὥστε ἐκάλεσεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ***δεκαὲξ*** φορὰς τὸν ἔκτοτε περιώνυμον καταστάντα μουσουργόν. Ἡ ἐσπέρα ἐκείνη ὑπῆρξε δι' αὐτὸν ἔκτακτος καὶ ἐξαιρετικὸς θρίαμβος, ὡξέγραφον αἱ ἐφημερίδες τοῦ Μιλάνου, αἱ ὁποῖαι ὁμοφώνως ἀνεγνώρισαν τὴν μουσικὴν μεγαλοφυΐαν τοῦ Ἕλληνος ἀριστοτέχνου. Νεώτερα ἔργα τοῦ Σαμάρα εἶνε ἡ ***Μάρτυς***, ὁ ***Ὀλυμπιακὸς ὕμνος*** καὶ ἄλλα.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Κακαὶ γλῶσσαι.—Εἶδες τί φρεσκάδα ἔχει τώρα τὸ χρῶμα τῆς Ἑλένης;—Ναί. Μεγάλη φρεσκάδα. ***Μὲ μιὰ σαπουνάδα ἠμποροῦ νὰ ἐξαλειφθῇ ἀμέσως.***

Συζυγικαὶ τρυφερότητες.—Ξεύρεις τί ἐνθυμοῦμαι αὐτὴ τὴ στιγμή, ἄνδρα μου;—Τί;—Ὅταν ἤλθες νὰ μὲ ζητήσῃς διὰ σύζυγον εἶχες ὄψιν ἡλιθίου.—Ἔχεις δίκαιον, ἀγάπη μου. Ναί. ***Τότε πράγματι ἤμην ἠλίθιος.***

ΤΟ ΛΕΞΙΚΟΝ ΜΑΣ

Ἀρετή. Ἐπανωφόριον, τὸ ὁποῖον μᾶς ἀπομένει πάντοτε εἰς τὴν κακοκαιρίαν.

Βλέμμα. Ἠλεκτρικὸς σπινθὴρ τῆς καρδίας.

Γέλως. Πρίσματα νὰ ἐπιδεικνύουσιν μεριακὰ τοὺς ὡραίους ὀδόντας των.

Διαβολή. Βόμβα, διατρέχουσα εὐρὺν κύκλον πρὶν καταπέσῃ καὶ καταστρέψῃ.

Εὐτυχὴς εἶνε ὁ νομίζων ὅτι εἶνε τοιοῦτος.

Ζωή. Διηνεκὴς ἀπειλὴ τοῦ θανάτου. Τσέπουλα, ἐπὶ τῆς ὁποίας ὁ χρόνος χαράσσει κατ' ἔτος μίαν ἐκτομὴν ἕως ὅτου κατὰ λάθος κόψῃ ὁλόκληρον τὸ ξύλον.

Ἡλικία. Ποταμός, τοῦ ὁποίου αἱ γυναῖκες προσπαθοῦν πάντοτε νὰ ἀναστρέψουν τὰς πηγάς.

Θηρίον. Πᾶσα ὡραία, διότι αἰωνίως ἔχει θύματα καὶ σπαράσσει καρδίας.

Ἰδιότης. Αἰώνιος σαρκασμὸς τῆς φιλοσοφίας.

Κηδεία πομπώδης. Ἀποβλέπει μᾶλλον τὴν ματαιότητα τῶν ζώντων ἢ τὴν μνήμην τῶν νεκρῶν.

Λογοπαίγνιον. Πνεῦμα τῶν μὴ ἐχόντων πνεῦμα.

Μυστικόν. Ἂν θέλῃς νὰ διακοινωθῇ τὸ μυστικόν σου, ἐκμυστερεύσου αὐτὸ ὑπὸ πᾶσαν ἐχεμύθειαν.

Νύμφη. Αἰώνιον καρφίον τῆς πενθερᾶς.

Ξυλοκόπημα. Ἔνδειξις βαρβαρότητος.

Ὀφθαλμοί. Παράθυρα τῆς ψυχῆς, χρησιμεύοντα πολλάκις ὡς πολεμίστραι. Συνήθως ἔχουν προορισμὸν νὰ βλέπωνται μᾶλλον ἢ νὰ βλέπουν.

Παρειαί. Μῆλα τῆς αἰδοῦς ἢ γουδιὰ κοκκίνης βαφῆς.

Ῥόδα τῶν παρειῶν. Ἔχουν ἀκάνθας καθὼς καὶ τὰ ῥόδα τοῦ αἰῶνος.

Συμπόσιον. Καθιερωμένη μωρία. Τέχνη νὰ ἀναγκάζωνται ὅλοι νὰ φοροῦν ὅ,τι εἰς ὀλίγους μόνον ἁρμόζει.

Τρίχαπτα. Δίκτυα τοῦ χρήματος.

Ὑμέναιος. Καυδηλάπτης, ἀνάπτων τας λαμπάδας τοῦ γάμου καὶ σβύνων τὴν φλόγα τοῦ ἔρωτος.

Φίλημα. Κελάδημα τοῦ ἔρωτος ἢ σπινθὴρ τῆς στοργῆς. Μεταξὺ γυναικῶν ὑπενθυμίζει τὸ φίλημα τοῦ Ἰούδα.

Χείλη. Κεράσια διὰ τοὺς λαιμάργους καὶ κοράλλια διὰ τοὺς ὀρυκτολόγους. Ἐὰν δὲν ἤνοιγον ποτέ, ὁ ἄνθρωπος θὰ ἦτο εὐτυχέστερος.

Ψωμί. Ἀγὼν τοῦ βίου. Ζυμώνεται μὲ ἱδρῶτα.

Ὡραιότης. Συνάλλαγμα βραχυπρόθεσμον.

Καλλίτερα τρύπια ὑποδήματα παρὰ ξυπόλυτος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

ΟΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΑΙ

Ἀνδρέας ὁ Πρωτοκλητος. Τὸν Χριστιανισμὸν ἐκήρυξε πρῶτος ἐν Βυζαντίῳ ὁ Ἀπόστολος **Ἀνδρέας.** Οὗτος, ἀναχωρήσας ἐξ Ἱεροσολύμων μετά τινων ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα Ἀποστόλων, ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον πρῶτον εἰς Ἀμισόν, ἔνθα συνέστησε χριστιανικὴν κοινότητα, καὶ κατόπιν εἰς Τραπεζοῦντα καὶ τὰς μεταξὺ πόλεις καὶ κώμας. Τῷ 34 μ. Χ. ἐπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅπως ἑορτάσῃ τὸ Πάσχα μετὰ τῶν λοιπῶν μαθητῶν τοῦ Θεανθρώπου, εἶτα ἀπῆλθεν εἰς Ἔφεσον ἵνα μεταβῇ διὰ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας εἰς Βιθυνίαν. Ἐν Νικαίᾳ κατέλυσε τὴν ψευδῆ θρησκείαν τῶν εἰδώλων, ἐκεῖθεν ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς Νικομήδειαν καὶ Χαλκηδόνα, ἀπὸ ταύτης δὲ παραπλεύσας τὴν Προποντίδα καὶ τὸν Εὔξεινον, ἐκήρυξεν ἐν Ἡρακλείᾳ τοῦ Πόντου καὶ ἐν Ἀμάστριδι.

Ἐκεῖθεν μετέβη εἰς Σινώπην, τὸ δεύτερον εἰς Τραπεζοῦντα, Ἀμισόν, Νεοκαισάρειαν καὶ Σαμόσατα, καὶ εἶτα εἰς Βυζάντιον, Ἡράκλειαν τὴν Θρᾳκικήν, Θεσσαλίαν, Πελοπόννησον κτλ. Ὅτε ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὸ Βυζάντιον, τοῦτο ἦτο ὀλιγάνθρωπος καὶ μικρὰ πολίχνη, ἐπειδὴ δὲ ὁ ἡγεμὼν αὐτῆς Ζεύξιππος ἦτο εἰδωλολάτρης αἱμοβόρος, καὶ πάντας τοὺς εἰς τὴν πόλιν ἐρχομένους ξένους, ἂν οὗτοι ἐπίστευον εἰς Χριστόν, ἐφόνευε καὶ ἔρριπτεν εἰς τὴν θάλασσαν, ὁ ἱερὸς Ἀνδρέας φοβούμενος αὐτόν, κατῴκησεν εἰς Ἀργυρόπολιν (τὸ σήμερον Φουντουκλῆ). Ἐνταῦθα διαμείνας ἐπὶ διετίαν, συνέστησε χριστιανικὴν κοινότητα, ἀριθμοῦσαν δισχιλίους πιστούς, καὶ ἀνήγειρε τὸν πρῶτον ἐπισκοπικὸν οἶκον καὶ ναόν.

Κατὰ τὴν ἐκ Βυζαντίου ἀναχώρησιν αὐτοῦ πρῶτον ἐπίσκοπον τοῦ Βυζαντίου ὁ ἅγιος Ἀνδρέας διώρισε τὸν ἱερὸν Στάχυν, ἐπίσης ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα Ἀποστόλων. Οὕτω λοιπὸν ἔχομεν ἐπισκόπους τοῦ Βυζαντίου καὶ βραδύτερον οἰκουμενικοὺς Πατριάρχας·

1 Ἀποστολ. Στάχυς.	38-	54
2 Ὀνήσιμος	54-	68

Τίποτε δὲν ἀξίζει ὡραῖο κλῆμα χωρὶς σταφύλια.

3	Πολύκαρπος Α'..	71- 89
4	Πλούταρχος	89- 105
5	Σεβάκιον	105- 114
6	Διογένης	114- 129
7	Ελεύθεριος	129- 136
8	Φηλιξ.....	136- 141
9	Πολύκαρπος Β'..	141- 144
10	Αθηνόδωρος ...	144- 148
11	Ευζωΐος	148- 154
12	Λαυρεντιος	154- 166
13	Λαυπιος	166- 169
14	Περτιναξ	169- 187
15	Ολυμπιανος	187- 198
16	Μαρκος Α'.....	198- 211
17	Φιλαδελφος	211- 214
18	Κυριακος Α'....	214- 230
19	Καστινος	230- 237
20	Ευγενιος Α'....	237- 242
21	Τιτος	242- 272
22	Δομετιος	272- 303
23	Ρουφινος.....	
24	Προβος.....	303- 315
25	Μητροφανης Α'.	315- 325
26	Αλεξανδρος	325- 340
27	Παυλος Α' το α'.	340- 341
28	Ευσεβιος	341- 342
29	Παυλος Α' το β'.	342- 344
30	Μακεδονιος Α'το α'	344- 348
31	Παυλος Α' το γ'.	348- 350
32	Μακεδονιος Α'το β'	350- 360
33	Ευδοξιος	360- 369
34	Δημοφιλος.....	369- 379
35	Ευαγριος	379
36	Γρηγοριος Α'...	379- 381
37	Μαξιμος Α'....	381
38	Νεκταριος	381- 397
39	Ιωαννης Α'.....	398- 404
40	Αρσακιος	404- 405
41	Αττικος	406- 425
42	Σισινιος Α'.....	425- 427
43	Νεστοριος	428- 431
44	Μαξιμιανος	431- 434
45	Προκλος.....	434- 447
46	Φλαβιανος	447- 449
47	Ανατολιος	449- 458
48	Γεννάδιος Α' ...	458- 471
49	Ακακιος	471- 489
50	Φραβιτας	489- 490
51	Ευφημιος.....	490- 496
52	Μακεδονιος Β'..	496- 511
53	Τιμοθεος Α'....	511- 518
54	Ιωαννης Β'.....	518- 520
55	Επιφανιος	520- 536
56	Ανθιμος Α'.....	536
57	Μηνας	536- 552
58	Ευττυχιος το Α'..	552- 565
59	Ιωαννης Γ'.....	566- 577
60	Ευττυχιος το β'..	577- 582
61	Ιωαννης Δ'.....	582- 595
62	Κυριακος	595- 606
63	Θωμας Α'.....	607- 610
64	Σεργιος	610- 638
65	Πυρρος το Α'...	638- 641
66	Παυλος Β'.....	641- 652
67	Πυρρος το β'...	652
68	Πετρος.....	652- 664
69	Θωμας Β'.....	665- 668
70	Ιωαννης Ε'.....	668- 671
71	Κωνσταντινος Α'.	674- 676
72	Θεοδωρος Α' το Α'	676- 678
73	Γεωργιος Α'....	678- 683
74	Θεοδωρος Α' το β'	683- 686
75	Παυλος Γ'.....	686- 693
76	Καλλινικος Α'...	693- 705
77	Κυρος	705- 711
78	Ιωαννης ΣΤ'....	711- 715
79	Γερμανος Α'....	715- 730
80	Αναστασιος	730- 754
81	Κωνσταντινος Β'.	754- 766
82	Νικητας Α'.....	766- 780

Ὁ κυνηγῶν πολλοὺς λαγοὺς χάνει καὶ τὸν ἕνα.

83	Παυλος Δ'	780- 784
84	Ταρασιος	784- 806
85	Νικηφορος Α'...	806- 815
86	Θεοδοτος Α'....	815- 821
87	Αντωνιος Α'....	821- 832
88	Ιωαννης Ζ'.....	832- 842
89	Μεθοδιος Α'....	842- 846
90	Ιγνατιος το Α'..	846- 857
91	Φωτιος το Α'...	857- 867
92	Ιγνατιος το β'..	867- 878
93	Φωτιος το β'...	878- 886
94	Στεφανος Α'....	886- 893
95	Αντωνιος Β'....	893- 895
96	Νικολαος Α' το Α'	895- 906
97	Ευθυμιος Α'....	906- 911
98	Νικολαος Α' το β'	911- 925
99	Στεφανος Β'....	925- 928
100	Τρυφων	928- 931
101	Θεοφυλακτος ...	933- 956
102	Πολυευκτος	956- 970
103	Βασιλειος Α'....	970- 974
104	Αντωνιος Γ'....	974- 980
105	Νικολαος Β'....	984- 995
106	Σισινιος Β'.....	995- 998
107	Σεργιος Β'.....	999-1019
108	Ευσταθιος	1019-1025
109	Αλεξιος	1025-1043
110	Μιχαηλ Α'.....	1043-1058
111	Κωνσταντινος Γ'.	1059-1063
112	Ιωαννης Η'.....	1064-1075
113	Κοσμας Α'.....	1075-1081
114	Ευστρατιος	1081-1084
115	Νικολαος Γ'....	1084-1111
116	Ιωαννης Θ'.....	1111-1134
117	Λεων.....	1134-1143
118	Μιχαηλ Β'	1143-1146
119	Κοσμας Β'	1146-1147
120	Νικολαος Δ'....	1147-1151
121	Θεοδοτος Β'....	1151-1153
122	Νεοφυτος Α' ...	1153
123	Κωνσταντινος Δ'.	1154-1156
124	Λουκας	1156-1169
125	Μιχαηλ Γ'.....	1169-1177
126	Χαριτων	1177-1178
127	Θεοδοσιος Α'...	1178-1183
128	Βασιλειος Β'....	1183-1187
129	Νικητας Β'	1187-1190
130	Λεοντιος	1190-1191
131	Δοσιθεος.....	1191-1192
132	Γεωργιος Β'	1192-1199
133	Ιωαννης Ι'	1199-1206
134	Μιχαηλ Δ'.....	1206-1212
135	Θεοδωρος Β'....	1213-1215
136	Μαξιμος Β'.....	1215
137	Μανουηλ Α'....	1215-1222
138	Γερμανος Β'....	1222-1240
139	Μεθοδιος Β'....	1240
140	Μανουηλ Β'	1244-1255
141	Αρσενιος το Α'..	1255-1260
142	Νικηφορος Β'...	1260-1261
143	Αρσενιος το β'..	1261-1267
144	Γερμανος Γ'....	1267
145	Ιωσηφ Α' το Α'..	1268-1275
146	Ιωαννης ΙΑ'....	1275-1282
147	Ιωσηφ Α' το β'..	1283
148	Γρηγοριος Β'....	1283-1289
149	Αθαναζιος Α' το Α'	1289-1293
150	Ιωαννης ΙΒ'	1294-1303
151	Αθαναζιος Α' το β'	1303-1311
152	Νηφων Α'.....	1311-1314
153	Ιωαννης ΙΓ'....	1315
154	Γερασιμος Α'...	1320-1321
155	Ησαΐας	1323-1334
156	Ιωαννης ΙΔ'....	1334-1347
157	Ισιδωρος.....	1347-1350
158	Καλλιστος Α' το Α'	1350-1354
159	Φιλοθεος το Α'..	1354-1355
160	Καλλιστος Α' το β'	1355-1363
161	Φιλοθεος το β'..	1364-1375
162	Μακαριος το Α'..	1376-1379

Ὁ πληρώνων τὰ χρέη του ἀνακουφίζει τὴν ψυχήν του.

163 Νειλος 1380-1388
164 Αντωνιος Δ' το Α' 1389-1390
165 Μακαριος το Β'.. 1390-1391
166 Αντωνιος Δ' το Β' 1391-1397
167 Καλλιστος Β'.... 1397
168 Ματθαιος Α'.... 1397-1410
169 Ευθυμιος Β' 1410-1416
170 Ιωσηφ Β' 1416-1439
171 Μητροφανης Β'. 1440-1443
172 Γρηγοριος Γ 1454-1456
173 Γενναδιος Β'.... 1443-1450
174 Αθανασιος Β'... 1450
175 Ισιδορος Β' 1456-1463
176 Σοφρονιος Α'... 1463-1464
177 Ιωαναφ Α' 1464-1466
178 Μαρκος Β' 1466-1467
179 Διονυσιος Α' το Α' 1467-1472
180 Συμεων το Α'... 1472-1475
181 Ραφαηλ Α'..... 1475-1476
182 Μαξιμος Γ'..... 1476-1482
183 Συμεων Α' το Β'. 1482-1486
184 Νηφων Β' το Α'. 1486-1489
185 Διονυσιος Α' το Β' 1489-1491
186 Μαξιμος Δ' 1491-1497
187 Νηφων Β' το Β'.. 1497-1498
188 Ιωακειμ Α' το Α'. 1498-1502
189 Νηφων Β' το Γ'.. 1502
190 Παχωμιος Α' το Α' 1503-1504
191 Ιωακειμ Α' το Β'.. 1504-1505
192 Παχωμιος Α' το Β'. 1505-1514
193 Θεοληπτος Α'... 1514-1520
194 Ιερεμιας Α' το Α'. 1520-1522
195 Ιωαννικιος Α'... 1522-1523
196 Ιερεμιας Α' το Β'. 1523-1537
197 Διονυσιος Β' το Α' 1537
198 Ιερεμιας Α' το Γ'. 1537-1545
199 Διονυσιος Β' το Β' 1545-1555
200 Ιωαναφ Β' 1555-1565
201 Μητροφαν. Γ' το Α' 1565-1572
202 Ιερεμιας Β' το Α'. 1572-1579
203 Μητροφαν. Γ' το Β' 1579-1580
204 Ιερεμιας Β' το Β'. 1580-1584
205 Παχωμιος Β'.... 1584-1585
206 Θεοληπτος Β'.... 1585-1586
207 Ιερεμιας Β' το Γ' 1586-1595
208 Ματθαιος Β' το Α' 1595
209 Γαβριηλ Α'..... 1596
210 Θεοφανης Α'.... 1596-1597
211 Ματθαιος Β' το Β' 1599-1602
212 Νεοφυτος Β' το Α' 1602-1603
213 Ραφαηλ Β'..... 1603-1607
214 Νεοφυτος Β' το Β' 1607-1612
215 Κυριλλος Α' το Α' 1612
216 Τιμοθεος Β'.... 1612-1621
217 Κυριλλος Α' το Β' 1621-1623
218 Γρηγοριος Δ'... } 1623
219 Ανθιμος Β'..... }
220 Κυριλλος Α' το Γ' 1623-1630
221 Ισαακ..... 1630
222 Κυριλλος Α' το Δ' 1630-1634
223 Κυριλλος Β' το Α' ; ; ; ;
224 Αθανασιος Γ' το Α' 1634
225 Κυριλλος Α' το Ε' 1634-1635
226 Κυριλλος Β' το Β' 1635-1636
227 Νεοφυτος Γ'.... 1636-1637
228 Κυριλλος Α' το ΣΤ' 1637-1638
229 Κυριλλος Β' το Γ' 1638-1639
230 Παρθενιος Α'... 1639-1644
231 Παρθενιος Β' το Α' 1644-1645
232 Ιωαννικιος Β' το Α' 1646-1648
233 Παρθενιος Β' το Β' 1648-1651
234 Ιωαννικιος Β' το Β' 1651-1652
235 Κυριλλος Γ' το Α' } 1652
236 Αθανασιος Γ' το Β' }
237 Παΐσιος Α' το Α'. 1652-1653
238 Ιωαννικιος Β' το Γ' 1653-1654
239 Παΐσιος Α' το Β'. 1654-1655
240 Ιωαννικιος Β' το Α' 1655-1656
241 Παρθενιος Γ'... 1656-1657

Εὐτυχὴς εἶνε ὅστις δύναται καὶ ὄχι ὅστις θέλει.

242 Γαβριηλ Γ' ..... } 1657
243 Θεοφανης Β' ... }
244 Παρθενιος Δ' το Α' 1657-1662
245 Διονυσιος Γ'.... 1662-1665
246 Παρθενιος Δ' το Β' 1665-1667
247 Κλημης 1667
248 Μεθοδιος Γ'.... 1668-1671
249 Παρθενιος Δ' το Γ' 1671
250 Διονυσιος Δ' το Α' 1671-1673
251 Γερασιμος Β' ... 1673-1675
252 Παρθενιος Δ' το Δ' 1675-1676
253 Διονυσιος Δ' το Β' 1676-1679
254 Αθανασιος Δ'... 1679
255 Ιακωβος το Α'... 1679-1683
256 Διονυσιος Δ' το Γ' 1683-1684
257 Παρθενιος Δ' το Ε' 1684-1685
258 Ιακωβος το Β'... 1685-1686
259 Διονυσιος Δ' το Δ' 1686-1687
260 Ιακωβος το Γ'... 1687-1688
261 Καλλινικος Β' το Α' 1688
262 Νεοφυτος Δ' ... 1688-1689
263 Καλλινικος Β' το Β' 1689-1693
264 Διονυσιος Δ' το Ε' 1693
265 Καλλινικος Β' το Γ' 1694-1702
266 Γαβριηλ Γ' 1702-1707
267 Νεοφυτος Ε' ... 1707
268 Κυπριανος το Α'. 1708-1709
269 Αθανασιος Ε' ... 1709-1711
270 Κυριλλος Δ' 1711-1713
271 Κυπριανος το Β'. 1713-1714
272 Κοσμας Γ' 1714-1716
273 Ιερεμιας Γ' το Α' 1716-1726
274 Καλλινικος Γ'... 1726
275 Παΐσιος Β' το Α'. 1726-1733
276 Ιερεμιας Γ' το Β' 1733
277 Σεραφειμ Α'.... 1733-1734
278 Νεοφυτος ΣΤ' το Α' 1734-1740
279 Παΐσιος Β' το Β'. 1740-1743
280 Νεοφυτος ΣΤ' το Β' 1743-1744
281 Παΐσιος Β' το Γ'. 1744-1748
282 Κυριλλος Ε' το Α. 1748-1751
283 Παΐσιος Β' το Δ' 1751-1752
284 Κυριλλος Ε' το Β' 1752-1757
285 Καλλινικος Δ'... 1757
286 Σεραφειμ Β'.... 1757-1761
287 Ιωαννικιος Γ'.... 1761-1763
288 Σαμουηλ το Α'.. 1763-1768
289 Μελετιος Β'.... 1768-1769
290 Θεοδοσιος Β'... 1769-1773
291 Σαμουηλ το Β'.. 1773-1774
292 Σοφρονιος Β'... 1774-1780
293 Γαβριηλ Δ'..... 1780-1785
294 Προκοπιος 1785-1789
295 Νεοφυτος Ζ' το Α' 1789-1794
296 Γερασιμος Γ'... 1794-1797
297 Γρηγοριος Ε' το Α' 1797-1798
298 Νεοφυτος Ζ' το Β' 1798-1801
299 Καλλινικος Ε' το Α' 1801-1806
300 Γρηγοριος Ε' το Β' 1806-1808
301 Καλλινικος Ε' το Β' 1808-1809
302 Ιερεμιας Δ'.... 1809-1813
303 Κυριλλος ΣΤ'.... 1813-1818
304 Γρηγοριος Ε' το Γ' 1818-1821
305 Ευγενιος Β' 1821-1822
306 Ανθιμος Γ'..... 1822-1824
307 Χρυσανθος 1824-1826
308 Αγαθαγγελος ... 1826-1830
309 Κωνσταντιος Α'.. 1830-1834
310 Κωνσταντιος Β'.. 1834-1835
311 Γρηγοριος ΣΤ' το Α' 1835-1840
312 Ανθιμος Δ' το Α' 1840-1841
313 Ανθιμος Ε'..... 1841-1842
314 Γερμανος Δ' το Α' 1842-1845
315 Μελετιος Γ' 1845
316 Ανθιμος ΣΤ' το Α' 1845-1848
317 Ανθιμος Δ' το Β' 1848-1852
318 Γερμανος Δ' το Β' 1852-1853
319 Ανθιμος ΣΤ' το Β' 1853-1855
320 Κυριλλος Ζ' 1855-1860
321 Ιωακειμ Β' το Α' 1860-1863

Ἡ γυνὴ εἶνε τὸ κλειδὶ τῆς οἰκογενείας.

322	Σωφρονιος Γ'...	1863-1866	
323	Γρηγοριος ΣΤ' το β'	1867-1871	
324	Ανθιμος ΣΤ' το γ'	1871-1873	
325	Ιωακειμ Β' το β'.	1873-1878	
326	Ιωακειμ Γ' το Α'.	1878-1884	
327	Ιωακειμ Δ'.....	1884-1886	
328	Διονυσιος Ε'....	1886-1891	
329	Νεοφυτος Η'....	1891-1894	
330	Ανθιμος Ζ'.....	1894-1896	
331	Κωνσταντινος Ε'.	1896-1901	
332	Ιωακειμ Γ' το β'.	1901	

(Ἐκ τῶν Πατρ. Πινάκων Μ.Ι. Γεδεών).

Συγκεφαλαιοῦντες τὰ ἀνωτέρω ἐξαγάγομεν τὰ ἑξῆς:

Κατὰ	τὴν	Α'	ἑκατονταετηρίδα	(38— 105)	Πατριάρχαι 4
»	»	Β'	»	(105— 198)	» 11
»	»	Γ'	»	(198— 303)	» 8
»	»	Δ'	»	(303— 397)	» 15
»	»	Ε'	»	(397— 496)	» 13
»	»	Ϛ'	»	(496— 595)	» 10
»	»	Ζ'	»	(595— 693)	» 14
»	»	Η'	»	(693— 806)	» 9
»	»	Θ'	»	(806— 895)	» 11
»	»	Ι'	»	(895— 999)	» 11
»	»	ΙΑ'	»	(999—1084)	» 8
»	»	ΙΒ'	»	(1084—1199)	» 18
»	»	ΙΓ'	»	(1199—1293)	» 17
»	»	ΙΔ'	»	(1294—1397)	» 18
»	»	ΙΕ'	»	(1397—1498)	» 20
»	»	ΙϚ'	»	(1498—1599)	» 23
»	»	ΙΖ'	»	(1599—1702)	» 55
»	»	ΙΗ'	»	(1702—1801)	» 33
»	»	ΙΘ'	»	(1801—1901)	» 34

Γονιμώτερος εἰς ἀλλαξοπατριαρχείας ὑπῆρξεν ὁ ΙΖ' αἰών. Ἡ Ῥώμη ἔσχε κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα **335** πάπας.

Η Α. Θ. Π. Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΙΩΑΚΕΙΜ Ο Γ'

Ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ Γένους οἰκουμενικὸς Πατριάρχης **Ιωακειμ ο Γ'**, ὁ διαδεχθεὶς κατὰ Μάϊον τοῦ 1901 Κωνσταντῖνον τὸν Ε', ἐγεννήθη ἐν Βαφεοχωρίῳ τοῦ Βοσπόρου (Βογιαζίκιοϊ) τῇ 18 Ἰανουαρίου τοῦ 1834, καὶ ἐκαλεῖτο Χρῆστος. Ἐκμαθὼν δὲ τὰ κοινὰ λεγόμενα γράμματα ἐν τῇ σχολῇ τοῦ γενεθλίου χωρίου, κατετάχθη νέος ἔτι ἐν τῷ ἱερῷ κλήρῳ, ἐπονομασθεὶς Ἰωακείμ. Κατὰ πρῶτον ὑπηρέτησεν ἐν Βλαχίᾳ παρά τινι ἀρχιερεῖ, εἶτα

δ' ἐχρημάτισεν ἐπὶ διετίαν διάκονος τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τῶν ὀρθοδόξων ἐν Βιέννῃ.

Προσκληθεὶς εἰς Κωνσταντινούπολιν ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Β', διωρίσθη τῇ 12 Νοεμβρίου τοῦ 1860 δευτερεύων τῶν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις διακόνων, κατὰ δὲ Μάρτιον τοῦ 1863 Μέγας Πρωτοσύγκελλος. Ἐπὶ τῆς Πατριαρχείας Σωφρονίου τοῦ Β' τοῦ ἀπὸ Ἀμασείας ἀνεδείχθη, τῇ 10 Δεκεμβρίου τοῦ 1864, μητροπολίτης Βάρνης, ὡς τοιοῦτος δὲ παρεκάθησε τῷ 1872 ἐν τῇ Συνόδῳ, τῇ κηρυξάσῃ τὸ σχίσμα. Ἐπανελθόντος τὸ δεύτερον ἐπὶ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου Ἰωακείμ τοῦ Β', μετετέθη τῇ 9 Ἰανουαρίου τοῦ 1884 εἰς τὴν μητρόπολιν Θεσσαλονίκης, μετὰ δὲ τὸν θάνατον Ἰωακείμ τοῦ Β', τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ μεγάλου τοῦ γένους καὶ τῆς ἐκκλησίας εὐεργέτου Γεωργίου Ζαρίφη, ἐξελέγη Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης τῇ 4 Ὀκτωβρίου 1878. Ἡ ἐπίσημος αὐτοῦ ἀνάρρησις ἐγένετο τῇ 1 Νοεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Εἶνε πασίγνωστος ἡ κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ πατριαρχείαν δράσις Ἰωακείμ τοῦ Γ', καὶ αἱ πρὸς αὐτὸν συμπάθειαι τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος. Ἐπὶ τῆς εὐκλεοῦς αὐτοῦ πατριαρχείας ἔπραξε τὰ ἑξῆς· 1ον) Προσεκάλεσε τῇ 12 Ἰανουαρίου τοῦ 1879 ἐθνοσυνέλευσιν πρὸς ἀναθεώρησιν τῶν Ἐθνικῶν Κανονισμῶν. 2ον) Συνωμολόγησε μετὰ τοῦ μακαρίτου Ζαννῆ Στεφάνοβικ δάνειον ἐκ 10,000 λιρῶν, ὅπερ ὁ ἐθνικὸς οὗτος εὐεργέτης προσήνεγκεν ἄτοκον, πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ ἐκ 15,000 λιρῶν κυμαινομένου νεωτέρου χρέους τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου. 3ον) Ὥρισεν ἵνα εἰσπραχθῇ ἐφάπαξ δεκάγροσος ἔρανος παρ' ἑκάστου στεφάνου τῶν ὁμογενῶν τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου. 4ον) Ἐπειδὴ τὰ πατριαρχεῖα εὑρίσκοντο εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν, τὰ ἐπεσκεύασε διὰ προαιρετικῶν συνδρομῶν τοῦ ὁμογενοῦς τραπεζιτικοῦ καὶ ἐμπορικοῦ κόσμου, (1878-1879). 5ον) Ἀνεσύστησεν ἐν τῇ Νήσῳ Χάλκῃ τὴν ἐν Μουχλίῳ ἐπὶ τῆς προκατόχου αὐτοῦ πατριαρχείας λειτουργήσασαν Κεντρικὴν Ἱερατ. Σχολήν. 6ον) Ἐνήργησε τὴν ἐν τῇ νήσῳ Πρώτῃ σύστασιν Ἱερατικοῦ Γηροκομείου. 7ον) Ἀνεσύστησε τὸ πατριαρχικὸν τυπογραφεῖον. 8ον) Ἵδρυσε τὴν ***Ἐκκλησιαστικὴν Ἀλήθειαν***. 9ον) Ἀνήγειρε τὸ Φρενοκομεῖον τῶν Ἐθνικῶν Φιλανθρωπικῶν καταστημάτων. 10ον) Ἐπὶ τῆς ἐνδόξου πατριαρχείας αὐτοῦ ἀνηγέρθη τὸ περικαλλέστατον κτίριον τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς. 11ον) Συνέστησε τὴν σχολὴν τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς. 12ον) Ἀπέστειλε 4 ἱεροκήρυκας (1880) εἰς τὴν Θρᾴκην καὶ Μακεδονίαν.

Κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος τῆς Πατριαρχείας αὐτοῦ, δημιουργηθέντος ζητήματός τινος, ὑπέβαλε τὴν παραίτησίν του κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῶν Δύο Σωμάτων, (9 Δεκεμβρίου 1883). ἦτις δὲν ἐγένετο δεκτή. Ἀλλ' ὑπέβαλε καὶ αὖθις ὁριστικὴν παραίτησιν τῇ 30 Μαρτίου τοῦ 1884, μεθ' ἣν ἀπεσύρθη κατὰ πρῶτον μὲν εἰς τὴν ἐν Βαφεοχωρίῳ οἰκίαν του. Εἶτα ἐπεχείρησε ταξείδιον χάριν προσκυνήσεως τῶν Ἁγίων Τόπων, καὶ ἀκολούθως ἀπεσύρθη εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἔνθα διῆγεν ἐρημικὸν βίον ἐπὶ δεκαεπταετίαν εἰς τὸ ἐν Μυλοποτάμῳ ἡσυχαστήριον αὐτοῦ.

Τοιοῦτος ὑπῆρξε κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ Πατριαρχείαν Ἰωακεὶμ ὁ Γ'. Τοιαῦτα ὑπῆρξαν τὰ ἔργα αὐτοῦ, εἰς ἃ παρελείψαμεν νὰ προσθέσωμεν τὴν ὑπ' αὐτοῦ αὐστηρὰν περιστολὴν τῶν καταχρήσεων. Τοῦτον διεδέχθησαν ὁ Διονύσιος, ὁ Νεόφυτος, ὁ Ἄνθιμος καὶ Κωνσταντῖνος ὁ Ε', μετὰ δὲ τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ τελευταίου, πάντες ἔστρεψαν τὴν προσοχήν των εἰς τὸν ἐρημίτην τοῦ Μυλοποτάμου. Ἐν τῇ ἐκλογικῇ συνελεύσει ἐπὶ **87** ψηφοφόρων ἔλαβε **83** ψήφους, ἐπιλαχόντων τῶν Ἁγίων Χίου διὰ ψήφων 72 καὶ Βάρνης διὰ ψήφων 69, ἐν δὲ τῷ ἱερῷ ναῷ ἐξελέγη παμψηφεὶ ὑπὸ τῶν 12 συνοδικῶν καὶ τῶν 6 ἐνδημούντων μητροπολιτῶν, οἵτινες ἦσαν οἱ ἑπόμενοι·

Συνοδικοί.

1. ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΥΡΙΛΛΟΣ
2. ΑΜΑΣΕΙΑΣ ΑΝΘΙΜΟΣ
3. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ
4. ΠΡΟΥΣΗΣ ΝΑΘΑΝΑΗΛ τοποτηρητ.
5. ΜΗΘΥΜΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ
6. ΜΕΣΗΜΒΡΙΑΣ ΧΑΡΙΤΩΝ
7. ΒΑΡΝΗΣ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ
8. ΧΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
9. ΚΟΡΥΤΣΑΣ ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ
10. ΓΡΕΒΕΝΩΝ ΔΩΡΟΘΕΟΣ[1]
11. ΛΙΤΙΤΣΗΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ
12. ΛΕΡΟΥ ΚΑΙ ΚΑΛΥΜΝΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς.

1. ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ
2. ΙΚΟΝΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
3. ΒΕΡΡΟΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ
4. ΜΕΛΕΝΙΚΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ
5. ΣΤΡΩΜΝΙΤΣΗΣ ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ
6. ΚΑΣΣΑΝΔΡΕΙΑΣ ΛΕΟΝΤΙΟΣ

Μέλη τοῦ Ε. Μικτοῦ Συμβουλίου.

1. ΓΑΓΚΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
2. ΖΑΓΑΝΙΑΡΗΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ
3. ΖΗΣΗΣ ΖΗΣΗ Θ.
4. ΚΑΖΑΝΟΒΑΣ ΣΟΛΩΝ
5. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
6. ΡΑΚΤΙΒΑΝ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
7. ΣΟΥΡΛΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ
8. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

1. *Νέων Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης.*

Τὸν πτωχὸν τὸν ὑποδέχονται πάντοτε κακῶς.

1

2

3

4

5

6.

7

8

9

10

11

12

1

2

3

4

5

6

7

8

ΕΚ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΙΕΡΕΩΝ

Κανονισμός τῶν διὰ κοινῆς ψήφου τῆς Ἐθνικῆς προσωρινῆς Συνελεύσεως ὁρισθεισῶν ἐτησίων ἐπιχορηγήσεων τοῦ τε Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἐκ γρ. **500 000** *(ὧν ἡ ἀπόδοσις γενήσεται, τῶν μὲν γρ.* **130.000** *παρὰ τῶν χριστιανῶν κατοίκων τῆς Κωνσταντινουπόλεως τῶν δὲ* **370** *χιλιάδων παρ' αὐτῶν. Ἀρχιερέων, κατὰ τὴν ἀναλογήσασαν ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν, ὡς κάτωθι, ποσότητα, εἰσπραττομένων παρὰ τῶν Ἀρχιερέων, ὁμοῦ μετὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν ἐπιχορηγήσεων, καὶ διαβιβαζομένων εἰς τὸ Ἐθνικὸν ταμεῖον, ἐπὶ τῷ διδόσθαι ἐκ διαλειμμάτων τῷ Πατριάρχῃ), καὶ πάντων τῶν τῷ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ ὑπαγομένων Ἀρχιερέων.*

1. Τῷ Πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως, ὀφείλοντι διατηρεῖν μετὰ τοῦ μεγάλου Ἀρχιδιακόνου, Δευτερεύοντος καὶ λοιπῶν ὑπηρετούντων αὐτῷ καὶ πάντα τὰ ἀναγκαῖα ἔξοδα, κατὰ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν καὶ Ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν, καὶ μηδὲν πλέον ἐκ τοῦ Ἐθνικοῦ ταμείου λόγῳ ἐξόδων λαμβάνοντι **500,000.**

		Ἐτησία ἐπιχορήγησις	Πατριάρχου ἐπιχορήγησις	τὸ ὅλον
1	Τῷ **Καισαρείας**	60.000	3.000	63.000
2	» **Ἐφέσου**	100.000	5.000	105.000
3	» **Ἡρακλείας**[1]	90.000	5.000	95.000

1. Λαμβάνει καὶ τὰ εἰσοδήματα τοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἁγ. Γεωργίου τοῦ Ἀράτη.

Ἑτοίμασε τὸ σπῆτί σου πρὶν ὑπανδρευθῇς.

		Ἐτησία ἐπιχορήγησις	Πατριάρχου ἐπιχορήγησις	Τὸ ὅλον
4	Τῷ **Κυζίκου**	90.000	3.000	93.000
5	» **Νικομηδείας**	60.000	2.500	62.500
6	» **Νικαίας**	60.000	1.500	61.500
7	» **Χαλκηδόνος**.....	70.000	2.700	72.700
8	» **Δέρκων**.....	80.000	2.500	82.500
9	» **Θεσσαλονίκης** ...	90.000	2.500	92.500
10	» **Τορνόβου**	70.000	27.000	97.000
11	» **Ἀδριανουπόλεως**	100.000	14.000	114.000
12	» **Ἀμασείας**.....	80.000	3.000	83.000
13	» **Ἰωαννίνων**	80.000	9.500	89.500
14	» **Προύσης**.....	70.000	1.500	71.500
15	» **Διδυμοτείχου**....	70.000	3.750	73.750
16	» **Πελαγωνείας**	80.000	6.000	86.000
17	» **Δημητριάδος**	80.000	6.000	86.000
18	» **Νεοκαισαρείας**...	50.000	2.000	52.000
19	» **Ἰκονίου**.....	50.000	2.250	52.250
20	» **Βερροίας**.....	50.000	1.000	51.000
21	» **Βόσνης**	100.000	21.750	121.750
22	» **Πισσιδείας**	40.000	1.500	41.500
23	» **Κρήτης**.....	70.000	2.500	72.500
24	» **Τραπεζοῦντος** ..	45.000	800	45.800
25	» **Λαρίσσης**	80.000	3.000	83.000
26	» **Ἄρτης**	90.000	3.000	93.000
27	» **Φιλιππουπόλεως**.	70.000	23.500	93.500
28	» **Ῥόδου**	50.000	2.500	52.500
29	» **Σερρῶν**	85.000	6.000	91.000
30	» **Δράμας**.....	70.000	4.000	74.000
31	» **Σμύρνης**.....	70.000	3.000	73.000
32	» **Μιτυλήνης**[1]	70.000	3.000	73.000
33	» **Ἀγκύρας**[2]	20.000	—	20.000
34	» **Φιλαδελφείας**[3]...	30.000	—	30.000
35	» **Μελενίκου**.....	70.000	5.500	75.500
36	» **Πρεσπῶν**.....	60.000	4.250	64.250
37	» **Αἴνου**[4]	25.000	—	25.000

1. Νέμεται καὶ τὰ κτήματα τῆς Μητροπόλεως.
2. Ὁμοῦ μὲ ἑτέρας 15,000 γροσίων ἐκ πόρων εὑρεθησομένων.
3. Ὁμοῦ μὲ ἑτέρας 10,000 γροσίων ἐκ πόρων εὑρεθησομένων.
4. Μετὰ προσόδου ἑτέρων 10,000 γροσίων.

Τὰ δανειζόμενα χρήματα δὲν εἶνε ἀσφαλῆ.

		Ἐτησια ἐπιχορήγησις	Πατριάρχου ἐπιχορήγησις	Τὸ ὅλον
38	Τῷ **Μηθύμνης**[1]	40.000	2.000	42.000
39	» **Μεσημβρίας**	45.000	1.000	46.000
40	» **Βιδύνης**	70.000	5.500	75.500
41	» **Δρύστρας**	65.000	11.250	76.250
42	» **Σάμου**	40.000	3.000	43.000
43	» **Βάρνης**	60.000	1.500	61.500
44	» **Σισανίου**	40.000	1.500	41.500
45	» **Σοφίας**	70.000	11.250	81.250
46	» **Βιζύης**	50.000	1.500	51.500
47	» **Χαλδείας**[2]	30.000	1.500	31.500
48	» **Ἁγχιάλου**	60.000	3.000	63.000
49	» **Μαρωνείας**	60.000	3.500	63.500
50	» **Σηλυβρίας**[3]	45.000	1.000	46.000
51	» **Σωζουπόλεως**	45.000	1.500	46.500
52	» **Ξάνθης**	50.000	1.800	51.800
53	» **Γάνου καὶ Χώρας**[4]	30.000	1.100	31.100
54	» **Χίου**	45.000	3.000	48.000
55	» **Δήμνου**	40.000	1.500	41.500
56	» **Ἴμβρου**[5]	45.000	—	45.000
57	» **Ἐλασσῶνος**	40.000	1.000	41.000
58	» **Προικοννήσου**[6]	25.000	700	25.700
59	» **Κασσανδρείας**	40.000	2.250	42.500
60	» **Δυρραχίου**	24.000	—	24.000
61	» **Πρεσλάβας**	40.000	2.500	42.500
62	» **Πωγωνιανῆς**[7]	60.000	500	60.500
63	» **Δρυϊνουπόλεως**	50.000	3.000	53.000
64	» **Κώου**	30.000	—	30.000
65	» **Νύσσης**	65.000	8.000	73.000
66	» **Σκοπείων**	65.000	17.250	82.250
67	» **Ἐρσεκίου**	70.000	3.750	73.750
68	» **Κεστεντιλίου**	70.000	10.000	80.000
69	» **Σαμακοβίου**	75.000	11.000	86.000

1. Νέμεται καὶ τὰ κτήματα τῆς Μητροπόλεως.
2. Μετὰ 10,000 ἐκ πόρων εὐρισθησομένων.
3. Νέμεται καὶ τὸ ετήσιον εἰσόδημα τῆς παιηγύρεως.
4. Μετὰ 10,000 ἐκ πόρων.
5. Ἐκπιπτομένου τοῦ εἰσοδήματος τῶν κτημάτων τῆς Μητροπόλεως.
6. Νέμεται καὶ τὰς προσόδους τῆς Μητροπόλεως.
7. Ἄνευ οὐδεμιᾶς ὠφελείας ἀπὸ τῶν Μοναστηριακῶν κτημάτων.

Τὸ καλῶς ἀρχίζον καλῶς τελειώνει.

		Ἐτησία ἐπιχορήγησις	Πατριάρχου ἐπιχορήγησις	Τὸ ὅλον
70	» **Σβορνικίου**	70.000	6.000	76.000
71	» **Ῥασκοπρεσρένης**	65.000	3.500	68.500
72	» **Νυσσάβας**	60.000	4.600	64.600
73	» **Καστορίας**	50.000	2.000	52.000
74	» **Βοδενῶν**	60.000	2.500	62.500
75	» **Κορυτσᾶς**	40.000	1.500	41.500
76	» **Φαναριοφερσάλων**	50.000	2.000	52.000
77	» **Στρωμνίτσης**	70.000	4.200	74.200
78	» **Βελεγράδων**	50.000	4.000	54.000
79	» **Γρεβενῶν**	40.000	2.000	42.000
80	» **Μογλενῶν**	40.000	2.000	42.000
81	» **Δεβρῶν**	35.000	1.750	36.750
82	» **Βελισσοῦ**	50.000	—	50.000
83	» **Λιτίτσης**	40.000	1.300	41.300
84	» **Καρπάθου**	25.000	—	25.000
85	» **Ἡλιουπόλεως**	46.000	1.150	47.150
86	» **Κρήνης**	40.000	2.750	42.750
87	» **Καλλιουπόλεως**	40.000	2.000	42.000
88	» **Μυριοφύτου**	30.000	1.350	31.350
89	» **Μετρῶν**	30.000	750	30.750
90	» **Κίτρους**	30.000	580	30.580
91	» **Καμπανίας**	60.000	2.000	62.000
92	» **Πλαταμῶνος**	30.000	550	30.550
93	» **Σερβ. καὶ Κοζάνης**	50.000	2.000	52.000
94	» **Πολυανῆς**	50.000	3.000	53.000
95	» **Πέτρας**	30.000	560	30.560
96	» **Ἀρδαμερίου**	30.000	750	30.750
97	» **Ἱερισ. καὶ Ἁγ. Ὄρους**	30.000	750	30.750
98	» **Τζερβενοῦ**	40.000	5.000	45.000
99	» **Λοφτζοῦ**	40.000	7.500	47.500
100	» **Βράτσης**	60.000	15.000	75.000
101	» **Παραμυθίας**	40.000	2.150	42.150
102	» **Νικοπόλεως**[1]	24.000	2.150	26.150
103	» **Ἀρκαδίας**	24.000	450	24.450
104	» **Ῥεθύμνης**	50.000	1.500	51.500
105	» **Κυδωνίας**	60.000	3.000	63.000
106	» **Πέτρας (Κρήτης)**	35.000	1.100	36.100

1. Ἐξ αὐτῶν αἱ 9,000 ἐκ πόρων.

Τόσαι γνῶμαι ὅσοι καὶ ἄνθρωποι.

		Ἐτησία ἐπιχορήγησις	Πατριάρχου ἐπιχορήγησις	Τὸ ὅλον
107	» **Χερρονήσου**	35.000	1.000	36.000
108	» **Ἱερᾶς καὶ Σιτείας**	40.000	1.000	41.000
109	» **Σταγῶν**.....	40.000	1.000	41.000
110	» **Γαρδικίου**	20.000	—	20.000
111	» **Θαυμακοῦ**	25.000	350	25.350
112	» **Τρίκκης**.....	40.000	700	40.700
113	» **Λέρνης**	25.000	1.000	26.000
114	» **Ἐλευθερουπόλεως**.	25.000	400	25.400
115	» **Μοσχονησίων**[1].....	12.000	—	12.000
116	» **Ἀμίδης**	24.000	—	24.000
117	» **Χαλεπίου**.....	12.000	—	12.000

Τὸ ὅλον τῶν ἐτησίων ἐπιχορηγήσεων **6.000.000** γροσίων.

Ἐκ τοῦ διὰ τὴν πατριαρχικὴν ἐπιχορήγησιν ὑπὸ τῶν χριστιανῶν κατοίκων Κωνσταντινουπόλεως δοθησομένου ποσοῦ μένουσι μετὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς 31,040 γρόσια πρὸς ὄφελος τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου.

ΤΥΧΗΡΑΙ ΑΠΟΛΑΥΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΙΕΡΕΩΝ

1. Δι' ἄδειαν γάμου, ἄνευ διαστολῆς 1ου, 2ου, καὶ 3ου γρ. **10**.

2. Δι' ἐκδόσεις διαζυγίων λαμβάνεται ποσόν, ἀναλόγως τῆς καταστάσεως τῶν διαζευγνυμένων, οὐχὶ δὲ ὀλιγώτερον τῶν **100** γροσίων. Ἡ ποσότης αὕτη θέλει δίδεσθαι ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν φιλανθρωπικῶν καὶ κοινωφελῶν καταστημάτων τῆς ἐπαρχίας.

3. Τὸ δικαίωμα τοῦ ἀρχιερέως, προσκαλουμένου εἰς ἐκτέλεσιν λειτουργίας, κηδείαν ἢ στεφάνωσιν εἶνε προαιρετικόν, οὐχὶ ὅμως ὀλιγώτερον τῶν **50** γροσίων.

4. Διὰ πᾶν ἔγγραφον, συνταχθὲν ἐν τῇ μητροπόλει, προσδιορίζεται δικαίωμα ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ γραμματέως εἰς **10** γρόσια, λόγῳ δὲ Ἀρχιερατικῆς ἐπιβεβαιώσεως λαμβάνεται ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ φιλανθρ. καταστημάτων ποσότης τις, κατὰ τὸ τιμολόγιον τοῦ ἐνταῦθα ἐθνικοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου.

5. Τὰ ἀπὸ τῶν ζητουμένων ἀφοριστικῶν γραμμάτων, ἀναλόγως ταῖς ὑποθέσεσι καὶ τῇ καταστάσει τῶν προσώπων λαμβανόμενα, οὐχὶ μέν τοι ὀλιγώτερα τῶν **50** γροσίων, δίδονται ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων τῆς ἐπαρχίας· τὰ δὲ συγχωρητικὰ δίδονται δωρεάν.

1. Ἔχει καὶ τὸ εἰσόδημα τοῦ μοναστηρίου.

Ὁ φθονερὸς τίποτε δὲν κερδίζει.

6. Ἕκαστος ἱερεύς, ἔχων ἐνορίαν, δίδωσι κατ' ἔτος τῷ κατὰ τόπον ἀρχιερεῖ, λόγῳ κανονικοῦ, γρ. **10** καὶ οὐδὲν πλέον, ἀπαγορευομένης πάσης ὑποχρεωτικῆς δόσεως εἴτε εἰς χρήματα εἴτε εἰς πράγματα.

7. Ἀπαγορεύονται ἄρδην καὶ κατσργοῦνται αἱ πωλήσεις *γεδικίων* ἱερατικῶν, αἱ βοήθειαι κατὰ διετίαν ἢ τριετίαν, τὰ ἱερατικὰ φιλότιμα, τὰ ἐμβατοίκια, οἱ δίσκοι, οἱ ὑποχρεωτικοὶ ἁγιασμοί, τὰ ψυχομερίδια, τὰ λόγῳ ἐγκαινίων ἐκκλησιῶν, τὰ ἐπὶ συγχωρήσει κεκαλυμένου γάμου, τὰ ἀπὸ χειροτονιῶν ἱερατικῶν, τὰ ἀπὸ Ἡγουμενικῶν ἀποκαταστάσεων, καὶ πᾶν ἄλλο, ἐν οἱῳδήποτε ὀνόματι, προϋπάρξαν Ἀρχιερατικὸν δικαίωμα.

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΟΝ ΚΑΘ' Ο ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΣΥΓΚΛΗΣΙΣ ΤΗΣ Ι. ΣΥΝΟΔΟΥ

Α΄ Στήλη	Β΄ Στήλη	Γ΄ Στήλη
1. **Καισαρείας**	26. **Σμύρνης**	51. **Βοδενῶν**
2. **Ἐφέσου**	27. **Μιτυλήνης**	52. **Κορυτσᾶς**
3. **Ἡρακλείας**	28. **Διδυμοτείχου**	53. **Βελεγράδων**
4. **Κυζίκου**	29. **Ἀγκύρας**	54. **Στρωμνίτσης**
5. **Νικομηδείας**	30. **Φιλαδελφείας**	55. **Γρεβενῶν**
6. **Νικαίας**	31. **Μελενίκου**	56. **Σισανίου**
7. **Χαλκηδόνος**	32. **Αἴνου**	57. **Μογλενῶν**
8. **Δέρκων**	33. **Μηθύμνης**	58. **Πρεσπῶν**
9. **Θεσσαλονίκης**	34. **Μεσημβρίας**	59. **Δεβρῶν**
10. **Ἀδριανουπόλεως**	35. **Σάμου**	60. **Κασσανδρείας**
11. **Ἀμασείας**	36. **Βιζύης**	61. **Χαλδείας**
12. **Ἰωαννίνων**	37. **Ἀγχιάλου**	62. **Ἐλασσῶνος**
13. **Προύσης**	38. **Βάρνης**	63. **Προικοννήσου**
14. **Πελαγωνείας**	39. **Μαρωνείας**	64. **Δρυϊνουπόλεως**
15. **Νεοκαισαρείας**	40. **Σηλυβρίας**	65. **Κώου**
16. **Ἰκονίου**	41. **Σωζοαγαθουπόλ.**	66. **Λιτίτσης**
17. **Βερροίας**	42. **Ξάνθης**	67. **Καρπάθου, Κάσου**
18. **Πισσιδείας**	43. **Γάνου καὶ Χώρας**	68. **Σερβίων καὶ Κοζάνης**
19. **Κρήτης**	44. **Χίου**	69. **Νευροκοπίου**
20. **Τραπεζοῦντος**	45. **Λήμνου**	70. **Λέρου, Καλύμνου**
21. **Νικοπόλεως**	46. **Ἴμβρου**	71. **Ἐλευθεροπόλεως**
22. **Φιλιππουπόλεως**	47. **Δυρραχίου**	72. **Κολωνίας**
23. **Ῥόδου**	48. **Σκοπείων**	73. **Παραμυθίας**
24. **Σερρῶν**	49. **Καστορίας**	74. **Βελλᾶς**
25. **Δράμας**	50. **Ῥασκοπρεσρένης**	

Χιόνια τὸν χειμῶνα σιτάρι τὸ καλοκαῖρι.

ΜΙΣΘΟΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Ἕνεκεν οἰκονομικῶν λόγων, οἱ μισθοὶ οὗτοι ἠλαττώθησαν. Οὕτως ἡ μισθοδοσία τοῦ γραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀπὸ 27,000 περιωρίσθη εἰς 24,000 γρόσια, ἡ τοῦ Α' γραμματέως τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Πατριάρχου καὶ τοῦ Μ. Συμβουλίου ἀπὸ 48,000 εἰς 36,000, ἡ τοῦ β' ἀπὸ 24,000 εἰς 18.000 γρ., ἡ τοῦ Α' γραμμ. τῆς τουρκικῆς ἀπὸ 48,000 εἰς 30,00,0 γρ. ἡ τοῦ Καποῦ κεχαγιᾶ ἀπὸ 60,000 εἰς 42,000 γρ. ἡ τοῦ Καποῦ Ὀγλανίου ἀπὸ 30 χιλ. εἰς 21,000 γρ. καὶ ἀναλόγως πάντες οἱ λοιποί. Ἀφ' ἑτέρου ὅμως συνεστήθησαν πολλαὶ νέαι θέσεις, τὰς ὁποίας δὲν προεῖδον οἱ Κανονισμοί, καὶ τῶν ὁποίων τὴν σύστασιν ἀπήτει ἡ κανονικὴ λειτουργία τῆς ὑπηρεσίας.

ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ

Πετρουπόλεως	ΑΝΤΩΝΙΟΣ	*Κύπρου*	
Ἀθηνῶν	ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ	*Μαυροβουνίου*	ΜΗΤΡΟΦΑΝΗΣ
Σερβίας	ΙΝΝΟΚΕΝΤΙΟΣ	*Καρλοβίτς*	ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Σιναίου	ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ	*Τσέρνοβιτς*	ΑΡΚΑΔΙΟΣ
Ῥουμανίας	ΙΩΣΗΦ	*Τρανσυλβανίας*	ΙΩΑΝΝΗΣ

ΞΕΝΑ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΑ

Καθολικὴ ἐκκλησία ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΒΟΝΕΤΙ Ἀρχιεπίσκ. Παλμύρας.

Ἀρμενοκαθολικὴ ἐκκλησία Μ. ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΙΑΝ Πατριάρχης.

Ἀρμενικὴ ἐκκλησία ΜΑΛΑΧΙΑΣ ΟΡΜΑΝΙΑΝ Πατριάρχης.

Ἰσραηλιτικὴ Κοινότης. ΜΩΫΣΗΣ ΛΕΒΗ. Μέγας Ἀρχιῤῥαβῖνος.

ΟΙ ΣΤΟΛΟΙ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Κατὰ στατιστικὴν τοῦ ἀγγλ. ναυαρχείου, τῇ 15 Ἰανουαρίου τοῦ 1901 αἱ μεγάλαι ναυτικαὶ δυνάμεις εἶχον τὰ ἐξῆς πολεμικὰ πλοῖα·

Ἀγγλία	ἕτοιμα	404	ὑπὸ ναυπήγησιν		68
Γαλλία	»	358	»	»	90
Ῥωσσία	»	249	»	»	92
Γερμανία	»	226	»	»	35
Ἰταλία	»	196	»	»	15
Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι	»	69	»	»	66
Ἰαπωνία	»	90	»	»	48

Καλλίτερα σήμερον ψωμὶ παρὰ αὔριον ψητὸ πουλί.

ΕΓΧΩΡΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Μ. Βεζίρης ΧΑΛΗΛ ΡΙΦΑΑΤ ΠΑΣΣΑΣ.

Σεϊχ-οὐλ-ἰσλὰμ ΜΩΧΑΜΕΤ ΔΖΕΜΑΛΕΔΔΙΝ ΕΦΕΝΔΗΣ.

Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ΑΒΔΟΥΛ ΡΑΧΜΑΝ ΠΑΣΣΑΣ.

Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ΜΕΧΜΕΤ ΡΙΖΑ ΠΑΣΣΑΣ.

Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ΧΑΣΑΝ ΧΟΥΣΝΗ ΠΑΣΣΑΣ.

Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ΜΕΧΜΕΤ ΣΑΪΤ ΠΑΣΣΑΣ.

Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ΑΧΜΕΤ ΤΕΒΦΙΚ ΠΑΣΣΑΣ.

Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ΑΧΜΕΤ ΜΕΝΔΟΥΚ ΠΑΣΣΑΣ.

Ὑπουργὸς τοῦ Πυροβολικοῦ ΜΟΥΣΤΑΦΑ ΖΕΚΗ ΠΑΣΣΑΣ.

Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ΑΧΜΕΤ ΡΕΣΑΔ ΠΑΣΣΑΣ.

Ὑπουργὸς τοῦ Ἐφκαφίου ΑΒΔΟΥΛΑΧ ΓΚΑΛΗΠ ΠΑΣΣΑΣ.

Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ΑΧΜΕΤ ΖΟΥΧΔΗ ΠΑΣΣΑΣ.

Ὑπουργὸς τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν Δημοσίων ἔργων ΣΕΛΗΜ ΜΕΛΧΑΜΕ ΠΑΣΣΑΣ.

ΔΙΑΤΙΜΗΣΙΣ

ΤΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΡΕΩΣΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΤΙΘΕΜΕΝΟΥ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

Γρόσια		*γρόσ. παρ.*		*Γρόσια*		*γρόσ. παρ.*	
1	100	—	10	40001	45000	22	20
101	1000	—	20	45001	50000	25	—
1001	2000	1	—	50001	55000	27	20
2001	4000	2	—	55001	60000	30	—
4001	6000	3	—	60001	65000	32	20
6001	8000	4	—	65001	70000	35	—
8001	10000	5	—	70001	75000	37	20
10001	15000	7	20	75001	80000	40	—
15001	20000	10	—	80001	85000	42	20
20001	25000	12	20	85001	90000	45	—
25001	30000	15	—	90001	95000	47	20
30001	35000	17	20	95001	100000	50	—
35001	40000	20	—	100001	110000	55	—

Ἡ ζωὴ εἶνε ὄνειρον.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΙ

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ

τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας.

Μεταξὺ τηλεγραφικῶν σταθμῶν τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν προαστείων, δι' ἁπλοῦν τηλεγράφημα 20 λέξεων γρ. 2.20.

Μεταξὺ σταθμῶν ἄλλων δι' ὅλας τὰς πόλεις τῶν ἐπαρχιῶν, συμπεριλαμβανομένης τῆς Βαγδάτης καὶ τῆς Λαμασκοῦ, γρ. 1 κατὰ λέξιν.

Δι' ἑκάστην λέξιν ἐκ Κων/πόλεως διὰ τὰ ἐντὸς τῆς Νομαρχίας καὶ τοῦ σανδζακίου Νικομηδείας τηλεγραφικὰ γραφεῖα, 20 παράδ.

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ

τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας.

κατὰ λέξιν εἰς φράγκα καὶ ἑκατ.

Δι' Ἀγγλίαν	φρ.	0.71	
» Αἴγυπτον (Κάτω)	»	1.25	
» » (Μεσ.)	»	1.50	
» » (Ἄνω)	»	1.70	
» Αὐστρίαν	»	0.34	
» Αὐστραλίαν	»	4.84	
» Βέλγιον	»	0.60	
» Βιρμανίαν	»	3.73	
» Βοσνίαν	»	0.27	
» Βραζιλίαν	»	4.63	
» Βουλγαρίαν	»	0.38	
» Βοστώνην	»	1.85	
» Γαλλίαν καὶ Κορσικὴν	»	0.56	
» Γερμανίαν	»	0.55	
» Γιβραλτὰρ	»	0.69	
» Δανίαν	»	0.60	
» Ἑλβετίαν	»	0.51	
Δι' Ἑλλάδα ἠπειρωτ. (μέσον Αἰκατερ.)	»	0.32	
» Ἑλλάδα νησιωτικ. (μέσον Αἰκατερ.)	»	0.32	
» Ἑλλάδα ἠπειρωτ. (μέσον Τενέδου)	»	0.38	
» Ἑλλάδα νησιωτικ. (μέσον Τενέδου)	»	0.42	
» Ἰαύαν	»	5.17	
» Ἰαπωνίαν	»	7.70	
» Ἰνδίας Βρεττανικὰς	»	3.48	
» Ἰσπανίαν	»	0.65	
» Ἰταλίαν	»	0.48	
» Καναδᾶ	»	1.85	
» Κεϋλάνην	»	3.60	
» Κίναν	»	7.30	
» Κοχιγγίναν	»	4.22	
» Λουξεμβοῦργον	»	0.60	
» Μαδέρας νήσους	»	1.74	
» Μαλάκαν	»	4.49	
» Μάλταν	»	0.69	
» Μαδαγασκάρην	»	9.60	
» Μαρόκκον	»	0.83	
» Μαυροβούνιον	»	0.27	
» Μεξικὸν	»	2.80	
» Νέαν Ὑόρκην	»	1.85	
» Νορβηγίαν	»	0.72	
» Νατὰλ	»	6.25	
» Ὁλλανδίαν	»	0.60	
» Οὐγγαρίαν	»	0.34	
» Ὀράνζην (Ἀφρ.)	»	6.45	
» Περσίαν	»	1.60	
» Πορτογαλίαν	»	0.69	
» Ῥουμανίαν	»	0.20	
» Ῥωσίαν Ἀσιατικ. 1re région	»	1.40	
» Ῥωσίαν Ἀσιατικ. 2me région	»	1.70	

Ὑποδέχονται καλῶς τὸ ὡραῖον πρόσωπον.

τινούπολιν, ἔνθα ἀνέλαβεν ἐπὶ τῆς βεζιρείας τοῦ Χαϊρεδδὶν πασσᾶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν. Μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ ὑπουργείου τούτου ὁ Ἀλέξανδρος Καραθεοδωρῆς διωρίσθη κατὰ Μάϊον τοῦ 1885 ἡγεμὼν τῆς Σάμου, ἀντικαταστήσας τὸν Κωνσταντῖνον Ἀδοσίδην, νῦν δὲ τυγχάνει μέλος τοῦ ὑπουργείου τῆς Ἐπικρατείας καὶ ἀρχιμεταφραστὴς τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου.

Ὁ Ἀλέξανδρος Καραθεοδωρῆς ὑπὸ ἔποψιν ἐγκυκλοπαιδικῶν γνώσεων εἶνε ὁ σοφώτερος τῶν ὁμογενῶν, εἰδικώτερον δὲ εἶνε ἄριστος νομικός, ἄριστος μαθηματικὸς καὶ φυσικὸς καὶ ἔχει ἀνεξάντλητον μνημονικόν. Ὡς γλωσσομαθὴς δὲ ἀποτελεῖ σπάνιον φαινόμενον, διότι πλὴν τῆς ἑλληνικῆς, ἀρχαίας καὶ νεωτέρας, ὁμιλεῖ καὶ γράφει εὐχερῶς τὴν λατινικήν, τὴν γαλλικήν, ἀγγλικήν, ἰταλικήν, γερμανικήν, ῥουμανικήν, σλαυονικήν, ἀραβικὴν καὶ τουρκικὴν γλῶσσαν, περιπλέον δὲ γινώσκει τὴν ἱσπανικὴν καὶ σανσκριτικήν.

ΑΔΕΙΑ

ΕΠΟΧΑΙ ΚΑΘ' ΑΣ ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΑΔΕΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΩΤΕΡΩ ΕΙΔΩΝ

Ἐποχαί.	Ἀπαγορευόμενα εἴδη.
Ἀπὸ 20 Μαρτίου—19 Μαΐου.....	Μπαρπούνια
» » »	Τσκίρια
» » »	Σινακόπια
» » »	Πισιὰ
» » »	Μερτζάνια
» » »	Σιναγρίδες
» » »	Χελιδονόψαρα
» » »	Σκορπίδια καὶ καγγάδες
» » Ἰουλίου— 3 Σεπτεμβρίου	Λαβράκια
» 15 Μαρτίου—15 Μαΐου.....	Ἀστακοὶ καὶ μποτζέκια
» » »	Καρίδες, παγούρια καὶ τσαγανοὶ
» τοῦ Πάσχα μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου	Στρίδια, μήδια, κτένια.

ΚΥΝΗΓΙΟΝ

Τοῦτο ἐπιτρέπεται ἀπὸ τῆς 15 Αὐγούστου μέχρι τέλους Φεβρουαρίου.

Κατὰ τοὺς γονεῖς καὶ τὰ παιδιά.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΜΗΝΕΣ	ΗΜΕΡΑΙ	ΓΕΝΙΚΟΝ ΧΡΕΟΣ	ΤΟΥΡΚΙΚΟΙ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ	ΕΛΛ. ΔΑΝΕΙΟΝ 5 %	ΛΑΤΡΙΑ
1900 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	2	25. 5 1/2	112 1/4	200	90
	9	25. 2 1/2	110 3/8	202	88
	16	25. 10/40	111 —	202	89
	23	25.10 1/2	111 3/8	196	89
	30	25.10 1/2	110 3/8	196	89
1901 ΙΑΝΟΥΑΡ.	5	26.17 1/2	110 3/4	196	89
	13	25.26	111 1/4	194	88
	19	26.03 1/2	111 1/4	192	90
	27	26.10 1/2	111 1/6	192	84
ΦΕΒΡΟΥΑΡ.	3	26.87 1/2	—	192	—
	10	26.21 1/2	113 3/5	197	—
	17	26.08 1/2	112 3/8	198	87
	24	25.31 1/2	115 3/4	196	91
ΜΑΡΤΙΟΣ	3	25.24	114 3/4	195	92
	10	25.21	113	193	89
	17	25.18 1/2	112 3/4	193	87
	24	25.32	113 3/4	196	87
	31	25.28 1/2	113	198	85
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	7	25.11	114 1/2	201	83
	14	25.11	114 3/8	202	83
	20	25.14	116 3/4	202	84.50
	28	26.26	113 1/4	198	83
ΜΑΪΟΣ	5	27. 6 1/2	114 3/8	198	80
	12	27. 5 1/2	114	200	80
	19	26.38	113 1/2	202	77
	26	26.38	111 1/2	200	75

Ἀπὸ μικρὸ βαλανίδι φυτρώνει μεγάλη βαλανιδιά.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ (Συνέχεια)

ΜΗΝΕΣ	ΗΜΕΡΑΙ	ΓΕΝΙΚΟΝ ΧΡΕΟΣ	ΤΟΥΡΚΙΚΟΙ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ	ΕΛΛ. ΔΑΝΕΙΟΝ 5 %	ΛΑΤΡΙΑ
ΙΟΥΝΙΟΣ	2	27. 1/2	112 1/8	201	74
	9	26.38	111 1/8	203	72
	15	26.34	108 1/2	203	70
	23	26.31	106 1/4	195	68
	30	26.30	103 3/4	195	66
ΙΟΥΛΙΟΣ	7	27. 4	106 3/4	195	68
	14	26.33	104 1/4	195	60
	21	27.03	105 1/2	196	59
	28	26.39 1/2	103 3/4	196	53
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	4	27.02	104 1/4	196	53.50
	11	26.03	102 5/8	196	54.50
	18	26.38	103 1/8	196	54
	25	26.33	102 5/8	197	56
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	1	26.30	102	196	56
	8	25.32 1/2	99	197	57
	15	25.37 1/2	99 3/4	»	55
	22	25.27 1/2	98 3/4	»	55.50
	29	25.33	99 1/2	»	54.50
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	6	25.30	99 1/2	197	52.50
	13	25.25	97 3/4	196	»
	20	25.19	97 1/2	»	52
	27	25.25	98	195	51

ΠΟΙΚΙΛΑ

Ἐν τῷ ξενοδοχείῳ.—Ἄκουσε, γκαρσόν! Τί κατάστασις εἶνε αὐτή;.. Μοῦ ἔφερες μία πετσέτα, ποῦ ἔχει μία ὀκᾶ λίγδα.

— Ἔχετε λάθος, κύριε. Ἑκατὸν ἄνθρωποι ἐσπουγγίσθησαν ἔτις τώρα μὲ αὐτήν, ἀλλὰ κανεὶς δὲν μᾶς ἔκαμε τοιαύτην παρατήρησιν!

Οὐδὲν καλλίτερον ὅσον νὰ ἔχῃ τις ἰδικήν του οἰκίαν.

Ο ΛΙΜΟΣ ΕΝ ΙΝΔΙΚΗ

Παραθέτοντες πορρωτέρω περιουσίας έκατομμυρίων καὶ δισεκατομμυρίων, παραθέτομεν ἐνταῦθα πίνακα τῶν ἐκ *πείνης ἀποθανόντων* ἐν μόνῃ τῇ Ἰνδικῇ. Τῷ 1771 ἀπέθανον εἰς τὰς ἀγγλικὰς Ἰνδίας ἐκ πείνης **10** ἑκατομμ. ἀνθρωπίνων πλασμάτων. Τῷ 1877 ἀπέθανον ἐπίσης ἐκ πείνης **4.000.000**. Τῷ 1897—98 ὑπῆρχε νέος λιμὸς ἐν Ἰνδικῇ, τοῦ ὁποίου συνέχεια εἶνε ὁ σημερινός, ἀλλὰ δὲν κατηρτίσθησαν εἰσέτι ἀκριβεῖς στατιστικαὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν θυμάτων. Ὁ λιμὸς τοῦ 1900—1901 εἶνε συνέπεια τῆς ξηρασίας, ἡ ὁποία ἐπεκράτησε κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1899, καὶ τῆς βραδύτητος τῶν βροχῶν κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦ 1900. Ἡ ἐπιδημία μαστίζει ἔκτασιν οἰκουμένην ὑπὸ **85.000.000** ἀνθρώπων, ἐξ ὧν **62.000.000** στεροῦνται ἄρτου. Κατὰ τὸν λιμὸν τοῦ 1897 ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις διένειμεν εἰς τοὺς πεινῶντας **250.000.000** φράγκων, χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ περιορίσῃ οὔτε κατ' ἐλάχιστον τὸν ἀριθμὸν τῶν θυμάτων. Κατὰ τὸ 1900 ἔλαβον παρὰ τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως χρηματικὰς βοηθείας **5.000.000** ἄνθρωποι, περισσότερον δὲ αὐτὴ ἐχορήγησεν εἰς μὲν τοὺς ὑγιεῖς ἔτι ἐργασίαν, εἰς δὲ τοὺς πάσχοντας φάρμακα καὶ τροφάς. Ἀλλ' ὁ τελευταῖος λιμὸς ἠπείλει ν' ἀφίσῃ βαθύτερα ἴχνη τῶν προηγουμένων, διότι προσεβλήθησαν ἐκ τῆς ἐπιδημίας τὰ ζῶα τῶν κατοίκων, καὶ εἶνε ζήτημα ἂν ἐπὶ 5—10 ἔτη οὗτοι θὰ δυνηθῶσι νὰ καλλιεργήσωσι τὰς ἀπεράντους καὶ εὐφόρους αὐτῶν γαίας. Εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν θυμάτων συντελεῖ ἡ μοιρολατρεία τῶν Ἰνδῶν, οἱ ὁποῖοι, ἐγκαταλείποντες πᾶσαν ἐργασίαν, περιμένουσι τὸν θάνατον μὲ ἐσταυρωμένας χεῖρας, πολλοὶ δὲ οὔτε δέχονται κἂν τὴν πρὸς αὐτοὺς προσφερομένην ἐλαφρὰν ἐργασίαν.

ΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟΝ

Οἱ κάτοικοι τῆς ἀγγλικῆς πρωτευούσης αὐξάνουσι κατ' ἔτος κατὰ **80.000**. Κατὰ πᾶν τρίτον λεπτὸν γεννᾶται εἷς ἄνθρωπος, κατὰ πᾶν δὲ πέμπτον λεπτὸν ἀποθνήσκει εἷς.

Ὅλαι αἱ ὁδοὶ τοῦ Λονδίνου ἔχουσι μῆκος **13.000** χιλιομέτρων. Ἐκ τῶν κατοίκων τῆς ἀγγλικῆς πρωτευούσης 31 % στεροῦνται τῶν πρὸς τὸ ζῆν. Εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς ἀστυνομίας ὑπάρχουσιν ἐγγεγραμμένοι **220 χιλιάδες** συνήθεις ἐγκληματίαι.

Ὅποιος κάμνει κακὸν φοβεῖται τὸ φῶς.

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΑ

Ο ΙΑΤΡΟΣ Σ. ΖΑΒΙΤΣΑΝΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΚΘΕΤΑ ΤΟΥ ΠΕΡΑΝ

Τὰ δυστυχῆ ἀθῶα ἔκθετα, θύματα παρανόμου ἔρωτος ἢ τρομερᾶς τῶν γονέων αὐτῶν δυστυχίας, ἐφείλκυσαν πάντοτε τὰς συμπαθείας τῶν φιλανθρώπων. Πολλαχοῦ τῆς Εὐρώπης αἱ κυβερνήσεις ἢ οἱ δῆμοι ἐσύστησαν πρὸς περίθαλψιν τῶν ἐκθέτων βρεφοκομεῖα, πρὸς συντήρησιν τῶν ὁποίων δαπανῶνται μεγάλα ποσά. Οὕτως ἡ Ἰταλικὴ κυβέρνησις ἐγγράφει κατ' ἔτος πρὸς διατήρησιν τῶν βρεφοκομείων τὸ στρογγύλον ποσὸν **15.000.000** φράγκων.

Ἐν Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, ἔνθα κατοικεῖ συμπαγὴς ὀρθόδοξος πληθυσμός, ἐπεκράτησε συνήθεια ἀνέκαθεν νὰ ὑποτίθενται τὰ ἔκθετα εἰς τὴν θύραν τῆς ἐκκλησίας τῆς Παναγίας, ταῦτα δὲ περισυλλέγει ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ ναοῦ, καὶ ἀναθέτει τὴν ἀνατροφὴν των εἰς τροφούς, εἰς ἃς παρέχει μηνιαίον. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 1889 ἀνὴρ φιλάνθρωπος, ὁ ἰατρὸς κ. ***Σπυρίδων Ζαβιτσάνος***, ἐκ καθαροῦ αἰσθήματος φιλανθρωπίας, ἄνευ οὐδενὸς συμφέροντος, παραμελῶν μάλιστα τὰ ἴδια αὐτοῦ συμφέροντα, συννενοήθη μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ναοῦ τῆς Παναγίας, ἀναλαβὼν δὲ τὴν διοργάνωσιν τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐκθέτων, ἐκανόνισεν αὐτὴν κατὰ τρόπον, μεγίστην αὐτῷ περιποιοῦντα τιμήν. Τὸν διοργανισμὸν τοῦτον ὁ ἀξιότιμος ἰατρὸς ἐξέθηκεν ἐν συγγράμματι, βραβευθέντι ὑπὸ τῆς ἰατρικῆς Ἀκαδημίας τῶν Παρισίων. Ἡ βράβευσις αὕτη εἶνε ***ἡ μόνη αὐτοῦ ἱκανοποίησις***, καὶ ἀποδεικνύει ταυτοχρόνως πόσον σκόπιμος εἶνε ἡ ἐργασία αὐτοῦ.

Ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ ὁ κ. Ζαβιτσάνος κηρύσσεται πολέμιος τῶν βρεφοκομείων. Κατ' αὐτὸν οἱ ἐν αὐτοῖς ὑπηρετοῦντες, προσλαμβανόμενοι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ χάριν βιοπορισμοῦ καὶ συνεπείᾳ ἰσχυρῶν συστάσεων, ἀδύνατον νὰ ἔχωσι πρὸς τὰ ἀθῶα ταῦτα δυστυχῆ πλάσματα συμπάθειαν, καὶ νὰ περιβάλλωσιν αὐτὰ διὰ τῆς ἀπαιτουμένης στοργῆς. Ὡς ἐκ τούτου ἐξηγεῖται ἡ ἐν τοῖς βρεφοκομείοις ἐν γένει παρατηρουμένη τρομερὰ θνησιμότης. Πρὸς ἀπόδειξιν τούτου ἀναφέρει τὰ ἑξῆς. Ἐν τῷ βρεφοκομείῳ

Εἰς τὴν ἔκλειψιν τοῦ Ἡλίου φαίνεται τὸ μεγαλεῖόν του.

Νεαπόλεως κατὰ τὰ ἔτη 1895 καὶ 1896 εἰσῆχθησαν **856** βρέφη. Πόσα δὲ ἀπέθανον ἐξ αὐτῶν; ***Ὀκτακόσια πεντήκοντα τρία!*** ἤτοι ἐπαρουσιάσθη θνησιμότης περίπου 100 ἐπὶ τοῖς 100. Ἐν τῷ βρεφοκομείῳ Παδούης ἐπὶ 341 βρεφῶν εἰσαχθέντων ἀπὸ τοῦ 1892-1896 ἀπέθανον τὰ **325**! Οἱ Ἄγγλοι βεβαίως εἰσὶν ἐπιμελέστεροι τῶν Ἰταλῶν, καὶ ὅμως

Ὁ ἰατρὸς Σ. Ζαβιτσάνος.

ἐν τῷ βρεφοκομείῳ Ράδφορδ ἡ θνησιμότης φθάνει εἰς **54**%. Ἐν τῷ βρεφοκομείῳ Μαντούης ἡ θνησιμότης εἶνε **80—90**%, ἐν τῇ τοῦ Ἀδελλίνου **100**%, ἐν τῷ τῶν Ἀθηνῶν **69**% τῆς Σύρου **80**%, ἐν δὲ τῇ Ζακύνθῳ ὡς ἐκ τῆς μεγάλης θνησιμότητος τῶν νηπίων οἱ κάτοικοι ἐκάλεσαν τὸν διευθυντὴν τοῦ βρεφοκομείου Ἡρῴδην.

Τούτου ἕνεκεν ὁ ἰατρὸς Ζαβιτσάνος κηρύσσεται κατὰ τῶν βρεφοκομείων, ἀντ' αὐτῶν δὲ προτιμᾷ τὸ ἐνταῦθα ἐπικρατοῦν σύστημα, ἤτοι τὴν ἀνάθεσιν τῆς διατροφῆς τῶν βρεφῶν εἰς τροφούς, μισθοδοτουμένας καὶ ἀνατρεφούσας αὐτὰ ἐν ταῖς ἰδίαις οἰκίαις. Αἱ τροφοὶ αὗται εἰσὶν ἐπίσης μητέρες, αἱ πλεῖσται δ' ἐξ αὐτῶν οὐ μόνον ἀγαπῶσι τὰ βρέφη, τὰ ὁποῖα θηλάζουσιν ἐπὶ μισθῷ, ὡς τὰ ἴδια, ἀλλὰ καὶ πολλάκις υἱοθετοῦσιν αὐτά. Κατὰ πόσον ἔχει δίκαιον ὁ ἀξιότιμος ἰατρὸς ἀποδεικνύει ἐπαρκῶς ἡ ὑπὸ τῆς ἰατρικῆς Ἀκαδημίας τῶν Παρισίων βράβευσις τῆς ἐκθέσεως αὐτοῦ.

Ἀλλὰ τὸ ἐνταῦθα ἐπικρατοῦν σύστημα εἶχε καὶ τὸ ἑπόμενον μέγα ἀτόπημα. Ὅταν ἓν βρέφος ἐξετίθετο εἰς τὴν θύραν τῆς ἐκκλησίας, οἱ ἐπίτροποι παρελάμβανον μὲν αὐτὸ καὶ τὸ παρέδιδον εἰς τροφόν, εἰς ἣν τακτικῶς ὁ ταμίας ἐπλήρωνε τὸ μηνιαῖον αὐτῆς, ἀλλ' οὐδεμία ἑτέρα ἐλαμβάνετο φροντὶς διὰ τὸ δυστυχὲς τοῦτο πλάσμα. Οὐδεὶς ἐφρόντιζεν, ὡς μὴ ἔχων τὸν ἀπαιτούμενον καιρόν, νὰ ἐξετάσῃ ἂν ἡ τροφὸς ἦτο ὑγιὴς ἢ ἀσθενής, ἂν εἶχε τὸ πρὸς γαλούχησιν ἀπαιτούμενον γάλα,

Ὁ κάμνων καλὸν ἔχει πάντοτε ἑορτήν.

ἂν ἡ τροφὸς ἦτο πράγματι τοιαύτη, ἂν ἔπασχεν ἐκ μολυσματικῆς νόσου, τὴν ὁποίαν θὰ μετέδιδεν εἰς τὸ δυστυχὲς βρέφος, ἂν τὸ ἐπεριποιεῖτο, ἂν ἐτήρει αὐτὸ καθαρόν, ἂν τοῦτο ἦτο ἐνδεδυμένον ἢ γυμνόν, κτλ. κτλ. Ὡς ἐκ τούτου ἦτο σημαντικὴ ἡ θνησιμότης τῶν βρεφῶν.

Τούτων πάντων ἕνεκεν ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Παναγίας ἀπὸ τοῦ 1864—1874, καίπερ ἐξακολουθοῦσα νὰ πληρώνῃ τὰς τροφούς, δαπανῶσα κατ' ἔτος 35—40,000 γροσίων, ἀνέθηκεν εἰς τὴν Φιλόπτωχον Ἀδελφότητα τῶν Κυριῶν τοῦ Πέραν τὴν φροντίδα τῆς ἐπιτηρήσεως τῶν δυστυχῶν καὶ ἀποκλήρων τούτων μικρῶν πλασμάτων. Ἡ ἀδελφότης ἐπετέλεσεν εὐσυνειδήτως τὸ καθῆκον αὐτῆς, διώρισε τεταμελῆ ἐπιτροπὴν ὅπως ἐπισκέπτηται τὰ ἐκθετα, καὶ παρέσχεν ἐξ ἰδίων εἰς πᾶσαν τροφὸν ἀνὰ μίαν ὀκᾶν σάπωνος διὰ τὴν καθαριότητα τῶν βρεφῶν. Ἐφ' ὅσον διήρκεσεν ἡ ἐπιτήρησις τῆς Ἀδελφότητος, ἡ θνησιμότης περιωρίσθη εἰς **40**%.

Ὅτε δὲ ὁ ἰατρὸς Ζαβιτσάνος τῷ 1889 ἀνέλαβε τὴν διοργάνωσιν τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐκθέτων, ἔπραξε τὸ ἑξῆς. Πρῶτον προσεκάλεσεν εἰς τὸ γραφεῖόν του ἁπάσας τὰς τροφοὺς μετὰ τῶν βρεφῶν, καὶ ἐξήτασεν ἂν ἦσαν ὑγιεῖς, ἂν εἶχον τὸ πρὸς γαλούχησιν ἀπαιτούμενον γάλα, καὶ ἐνέγραψεν εἰς ἐπὶ τούτῳ βιβλίον τὰ ὀνόματα αὐτῶν καὶ τῶν βρεφῶν, εἰς ἕκαστον τῶν ὁποίων ἔδωκεν ἕνα ἀριθμόν. Ὅπως δὲ ἐξελέγχῃ τὰς τροφούς, ἐζήγιζε συνεχῶς τὰ βρέφη, ἐκ δὲ τῆς διαφορᾶς τοῦ βάρους αὐτῶν ἐβεβαιοῦτο ἂν παρείχετο εἰς αὐτὰ ἡ ἀπαιτουμένη τροφή. Ἂν ἡ ἰσχνότης τοῦ βρέφους δὲν προήρχετο ἐξ ἀσθενείας, τότε ἀντικαθίστα τὴν τροφόν. Τοῦτο ἐξακολουθεῖ πράττων μέχρι τῆς σήμερον, καὶ τούτου ἕνεκεν ἡ θνησιμότης περιωρίσθη εἰς ἀριθμὸν σχεδὸν ἀσήμαντον.

Τὰ ἐκθετα δὲν εἶνε πάντα καρπὸς ἀθεμίτων σχέσεων, ὡς γενικῶς ὑποτίθεται. Πολλὰ αὐτῶν προέρχονται ἐκ γάμων νομιμοτάτων, ταῦτα δὲ οἱ γονεῖς τῶν ἀναγκάζονται νὰ ἐγκαταλείπωσι διὰ λόγους ἀνωτέρους τῆς θελήσεως αὐτῶν. Τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐπαρκῶς ἐκ τοῦ τεμαχίου χάρτου, τοῦ εὑρισκομένου ἐν τοῖς σπαργάνοις τῶν ἐγκαταλειπομένων. Πολλὰ βρέφη ἐγκαταλείπονται εἰς ἡλικίαν 3 καὶ 4 καὶ ἐνίοτε περισσοτέρων μηνῶν, καὶ εἰσὶν ἐν γένει πεινάλεα. Ταῦτα εἶσι βεβαιότατα τέκνα νόμιμα, τὰ ὁποῖα οἱ γονεῖς των ἀδυνατοῦσι νὰ ἀνατρέψωσιν. Κρατοῦσιν αὐτὰ πλησίον των ὅσω περισσότερον καιρὸν δύνανται, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἀναγκάζονται νὰ τὰ ἐγκαταλείψωσιν. Ἀπ' ἐναντίας τὰ γεννώμενα ἐκ παρανόμων σχέσεων αἱ μητέρες αὐτῶν τὰ ἐκθέτουσιν

Ὁ περασμένος χρόνος εἶνε πάντοτε καλλίτερος.

ἅμα τῇ γεννήσει αὐτῶν. Ἅπαντα τὰ ἔκθετα εἰσὶ τέκνα ἑλλήνων γονέων, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ συνοδεύοντος αὐτὰ τεμαχίου χάρτου, ἀναφέροντος ὅτι τὸ βρέφος εἶνε χριστιανὸς ἢ χριστιανή, καὶ ὅτι ἐβαπτίσθη. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ χάρτου ἐπίσης ἀναφέρεται πολλάκις ὅτι οἱ γονεῖς ἠναγκάσθησαν ἐκ δυστυχίας νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸ τέκνον αὐτῶν.

Μέχρι τοῦ 1897 ἐξετέθησαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Παναγίας **284** βρέφη. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1889, ὅτε διοργάνωσε τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐκθέτων ὁ κ. Σ. Ζαβιτσάνος, μέχρι τοῦ 1900 ἐξετέθησαν **344** βρέφη, ἀπέθανον **169** καὶ υἱοθετήθησαν **145**.

ΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΑΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΚΘΕΤΩΝ

Τὰ ἔκθετα τοῦ Πέραν διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ ἰατροῦ κ. Σ. Ζαβιτσάνου, ὄντος μόνου ὑπευθύνου ἀπέναντι τῆς ἐφορίας τῆς Παναγίας τῶν Εἰσοδίων. Ἀλλὰ τῷ 1894 εὐγενεῖς δεσποινίδες, προσκληθεῖσαι ὑπὸ τοῦ φιλανθρώπου ἰατροῦ ἵνα βοηθήσωσι τὰς Κυρίας, αἵτινες λίαν εὐγενῶς προσηνέχθησαν νὰ διανέμωσιν εἰς τὰ ὀρφανὰ τὰ ὑφάσματα. τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν ἡ ἐφορία τῆς Παναγίας παρεῖχε πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἀντελήφθησαν τοῦ πλημμελοῦς τῆς ἐν χρήσει μεθόδου. Καθόσον ἀφ' ἑνὸς μὲν ἱκανὰ τῶν ὑφασμάτων τούτων ἐχρησίμευον πρὸς ἐνδυμασίαν τῶν τέκνων τῶν τροφῶν ἢ καὶ τῶν συζύγων αὐτῶν, ἐξ ἄλλου δέ, ἐξαιρέσει ἐπιδεξίων τινων τροφῶν, αἵτινες γνωρίζουσαι τὴν ῥαπτικὴν ἐνέδυον τὰ ὀρφανὰ εὐπρεπῶς, αἱ πλεῖσται τῶν γυναικῶν τούτων ἐσπατάλουν τὰ ὑφάσματα, καὶ μετεχειρίζοντο αὐτὰ τόσον κακῶς, ὥστε τὸ παιδίον παρουσίαζε τὴν ἀθλίαν ὄψιν, ἥτις διακρίνει πάντοτε τὸ ἐσερημένον πάσης μερίμνης ὀρφανόν.

Αἱ δεσποινίδες αὗται, κινούμεναι ἐκ συμπαθείας πρὸς τὰ ὀρφανά, καὶ ἐξ οἴκτου πρὸς τὰς τροφούς, αἵτινες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πτωχαί, καὶ φέρουσαι τὸ ἄχθος πολυμελοῦς οἰκογενείας, συχνάκις δὲ καὶ ἐργαζόμεναι διὰ νὰ κερδίσωσι τὰ πρὸς τὸ ζῆν, δὲν εὑρίσκουσι καιρὸν νὰ ῥάψωσι τὰ ἴδια ἐνδύματα, ἀπεφάσισαν νὰ ἱδρύσωσιν ἐργαστήριον, ἐν ᾧ νὰ κατασκευάζωνται τὰ διὰ τὰ ὀρφανὰ ἀναγκαιοῦντα ἐνδύματα.

Κατόπιν συνεννοήσεως μετὰ τοῦ ἰατροῦ κ. Ζαβιτσάνου, ἐπρότεινεν οὗτος εἰς τὴν Ἐφορίαν τῆς Παναγίας τοῦ Σταυροδρομίου νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς ἐπιτροπὴν δεσποινίδων, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψίν του, τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα κατ' ἔτος διαθέτει πρὸς

Ὁ καιρὸς διορθώνει νὰ πάντα.

ἀγορὰν ὑφασμάτων διὰ τὰ ὀρφανὰ τῆς κοινότητος. Ἡ δ' ἐφορία παρεχώρησε τὸ ποσὸν 3,000 γροσίων, πληρωνόμενον εἰς δύο δόσεις. Ἐννοεῖται οἰκοθεν ὅτι, ὅταν συνεπείᾳ τῆς αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀρφανῶν αὐξήσωσι κατ' ἀναλογίαν τὰ διὰ τὴν εὐπρεπῆ αὐτῶν ἐνδυμασίαν ἀπαιτούμενα ἔξοδα, ἡ Ἐφορία καλύπτει πάντοτε τὸ ὡς ἐκ τούτου προκύπτον ἔλλειμμα. Οὕτως ἱδρύθη κατὰ τὸ 1896 τὸ ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν τῆς Παναγίας ἐργαστήριον, ὅπερ συχνάκις ἐδέχθη τὰς ἐνθαρρυντικὰς παροτρύνσεις τῆς Κεντρικῆς Ἐφορίας, ἧς ἡ ἐπιτροπὴ τῶν δεσποινίδων χαίρει τὴν ἀμέριστον ἐμπιστοσύνην.

Τὸ ἐργαστήριον ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστον τμῆμα τῆς ὑπηρεσίας τῶν ὀρφανῶν, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ ἰατροῦ κ. Ζαβιτσάνου, καὶ εὑρίσκεται ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. Αἱ συναθροίσεις γίνονται δὶς τῆς ἑβδομάδος, κατὰ Δευτέραν καὶ Πέμπτην, ἀπὸ τῆς 2 μέχρι τῆς 6 ὥρας μ. μ. Τὸ σωματεῖον τῶν δεσποινίδων ἀποτελεῖται ἐκ τριῶν τακτικῶν μελῶν, ὧν τὸ πρῶτον ἐκτελεῖ καθήκοντα προέδρου, τὸ δεύτερον καθήκοντα γραμματέως καὶ ταμίου, καὶ τὸ τρίτον διευθυντρίας τῆς ἐργασίας, καὶ περιπλέον ἐξ ἀριθμοῦ δεσποινίδων, κυμαινομένου μεταξὺ 10—15, αἵτινες ἀσχολοῦνται εἰς τὸ νὰ κόπτωσι καὶ ῥάπτωσι τὰ διὰ τὰ ὀρφανὰ προωρισμένα ἐνδύματα. Τὸ ἐργαστήριον ἔχει ῥαπτομηχανήν, ἣν ἐδωρήσατο φιλάνθρωπος Κυρία.

Πᾶσα δεσποινίς, ἐπιθυμοῦσα νὰ χρησιμοποιήσῃ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς αὐτῆς, δύναται νὰ προσέλθῃ ἵνα ἐργασθῇ κατὰ τὰς ὡρισμένας ἡμέρας. Ἀπαιτοῦνται μόνον καλὰ αἰσθήματα καὶ ἀνεπίληπτοι τρόποι. Πᾶσα κυρία ὑπὸ φιλανθρώπων ἐμφορουμένη αἰσθημάτων, ἀλλὰ μὴ θέλουσα ἢ μὴ δυναμένη νὰ μεταβαίνῃ εἰς τὸ Ἐργαστήριον, δύναται νὰ λαμβάνῃ ἐργασίαν κατ' οἶκον. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει γράφεται τὸ ὄνομα αὐτῆς, ὡς καὶ ὁ ἀριθμὸς καὶ τὸ εἶδος τῶν μετὰ ἢ ἄνευ δείγματος ἀποστελλομένων αὐτῇ ἐνδυμάτων εἰς ἰδιαίτερον βιβλίον μὲ στελέχη, τῶν ὁποίων τὸ διπλότυπον ἀποστέλλεται αὐτῇ.

Ἡ ἐν τῷ Ἐργαστηρίῳ ἐργασία γίνεται κατὰ δύο περιόδους. Καὶ κατὰ μὲν τὴν πρώτην, παρατεινομένην ἀπὸ Ἰανουαρίου μέχρι Μαΐου, παρασκευάζονται τὰ θερινὰ ἐνδύματα, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, ἥτις διαρκεῖ ἀπὸ Μαΐου μέχρι Δεκεμβρίου, παρασκευάζονται τὰ χειμερινά. Κατὰ τὴν τελευταίαν ὅμως ταύτην περίοδον, ἀφοῦ κόψωσιν αἱ δεσποινίδες ὅλα τὰ ἀναγκαιοῦντα ἐνδύματα ἐν τῷ Ἐργαστηρίῳ, διανέμονται αὐτὰ μεταξύ των, καὶ τὰ ῥάπτουσι κατ' οἶκον κατὰ τὸ διάστημα τῶν διακοπῶν, αἵτινες

Ἓν βῆμα τῆς ἡμέρας ἰσοδυναμεῖ μὲ δύο τῆς νυκτός.

παρατείνονται ἀπὸ Ἰουλίου μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστης περιόδου τελεῖται δημοσία ἡ διανομὴ τῶν ἐνδυμάτων.

Τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν δεσποινίδων διέπει κανονισμός, συνταχθεὶς κατὰ τὸ 1900 καὶ ἀποτελούμενος ἐξ 20 ἄρθρων. Ὡς μέλη τῆς ἐπιτροπῆς εἰργάσθησαν ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς **45** δεσποινίδες, ὡς καὶ κυρίαι ἐκ γνωστῶν ἐν τῇ κοινωνίᾳ τοῦ Πέραν οἰκογενειῶν. Ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ ἐκόπησαν καὶ ἐρράφησαν ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ, τῇ φροντίδι τῆς ἐπιτροπῆς, περὶ τὰ **7000** τεμάχια ἐνδυμάτων. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐκτὸς ἐνδυμάτων διένειμεν ἱκανὰ καλύμματα κεφαλῆς (capuchions) καὶ πλεῖστα ὅσα ζεύγη περικνημίδων.

Τὰ ὑποδήματα ἀγοράζονται ἐκ τῶν καταστημάτων Γαλατᾶ καὶ Πόλεως, ἡ διανομὴ δὲ αὐτῶν γίνεται τρὶς τοῦ ἔτους.

Ἡ ἐπιτροπὴ τῶν δεσποινίδων ἐξέδωκε λαχεῖον κατὰ τὸ 1899, τοῦ ὁποίου τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν λίαν εὐάρεστα. Τὸ ἐκ τοῦ λαχείου τούτου εἰσπραχθὲν ποσὸν ἐχρησίμευσεν ὅπως αὐξήσῃ τὸ ἤδη ὑπάρχον μικρὸν κεφάλαιον, ὅπερ μέλλει νὰ χρησιμοποιηθῇ πρὸς βελτίωσιν τῆς τύχης τῶν ὀρφανῶν. Αἱ δεσποινίδες κατώρθωσαν ἐπίσης ἵνα διὰ μικρῶν δωρεῶν, ἀποστελλομένων ὑπὸ τῶν υἱῶν καὶ θυγατέρων τῶν γνωστοτέρων ἐν Πέραν οἰκογενειῶν κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ Νέου Ἔτους, τὰ μικρὰ ἀπόκληρα ἑορτάζωσι τὴν χαρμόσυνον τοῦ Ἁγίου Βασιλείου ἡμέραν, λαμβάνοντα ἐκ τῶν χειρῶν τῶν μικρῶν αὐτῶν εὐεργετῶν τεμάχια πήτας καὶ ἀθύρματα. Κατὰ τὸ ἔτος 1901 πολλοὶ εὐγενεῖς κύριοι, ἀναλογισθέντες ὅτι μόνα τὰ μικρὰ ὀρφανὰ τῆς Παναγίας δὲν λαμβάνουσι πασχαλινὰ ὠὰ καὶ τσουρέκια, ἀπέστειλαν διάφορα χρηματικὰ ποσά, δι' ὧν ἠγοράσθησαν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ὠὰ καὶ τσουρέκια, τὰ ὁποῖα διενεμήθησαν εἰς αὐτά.

Περαίνοντες τὴν σύντομον ταύτην ἔκθεσιν, συνιστῶμεν θερμῶς εἰς τὰς φιλανθρώπους ἀναγωστρίας τοῦ ***Ἐγκυκλοπαιδικοῦ Ἡμερολογίου***, ὅσαι τυγχάνουσι κάτοικοι τοῦ Πέραν, τὸ ἔργον τοῦ ἰατροῦ κ. Ζαβιτσάνου καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ συνεργαζομένων εὐγενῶν δεσποινίδων. Τὸ ἔργον τοῦτο περιποιεῖ τιμὴν εἰς τὴν Κοινότητα τοῦ Πέραν, ἥτις διατηρεῖ τὰ ἔνθετα, καταβάλλουσα, ὡς εἴδομεν ἀνωτέρω, οὐχὶ εὐκαταφρόνητον ποσὸν πρὸς διατροφὴν αὐτῶν, καὶ ἀντικαθιστῶσα οὕτω τοὺς φυσικοὺς τῶν μικρῶν θυμάτων προστάτας. Ἐλπίζομεν δὲ ὅτι πολλαὶ ἐκ τῶν εὐγενῶν τοῦ ἡμερολογίου ἀναγνωστριῶν θέλουσι προσέλθει ἀρωγοὶ εἰς τὸ ἔργον τῶν δεσποινίδων, ῥάπτουσαι τὰ τῶν ὀρφανῶν ἐνδύματα.

Ὁ καιρὸς καὶ ἡ παλίρροια κανένα δὲν περιμένουν.

ΕΚ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΜΑΡΑΣΛΗΣ

Ἐν τῷ ἀρίστῳ ***Ἐθνικῷ Ἡμερολογίῳ*** τοῦ μακαρίτου Μαρίνου Π. Βρετοῦ (1869) μεταξὺ πολλῶν ἄλλων προσωπογραφιῶν φέρεται καὶ μικρὰ εἰκὼν ὡραίας προτομῆς ἀνδρὸς μεσήλικος περίπου, μετ' ἐπιβαλλούσης φυσιογνωμίας, ὑφ' ἣν ἀναγινώσκεται τὸ ὄνομα ***Γρ. Μαρασλῆς***, καὶ μετ' αὐτὸ σύντομος τοῦ ἀνδρὸς βιογραφία, ἔχουσα ὡς ἑξῆς·

... Ἐγεννήθη ἐν Ὀδησσῷ τῷ 1830 ἐκ γονέων Ἑλλήνων. Ἀνέκαθεν ἀνεδείχθη πρόθυμος εἰς πάσας τὰς ὑπὲρ τῶν ἑλληνικῶν συμφερόντων γενομένας χρηματικὰς συνεισφοράς. Καὶ αὐτὸς μὲν οὐδέποτε ἐζήτησεν ἐξ Ἑλλάδος οὐδεμίαν ἀμοιβήν, ἡ δὲ ἑλληνικὴ κυβέρνησις οὐδὲ αὐτὸ τὸ παράσημον τοῦ Σωτῆρος τῷ ἀπένειμε. Ζητοῦμεν αὐτῷ συγγνώμην ἐὰν παρὰ τὴν ἑαυτοῦ θέλησιν δημοσιεύομεν τὴν εἰκόνα του.

Γρηγόριος Μαρασλῆς.

Ταῦτα ἀναδημοσιεύουσα τῇ 25 Ἰανουαρίου τοῦ 1901 ἡ ἐφημερὶς ***Κωνσταντινούπολις*** προσέθετε τὰ ἑξῆς·[6] "Ἀν τῷ 1869 ὁ Γρ. Μαρασλῆς ἐστερεῖτο τοῦ μικροῦ ἀργυροῦ παρασήμου τῆς Ἑλλάδος, σήμερον ἡ ταινία τοῦ Μεγαλοσταύρου περιβάλλει τὸν τράχηλον καὶ καλύπτει τὴν εὐγενῆ καρδίαν τοῦ μεγαλοψύχου ἀνδρός. Σήμερον τὰ εὐρύτατα στέρνα του δὲν ἐπαρκοῦσιν ὅπως περιλάβωσι τὸ πλῆθος τῶν παρασήμων, δι' ὧν αἱ κυβερνήσεις, τιμῶσαι τὰς μεγάλας ἀρετὰς τοῦ ἐκ Φιλιππουπόλεως ὁρμωμένου Ἕλληνος, ἔσπευσαν νὰ κοσμήσωσι τὸν περιφανῆ καὶ μεγαλεπήβολον πρᾶγμα δήμαρχον Ὀδησσοῦ. Ἕνεκα τῶν πολυτίμων ὑπηρεσιῶν, ἃς τῇ γενεθλίᾳ πόλει προσήνεγκεν, εἶνε σήμερον Μυστικοσύμβουλος τοῦ Τσάρου, Κλειδοῦχος τῆς ῥωσσικῆς αὐλῆς, καὶ φέρει τὰ παράσημα τῶν Μεγαλοσταύρων τοῦ Ἁγίου Βλαδιμήρου, τῆς Ἁγίας Ἄννης, τοῦ

Πολλὰ ὀλίγα κάμνουν πολύ.

'Αγ. Στανισλάου κτλ.» Μετὰ τὰ ἀνωτέρω παραθέτομεν ἐκ τοῦ καλλίστου ἡμερολογίου τοῦ κ. Φ. Σκόκε τὴν νεωτέραν βιογραφίαν τοῦ ἀνδρός, ἔχουσαν ὡς ἑξῆς·

... Ὁ Γρ. Μαρασλῆς νεώτατος ἔτι ἐξελέγη δήμαρχος Ὀδησσοῦ, ἐπὶ τοσοῦτον δὲ διέπρεψεν εἰς τὸ σημαντικὸν τοῦτο ἀξίωμα, ὥστε ὅτε συνεπληρώθη ἡ πρώτη δεκαετηρὶς ἀπὸ τῆς δημαρχίας αὐτοῦ, αὐθόρμητοι οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ἐπανηγύρισαν τὸ εὐφρόσυνον γεγονός, ἐξεχύθησαν εἰς ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις χαρᾶς, καὶ ἐπεδαψίλευσαν ἐκτάκτους τιμὰς καὶ δείγματα ἐγκαρδίου ἀφοσιώσεως εἰς τὸν μεγαλεπήβολον αὐτῶν δήμαρχον. Κατὰ τὸ δεκαετὲς διάστημα ὁ ῥέκτης καὶ προοδευτικώτατος ἀνὴρ κατώρθωσε νὰ δώσῃ νέαν ὄψιν εἰς τὴν μεγάλην ἐκείνην πόλιν, καταστήσας αὐτὴν ἐφάμιλλον πρὸς τὰς πρωτευούσας τῆς Εὐρώπης. Εἰς τὴν μυθώδη, οὕτως εἰπεῖν, ἐνεργητικότητα καὶ φιλοκαλίαν τοῦ Γρηγορίου Μαρασλῆ ὀφείλονται ὅλα τὰ τεχνικά, ἐξωραϊστικὰ καὶ ἐξυγιαντικὰ ἔργα, ἐφ' οἷς σεμνύνεται νῦν ἡ Ὀδησσός, σύστημα ὑδραγωγείων καὶ ὑπονόμων, λιθόστρωτα πρότυπα, φωτισμὸς ἁπλετος, ἀγορανομικὰ ἱδρύματα, θέατρα, σχολεῖα, μουσεῖα, βιβλιοθῆκαι, φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα κτλ. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων, ἀνήγειρεν ἐξ ἰδίων πλεῖστα κοινωφελῆ ἱδρύματα, οἷον τὸ Μουσεῖον, τὴν Βιβλιοθήκην, τὸ Νοσοκομεῖον καὶ ἄλλα πολλά. Διατελῶν πρόεδρος τῆς ἐν Ὀδησσῷ ἑλληνικῆς παροικίας, ἐπροικοδότησε τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα δι' ἀδρῶν ποσῶν.

Τὰ ἀνωτέρω ἐγράφοντο πρὸ δεκαετίας, ἀλλ' ἔκτοτε ὁ Γρ. Μαρασλῆς τοσοῦτον ἐπεξέτεινε τὰς ἀγαθοεργίας αὐτοῦ, ὥστε δίκαιον ν' ἀνακηρυχθῇ μέγας τοῦ γένους εὐεργέτης. Ἡ πατρὶς αὐτοῦ Φιλιππούπολις ὀφείλει αὐτῷ τὴν ἀνέγερσιν καλλιπρεποῦς ἐκπαιδευτηρίου τῆς κατωτέρας παιδεύσεως, οὐδεμία Φιλόπτωχος ἀδελφότης ἢ Σύλλογος ποιεῖται ἐπὶ ματαίῳ ἔκκλησιν εἰς τὴν γενναιοδωρίαν αὐτοῦ, καθ' ἑκάστην ἀναγγέλλονται ἀποστολαὶ τοῦ μεγάλου ἀνδρὸς ἱερῶν ἀμφίων εἰς πτωχὰς ἐκκλησίας, ἡ δ' ἐν Φαναρίῳ ἀστικὴ πατριαρχικὴ σχολὴ ὀφείλει αὐτῷ τὴν οἰκοδομὴν αὐτῆς ἀντὶ δαπάνης **3,500** λιρῶν. Περιπλέον πρὸς λειτουργίαν τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐθνικοῦ θεάτρου προσήνεγκεν **100,000** δραχμῶν, δηλώσας ταυτοχρόνως ὅτι διαθέτει **1,000,000** δραχμῶν περίπου πρὸς ἵδρυσιν ἐν Ἀθήναις μεγάρου τῶν Καλῶν Τεχνῶν καὶ ἐμπορικὴν σχολήν. Ἀλλὰ ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω αὐτὴ καὶ μόνη ἡ ἵδρυσις τῆς ἤδη περιωνύμου καταστάσης ***Βιβλιοθήκη Μαρασλῆ*** ἀρκεῖ ὑπερήρκει ὅπως ἀποθανατίσῃ τὸ ὄνομα τοῦ γενναίου χορηγοῦ.

Τὸ ὠραιότερον αὔριον δὲν μᾶς ἀποδίδει τὴν χθές.

ΑΠ' ΟΛΑ

ΤΑ ΜΙΚΡΟΒΙΑ

Τί εἶνε τὰ ***μικρόβια***, περὶ τῶν ὁποίων τοσοῦτος γίνεται λόγος, καὶ τὰ ὁποῖα πρῶτος ἀνεκάλυψεν ὁ Παστέρ; Μικροσκοπικὰ ἀντικείμενα, ὁρατὰ μόνον διὰ τοῦ μικροσκοπίου, καὶ τὰ ὁποῖα ἀφ' ἑαυτῶν πολλαπλασιαζόμενα, διασπείρονται κατὰ ἑκατομμύρια εἰς τὴν ἀτμοσφαίραν. Ὁ ἀὴρ τὸν ὁποῖον ἀναπνέομεν εἶνε πλήρης τῶν μικροβίων τούτων, οἱ δὲ πνεύμονες ἡμῶν ἀπορροφῶσιν ἀδιακόπως θαυμασίαν ἐξ αὐτῶν ποσότητα. Ναί, ἀπορροφῶμεν ἀδιακόπως καὶ ἐν ἀγνοίᾳ ἡμῶν ἀναρίθμητα μικροσκοπικὰ σώματα, εὑρισκόμενα εἰς τὸν ἀέρα, κρυπτόγαμα, βακτηρίδια, ποικίλα τέλος μικρόβια, σώματα ζῶντα καὶ λείψανα πτωμάτων. Τὴν μορφὴν τῶν μικροβίων παρατηρεῖ ὁ ἀναγνώστης εἰς τὰς δύο εἰκόνας, τὰς ὁποίας παραθέτομεν. Τούτων τὸ μέγεθος ἐμεγεθύνθη ἐν τοῖς σχήμασι κατὰ **500** φοράς, τοιαῦτα δὲ ὁ κ. Μισὲλ ἀπηρίθμησεν **24,000** κατὰ κυβικὸν μέτρον τῆς ἀτμοσφαίρας.

Ἀλλὰ δὲν περιέχει μικρόβια μόνον ὁ ἀήρ, τὸν ὁποῖον ἀναπνέομεν. Λάβετε μίαν σταγόνα ὕδατος ὑφαλμύρου καὶ ἐξετάσατε αὐτὴν διὰ τοῦ μικροσκοπίου. Εἰξεύρετε τί περιέχει; Πληθὺν μικροβίων, ταρασσομένων, πηδώντων, τέλος ἀπέραντον κόσμον ζωῆς. Ἐντὸς μιᾶς σταγόνος ὄξους θὰ διακρίνετε πηδῶντας ἐγχέλεις. Ἐν τῇ σχετικῇ εἰκόνι παρατηρεῖ τις τοὺς κατοίκους μιᾶς σταγόνος ὕδατος. Αἱ πλεῖσται τῶν ἀσθενειῶν, τῶν μασιζουσῶν τὴν ἀνθρωπότητα, προέρχονται ἀπὸ τῶν μικροβίων τούτων. Φυσικὴ ἐπιδημία, ὡς πανώλης ἢ χολέρα, ἀποστέλλουσα εἰς τὸν τάφον ἑκατοντακισχίλια ἀνθρώπινα πλάσματα, προέρχεται ἐξ αὐτῶν. Ὁ τυφοειδὴς πυρετός, ἡ διφθερίτις, ὁ ἄνθραξ, οἱ διαλείποντες πυρετοί, ἡ πνευμονικὴ φθίσις καὶ αὐτὸς ὁ καρκίνος, ἅπασαι αἱ ἀσθένειαι αὗται ἔχουσιν ἑκάστη τὸ ἰδιαίτερον αὐτῆς μικρόβιον, γνωριζόμενον ἀπὸ ὡρισμένα καὶ ἀκριβῆ χαρακτηριστικά, τὰ ὁποῖα δὲν ἀπαντῶνται εἰς μικρόβια ἄλλων ἀσθενειῶν.

Ἀλλ' οὐδόλως ἀπίθανον νὰ προέρχωνται ἀπὸ τῶν μικροβίων

Ὁ ὑποχρεώνων ἀχάριστον ἀγοράζει μῖσος.

τούτων καὶ ἡθικαὶ ἐπιδημίαι. Οὐδόλως παράδοξον π. χ. ὁ πόλεμος τοῦ 1870, ὁ βυθίσας εἰς πένθος 200,000 οἰκογενείας, στοιχίσας **10.000.000.000** φράγκων

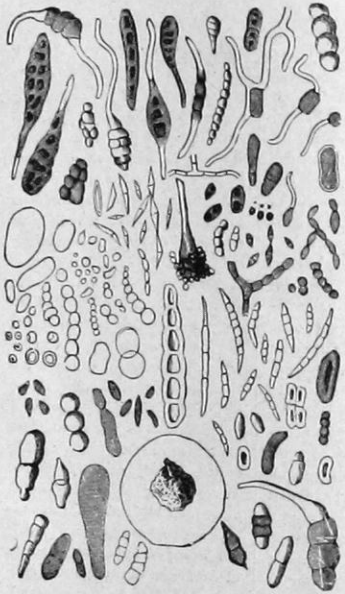

Τὰ μικρόβια.

καὶ ἀνατρέψας τὴν ἰσορροπίαν ἁπάντων τῶν συμφερόντων, νὰ εἶχεν ὡς αἰτίαν μίαν ὥραν ἀπνίας ἢ ὥρας τινὰς πυρετοῦ ἡγεμόνος, πυρετοῦ προξενηθέντος ἐκ τῶν μικρῶν τούτων ἀοράτων λεγεώνων.

Καταπληκτικὴ αὔξησις τῶν μικροβίων. Εἶνε καταπληκτικὴ ἡ ταχύτης τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν μικροβίων. Κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ Duclaux, διευθυντοῦ τοῦ ἐν Παρισίοις Ἰνστιτούτου τοῦ Παστέρ, μικρόβιον ἐλευθέρως ἀναπτυσσόμενον καὶ πολλαπλασιαζόμενον ζυγίζει ἐντὸς 24 ὡρῶν ἓν πεντηκοστὸν τοῦ χιλιοστογράμμου. Τὸ αὐτὸ μικρόβιον, ἂν ἐξακολουθήσῃ πολλαπλασιαζόμενον, θὰ ζυγίζῃ μετὰ τρεῖς ἡμέρας **7.500** τόννους ἤτοι **7.500.000** χιλιόγραμμα. Ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν μικροβίων, ὅταν φθάσουν εἰς τὴν ὡριμον ἡλικίαν, γίνεται κατὰ δύο τρόπους. Εἴτε κάθε μικρόβιον χωρίζεται εἰς δύο, καὶ αὐτὰ πάλιν ἀφοῦ ὡριμάσουν εἰς ἄλλα δύο, εἴτε πολλαπλασιάζονται διὰ σπόρων, οἱ ὁποῖοι ὑπὸ καταλλήλους ὅρους παράγουν νέα μικρόβια. Οὕτως ἐξ ἑνὸς μικροβίου παράγονται εἰς μίαν ὥραν δύο μικρόβια, μετὰ μίαν ἄλλην ὥραν παράγονται **4**, μετὰ τρεῖς ὥρας **8**, μετὰ 4 ὥρας **16** καὶ οὕτω καθεξῆς. Τοιουτοτρόπως ἐξ ἑνὸς μικροβίου ἔχομεν μετὰ 24 ὥρας **16.770.220** μικρόβια, μετὰ δύο ἡμέρας **281.500.000.000**, μετὰ τρεῖς ἡμέρας **47.000.000.000.000**! Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπογόνων τοῦ ἑνὸς καὶ μόνου ἐκείνου μικροβίου θὰ εἶνε τόσον μέγας, ὥστε δύνανται οὗτοι νὰ γεμίσουν ***ὅλας τὰς θαλάσσας καὶ ὅλους τοὺς ὠκεανούς***, ἐὰν ὑποθέσωμεν ὅτι δὲν ὑπῆρχε νερὸν ἐντὸς αὐτῶν.

Εὐτυχῶς τὰ μικρόβια δὲν δύνανται ν' ἀντιστοῦν ἢ ὀλίγον μόνον χρόνον εἰς τὴν ἐπήρειαν τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ ὀξυγόνου τοῦ ἀέρος, καὶ φονεύονται. Ἐξ ἐναντίας ζοῦν καὶ διατελοῦν τὴν βλαπτικὴν αὐτῶν δύναμιν εἰς τόπους κακῶς ἀεριζομένους καὶ ἀνηλίους. Ἐκ τούτου ἴσως καὶ τὸ κοινὸν λόγιον, ***"Οπου δὲν μπαίνει ὁ ἥλιος μπαίνει συχνὰ ὁ γιατρός***. Τὰ μικρόβια τῆς γῆς μιγνυόμενα μὲ τὸν κονιορτόν, φέρονται εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν,

ὁπόθεν πίπτουν ἐκ νέου εἰς τὴν γῆν μὲ τὴν βροχὴν ἢ ἄλλως πως παρασυρόμενα, τὸ δὲ νερόν, τὸ ὁποῖον ἀνέρχεται ἀπὸ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς, μολύνεται ἀπὸ τὰ

Τὰ μικρόβια.

μικρόβια τοῦ ἐδάφους. Τοιουτοτρόπως λοιπὸν γίνεται αἰωνία ἀνταλλαγὴ μικροβίων μεταξὺ ἐδάφους, νεροῦ καὶ ἀτμοσφαίρας.

Γεννᾶται ἤδη τὸ ἑξῆς ζήτη-

μα. Ἀφοῦ ὅλοι περιβαλλόμεθα ὑπὸ μικροβίων, ἀφοῦ καθ' ἑκάστην διὰ τοῦ ἀέρος τὸν ὁποῖον ἀναπνέομεν, τοῦ ὕδατος τὸ ὁποῖον πίνομεν, καὶ τῶν τροφῶν ἀκόμη τὰς ὁποίας τρώγωμεν εἰσάγομεν ταῦτα ἐν τῷ ὀργανισμῷ μας, διατί δὲν προσβαλλόμεθα ὅλοι ὑπὸ τῶν προμνησθεισῶν ἀσθενειῶν; Διατί ἐν καιρῷ ἐπιδημικῶν ἀσθενειῶν ἀλλοιμὲν προσβάλλονται ὑπ' αὐτῶν καὶ ἄλλοι οὐχί; Διότι τὸ τοιοῦτον εἶνε ζήτημα ἐπιδεκτικότητος τοῦ ὀργανισμοῦ. Ὑπάρχουσιν ἰδιοσυγκρασίαι, ἐντὸς τῶν ὁποίων τὸ μικρόβιον δὲν δύναται νὰ καλλιεργηθῇ, προφανῶς δὲ ὅσον ὁ ὀργανισμὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶνε εὐρωστότερος, τόσον εὐκολώτερον δύναται ν' ἀποκρούσῃ τὴν προσβολὴν τοῦ μικροβίου. Τὸ τοιοῦτον ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ὅλων τῶν κανόνων καὶ παραγγελμάτων, τὰ ὁποῖα ἀναγράφει ἡ Ὑγιεινὴ ὅσον ἀφορᾷ τὴν τροφήν, τὸν ἀερισμὸν κτλ.

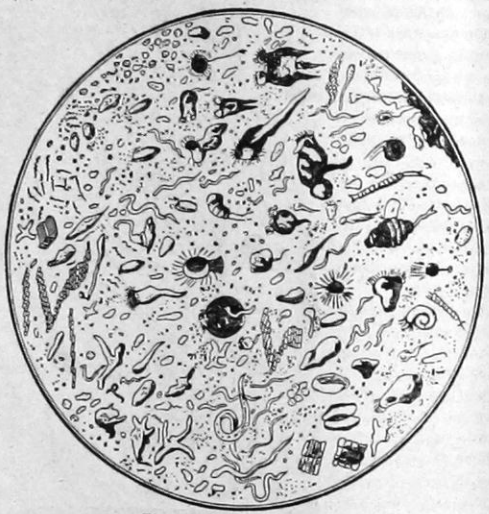

Τί περιέχει μία σταγὼν ὕδατος.

Τὸν ἀράπη κ' ἂν τὸν πλένῃς μόνον τὸ σαποῦνι χάνεις.

Η ΙΝΦΛΟΥΕΝΤΣΑ

281,500,000,000 ΜΙΚΡΟΒΙΑ ΕΝΤΟΣ 2 ΗΜΕΡΩΝ!

Καταστροφαὶ ἐκ τῆς ἐπιδημίας. Τῷ 1580 ἀπέθανον ἐκ γρίππης ἐν Ῥώμῃ **9.000** ἄνθρωποι. Ἀλλὰ πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης κατὰ τὸν ΙΔ΄ αἰῶνα εἷς ἰατρός, ὀνόματι Βαλέσκο, ἔγραφε τὰ ἑξῆς· «Εἶδον τῷ 1387 ἐν » Μομπελιὲ γενικὸν κατάρρουν, » ἐξ οὗ ἔπασχον τὰ $^{9}/_{10}$ τῶν » κατοίκων τῆς πόλεως. Πάντες » σχεδὸν οἱ γέροντες ἀπέθανον » ἐξ αὐτοῦ.» Ὁ θανατηφόρος οὗτος κατάρρους ἦτο ἡ ***γρίππη*** ἢ ***ἰνφλουέντσα***.Ἀπὸ τοῦ 1781—1784 ἀπέθανον ἐν Τουλούσῃ ἐξ ἰνφλουέντσας **30.000** ἄνθρωποι. Τὸν χειμῶνα τοῦ 1776 εἷς ἰατρὸς προσέφερεν ἐτήσιον εἰσόδημα 400 λιβρῶν εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος θὰ ἀπεδείκνυεν ὅτι δὲν προσεβλήθη ἐξ ἰνφλουέντσας. Οὐδεὶς ὅμως ἐτόλμησε νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς γενναίας ταύτης διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην προσφορᾶς, διότι πάντες εἶχον προσβληθῇ ἐκ τῆς νόσου. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἡ Ἐκκλησία τῆς Παναγίας, ἐν Παρισίοις, διέκοψε τὰς λειτουργίας αὐτῆς, διότι πάντες οἱ ἱερεῖς καὶ ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς ἐκκλησίας εἶχε προσβληθῇ ἐξ ἰνφλουέντσας. Ἀπέθανον ἐξ αὐτῆς πολλοὶ ἐπίσημοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ ποιητὴς Λαχὰρπ καὶ δύο διάσημοι ἠθοποιοὶ τῆς Γαλλικῆς Κωμῳδίας.

Τὸ βακτηρίδιον τῆς Ἰνφλουέντσας. Ἀλλὰ τί εἶνε λοιπὸν ἡ Ἰνφλουέντσα; Ἐπιδημικὴ ἀσθένεια, προξενουμένη ὑφ' ἑνὸς μικροβίου. Τὸ μικρόβιον τοῦτο ἀνεκαλύφθη τῷ 1892 ὑπὸ τοῦ Pfeiffer, εὑρίσκεται δὲ ἐντὸς τῶν πτυσμάτων. Εἶνε τὸ λεπτότερον ὅλων τῶν βακτηριδίων, βραχύτατον, ἔχον μόλις τριπλάσιον μῆκος τοῦ πλάτους αὐτοῦ. Ἑνοῦται μεθ' ἑτέρων μικροβίων κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐπικινδύνων, τοῦτο δ' ἐξηγεῖ τίνος ἕνεκεν ἡ Ἰνφλουέντσα περιπλέκεται τοσοῦτῳ συνεχῶς μετὰ πνευμονιῶν, βρογχοπνευμονιῶν, ἐκκρίσεων πύου, καὶ ἐπιφέρει πολλάκις πνευμονικὰ φύματα.

281.500.000.000 μικρόβια! Ὅταν εἰσπνεύσῃ τις τὸ μικρόβιον τοῦτο, ὅταν τοῦτο εὑρεθῇ ἐντὸς τοῦ στόματός του, τοποθετεῖται ἐν τῇ γλώσσῃ, ἐφ' ἧς ὑπάρχουσι δι' αὐτὸ ἐξαίρετοι κρύπται. Δύναταί τις καλλίστα, λέγει ὁ δόκτωρ Gaze, νὰ ἴδῃ πόσον πολυάριθμα εἶνε τὰ μικρόβια ταῦτα, παρατηρῶν τὴν γλῶσσαν διὰ μικροσκοπίου. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ τὸ μικρόβιον τοῦτο εἶνε στρογγύλον, ἡ κατάποσις τὸ σύρει ἀδιαλείπτως ἐπὶ τῆς γλώσσης. Οὕτως ὠθεῖται ἐπὶ τῆς βλεννώδους μεμβράνης τοῦ

Ὁ παύων νὰ εἶνε φίλος ποτὲ δὲν ὑπῆρξε φίλος.

λάρυγγος καὶ τοῦ πνεύμονος. Ἐκεῖ πολλαπλασιάζεται καὶ διαδίδεται εἰς ἅπαντα τὰ ἀναπνευστικὰ ὄργανα. Ὁ πολλαπλασιασμὸς αὐτοῦ γίνεται δι' ἐπιμηκύνσεως καὶ διαιρέσεως ἐν τῷ μέσῳ, ὅπερ κατορθοῦται ἐντὸς 20 λεπτῶν. Ἐπειδὴ πᾶν νέον σπέρμα ἐπαναλαμβάνει τὴν ἰδίαν ἐργασίαν, μετὰ 24 ὥρας ὑπάρχουν ἐντὸς τοῦ ἐξ Ἰνφλουέντσας προσβληθέντος ἀνθρωπίνου σώματος **16.500.000** σπερμάτων, προελθόντων ἐξ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ βακτηριδίου. Ἐντὸς δύο ἡμερῶν ἡ οἰκογένεια αὕτη δυνατὸν νὰ ἀριθμῇ **281.500.000.000** ἄτομα. Ἀλλ' ὁ κατὰ δισεκατομμύρια πολλαπλασιασμὸς οὗτος, κατὰ τὸν δόκτωρα Gaze, παρακωλύεται ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως τροφῆς, ἡ τῆς συσσωρεύσεως τῶν ἐκκρίσεων τοῦ βακτηριδίου, αἱ ὁποῖαι εἶνε τοσοῦτον ὀλέθριοι εἰς αὐτό, ὅσον καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ἀναντίρρητον εἶνε ὅτι, ὅταν καταστῇ κύριον ἑνὸς ὀργανισμοῦ, ἀναπαράγεται ἐν αὐτῷ ταχέως καὶ κατὰ κολοσσιαίας ἀναλογίας.

Συμπτώματα τῆς Ἰνφλουέντσας. Κατὰ τὰς ἐλαφρὰς αὐτῆς μορφὰς ἡ ἰνφλουέντσα ὁμοιάζει βρογχίτιν, κατὰ δὲ τὰς σοβαρὰς συνοδεύεται ὑπὸ ἰσχυροῦ πυρετοῦ, ἐνίοτε παραλήρου, τάσεων πρὸς λιποθυμίαν καὶ ἀδυναμίας, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ὁμοιάζει τυφοειδῆ πυρετόν. Ἀπατᾶται δυστυχῶς ὁ φρονῶν ὅτι ἡ ἰνφλουέντσα δὲν εἶνε ἀσθένεια σοβαρά, καὶ ὅτι δύναται νὰ τὴν παραμελήσῃ. Καὶ ἂν ἀκόμη εἶνε ἐλαφροτάτη, δὲν πρέπει νὰ λησμονῇ ὅτι διατρέχει κίνδυνον ἐπικινδύνων περιπλοκῶν. Ἡ νόσος περιοριζομένη εἰς τὰ συνήθη αὐτῆς συμπτώματα, βῆχα, κεφαλαλγίαν, νάρκωσιν τῶν μελῶν, πόνους τῶν μυώνων τοῦ τραχήλου καὶ τῶν πλευρῶν, δυνατὸν νὰ ἔχῃ σοβαρωτέρας συνεπείας. Ἀναφέρομεν μόνον τὴν περιπνευμονίαν, ἡ ὁποία θανατώνει τοὺς γέροντας. Κατά τινας περιπτώσεις ἀντὶ τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων προσβάλλει ἰδίως τὰ ὄργανα τῆς πέψεως. Τότε ὁ πάσχων αἰσθάνεται γαστραλγίαν, ἐμετούς, πόνους τοῦ στομάχου, τὴν γλῶσσαν ξηρὰν κτλ. Κατ' ἄλλας προσβάλλει τὸ νευρικὸν σύστημα καὶ δυνατὸν νὰ προκαλέσῃ παραλυσίαν, μηνιγκίτιδα, νευραλγίαν κτλ. Κατὰ τὴν προσβολὴν τῆς Ἰνφλουέντσας εἶνε ἀπαραίτητος ἡ ἄμεσος πρόσκλησις ἰατροῦ.

ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ

Πῶς σχηματίζονται τὰ ὄνειρα. Ὅταν κοιμώμεθα, αἱ αἰσθήσεις μας εἶνε νωρκωμέναι, ὄχι ὅμως καὶ τοσοῦτον ὥστε μὴ διαβιβάζωσιν εἰς τὸ κέντρον τὰς ἐντυπώσεις, τὰς ὁποίας αἰσθάνονται. Αἱ ἁπλούστεραι αὗται ἐντυπώσεις, ὡς ἐπαφὴ μετὰ τῶν σινδόνων, ἱδρὼς ῥέων ἐπὶ τοῦ μετώπου, αἴσθησις τοῦ βάρους τοῦ σώματός μας, κακὴ θέσις ἑνὸς μέλους, εἷς μύρμηξ, νυκτερινὸς θόρυβος, ἀστραπή, κεραυνός, καθίστανται ἀφορμὴ τοῦ ὀνείρου, ἔχοντος ὡς ἀφετηρίαν τὰς αἰσθήσεις ἡμῶν.

Ἕτερα ὄνειρα ἔχουσιν ὡς ἀφετηρίαν τὴν ψυχικὴν ἡμῶν κατάστασιν, ἤτοι σχετίζονται μετὰ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ ἐγκεφάλου. Ταῦτα σχετίζονται σχεδὸν πάντοτε μετὰ τοῦ συνήθους ἡμῶν βίου, τῶν ἀσχολιῶν μας, παρελθόντων γεγονότων, γνωστῶν ἀνθρώπων κτλ. Ἀρκεῖ νὰ σχηματισθῇ ὁ πρῶτος κρίκος ὅπως σχηματισθῇ ἡ ἅλυσος τοῦ ὀνείρου. Τὰ ὄνειρα ταῦτα σχετίζονται ἐπομένως μὲ τὸ παρελθὸν καὶ τὰς ἀναμνήσεις μας.

Ἄλλως, ὅταν ἐξυπνήσωμεν ἐνθυμούμεθα μικρὸν μόνον μέρος τῶν ὀνείρων τὰ ὁποῖα εἴδομεν, εἶνε δὲ πολὺ πιθανὸν ὅτι ὀνειρευόμεθα καθ' ὅλην τὴν νύκτα, διότι ὁ ἐγκέφαλός μας μόνον ἐπὶ ποινῇ θανάτου δύναται νὰ παύσῃ λειτουργῶν.

Ἕτερα ὄνειρα ἔχουσι πηγὴν ***παθολογικήν***, ἤτοι νόσον ἡμῶν. Φαίνεται ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ἀσθένεια ἀρχίζει ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διὰ τῆς βραδείας ἐργασίας τῆς καταστροφῆς ἑνὸς τῶν ὀργάνων ἡμῶν, πιθανὸν νὰ μὴ αἰσθανώμεθα τὸ τοιοῦτον τὴν ἡμέραν ἀλλὰ τὴν νύκτα δι' ὀνείρων, ἐχόντων χαρακτῆρα ἀνάλογον τοῦ προσβληθέντος ὀργάνου. Σήμερον εἶνε καλῶς γνωστὰ τὰ ὄνειρα, τὰ ἐκφράζοντα ταραχὴν τῆς λειτουργίας τοῦ ἐγκεφάλου, καὶ ἰδίως τῆς καρδίας καὶ τῶν πνευμόνων. Οὕτως εἰς τὰ καρδιακὰ νοσήματα ὀνειρευόμεθα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πράγματα φρικαλέα, προσεχῆ θάνατον, π. χ., ἐξυπνῶσι δὲ πάραυτα ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων οἱ πνεύμονες λειτουργοῦσι δυσκόλως. Κατὰ τὰ ὄνειρα ταῦτα καταλαμβανόμεθα ὑπὸ ἐφιάλτου, ὀνειρευόμεθα ὅτι μᾶς καταδιώκουν, ὅτι ἀναβαίνομεν ταχέως ἀγήφορον, ὅτι ἔχομεν μέγα βάρος ἐπὶ τοῦ στήθους κτλ.

Ἕτερα ὄνειρα προέρχωνται ἐκ πολυφαγίας καὶ δυσκόλου χωνεύσεως. Ἰδίως βλέπουσι τρομερὰ ὄνειρα οἱ ἀλκοολικοί, εἰς τρόπον ὥστε ὁ ἰατρὸς ἐκ τῆς διηγήσεως τοῦ ὀνείρου των δύναται νὰ ἐννοήσῃ αὐτούς. Οὗτοι ὀνειρεύονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, φλόγας, πυρκαϊάς, νομίζουσιν ὅτι τρέχουσιν ὁλοταχῶς, ὅτε πίπτουσιν ἀΐφνης ἐντὸς βαθυτάτου λάκκου, ὅτι ἀναβαίνουσιν ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτῶν παντοειδῆ μαῦρα καὶ τρομερὰ ζῷα, καὶ ἰδίως ποντικοί. Τὰ ὄνειρα ταῦτα ἀποδεικνύουσιν ὅτι ὁ ἀλκοολισμὸς ἔχει ἤδη προχωρήσῃ μεγάλως. Τέλος οἱ

φρενοβλαβεῖς πρὶν ἢ γίνωσι τοιοῦτοι καθ' ὁλοκληρίαν, ὀνειρεύονται συνεχῶς ὅτι τρελλαίνονται ἐν τῷ μέσῳ τρομερῶν ἐμφανίσεων. Περισσότερα ὄνειρα βλέπουσιν οἱ πάσχοντες ἐκ πυρετοῦ, ἰδίως τυφοειδοῦς. Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι προσβαλλόμενοι πάντοτε ὑπὸ ἐφιάλτου ἅμα κοιμηθῶσιν ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς. Τὰ ὄνειρα εἶνε ὡσεὶ ἁπλοῦς ***κινηματογράφος***, εἶνε δὲ πολὺ ὠφελεῖς οἱ ἀποδίδοντες εἰς αὐτὰ οἱανδήποτε προφητικὴν σημασίαν.

Στατιστικὴ τῶν ὀνείρων. Ὀνειρεύονται συνεχέστερον οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες; Εἰς τὴν προκειμένην ἐρώτησιν βιενναῖος ἰατρός, ἀσχοληθεὶς εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀπαντᾷ ὡς ἑξῆς·

Ἐπὶ 100 ἀνδρῶν βλέπουσι πάντοτε ὄνειρα καθ' ὕπνον μόνον **13**, ἐνῷ ἐπὶ 100 γυναικῶν βλέπουσι πάντοτε ὄνειρα **33**. Ἐπὶ 100 ἀνδρῶν βλέπουσι συνεχῶς ὄνειρα **27**, ἐνῷ ἐπὶ 100 γυναικῶν βλέπουσι συνεχῶς ὄνειρα **45**. Ἐν γένει αἱ γυναῖκες ὀνειρεύονται ὑπερδιπλασίως τῶν ἀνδρῶν.

Ἐπὶ 100 ἀνδρῶν **9** ἀγνοοῦσιν ἀπολύτως τί ἐστὶν ὄνειρον, **14** δὲ ὀνειρεύονται σπανιώτατα. Μεταξὺ τῶν ὀνείρων μας τὰ $^3/_4$ σχετίζονται μετὰ τοῦ καθημερινοῦ ὑλικοῦ ἡμῶν βίου.

Τὰ πλεῖστα τῶν ὀνείρων, μολονότι μᾶς φαίνονται διαρκῆ, διαρκοῦσι πράγματι κατ' ἀνώτατον ὅρον ὀλίγα μόνον λεπτά. Πολλὰ μάλιστα ἐξ αὐτῶν δὲν διαρκοῦσι πλέον τῶν 20-30 δευτερολέπτων.

ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

Γραμματόσημον Ἰαπωνίας.

Γραμματόσημον Κίνας.

Γραμματόσημον Σιάμ.

Τῶν γραμματοσήμων ἐφευρέτης εἶνε ὁ Σκῶτος τυπογράφος James Chalmers, γεννηθεὶς τῷ 1782 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1853. Τὸ πρῶτον αὐτῶν δοκίμιον ἐξετύπωσεν ἐν τῷ τυπογραφείῳ αὐτοῦ τῷ 1834, τὴν δὲ εἰσαγωγὴν των προέτεινεν ὁ

Δι' ἕνα καλόγερο δὲν χαλνᾷ τὸ μοναστῆρι.

ἀναμορφωτὴς τῆς ἀγγλικῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας Sir Rowland Hill τῷ 1840. Ἔκτοτε διεδόθησαν εἰς πάντα τὰ κράτη, μέχρι τῆς ἀπωτάτης Ἀνατολῆς.

Ἀριθμὸς τῶν γραμματοσήμων. Ὑπάρχουσι σήμερον **10.000** τύποι γραμματοσήμων. Ἡ Γαλλία δαπανᾷ κατ' ἔτος **1.000.000.000** γραμματοσήμων καὶ **42.000.000** ταχυδρομικὰ δελτάρια.

Συλλογαί. Ἡ συλλογὴ τῶν γραμματοσήμων ἀποτελεῖ προσφιλῆ ἐνασχόλησιν εἰς πολλούς, ὡς ἐκ τούτου δὲ κατηρτίσθησαν αἱ λεγόμεναι ***Συλλογαὶ*** (Collections) ἤτοι βιβλία, ἀριθμοῦντα τὰ διάφορα εἴδη τῶν γραμματοσήμων ἑκάστου κράτους, ὁ δὲ συλλέκτης ἐπικολλᾷ ἕκαστον τούτων ἐπὶ τῆς δι' αὐτὸ ὡρισμένης θέσεως. Ἐπιζητοῦνται ἰδίως τὰ ἀπαξ χρησιμοποιηθέντα γραμματόσημα καὶ φέροντα τὴν σφραγῖδα τοῦ ταχυδρομείου, διότι τὰ ἀμεταχείριστα εἶνε σπανιώτατα. Ἡ συμπλήρωσις τοιαύτης συλλογῆς εἶνε δυσχερεστάτη, ἀπαιτοῦσα κολοσσιαίας δαπάνας, διότι τὰ πλεῖστα ἐκ τῶν ἀρχαίων γραμματοσήμων κατέστησαν λίαν δυσαπόκτητα, ἀγοραζόμενα παρὰ τῶν συλλεκτῶν ἀντὶ πολλῶν χιλιάδων φράγκων. Τινὰ μάλιστα καὶ ἐντελῶς ἐξηντλήθησαν, τῶν ὀλίγων σωζομένων ἐξ αὐτῶν κατεχομένων ἤδη ὑπὸ πλουσίων συλλεκτῶν.

Πλούσιαι συλλογαί. Αἱ σημαντικώτεραι Συλλογαὶ γραμματοσήμων εἶνε αἱ ἑξῆς. Ἡ τοῦ κ. Φ. Φεράρι, ἐν Παρισίοις, ἔχουσα ἀξίαν **2.000.000** φράγκων. Ἡ κατεχομένη σήμερον ὑπὸ τοῦ Ἀγγλικοῦ Μουσείου, παραχωρηθεῖσα εἰς αὐτὸ ὑπὸ τοῦ κ. Tapling, καὶ τῆς ὁποίας ἡ ἀξία ὑπολογίζεται εἰς **800.000** φράγκων. Ἡ πωληθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Caillevote ἀντὶ **200.000** φράγκων. Αἱ συλλογαὶ τῶν κ. κ. Α. Ρότσιλδ καὶ δόκτορος Λεγράνδ, ἑκάστη τῶν ὁποίων ἔχει ἀξίαν **140.000** φράγκων. Ἡ Συλλογὴ τοῦ κ. Vieker Painter, θεωρουμένη ὡς ἡ πλουσιωτέρα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Ἡ τοῦ κ. Πενιέ, τῆς ὁποίας ἡ ἀξία ὑπολογίζεται εἰς **50.000** φράγκα. Εἶνε ἄγνωστος ἡ ἀξία τῶν Συλλογῶν τοῦ Τσάρου, τῆς Βασιλίσσης τῆς Ὁλλανδίας Βιλελμίνης καὶ τοῦ κ. Φραγκίσκου Καρνώ.

Ἀγοραὶ γραμματοσήμων. Πρὸς προμήθειαν καὶ ἀνταλλαγὴν τῶν γραμματοσήμων ὑπάρχουσιν ἀγοραὶ εἰς διαφόρους μεγαλοπόλεις τῆς Εὐρώπης, ἐκδίδονται ἐπίτηδες ἐφημερίδες καὶ κατηρτίσθησαν σύλλογοι Συλλεκτῶν.

Σπάνια γραμματόσημα εἰσὶ τὰ ἑξῆς·

ΝΗΣΟΣ MAURICE (Ἀγγλικὴ ἀποικία ἐν Ἀφρικῇ). Γραμματόσημον πορτοκαλόχρουν ἀξίας μιᾶς πέννας τοῦ 1847 ἐπωλήθη ἐν Παρισίοις ἀντὶ **20.000** φράγκων.

Τὸ μικρὸν μαγειρεῖον μεγαλώνει τὴν οἰκίαν.

Τῆς αὐτῆς προελεύσεως κυανοῦν ἀξίας 2 πεννῶν ἐπίσης τοῦ 1847 ἐπωλήθη ἀντὶ **2.000** φράγκων, καὶ ἀξίας τοῦ 1 σελινίου κίτρινον τοῦ 1862 ἀντὶ **1500** φράγκων.

Ρωσσία. Φάκελλος μετὰ γραμματοσήμου ἐρυθρὸς τῶν 5 καπικίων τοῦ 1850 ἐπωλήθη ἀντὶ **1500** φράγκων.

Ρουμανία (Μολδαυΐα). Γραμματόσημον τοῦ 1858 τῶν 81 παράδων τιμᾶται ἀμεταχείριστον **8.000** φράγκα καὶ μεταχειρισμένον **5.000** φράγκα.

Αγγλική Γουϊάνη (Νότιος Ἀμερική). Γραμματόσημον τοῦ 1856 ἀξίας 1 σέντ, μεταχειρισμένον ἔχει ἀξίαν **10.000** φράγκων. Ἕτερον τοῦ 1850—51 ἀξίας 2 σέντ ἔχει ἀξίαν **6.000** φράγκων, καὶ τρίτον τῆς αὐτῆς ἐποχῆς 4 σέντ τιμᾶται ἀντὶ **2000** φράγκων.

Τοσκάνη. Γραμματόσημον τοῦ 1860 ἀξίας 3 φράγκων τιμᾶται ἀντὶ **2.000.**

Reunion (Ἀφρική, Γαλλικὴ κτῆσις). Δύο αὐτῆς γραμματόσημα τοῦ 1852 τῶν 15 καὶ 30 ἑκατοστῶν τιμῶνται πρὸς **1500** φρ. ἕκαστον.

Καναδᾶ (Βόρειος Ἀμερική, ἀγγλικὴ κτῆσις). Γραμματόσημον τοῦ 1851—7 τῶν 12 πεννῶν ἔχει ἀξίαν **1500** φρ.

Γενεύη (Ἑλβετία). Γραμματόσημον τοῦ 1849 τῶν 4 ἑκατοστῶν ἔχει ἀξίαν **4.800** φρ. Ἕτερον τῆς αὐτῆς τοῦ 1849 ἔχει ἀξίαν **1000** φράγκων.

Τιμῶνται ἀντὶ **1000** φράγκων τὰ γραμματόσημα τοῦ ***Νέου Βρουνσβικ*** (1851) καὶ τῆς ***Νέας Σκωτίας*** (1851—7). Ἔχουσιν ἀξίαν **800** φράγκων τὰ γραμματόσημα τῆς ***Ζυρίχης*** (1843) τῆς ***Νέας Γῆς*** (Βόρ. Ἀμερική) τοῦ 1857, καὶ τῆς ***Ἱσπανίας*** (1850).

Δύο γραμματόσημα τοῦ ***Σὰν Λουΐ*** (1845) πωλοῦνται πρὸς **700** φράγκα ἕκαστον.

Πωλεῖται πρὸς **600** φράγκα γραμματόσημον τοῦ ***Βούενος Ἄϋρες*** (1858), ἕτερον (1851—57) τῆς ***Ἀγγλικῆς Γουϊάνης*** (1850-51) καὶ τῆς ***Νατὰλ*** (1857). Ἐξ γραμματόσημα διαφόρων κρατῶν πωλοῦνται ἀντὶ **500** φράγκων, τὰ δὲ πωλούμενα κάτωθεν τοῦ ποσοῦ τούτου εἰσὶν ἀπειράριθμα.

Τουρκία. Ἐκ τῶν τουρκικῶν γραμματοσήμων πωλοῦνται εἰς σχετικῶς ὑψηλὴν τιμὴν τὰ ἐξῆς

1864—67 τῶν 20 παράδων σημερινὴ ἀξία **60** φράγκα. 1864—67 τῶν 25 γροσίων σημερινὴ ἀξία **150** φράγκα. 1884 τῶν 25 παράδων σημερινὴ ἀξία **50** φρ. 1888 — σημερινὴ ἀξία **20** φρ. 1864—67 25 γροσίων σημερινὴ ἀξία **300** φράγκα.

Ελλάς. Ἐκ τῶν ἑλληνικῶν γραμματοσήμων τὰ τοῦ 1861 τοῦ 1 λεπτοῦ τιμῶνται **25** φρ. τὰ τῶν 5 λεπτῶν φράγκα **10**, τὰ τῶν 10 λεπτῶν φράγκα **35** ἀμεταχείριστα καὶ **20** μεταχειρισμένα, τὰ δὲ τῆς ἐκδόσεως τοῦ 1866—74 τῶν 60 λεπτῶν πωλοῦνται ἀντὶ **15** φράγκων.

Ὅσοι λέγουν πολλὰ κάμνουν ὀλίγα.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐννοεῖ τις ὁποίαν δαπάνην ἀπαιτεῖ ὁ σχηματισμὸς πλήρους Συλλογῆς Γραμματοσήμων.

Κίβδηλα γραμματόσημα. Ἕνεκα τῆς σπανιότητος πολλῶν γραμματοσήμων καὶ τῆς μεγάλης αὐτῶν ἀξίας, ἐγένοντο ἀρκετὰ τοιαῦτα κίβδηλα. Τινῶν ἐκ τούτων ἡ παραποίησις, ἀρκούντως χονδροειδής, ἀναγνωρίζεται εὐκόλως, ἑτέρων δμως εἶνε δυσχερὴς καὶ πρέπει ὁ ἀγοραστὴς νὰ εἶνε πολὺ προσεκτικός.

Συνέδριον Συλλογέων γραμματοσήμων. Οὗτοι τῷ 1895 συνεκρότησαν συνέδριον ἐν Μανχέϊμ, κατ' αὐτὸ δὲ ἀπεδείχθη ὅτι τὸ ἐμπόριον αὐτῶν εἶχεν ἀνέλθει εἰς τὸ σεβαστὸν ποσὸν **3.000.000** φράγκων. Ἐμπόριον γραμματοσήμων ἀρκετὰ σημαντικὸν ἐκτελεῖται καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει.

ΠΟΣΟΝ ΣΤΟΙΧΙΖΕΙ ΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΟΒΟΛΙΣΜΟΣ;

Πόσα στοιχίζει εἷς κανονιοβολισμός; Περὶ τούτου ὁ Γάλλος συνταγματάρχης Δελωναὶ παρέχει τὰς ἑπομένας περιέργους πληροφορίας.

Τελευταίως τὸ ναυτικὸν ἁπάντων τῶν Κρατῶν παρεδέχθη, οἱονεὶ ἐκ συνθήματος, νέον εἶδος τηλεβόλων. Ταῦτα εἶνε ἐπιμηκέστερα τῶν προηγουμένων καὶ ἑπομένως βαρύτερα. Αἱ σφαῖραι τοῦ νέου τηλεβόλου, βαρύτεραι καὶ αὐταί, κατασκευάζονται διὰ δαπανηροτέρου χάλυβος, ἡ δὲ ἄκαπνος πυρῖτις εἶνε ἀκριβωτέρα τῆς συνήθους.

Τούτου ἕνεκεν, ἐνῷ μία βολὴ τηλεβόλου ἐστοίχιζε προηγουμένως **10** φράγκα, σήμερον στοιχίζει **2.600**. Τηλεβόλον τοῦ προηγουμένου συστήματος ἠδύνατο νὰ ῥίψῃ ἐντὸς λεπτοῦ εἴκοσι βολὰς καὶ ἐντὸς μιᾶς ὥρας 1200, διὰ τὰς ὁποίας θὰ ἐδαπάνα **12.000** φράγκα. Ἀλλὰ τηλεβόλον τοῦ τελευταίου συστήματος ῥίπτει κατὰ λεπτὸν μίαν μόνον σφαῖραν καὶ ἐντὸς μιᾶς ὥρας **60** σφαίρας, διὰ τὰς ὁποίας δαπανᾷ ὁλόκληρον σχεδὸν περιουσίαν, ἤτοι τὸ στρογγύλον ποσὸν **156.000** φράγκων.

ΕΜΠΟΡΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ ΕΝ ΒΑΡΝΗ
ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΣΙΛΕΛΙΔΗΣ
Κατάστημα ἱδρυθὲν τῷ 1893.
Πώλησις, ἀγορά, ἀνταλλαγή.

Οὐδὲν ξηραίνεται ταχύτερον ἀπὸ τὰ δάκρυα.

Οὕτω θωρηκτόν, φέρον 4 τηλεβόλα τοῦ τελευταίου αυστήματος, δίπτει ἐντὸς μιᾶς ὥρας 240 σφαίρας, αἱ ὁποῖαι στοιχίζουν τὸ μυθῶδες ποσὸν **624.000** φράγκων.

ΤΑ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ

Τὰ μέγιστα καὶ ταχύτερα ταχυδρ. ἀτμόπλοια εἶνε δύο γερμανικά, ἐκτελοῦντα τὸν εἰς Ἀμερικὴν διάπλουν, καὶ τὰ ὁποῖα καλοῦνται ***Αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος*** καὶ ***Γερμανία***. Τοῦ δευτέρου ἡ ναυπήγησις ἐστοίχισεν **16.500.000** φρ. Ἔχει μῆκος 208 μέτρων, πλάτος 24.42, βάθος 13.40 καὶ χωρητικότητα **16.500** τόννων. Τὸ κολοσσιαῖον τοῦτο ἀτμόπλοιον ἔχει ***πέντε*** καταστρώματα, **24** διαμερίσματα, διπλοῦν πυθμένα, δύναμιν **36.000** ἵππων καὶ μέσην ταχύτητα ***εἰκοσιτριῶν*** μιλλίων καθ' ὥραν.

Ἡ ***Γερμανία*** εἶνε ἐφωδιασμένη μὲ 26 λέμβους, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ περιλάβωσιν ἐν ἀνάγκῃ **2.000** ἄτομα, τὸ δὲ ἐπιτελεῖόν της ἀποτελεῖται ἀπὸ 17 ἀξιωματικούς. Εἰς τὰς μηχανὰς ἀσχολοῦνται 254 ἄνδρες, εἰς τὰς λοιπὰς ὑπηρεσίας 218, τὸ δὲ ἐπίλοιπον πλήρωμά της σύγκειται ἐκ 54 ἀνδρῶν. Τὸ ὅλον πλήρωμα ἀποτελοῦσι 543 ἄνδρες. Αἱ ἀνθρακαποθῆκαί του περιλαμβάνουν 4,500 τόννους, δαπανᾷ δὲ κατὰ 24 ὥρας **572**. Ἔχει δὲ θέσεις διὰ **450** ἐπιβάτας πρώτης θέσεως, **300** δευτέρας καὶ **300** τρίτης θέσεως, ἤτοι δύναται νὰ περιλάβῃ **1050** ἐπιβάτας. Ἡ ***Γερμανία*** ἐκτελεῖ τὸ ἀπὸ τῆς Εὐρώπης μέχρι τῆς Ἀμερικῆς ταξείδιον ἐν διαστήματι $5^1/_2$ ἡμερῶν, δαπανῶσα δι' αὐτὸ περὶ τοὺς 3,000 τόν. γαιάνθρακος, καὶ ἰσαρίθμους διὰ τὴν ἐπιστροφήν. Ἤτοι μόνον ἡ ἀξία τῶν γαιανθράκων διὰ τὸ ταξείδιον τῆς Ἀμερικῆς, μετάβασις καὶ ἐπιστροφή, ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν **150.000** φράγκων.

Ὁ ***Αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος*** εἶνε κατά τι μικρότερος τῆς ***Γερμανίας***, ἡ δὲ ταχύτης αὐτοῦ εἶνε ἐπίσης ὀλιγωτέρα. Τὸ ἀτμόπλοιον τοῦτο ἔχει μῆκος μέτρων 197.70, δύναμιν ἵππων 29,000 καὶ ταχύτητα μιλλίων 22.79.

ΜΕΓΑΛΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΙ

Ἀνδρὲϐ Κάρνεζι. Οὗτος, εἷς ἀπὸ τοὺς ἡγεμόνας τῆς ἀμερικανικῆς βιομηχανίας καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπικληθεὶς ***Βασιλεὺς τοῦ χάλυβος***, ἀπεσύρθη τελευταίως ἐκ τοῦ ἐμπορίου εἰς ἡλικίαν 63 ἐτῶν μετὰ περιουσίας οὐχὶ **100.000.000** φράγκων, ὡς εἰ-

Ὁ θέλων ν' ἀποδείξῃ πολλά, οὐδὲν ἀποδεικνύει.

χομεν γράψει εἰς τὸ ***Ἐγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον*** τοῦ 1901. Εἰς τὴν περιουσίαν αὐτοῦ προσίϐενται σήμερον τρία μόνον μηδενικά, καὶ οὕτως αὕτη ἀναϐιϐάζεται εἰς τὸ σεϐαστὸν ποσὸν **1.000.000.000** φράγκων.

Ἴδωμεν ἤδη τὴν ϐιογραφίαν αὐτοῦ. Ὁ Κάρνεζι ἐγεννήθη ἐν Δούνφερλιν τῆς Σκωτίας ἐκ γονέων πτωχῶν ἐργατῶν, οἱ ὁποῖοι μόλις κατώρθουν νὰ συντηρῶσιν ἑαυτοὺς ἐκ τοῦ γλίσχρου αὐτῶν μισθοῦ. Εἰς ἡλικίαν 12 ἐτῶν μετέϐη εἰς Ἀλεγκανὺ τῆς ϐορείου Ἀμερικῆς, ὅπου προσελήφθη ὡς ἐργάτης εἰς ὑφαντήριον μὲ ἑϐδομαδιαῖον μισθὸν ***ἓξ φράγκων***. Διεκρίθη ὅμως διὰ τὴν φιλεργίαν αὐτοῦ, καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἐκέρδαινε **15** φράγκα καθ' ἑϐδομάδα.

Εἶτα ἀποσυρθεὶς ἀπὸ τοῦ ὑφαντηρίου μετέϐη μετὰ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ εἰς Πετσϐούργην, ἔνθα ἐγένετο διανομεὺς τηλεγραφημάτων. Ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδένα τῶν κατοίκων τῆς πόλεως ταύτης ἐγνώριζεν, ἠναγκάσθη νὰ τρέχῃ τὰς νύκτας διὰ νὰ μάθῃ τοὺς δρόμους καὶ τὰς διευθύνσεις τῶν ἐμπόρων. Συγχρόνως ἐσπούδαζε τὴν τηλεγραφικήν, ἐξασκούμενος εἰς τὸ ἀλφάϐητον Μόρς. Μετ' οὐ πολὺ διωρίσθη ὑπάλληλος τοῦ τηλεγράφειου μετὰ μηναίου **125** φράγκων.

Εἰργάσθη ἐπὶ δεκατρία ὁλόκληρα ἔτη ὡς τηλεγραφητής, κατορθώσας νὰ κερδαίνῃ κατὰ μῆνα **175** φράγκα, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ πρώτη σιδηροδρομικὴ ἀμαξοστοιχία διέσχιζε τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας. Τότε ὁ Κάρνεζι συνεταιρίσθη μεθ' ἑνὸς Βουδροῦφ διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν νέου ὑποδείγματος σιδηροδρομικῆς ἁτμομηχανῆς, εἰς ἡλικίαν δὲ 45 ἐτῶν εἶχε περιουσίαν ***ἑνὸς ἑκατομμυρίου***. Ἐκτοτε ἀπὸ τοῦ ἑκατομμυρίου εἰς τὸ δισεκατομμύριον ὁ δρόμος του ὑπῆρξε ταχύτατος.

Μίαν πρωΐαν εὑρέθη ἐπὶ κεφαλῆς κολοσσιαίας ἑταιρίας, ἐχούσης τὸ προνόμιον νὰ χορηγῇ χάλυϐα εἰς ὅλας τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, πλέον ἢ ἁπαξ ὅμως ἐκινδύνευσε νὰ χάσῃ διὰ μιᾶς τὴν περιουσίαν του, ἀλλ' ἡ τύχη καὶ ἡ εὐφυΐα του τὸν διέσωσαν. Καθ' ἣν ἡμέραν ἀπεσύρθη τοῦ ἐμπορίου (7 Φεϐρουαρίου τοῦ 1901) ὁ Κάρνεζι εἶχε **20.000** ἐργάτας εἰς τὰ ἐργοστάσια αὐτοῦ καὶ ἔξοδα δέκα ἑκατομμυρίων κατὰ μῆνα.

Οἱ ἑκατομμυριοῦχοι Ἀμερικανοὶ ἔχουσι τὴν μανίαν νὰ κηρύττωσι κατ' ἀλλήλων πόλεμον ἐξοντώσεως. Συνάπτουσι πεισματώδη πάλην περὶ τοῦ τίς θὰ καταστρέψῃ τὸν ἄλλον. Τοιοῦτον πόλεμον εἶχε συνάψει πρὸς τὸν Κάρνεζι ἕτερος Ἀμερικανὸς δισεκατομμυριοῦχος, περὶ τοῦ ὁποίου τινὰ παραθέτομεν κατωτέρω. Ἐνῷ λοιπὸν ὁλόκληρος ὁ ἐμπορικὸς καὶ ὁ ϐιομηχανικὸς

Ἕνα χελιδόνι δὲν κάμνει ἄνοιξιν.

κόσμος ἀνέμενε μετ' ἀγωνίας τὴν πάλην τοῦ Κάρνεζι πρὸς ἄλλον κολοσσόν, ἐπιμένοντα ὅπως καταλάβῃ τὴν θέσιν αὐτοῦ, ἀπεσύρθη τοῦ ἐμπορίου μετὰ τοῦ δισεκατομμυρίου του, διὰ νὰ ἀφιερωθῇ καθ' ὁλοκληρίαν εἰς φιλανθρωπικὰ ἔργα. Ἦτο τύπος ἐπιχειρηματίου πολὺ περίεργος. Κατέστρεφε μετὰ μειδιάματος εἰς τὰ χείλη τὰς παρενοχλούσας αὐτὸν μικρὰς ἑταιρίας, καὶ τὴν ἰδίαν ἡμέραν ὡμίλει ἐν δημοσίᾳ αἰθούσῃ μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τοὺς ἐργάτας. Ὁ πρώην διανομεύς, γενόμενος δισεκατομμυριοῦχος, ἐτήρησε τὴν σιδηρᾶν αὐτοῦ ὑγείαν. Ἔχει δύο θυγατέρας, τὰς ὁποίας ἐπροίκισεν ἡγεμονικῶς.

Ροκφελὲρ ὁ βασιλεὺς τοῦ Πετρελαίου. Εἰς τὸ αὐτὸ κράτος δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ συνυπάρχωσι δύο βασιλεῖς τοῦ πλούτου, τούτου δ' ἕνεκεν ὁ Ροκφελέρ, ὅπως μείνῃ μόνος, ἐκήρυξε πόλεμον κατὰ τοῦ Κάρνεζι, ὅπως καταστρέψῃ αὐτόν. Ἀλλ' οὗτος ἐποίησε συνετὴν ὑποχώρησιν, δὲν ἐδέχθη τὸ ῥιφθὲν πρὸς αὐτὸν χειρόκτιον καὶ ἀπεσύρθη τοῦ ἐμπορίου. Ὁ Ροκφελέρ, τὸν ὁποῖον πέρυσιν ἐθεώρουν ὡς κάτοχον περιουσίας μόνον **750** ἑκατομμυρίων φράγκων, εἶνε πράγματι κάτοχος διπλασίας. Ἔχει **1.500.000.000** φράγκα, καὶ ἐξυπνᾷ ἀνὰ πᾶσαν πρωῒαν πλουσιώτερος κατὰ **220.000** δολάρια (φράγκα 1,155,000). Μόνη ἡ ἑταιρία τοῦ πετρελαίου ἀποφέρει κατ' ἔτος εἰς αὐτὸν κέρδη 80 ἑκατομμυρίων. Καὶ ὅμως ὁ τοῦ Πετρελαίου οὗτος βασιλεὺς ὑποφέρει ἀπὸ τὸν στόμαχον, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου τρώγει μόνον βραστὰ ὠὰ καὶ γάλα.

Βασίλισσα Βικτωρία. Δὲν εἶνε ἀσήμαντος καὶ ἡ περιουσία τὴν ὁποίαν ἀφῆκεν ἡ ἀποθανοῦσα βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας Βικτωρία, ὑπολογιζομένη εἰς **500,000,000** φράγκων. Αὕτη ἐκτὸς τῆς ἐτησίας αὐτῆς ἐπιχορηγήσεως (11,700,000 φράγκων) ἐλάμβανε περιπλέον ὑπὸ τὴν ἰδιότητα αὐτῆς ὡς χήρας τοῦ πρίγκηπος Ἀλβέρτου τὴν ὑπὸ τοῦ ἀγγλικοῦ κοινοβουλίου ὁρισθεῖσαν δι' αὐτὸν ἐτησίαν ἐπιχορήγησιν ἐκ **30.000** ἀγγλικῶν λιρῶν. Αἱ ἐτήσιοι αὐτῆς οἰκονομίαι ἐκ τῶν προσόδων αὐτῆς ὑπερέβαινον τὰ 4,000,000, ταῦτα δέ, ἀποταμιευόμενα ἐπὶ 64 ἔτη ἀπετελοῦσι τὸ ποσὸν **260.000.000** φρ. Ἀλλὰ πλὴν τούτων ἡ βασίλισσα ἐλάμβανε συνεχῶς γενναῖα κληροδοτήματα ἐκ τῶν πιστῶν αὐτῆς ὑπηκόων, τὰ ὁποῖα μέχρι τοῦ θανάτου αὐτῆς ἀπετέλεσαν τὸ στρογγύλον ποσὸν **50.000.000** φράγκων. Ἐπειδὴ δὲ τὸ Κοινοβούλιον ἐφρόντιζε νὰ ὁρίζῃ πάντοτε ὑπὲρ τῶν τέκνων καὶ τῶν ἐγγόνων αὐτῆς γενναῖα χορηγήματα, ἡ ἰδιωτικὴ τῆς βασιλίσσης περιουσία ὄχι μόνον ἔμενεν ἀνέπαφος ἀλλὰ καὶ ηὐξανε σὺν τῷ χρόνῳ. Ἂν εἰς ταῦτα προστεθῶσιν ἡ κολοσσιαία ἀξία τοῦ εἰς κοσμήματα καὶ σκεύη κατειργασμένου χρυσοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ ἀξία ὑπολογίζεται εἰς 30,000,000, ἡ ἀνεκτίμητος ἀξία τῶν πολυτίμων λίθων, ἡ ἀξία τῶν εἰκόνων καὶ ἑτέρων βαρυτίμων ἀντικειμένων, βεβαίως δὲν εἶνε ὑπερβολικὸς ὁ εἰς 500,000,000 ὑπολογισμὸς τῆς περιουσίας, τὴν ὁποίαν ἀφῆκεν ἡ βασίλισσα Βικτωρία.

ΟΙ ΕΛΕΦΑΝΤΟΔΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

Ἡ Ἀφρικὴ χορηγεῖ κατ' ἔτος εἰς τὴν βιομηχανίαν τῆς Εὐρώπης **800.000** χιλιόγραμμα ἐλεφαντόδοντος ἤτοι·

Ἡ Ζανζιβάρη.....	200.000
Ἡ Μοζαμβική.....	100.000
Ἡ Γαβών, Καμερούν καὶ Λάγος.....	75.000
Ἡ χώρα τοῦ Νείγηρος	75.000
Ἡ Λοάντα καὶ Βεγκουέλα.....	100.000
Τὸ Κὰπ.....	50.000
Ἡ Αἴγυπτος.....	150.000
Αἱ ἀκταὶ τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης...	50.000

Ἡ ὁλικὴ ἀξία τοῦ ἐλεφαντόδοντος ἀνέρχεται εἰς **20.00.0000** φράγκων. Τὸ βάρος ἑκάστου ἐλεφαντόδοντος εἶνε περίπου 20 χιλιόγραμμα, ὥστε ὅπως παραχθῇ τὸ ποσὸν τῶν 800,000 χιλιογράμμων, ὑποτίθεται ὅτι φονεύονται κατ' ἔτος 40,000 ἐλέφαντες. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ἀπὸ τῆς Ἀφρικῆς ὁλοσχερὴς ἐξαφάνισις τοῦ παχυδέρμου τούτου εἶνε ζήτημα ὀλίγων ἐτῶν.

Ὁ καλλίτερος ἐλεφαντόδους εἶνε ὁ τῆς Ζανζιβάρης. Οἱ ὀδόντες τῆς προελεύσεως ταύτης ἔχουσι βάρος 35—40 χιλιογράμμων, τινὲς δὲ τούτων φθάνουσι καὶ μέχρι τῶν **80**. Τὸ μῆκος τῶν ὀδόντων εἶνε 1 μέτρου καὶ 25 ἑκατοστῶν, ὀλίγιστοι δὲ ἐξαιρετικῶς ἔχουσι μῆκος 2 μέτρων καὶ ἡμίσεως, ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι καθίστανται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον σπανιώτεροι.

ΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΤΗΣ ΥΦΗΛΙΟΥ

Καθ' ἅπασαν τὴν γῆν ἐκδίδονται 50,000 ἐφημερίδες περίπου ἤτοι·

Εἰς τὰς Ἡνωμ. Πολιτ.	20.169	Εἰς τὴν Γερμανίαν ..	6.000
» τὴν Ἀγγλίαν....	8.000	» » Ἰαπωνίαν ...	2.000
» » Γαλλίαν	6.300	» » Ἰταλίαν	1.500
		» » Αὐστρίαν	1.200
		» » Ἀσίαν	1.000
		» » Ἰσπανίαν....	850

Εἰς τὴν Ῥωσσίαν	800
» » Αὐστραλίαν..	450
» » Ἑλβετίαν ...	450
» » Ὁλλανδίαν..	300
» » Βέλγιον	300
» » Λοιπὰ Κράτη.	1.000
Μεταξὺ τῶν τελευταίων	1000

συγκαταριθμοῦνται αἱ ἐκδιδόμεναι ἐν Τουρκίᾳ, Ἑλλάδι καὶ εἰς τὰ λοιπὰ Κράτη τοῦ Αἵμου.

Ἐκ τῶν ἐφημερίδων τούτων πλειότεραι τοῦ ἡμίσεως συντάσσονται εἰς γλῶσσαν ἀγγλικήν.

ΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΕΝ ΚΙΝΑΙ

Μολονότι ἡ τυπογραφία ἐφευρέθη ἐν Κίνᾳ εἰς ἐποχὴν κατὰ πολὺ προγενεστέραν ἢ ἐν Εὐρώπῃ, αἱ ἐφημερίδες εἰς τὸ Οὐράνιον Κράτος οὐδημίαν ἐποίησαν πρόοδον. Σήμερον μόλις ἐκδίδονται καθ' ἅπασαν τὴν Κίναν ἑκτὸς τῆς ἐπισήμου ***Κίν-Μπάο***, δημοσιευομένης ἀπὸ 200 ἐτῶν, ἑπτὰ μόνον ἐφημερίδες, ἐξ ὧν 6 ἡμερήσιαι καὶ 1 ἑβδομαδιαία.

Αἱ κινεζικαὶ ἐφημερίδες γράφονται καθέτως, ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, ἕνεκα δὲ τούτου εἶνε μακραὶ καὶ στεναί. Ἡ ἐκτύπωσις ὅμως αὐτῶν παρέχει μεγάλας δυσκολίας, διότι ἡ κινεζικὴ γλῶσσα δὲν σύγκειται ἐκ γραμμάτων, ἀλλ' ἐκ 2,000 συλλαβῶν, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἔχωσιν ὅλας. Συμβαίνει συνήθως νὰ μὴ ὑπάρχῃ μία συλλαβή, καὶ τότε ὁ τυπογράφος χαράσσει αὐτὴν ἐκ τοῦ προχείρου ἐπὶ μολύβδου. Αἱ ἐφημερίδες ἐν Κίνᾳ ἐκδίδονται τὴν πρωΐαν, ἐὰν δὲ ἕνεκα σπουδαίων τηλεγραφημάτων παραστῇ ἀνάγκη, ἐκδίδουσι μετὰ μεσημβρίαν παράρτημα. Ἡ ἐπίσημος ἐφημερὶς ἐκτυποῦται πάντοτε διὰ ξυλίνων στοιχείων, κατὰ τὸ ἀρχέγονον σύστημα.

ΣΠΑΤΑΛΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΝ

Ὁ γαμβρὸς τοῦ μεγαπλούτου Ἀμερικανοῦ Γκοὺλδ κόμης δὲ Καστελὰν ἀλλάσσει κατ' ἔτος 2—3,000 ζεύγη χειροκτίων.

Ὁ υἱὸς τοῦ κόμητος Ῥόκφελερ ἔχει τὴν μανίαν τῶν γελεκίων. Φημίζεται διὰ τὴν κομψότητα αὐτῶν, ἀλλάσσει τρία τουλάχιστον καθ' ἑβδομάδα καὶ ἔχει πρὸς κατασκευὴν αὐτῶν ἰδιαίτερον ῥάπτην. Τὸν ῥάπτην τοῦτον κρατεῖ οἱονεὶ φυλακισμένον εἰς μίαν ἐπαυλίν του, καὶ τὸν πληρώνει δι' ἕκαστον γελέκιον 60 δολλάρια.

Ὁ σὶρ Ἰάκωβος Χορεὺ φημίζεται διὰ τὴν κομψότητα τῶν ὑποδημάτων του. Ἔχει πόδα κομψότατον, καὶ ἰδιαίτερον ὑποδηματοποιόν, κατασκευάζοντα μόνον τὰ ἰδικά του ὑποδήματα.

Ἄκουε πρῶτος καὶ ὠμίλει τελευταῖος.

ΩΡΑΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΠΟΛΕΩΝ

ΟΤΑΝ Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ ΕΧΗ ΜΕΣΗΜΒΡΙΑΝ

Πόλεις	ὥρ.	λεπτ.		*Πόλεις*	ὥρ.	λεπτ.	
Ἁγία Ἑλένη.....	9	41	π. μ.	Λίβερπουλ.....	9	51	» »
Ἀδριανούπολις ...	11	50	» »	Λισσαβὼν	9	27	» »
Ἀθῆναι	11	39	» »	Λονδῖνον	10	3	» »
Ἀλγέριον	10	16	π. μ.	Λυὼν	10	23	» »
Ἀλεξάνδρεια	0	3	μ. μ.	Μαδρὶτη	9	49	» »
Ἀμβέρσα	10	21	π. μ.	Μανγχέστερ	9	55	» »
Ἀμβούργον.....	10	44	» »	Μασσαλία	10	25	» »
Ἀμστερδὰμη.....	10	23	» »	Μεδιολάνα	10	40	» »
Βασιγκτὼν	4	55	» »	Μόσχα	0	34	» »
Βελιγράδιον	11	26	» »	Ναταλὴ	0	6	π. μ.
Βενετία	10	53	» »	Νεάπολις	11	1	» »
Βέρνη.....	10	30	» »	Νέα Υόρκη	5	8	» »
Βερολῖνον.....	10	57	» »	Ὀδησσὸς	0	7	μ. μ.
Βιέννη	11	9	» »	Παρίσιοι	10	13	» »
Βομβαὴ	2	51	μ. μ.	Πάτραι	11	31	» »
Βουδαπέστη	11	20	π. μ.	Πεκῖνον	5	49	μ. μ.
Βουκουρέστιον ...	11	48	» »	Πετρούπολις	0	5	» »
Βραΐλα	11	55	» »	Ῥιὸν Ἰανείρον	7	11	π. μ.
Βρεμὴ	10	39	» »	Ῥόδος	11	57	» »
Βρυξέλλαι.....	10	21	» »	Ῥώμη	10	53	» »
Γαλαξιὸν	11	56	» »	Σάμος	11	52	» »
Γενεύη.....	10	28	» »	Σμύρνη	11	52	» »
Γλασκώβη	9	46	» »	Σοφία.....	11	37	» »
Δρέσδη.....	10	59	» »	Στοκχόλμη	11	16	» »
Εὐελπὶ Ἀκρωτήριον	11	18	» »	Ταϊγάνιον	0	39	μ. μ.
Εὐρίπος	11	38	» »	Τεργέστη	10	59	π. μ.
Ζυρὶχη	10	38	» »	Τόκιον	7	23	μ. μ.
Θεσσαλονίκη	11	35	» »	Τραπεζοῦς	0	43	» »
Ἱεροσόλυμα	0	24	μ. μ.	Φιλιππούπολις....	11	43	π. μ.
Καΐρον	0	9	» »	Φλωρεντία	10	49	» »
Καλκοῦτα	3	47	» »	Χαβαναὴ	4	34	» »
Κέρκυρα	11	23	π. μ.	Χάβρη.....	10	4	» »
Κοπεγχάγη	10	54	π. μ.	Χάγη	10	5	» »
Κρήτη (Χανιὰ) ...	11	40	» »	Χαλὰλ	10	51	» »
Κύπρος (Λάρναξ)..	0	18	μ. μ.	Χίος	11	48	» »
Λειψία	10	53	π. μ.	Χριστιανία	10	47	» »

Τρῶγε διὰ νὰ ζῇς καὶ μὴ ζῇς διὰ νὰ τρώγῃς.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΑΥΤΩΝ ΕΙΣ ΓΡΟΣΙΑ ΚΑΙ ΦΡΑΓΚΑ

Τὸ δεκαδικὸν νομισματικὸν σύστημα τῆς Γαλλίας ἠκολούθησαν κατὰ τὴν ἐκποίησιν τὰ ἑπόμενα κράτη:

Τὸ Βέλγιον, ἡ Ἑλβετία, ἡ Ἑλλάς, ἡ Ἱσπανία, ἡ Ἰταλία, ἡ Βουλγαρία, ἡ Ῥουμανία, ἡ Σερβία, ἡ Κολομβία, ἡ Ἐκουαδόρη, τὸ Περοῦ, ἡ Οὐρουγουάϋ, ἡ Βενεζουέλα, ὁ Τῆνος, καὶ τὸ Κογκό.

Τὸ φράγκον ὀνομάζουσιν οἱ Ἱσπανοὶ πεσέτα, οἱ Ἰταλοὶ λίρα, οἱ Βούλγαροι λέου πλ. λέβα, οἱ Σέρβοι δίναρ, οἱ Βενεζουέλιοι βολιβάρ.

Ἡ Αὐστροουγγαρία ἀπὸ τοῦ 1870. τὸ Μέγα δουκάτον τῆς Φινλανδίας καὶ ἡ Ῥωσία ἀπὸ τοῦ 1886 ἠρξαντο κόπτουσαι χρυσᾶ νομίσματα ἔχοντα βάρος καὶ ἀξίαν τοῦ εἰκοσοφράγκου.

Κατὰ τὴν διατίμησιν τῶν διαφόρων νομισμάτων ἐλήφθη ὡς βάσις ἡ μὲν ἀξία τοῦ ἀργύρου εἰς **200** φράγκα τὸ χιλιόγραμμον, ἡ δὲ τοῦ χρυσοῦ εἰς φρ. **3.100**. Ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς ὑποτιμήσεως τοῦ ἀργύρου ἀνάγκη νὰ λάβῃ τις σήμερον ὡς πραγματικὴν ἀξίαν τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων τὸ ἥμισυ μόνον τῆς ὀνομαστικῆς.

ΚΡΑΤΗ	Μέταλλον	Νομίσματα	Γρ. Χρ.	Φρ.Χρ.
ΑΓΓΛΙΑ	Χρυσός	*Λίρ. Στερλ.* (20 σελίν.)	110.917	25.22
	Ἄργυρ.	*Κορῶνα* (5 σελίνια)	25.522	5.81
	»	*Σελίνιον*	5.104	1.16
ΑΥΣΤΡΟΟΥΓΓΑΡΙΑ	Χρυσός	*Δουκάτον* (Κριμίτσα)	52.116	11.85
	»	*8 Φλωρίνια* (20 φράγκ.)	87.96	20.—
	Ἄργυρ.	*2 Φλωρίνια*	21.726	4.94
	»	*1 Κορῶνα* (100 χέλερ)	4.718	0.93
	»	*1 Φλωρίνιον* ἢ γκούλδεν	10.863	2.47
	»	*Τάλλερ* **Μαρίας Θηρεσ.**	22.87	5.20
ΓΑΛΛΙΑ	Χρυσός	*Ἑκατοντάφραγκον*	439.80	100
	»	*20 φράγκον*	87.96	20
	Ἄργυρ.	*5* »	21.99	5
	»	*Φράγκον*	4.398	0.93
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	Χρυσός	*Διπλῆ Κορῶνα* (20 μάρκ.)	108.587	24.69
	»	*Κορῶνα* (10 μάρκα)	54.293	12.35
	Ἄργυρ.	*5 Μάρκα*	24.453	5.56
	»	*1 Μάρκον* (100 πφένιγγ)	4.890	1.11
ΔΑΝΙΜΑΡΚΙΑ ΣΟΥΗΔ. ΝΟΡΒΗΓΙΑ	Χρυσός	*20 Κρόνερ*	122.176	27.78
	Ἄργυρ.	*2* »	11.742	2.67
	»	*1 Κρόνα*=100 ὄρε	5.871	1.33

Ἡ ἀλεποῦ ἀλλάζει τὸ μαλλί της ἀλλ' ὄχι καὶ τὸ φυσικό της.

ΚΡΑΤΗ	Μέταλλον	Νομίσματα	Γρ. Χρ.	Φρ.
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	Χρυσός	*Δουκάτον*	51.76	11.83
	»	*10 Φλωρίνια*	91.61	20.83
	Ἄργυρ.	*Ῥιξτάλερ*=2 1/2 φλωρίν.	22.87	5.25
	»	*1 φλωρίνιον*=100 σέντ.	9.15	2.10
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	Χρυσός	*Κορῶνα* = 10 μιλρέϊς	246.29	56
	»	1/10 » = 1 »	24.63	5.60
	Ἄργυρ.	*5 Τεστόν*=500 ρέϊς		2.55
ΡΩΣΣΙΑ	Χρυσός	*Πόλι Αὐτ.*=15 ρούβλια	175.92	40
	»	1/2 » » = 7 1/2 »	86.96	20
	Ἄργυρ.	*Ῥούβ. νέον*=100 καπίκια	11.70	2.66
ΤΟΥΡΚΙΑ	Χρυσός	*5 λίραι*=500 γρόσια	500	113.92
	»	*Λίρα* =100 »	100	22.78
	Ἄργυρ.	*Μεδζ.* = 20 »	18 1/2	4.44
	»	*1 γρόσ.*=(40 παράδες)	—	0.22
ΙΑΠΩΝΙΑ	Χρυσός	*20 γιὲν*	454.40	103.33
	»	*1* »	—	5.17
	Ἄργυρ.	*1* » =100 σὲν	—	5.39
ΚΙΝΑ	Ἄργυρ.	*1 Πιάστρον*	23.66	5.38
	»	*Τάελ Χακβὰν*	—	8.26
	»	» *Σαγγάη*	—	7.43
ΠΕΡΣΙΑ	Χρυσός	*2 Τόμαν*	77.67	17.66
	Ἄργυρ.	*5 Κρὰν*	20.23	4.60
	»	*1* »	4.05	0.92
	»	*Μπεναμπὰτ*=1/2 κρὰν	2.02	0.46
	»	*1 Ἀβασὶς*	1.01	0.23
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	Χρυσός	*Λίρα Αἰγυπτιακή*	112.633	25.61
	»	*Εἰκοσάγροσον*	22.526	5.13
	Ἄργυρ.	»	22.781	5.18
	»	*Γρόσιον*	1.14	0.26
ΑΒΥΣΣΙΝΙΑ	Ἄργυρ.	*Ταλαρί*	—	5.20
ΗΝΩΜΕΝΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ	Χρυσός	*Διπλ. ἀετός*=20 δόλαρς	455.853	103.65
	»	*Ἀετός* =10 »	227.926	51.83
	»	*Δόλαρς*	—	5.18
	Ἄργυρ.	*Δόλαρς*=100 σέντς	—	5.34

Πρὶν περιπαίξῃς τὸν χωλόν, πρόσεξε μήπως χωλαίνεις.

ΜΕΤΡΑ ΜΗΚΟΥΣ, ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΟΣ

ΜΕΤΡΑ ΜΗΚΟΥΣ

Μέτρον (Γαλλία) = 100 δάκτυλοι.
Ἀρσὶν (Τουρκία) = 0,67 τοῦ μέτρου ἢ 0,669.
Πῆχυς ἐνδαζὲ (Τουρκία)=0,65 τοῦ μέτρου ἢ 0,648.
Ἀρσὶν ρωσσ.=0,71 τοῦ μέτρου.
Πῆχυς ἀρχιτεκτονικὸς = 0,75 τοῦ μέτρου.
Ὑάρδα (Ἀγγλία)=0,91 τοῦ μέτρου ἢ 0,913,439.
Ὀργυιὰ = 1 μέτρον καὶ 95.
Χιλιόμετρον =1000 μέτρα
Λεῦγα =4000 »
Μίλιον Γεωγραφ. =7422 »
» Ἀγγλικὸν =1609 »
» Ναυτικὸν =1852 »
Βέρστιον (Ρωσ.) =1067 »

ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ

1. Τετραγωνικὸν μέτρον.
2. Τετραγωνικὸς ἀρχιτεκτονικὸς πῆχυς=$^{9}/_{10}$ τοῦ τετραγ. μέτρ.
3. Νέον στρέμμα=1000 τετραγωνικὰ μέτρα.
4. Παλαιὸν στρέμμα=1270 τετραγωνικὰ μέτρα.
5. Ἄρ.=100 τετραγ. μέτρα.
6. Ἑκτάριον=100 Ἄρ.=10,000 τετραγωνικὰ μέτρα.

ΜΕΤΡΑ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΟΣ

Κυβικὸν μέτρον, κύβος τοῦ ὁποίου ἑκάστη πλευρὰ εἶναι ἴση μὲ 1 μέτρον.
Λίτρα $^{1}/_{100}$ τοῦ κυβικοῦ μέτρου· εἶναι ἴση μὲ $^{1}/_{10}$ τοῦ μέτρου.
Τόνος = 1000 χιλιόγρ. = 781 ὀκάδες καὶ 25 ἑκατοστά.
Χιλιόγραμμον =312.5 δράμια
Ὀκᾶ =1280 γραμμάρια.
Στατὴρ = 44 ὀκάδες = 56.32 χιλιόγραμμα.
Τσεκίον=250 χιλιόγραμμα.
Πούτιον (Ρωσσία)=12.77 ὀκ.
Ἐνετικὴ λίτρα (διὰ τὴν σταφίδα) =447 γραμμάρια ἢ 119 δράμια.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Ψυχρολουσία.— Ἡ νέα στηρίζεται ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ ἐραστοῦ της καὶ λέγει πρὸς αὐτόν·

— Φίλε μου, θὰ σὲ παρακαλέσω νὰ κάμῃς πρὸς χάριν μου μίαν θυσίαν.

— Λέγε λοιπόν, ἀγάπη μου, ποία εἶνε αὐτὴ ἡ θυσία, τὴν ὁποίαν θὰ μοῦ ζητήσῃς;

— Θὰ μοῦ τὴν ἀρνηθῇς ἀράγε;

— Ποτέ. Σοῦ ὑπόσχομαι ὅτι θὰ κάμω τυφλῶς ὅ,τι μὲ διατάξῃς.

— Τότε, ἄγγελέ μου, ἀφοῦ μὲ ὑπακούεις τυφλῶς, *κλεῖσε τὰ μάτια σου καὶ νυμφεύσου τὴν μητέρα μου...* Εἶνε γρῆγα καὶ νέα ἀκόμη...

— ...!!!

Μικρὰ ἀμέλεια γεννᾷ μεγάλην ζημίαν.

ΓΝΩΣΕΙΣ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΔΕΣΠΟΙΝΑΝ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ

Αἰθὴρ (αἰθέρας). Τὸ φάρμακον τοῦτο καθησυχάζει τὰ νεῦρα, πρέπει δὲ νὰ ἔχῃ ἐξ αὐτοῦ πᾶσα οἰκογένεια ἓν φιαλίδιον ἕως 10 δραμίων καλῶς κεκλεισμένον, διότι εὐκόλως ἐξατμίζεται. Κατὰ τὰς νευρικὰς λειποθυμίας καὶ τοὺς νευρικοὺς παροξυσμοὺς χύνομεν 10-15 σταγόνας εἰς τεμάχιον ζακχάρεως καὶ τὸ προσφέρομεν ἀμέσως εἰς τὸν πάσχοντα, διότι, ὡς εἴπομεν, εὐκόλως ἐξατμίζεται. Πρέπει νὰ προσέχωμεν νὰ μὴ πλησιάζωμεν εἰς φῶς τὸ φιαλίδιον, διότι δυνατὸν νὰ ἀνάψῃ καὶ νὰ προκύψῃ πυρκαϊά. Τὸ εἰς τὸν λαὸν γνωστὸν ***λικορανόδινον*** δὲν εἶνε αἰθὴρ καθαρός, διότι περιέχει ἓν μέρος αἰθέρος καὶ 3 μέρη οἰνοπνεύματος, δίδεται ὅμως εἰς τὰς ἰδίας περιστάσεις εἰς δόσιν 15—20 σταγόνων, ἡ ὁποία ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης δύναται καὶ νὰ ἐπαναληφθῇ.

Ἅλας ἀγγλικὸν (τῆς ἀγγλετέρας). Δυνάμεθα νὰ τὸ μεταχειρισθῶμεν ὡς καθάρσιον ἀβλαβῶς εἰς δλας σχεδὸν τὰς περιστάσεις. Λαμβάνεται ἀπὸ τοὺς μεγάλους εἰς δόσιν 15—20 δραμίων, ἀναλόγως τῆς κράσεως. Διαλύεται εἰς ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον ὕδωρ καὶ πίνεται εἰς μίαν δόσιν, ἢ ἂν εἶνε δύσκολον, εἰς 2 ἢ 3 δόσεις, κάθε 10 λεπτά.

Ἅλας μαγειρικόν. Ἁπλούστατον καθαρτικὸν κλύσμα γίνεται μὲ ἕνα ἕως δύο μεγάλα κοχλιάρια κοινοῦ ἅλατος ἐντὸς 150 δραμίων ὕδατος χλιαροῦ.

Ἀλόη. Τὸ καθαρτικὸν τοῦτο, καλὸν καὶ ἀσφαλές, λαμβάνεται εὐκόλως, ἀλλ' ἐπειδὴ ἔχει τὸ ἐλάττωμα νὰ συγκεντρώνῃ τὴν ἐνέργειάν του εἰς ἓν μόνον μέρος τῶν ἐντέρων, δὲν εἶνε δυνατὸν οὔτε συχνὰ νὰ γίνεται χρῆσις αὐτοῦ, οὔτε εἰς δόσεις ἀρκετάς. Εἰς μερικὰς ἀσθενείας τῶν γυναικῶν δὲν πρέπει νὰ λαμβάνεται ἄνευ συμβουλῆς τοῦ ἰατροῦ. Κατὰ τῆς δυσκοιλιότητος ἡ συνήθης δόσις εἶνε 5—10 κόκκοι διὰ τοὺς μεγάλους, εἰς μερικὰ ὅμως πρόσωπα χρειάζονται 15 καὶ 20 κόκκοι διὰ νὰ ἐπέλθῃ ἐνέργεια. Καλλίτερον νὰ λαμβάνεται εἰς χάπια.

Ἀλταία. Χρησιμώτατον μα-

Ὁ χειρότερος κωφὸς εἶνε ὁ μὴ θέλων νὰ ἀκούσῃ.

λακτικὸν φάρμακον. Τὰ ἄνθη καὶ ἡ ῥίζα τῆς ἀλταίας χρησιμεύουν διὰ ζεστὰ μαλακτικὰ καὶ καταπραϋντικὰ τοῦ βηχός, διὰ γαργάρας μαλακτικάς, εἰς τοὺς πονολαίμους καὶ τὴν φλόγωσιν τοῦ στόματος, διὰ κλύσματα κλπ. Ἡ γαργάρα γίνεται ὡς ἑξῆς· ἡμίσειαν φοῦχταν ῥίζης ἀλταίας ἀφίνομεν νὰ βράσῃ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας εἰς ἡμισείας φιάλης ὕδωρ, σουρόνομεν καὶ προσθέτομεν 2 κοχλιάρια μέλιτος. Διὰ κλύσμα βράζομεν ὁμοίως 10 δράμια ῥίζης ἀλταίας εἰς 150 δράμια ὕδατος.

Ἀμμωνία. Τὸ φάρμακον τοῦτο εἶνε ἐπικίνδυνον, ἂν δὲ τύχῃ ἀνάγκη νὰ τὸ μεταχειρισθῶμεν εἰς τοὺς λειποθυμισμένους καὶ ἀσφυκτικοὺς πρὸς εἰσπνοὴν (διὰ νὰ τὸ μυρίσουν), χρειάζεται μεγάλη προσοχή, μόλις δὲ στιγμάς τινας πρέπει νὰ τὸ προσφέρωμεν πρὸς εἰσπνοὴν εἰς τὴν ῥῖνα τοῦ πάσχοντος. Ἂν δὲ κατὰ λάθος πίῃ τις ἀμμωνίαν, διατρέχει κίνδυνον δηλητηριάσεως. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τοῦ δίδομεν ἀμέσως νὰ πίῃ, χωρὶς οὐδὲ στιγμὴν νὰ χάσωμεν, ὕδωρ μὲ ὄξος (3 κοχλιάρια ξύδι εἰς 300 δράμια ὕδωρ), ἂν δὲ δὲν ἔχομεν πρόχειρον ὄξος, τοῦ δίδομεν νὰ πίῃ ἀρβονον χλιαρὸν ὕδωρ, μὲ τὸ ὁποῖον ἀμέσως τὸν κάμνομεν νὰ ἐμέσῃ. Μετὰ τὸν ἐμετὸν τῷ δίδομεν γάλα ἢ ποτὸν ἀπὸ λιναρόσπορον βρασμένον.

Ἀντιπυρίνη. Εἶνε ὠφέλιμος κατὰ τῶν πυρετῶν καὶ ἰδίως τῶν νευραλγιῶν, ἀνάγκη ὅμως μόνον ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ νὰ χορηγῆται εἰς μερικὰς περιστάσεις, τὰς ὁποίας αὐτὸς μόνον δύναται νὰ γνωρίζῃ. Ἡ χρῆσις αὐτῆς δύναται νὰ ἐπιφέρῃ κίνδυνον τῆς ζωῆς.

Ἀραροῦτι. Τὸ μεταχειρίζονται αἱ μητέρες πρὸς τροφὴν τῶν τέκνων των, βράζουσαι αὐτὸ μὲ ὕδωρ, γάλα ἢ ζωμόν, μετὰ ὀλίγης ζακχάρεως, ἀλλὰ δὲν εἶνε θρεπτικὸν δσω νομίζουν αἱ μητέρες. Ἡ κατάχρησις μάλιστα δύναται νὰ βλάψῃ τὸν στόμαχον καὶ τὰ ἔντερα.

Ἀσθμία. (Ἴδε Ἐγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ 1901. Σελὶς 13).

Ἀϋπνία. (Ἴδε Ἐγκ. Ἡμ. 1901. Σελὶς 30).

Λοέψημα. (Ντεκότον). Οὕτω λέγεται τὸ ὑγρόν, τὸ ὁποῖον παρασκευάζομεν διὰ τῆς βράσεως ἑνὸς φαρμάκου μετὰ ὕδατος. Γίνεται ἂν ἀφίσωμεν τὸ φάρμακον νὰ βράσῃ μαζῆ μὲ τὸ ὕδωρ, τοῦ ὁποίου ἡ ποσότης εἰς τὰς συνήθεις περιστάσεις εἶνε 100 δράμια, ἕως οὗ μείνῃ ὀλιγώτερον ἀπὸ τὰ $^2/_3$ τοῦ ὕδατος. Τὰ πρόσφατα φύλλα βράζονται εἰς ὀλιγώτερα (15 περίπου) λεπτά. Αἱ ῥίζαι καὶ οἱ φλοιοὶ ἀπαιτοῦν ἡμίσειαν ὥραν καὶ πλέον. Αἱ πολὺ σκληραὶ οὐσίαι διὰ νὰ βράζουν εὐκολώτερον πρέπει νὰ κόπτωνται εἰς μικρὰ τεμάχια, ἢ

Τὸ στόμα τῶν κολάκων εἶνε ἀνοικτὸς τάφος.

ἂν δὲν ὑπάρχῃ βία νὰ ἀφίνωνται πρὸ τῆς βράσεως νὰ κατεργασθῶσιν ἐπὶ 12 ὥρας ἐντὸς τοῦ ὕδατος. Διὰ τῆς βράσεως παρασκευάζονται, ὡς ἀνωτέρω, ἡ ἀλταία, ἡ ἀγριάδα, τὰ σῦκα, τὰ ζιζύφια, τὰ δαμάσκηνα, τὰ γεώμηλα, ἡ κριθή, ἡ κίνα κτλ.

Ἀψιθιά (Ἀψέντιον). Ὠφελεῖ ὡς τονωτικὸν τοῦ στομάχου, εἰς τὴν χρονίαν διάρροιαν, τὴν ἀναιμίαν, τὴν χλώρωσιν καὶ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς θεραπείας τῶν διαλειπόντων πυρετῶν (θέρμης). Εἶνε ὠφέλιμον ἀκόμη καὶ κατὰ τῶν ἑλμίνθων (σκουληκίων) τὰ ὁποῖα φονεύει. Παρασκευάζεται δὲ ὡς ἔγχυμα εἰς δόσιν 3—4 δραμίων χόρτου, τὸ ὁποῖον ἀφίνομεν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν εἰς 50 δράμια ὕδατος βραστοῦ, ὅταν θέλωμεν νὰ τὸ δώσωμεν ὡς διεγερτικόν, ὡς ἀφέψημα δὲ εἰς τοὺς πυρετούς. Ἐξωτερικῶς δὲ μεταχειρίζονται τὴν ἀψηθιὰν εἰς καταπλάσματα, τὰ ὁποῖα παρασκευάζονται ἀφοῦ βραχῇ τὸ χόρτον ἐντὸς βραστοῦ οἴνου καὶ ζυμωθῇ ἀκολούθως μὲ ψίχαν ἄρτου, καὶ ἐπιτίθενται εἰς πρηξίματα, στραγγυλίσματα κτλ. Κατὰ δὲ τῶν σκουληκίων ἐφαρμόζεται εἰς κλύσμα.

Βαλεριάνα. Ῥίζα, ἡ ὁποία παρασκευάζεται εἰς ἔγχυμα ἐκ 5 δραμίων εἰς 150 δράμια ὕδατος ζεστοῦ. Εἶνε ὠφέλιμος εἰς τὰς νευριὰς πρὸ πάντων γυναῖκας, τῶν ὁποίων καθησυχάζει τὰ νεῦρα καὶ βελτιώνει ὅλας ἐν γένει τὰς νευρικὰς διαταράξεις. Γίνεται ἐξ αὐτῆς καὶ κλύσμα εἰς ἔγχυμα ἐκ 10 δραμίων ῥίζης εἰς 60 περίπου δράμια ὕδατος βραστοῦ, τὸ ὁποῖον εἶνε ὠφέλιμον εἰς τοὺς πόνους καὶ τὰς νευρικὰς ἐνοχλήσεις.

Βαλανίδια. Ταῦτα παρασκευαζόμενα εἰς εἶδός τι καφέ, εἶνε ὠφέλιμα εἰς τὰ χοιραδικὰ καὶ ῥαχιτικὰ πρὸ πάντων παιδία, καὶ εἰς αὐτοὺς δὲ τοὺς ἡλικιωμένους, τοὺς πάσχοντας ἀπὸ χρονίας διαρροίας, χρονίους πυρετούς, καὶ εἰς ὅλους ἐν γένει τοὺς καχεκτικούς. Παρασκευάζονται δὲ ὡς ἑξῆς. Λαμβάνομεν τινὰ ἐξ αὐτῶν, καὶ ἀφοῦ ἀφαιρέσωμεν τὸν φλοιόν, καβουρδίζομεν καὶ ἀκολούθως ἀλέθομεν, ὡς κάμνομεν διὰ τὸν καφέ. Ἐκ τῆς κόνεως ταύτης, μόνης ἢ ἀναμεμιγμένης μὲ ὀλίγον καφὲ (2 μέρη βαλανιδίων εἰς 1 μέρος καφέ), κατασκευάζομεν μετὰ ζακχάρεως καφέ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον πίνουν οἱ ἄρρωστοι κάθε πρωῒ ἢ καὶ τὸ ἑσπέρας.

Βισμοῦθιον. Κόνις λευκὴ ὠχρελαιωτάτη εἰς τὰς δ. αρροίας. Ὅσον ὅμως ἀθῶον εἶνε τὸ φάρμακον τοῦτο ὅταν εἶνε καθαρόν, τόσον ἐπικίνδυνον καὶ δηλητηριῶδες εἶνε ἐνίοτε, ὅταν εἶνε χημικῶς ἀκάθαρτον ἢ ἀναμεμιγμένον μὲ ἄλλας οὐσίας. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προμηθεύηται ἀπὸ καλὸν φαρμακεῖον, πάντοτε δὲ μὲ συνταγὴν ἰατροῦ προκειμένου περὶ μικρῶν παιδίων.

Καλλίτερον σκύλος ζῶν παρὰ λέων νεκρός.

Βόραξ (βόρακας). Δὲν εἶνε μόνον χρήσιμος εἰς τὰς σιδηροτρίας ἀλλ' εἶνε καὶ χρήσιμον φάρμακον. Εἰς τὸν πονόλαιμον κάμνομεν ἀξιόλογον γαργάραν ἂν διαλύσωμεν 1—2 δράμια βόρακος εἰς 80 περίπου δράμια καθαροῦ ὕδατος ἢ κριθαρονέρου, εἰς τὸ ὁποῖον προσθέτομεν ὀλίγον μέλι. Τὰς ἄφθας, αἱ ὁποῖαι συχνὰ ἀναφαίνονται εἰς τὸ στόμα τῶν μικρῶν παιδίων, ἀλείφομεν μὲ ῥοδομέλι (5 δράμια) ἐντὸς τοῦ ὁποίου διαλύομεν 1 δράμιον βόρακος. Ἡ ἀναμιγνύομεν βόρακα μὲ ὀλίγην ζάκχαριν κοπανισμένην καὶ ἐπιπάσσομεν τὴν θηλὴν (ῥῶγαν) τοῦ μαστοῦ τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ θηλάσῃ τὸ βρέφος, ὅταν ἔχῃ ἄφθας εἰς τὸ στόμα.

Βρωμιοῦχον κάλι. (μπρομοῦρο). Εἶνε χρήσιμον εἰς πολλὰς ἀσθενείας, καὶ πρὸ πάντων εἰς τὸν ὑστερισμὸν καὶ τὴν ἐπιληψίαν. Πολλαὶ γυναῖκες τὸ λαμβάνουν ἀπ' εὐθείας χωρὶς νὰ ἀποταθοῦν εἰς τὸν ἰατρόν, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον ἔχει πολλὰ τὰ ἄτοπα. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι τὸ βρωμιοῦχον κάλι πολλάκις εἶνε νοθευμένον καὶ ἡ χρῆσίς του δύναται νὰ βλάψῃ, ἀλλὰ καὶ καθαρὸν ἂν εἶνε, ὑπάρχουν περιστάσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ χρῆσίς του ἀπαγορεύεται.

Γεώμηλα (πατάται). Τροφὴ ὑπερέχουσα ὅλας τὰς ἄλλας ὡς πρὸς τὴν ποσότητα τοῦ ἐμπεριεχομένου ἀμύλου, ἐπομένως συνδυαζομένη μετ' ἄλλων ἀζωτούχων οὐσιῶν (κρέατος κτλ.) εἰς μέγαν βαθμὸν θρεπτική. Ἀπαγορεύονται ὅμως πρὸς τροφὴν τὰ γεώμηλα ὅσα ἐξήχθησαν πρὶν τελείως ὡριμάσουν, διότι αὐτὰ παράγουν ἐνέργειαν δηλητηριώδη. Τὰ γεώμηλα διὰ τῆς ξύστρας γίνονται εἴδος πολτοῦ, τὸν ὁποῖον μεταχειρίζονται ὡς οὐσίαν δροσιστικὴν εἰς ἐπιθέματα ἐπὶ καψιμάτων καὶ φλογώσεων τοῦ δέρματος.

Γλυκάνισον. Παρασκευάζεται ὡς ἔγχυμα ἐξ 1—2 δραμίων γλυκανίσου (1—2 κοχλιάρια τοῦ καφὲ) τὸ ὁποῖον ἀφίνομεν ἐπὶ 15 λεπτὰ ἐντὸς ὕδατος ζεστοῦ καὶ πίνεται εἰς μίαν δόσιν. Ὠφελεῖ εἰς τοὺς πόνους τοῦ στομάχου καὶ τοὺς κοιλοπόνους μετ' ἀερίων καὶ βορβορυγμῶν τῶν ἐντέρων, τῶν προερχομένων ἀπὸ κρύωμα.

Γλυκερίνη. Ἡ καλὴ πρέπει νὰ εἶνε διαφανής, μόλις ξανθίζουσα καὶ χωρὶς καμμίαν ὀσμήν. Ἐπειδὴ μαλακύνει καὶ καθιστᾷ στιλπνὸν τὸ δέρμα, εἶνε ἄριστον κοσμητικὸν τῶν κυρίων καὶ δεσποινίδων, ἂς προσέχωσιν ὅμως νὰ μεταχειρίζωνται καλὴν γλυκερίνην, διότι ἄλλως εἶνε φόβος μήπως ἐρεθισθῇ μᾶλλον τὸ δέρμα. Εἶνε χρήσιμος τοπικῶς ἐφαρμοζομένη εἰς πολλὰς ἀσθενείας τοῦ δέρματος, εἰς σκασίματα τῆς ῥινός, εἰς τὸ συνάχι κτλ.

Γλυκόῤῥιζα. Χρησιμοποιεῖται ὡς ἐξῆς. Λαμβάνομεν 15 δράμια γλυκορρίζης κοπανισμένης, τὴν ἀφίνομεν νὰ βράσῃ εἰς 300 δράμια ὕδατος, σουρώνομεν τὸ ὑγρὸν καὶ τὸ δίδομεν ὡς μαλακτικὸν καὶ διευκολύνον τὰ φλέγματα εἰς ἀσθενεῖς, ἔχοντας συνάχι ἢ πονόλαιμον, ἢ ἐλαφρὰν βρογχῖτιν ἀπὸ κρυολόγημα.

Δαμάσκηνα. Καρπὸς δροσιστικὸς καὶ καθαρτικός. Εἰς τοὺς φυσικὰ δυσκοιλίους ἢ τοὺς ἀναρρωνύοντας καὶ ἐνοχλουμένους ἀπὸ δυσκοιλιότητα τὰ ξηρὰ δαμάσκηνα ἀποτελοῦν εὐχάριστον ἐλαφρὸν καθάρσιον, τὸ ὁποῖον παρασκευάζομεν ὡς ἐξῆς· Ἀφίνομεν νὰ βράσουν 20—40 δράμια (ἀναλόγως τῆς ἡλικίας κτλ.) ξηρῶν δαμασκήνων ἐπὶ μίαν ὥραν εἰς 300 δράμια ὕδατος, σουρώνωμεν, καὶ δίδομεν εἰς τὸν πάσχοντα νὰ πίῃ. Ὁμοίως δύναται νὰ γείνῃ καὶ κλύσμα ἐλαφρῶς καθαρτικὸν τῇ προσθήκῃ ἑνὸς μεγάλου κοχλιαρίου μέλιτος. Κομπόστα ἀπὸ δαμάσκηνα εἶνε κατάλληλον καθάρσιον διὰ τὰ μικρὰ παιδία.

Ἔγχυμα. Εἶνε ὁ συνηθέστερος τρόπος τῆς κατασκευῆς φαρμάκων διὰ ῥιζῶν, φύλλων, ἀνθέων κλ. Γίνεται δὲ ὡς ἐξῆς· Θέτομεν τὴν οὐσίαν ἐντὸς ἀγγείου καὶ χύνομεν ἄνωθεν ὡρισμένην ποσότητα ὕδατος, ἀναλόγως τοῦ σκοποῦ τὸν ὁποῖον διὰ τοῦ φαρμάκου ἐπιδιώκομεν. Τὸ ἀφίνομεν νὰ βράσῃ ἐπὶ 15-20 λεπτὰ (αἱ σκληραὶ οὐσίαι, ὡς αἱ ῥίζαι κτλ. ἀπαιτοῦσι μίαν ὥραν) καὶ μετὰ ταῦτα σουρόνομεν τὸ ὑγρόν.

Ἔλαιον τῆς μουρούνας (μουρουνόλαδον). Προτιμᾶτε τὸ ἀνοικτοῦ χρώματος καὶ διαυγές. Τοῦτο ὠφελεῖ εἰς πλείστας ἀσθενείας, καὶ εἶνε καταλληλότατον πρὸ πάντων εἰς τὰ παιδία, τὰ ὁποῖα τὸ δέχονται καλλίτερον ἀπὸ τοὺς ἡλικιωμένους. Ἰδιαιτέρως ὠφελεῖ τοὺς χοιραδικούς, τοὺς ῥαχιτικούς, τοὺς φθισικοὺς καὶ τοὺς πάσχοντας ἀπὸ χρόνια ἐξανθήματα τοῦ δέρματος, συνδυαζόμενον, ἐννοεῖται, μὲ κατάλληλον τροφήν, καθαρὸν ἀέρα καὶ λοιπὰ ὑγιεινὰ μέσα. Ἀλλὰ καὶ εἰς πᾶσαν ἐν γένει ἐξάντλησιν τοῦ σώματος, κατὰ συνέπειαν στερήσεων ἢ μακροχρονίων ἀσθενειῶν, τὸ μουρουνόλαδον ἐπιφέρει πολλάκις λαμπρὰ ἀποτελέσματα.

Ὑπάρχουσιν ὅμως περιστάσεις καθ' ἃς τοῦτο δὲν εἶνε ἀνεκτὸν εἰς τὸν στόμαχον, πρὸ πάντων εἰς τοὺς ἡλικιωμένους. Προτιμότερον εἶνε τότε νὰ τὸ ἐγκαταλείπωμεν, παρὸν νὰ ζητῶμεν εἰς τὰ φαρμακεῖα τὰ κεκαθαρμένα ἔλαια τῆς μουρούνας (ἄνευ ὀσμῆς καὶ γεύσεως κακῆς) ἢ φούσκας (καψοῦλες) ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐμπεριέχεται τὸ φάρμακον, διότι τὰ τοιαῦτα ἀποβάλλουν πλεῖστα τῶν συστατικῶν των καὶ δὲν ἐκπληροῦν τὸν

σκοπόν, δι' ὃν εἶνε προωρισμένα. Πρέπει ν' ἀπέχουν ἀπὸ τὴν χρῆσιν τοῦ ἐλαίου τῆς μουρούνας οἱ παχύσαρκοι, καίτοι ἀναιμικοί, τοὺς ὁποίους ὠφελεῖ μᾶλλον ὁ σίδηρος καὶ τὰ πικρά, οἱ ἔχοντες πυρετόν, οἱ ἔχοντες πολὺ ἀδύνατον τὴν χώνευσιν καὶ τὸν στόμαχον, οἱ πάσχοντες ἀπὸ διάρροιαν, οἱ ἔχοντες τάσιν πρὸς αἱμοπτυσίαν, οἱ αἱμορροδιακοί, οἱ ἔχοντες συνεχεῖς αἱμορραγίας κτλ. Πρέπει δὲ εἰς ὅλους ἐν γένει νὰ διακόπτεται ἡ χρῆσίς του κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς μεγάλης ζέστης τοῦ θέρους.

Ἡ δόσις τοῦ μουρουνολάδου εἶνε διὰ μὲν τὰ μικρὰ παιδία 1—3 κοχλιάρια τοῦ γλυκοῦ τὴν ἡμέραν, ἀναλόγως τῆς ἡλικίας, διὰ τὰ παιδία ἀπὸ 5—10 ἐτῶν ἓν κοχλιάριον τῆς σούπας τὴν ἡμέραν, διὰ δὲ τοὺς ἡλικιωμένους 2—4 κοχλιάρια τῆς σούπας. Λαμβάνεται δὲ πάντοτε τὴν ὥραν τοῦ φαγητοῦ, πρὸ ἢ ἀμέσως μετ' αὐτό. Ὅσοι δυσκολεύονται νὰ λαμβάνωσι τὸ φάρμακον, ἂς δοκιμάζωσι νὰ πίνωσιν αὐτὸ ἐντὸς καφὲ ἢ γάλακτος πολὺ ζεστοῦ, ἢ ἂς λαμβάνωσι προηγουμένως ὀλίγην μένταν, (λικὲρ ἢ καραμέλας) ἢ τὸ καλλίτερον ἂς πλύνωσι τὸ στόμα πρὸ καὶ μετὰ τὴν λῆψιν αὐτοῦ μὲ ἓν κοχλιάριον τοῦ καφὲ κονιάκ, ρουμίου ἢ ρακῆς.

Ζῦθος (μπύρα). Ὠφελεῖ τοὺς ἰσχνούς, τοὺς ἔχοντας ἀδύνατον στόμαχον καὶ δυσκόλως χωνεύοντας. Ὠφελεῖ ἐπίσης τοὺς ἀναιμικούς, τοὺς χοιραδικούς, καὶ τοὺς εὑρισκομένους εἰς ἀνάρρωσιν ἀπὸ μακροχρονίους ἀσθενείας. Διευκολύνει τὰ φλέγματα εἰς τοὺς πάσχοντας ἀπὸ χρονικὸν βῆχα, εἶνε δὲ ὠφέλιμος, ἰδίως ὁ πικρὸς τὴν κατασκευήν, εἰς τοὺς πάσχοντας ἐξ ἀδυπνίας. Εἶνε διουρητικός, ἀπαγορεύεται ὅμως εἰς τοὺς πάσχοντας ἀπὸ τοὺς νεφροὺς. Ἐπίσης ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς εὐτραφεῖς διότι αὐξάνει τὴν πολυσαρκίαν. Ὁ προσφάτως κατεσκευασμένος ἀντὶ ὠφελείας δύναται νὰ βλάψῃ τοὺς πάσχοντας.

Ἡδύοσμος (δυόσμος). Μὲ τὰ φύλλα του παρασκευάζεται ἔγχυμα (ἰδ. ἔγχυμα) εἰς δόσιν 5—10 δραμίων ἐντὸς 50 δραμ. ὕδατος. Πίνεται χλιαρὸν καὶ ὠφελεῖ εἰς τοὺς στομαχοπόνους, κωλικοπόνους ὅταν ὑπάρχουν ἀέρια εἰς τὸν στόμαχον καὶ τὰ ἔντερα, εἰς ἐμετούς, παλμοὺς κτλ. Τὸ ***σπίρτον τῆς μέντας*** δίδεται εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις εἰς δόσιν 20—30 σταγόνων κάθε φορὰν ἐπὶ τεμαχίου ζακχάρεως.

Ἰλιάσις. Ἰδ Ἐγκυκλοπ. Ἡμερολόγ. τοῦ 1901 σελ. 63.

Θαλάσσια λουτρά. Ἰδὲ Ἐγκυκλ. Ἡμερ. 1901 σελ. 54.

Θερμιακή. Τὸ φάρμακον τοῦτο, συγκείμενον ἀπὸ πολλὰς ρίζας εἰς κόνιν κοπανισμένας καὶ ἄλλα φάρμακα, ἐν οἷς καὶ

ὀλίγον ὄπιον, εἶνε γνωστὸν ἀπὸ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους, ἀλλ' ἡ ἐνέργειά του εἶνε μικρά. Ἐν τούτοις ὁ λαὸς τὸ δίδει συχνὰ ὡς ὑπνωτικὸν εἰς τὰ παιδία (εἰς δόσιν 15 κόκκων) καὶ πρὸ πάντων τὸ μεταχειρίζεται ἐξωτερικῶς εἰς ἐντρίβας ὡς ναρκωτικὸν καὶ διαλυτικὸν εἰς διάφορα ἐξογκώματα, τὰ ὁποῖα προξενοῦν πόνον.

Καταπλάσματα. Ταῦτα εἶνε ἀληθῆ τοπικὰ λουτρά, τὰ ὁποῖα ἐπιτιθέμενα ἐπὶ τῶν πληγῶν, τῶν τραυμάτων, τῶν φλογώσεων, κατευνάζουσι τοὺς πόνους καὶ τὴν φαγούραν. Ὑπάρχουσι καταπλάσματα ***μαλακτικά, καταπραϋντικὰ*** καὶ ***διαλυτικά, διεγερτικὰ ἀρωματικὰ*** καὶ ***στυπτικά.***

Μαλακτικά. Συνηθέστερα εἶνε τὰ διὰ λιναροσπόρου γενόμενα ὡς ἑξῆς· Ἐντὸς βαθουλοῦ πινακίου θέτομεν ποσότητα λιναροσπόρου προσφάτως κοπανισμένου, χύνομεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὕδωρ βραστόν, καὶ μὲ τὸ ἄκρον κοχλιαρίου διαλύομεν καλῶς καὶ ἀναταράσσομεν τὸ μῖγμα ὥστε νὰ μὴ μείνουν βωλάρια. Ἅμα τοῦτο ἀρχίσῃ νὰ γίνεται πυκνόν, ἁπλόνομεν ἐπὶ τοῦ πανίου τοιαύτην ποσότητα αὐτοῦ, ὥστε τὸ κατάπλασμα νὰ ἔχῃ πάχος μὲν ἑνὸς δακτύλου, μέγεθος δὲ ὀλίγῳ μεγαλείτερον ἀπὸ τὸ μέρος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου μέλλομεν νὰ τὸ θέσωμεν. Ἀκολούθως σηκώνομεν τὰ ἄκρα τοῦ πανίου καὶ τὰ διπλώνομεν ἐπ' αὐτοῦ, ἄνωθεν δὲ θέτομεν καὶ δεύτερον πανίον. Ἐλλείψει ὅμως κοπανισμένου ἢ μὴ προσφάτου λιναροσπόρου, κάμνομεν μαλακτικὰ καταπλάσματα μὲ ***ψίχαν ψωμίου*** ἢ ***πίτυρα,*** τὰ ὁποῖα βράζομεν μὲ γάλα ἢ ἀφέψημα ἀλταίας ἢ λιναροσπόρου ἕως ὅτου νὰ γίνουν ἓν μῖγμα συμπαγές. Ἐπίσης γίνονται καταπλάσματα ἀπὸ ***κόνιν γεωμήλων*** (πατάτας), ἀπὸ βρασμένον ὀρύζιον, κριθάριον κτλ. Εἰς τὰ ἐξοχικὰ μέρη ἑτοιμάζονται καταπλάσματα ἀπὸ φύλλα μολόχας, σεσκούλων, μαρουλίων κτλ., τὰ ὁποῖα βράζονται ἕως ὅτου λάβουν σύστασιν καταπλασμάτων. Πρὸς ὡρίμανσιν δὲ ἀποστημάτων ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω εἶνε ὠφέλιμα καὶ τὰ κρομμύδια, τὰ ὁποῖα ψήνονται εἰς τὴν στάκτην καὶ ἐπιτίθενται ἐν εἴδει καταπλάσματος.

Καταπλάσματα καταπραϋντικά. Ταῦτα μεταχειριζόμεθα δταν ὑπάρχουν πόνοι εἰς ἓν μέρος τοῦ σώματος, τοὺς ὁποίους θέλομεν νὰ καταπαύσωμεν. Τὸ συχνότερον ἐν χρήσει εἶνε τὸ διὰ τοῦ λαυδάνου. Ἐπὶ συνήθους καταπλάσματος λιναροσπόρου στάζομεν 10—20 σταγόνας λαυδάνου, ἀναλόγως τῆς παραγγελίας τοῦ ἰατροῦ.

Καταπλάσματα διαλυτικά. Τοιαῦτα εἶνε ὅσα μεταχειριζόμεθα διὰ νὰ διαλύσωμεν ἀδένας (βόλια), ἢ ἄλλα ἐξογ-

κώματα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶνε φλογισμένα. Γίνονται συνηθέστερον ἀπὸ κατάπλασμα κοπανισμένου λιναροσπόρου, εἰς τὸ ὁποῖον προσθέτομεν ὀλίγον μολυβδόνερον ἢ σπίρτον τῆς κάμφορας, ἀνακατόνοντες διὰ τοῦ δακτύλου ὥστε ἡ ἀνάμιξις νὰ γίνῃ καλῶς. Ὁμοίως ἑτοιμάζομεν τοιοῦτον κατάπλασμα ἀναμιγνύοντες ἴσα μέρη ἀνθέων κουφοξυλιᾶς (ζαμπούκου) καὶ κοπανισμένου λιναροσπόρου. Τέλος, ἐπειδὴ ὁ σάπων εἶνε διαλυτικός, προσθέτομεν καὶ τοῦτον εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν καταπλασμάτων κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον. Λαμβάνομεν 50 δράμια κοινοῦ λευκοῦ σάπωνος, τὸν ξύνομεν ἢ τὸν κόπτομεν εἰς μικρὰ τεμάχια, καὶ ἀκολούθως ἀναμιγνύομεν 100 δράμια κοπανισμένου λιναροσπόρου. Διαλύομεν ταῦτα εἰς ἀρκετὴν ποσότητα βραστοῦ ὕδατος ὥστε νὰ γίνῃ εἶδος ζύμης, τὴν ὁποίαν ἐπιθέτομεν ἢ ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐξογκώματος ἢ καλλίτερον ἐντὸς παλαιοῦ πανίου. Τὰ διαλυτικὰ καταπλάσματα ἀλλάσσονται δύο ἢ τρεῖς φορὰς τὴν ἡμέραν.

Καταπλάσματα διεγερτικὰ ἀρωματικά. Λαμβάνομεν μίαν φοῦχταν φύλλων ἀρωματικῶν φυτῶν, ὡς δενδρολιβάνου, ἀψηθιᾶς, λεμονέας κτλ. καὶ ἀφοῦ τὰ βράσωμεν ἐντὸς 150 δραμίων ὕδατος, διπλόνομεν ἐντὸς δύο πανίων καὶ ἐπιθέτομεν ἐπὶ ἐξογκωμάτων τὰ ὁποῖα θέλομεν νὰ διαλύσωμεν, ἢ ἐπὶ πληγῶν ἀτόνων καὶ δυσκόλως ἐπουλομένων. Πρὸς ἐπαύξησιν τῆς τοιαύτης ἐνεργείας των βαντίζομεν κατόπιν αὐτὰ μὲ κρασίον ἢ ῥούμιον.

Καταπλάσματα στυπτικά. Ταῦτα ἐπιτίθενται πάντοτε ψυχρά, τὰ μεταχειριζόμεθα δὲ σπανιώτερον ἀπὸ τὰς στυπτικὰς πλύσεις, μὲ τὰς ὁποίας ἔχουν περίπου τὴν ἰδίαν ἐνέργειαν, καὶ ὁσάκις πρόκειται νὰ ἐμποδίσωμεν εἰς μέρος τι τοῦ σώματος τὴν συρροὴν καὶ διαμονὴν αἵματος ἢ ἄλλων ὑγρῶν. Ταῦτα δὲ γίνονται κατὰ διαφόρους τρόπους. Ἢ βράζονται φύλλα βάτου ἢ ῥόδων ὥστε νὰ γίνουν κατάπλασμα, τὸ ὁποῖον ἐπιτίθεται ἀφοῦ κρυώσῃ, ἢ τὸ σύνηθες κατάπλασμα ἀπὸ λιναρόσπορον ἀναμιγνύεται μὲ μολυβδόνερον ἢ ἐπιπάσσεται μὲ κόνιν κίνας, ἢ τανίνην, ἢ στύψιν. Τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν ἔχουν καὶ τὰ ἐπιθέματα ἀπὸ ξύσματα γεωμήλων, τὰ ὁποῖα ὅμως πρέπει συχνὰ νὰ ἀνανεόνωμεν.

Ἐν τέλει διὰ τὰ καταπλάσματα δίδομεν τὴν ἑξῆς συμβουλήν. Διὰ νὰ τὰ διατηρήσωμεν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον ὑγρὰ καὶ εἰς τὴν ἰδίαν θερμοκρασίαν, τὰ σκεπάζομεν ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπίθεσιν μὲ τεμάχιον λεπτοῦ μουσαμᾶ, ἢ ταφετὰ γκομμέ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θέτομεν μίαν φανέλλαν διπλωμένην ἢ στρῶμα

Καλλίτερον νὰ τρώγῃς παρὰ νὰ ὀσφραίνεσαι.

ἐκ βάμβακος, καὶ ἐπιδένομεν ἀκολούθως μὲ μίαν ταινίαν ἢ φασκιάν.

Καφές. (Ἴδε Ἐγκ. Ἡμερ. 1901. Σελὶς 86).

Κηραλοιφή. Εἶνε χρήσιμος πρὸς ἀλλαγὴν πληγῶν, σπειρίων, ξεγδαρμάτων κτλ. δυνάμεθα δὲ νὰ τὴν ἑτοιμάσωμεν καὶ κατ' οἶκον, ἀλλ' εἰς ὀλίγην ποσότητα κάθε φορὰν διότι εὐκόλως χαλνᾷ. Γίνεται δὲ ὡς ἑξῆς· Θέτομεν ἐντὸς πλατυστόμου ἀγγείου καθαροῦ, πηλίνου ἢ ἐκ πορσελάνης, ἓν μέρος κηροῦ, λευκοῦ ἢ κιτρίνου, καὶ τρία μέρη κοινοῦ ἐλαίου, καὶ τὸ θερμαίνομεν διὰ πυρὸς μετριωτάτου ἕως ὅτου ὁ κηρὸς ν' ἀναλυθῇ ἐντελῶς. Ἀναμιγνύομεν τότε καλῶς ἐντὸς γουδίου ἐκ πορσελάνης, θερμανθέντος προηγουμένως διὰ ζεστοῦ ὕδατος, ἕως ὅτου τὸ μίγμα ψυχρανθῇ καὶ λάβῃ ἀνάλογον σύστασιν.

Κίνας κρασί. Ἑτοιμάζεται ὡς ἑξῆς· Λαμβάνομεν κίνας φαιᾶς κοπανισμένης 40 δράμια, οἰνοπνεύματος (σπίρτου τοῦ καμινέτου) ἢ κονιὸκ ἢ ῥουμίου 75 δράμια, καὶ τὰ θέτομεν ἐντὸς φιάλης νὰ ἐμβραχοῦν ἐπὶ 24 ὥρας. Ἂν θέλωμεν προσθέτομεν ἐντὸς τῆς φιάλης καὶ φλοιοὺς νεραντζίων (νεραντζόφλουδα) κουάσσιαν ἢ χαμόμηλα ἀπὸ 5—10 δράμια. Ἀφοῦ παρέλθουν 24 ὧραι χύνομεν ἐντὸς τῆς φιάλης μίαν καὶ ἡμίσειαν ὀκὰν οἴνου λευκοῦ, κλείομεν καλῶς τὴν φιάλην καὶ ἀφίνομεν ὅλα αὐτὰ νὰ κατεργασθοῦν ἐπὶ 8 ἡμέρας, φροντίζοντες καθ' ἑκάστην νὰ ἀνακατόνωμεν τὴν φιάλην. Μετὰ 8 ἡμέρας σουρόνομεν, καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβάνει ὁ πάσχων ἓν φλυτζάνιον τοῦ καφέ, δύο ἢ τρεῖς φορὰς τὴν ἡμέραν, ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης, πάντοτε πρὸ τοῦ φαγητοῦ.

Κουάσσια. (Κάσσια). Εἶνε ξυλάρια προερχόμενα ἐκ τῆς ῥίζης δένδρου τινὸς τῆς Γουϊάνης, ἔχοντα γεῦσιν εἰς ἄκρον πικράν, ἕνεκα δὲ τούτου τὰ μεταχειρίζονται ὡς τονωτικόν. Ἡ κάσσια ὠφελεῖ εἰς τὴν ἀναιμίαν ἐν γένει καὶ ἐξασθένησιν τοῦ σώματος, εἰς τοὺς χοιραδικούς, τοὺς πάσχοντας ἐκ διαλειπόντων πυρετῶν, ἐξ ἀδυναμίας τοῦ στομάχου, ἀνορεξίας καὶ δυσκόλου χωνεύσεως, χρονικῆς διαρροίας κτλ. παρασκευάζεται δὲ ὡς ἑξῆς· Λαμβάνομεν 2—3 δράμια ξύλου κάσσιας πριονισμένου καὶ ἀφίνομεν ἀπὸ τῆς ἑσπέρας μέχρι τῆς πρωΐας ἐντὸς ποτηρίου ψυχροῦ ὕδατος, ἕως ὅτου τὸ ὕδωρ λάβῃ γεῦσιν ἐντελῶς πικράν. Τὸ παρασκευασθὲν ποτὸν πίνεται ἓν τέταρτον τῆς ὥρας πρὸ τοῦ φαγητοῦ τὴν πρωΐαν καὶ ἑσπέραν. Ἡ, πρὸς μεγαλειτέραν εὐκολίαν, λαμβάνεται τὴν ὥραν τοῦ φαγητοῦ μετὰ τοῦ οἴνου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου προσθέτομεν τὴν ἀνάλογον δόσιν τῆς παρασκευασθείσης κάσσιας.

Κριθαρόνερον. Ἡ κριθὴ

Ἡ πεῖρα ὑπερβαίνει τὴν ἐπιστήμην.

εἶνε μαλακτική, δροσιστικὴ καὶ διουρητική. Διὰ νὰ παρασκευάσωμεν τὸ κριθαρόνερον, λαμβάνομεν μίαν φούκταν κριθῆς καὶ τὴν βράζομεν μὲ ἀρκετὴν ποσότητα ὕδατος, ὥστε μετὰ τὴν βράσιν, (ἀφοῦ σκάσῃ ἡ πέτσα) νὰ μείνουν 300 δράμια ὑγροῦ, τὸ ὁποῖον σουρόνομεν, καὶ λαμβάνει ὁ ἀσθενὴς κατὰ φλυζάνιον εἰς τοὺς πυρετούς, τὰς ἀσθενείας τῶν βρόγχων καὶ τῶν πνευμόνων κτλ. Θεωρεῖται ὁμοίως ὠφέλιμον τὸ κριθαρόνερον εἰς τὰ δυνατὰ συνάχια, ἂν ἀνσμίξωμεν αὐτὸ ἐξ ἡμισείας μὲ γάλα καὶ δώσωμεν νὰ πίῃ ὁ πάσχων. Πρέπει δὲ ἡ πρὸς τοιαύτην χρῆσιν κριθὴ νὰ εἶνε ὅσον τὸ δυνατὸν πρόσφατος.

Λαῦδανον. Τὸ δραστήριον τοῦτο φάρμακον πρέπει νὰ χορηγεῖται μὲ μεγάλην προσοχὴν καὶ ἐπιφύλαξιν, πρὸ πάντων ὅταν πρόκειται διὰ χρῆσιν ἐσωτερικήν. Εἰς τὰ μικρᾶς ἡλικίας παιδία ἡ χρῆσις αὐτοῦ πρέπει νὰ εἶνε ὅσον τὸ δυνατὸν περιωρισμένη, εἰς δὲ τὰ βρέφη τὰ ἔχοντα ἡλικίαν κάτω τοῦ ἔτους οὐδέποτε πρέπει νὰ δίδωμεν λαύδανον, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ ἐντολὴ τοῦ ἰατροῦ. Ἐνίοτε ὁ ἰατρὸς συνιστᾷ ἡμίσειαν σταγόνα λαυδάνου δι' ἓν νήπιον, ἡ δὲ μήτηρ του εὑρίσκεται ἐν ἀπορίᾳ πῶς νὰ μετρήσῃ τὴν ἡμίσειαν αὐτὴν σταγόνα. Καὶ ὅμως τὸ πρᾶγμα εἶνε ἁπλούστατον. Χύνει ἐντὸς ποτηρίου ὕδατος μίαν σταγόνα λαυδάνου, καὶ λαμβάνει τὸ ἥμισυ τοῦ ποτηρίου, τὸ ὁποῖον δίδει εἰς τὸ νήπιον νὰ πίῃ, ἢ τὸ μεταχειρίζεται ὡς κλύσμα, κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ ἰατροῦ. Μετὰ τὸ πρῶτον ἔτος δίδομεν 2—4 σταγόνας, αὐξάνομεν δὲ τὴν δόσιν κατὰ μίαν σταγόνα κατὰ πᾶν δεύτερον ἔτος τῆς ἡλικίας.

Εἰς τοὺς ἡλικιωμένους δύναται νὰ δοθῇ μέχρις 20 σταγόνων κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἡμερονυκτίου, διῃρημένον εἰς πολλὰς δόσεις. Π. χ. δίδονται 5 σταγόνες κάθε φοράν, καὶ μετά τινας ὥρας ἡ δόσις ἐπαναλαμβάνεται. Λαμβάνει δὲ ὁ πάσχων τὰς σταγόνας ἢ ἐπὶ τεμαχίου ζακχάρεως, ἢ καὶ ἁπλῶς ἐντὸς ὕδατος μὲ ὀλίγην ζάκχαριν. Ὅταν θέλωμεν νὰ μεταχειρισθῶμεν τὸ λαύδανον ὡς ὑπνωτικὸν ἢ πρὸς καθησύχασιν τῶν πόνων τοῦ στομάχου, λαμβάνομεν αὐτὸ διὰ τοῦ στόματος. Ἤτοι χύνομεν ἐξ αὐτοῦ 8—10 σταγόνας ἐπὶ τεμαχίου ζακχάρεως ἢ 8—10 ἐπὶ ποτηρίου ὕδατος μὲ ὀλίγην ζάκχαριν καὶ τὸ πίνομεν εἰς δύο δόσεις ἐν διαστήματι δέκα λεπτῶν. Ὅταν θέλωμεν νὰ καταπαύσωμεν τοὺς πόνους τῆς κάτω κοιλίας ἢ νὰ σταματήσωμεν τὴν διάρροιαν, χύνομεν ἐντὸς κλύσματος ἐξ ὕδατος εἰς ὀλίγην ποσότητα 8—10 σταγόνας λαυδάνου. Τὸ τοιοῦτον κλύσμα δυνάμεθα, ἐν ἀνάγκῃ, νὰ ἐπαναλάβωμεν δέο

Ὁ πληρώνων τὰ χρέη του πλουτίζει.

φορὰς κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἡμερονυκτίου, ἀφίνοντες ὅμως νὰ παρέρχωνται ἀρκεταὶ ὧραι ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἄλλο. Ἀντὶ δὲ ἁπλοῦ ὕδατος δυνάμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν βρασμένην ἀλταΐαν, μολόχαν, κόλλαν κτλ.

Ἐξωτερικὴ χρῆσις. Ἐξωτερικῶς μεταχειριζόμεθα τὸ λαύδανον εἰς τὰ καταπλάσματα, ὁσάκις θέλομεν νὰ περιορίσωμεν ἢ νὰ καταπαύσωμεν τοὺς πόνους τῆς κοιλίας. Πρὸς τοῦτο ἅμα ἑτοιμάσωμεν τὸ κατάπλασμα (συνήθως ἀπὸ λιναρόσπορον), ποτίζομεν αὐτὸ διὰ σταγόνων λαυδάνου, ἡ ποσότης τῶν ὁποίων εἶνε ἀνάλογος πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ καταπλάσματος. Κατὰ τὴν τοιαύτην ἐφαρμογὴν πρῶτον πρέπει νὰ σαπωνίζεται προηγουμένως τὸ μέρος ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ ἁπλωθῇ τὸ κατάπλασμα, ὥστε ἡ ἀπορρόφησις τοῦ λαυδάνου γίνῃ εὐκολώτερον, καὶ δεύτερον νὰ μὴ σταλάζηται τὸ λαύδανον ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ καταπλάσματος, ἀλλὰ νὰ μετρῶνται αἱ σταγόνες ἐντὸς κοχλιαρίου καὶ νὰ προστίθεται ἀκολούθως τριπλάσιον ἢ τετραπλάσιον ποσὸν ὕδατος. Μετὰ ταῦτα τὸ μῖγμα τοῦτο χύνεται ἐπὶ τοῦ καταπλάσματος, καὶ διὰ τοῦ ἄκρου τοῦ δακτύλου ἐξαπλοῦται ἐπ' αὐτοῦ. Οὕτω εἴμεθα βέβαιοι ὅτι τὸ φάρμακον διανέμεται καλῶς ἐφ' ὅλης τῆς ἐκτάσεως τοῦ καταπλάσματος. Τὸ ποσὸν δὲ τῶν σταγόνων εἶνε ἀνάλογον πρὸς τὸ μέγεθος αὐτοῦ. Οὕτω λ.χ. διὰ κατάπλασμα ἔχον ἔκτασιν ὅση εἶνε ἡ ἐπιφάνεια τῆς χειρός, σταλάζομεν 10 σταγόνας, δυνάμεθα δὲ νὰ φθάσωμεν μέχρι τῶν 30 εἰς τὰ καταπλάσματα τὰ καλύπτοντα ὅλην τὴν κοιλίαν. Διὰ τὰ παιδία ἀρκοῦσι συνήθως 5-10 σταγόνες.

Λιναρόσπορος. Εἶνε φάρμακον μαλακτικὸν καὶ καταπραϋντικόν. Ὡς **ἔγχυμα** (2 δρ. ἐντὸς 300 δραμίων βραστοῦ ὕδατος) ὠφελεῖ εἰς τὰς φλογώσεις τοῦ στομάχου, τῶν ἐντέρων, τῶν νεφρῶν, τῆς κύστεως καὶ τῆς οὐρήθρας. Ὠφελεῖ ἐπίσης εἰς τὰς δυσουρίας, τὰς βλεννορροίας, τὰς φαρυγγίτιδας, λαρυγγίτιδας καὶ ἐν γένει εἰς τοὺς στηθοκατάρρους. Τὸ **ἀφέψημα** τοῦ λιναροσπόρου παρασκευάζομεν ἐκ 5—10 δραμίων, τὰ ὁποῖα βράζομεν ἐντὸς ἀναλόγου ποσότητος ὕδατος ὥστε νὰ μείνουν ὡσαύτως 300 δράμια ὑγροῦ. Τοῦτο χρησιμεύει μάλλον εἰς ἐξωτερικὴν χρῆσιν, ὡς εἰς γαργαρισμοὺς τοῦ λαιμοῦ ἐπὶ φαρυγγίτιδος καὶ ἀμυγδαλίτιδος, εἰς κλύσματα ἐπὶ δυσκοιλιότητος ἢ δυσεντερίας (ἐν κοχλιάριον τῆς σούπας ἀκοπανίστου λιναροσπόρου βράζεται ἐπὶ 15 λεπτὰ ἐντὸς 130 δραμίων ὕδατος καὶ ἀκολούθως σουρόνεται) εἰς κλύσματα τῆς μήτρας ἐπὶ διαφόρων παθήσεων αὐτῆς, εἰς κλύσματα τῆς οὐρήθρας ὅταν ὑπάρχουν πόνοι δυνατοί, εἰς

Ὅταν λάμπῃ ὁ Ἥλιος εἶνε περιττὴ ἡ Σελήνη.

φλογώσεις, ἐξωτερικὰς τῶν ὀφθαλμῶν, εἰς πλύσεις τῶν πληγῶν ὅταν εἶνε φλογισμέναι καὶ προξενοῦν πόνους κτλ.

Ὁ λιναρόσπορος ἀκοπάνιστος χρησιμεύει εἰς πολλοὺς ὡς ἀσφαλὲς μέσον κατὰ τῆς ἐπιμόνου δυσκοιλιότητος, λαμβάνεται δὲ ὡς ἑξῆς· Ἓν κοχλιάριον τῆς σούπας ἀφίνεται τὴν πρωΐαν νὰ ἐμβραχῇ ἐπὶ 5 λεπτὰ ἐντὸς ποτηρίου ὕδατος, καὶ καταπίνεται μετὰ τοῦ ὕδατος. Συνήθως ἀκολουθεῖ μία τουλάχιστον κένωσις, ἂν δὲ τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε ἀνεπαρκὲς ἡ αὐτὴ δόσις ἐπαναλαμβάνεται τὸ ἑσπέρας. Συνηθεστάτη δὲ εἶνε ἡ χρῆσις τοῦ κοπανισμένου λιναροσπόρου εἰς **καταπλάσματα**, χρησιμεύοντα πρὸς κατεύνασιν πόνων, διάλυσιν ἐξογκωμάτων, ὡρίμανσιν ἀποστημάτων κτλ.

Λυκοπόδιον. Κόνις κιτρινωπή, ἐλαφρῶς στυπτική, ὠφέλιμος εἰς παντὸς εἴδους ἐκδορὰς (ξέγδαρμα). Ἐπιπάσσεται δὲ καὶ εἰς τὰ συγκαύματα τὰ μεταξὺ τῶν μηρῶν κτλ. τῶν μικρῶν παιδίων καθὼς καὶ τῶν ἡλικιωμένων. Ὠφελεῖ καὶ ἐσωτερικῶς κατὰ τῆς δυσουρίας, λαμβανόμενον εἰς δόσιν ἑνὸς δραμίου τὴν ἡμέραν διαλελυμένον μαζὶ μὲ ἓν ἀσπράδι αὐγοῦ ἐντὸς 50 δραμίων ὕδατος, ὥστε νὰ γίνῃ γαλάκτωμα.

Λύσσα τοῦ κυνός. (Ἴδε Ἐγκ. Ἡμ. 1901 σελ. 335).

Μαγνέζια. Χρησιμεύει ὡς ἐλαφρὸν καθαρτικόν, ἰδίως τῶν παιδίων καὶ ἐξησθενημένων ἀνθρώπων, ὡς γερόντων, ἀδυνάτων γυναικῶν κτλ. Ἡ δόσις αὐτῆς ὡς καθαρτικοῦ εἶνε εἰς μὲν τὰ πολὺ μικρὰ παιδία τὸ τέταρτον ἑνὸς κοχλιαρίου τοῦ γλυκοῦ, εἰς τὰ μεγάλα παιδία καὶ τοὺς ἐφήβους ἥμισυ κοχλιάριον τοῦ γλυκοῦ, εἰς δὲ τοὺς ἡλικιωμένους 2—4 κοχλιάρια ὡσαύτως τοῦ γλυκοῦ. Λαμβάνεται δὲ ἀνακατωμένη ἐντὸς μεγάλου φλυτζανίου, ὕδατος ἢ γάλακτος. Τὸ καθάρσιον τοῦτο ἐνεργεῖ βραδέως, συνήθως 8—10 ὥρας μετὰ τὴν λῆψίν του ἐνίοτε δὲ καὶ περισσότερον, ἐπομένως δύναται νὰ ληφθῇ τὴν νύκτα κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ὕπνου καὶ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν πρωΐαν. Αἱ δὲ κενώσεις τὰς ὁποίας προκαλεῖ δὲν εἶνε ἄφθονοι καὶ ὑδαρεῖς (σὰν νερὸ) καθὼς ἄλλων καθαρσίων ἀλλὰ μᾶλλον πυκναί.

Κάννα. Εἶνε ὕλη πυκνή, ἡ ὁποία ἐξέρχεται ἀπὸ τὸν φλοιὸν δένδρου καλουμένου μελία. Εἶνε ἓν τῶν ἐλαφροτέρων, καθαρσίων, κατάλληλον ἰδίως διὰ παιδία, λεχώνας καὶ πρόσωπα εὐπαθῆ ἢ ἐν ἀναρρώσει διατελοῦντα. Ἔχει γεῦσιν γλυκεῖαν ἡ δὲ ἐνέργειά του διαρκεῖ πολλὰς ὥρας. Δὲν προκαλεῖ ἐρεθισμὸν εἰς τὰ ἔντερα οὔτε πόνους τοῦ στομάχου ἢ τῶν ἐντέρων, οὔτε ἀφίνει κατόπιν δυσκοιλιότητα ὡς τὸ ῥεβέντιον, ἐπιφέρει ὅμως ἀτονίαν τοῦ στομάχου καὶ ἀνορεξίαν. Ἡ δόσις του διὰ τὰ μικρὰ παιδία εἶνε 5—10 δράμια ἀναλόγως τῆς ἡλικίας, διὰ δὲ τοὺς ἡλικιωμένους 15—20 δράμια, λαμβάνεται δὲ διαλελυμένον ἐντὸς ὕδατος χλιαροῦ ἢ γάλακτος· προστίθεται δὲ ὀλίγη ζάκχαρις καὶ ἀνθόνερον διὰ νὰ βελτιωθῇ ἡ γεῦσις αὐτοῦ. Τὸ μάννα συνδυαζόμενον μὲ τὴν συναμικὴν ἀποτελεῖ καθάρσιον προσφιλὲς τῷ λαῷ.

Τὸ **σιρόπιον τῆς μάννας** δίδεται εὐκολώτερον εἰς τὰ μικρὰ παιδία ὡς καθαρτικόν, δυνάμεθα δὲ νὰ τὸ παρασκευάσωμεν κατ' οἶκον ὡς ἑξῆς· Διαλύομεν 10 δράμια μάννας καθαρᾶς εἰς 40 δράμια ὕδατος, καὶ σουρόνομεν, προσθέτοντες 50 δράμια ζαχχάρεως, καὶ ἀφίνομεν νὰ βράσουν ἕως ὅτου τὸ ὑγρὸν νὰ λάβῃ σύστασιν σιροπίου. Ἐκ τοῦ σιροπίου τούτου δίδομεν ὡς ἐλαφρὸν καθαρτικὸν εἰς μὲν τὰ νεογέννητα βρέφη 2—3 κοχλιάρια τοῦ γλυκοῦ, εἰς δὲ τὰ μεγαλείτερα 2—3 κοχλιάρια τοῦ φαγητοῦ.

Μελισσόχορτον. Εἶνε φάρμακον ὠφέλιμον εἰς τὰς σκοτοδινίας, τὴν ἡμικρανίαν, τὰς λειποθυμίας, τοὺς παλμούς, τοὺς πόνους τοῦ στομάχου, τοὺς κωλικοπόνους οἱ ὁποῖοι συνοδεύονται μὲ ἀέρια, τοὺς πόνους καὶ τὰς διαφόρους ἐνοχλήσεις τῶν ὑστερικῶν γυναικῶν. Πίνεται δὲ παρασκευαζόμενον εἰς θερμὸν ἔγχυμα (τσάϊ) εἰς δόσιν ἑνὸς δραμίου (ὅσον λαμβάνομεν μὲ τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων) ἐντὸς μεγάλου φλυτζανίου ὕδατος. Τὸ **ὕδωρ** τῆς μελίσσης, ἡ κοινῶς λεγομένη **μέλισσα** δίδεται ὁμοίως εἰς τὰς ἀνωτέρω περιστάσεις εἰς δόσιν ἑνὸς κοχλιαρίου τοῦ καφὲ ἐντὸς ἑνὸς ποτηρίου ὕδατος μὲ ὀλίγην ζάκχαριν.

Μολόχα. Φάρμακον χρησιμώτατον ὡς μαλακτικόν. Τὰ ἄνθη τῆς μολόχας χρησιμεύουν μᾶλλον ἐσωτερικῶς ὡς ποτὸν μαλακτικὸν εἰς συνάχια, πονολαίμους, λαρυγγίτιδας, στηθοκατάρρους, παρασκευάζεται δὲ ὡς ἑξῆς· 5 δράμια ἀνθέων μολόχας ἀφίνομεν ἐπὶ 15 λεπτὰ ἐντὸς ἡμισείας ὀκάδος βραστοῦ ὕδατος, σουρόνομεν καὶ δίδομεν εἰς τὸν ἀσθενῆ. Τὰ φύλλα τῆς μολόχας μεταχειρίζονται βρασμένα διὰ κλύσματα μαλακτικὰ τῶν ἐντέρων ἢ τῆς μήτρας, πρὸς πλύσεις μαλακτικάς, καταπλάσματα κτλ.

Ξαντόν. Τοῦτο γίνεται ἀπὸ λευκὸν πανίον, περασμένον ἀπὸ μπούγάδα, μισομεταχειρισμένον καὶ καθαρόν, τὸ ὁποῖον κόπτομεν εἰς μικρὰ τετράγωνα τεμάχια τεσσάρων ἐγκαρσίων δακτύλων τὸ μῆκος, καὶ τὸ ξεφτῶμεν κλωστὴν πρὸς κλωστήν. Ἐὰν τὸ πανίον εἶνε πολὺ μεταχειρισμένον, ἢ λαμβάνωμεν πολλὰς κλωστὰς διὰ μιᾶς, τότε κόπτονται αἱ κλωσταὶ καὶ τὸ ξαντὸν δὲν γίνεται καλόν. Ἐὰν αἱ κλωσταὶ γίνουν πολὺ κονταί,

τὸ ξαντὸν εἶνε τραχὺ εἰς τὴν ἀφήν. Ἂν δὲ γίνεται ἀπὸ πανίον παλαιόν, γίνεται τότε πυκνότερον, κίρινον τὸ χρῶμα καὶ ἀποδίδει κακὴν ὀσμήν. Τὸ καλὸν ξαντὸν πρέπει νὰ εἶνε λευκόν, ἐλαφρὸν καὶ μαλακὸν εἰς τὴν ἀφήν. Τὸ λινὸν θφασμα εἶνε προτιμότερον τοῦ βαμβακεροῦ πρὸς κατασκευὴν τοῦ ξαντοῦ πρὸς ἀλλαγὴν τῶν πληγῶν, ἀλλ' ἐν ἐλλείψει τοιούτου χρησιμεύει καὶ τὸ βαμβακερόν, ὅταν μάλιστα πρόκειται δι' ἐπίστρωσιν τῆς πληγῆς. Τὸ ξαντὸν ἢ τὸ μεταχειριζόμεθα ξηρόν, ἢ τὸ ἀλείφομεν μὲ κηραλοιφὴν ἢ ἄλλας τινὰς ἀλοιφάς, ἢ τὸ βρέχομεν εἰς σπίρτον ἢ εἰς ἄλλα ὑγρὰ φάρμακα. Ἀναλόγως δὲ τῆς ἀνάγκης ἐπιτίθεται εἴτε εἰς στρῶμα, εἴτε εἰς βώλους εἴτε εἰς φυτήλια.

Πίτυρα. Ταῦτα χρησιμοποιεῖ ἡ ἰατρικὴ πρὸς διαφόρους σκοπούς. Οὕτω δι' ἐξωτερικὴν χρῆσιν βράζομεν μίαν φοῦκταν πιτύρων ἐντὸς 300 δραμίων ὕδατος, σουρώνομεν ἀκολούθως διὰ λεπτοῦ πανίου, στήφοντες ταυτοχρόνως τὸ πανίον μετὰ τοῦ περιεχομένου ὑπολείμματος τῶν πιτύρων, προσθέτομεν ὀλίγην ζάκχαριν, καὶ οὕτω παρασκευάζομεν **ποτὸν** χρήσιμον διὰ τοὺς πάσχοντας ἀπὸ ἀσθένειαν τῶν ἐντέρων, ἡλικιωμένους ἢ παιδία. Γίνονται δὲ καὶ γαργάραι ἐξ αὐτοῦ εἰς τοὺς πάσχοντας ἀπὸ στηθοκατάρρους, πονολαίμους κτλ. Εἰς ὁμοίας περιστάσεις μεταχειριζόμεθα καὶ κλύσμα μαλακτικὸν ἐκ πιτύρων, τὸ ὁποῖον παρασκευάζομεν βράζοντες ἐπί τινα λεπτὰ ἐντὸς 150 δραμίων ἕως 20 δράμια (μίαν μεγάλην φοῦκταν) πιτύρων. Ἂν δὲν ἔχωμεν πρόχειρον λιναρόσπορον πρὸς παρασκευὴν καταπλάσματος, βράζομεν μίαν ἀνάλογον ποσότητα πιτύρων μετὰ γάλακτος ἢ ἀφεψήματος ἀλταίας, καὶ ἔχομεν οὕτως ἀξιόλογον καὶ ἐπαρκὲς πρὸς τὸν σκοπόν του κατάπλασμα. Ὁμοίως γίνονται λουτρὰ διὰ πιτύρων ὁλοκλήρου τοῦ σώματος ἢ ἡμίλουτρα, χρήσιμα εἰς διαφόρους ἀσθενείας τοῦ δέρματος ἢ τῆς μήτρας (τὰ τοπικά).

Ῥεβέντιον. Ἡ ῥίζα του, ὅταν μασσηθῇ, κιτρινίζει τὸν σίελον. Τὸ ῥεβέντιον ἔχει δύο κυρίως ἐνεργείας, εἰς μικρὰν μὲν δόσιν τονώνει τὸν στόμαχον, αὐξάνει τὴν ὄρεξιν καὶ διευκολύνει τὴν χώνευσιν καὶ τὰς κενώσεις, εἰς μεγαλειτέραν δὲ δόσιν ἐνεργεῖ ὡς καθαρτικόν. Εἶνε δὲ ἓν τῶν καλλιτέρων καθαρτικῶν διὰ τοὺς γέροντας, τοὺς ἀδυνάτους καὶ τὰ παιδία, διότι δὲν φέρει πόνους οὔτε ἀδυναμίαν οὐδὲ ἐρεθίζει τὰ ἔντερα. Τὸ μόνον ἐλάττωμά του εἶνε ὅτι ἀφίνει μετὰ ταῦτα δυσκοιλιότητα. Δίδεται εἰς κόνιν ἢ ἡ ῥίζα αὐτοῦ ὡς **ἔγχυμα**. Καὶ ὡς στομαχικὸν μὲν καὶ ἐλαφρῶς εὐκοίλιον δίδεται εἰς κόνιν κατὰ

2—3 κόκκους δὶς τῆς ἡμέρας καὶ ἐπὶ πολλὰς κατὰ συνέχειαν ἡμέρας πρὸ τοῦ φαγητοῦ ἐντὸς κοχλιαρίου ὕδατος, ἢ καλλίτερον σούπας ἢ εἰς ὄστιαν. Εἰς πολλοὺς δὲ ἔρχεται τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα ἂν μασσῶσι νήστεις κάθε πρωῒ τεμάχιον ῥίζης ῥεβεντίου καὶ κυταπίνωσι τὸν σίελόν των. Ὡς **καθαρτικὸν** δὲ δίδεται ἡ μὲν ῥίζα του παρασκευαζομένη εἰς ἔγχυμα (2—3 δράμια ἐντὸς 50 δραμίων ὕδατος), τὸ ὁποῖον λαμβάνομεν εἰς μίαν ἢ δύο δόσεις. Ἡ δὲ κόνις εἰς δόσιν $^1/_2$—1 δραμίου εἰς 1 ἢ 2 δόσεις. Τὸ **σιρόπιον τοῦ ῥεβεντίου** δίδεται ὡς καθαρτικὸν εἰς τὰ μικρὰ παιδία εἰς δόσιν 1—2 κοχλιαρίων τοῦ γλυκοῦ καθ' ὥραν ἕως ὅτου ἐνεργήσῃ.

Σαμπούκος (Κουφοξυλιά). Τὰ ἄνθη του ἔχουν ἐνέργειαν διεγερτικὴν καὶ ἱδρωτικήν. Παρασκευάζονται εἰς ἔγχυμα ζεστὸν εἰς δόσιν 3—4 δραμίων ἐντὸς 50—100 δραμίων ὕδατος, καὶ δίδονται ἐν γένει εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν κρυολογημάτων, καὶ ἰδίως τῆς συνάχης, τῶν πονολαίμων, τῶν πυρετῶν κτλ. Ὁμοίως εἶνε ὠφέλιμον τὸ ἐκ σαμπούκου ζεστὸν εἰς τοὺς ἐξανθηματικοὺς πυρετοὺς (ὡς λ.χ. τὴν ἰλαρὰν, τὴν ὀστρακιὰν κτλ.) ὅταν τὸ ἐξάνθημα βραδύνῃ νὰ παρουσιασθῇ. Τὰ ἄνθη τοῦ σαμπούκου χρησιμεύουν ὡσαύτως πρὸς γαργαρισμὸν τοῦ στόματος καὶ τοῦ λαιμοῦ, ἐξωτερικῶς δὲ μεταχειριζόμεθα πανία βρεγμένα ἐντὸς αὐτοῦ ἐπὶ ἀνεμοπυρώματος, πρηξίματος τοῦ ὀφθαλμοῦ κτλ. Τὰ δὲ **φύλλα** τοῦ σαμπούκου παρασκευαζόμενα ὁμοίως εἰς ἔγχυμα ἢ καὶ βραζόμενα μὲ ὕδωρ (εἰς δόσιν 6—10 δραμίων ἐντὸς 150—300 δραμίων ὕδατος) ἀποτελοῦσι ποτὸν καθαρτικόν, καθὼς ἐπίσης καὶ διουρητικόν, χρήσιμον εἰς τὰς ὑδρωπικίας.

Σαλσαπαρίλλη. Ἡ χρῆσις τῆς ῥίζης αὐτῆς, ἐπὶ πολὺν καιρὸν παρατεινομένη, ἀπεδείχθη ὅτι συντελεῖ εἰς τὴν βελτίωσιν πολλῶν ἀνθρώπων κακεκτικῶν ἐν γένει, ἢ ὡρισμένως πασχόντων ἀπὸ χοιράδας, χρονίους ῥευματισμοὺς καὶ ἀρθρῖτιδας, καθὼς καὶ ἀπὸ χρονίας παθήσεις τοῦ δέρματος. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἡ σαλσαπαρίλλη παρασκευάζεται ὡς ἑξῆς· 20 δράμια ῥίζης αὐτῆς κοπανισμένης τίθενται ἐντὸς 300 δραμίων ὕδατος ζεστοῦ καὶ ἀφίνονται νὰ ζεματισθοῦν ἐπὶ 12 ὥρας. Τὸ ὑγρὸν τοῦτο σουρώνεται καὶ λαμβάνεται εἰς 3 δόσεις ἐντὸς τῆς ἡμέρας. Ἀποκρούομεν ὅμως τὴν ἀποκλειστικὴν αὐτῆς χρῆσιν πρὸς θεραπείαν νοσημάτων σπυδαίων διὰ τὸν ὀργανισμόν. Πρὸς τοῦτο ἀνάγκη ἰατρικῆς θεραπείας.

Σιναμωμὴ. Τὸ κάλλιστον τοῦτο καθαρτικὸν ἐνεργεῖ ταχύτατα, ἐντὸς μιᾶς ἢ δύο ὡρῶν,

χωρὶς νὰ φέρῃ ἐρεθισμὸν εἰς τὰ ἔντερα, ἀλλὰ μόνον συνήθως ἐλαφρούς τινας πόνους. Παρασκευάζεται δὲ καὶ λαμβάνεται ὡς ἑξῆς· 3 δράμια φύλλων σιναμωμῆς ξεματίζονται ἐπὶ 15 λεπτὰ ἐντὸς 50—80 δραμίων βραστοῦ ὕδατος, σουρώνεται τὸ ὑγρὸν καὶ πίνεται εἰς δύο ἢ τρεῖς δόσεις. Ἐντὸς αὐτοῦ διὰ νὰ γίνῃ δραστηριώτερον, ἀφοῦ τὸ σουρώσωμεν δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν καὶ 10 δράμια μάννας.

Τίλιον. Τοῦτο πινόμενον εἰς ἔγχυμα (3—4 δράμια ἐντὸς 100 δραμίων ὕδατος) ἔχει ἐνέργειαν ἱδρωτικὴν καὶ κατευναστικὴν τῶν νεύρων. Διὰ τοῦτο δίδεται εἰς διαφόρους νευρικὰς ἐνοχλήσεις, ἡμικρανίαν, καρδιόπονον, νευρικοὺς ἐμετούς, κτλ. προσὶθενται δέ, εἰ δυνατόν, ἐντὸς αὐτοῦ ἓν ἢ δύο φύλλα πορτοκαλέας, ἡ ἐν ἐλλείψει τούτων ὀλίγα ἄνθη χαμαιμήλων, καὶ πίνεται ζεστὸν μετὰ ὀλίγης ζαχάρεως. Ὡς ἱδρωτικὸν δίδεται εἰς κρυολογήματα ἐν γένει καὶ εἰς τοὺς πυρετούς.

Τσιρῶτον. Κολλητικὸν ἔμπλαστρον, χρησιμεῦον κυρίως πρὸς συνένωσιν τῶν χειλέων διατομῆς τραυμάτων, πρὸς ἐπικόλλησιν καὶ στερέωσιν ἐκδορίων, ἐπιδέσμων κτλ. Ἐφαρμόζεται καὶ πρὸς ἄλλους σκοπούς, ὡς πρὸς πίεσιν ὄγκων, ἐνεργοῦν τότε ὡς διαλυτικόν, ὡς στυπτικὸν τοῦ πύου ἐπὶ πληγῶν κτλ. Πολλοὶ ἔχουν εἰς μεγίστην ὑπόληψιν τὸ τσιρῶτον, μεταχειριζόμενοι αὐτὸ ὡς πανάκειαν εἰς ῥευματισμούς, πόνους τῆς μέσης κτλ. Τὸ καθ' ἡμᾶς μὴ συμμεριζόμενοι τὸν τόσον ὑπὲρ αὐτοῦ ἐνθουσιασμόν, δὲν ἀποκρούομεν ὅμως καὶ τὴν χρῆσιν του, καθὸ μέσου ὅλως ἀβλαβοῦς, ἴσως δὲ καὶ ὠφελοῦντος κατά τι, διότι διατηρεῖ τὸ πάσχον μέρος ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ θερμοκρασίᾳ.

Φασκομηλιά. Εἶνε φάρμακον παναρχαίας χρήσεως, ἐδίδετο δὲ εἰς τὴν ἀρχαιότητα καὶ δίδεται μέχρι σήμερον πρὸς διαφόρους σκοπούς. Οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι μετεχειρίζοντο συχνότατα τὴν φασκομηλιὰν εἰς τοὺς ἐλαφροὺς ῥευματικοὺς πυρετοὺς ὡς φάρμακον ἱδρωτικόν, καὶ σήμερον δὲ ὁ λαὸς τὴν μεταχειρίζεται εἰς τὰς περιστάσεις ταύτας. Παρασκευάζεται ὡς ἔγχυμα εἰς δόσιν 5—10 δραμίων ἐντὸς ἀναλόγου ποσότητος ὕδατος. Ὠφελεῖ καὶ εἰς τὰς διαρροίας μετὰ πόνων τῆς κοιλίας καθὼς καὶ εἰς τὰς βρογχίτιδας, παρασκευαζόμενον, ὡς ἀνωτέρω εἰς ἔγχυμα. Τὸ φασκόμηλον ἔχει καὶ στυπτικὴν ἐνέργειαν, καὶ δίδεται ὡς τοιοῦτον ἐπὶ χρονίας διαρροίας, καὶ εἰς τοὺς πάσχοντας ἀπὸ βῆχα καὶ ἔχοντας ἄφθονα φλέγματα.

Παρασκευαζόμενον εἰς ἀφέψημα (Ἴδε Ἀφέψημα) εἰς δόσιν 10—20 δραμίων βραζόμενον

Πᾶν ὅ,τι λάμπει δὲν εἶνε χρυσός.

μεθ' ὕδατος ἕως οὗ μείνωσιν 75 δράμια ὑγροῦ, εἶνε ὠφέλιμον πρὸς γαργάρας τοῦ στόματος, εἰς φαρυγγίτιδας κτλ. Ὠφελεῖ ἐπίσης καὶ πρὸς πλύσιν παλαιῶν καὶ δυσκόλως κλειομένων πληγῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐφαρμόζομεν πανία ἐμβραχέντα προηγουμένως ἐντὸς τοῦ ὑγροῦ τούτου, ἢ ἐντὸς οἴνου βρασθέντος μὲ φασκομηλιὰν καὶ ὀλίγον μέλι.

Χαμόμηλα. Τὰ ἄνθη των ἔχουν ἐνέργειαν διεγερτικὴν καὶ ἀντισπασμωδικήν, εἶνε δὲ προ-έτι ἀντιπυρετικὰ καὶ ἐμμηναγωγά. Διὰ τὴν ποικίλην των δὲ ταύτην ἐνέργειαν εἶνε εἰς καθημερινὴν χρῆσιν ἐναντίον πλείστων ἀσθενειῶν. Ἰδίως ὠφελοῦν εἰς τοὺς κωλικοπόνους καὶ καρδιοπόνους, εἴτε ἕνεκα κρυολογήματος προέρχονται εἴτε εἶνε νευρικῆς φύσεως καὶ συνοδεύονται μὲ ἄφθονα ἀέρια. Δίδονται δὲ ἐπωφελῶς καὶ εἰς τοὺς μετὰ διαρροίας κωλικοπόνους τῶν παιδίων. Ὠφελοῦσιν ὁμοίως εἰς τὰς δυσπεψίας καὶ ἀτονίας ἐν γένει τοῦ στομάχου κτλ. Τὰ χαμόμηλα δίδονται εἰς ἔγχυμα, τὸ ὁποῖον παρασκευάζεται ἂν ἐντὸς ἡμισείας ὀκάδος ὕδατος βραστοῦ ἀφήσωμεν ἐπὶ 15 λεπτὰ 2—4 δράμια ἀνθέων χαμομήλων. Συρώνομεν ἀκολούθως τὸ ὑγρόν, γλυκαίνομεν δι' ὀλίγης ζαχάρεως καὶ δίδομεν εἰς τὸν πάσχοντα.

Καὶ ἡ ἐξωτερικὴ χρῆσις τῶν χαμομήλων εἶνε συχνοτάτη. Τριβόμενα εἰς κόνιν, ἢ ἐμβαλλόμενα ἐντὸς σακκιδίων μετ' ἄλλων ἀρωματικῶν ἀνθέων, ὡς σαμπούκου κτλ. ἐπιτίθενται ζεστὰ ἐπὶ τοῦ πάσχοντος μέρους, εἰς πρηξίματα, μώλωπας, ἐρυσιπέλατα, κωλικοπόνους, νευραλγίας κτλ. Ἡ παρασκευάζονται εἰς ἔγχυμα, ἐντὸς δ' αὐτοῦ ἐμβρέχονται πανία καὶ ἐπιτίθενται εἰς ἄτονα καὶ γαγγραινόμενα μέρη, ἢ εἰς ἕλκη τείνοντα εἰς σῆψιν, ἢ ἀπὸ τῶν ὁποίων ἐξέρχεται κάκοσμον πῦον. Γίνονται δὲ καὶ κλύσματα ἐξ ἐγχύματος χαμομήλων πρὸς θεραπείαν τοῦ κωλικοπόνου καὶ τῆς τυμπανικῆς κατασάσεως τῆς κοιλίας, ἕνεκα συσσωρεύσεως ἀφθόνων ἀερίων. Τὸ χαμόμηλον χρησιμεύει καὶ εἰς ἐντριβὰς ἐπὶ ῥευματισμῶν, νευραλγιῶν κτλ. ὁμοίως δὲ ἐπὶ τῆς κοιλίας παιδίων καὶ ἡλικιωμένων, ὅταν αὕτη εἶνε ἐξωγκωμένη ἐκ συλλογῆς ἀερίων, καὶ ὁ πάσχων αἰσθάνεται πόνους.

Ψωροὐτης. Εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον τῶν ἀδυνάτων καὶ λυμφατικῆς κράσεως παιδίων παρουσιάζονται διάφορα ἐξανθήματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξέρχεται ὑλὴ ἄφθονος, ἔχουσα ὀσμὴν δυσάρεστον, καὶ ἡ ὁποία ξηραίνεται εἰς κόντρας, προσκολλῶσα τὰς τρίχας ἐν εἴδει πλακῶν πλατειῶν καὶ ἀκανονίστων. Ταῦτα προξενοῦν δυνατὴν φαγούραν, διαρκούσης

Εὐκόλως συλλαμβάνεται ὁ ποντικὸς ποῦ ἔχει μία τρύπα.

τῆς ὁποίας τὰ παιδία ξύονται καὶ ἐρεθίζουν τὰ μέρη.

Θεραπεία. Αἱ πλείσται τῶν μητέρων φρονοῦσιν ὅτι ἡ θεραπεία τοῦ ψωροφύτου θὰ βλάψῃ τὴν ὑγείαν τοῦ παιδίου, ἀλλ' ἡ τοιαύτη πρόληψις εἶνε σφαλερά. Καὶ ὅταν μὲν οὗτος εἶνε ἐλαφρός, περιοριζόμενος εἰς ὀλίγα μόνον σημεῖα τοῦ προσώπου ἢ τῆς κεφαλῆς, τὸ δὲ παιδίον δὲν φαίνεται ἐξησθενημένον, ἡ δραστήριος θεραπεία εἶνε περιττή, ἀρκοῦσι δὲ πρὸς τοῦτο ἁπλᾶ τινα μέσα. Ὅταν ὅμως ὁ ψωροφύτης ἐμφανίζεται εἰς παιδία λυμφατικά, κίτρινα, μὲ πλαδερὰς τὰς σάρκας, ἐν γένει δὲ κακῆς ἰδιοσυγκρασίας, ὅταν αἱ γεννώμεναι κόντραι εἶνε ἄφθονοι καὶ ἐκτεταμέναι, ἐπὶ πλέον δὲ παρουσιάζονται εἰς τοὺς ἀδένας τοῦ τραχήλου ἐξωγκωμένους, τότε πρέπει νὰ ἐπιδιώκηται δραστηρίως ἡ θεραπεία.

Καὶ ἐν πρώτοις πρέπει νὰ ἐνδυναμώνεται ἡ κρᾶσις τοῦ παιδίου, τοῦτο δὲ κατορθοῦται διὰ τοῦ μουρουνολάδου, τοῦ σιροπίου τῆς Κίνας καὶ τοῦ ἐν ὑπαίθρῳ περιπάτου τοῦ πάσχοντος παιδίου. Τοπικῶς δὲ ἐπιτίθενται ἐπὶ τῶν πασχόντων μερῶν καταπλάσματα ἀπὸ κόλλαν ἢ ὀρζιον, ἀνανεούμενα δὶς ἢ τρὶς τῆς ἡμέρας, θὰ γίνονται δὲ πλύσεις μὲ βρασμένον λιναρόσπορον ἢ ῥίζαν ἀλταίας ἢ πίτυρα. Ἡ δὲ κεφαλὴ δὲν θὰ καθαρίζεται μὲ κτένιον ἀλλὰ μὲ μαλακὴν βούρτσαν.

Ὅταν τὰ σπειρία παρουσιασθοῦν ἐπὶ τοῦ προσώπου, καὶ εἶνε δύσκολον νὰ ἐπιτεθοῦν καταπλάσματα, ἀλείφονται τὰ πάσχοντα μέρη δι' ἁπλῆς κηραλοιφῆς ἢ διὰ κοινοῦ ἐλαίου (μὲ πινέλον), ἐπιπάσσονται δὲ κατόπιν μὲ κόνιν ὀρύζης ἢ κόλλας. Ἂν δὲ παρουσιασθοῦν ὄπισθεν τῶν ὦτων, ἐπιτίθεται μικρὸν πανίον ἠλειμμένον μὲ κηραλοιφήν. Οὐδέποτε δὲ πρέπει τὸ πανίον τοῦτο νὰ τίθηται ξηρόν, διότι ὑγραίνεται διὰ τῆς ἐξερχομένης ὕλης τῶν σπειρίων καὶ προσκολλᾶται ἐπὶ τοῦ δέρματος, ὅταν δὲ θέλωμεν νὰ ἀποσπάσωμεν αὐτό, τὸ δέρμα αἱματόνει καὶ φλογίζεται.

Ἡ ἐπίθεσις ἐκδορίου εἰς τὸν βραχίονα εἶνε ὅλως περιττή, δι' αὐτοῦ δὲ μόνον ἄνευ, καταφανοῦς τινος ὠφελείας, ἀνοίγεται πληγὴ εἰς τὸ ταλαίπωρον παιδίον. Ὀπωσδήποτε καλὸν οἱ πιστεύοντες εἰς τὴν εὐεργετικὴν ἐνέργειαν τοῦ ἐκδορίου ἐπὶ τοῦ ψωροφύτου, νὰ μὴ τὸ ἐφαρμόζουν πρὶν συμβουλευθοῦν τὸν ἰατρόν.

(Κατὰ τὸν ἰατρὸν ΚΑΡΔΑΡΑ)

Μὴ ὠμίλει πρὶν συλλογισθῇς.

ΝΕΚΡΟΙ ΤΟΥ 1901

† ΒΙΚΤΩΡΙΑ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ. (9 Ἰανουαρίου). Ἐγεννήθη κατὰ Μάϊον τοῦ 1819. Ἦτο μονογενὴς θυγάτηρ τοῦ δουκὸς τοῦ Κέντ, τετάρτου υἱοῦ τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας Γεωργίου Γ' καὶ τῆς Λουΐζης Βικτωρίας, πριγκηπίσσης τοῦ Σὰξ Κοβούργου. Ἀνέβη ἐπὶ τοῦ θρόνου τῇ 20 Ἰουνίου 1837, ἐστέφθη τῇ 28 Ἰουνίου τοῦ 1838, τῇ δὲ 10 Φεβρουαρίου τοῦ 1840 ἐνυμφεύθη τὸν πρίγκηπα Ἀλβέρτον τοῦ Σὰξ Κοβούργου Γόθα, ἀποθανόντα κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1861. Τὴν κηδείαν αὐτῆς συνώδευσαν ὁ ἔγγονος αὐτῆς καὶ Αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας Γουλιέλμος, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Πορτογαλίας, τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Βελγίου.

Βασίλισσα Βικτωρία.

† ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΥ ΒΙΚΤΩΡΙΑ (23 Ἰουλίου). Πρωτότοκος θυγάτηρ τῆς κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἀποθανούσης Βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας Βικτωρίας, γεννηθεῖσα κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1840 Τῷ 1858 ἐνυμρεύθη τὸν Φρειδερῖκον Γουλιέλμον, βασιλικὸν πρίγκηπα τῆς Πρωσίας, ὅστις ἀνηγορεύθη Αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας ὑπὸ τὸ ὄνομα Φρειδερῖκος ὁ Γ'. Ἡ Αὐτοκράτειρα Φρειδερίκου, γυνὴ ἔξοχος, πρότυπον συζύγου καὶ μητρός, ἀνταξία τοῦ εὐγενοῦς Φρειδερίκου, εἶχεν ἐξ τέκνα τὰ ἑξῆς: 1) Τὸν νῦν Αὐτοκράτορα τῆς Γερμανίας Γουλιέλμον τὸν Β' 2). Τὴν πριγκήπισσαν Καρλότταν, νυμφευθεῖσαν τῷ 1878 τὸν πρίγκηπα τοῦ Σὰξ Μάϊνιγγεν Βερνάρδον.

Αὐτοκράτειρα Φρειδερίκου.

Οὐδεὶς εἶνε διὰ τὸν ἑαυτόν του δεύτερος.

3) Τὸν πρίγκηπα Ἐρρῖκον, ναύαρχον τοῦ Γερμανικοῦ στόλου. 4) Τὴν πριγκήπισσαν Βικτωρίαν, νυμφευθεῖσαν κατὰ νοέμβριον τοῦ 1890 τὸν πρίγκηπα τοῦ Σάουσβουργ Λίππε Ἀδόλφον. 5) Τὴν πριγκήπισσαν Σοφίαν, νυμφευθεῖσαν τῷ 1889 τὸν πρίγκηπα διάδοχον τοῦ Ἑλληνικοῦ θρόνου Κωνσταντῖνον καὶ 6) κὴν πριγκήπισσαν Μαργαρίταν, νυμφευθεῖσαν κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1893 τὸν πρίγκηπα τῆς Ἔσσης Φριεδερῖκον Κάρολον. Ἡ κηδεία αὐτῆς, κατὰ τὴν θέλησιν τῆς μακαρίτιδος, ἐγένετο ἐν στενῷ οἰκογενειακῷ κύκλῳ.

† ΜΙΛΑΝΟΣ ΟΒΡΕΝΟΒΙΤΣ. (30 Ἰανουαρίου). Πρώην βασιλεὺς τῆς Σερβίας καὶ πατὴρ τοῦ σημερινοῦ βασιλέως αὐτῆς Ἀλεξάνδρου. Ἦτο υἱὸς τοῦ Μιλὸς Ἐρραίμοβιτς καὶ τῆς Μολδαυῆς Μαρίας Καταρζῆ, καὶ ἐγεννήθη ἐν Ἰασίῳ τῇ 10 Αὐγούστου τοῦ 1854. Υἱοθετηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀτέκνου ἡγεμόνος τῆς Σερβίας Μιχαὴλ Ὀβρένοβιτς, ἐστάλη ὑπ' αὐτοῦ τῷ 1864 εἰς Παρισίους ὅπως ἐκπαιδευθῇ. Ἀλλὰ τῷ 1868 ἀποθανόντος τοῦ ἡγεμόνος Μιχαήλ, προσεκλήθη εἰς Βελιγράδιον καὶ ἀνηγορεύθη ἡγεμὼν τῆς Σερβίας κατὰ Ἰοὺλιον. Τῷ 1875 ἐνυμφεύθη τὴν Ναθαλίαν Κέσκο, θυγατέρα ῥώσσου συνταγματάρχου, ἐξ ἧς ἀπέκτησε τὸν βασιλέα Ἀλέξανδρον, ἀλλὰ τῷ 1888 διεζεύχθη αὐτήν. Τῇ 6 Μαρτίου τοῦ 1889 ὁ βασιλεὺς Μιλάνος, ὑποδεχόμενος τὸ δι' πλωματικὸν σῶμα, ἀνήγγειλεν εἰς αὐτὸ ἀπροσδοκήτως ὅτι παραιτεῖται τοῦ θρόνου ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὃν ἀνεκήρυξε βασιλέα τῆς Σερβίας. Ὁ βασιλεὺς Μιλάνος, ἀναγκασθεὶς διὰ λόγους πολιτικοὺς νὰ ἐκπατρισθῇ, ἀπέθανεν ἐν Βιέννῃ, ὁ δὲ νεκρὸς αὐτοῦ ἐτάφη εἴς τινα σερβικὴν μονὴν ἐν Οὐγγαρίᾳ.

† ΜΑΚ ΚΙΝΛΕΥ ΟΥΙΛΙΑΜ. (1 Σεπτεμβρίου). Ἐγεννήθη τῷ 1843

Μὰκ Κίνλεϋ.

ἐν Νάϊλς ἐκ γονέων εὐπόρων ἀλλ' οὐχὶ πλουσίων σκωτικῆς καταγωγῆς. Δεκαεπταετὴς εἰσῆλθεν εἰς τὸ κολλέγιον τῆς Πενσυλβανίας, ἔνθα ἐπεδόθη ἰδίως εἰς τὴν σπουδὴν τῶν μαθηματικῶν, ἐπειδὴ δὲ τότε ὁ πατήρ του διετέλει εἰς χρηματικὰς στενοχωρίας, ἐδίδασκε συγχρόνως εἰς κατωτέραν σχολὴν ὅπως ἐπαρκῇ εἰς τὰς δαπάνας αὐτοῦ. Μετ' ὀλίγον ἠναγκάσθη νὰ διακόψῃ τὰς σπουδάς του ἕνεκα τῆς ἐκρήξεως τοῦ μεταξὺ βορείων καὶ νοτίων Ἀμερικανῶν πολέμου, καὶ κατετάχθη εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Ὄχιο ὡς ἁπλοῦς στρατιώτης. Μετὰ μικρὸν προήχθη εἰς λοχίαν καὶ μετὰ ἓν ἔτος εἰς λοχαγόν, εἶτα δὲ περὶ τὴν λῆξιν τοῦ πολέμου εἶχε προαχθῇ εἰς ταγματάρχην ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἠσθάνετο κλίσιν εἰς τὸ στρατιωτικὸν στάδιον, παρητήθη τοῦ στρατοῦ καὶ ἤρξατο σπουδάζων τὰ νομικά. Ὡς σπουδαστὴς ἦτο ἠναγκασμένος νὰ ἐργάζηται κοπιωδῶς, διότι οὐδὲν ἐλάμβανε πρὸς συντήρησιν παρὰ τῶν γονέων αὐτοῦ. Ἐπὶ ἓν καὶ ἥμισυ ἔτος εἰργάζετο τὴν ἡμέραν ὡς γραφεὺς παρά τινι δικηγόρῳ, τὴν δὲ νύκτα ἐμελέτα διὰ τὰς ἐξετάσεις. Τῷ 1867 ἐγένετο δικηγόρος, ἐν ἡλικίᾳ 26 ἐτῶν εἰσαγγελεύς, μετὰ δὲ δύο ἔτη σηνεζεύχθη τὴν μὶς Ἴδα Σάξτων, τὴν ὁποίαν εἶχε γνωρίσει ἄλλοτε ὡς διδασκάλισσαν κυριακοῦ σχολείου. Τῷ 1877 ἐξελέγη μέλος τοῦ Κογκρέσου, τῷ 1881 ἐξελέγη πρόεδρος τῆς ἐπὶ τῶν χρηματικῶν μέσων ἐπιτροπῆς, καὶ ἀνέπτυξεν ὡς τοιοῦτος ἔκτακτον οἰκονομολογικὴν δεινότητα, ἀπέκτησε δὲ τῷ 1890 παγκόσμιον φήμην, ἕνεκα τοῦ περὶ προσόδων νομοσχεδίου, ὅπερ ἐξεπόνησεν ὡς πρόεδρος οἰκονομικῆς ἐπιτροπῆς, καὶ τὸ ὁποῖον εἶνε γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα ***Δασμολόγιον Μὰκ Κίνλεϋ.***

Τῷ 1891 ἐξελέγη διοικητὴς τῆς πολιτείας Ὀχάϊο, τῷ δὲ 1896 ἐξελέγη πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Ὁ Μὰκ Κίνλεϋ ἐφαρμόσας ἐπὶ τῆς προεδρείας αὐτοῦ προστατευτικὸν δασμολόγιον, κατώρθωσε διὰ τούτου ὅπως ἡ ἐξαγωγὴ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἐνῷ τῷ 1859 συνεποσοῦτο εἰς **793** ἑκατομμύρια δολλαρίων, αὐξηθῇ μέχρι τοῦ 1890 κατὰ **557** ἑκατομμύρια, ἤτοι κατὰ 80%. Τούτου ἕνεκεν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς τετραετοῦς προεδρικῆς περιόδου ἐξελέγη τὸ δεύτερον διὰ ἑτέραν τετραετίαν, κατὰ Μάρτιον τοῦ 1901, ἀλλ' ἀπέθανεν ἐν Βουφάλῳ.

† ΒΕΡΔΗΣ ΙΩΣΗΦ. (Ἰανουάριος) Διάσημος ἰταλὸς μουσικὸς κτλ. (Ἴδε βιογραφίαν αὐτοῦ εἰς τοὺς μουσικούς. Σελ. 277).

† ΚΡΙΣΠΗΣ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ (Ἰούλιος). Μέγας ἰταλὸς πολιτικός, γεννηθεὶς τῷ 1819 ἐν Ῥιθέρᾳ τῆς Ἰταλίας, καὶ καταγόμενος ἐξ οἰκογενείας ἑλληνοαλβανικῆς, ἀπὸ πολλῶν γενεῶν ἐγκατεστημένης ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. Ὁ πάππος τοῦ Κρίσπη, Ἕλλην τὸ γένος, ἦτο ἱερεὺς ὀρθόδοξος καὶ μικρέμπορος συνάμα, ὁ δὲ πατήρ του μετήρχετο τὸν δικηγόρον. Ὁ Κρίσπης εἶχε θείους κληρικούς, εἷς τῶν ὁποίων παρέλαβεν αὐτόν, τὸν εἰσήγαγεν εἰς ἱερατικὴν σχολήν, ἀλλ' οὗ-

τος ἐγκαταλείψας τὸ ἱερατικὸν στάδιον, ἐσπούδασε τὴν νομικὴν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Πανόρμου. Κατὰ τὸ 1848 ἐξέδιδεν ἐνταῦθα ἐφημερίδα, τῷ 1849 ἦτο συντάκτης εἰς μίαν ἐφημερίδα τοῦ Τουρίνου λαμβάνων κατὰ μῆνα τρία εἰκοσόφραγκα, τῷ δὲ 1853 διωχθεὶς ἐκ Τουρίνου περιεφέρετο εἰς Μελίτην, Λονδῖνον καὶ ἄλλαχοῦ μετερχόμενος τὸν διδάσκαλον, τὸν ἐμποροϋπάλληλον κτλ. Τῷ 1858 μετέβη εἰς Παρισίους ἀλλ' ἐξεδιώχθη ἐκεῖθεν, τῷ δὲ 1861 ἐξελέγη βουλευτής, τῆς ἰταλικῆς βουλῆς ἑδρευούσης τότε ἐν Τουρίνῳ. Τῷ 1876 ἐξελέγη πρόεδρος τῆς ἰταλικῆς βουλῆς, ἑδρευούσης ἐν Ῥώμῃ, τῷ 1877 ἐγένετο ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ἐπὶ τῆς πρωθυπουργίας Δεπρέτη, ὃν ἀποθανόντα διεδέχθη ὡς πρωθυπουργὸς (1887). Τῷ 1891 παραιτηθείς, ἀνέλαβε τὴν πρωθυπουργίαν τῷ 1893, ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς ἐν Ἀβυσσινίᾳ ἥττης τῶν Ἰταλικῶν στρατευμάτων ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῇ.

† **ΣΠΑΘΑΡΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ.** (18 Φεβρουαρίου). Ἐγεννήθη ἐν Χάλκῃ κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1837 καὶ ἀπέθανεν ἐν Φαναρίῳ κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1901. Τὰς πρώτας αὐτοῦ σπουδὰς ἐποίησεν εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ ἑλληνεμπορικὴν Σχολήν, εἰκοσαετὴς δὲ μετέβη εἰς Βερολῖνον, ἔνθα διήκουσε φυσικομαθηματικά. Ἐπανελθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν τῷ 1859, ἀνέλαβεν ἐν τῇ Ἑλληνεμπορικῇ Σχολῇ Χάλκης τὴν διδασκαλίαν τῶν φυσικομαθηματικῶν, τῷ δὲ 1864 κατέλαβε τὴν αὐτὴν ἕδραν ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ. Οἱ ὑπεραγαπῶντες τὸν συμπαθῆ καθηγητὴν πολυπληθεῖς αὐτοῦ μαθηταί, οἱ κατέχοντες νῦν διαφόρους θέσεις ἐν τῇ κοινωνίᾳ, τελοῦντες ἐπίσημον φόρον τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης, ἐπανηγύρισαν μεγαλοπρεπέστατα τὴν τεσσαρακονταετηρίδα τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ, ἀλλὰ μικρὸν μετὰ τὴν τελευτὴν ταύτην ὁ Ἀνδρέας Σπαθάρης ὑπέκυπτεν εἰς τὸ μοιραῖον τέλος. Ὁ Σπαθάρης ὑπερηγαπᾶτο ὑπὸ πάντων, οὐδένα δ' εἶχεν ἐχθρόν. Ἡ κηδεία αὐτοῦ ἐγένετο μεγαλοπρεπεστάτη.

† **ΒΕΛΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ** (5 Μαΐου). Ἐγεννήθη ἐν τῇ νήσῳ Σίφνῳ τῷ 1852, περατώσας δὲ τὰ μαθήματα τῆς σχολῆς τῆς νήσου, καὶ εὑρίσκων στενὸν τὸ στάδιον τῆς ἐνεργείας ἐν αὐτῇ, ἦλθε δεκατετραετὴς μόλις εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐνταῦθα ἀναπτύξας ἀκατάβλητον δραστηριότητα, καὶ δι' ἀτρύτων ἀγώνων καὶ μόχθων διαρρέξας ἁπάσας τὰς βαθμίδας τοῦ δημοσιογραφικοῦ σταδίου, συνέστησε τὴν ἀγγλογαλλικὴν ἐφημερίδα ***Ἀνατολικὸν Μηνύτορα*** κατὰ Μάρτιον τοῦ 1883, κατὰ δὲ Ἀπρίλιον τοῦ 1898 τὸν ***Ταχυδρόμον***. Ἀγχινούστατος, γίγας

αὐτοδημιουργικῆς δράσεως, ἀκαταπονήτου δραστηριότητος, κατώρθωσεν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος νὰ δημιουργήσῃ στάδιον γονίμου δημοσιογραφικῆς δράσεως, νὰ καταστήσῃ περιβλεπτα ἀμφότερα τὰ δημοσιογραφικὰ αὐτοῦ ὄργανα, καὶ νὰ καταλάβῃ ἐπίζηλον κοινωνικὴν θέσιν, ἀλλὰ ἡ ἀφειδὴς τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν αὐτοῦ δυνάμεων κατανάλωσις ἐκλόνισε τὴν στι-

Δημήτριος Βέλλης.

βαρὰν αὐτοῦ ὑγείαν καὶ ὑπέκυψεν εἰς τὸ μοιραῖον τέλος.

Ὁ Δημήτριος Βέλλης τῷ 1876 ἐνυμφεύθη τὴν μονογενῆ θυγατέρα τοῦ γνωστοῦ ναυτικοῦ Σουρμελῆ Μαριάνθην, ἐξ ἧς ἀπέκτησε δύο θυγατέρας καὶ δύο υἱούς. Πρὸς τοὺς τελευταίους κατέλιπε τὰ δύο δημοσιογραφικὰ αὐτοῦ ὄργανα ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Γεωργίου. Ἀπέθανεν ἐξασφαλίσας τὸ μέλλον τῆς οἰκογενείας του. Ἡ κηδεία αὐτοῦ ἐγένετο μεγαλοπρεπεστάτη. Ἦτο τετιμημένος διὰ τῶν παρασήμων τοῦ Μεδζιδιὲ καὶ Ὀσμανιὲ β' τάξεως, τοῦ ἑλληνικοῦ Χρυσοῦ Σταυροῦ τῶν Ἱπποτῶν τοῦ Σωτῆρος, τοῦ σερβικοῦ Τάξιάρχου τοῦ Ἁγ. Σάββα, τοῦ περσικοῦ Λέοντος καὶ Ἡλίου, τοῦ βουλγαρικοῦ Ἁγ. Ἀλεξάνδρου καὶ τοῦ μαυροβουνιωτικοῦ τοῦ Ἁγ. Δανιήλ.

† **ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ.** (Φεβρουάριος). Ἐγεννήθη ἐν Σάμῳ, ἐσπούδασε τὴν φιλολογίαν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Πανεπιστημίῳ, ἀπὸ δὲ τοῦ 1875 διηύθυνε τὸ ἡγεμονικὸν γραφεῖον τῆς πατρίδος αὐτοῦ. Διακεκριμένος λόγιος, συνέγραψε διαφόρους ἱστορικὰς μεσαιωνικὰς μονογραφίας, ὡς τὸν ***Ἱππόδρομον τῆς Κωνσταντινουπόλεως***, τοὺς ***Μεγάλους Διερμηνεῖς*** καὶ τοὺς ***Καταλάνους ἐν Ἀνατολῇ***, ἡ δὲ τελευταία αὐτοῦ μελέτη τοσοῦτον ἐξετιμήθη ἐν Εὐρώπῃ, ὥστε μετεφράσθη εἰς τὴν Ἱσπανικήν. Καλλιεργῶν δὲ ἐπιτυχῶς καὶ τὴν ποίησιν, ἔγραψε ***Μῶμον τὸν Ἑλικώνιον*** καὶ τὴν ***Πανικιάδα***, τὰ ὁποῖα εἰσὶ γεγραμμένα μετὰ πολλῆς εὐφυΐας καὶ λεπτῆς εἰρωνείας. Ἐκτὸς δὲ τῆς ἱστορικῆς καὶ τοπογραφικῆς μελέτης τῆς νήσου Σάμου, ἐξέδιδε κατ' ἔτος καὶ ἐπετηρίδα ἥτις, πλήρης στατιστικῶν πληροφοριῶν, εἶνε ἀκριβὲς κάτοπτρον

τῆς κοινωνικῆς, πνευματικῆς καὶ ἐμπορικῆς κινήσεως τῆς πατρίδος αὐτοῦ.

† **ΠΑΥΛΟΣ Ζ. ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΚ ΣΚΥΛΙΤΣΗΣ.** (23 Αὐγούστου). Ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1843, ἐμαθήτευσεν ἐν τοῖς Λυκείοις Σύρου καὶ Ἀθηνῶν, τὴν δὲ μόρφωσιν αὐτοῦ συνεπλήρωσεν ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ. Διευθύνας ἐκ περιτροπῆς τὰ ἐν Μάγχεστερ, Λονδίνῳ καὶ

Παῦλος Στεφάνοβικ.

Καστελαμάρε ὑποκαταστήματα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐγκατέστη ὁριστικῶς ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ διέμενε πλησίον τοῦ τρυφερώτατα ἀγαπῶντος αὐτὸν πατρός του μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ (1886). Κληρονομήσας μεγάλην περιουσίαν καὶ τὰς πατρικὰς ἀρετάς, καὶ ἔχων ὡς κανόνα τῆς φιλανθρωπίας αὐτοῦ τὸ ***μὴ γνῶτο ἡ ἀριστερὰ τί ποιεῖ ἡ δεξιά***, ὅπερ εἶχε καὶ ὁ ἀοίδιμος αὐτοῦ πατήρ, οὐ μόνον ἐξηκολούθησε συντηρῶν τὰς ἀπειροπληθεῖς ἐνδεεῖς οἰκογενείας, τὰς ὁποίας διετήρει ὁ πατήρ του, ἀλλὰ καὶ ἐδιπλασίασε τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. Ὡς ἐκ τούτου τὸν πρόωρον αὐτοῦ θάνατον ἐθρήνησαν πολλαὶ ἐκπεσοῦσαι οἰκογένειαι, πολλαὶ χῆραι ἀπροστάτευτοι, καὶ πολλὰ ὀρφανά.

Ἡ πρώτη μεγάλη ἐθνικὴ δωρεὰ τοῦ μακαρίτου ὑπῆρξεν ἡ δαπάνας αὐτοῦ ἀνοικοδόμησις τῆς ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ τοῦ 1894 καταστραφείσης Θεολογ. Σχολῆς ἐν Χάλκῃ, δι' ἣν ἐδαπάνησε τὸ ποσὸν **25.000** λιρῶν, δὲν ἐπρόφθασε δὲ νὰ οἰκοδομήσῃ, ὡς ὑπεσχέθη πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα, τὴν βιβλιοθήκην αὐτῆς, δι' ἣν θὰ ἐδαπάνα ὑπὲρ τὰς δισχιλίας λίρ., καὶ νὰ περατώσῃ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ἐν Χαλκηδόνι ναοῦ τῆς Ἁγ. Τριάδος. Διὰ τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐκληροδότησε μόνον περὶ τὰς **15.000** λίρας εἰς διάφορα σχολεῖα τῆς πόλεώς μας, ναὸς καὶ φιλανθρ. καταστήματα.

Ὁ ἀνόητος συγγραφεὺς ἔχει ἀνοήτους θαυμαστάς.

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Ο ΚΑΠΝΟΣ

ΠΟΣΟΝ ΚΑΠΝΙΖΟΥΝ ΛΑΟΙ ΤΙΝΕΣ

Κάτωθεν ἑκάστου καπνιστοῦ σημειοῦται τὸ κατ' ἔτος ἀναλογοῦν εἰς αὐτὸν ποσὸν ἐπὶ τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ τοῦ ἔθνους, εἰς ὃ ἀνήκει. Ἀλλ' ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὁ ἀριθμὸς τῶν γυναικῶν, μὴ καπνιζουσῶν, ἐκτὸς σπανιωτάτων ἐξαιρέσεων, καὶ τοῦ τῶν παιδίων, τότε πρέπει νὰ πενταπλασιασθῇ ἢ καὶ νὰ ἑξαπλασιασθῇ ὁ κάτωθεν τοῦ καπνιστοῦ ἀριθμός, ὅπως ὡρισθῇ κατὰ προσέγγισιν τὸ πραγματικὸν ποσόν, τὸ ὁποῖον καπνίζει οὗτος κατ' ἔτος.

Αὐστριακός
1350 γραμμ.

Εἶδη αὐτοῦ. Ὁ ***καπνὸς*** εἶνε 3 εἰδῶν, ***μυρωδάτος, κίτρινος*** καὶ ***μαῦρος*** (καρὰ-τουτοῦν). Ὁ ***μυρωδάτος*** κατάγεται ἐκ Καβάλλας, ἔχει δὲ φύλλα μικρά, λεπτοφυῆ ἀρώματα καὶ ἀπόδοσιν μικρὰν μὲν ἀλλὰ μεγάλης ἀξίας. Ὁ ***κίτρινος*** ἔχει φύλλα μικρότερα, κλίνοντα πρὸς τὸ στρογγύλον, χρώματος κιτρίνου, καὶ μάλιστα πρὸ τῆς συλλογῆς. Τὸ κάπνισμά του στερεῖται ἀρώματος, ἔχει ὅμως τὴν αὐτὴν τιμὴν καὶ τὴν αὐτὴν ἀπόδοσιν μὲ τὸν μυρωδάτον διὰ τὸ ὡραῖον χρῶμα καὶ φύλλον. Ὁ δὲ ***μαῦρος*** ἔχει φύλλα μεγάλα καὶ πλατέα καὶ ἄφθονον βλάστησιν. Ἡ ἀπόδοσίς του εἶνε μεγαλειτέρα ἀλλ' ἡ τιμὴ μικροτέρα. Ὁ μυρωδάτος εἶνε ἐλαφρὸς εἰς τὸ κάπνισμα, ὁ κίτρινος βαρύς (σέρτικος), ὁ δὲ μαῦρος καυστικός.

Ἐδαφος. Αἱ γαῖαι αἱ μετρίως ἐλαφραί, δροσεραί, βαθεῖαι, ἀποστραγγιζόμεναι ταχέως, δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς τέλειαι διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ καπνοῦ. Ἐπιζητοῦνται δὲ αὗται ἰδίως ὅταν ἔχωσι τὴν κατάλληλον θερμὴν τοποθεσίαν. Αἱ λίαν ἀμμώδεις καὶ ξηραὶ γαῖαι θεωροῦνται ἀκατάλληλοι, διότι δὲν ἀναπτύσσουσι τὸ φυτόν, καὶ παράγουσι πρόωρον ὡρίμανσιν. Ἐπίσης εἶναι ἀκατάλληλοι αἱ

Ἐν ἀναμμένον κάρβουνον ἀνάπτει ὅλα τὰ ἄλλα.

Ῥῶσσος
910 γραμμ.

Γάλλος
969 γραμμ.

τοποθεσίαι, αἱ ἐκτεθειμέναι εἰς τοὺς ἀνέμους. Ὅλοι οἱ τόποι τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς οἱ παράγοντες ἐκλεκτὰ καπνά, ἔχουσι τὴν ἀτμοσφαῖραν ἤρεμον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς καλλιεργείας τοῦ καπνοῦ. Φαίνεται ὅτι τὰ φύλλα αὐτοῦ, ὑφιστάμενα ὑπὸ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀνέμων οὕτως εἰπεῖν μεγαλειτέραν γυμναστικήν, χάνουσι τὸ λεπτοφυὲς αὐτῶν. Τὰ ἀνωτέρω δὲν ἐφαρμόζονται βεβαίως εἰς τὸν λίβα, τὸν κατασρεπτικώτατον, ὅστις ξηραίνει τὰ φύλλα, ἐμποδίζων τὴν κανονικὴν αὐτῶν ἀνάπτυξιν, οὕτω δὲ παράγεται καπνὸς χορτώδης τὴν γεῦσιν.

Λίπανσις. Τὸ μᾶλλον ἐν χρήσει μέσον λιπάνσεως εἶνε ἡ κόπρος τῶν προβάτων. Πρὸς τοῦτο ἐπιζητοῦνται οἱ μανδρότοποι. Ἐνίοτε ὁ καπνοφυτευτὴς συμφωνεῖ ἐπίτηδες μετὰ τοῦ ποιμένος, διὰ νὰ βάλῃ τὰ πρόβατά του νὰ ***στανίσουν*** ἀριθμόν τινα νυκτῶν ἐπὶ τοῦ μέρους, τὸ ὁποῖον προτίθεται νὰ κάμῃ ***καπνοτόπι***. Εἰς γῆν οὕτω λιπασμένην καλλιεργοῦσι τὸν καπνὸν ἄνευ νέας λιπάνσεως ἐπὶ 2—3 ἔτη κατὰ συνέχειαν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν φύσιν τοῦ λιπάσματος, προκειμένου μὲν περὶ τῆς κανονικῆς ἀναπτύξεως τοῦ φυτοῦ, δύναταί τις ἄνευ ἐπιφυλάξεως νὰ ἐπιδοκιμάσῃ τὴν χρῆσιν τῆς προβείας κόπρου, διότι ὁ καπνὸς ἀπαιτεῖ λίπασμα πλούσιον εἰς ἄζωτον καὶ ταχέως ἐνεργοῦν, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου ἐν Ἀνατολῇ εἶνε ἐντελῶς ἀγνωστος ἡ κατασκευὴ κοπροσωρῶν συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας. Ἡ δὲ κόπρος τῶν σταύλων, ἡ ῥιπτομένη τυχαίως καὶ ἀποτελοῦσα σωροὺς εἰς τὰ χωρία, ἄλλοτε μὲν εἶνε ἐντελῶς ***ἀχώνευτος,***

Βόρ. Ἀμερικανός
2110 γραμμ.

Γερμανός
1485 γραμμ.

ἄλλοτε δὲ ὑπέστη μὲν ζύμωσιν, ἀλλ' ἐπλύθη ὑπὸ τῶν βροχῶν. Τέλος ἄλλοτε, ὡς ἐκ τῆς μὴ περιποιήσεως ἡ εὐρωτίασις καθιστᾷ τὴν κανονικὴν ζύμωσιν, ὥστε εἶνε πάντοτε ἐντελῶς ἀκατάλληλος. Ἐν Εὐρώπῃ δμως θεωροῦσι τὴν βοείαν κόπρον ὡς κατά τι ἀνωτέραν διὰ τὴν ποιότητα τοῦ καπνοῦ. Πράγματι ἡ μεγάλη ἀφθονία λιπάσματος πλουσίου εἰς ἄζωτον ἔχει κακὰς συνεπείας διὰ τοὺς καλῆς ποιότητος καπνούς, ὡς ὁ μυρωδάτος, διότι ὠθοῦσα κατὰ πολὺ τὴν βλάστησιν, παρέχει φύλλα στερούμενα λεπτότητος καὶ ἀρώματος, ἄλλοτε δὲ καὶ καυστικὰ τὴν γεῦσιν. Ὅθεν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, ἀφοῦ διὰ τῆς κόπρου δώσωμεν τὸ ἀναγκαῖον ἄζωτον, ἀνάγκη νὰ προστρέξωμεν εἰς τὰ χημικὰ λιπάσματα, τὰ περιέχοντα ἀνθρακικὸν καὶ θειϊκὸν κάλι. Ἐπίσης ἀντ' αὐτῶν καλὸν νὰ δοκιμασθῇ ἡ ἁπλῆ στάκτη, ἥτις θὰ ἔχῃ περίπου τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν. Ἡ χρῆσις τῶν ***χημικῶν*** λιπασμάτων, ὅταν ταῦτα εὑρίσκωνται εἰς συφέρουσαν τιμήν, εἶνε τὸ μόνον μέσον ὅπως χορηγήσωμεν τὰ στοιχεῖα ταῦτα, χωρὶς νὰ δώσωμεν περισσὸν ἄζωτον, τοῦ ὁποίου ὁ πλεονασμὸς αὐξάνει μὲν τὴν ποσότητα τῆς ***νικοτίνης***, δηλ. τὴν δύναμιν, καταστρέφει δὲ τὸ ἄρωμα καὶ τὴν λεπτότητα τοῦ φύλλου.

Ὀργώματα. Τὸ πρῶτον ὄργωμα ἢ ***ἄνοιγμα*** γίνεται ὅσον τὸ δυνατὸν ἐνωρίς, περὶ τὰς ἀρχὰς Ἰανουαρίου, τὸ δὲ δεύτερον περὶ τὰς ἀρχὰς Φεβρουαρίου. Οἱ καλοὶ καπνοφυτευταὶ ἐκτελοῦσι τὸ τρίτωμα κατὰ Μάρτιον, μεθ' ὃ σβαρνίζουσιν ἅπαξ ἢ δὶς τὸν ἀγρὸν μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς φυτεύσεως, ὅτε ὀλίγας ἡμέρας πρὸ αὐτῆς ἐκτελοῦσι τελευταίαν ἄρωσιν.

Ἀλληλοσπορά. Ὁ καπνὸς συνήθως δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὴν ἀλληλοσποράν,

Ἄγγλος
680 γραμμ.

Ὁλλανδός
3400 γραμμ.

Βέλγος
1552 γραμ.

ἀλλὰ καλλιεργεῖται δὶς ἢ τρὶς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀγροῦ. Ἔπειτα τὸ **καπνοτόπι** ἐγκαταλείπεται ὅπως χρησιμοποιηθῇ πάλιν διὰ τὴν αὐτὴν καλλιέργειαν μετὰ 1 ἢ περισσότερα ἔτη. Ἐνίστε ἐξακολουθεῖ ἡ καλλιέργεια αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀγροῦ καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ἀλλ' ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ προστίθεται εἰς τὸν ἀγρὸν κατ' ἔτος μικρὸν ποσὸν λιπάσματος.

Σπορά. Τὰ διὰ σπόρον προωρισμένα φυτὰ ὑφίστανται τὴν ἀφαίρεσιν τῶν φύλλων ὅπως ὅλα τὰ ἄλλα. Ἡ πρᾶξις αὕτη ἔχει κακὰς συνεπείας διὰ τὴν ἐντελῆ ὠρίμανσιν τοῦ σπόρου, διότι τὰ φύλλα εἶνε τὸ ἐργαστήριον τῶν τροφῶν, αἵτινες τρέφουσι τὸν καρπόν. Εἶνε λοιπὸν ἀξιοσύστατον νὰ ὑφιστάζωνται τὰ ὀλίγα ἐκεῖνα φύλλα χάριν τῆς ἐντελοῦς ὠρίμανσεως τοῦ σπόρου, ν' ἀφαιρῶνται δὲ μόνον οἱ δευτερεύοντες βλαστοί, ὅταν ὑπάρχωσιν. Ἂν τυχὸν παρατηρηθῇ ὅτι ὁ τοιοῦτος σπόρος τείνει νὰ δώσῃ εἰς τὸ παραχθησόμενον φυτὸν μεγαλειτέραν ποσότητα νικοτίνης πρὸς βλάβην τῶν ἄλλων προτερημάτων τοῦ φύλλου, δυνατὸν νὰ δοκιμασθῇ ἄλλος τρόπος, δίδων, φαίνεται, σπόρον καλῆς φύσεως, δηλαδὴ τεῖνοντα εἰς παραγωγὴν φύλλων λεπτοφυεστέρων καὶ εὐωδεστέρων. Συλλέγουσι τὰ φύλλα, ἀποκόπτουσι τὴν κορυφὴν καὶ ἀφίνουσι νὰ ἀναπτυχθῶσι δύο δευτερεύοντες βλαστοί, φέροντες φύλλα στενώτερα καὶ λεπτοφυέστερα, τὰ ὁποῖα δὲν συλλέγονται. Ὁ σχηματιζόμενος ἐπὶ τῶν βλαστῶν τούτων σπόρος ἐκπληροῖ τὸν ῥηθέντα ὅρον.

Ἡ σπορὰ γίνεται περὶ τὰ τέλη Ἰανουαρίου, τὰ δὲ φυτὰ ἀναφαίνονται, ἀναλόγως τῆς θερμοκρασίας, μετὰ 20—30 ἡμέρας. Τὰ σπορεῖα (τζάκια) κατασκευάζονται εἰς μεσημβρινὴν θέσιν ἀπὸ φυτικὴν γῆν, ἢ ἀπὸ γῆν μεμιγμένην μετὰ προβείας κόπρου ἢ βοείου καλῶς χωνευμένης. Τὸ ποσὸν τοῦ σπόρου δὲν ὑπολογίζεται ἀλλὰ ῥίπτεται πάντοτε πλέον τοῦ δέοντος. Προκειμένου περὶ τοῦ ζητήματος

Τὸ τρεχούμενο νερὸ δὲν ἔχει ἀκαθαρσίας.

Ἰταλός
635 γραμμ.

Ἱσπανός
550 γραμμ.

Πορτογάλλος
850 γραμμ.

τούτου, δύναταί τις νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῶν ἑπομένων ἀριθμῶν. Ἐν δράμιον ἔχει περίπου 43,000 σπόρους. Ἂν χρειασθῶμεν 1000 φυτὰ κατὰ στρέμμα, ὑπολογίζοντες τὰς ἀπωλείας, τὰς ἀποτυχίας καὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ φυτοῦ, χρειαζόμεθα 8—9 φορὰς περισσότερον, δηλαδὴ 2 δράμια. Μεταχειρίζονται διὰ τὸ μέτρημα **φλυτζάνι** τοῦ καφέ, τὸ ὁποῖον χωρεῖ 7—10 δράμ.

Σπείρουσιν ἀνακατώνοντες τὸν σπόρον μὲ ὀλίγην στάκτην ἢ μὲ ἄλλο σῶμα, τοῦ ὁποίου σκοπὸς εἶνε νὰ αὐξάνῃ τὸν ὄγκον τοῦ σπόρου καὶ νὰ δεικνύῃ διὰ τοῦ χρώματός του τὸ μέρος, ὅπου ἔπεσεν. Ὁ σπόρος δὲν σκεπάζεται, ἀλλὰ μετὰ τὴν σπορὰν πιέζεται μόνον ἡ ἐπιφάνεια τοῦ σπορείου διὰ σανίδος ἢ διὰ τῶν ποδῶν. Μετὰ ταῦτα καλύπτουσιν αὐτὸ διὰ κλαδίων (σπάρτων), τὰ ὁποῖα προφυλάττουσι τὸν σπόρον ἀπὸ τῶν πτηνῶν καὶ τοῦ πάγου, καὶ ἀνακόπτουσι τὴν ὁρμὴν τῆς βροχῆς. Ἀφίεται δὲ τὸ σπορεῖον **ἀπότιστον** μέχρι τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν τὰ φυτὰ ἀναφαίνονται. Τὰ ποτίζουσι μόνον ἐν περιπτώσει ἐκτάκτου ξηρασίας καὶ θερμότητος. Ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τῶν φυτῶν ἀρχίζουσι ποτίζοντες καθ' ἑσπεραν ἢ κατὰ 2 ἑσπέρας, πρὸς τοῦτο δὲ μεταχειρίζονται οἱ πλεῖστοι σάρωθρον. Ὁ λόγος δι' ὃν δὲν ποτίζουσι πρὸ τῆς βλαστήσεως εἶνε ὅτως μὴ συμπυκνοῦται τὸ χῶμα εἰς τὴν ἐπιφάνειαν. Ἀλλ' ἐπειδὴ εἶνε ἀσφαλεστέρα ἡ βλάστησις τοῦ σπόρου ὅταν ποτίζεται, δυνατὸν νὰ προληφθῇ ἡ συμπύκνωσις τοῦ χώματος, ἐὰν εἰς τοῦτο ἀναμιχθῇ μεγαλειτέρα ἀναλογία ἄμμου. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, πρέπει τὸ πότισμα νὰ γίνεται ἀφοῦ δύσῃ ὁ ἥλιος καὶ διὰ λεπτοῦ ποτιστηρίου, ἐλαφρὰ δὲ καὶ προσεκτικῶς.

Μεταφύτευσις. Πρὸ τῆς μεταφυτεύσεως τὰ φυτὰ μένουν ἀπότιστα διὰ νὰ δυναμώσωσιν. Ἡ μεταφύτευσις γίνεται ἀπὸ ἀρχῶν Ἀπριλίου μέχρις ἀρχῶν Μαΐου, τὴν δὲ παραμονὴν τῆς φυτεύσεως τὸ σπορεῖον διὰ νὰ ἐκρι-

Ἡ δυσπιστία προκαλεῖ τὴν ἀπάτην.

Αὐστραλός
1400 γραμμ.

Σουηδός
940 γραμμ.

Ἑλβετός
610 γραμμ.

Δανός
1125 γραμμ.

Νορβηγός
1135 γραμμ.

ζῶνται εὐκόλως. Ἀλλ' ὁ καλλίτερος τρόπος ἐκριζώσεως εἶνε διὰ μαχαιρίου, βυθιζομένου ὑπὸ τὴν ῥίζαν καὶ ἀνασυρομένου τοῦ φυτοῦ ἄνευ βλάβης. Τὰ πρὸς μεταφύτευσιν πρέπει νὰ ἔχωσι 3—4 φύλλα, τὸ πολὺ 8. Ἡ φύτευσις γίνεται εἰς γραμμὰς διὰ νὰ γίνῃ τὸ σκάλισμα διὰ τῆς χειρός. Διὰ σκαλιστηρίου φυτεύομεν τὸ φυτὸν μὲ ὀρθίαν τὴν ῥίζαν, καλύπτοντες μέχρι τοῦ πρώτου φύλλου καὶ πιέζοντες τὴν γύρωθεν γῆν ἐλαφρῶς. Μετὰ 4 ἡμέρας τὰ ἀποτυχόντα ἀντικαθίστανται διὰ νέων ἐκ τοῦ σπορείου. Ἡ ἀπόστασις τῶν γραμμῶν εἶνε ἡμίσεως πήχεως.

Περιποιήσεις τοῦ καπνοῦ. Μετὰ 10—15 ἡμέρας ἀπὸ τῆς φυτεύσεως γίνεται τὸ πρῶτον σκάλισμα μετὰ παραχώματος, κατόπιν τὸ δεύτερον καὶ εἶτα τὸ τρίτον. Κατὰ Ἰούλιον ἐνεργεῖται τὸ **κορυφολόγημα**, ἤτοι τὸ κόψιμον τῶν φανέντων ἀνθέων, καὶ τῶν δευτέρων βλαστῶν, ἂν ὑπάρχωσι.

Συλλογὴ καὶ ξήρανσις. Ἡ ὡρίμανσις ἄρχεται τὸν Ἰούλιον, ἡ δὲ συλλογὴ παρατείνεται μέχρι τῆς 15 Αὐγούστου. Συλλέγομεν πρῶτον τὰ κάτω φύλλα, μικρᾶς ἀξίας ὄντα, καὶ προχωροῦμεν πρὸς τὰ ἄνω μέχρι 4 φορᾶς, ἐν ὅλῳ 25 φύλλα. Ὡς γνώμονα θὰ ἔχωμεν τὸν κανόνα ὅτι, ὅσον προχωρεῖ ἡ ὡρίμανσις, τόσον ταχέως αὐξάνει καὶ ἡ δύναμις τοῦ καπνοῦ (**νικοτίνη**). Ὅσον δὲ προχωρεῖ ἡ ὡρίμανσις, τόσον ἐλαττοῦται ἡ καυστικότης. Ἡ συλλογὴ ἐνεργεῖται τὸ πρωῒ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου. Ἡ ξήρανσις ἀπαιτεῖ πολλὴν ἐπιμέλειαν καὶ πεῖραν μεγάλην, καὶ ματαίως ἠθέλομεν δώσει λεπτομερείας. Διαροῦνται τὰ φύλλα εἰς ὡριμώτερα καὶ μή, περνῶνται διὰ μακρᾶς βελόνης εἰς ὁρμαθοὺς κρεμαμένους εἰς σκιάν, καὶ δέχονται τόσην περιποίησιν, ὥστε κακαντᾷ ἡ περιποίησις τῆς ἀποξηράνσεως νὰ γίνεται εἰς ἕκαστον φύλλον ἰδιαιτέρως.

Παρασκευὴ τοῦ καπνοῦ. Ὁ καπνὸς μένει κρεμαμένος περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον χρόνον,

Μὴ φέρῃς τὴν μουστάρδα μετὰ τὸ φαγητό.

ἀναλόγως τῆς παρατάσεως τοῦ ξηροῦ καιροῦ. Εὐθὺς ἅμα ἐπέλθῃ ὑγρὸς καιρός, καὶ **νοτίσῃ** ὁ καπνός, ὅτε εἶνε δυνατὴ ἡ χείρισις αὐτοῦ ἄνευ τριβῆς, λύονται οἱ ὁρμαθοὶ καὶ χωρίζονται τὰ φύλλα εἰς κατηγορίας, ἀναλόγως τῆς ποιότητος, τοῦ μεγέθους καὶ τῆς σειρᾶς, ἣν κατεῖχον ἐπὶ τοῦ φυτοῦ. Ἡ ἐργασία αὕτη θὰ ἐγίνετο ἐντελεστέρα ἂν ἐξετελεῖτο μὲ τὰ νωπὰ φύλλα, δηλαδὴ κατὰ τὸ ὁρμάθισμα, διότι τότε ταῦτα διακρίνονται καλλίτερον. Μετὰ ταῦτα ἀνοίγοντες καλῶς τὰ φύλλα, κατασκευάζουν κανονικὰ δέματα ἐξ 25 περίπου φύλλων τῆς αὐτῆς κατηγορίας, τὰ ὁποῖα ἐπιθέτουν ἐπ' ἀλλήλων κατὰ τὴν ἰδίαν διεύθυνσιν, συμπιέζοντες αὐτὰ καλῶς καὶ δένοντες κατὰ τὴν βάσιν (ἀπὸ τὸ κοτσάνι) διὰ νήματος ἐκ τραγομάλλου. Τὸ δέμα τοῦτο λέγεται **καλοῦπι**.

Τὰ ἀνώτερα φύλλα (κορφόφυλλα) σχηματίζουσιν ἰδιαίτερα καλοῦπια. Εἶνε συνήθως μικρᾶς ἀξίας, διότι ὡριμάζοντα ὀλιγώτερον διατηροῦν μετὰ τὴν ξήρανσιν τὸ πράσινον χρῶμα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὅλα τὰ ἐλαττώματα τοῦ ἄφρου καπνοῦ, δηλαδὴ χορτώδη ὀσμήν, ἐλλειψιν ἀρώματος κτλ. Ὅταν ὅμως τὸ θέρος εἶνε εὐνοϊκόν, τὰ φύλλα ταῦτα ὡριμάζουσι καταλλήλως, καὶ ἀγοράζονται ὑπὸ τῶν καπνεμπόρων εἰς τὴν αὐτὴν τιμὴν μὲ τὰ ἄλλα, χρησιμοποιούμενα εἰς τὰ μίγματα ὡς καπνὸς πολὺ δυνατός, διότι ὡς ὑψηλότερα τῶν ἄλλων ἔχουσι τὴν μεγαλειτέραν ὅλων ἀναλογίαν νικοτίνης.

Τὰ καλοῦπια τίθενται εἰς **μπασκί**, δηλαδὴ εἰς σωρὸν 1 μέτρου ὕψους, κάτι ὀλιγώτερον πλάτους, καὶ μήκους συμφώνου πρὸς τὸ δωμάτιον, πιεζόμενα δὲ ἄνωθεν διὰ βαρῶν, μένουσιν ἐκεῖ μέχρι τῆς πωλήσεως. Ἡ διαμονὴ τοῦ καπνοῦ εἰς **μπασκὶ** ἔχει μεγίστην σπουδαιότητα, καὶ βεβαίως δὲν διαρκεῖ συνήθως ὅσον πρέπει. Ἡ βραδυτάτη ζύμωσις, ἥτις τελεῖται κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, **ἀργάζει** καὶ ἀναπτύσσει μεγάλως τὰ προτερήματα τοῦ καπνοῦ, ὅταν οὗτος ἔχει ἤδη τοιαῦτα. Ὅταν τὸ **μπασκὶ** θερμανθῇ, διαλύεται ὅπως ἀερισθῇ, καὶ εἶτα ἀνασχηματίζεται.

Πῶς πρέπει νὰ καπνίζωμεν. Προτιμότερον μυριάκις νὰ μὴ καπνίζωμεν, ἐπειδὴ ἡ νικοτίνη εἶνε τρομερὸν δηλητήριον. Ἀλλ' εἰς τοὺς καπνίζοντας συνιστῶμεν πίπας, διότι μέρος τῆς νικοτίνης, δηλαδὴ τῆς δηλητηριώδους οὐσίας τοῦ καπνοῦ, μένει εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πίπας, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ καθαρίζωμεν τουλάχιστον ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος. Ὁ καπνὸς τῆς Ἀνατολῆς, ἤτοι τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας, Ἑλλάδος, Συρίας κτλ. βλάπτει ὀλιγώτερον παντὸς ἄλλου. Βλαβερώτερος ὅλων εἶνε ὁ καπνὸς τῆς Μάλτας. Ἐπειδὴ ὁ

Ὁ πολὺς γέλως προκαλεῖ δάκρυα.

καφὲς περιέχει τανίνην, δι' αὐτὸ δυνάμεθα νὰ ἐξουδετεροῦμεν τὰς ἰδιότητας τῆς νικοτίνης, ροφῶντες καφὲ ὁσάκις καπνίζομεν, ἢ τρώγοντες ψημένους κόκκους αὐτοῦ.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Ἡ κληρονομία τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας. Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας Ἐδουάρδος ὁ Ζ', τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιχορήγησις ὡρίσθη εἰς 12,750,000 φράγκων, ἐκληρονόμησε παρὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ οὐ μόνον κολοσσιαίαν χρηματικὴν περιουσίαν, ἀλλὰ καὶ πολύτιμα ἀντικείμενα, ἀξίας πολλῶν ἑκατομμυρίων, ὧν λόγου ἀξία εἶνε τὰ ἑξῆς· 1). Τραπεζοσκευὴ δι' 150 προσώπων, τῆς ὁποίας ἡ ἀξία ὑπερβαίνει τὰς **250.000** φράγκων. 2). Ὁλόχρυσος ταὼς, τοῦ ὁποίου τὸ σῶμα καὶ τὰ πτερὰ διαστίζονται ὑπὸ πολυτίμων λίθων, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἀξία ὑπερβαίνει τὸ ἑκατομμύριον. 3). Σπανιώτατα σκεύη ἐκ πορσελάνης, ἀξίας **8.000.000** φράγκων. 4). Ἄργυρα καὶ ἐπίχρυσα σκεύη ἀξίας **6.000.000**. 5). Χρυσῆν κεφαλὴν τίγρεως, ἔχουσαν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκ τοπαζίου.

Ἀλλὰ πάντων τούτων πολυτελέστερα καὶ μεγαλοπρεπέστερα εἶνε δύο δῶρα, τὰ ὁποῖα προσηνέχθησαν εἰς τὴν ἄνασσαν τῆς Ἀγγλίας ὑπὸ τοῦ Σάχου τῆς Περσίας. Τὸ πρῶτον τούτων εἶνε διδρόγειος σφαῖρα, ὅλη ἐκ χρυσοῦ, ἐφ' ἧς αἱ διάφοροι χῶραι τῆς γῆς εἶνε κεχαραγμέναι διὰ ψηφιδωτοῦ ἐκ λίθων πολυτίμων. Ἡ ὅλη ἀξία τοῦ ἀριστουργήματος τούτου ὑπολογίζεται εἰς **25.000.000** φράγκων. Τὸ δεύτερον δῶρον τοῦ Σάχου εἶνε ἔτι πολυτιμώτερον. Τοῦτο συνίσταται εἰς κρυσταλλίνην προθήκην, ἐντὸς τῆς ὁποίας εἶνε ἐκτεθειμένοι οἱ σπανιώτατοι καὶ βαρυτιμώτατοι μαργαρῖται, ὅσους ἐπὶ αἰῶνας ἐσώρευσαν οἱ Σάχαι τῆς Περσίας. Τὸ τελευταῖον τοῦτο δῶρον εἶνε κυριολεκτικῶς ἀνεκτίμητον.

Σύζυγος εἰς Λαχεῖον. Τοῦτο εἶνε βεβαίως πρωτότυπον καὶ καθαρῶς ἀμερικανικόν, ἐπομένως δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ συμβῇ ἢ εἰς Ἀμερικήν. Νέος ἰατρὸς τῆς Νέας Ὑόρκης, περατώσας τὰς σπουδάς του καὶ μὴ ἔχων ἀτομικὴν περιουσίαν, διοργάνωσε λαχεῖον, τοῦ ὁποίου λαχνὸς μὲν ἦτο αὐτός, ἀγοράσται δὲ τῶν γραμματίων αἱ Ἀμερικανίδες, αἱ ζητοῦσαι σύζυγον. Ἀνήγγειλεν ἐπομένως διὰ τῶν ἐφημερίδων ὅτι ἐκδίδει λαχεῖον ἐκ **3.000** γραμματίων ἕκαστον τῶν ὁποίων τιμᾶται ***πέντε δολλαρίων.*** «Τὸ »προϊὸν τοῦ λαχείου θὰ χρησιμεύ»σῃ, γράφει ὁ ἰατρός, εἰς τὴν εὐπρε»πῆ ἐγκατάστασίν μου, καὶ θὰ νυμ»φευθῶ ἐκείνην, ἡ ὁποία θὰ κερδίσῃ »τὸν λαχνόν καὶ ἤτις θὰ συμμεριισθῇ »μετ' ἐμοῦ τὸ ἥμισυ τοῦ ποσοῦ. »Ἀπαγορεύται αὐστηρῶς νὰ ἀγο»ράσωσι γραμμάτια τοῦ λαχείου αἱ »μαῦραι, αἱ ἀσθενεῖς, αἱ χῆραι, »καὶ αἱ δεσποινίδες αἱ ἔχουσαι »ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν 30 ἐτῶν».

Κάθε πουλὶ εὑρίσκει εὔμορφη τὴ φωλιά του.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑΙ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΙΣ

ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΙΚΑ ΠΑΙΓΝΙΑ

Ἡ τιμωρία τοῦ Ταντάλου. Ἀναστρέψατε μίαν καθέκλαν, ὅπως δεικνύει τὸ κατωτέρω σχῆμα, εἰς τρόπον ὥστε τὸ μὲν ἐμπρόσθιον μέρος νὰ στηρίζεται εἰς τὸ πάτωμα, τὸ δὲ ὀπίσθιον νὰ εὑρίσκεται εἰς τὸ ἄνω μέρος, καὶ παρακαλέσατέ τινα νὰ γονυπετήσῃ εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος τῆς καθέκλας, καὶ νὰ λάβῃ μὲ τὸ στόμα του τεμάχιον ζακχάρεως, τὸ ὁποῖον τοποθετεῖτε εἰς τὸ ἄκρον αὐτῆς. Τοῦτο κατὰ πρῶτον φαίνεται ἁπλούστατον, ἀλλ' ἂν ὁ γονυπετήσας δὲν λάβῃ τοιαύτην θέσιν, ὥστε τὸ βάρος τοῦ σώματός του νὰ διατηρηθῇ εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος τῆς καθέκλας, αὐτὴ ἀναμφιβόλως θὰ ταπεινωθῇ, καὶ θὰ εἶνε ἀδύνατον ὅπως λάβῃ διὰ τοῦ στόματος αὐτοῦ τὴν ζάκχαριν.

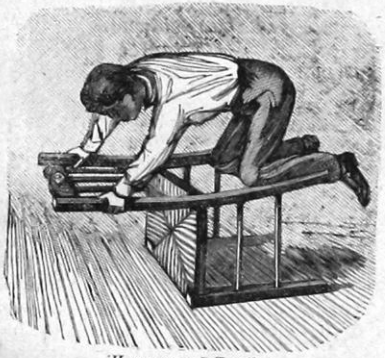

Ἡ τιμωρία τοῦ Ταντάλου.

Ὑψώσις 15 πυρείων διὰ μόνου ἑνός. Ταξιθέτησον ἐπὶ ἑνὸς πυρείου 14 ἄλλα, τῶν ὁποίων τὰ μὲν ἄκρα, τὰ περιέχοντα τὸν φώσφορον, νὰ εὑρίσκωνται ὑψηλά, τὰ δὲ ἄλλα ἄκρα νὰ στηρίζωνται ἐπὶ τῆς τραπέζης. Πρέπει νὰ ταξιθετηθῶσι κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε τοῦ πρώτου πυρείου ἡ κεφαλὴ νὰ εὑρίσκεται πρὸς τὰ δεξιά, τοῦ δευτέρου πρὸς τὰ

Στὸν πατημένο δρόμο δὲν φυτρώνει χορτάρι.

ἀριστερά, τοῦ τρίτου πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἂν ἤδη προσπαθήσῃς κρατῶν ἐν πυρεῖον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζονται, νὰ τὰ ὑψώσῃς, θὰ καταπέσωσιν ὑπὸ τὸ βάρος αὐτῶν. Τί κάμνεις τότε; Ἄνωθεν τοῦ πυρείου ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζονται, καὶ εἰς τὸ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον διασταυροῦνται σχηματίζεται μικρὰ αὔλαξ. Ἐντὸς αὐτῆς τῆς αὔλακος θέσον ἓν πυρεῖον, καὶ τότε σήκωσον ἐκεῖνο ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζονται. Τὰ πυρεῖα θὰ συσφιχθῶσιν ἐπὶ τοῦ ἄνω πυρείου καὶ θὰ διατηρηθῶσιν ὑψηλὰ ὅσον καιρὸν θελήσῃς.

Αἱ ἀσυναίσθητοι κινήσεις. Παρακαλέσατε οἱονδήποτε νὰ στηρίξῃ ἰσχυρῶς τὴν χεῖρά του ἐπὶ τῆς τροπέζης, κρατῶν ὁριζοντίως ἓν μαχαίριον, τοῦ ὁποίου νὰ εἶνε ἐστραμμένον εἰς τὰ ἄνω τὸ κοπτερὸν μέρος. Σχίσατε ἔπειτα ὀλίγον δύο πυρεῖα εἰς τὸ ἀντίθετον ἄκρον τοῦ περιέχοντος τὸν φώσφορον, συνδέσατέ τα, ἐνοῦντες τὴν μίαν σχισμὴν μετὰ τῆς ἄλλης, καὶ ἀποτελέσατε οὕτω τὸ ἑξῆς σχῆμα Λ. Θέσατε τὰ δύο ταῦτα πυρεῖα ἐπὶ τοῦ κοπτεροῦ μέρους τοῦ μαχαιριδίου, καὶ συστήσατε εἰς τὸν κρατοῦντα αὐτὸ νὰ τὸ τηρῇ εἰς θέσιν ὁριζόντιον, καὶ νὰ κανονίσῃ τὴν τοποθέτησιν

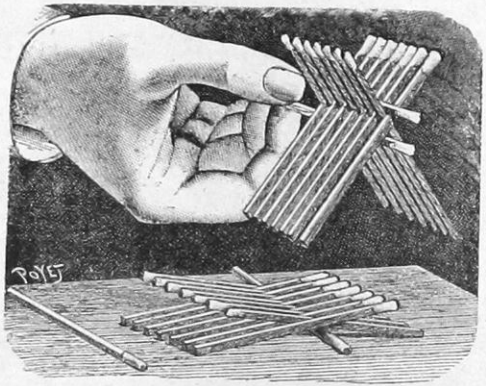

Ὕψωσις 15 πυρείων (σπίρτων) διὰ μόνου ἑνός.

τῆς χειρός του εἰς τρόπον τοιοῦτον, ὥστε τὰ δύο φωσφοράδη ἄκρα τῶν πυρείων μόλις νὰ ἐγγίζωσιν τὴν τράπεζαν. Πρὸς μεγάλην ἔκπληξιν τῶν παρισταμένων τὰ δύο πυρεῖα θὰ ἀρχίσωσι νὰ βαδίζωσι κατὰ μῆκος τῆς λεπίδος τοῦ μαχαιρίου. Τοῦτο προέρχεται ἕνεκα ἀσυναισθήτου κινήσεως τοῦ κρατοῦντος τὸ μαχαίριον, κινήσεως τὴν ὁποίαν οὔτε αὐτὸς βλέπει οὔτε οἱ λοιποί. Τοῦτο καθίσταται διασκεδαστικώτερον, ἂν τεθῇ εἰς τὴν κορυφὴν τῶν πυρείων χάρτινος ἀνθρωπίσκος.

Ὁ ἀπὸ κάμφορα σκορπίος. Πλήρωσον μὲ νερὸν ἓν δοχεῖον, καὶ ρίψε εἰς τὸ νερὸν μικρὰ τεμάχια κάμφορα κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ σχηματισθῇ ἕνας Σκορπίος, ἢ ἄλλο τι. Μετ' ὀλίγον θὰ ἰδῇς ὅτι ὁ σκορπίος θὰ ἀρχίσῃ νὰ κινῇ τοὺς πόδας του καὶ νὰ διπλώνῃ τὴν οὐράν του. Τὸ πρᾶγμα εἶνε ἁπλούστατον ἡ δὲ εὕρεσις τοῦ κάμφορα εὐκολωτάτη. Ἐκ τοῦ παιγνιδίου τούτου μανθάνομεν τὰ ἑξῆς·

1). Ὁ σκορπίος μας κολυμβᾷ ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ἀλλ' εἶνε βεβυθισμένος ἐντὸς αὐτοῦ σχεδὸν καθ' ὁλοκληρίαν, διότι τὸ βάρος τοῦ κάμφορα εἶνε κατά τι ἐλαφρότερον τοῦ βάρους τοῦ ὕδα-

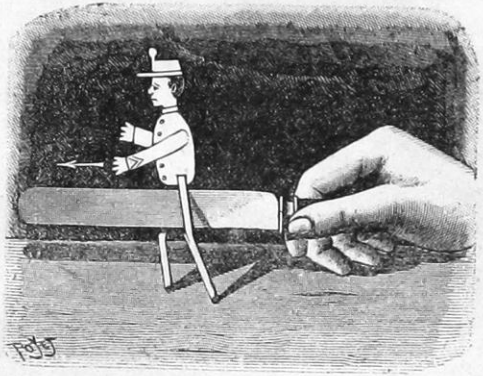

Αἱ ἀσυναίσθητοι κινήσεις.

τος. Ἂν π. χ. παραστήσωμεν τὸ βάρος τοῦ ὕδατος διὰ τοῦ

Ὁ ἀπὸ κάμφορα σκορπίος.

ἀριθμοῦ 1000, τὸ βάρος τοῦ κάμφορα εἶνε ἴσον μὲ 995 χιλιοστά.

2). Ὁ κάμφορας δὲν διαλύεται ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ἐνῷ διαλύεται ἐντὸς τοῦ οἰνοπνεύματος, καθὼς δυνάμεθα νὰ δοκιμάσωμεν.

3). Τὰ διάφορα τεμάχια, διὰ τῶν ὁποίων ἐσχηματησαμεν τὸν σκορπίον, θὰ μείνουν εἰς τὴν θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν τὰ ἐθέσαμεν, καὶ θὰ φαίνονται κολλημένα τὰ μὲν μετὰ τῶν δέ-

Τοῦτο συμβαίνει διότι συνδέονται μεταξὺ αὐτῶν ὑπὸ δυνάμεως συνεκτικῆς.

4). Τέλος ἂν ὁ σκορπίος ἐκτελῇ ἐπὶ τοῦ ὕδατος τοσούτῳ περιέργους κινήσεις, τοῦτο εἶνε συνέπεια τῆς ἰδιότητος τοῦ κάμφορα, νὰ μετακινῆται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐπιπλέει.

Βελόνη ἡ καρφὶς πλέουσα. Λάβετε μίαν καρφίτσαν στεγνήν, καὶ θέσατε αὐτὴν ἐπὶ τοῦ ὕδατος, ἀλλὰ μετὰ μεγάλης προσοχῆς ὥστε αὕτη οὐδαμῶς νὰ βραχῇ. Θὰ ἴδητε τότε ὅτι αὐτὴ μένει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος χωρὶς νὰ βυθίζεται ἐντὸς αὐτοῦ. Τὸ ἴδιον δύνασθε νὰ πράξητε καὶ μὲ μίαν βελόνην. Τοῦτο κατορθώνετε κατὰ τοὺς ἑπομένους τρόπους.

Βελόνη πλέουσα, 1ος τρόπος.

Δύνασθε κατὰ πρῶτον νὰ κρεμάσητε τὴν καρφίδα ἢ τὴν βελόνην ἐπὶ δύο κλωστῶν, τὰς ὁποίας ἀποσύρετε μετὰ προσοχῆς, εἰς τρόπον ὥστε ὅταν ἀποσύρετε τὰς κλωστάς, αὗται οὐδαμῶς νὰ ἐγγίσωσι τὴν καρφίδα.

Βελόνη πλέουσα, 2ος τρόπος.

Δύνασθε δεύτερον μὲ μεγάλην ἐπιτηδειότητα νὰ κρατῆτε τὴν καρφίδα ἀπὸ τὸ μυτηρὸν αὐτῆς μέρος καὶ νὰ τὴν στηρίξετε ἐπὶ τοῦ ὕδατος.

Βελόνη πλέουσα 3ος τρόπος.

Εἶνε ἀκόμη ἁπλούστερον νὰ θέσετε τὴν καρφίδα ἐφ' ἑνὸς περουνίου, τὸ ὁποῖον νὰ βυθίσετε μετὰ προσοχῆς ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ἀποσύροντες ἀκολούθως αὐτὸ ἡσύχως. Ἀλλὰ τὸ ἀσφαλέστερον μέσον, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ κάμῃ καὶ μικρὸν παιδίον, εἶνε τὸ ἑξῆς· Νὰ θέσητε ἐπὶ τοῦ ὕδατος ἓν φύλλον σιγαροχάρτου, καὶ νὰ τοποθετήσητε ἐπ' αὐτοῦ τὴν καρφίδα. Τότε τὸ σιγαρόχαρτον ἅμα βραχῇ ἀρκετὰ θὰ βυθισθῇ, ἡ δὲ καρφὶς θὰ πλέῃ ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον δυνατὸν

Βελόνη πλέουσα 4ος τρόπος.

νὰ ἐπιπλέωσιν ἐπὶ τοῦ ὕδατος καὶ μεγαλείτερα ἀντικείμενα, ὡς ἓν χρυσοῦν πεντόφραγκον.

ΠΑΙΓΝΙΑ ΜΕ ΧΑΡΤΙΑ

1. Ὁ ἄσσος μπαστοῦνι. Γίνεται χρῆσις τῶν 32 χαρτίων τοῦ ***πικέτου***, ἕκαστος δὲ παίκτης παίζει μὲ τὴν σειράν του. Ὁ πρῶτος παίκτης βάλλει τὴν κατάθεσίν του, εἷς δὲ ἄλλος τοῦ δίδει ἓν χαρτὶ φανερά. Ἂν τύχῃ τὸ χαρτὶ τοῦτο νὰ εἶνε ***ἄσσος μπαστοῦνι***, ἕκαστος παίκτης τῷ δίδει ποσὸν ἴσον πρὸς τὴν κατάθεσίν του. Ἂν ὄχι, τότε ἡ κατάθεσίς του μένει εἰς τὸ κοινὸν ***πιάτον***. Τὸ παιγνίδιον ἐξακολουθεῖ οὕτω καὶ διὰ τοὺς ἄλλους, μέχρις οὗ εὑρεθῇ ὁ τυχηρός, ὁ ὁποῖος θὰ λάβῃ τὸν ***ἄσσον μπαστοῦνι***. Οὗτος δὲ τότε λαμβάνει παρ' ἑκάστου τῶν ἄλλων παικτῶν ἴσον ποσὸν πρὸς τὴν κατάθεσίν του, καὶ πρὸς τούτοις ὅ,τι εὑρίσκεται εἰς τὸ ***πιάτον***.

Παιγνιόχαρτα.

2. Ἡ δημοπρασία. Ἕκαστος τῶν παικτῶν ῥίπτει εἰς τὸ ***πιάτον*** τὸ αὐτὸ χρηματικὸν ποσόν, αὐτὸ δὲ ἀποτελεῖ τὸ κεφάλαιον τῆς δημοπρασίας, τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὁποίας ἀναλαμβάνουν τρεῖς παῖκται. Ὁ εἷς λαμβάνει τὸ πιάτο μὲ τὰ χρήματα, ἕκαστος δὲ ἀπὸ τοὺς δύο ἄλλους ἀνὰ μίαν δέσμην χαρτίων. Αἱ δέσμαι πρέπει νὰ ἔχουν διάφορον χρῶμα διὰ νὰ μὴ συγχέωνται, π. χ. ἡ μία κυανοῦν ἡ δὲ ἄλλη κόκκινον. Ὁ εἷς τῶν παικτῶν, ὁ κρατῶν τὴν μίαν δεσμίδα, θέτει ἐπὶ τῆς τραπέζης τινὰ ἐκ τῶν χαρτίων σκεπασμένα. Ὁ ἄλλος, ὁ κρατῶν τὸ ***πιάτο*** μὲ τὰ χρήματα, μοιράζει ἐπὶ ἑκάστου τῶν χαρτίων, τὰ ὁποῖα ἔστρωσεν ὁ προηγούμενος, εἰς ἄνισα ποσὰ κατ' ἀρέσκειαν ὅλον τὸ κεφάλαιον τοῦ πιάτου. Ὁ τρίτος παίκτης τότε, ὁ κρατῶν ἄλλην δεσμίδα τῶν χαρτίων, μοιράζει εἰς ἕκαστον τῶν παιζόντων ἀπὸ 1, 2 ἢ 3 χαρτία, ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν. Ἤδη τὸ παιγνίδιον συνίσταται εἰς τοῦτο. Τὰ μὲν σκεπασμένα χαρτία, τὰ φέροντα αἱ χρήματα, εἶνε οἱ λαχνοὶ τῆς δημοπρασίας, ἐκεῖνα δὲ τὰ ὁποῖα κρατοῦν οἱ παῖκται εἶνε τὰ γραμμάτια οὕτως εἰπεῖν τοῦ λαχείου. Ἀναστρέφονται κατὰ σειρὰν τὰ σκεπασμένα χαρτία, τὰ φέροντα τὰ χρήματα, τὰ δὲ ποσὰ δίδονται εἰς ἐκείνους τῶν παικτῶν, οἱ ὁποῖοι εὑρεθῶσι κατέχοντες ὅμοια χαρτία πρὸς τὰ ἀναστρεφόμενα. Ἂν κανεὶς τῶν λαχνῶν δὲν κερδηθῇ, τότε θέτεται πάλιν εἰς τὸ πιάτο καὶ χρησιμεύει διὰ τὸ ἑπόμενον παιγνίδι.

3. Ἡ Μεγάλη δημοπρασία. (Παίζεται μὲ δύο δεσμίδας χαρτία). Ἡ μία δέσμη μοιράζεται εἰς τοὺς παίκτας. Ἂν π. χ. οὗτοι εἶνε 10, θὰ δοθῶσιν εἰς ἕκαστον ἀνὰ 4, τὰ δὲ ὑπολειπόμενα 12 πωλοῦνται εἰς δημοπρασίαν, ἀγοραζόμενα ἀνὰ ἓν ὑπὸ τῶν παικτῶν. Ἕκαστος παίκτης θέτει κατόπιν εἰς τὸ ***πιάτο*** τὸ αὐτὸ ποσὸν χρημάτων, εἷς δὲ ἐξ ὅλων, ὁ κῆρυξ τῆς δημοπρασίας λαμβάνει τότε τὴν δευτέραν δεσμίδα καὶ καταστρώνει σκεπασμένα εἰς τὸ μέσον τῆς τραπέζης 4 χαρτία ἐξ αὐτῶν. Ἐπὶ τῶν 4 αὐτῶν χαρτίων διανέμει κατ' ἄνισα ποσὰ ὅλα τὰ χρήματα τοῦ ***πιάτου***. Συνήθως εἰς ἓν τῶν 4 χαρτίων δὲν θέτουν τίποτε. Ἀκολούθως ξεφυλλίζει ἀνὰ ἓν τὰ χαρτία τῆς δέσμης τὴν ὁποίαν κρατεῖ, κάθε δὲ παίκτης ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὰ ἰδικά του χαρτία τὸ χαρτί, τὸ ὁποῖον παρουσιάζεται ἑκάστοτε κατὰ τὸ ξεφύλλισμα. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὁ κῆρυξ σταματᾷ, καὶ δίδει οὕτω καιρὸν εἰς τοὺς παίκτας νὰ πωλήσουν ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον χαρτία ἐξ ὅσων τοῖς μένουν. Ὅταν ἐξαντληθῇ ἡ δέσμη, εἰς τοὺς παίκτας δὲν θὰ μένουν πλέον ἄλλα χαρτία, παρὰ 4 ὅμοια πρὸς τὰ σκεπασμένα ἐν τῷ μέσῳ τῆς τραπέζης, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχουν μοιρασμένα τὰ χρήματα. Ὁ καθεὶς τότε τῶν 4 κερδίζει τὸ ποσόν, τὸ τεθειμένον ἐπὶ χαρτίου ὁμοίου πρὸς τὸ ἰδικόν του.

4. Ὁ ψεύτης. (Παίζεται μὲ μίαν πλήρη δεσμίδα). Τὰ χαρτία ἀνακατώνονται, κόπτονται καὶ μοιράζονται ὑφ' ἑνὸς τῶν παιζόντων κατ' ἀναλογίαν εἰς ἕκαστον τόσα, ὥστε νὰ τελειώσῃ ἡ δέσμη, ἂν δὲ τοῦτο δὲν εἶνε δυνατόν, τὰ περισσεύοντα κρύπτονται κάπου, χωρὶς νὰ φανερωθῶσι ποῖα εἶνε. Ὁ πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ μοιράσαντος παίζει πρῶτος, θέτων κάτω ἐπὶ τῆς τραπέζης ἓν ἐκ τῶν χαρτίων του κρυφὰ καὶ ὀνοματίζων αὐτὸ ἁπλῶς, δηλαδὴ ἐκφωνῶν τὴν ἀξίαν του μόνον, ὄχι δὲ καὶ τὴν φυλὴν εἰς ἣν ἀνήκει. Ἄσσος, τρία, ῥήγας κτλ. Ὁ μετ' αὐτὸν θέτει ἐπάνω εἰς τὸ χαρτίον τοῦ πρώτου ἓν ἐκ τῶν χαρτίων του, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ εἶνε τὸ ἀμέσως κατόπιν. Δηλαδὴ ἐὰν ὁ πρῶτος ἔθεσεν **6**, ὁ μετ' αὐτὸν θὰ θέσῃ **7** ὁ κατόπιν **8** ὁ ἀμέσως κατόπιν **9** καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἐὰν δὲν ἔχει τὸ χαρτίον, τὸ ὁποῖον πρέπει, θέτει ἓν ἄλλο, ἐκφωνεῖ ὅμως ψευδῶς τὴν ἀξίαν ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ θέσῃ κατὰ τὴν τάξιν. Ἔνῳ θέτει **5** π.χ. ἐνῷ πρέπει νὰ θέσῃ **2**, ἐκφωνεῖ ψευδῶς **2**, ἀπόκειται δὲ εἰς οἱονδήποτε ἐκ τῶν ἄλλων παικτῶν ν' ἀνακαλύψῃ τὴν ἀπάτην φωνάζων ***ψεύματα!*** Τότε ὁ κοτηγορούμενος ὀφείλει ν' ἀνοίξῃ τὸ χαρτίον, τὸ ὁποῖον

Ὅταν ἡ ὄρνιθα κοιμᾶται ἡ ἀλεποῦ ἀγρυπνᾷ.

Κανεὶς δὲν εἶνε μικρὸς στὸ σπῆτί του.

κατέθεσε κρυφά, καὶ ἐὰν μὲν εἶπε ψεύματα, πρὸς τιμωρίαν φορτώνεται ὅλα τὰ χαρτία, τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης κατατεθέντα, παίζει δὲ πρῶτος ἀμέσως ὁ ἀνακαλύψας αὐτόν. Ἐὰν ὅμως ἀδίκως κατηγορήθη, τότε ὁ μὲν κατήγορος φορτώνεται τὰ χαρτία αὐτά, παίζει δὲ πρῶτος ὁ κατηγορηθείς. Κερδίζει πρῶτος ἐκεῖνος, ὅστις ξεφυλλίσῃ ὅλα του τὰ χαρτία, καὶ αὐτὸς λαμβάνει τὰς καταθέσεις αἱ ὁποῖαι ἐν ἀρχῇ τοῦ παιγνιδίου ἐγένοντο, διότι τὸ εὐκολώτατον καὶ ζωηρότατον τοῦτο παιγνίδιον δύναται νὰ παιχθῇ καὶ μετὰ μικρῶν χρηματικῶν καταθεμάτων, παρέχον μεγαλείτερον ἐνδιαφέρον.

5. **Τὸ γεῦμα τοῦ Ἁγίου Πέτρου.** (Παίζεται μὲ ὁσαδήποτε χαρτία). Ἕκασος παίκτης θέτει εἰς τὸ ***πιάτον*** ἴσον χρηματικὸν ποσόν. Εἷς ἐξ ὅλων μοιράζει ἀνὰ ἓν χαρτὶ εἰς ὅλους. Κοτόπιν ἓν χαρτὶ ἐξάγεται φανερὸν εἰς τὸ μέσον τῆς τραπέζης. Οἱ παῖκται, οἱ ἔχοντες χαρτὶ ὅμοιον πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης, μοιράζονται τὰ χρήματα τοῦ ***πιάτου***. Ἐὰν τὸ διανεμητέον ποσὸν δὲν μοιράζεται ἀκριβῶς εἰς τοὺς κερδίζοντας ἀλλὰ μένει κάτι ὑπόλοιπον, τὸ ὑπόλοιπον τοῦτο ἀφίνεται εἰς τὸ ***πιάτο*** διὰ τὸ ἑπόμενον παιγνίδι. Ἂν κανεὶς τῶν παικτῶν δὲν ἔχῃ ὅμοιον χαρτὶ πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης, τὸ παιγνίδιον ματαιοῦται καὶ ἐπαναλαμβάνεται ἄλλο, ἕκαστος δὲ παίκτης θέτει νέον ποσὸν εἰς τὸ ***πιάτο***.

6. **Τὸ Πλουμπέρ.** (Παίζεται μὲ μίαν μίαν μόνην δεσμίδα). Οἱ παῖκται κάμνουν τὰς καταθέσεις των. Ὁ παγκιέρης κρατῶν τὴν δεσμίδα, ἀρχίζει νὰ ξεφυλλίζῃ τὰ χαρτία ἐπὶ τῆς τραπέζης ἀνὰ ἓν λέγων· ***ἄσσος*** εἰς τὸ πρῶτον, ***δύο*** εἰς τὸ δεύτερον, ***τρία*** εἰς τὸ τρίτον κτλ. μέχρι τοῦ ***ρῆγα***, ὁ ὁποῖος μετρᾷ **13**. Ἂν συμβῇ ἐνῷ μετρᾷ ὁ ***παγκιέρης*** νὰ ἔβγῃ τὸ χαρτὶ τὸ ὁποῖον μετρᾷ, λ.χ. ἐνῷ λέγει πέντε νὰ ἔβγῃ ***πεντάρι***, ὁ ***παγκιέρης*** κερδίζει ὅλων τὰς καταθέσεις καὶ σταματᾷ τὸ μέρημα. Καὶ πάλιν ἀρχίζει τὸ ξεφύλλισμα μετρῶν ἐκ νέου ***ἓν, δύο, τρία***, κτλ. Ἂν ξεφυλλίσῃ 13 χαρτία χωρὶς νὰ ἐπιτύχῃ κανὲν ἐπάνω εἰς τὸ μέτρημα, χάνει καὶ πληρώνει ὅλων τὰς καταθέσεις. Μεταβιβάζει δὲ τὴν δεσμίδα εἰς τὸν ἑπόμενον, ὅστις γίνεται τότε ***παγκιέρης***.

7. **Ὁ μαγκούφης.** (Παίζεται μὲ μίαν δεσμίδα, ἀλλ' ἐξ αὐτῆς ἀφαιροῦνται 3 ***ῥηγάδες***, καὶ μένουν χαρτιὰ 49). Μοιράζονται ὅλα τὰ χαρτία ἀνεξαιρέτως εἰς τοὺς συμπαίκτας, καὶ ἂν ὑπάρχῃ περίσσευμα δίδεται καὶ αὐτὸ εἰς τοὺς πρώτους παίκτας ἀνὰ ἕν. Ἔπειτα ἕκαστος παίκτης πράττει τὸ ἑξῆς. Ῥίπτει ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἀφοῦ τὸ δείξῃ, κάθε ζεῦγος ὁμοίων χαρτίων

Ὁ λέων δὲν κυνηγᾷ σπουργίτια.

ὅπου τοῦ τύχῃ εἰς χεῖρας, δηλαδὴ δύο ***δεκάρια***, δύο ***ἄσσους*** κτλ., καὶ ἀπὸ τὰ ὑπόλοιπά του χαρτία δίδει εἰς τὸν πρὸς τὰ δεξιὰ γείτονά του νὰ ἐκλέξῃ ἓν χαρτί. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ χαρτίου γίνεται χωρὶς ὁ γείτων νὰ βλέπῃ τὰ χαρτία, ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ ἐκλέξῃ. Οὕτω προχωροῦντος τοῦ παιγνιδίου, θὰ καταντήσῃ νὰ ῥιφθοῦν ἐπὶ τῆς τραπέζης κατὰ ζεύγη ὅλα τὰ χαρτία, πλὴν τοῦ ἑνὸς ***ῥήγα***. Ὁ παίκτης ὁ ὁποῖος θὰ τὸν κρατῇ εἰς χεῖράς του τελευταῖος χάνει τὴν παρτίδα, καὶ πληρώνει εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους τὸ προσυμφωνηθὲν ποσόν.

8. **Τὸ δάνειον.** (Παίζεται μὲ μίαν δεσμίδα). Ἡ ὅλη δεσμὶς μοιράζεται εἰς τοὺς παίκτας ἀνὰ τόσα χαρτία, ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ των, ἂν δὲ μείνουν καὶ ὑπόλοιπα, αὐτὰ μένουν κατὰ μέρος ἐπὶ τῆς τραπέζης διὰ νὰ χρησιμεύσουν εἰς τὸ παιγνίδι. Ἂν λ.χ. εἶνε 10 οἱ παίζοντες, θὰ λάβῃ ἕκαστος ἀνὰ 5 χαρτία, καὶ θὰ περισσεύσουν 2 ἐπὶ τῆς τραπέζης. Ὁ πρῶτος παίζων ῥίπτει ἐπὶ τῆς τραπέζης ἓν χαρτίον, οἱονδήποτε κατ' ἀρέσκειαν. Ὁ μετ' αὐτὸν ἐρχόμενος ὀφείλει νὰ ῥίψῃ τὸ ἀμέσως ἀνώτερον τοῦ αὐτοῦ χρώματος. Ἂν λ. χ. ὁ πρῶτος ἔρριψε ***πέντε σπαθί***, ὁ μετ' αὐτὸν πρέπει νὰ ῥίψῃ ***ἓξ σπαθί***. Ἂν δὲν ἔχῃ αὐτὸ τὸ χαρτί, τὸ δανείζεται ἀπὸ ἐκεῖνον ποῦ τὸ ἔχει καὶ τοῦ πληρώνει ἓν ποσόν, τὸ ὁποῖον συμφωνεῖται ἐξ ἀρχῆς τοῦ παιγνιδίου. Καθ' ὅμοιον τρόπον ἐξακολουθεῖ τὸ παιγνίδι καὶ διὰ τοὺς ἄλλους. Ὅταν ῥιφθῇ τὸ ἰσχυρότερον χαρτὶ τοῦ αὐτοῦ χρώματος, τουτέστιν ὁ ***ἄσσος***, ὁ παίκτης ὁ κατόπιν ἐρχόμενος ἀρχίζει ῥίπτων χαρτὶ ἄλλου χρώματος, τὸ ὁποῖον τοῦ ἀρέσκει. Ὅταν γείνῃ ἀνάγκη νὰ ῥιφθῇ εἰς τὸ παιγνίδι ἓν ἀπὸ τὰ χαρτία, τὰ περισσεύσαντα κατὰ τὴν διανομὴν τῆς δεσμίδος, ὁ ῥίπτων αὐτὸ δὲν πληρώνει τίποτε. Ὁ πρῶτος ὁ ὁποῖος ἀπαλλάσσεται ἀπὸ ὅλα τὰ χαρτία του κερδίζει τὴν παρτίδα, ἕκαστος δὲ ἀπὸ τοὺς ἄλλους τοῦ πληρώνει τόσας φορὰς τὸ συμφωνηθὲν ποσόν, ὅσα χαρτία κρατεῖ ἀκόμη εἰς χεῖρας.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

1. Εἰς τὴν ὄχθην ποταμοῦ εὑρίσκεται λεμβοῦχος ἔχων ἕνα λύκον, μίαν αἶγα καὶ ἓν μέγα λάχανον, τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ μεταφέρῃ εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην. Ἀλλ' ἡ λέμβος του εἶνε τόσον μικρά, ὥστε ἐκτὸς αὐτοῦ ἐν μόνον ἐκ τῶν εἰρημένων ἀντικειμένων δύναται νὰ περιλάβῃ. Ὁ λεμβοῦχος εἶνε ἠναγκασμένος νὰ μεταφέρῃ ἕκαστον ἀντικείμενον ἰδιαιτέρως, ἀλλὰ

Μὲ τὰ πολλὰ χέρια ἡ δουλειὰ προοδεύει.

φοβεῖται νὰ ἀφίσῃ κατὰ τὴν ἀπουσίαν του τὸν λύκον μὲ τὴν αἶγα, ἢ τὴν αἶγα μὲ τὸ λάχανον, διότι τότε ἡ ὁ λύκος θὰ κατασπαράξῃ τὴν αἶγα, ἢ ἡ αἶξ θὰ φάγῃ τὸ λάχανον. Τί λοιπόν, ἀναγνῶστα, τὸν συμβουλεύεις νὰ πράξῃ;

(Λύσις). Πρῶτον νὰ λάβῃ τὴν αἶγα, ἀφοῦ δὲ τὴν ἀφίσῃ μόνην εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην, νὰ ἐπανέλθῃ καὶ νὰ λάβῃ τὸν λύκον, τὸν ὁποῖον νὰ μεταφέρῃ ἐπίσης. Νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν αἶγα εἰς τὴν προτέραν θέσιν της, καὶ ἀντ' αὐτῆς νὰ λάβῃ καὶ νὰ μεταφέρῃ τὸ λάχανον, τὸ ὁποῖον νὰ ἀφίσῃ μὲ τὸν λύκον (ὁ λύκος δὲν τρώγει τὸ λάχανον). Τοιουτοτρόπως κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ λεμβούχου, οὔτε ὁ λύκος θὰ μείνῃ μόνος μὲ τὴν αἶγα, οὔτε ἡ αἶξ θὰ μείνῃ μόνη μὲ τὸ λάχανον.

2. Διὰ τῶν ξυλαρίων 24 φωσφόρων κατασκεύασον ἐννέα τετράγωνα, ἐφαπτόμενα ἀλλήλων. Ἔπειτα ἀφαίρεσον 8 ἐκ τῶν ξυλαρίων τοιουτοτρόπως, ὥστε νὰ μείνουν δύο μόνον τέλεια τετράγωνα.

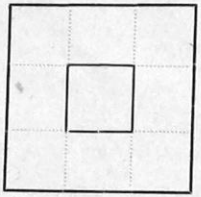

3. Σχημάτισον διὰ φωσφόρων τὰ ἑξῆς 5 τετράγωνα, ἀκολούθως δὲ ἀφαίρεσον τρία φώσφορα, ὥστε νὰ μείνουν 3 τετράγωνα.

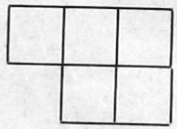

Λύσις:

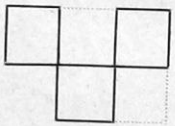

ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΑΙΓΝΙΑ

1. Τὰ τρία αὐγά. (Αὐτόματος μετακίνησις). Θέτεις ἐπὶ τῆς τραπέζης τρία αὐγὰ κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον **0 0 0**, καὶ προτείνεις εἰς ἕνα τῶν θεατῶν, ὅτι δύνασαι νὰ ἐκβάλῃς τὸ μεσαῖον ἀπὸ τὴν θέσιν του χωρὶς νὰ τὸ ἐγγίσῃς. Τί κάμνεις τότε; Λαμβάνεις τὸ πρῶτον αὐγὸν καὶ τὸ τοποθετεῖς μετὰ τὸ τρίτον. Οὕτω τὸ μεσαῖον δὲν εὑρίσκεται πλέον εἰς τὸ μέσον.

2. Αὐγὸν ἄθραυστον. Ὀλίγοι ἴσως ἔχουσι γνῶσιν τῆς ἰδιότητος ταύτης τῶν αὐγῶν. Λάβετε τὸ αὐγὸν καὶ κρατήσατέ το μεταξὺ τῶν δύο χειρῶν σας κατὰ μῆκος, ὥστε ἑκατέρα τῶν ἄκρων αὐτοῦ νὰ στρέφεται πρὸς ἑκατέραν τῶν χειρῶν σας. Συμπιέσατέ το διὰ νὰ τὸ θραύσητε. Εἰς μάτην κοπιᾶτε. Τὸ κέλυφος ἀνθίσταται ἄθραυστον ὅσην δύναμιν καὶ ἂν καταβάλητε. Τὸ πρᾶγμα ἐξηγεῖται διὰ τῆς θεωρίας τῶν θόλων ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ. Τὸ κέλυφος ἀποτελεῖ εἶδος θόλου, ὅστις συγκρατεῖται στερεός, ἐφ' ὅσον τὸ κέλυφος ὅλον δὲν ἔχει βλάβην τινά.

3. Τὸ αὐγὸν καὶ τὸ δακτυλίδι. Δύνασθε νὰ περάσητε ἓν αὐγὸν μέσα ἀπὸ ἕνα δακτυλίδι χωρὶς νὰ τὸ θραύσητε. Τὸ πρᾶγμα εἶνε εὐκατόρθωτον. Ἂν ἀφίσετε τὸ αὐγὸν ἐπὶ 1—2 ἡμέρας ἐντὸς ὄξους δυνατοῦ, τὸ σκληρὸν κέλυφος αὐτοῦ μαλακύνεται τόσον, ὥστε δύνασθε νὰ τὸ συμπιέσητε καὶ τὸ ἐπιμηκύνετε, οὕτω δὲ κατορθώνετε νὰ τὸ περάσητε ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ δακτυλίδι. Μετὰ ταῦτα ἀφίσατε τὸ αὐγὸν ἐντὸς ποτηρίου ψυχροῦ ὕδατος ἐπί τινα ὥραν, καὶ θὰ τὸ ἰδῆτε νὰ ἀναλάβῃ τὴν σκληρότητά του καὶ τὸ ἀρχικὸν σχῆμά του. Τὸ αὐγόν, παρασκευαζόμενον ὡς ἀνωτέρω, δυνατὸν νὰ περάσῃ καὶ ἀπὸ στόμα φιάλης.

4. Τὸ πειθήνιον αὐγόν. Ἵνα σταθῇ ἐπὶ τῆς ἄκρας του ἓν αὐγόν, ὑπάρχει ὁ ἑξῆς τρόπος. Τὸ αὐγὸν κενοῦται τοῦ ἐν αὐτῷ περιεχομένου ὑγροῦ διὰ μικρᾶς ὀπῆς, γινομένης ἐπὶ τοῦ κελύφους, καὶ εἶτα εἰσάγεται εἰς αὐτὸ μικρὰ ποσότης λεπτοτάτης καὶ ξηρᾶς ἄμμου. Μεθ' ὃ φράσσεται ἡ ὀπὴ διὰ λευκοῦ κηροῦ, ὥστε νὰ μὴ διακρίνεται. Ἔχοντες οὕτω παρεσκευασμένον τὸ αὐγόν, δύνασθε νὰ τὸ βάλετε νὰ σταθῇ καθ' οἱονδήποτε τρόπον, ὀρθόν, κεκλιμένον πρὸς τὰ δεξιὰ ἢ τὰ ἀριστερά, ἐπὶ τῆς ἄκρας μαχαιρίου, ἐπὶ τοῦ χείλους ποτηρίου, ἐπὶ τοῦ στομίου φιάλης. Ὅλα δὲ ταῦτα εὐκολώτατα κατορθοῦνται, καθ' ὅσον μετατοπίζεται ἡ ἄμμος δι' ἀνεπαισθήτου τιναγμοῦ τοῦ αὐγοῦ.

5. Ἐξαΰνισις αὐγοῦ. Τοποθετεῖς ἐν αὐγὸν κάτωθεν ἑνὸς φλυτζανίου τοῦ καφέ, καὶ λέγεις ὅτι δύνασαι νὰ τὸ ἀφαιρέσῃς ἐκεῖθεν χωρὶς νὰ ἐγγίσῃς τὸ φλυτζάνιον. Ἀφοῦ τὸ τοποθετήσῃς προσποιεῖσαι ὅτι τὸ διατάσσεις ν' ἀναχωρήσῃ ἐκεῖθεν, ἔπειτα παρακαλεῖς κάποιον νὰ βεβαιωθῇ ἂν τὸ αὐγὸν πράγματι ὑπήκουσεν εἰς τὴν προσταγήν σου. Ἐκεῖνος προθύμως σηκώνει τὸ φλυδζάνιον, οὐ δὲ τότε, χωρὶς νὰ τοῦ δώσῃς καιρὸν νὰ τὸ ξανασκεπάσῃ, ἁφαιρεῖς πρᾶγματι τὸ αὐγὸν χωρὶς νὰ ἐγγίσῃς τὸ φλυδζάνιον, ὡς εἶχες προτείνει.

6. Τὰ τρία ἀμύγδαλα. Ὅταν τελειώσῃ τὸ γεῦμα εἰς φιλικὴν οἰκίαν, δύνασαι νὰ προτεί-

νης τὸ ἑξῆς εἰς τοὺς συνδαιτημόνας. Λέγεις καὶ σοῦ φέρουν τὰ καπέλλα τριῶν ἐξ αὐτῶν, τὰ ὁποῖα τοποθετεῖς κατὰ σειρὰν ἐπὶ τῆς τραπέζης. Κάτωθεν ἑκάστου καπέλλου τοποθετεῖς ἓν ἀμύγδαλον καθαρισμένον, ἢ ἄλλο φαγώσιμον ἀντικείμενον, καὶ εἶτα προτείνεις τὸ ἑξῆς στοίχημα.

— Στοιχηματίζω, κύριοι, νὰ φάγω τὰ τρία αὐτὰς ἀμύγδαλα, καὶ μετὰ μίαν στιγμὴν νὰ κάμω νὰ εὑρεθοῦν καὶ τὰ τρία ὁμοῦ κάτωθεν οἱουδήποτε καπέλλου θέλετε.

Ὅλοι δὲ παρατηροῦν περιέργως, καὶ συλλογίζονται κατὰ τίνα τρόπον εἶνε δυνατὸν νὰ γείνῃ αὐτὸ τὸ θαῦμα, ἀλλ' οὐδεὶς θέλει νὰ στοιχηματίσῃ.

— Τότε, ἀφίνω τὸ στοίχημα. Εἰπῆτέ μοι μόνον κάτω ἀπὸ ποῖον καπέλλον θέλετε νὰ εὑρεθοῦν τὰ τρία ἀμύγδαλα;

— Κάτω ἀπὸ τὸ ἰδικόν μου, ἀπαντᾷ κάποιος.

Τότε λαμβάνετε τὸ ἓν κατόπιν τοῦ ἄλλου τὰ ἀμύγδαλα καὶ τὰ τρώγετε. Μετὰ ταῦτα λαμβάνετε τὸ καπέλλον, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἐζήτησαν νὰ εὑρεθοῦν τὰ τρία ἀμύγδαλα καὶ τὸ φορῆτε.

— Τὰ ἀμύγδαλα, κύριοι, εἶνε κάτω ἀπὸ τὸ καπέλλο.

Ὅλοι γελοῦν, ἀνομολογοῦντες τὴν ἐπιτυχίαν του παιγνιδίου.

6. **Τὸ μυστικὸν δόμινο.** Ὁ θέλων νὰ κάμῃ τὸ παιγνίδιον τοῦτο, παρακαλεῖ τινα ἐκ τῆς συναναστροφῆς νὰ συμπαίξωσι μίαν παρτίδα δόμινο, ἀφοῦ δὲ ἐκεῖνος λάβῃ τὴν θέσιν του, λέγει πρὸς αὐτόν·

— Ἀνακάτωσε, σὲ παρακαλῶ, καλὰ τὸ παιγνίδι... Πῆρες τὰ δικά σου; Καλά. Βάλε σὺ πρῶτος.

— Πέντε διπλό...

— Μὰ δὲν εἶνε ἀνάγκη, ἀδελφέ, νὰ μοῦ λέγεις τί παίζεις. Βλέπω ὅτι παίζεις κατὰ τὸ ἀρχαῖον σύστημα, εἰς τὰ φανερά. Τὸ σπουδαῖον εἶνε νὰ παίξῃς δόμινο εἰς τὰ κρυφά. Δηλαδὴ νὰ βάνῃς τὰ κομμάτια ἀνεστραμμένα, πρὸς τὰ κάτω τὴν πρόσοψιν καὶ πρὸς τὰ ἐπάνω τὴν ῥάχιν. Ἔτσι θὰ παίξω καὶ ἐγώ.

— Μὰ τί; τυφλομυῖα δόμινο θὰ παίξωμε;

— Τὸ πρᾶγμα εἶνε καὶ πολὺ μάλιστα δυνατόν.

Καὶ τοῦτο ἀποδεικνύεις εἰς ὅλους κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον. Παρακαλεῖς τινα, μὲ τὸν ὁποῖον ἔχεις συνενοηθῇ προηγουμένως, νὰ ἐξακολουθήσῃτε τὴν παρτίδα, τὴν ὁποίαν ἔχεις ἤδη ἀρχίσει. Κάθησθε ὁ εἷς ἀπέναντι τοῦ ἄλλου, καὶ ὑπὸ τὴν τράπεζαν ὁ εἷς θέτει τὸν δεξιὸν πόδα ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ τοῦ ἄλλου, καὶ τἀνάπαλιν ὁ ἄλλος. Ἀφοῦ καθήσετε οὕτω, ἕκαστος τῶν δύο γνωστοποιεῖεις τὸν ἄλλον ποῖον δόμινον πρέπει νὰ βάλῃ διὰ τόσων ἐλαφρῶν πιέσεων ἐπὶ τοῦ ποδός, ἐνῷ παίζει κρυφά. Ἂν πρέπῃ νὰ βάλῃ λευκόν, τὸ πόδι μένει ἀκίνητον. Τοιουτοτρόπως

τελειώνει τὸ παιγνίδι, καὶ οἱ παριστάμενοι μένουν ἐκπληκτοι, βλέποντες, ὅταν ἀναστραφῶσι τὰ δόμινα, ὅτι τὸ παιγνίδιον διεξήχθη κανονικῶς, καὶ ὅτι οἱ ἀριθμοὶ τῶν πόντων οἱ συναπτόμενοι εἶνε ἀκριβέστατοι.

ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΔΗΣ

Ἡ κατωτέρω ἐπιγραφή, ἀραβισὶ γεγραμμένη, εὑρέθη παρά τινος κατοικοῦντος ἐν Ἀραβίᾳ, καὶ μετεφράσθη εἰς τὴν ἑλληνικήν. Ζητεῖται ὁ τρόπος καθ' ὃν δέον νὰ ἀναγνωσθῇ, ἵνα γνωσθῇ ἡ ἐν αὐτῇ περιεχομένη ἔννοια.

λέγε	γνωρίζεις	ὁ λέγων	γνωρίζει	λέγει	ὤφειλε νὰ σιωπήσῃ
πρᾶττε	διανοεῖσαι	ὁ πράττων	διανοεῖται	πράττει	δὲν ἁρμόζει
πίστευε	ἀκούεις	ὁ πιστεύων	ἀκούει	πιστεύει	εἶνε ψευδὲς
σπατάλα	ἔχεις	ὁ σπαταλῶν	ἔχει	σπαταλᾷ	εἶνε ὠφέλιμον
μὴ	πᾶν ὅ,τι	διότι	πᾶν ὅ,τι	πολλάκις	ὅ,τι

Λύσις. Ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐπιγραφῆς γίνεται ἀπὸ τοῦ πρὸς ἀριστερὰ ἄκρου τετραγωνιδίου ἐν τῇ τελευταίᾳ ὁριζοντίῳ στήλῃ. Ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ τετραγωνιδίου τούτου μεταπηδῶμεν εἰς τὸ ἀντίστοιχον τῆς ἄνω στήλης, μεθ' ὃ μεταβαίνομεν εἰς τὸ δεύτερον τῆς κάτω ὁριζοντίου στήλης καὶ εἶτα εἰς τὸ ἀντιστοιχον τῆς ἄνω καὶ οὕτως ἐφεξῆς μέχρι τῶν πρὸς τὰ δεξιὰ τελευταίων τετραγωνιδίων. Τὸν αὐτὸν τρόπον ἀκολουθοῦμεν πάλιν ἀπὸ τῆς κατωτάτης στήλης καὶ μεταπηδῶντες εἰς τὴν δευτέραν ἐκ τῶν ἄνω, εἶτα εἰς τὴν τρίτην καὶ κατόπιν εἰς τὴν τετάρην. Οὕτως εὑρίσκομεν.

Μὴ λέγε πᾶν ὅ,τι γνωρίζεις, διότι ὁ λέγων πᾶν ὅ,τι γνωρίζει, πολλάκις λέγει ὅ,τι ὤφειλε νὰ σιωπήσῃ.

Μὴ πρᾶττε πᾶν ὅ,τι διανοεῖσαι, διότι ὁ πράττων πᾶν ὅ,τι διανοεῖται, πολλάκις πράττει ὅ,τι δὲν ἁρμόζει.

Μὴ πίστευε πᾶν ὅ,τι ἀκούεις,

διότι ὁ πιστεύων πᾶν ὅ,τι ἀκούει, πολλάκις πιστεύει ὅ,τι εἶνε ψευδές.

Μὴ σπατάλα πᾶν ὅ,τι ἔχεις, διότι ὁ σπαταλῶν πᾶν ὅ,τι ἔχει, πολλάκις σπαταλᾷ ὅ,τι εἶνε ὠφέλιμον.

2. Τίνι τρόπῳ δυνατὸν νὰ ἀναγνωσθῇ τὸ κατωτέρω λόγιον;

ΟΑ οτε ΝΘΡ ρο ΩΠς γιν ΟΣΓΗ εταικ ΡΑΣ αιφρον ΚΩΝ ιμωτ ΚΑ ερ ΙΜΩΡ ος.

2. ***Λύσις.*** Ἡ ἀνάγνωσις γίνεται λαμβανομένων πρῶτον κατὰ σειρὰν τῶν κεφαλαίων στοιχείων, εἶτα δὲ τῶν μικρῶν. Οὕτως εὑρίσκεται τὸ ἑξῆς λόγιον·

Ὁ ἄνθρωπος γηράσκων καὶ μωρότερος γίνεται καὶ φρονιμώτερος.

ΛΙΠΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ταῦτα εἶναι εἶδος αἰνιγμάτων, τὰ ὁποῖα ἕκαστος εὐκόλως δύναται νὰ κατασκευάσῃ. Ἐκ γνωμικοῦ τινος ἀφαιροῦνται ἢ τινα τῶν γραμμάτων καὶ ἀντικαθίστανται δι' ἄλλων σημείων. Προτείνεται δὲ νὰ ἀναγνωσθῇ τὸ γνωμικόν, συμπληρουμένων τῶν ἐλλειπόντων γραμμάτων. Αἱ λέξεις ἐν τοῖς προβλήμασι χωρίζονται ἀπ' ἀλλήλων διὰ παύλας. Καὶ πρῶτον ἀφαιροῦνται τὰ σύμφωνα, ὡς ἐν τῷ κατωτέρω·

1) +ι+ο+ — α+ο+ή+α+ — +ὴ—+ό+η+ —δ+ι+.

1) ***Λύσις.*** Ἡ ἐν Ἀγ. Σοφίᾳ ὑπάρχουσα ἄλλοτε καρκινοβατικὴ ἐπιγραφή· ***(Νῖψον ἀνομήματα μὴ μόνην ὄψιν).*** Αὕτη ἀναγινώσκεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά.

2) Ἀφαιροῦνται τὰ φωνήεντα, σημειούμενα διὰ +, καὶ ζητεῖται ἡ ἀναπλήρωσις αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ κατωτέρω·

Τ+μ+ — τ+ν— π+τ+ρ+ σ++ — κ++ — τ+ν — μ+ τ+ρ+ — σ++.

Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου.

3) Ἐν δὲ τῷ κατωτέρῳ ἀφηρέθησαν διαδοχικῶς φωνήεντα καὶ σύμφωνα καθ' ὁρισμένην τάξιν, ἤτοι τὸ δεύτερον, τὸ τέταρτον, τὸ ἕκτον, κτλ. οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶνε αὐτά.

Ο+α+ — ε+η+ — ε+ς — +ὴ+ — α+λ+ν — +ο+ — μ+α+ —α+γ+ — ο+λ+ι— σ+υ— +έ+ο+ν — +α+η+ μ+ρ+.

Λύσις. Ὅταν ἔχῃς εἰς τὴν αὐλήν σου μίαν αἶγα, ὅλοι σοῦ λέγουν καλημέρα.

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

1. Ἠρωτήθη ἐν παιδίον πόσων ἐτῶν εἶνε καὶ ἀπεκρίθη.

— Μετὰ 23 ἔτη θὰ ἔχω πενταπλασίαν ἡλικίαν ἐκείνης τὴν εἶχον πέρυσιν.

— Πόσων ἐτῶν ἦτο;

(1). ***Λύσις.*** Ἐπτὰ ἐτῶν.

2. Εἰς τὴν ἐσπερίδα τοῦ κ. *** οἱ κύριοι ἦσαν τριπλάσιοι τῶν κυριῶν, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀναχώρησιν ὀκτὼ ζευγῶν ἐμειναν κύριοι πενταπλάσιοι τῶν κυριῶν. Πόσοι κύριοι καὶ πόσαι κυρίαι ἦσαν ἐν ἀρχῇ;

!2). ***Λύσις.*** 48 κύριοι καὶ 16 κυρίαι.

3. Δύο χωρικοὶ ἔφερον εἰς τὴν ἀγορὰν πρὸς πώλησιν ὀρνίθας.

— Δός μοι, εἶπεν ὁ εἷς χωρικὸς πρὸς τὸν ἄλλον, μίαν ὀρνίθα, καὶ τότε θὰ ἔχω διπλάσιον ἀριθμὸν ὀρνίθων ἀπὸ σέ.

— Εἶνε δικαιότερον, ἀπήντησεν ὁ ἄλλος, νὰ μοῦ δώσῃς σὺ μίαν ὀρνίθα, διότι τότε θὰ ἔχωμεν ἴσον ἀριθμόν.

Πόσας ὀρνίθας ***εἶχεν ἕκαστος.***

(3). ***Λύσις.*** Ὁ πρῶτος εἶχε 5 ὁ δὲ δεύτερος 7.

4. Πόσον κεφάλαιον θὰ ἀπετελεῖτο σήμερον ἐκ τῶν συνθέτων τόκων πέντε γροσίων, τοκιζομένων πρὸς 5 % ἀπὸ τῆς γεννήσεως ***τοῦ Χριστοῦ;***

(4) ***Λύσις.*** Γνωστὸν ὅτι πᾶν κεφάλαιον, τοκιζόμενον ἐπὶ συνθέτοις τόκοις πρὸς 5 μόνον τοῖς %, διπλασιάζεται ἐν διαστήματι 14 ἐτῶν καὶ 2 ½ μηνῶν. Οὕτως ἐὰν λάβωμεν ὡς τέρμα τοῦ τοκισμοῦ διὰ τὴν εὐκολίαν τοῦ ὑπολογισμοῦ τὸ ἔτος 1850, τὰ 5 γρόσια τοκισθέντα κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, θὰ διπλασιασθῶσι μέχρι τοῦ 1850 τοσάκις, ὁσάκις περιέχονται ἐν τῷ ἀριθμῷ αὐτῷ τὰ 14 ἔτη καὶ 2 ½ μῆνες, ἤτοι **130** περίπου φοράς.

Θέλετε νῦν νὰ γνωρίσητε τί ποσὸν παράγουσιν ὡς ἔγγιστα τὰ 5 γρόσια διπλασιαζόμενα 130 φοράς; Τὸ γράφομεν ἐνταῦθα, καίτοι ὁμολογοῦμεν ὅτι ἡ φαντασία ἡμῶν δυσκολεύεται νὰ τὸ ἀντιληφθῇ.

68.000.000.000.000.000.000.000.000.000.000.000.000 γρ.

Ὅπως ἤδη λάβωμεν ἰδέαν τινὰ πρὸς τί ἰσοδυναμεῖ τὸ τεράστιον τοῦτο ποσόν, ἀνάγκη νὰ φαντασθῶμεν ὅτι ἡ ἀντίστοιχος αὐτοῦ ἀξία εἶνε ὑπὲρ τὸ ***ἓν δισεκατομμύριον ὄγκων χρυσοῦ, ἰσομεγέθων πρὸς ὅλόκληρον τὴν γῆινην σφαῖραν.*** Τοιοῦτοι ὑπολογισμοὶ ὑπερβαίνουσι σχεδὸν τὰ ὅρια τῆς ἀνθρωπίνης φαντασίας. Ἐὰν νῦν ἀναλογισθῶμεν ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ μέχρι τοῦ 1850 χρονικὸν διάστημα δὲν περιλαμβάνει ἓν δισεκατομμύριον λεπτῶν τῆς ὥρας, θὰ μάθωμεν ὅτι, ἐὰν ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως ἔπιπτεν ἐξ οὐρανοῦ ***κατὰ πᾶν λεπτὸν τῆς ὥρας ὄγκος χρυσοῦ ἰσομεγέθης πρὸς τὴν γῆινην σφαῖραν,*** τὸ ὅλον ἄθροισμα αὐτῶν δὲν θὰ ἰσοδυνάμει πρὸς τὸ ποσὸν ὅπερ θὰ παρήγετο ἐκ πέντε γροσίων, τοκιζομένων ἐπὶ συνθέτοις τόκοις πρὸς 5 % κατὰ τὸ ἔτος τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ.

5. Πατήρ τις ἔχει ἡλικίαν τριπλασίαν τῆς τοῦ υἱοῦ του. Μετὰ πόσα ἔτη ἡ ἡλικία τοῦ πατρὸς θὰ εἶνε διπλασία μόνον τῆς τοῦ υἱοῦ, καὶ ποίαν ἡλικίαν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἔχει ἕκαστος;

(5). ***Λύσις.*** Ὁ πατὴρ ἔχει ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡλικίαν 45 ἐτῶν ὁ δὲ υἱὸς 15. Ἐπόμενως ἡ ἡλικία τοῦ πατρὸς θὰ εἶνε διπλασία τῆς τοῦ υἱοῦ του μετὰ 15 ἔτη, ὁπότε ἡ μὲν τοῦ πατρὸς θὰ εἶνε ἐτῶν 60, ἡ δὲ τοῦ υἱοῦ 30.

ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΣ

Μέγας Βεζίρης ἡ Α. Υ. ὁ **ΣΑΪΔ ΠΑΣΣΑΣ**

Εἶχεν ἐκτυπωθῇ τὸ σχετικὸν τυπογραφικὸν φύλλον τοῦ παρόντος ***Ἐγκυκλοπαιδικοῦ Ἡμερολογίου***, ὅτε ἀπεβίωσεν ἡ Α. Υ. ὁ Μέγας Βεζίρης **ΧΑΛΗΛ ΡΙΦΑΑΤ** πασσᾶς, ἀντικατασταθεὶς ὑπὸ τῆς Α. Υ. τοῦ **ΣΑΪΔ ΠΑΣΣΑ**.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ

Τὰς θερμὰς ἡμῶν εὐχαριστίας ἐκφράζομεν τοῖς κ. κ. Ἰωακεὶμ Βαλαβάνῃ καὶ Νικήτᾳ Παπαγιαννοπούλῳ διὰ τὰ βοηθήματα, τὰ ὁποῖα παρέσχον ἡμῖν, καὶ τῷ μουσικοδιδασκάλῳ κ. Γεωργίῳ Παπαδοπούλῳ, παραχωρήσαντι τὰς φωτογραφίας συνοδικῶν τινων ἀρχιερέων.

ΝΙΚΟΔΑΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ

Μέλους τοῦ Γραφείου τοῦ Ἐσωτερικοῦ Τύπου τῆς Ὑψηλῆς Πύλης

ΛΕΞΙΚΟΝ

ΤΟΥΡΚΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ

περιλαμβάνον 25 χιλιάδας ἀραβοτουρκικὰς λέξεις.

Εὑρίσκεται εἰς τὸ Βιβλιοπωλεῖον τοῦ κ. Ι. Κ. Σεϊτανίδου.

Γρ. 15.

Δύο μαῦρα δὲν κάμνουν ἕνα ἄσπρο.

ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΕΓΚΥΚΛ. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΤΟΥ 1901

Κυριακὰ Εὐαγγέλια..... 11
Διαφορὰ Νέου Ἡμερολογ. 107
Ἡλικία τῆς Γῆς 112
Ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος 115
Βιβλία ἀκριβά 151
Ἀριστουργήμ., Φιλολογικὰ 152
Ὡραῖαι τέχναι 156
Ἀκριβαὶ εἰκόνες..... 165
Ἔκθεσις τοῦ 1900..... 168
Οἱ Ἕλληνες ἐκθέται..... 179
Τρανσβάαλ, Ὀράνζ..... 182
Κίνα 185
Παράσημα..... 209
Μεγάλαι μάχαι 213
Σεισμοί 229
Φιλανθρωπικὰ καταστήμ... 231
Μεγάλη Σχολή..... 236
Θεολογικὴ Σχολή 239
Ζωγράφειον 241
Ζάππειον 245
Παρθεναγωγεῖον Πέραν.. 248
Ἑλληνεμπορικὴ Σχολή... 250
Φιλολογικὸς Σύλλογος... 255
Ζαρίφεια Διδασκαλεῖα.... 258
Στέφανος Ζαφειρόπουλος. 261
Ζ. Στεφάνοβικ..... 263
Ἡρ. Βασιάδης..... 264
Ι. Κ. Χαριτωνίδης..... 265
Γ. Χρυσοβέργης 266
Διατιμ. Πατρ. Ταμείου.... 271
Οἰκογεν. διασκεδάσεις.... 283
Παίγνια, πασιέντσαι..... 289
Ἀνθοκομία 295
Σκωληκοτροφία 308
Κτηνιατρική 325
Μαγειρικὴ καὶ ζαχαροπλαστ. 339

ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

Νίκη τῆς Σαμοθράκης..... 157
Ἀφροδίτη τῆς Μήλου..... »
ΠΑΡΙΣΙΝΗ ΕΚΘΕΣΙΣ
Περίπτερον Τουρκίας..... 168
» Οὐγγαρίας... 169
» Βελγίου 170
» Ἑλβετίας 171
» Νορβηγίας ... 172
» Τρανσβαάλ... 173
» Ἀγγλ. Ἰνδιῶν »
» Φινλανδίας .. 174
» Ἑλλάδος 175
» Σερβίας..... »
» Κίνας 176
Πρόεδρος Τρανσ. Κρύγερ. 182
Ἄγγλος ἀρχιστρ. Ῥόβερτ 183
Κρόνζε στρατηγὸς Βόερς.. 184
Στρατάρχης Βαλδερσέε... 204
Ἐθνικὰ Φιλ. Καταστήματα 231
Μεγάλη τοῦ Γέν. Σχολή.. 236
Θεολογικὴ Σχολή..... 240
Ζωγράφειον 242
Ζάππειον 245
Κωνσταντῖνος Ζάππας.... 247
Ἑλληνεμπ. Σχολὴ Χάλκης 251
Ἑλληνικὸς Φιλ. Σύλλογος 256
Γεώργιος Ζαρίφης..... 259
Στέφανος Ζαφειρόπουλος. 261
Ζαννῆς Στεφάνοβικ..... 263
Ἡρακλῆς Βασιάδης..... 265

Ὑπάρχουσι διαθέσιμα ὀλίγα αὐτοῦ ἀντίτυπα.

Τιμᾶται ἐν Κωνσταντινουπόλει γρ. **10**
» » ταῖς ἐπαρχίαις » **12.50**
» » τῷ ἐξωτερικῷ φρ. **3**

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΑΡΙΣΤΟΝ ΚΟΣΜΗΜΑ ΔΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑΝ ΑΙΘΟΥΣΗΣ

ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΑΤΟΝ ΔΩΡΟΝ ΔΙΑ ΤΗΝ 1 ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Εἰκόνες 98 σχήματος αἱ πλεῖσται *0.50* μέτρου × *0.35*, δυνάμεναι νὰ ἀποσπασθῶσιν ἰδιαιτέρως καὶ νὰ κοσμήσωσιν ἐντὸς πλαισίου τοίχους αἰθούσης.

Αἱ εἰκόνες αὗται ἐλήφθησαν ἐκ τῶν ἐν τοῖς Εὐρωπαϊκοῖς Μουσείοις ἀριστουργημάτων τῶν μεγαλειτέρων ζωγράφων καὶ γλυπτῶν, καὶ ἐξετυπώθησαν ἐν Λειψίᾳ ἐπὶ πρωτίστης ποιότητος χάρτου καὶ μετὰ πρωτοφανοῦς φιλοκαλίας.

ΘΕΜΑ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ

Α΄ Ἑλληνικὴ ἀρχαιότης *(εἰκόνες 24).*

1. Ἄρτεμις θηρεύουσα
2. Ἀναδυομένη Ἀφροδίτη
3. Προμηθεύς
4. Περσεὺς καὶ Ἀνδρομέδα
5. Ἀρπαγὴ τῆς Ἑλένης
6. Ἀχιλλεὺς Θνήσκων
7. Μήδεια
8. Ἠώς
9. Οἰδίπους καὶ Ἀντιγόνη
10. Ἀντιγόνη καὶ Ἰσμήνη
11. Ἥρω καὶ Λέανδρος
12. Ψυχὴ καὶ Ἀφροδίτη
13. Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις
14. Σαπφώ
15. Πενθεὺς καὶ Βακχίδες
16. Ἴξιων καὶ Νάρκισος
17. Οἱ Γάμοι τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου
18. Ἐρεχθεὶα Ἀθηνῶν
19. Ἑρμῆς καὶ Πραξιτέλης κλ.

Β΄ Χριστιανικὴ τέχνη *(εἰκόνες 16).*

1. Ἡ Ἁγία Οἰκογένεια
2. Ἡ ἱερὰ νύξ (Κορεγίου)
3. Παναγία (Ραφαήλ)
4. Ὁ Χριστὸς παρὰ τῇ Μαρίᾳ καὶ Μάρθᾳ
5. Ἡ Προσκύνησις τῶν Ποιμένων
6. Ἡ Θυγάτηρ τοῦ Ἰαείρου
7. Τὸ ἠηγάριον (Τιτιανοῦ)
8. Madona Sixtina (Ραφαήλ)
9. Ἡ Ταφὴ (Φρὰ Βαρθολομαίου)
10. Ὁ Χριστὸς φέρων τὸν Σταυρὸν (Λεονάρδου δὲ Βίντση)
11. Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος (Λεονάρδου δὲ Βιντση)
12. Ἡ Μαγδαληνὴ μετανοοῦσα.
13. Ἡ Ἀποκαθήλωσις (Πέτρου Ῥοῦβενς)
14. Ὁ Γολγοθᾶς.
15. Ἀνάληψις τῆς Παναγίας (Μουρίλλο)
16. Ἡ Ἁγία Καικιλία (Ραφαήλ).

Γ΄ Ποικίλαι εἰκόνες *(30)*

Δ΄ Εἰκόνες γυναικῶν *(28)*

Ἐκ τῶν ἐκτυπωθέντων **3.000** ἀντιτύπων τῆς Καλλιτεχνικῆς Πινακοθήκης ἀπελείφθησαν ***ὀλίγαι μόνον δεκάδες.***

Τιμᾶται γροσίων 120

Εὑρίσκεται εἰς τὸ Βιβλιοπωλεῖον Ι. Κ. Σεϊτανίδου, ἐν Κωνσταντινουπόλει.

ΔΩΡΟΝ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΓΟΡΑΣΤΑΣ ΤΟΥ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΤΟΥ 1902

Ἀντὶ τῆς ἐκ γροσίων 15 τιμῆς αὐτοῦ τὸ κατωτέρω βιβλίον προσφέρεται ἀντὶ γροσίων μόνον 5 πρὸς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει συνδρομητὰς καὶ ἀντὶ γροσίων 8 ἀποστέλλεται εἰς τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐλεύθερον ταχυδρομικῶν τελῶν. Δεδεμένον δὲ διὰ καρτονίου ἀντὶ γροσίων 7 διὰ τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ 10 διὰ τοὺς εἰς τὰς ἐπαρχίας. Πρὸς πιστοποίησιν ὅτι ὁ αἰτῶν εἶνε συνδρομητής, ἀποσπᾶται καὶ ἐπιδίδεται ἢ ἀποστέλλεται ὑπ᾽ αὐτοῦ ἡ παροῦσα σελὶς εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα Δεπάστα-Σφύρα-Γεράρδου, καὶ Ι. Κ. Σεϊτανίδου, ἔνθα εὑρίσκεται.

ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΔΡΕΣ

Σελίδες 548—Εἰκόνες 40.

Περιεχόμενα.

Α΄ Βιογραφίαι βιομηχάνων.

1) Γουτεμβέργιος. 2) Βοῦχερ. 3) Παπῖνος. 4) Φὶτς. 5) Βάτς. 6) Φούλτων. 7) Στέφενσων. 8) Παλμοῦ. 9) Μπόγτερ. 10) Βιδζβουδ. 11) Λῆ. 12) Χεῖμαν. 13) Χήκωθ. 14) Ἀκρᾶϊτ. 15). Ἰακαρ. 16) Γρανζέ. 17) Ἀδελφοὶ Μονκολφιέροι.

Β΄ Καλλιτέχναι.

1) Φειδίας. 2) Πραξιτέλης. 3) Ἀπελλῆς. 4) Ζεῦξις, Πολύγνωτος, Παρράσιος. 4) Μιχαὴλ Ἄγγελος. 5) Ῥαφαὴλ. 6) Τιτιανός. 7) Κορρέγιος. 8) Ῥοῦβενς. 9) Βανδῦκ. 10) Πουσέν. 11) Μουρίλλος. 12) Ζάρτλ. 13) Φλάξμαν. 14) Τσάντρεϋ. 15) Κανόβας. 16) Σελίνης. 17) Βετόβεν. 18) Χάϋδεν.

Γ΄ Ποιηταί.

1) Ὅμηρος. 2) Αἰσχύλος. 3) Σοφοκλῆς. 4) Εὐριπίδης. 5) Ἀριστοφάνης. 6) Βιργίλιος. 7) Δάντης. 8) Τάσσος. 9) Σαιξπῆρος. 10 Μίλτων. 11) Μολιέρος. 12) Ῥακίνας. 13) Κορνήλιος. 14) Φαβάρ. 15) Βωμαρσαί. 16) Γκαῖτε. 17) Σαουδί.

Δ΄ Ῥήτορες.

1) Περικλῆς. 2) Δημοσθένης. 3) Κικέρων.

Ε΄ Ἐπιστήμονες.

1) Ἀρχιμήδης. 2) Γαλιλαῖος. 3) Βάκων. 4) Βυφφών. 5) Ποατώ. 6) Δυβάλ. 7) Δροῦ. 8) Βρίττων. 9) Οὐολσεῦ. 10) Φραγκλῖνος.

ΣΤ΄ Φιλόσοφοι.

1) Κομφούκιος. 2) Σωκράτης. 3) Ἀριστοτέλης. 4) Βολταῖρος.

Ζ΄ Στρατιωτικοί.

1) Οὐάσιγκτων. 2) Δρουό. 3) Χόζ.

Η΄ Ἐπιχειρηματίαι.

1) Φερδινάνδος δὲ Λεσσέψ.

Θ΄ Θαλασσοπόροι.

1) Μάρκο Πόλο. 2) Βάσκο δὲ Γάμα. 3) Κολόμβος. 4) Κούκ.

Ι΄ Ἐξερευνηταί.

1) Στάνλεϋ. 2) Λίβιγκστων.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

ΔΕΠΑΣΤΑ-ΣΦΥΡΑ-ΓΕΡΑΡΔΟΥ

Εν Γαλατα Κωνς/πολεως. Οδ. Μαχμουδιε, Αριθ. 5.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗι

Ὁδῷ Φραγκομαχαλᾶ, παραπλεύρως τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας

ΠΛΟΥΣΙΩΤΑΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΠΑΣΗΣ ΥΛΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ, ΓΑΛΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ

ΛΕΞΙΚΑ ΠΑΣΩΝ ΤΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

ΒΙΒΛΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

ΒΕΝΕΤΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΑΘΗΝΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΙ ΓΑΛΛΙΚΑ

ΔΡΑΜΑΤΑ - ΚΩΜΩΔΙΑΙ - ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

ΧΑΡΤΑΙ-ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ-ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΙ ΚΕΧΡΩΜΑΤΙΣΜΕΝΑΙ

ΗΜΕΡΟΔΕΙΚΤΑΙ ΤΟΥ 1902

παντὸς εἴδους καὶ πάσης τιμῆς ἀπὸ 2 μέχρι 25 γροσίων

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΔΙΑΦΟΡΑ

Ποικίλη καὶ μοναδικὴ συλλογὴ ΔΩΡΩΝ διὰ παιδία καὶ ἐφοίβους ἐπὶ τῷ νεῳ ἔτει. ΒΡΑΒΕΙΑ τῶν ἐξετάσεων ποικίλα κτλ.

ΕΥΘΗΝΙΑ ΜΟΝΑΔΙΚΗ

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ 1902

Μὴ νομίζετε ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ κλασικοῦ ποιήματος τοῦ Ἡσιόδου.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

εἶναι ἡ λατινιστὶ λεγομένη AGENDA, ὁπλαδὴ

ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟΝ,

περιέχον ἔντυπον τὴν ἡμερομηνίαν καὶ τὸ ἑορτολόγιον ἑκάστης ἡμέρας καὶ χάρτην ἕτοιμον εἰς σημειώσεις προχείρους.

ΑΝΑΠΟΦΕΥΚΤΟΝ ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ

παντὸς οἰκογενειάρχου, ἐμπόρου, ἰατροῦ, διδασκάλου, ὑπαλλήλου, μέλους πάσης τάξεως κοινωνικῆς.

ΤΟ ΔΩΡΟΝ ΜΑΣ

100 ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ ΑΝΤΙ ΜΟΝΟΝ 5 ΓΡΟΣΙΩΝ

Ὁ συνδρομητὴς ἢ ἀγοραστὴς τοῦ *Ἐγκυκλοπαιδικοῦ Ἡμερολογίου τοῦ 1902* ἀποκόπτων τὸ παρὸν τεμάχιον καὶ παρουσιάζων αὐτὸ μέχρι τῆς 31 Μαρτίου ἐ. ἔ. εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ τυπογραφείου τῶν Ἀδελφῶν Γεράρδων, δικαιοῦται νὰ ἔχῃ *100* ἑλληνικὰ ἢ γαλλικὰ *ἐπισκεπτήρια* ἀντὶ *5* μόνον γροσίων.

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ τυπογραφείου δὲν ἀναλαμβάνει τὴν εὐθύνην τῆς ἀποστολῆς τῶν ἐπισκεπτηρίων εἰς τὰς ἐπαρχίας.

Μετὰ τὴν 31 Μαρτιου τὸ παρὸν εἶναι ἄκυρον

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

(AGENDA)

Τὰ *Ἔργα καὶ Ἡμέραι* τῶν 5 γροσίων περιεχουσι δύο ἡμερομηνίας ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ σελίδι ἑλληνιστὶ καὶ γαλλιστί, μετὰ τῶν σημειώσεων τῆς ἀνατολῆς καὶ δύσεως ἡλίου, τοῦ μέσου χρόνου τῆς μεσημβρίας καὶ τοῦ ἑορτολογίου κατὰ τοὺς Ὀρθοδόξους καὶ τοὺς Καθολικοὺς κτλ., τὰ δὲ τῶν 7 γροσίων, διπλασίως ὀγκωδέστερα τῶν πρώτων, ἐν μιᾷ σελίδι περιέχουσι πάντα τὰ ἀνωτέρω.

Πωλεῖται: Ἐν Κων/πόλει, ἐν τοῖς Βιβλιοπωλείοις ***Δεπάστα-Σφύρα-Γεράρδου***, ἐν τῷ Πέραν, ἐν τῷ **Bon Marché**, ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἐν τῷ ὑποκαταστήματι τῶν βιβλιοπωλείων ***Δεπάστα-Σφύρα-Γεράρδου***, ἐν Σμύρνῃ, παρὰ τοῖς κ.κ. ***Κατρᾷ καὶ Καρακίζῃ*** καὶ ἐν Ἀθήναις ἐν τῷ Βιβλιοπωλείῳ τῆς «*Ἑστίας*».

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΑΔΕΛΦΩΝ ΓΕΡΑΡΔΩΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΠΕΡΑΝ, ΟΔΩΙ ΚΙΟΥΤΣΟΥΚ ΧΕΝΔΕΚ, 29, 31

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ-ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ-ΚΑΤΑΣΤΙΧΟΠΟΙΕΙΟΝ-ΓΡΑΜΜΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ

Βιβλίων, Ἐκθέσεων, Κανονισμῶν, Δρομολογίων, Τιμοκαταλόγων Ἐπιγραφῶν, Λογαριασμῶν, Συναλλαγμάτων, Ἐνταλμάτων, Ὑψολογίων, Σημειωματαρίων χορῶν, Εἰδοποιήσεων διαφόρων χωμάτων, Εἰκονογραφημένων ταχυδρομικῶν δελταρίων, Ἐπιστολιμαίου χάρτου καὶ φακέλλων πολυτελείας καὶ τοῦ ἐμπορίου, Ἐπισκεπτηρίων, Προσκλητηρίων Ἀγγελτηρίων, νεκροσίμων, κτλ.

ΕΙΣ ΠΑΣΑΝ ΓΛΩΣΣΑΝ ΚΑΙ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΤΥΠΟΛΙΘΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΩΝ

Βιβλιοδέτησις Μουσουργημάτων, Λευκωμάτων, Διαφόρων Βιβλίων, κτλ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟΥ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔ. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΤΟΥ 1902

Ἡμερολόγιον κτλ. 2
Ὁδηγίαι συμπεριφορᾶς .. 11
Οἰκιακὴ οἰκονομία 52
Κοσμογραφικά 57
Μετεωρολογικά 83
Ἀτμοσφαιρικά 93
Ἐκ τοῦ βασιλ. τῶν ζῴων 101
» » » *τῶν ὀρυκτ.* 115
» » » » *φυτῶν* 123
Ὁ ἄνθρωπος 125
Ὁ ἀνήρ 137
Ἡ γυνή 143
Γλωσσολογικά 157
Ἀγιογραφικά 159
Ἱστορικά 185
Ἡγεμόνες καὶ ἀρχηγοὶ τῶν κυριωτέρων κρατῶν ... 201
Στατιστικά 222
Ποίησις 249
Δημοσιογραφικά 259
ΩΡΑΙΑΙ ΤΕΧΝΑΙ *Ζωγραφική, μουσική* 263
Ἐκκλησιαστικά 285
Ἡ Α. Θ. Π. Ἰωακεὶμ ὁ Γ' 290
Ἐγχώρια 303
Φιλανθρωπικά 311
Μεγάλοι εὐεργέται 317
Ἀπ' ὅλα 319
Μικρόβια, Ἐνφλουέντσα, ὄνειρα, γοαμματόσημα, διαφορὰ ὡρῶν, νομίσματα κτλ.
Οἰκογενειακὴ ἰατρική... 339
Νεκροὶ τοῦ 1901 357
Ὁ καπνός 363
Οἰκογενειακαὶ διασκεδάσ. 371

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ἡ Α Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Ἰωακεὶμ ὁ Γ'
Ὄρος τῆς Σελήνης 75
Ἀερόλιθος 88
Ἀερόστατον 96
Πόλεμος κατὰ χαλάζης... 98
Ὀχληρὰ ἔντομα 109
Μεγάλοι ἀδάμαντες..... 146
Τί τρώγομεν κτλ..... 135
Ὁ Παστὲρ 140
Ἀδελφαὶ Παναγιωτάτου.. 146
Πιθανότης γάμου γυναικῶν 148
Ὁ ναὸς τῆς Ἀναστάσεως. 160
Τὸ ἱερὸν Κουδούκλιον ... 161
Ἡγεμόνες κτλ..... 201
Γραμματόσημον ταχυδρομικῆς ἑνώσεως 229
Γ. Ζαλοκώστας..... 249
Κ. Λεβίδης 260
Ἀνασ. Βυζάντιος 261
Ἰταλοὶ ζωγράφοι..... 266
Γκίζης 269
Μουσικοὶ ἰταλοὶ 274
Σ. Σαμάρας..... 283
Συνοδικοὶ καὶ μέλη Μικτοῦ Συμβουλίου 293
Κρήνη Γουλιέλμου 305
Ἀλέξ. Καραθεοδωρῆς 306
Σ. Ζαβιτσάνος..... 312
Γρ. Μαρασλῆς 317
Μικρόβια 320
Σταγὼν ὕδατος..... 322
Γραμματόσημα..... 326
Βασίλισσα Βικτωρία..... 357
Αὐτοκράτειρα Φρειδερίκου »
Μὰκ-Κίνλεϋ 358
Δημήτριος Βέλλης..... 361
Παῦλος Στεφάνοβικ 362
Περίεργα παίγνια 371

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΠΙΝΑΞ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ

Α

Ἅγιον Ὄρος 178
Ἁγίου Ὄρους μοναὶ καὶ σκῆται. 180
Ἁγ. Τάφου περιπέτειαι. 162
Ἁγὼν ὑπὲρ Προσκυνημάτων 163
Ἀδάμαντες διάσημοι ... 115
Ἀερόλιθοι..... 87
Ἀερόστατα 95
Αἰθήρ 239
Ἀκάθιστος Ὕμνος 184
Ἅλας 120
Ἅλας ἀγγλικόν..... »
» Μαγειρικόν..... »
Ἁλιεία..... 307
Ἁλόη..... »
Ἁλταία ..... »
Ἀμμωνία 340
Ἀναστάσεως Ναός..... 159
Ἀνατροφὴ Παιδίων..... 1-9
Ἄνεμος 94
Ἀνήρ 137
Ἀνθρώπου τρίχες..... 125
» ὄνυχες 126
» γονιμότης..... 127
Ἀντιπυρίνη..... »
Ἀπολαυαὶ τυχηραὶ Ἀρχιερέων..... 300
Ἀραροῦτι..... »
Ἀστεῖα 122
Ἀτμοσφαῖρα..... 93
Αὐτοκέφαλοι Ἐκκλησίαι .. 302
Αὐτοκράτειρα Φρειδερίκου 357
Ἀφηρημένοι..... 114 καὶ 142
Ἀφέλημα..... »
Ἀψηφιά 341

Β

Βάγνερ..... 281
Βαλανίδια..... 341
Βαλεριάνα 341
Βαλουκλῆ..... 175
Βέλλης Δημήτριος..... 360
Βελλίνης..... 278
Βέρδης..... 276
Βηθλεὲμ Σπήλαιον 159
Βικτώρια Βασίλισσα..... 357
Βισμούθιον..... 341
Βόρεις 196
Βόραξ..... 342
Βουλευτὴς θηλυκός..... 155
Βρωμιοῦχον κάλι..... 342
Βυζάντιοι Ἀδελφοί 261

Γ

Γαιάνθραξ 119
Γάμου γυναικ. πιθανότης 147
Γεννήσεων ἐλάττωσις 128
Γεώμηλα 342
Γῆ 57
Γκίζης Νικόλαος 269
Γκουνώ 279
Γλῶσ. μεγάλαι εὐρωπαϊκ. 157
Γυναικὸς καλλονή 143
Γυναῖκες ἐργαζόμεναι.... 144
» ἐπιστήμονες ἐν Ἑλλάδι 145
Γυναικῶν ἡλικία 154
Γυναῖκες καὶ ἄνθη..... 155
Γυνὴ τί δύναται νὰ κάμῃ. 155
Γλυκάνισον ..... »
Γλυκερίνη..... »
Γλυκόρριζα ..... »

Δ

Δαμάσκηνα 364
Δάση μεγαλείτερα 124
Δένδρων ἡλικία 123
Δένδρα καὶ κεραυνός.... 123
» Ἀνάπτυξις..... 124

Δεσποινίδες καὶ ἔκθετα. 314
Δεσποινίδος ἀλφάβητον .. 156
Δημόσιον χρέος κρατῶν . 223
Διάτοντες ἀστέρες..... 83
Διώρυξ Σουέζ 246
» Κορίνθου 247
Δονιζέτης 279

Ε

Ἔγχυμα 343
Ἔλαιον τῆς μουρούνας... 313
Ἐκλείψεις 2
Ἐμπορ. κίνησις κρατῶν 224
» » Τουρκίας 239
» » Κρήτης.. 240
» » Σάμου .. 241
» » Βουλγαρ. »
» » Ἑλλάδος. 242
» » Σερβίας . 243
» » Ῥουμαν. 244
Ἔντομα ὀχληρά 108
Ἑορταὶ κινηταὶ κτλ..... 2-6
Ἐπιγραφὴ αἰνιγματώδης 383
Ἐπιχορηγήσεις ἡγεμόνων. 223
» Πατριάρχου καὶ Ἀρχιερέων..... 296
Ἐργάται μεταλλείων..... 120
Ἐφημερίδες ἑλλ. πρῶται. 259

Ζ

Ζαβιτσάνος ἰατρὸς καὶ ἔκθετα 311
Ζαλοκώστα βίος καὶ ποιήματα 249
Ζῶθος 344
Ζωγραφική 263
Ζωγράφοι ἀρχαῖοι ἕλληνες 264
Ζωγρ. ἰταλοὶ μεσαιῶνος. 265
Ζωῆς ζῴων διάρκεια.... 101
Ζώων γονιμότης..... 103
» ἐγκυμοσύνης διάρκ. 105
» ζωῆς διάρκεια ἄνευ τροφῆς ..... »
Ζωῆς ἀνθρώπου ἰσολογ. 132
» παράτασις 134

Η

Ἡγεμόνων γενέθλια..... 3
» Ἀναρρήσεις ... »
Ἡγεμ. καὶ ἀρχηγ. κρατῶν Εὐρώπης 201
Ἡγεμ. καὶ ἀρχηγ. Ἀσίας 215
» » » Ἀφρικ 217
» » » Ἀμερικ. 219
» » » λοιπῶν κρατῶν 220
Ἡδύοσμος..... 344
Ἤλεκτρον 121

Θ

Θερειακή 344
Θηλασμὸς βρεφῶν 149
Θρησκεύματα ξένα 302

Ι

Ἰατρικὴ οἰκογενειακή... 339
Ἰσραηλῖται ἐν Εὐρώπῃ.. 249

Κ

Καραθεοδωρῆ πασσᾶς Ἀλέξανδρος 306
Καπνός 363
Καπνισταί ..... »
Κάσια 347
Καταπλάσματα 315
Κηραλοιφή 347
Κίνας κρασί 347
Κόριζα 111
Κοσμογραφικά 57
Κρήνη Γουλιέλμου..... 305
Κριθαρόνερον 347
Κρίσης Φραγκίσκος..... 359
Κυρίαι καὶ Ὑπηρέτριαι... 156
Κυνήγιον..... 307
Κώνωψ 113

Λ

Λαύδανον 348
Λεβίδης Κωνσταντῖνος .. 260

Λιμενικαὶ κινήσεις 245
» » Σουλινᾶ »
Λιμὸς ἐν Ἰνδικῇ..... 310
Λιναρόσπορος..... 349
Λιπογράμματα 384
Λονδῖνον..... 310
Λυκοπόδιον 350

Μ

Μαγιερβέερ 280
Μαγνέζια 350
Μὰκ Κίνλεϋ..... 358
Μάννα..... 350
Μαρασλῆς Γρηγόριος.... 317
Μελισσόχορτον 351
Μένδελσων..... 280
Μέτρα μήκους κτλ..... 338
Μηνῶν ἔναρξις..... 4
Μῆνες σεληνιακοί 4
» ὀθωμανικοί..... 4
Μηνὸς ἑκάστου ἡμέραι.... 5
Μῆνες 12..... 9-53
Μικρόβια 319
Μιλάνος Ὀδρένοδιτς..... 358
Μισθοὶ πατριαρχ. ὑπαλλήλ. 302
Μοζάρ 275
Μολόχα..... 351
Μουσική..... 271
Μπετόβεν 273
Μυῖαι..... 108

Ν

Νεκρὸς ψευδὴς..... 141
Νεκροὶ τοῦ 1901..... 357
Νυμφευομένων ἡλικία.... 128

Ξ

Ξανθίππη..... 155
Ξαντόν 351

Ο

Οἰκιακὴ Οἰκονομία 52 καὶ 55
Οἰκονομικὰ Κρατῶν 222
Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Ἰωακεὶμ ὁ Γ'..... 290

Π

Παίγνια διασκεδαστικά.. 370
Παίγνια μὲ χαρτία..... 376
» διάφορα 380
Παιδικὸν πνεῦμα σελ. 12, 20, 24, 28, 32, 36, 40, 44, 48, 51, 100, 124, 221.
Παιδίων ἀνάπτυξις 126
Παστέρ..... 139
Πίτυρα 352
Πληθυσμὸς κρατῶν 225
» πρωτευουσῶν .. »
» μεγαλοπόλεων. 226
Ποικίλα.....258, 238 καὶ 370
Προβλήματα..... 379
» ἀριθμητικά .. 384
Πτηνῶν χρησιμότης 106
Πτηνὰ ἀποδημητικά..... 108

Ρ

Ῥεβέντιον 335
Ῥοσίνης 276

Σ

Σαλσαπαρίλλη..... 352
Σαμποῦκος ..... »
Σελήνη 67
Σιδηρόδρομοι 233
Σινᾶ ὄρος 184
Σιναμική 353
Σπαθάρης Ἀνδρέας..... 360
Σταματιάδης Ἐπαμεινώνδας 361
Στεφάνοβικ Παῦλος..... 362
Στρατοὶ ἐν καιρῷ εἰρήνης. 237
Στόλων, στρατῶν συντήρ. 238
Στόλοι. 234
Στόλοι τῶν Δυνάμεων ... 302
Σύμβουλοι 292
Συμπεριφορᾶς ὁδηγίαι.
Ἀδάμαντες—Ἀκρίβεια—Ἀκρόασις—Ἀνάμνησις—Ἀνόρωσις Ἄνθη—Ἀποχαιρετισμός—Ἁρμονία..... 11
Ἀσθένεια—Ἀτμόπλοιον—Αὐθάδεια—Βάλς—Βιβλιοθήκη—Βραζίων..... 12
Γαμβρὸς—Γάμος—Γάμου ἀγγελία—Γεῦμα 15
Γελοῖον—Γενέθλια—Γέροντες—Γλῶσσα..... 16
Γνώμη—Δακτυλίδια—Δάνεια—Δαντέλλαι—Διεύθυνσις—Διήγησις—Δυστυχία—Εἰρωνεία .. 19
Εἰσόδημα—Ἐκκλησία—Ἐκμυστηρεύσεις..... 20
Ἐνοίκιον—Ἔπαινος—Ἐπετηρὶς Ἐπιείκεια—Ἐπικρίσεις—Ἐπίπληξις—Ἐπισκέψεις..... 23
Ἐπιστολογραφία—Ἐρωτήσεις—Ἐρωτικὴ ἐκδήλωσις 24
Ἔσπερις—Εὐθυμία—Κίνησις—Εὐχαριστίαι—Ηλικία 27
Ἡμέρα ὑποδοχῆς—Ἡμερομην. 28
Ἰατρὸς—Ἱεροκήρυξ—Κακολογία—Κάπνισμα—Κατοικία—Κληρικοὶ—Κληρονομία 31
Κοσμήματα—Κύριος—Μνηστεία Νεύματα..... 32
Οἰκονομικὰ—Οἰκογένεια—Ὄχημα—Παιδαγωγὸς—Πάππος—Μάμμη—Παίγνια—Παρατηρήσεις—Παρουσιάσεις—Περιέργεια..... 35
Πενθερὸς—Πενθερὰ—Πρόγονοι Προῖξ—Προϊστάμενος..... 36
Προσδοκία—Πρόσκλησις εἰς ἐσπερίδα—Πρόσκλησις εἰς θέατρον—Προσκλήσεις ἐν γένει—Προπόσεις—Ῥεδιγγότα 39
Συγγενεῖς—Συνδιάλεξις 40
Συγχαρητήρια—Συκοφαντία-Σχέσις—Τράπεζα—Τέκνα—Τηλεγραφήματα 43
Τρόπος τοῦ φέρεσθαι—Τροφὸς—Τύχη—Ὑπηρέται..... 44
Ὑποκλίσεις—Ὑπόληψις—Ὑποχρέωσις—Φαγητὸν—Φιλία.... 47
Φιλοξενία - Χαιρετισμὸς—Χαρτοπαίγνιον 48
Χεὶρ—Χειροκροτήσεις—Χορὸς Χρήματα..... 51

Σουλτάνων βιογραφία... 185
Συνοδικοί 292
Συνταγμάτιον συγκλήσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ... 301

Τ

Ταχυδρομικὴ Κίνησις ... 229
Τηλεγραφικὴ » ... 230
Τηλεγραφημ. διατίμησις .. 304
Τηλεφωνικὴ Κίνησις 332
Τίλιον 354
Τσιρῶτον..... »
Τροπάρια τῶν κυριωτέρων ἑορτῶν τῶν 12 μηνῶν 10, 14, 18, 22, 26, 30, 34, 38, 42, 46, 50, 54.....

Υ

Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.. 300

Φ

Φαγητὸν καὶ ποτὸν ἀνθρώπου 134
Φασκομηλιά 354

Χ

Χάλαζα..... 97
Χαμόμηλα 355
Χαρτόσημον διαφόρ. χρεωστικῶν ἐγγράφων..... 303
Χρηματιστήριον Κωνσταντινουπόλεως 308
Χρονολογίαι..... 2

Ψ

Ψεῖρα κεφαλῆς..... 111
Ψευδολογίαι..... 100
» σώματος..... 112
Ψύλλος..... 110
Ψωροφύτης..... 355

Ω

Ὡρῶν ἔτους ἔναρξις 3

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΑΙ

ΤΟΥ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔ. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΤΟΥ 1902

Ὁ ἐκδότης διαβιβάζει τὰς θερμὰς αὐτοῦ εὐχαριστίας πρὸς τοὺς κατωτέρω φιλομούσους κυρίους καὶ κυρίας, διὰ τὴν ὑποστήριξιν ἣν παρέσχον ὡς ἐκ τῆς προπληρωμῆς τῆς συνδρομῆς αὐτῶν. Ἰδιαζόντως δ' εὐχαριστεῖ τοὺς ἀναλαβόντας τὴν φροντίδα τῆς συλλογῆς καὶ ἀποστολῆς τῶν συνδρομῶν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ

Οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολῖται·

Ἀδριανουπόλεως Κύριλλος
Ἀμασείας Ἄνθιμος
Ἰωαννίνων Γρηγόριος
Προύσης Ναθαναὴλ
Μηθύμνης Στέφανος
Μεσημβρίας Χαρίτων
Βάρνης Ἰσαὺκαρπος
Χίου Κωνσταντῖνος
Κορυτσᾶς Γερβάσιος
Νικοπόλεως Δωρόθεος
Λιτίτσης Νικηφόρος
Λέρου καὶ Καλύμνου Ἰωάννης

Τὰ Μέλη τοῦ Μ. Συμβουλίου

Ἀντώνιος Σούρλας
Σόλων Καζανόβας
Ἐμμανουὴλ Ῥακτιβάν
Ζήσης Θ. Ζήση
Ἀλέξανδρος Γάγγος
Ἰωάννης Χατζόπουλος
Ἰωάννης Μαμμόπουλος
Ἱπποκρ. Ζαγανιάρης

Δημ. Μηλιώτης
Νικολ. Δ. Βουτσᾶς
Πέτρος Σιμωγιάννης
Ἀλέξανδρος Λαυριώτης (σ. 2)
Γεράσιμος Λαυριώτης
Γεώργιος Δουμάνης Κ. Μουζίνας
Συμεὼν Μινόπουλος Σιέης
Σ. Ζώης
Ἑλένη Ῥηγοπούλου
Σ. Μ. Πετράκης
Εὐαγγελ. Δ. Κανάκης
Γ. Θ. Πανταζόπουλος
Ν. Β. Παπαδόπουλος
Κ. Σ. Μαυρομάτης
Μιχαὴλ Ψαρὸς ἀρχιμανδρίτης
Α. Γκαλίτσης
Α. Ἰωαννίδης
Saverino Filiberti
Π. Σκυλίτσης
Σάββας Ἡλιάδης
Κίμων Α. Ἀϊνατσόγλου
Σ. Βλαστὸς
Σ. Σαγιάννης
Ι. Γ. Ἰορδανίδης
Σταῦρος Γκόγκας (2)
Χρῆστος Ῥουτσόπουλος
Ἰωάννης Κρητικός
Ι. Δ. Τσάκος
Τσονίδης καὶ Τσακμάκης
Μ. Δ. Σεμελᾶς
Μηνᾶς Καλούτσης
Δημήτριος Ἀντωνίου
Κωνσταντῖνος Γ. Ζωΐδης Ἠπειρώτης (Ῥοβέρτειον Λύκειον)
Χαρίτων Γ. Γαδὼ
Σ. Μιχαηλίδης

Νικόλαος Πετροκόκκινος (2)
Θωμαὴ Θ. Μίχα
Κ. Βαρβέρης
Ἀθανάσιος Γ. Φιρκατσιώτης
Λεωνίδας Γιασημακόπουλος
Π. Θεοδωρίδης
Λάζαρος Ἰγνατιάδης
Ἰωάννης Π. Παρασκευᾶς
Θεόδωρος Ἀντωνιάδης
Παναγιώτης Μασιχόπουλος
Θωμᾶς Μαγειρόπουλος
Ἀναστάσιος Μαγειρόπουλος
Ἀλέξιος Βασιλείου
Π. Ἀντωνόπουλος
Κωνστ. Διλβέρης
Ἀπόστολος Ξενιάδης
Ἐρημίτης Βαλουκλῆ
Σταῦρος Μιχαηλίδης
Θ. Ἀρζόγλους

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΙΧΑΡΙΑ (Σ. 2).

Valentino Negri Poste Russe
Χρ. Σταλῆκος Κερασούντιος
Δαμιανὸς Τσιγκόπουλος ἐκ Περιστάσεως
Βασίλειος Ι. Ἀράπογλου ἐκ Φαναρίου
Ἀχιλλεὺς Διανέλος ἐκ Βώλου
Carlo Brindizi
Χρῆστος Τζούρης
Ἀχιλλεὺς Σερβανίδης
Σεβαστὸς Μαραγκὸς Σάμιος
Εὐθύμιος Γιαγκίνης ἐκ Χιλῆς
Εὐθ. Δ. Παπαδόπουλος ἐκ Χιλῆς
Χρῆστος Γ. Καρούσης
Λουκία Δεττούλη
Leonidas Hrds. Poste Allemande
Κωνστ. Χατζόγλου Ἀνδριος
Ἀλ. Κωνσταντίνου Χότη
Κώνστας Κοντακτσῆς
Γεώργιος Σ. Βασιλείου ἐκ Ποντοηρακλείας
Περικλῆς Χαραλάμπους
Δημήτριος Βιζακόπουλος
Νικόλαος Κοτζώνης

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
ΕΜΜ. ΜΟΥΤΕΒΕΛΗ

Ἀρχιμανδρ. Γερμανὸς Πολίτης
Νικ. Κωνσταντινίδης Φαρμακ.
Ἀλέξανδρος Ἀκεστορίδης
Ἀριστόφρων Χ. Χατζόπουλος
Δημήτριος Γιαννακόπουλος
Νικόλαος Γιαγκίτσης
Α. Πολυζωΐδης
Δημήτριος Μαυρόπουλος
Δημήτριος Ἀκταρίδης
Χρῆστος Ἰωαννίδης
Ἰωάννης Κούκουλας

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΑΡΑΝΤΙΔΟΥ

Ἑλένη Σταυρίδου
Μανιὼ Ν. Ἀμαξοπούλου
Ἑλένη Σιώτου
Ἑλένη Τεριακίδου
Ἀναστασία Γαΐτανίδου
Βιολέτα Κλημενὴς
Φιλίτσα Κοπελακίδου
Δέσποινα Καραπαυλίδου
Εὐφροσύνη Μ. Νασοπούλου
Νικόλαος Βλασόπουλος
Τηλέμαχος Π. Καρυαδάκης
Ἐλευθέριος Γρ. Ταπεινός
Ἐρμανουὴλ Κρανίς
Θ. Α. Θεοδωρίδης
Γ. Β. Γιουλτζίδης.
Μ. Γ. Καροτσιέρης
Γ. Λινός
Λ. Μεταξᾶς
Μ. Μ. Κρασᾶς
Ἰωάννης Θωμᾶ
Χρῆστος Ἰωαννίδης

Συμεὼν Α. Καραμιχάλης
Θεόδωρος Χαβιαρόπουλος
Σαράντης Ε. Ψαρόπουλος
Ἀλκιβιάδης Βαλάκας
Χρῆστος Β. Δαμιανίδης
Σταῦρος Γ. Καζέπογλους
Ἐμμανουὴλ Κωνσταντινίδης
Βλάσιος Ἀσμαλλίδης
Μιχαὴλ Πυρίκης
Ἰωάννης Γ. Καραϊνόπουλος
Γεώργιος Μ. Σουσανίδης
Ξενοφῶν Κλημίδης
Πολυνίκης Βασιλειάδου
Χ" Γεώργιος Χ. Ἀδαλῆς
Βαλάσιος Π. Καραπετροπούλου
Κύριλλος Κ. Κυρίλου
Ἀχιλλεὺς Γ. Χρυσόβουλος
Θωμᾶς Ν. Θωμαΐδης, φαρμακοπ.
Πέτρος Δ. Ἀρζυμάνης
Ἰωάννης Φοῦσκος
Γεώργιος Χ" Κωνσταντίνου
Δημήτριος Πετρίδης
Σιλβέστρος Ι. Σιλβέστρου
Ἀνδρέας Ζερβάκος
Λάζαρος Σ. Ἀρζόγλους
Κωνσταντίνος Νικολαΐδης
Ἀπόστολος Ι. Ἰσμιρλόγλου
Γεώργιος Ν. Μιχαηλίδης
Ἀντώνιος Μαρκόπουλος
Γεώργιος Ἰαμαλῆς
Ἀντώνιος Τσιτσόπουλος
Γεώργιος Χ. Ἰωάννου
Ἀντώνιος Γ. Μιτσόπουλος
Θεόδωρος Παναγιωτίδης
Λεωνίδας Κανδυλάκης
Ἱεράσιμος Πετρόπουλος
Ἰωάννης Λαζαρόπουλος
Δημήτριος Καλογερόπουλος
Στέφανος Δασκαλάκης
Βασίλειος Δ. Κόντης
Τριαντάφυλλος Μεταξᾶς
Ἀναστάσιος Γεωργόπουλος
ὀδοντοϊατρὸς
Κωνσταντῖνος Νικολάου
Γεώργιος Συμεωνίδης
Βάϊας Χ. Τσιτσόπουλος
Νικόλαος Ζ. Σίμπλης
Anastasse Maximiadès
Ἀναστάσιος Μάρκου
Κωνσταντῖνος Ἰωάννου
Ἰωάννης Ν. Ῥωμπόπουλος
Ἀλέκος Γ. Κοσμᾶ
Δημοσθένης Α. Δοκεανοῦ
Μιχαὴλ Ξανθόπουλος
Αἰκατερίνη Φενερλῆ
Ἀργυρὼ Παμφύλλου
Ἀχιλλεὺς Βαφειάδης
Βασίλειος Κρόζογλους
Θεολόγος Α. Καλιμτζάκης
Ἰωάννης Εὐσταθίου Βλαχόπηλος
Δημήτριος Γ. Χατζόπουλος
Θεοδόσιος Σκοπελίτης
Ἰανοῦλης Σαρρῆς
Ἀναστάσιος Π. Παυλόπουλος
Γεώργιος Ἰώβιτς
Μηνᾶς Ἀλεξάνδρου
Ἀνδρέας Καπνίδης
Ἐμμανουὴλ Παπαοικονόμου
Χρῆστος Ι. Εὐαγγελίδου
Δημήτριος Τσακυρόπουλος
Πέτρος Παναγιώτου
Σωκράτης Ι. Σουαντσόγλους
Ἀνδρόνικος Μ. Κιτάπογλης Ἀρχαιοπώλης
Νικ. Πιαλόγλους Ἀρχαιοπώλης
Ξενοκράτης Γ. Γρηγοριάδης
Μάρκος Α. Κουκουλᾶς
Παῦλος Ν. Ἰφαντόπουλος
Σάββας Γ. Ἀλιμπέρτης
Μεμέτης Τηλεγραφτσῆς
Στυλιανὸς Ἀϊβαλιότης
Ἰωακεὶμ Μόρτμαν
Ἀναστάσιος Κωνσταντίνου
Γεώργιος Ἐμμανουηλίδου
Κωνσταντῖνος Λ. Γάσπαρις
Δημήτριος Ι. Μαρονιτίδης
Δημήτριος Μ. Βαφειάδης
Χρῆστος Σάββα Βαφεύς
Anghelina Coucoula
Georges Coucoula
Photios Coucoula

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΛΕΠΤΙΔΟΥ

Διονύσιος Ἱερομόναχος
Ἀριστείδης Ν. Λεπτίδης
Δ. Χ" Α. Κοντούδης
Ἰωάννης Δ. Σάλτας
Ῥίζος Κ. Καλαϊτζόγλους
Βασίλειος Ι. Μοῦτσος
Σταῦρος Μ. Νομίδης
Γεώργιος Δ. Ποπώφ
Ἰωάννης Ἀπίερς
Χρῆστος Χ" Σταύρου
Νικόλαος Χ. Πολιτάκης
Νικόλαος Τζάκος
Τριαντάφυλλος Καφετζῆς
Δημήτριος Χ. Νικολάου

—

Κ. Σ. Σηκάκης
Ν. Κ. Ταμβακίδης
Κυριάκ. Ἀθανασίου Ἠπειρώτης
Κωνσταντῖνος Φλοιτανόπουλος
Φώτιος Κανάκης
Κωνσταντῖνος Μπούκης

Μ. ΜΑΜΜΩΠΟΥΛΟΣ (Σώματα 25)

Ἀριστείδης Σιφναῖος, μαθητὴς Ἑλληνεμπ. Σχολῆς Χάλκης

ΑΓΚΥΡΑ

Ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτ. Νικόλαος

ΑΔΑΝΑ

Ἀλέξανδρος Σ. Κιολὲ Ὀγλοῦς

ΑΔΡΑΜΥΤΤΙΟΝ

Γεώργιος Κανελόπουλος (σ. 3)
Π. Κέπετζης

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ

Α. Πανουσιάδης (σ. 10)
Β. Βαφειάδης (σ 5)

ΑΘΗΝΑΙ

Ἐμ. Τσάκωνας Βιομήχανος

Α·Ι·ΒΑΛΗ

Χρῆστος Νικ. Κουτέλης
Ἰάκωβος Κ. Μούρας

ΑΚ ΔΑΓ (Μεταλλεῖον)

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
ΣΥΜΕΩΝ ΚΑΡΑΤΕΛΟΓΟΥ

Θεμιστοκλῆς Κ. Καραδζᾶς
Παντελεήμ. Α. Καραχισαρίδης
Νικόλαος Δ. Τοπολίδης
Κωνσταντῖνος Παπαδόπουλος
Ἀριστοφάνης Ἰορδανίδης
Νικόλαος Θ. Παπαδόπουλος
Γεώργιος Π. Παμπούκης
Ἀβραὰμ Π. Ἀπαδζιάδης
Ἀνανστάσιος Π. Σιδηρόπουλος

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

Βασίλειος Παπάζογλους

ΑΞΑΡΙΟΝ

Χρῆστος Κάρπου

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΙΣ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΝΔΗΛΑΠΤΟΥ Διδασκάλ

Παῖσιος Ἱεροδιάκονος
Ἀριστοκλῆς ΧΧ. Ὑφαντίδης
Θεοδ. Ι. Φυτιάνης ῥάπτης
Θ.Χ. Ἀηδονόπουλος Χρυσοχόος
Πηνελόπη Χ. Ἀποστόλου
Μ. Χ. Γεωργίου Οἰκονομίδης
Δημοδιδάσκαλος
Νικόλ. Σπορίδης Δημοδιδάσκ.
Ἰωαν. Α. Ἀνδρεάδης Δημοδιδ.
Παντελ. Ἠλία Μελανοφρύδης Φοιτητής
Μιχαὴλ Π. Χ. Παπαδόπουλος Φοιτητής
Ἰω. Φ. Κιοντερελίδης Φοιτητής

ΑΡΣΟΥΣ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ διδασκάλου

Δ. Ἀπ. Βουλγαρίδης
Φώτιος Χαραλάμπους
Κ. Ἀνδρέου Ποσωνίδης
Γεώργιος Γαβριὴλ ψάλτης
Νικόλ. Ἐμμανουὴλ διδάσκαλος
Ἰωάννης Νικολάου κουρεύς.

ΑΡΤΑΚΗ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
ΧΡΗΣΤΟΥΛΑ Γ. ΚΑΝΕΛΟΥ (σ. 2)

Σταῦρος Σ. Ψαθέρης
Δημήτριος Δ. Πουρίδης
Θεμιστοκλῆς Ν. Νομίδης
Ἀριστείδης Ε. Βαφειάδης

Νότας Λεπίρογλου
Χρῆστος Δ. Λάζος
Ἀντώνιος Λαγούτατζης ῥάπτης
Παντολέων Γ. Δούκας
Εὐανθία Γ. Κλαρινέταζη

ΑΣΒΕΣΤΟΧΩΡΙΟΝ

Ἰωάννης Δ. Μακτός
Ἀν. Κ. Οἰκονομίδης
Τρύφων Γ. Οἰκονόμου
Εὐστάθιος Στουγιαννάκης
Νικολ. Γ. Σπάντου
Ἱπποκράτης Α. Πολυζόπουλος
Ἀστέριος Στ. Κοραντζῆς
Δ. Δημητριάδης
Ἀθανάσιος Κουπατσιάρη
Μαρία Α. Φλόκα
Ἑλένη Ν. Ζουζακίδου
Ἀρρενσγωγεῖον Ἀσβεστοχωρίου

ΑΥΛΩΝ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ἀχιλ. Κωφίδης
Σπυρίδων Ἠλιάδης

ΑΦΙΟΝ ΚΑΡΑ ΧΙΣΑΡ

Δ. Βαρλαμίδης ὀθ. Τράπεζα
Χαραλ. Δασκάλογλου

ΑΧΜΕΤ ΒΕΗ

Βασίλειος Α. Δερμανόπουλος
Γεώργιος Ἰωάννου (Αὐδήμιον)
Περικλῆς Σ. Παπαδόπουλος (Σοφίδαι).

ΒΑΒΑ ΕΣΚΙ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
ΜΟΣΧΟΥ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Παπᾶ Δημήτριος, Ἀρχιερατικὸς Προϊστάμενος
Μιλτιάδης Κερέκογλου
Ἀδελφοὶ Τσούνη
Ἀδελφοὶ Γεωργίου
Μαρία Ἀγγέλου
Δ. Αὐγερινός
Νικόλαος Ἀνδρέου
Ν. Παπαδόπουλος (Régie)
Α. Ι. Πετράκογλου
Νικόλαος Χρ. Σιάκας
Γεώργιος Χαρίτου

ΒΑΛΙΚΕΣΕΡ

ΠΑΠΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ (σ. 11)

Ἰωάννης Δημάκης

ΒΑΡΝΑ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
Π. ΣΙΛΕΛΙΔΗ

Δημήτριος Ν. Ἀράπης
Ἀθ. Ν. Γυλγίλας Μοσχονήσιος
Τηλέμαχος Ι. Σιλελίδης
Πέτρος Ἀποστολίδης φαρμακ.
Κωνσταντῖνος Δημητρίου
Δημήτριος Χ. Λήτζαρις
Ἀναγνωστήριον Ὁδηγητῶν

ΒΕΓΓΑΖΗ

Ε. Μ. Ζινεβράκης

ΒΙΓΑ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
ΘΕΟΔΩΡΟΥ Ι. ΤΣΑΚΑΛΟΓΛΟΥ
Διδασκάλου

Κωνστ. Κοσμᾶ Μπιτζικτζῆς
Λιδέριος Α. Πεκιάρογλου
Γεωργ. Θ. Φιλτζάνογλου ψάλτ.
Ἀνδρέας Θεοδώρου
Δημήτριος Δήμου
Δ. Σπυρίδης
Ἀχιλλεὺς Δ. Βεκιάρογλου
Παναγιώτης Νικολάου
Νικόλαος Χ. Παναγιώτου
Δῆμος Στογιάννου λειτουργός
Νικόλαος Γ. Φουτσουτζόγλου
Μιχαὴλ Στάϊκου
Χρῆστος Μάρκου

ΓΑΝΟΣ

Ἐμμανουὴλ Πουπουλίδης

ΓΚΙΟΝΕΝ

Δημήτριος Γ. Κάλφογλους
Ἀπόστολος Παναγιώτου
Χ" Ν. Χ" Γ. Οἰκονομίδης
Ὅμηρος Βεζίρογλου, ἰατρός

ΓΚΙΟΥΜΟΥΤΖΙΝΑ

Δημήτριος Ι. Ζωΐδης Ἠπειρώτης
Σωκράτης Χ. Μπασμᾶς »
Στέργιος Η. Κουταβέλης »
Ἀδελφοὶ Γ. Ζωΐδη »

ΔΙΚΕΛΙ

Ε. Ι. Εὐστρατίου

ΔΡΑΜΑ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
ΜΙΧ. Κ. ΦΕΣΣΑ

Ἰωάννης Α. Περβανᾶς
Γεώργιος Παπαδημητρίου
Ἰωάννης Ἰωαννίδης
Νικ. Δ. Χ. Κυριάκου

ΕΣΚΙ ΣΕΧΙΡ

Γεώργιος Ἀγορόπουλος
Solon H. Theodore Petrovich
Achille P. Habji Pavlou
Γεώργιος Λαγουδάκης

ΕΦΕΣΣΟΣ ΝΕΑ

Ν. Σ. Βιζῆλος

ΖΙΝΖΙΗ ΔΕΡΕ

Κωνσταντῖνος Στεφανίδης

ΖΟΥΓΚΟΥΔΑΚ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
ΧΡΗΣΤΟΥ Μ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ

Ἀναστάσιος Οἰκονομίδης
Πρόδρομος Παλαπάνης
Σεφεριάδης (Παρίσιοι)
Ἀβραὰμ Ἰωακείμ
Ἀλεξάνδρα Ζήση
Ἀνέστης Στεφανίδης
Δημήτριος Κλεάνθους
Ἀστέριος Μανωλίδης
Θ. Βασιλείου
Α. Σταμπρίδης (Παρθένιον)
Κωνσταντῖνος Ἰωαννίδης
Συμεὼν Γ. Τριανταφυλλίδης
Γεώργιος Γ. Σαχίνοβιτς
Θεοδόσιος Θεοδοσόπουλος

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
Α. Ν. ΣΑΝΙΚΟΥ (Σ. 2)

Θεόδωρος Μεϊμάρης
Ἰωάννης Τριανταφυλλίδης
Γεώργιος Φλωρέντης
Ἰωάννης Γεωργιάδης
Στυλ. Στασινόπουλος, μηχανικός
Ἰωάννης Κιμικτζῆς
Πέτρος Τζαρκάδογλου
Νικ. Γκιουλπεάζογλου
Θωμᾶς Καπετανίδης
Σαῦρος Φραγκίσκου

ΘΑΣΣΟΣ (Βουλγάρο)

Σταῦρος Κ. Καραμανίδης
Θεόδωρος Νικολάου

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Γρηγόριος Γράβαρης ἰατρὸς

ΙΑΦΑ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

Ἀρχιμ. Ἰουστῖνος Ἡγούμενος
Γ. Κ. Βραχυπέδης
Θ. Ι. Καπέλου
Σπ. Ἰακωβίδης
Δημ. Κασσῆς
Μιχ. Κυριακόπουλος
Μιχ. Παντελίδης
Ἰωάννης Στεφανίδης
Παν. Βαφειάδης
Παντελῆς Λινάκης.
Θεοδ. Α. Λάμπρος
Χαράλαμπος Ἀσημακόπουλος
Κωνσταντῖνος Ἀντωνιάδης

ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

Ἡ Α. Μ. ὁ Πατριάρχης Δαμιανὸς (Σωμ. 5)

Νικόδημος Ἀρχιγραμματεὺς Παναγίου Τάφου
Βασίλειος Μοναχός
Βαρνάβας »
Σ. Μόσχος ἱεροσπουδαστής
Γεώργιος Δεληγιάννης ἱεροσπ.

Τῇ εὐγ. φροντίδι τοῦ ἀρχιμ.
ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΥ

Ἀρχιμ. Εὐθύμιος Σκευοφ. (Σ. 2)
» Παρθένιος
» Ἀβράμιος
» Ἰωσήφ
Ἱερομόναχος Διόδωρος
» Πατρίκιος
Ἱεροδιάκονος Χριστόφορος

ΚΑΒΑΛΑ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ε. ΓΟΡΓΙΑ ἰατροῦ

Θεόδωρος Γεωργιάδης

Δημοσθένης Διονυσίου
Θεόδωρος Τζιόρκας

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
ΜΟΣΧΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ

Μ. Ζαχαριάδης
Η. Δορατζῆς
Ι. Θωμαΐδης

—

Α. Ἀναστασιάδης

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
ΛΑΖΑΡΟΥ ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ

Ἰωάννης Κωνσταντίνου Ὑποδηματοποιός
Ἰωάννης Ἀποστόλου
Π. Γ. Κουρουπέτρογλου
Π. Κ. Σταματιάδης
Ν. Σ. Στηλίδης Θάσιος
Ἄγγελος Ι. Χαρατσῆς Πλοίαρχ.
Χαϊδευτὸς Δ. Λάϊος Θάσιος
Γ. Α. Δερμεντζῆς
Κωνσταντῖνος Γκαβανόπουλος
Γεώργιος Χ. Δημητρίου
Ι. Β. Βακολίδης ἰατρὸς Θάσιος
Ἰωάννης Π. Βαρδάκας

ΚΑΣΑΜΠΑΣ

Ἀθανάσιος Ε. Χαριτόπουλος

ΚΑΣΤΟΡΙΑ

Μιχαὴλ Τσίρλης ἰατρός
Χ'' Ἀθανάσιος Παναγιωτίδης εἰκονογράφος
Παναγιώτης Στεφάνου γουναρ.
Ἰωάννης Κόκκου διδάσκαλος
Μιχαὴλ Τυπάδης ἰατρός
Χρῆστος Τυπάδης φαρμακοπ.
Ἀνδρέας Παπαθανασίου διδάσκ.
Ι. Θ. καὶ Β. Θ. Καραβιδᾶ
Κωνσταντῖνος Παπακώστα
Παντελῆς Κ. Τσιαμίτσης καθηγ.
Κωσσάκης Ν. Κρεμενιώτης
Ἰωάννης Βουλγαρόπουλος
Παπαργύριος Τ. Ἀποστολίδης
Ἀθανάσιος Κοσμᾶ διδάσκαλος
Πανταζῆς Χριστομίδης
Χρηστάκης Α. Σιάνος ἰατρὸς
Γρηγόριος Γράβαρης »

ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΝ

Στέφανος Παπαδημητρίου
Κυριακὸς Κ. Πανάρετος
Ι. Θ. Παπαδόπουλος ἰατρὸς

ΚΕΡΚΥΡΑ

Σ. Κ. Παραμυθιώτης φαρμακ.

ΚΙΟΡΔΕΣ

Θεόδωρος Ἀσλάνογλους

ΚΙΟΣ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
ΦΩΤΙΟΥ Ν. ΠΑΝΤΕΡΜΑΛΗ

Δημήτριος Χ. Παντελῆς
Κυριάκος Α. Ζαφειρόπουλος
Ἱπποκράτης Σ. Προυσαλέντης
Ἀβραὰμ Ἐλευθερίου
Γεώργιος Κ. Φελάχος
Ἀριστοτέλης Κ. Σόϊγγου
Ἀναστάσιος Σαμακόγλου
Σταῦρος Α. Χαρούπα
Ἀθανάσιος Στεργίου
Δημητρ. Α. Μαυροδόπουλος

—

Γ. Χαβιαρᾶς

ΚΙΟΥΤΑΧΙΑ

Ἀριστείδης Σαββόπουλος

ΚΟΥΕΣΝΑ ΜΑΝΟΥΦΙΑ (Αἴγυπτ).

Δημήτριος Δρακόπουλος.

ΚΡΕΜΑΣΤΗ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΙΑΔΟΥ

Εὐστράτιος Νικολάου
Ἰωάννης Ι. Πετσόν
Ἀβραὰμ Χριστοδουλίδης
Γεώργιος Α. Ἀθανασιάδης
Βασίλειος Δ. Βασιλειάδης
Φίλιππος Σ. Σουκαρξίδης
Νικόλαος Γ. Νικολαΐδης
Νικόλαος Α. Μαυρίδης
Κωνσταντῖνος Δ. Σάββα
Ἀντώνιος Ὄθωνος
Φιλόξενος Πέτρου

ΚΡΗΤΗ

Ἀχιλλεὺς Ξυλινάκης (Χανία)
Ὀδυσ. Μ. Καλοκαιρινός (Ἡράκλειον)

Νικόλ. Γ. Ταβλᾶς (Ἅγ. Νικόλ.)
Ῥοῦσος Ν. Ἀλέξης »

ΚΡΥΟΝΕΡΟΝ (Βιζύη)

Χρῆστος Σπυλιανοῦ
Δημήτριος Παπαγιαννάκος, διδιάσκαλος ἐκ Σαρακίνης

ΚΥΠΡΟΣ

Χρ. Ι. Κατσουνάτος (Λεμησός)
Γεώργιος Γορνορίτης »

ΚΩΝΣΤΑΝΤΖΑ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τῆς κ.
Ευφροσύνης Π. Κωνσταντίνου

Ἐριφύλη Ν. Κοψιδᾶ
Θεοδοσία Σαββοπούλου
Ἑλένη Γ. Λασκαρίδου
Φωτεινὴ Τριανταφύλλου
Ἰουλία Συγγουριάδου
Ἀθηνᾶ Μαραθέγα
Μαρία Σαπατίνου
Μαριγούλα Χ. Ἑρμίδου
Ἀθηνᾶ Κατσίγγρα
Εὐστάθιος Βέλλιος

ΚΩΣ

Κωνστ. Α. Γιαννούλης
Κωνστ. Α. Πλατανίστης.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ

Ἡ Α. Ε. ὁ Κωστάκης Ἀνθόπουλος πασσᾶς (σ. 2)

ΜΕΤΡΑΙ

Σταῦρος Δ. Σπυρόπουλος
Δημοσθένης Βυτιάδης

ΜΙΤΥΛΗΝΗ

Τράπεζα Μιτυλήνης (Σώμ. 10)
Ἀδελφοὶ Λαλέλη (Σώμ. 10)
» Χατζῆ Δανιὴλ (Σ. 20)
Βασίλειος Α. Μουζάλας

ΜΟΛΥΒΟΣ

Λ. Κ. Μιχαηλίδης

ΜΟΥΔΑΝΙΑ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
Νικολάου Κ. Κυρλη

Ἱερομόν. Παπᾶ Νικόλαος Πολυπαθής
Χ. Γεώργιος Κιτζόπουλος
Δημήτριος Φρυδᾶς
Ἐμμ. Φλαμπούτογλου
Ἀλέξανδρος Ζουμπῆς
Γεώργ. Σταυρίδης (Νεοχώριον)
Ἐ. Τσοῦχλος (Κιουπλιά)

ΜΠΑΛΑΙΑ (Μεταλλεῖον)

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
Γ. Κανελοπουλου

Ἰ. Ναθαναὴλ
Π. Νικολαΐδης
Σεβ. Κογιόπουλος
Θ. Φωκᾶς
Θεμ. Κυρίλλου
Ο. Χριστοδούλου
Θ. Ἡσαΐάδης
Λ. Ἀμηρᾶς
Κωνστ. Κογιόπουλος

ΜΥΡΙΟΦΥΤΟΝ

Εὐγενεῖ φροντίδι Ἀδελφῶν
Ν. Βελετσου

Παπᾶ Κωνσταντῖνος
Πασχ. Ἀναγνώστου Κεχαγιᾶς
Ἀναγνώστης Φήλια
Μιχαὴλ Ῥαφαήλ
Παπᾶ Γεώργιος Οἰκονόμος
Νικόλαος Παναχάρης
Γεωργάκης Ἀποστόλου
Πολυχρόνης Πασχάλης
Κωστῆς Κόντου
Διαμαντῆς Ἀρχιμανδρίτης
Τριαντάφυλλος Δημητρίου

ΝΙΓΔΗ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
Συμεων Ι. Στεφανιδη

Δημ. Σ. Ποιμενίδης
Διονύσιος Ι. Γεωργιάδης
Ἰωακεὶμ Χ. Κεσίσογλου
Βασίλειος Ἰωαννίδης
Γεώργιος Λ. Σιγάλας
Παλλὰς Π. Θεοδωρίδου
Ι. Β. Τρεγγίδης φαρμακοποιός
Χ. Σαδίδης
Προδρ. Π. Κρυσταλλίδης
Ἀντών. Π. Ἀντωνιάδης (Régie)

ΝΙΣΥΡΟΣ (Πάλοι)

Ἰω. Οἰκονομίδης, Δήμαρχος
Π. Α. Παντελίδης, ἰατρός, Διευθ. τῶν θερμοπηγῶν Ἱπποκράτης.

ΞΑΝΘΗ

Γ. Κ. Βενέτης ἰατρὸς

ΟΙΝΟΗ

Σταῦρος Δεληγιάννης
Λεόντιος Τσακιρίδης

ΟΡΔΟΥ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
Χαραλαμ. Δ. Σωτηροπουλου ἰατροῦ
Νικόλαος Π. Μανουσαρίδης
Ἀνδρέας Ὑφαντίδης
Χαραλ. Π. Θ. Τερζάνης
Κωνσταντῖνος Κακουλίδης
Γαλήνη Π. Φιλαδελφέως
Λάζαρος Ἀδαμαντίδης
Λεωνίδας Κτενᾶ
Γεώργιος Κασαπίδης
Σύλλογος τῶν Νέων

—

Ἀδὰμ Ὑφαντίδης
Γεώργιος Καταρτζῆς
Παναγιώτης Νερόπουλος
Γεώργιος Χουκρίδης
Δημήτριος Κυρλαγγίζης
Νικόλαος Λολοσίδης
Νικόλαος Παπαδόπουλος
Σοφία Μεϊμαρίδου
Ἑλληνικὴ Εὐαγγελικὴ Σχολή.

ΟΡΤΑΚΙΟΪ ΓΚΕΪΒΕ

Τῇ εὐγ. φροντ. τοῦ κ. Θ. Παχτικου
Μελέτιος Ἰορδανίδης
Ἰωάννης Καλφόπουλος

ΠΑΝΤΕΙΧΙΟΝ

Ἰωάννης Σταυρακόπουλος

ΠΑΡΙΣΙΟΙ

Ἐμμανουὴλ Μανολόπουλος.

ΠΕΡΜΑΤΑ (Ἀκ Σεχίρ)

Πέτρος Προδρομίδης
Βηθλεὲμ Ι. Κοδζαπάσογλου

ΠΑΩΜΑΡΙ (Μιτυλήνης)

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
Δημ. Ι. Μαλλιαρου (Σ. 2)
Φώτιος Α. Ζαλούμης
Γεώργιος Ε. Κιεχαγιᾶς
Γεώργιος Π. Κουντούρης
Εὐστράτιος Κ. Μαραγγέλης
Νικόλαος Γρ. Μανδώνης
Παναγιώτης Μιχάλης
Σαράντος Π. Καμνορύκης
Νικόλαος Δ. Θεοδωρίδης
Ἰωάννης Σοφιαδέλης
Γεώργιος Ν. Γιανοῦλος
Γεώργιος Ν. Παπᾶ Βασιλείου
Ἀργύρης Φραντζόγλου
Ἐμμανουὴλ Ε. Ῥεπάνης
Ἀθανάσιος Ξενιτέλης
Ἰωάννης Μαλλιαρός
Γεώργιος Μ. Ξυπερᾶς
Κωνσταντῖνος Δ. Ζαδέλης
Ἰωάννης Δ. Γιάννου
Ἰωάννης Σπ. Δρόσου
Ἰωάννης Γ. Βουλαλᾶς
Ἰωάννης Μαυραγάνης
Γιαννίκος Γ. Ἀρμενάκα
Ἀριστείδης Ι. Παλαιολόγος
Ἐμμ. Λαγουτάρης

ΠΟΡΤΟ ΛΑΓΟ

Δημ. Ῥοῦσος (Regie)

ΠΟΡΤ ΣΑΪΔ

Ἐμμανουὴλ Μακρυγιάννης
Μιχαὴλ Ν. Μαυρομουστάκης.

ΠΡΟΥΣΑ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ.
Αθανασιου Χ. Σταυρου

Ἠλίας Λ. Νικολαΐδης
Ὀδυσσεὺς Σπυρίδης (Δεμιρδές)
Ἅγ. Π. Ἀριστόβουλος (Δεμιρδές)
Α. Χριστοδουλίδης (Πελαδάριον)
Λ. Λ. Βασιλειάδης »
Δημ. Παπαδόπουλος (Δερέκιοϊ)

ΡΑΙΔΕΣΤΟΣ

Ἀντώνιος Γεωργίου
Γεώργιος Α. Σμαγλιώτης

ΡΙΖΟΥΣ

Παπᾶ Κων. Ἀρχ. Προϊστάμενος

ROSTOFF SUR DON.

Γεώρ. Α. Σεβαστόπουλος (σ. 9)

ΣΑΜΟΣ

Ἡ Α. Υ. ὁ ἡγεμὼν Μιχαλάκη ἐφένδης Γρηγοριάδης

ΣΑΜΨΟΥΣ

Τῇ εὐγ. φροντ. τοῦ κ. Α. Π. Μελιδη
Ἀνέστης Π. Μελίδης

Γ. Σ. Ὑψηλάντης (Ταυρ. Μεταλλ.)
Γεώργιος Σ. Σταυρίδης
Δημητρ. Ἀθανασιάδης
Εὐφραΐμ Ν. Μαυρίδης (Ἀλαξάμ)
Δαβὶδ Γ. Παπαδόπουλος
Α. Κακουλίδης ἀρχιτέκτων (σ.2).

ΣΑΡΑΝΤΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ

Σάββας Κουρεύς
Μιχαὴλ Η. Δυκίδης
Σωτήριος Ι. Γιαννακόπουλος
Στέφανος Κωνστ. Μπῆτζος

ΣΑΦΡΑΜΠΟΛΙΣ

Τῇ εὐγ. φρ. τοῦ κ. Κ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗ

Θεόδωρος Σ. Καλιποζίδης
Γεώργιος Δ. Σουζδόπουλος
Μεθόδιος Σ. Κυριακόπουλος
Γεώργιος Μ. Καλπακζίδης

ΣΕΛΕΥΚΙΑ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ διδασκάλου

Δ. Δαλαβερίδης ἰατρός
Χαρ. Μ. Κετὶκ Ὀγλοῦ ἔμπορος
Νικόλαος Η. Πότσης
Διονύσιος Μ. Κυπριανὸς ῥάπτης
Λάζαρος Ῥαφτόπουλος
Περικλῆς Α. Ἐπιδζόγλους
Παπᾶ Γρηγ. Σ. Μεντελόπουλος
Κυριάκος Παπαδόπουλος

ΣΙΝΩΠΗ

Ν. Βασιλειάδης
Παναγιώτης Χ. Ἀνέστης
Ἀλέξανδρος Γ. Χρυσώτης
Ἰωάννης Δ. Γιολμᾶς
Σάββας Κ. Παπαλάμπρου

ΣΜΥΡΝΗ

Μιχαὴλ Παλαιολόγος

ΤΕΝΕΔΟΣ

Κ. Σεραφειμίδης φαρμ. Α. Φρυρίου

ΤΡΑΠΕΖΟΥΣ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. ΗΡΑΚΛ. Θ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ

Δημητρ. Α. Ποζάνης
Ἰωάννης Π. Μουζενίδης
Ἀθανάσιος Μεταλείδης
Γεώργιος Ι. Σιδηρόπουλος
Η. Ζευγαρόπουλος
Ἐπαμ. Π. Χαλυβόπουλος
Σοφοκλῆς Μ. Χαραλαμπίδης
Παναγ. Κ. Καγγελίδης
Ἠλίας Ἠλιάδης
Ἀντίπατρος Ὀνουφρίου (Κάρς)

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. ΔΗΜ. Χ. ΓΙΑΝΝΙΚΑΠΟΝΗ

Γεώργιος Ι. Μιχαηλίδης
Νικόλαος Ι. Μακρίδης
Νικόλαος Κ. Οἰκονομίδης
Πέτρος Ἰσοκράτης
Παῦλος Βουτυρᾶς
Νικόλαος Π. Μεταξᾶς
Ἀδελφοὶ Τ. Τριανταφυλλίδη
Στυλιανὸς Φαμελωνίδης
Δημήτριος Ι. Τσιμποδλῆς
Ἀντώνιος Γ. Χαζαρίδης

—

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (σ. 30).

ΤΣΕΣΜΕ

Νικόλαος Βλάμος
Βασίλειος Τσαπάλας

ΤΟΚΑΤ

Κωνστ. Α. Μαυρίδης ἰατρός

ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΙΣ

Γεώργιος Α. Βαλταξίδης

ΧΟΜΣ (Συρία)

Κωνστ. Φαρκούχ.

ΨΩΚΑΙΑ ΝΕΑ

Γρηγόριος Ἀναστασιάδης

Ὁ παρὼν κατάλογος ἐκλείσθη τῇ 28 Νοεμβρίου, ὅτε ἐπερατώθη ἡ ἐκτύπωσις τοῦ Ἡμερολογίου. Τὰ ὀνόματα τῶν συνδρομητῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ ἀποστείλωσι βραδύτερον τὰς συνδρομάς αὐτῶν, ἀδύνατον νὰ δημοσιευθοῦν. Ἑπομένως ζητοῦμεν συγγνώμην παρὰ τῶν βραδυνάντων διὰ τὴν ἀκουσίαν ἡμῶν παράλειψιν ταύτην.

Τύποις Ἀδελφῶν Γεράρδων — 128.